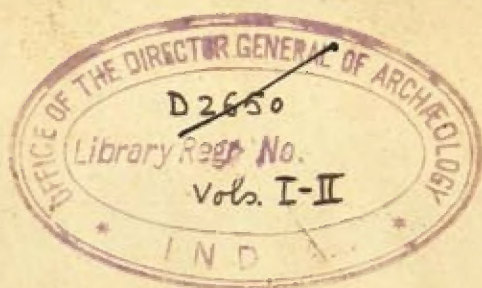

GOVERNMENT OF INDIA
ARCHÆOLOGICAL SURVEY OF INDIA
CENTRAL
ARCHÆOLOGICAL
LIBRARY

ACCESSION NO 23549

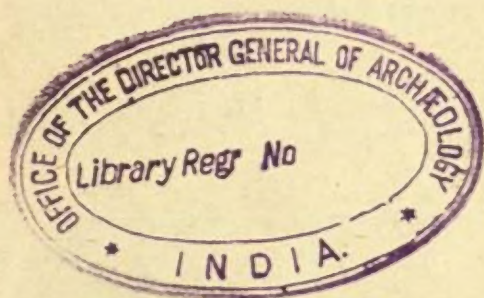
CALL No. 091.4912/Mit.

D.G.A. 79

~~D2658~~

Vols I & II

NOTICES

OF

SANSKRIT MSS.

BY

RÁJENDRALÁLA MITRA,

Honorary Member of the Royal Asiatic Society of Great Britain and Ireland, and of the Physical Class of the Imperial Academy of Sciences, Vienna; Corresponding Member of the German and of the American Oriental Societies, of the Royal Academy of Science, Hungary, and of the Anthropological Society of London; Fellow of the Royal Society of Northern Antiquaries, Copenhagen, &c., &c.

PUBLISHED

23549

UNDER ORDERS OF THE GOVERNMENT OF
BENGAL.

VOLUME I. *(Vol. 2 inside)*

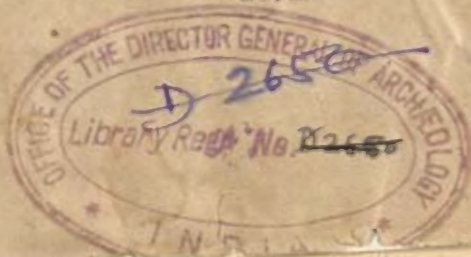
091.4912

Mit

CALCUTTA:

PRINTED AT THE BAPTIST MISSION PRESS.

1871.

XII. F. 11-18.

XII F. 11

P R E F A C E.

In May, 1868, Pandit Rādhākṛishṇa, of Lahore, suggested to His Excellency the Viceroy, the "compilation, by Government, of a catalogue of all the Sanskrit manuscripts preserved in the Libraries of India and Europe, and stating that anything done towards the encouragement of Sanskrit learning would be gratefully appreciated by scholars." The suggestion was most favourably received, but owing to the want of the necessary materials, the work could not then be undertaken; with a view, however, to further the object, and to discover and utilize the large collections of Sanskrit MSS. lying unnoticed and uncared for in native libraries it was, among other things, resolved—

1st. "To print uniformly all procurable unprinted lists of Sanskrit manuscripts in Indian Libraries, and to send them to the various learned societies of Europe and to individual scholars in Europe and India, with an intimation that the Government will carefully attend to their suggestions as to which of the manuscripts therein mentioned should be examined, purchased or transcribed."

2nd. "To institute searches for manuscripts, and to this end prepare lists of desirable codices; to distribute these lists among scholars and other persons willing to assist in the search, with a request that they report their discoveries to such officer as may from time to time be appointed by the Government of India; and to depute competent scholars on tours through the several presidencies and provinces to examine the manuscripts reported upon, to seek new manuscripts, to purchase manuscripts procurable at reasonable rates, and to have copies made of such manuscripts as are unique or otherwise desirable, but which the possessors refuse to part with."

In Bengal the task of collecting the lists was made over to the Royal Asiatic Society, and by it intrusted to the writer of this note.

The following pages are the first-fruits of the undertaking on this side of India. In submitting them to the public, the Compiler is anxious that their scope and purpose as laid down in the Government resolutions quoted above, should be distinctly understood; that nothing

more should be expected from them than just what they profess to records of names, dates, extent and subjects of little-known manuscripts with just so much of explanation as might awaken, without presuming to gratify, curiosity, and assist competent scholars in the examination and analysis of such works as are likely to prove interesting, with a view ultimately to the compilation of a catalogue *raisonné* of Sanskrit literature. The catalogue of the Asiatic Society's Library has been adopted as a guide, and only such codices have been noticed as are not to be found in it. Those described as belonging to the Asiatic Society were when first examined, in the possession of a Pandit at Benares, from whom they have since been purchased.

The works have been named as they have turned up, without an attempt at classification. It is intended, however, to supply a classified index on the completion of a Volume.

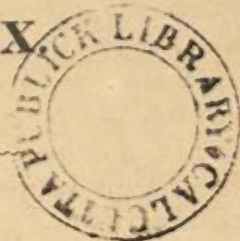
The Sanskrit portion of these Notices has been revised by Pandit Harachandra Vidyābhushana.

Mániktalah, 20th April, 1871.

INDEX

	Page		Page
A 'chára-dípa,	74	A 'tma Upanished,	56
A 'dhána Prayoga,	83	A 'treya,	3
Adhvara-kánda,	65	Aurdha-dehika-Paddhati, . .	105
Advaita Upanishad,	50	Balabhadra,	74
Agni Purána,	97	Balabhadra Sandarbha, . . .	74
Agnyádhána Paddhati, . . .	65	Bálabodhiní,	93
Alátas 'ánti Upanishad, . . .	50	Bálabodhiní-bhávaprakás 'iní,	99
Amoghánandiní Sikshá, . .	72	Bálakrishna Champu, . . .	40
Amṛita-náda Upanishad, .	24	Baudháyana,6-12-81-100	
Amṛita-vindu Upanishad, .	22	Baudháyaniya Somaprayoga,	12
A 'nanda Giri,	2	Bháminívilása Kávyá, . . .	44
A 'nandavana,5-33		Bhattotpala,	28
Ananta Deva,	37	Bháva Mis'ra,	96
Aniruddha,	39	Bháva-prakás 'a,	96
Aniruddha-charita Champu,	39	Bhoja Deva,	89
Antyeshti Prayoga,	24	Brahma Upanishad,	15
Apekshá-buddheranekatva-		Brahma-vindu Upanishad, .	52
sankhyá-hetutva-vichára, .	78	Brahmopanishad-Dípiká, . .	90
Apyaya Dikshita,	35	Chákshusha Upanishad, . . .	23
A 'runeya,	53	Champu-kávyá,	38
A 'runya Upanishad,	55	Champu Rámáyana,	39
A 'runyopanishad Dípiká, . .	92	Chandraprabhá Nátiká, . . .	67
Ashu Ghosha,	22	Chandras 'ekhara,	42
Atharvas 'ikhá Upanishad, .	48	Charaka,	96
Atharvas 'ira Upanishad, . .	47	Chayana Paddhati,	27
Atharvas 'ira Upanishad Dí-		Chhanda Súra,	1
piká,	32	Chhurika (Kshurika) Upa-	
A 'tmajñánopodes 'a-vidhí, . .	94	nished,	25
A 'tma Purána,	97	Chulika Upanishad,	47

	Page		Page
Chulikopanishad Dípiká, . .	63	Gr̥ihya Smṛiti,	3
Dakṣiṇá-murtistotra-vyá- khyá Pravandha,	76	Gr̥ihya Sūtra,	13
Damayantí,	38	Haláyudha,	1
Damayantí-Kathá,	38	Haṇsa Upanishad,	25
Dána-chandriká,	4	Haṇsopanishad Dípiká,	90
Danta,	5	Hari,	46
Dars'apaurngamása-práyas- chitta Kāriká,	64	Harihara,	29-93
Devarāja,	39	Harijívana Mis'ra,	69
Dhanvī Svāmī,	35	Harirāja,	30
Dhārā,	70	Harivilāsa Mahākāvya,	46
Dharma-vijaya,		Hiranyakes'ī,	86
Dhūrta-samāgama,	47	Hiranyakes'ī-sūtra-prayo- ga-ratna,	86
Dhyāna-vindu Upanishad,	52	Itihāsa-samuchchaya,	83
Divākara Bhaṭṭa,	4	Jābāla Upanishad,	57
Drāhyāyana,	35	Jābālopanishad Dípiká,	92
Drāhyāyana-Sūtra-Tīkā,	35	Jagadis'ā Tarkālañkāra,	104
Dvādasāha-hotra Prayoga,	99	Jagannātha,	44
Dravyaguna,	109	Jambhala Datta,	68
Dvādvāśāha-prayoga Vṛitti,	106	Jānakī-pariṇaya,	36
Gāṇapatya Tāpanī,	61	Jayatīrtha,	75
Ganes'a,	61	Jiva Goswāmī,	8
Garbha Upanishad,	48	Jīvanmukta Upanishad,	5
Garbhopanishad Dípiká,	63	Jīvarāja,	40
Garga Aśhārya,	7-82	Jyotis'vara,	47
Garga Sañhitá,	80	Kaivalya Upanishad,	57
Garuḍa Upanishad,	21	Kaivalyopanishad Dípiká,	32
Goloka Tāpanī,	22	Kālāgnirudra,	59
Gopāla,	8	Kālāgnirudra Upanishad,	58
Gopāla Champu,	40	Kālanirnaya-Dípiká-viva- raṇa,	77
Gopāla Nyáyapanchānana,	99	Kalāvilāsa Kāvya,	44
Gopāla Tāpanī,	8	Kāliká,	80
Gopāla-Tāpanī-Dípiká,	18	Kāliká Purāṇa,	80
Gopichandana Upanishad,	60	Kālipati,	26
Gopichandanopanishad Di- pika,	20	Kalpa Sūtra,	61
Govardhana A'chārya,	43	Kamulākara Bhaṭṭa,	41, 85
Govardhana Bhaṭṭa,	14	Kāma-sūtra,	98
		Karma-Paddhati,	108

	Page		Page
Karṇasundari Nāṭikā,	82	Manyu-deva,	85
Karpura-manjarī Nāṭikā, . .	46	Māsaka,	61
Kātyāyana,	93	Mṛitasanjivani,	1
Kausikī S'ikshā,	72	Muhurta sarvasva,	109
Kedāra Bhaṭṭa,	89	Mukundānanda Bhāna,	26
Kes'ava Svāmī,	17	Mukunda Bhaṭṭa,	88
Kimpancha-charita,	34	Maṇḍita Prahasana,	68
Kṛishṇa,40-42-45-5-7-59		Nādavindu Upanishad,	51
Kṛishṇa-bhakti-Chandrikā, . .	64	Nāgadeva Bhaṭṭa,	74
Kṛishṇa Bhaṭṭa,	14	Nādi-jnyāna,	109
Kṛishṇa Kavi,	45	Nārada,7-73	
Kṛishṇa Upanishad,	59	Nārada Purāṇa,	
Kshemendra,	44	Nāradiyā S'ikshā,	
Kshurika vide Chhurika, . .	25	Nāradiya-S'ikshā Vivaraṇa, .	
Lakshmana,39-96		Narasīṅha Dikshita,	8
Lakshmana Somarājī,	43	Nārāyaṇa, . . .1-18-18-20-2-36-63	
Lāla Mis'ra,	69	Nārāyaṇa Bhaṭṭa,91-100	
Laukika-vishayatā-vichāra, .	77	Nārāyaṇa Upanishad,	12
Līṅga-pratiṣṭhā Vidhi,	6	Nārāyaṇopaniṣad Dipikā, .	96
Lomas'ī S'ikshā,	71	Nāla,	38
Lolimbarāja,	49	Nīlakaṇṭha Dikshita,	38
Mādhava,	74	Nīlarudra Upanishad,	51
Mādhava Achārya,10-36		Nṛsiṅha,	27
Mādhava Champu,	62	Nṛsiṅha Tāpānī,	9
Mādhava Kṛishṇa,	62	Nṛsiṅha-Tāpānī Bhāshya, .	16
Mādhavānala Upākhyāna, . .	43	Paramahaṁsa Upanishad, . .	56
Mādhva-Vijaya,	36	Paramahaṁsopaniṣad Dī-	
Mahā-bhāshya,	31	pikā,29-91	
Mahādeva Somayājī,	86	Pāras'ika-prakāś'a,87-1-1	
Mahā-rudra,	58	Pārjāta-haraṇa Champu, . .	45
Mahā Upanishad,	25	Parivrajaka Upanishad,	30
Mahāvratā Prayoga,	107	Parva-Nirṇaya,	27
Māhis'eya,	3	Pās'ukādi-prayoga Sūtra, . .	107
Mānasa-pūjana,	104	Paundarika Prayoga,	106
Maṇḍuka,	73	Pinda Upanishad,	55
Maṇḍukī S'ikshā,	73	Piṅgala,	1
Mani-parikshā,	71	Piṅgala S'āstra,	103
Mantrārtha Bhāshya,	19	Pippālada Sākhā,	8

	Page
Chulik	
Daksh	Pramāṇa-Paddhati, 75
khya	Prāgāgnihoṭra Upanishad, . 49
Dama	Pratāpa-nārasīṅha, 26
Dama	Prātisākhya, 2
Dāna	Prāyascitta-pradīpa, 20
Danta	Prayoga-sāra, 17
Darsan	Rādhā, 41
chitt	Rādhā-Krishṇa, 62
Devar	Rādhā-vinoda Kāvya, 41
Dhanv	Rādhikā Upanishad, 62
Dhār	Raghunātha Bhaṭṭa, 14-40
Dharma-vijaya	Surjana Charita Kāvya, 42
Dhūrta-samā	Janivallabha, 46
Dhyāna-vin	ma, 5-17-19-4-42-43
Divākara	Bhāma Tāpanī, 5-33
Drāhyāyan	ānabhadra, 36
Drāhyāyan	ānabhadra Bhaṭṭa, 75
Dvādasāha	ānabhadra Champu, 41
Dravyagun	ānabhadra Kavi, 41
Dvādv	ānabhadra Kāvya Saṭika, 42
Gānap	ānabhadra, 76
Ganes'	ānabhadra, 39
Garbh	Raṇarāja, 35
Garbh	Rasapradīpa, 79
Garga	Rāsasundara Mahākāvya, . 102
Garga	Rudra Bhāṣya, 101
Garuda	Rudrabhadra Deva, 64
Goloka	Rudra Deva, 26
Gopāla	Rudra-Padphati, 100
Gopāla	Rudra Saṅgīta, 66
Gopāl	S'abdas'akti-prakāś'ikā, 104
Gopāla	S'abdas'akti-prakāś'ikā-pra-
Gopāla	bodhinī, 104
Gopīch	S'abdendus'ekhara-doshod-
Gopīch	dhāra, 85
pika,	Sadāchāra-Saṅgraha, 103
Govard	Sambandha-nirṇaya, 99
Govard	Sambhu Bhaṭṭa, 80

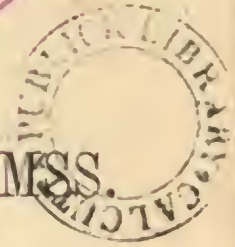
	Page
Sandhyāopaniṣad Vyā. .	
khyā,	34
S'aṅkara A'chārya,	10
22, 63, 63-94-95	
S'aṅkarānanda, 90-90-91-9192-97	
S'aṅkara Prakāś'a,	26
Saṅkha,	3
Saṅkhāyana,	13-13
Sannyāsa Upaniṣad,	54
Saṅskāra-Paddhati,	11
Saṅskāra-prakāś'a,	26
Saṅskāra-Prayoga,	85
Saptas'atī Kāvya,	43
Saptas'lokī-Virtti,	30
Sarva Upaniṣad,	79
S'āstra-siddhānta-les'a Saṅ-	
graha,	35
Satsaṅga-vijaya,	37
Satyabhāmā,	45
Satyanātha,	7
Satyanātha Māhātmya-rat-	
nākara,	7
Sāyana A'chārya,	9-101
Siddhānta-lesa,	35
Siddhāntalesa Tikā,	35
Sinhāsana-Dvātriṅśat-kathā,	73
S'itā,	17-41-43
Sitā-rāma-vihāra Kāvya,	17
S'iva,	36
S'ivadāsa,	68
Siva Jyotī,	68
S'iva Purāṇa,	66
S'iva Upaniṣad,	29
Smṛiti-saṅskāra-v'ichāra,	77
Snāna-Paddhati,	63
Sobhākara,	7
S'rauta-prāyascitta-chan-	
drikā,	97

	Page
S'rauta Sūtra,	100
S'rī-rāma-Kāś'ikā,	33
Subāla Upanishad,	33
Subodhinī,	81-100
S'uddhi-chandrikā,	14
Sukavi-brīdayānandinī,	84
S'uklābhā Deva,	37
Sulhāna,	84
Sundara Deva,	102
Sūres'vara,	2
Surjan,	42
Sūrya Paṇḍita,	42
Suryyārghya-dāna-Paddhati,	14
Taittirīya Āraṇyaka,	9
Tarkāmṛita,	88
Tarkāmritataraṅginī,	88
Tattvaparakāś'a,	89
Tattvaparakāś'ikā-bhāvabodha,	19
Tejovindu Upanishad,	15
Tribhāshya-ratna,	2
Triśasachchloka-vivaraṇa,	80
Triśas'achchloka-vivaraṇa-sāroddhāra,	80
Tripurī-tīkā,	87
Tripurī Upanishad,	10
Trivikrama Bhaṭṭa,	38
Tryambaka Bhaṭṭa,	83
Upaśāntodaya Nāṭikā,	64
Ushā,	38
Uttara Gītā,	197
Uttara-gītā Bhāshya,	107
Vaidika-chhandha-Prakāś'a,	13
Vaidyanātha,	37
Vaidyanātha Sūri,	17
Vaitartya Upanishad,	49
Vajras'uchi Upanishad,	22
Vākyavṛttī savivṛtī,	95

	Page
Vararuchi,	3
Vasanta-tilaka,	63
Vāsudeva Upanishad,	60
Vāsudevopanishad Dīpikā,	18
Vātsyāyana,	98
Vāyaviya,	66
Vedānuvachana,	58
Vāyu-pratyaksha-vichāra,	78
Vedānga Rāya,	87
Vetāla-panchviṃśatī,	63-68-73
Vidhyaparādha Prāyaś'chitta,	
Vighnes'vara,	
Vijayapārijāta Nāṭaka,	
Vijayarāma Āchārya,	10
Vikramāditya,	7
Vināyaka,	3
Vishṇu-dāsa,	74
Vishṇu-gūdha,	86
Vishṇu Upādhyāya,	86
Viś'vanātha Bhaṭṭa,	89
Viś'vanātha Sūri,	41
Viś'ves'vara,	8
Vivaraṇa-prameya-saṅgraha,	28
Vṛihadāraṇyaka Bhāshya,	2
Vṛihajjābāla Upanishad,	79
Vṛihannārāyaṇa Upanishad,	9
Vṛihaspatīś'ava Prayoga,	105
Vṛitta-ratnākara,	84
Vyāsa,	19
Yājñikī Upanishad,	9
Yayatīrtha,	19
Yogāchandrikā,	96
Yogas'ikshā Upanishad,	53
Yogatattva Upanishad,	53
Yogayātrā Vivaraṇa	28

CENTRAL ARCHAEOLOGICAL
LIBRARY, NEW DELHI.

Acc. No. 23549.
20.4.56.
Call No. 091.4912/MCT

NOTICES OF SANSKRIT MSS.

I.

Chhanda-Sūtra.

A treatise on Sanskrit Metres, attributed to Piṅgala. It is generally supposed to be one of the *aṅgas* or subsidiary branches of Vedic learning, but the number of Vedic metres given in it is limited to a few of the leading ones only. It is divided into eight chapters, and has a running commentary (*Mritasanjīvanī*) by Halāyudha, the prime minister of Lakshmana Sena of Bengal, who lived in the 12th century. Colebrooke has given an abstract of it in his essay on Sanskrit Prosody. *Asiatic Researches*, X. p. 390, Max Müller's *Sanskrit Literature*, p. 147. *Indische Studien*, VIII. p. 1.

१ । कन्दःसूत्रं, मृतमञ्जीवनीनामवृत्तिमहितम् ।

पञ्चकारः पिङ्गलः । वृत्तिकारः हलायधः ।

विवरणं । परिग्रहं सम्पूर्णं । पत्रसङ्ख्याः ५२ । प्रतिपद्य पङ्क्तिमङ्ख्याः ७—८ । श्लोकमङ्ख्याः १९०५ । अक्षरं नामरं । तदाधारो देशीयकाव्यजः । लेखनकालः संवत् १८१२ ।

प्रतिष्ठानं । काशीवासी श्रीवामनाचार्यः ।

पुस्तकस्य प्रारम्भवाक्यं । धी श्री स्त्री म् ।

श्लोः प्रारम्भवाक्यं । श्रीमत्पिङ्गलनामोक्तकन्दः शास्त्रमहोदधेः ।

वृत्तानि सौमित्रानि च कानिचित् विचिनोम्यहं ॥

पुस्तकस्य समाप्तिवाक्यं । एवं प्रत्ययविभागः ।

हन्ते परिसमाप्तिवाक्यं । पिङ्गलाचार्यरचिते बन्दःशाने इत्यादिषु ।

सुतसञ्जीवनीं नाम हन्ति निर्मितवानिमां ॥

इति पिङ्गलबन्धोद्देशो षष्ठोऽध्यायः ।

विषयः । बन्धसां विवरणं ।

II.

Vṛihdāranyaka Bhāṣya.

A commentary by S'ures'vara on the Upanishad of that name. The work is scarce. The MS. is incomplete, but correct. The Asiatic Society's edition of the Upanishad contains the commentary of Śaṅkara with the gloss of Ananda Giri.

२ । वृहदारण्यकभाष्यं ।

ग्रन्थकारः शूरेवरः ।

विवरणं । दुष्प्राप्यं परिग्रहं अरुमूर्च्छं । प०* ११८ । पङ्क्ति०† १२ । श्लो०‡ ४२१५ ।
अ०§ नागरं । आ०॥ देशोयकागजः । का०¶ शकाब्दाः १२१९ । स्था०**
काशीवासीश्रीवामनाचार्यः ।

प्रा० वाक्यं । सा विद्या विभवप्रसूननिपुलाद्देतप्रपञ्चादिता-
स्पृष्टान्तिनिरोहितात्ममतयो यं भागशो मन्यन्ते ।
निर्भागं सकलाभिधानमनन्यापारदूरस्थितं
बन्धे बन्धितविश्वमण्यमजं भक्त्या तमेकं विभे ॥

समाप्तिवा० । न वेदार्थो न चापीदृक् तर्केषाण्युपपद्यते ।

भिन्नाभिन्नेषु दद्यात् यथेष्टं न्यायवर्त्मना ॥

इति वार्तिकक्रमेण द्वितीयाध्यायः । इति ब्रह्मीयस्य षष्ठं ब्राह्मणं समाप्तं ॥

विषयः । वृहदारण्यकोपनिषदर्थविवरणं ।

* प० पञ्चमहाः ।

† पङ्क्ति० प्रतिष्ठस्य पङ्क्तिमहाः ।

‡ श्लो० श्लोकमहाः ।

§ अ० अक्षरं ।

॥ आ० आचारः ।

¶ का० लेखनकालः ।

** स्था० प्राप्तिस्थानं ।

III.

Tribhāshyaratna.

This is a Prātisākhya or phonology of the Black Yajur Veda, in twenty-two chapters, containing rules regarding the accents, pronunciation, of the different branches of that Veda; compiled by an anonymous author, who says he has collected in it the substance of the sikshās of Ātreya Māhishēya, and Vararuchi. The MS is remarkably correct and beautifully written. A second MS. in the collection is imperfect.* Wilson's MacKenzie MSS. I. p. 7. Max Müller's Sanskrit Literature, 187.

३ । त्रिभाष्यरत्नम् ।

प्रश्नः—?

प्राचीनं परिग्रहं सुषार्वलिखितम् । प० १५२ । पङ्क्ति० ६—७ । श्लो० २१४० ।
अ० नागरं । आ० देशीयकागजः । का० संवत् १९४२ । स्था० काशीवासीश्रीयुत-
वातुश्रीतल्लप्रसादः ।

शब्दः । भक्तियुक्तः प्रणम्याहं गणेशचरणद्वयं ।

गुरुनपि गिरं देवीमिदं वक्ष्यामि लक्षणं ॥

प्रतिष्ठा । सू० परे पूर्णमिति । टी० गच्छेदाचार्यसंसदं । बीप्सा शास्त्रपरिस्मात्रिं
योजयति ।

इति श्रीत्रिभाष्यरत्ने प्रतिशास्त्रविवरणे चतुर्विंशोऽध्यायः ।

विषयः । आचर्यमाहोपेयवरचिमतानुसारिलक्ष्ययजुर्नदीयप्रतिशास्त्रविवरणं ।

IV.

Grihya Smṛiti.

S'aṅkha's exposition of the domestic rites and sacrifices of the Rig Veda, with an anonymous commentary. The work is divided into six chapters of which the MS. under notice embraces only four.

* Since writing the above, I have seen the first ten chapters of the work, along with an English translation, published in the Journal of the American Oriental Society, IX. p. 1.

४ । गृह्यसूतिः सविवरण ।

ग्रन्थकारः ब्रह्मः । विवरणकारः—?

विवरणं । प्राचीनं परिशुद्धं चावल्लिखितम् । प० ७२ । पङ्क्ति० ११—१२ । श्लो० २००० ।

अ० नामरं । आ० देशीयकागजः । का० संवत् १६१० । स्या० काशीवासीश्रीयुत-
बाहुशीतलप्रसादः ।

म० ग्रा० वाक्यं । अथातः पाकयज्ञान् व्याख्यास्यामः ।

टी० ग्रा० वाक्यं । नमस्यामि गृहं कर्त्तव्यं प्रज्ञानुग्रहलिप्सया ।

अल्पज्ञोऽपि प्रसादेन येषां साध्वेव जल्पति ॥

समाप्तिवा० । यथा होलाकाः कर्त्तव्याः । आक्रीमभूकादयः कर्त्तव्या इति । द्विरभ्यासोऽप्य-
परिसमाप्तौ सख्ययनाय । इति शङ्करायनीये गृह्यसूतिशास्त्रविवरणे चतुर्थो-
ऽध्यायः समाप्तः ।

विषयः । स्नानकर्म्मविवरणं । ग्रन्थस्य षडध्यायात्मकः, अत्र तु चत्वारोऽध्याया वर्तन्ते ॥

V.

Dāgachandrikā.

On alms and gifts and the time and mode of consecrating them.
By Divākara Bhatta.

५ । दानचन्द्रिका ।

ग्रन्थकारः दिवाकरभट्टः ।

विवरणं । प्रायः परिशोधितं समीचीनम् । प० ११६ । पङ्क्ति० ८ । श्लो० २१०० । अ०
नामरं । आ० देशीयकागजः । का०—? । स्या० कलिकातास्या एमियादिक-
भेसादटी ।

प्रा० वाक्यं । प्रणम्य मातरं गङ्गां भैरवं वनशङ्करं ।

महादेवाख्यपितरं कौतव्यार्जविभारदम् ॥

समाप्तिवा० । प्रतिदिवसमावर्त्तयाः । अभ्यासे तु त्रिंशदात्रं व्रतस्यः प्राणायामैश्चान्तोऽवमर्षणं
जपेत् । महापापैः शुभेत् । मत्स्या चेत् प्राणायामान् प्राग् वै निष्क्रम्य स्वायः-
दिति ।

विषयः । सुवर्णदानतुलादानादिविनिधदाननिरूपणं । इदं खण्डितमिव प्रतिभाति, यत्
इति श्रुत्यादिवाक्यान्तरमपि ग्रन्थविषयो लिखितः । तदनन्तरं समाप्तिश्चक
वाक्यं नास्ति ।

VI.

Jīvanmukta Upanishad.

Vedantic doctrine of salvation or final absorption by Danta, an
Asūra. This is called an Upanishad, because it treats of the same sub-
ject which the leading works of that name have for their theme, but
it forms no part of the Vedas, and therefore has no claim to be reckoned
as an Upanishad.

The style is modern.

६ । जीवन्मुक्तोपनिषत् ।

ग्रन्थकारः श्रीदन्तः ।

विवरणं । अपरिग्रहं प्राचीनं चावल्लिखितम् । प० १ । पङ्क्तिः ८-९ । श्लो० १० ।
२० । नागरं । आ० देगीयकागजः । का०-? । स्था० काशीवासीश्रीयुतबाबुश्री-
तल्लप्रसादः ।

प्रा० वाक्यं । जीवन्नेव सदात्मानं नानाभूतव्यवस्थितम् ।

एकमेवाधिपश्येद्यो जीवन्मुक्तः स उच्यते ॥

बन्धनं सर्वशून्यं हि सिद्धिर्भवति नान्यथा ।

यस्य मूर्तिर्भवत्यादा जीवन्मुक्तः स उच्यते ॥

इति श्रीदन्तप्रोक्तवेदवेदान्तसारजीवन्मुक्तोपनिषत् सम्पूर्णा ।

विषयः । जीवन्मुक्तलक्षणानि ।

VII.

Rāma Tāpanī.

A theological treatise, in two parts, on the divinity of Rāma, said to
belong to the Atharva Veda. Dr. Weber has published the text in the
Roman character with a German translation. Several MSS., both of the
text and a commentary by Anandavana, are available.

७ । रामतापनी ।

पन्थकारः—?

विवरणं । प्राचीनं चनतिपरिशुद्धं चारुलिखितं भागद्वयविभक्तम् । पं० ८ । पङ्क्ति० ८ ।
 श्लो० १६८ । अ० नागरं । आ० देशीयकागजः । स्था० काशीवासोत्रीयुतवायु-
 शीतलप्रसादः ।

प्रा० वाक्यं । ॐ विष्णवेऽस्मिन् महाविष्णौ ज्ञाने दशरथे हरौ ।

रघोः कुलोऽस्मिन् रानि राजते यो महास्मितः ॥

समाप्तिवा० । एतैः सप्तचत्वारिंशन्मन्त्रैर्नित्यं देवं स्मृति स देवं पश्यति मोक्षतत्त्वञ्च गच्छतीति
 पद्यमः खण्डः । इत्यथर्ववेदे श्रीरामतापनीयोपनिषत् समाप्ता ।

विषयः । श्रीरामस्य ब्रह्मसूक्तनिरूपणम् ।

VIII.

Līṅgapratisthā Vidhi.

Rules for consecrating the Līngam, according to the school of Bau-
 dhāyana.

८ । लिङ्गप्रतिष्ठाविधिः ।

पन्थकारः—?

विवरणं । प्राचीनं परिशुद्धम् । पं० ५ । पङ्क्ति० ११ । श्लो० ८२ । अ० नागरं ।
 आ० देशीयकागजः । का० संवत् १८२५ । स्था० काशीवासोत्रीयुतवायुशीतल-
 प्रसादः ।

प्रा० वाक्यं । तत्रादौ कालः । विष्णुधर्मैः ।

चैत्रे वा फाल्गुने वापि ज्येष्ठे वा माघे तथा ।

माघे वा सूर्यदेवानां प्रतिष्ठा शुभदा भित्ते ॥

समाप्तिवा० । ततो मण्डपदेवता चमिद्ध विसर्जयेत् । इति बौधायनप्रयोगः ।

विषयः । लिङ्गप्रतिष्ठानिरूपणम् ।

Nāradiya-Sikshā-Vivaraṇa.

A gloss or *Vivaraṇa*, by Sobhākara, on Nārada's rules for reading the Vedas. Three MSS have come under examination. For text vide No. 168.

८ । नारदीयशिक्षाविवरणम् ।

ग्रन्थकारः शोभाकरभट्टः । नारदो मूलकारः ।

विवरणं । प्राचीनमनन्तिपरिशुद्धं चारुलिखितम् । प० ११ । पङ्क्ति० १३ । श्लो० ३२० ।
अ० नागरं । आ० देशीयकागजः । का० संवत् १६२४ । स्वा० काशीनामो-
द्योतनवावुशीतलप्रसादः ।

प्रा० वाक्यं । प्रकृत्य परमात्मानसहस्रसंख्यविग्रहं ।

मुनिना नारदेनोक्तां शिक्षां व्याख्यातुमिच्छते ॥

समाप्तिवा० । एवं वर्णनं प्रयोक्तव्या नायक्ता न च पीडिताः ।

सम्यग्दर्शनप्रयोगेण ब्रह्मलोके महीयते ॥

इति भट्टशोभाकरविरचिते नारदशिक्षाविवरणे द्वितीयाध्यायस्याष्टमी कण्डिका ॥

विषयः । वैदिकोपनिषदविषयकग्रन्थार्थव्याख्यानं ।

Satyanātha Māhātmyaratnākara.

A biographical notice of Satyanātha, a *Yati* or hermit. A running commentary, by an anonymous author, explains the text.

१० । सत्यनाथमाहात्म्यरत्नाकरः (मटीकः) ।

ग्रन्थकारः सङ्कर्षणाचार्यः । टीकाकारोऽप्ययम् ।

विवरणं । प्रायोऽशुद्धं नातिप्राचीनम् । प० ११७ । पङ्क्ति० ६-१५ । श्लो० १००० । अ०
नागरं । आ० देशीयकागजः । का०—? । स्वा० कलिकानास्वा रमियादिक-
सेनादटी ।

मू० प्रा० वाक्यं । श्रीरामे सुगुणपामे रमारामे मनोरमे ।
सत्कामे रमतां सुखे वादाकामे समोदामे ॥

टी० प्रा० वाक्यं । ॐ आनन्दात्मकदेहं श्रीवन्द्यं सुन्दरसुन्दरं ।
अनघं श्रीहरिं वन्दे दशस्वन्दननन्दनं ॥

मू० समाप्तिवा० । श्रीमत्सुखसत्यनाथयतिराष्माहात्म्यरत्नाकरे
समाज्ञास रत्नात्मैः कविजनैरेकोनविंशोऽभवत् ॥
इति श्रीमत्कविकुलतिलकश्रीमच्छेषाचार्य्यसुतसङ्कर्षणाचार्य्यविरचिते सत्य-
नाथमाहात्म्यरत्नाकरे एकोनविंशः सर्गः ॥

टी० समाप्तिवा० । श्रीति । इह रत्नाकर इत्यन्वयः । इत्यमेवमस्मिन्नङ्गं । ८८ । इति श्रीमत्क-
विकुलतिलकश्रीमच्छेषाचार्य्यसुतसङ्कर्षणाचार्य्यविरचिते सत्यनाथमाहात्म्यर-
त्नाकरप्रकाशे एकोनविंशः सर्गः ॥

विषयः । सत्यनाथयतेर्गुणकीर्तनादिः ।

XI.

Gopāla Tēpanī.

An Upanishad intended to vindicate the divinity of Gopāla or Krishna; said to be a section of the Pippalāda S'ākhā of the Atharva Veda. Separate commentaries by Vis'ves'vara, Nārāyaṇa, and Jīva Gosvāmī, are extant.

११ । गोपालतापनी ।

सन्धकारः—?

विवरणं । प्रायेण ग्रन्थं नवीनम् । प० १ । पङ्क्तिः १२—१२ । श्लो० १६० । अ० नामरं ।

आ० देशीयकामजः । का—? । आ० काशीवासीश्रीयुगवातुश्रीवल्लभप्रसादः ।

प्रा० वाक्यं । सच्चिदानन्दरूपाय लब्धायास्त्रिष्टकर्मणे ।

नमो वेदान्तवेद्याय गुरवे बुद्धिसाक्षिणे ॥

समाप्तिवाः । ब्रह्मणे ब्रह्मपुत्रेभ्यो नारदाय यथानुत् ।
 तैषा प्रोक्तान् गान्धर्विं गच्छन्धं खालयानिकम् ॥
 इत्यथर्ववेदे श्रीमद्भोपालतापनीयोपनिषत् समाप्ता ॥
 विषयः । श्रीभोपालस्य ब्रह्मलक्षणोपनिषत् ॥

XII.

Vṛihannārāyaṇa Upanishad, alias Vājñikī Upanishad.

Vedantic Theology, forming the last (10th) Prapāthaka of the Taittirīya Aranyaka of the Black Yajur Veda. Śāyana, in his commentary, describes it as a supplementary chapter or *Khilakāṇḍa*. In his time, four hundred years ago, several recensions of the work were current, of which the Drāviḍa text contained 64 sections; the Karmāta one, 74 sections; the Andhra one, 80 sections; and others, 89 sections. Śāyana commented on the Andhra recension of 80 sections; but he says that the others must all be authentic, their differences being due to their belonging to separate sākhās or schools. Of the seven MSS. examined three have the text and commentary in 64 sections and four the text only in 80 sections: none 74 or 89. Weber's *Berlin Catalogue*, p. 384, 394; *Indische Studien*, II. p. 78; Max Müller's *Sanskrit Literature*, p. 114.

१२ । वृहन्नारायणोपनिषत् ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्राचीनं प्रायशः शक्यं । पं० २० । पङ्क्ति० ११ । श्लो० २०१ । अ० नारदः ।

आ० । देवीयकागजः । का०—? । स्था० काशीवासीश्रीधृतवाहुशीतल्लप्रसादः ।

प्रा० बाबू । अथस्यपारे भुवनस्य मध्ये इत्यादि ।

समाप्तिवाः । तेजसि नावधोतमकु मा विदिधावहे । ॐ शान्तिः शान्तिः शान्तिः ।

इति वृहन्नारायणोपनिषत् समाप्ता ॥

विषयः । ब्रह्मविद्या ॥

XIII.

Nṛsiṅha Tāpani.

An Upanishad or theological discussion in two parts, said to belong

to the Atharva Veda—the fifth in a series of fifty-two Upanishads. The Tāpanī (otherwise called Tāpini) are mostly apocryphal, but this treatise has the advantage of a commentary by S'aṅkara, in whose time, nearly a thousand years ago, it was held in sufficient respect to deserve notice from that profound scholar and philosopher. The scholia are specially noticed in S'aṅkara's life by Mādhavāchārya. Weber's *Berlin Catalogue*, 348. *Indische Studien*, II. 23-54-106.

१३ । नृसिंहतापनी ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । अष्टादं सागद्वयविभक्तम् । प० १६ । पङ्क्ति० १२-१३ । श्लो० ५०० । अ० नागरं । अ० देशीयकामजः । का०—? । स्था० काशीवासी श्रौतवाहुशीतल-प्रसादः ।

प्रा० वाक्यं । देवा च वै प्रजापतिननुवदित्यादि ।

समाप्तिवा० । ॐ नमोऽन्तेन ज्ञानीयादनुज्ञातारमानरं ।

अनुज्ञमद्वयं लब्ध्वा उपदेशरमात्रजेत् ॥

इति नृसिंहतापनीशोपनिषत् समाप्ता ॥

विषयः । नृसिंहस्य ब्रह्मलक्षणम् ॥

XIV.

Tripurā Upanishad.

Vedantic theology by S'aṅkara.

१४ । त्रिपुर्युपनिषत् ।

ग्रन्थकारः शङ्कराचार्यः ।

विवरणं । अष्टादं चावलिखितं प्राचीनम् । प० २ । पङ्क्ति० ८ । श्लो० ६० । अ० नागरं ।

अ० देशीयकामजः । का०—? । स्था० काशीवासी श्रौतवाहुशीतलप्रसादः ।

प्रा० वाक्यं । ॐ ज्ञानलक्ष्यविज्ञानज्ञेयं प्रतिविवर्जितं ।

पूर्वग्रन्थः पञ्चनामः सर्वमासाक्षं नमात्यर्हं ॥ इत्यादि ।

समाप्तिवा० । यतो वाचो निवर्तन्ते क्षप्राय मनसा सह ।

आनन्दं ब्रह्मणे विद्वान् न विभेति कदाचन ॥

इति श्रीमच्छङ्कराचार्यविरचिता विषयुपनिषत् समाप्ता ।

विषयः । प्रकृतत्वम् ॥

XV.

Saṅskāra Paddhati.

A manual, by Kamalākara Bhaṭṭa, of the principal *Saṅskāras* or essential purificatory rites, commencing with conception and ending with marriage. The author, son of Rāmākriṣṇa Bhaṭṭa, and grandson of Nārāyaṇa Bhaṭṭa, wrote, besides this work, the following viz. *Bahvrichāhnikā*, *Lingārchrā-Pratiṣṭhā*, *Piṭṭa-kamalākara*, *Tirtha-Yātrā*, *S'ūdradharmā-tattva*, *S'ānti-ratna*, *Dāna-kamalākara*, *Jalāsayotsarga-vidhi*, *Tūlā-paddhati*, *Pravara-darpaṇa*, *Nirṇaya-sindhu*, and *Prāyaścitta-ratna*. Aufrecht's *Bodleian Catalogue*, 277a, 277b. Weber's *Berlin Catalogue*, 151, 1019, 223, 1230, 1244.

१५ । संस्कारपद्धतिः ।

ग्रन्थकारः कमलाकरः ।

विवरणं । अपरिशुद्धं प्राचीनम् । पं० १२ । पङ्क्तिः ८—९ । श्लो० ११४० । अ० नागर ।
भा० देशीयकागजः । का० संवत् १०९९ । श्या० कलिकातास्था शसिवाटिक
सेसाइटी ।

प्रा० वाक्यं । श्रीरामकृष्णतनयः कमलाकरसञ्चितः ।

श्रीरामं पितरौ नत्वा संस्कारान् वर्ति साम्प्रतम् ॥

समाप्तिवा० । शुद्धभासे एवाष्टका न तु मले भाद्रपदापरपक्षे

सप्तम्यादिनिष्यदःसु अष्टकावत् सर्व्वं कुर्यादिति दृष्टिः ।

हरदत्तसु तन् चैपक्षे त्रयोदश्यां मघाशुक्लायां

सङ्कल्पविधानेन माघपक्षार्धम् आहम् ॥

इति श्रीजगद्गुरुनारायणमहर्ष्यनुरामकृष्णमहाशयकमलाकरमहर्षिता चन्द्रका-
नाः संस्काराः ।

विषयः । गर्भाधानादिसंस्कारनिर्णयः ॥

XVI.

Baudhāyana Soma-prayoga.

A ritual for the performance of the *Agnishṭoma*, *Jyotiṣṭoma*, and the *Soma* sacrifices, according to the rules of *Baudhāyana*.

१६ । बौधायनसोमप्रयोगः ।

पन्थकारः — ?

विवरणं । नवीनं परिशुद्धप्रायं खण्डितञ्च । प० १७४ । पङ्क्ति० २ । श्लो० १९०० । अ० नामरं । आ० देशीयकामजः । का०—? । श्ला० कस्तिकानांश्चा एमियाटिकं सोमादट्टी ।

प्रा० वाक्यं । यस्य ज्ञानमनन्तं दानं यस्य चानन्तं ।

भक्तियस्यानन्ते तमनन्तं मुक्तं नैमि ॥

आयन्त्यायनशान्तिनो यजमानस्य बौधायनसोमप्रयोगः ।

समाप्तिवाक्यं । खण्डितत्वाद् पन्थशेषवाक्यपरिसमाप्तिश्चकवाक्यायनं न सन्ति ।

विषयः । अग्निष्टोमाग्निषोमादिविवरणम् ।

XVII.

Nārāyaṇa Upanishad.

An Upanishad in praise of *Nārāyaṇa*. This is a different work from the *Vrihannārāyaṇa* noticed under No. XII.

१७ । नारायणोपनिषत् ।

पन्थकारः — ? ।

विवरणं । प्राचीनं प्रायशः शुद्धञ्च । प० २ । पङ्क्ति० १० । श्लो० १६ । अ० नामरं ।

आ० देशीयकामजः । का०—? । श्ला० काशीवासी श्रीयुतवायुगीतलप्रसादः ।

प्रा० वाक्यं । ॐ अथ पुरषो ह वै नारायणोऽक्रामयन् प्रजाः सृजेयमिति, नारायणात् प्राणो जायते मनः सर्वेन्द्रियाणि च खं वायुर्ज्योतिरिति ।

समाप्तिवा० । मध्यन्दिनमादित्याभिमुखोऽधीशानः पद्ममहापातकोपपातकान् प्रमुच्यते स सर्व-

वेदपारायणं लभते नारायणे सायुज्यमाप्नोति नारायणे सायुज्यमाप्नोति ।

इति श्रीनारायणोपनिषत् समाप्ता ।

विषयः । नारायणस्य ब्रह्मत्वस्थापनम् ॥

XVIII.

S'āṅkhāyana Gṛihya-Sūtra.

S'āṅkhāyana's rules for the performance of the domestic rites enjoined in the Rig Veda. Max Muller's *Sanskrit Literature*, 201. Weber's *Berlin Catalogue*, 57.

१८ । गृह्यसूत्रं ।

ग्रन्थकारः शाङ्ख्ययनः ।

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धं चारुलिखितम् । प० ८६ । पङ्क्ति० ८ । श्लो० १००० । अ० नामरं । आ० देशीयकामजः । का० संवत् १०७४ । स्या० काशीवासी श्रीधन-
बाबुश्रीतल्लप्रसादः ।

प्रा० वाक्यं । व्याख्यातोऽग्निष्टोमः प्रकृतद्वादशाक्षस्यैकाक्षानाञ्च तस्य विकारमित्यादि ।

समाप्तिवा० । उत्तरोत्तरिणीमेव तच्छिष्ये प्रजां विराजयामाप्नोति य एवं वेदे य एवं वेदे ।

इति शाङ्ख्ययनसूत्रे षोडशोऽध्यायः समाप्तः ।

विषयः । गृह्यकर्म्म ॥

XIX

Vaidika-chhandha-prakās'a.

Vedic metres, by Vināyaka.

१९ । वैदिकच्छन्दःप्रकाशः ।

ग्रन्थकारः विनायकः ।

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धम् । प० ११ । पङ्क्ति० १०—१४ । श्लो० २४० । अ० नामरं ।
आ० देशीयकामजः । का०—? । स्या० काशीवासी श्रीधनबाबुश्रीतल्लप्रसादः ।

प्रा० वाक्यं । श्रीरामवेषकृतयैकहन्ता क्रमादुरोवक्रकरामभिज्ञान (?) ।

समाप्तिवा० । खण्डितत्वात् समाप्तिस्त्वक्तं वाक्यं नास्ति ।

विषयः । वैदिकच्छन्दसां विवरणं ॥

XX.

S'uddhi-Ohandriká.

Rules regarding the observance of mourning and the purificatory rites thereto belonging, by Kṛishṇa Bhaṭṭa, son of Raghunátha Bhaṭṭa, grandson of Govardhana Bhaṭṭa.

२० । शुद्धिचन्द्रिका ।

यन्त्रकारः छत्वनन्दः ।

विवरणं । नवीनमपरिशुद्धम् । प० १४ । पङ्क्ति० ६—१० । श्लो० १२५ ; अ० नागरे ।

आ० देशीयकागजः । का०—? । स्था० कलिकानास्था रसियाटिक् सोसाइटी ।

प्रा० वाक्यं । शिरसि मुकुटधारी योगिहृत्यश्चारी

निजजनमुखकारी सर्वविघ्नापकारी ।

युवतिजनविहारी सर्वदा योग्यकारी

छपयतु मयि स श्रीगोऽपि सम्मानदीपः ॥

समाप्तिवा० । विनिगमनाविरहात् । आपदिषयकमित्युक्तिरपि न, मानाभावात् ।

इति श्रीमन्मैत्रिकुलजायमानगोवर्द्धनमहाकाजरघुनाथमहमुनश्रीछत्वनन्दविरचिता

शुद्धिचन्द्रिका सम्पूर्णा ।

विषयः । श्रौचादिविवरणं ॥

XXI.

Sūryyárgghyadéna-Paddhati.

Rules and mantras for the offering of uncooked rice and water, called *arghya*, to the sun.

२१ । सूर्यार्घ्यदानपद्धतिः ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्रायशः शुद्धं । प० १५ । पङ्क्ति० २ । श्लो० १६० । अ० नामरं । आ० देशीयकागजः । का० शकब्दाः १६२५ । श्या० कलिकानाखा एसियाटिक सोसाइटी ।

प्रारम्भवाक्यं । स्रष्टृल्लोक्तविधिना स्नानं कृत्वा अर्घ्यदानादस्नानं कुर्यात् । मूलमन्त्रेण कुम्भमुद्रया शिरसि द्वादशवारं जलसेचनं विधाय मूलमन्त्रेण तर्पणं विधायैत्यादि ।

समाप्तिवा० । सदा एवं सक्तजपं कृत्वा अनेनार्घ्यदानेन सूर्यः प्रीयतामिति देवतायै कर्म-समर्पणं कुर्यात् । दत्ताकल्पः समाप्तः ॥

विषयः । अर्घ्यदानमन्त्रादिः ॥

XXII.

Tejovindu Upanishad.

A theological chapter of the Atharva Veda on the nature of Brahma.

२२ तेजोविन्दूपनिषत् ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । नवीनमपरिशुद्धम् । प० ९ । पङ्क्ति० ११ । श्लो० ११ । अ० नामरं । आ० देशीयकागजः । का०—? । श्या० काशीवासी वावुशीतलप्रसादः ।

प्रा० वाक्यं । ओं तेजोविन्दुः परं धाम विश्वतीतं हृदि स्थितम् ।

समाप्तिवा० । तद् प्राञ्चं प्राञ्च तत् परमिति । इति तेजोविन्दूपनिषत् समाप्ता ।

विषयः । ब्रह्मतत्त्वम् ॥

XXIII.

Brahma Upanishad.

On the attributes of Om, the mystic emblem of Brahma, a chapter of the Atharva Veda. *Indische Studien*, I 70, 83, 249, 302, 424, II. 173.

२३ । ब्रह्मोपनिषत् ।

पन्थकारः — ?

विवरणं । नवीनमननिष्ठाहं चारलिखितम् । प० १ । पङ्क्ति० १२ । श्लो० १६ । च० नागरं । आ० देशीयकागजः । का० — ? । स्या० काशीवासी बाबुशीयुतश्रीतल्लप्रसादः ।

प्रा० वाक्यं । ब्रह्मविद्यां प्रवक्ष्यामि सर्वज्ञानसमुत्तमम् इत्यादि ।

समाप्तिवा० । भुवं हि चिन्तयेद् ब्रह्म सोऽस्तत्वाय कल्पते ।

इति श्रीब्रह्मोपनिषत् समाप्ता ॥

विषयः । प्रणवश्रुतीरादिनिरूपणम् ॥

XXIV.

Nṛsiṅha-Tāpanī-Bhāṣya.

S'aṅkara's commentary on the Nṛsiṅha Tāpanī Upanishad. Vide No. XII.

२४ । नृसिंहतापनीभाष्यम् ।

पन्थकारः शङ्कराचार्यः ।

विवरणं । नवीनमननिष्ठाहम् । प० १८ । पङ्क्ति० १४ । श्लो० १२५४ । च० नागरं । आ० देशीयकागजः । का० — ? । स्या० काशीवासी श्रीयुतबाबुश्रीतल्लप्रसादः ।

प्रा० वाक्यं । ब्रह्मोपनिषत् तपनामित्यादि ।

समाप्तिवा० । पदचतुष्टयाभ्यामः सर्वोपनिषत् समाप्ति मे " " इति सर्वज्ञखिलं ।

इति श्रीमोविन्दभगवत्पूज्यादश्विपरमहंसपरिव्राजकाचार्यश्रीशङ्करभगवत्कृतं
नृसिंहतापनीयपञ्चमोपनिषद्भाष्यम् ॥

विषयः । नृसिंहतापनीयार्थविवरणं ॥

Sītārāma-vihāra Kāvya. A heroic poem on the life of Rāma and his wife Sītā; by Vaidyanātha Śāri.

२५ । सीतारामविहारकाव्यं ।

ग्रन्थकारः वैद्यनाथस्वरिः ।

विवरणं । प्राचीनं परिग्रहम् । प० १५७ । पङ्क्तिः ११ । श्लो० — ? । अ० नागरं ।
आ० देशीयकागजः । का० संवत् १०१९ । श्या० काशीवासी श्रीयुक्तवाबुस्वरि-
चन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । ईशविष्णुकमलासनमुख्यैर्देवतैरपि समोदितमिदं ।

समाप्तिवा० । संशोधनेतत् कृतिभिः प्रसिद्धं यद्यप्युतं संस्मृतं जनस्य ।

इति श्रीमत्पद्माक्षप्रभाषामिज्जषर्गशास्त्राङ्गधुरीणवैद्यनाथस्वरिविरचितं सीताराम-
विहारकाव्यं सम्पूर्णं ।

विषयः । सीतारामरचस्वरिवोपाख्यानं ।

Prayoga-sāra. A manual for the performance of the *Dārś'a*, *Paurṇamīna* and other Vedic sacrifices; by Kes'ava Svāmī.

२६ । प्रयोगसारः ।

ग्रन्थकारः केशवस्वामी ।

विवरणं । प्रायःशुद्धं प्राचीनम् । प० १०६ । पङ्क्तिः १४-१५ । श्लो० ४२०० । अ०
नागरं । आ० देशीयकागजः । का० — ? । श्या० कलिकातास्या एशियाटिक्
सोसाइटी ।

प्रा० वाक्यं । त्रिभ्यः पतिं नमस्कृत्य कृच्छ्रं मुनिममम् ।

प्रयोगसारं वक्ष्यामि केशवोऽहं यथामति ॥

समाप्तिवा० । * * काले प्रभोः पक्षे होमकाल उपस्थिते ।

यमाद्यैश्च न होतव्यं काल एव जुहोति तु ॥

विषयः । दर्शपौर्णमासादिप्रयोगविवरणम् ।

Vāsudevopaniṣad Dīpikā. A commentary on the Vāsudeva Upanishad, being a chapter of the Atharva Veda; by Nārāyaṇa. The author was a distinguished Vedantist of his time, and commented on several Vedānta works.

२७ । वासुदेवोपनिषद्दीपिका ।

ग्रन्थकारः नारायणः ।

विवरणं । अथर्वशिखं नवीनं चावल्लिखितम् । पृ० ४ । पङ्क्ति० ८—१६ । श्लो० ७४ ।
अ० नागरं । आ० देशीयकाण्डः । का०—२ । स्या० काशीवासी श्रीयुतबाबुहरिचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । वासुदेवोपनिषदि चत्वारिंशकलानि हि ।

सुद्रपन्थगणे चैकोनपञ्चाशन्ती मता ॥

समाप्तिवा० । चन्द्रेणोपलिप्य देहे निदध्यान्नापि तन्नामि देहे न्यसेदिति मन्त्रेण प्रश्न-
पूर्वकमुत्तरं ।

नारायणेन रचिता श्रुतिमात्रोपजीविना ।

अस्यष्टपद्वाक्यानां दीपिका वासुदेवके ॥

इति वासुदेवोपनिषद्दीपिका समाप्ता ।

विषयः । वासुदेवोपनिषदर्थविवरणं ।

XXVIII.

Gopāla-Tāpani Dīpikā. A commentary on No XI by Nārāyaṇa. *Indische Studien*, 1, 250.

२८ । गोपालतापनीदीपिका ।

ग्रन्थकारः नारायणः ।

विवरणं । अष्टमं शास्त्रोक्तम् । पृ० ११ । पङ्क्ति० ७—१६ । श्लो० १००० । अ० नागरं ।
आ० देशीयकाण्डः । का०—२ । स्या० काशीवासी श्रीयुतबाबुहरिचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । गोपालतापनीशोपनिषदाष्टाष्टश्लिका ।

षट्चत्वारिंशन्ती च पूर्णा चाश्वमेधके ॥

समाप्तिवा० । नारायणेन रचिता श्रुतिमात्रोपजीविना ।

अस्यष्टपद्वाक्यानां दीपिकानरक्ष्यके ॥

इति गोपालोत्तरतापनीदीपिका समाप्ता ।

विषयः । गोपालतापनीशोपनिषदर्थविवरणं ।

Mantrārtha Bhūshya. A dissertation on the meaning of the word Rāma, and on the mantras with which the hero of that name is to be worshipped as the Deity.

२८ । मन्त्रार्थभाष्यं ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्राचीनतमपरिशुद्धं । प० ८ । पङ्क्ति० १२ । श्लो० २५० । अ० नामरं ।

आ० देशीयकागजः । का०—? । स्या० काशीवासो श्रीयुतवावुहरिचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । मन्त्रद्रूपगुणस्वरूपविभवैश्वर्यैकदिशं वपु-

र्गित्यानन्दगुणानुभाषकरुणामौन्दर्यशुद्धोदधिरित्यादि ।

समाप्तिवा० । इद्वानामपि जन्तूनां जन्मान्तरनिवारिणोत्यादिभिः प्रपन्नस्य देहभृशो नास्तीति

भावः । इति मन्त्रार्थभाष्यं समाप्तं ।

विषयः । रामशब्दार्थनिरूपणं ।

XXX.

Tattva-prakāś'ikā-bhārabodha. A gloss on the *Tattva-prakāś'ikā* of Yayatīrtha, which itself is a gloss on the commentary of S'aṅkara on the Vedānta Aphorisms of Vyāsa. F. E. Hall's Contributions, 163.

३० । तत्त्वप्रकाशिकाभावबोधः ।

ग्रन्थकारः रघूत्तमशक्तिः ।

विवरणं । प्राचीनतमपरिशुद्धं सम्पूर्णं । १ अध्यायस्य ४८ । ४८ पत्रद्वयं नास्ति । प०—

१ अ० १+२ पा० ६८ । १ अ० २+४ पा० ४५ । २ अ० ३१ । २ अ० १२५ । ४ अ०

४२ । पङ्क्ति० ८+१०+८ । श्लो० ८५८० । अ० नामरं । आ० देशीयकागजः ।

का०—? । स्या० कलिकातास्या रभियाटिक् भोमारटो ।

प्रा० वाक्यं । प्रकृत्य कल्याणगुणं रमेशमगाधबोधं जययोगिवर्यं ।

गुरोर्गुरुं गुरुमार्थं च तत्त्वप्रकाशिकाभावमहं प्रवक्ष्ये ।

समाप्तिवा० । रघुवर्यगुरुप्रोक्तो भावो जयमुनेर्मया ।

लिखितो मन्दबोधार्थं प्रोथतां शोपतिस्ततः ॥

इति श्रीमद्रघुवर्यतोषपूज्यपादशिष्यरघून्मयतिष्ठते तत्त्वप्रकाशिकाभाष्ये चतु-
र्थाध्यायस्य चतुर्थपादः ।

विषयः । बादरायणीयवेदान्तसूचीयश्रीमच्छङ्कराचार्यभाष्यस्य जयतोर्ध्वप्रणीतटीकायाम्नाय-
र्यार्थविवरणं ।

XXXI.

Gopichandanopanishad Dipikā. A commentary, by Nārāyaṇa, on the Gopichandana Upanishad, a treatise on the merits of putting on sectarian marks on the forehead with an ochreous earth called Gopichandana. *Indische Studien*, 1, 250.

३१ । गोपीचन्दनोपनिषद्दीपिका ।

ग्रन्थकारः नारायणः ।

विवरणं । नवीनमपरिशुद्धं चारुलिखितम् । प० ४ । पङ्क्ति० ११-१५ । श्लो० १०५ ।
अ० नामरं । आ० देशीयकामजः । का०-? । स्या० कामोवासी श्रीयुक्तबाबु-
हरिचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । वासुदेनोपनिषदि गङ्गाशूकनिवर्तिका ।

पञ्चखण्डाधुनारभ्या (?) गोपीचन्दनवर्णिका ॥

समाप्तिवा० । नारायणेन रचिता युतिमत्तपोपजीविना ।

अष्टपदवाक्यानां दीपिका गोपीचन्दने ॥

इति गोपीचन्दनोपनिषद्दीपिका समाप्ता ।

विषयः । गोपीचन्दनोपनिषदर्थप्रतिपादनम् ।

XXXII.

Prāyaścitta-pradīpa. Expiations for accidental irregularities in the performance of the *Agnyādharma* and certain other Vedic ceremonies.

३२ । प्रायश्चित्तप्रदीपः ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । नातिशयोचनं प्रायेण शुद्धं सम्पूर्णम् । प० १०१ । पङ्क्ति० ११-१२ । श्लो० १००० ।

अ० नामरं । आ० देशीयकामजः । का०-? । स्या० कलिकातास्या रसियाटिक
मोसार्टी ।

प्रा० वाक्यं । नत्वा बोधायनाचार्य्यं * तेनेऽकथैतकर्माणां ।

विध्यतिक्रमणे प्रायश्चित्तदीपः प्रकाशते ॥

अतैर्बोधायनोक्तानि प्रायश्चित्तानि यानि तु ।

उक्तानि सूत्रभाष्ये च वर्ण्यगोपालसूरिणा ॥

समाप्तिवा० । अग्निनयेत्यादिपट्टभिर्वाद्याहृतिभिः व्याहृतिभिः व्यस्ताभिः समस्ताभिः अर्वा
स्वाहेत्यादिप्रणवेनान्तः, एतैः सर्वैः कृतानि सर्वप्रायश्चित्तानि जुहुयात् । इति
प्रायश्चित्तप्रदीपे सोमप्रायश्चित्तं नाम पञ्चमं प्रकरणम् । इति प्रायश्चित्तप्रदीपः
समाप्तः ।

विषयः । अग्न्याधानादौ कर्तव्ये विध्यतिक्रमणनिमित्तकप्रायश्चित्तविवरणं ।

XXXIII.

Garuda Upanishad. Said to be a chapter of the Atharva Veda. It contains mantras for the worship of Garuda, and the neutralization of snake poison. *Indische Studien*, 1, 249.

३३ । गरुडोपनिषत् ।

पुन्यकारः—?

विवरणं । अग्रहं प्राचीर्न अष्टल्लिखितम् । प० ४ । पङ्क्ति० ७—८ । स्तो० ५० । अ०
नागरं आ० देशीयकामजः । का०—? स्था० कामीनासो त्रियुक्तवातुहरिसन्दः ।

प्रा० वाक्यं । खगोलमाय विद्महे वैजनेयाय धीमहि तन्नो तार्चं प्रचोदयात् ।

समाप्तिवा० । अतिथिं पूजयेद्भक्त्या पुण्याणि विविधानि च ।

भोजनमुत्तमं दद्यात् विपद्भानिः समाप्यते ॥

इति गरुडोपनिषत् समाप्ता ॥

विषयः । गरुडमन्त्रकथनं ।

* पुलकान्तरेषु बोधायन इति वङ्गशेो दृश्यते । बोधायन इति बोधायन इति द्वयमपि
सङ्गच्छते सञ्ज्ञावाचकत्वादुभयोरिति ।

XXXIV.

Goloka Tāpani. An apocryphal Upanishad, containing praises of Rādhā and Kṛishṇa; evidently a compilation by a modern Vaishṇava. It is ascribed to the Atharva Veda. The MS. is probably incomplete.

३४ । गोलोकतापनी ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धं । प० २ । पङ्क्ति० ८ । श्लो० ३८ । अ० नागरं । आ० देशीयकामजः । का० संवत् १८०८ । स्या० काशीवासी श्रीयुतबाबुहरिचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । कारणान्धेच्छेत् पुरुषशिवत्रयं मुनिगणः
चतुर्हस्याने शिशुसमयलोलादतपरे ।

समाप्तिवा० । सर्वं विविधा गोप्यः श्रीकृष्णसंवां कुर्वन्ति । इत्याखर्वणिके पुरुषबोधस्यै प्रथम-
प्रपाठकः । इति श्रीगोलोकतापनी सम्पूर्णः ।

विषयः । राधाकृष्णस्तेवादौ ।

XXXV.

Amṛitavindu Upanishad. One of the Atharva Upanishads devoted to Brahma. *Indische Studien*, II. 59-394.

३५ । अमृतविन्दूपनिषत् ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । नवीनमशुद्धं चावलिखितम् । प० २ । पङ्क्ति० ५-८ । श्लो० २४ । अ० नागरं ।
आ० देशीयकामजः । का० संवत् १८०८ । स्या० काशीवासी श्रीयुतबाबुहरिचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । मनो हि द्विविधं प्राज्ञे शुद्धशुद्धमेव च ।

अशुद्धं कामसङ्कल्पाच्छुद्धं कामविवर्जितं ॥

समाप्तिवा० । सर्वभूताधिवासश्च यद्भूतेषु वसत्यपि ।

सर्वानुग्राहकत्वेन तदस्माद् वासुदेवः तदस्माद् वासुदेवः ।

इति श्री अमृतविन्दूपनिषत् समाप्ता ।

विषयः । ब्रह्मतत्त्वं ।

XXXVI.

Vajrasūchi Upanishad. An essay on Bráhmans, by Sāṅkara Āchāryya. The author comes to the conclusion that Bráhmanism is due to a knowledge of Brahma, and is not the result of birth or caste. A treatise by a Buddhist, Ashu-Ghosha, published in the Transactions of the Royal Asiatic Society (I. 160,) discusses the same subject, and comes to a like conclusion. The arguments used in the two works are very much alike, but S'āṅkara dwells at length on Brahma and Mokhsa.

३६ । वज्रसूच्युपनिषत् ।

ग्रन्थकारः शङ्कराचार्यः ।

विवरणं । अपरिशुद्धं नवीनं चाबलिखितम् । प० ६ । पङ्क्ति० ६-८ । श्लो० १०० । अ० नागरं । आ० देशीयकागजः । का० संवत् १८०८ । स्या० कामोवासी श्रियुतबाबु-हरिचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । वज्रसूचीं प्रवक्ष्यामि शास्त्रमज्ञानभेदनं ।

दूषणं ज्ञानहीनानां भूषणं ज्ञानवस्तुषां ॥

समाप्तिवा० । प्रध्वस्ताखिलभोहोऽपि लोककार्यं तनोति आत्मवित् ।

इति श्रीशङ्कराचार्यविरचिता वज्रसूची उपनिषत् सम्पूर्णा ।

विषयः । ब्राह्मणादिवर्णनिरूपणं ।

XXXVII.

Chākshusha Upanishad. A hymn in praise of the sun for the cure of eye diseases.

३७ । चाक्षुषोपनिषत् ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । अपरिशुद्धं चाबलिखितम् । प० ५ । पङ्क्ति० ४-५ । श्लो० १७ । अ० नागरं । आ० देशीयकागजः । का० संवत् १८८१ । स्या० कामोवासी श्रियुत-बाबुहरिचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । अथातश्चाक्षुषीं पठितमिद्विद्यां चक्षुरोगहरां आस्थास्याम इत्यादि ।

समाप्तिवा० । नमो भगवते आदित्याय अहो वाहिनीं वाहिनीं स्वाहा ।

इति चाक्षुषोपनिषत् सम्पूर्णा ।

विषयः । चक्षुरोगनाशकसूर्य्यंशोक्तम् ।

XXXIII.

Antyeshṭi-Prayoga. A manual for the performance of funeral rites, being a chapter of the *Saṁskāra Prakāśa*.

३८ । अन्त्येष्टिप्रयोगः, प्रतापनारमिंहाख्यमंस्कारप्रकाशोपः ।

ग्रन्थकारः — ?

विवरणं । प्रायः ग्रन्थं खण्डितम् । प० ८ । पङ्क्तिः १०—११ । श्लो० १५० । अ० नागरं ।

आ० देशीयकागजः । का० शकान्दाः १८१८ स्या० कलिकातास्या रमिषाटिक्
मोघारटी ।

प्रा० वाक्यं । अद्विष्टाग्रन्त्येष्टिप्रयोगः । तत्रादौ प्रायश्चित्तं आसन्नमरणे पित्रादिके पुत्रादिः
तोर्यं स्नात्वा प्रायश्चित्तं कारयेत् ।

समाप्तिवा० । (खण्डितत्वात् शेषवाक्यं नास्ति ।

विषयः । आश्रयनश्राद्धिनामन्त्येष्टिक्रियाव्यवस्थापनं ।

XXXIX.

Amṛitanāda Upanishad. A chapter of the Atharva Veda, on the knowledge of Brahma. *Indische Studien*, I. 51, 249, 469—II. 1, 59, 394.

३९ । अमृतनादोपनिषत् ।

ग्रन्थकारः — ?

विवरणं । अपरिमितं प्राचीनम् । प० ५ । पङ्क्तिः ८—१५ । श्लो० १५० । अ० नागरं ।

आ० देशीयकागजः । का०—? । स्या० काशीबासी त्रैयुतवावुहरिचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । त्रिभिर्ब्रह्मण आदित्यलोकं जगाम । तमादित्यं नत्वा भो भगवन् किं देवः
किं प्राणः किं कारणं किमात्मा तद् देवाश्च ।

समाप्तिवा० । यच्च तच्च विद्येदापि न म भूयोऽभिजायते । इति अमृतनादोपनिषत् समाप्ता ॥

विषयः । ब्रह्मतत्त्वम् ॥

Mahā Upanishad. A chapter of the Atharva Veda on the knowledge of Brahma.

४० । महोपनिषत् ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । अपरिशुद्धं प्राचीनोक्तं । प० १ । पङ्क्ति० १२-१३ । श्लो० २२ । अ० नागरं ।

आ० देशीयकागजः । का० —? । स्या० काशीवासो श्रीयुतबाबुहरियन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । अथ यथातो महोपनिषदमेव तदाज्जरेको ह वै नारायण आसीत् ।

समाप्तिवा० । पृनातीत्याह भगवान् हिरण्यगर्भोऽमृतत्वं गच्छतीति तृतीयखण्डः । इत्यथर्ववेदे महोपनिषत् समाप्ता ।

विषयः । ब्रह्मतत्त्वं ।

Haṁsa Upanishad. An Atharva Upanishad on Brahma.

४१ । हंसोपनिषत् ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्राचीनशुद्धं । प० १ । पङ्क्ति० १२-१८ । श्लो० २० । अ० नागरं । आ०

देशीयकागजः । का० —? । स्या० काशीवासो श्रीयुतबाबुहरियन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । अथ हंसपरमहंसनिर्णयं व्याख्यास्यामो ब्रह्मचारिणे दान्तार्थं गुरुभक्त्याय ।

समाप्तिवा० । गच्छत्यात्मा सर्व्यं चावस्थितः शान्तः प्रकाशयतीति वेदवचनं भवति ।

इति श्रीहंसोपनिषत् समाप्ता ॥

विषयः । ब्रह्मतत्त्वं ।

Chhurika Upanishad. An Atharva Upanishad on the preëminence of the Yoga scheme of salvation.

४२ । कुरिकोपनिषत् ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धं । प० २ । पङ्क्ति० ८ । श्लो० २० । अ० नागरं । आ०

देशीयकागजः । का० भाके १६४२ । स्या० काशीवासो श्रीयुतबाबुहरियन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । कुरिकां सम्प्रवक्ष्यामि धारणां योगसिद्धये ।

समाप्तिवा० । जित्वा तन्मूत्रं बध्यते जित्वा तन्मूत्रं बध्यते ।

इत्यथर्ववेदे कुरिकोपनिषत् समाप्ता ॥

विषयः । योगनिरूपणं ।

XLIII.

Pratāpanārasiṅha alias *Saṅskāra Prakāś'a*. By Rudra Deva. This MS. includes only one section of the work—that on the duties of *Yatis* or hermits. No. XXXIII is another section. The whole work has not yet come under examination.

४३ । प्रतापनारसिंहाख्यः संस्कारप्रकाशः ।

पद्यकारः ब्रह्मदेवः ।

विवरणं । सम्पूर्णपरिशुद्धम् । प० ४५ । पङ्क्तिः ८—१०—११ । श्लो० १२०० । अ० नागरं । आ० देशीयकामजः । का० शकाब्दाः १७२५ । स्था० कलिकातास्या एमियाटिक् सोमराट्टी ।

प्रा० वाक्यं । अथ मध्यामकर्णारं प्रति ब्रह्मानन्दोपपद्वितिसमुत्पत्त्य प्रयोगमात्रमुच्यते ।

समाप्तिवा० । न स्नानमाचरेद्भिषुः पुषादिनिधनयुतौ ।

पितृमातृचयं युत्वा स्नात्वा शुध्यति साम्बरः ॥

इति प्रतिष्ठानपुरवासितारोनारायणात्मजब्रह्मदेवकृते प्रतापनारसिंहाख्ये संस्कार-
प्रकाशे यतिमंस्कारोपयोगिनिर्ययः समाप्तः ।

विषयः । मध्यामिकर्तव्यानुष्ठाननिरूपणं ।

XLIV.

Mukundānanda Bhāna. A dramatic composition in monologue, on the doings of Kṛishṇa in Vrindāvana, by Kālīpati.

४४ । मुकुन्दानन्दभाणः ।

पद्यकारः कालीपतिः ।

विवरणं । परिशुद्धं प्राचीनम् । प० ७१ । पङ्क्तिः ८ । श्लो० १२०० । अ० नागरं । आ० देशीयकामजः । का० संवत् १८१५ । स्था० काशीवासो श्रीयुतवाबुहरियन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । वन्दे वन्दारमन्दारमिन्दुभूषणनन्दनं ।

सुमन्दानन्दसन्दोहवन्दुरं मिश्राननं ॥

समाप्तिवा० । तेषाञ्च शास्त्रिणु खलोपसर्गाः । इति श्रीमत्कालीपतिकविविरचितो मुकुन्दानन्द-
भाषः समाप्तः ।

विषयः । श्रीकृष्णस्य नानाविधरहस्योक्तकह्नान्तोपाख्यानं ।

XLV.

Parva-Nirṇaya. On the time meet for performing the *Dars'a, Paur-*
namāsa and other Vedic ceremonies.

४५ । पर्वनिर्णयः ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्रायेण ग्रन्थं । प० १० । पङ्क्ति० १२—१२ । श्लो० २५० । अ० नागरं । आ०
देशीयकामजः । का० संवत् १८१५ । स्या० कलिकातास्या रमियाटिक्
सोसाइटी ।

प्रा० वाक्यं । तव इष्टाङ्गत्वेन पर्वप्रतिपत्तस्मिन्नावच्छ्रित्या विहितः सन्धौ यजेतेति । तव सन्धि-
कालस्य दुर्लभ्यत्वात्तदुपलक्षितपूर्वोत्तरकालौ सन्धिग्रन्थेन विवक्षितौ ।

समाप्तिवा० । गणेषु तु प्रथमस्याङ्कः पर्वसम्बन्धो दाशमिकन्यायेन प्रथमस्यैव विनिगमकत्वादिति
पर्वनिर्णयः समाप्तः ।

विषयः । दर्शपूर्णमासादियामकालनिरूपणं ॥

XLVI.

Chayana-Paddhati. A manual, by Nṛsiṁha, for the collection and
maintenance of the perpetual fire and the performance of the *Jyotishtoma*
Agnishtoma and other fire sacrifices.

४६ । चयनपद्धतिः ।

ग्रन्थकारः शृङ्गिः ।

विवरणं । प्राचीनं प्रायशः परिग्रह्यम् । प० ७९ । पङ्क्ति० १०—११ । श्लो० १५०० । अ०
नागरं । आ० देशीयकामजः । का० संवत् १५०० । स्या० कलिकातास्या रमिया-
टिक् सोसाइटी ।

प्रा० वाक्यं । अथ साग्निके क्रतौ विशेषः । तत्र फाल्गुनपूर्वमास्तेष्ट्यनन्तरं पक्षदिकर्मात्मिक-
वैश्वदेवकर्मणि समाप्य पुण्याद्यवाचनं ।

समाप्तिवा० । आदीप्य प्रवेशनं गत्वा गार्हपत्यादि यथास्थानं स्थापयेत् ।

इति चयनपद्धतिः समाप्ता ।

विषयः । साग्निकक्रियमाणेष्वतिथ्योमादियज्ञानुष्ठानप्रकाशः ॥

XLVII.

Yogayātrā Vivarana. On the particular conjunctions of the stars favourable to starting on distant journeys and important undertakings. By Bhaṭṭotpala.

४७ । योगयात्राविवरणम् ।

पुस्तकारः भट्टोत्पलः ।

विवरणं । परिशुद्धं । प० ६१ । पङ्क्ति० १०—११ । श्लो० १८०० । अ० नागरं । आ०
देशीयकागजः । का० संवत् १८५३ । स्या० कलिकानास्य रक्षियाटिक् सोमादृष्टौ ।

प्रा० वाक्यं । यद्यचुर्जगतः सदृशकरवद्वामाश्च धामार्कवन्-

मोक्षद्वारमपाहतञ्च रविवद्धान्ताग्नकृत् सूर्यवत् ।

आत्मा सूर्यशरीरिणां सविष्टवत् तिग्मांशुवत् कालकृत्

सार्धं नः स गिरिं करोतु सविता योऽस्यैरतुकोपमः ॥

समाप्तिवा० । चन्दनं मलयजं, बला औषधिः, अतिबला औषधिः रतेर्दत्तेन जलेन वारिणा
स्नानं कार्यमिति ।

इति श्रीभट्टोत्पलविरचिते योगयात्राविवरणे नक्षत्रकैटभनामाध्याये नवमः ।

विषयः । यात्राशुभलगादीनां निरूपणं । अत्र दैवपुष्ट्यकाराचाराभियोज्यशोभनियकवस्तुप-
हारस्नानाग्निमिसिन्नचक्रकैटभाख्या नव अध्याया वर्तन्ते ।

XLVIII.

Vivarana-prameya Sangraha. A dissertation on the Vedānta aphorisms of Vyāsa.

४८ । विवरणप्रमेयसङ्ग्रहः ।

पुस्तकारः—?

विवरणं । खण्डितं परिशुद्धं । प० ८८ । पङ्क्ति० १० । श्लो० २३५० । अ० नागरं ।

प्रा० देशीयकागजः । का०—? । स्था० कलिकानास्था एसियाटिक् सोसाइटी ।
 प्रा० वाक्यं । समाचयानन्दयदनं जन्तून् सर्वान्माभावेन तथापरन्तु ।
 यन्मङ्गरानन्दपदं हृदये विधाजते यद् यतये दिशन्ति ॥
 भाष्यटीकाविवरणतन्निबन्धनसङ्ग्रहः । बाष्पानवाधेयभावज्ञेयज्ञानाय रच्यते ।
 समाप्तिवा । तदेवं विषयप्रयोजनसङ्गात् शास्त्रमन्तरणीयमित्येतद्वर्णकतात्पर्यं सिद्धम् ।
 इति विवरणप्रमेयसङ्ग्रहे प्रथमखण्डे प्रथमवर्णकं समाप्तम् ।
 विषयः । शरीरकरुणभावधार्यविवरणप्रतिपाद्यार्थनिरूपणम् ॥

XLIX.

Paramahansa Upanishad Dīpikā. A commentary, by Nārāyaṇa, on the Paramahansa Upanishad—a treatise on Brahma.

४८ । परमहंसोपनिषद्दीपिका ।

ग्रन्थकारः नारायणः ।
 विवरणं । अक्षरिशोधितं । प० ६ । पङ्क्ति० १२—१६ । श्लो० २०० । अ० वहीर्य । स्था०
 देशीयकागजः । का० संवत् १९२६ । स्था० काशीवासी राजगुरुः ।
 प्रा० वाक्यं । शुद्धात्मा परमो हंसस्तस्योपनिषदुच्यते ।
 निखण्डार्थेन शिखरे चत्वारिंशत्तमी ततः ॥
 समाप्तिवा । नैवास्ति किञ्चित् कर्तव्यमस्ति चेन्न स तत्त्ववित् । इति ।
 द्विवक्तिः समाप्तार्था । नारायणेन रचिता जीवन्मुक्त्यविवेकतः ।
 श्रुत्यर्थेयं च परमहंसोपनिषद्दीपिका ।
 विषयः । परमहंसोपनिषदोद्योगविवरणम् ॥

L.

S'iva Upanishad. Praise of S'iva as the Deity, by Harihara.

५० । शिवोपनिषत् ।

ग्रन्थकारः हरिहरः ।
 विवरणं । अक्षरिशुद्धं । प० ७ । पङ्क्ति० ८—१० । श्लो० २० । अ० वहीर्य । स्था०

देशीयकागजः । का—? । स्या० काशीवासी राजगुरुः ।
 प्रा० वाक्यं । अङ्कारे आदिरूपे सुकृतवज्रविधे चेतपीते च हृत्वे
 नीले रक्ते कपोते तदुपरिरक्षिते सर्ववर्ण विवर्णे ।
 समाप्तिवा० । एको व्यापी शिवोऽयमिति वदति हरिर्नास्ति देवो द्वितीयः ।
 इति श्रीहरिहरविरचितेयं शिवोपनिषत् सम्पूर्णा ।
 विषयः । शिवस्तोत्रम् ॥

LI.

Parierājaka Upanishad. On the duties of Yatis or hermits.

५१ । परिव्राजकोपनिषत् ।

ग्रन्थकारः—? ।
 विवरणं । अपरिशुद्धं । प० १ । पङ्क्ति० १० । श्लो० ३४ । अ० वहीयं । आ० देशीय-
 कागजः । का—? । स्या० काशीवासी राजगुरुः ।
 प्रा० वाक्यं । सद्यः नावबलिति शान्तिः । अतः यतेर्नियमः कथमिति शृङ्खलाभारदः पितासह
 पुरस्त्रत्य पितासहस्रं प्रत्युवाच ।
 समाप्तिवा० । सर्वदा संसारतारकमनुसरन् जीवन्मुक्तो वसेत् अधिकारिविभेदेन कैवल्यप्राप्त्य-
 पायसन्निधेदित्युपनिषत् । परिव्राजकसम्प्रभोपनिषत् सम्पूर्णा ।
 विषयः । यतिनियमनिरूपणम् ॥

LII.

Saptas'loki Vīṛiti. A commentary, by Harirāya, on the *Saptas'loki*,
 a hymn in praise of Kṛishṇa.

५२ । सप्तश्लोकीविवृतिः ।

ग्रन्थकारः श्रीहरिरायः ।
 विवरणं । प्रायः शुद्धं प्राचीनम् । प० १२ । पङ्क्ति० ८—१० । श्लो० ५४० । अ० नामरं ।
 आ० देशीयकागजः । का—? । स्या० कलिकानास्या रक्षियाटिक् सोसाट्टो ।
 प्रा० वाक्यं । नमामि श्रीमदाचार्यचरणाम्बुशुद्धयम् ।
 यत्तुपास्तेभ्यः श्रीमद्विद्वत्सेवकतिष्ठता ॥

समाप्तिवा० । शालेन बालभावेन बाललक्ष्योक्तिभावतः ।

किञ्चिन्निगदितं तेन प्रसङ्गोऽनु प्रसुप्तम् ॥

इति श्रीमदाचार्यचरणसुरभिजरजोभिषेकप्राप्तमाहाराज्यश्रीहरिरायविरचिता
सप्तश्लोकीविरतिः सम्पूर्णा ।

विषयः । श्लोकाष्टोत्रविवरणम् ॥

LIII.

Mahābhāṣya : or the great commentary of Patañjali on the grammar of Pāṇini. The MS. is complete and remarkably correct.

५३ । महाभाष्यम् ।

ग्रन्थकारः पतञ्जलिः ।

विवरणं । प्राचीनं परिशुद्धम् । पञ्चाङ्गि-१ अथायस्य १ पादस्य १ अक्षरेः ८ आक्षिप्य १६४ ; पङ्क्तिः ८ । १ अ० १ पा० १ अक्षरेः ४ आक्षि० ४० ; पङ्क्तिः ८-१० । १ अ० १ पा० १-२ आक्षि० २८ ; पङ्क्तिः ११-१२ । १ अ० ४ पा० १ अक्षरेः ४ आक्षि० ४८ ; पङ्क्तिः ८-१० । २ अ० १ पा० १ अक्षरेः १ आक्षि० १८ । पङ्क्तिः ८-१० । २ अ० १ पा० १-२ आक्षि० २६ ; पङ्क्तिः १० । २ अ० १ पा० ४ आक्षि० ४२ । पङ्क्तिः १० । २ अ० १ पा० १ अक्षरेः ६ आक्षि० ६८ ; पङ्क्तिः १० । २ अ० १ अक्षरेः ४ पा० ४२ । पङ्क्तिः १०-११ । ४ अ० १ अक्षरेः ४ पा० ७२ । पङ्क्तिः १० । ४ अ० १ अक्षरेः ४ पा० ७४ । पङ्क्तिः ८ । ६ अ० १ अक्षरेः ४ पा० १२४ ; पङ्क्तिः १० । ७ अ० १ अक्षरेः ४ पा० ८१ ; पङ्क्तिः १० । ८ अ० १ पा० १-२ आक्षि० १६८ । ८ अ० १ पा० १-२ आक्षि० २६ । पङ्क्तिः ८ । ८ अ० १ पा० १-२ आक्षि० २८ । ८ अ० ४ पा० ८ । पङ्क्तिः ८ । श्लो० १२००० । अ० नागरं । आ० देशीयकामजः । का०-२ । स्या० एमियाटिक । रोसाइटी ।

प्रा० वाक्यं । अथ शब्दानुशासनं । अथेत्ययं शब्दोऽधिकारार्थः प्रयुज्यते, शब्दानुशासनं शास्त्र-मधिकृतं वेदितव्यं, केषां, शब्दानां श्लोकानां वेदिकानां भेति ।

समाप्तिवा० । एकशेषनिर्देशाद्वा । स्वरानुनासिकभिन्नानां भगवतः पाणिनेः सिद्धं । एकशेष-निर्देशाद्वा भगवतः पाणिनेराचार्यस्य सिद्धम् एकशेषनिर्देशोऽयम् अथ इति ।

इति श्रीमद्भगवत्पतञ्जलिविरचिते व्याकरणमहाभाष्ये अष्टमोऽध्यायस्य चतुर्थे
पादे प्रथमाह्निकं । समाप्तं महाभाष्यम् ॥

विषयः । पाणिनिमुनिप्रणीतव्याकरणसूत्रव्याख्यानं । अस्य ग्रन्थस्य तावदष्टौ वृत्त्याया वर्णने, द्वाविंशत्सङ्ख्यकाः पादार्थं, पञ्चाशीतिमङ्गलानि व्याङ्गिकानि च । तत्र प्रथमेऽध्याये अष्टादशाङ्गिकानि । द्वितीये दशाङ्गिकानि । तृतीये द्वादशाङ्गिकानि । चतुर्थे नवाङ्गिकानि । पञ्चमे सप्ताङ्गिकानि । षष्ठे पञ्चदशाङ्गिकानि । सप्तमे सप्ताङ्गिकानि । अष्टमे सप्ताङ्गिकानि मनीति ।

LIV.

Kaivalyopanishad Dīpikā. A commentary on the *Kaivalya* Upanishad—a treatise on the unity of the Godhead, by S'aṅkarānanda.

५४ । कैवल्योपनिषद्दीपिका ।

ग्रन्थकारः शङ्करानन्दः ।

विवरणं । अपरिशोधितं नवीनम् । प० । पङ्क्ति० ११—१५ । श्लो० २०० । अ० वल्लीयं । आ० देशीयकागजः । का०—? । स्या० काशीवासी राजगुरुः ।

प्रा० वाक्यं । अथ कैवल्योपनिषद् व्याख्यायते । अतः सोपायान्नामाह अहंति । एतेषां योग-सम्बन्ध एतत्कारणमिति यावत् ।

समाप्तिवा० । कैवल्यमेवास्यात्मनो भाव तत्त्वैवस्थं पुरुषाभिनाशविषयं सर्वपुरुषार्थसमाप्तिभूतं अश्नुते प्राप्नोति । पादाभ्यास उपनिषदर्थसमाप्तराः ।

इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्य्यनन्दात्मपूज्यपादमिश्रश्रीशङ्करानन्दभगवतः कृतौ कैवल्योपनिषद्दीपिका समाप्ता ।

विषयः । कैवल्योपनिषदर्थविवरणम् ॥

LV.

Atharvas'iropanishad Dīpikā. A commentary by S'aṅkarānanda, on the *Atharva-sira* Upanishad. *Indische Studien* I. 383.

५५ । अथर्वशिखर उपनिषद्दीपिका ।

ग्रन्थकारः शङ्करानन्दः ।

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धम् । प० २० । पङ्क्ति० ८ । श्लो० १५० । अ० नागरं । आ० देशीयकागजः । का०—? । स्या० काशीवासी श्रीयशवानुश्रीतल्लप्रसादः ।

१ पञ्चवधि ८ पञ्चपर्यन्तं नास्ति ।

प्रा० वाक्यं । वाङ्मनस्यैर्विश्वानाम्नाः श्रुतेः स्तौत्रैघनाग्निनी ।

क्रियते ब्रह्मबोधार्थं तथा गृह्यतु मे मनः ॥ १ ॥

ब्रह्मविद्याप्राप्तये तपोविद्यासम्पन्नेरपि गुरुश्रुत्यादि करणीयमित्यादि ।

समाप्तिवा० । ओविद्यामोक्षाणां अन्यरुत्तवत् प्रथक् वाक्यवयेणाभ्यसेन प्रार्थना ओविद्यामो-
क्षाणां वाक्यं मन्त्रमनमोः प्रार्थनम् ॥

इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्यस्यानन्दात्मपूज्यपादशिष्यस्य श्रीमङ्गरानन्दभ-
गवतः छतिरथर्व्यग्निरउपनिषदोपिका समाप्ता ॥

विषयः । अथर्व्यग्निरउपनिषदर्थविवरणं ।

LVI.

S'ri-rāma-kās'ikā. A commentary, by Ānandavāna, on the Rāma-
tāpani Upanishad. Vide No. VII.

५६ । श्रीरामकाशिका ।

ग्रन्थकारः आनन्दवनः ।

विवरणं । प्राचीनं प्रायेण गृह्यतु । प० १२ । पङ्क्ति० १५—२० । श्लो० १२४० । अ० नागरं ।
आ० देशीयकागजः । का०—? । स्या० कलिकातास्या एसियाटिक् सोसा-
इटी ।

प्रा० वाक्यं । तथ्यं तारकतत्त्वमोमिदमणु स्थूलं चतुष्पादकं आपत्स्वप्रतुपुत्रिजं कृतिवग्माद्
विद्यात् प्रतोतं विभुं ।

समाप्तिवा० । श्रीरामं साक्षादात्मनि बहिरपि पश्यति अहृतत्वमिति । मोक्षं गच्छति मोक्षं
गच्छति प्राप्नोति । धन्यमसाप्तिं दर्शयति । इत्याद्यर्थेणरहस्ये श्रीरामोत्तरतापनो-
द्योपनिषत् समाप्ता ।

इति श्रीरामचन्द्रचरणगुह्योत्तरमहंसपरिव्राजकाचार्य्यानन्दवनविरचितायां
श्रीरामकाशिकाख्यायां श्रीरामोत्तरतापनोद्योपनिषत् समाप्ता ।

विषयः । श्रीरामपूर्वोत्तरतापनोद्योपनिषदर्थविवरणं ।

LVII.

Subāla Upanishad. An Upanishad of the Atharva Veda, on salva-
tion.

५७ । सुवासोपनिषत् ।

यन्त्रकारः—?

विवरणं । प्रायः ३३ । प० ८ । पङ्क्तिः ८—१० । श्लो० १०० । अ० नागरं । आ० देशीय-
कागजः । का०—? । स्या० कलिकातास्या एभियाटिक् सोसाइटी ।

प्रा० वाक्यं । ॐ सच्चिदानन्द इत्यादि शान्तिः शान्तिः शान्तिः । हरिः ॐ । तदाहः किं तदा-
सीतमैष होवाच । न मन्नामन्न मदसदिति । तस्मात्तमः सञ्जायते । तमसो मृतादि ।
समाश्रिताः । यस्य देवे परा भक्तिर्यथा देवे तथा गुरौ । तस्यैतं कथिता ह्यर्थाः प्रकाशने
सत्तात्मनः प्रकाशने सत्तात्मनः । इत्येतन्निर्वाणमनुशासनमिति वेदानुशासनमिति
वेदानुशासनम् । इति सुवासोपनिषत् समाप्ता ॥

विषयः । नृक्षित्तत्त्वविरूपणं ।

LVIII.

Kimpancha-charita Nāṭaka. A Drama, in five acts.

५८ । किम्बच्चरितं नाटकं ।

यन्त्रकारः—?

विवरणं । नवीनं । प० १८ । पङ्क्तिः ८ । श्लो० — ? । अ० नागरं । आ० देशीयकागजः ।
का०—? । स्या० काशीवासो श्रीयुक्तबाबुचरित्रन्दः ।

प्रा० वाक्यं । वारुणीं वारिणीं पीत्वा यस्य तोषेऽपि न कश्चित् ।

वारुणीं दृष्टतः कृत्वा स्मितः सोऽपान् हृत्वायुधः ॥

समाश्रिताः । इति निष्क्रान्ताः सर्वे । इति किम्बच्च पञ्चमोऽङ्कः ।

विषयः ।

LIX.

*Sandhyā Upanishad Vyākhyā. A gloss on the Sandhyā Upanishad of
the Atharva Veda, on divine knowledge. Indische Studien, I. 36, 11, 294.*

५९ । सन्ध्यापनिषद्भाष्या ।

यन्त्रकारः—?

विवरणं । अपरिशोधितं नवीनम् । प० १ । पङ्क्तिः १० । श्लो० ८० । अ० पट्टीयं । आ०
देशीयकागजः । का०—? । स्या० काशीवासो राजगुरुः ।

प्र० वाक्यं । अथ सन्धोपनिषद् । ॐ ब्रह्मोवाहमस्मि । अद्यातः सन्धोपनिषद् व्याख्या-
स्यामः ।

समाप्तिवा० । स्नातानं पश्यति ज्ञानचक्षुषा स एवावृतमयः स एवावृतमयोऽवृतमय इत्युपनि-
षत् ब्रह्मेणु सर्वम् । इति सन्धोपनिषद् व्याख्या समाप्ता ।

विषयः । आत्मज्ञानादिविवरणं ।

LX.

Siddhāntales'a-Tīkā. A commentary on the *Siddhāntales'a* alias *S'āstra-Siddhānta-les'a Saṅgraha* of Apyaya Dikshita, son of Ranarāja Dikshita. The text of Apyaya is a dissertation, in four sections, on the Vedānta Philosophy, shewing the different schools into which it is divided, and their peculiarities.

६० । सिद्धान्तलेशटीका ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । परिग्रहं । प० ७२ । पङ्क्ति० १५ । श्लो०—? । अ० नागरं । आ० देशीय-
कागजः । का०—? । स्या० काशीवासी वामनाचार्यः ।

प्रा० वाक्यं । वेदवेद्यमुमाकान्तं कुमारसम्भलकृतम् ।

समाप्तिवा० । अथेदं मूलमनुष्यस्य सम्प्रदायसिद्धान्तभेदतत्त्वसङ्ग्रहमित्यकार्षीदिति ।

विषयः । सिद्धान्तलेशार्थविवरणं ।

LXI.

Drāhyāyana-Sūtra-Tīkā. A gloss on the aphorisms of Drāhyāyana, on the rituals of the Sāma Veda. By Dvanvī Svāmī. Max Muller's *Sanskrit Literature*, 181, 190, 219.

६१ । द्राह्यायणसूत्रटीका ।

ग्रन्थकारः धन्विसामी ।

विवरणं । परिग्रहं । प० १२४ । पङ्क्ति० ११ । श्लो०—? । अ० नागरं । आ० देशीयका-
गजः । का०—? । स्या० काशीवासी वामनाचार्यः ।

प्रा० वाक्यं । सोमिति ब्रह्म परमं प्रपद्ये पुनरोत्तमं । इन्दोमसूत्रं याचते इति ।

समाप्तिवा० । पूर्ववत् + + + सिद्धिरिति ।

विषयः इन्दोमसूत्रार्थव्याख्यानं ।

Mādhva-Vijaya. A poem, in sixteen cantos, on the polemical disputations of Mādhava Ācharya. By Nārāyaṇa.

६१ । माध्वविजयमहाकाव्यं ।

ग्रन्थकारः नारायणपण्डिताचार्यः ।

विवरणं । नवीनसंग्रहश्च । पं० ५८ पङ्क्ति० १९ । श्लो०—? । अ० नागरः । आ० देशी-
यकागजः । का०—? । स्या० कामोवासो शोयुतवावुहरिचन्द्रः । अथ षोड-
शसर्गाः सन्ति ।

प्रा० वाक्यं । कान्ताय कल्पान्कगुणैकधास्त्रेऽभरदुनायप्रतिमप्रभाय ।

नारायणायाखिलकारणाय शोभाणमायाय नमस्करोमि ।

समाप्तिवा० । बह्वृत्खिलदूष्यं पुष्पवायोः सुगन्धं हरिदयितवरिष्ठं श्रीमदानन्दतीर्थं । इति
श्रीमत्त्विकुलनिलकविबिक्कमपण्डिताचार्यसुतनारायणपण्डिताचार्यविरचितं
माध्वविजयमहाकाव्यं सम्पूर्णं ।

विषयः । माध्वसम्प्रदायविषयकोपाख्यानं ।

Jānakīpurāṇa. A drama, in seven acts, on the marriage of S'itā. By Rāmabhadra.

६३ जानकीपरिणयनाटकं ।

ग्रन्थकारः रामभद्रदीक्षितः ।

विवरणं । नवीनसंग्रहश्च । पं० १९५ । पङ्क्ति० ८ । श्लो०—? । अ० नागरः । आ० देशीय-
कागजः । का० संवत् १८१४ । स्या० कामोवासो शोयुतवावुहरिचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । संसृज्जानिव पातुमौपनिषद्काचारमाध्वीरसा-

मुन्माद्यु ब्रजसुन्दरीकुचतटीपाटीररेणुनि च ।

उन्मीलसुरलीनिनादबल्लामोदोपसोदम्बो

जिह्वालीढसलीकवज्जयविशः वादान्मूर्जं पातु वः ॥

समाप्तिवा० । इति निष्क्रान्ताः सर्वे । सप्तमोऽङ्कः ।

इति श्रीरामभद्रदीक्षितविरचितं जानकीपरिणयं नाम नाटकं समाप्तं ।

विषयः । सीताविवाहमहोत्सवादिवर्णनं ।

LXIV.

Krishna-bhakti-chandrikā. A drama on the fruits of faith in Krishna. By Ananta Deva.

६४ । कृष्णभक्तिचन्द्रिकाभिधाननाटकं ।

ग्रन्थकारः अनन्तदेवः ।

विवरणं । अवरिग्रहं नवीनं चावलिखितम् । प० १२ । पङ्क्ति० ८ । श्लो०—? । अ० नागरं । आ० देशीयकाव्यजः । का० संवत् १८१४ । स्या० काशीवासी श्रीयुत-
बाबुहरिचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । केषां च गोपकुमारः स्फुरति समाजे व्रजकीर्णं ।

नवजलधर इव मध्ये नजितां परितः स्फुरन्तीनाम् ॥

समाप्तिवा० । इति श्रीमदापदेवखनुनाऽनन्तदेवेन कृतं श्रीकृष्णभक्तिचन्द्रिकाभिधानं नाम
नाटकं सम्पूर्णं ।

विषयः । श्रीकृष्णभक्तिमाहात्म्यकथनं ।

LXV.

Dharma-vijaya. A drama on the ultimate success of virtue over vice. By Śuklābha Deva.

६५ । धर्मविजयनाटकं ।

ग्रन्थकारः शुक्लभूदेवः ।

विवरणं । परिग्रहं । प० ४६ । पङ्क्ति० ८ । श्लो०—? । अ० नागरं । आ० देशीयकाव्यजः ।
का० संवत् १८१४ । स्या० काशीवासी श्रीयुतबाबुहरिचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । शक्तिमनिजरूपः वेदभाराभिरामे विभुरपि हृदयाजे दीपवदिवमूर्तिः ।

विभुवन्मिदमेतमेतमेवास्ति यस्मिन् स जयति जगद्दोशः शास्त्रनिदानगम्यः ॥

समाप्तिवा० । नाट्येन निष्क्रान्ताः सन्त्ये ।

इति श्रीमच्छुक्लभूदेवविरचितं धर्मविजयं नाम नाटकं सम्पूर्णं ॥

विषयः । धर्मसम्बन्धिप्रस्ताववर्णनम् ।

LXVI.

Satsaṅga-vijaya. A drama on the advantages of associating with good people. By Vaidyanātha.

६६ । सत्यज्ञविजयनाटकं ।

ग्रन्थकारः वैयासकविः ।

विवरणं । परिग्रहं । पं० १६ । पङ्क्तिः १० । श्लो०—? । अ० नागरं । आ० देशीयकागजः । का० संवत् १८१४ । स्था० काशीवासी श्रीयुक्तवावुहरिचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । मुष्णनां नवनोतमेककवलं हस्ते गृहीत्वा दुर्गं धावनं जननीमयादिव मुक्तः पद्मां करेणागतः । काशीनूपुरसिद्धितप्रकटितश्रेष्ठभिरामाननं भक्तोद्धारपरायणं पर-
चरिं श्रीबालकृष्णं भजे ॥

समाप्तिवा० । इति निष्क्रान्तः सत्यं । पञ्चमोऽङ्कः । इति श्रीवैयासकविवरितं सत्यज्ञविजयं नाम नाटकं समाप्तं ।

विषयः । साधुनृत्तविषयकोपाख्यानं ।

LXVII.

Champu Kāvya. A romance in prose and verse on faith. By Nīlakanṭha Dikṣhita.

६७ । चम्पूकाव्यं ।

ग्रन्थकारः नीलकण्ठदीक्षितः ।

विवरणं । अपरिग्रहं । पं० १४७ । पङ्क्तिः ७ । श्लो०—? । अ० नागरं । आ० देशीयकागजः । का० संवत् १८१४ । स्था० काशीवासी श्रीयुक्तवावुहरिचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । मामेतत् कथयिष्यतीति रचितं काव्यं मया तत् पुनस्तद्वच्चैव वान वा तदुपरि न्यस्तः समस्तो भवः ।

समाप्तिवा० । इति श्रीमद्भारद्वाजकुलजलधिकौकुम्भश्रीमद्वयदोक्षितमोदर्यायोदोक्षितपौत्रेण नारायणदोक्षितात्मजेन भूमिदेवीमभिसम्भवेन श्रीनीलकण्ठदीक्षितेन विरचिते चम्पूकाव्ये पञ्चमः आद्यासः समाप्तः ।

विषयः । भगवद्भक्तिविषयकोपाख्यानं ।

LXVIII.

Damayanti-Kathā. The story of Damayanti, wife of Nala. By Trivikrama Bhaṭṭa.

६८ । दमयन्तिकथा ।

ग्रन्थकारः त्रिविक्रमभट्टः ।

विवरणं । परिग्रहं । प० १४० । पङ्क्ति० ८ । श्लो० — ? । अ० नागरं । आ० देशीयका-
गजः । का० संवत् १८१४ । स्या० काशीवासी श्रीयुतबाबुचरित्रम् ।
प्रा० वाक्यं । या दुग्धापि न दुग्धेव कविदोषधुभिरन्वहं ।
हृदि नः सन्निधत्तां सा स्तुतिधेनः सरस्वती ॥
समाप्तिवा० । इति श्रीचित्रिक्तममट्टविरचितायां दमयन्तीकथायां सप्तम उक्तासः ।
विषयः । दमयन्तीचरित्रवर्णनं ।

LXIX.

Aniruddha-charita Champu. A romance founded on the secret marriage of Ushā and Aniruddha. By Devarāja.

६८ । अनिरुद्धचरितचम्पूः ।

ग्रन्थकारः देवराजः ।
विवरणं । परिग्रहं । प० १०९ । पङ्क्ति० ८ । श्लो० — ? । अ० नागरं । आ० देशीयका-
गजः । का० संवत् १८१५ । स्या० काशीवासी श्रीयुतबाबुचरित्रम् ।
प्रा० वाक्यं । शार्ङ्गश्याकिणवचिरयिषो मदान्तेष्वेव्यासुर्मुखमयनस्य बाहवो वः ।
पद्मानामपि सुरभूषणमसाध्यं चत्वारो विदधति ये जनस्य कृत्यं ॥
समाप्तिवा० । कविमोक्षिमणेर्यन्ति वाचो मुनिवर्यस्य पराशरप्रसूतः ।
अनुगामितर्पविरामशशाः (?) भुवि धास्यन्ति मदुक्तयः ॥
इति श्रीदेवराजनिबद्धे अनिरुद्धचरितेऽनिरुद्धपरिणयो नाम नवम उक्तासः ।
विषयः । अनिरुद्धचरित्रवर्णनम् ।

LXX.

Champu-Rámáyana. The story of the Rámáyana in prose and verse. By Lakshmana.

७० । चम्पूरामायणं ।

ग्रन्थकारः लक्ष्मणकविः ।
विवरणं । परिग्रहं । प० ७४ । पङ्क्ति० ८ । श्लो० — ? । अ० नागरं । आ० देशीयका-
गजः । का० शकाब्दः १००० । स्या० काशीवासी श्रीयुतबाबुचरित्रम् ।
प्रा० वाक्यं । लक्ष्मीं तनेतु सुतरामितरानपेक्षमङ्घ्रिद्वयं निगमशशिभिसाप्रवासं ।
चेरम्ममन्त्रहृदम्बरचौर्यमिहं विघ्नादिभेदशतधारधुरन्तरः ॥

समाप्तिवा० : काण्डे विभिन्न एकचूतपतिना षष्ठोऽपि ओशाधिरं ॥

इति श्रीलक्ष्मणकविविरचिते चम्पूरासायणे युद्धकाण्डः समाप्तः ॥

विषयः । योरासच्चरित्रवर्णनम् ।

LXXI.

Bālakṛishṇa Champu. A romance in prose and verse on the doings of Krishna during his infancy. By Jivana, son of Gokulotsava.

७१ । बालकृष्णचम्पूः ।

अन्वकारः जीवनशर्मा ।

विनयः । परिशिष्टं । पं० १८२ । पङ्क्तिः १२ । श्लो० — ? । अ० नगरं । आ०

देशीयकाव्यजः । का० संवत् १८१४ । स्था० काशीवासी श्रीयुतबाबुचरित्रन्दः ।

प्रा० वाक्यं । श्रीमद्बृहन्दावगाच्छे श्रजवरचनिताहन्दसन्नेहितोऽसौ

चन्द्रव्यात्स्नाविराजद्विपुलसुविभिने चक्षुरोक्षप्रभुष्टे ।

सख्यैर्मुक्ताफलाम्बे सुललितरविजारेणुसङ्केतैर्लघ्वे

कुर्वन् रासप्रसादं प्रतिनिशमपि यो बालकृष्णोऽवतप्तः ॥

समाप्तिवा० : श्रीबालकृष्णादिमशन्दचम्पूः समाप्तिर्नेयं ननु जीवनेन ॥ इति श्रीमद्बालकृष्णपदे-

न्दीवरमिलिन्दायमानश्रीमद्भोक्तुलोत्तवाद्यजजीवनशर्माया विरचिते बालकृष्ण-

चम्पूवाक्यप्रवन्धे षष्ठः सप्तकः समाप्तः ॥

विषयः । बालश्रीपालविषयकोपाख्यानं ।

LXXII.

Gopāla Champu. Tales and anecdotes of Krishna's boyhood. By Jivarája.

७२ । गोपालचम्पूः ।

अन्वकारः जीशराजः ।

विनयः । परिशिष्टं । पं० ४५ । पङ्क्तिः १४ । श्लो० — ? । अ० नगरं । आ० देशी-

यकाव्यजः । का० — ? । स्था० काशीवासी श्रीयुतबाबुचरित्रन्दः ।

प्रा० वाक्यं । श्रीभोजका वसत्यनल्पकरका शङ्खावलीमेकतः

पद्मेयोः मरुस्यतोऽर्द्धशर्मिर्न स्रुते नवं पङ्कवं ।

विषयं चुरन्ति चक्रवाकमिद्युर्न प्रोक्षसतारजयं

ज्योत्स्ना काऽपि विधौ गता वितसृतां गङ्गातरङ्गान् विधेः ॥

समाप्तिवा० । मद्भवति मनो मदीयं तनुजघनभारतीरसविलासः ।

किमु सुतनु नीरविहारो न हि न हि चम्पूविहारोऽयं ॥

इति श्रीविद्वत्कदम्बहरेरम्बकलविपुलकविकुलतिलकमहाराष्ट्रदेशवारिभिसुभा-
निधिभारद्वाजकुलकासारराजार्हंभकाशेस्त्रजगद्गुरुश्रीमदीक्षितकविमोक्षराजसू-
रिवरसूनुश्रीकामराजसूरिवरतनयश्रीमजराजकविराजाश्रमजालकविश्रीजीवरा-
जविरचितायां चम्पूविचारसमाख्यायां सनिर्दिष्टगोपालचम्पूशास्त्रायां पूर्वार्द्धं
समाप्तं ।

विषयः । गोपालचरित्रविषयकोपाख्यानं ।

LXXIII.

Rámachandra Champu. A romance on the life of Ráma and his
consort S'itá. By Visvanátha Sīñha.

७३ । रामचन्द्रचम्पूः सटीका ।

ग्रन्थकारः विश्वनाथमिश्रः ।

विवरणं । प्राचीनं । प० ४३ । पङ्क्ति० १५ । श्लो०—? । अ० नागरं । आ० देशीयका-
मजः । का० —? । स्था० काशीवासी श्रीपुतवाबुहरिचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । शक्तिर्येषां न पुंसां भवति न कविता लोकशास्त्राद्यवेत्ता

नैपुण्यस्यैव नैवाभ्यसनमपि तथा शिष्या काव्यगानां ।

काव्यं कुर्वन्ति तेऽपि प्रचुरगुणयुतं यत्कृपातो लभन्ते

प्रेमाण्ण्डपायलभ्यं तद्वनितनयापादपद्मं नमामि ॥

समाप्तिवा० । विश्वनाथानुभूतोद्भूतं धामं हन्ति भवभञ्जनात् ।

इति श्रीमहाराजाधिराजश्रीराजवाहादुरसीतारामचन्द्रकृपापावाधिकारिविष्णु-

नाथमिश्रभूदेवविरचितरामचन्द्राष्टिकटीकायामष्टमेऽध्याये ।

विषयः । श्रीरामचन्द्रचरित्रकथनम् ।

LXXIV.

Rádhárinoda Kāvya. A poem on the loves of Rádhá and Krishna.
By Rámachandra Kavi.

७४ । राधाविनोदकाव्यं सटीकं ।

ग्रन्थकारः रामचन्द्रकविः ।

विवरणं । प० ११ । पङ्क्ति० ८ । श्लो०—? । अ० नागरं । आ० देशीयकामजः । का०—? ।

स्था० काशीवासी श्रीपुतवाबुहरिचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । राधाविनोदकाव्यं चिकीर्षुर्निर्विघ्नसमाप्तिकामो रामचन्द्रकविः परमेश्वरकृतं-
 कलरत्ना-शंभनरूपं मङ्गलमाचरति ।
 माली नेति । सर्गवन्मो मन्दाकाव्यमुच्यते तस्य लक्षणं ।
 समाप्तिवा० । रामचन्द्रकविना विनोदः पुरुषोत्तमसुतेन सुतेन ।
 राधिकाहृदयशोकदमासोदराधिकाहृदयशोकदमादरात् ॥
 इति सटीकं राधाविनोदकाव्यं ।
 विषयः । राधिकाचरित्रविषयकवर्णनम् ।

LXXV.

Rāmakṛishṇa Kāvya Sūtika. A poem, by Śūrya Paṇḍita, so written that every stanza of it, when read from the beginning to the end describes Rāma, and when read from the end to the beginning portrays the life of Kṛishṇa. An anonymous commentary explains the text.

७५ । रामकृष्णकाव्यं सटीकं ।

ग्रन्थकारः सूर्यपण्डितः ।
 विवरणं । परिग्रहं । पं० १२ । पङ्क्तिः ७ । श्लो० — ? । च० नामरं । आ० देशीय-
 कागजः । का० — ? । स्था० काशीवासी श्रीयुक्तवावुहरिचन्द्रः ।
 प्रा० वाक्यं । तं भूतनामुक्तिमुदारदामं वंदे यतो मन्त्रमयं दया श्री ।
 श्रीयादत्तं मन्त्रमतोयदेवं संहारदामुक्तिमुतासुभूतम् ॥
 समाप्तिवा० । एवं विलोमाचरकाव्यकर्तुं भूषांसमायासमनेच्छा तज्ज्ञाः ।
 जानन्निमां चित्रकविलक्ष्मीमां देवज्ञसूर्याभिधमम्प्रदिष्टां ॥
 इति देवज्ञपण्डितसूर्यविरचितं रामकृष्णवैतिकाव्यं सम्पूर्णं ।
 विषयः । अत्र पद्यस्रानुलोमपाठे रामविषयकवर्णनं विलोमपाठे तु श्रीकृष्णविषयक-
 वर्णनम् ।

LXXVI.

Rāja Śurjana Charita Kāvya. A poem on the life of Rājā Surjan ; by Chandra-s'ekhara.

७६ । रामूर्जनचरितकाव्यं ।

ग्रन्थकारः चन्द्रशेखरकविः ।

विवरणं । प्राचीनसप्तशतम् । प० ८० । पङ्क्ति० १० । श्लो०—१ । अ० नागरं । आ०
 देशीयकाव्यजः । का०—१ । स्या० काशीवासी श्रीधुतवावुहरिचन्द्रः ।
 प्रा० वाक्यं । कार्यं प्रकाशयति कारणमन्तरिणं स्नेहानुरूपविभक्तः प्रभुरन्यथो यः ।
 समोपगीतशिवकीर्तननामधेयः श्यामः समप्रयतु सर्वमनोहितं नः ॥
 समाप्तिवा० । गौडीयः किल चन्द्रशेखरकविर्यः प्रेमपात्रं सता-
 मस्वष्टान्वयमण्डलात् कृतधियो जातो जितामिवनः ।
 निर्वन्धाद्रुपसूर्जनस्य नितरां धर्मकतानात्मनो
 ग्रन्थोऽयं निरमाद्यि तेन वसन्ता विश्वेशितुः पतन्ने ॥
 इति सूर्जनविरचितमहाकाव्ये विंशतितमः सर्गः समाप्तः ।
 विषयः । सूर्जनराजकीयद्वयान्तसंवर्णनम् ।

LXXVII.

Saptas'atī. A collection of miscellaneous poetry, consisting chiefly of prayers, hymns, moral maxims, and amatory verses. Judging from its name, it originally included seven hundred stanzas in the Ārya metre, but the MS. under notice contains 743 stanzas, some of which are not in Ārya. From one of the verses in praise of a Sena Rājā of Bengal, it would seem that the author, Govardhana Achārya, lived in the 12th century.

७७ । सप्तशतीकाव्यं ।

प्रत्यकारः गोवर्धनाचार्यः ।
 विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धम् । प० ५६ । पङ्क्ति० ८ । श्लो० ७४३ । अ० नागरं । आ०
 देशीयकाव्यजः । का०—१ । स्या० काशीवासी श्रीधुतवावुहरिचन्द्रः ।
 प्रा० वाक्यं । पाणिपद्ये पुलकितं वपुरैशं भूतिभूषितं जयति ।
 अद्भुत इव मनोभूर्यस्मिन् मद्यावर्षेऽपि ॥
 समाप्तिवा० । विरचन् वामनशीला वामन इव कविपदं लिप्युः ।
 अकृतार्थोसप्तशतीमेतां गोवर्धनाचार्यः ॥
 इति श्रीगोवर्धनाचार्यविरचितं सप्तशतीकाव्यं समाप्तं ।
 विषयः । नीतिगर्भस्यवाटिरसादिनानाविधपद्यसमूहः ।

LXXVIII.

Sītārāma-vihāra Kāvya. A poem on the life of Rāma and his spouse Sītā. By Lakshmuṇya Somarājī.

७८ । सीतारामविहारकाव्यं ।

ग्रन्थकारः लक्ष्मणमययाजी ।

विवरणं । प्राचीनमविशुद्धं । प० ४२ । पङ्क्ति० १२ । श्लो० — ? । अ० नागरं । आ०
देशीयकागजः । का० — ? । स्या० काशीवासी श्रीयुतबाबुहरिचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । अस्ति प्रमत्ताखिललोकभूषाविभूषितद्वादशयोजनैषा ।
विशुद्धभावैर्विनिविष्टमध्या विराजमाना विबुधैरयोध्या ॥

समाप्तिवा० । श्रीगर्गिष्ठिवंशवर्धनलक्ष्मणयजिप्रणीतकृतित्वय्यं ।

सीतारामविहारे द्वादशसर्गाऽऽमन्त्रहाकाव्ये ॥

इति श्रीगर्गिष्ठिवंशवर्धनलक्ष्मणयजितनूजलक्ष्मणमययाजिहृतौ सीतारामविहारे
महाकाव्ये यौवराज्याभिषेको नाम द्वादशः सर्गः ।

विषयः । सीतारामहत्तान्त्रविषयकोपाख्यानम् ।

LXXIX.

Bhāminīvilāsa Kāvya. The heroine offended ; a poem by Jagannātha.

७९ । भामिनोविलासकाव्यं ।

ग्रन्थकारः जगन्नाथः ।

विवरणं । अपरिशुद्धं अखण्डितम् । प० ७ । पङ्क्ति० १२ । श्लो० — ? । अ० नागरं ।
आ० देशीयकागजः । का० — ? । स्या० काशीवासी श्रीयुतबाबुहरिचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । न मनागपि राज्ञोरौघशूला न कलह्वानुगमो न पाण्डुभावः ।
उपचीयत एव कोऽपि भावः परितो भामिनि ते सुखस्य नित्यं ॥

समाप्तिवा० । सभ्यवरार्थिनि सुदृष्टिं जयति यथा पश्य ।

इति श्रीमत्पण्डितराजविरचिते भामिनोविलासे द्वितीय उल्लासः ।

विषयः । अश्वमेधरथस्यादिविषयकवर्णनं ।

LXXX.

Kalāvilāsa Kāvya. A poem by Kshemendra.

८० । कलाविलासकाव्यं ।

ग्रन्थकारः क्षेमेन्द्रः ।

विवरणं । अपरिशुद्धं । प० २० । पङ्क्ति० १४ । श्लो० — ? । अ० वज्जीयं । आ० देशीयका-
गजः । का० संवत् १८२१ । स्या० काशीवासी श्रीयुतबाबुहरिचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । अस्मि विमलकमलाललितपरिष्कृतमङ्गलायतनं ।

श्रीपतिवत्सलमिव रत्नोज्ज्वलमङ्गलनगरं ॥

समाप्तिवा० । शशीव मानसाङ्गादं करोतु सततं सतां ।

इत्याचार्यश्रीवासदासापरनामधेयचेमेन्द्रकृते कलाविलासकाव्ये दशमः सर्गः ।

विषयः । उज्ज्वलनगरोदमनोज्ञरत्नोपाख्यानं ।

LXXXI.

Párijáta-harāṇa Champu. A romance, in poetical prose, on the rape of the Párijáta flower of Indra's garden by Kṛishṇa, for the gratification of his wife Satyabhámá. By Kṛishṇa Kavi.

८१ । पारिजातहरणचम्पूः ।

ग्रन्थकारः । लक्ष्मणकविः ।

विवरणं । प्राचीनं प्रायशः परिगृह्यते । प० १३ । पङ्क्ति० ८ । श्लो०—? । अ० नागरं । आ० देशीयकाव्यजः । का०—? । स्था० काशीवासी श्रीदुत्तवावुहरिचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । मानन्दं मकरन्दविन्दुनिकरप्रसन्नन्दवन्दीभवन्मन्दीभूतमिलिन्दतुन्दिलदलमन्दारमन्दादरं । भूयः भोरभलोभमममभजद्भृङ्गीभिरङ्गीकृते भासन्ती किल पारिजातकुसुमे जीयात् सङ्गृह्य मनः ॥

समाप्तिवा० । किलपारिजातहरणे पूर्णाभवत् पञ्चमः ॥

इति श्रीमहाराजाधिराजश्रीमन्नरोत्तमादिष्टशेखरभिरुद्धलक्ष्मणविरचिता पारिजातहरणचम्पूः सम्पूर्णा ।

विषयः । पारिजातकुसुमापहरणहृत्तान्तमंदर्शनम् ।

LXXXII.

Mádhavánala Uphákhyána. The story of Mádhava and Anala—a poem.

८२ । माधवानलौपाख्यानकाव्यं ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्रायः गृह्यते प्राचीनम् । प० ७० । पङ्क्ति० १० । श्लो०—? । अ० नागरं । आ० देशीयकाव्यजः । का०—? । स्था० काशीवासी श्रीदुत्तवावुहरिचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । एका नगरो पुष्पचञ्चीनामान्विता ।

समाप्तिवा०। लोकाश्च हयिता बभूवुः । इति श्रीमाधवानलोपाख्यानं सम्पूर्णं ।
विषयः । माधवानलमन्त्रिनानाहृतान्तसंवर्जनम् ।

LXXXIII.

Harivilāsa Mahākāvya. An epic on the doings of Hari in Vrindāvana and Gokula. By Lolimbarāja.

८३ । हरिविलासकाव्यं ।

धन्यकारः लोलिम्वराजः ।
विवरणं । अपरिशोधितं नवीनम् । प० १८ । पङ्क्तिः १० । श्लो० — ? । अ० नागरं । आ० देशीयकाव्यजः । का० — ? । स्था० कामोवासी श्रीयुतवाबुहरिचन्द्रः ।
प्रा० वाक्यं । रचयतिग्रहमा चरिवसेतत् ।
समाप्तिवा० । वैलोव्यकौतुककरं क्रियते स्म काव्यं लोलिम्वराजकविना कविनायकेन ॥
इति श्रीमत्सूर्यपण्डितकुलालङ्कारवीहरिहरमहाराजाधिराजश्रेणितलोलिम्वराजविरचितं हरिविलासकाव्यं सम्पूर्णं ।
विषयः । भगवच्चरिविषयकोपाख्यानम् ।

LXXXIV.

Karpūra-manjari Nāṭikā. A drama in four acts. By Rajanivallabha.

८४ । कर्पूरमञ्जरी नाटिका ।

धन्यकारः राजनीवल्लभः ।
विवरणं । अपरिशोधितं । प० ४८ । पङ्क्तिः ९ । श्लो० — ? । अ० नागरं । आ० देशीयकाव्यजः । का० संदत् १६५० । स्था० काशीवासी श्रीयुतवाबुहरिचन्द्रः ।
प्रा० वाक्यं । भद्रं भोदु सरस्वद अकदणो षंदंतु वासादणो अणाणं विषय ददुवरो वासोददु लब्धशी ।
समाप्तिवा० । इति निष्क्रान्ताः सर्वे । चतुर्थैजवनिकान्तरं । समाप्ता चैव कर्पूरमञ्जरी ।
विषयः । कर्पूरमञ्जरीनायिकासम्प्रतिनानारहस्योपाख्यानम् ।

LXXXV.

Dhūrtasamāgama. The Council of rogues; a farce in two acts. By Jyotis'vara. Wilson's *Hindu Theatre*, II, p. 408.

८५ । धूर्तसमागमप्रहसनं ।

पद्यकारः ज्योतीश्वरः ।

विवरणं । प० १४ । पङ्क्ति० ७ । श्लो०—? । अ० नागरं । आ० देशीयकागजः । का०—? ।

स्त्रा० काशीवासी श्रीयुतवाबुहरिचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । ईर्ष्यादम्नीजजन्मप्रवृत्तिद्विविधदां संवदि प्रीतिमत्या स्वका++पुरारे दुहितृप-
रिणये साचतं चुम्बमाने ।

समाप्तिवा० । इति निष्क्रान्ताः सर्वे । द्वितीयः सन्धिः ।

रति श्रीकविशेखराचार्यश्रीज्योतीश्वरविरचितं धूर्तसमागमं नाम प्रहसनं सम्पूर्णं ।

विषयः । वेश्याशक्तधूर्तसम्मिश्रितान्तसंवर्णनम् ।

LXXXVI.

Chulika Upanishad. An Atharva Upanishad on the knowledge of Brahma. *Indische Studien*, I. 249, 51, 83.

८६ । चूलिकोपनिषत् ।

पद्यकारः—? ।

विवरणं । प्राचीनं परिग्रहम् । प० १॥० । पङ्क्ति० १० । श्लो० २४ । अ० नागरं । आ०

देशीयकागजः । का०—? । स्त्रा० काशीवासी श्रीयुतवाबुहरिचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । अष्टपादं शुचिं जंभं विस्मृतं मस्मिन्वयं ।

द्विवर्त्तमानं तेजयैवं सर्वं पश्यन्न पश्यति ॥

समाप्तिवा० । अथ ब्रह्मविदानास्तु ये विदुर्ब्राह्मणादयः ।

ते लयं यान्ति तत्रैव स्तीनाः सूर्यश्चशशिने,

स्तीनाः सूर्यश्चशशिने रति ॥ इति चूलिकोपनिषत् समाप्ता ।

विषयः । ब्रह्मतत्त्वं ।

LXXXVII.

Atharva s'ira Upanishad. An Upanishad of the Atharva Veda on divine knowledge. Vide No. LV.

८७ । अथर्वशिर उपनिषत् ।

पञ्चकारः—?

विवरणं । प्रायेण शुद्धं । प० १ । पङ्क्ति० १० । श्लो० १२० । अ० नागरं । आ० देशीय-
कागजः । का०—? । म्हा० काशीवासी श्रीयुतवावुहरिचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । देवा च नै स्वर्गलोकमायन्ते रुद्रमष्टाङ्गन् को भवान् ।

समाप्तिवा० ।—द्वितीयं जपत्वा महाधिपत्यमवाप्नोति तृतीयं जपत्वा एकमेवाविशति । श्रीं सर्वं
श्रीं सर्वं श्रीं सर्वं ।

इत्यथर्वशिर उपनिषत् समाप्ता ।

विषयः । रुद्रस्य ब्रह्मत्वप्रतिपादनं ।

LXXXVIII.

Atharvas'ikhā Upanishad. A dissertation on the value of the mystic syllable Om, in meditation. *Indische Studien*, I. 51, 53, 249, 383, II. 40, 53, 54.

८८ । अथर्वशिक्षोपनिषत् ।

पञ्चकारः—?

विवरणं । प्राचीनं परिशुद्धं । प० १ । पङ्क्ति० १० । श्लो० १० । अ० नागरं । आ०
देशीयकागजः । का०—? । म्हा० काशीवासी श्रीयुतवावुहरिचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । पिप्पलादेऽङ्गिराः सनत्कुमारश्चाथर्वणे भगवन्तं प्रपञ्च किमादौ प्रयुक्तं ध्यानं ध्यायि-
तव्यं किं तत् ध्यानं को वा ध्याता ।

समाप्तिवा० ।—सर्वमन्यत् परित्यज्यैतामधीत्य द्विजो गर्भवासान् मुच्यते गर्भवासान् मुच्यत इति ।
इत्यथर्वशिक्षोपनिषत् समाप्ता ।

विषयः । ॐकारतत्त्वविवरणं ।

LXXXIX.

Garbha Upanishad. An Atharva Upanishad on the five elements of the human body, gestation, &c. *Indische Studien*, I. 348, 49, 51, 309, 409, II. 65.

८९ । गर्भोपनिषत् ।

पञ्चकारः—?

विवरणं । प्राचीनं परिग्रहश्च । प० ९ । पङ्क्ति० १० । श्लो० ४० । च० नागरं । आ०
देशीयकाग्रजः । का०— ? । स्था० काशीवासी वीर्युतबाबुहरिचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । पञ्चात्मकं पञ्चसु वर्तमानं पञ्चावयवं पदमुपयोगयुक्तं ।

तत्त्वप्रघातं विमलं द्विद्योनिं चतुर्विधाधारमयं शरीरं ॥

समाप्तिवा० । —पैण्डलाद् मोक्षशक्तमिति । इति श्रौतपनिषत् समाप्ता ।

विषयः । शरीरस्य पञ्चभूतात्मकत्वादिनिरूपणम् ।

XC.

Pránāgnihoṭra Upanishad. An Atharva Upanishad typifying meditation as a fire sacrifice. *Ind. Std.* I. 286, 302.

८० । प्राणाग्निहोत्रोपनिषत् ।

पञ्चकारः — ?

विवरणं । नवीनं प्रायेण ग्रन्थश्च । प० २ । पङ्क्ति० ८ । श्लो० ४८ । च० नागरं । आ०
देशीयकाग्रजः । का०— ? । स्था० काशीवासी वीर्युतबाबुहरिचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । ॐ अथातः श्रौतपनिषत्सारं संभारज्जावनमत्रं सूत्रं शरीरयज्ञं व्याख्यास्यामः ।

समाप्तिवा० । वाराणस्यां सत्तो वापि इदं वा ब्रह्म यः पठेत् ।

एकेन जन्मना जन्तुर्माँसश्च प्राप्नुयादिति ॥

इति आद्यर्धश्लोक् प्राणाग्निहोत्रोपनिषत् समाप्ता ॥

विषयः । शरीरयज्ञादिनिरूपणम् ।

XCI.

Vaitathya Upanishad. On the knowledge of the divine essence. *Ind. Std.* II. 201.

८१ । वैतथ्योपनिषत् ।

पञ्चकारः — ?

विवरणं । प्राचीनं परिग्रहश्च । प० ११० । पङ्क्ति० ८ । श्लो० ४६ । च० नागरं । आ०
देशीयकाग्रजः । का०— ? । स्था० काशीवासी वीर्युतबाबुहरिचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । वैतथ्यं धर्मभूतानां स्रग्ज्जाडर्मनोविषः ।

चक्षुःश्रवणाद्यु भेदानां संहतत्वेन हेतुना ॥

समाप्तिवा० । निवृत्तिर्निर्भेदस्मारो निःस्पृहाकर एव च ।

चलाचलनिकेतय यतिर्यादृष्टिको भवेत् ॥

इति द्वितीयं वैतथ्यप्रकरणमुपनिषदां ।

विषयः । ब्रह्मविद्या ।

XCII.

Advaita Upanishad. On the unity of the divine and the human souls. *Ind. Std.* I. 303, 435, 11, 102.

८२ । अद्वैतोपनिषत् ।

घञ्कारः—?

विवरणं । प्राचीनं परिग्रहश्च । प० १ । पङ्क्ति० ८ । श्लो० ५४ । अ० नागरं । आ०
देशीयकागजः । का०—? । स्या० काशीवासी श्रीयुतवातुहरियन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । आं उपासनायितो धर्मो आते ब्रह्मणि वर्तते ।

प्राप्त्यन्तेरजं सर्वं तेनासौ रूपः स्मृतः ॥

समाप्तिवा० । न कश्चिज्जायते जीवः सम्भवोऽस्य न विद्यते ।

एतत्तदुत्तमं सत्यं यच्च किञ्चित् न जायते ॥

इत्युपदेशपन्थे अद्वैताख्यं प्रकरणं समाप्तं । अतौपनिषत् समाप्ता ।

विषयः । आत्मतत्त्वं ।

XCIII.

Alātas'ānti Upanishad. On the knowledge of the divine soul. *Ind. Std.* 1. 435. II. 101.

८३ । अलातशान्त्युपनिषत् ।

घञ्कारः—?

विवरणं । प्राचीनं परिग्रहश्च । प० १ । पङ्क्ति० ८ । श्लो० १२० । अ० नागरं । आ०
देशीयकागजः । का०—? । स्या० काशीवासी श्रीयुतवातुहरियन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । ज्ञानाकाशविकल्पेन धर्मान्मोहमल्लोपमान् ।

ज्ञेयमिद्रेण सक्षिप्तं वन्दे द्विजपदाम्बरं ॥

समाप्तिवा० । दुर्दर्शमतिगम्भीरमजं मायं विशारदं ।

बुद्धा पदमनानात्वं मनः कुर्मौ यथाचक्षुः, मनः कुर्मौ यथाचक्षुःमिति ॥

इत्युपदेशपन्थे अलातशान्त्याख्यं प्रकरणं । अतौपनिषत् समाप्ता ।

विषयः । ब्रह्मविद्या ।

XCIV.

Nīlarudra Upanishad. Praise of the mantra for worshipping Rudra.

८४ । नीलरुद्रोपनिषत् ।

प्रत्यकारः—?

विवरणं । प्राचीनं परिग्रहस्तु । प० १ । पङ्क्तिः ८ । श्लो० १६ । अ० नागरं । आ० देशीय-

कागजः । का—? । स्या० काशीवासी त्र्ययुतबाबुहरिचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । अपमन्त्रावरोऽन्नं दिवितः प्रयिषी भव (?) ।

अपमन्त्रस्य तं रूपं नीलश्रीवं शिखण्डिनम् ॥

समाप्तिवा० । यस्य हरी अद्यतरो गर्दभावभितः करौ ।

तस्मै नीलशिखण्डाय नमः सभा-प्रपादिने,

नमः सभा-प्रपादिने (?) ॥

इति नीलरुद्रोपनिषत् समाप्ता ।

विषयः । रुद्रमाहात्म्यप्रकाशमन्त्रः ।

XCV.

Nāḍacindu Upanishad. Praise of the mystic syllable Om. *Ind. Std.*

I. 302.

८५ । नादविन्दूपनिषत् ।

प्रत्यकारः—?

विवरणं । प्राचीनं परिग्रहस्तु । प० १ । पङ्क्तिः १० । श्लो० २० । अ० नागरं । आ० देशीय-

कागजः । का—? । स्या० काशीवासी त्र्ययुतबाबुहरिचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । अकारो दक्षिणः पच उकारसूनरः स्मृतः ।

मकारस्य पुष्पं वा अर्द्धमात्रा शिरस्तथा ॥

समाप्तिवा० । ततो विलीनदाशोऽसौ विमलः केवलः प्रभः ।

तेनैव ब्रह्मभावेन परमानन्दमयुते, परमानन्दमयुते इति ॥

इति नादविन्दूपनिषत् समाप्ता ।

विषयः । ओङ्कारस्यरूपादिनिरूपणम् ।

८८ । योगतत्त्वोपनिषत् ।

अन्वकारः—?

विवरणं । प्राचीनं परिशुद्धं । प० १ । पङ्क्तिः ८ । श्लो० १८ । अ० नागरं । आ० देशीय-
कागजः । का० संवत् १७७८ । छा० काशीवासी श्रीयुतवाबुहरिचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । श्री योगतत्त्वं प्रवक्ष्यामि योगिनां हितकाम्यया ।

तच्छ्रुत्वा च पठित्वा च सर्वपापैः प्रमुच्यते ॥

विष्णुर्नाम सदायोगी महाभाषो महातपाः ।

तत्त्वमार्गे यथा दीपो दहते पुरुषोत्तमः ॥

समाप्तिवा० । पद्मपत्रमिवाच्छ्रमूर्द्धवायुविसोचणे ।

भुवोर्ललाटसंध्यस्थं तज्जगद्यच्च निरञ्जनं ॥

निषिद्धे तु न निर्व्याते निर्जने निरुपद्रवे ।

निश्चितश्चाक्षभूतानामरिष्ट योगमेवया, अरिष्ट योगमेवयेति ॥

इति योगतत्त्वोपनिषत् समाप्ता ।

विषयः । योगतत्त्वम् ।

C.

Sannyāsa Upanishad. On the duties of Sannyāsis. Ind. Std. 1. 202.

१०० । सन्न्यासोपनिषत् ।

अन्वकारः—?

विवरणं । प्राचीनं प्रायशः परिशुद्धं । प० १ । पङ्क्तिः ८ । श्लो० १६ । अ० नागरं । आ०
देशीयकागजः । का० संवत् १७७८ । छा० काशीवासी श्रीयुतवाबुहरिचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । श्रीं अथाहिताग्निर्धियेन प्रेतस्य मन्त्रैः संस्कारोपतिष्ठते । स्वःस्वो वाक्स्वपारं गच्छे-
यमिति । एतासां पिबन्नेषकामो विधिसम्भारान् सङ्गृह्य अरण्ये गत्वा अमावास्यायां
प्रातरैवान् अग्निमुपसमाधाय पिबन्मः आहुतर्पणं कृत्वा ब्राह्मेष्टिं निर्वपेत् ।

समाप्तिवा० । अथ तेः सभूतैर्वायुः संवाय्य हृदयं तपः कर्तुं प्रपद्यते देहाद्विला मूर्द्धनि अथ स
मूर्द्धानसस्य देहैषा सतिर्मतिमतो ये प्राप्य परमां गतिं भूयले न निवर्तन्ते परापर-
भवस्थितां परापरनवस्थितामिति ॥

विषयः । सन्न्यासिकर्तव्यानुष्ठानकथनम् ।

CI.

Aruneya, alias *Aruni*, *Arunika*, *Arunya Upanishad*. The performance of Sannyāsa described. *Ind. Std.* 1. 249, 59, II, 76, 176, 76, 81.

१०१ । आरुण्योपनिषत् ।

अन्वकारः—?

विवरणं । प्राचीनं परिग्रहश्च । प० १॥० । पङ्क्ति० ८ । श्लो० १७ । अ० नागरं । आ० देशीयकामजः । का० संवत् १७७८ । स्था० काशीवासी श्रीधृतवायुहरिचन्द्रः ।
प्रा० वाक्यं । ओं कारुणिः प्रजापतेर्लोकं जगाम तं गत्वावाच, केन भगवन् कर्माणाप्येतो विवृजानीति । तं होवाच प्रजापतिः,
समाग्निवा० । य इदं वेदं पान्ताशं वैष्णवं दृष्टमजिनं मेखलां यज्ञोपवीतं च त्यक्त्वा शूरो य एवं वेद । तद्विष्णोः परमं पदं सदा पश्यन्ति शूरयः । दिवीव चक्षुरातनं । तद्विप्रासो विषम्यवो जाग्रद्वीर्यः समिन्धते विष्णोर्धृतिं परमं पदमिति । तद्विष्णोः मनुशासनमिति वेदानुशासनमिति वेदानुशासनमिति । इति सन्न्यासोपनिषत् समाप्ता ।

विषयः । सन्न्यासादिकथनम् ।

CII.

Pinda Upanishad. A chapter of the Atharva Veda, on the origin of the mundane egg.

१०२ । पिण्डोपनिषत् ।

अन्वकारः—?

विवरणं । प्राचीनं प्रायेण परिग्रहश्च । प० १ । पङ्क्ति० ८ । श्लो० १८ । अ० नागरं । आ० देशीयकामजः । का० संवत् १७७८ । स्था० काशीवासी श्रीधृतवायुहरिचन्द्रः ।
प्रा० वाक्यं । ओं देवता ऋषयः सर्वे ब्रह्माणमिदमब्रुवन् ।
मृतस्य दीयते पिण्डे कथं गृह्णन्त्यचेतसः ॥
भिन्ने पद्मात्मके देहे गते पञ्चसु पञ्चधा ।

समाप्तिवा०। अद्यमेन तु पिण्डेन वाचःपुष्टाग्निवोर्यवान्।

नवमेन तु पिण्डेन सर्वेन्द्रियसमाहृतिः ॥

दशमेन तु पिण्डेन भावानां स्रवणं तथा ।

पिण्डे पिण्डे शरीरस्य पिण्डदानेन सम्भवः ॥

इति पिण्डोपनिषत् समाप्ता ।

विषयः । पिण्डोत्पत्तिकथनम् ।

CIII.

Ātma Upanishad. On the identity of the human and the divine souls. *Ind. Std.* I. 249, 51, 302, II. 56.

१०३ । आत्मोपनिषत् ।

अन्यकारः—?

विवरणं । प्राचीनं प्रायेण शुद्धम् । प० १ । पङ्क्ति० ८ । श्लो० १८ । अ० नागरं । आ० देशीयकागजः । का० संवत् १७७८ । स्था० काशीवासी श्रीयुतवावुहरिचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं ।—अथैवाहिराक्षिविषयः पुरुषस्तथा वाद्यात्मानरात्मा परमात्मा चेति तत्त्वचर्म-
नखमांसलोमाङ्गुल्यङ्गुष्ठपङ्कजं शङ्खगुल्फोदरनाडीमेढ्रकटूदकपोलभुवो ललाटवाङ्ग-
पार्श्वशिरोधमनिकाक्षीणि शेषाणि भवन्ति ।

समाप्तिवा०। संस्कारो नास्ति संस्कारो नास्त्येन परमात्मा पुरुषो नाम । इत्यस्यैवेदे आत्मोप-
निषत् समाप्ता ।

विषयः । वाद्यात्मानरात्मापरमात्मनां स्वरूपनिरूपणं ।

CIV.

Paramahansa Upanishad. On the divine soul. *Ind. Std.* I. 249, 51, 470, II. 173-5.

१०४ । परमहंसेपनिषत् ।

अन्यकारः—?

विवरणं । प्राचीनं परिशुद्धप्रायम् । प० १॥० । पङ्क्ति० ८ । श्लो० ४५ । अ० नागरं ।

आ० देशीयकागजः । का० संवत् १७७८ । स्था० काशीवासी श्रीयुतवावु-
हरिचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । ॐ अथ योगिनां परमहंसानां कोऽयं मार्गस्तेषां का स्थितिरिति नारदो भगव-
न्मनुष्यस्यैवाच । तं भगवानाह योऽयं परमहंसमार्गो लोके दुर्लभतरः ।

समाप्तिर्वा० । दुःखेनोद्विग्नः सुखे निःस्पृहस्त्यागो रागे धर्मे च शुभाशुभयोरनभिसंशयो न द्वेष्टि
न प्रमादं च सर्व्वेयमिन्द्रियाणां गतिरुपरमते ज्ञाने स्थिरस्य सदा चात्मा आ-
त्मन्येवावतिष्ठते स यतिर्यत् पूर्णानन्दैकं कथ्यते स एव योगी स एव ज्ञानी च
यत् पूर्णानन्दैकबोधस्तद् ब्रह्माहमस्मि क्षतहात्यो भवति । इति परमहंसोपनि-
षत् समाप्ता ।

विषयः । परमहंसमार्गादिनिरूपणम् । अस्या दीपिकाख्या टीका ४८ मङ्गलायां द्रष्टव्या ।

CV.

Jābāla Upanishad. This Upanishad is attributed to the Yajur Veda, though it occurs in collections of the Atharva. It treats of Brahma as the Paramahansa.

१०५ । जाबालोपनिषत् ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्राचीनं प्रायेण परिगृह्यं । प० ९ । पङ्क्ति० ८ । श्लो० ४१ । अ० नागरं ।
आ० देशोयकाग्रजः । का० संवत् १७०८ । स्था० कामीबासी श्रीयुतवावु-
हरिचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । ब्रह्मस्यतिब्रवाच । याज्ञवल्क्यं यदनु कुरुचेवं देवानां देवयजनं सर्व्वेषां भूतानां
ब्रह्मसदनमविमुक्तं वै कुरुचेवं देवानां देवयजनं ।

समाप्तिर्वा० । निर्गमनः शृङ्गाध्यानपरायणोऽध्यात्मनिष्ठोऽभक्त्यर्निर्भूतनपरः सत्यासेन देह-
त्यागं करोति स परमहंसो नाम परमहंसो नामेति । इति यजुःशाखायां
जाबालोपनिषत् समाप्ता ।

विषयः । ब्रह्मविद्या परमहंसस्वरूपनिरूपणम् ।

CVI.

Kaivalya Upanishad. On the knowledge of the divine soul. For commentary vide No. 54. *Ind. Std.* I. 249, 52, 53, 802, 469, II. 10, 14.

१०६ । कैवल्योपनिषत् ।

अन्वकारः—?

विवरणं । प्राचीनं परिशोधितम् । प० १॥० । पङ्क्तिः ८ । श्लो० ३० । अ० नागरं ।
आ० देशीयकागजः । का० संवत् १७०८ । म्हा० काशीवासी श्रीयुतवातु-
हरिचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । अथाब्रह्मायनो भगवन् परमेष्ठिनमुपसमेत्योवाच । अधीहि भगवन् ब्रह्मविद्यां
वरिष्ठां सदा यतिभिः सेव्यमानां निगूढां । यया चिरात् सर्वं पापं व्यपोह्य
परात् परं पुरुषमुपयाति विद्वान् ।

समाप्तिवा० । अनेन ज्ञानमप्राप्तिं संसारार्थवनाशनं । तस्मादेवं विदित्वैनं कैवल्यं फलमश्नुते,
कैवल्यफलमश्नुते इति ॥ इति कैवल्योपरिनिषत् समाप्ता ।

विषयः । ब्रह्मविद्या । अस्या दीपिकाष्टा टीका ५४ सङ्ख्यायां दृश्यते ।

CVII.

Vedānuvachana. A collection of Śānti mantras or blessings with which Upanishads are generally made to begin and end. By Tris'anku.

१०७ । वेदानुवचनम् ।

अन्वकारः विशङ्कः ।

विवरणं । प्राचीनं परिशुद्धं । प० १ । पङ्क्तिः १० । श्लो० २० । अ० नागरं ।
आ० देशीयकागजः । का० संवत् १७०८ । म्हा० काशीवासी श्रीयुतवातु-
हरिचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । ॐ शन्नो मित्रः शं वरुणः । शन्नो भवत्वर्थाय । शन्न इन्द्रो दृष्टस्यतिः शन्नो
विष्णुर्वरुणसः ।

समाप्तिवा० । अथं दृष्टस्यरेति (?) । कीर्तिः प्रष्टं गिरेति । ऊर्द्धं पवित्रो वाजिनीव सख्य-
मग्निः । इविशं सुवर्चसं । सुमेधा अख्योचितः । इति विशङ्कोर्वेदानुवचनम् ।

विषयः । वेदादिप्रारम्भपाद्यशान्तिमन्त्राः ।

CVIII.

Kūlāgnirūdra Upanishad. On the divinity of Mahārudra, and the propriety of putting on the triple sectarian mark on the forehead. Ind. Std. I. 249.

१०८ । कालाग्निरुद्रोपनिषत् ।

पञ्चकारः—?

विवरणं । प्राचीनमपरिमोक्षितम् । प० १ । पङ्क्ति० ८ । श्लो० १० । अ० नागरं । आ० देशीयकागजः । का० संवत् १७७८ । श्या० काशीवासो श्रीधुतवानुहरिचन्द्रः ।
 प्रौ० वाक्यं । अथ कालाग्निरुद्रं भगवन्तं सनत्कुमारः पप्रच्छाधीदि भगवन्निपुणविधिं सतत्त्वं किं द्रव्यं किं स्थानं कतिप्रमाणं का रेखा किं दैवतं के सन्नाः काः शक्तयः ।
 समाप्तिवा० । स सर्वैर्देवैर्ज्ञातो भवति स सर्वेषु तीर्थेषु स्नातो भवति स सततं रुद्रजापो भवति स सकलभोगभुक् देहं त्यक्त्वा शिवमायुश्चमेति न स पुनरावर्तते न स पुनरावर्तत इत्याह भगवान् कालाग्निरुद्रः । यस्मिन्नेव दधीते सोऽप्येवमेव भवतीत्यो सत्यमित्युपनिषत् । इत्याद्यर्वणवेदे कालाग्निरुद्रोपनिषत् समाप्ता ।
 विषयः । विपुण्यविधानादिनिरूपणं महाशुद्धस्य ब्रह्मलक्ष्मणप्रतिपादनम् ।

CIX.

Krishna Upanishad. On the divinity of Krishna.

१०९ । कृष्णोपनिषत् ।

पञ्चकारः—?

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धम् । प० १ । पङ्क्ति० ८ । श्लो० ४० । अ० नागरं । आ० देशीयकागजः । का० संवत् १७७८ । श्या० काशीवासो श्रीधुतवानुहरिचन्द्रः ।
 प्रा० वाक्यं । ते होचक्षुस्तुराः सर्वे भगवन्तं सनातनम् ।
 नावक्ष्यमवतारा वै रथस्थाने नैव भूतले ॥
 समाप्तिवा० । तस्मान्न भिक्षा रनाला नैवेताभिर्भिक्षा विभुः ।
 भूमावुत्तारितं सर्वं वैकुण्ठलक्ष्मणवाचिनं,
 वैकुण्ठलक्ष्मणवाचिनमिति ॥ इति कृष्णोपनिषत् समाप्ता ।
 विषयः । श्रीकृष्णस्य चरित्रकथनम् ।

Vāsudeva Upanishad. On the propriety of putting on sectarian marks with the yellow ochreous earth called Gopichandana. Vide No. 27.

११० । वासुदेवोपनिषत् ।

पन्थकारः—?

विवरणं । प्राचीनमनतिगृह्यम् । प० १॥० । पङ्क्ति० ८ । श्लो० ११ । च० नागरं । आ०
देशीयकागजः । का० संवत् १००८ । स्या० काशीवासी श्रीयुक्तवावुचरियन्त्रः ।
प्रा० वाक्यं । आ० नमस्कृत्य भगवन्तं नारदः सर्वेश्वरं वासुदेवं पप्रच्छ, श्रीभगवद्गुरुपुण्ड्रविधिं
ब्रह्ममन्त्रस्यानादिमुचितं मे ब्रूहीति । तं होवाच भगवान् ।

समाप्तिवा० । नारायणे मयि अचला भक्तिश्च वर्धते सम्यग् । ज्ञानं लब्ध्वा बिम्बुमाद्युभयमवाप्नोति
न च पुनरावर्तते । तद्विष्णोः परमं पदं सदा पश्यन्ति सूरयः । दिवौ च चतु-
राततं । तद्विप्रासो विपन्यवो जायन्वायसः समिन्ते विष्णोर्यत्परमं पदम् । इति
वासुदेवोपनिषत् समाप्ता ।

विषयः । गोपीचन्दनधारस्नानादिकथनम् । अस्या दीपिकायां टीका १० सङ्ख्यायां
द्रष्टव्या ।

CXI.

Gopichandana Upanishad. On the specific character and religious value of the ochre so called. For commentary vide No 31. *Ind. Std.* I. 250.

१११ । गोपीचन्दनोपनिषत् ।

पन्थकारः—?

विवरणं । प्राचीनमपरिगृह्यम् । प० १॥१ । पङ्क्ति० ८ । श्लो० ४५ । च० नागरं । आ०
देशीयकागजः । का० संवत् १००८ । स्या० काशीवासी श्रीयुक्तवावुचरियन्त्रः ।
प्रा० वाक्यं । गोपिका नाम संरचणी । कुतः संरचणी लोकस्य नरकामृत्योर्भयाच्च संरचणी
चन्दनं तुष्टिकरणं च । किं तुष्टिकरणं ब्रह्मानन्दकारणं ।

समाप्तिवा० । छण्णमारुधयामासुर्गौकुले धर्मसंकुले । श्रीछण्णाय्यं परं ब्रह्म गोपिकाः युतयोऽभवन् ।
इतत् सन्नामसम्भूतं चन्दनं गोपीचन्दनं गोपीचन्दनमिति ।

इति अथर्ववेदे गोपीचन्दनोपनिषत् समाप्ता ।

विषयः । गोपीचन्दनस्वरूपादिनिरूपणं । अस्या दीपिकायां टीका ११ सङ्ख्यायां द्रष्टव्या ॥

Gāṇapatya Tūpank. On the divinity of Gaṇeś'a.

११२ । गाणपत्यपूर्वतापनी ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्राचीनमनतिपरिशुद्धम् । प० ६ । पङ्क्ति० ८ । श्लो० १२० । अ० नागरं । आ० देशीयकागजः । का० संवत् १७७८ । स्या० काशीवासो श्रीयुतबाबु-
हरिचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । अथातो ब्रह्मोपनिषदं व्याख्यास्यामः । ब्रह्मा देवानां सवितुः कवीनामृषि-
र्विप्राणां महिषो मृगाणां ।

समाप्तिवा० । ब्रह्मैव स पुरुषः स लोकाधिष्ठितो भवत्यनुष्टुप् वै पुरुषः स होवाच भृगुपुत्रे
एतमानुष्टुभं मन्त्रमजं साकं सप्रसूतिकं समायं माधितानं सततं यो जानाति स
भूतिमान् भवति सोऽमृतत्वञ्च गच्छति सोऽमृतत्वञ्च गच्छति ।
इति गाणपत्यपूर्वतापनीयोपनिषत् समाप्ता ॥

विषयः । गणपतितत्त्वम् । एतदुपनिषत्समाप्तानन्तरं ब्रह्मनिपाठः पञ्चैकलिखितो विद्यते ॥

Kalpa-Sutra. Rules for the use of the Sāma Veda hymns in the
Agnishṭoma, *Jyotishṭoma* and other ceremonies; by Maś'aka. Max
Müller's *Sanskrit Literature*, pp. 199-209.

११३ । कल्पसूत्रम् ।

ग्रन्थकारः मशकाचार्यः ।

विवरणं । नवीनमपरिशुद्धम् । प० १८ । पङ्क्ति० ७ । श्लो० १०८० । अ० नागरं । आ०
देशीयकागजः । का० संवत् १७७८ । स्या० काशीवासो श्रीयुतबाबुहरिचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । ॐ ह्रस्वो ज्योतिष्टोमोऽतिरात्रः षोडशिकः ।

समाप्तिवा० । संहसं संवत्सरं विश्वसृजामयनमिति सचाष्टि ।

इति मशकाचार्यविरचिते कल्पसूत्रे एकादशोऽध्यायः समाप्तः ॥

विषयः । ज्योतिष्टोमादिविवरणं ॥

CXIV.

Rādhikā Upanishad. On the preeminence of Rādhā and Kṛishṇa as objects of worship said to be an Upanishad of the Rig Veda.

११४ । राधिकोपनिषत् ।

प्रत्यकारः—?

विवरणं । नवीनमण्डपः । प० १॥० । पङ्क्ति० ६ । श्लो० १४ । अ० नागरं । आ० देशीय-
कागजः । का०—? । स्था० काशीवासी श्रीयुतबाबुहरिचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । अयं कर्तुमन्येन ऋषयः सनकाद्या भगवन्तं चिरण्मर्ममुपगम्योचुः । कः परमो
देवः का वा तन्वत्तयः ।

समाप्तिवा० । सर्वेतीर्थेषु स्थाते भवति भोगिपूतो भवति स सर्वपूतो भवति राधाकृष्णप्रियो
भवति । वाक् चतुः सफलमभवति ।

इति ऋग्वेदे ब्रह्मभागे परमरहस्ये श्रीराधिकोपनिषत् समाप्ता ॥

विषयः । राधाकृष्णयोः सर्वदेवोत्कृष्टत्वव्यवस्थापनं ॥

CXV.

Mādhava Champu. A romance on the life of Mādhava or Kṛishṇa during his sojourn in Vrindāvana.

११५ । माधवचम्पूः ।

प्रत्यकारः चिरञ्जीवः ।

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धः । प० ३० । पङ्क्ति० ८ । श्लो० —? । अ० नागरं । आ०
देशीयकागजः । का०—? । स्था० काशीवासी श्रीयुतबाबुहरिचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । वमोक्षणनिवासिनी सकलकालमुद्योतिनी
धरातलविहारिणी जलसमाजविदेपिनी ।
कलानिधिसञ्चायिनी लसदलोलसौदामिनी
मदनारवलम्बिनी भवतु कापि कादम्बिनी ॥

समाप्तिवा० । चम्पूमाधववर्णिकेति मन्मथदुःखासकः पद्यमः ।

इति श्रीचिरञ्जीवभट्टाचार्यविरचिता माधवचम्पूः समाप्ता ॥

विषयः । माधवसम्बन्धिरिषोपाख्यानम् ॥

Vasanta-tilaka. A comic drama in five acts ; by Varadā Āchārya.

११६ । वसन्ततिलको भाणः ।

ग्रन्थकारः वरदाचार्यः ।

विवरणं । प्राचीनमग्नद्वय । प० २८ । पङ्क्ति० ८ । श्लो०—? । अ० नागरं । का० देशीय-
कागजः । का० संवत् १८१८ । स्था० काशीवासी श्रीमन्मन्त्रिणः ।

प्रा० वाक्यं । जयन्ति जगता मातुः सनकुकुम्बविन्दवः ।

मुकुटाद्येवमङ्गलकौतुकवीविडम्बिनः ॥

समाप्तिवा० । आकल्पयन् वसुमतीमनुरक्तं मानी कल्पद्रुमो जयति कश्चन मानवानां ।

इति श्रीमद्वटिकाशङ्करीवरदाचार्यैष्ठौ वसन्ततिलको नास भाणः समाप्तः ।

विषयः । नायकादिमस्मिन्निरवस्थान्तमवर्णनम् ॥

Chūlikopaniṣad Dīpikā. Commentary on No. 86, by Narāyaṇa.

११७ । चूलिकोपनिषद्दीपिका ।

ग्रन्थकारः नारायणः ।

विवरणं । नवीनमपरिमृद्वय । प० १॥० । पङ्क्ति० १४ । श्लो० ८२० । अ० बङ्गीयं । का०
देशीयकागजः । का०—? । स्था० कलिकाताख्या रमियाटिक् सोसाइटी ।

प्रा० वाक्यं । चूलिका चूडिका लोके साधारणं तीक्ष्णमुच्यते ।

तद्ब्रह्मेदान्तभागेऽयं चतुष्पक्षोऽभिधीयते ॥

समाप्तिवा० । नारायणेन रचिता भुतिमात्रोपजीविना ।

अस्य उपपदाख्यानां दीपिका चूलिकाभिधेः ॥

समाप्ता चूलिकोपनिषद्दीपिका ॥

विषयः । ब्रह्मविद्याबोधकचूलिकोपनिषदर्थव्याख्यानं ॥

Garbhopaniṣad Dīpikā. Commentary on Rs. 98, by S'aṅkarānanda.

११८ । गर्भोपनिषद्दीपिका ।

धन्वकारः शङ्करानन्दः ।

विवरणं । नवीनमपरिशुद्धं । प० ५ । पङ्क्ति० २० । श्लो० २०० । अ० वङ्गोद्यं । आ०

देशीयकाव्यः । का०—१ । श्ला० कलिकान्ताश्ला० एशियाटिक् सोसाइटी ।

प्रा० वाक्यं । संसारदुर्वैतरणीनिमग्नान्निरीक्ष्य सर्वान् यजुषाकदादीन् ।

समाप्तिवा० । सर्वतः समाप्तिं गतं पैप्पलादं मोक्षशास्त्रं समाप्तं वाञ्छ्यते । वाक्याभ्यास उपनि-
षत्समाप्त्यर्थः । इति श्रीमच्छङ्करानन्दभगवतः कृतिर्गर्भोपनिषद्दीपिका समाप्ता ।

विषयः । शरीरकोत्यन्यादिबोधकगर्भोपनिषदर्थप्रतिपादनं ।

CXIX.

Uparāgodaya Nāṭikā. A comic drama in four Acts, by Rudra-
chandra Deva.

११९ । उपरागोदया नाटिका ।

धन्वकारः यदचन्द्रदेवः ।

विवरणं । अपरिशुद्धं । प० १९ । पङ्क्ति० ७ । श्लो० — १ । अ० नागरी । आ० देशीय-

काव्यः । का० संवत् १९१४ । श्ला० काशीवासी त्रियुतवातुहरिचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । प्रणयकलहकोपात् पाटलेऽस्य प्रभाने

मुखमग्निनि परार्द्धे पाण्डुरर्णे च मया ।

प्रकटितमिजदेहद्वन्द्वसीमाविभेदं

वपुश्च शिवयोऽलङ्घ्य भूतये शस्त्रदाया (?) ॥

समाप्तिवा० । इति निष्कान्ताः सर्वे । समाप्तस्तुर्गोऽङ्कः ।

इति श्रीकृष्णेश्वरिचरणेश्वरसीमाप्रतापचारितारितमोक्षरसीमद्रुद्रचन्द्रदेवविरचि-
ता उपरागोदया नाम नाटिका सम्पूर्णा ।

विषयः । नायकादिसम्बन्धिरहस्योपाख्यानं ।

CXX.

Dars'apaurnyamāsa Prāyas'chitta kārīkā. Memorial verses for the

performance of expiations for omissions and irregularities in the observance of the new and the full moon ceremonies.

१२० । दर्शपौर्णमासप्रायश्चित्तकारिका ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । नवीनं प्रायश्चः परिशुद्धम् । प० १८ । पङ्क्ति० १० । श्लो० ८०० । अ० नागरं । आ० देशीयकागजः । का० १८६६ । स्था० कलिकातास्था एसियाटिक सोसाइटी ।

प्रा० वाक्यं । अथ बौधायनदर्शपौर्णमासयोः प्रायश्चित्तानि । तत्र अन्वाधानानन्तरं दक्षिणाग्निनाशे शुचिर्भूत्वा विश्वारं प्रविश्य गार्हपत्यानां प्रणीय ।

समाप्तिवा० । सहाय्याहुतिभिश्च ऊत्वा द्वादशमृद्वीतेन युचं पूरयित्वा जातवेदसे मनो ज्योतिरिति एताभ्यां ऊत्वा सहाय्याहुतिभिर्जुहुयादिति मन्त्रकृत् । इति दर्शपौर्णमासप्रायश्चित्तकारिका समाप्ता ।

विषयः । आचिंसाग्नेरन्वाधानानन्तरं दक्षिणाग्निनाशादिनिमित्तकप्रायश्चित्तविवरणं ।

CXXL

Adhvarya-kāṇḍa. A section of the Śātapatha Brāhmana of the Yajur Veda. The MS. contains only the first half of the work. Weber's *Catalogue*, 181-200.

१२१ । अध्वरकाण्डं, पूर्वाङ्कः ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्राचीनं परिशुद्धम् । प० ५० । पङ्क्ति० ८ । श्लो० ८०० । अ० नागरं । आ० देशीयकागजः । का०—२ । स्था० कलिकातास्था एसियाटिक सोसाइटी ।

प्रा० वाक्यं । तद्देवयजनमीक्षणे । तद् यदेव वर्षिष्ठं भूमेरुदेव देवयजनम् ।

समाप्तिवा० । स यदि द्वादशोपसदो भवति त्रींशत्तुरारं दोमि द्वौ चतुरारमेकं चतुरारं । चतुर्थं ब्राह्मणं । इति चतुर्थाध्यायः समाप्तः ।

विषयः । शुक्लयजुर्वेदोद्यमनपञ्चब्राह्मणान्तर्गतयज्ञीयानुष्ठानयौतकब्राह्मणं ।

CXXIL

Agnyādhitā Pūthali. A ritual for the collection and maintenance of the domestic sacred fire.

१२२ । अग्न्याधानपद्धतिः ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्राचीनं परिग्रहप्रायश्च । प० ७२ । पङ्क्ति० ८—१० । श्लो० २४०० । च०
नागरं । आ० देशीयकागजः । का०—? । स्था० कलिकातास्था एसियाटिक्
सोसाइटी ।

प्रा० वाक्यं । नत्वा योगेश्वरीं देवीं तथा हरिहरेश्वरी ।

आराध्य परशुरामश्च सत्यापादं मुनिं गुरुन् ॥

समाप्तिवा० । अष्टितं ।

विषयः । हरिणकेशिमाखीयाग्न्याधानाद्यनुष्ठाननिरूपणम् ।

CXXIII.

S'iva Purāṇa. According to the *Nārada Purāṇa*, this is an *Upa* or minor *Purāṇa*, but it itself claims to be a *Mahā* or great *Purāṇa*, embracing a hundred thousand verses, and divided into twelve books or *Saṁhitās*. The MS. contains only three of these books viz. the *Vighnes'vara*, the *Vāyaviya*, and the *Rudra Saṁhitās*. Aufrecht's *Bodleian Catalogue*, 113.

१२३ । शिवपुराणम् ।

ग्रन्थकारः वेदव्यासः ।

विवरणं । नवीनमपरिग्रहश्च । प० विघ्नेशमंहितायाः ३४, वायवीयमंहितापूर्वभागस्य ६६,
तदुत्तरभागस्य ४४, रुद्रमंहितापूर्वभागस्य १५०, तदुत्तरभागस्य ४३६ । पङ्क्ति० १४ ।
श्लो० २९०८९ । च० नागरं । आ० देशीयकागजः । का० संवत् १८२४ । स्था०
कलिकातास्था एसियाटिक् सोसाइटी ।

प्रा० वाक्यं विघ्नेशमंहिता । आदत्तमङ्गलमजातभमानभयं न विचमङ्गलमजं परमात्मदेवम् ।

वायवीयमंहिताप्रा० वाक्यं । आं नमः शिवाय सोमाय सगणाय भस्मनवे ।

प्रधानपुद्गेष्टाय सर्गेस्त्यक्तहेतवे ॥

रुद्रमंहिताप्रा० वाक्यं । विभिरशैः शोभमानमजयमुल्लसन्नयं ।

एकपादं महादंष्ट्रं सञ्जालकवल्गेर्भुषेः ॥

तदुत्तरभागस्य प्रा० वाक्यं । जगतः पितरं शशुं जगतो मातरं शिवं ।

तत्पुत्रं च मणाधीशं नलैतदर्थयाम्यहं ॥

समान्निवा०। अन्ते भक्तिं परां प्राप्य मुक्तिं वै प्राप्नुयात् पुनः ।

शिवे भक्तिः शिवे भक्तिः शिवे भक्तिर्भवे भवे ॥

इति श्रीशिवपुराणे व्याससूतसंवादे ज्ञानप्रकरणनिरूपणं नाम षष्ठसप्ततितमो-
ऽध्यायः ।

विषयः । शिवसाक्षात्प्रादिविविधप्रस्तावनिरूपणं । वायवीयसंहितायामेतस्य महापुराण-
मुक्तं । नारदपुराणे चाख्योपपुराणत्वं निरुणायि । इदं लघुश्लोकात्मकं द्वा-
दशसंहितासमन्वितम् । तद्यथा, १, विघ्नेशसंहिताश्लोकमुक्ताः १०००० ।
२, रुद्रसंहिता ८००० । ३, विनायकसंहिता ८००० । ४, भौमसंहिता ८००० ।
५, मातृकसंहिता ८००० । ६, रुद्रैकादशसंहिता १२००० । ७, कैलाशसंहिता
६००० । ८, व्रतरुद्रसंहिता ३००० । ९, कोटिरुद्रसंहिता ८०० । १०, महत्कोटि-
रुद्रसंहिता ११००० । ११, वायवीयसंहिता ४००० । १२, धर्मसंहिता १२००० ।
एतत्प्रमाणं वायवीयसंहितायां प्रथमाध्याये उक्तम् । अत्र विघ्नेशसंहितायाः १६
अध्यायाः, ११२० श्लोकाश्च वर्तन्ते । वायवीयसंहितापूर्वभागस्य २० अध्यायाः, १८४८
श्लोकाश्च सन्ति । तदुत्तरभागस्य २० अध्यायाः, २४२० श्लोकाश्च विद्यन्ते । रुद्रसंहि-
तापूर्वभागस्य ६४ अध्यायाः, ५४५५ श्लोकाश्च सन्ति । तदुत्तरभागस्य ७६ अध्यायाः,
१२२६० श्लोकाश्च वर्तन्ते ॥

CXXIV.

Chandra-prabhā Nāṭikā. A drama in five acts, by an unknown author.

१२४ । चन्द्रप्रभा नाटिका ।

पञ्चकारः—?

विवरणं । प्रायेण गृहं । प० ४८ । पङ्क्तिः ८ । श्लो० —? । अ० नागरं । आ० देशीय-
कागजः । का० संवत् १८१५ । स्था० काशीवासो श्रीयुतबाबुहरिचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । धाम्यन्पिङ्गजटाकलापविलसद्गङ्गाजलासेचने-

लोकानामखिलं चित्तापदहनं निर्वापयन् मूर्ध्वतः ।

तत्केजानतिकावलम्बनजगद्विस्तारिकल्पद्रुमो (?)

देवः स्नातकपण्डितो गिरिसुताप्राणप्रियः पातु वः ॥

समान्निवा०। निष्क्रान्ताः मूर्ध्ने । चन्द्रप्रभास्नातो नाम चतुर्थोऽङ्कः ।

विषयः । चन्द्रप्रभाविवेकविविधोपाख्यानम् ।

Mundita Prahasana. A farce in three acts; by Śhiva Jyotirvit.

१२५ । मुण्डितप्रहसनं ।

पद्यकारः शिवज्योतिर्वित ।

विवरणं । प्राचीनं परिग्रहस्य । प० १४ । पङ्क्ति० ८ । श्लो०—? । च० नागरं । आ०
देशीयकागजः । का० संवत् १८१५ । स्या० काशीवासी श्रीयुतबाबुहरिस्यन्दः ।

प्रा० वाक्यं । कठिनकुचयुगं ते चक्षलाचिदयने कुटिलकचचयंस्ते मन्दथानं त्वदीयं ।

अतिह्रस्वतरुमश्ले प्रियः केलितर्पः प्रलपनमिति रोपात् पातु गौरीशयोर्वः ॥

समाप्तिवा० । इति निष्क्रान्ताः सूर्ये ।

इति मुण्डितप्रहसने शिवज्योतिर्वित्कृते तृतीयोऽङ्कः ॥

विषयः । नायकनायिकादिविषयकविधोपाख्यानम् ।

CXXVI.

Vetāla-panchariṅś'atī. Twenty-five tales related by an evil spirit to Vikramāditya. Versions of these tales exist in almost every Aryan vernacular of India, as also in the Tāmil and the Telegu languages. Four English translations therefrom are likewise current, as also one from the Sanskrit original. In Sanskrit there are three recensions extant, two by Śhiva-dāsa and one by Jambhāla Bhaṭṭa. The MS. under notice is by Śhivadāsa. Vide Nos. C XXVII—III.

१२६ । वेतालपञ्चविंशतिः ।

पद्यकारः शिवदासः ।

विवरणं । प्राचीनं परिग्रहप्रायं श्रीर्णस्य । प० ४० । पङ्क्ति० ११—१४ । श्लो० १४०० । च०
नागरं । आ० देशीयकागजः । का० संवत् १९५२ । स्या० काशीवासी श्रीयुत-
बाबुहरिस्यन्दः ।

प्रा० वाक्यं । विप्रेत्यरं गणेशस्य गजास्यं मूषवाहनं ।

विप्रेत्यस्य महाकायं नमामि गणनायकम् ॥

अस्मि दक्षिणापथे प्रतिष्ठानपुरं नाम नगरं ।

तत्र राजा विक्रमसेनाश्वो मन्त्रिबर्गपुरस्सृतः ॥

समाप्तिवा० । त्वं स विक्रमसेनस्य राजबर्गविभूदणः ।

स्वर्गापवर्गशुभगां भुङ्क्ष्व विद्याधरत्रियम् ॥

इति श्रीशिवदासविरचितायां वेतालपञ्चविंशतिकायां पञ्चविंशतिकथानकं समाप्तम् ।

विषयः । विक्रमसेनमुद्दिश्य वेतालस्य नानाविषयकोपन्यासकथनम् ।

CXXVII.

Vetāla-pancharīṅś'ati. A second recension of No. CXXVI, differing greatly both in matter and style.

१२७ । वेतालपञ्चविंशतिः ।

ग्रन्थकारः शिवदासः ।

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धम् । प० ५० । पङ्क्ति० ८ । श्लो० १२०० । अ० नामरं । आ० देशीयकागजः । का० संवत् १७७८ । म्हा० कलिकातावामो श्रीयुक्तावुराजेन्द्र-लालनिबन्धः ।

प्रा० वाक्यं । गङ्गाधरजटाजूटवासकाशनिभा शुभा ।

पायाद्गामोरथी तोरनीरपूरितमागरा ॥

समाप्तिवा० । खण्डितत्वात् शेषवाक्यं नास्ति ।

विषयः । विक्रमादित्यनरपतिमन्त्रिणैः वेतालस्य पञ्चविंशत्युपाख्यानं ।

CXXVIII.

Vetāla-pancharīṅś'ati. The tales of Vetāla by Jambhala Bhaṭṭa.

१२८ । वेतालपञ्चविंशतिः ।

ग्रन्थकारः जम्बलभट्टः ।

विवरणं । नवीनं प्रायः शुद्धं । प० ५२ । पङ्क्ति० ९८ । श्लो० १४०० । अ० बङ्गीयः । आ० देशीयकागजः । का० संवत् १८२९ । म्हा० कलिकातावामो श्रीयुक्तावुराजेन्द्रलालनिबन्धः ।

प्रा० वाक्यं । दोर्दण्डदयलीलयाचलगिरिधाम्यनदुर्बैरव-

ध्वानोद्धीतजगद्धमत्पद्भरालोलतफलाघोरगं ।

समाप्तिवा० । मुखेन महता राज्यं चकार तदनुदिवसे मन्त्रीधरस्तथाहतमतिर्जगति लोकपाल-द्वामोत् । इति श्रीजम्बलभट्टविरचितकथापोठे पञ्चविंशतितमो वेतालः ।

विषयः । विक्रमसेनभूभञ्जं प्रति वेतालस्य नानाविधोपाख्यानं ।

CXXIX

Vijayapārijāta Nāṭaka. A drama in five acts by Harijīvana Miś'ra, son of Lāla Miś'ra.

१२८ । विजयपारिजातं नाटकं ।

प्रत्यकारः हरिजीवनमिश्रः ।

विवरणं । प्राचीनं परिशुद्धं विंशत्यङ्गैः समन्वितम् । प० १४० । पङ्क्ति० १ । श्लो०—१ ।

अ० नागरं । आ० देशीयकागजः । का० संवत् १७३० । स्था० काशीवासी श्रीयुतबाबु हरिचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । आनन्दाय महीयसासुषयं कर्तुं प्रजानामहो

स्तेष्वविग्रहवैभवेन जगतामाधारतामागता ।

भूमिर्भग्ननोरक्षस्य विलसद्दधस्त्रादिरचाक्षमा

कामाख्या कलिकालकर्महरा श्रीराममिहप्रभोः ॥

समाप्तिवा० । शोभनार्थं मुद्रयति सततं । इति निष्क्रान्ताः सन्त्ये । श्रीवेदवेदान्तविशारदश्रीगौडा-
यगणश्रीनैद्यनाथमिश्रान्वयसर्वज्ञात्मश्रीलालमिश्रात्मजश्रीहरिजीवनमिश्रविरचितं वि-
जयपारिजातं नाम नाटकं सम्पूर्णं ।

विषयः । विजयसम्बन्धिविविधचरित्रोपाख्यानं ।

CXXX.

Sinhāsana-Dvātriṃśat Kathā. This, like the *Vatāla-pañchaviṃśati*, is a collection of tales popular in every part of India, and occurs in almost every vernacular language of the country, but the Sanskrit original has nowhere been noticed. In it thirty-two images relate to Bhoja, king of Dhāra, a variety of tales in praise of Vikramāditya.

१२० । सिंहासनद्वित्रिंशत्कथा ।

प्रत्यकारः—?

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धम् । प० ६५ । पङ्क्ति० ८ । श्लो० १०२० । अ० नागरं ।

आ० देशीयकागजः । का०—? । स्था० काशीवासी श्रीयुतबाबु हरिचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । अनन्तरार्द्धार्थगतोपयोगिनः पश्यन्ति पारं नहि यस्य योगिनः ।

जगत्प्राप्तेपतमोविनाशकं ज्योतिः परं तज्जयति प्रकाशकम् ॥

समाप्तिवा० । भो राजन्यः कश्चित् श्रौतिकमादित्यचरित्रं देवाङ्गनामवाद्यमुन्दरं पठिष्यति,
वाचयिष्यति, तस्य धृतिः कीर्तिलक्ष्मीः सकलसौभाग्यावाप्तिर्भविष्यति इति वरं
दत्त्वा देवाङ्गनाः स्वर्गं जग्मुः । श्रीभोजस्तु जलनिधिमखिलायानखण्डशामनस्त्रिरं
रराज राजसूक्ष्मीः ॥ इति सिंहासनद्वित्रिंशत्कथा समाप्ता ।

विषयः । भोजनभुजः पुरतो रत्नमयसिंहासनस्थपुनल्लिकाभिर्द्वाविंशत्कथानकेर्विकसनरपते-
र्गुणकोर्त्तनम् ॥

CXXXI.

Mani parīkshā. A treatise on precious stones, their origin and character.

१३१ । मणिपरीक्षा ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धम् । प० २० । पङ्क्ति० १०—११ । श्लो० ४६० । अ० नागरं ।
आ० देशीयकामजः । का० संवत् १८२८ । स्था० काशीवासी श्रीयुतदाबुद्धदित्यम् ।

प्रा० वाक्यं । अथ चक्षुः । शृण्वन्ति मुनयः सर्वे कृताञ्जलिपुटाः स्विताः ।

मुनीनां त्वं मुनिनेष्ट खगस्याय नमोऽस्तु ते ॥

समाप्तिवा० । तीर्थंकारस्तुतेजाय दुतिमानिह दग्धते ।

समस्तविषयो ज्ञेयः स मणिर्जीयते भुवम् ॥ इति श्रीमणिपरीक्षा समाप्ता ॥

विषयः । रत्नोत्पत्तिरत्नस्यादिकरूपम् ।

CXXXII.

Lomas' S'ikshā. On the pronunciation of Vedic words, by Garga A'chārya.

१३२ । लोमशो शिक्षा ।

ग्रन्थकारः । गर्गाचार्यः ।

विवरणं । नवीनमपरिशुद्धम् । प० ६ । पङ्क्ति० ७ । श्लो० ८५ । अ० बङ्गीयं । आ० देशीय-
कामजः । का० संवत् १८२९ । स्था० कलिकातास्त्रा रसियाटिक् सोमरट्टी ।

प्रा० वाक्यं । लोमशिन्यां प्रवक्ष्यामि गर्गाचार्येण चिन्तिताम् ।

सामिधानां यथोक्तां वा आचार्यवचनं यथा ॥

समाप्तिवा० । शृण्वन्त्येते पिशाचस्तु गर्जते न च दग्धते ।

एवं यकारा वक्त्र्या धियग्निर्द्वाग्निदर्शनम् (?) ॥

८ खण्डः । इति ग्रन्थः प्रपाठकः समाप्तः । इति लोमशो शिक्षा समाप्ता ॥

विषयः । सामवेदीयह्रस्वदीर्घसराद्युच्चारणनिरूपणम् ।

CXXXIII.

Amoghānandinī S'ikshā. A treatise on Vedic phonetics.

१३३ । अमोघानन्दिनी शिक्षा ।

अन्वकारः—?

विवरणं । नवीनमशुद्धम् । प० ३ । पङ्क्ति० ८ । श्लो० १२० । अ० नागरं । आ०

देशीयकागजः । का० संवत् १८२६ । स्या० कलिकातास्य रमियाटिक् मोसार्दो ।

प्रा० वाक्यं । अद्य शिक्षां प्रवक्ष्यामि अमोघानन्दकारिणीम् ।

यस्याः अवलम्बेण सर्वत्र विजयो भवेत् ॥

समाप्तिवा० । स्मरहीना तु या कश्चो वल्लहीना तु धोयिता ।

एवं वर्णा न शोभन्ते प्राणहीना यथा तनुः ॥

इति अमोघानन्दिनी शिक्षा समाप्ता ।

विषयः । वैदिकौष्ठ्यदन्यादिवर्णस्वरादिनिरूपणं ।

CXXXIV.

Kaus'ikā S'ikshā. Vedic phonetics according to the School of Kaus'ika Achārya.

१३४ । कौशिकी शिक्षा ।

अन्वकारः—?

विवरणं । नवीनमपरिशुद्धम् । प० ५ । पङ्क्ति० ८-९ । श्लो० ८० । अ० नागरं ।

आ० देशीयकागजः । का० संवत् १८२६ । स्या० कलिकातास्य रमियाटिक् मोसार्दो ।

प्रा० वाक्यं । देधा चैव समुत्पन्ने लक्षणं निर्णयो भवेत् ।

लक्षणं न विनाशः स्यात् समुदायो विनाशवान् ॥

समाप्तिवा० । करेण तारितस्याङ्गं तद्वत्कालेपुरङ्गयोः (?) ।

अहीनप्रहारोऽयः यथा आ ई आं इति निदर्शनम् (?) ॥

इति कौशिकाचार्यमतानुसारिणी शिक्षा समाप्ता ।

विषयः । वैदिकवर्णाञ्जाराणादिनिरूपणं ।

CXXXV.

Manduka-S'ikshā. Vedic phonetics, by Manduka.

१३५ । मण्डूकशिक्षा ।

पञ्चकारः मण्डूकः ।

विवरणं । नवीनमपरिशुद्धम् । प० १० । पङ्क्ति० ८ । श्लो० १८४ । अ० नागरं । आ०

देशीयकागजः । का० संवत् १८२६ । स्या० कलिकातास्था शमियाटिक् मेमार्डो ।

प्रा० वाक्यं । ॐ तिस्रो हत्तोरनुज्ञान्ता द्रुतमध्यविलम्बिताः ।

यथानुपूर्वं प्रथमा द्रुता हन्तिः प्रगच्छते ॥

समाप्तिवा० । यो हि तत्त्वेन जानाति ब्रह्मलोकं स गच्छति,

ब्रह्मलोकं स गच्छति ॥ १९ ॥ इति श्रीमण्डूककृता शिक्षा समाप्ता ।

विषयः । सामवेदीयस्रोतारणादिनिरूपणं ।

CXXXVI.

Nāradya-S'ikshā. Vedic phonetics, by Nārada. For commentary vide No. 9.

१३६ । नारदीयशिक्षा ।

पञ्चकारः नारदः ।

विवरणं । नवीनमपरिशुद्धम् । प० १५ । पङ्क्ति० ८ । श्लो० २५० । अ० नागरं । आ०

देशीयकागजः । का० संवत् १८२६ । स्या० कलिकातास्था शमियाटिक् मेमार्डो ।

प्रा० वाक्यं । अथातः स्वरशास्त्राणां सर्वेषां वेद निश्चयम् ।

उच्चनीचविशेषादि स्वरान्तरं प्रवर्तते ॥

समाप्तिवा० । एवं वर्णाः प्रयोक्तव्या नाचक्रा न च पीडिताः ।

सम्यग्दर्शनप्रयोगेण ब्रह्मलोकं महीयते ॥

१९ अष्टः । इति द्वितीयप्रपाठकः समाप्तः । इति नारदीयशिक्षा समाप्ता ।

विषयः । वैदिकस्वरादिनिरूपणं । एतस्या विवरणाख्या टीका ८ मञ्जुषायां दृष्टव्या ।

CXXXVII.

Balabhadra-Santarābha. Epitome of the Categories of the Nyāya Philosophy ; by Balabhadra, son of Vishṇu-dāsa and Mādhavī.

१३७ । बलभद्रसन्दर्भः ।

ग्रन्थकारः बलभद्रः ।

विवरणं । प्राचीनं परिशुद्धप्रायश्चित्तम् । अथ ८ + १० पत्रद्वयं नास्ति । प० १८ पङ्क्ति० ८—८ स्तो० १७९ । अ० नागरं । आ० देशीयकागमः । का०—२ । स्था० कलिकातास्या श्मियाटिक् सोसादटी ।

प्रा० वाक्यं । नत्वा दुष्टिपदद्वन्द्वं सर्वकामार्थसिद्धये ।

अनल्पमनिसमूहैश्च बलभद्रः समातनोत् ॥

समाप्तिवा० । धर्मसम्बन्धोऽपि करणत्वमिति बोध्यं । साधनेति । साधनं तत्त्वज्ञानं निःशेषमोक्ष-वर्गादिः तदभिधायकं शास्त्रमित्यर्थः । इति श्रीवासुदेवपरायणश्रीमन्निपाटिविष्णु-दासतनूजमाधवीसूनुबलभद्रकृतसन्दर्भः समाप्तः ।

विषयः । नैवाधिकसम्मतद्रव्यगुणादिसप्तपदार्थनिरूपणम् ।

CXXXVIII.

Āchāra-dīpa. The diurnal religious duties of a strict Hindu ; by Nāgadeva Bhaṭṭa.

१३८ । आचारदीपः ।

ग्रन्थकारः नागदेवभट्टः ।

विवरणं । प्राचीनं परिशोधितम् । प० ५२ । पङ्क्ति० १०—१९ । स्तो० ८५ । अ० नागरं । आ० देशीयकागमः । का०—२ । स्था० कलिकातास्या श्मियाटिक् सोसादटी ।

प्रा० वाक्यं । उक्तो वाजसनेयेन याज्ञवल्क्येन धीमता ।

आचारो द्विजवर्णानां सुबोधः कथ्यतेऽगुना ॥

समाप्तिवा० । ऋतुस्नानान् यो भार्य्यां सन्निधौ नापमञ्चति ।

घोरायां जलद्वयायां युज्यते नात्र संशयः ॥

इति भट्टनागदेवकृतौ स्यमिगमनविधिः ।

इति योगेश्वराक्रिये आचारदीपे कर्मसमुदायः समाप्तः ।

विषयः । अन्न आचारमाहका, आत्मचिन्तनम्, सुप्रभातविधिः, मूत्रपुरीषाहर्गविधिः, शौचविधिः, आचमनविधिः, दन्तधाननविधिः, यज्ञोपवीतविधिः, दर्भविधिः, प्रातःसन्ध्याविधिः, अभिवादनविधिः, अभिवन्दनविधिः, प्रातर्होमविधिः, दान-विधिः, मङ्गलावेक्षणविधिः, वेदाध्ययनविधिः, योगसेमविधिः, मध्याह्नस्नानविधिः, सङ्क्षेपस्नानविधिः, सङ्क्षेपतर्पणविधिः, मध्याह्नसन्ध्यापासनविधिः, तर्पण-विधिः, जलदेवतार्चनविधिः, प्रोक्षणादरणविधिः, गृहदेवतार्चनविधिः, पञ्चम-हायज्ञनिर्व्यपणविधिः, भोजनविधिः, सायंसन्ध्याविधिः, सायंहोमविधिः, शयन-विधिः, क्षयभिनमनविधिय वर्तते ।

CXXXIX.

Pramāṇa-Paddhati. A manual on proofs or sources of knowledge as recognised in the Nyāya Philosophy; by Jayatīrtha.

१३८ । प्रमाणपद्धतिः ।

पञ्चकारः जयतीर्थः ।

विवरणं । प्राचीनं परिशुद्धम् । प० १८ । पङ्क्ति० ८ । श्लो० ८०० । अ० नागरं । आ०

देशीयकामजः । का०—? । आ० कलिकातास्त्रा एमियाटिक् सोमार्डो ।

प्रा० वाक्यं । खण्डितत्वात् प्रारम्भवाक्यं नास्ति ।

समान्निवा० । जयतीर्थमुनोन्नेन बालबोधाय निर्मिता ।

प्रमाणपद्धतिर्भूयात्प्रीत्यै साधयमध्वयोः ॥

इति श्रीमज्जयतीर्थपूज्यचरणविरचितायां प्रमाणपद्धतौ द्वितीयं प्रकरणं समाप्तं ।

विषयः । प्रत्यक्षादिप्रमाणनिरूपणं ।

CXL.

Kālanīrṇaya-Dīpikā Vīcarayā. A gloss or *Vīcarayā*, by Nṛsiṁha, son of Rāmachandra A'chārya, on the commentary (*Dīpikā*) on an essay on auspicious and inauspicious times, by Rāmachandra Bhaṭṭa.

१४० । कालनिर्णयदीपिकाविवरणं ।

पञ्चकारः श्रीरुद्रमिश्राचार्यः ।

विवरणं । प्राचीनं परिशुद्धप्रायश्च । पं० १५९ । पङ्क्ति० ६-११ । श्लो० २००० । अ० नागरं ।
 आ० देशीयकागजः । का०—? । । स्था० कलिकातास्था एशियाटिक् सोसा-
 इटी । अक्ष २१, २२, ८२, ८४, पत्राणि न सन्ति । ६१ अक्षि ६६ पार्थिवं
 सङ्गाथा वारचयं विन्यासे धर्माधीनः । पाठस्तु क्रमेण वर्तते ।

प्रा० वाक्यं । छण्डितत्वात् प्रारम्भवाक्यं नास्ति ।

समाप्तिवा० । तज्ज्येष्ठभाद्रपुषः परिकल्पितकलः श्रीगुरो रामचन्द्रान्
 काव्यानां येन टीका वारचि स करुणाभोनिधिर्ज्ञानमित्रः ।
 श्रीकृष्णाचार्यसञ्ज्ञो गुरुयमवतान् मां कृपां प्राप्य यस्य
 श्रीरामाचार्यस्य नुविवरणमकरोदीपिकायां अमिहः ॥
 इति श्रीमत्सर्वशास्त्रज्ञसकलसद्गमाचार्यपरमहंसपरिब्राजकाचार्यश्रीगोपालगुरु-
 पूज्यपादप्रियमित्रश्रीरामचन्द्राचार्यसुतश्रीदक्षिणाचार्यकृतं कालनिर्णयदीपिकावि-
 वरणं समाप्तं ।

विषयः । मल्लमासमङ्कान्त्यादिकालव्यवस्थापककालनिर्णयदीपिकार्थविवरणं ।

CXLI.

Dakṣiṇāmūrtistotra-Vyākhyā Pravandha. Vedānta Philosophy il-
 lustrated by verses in praise of a form of Ś'iva named Dakṣiṇāmūrti;
 by Rāmatīrtha.

१४१ । दक्षिणामूर्तिस्तोत्रव्याख्याप्रबन्धः ।

पद्यकारः रामतीर्थः ।

विवरणं । प्रायः परिशुद्धं । पं० ५९ । पङ्क्ति० १२-१६ । श्लो० १५१० । अ० नागरं । आ०
 देशीयकागजः । का० शकाब्दाः १७८८ । स्था० कलिकातास्था एशियाटिक्
 सोसाइटी ।

प्रा० वाक्यं । प्रोक्ष्यन्त्यात्महावदद्रुमतटे योगासनस्थो प्रभुं
 प्रत्यक्त्वत्त्वदुमुत्सुभिः प्रतिदिग्मं प्रोद्दीप्यमाणाननम् ।
 मुद्रां तर्कनयीं दधानममलं कर्पूरगौरं शिवं
 हृद्यन्तः कलये स्फुरन्मनिर्गो दीदक्षिणामूर्तिकम् ॥

समाप्तिवा० । अनेन भगवान् श्रीमदक्षिणामूर्तिरीश्वरः ।

मुर्ध्वात्मा प्रोद्यतां नित्यं तत्त्वज्ञानप्रदः सताम् ॥

इति श्रीदक्षिणामूर्तिस्तोत्रव्याख्याप्रबन्धे सानसेनामहत्तानविल्लासः समाप्तः ।

विषयः । दक्षिणामूर्त्याख्यमहेश्वरस्य साक्षात्पूजकम् ।

CXLII.

Smṛiti-saṅskāra-Vichāra. Disquisition on initiatory sacramental rites.

१४२ । स्मृतिसंस्कारविचारः ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्राचीनं परिशुद्धम् । प० २ । पङ्क्ति० १५—१७ । श्लो० १५० । अ० नागरं ।
आ० देशीयकागजः । का० संवत् १७८० । स्था० कलिकातास्था रसियाटिक
सोसाइटी ।

प्रा० वाक्यं । घटशोचरभूमिं प्रति घटशोचरज्ञानत्वेन न हेतुना, घटनिर्विकल्पकादपि घट-
स्मरणपत्तेः ।

समाप्तिवा० । तादृशसंस्कारनार्थं प्रति तादृशसंस्कारस्यापि प्रतियोगिविधया हेतुत्वेन तदभावादेव
तथापत्त्यसम्भवादित्याहुः । इति स्मृतिसंस्कारविचारः समाप्तः ।

विषयः । स्मृतिसंस्कारयोः कार्यकारणत्वव्यवस्थापनं ।

CXLIII.

Laukika-vishayatā-vichāra. Dissertation on material and immaterial objects according to the Nyāya system.

१४३ । लौकिकविषयताविचारः ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्राचीनं परिशुद्धम् । प० ४ । पङ्क्ति० १५—१६ । श्लो० १४० । अ०
नागरं । आ० देशीयकागजः । का० संवत् १७८० । स्था० कलिकातास्था रसियाटिक
सोसाइटी ।

प्रा० वाक्यं । घटं साक्षात्करोमीत्याद्यनुबन्धसाधनविषयतया लौकिकविषयतायाः सिद्धिरिति
नवीनाः ।

समाप्तिवा० । कार्यकारणभावस्योपदर्शितप्रतिबन्धमहत्त्वकवस्तित्वेनानुपादेयत्वात् इत्यलमति-
विकारेण । इति लौकिकविषयताविचारः ।

विषयः । विषयताया लौकिकत्वव्यवस्थापनम् ।

CXLIV.

Apokshū-buddherauekatva-sāṅkhyā-hetutva-vichāra. A Nyāya dissertation on the faculty of number.

१४४ । अपेक्षाबुद्धेरनेकत्वसङ्ख्याहेतुत्वविचारः ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्राचीनमनतिशुद्धम् । प० ४ । पङ्क्ति० १५—१६ । श्लो० १४० । अ० नागरं ।
आ० देशीयकागजः । का० संवत् १७८० । स्या० कलिकातास्या रमियाटिक्
सोसाइटी ।

प्रा० वाक्यं । अपेक्षाबुद्धिग्रन्थकाले द्वित्वाद्यनुपलभ्यान् अपेक्षाबुद्धेरनेकत्वसङ्ख्याहेतुत्वं स्वी-
क्रियते ।

समाप्तिवा० । अपेक्षाबुद्धिजन्यद्वित्वादिजनकत्वात् फलोपहिततत्त्वान्यतायाः प्रत्यासत्तित्वे चानु-
गमादिति । इत्यपेक्षाबुद्धेरनेकत्वसङ्ख्याहेतुत्वविचारः समाप्तः ।

विषयः । अपेक्षाबुद्धेर्द्वित्वादिमङ्ख्याहेतुत्वव्यवस्थापनं ।

CXLV.

Vāyu-pratyakshya-vichāra. A Nyāya disquisition on the materia-
lity of air.

१४५ । वायुप्रत्यक्षविचारः ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धम् । प० १ । पङ्क्ति० १६ । श्लो० ७५ । अ० नागरं । आ०
देशीयकागजः । का० संवत् १७८० । स्या० कलिकातास्या रमियाटिक्
सोसाइटी ।

प्रा० वाक्यं । अविज्ञतत्वात् प्रारम्भवाक्यं नास्ति ।

समाप्तिवा० । रूपस्पर्शयोः स्पर्शमनचाक्षुषे स्वातामिति विभिन्नरूपेण हेतुत्वावश्यकत्वं तथाच
नाधिककार्यकारणभावकल्पमेति वायुरास्या च प्रत्यक्ष एवेति परमार्थः । इति
वायुप्रत्यक्षविचारः ।

विषयः । वायोः स्पर्शमनप्रत्यक्षगोचरत्वव्यवस्थापनं ।

CXLVI.

Sarva Upanishad. On the Vedantic doctrine of moksha or salvation. *Ind. Std. I.* 244-51-302.

१४६ । सर्वोपनिषत् ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्राचीनं उपरिगृह्यत् । प० ४ । पङ्क्ति० ६० । श्लो० ४६ । अ० नागरं । आ०

देशीयकामजः । का०—? । स्था० काशीवासी श्रीधृतबाबुहरिचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । कथं मोक्षः का विद्या का अविद्येति जाग्रत्सुषुप्तितुरीयस्य कथम् ।

समाप्तिवा० । न सती न सदसती स्वयमविकारहेतौ अनिरूपमाणसज्जलरूपस्या भावेत्युच्यते ।

इति सर्वोपनिषत् समाप्ता ।

विषयः । मोक्षादिनिरूपणम् ।

CXLVII.

Vrihajjābala Upanishad. On the divinity of Kālāgnirudra. *Ind. Std. II.* 72.

१४७ । वृहज्जाबालोपनिषत् ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्राचीनं परिशोधितम् । प० १० । पङ्क्ति० ८ । श्लो० २०० । अ० नागरं । आ०

देशीयकामजः । का०—? । स्था० काशीवासी श्रीधृतबाबुश्रीतलप्रसादः ।

प्रा० वाक्यं । आं भद्रं कर्णेभिरित्यादिशान्तिमन्त्रद्वयानन्तरं ।

आं आपो वा इदमस्य शलिलमेव स एकः पुष्करपर्णे भूयण्डः भ्रमभवत् ।

समाप्तिवा० । खण्डितत्वाद् ग्रन्थशेषवाक्यं नास्ति ।

विषयः । कालाग्निरुद्रस्य विभूतिकथनम् ।

CXLVIII.

Rāsapradīpa. A collection of prescriptions with a Hindustani translation.

१४८ । रसप्रदीपः । (हिन्दीभाषीयटीकासहितः) ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । नवीनमपरिगृह्यत् । प० ८६ । पङ्क्ति० ८ । श्लो० १६०० । अ० नागरं । आ०

देशीयकामजः । का०—? । स्था० काशीवासी श्रीधृतबाबुश्रीतलप्रसादः ।

प्रा० वाक्यं । श्रीमन्मकुन्दचरणौ नत्वा तोषाय भिषजाम् ।

क्रियते रमप्रदीपो गदकुलतिमिरापहः श्रेष्ठः ॥

समाप्तिवा० । खण्डितत्वात् परिसमाप्तिवाक्यं नास्ति ।

विषयः । विविधोपधादिनिरूपणं ।

CXLIX.

Kālikā-Purāna. One of the eighteen Upapurāṇas; it recounts the life of Kālikā and her wars with demons.

१४८ । कालिकापुराणं ।

पञ्चकारः वेदव्यासः ।

विवरणं । नवीनमपरिगृहम्, एकादिक्रमनिबद्धाङ्गरहितम् । प० २२१ । पङ्क्ति० १०—११ ।
श्लो० ०६०० । अ० नागरं । आ० देशीयकागजः । का०—? । स्था० कलिका-
ताम्ना एमियाटिक् सोसाइटी ।

प्रा० वाक्यं । यद्योगिभिर्भवभयानिर्विनाशयोग्यमासाद्य बन्धितमतीव विविक्तचित्तैः ।

ततः पुनरुत्तरिपादसरोजयुग्ममाविर्भवाम्बुजमविलङ्घितभूर्भुवःसः ॥

समाप्तिवा० । इति सकलजगद्विभर्त्ति या मा मधुरिपुमोहकरो दिवास्वरूपा ।

रमयति च हरं शिवास्वरूपा वितरतु वो विभवं शुभानि माया ॥

इति कालिकापुराणं समाप्तम् ।

विषयः । महाभायाजन्मतत्त्वैकमहादेवमस्मोहनादिविविधतान्त्रस्य वर्णनम् ।

CL.

Triṃsachchhloka-vivaraṇa-sāroddhāra. Notes, by S'ambhu Bhaṭṭa, on the Triṃsachchhloka-vivaraṇa of Raghunātha Bhaṭṭa, on mourning or religious impurities caused by death.

१५० । त्रिंशच्छ्लोकविवरणसारोद्धारः ।

पञ्चकारः शम्भुभट्टः ।

विवरणं । प्राचीनं प्रायेण परिगृह्यम् । प० १८ । पङ्क्ति० १२ । श्लो० १२०० । अ०
नागरं । आ० देशीयकागजः । का०—? । स्था० कलिकाताम्ना एमियाटिक्
सोसाइटी ।

प्रा० नाक्ष्यं । रघुनाथकृतचिंशङ्खोक्त्याख्यानसारतः ।

गङ्गारात्रौचविषयं लिखत्यनतिविस्तरम् ॥

समाप्तिवा० । मया कृतः सङ्ग्रहमात्रबुद्ध्या विरहनामानसतमप्रवेशः ।

तथापि विद्वत्परिभाषनीये मते भगवता रघुनाथदृष्टे ॥

इति श्रीमद्वाजपेथ्याजिभट्टरघुनाथकृतचिंशङ्खोक्तविवरणसरोद्धारः कविमण्डनश-

म्भुभट्टकृतः समाप्तः ।

विषयः । गर्भत्रावजननसरणाद्यौचविनिर्णयः ।

CLI.

Viddhyaparādha-Prāyas'chitta. Expiations for accidents to the sacred fires to be kept up by strict Brahman householders ; anonymous.

१५१ । विध्यपराधप्रायश्चित्तम् ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्राचीनं अपरिशुद्धं । प० १४ । पङ्क्ति० १० । श्लो० ४६० । अ० नागरं ।

आ० देशीयकागजः । का० सं० १८६६ । स्या० कलिकानास्त्रा रसियाटिक्
सेसार्दटी ।

प्रा० नाक्ष्यं । अथ बौधायनमवतन्त्य कानिचिदैष्टिकानि प्रायश्चित्तानि अभिधीयन्ते । अन्वा-
धानानन्तरं दक्षिणाग्निनाशे शुचिभूत्वा गार्हपत्यादक्षिणाग्निं प्रणोय ।

समाप्तिवा० । पूर्णाञ्जनैः द्वादशशृङ्गोत्तमसहस्राध्यायं जुहोति । अग्नये पयिकृते स्वाहा अग्नये पयि-
कृतं रदं सर्वप्रायश्चित्तं विष्णुस्मरणञ्च ।

इति विध्यपराधोक्तप्रायश्चित्तानि समाप्तानि ।

विषयः । अन्वाहितस्य दक्षिणाग्न्यादिनाशनिमित्तकप्रायश्चित्तनिरूपणं ।

CLII.

Subodhinī. A commentary on the Kalpa-Sūtra of Baudhāyana.

१५२ । सुबोधिनी ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्राचीनं प्रायेण परिशुद्धं । प० १८० । पङ्क्ति० ११ । श्लो० ४६५० । अ०

नागरं । आ० देशीयकागजः । का०—? । स्या० कलिकानास्त्रा रसियाटिक्
सेसार्दटी ।

प्रा० वाक्यं । नमस्कृत्य गुरुन् भूम्यक् भावार्थानवधारयन् ।

बोधायनीयसूत्रस्य दुर्लभं इति सुबोधिनी ।

समाप्तिवा० । बोधायनीयकृतस्यासौ इति सूत्रस्य तोषते ।

दर्शय पोर्णमासस्य सम्यग्दर्शः प्रीयतां शिवः ॥

केद् बोधायनं सूत्रं कं सेन्त्यविषया मतिः ।

शूरेः कटाक्षस्तनुने इतिमेवं सुबोधिनी ।

विषयः । बोधायनीयकृतस्य चार्थविवरणं ।

CLIII.

Garga Saṁhitā. Legends in praise of Goloka, Vrindāvana, Girirāja, Mathurā, Dvārakā, Viś'vajit, and other sacred places, in seven books, the last being devoted to Vedantic knowledge ; by Garga A'chārya.

१५३ । गर्गसंहिता ।

अन्वकारः गर्गाचार्यः ।

विवरणं । प्राचीनमपरिगृह्यत् नवभिः खण्डैरन्वितम् । तत्र १ गोलोकखण्डः । प० ५१ । २ इन्द्रा-
वनखण्डः । प० ५५ । ३ गिरिराजखण्डः । प० २४ । ४ साधुर्यखण्डः । प० ४७ ।
५ मथुराखण्डः । प० ६८ । ६ द्वारकाखण्डः । प० ५२ । ७ विश्वजित्खण्डः । प०
१४० । ८ बलभद्रखण्डः । प० ७४ । ९ विज्ञानखण्डः । प० २१ । पङ्क्तिः—? ।
श्लो०—? । अ० नामरं । आ० देशीयकामजः । का०—? । स्वा० कश्चिकाताम्बा
इतिघाटिक् सोमादयो ।

प्रा० वाक्यं । खण्डितत्वात् प्रा० वाक्यं नास्ति ।

समाप्तिवा० । इति श्रीमद्गर्गाचार्यविरचिता संहिता सम्युक्ता ।

विषयः । गोलोकादिधाम्नां साक्षाद्गानिकपणं ।

CLIV.

Kargasundarī Nāṭikā. A Drama in five acts.

१५४ । कर्णसुन्दरी नाटिका ।

अन्वकारः—?

विवरणं । प्राचीनमपरिगृह्यत् । प० ६० । पङ्क्तिः ५ । श्लो०—? । अ० नामरं । आ० देशीय-
कामजः । का०—? । स्वा० कामोवासी श्रीयतबाबुहरियन् ।

प्रा० वाक्यं । खण्डितत्वात् प्रा० वाक्यं नास्ति ।

समाप्तिवा० । खण्डितत्वात् शेषवाक्यस्यपि नास्ति ।

विषयः । कर्णमुन्दरोनायिकासम्बन्धिविविधरसानोपाख्यानं । उक्ताभाः पद्माव सन्ति ।

CLV.

Ādhāna Prayoga. Rules for the establishment of the sacred household fire; by Tryambaka Bhaṭṭa.

१५५ । आधानप्रयोगः ।

ग्रन्थकारः ज्यम्बकभट्टः ।

विवरणं । प्रायेण गृहं । प० ३८ । पङ्क्ति० ८ । श्लो० ११०० । अ० नागरं । आ० देशीय-
कागजः । का० संवत् १८१० । स्या० कलिकानास्था एमियाटिक् सोसाइटी ।

प्रा० वाक्यं । अ० अस्त्रायनस्य वरणे विशेषः । अस्त्रिधाधाने चन्द्रमासे ब्रह्मसने ब्रह्मा ब्रह्मार्च-
त्वां केशवर्चसां हणे मन्त्रमेवाचो भर्गा मेवाचो भर्गो मेवाचो यशो मेवाचो सोमं
मेवाचः क्षितिं मेवाचो भुक्तिं मेवाचसृष्टिं मेवाचः सर्वं मेवाचः चन्द्रमासे ब्रह्मा-
सने ब्रह्मार्चं ते मानुषः ।

समाप्तिवा० । उभयोररण्योरेकद्वयादाहरणं । अन्यतराण्येष्टवान्तरादाहरणेनागम्यन्ति ।

इत्याधानं समाप्तं ।

विषयः । अ० अस्त्रायनशास्त्रिनासाधानाङ्गवरणाद्यनुष्ठानविधानं ।

CLVI.

Itihāsa-Samuchchaya. Ancient legends and tales of Vedavyāsa retold.

१५६ । इतिहासमुच्चयः ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्राचीनं परिग्रहप्रायश्च । १०१ पञ्चावधि १९० पत्रपर्यन्तं नास्ति । प० १८९ ।

पङ्क्ति० ८—८ । श्लो० २१०० । अ० नागरं । आ० देशीयकागजः । का०—?

स्या० कलिकानास्था एमियाटिक् सोसाइटी ।

प्रा० वाक्यं । छन्दोबोधार्थं आर्यं विद्धि नारायणं परम् ।

को ज्ञान्यः पण्डरीकाचार्यदाभारतकद्वयेन ॥

समाप्तिर्वा० । एवं संसारकूपस्य धर्मं एव उदाहृतः ।

धर्मात्परत्वरं नास्ति धर्मः सुखकरः क्षृतः ॥

इति इतिहाससमुच्चये संसारकूपवर्णनं नः स वयस्किंशेषाद्यः ।

विषयः । अथ श्वेतजिह्वाख्यानं लुब्धकमौल्यख्यानं मुद्रलोपाख्यानं शिविश्वेनसंवादः महा-
साक्षात्क्षः शक्तप्रख्योपाख्यानं सुदर्शनाख्यानं नरकाख्यानं दुर्गतेस्तरणं सप्तर्षीणां
संवादः लोभ्याख्यानं आज्ञाख्यानं कुण्डधारस्याख्यानं मङ्गीमोनं बोध्यगजपसंवादः
इन्द्रकाशपसंवादः धितुः पन्नस्य संवादः शुकसंवादः भूमिदानमाहात्म्यं गोदान-
माहात्म्यं अन्नदानमाहात्म्यं तिलदानमाहात्म्यं ऋष्याख्यानं अवनसंवादः मानसी-
तीर्थयात्रा जङ्गलत्यागविधिः सतिभक्षणनिषेधः गजपाख्यानं वज्रपाख्यानं सुवता-
संवादः नारदपुण्डरीकसंवादश्च वर्तते ।

CLVII.

Sukavi-hridayānandīnī. A commentary, by Sulhāna, on the *Vṛtta-
Ratnākara*, a treatise on versification.

१५७ । सुकविहृदयानन्दिनी ।

ग्रन्थकारः सुलक्षणः ।

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धम् । प० ४४ । पङ्क्ति० ११—१२ । श्लो० १००० । अ० नवमं ।

आ० देशीयकगणः । का० — ? । स्वा० कलिकातास्या रभियादिक् सौम्यादयो ।

प्रा० वाक्यं । सर्वोक्तं प्रभया युतं अचिरया प्रोद्धाभितं गङ्गाया
नागावक्त्रविराजितं मणिकलाकाण्डोच्छ्वासाक्षुत्तम् ।
सार्धोपेतमुपस्थिताखिलमण्डकपूजितं सर्वदा
कन्दःशालमिवेश्वरस्य जयति त्रैलोक्यवन्द्यं यय ॥

समाप्तिर्वा० । वंशेभूत्कणपस्य प्रकटगुणमणः शैवसिद्धान्तवेत्ता

विप्रः पञ्चकनासा विमलतरमतिर्वेदतत्त्वावबोधी ।

केदारकस्य सूनुः शिवचरणयुगाराधनैकाग्रचित्त-

शब्दस्तेनाभिरामं प्रविरचितमिदं हृत्तरत्नाकराख्यम् ।

इति सुलक्षणकृतायां सुकविहृदयानन्दिनीनामधेयायां श्रीहृत्तरत्नाकराख्यशब्दो-
वाक्यायां षट्प्रत्ययाध्यायः सम्पूर्णः ।

विषयः । अतिगणसाधकान्दःप्रखारादिविभेदलक्षणलक्षणादिवोधकहृत्तरत्नाकराख्या ।

CLVIII.

S'abdend'usekhara-doshoddhāra. A dissertation on Sanskrit Grammatical terminology, by Manyu-deva.

१५८ । शब्देन्दुशेखरदोषोद्धारः ।

ग्रन्थकारः मय्यदेवः ।

विवरणं । नवीनमपरिशोधितम् । प० १-२ । पङ्क्तिः ८-१० । श्लो० २५०० । अ० नागरः । आ० देशीयकागजः । का० -२ । स्या० कलिकानाख्या एशियाटिक् सोसाइटी ।

प्रा० वाक्यं । नत्वा गणपतिं देवं नृसिंहं कमलायुतम् ।

नातं शम्भुं दम्भे दुर्गे लुण्ठदेवं तद्यायजम् ॥

समाप्तिवा० । खण्डितत्वान् समाप्तिश्चकवाक्यं नास्ति ।

नियमः । वैयाकरणपरिभाषावदोषनिराकरणयुक्तिप्रदर्शनं ।

CLIX.

Saṅskāra-Prayoga. Rules for the performance of the initiatory sacraments or *saṅskāras*. By Kamalākara Bhaṭṭa.

१५९ । संस्कारप्रयोगः ।

ग्रन्थकारः कमलाकरभट्टः ।

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धम् । प० ६० । पङ्क्तिः ८-९ । श्लो० ८०० । अ० नागरः । आ० देशीयकागजः । का० संवत् १७६० । स्या० कलिकानाख्या एशियाटिक् सोसाइटी ।

प्रा० वाक्यं । श्रीरामकण्ठतनयः कमलाकरसज्जितः ।

वीरानं पितरं नत्वा संस्कारान् यत्ति साम्प्रतम् ॥

समाप्तिवा० । ततो ब्रह्मण्येकैवा दक्षिणं कुतश्चैवा सहिरण्यं दत्वा यस्य सृष्ट्येत्युक्ता कर्मश्रारपणं कुर्यात् ।

इति श्रीजगद्गुरुनारायणभट्टसुबुद्रामकण्ठभट्टाक्षजकमलाकरभट्टकृतः स्याल्लोपाक-प्रयोगः समाप्तः ।

नियमः । गर्भाधानादिविविधसंस्कारनिरूपणम् ।

Hiranyakes'i-Su'tra-Prayogaratna. Directions, by Mahādeva Somayāji, for the application of the rules regarding the performance of the *Dars'a*, *Paurṇamāsa* and other Vedic ceremonies according to the school of Hiranyakes'i.

१६० । हिरण्यकेशिसूत्रप्रयोगरत्नं ।

ग्रन्थकारः मह देवभोमयाजी ।

विवरणं । प्राचीनं परिग्रहश्च । प० ५१ । पङ्क्तिः ८-१० । श्लो० ११०० । अ० नागरं । अ० देशीयकामजः । का० संवत् १०१४ । स्या० कलिकान्तास्या एभिषाटिक् सोमादटो ।

प्रा० वाक्यं । यद्वर्षितं कर्म महाफलायते यद्वर्षितं न्यूनमपीह पूर्णये ।

तस्मै परस्मै चरये नमोक्तु मे यश्चेत्तरायात्मविभूतये सताम् ।

समाप्तिवा० । अवाप्यादिष्टदक्षिणां तुल्यमूल्यां प्रतिष्ठितां ।

आपन्नमग्नये उर्वरा प्रतिष्ठा देया इत्येवोक्तत्वात् ।

इति श्रीमहादेवभोमयाजिबिरचिते सत्याषाढीयहिरण्यकेशिसूत्रप्रयोगरत्ने दर्श-
पौर्णमासप्रायश्चित्तानि समाप्तानि ।

विषयः । आहिताग्नेरग्न्याधानादौ दक्षिणाग्न्यादिनाग्ननिमित्तकप्रायश्चित्तविधानम् ।

Vishnu-gūḍha. Directions, by Vishnu Upādhyāya, for the performance of the *Ukṭha*, *Vājapeya*, *Mādhyantina*, *Darsarātra* and other rites.

१६१ । विष्णुगूढः ।

ग्रन्थकारः विष्णुपाध्यायः ।

विवरणं । प० १२० । पङ्क्तिः ७-१० । श्लो० १२०० । अ० नागरं । अ० देशीय-
कामजः । का०—? । स्या० कलिकान्तास्या एभिषाटिक् सोमादटो ।

प्रा० वाक्यं । अथैक्यप्रयोग उच्यते । तस्मैन्द्रायः पशुः आवाहनकाले आश्वभागाननारं दन्दा-
ग्री आश्वह । वनस्पतिसाश्वह इन्द्रवसुमन्तमन्तसाश्वह ।

समाप्तिवा० । विशक्ता भूर्भुवः स्वरोमिति उक्ता वाजं विष्टजने । एवमेतदहः कृत्वा एतां रात्रिं
वसन्ति । सन्तिष्ठतं दशममहः । इति दशरात्रः समाप्तः ।

विषयः । उक्त्यवाजपेयमाध्यन्दिनधवनदशरात्रादिवैदिकप्रयोगविधिः ।

Pārasī-prakāśa. Persian (Arabian?) astronomy as known to the Brahmanas. By Vedānga Rāya.

१६२ । पारसीप्रकाशः ।

पन्थकारः वेदाङ्गरायः ।

विवरणं । अष्टादशस्कं । प० २१ । पङ्क्तिः १२ । श्लो०—? । अ० नागरं । अ० देशीय-
कागजः । का०—? । स्या० काशीवासो त्र्ययुतवावुहरिसिद्धः ।

प्रा० वाक्यं । नत्वा दीभुवनेश्वरीं हरिहरौ सम्पादरादीन् द्विजान्
श्रीमच्छास्त्रज्ञानरेन्द्रपरमशीतिप्रभादाश्रये ।
कृत्वा संस्कृतपारसीकरचनाभेदप्रदं कौतुकं
श्रोतिःशालपदोपयोगि सरसं वेदाङ्गरायः सुधीः ॥

समाप्तिवा० । श्रोतिर्विदुषकारो च पारसीसुप्रकाशकः ।

सङ्क्षेपतः समाप्तोऽयं पारसीग्रन्थनामतः ॥

इति पारसीप्रकाशः ग्रन्थः समाप्तः ॥

विषयः । सप्तययावादिनिरूपणम् ॥

Tripurāṭīkā. A Vedantic disquisition on some passages of the Upanishads declaring the unity of the divine and the human souls. By Prajñānanda.

१६३ । त्रिपुरीटीका ।

ग्रन्थकारः प्रज्ञानानन्दः ।

विवरणं । अतिप्राचीनं । कीटनिष्कृषितं मध्ये अङ्कितं परिशुद्धप्रायश्च । प० २४ । पङ्क्तिः १ ।
श्लो० १५० । अ० नागरं । अ० देशीयकागजः । का०—? । स्या० कलिकान्तस्या
रसियाटिक सोमराटो ।

प्रा० वाक्यं । आकाशादिजगत् खट्वा खूलन्नुच्चात्मकं पुरं ।

भजन भोक्तैव यो मायां मोक्षमस्मि हरिः परः ॥

समाप्तिवा० । प्रज्ञानानन्दकृतिना कृता शिष्यचित्तेषिणा ।

त्रिपुरीविहतिः पूर्णा मनोऽयं कुरुतात् सताम् ॥

इति श्रीप्रज्ञानानन्दभगवता कृता त्रिपुरीटीका समाप्ता ।

विषयः । ब्रह्माक्षरस्रोत्यादिमहावाक्यार्थनिरूपणम् ।

Tarkāmṛita-taraṅginī. A commentary, by Mukunda Bhaṭṭa, on the elements of the Vaiśeṣika philosophy—the *Tarkāmṛita* of Jagadīś'a Tarkālaṅkāra. Hall's *Contributions*. 76.

१६४। तर्कामृततरङ्गिणी ।

प्रत्यकारः सुकुन्दभट्टः ।

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धम् । प० २६ । पङ्क्ति० १९ । श्लो० ७६० । अ० नागरं । आ० देशोदकागजः । का०—? । स्या० कलिकातास्या रभियाटिक् सोमादटो ।

प्रा० वाक्यं । लम्बोदरपदद्वन्द्वचिन्ताग्रमनोरथः ।

अनन्तभट्टं सोमांसापारमं तातमाश्रये ॥

मरणीकृत्य विश्वेशचरथौ नन्यतेतरां ।

वास्तानामवगाहाय तर्कामृततरङ्गिणी ॥

समाप्तिवा० । न च वैपरीत्यं उपसर्गभावोऽपि धातोरर्थवृत्तौ; धातुर्लक्ष्यं प्राक् सत्त्वात् केवलादुपसर्गादर्थवृत्तौ नान्यभावादित्यादि । इति सुकुन्दभट्टकृता तर्कामृततरङ्गिणी समाप्ता ।

विषयः । प्रमाणप्रमेयादिपदार्थबोधकतर्कामृतार्थविवरणं ।

S'routa-prayaschittā-chandrikā. An exposition of the rules for performing expiations for irregularities in the performance of Śrauta works; by Viśvanātha Bhaṭṭa, son of Narasiṅha Dīkṣita.

१६५। श्रौतप्रायश्चित्तचन्द्रिका ।

प्रत्यकारः विश्वनाथभट्टः ।

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धम् । प० ५४ । पङ्क्ति० ७-८ । श्लो० ३६० । अ० नागरं । आ० देशोदकागजः । का०—? । स्या० कलिकातास्या रभियाटिक् सोमादटो ।

प्रा० वाक्यं । पञ्चशरवैरिषष्ठितमगणितपुण्यं गणेशजन्मवद्म् ।

अष्टितदगणकयणं कश्चन कलयाति मोक्षिमोक्षाम् ॥

समाप्तिवा० । अग्रये क्षिरणं सोमाय वागे रुद्राय गामिति प्रतिपद्यः ।

इति बोधाशनीधेयः । इति मरभिरुद्धोक्तितत्त्वगुणविश्वनाथभट्टविरचिता श्रौतप्रायश्चित्तचन्द्रिका समाप्ता ।

विषयः । श्रुतिबोधितकर्मणः कालान्तिपातादिनिमित्तकशयश्चित्तविवरणे ।

CLXVI.

Vṛttaratnākara. Sanskrit meters; by Kedāra Bhaṭṭa. For commentary vide No. CLVII.

१६६ । वृत्तरत्नाकरः ।

ग्रन्थकारः केदारभट्टः ।

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धम् । प० ८ । पङ्क्ति० १०-१२ । श्लो० २०० । अ० नागरं । आ० देशीयकागजः । का० संवत् १८०१ । स्या० कलिकाताम्बा एभिषादिक् सोसाइटी ।

प्रा० वाक्यं । सुखसन्तानसिद्ध्यर्थं नत्वा ब्रह्माभ्युत्थार्चितम् ।

गौरीविनायकोपेतं शङ्करं लोकशङ्करम् ॥

समाप्तिवा० । केदारस्य सूनुः शिवचरणयुगारोधनैकाग्रचित्त-

म्हन्सोनाभिराभं प्रविरचितमिदं वृत्तरत्नाकराख्यम् ॥

इति श्रीभट्टकेदारविरचिते वृत्तरत्नाकरे षष्ठाध्यायः ।

विषयः । यतिगणमात्रप्रसारम्हन्नेविशेषादिकथनम् । अस्य सुकविद्वयानन्दिनीनाम्नी टीका ११७ सङ्ख्यायां दृश्यते ।

CLXVII.

Tattvaparakāśa. The elements of Saiva Philosophy; by Bhoja Deva.

१६७ । तत्त्वप्रकाशः ।

ग्रन्थकारः भोजदेवः ।

विवरणं । नवीनं प्रायशः शुद्धम् । प० ५ । पङ्क्ति० ८ । श्लो० २५ । अ० नागरं । आ० देशीयकागजः । का०—? । स्या० कलिकाताम्बा एभिषादिक् सोसाइटी ।

प्रा० वाक्यं । विदुष एको व्यापो नित्यः सत्त्वोदितः प्रभः शान्तः ।

जयति जगदेकबीजं सर्वानुधादकः शशुः ॥

समाप्तिवा० । यस्याखिलं करतलामलककर्मणः

देवस्य विस्फुरति चेतसि विश्रजानम् ।

श्रीभोजदेववृत्तपतिः स शिवागमार्थ-

तत्त्वप्रकाशमममानमिमं व्यधत् ॥ १५ ॥

इति श्रीभोजदेवविरचितस्तत्त्वप्रकाशः समाप्तः ।

विषयः । पशुपतिपाशनिर्मुक्तं वा शैवदर्शनं ।

CLXVIII.

Brahmopanishad-dīpikā. A commentary on the Brahma Upanishad (No. XXIII.) ; by S'añkarānanda.

१६८ । ब्रह्मोपनिषद्दीपिका ।

ग्रन्थकारः शङ्करानन्दः ।

विवरणं । प्राचीनं परिशिष्टप्रारम्भः । पं० ३ । पङ्क्तिः ११ । श्लो० २१० । अ० नागरं । आ०

देशीयकागजः । का०—? । स्था० कलिकातास्त्रा एमियाटिक् मोसार्डो ।

प्रा० वाक्यं । ॐ ब्रह्मोपनिषद् नाम ब्रह्मात्मैक्यावबोधिनो ।

व्याकरिष्यामि तेनेदं ब्रह्म तुल्यत्वं सर्वदा ॥

समाप्तिवा० । तत् ब्रह्मोपनिषत्पदं व्याख्यातं । पादाभ्याम् उपनिषदर्थपरिसमाप्त्यर्थः । इति

उपनिषत्समाप्त्यर्थः । इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्यनन्दान्नपूज्यपादशिष्यस्य

श्रीशङ्करानन्दभगवतः कृतिर्ब्रह्मोपनिषद्दीपिका समाप्ता ।

विषयः । ब्रह्मोपनिषदर्थविवरणं ।

CLXIX.

Hañsopanishad-dīpikā. A commentary on the Hañsa Upanishad (No. XLI.) ; by S'añkarānanda.

१६९ । हंसेपनिषद्दीपिका ।

ग्रन्थकारः शङ्करानन्दः ।

विवरणं । प्राचीनमपरिशिष्टप्रारम्भः । पं० १ । पङ्क्तिः ११ । श्लो० १६० । अ० नागरं ।

आ० देशीयकागजः । का०—? । स्था० कलिकातास्त्रा एमियाटिक् मोसार्डो ।

प्रा० वाक्यं । ॐ हंसेपनिषदो व्याख्यां करिष्येऽहं स एव सत् ।

सम्प्रत्याद्युपनिषदां विज्ञेयं तुल्यमत्र तत् ॥

समाप्तिवा०। ब्रह्मात्मबोधात्मस्वत्वेन किञ्चित्सायापिशचीं प्रतिहन्ति हन्तीं ।

अ सर्वजन्तोस्तत एव लोकास्तदेकबिन्धामपरा भवन्तु ॥

इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्यानन्दात्मपूज्यपादशिष्यस्य श्रीशङ्करानन्दभगवतः
छतिहंसोपनिषद्दीपिका समाप्ता ।

विषयः । हंसोपनिषदर्थव्याख्यानं ।

CLXX.

Nārāyaṇopaniṣad-dīpikā. A commentary on the Nārāyaṇa Upani-
shad (No. XVII.) ; by S'aṅkarānanda.

१७० । नारायणोपनिषद्दीपिका ।

ग्रन्थकारः शङ्करानन्दः ।

विवरणं । प्राचीनमपरिगृहं । प० २ । पङ्क्ति० ११ । श्लो० ३० । अ० नागरं । आ०
देशीयकागजः । का०—? । स्या० कलिकातास्या रमियाटिक् मोसाइटो ।

प्रा० वाक्यं । ॐ नारायणोपनिषदं भेदपर्वतभेदिनीं ।

व्याख्यास्ये ब्रह्मविद्यायाः जननीं पापहारिणीं ॥

समाप्तिवा० । खण्डितत्वात् ग्रन्थशेषवाक्यं नास्ति ।

विषयः । नारायणोपनिषदर्थप्रतिपादनम् ।

CLXXI.

Paramahaṁsopaniṣad-dīpikā. A commentary on No. CIV. by S'aṅ-
karānanda.

१७१ । परमहंसोपनिषद्दीपिका ।

ग्रन्थकारः शङ्करानन्दः ।

विवरणं । परिगृहप्रायं सुजीर्णम् । प० १२ । पङ्क्ति० १० । श्लो० २८० । अ० नागरं ।
आ० देशीयकागजः । का०—? । स्या० कलिकातास्या रमियाटिक् मोसाइटो ।

प्रा० वाक्यं । साध्वी परमहंसाभिधानां कोपनिषत्पुष्पा ।

पदावलोकनान्नस्या अर्थमाविष्करोम्यहम् ॥

समाप्तिवा० । इयं परमहंसानां व्याख्यातोपनिषत्प्रकाशः ।

तदर्थं ज्ञानजननीं मानन्दात्मप्रबोधिनीं ॥

इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्यानन्दात्मपूज्यपादशिष्येण श्रीशङ्करानन्दभगवता
विरचिता परमहंसेपनिषद्दीपिका समाप्ता ।

विषयः । परमहंसेपनिषदर्थतात्पर्यव्याख्यानं । ४८ सूत्रायामुक्तिविता तु इतोऽन्येवेति ।

CLXXII.

Jábálopanishad-dīpikā. A commentary on No. CV. by S'aṅkara-
rānanda.

१७२ । जाबालोपनिषद्दीपिका ।

ग्रन्थकारः शङ्करानन्दः ।

विवरणं । अतिप्राचीनं परिग्रहम् । प० १० । पङ्क्ति० १०—११ । श्लो० २८० । अ० नागरं ।
आ० देशीयकागजः । का०—२ । स्त्रा० कलिकातास्या रमियाटिक् सोसाइटी ।

प्रा० वाक्यं । श्रीं जाबालोपनिषद्वाङ्मां स्थापयन्तीं सुप्रानिधि ।

करिष्ये प्रीयतां देवेऽविमुक्तो यस्तयेन्दुरः ॥

समाप्तिवा० । स्पष्टं स स्वप्नमधिकं वा कालमनुष्ठितमश्यामः परमहंसः परमहं शब्दामिधेयः,
नाम निश्चितम्, इति समाप्ति ।

इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्यानन्दात्मपूज्यपादशिष्यश्रीशङ्करानन्दभगवतः
छतौ जाबालोपनिषद्दीपिका समाप्ता ।

विषयः । जाबालोपनिषदर्थव्याख्यानं ।

CLXXIII.

A'ranyupanishad-Dīpikā. A commentary on No. CI., by Saṅkarā-
nanda.

१७३ । आरुण्यपनिषद्दीपिका ।

ग्रन्थकारः शङ्करानन्दः ।

विवरणं । अतिप्राचीनमपरिग्रहम् । प० ८ । पङ्क्ति० ११ । श्लो० २४० । अ० नागरं । आ०
देशीयकागजः । का०—२ । स्त्रा० कलिकातास्या रमियाटिक् सोसाइटी ।

प्रा० वाक्यं । आरुणेपनिषदं व्याख्यास्ये न्यासमार्गं ।

आनन्दात्मानमायान्तो गङ्गामिव पयोनिधिः ॥

समान्निवा० । उपनिषदन्तरस्यार्थे मदर्शपर्यवसायितमित्येतदर्थमिति शब्दः ।

इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्यश्रीमदानन्दात्मभवत्यूषपादशिष्यस्य श्रीशङ्करा-
नन्दभगवतः कृताचार्युपनिषदोपिका समान्ना ।

विषयः । आर्युपनिषदर्शविवरणम् ।

CLXXIV.

Snāna-paddhati. A gloss on Kātyāyanā's rules for bathing ; by Harihara.

१७४ । स्नानपद्धतिः ।

ग्रन्थकारः हरिहरः ।

विवरणं । नवीनं परिशिष्टं १५, १६, १७ पत्राणि न सन्ति । प० १८ । पङ्क्ति० ११-१२ ।
श्लो० ४७० । अ० नागरं । आ० देगीयकामजः । का० संवत् १८१९ । स्था०
कलिकातास्या रमियाटिक् सोसाइटी ।

प्रा० वाक्यं । प्रणेतोऽस्मि हरेरङ्गिभरसीरहमादरात् ।

यज्जगत्पावनं पाथः प्रामोछामरमैश्वर्य (?) ॥

कात्यायनकृतस्नानविधेर्याष्ट्यापुरःसरं ।

विधास्ये पद्धतिं विद्वत्सदाचारद्विजप्रियाम् ॥

समान्निवा० । ताताम्नात्मभगिन्यपत्यध्वयुग्जायापिता सुदुर्गुः

शिष्यान्नाः पितरो महालयविधौ तौर्ये तथा तर्पणे ॥

इति श्रीमित्राग्निहोविहरिहरकृतौ कात्यायनोक्तस्नानविधिखट्व्याख्यानपूर्विका
स्नानपद्धतिः सम्पूर्णा ।

विषयः । कात्यायनकृतस्नानविधिखट्वार्थविवरणं सङ्क्षेपतः स्नानाद्यनुष्ठाननिरूपणञ्च ।

CLXXV.

Bālabcāhīnī. The elements of the Vedānta doctrine ; by S'aṅkara A'chārya. Mr. Hall describes a book of this name as a commentary on the *Vākyasudhā* of S'aṅkara, by an unknown scholiast. Vide his *Contributions*, p. 130.

१७५ । बालबोधिनी ।

ग्रन्थकारः शङ्कराचार्यः ।

विवरणं । नवीनं परिग्रह्य । प० ४ । पङ्क्ति० ८-११ । श्लो० ८० । अ० नागरं । आ०
 देशीयकागजः । का०-२ । स्या० कलिकातास्या रमियाटिक् सोसाइटी ।
 प्रा० वाक्यं । प्रणम्य परमानन्दं मोक्षान्वतिमिरापहं ।
 तत्प्रसादबलेनैव क्रियते बालबोधिनी ॥
 समाप्तिवा० । विशदबुद्धयो धीरा ज्ञानदीपकराः करे ।
 पश्यन्ति मणिवद्वित्वा तमो ब्रह्म परं तु यत् ॥
 इति श्रीशङ्कराचार्यविरचिता बालबोधिनी समाप्ता ।
 विषयः । आत्मरूपपादिनिरूपणम् ।

CLXXVI.

Ātmajñānopades'a-vidhi. Lessons on the knowledge of the divine essence ; by S'aṅkara Ā'chārya. Mr. Hall notices a treatise of this description under the title of *Ātmajñānopades'a prakaraṇa*. Vide *Contributions*, p. 129.

१७६ । आत्मज्ञानोपदेशविधिः ।

प्रत्यकारः शङ्कराचार्यः ।
 विवरणं । नवीनमपरिग्रह्य । प० १॥० । पङ्क्ति० ११ । श्लो० ४८ । अ० नागरं । आ०
 देशीयकागजः । का०-२ । स्या० कलिकातास्या रमियाटिक् सोसाइटी ।
 प्रा० वाक्यं । अनात्मभूते देशादायात्मबुद्धिस्तु देहिनां ।
 साविद्या तत्ततो बन्धस्तथाशो मोक्ष उच्यते ॥
 समाप्तिवा० । एनं ज्ञात्वा कृतकृत्यो भवति नान्यदेत्येव वेदान्तानुशासनं वेदान्तानुशासनमिति ।
 इति श्रीनृपरमहंसपरिव्राजकाचार्यश्रीमद्भोविन्दभगवत्पूज्यपादशिष्यस्य शङ्करस्य
 कृतौ आत्मज्ञानोपदेशविधिः सम्पूर्णः ।
 विषयः । ब्रह्मविद्या ।

CLXXVII.

Bālabodhini bhāṣaprasaśanī. A commentary on No. CLXXV. ; by Rāmachandra Sarasvatī. Hall's *Contributions*, p. 203.

१७७ । बालबोधिनीभावप्रकाशिनी ।

ग्रन्थकारः रामचन्द्रसरस्वती ।

विवरणं । नवीनमपरिशोधितम् । प० १९ । पङ्क्ति० १०—१९ । श्लो० ५५० । अ० नागरं । आ० देशीयकागजः । का०—१ । स्या० कलिकातास्या रसियाटिक् सोसाइटी ।

प्रा० वाक्यं । अस्मिन्नाख्यं परं ब्रह्म सच्चिदानन्दविग्रहम् ।

जाग्रत्सुषुप्तिज्ञं सत्सिद्धं प्रत्यगदयः ॥

समाप्तिवा० । प्रसन्नवदनो देवो भक्तलीलाविग्रहः ।

अस्मिन्नेत्यनेन कृत्येन तुष्यतां मे मुञ्चमुञ्चः ॥

इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्यश्रीमद्रोविन्दानन्दसरस्वतीपूज्यपादशिष्यश्रीरघुनाथसरस्वतीपूज्यपादशिष्यश्रीमद्रामचन्द्रसरस्वतीविरचितायां बालबोधिनीभावाप्रकाशिनीयां द्वितीयः कल्पः समाप्तः ।

विषयः । शङ्कराचार्यप्रणीतबालबोधिनीतात्पर्यार्थविवरणं ।

CLXXVIII.

Vākyārṇṇī savīriti. An exposition of the Vedānta by S'aṅkara Achārya, with an anonymous commentary. Hall's *Contributions*, p. 106.

१७८ । वाक्यवृत्तिः सविवृतिः ।

ग्रन्थकारः शङ्कराचार्यः ।

विवरणं । नवीनं प्रायेण शुद्धम् । प० ८ । पङ्क्ति० ११ । श्लो० २५० । अ० नागरं । आ० देशीयकागजः । का०—१ । स्या० कलिकातास्या रसियाटिक् सोसाइटी ।

प्रा० वाक्यं । सू० प्रा० स्वर्गस्थितिप्रलयेहेतुमच्चिन्त्यशक्तिं

विश्वेश्वरं विदितविश्वमनन्तमूर्तिम् ।

टी० प्रा० तात्पर्येण वेदान्ता यद्वदन्ति परमं पदं ।

तद्वद् ब्रह्म निर्भेदं सत्त्वादिपदलक्षितम् ॥

समाप्तिवा० । सू० स० निरस्मान्निश्चयानन्दं वैष्णवं परमं पदं ।

पुनरावृत्तिरहितं कैवल्यं प्रतिपद्यते ॥

टी० स० वाक्यवृत्तेरियं ह्यगो रुचिरा रचिता मया ।

यना रुचिरतां याता सा मता पुन्योत्तमे ॥

इति श्रीवाक्यहतिप्रकरणं समाप्तम् । इति श्रीमच्छङ्करभगवतः कृता वाक्यहतिः
समाप्ता ।

विषयः । वाक्यहतिनामर्थार्थविवरणम् ।

CLXXIX.

Yogachandrikā. A manual of Materia Medica and therapeutics.
By Lakshmana, son of Datta.

१७८ । योगचन्द्रिका ।

ग्रन्थकारः लक्ष्मणः ।

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धं । प० १०० । पङ्क्तिः ० । श्लो० १००० । अ० नागरं । अ०
देशीयकागजः । का० संवत् १७५० । स्था० कलिकातास्था एशियाटिक् सोसाइटी ।

प्रा० वाक्यं । विशोमन्त्रिस्थानसंस्कारहेतुं जेतुं देवैरादिदेवान् स्मृतं तं ।

चन्द्रिमाथैदम्बुत्तारनावं देवं प्रत्युच्चाटवोदायमौडे ॥

समाप्तिवा० । चिरं चरकस्तुतार्तिरचितानि तन्त्राणि यद्विमाथ नियतं ततोऽर्थमतिदुर्पदं विस्त-
रात् । विविच्य सुखशुद्धं रचयतो महायाम इत्यदभमतिस्मृतस्य गुणगृह्यतालां
मयि ॥ १ ॥

इति श्रीमदुज्ज्वलनिर्वाणतंसदत्तसुतलक्ष्मणविरचिता योगचन्द्रिका समाप्तिमगात् ।

विषयः । सुतुतचरकादिमतसमूहोत्तमानाविधौषधादिनिरूपणं ।

CLXXX.

Bhāva-prakāśa. The nature and treatment of diseases; by Bhāva
Mis'ra; the most elaborate work on the subject in Sanskrit next to
the Charaka.

१८० । भावप्रकाशः ।

ग्रन्थकारः भावमिश्रः ।

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धं खण्डितम् । प० ११० । पङ्क्तिः ११ । श्लो० १०००० ।

१ पञ्चावधि ५८ पर्यायानि पञ्चाणि न सन्ति । अ० नागरं । अ० देशीय-
कागजः । का० संवत् १६०४ । स्था० कलिकातास्था एशियाटिक् सोसाइटी ।

प्रा० वाक्यं । प्रारम्भे खण्डितत्वात् आद्यवाक्यं नास्ति ।

समाप्तिवा० । यावच्चानिमण्डलं फलिपतेरास्ते फलामण्डले

तावत् सङ्ग्रहः पठन् परिता भावप्रकाशं श्रूयन् ।

विषयः । चरादिनावाविश्वरोगाणां तदुपशमकौपधादीनाञ्च निरूपणं ।

CLXXXI.

Agni Purāṇa. One of the eighteen great Purāṇas of Vyāsa. Vide Aufrecht's Bodleian Catalogue 7, 79, 84, 103, 277, Wilson, in Journal As. Soc. I. 80.

१८१ । अग्निपुराणम् ।

पञ्चकारः वेदवासः ।

विवरणं । नवीनं परिग्रहञ्च । पं० ३३० । पङ्क्ति० ६-१० । श्लो० १५००० । ख० नागरं ।
आ० देशीयकागजः । का० -१ । स्था० कलिकातावासी श्रीयुतबाबुयतीन्द्रमोह-
नठाकुरः ।

प्रा० वाक्यं । त्रिंशं सरस्वतीं गौरीं गणेशं स्कन्दमीश्वरं ।

ब्रह्माणं वज्रिमिन्दादीन् वायुदेवं नमाम्यहम् ॥

नैमिषे हरिमौजाना जपयः शैलकादयः ।

तीर्थयात्राप्रसङ्गेन स्वागतं सूतमब्रुवन् ॥

समाप्तिवा० । यूथं स्मरत चाग्नेयं पुराणं रूपमीश्वरं ।

सूतो गतः पूजितस्तैः शैलकाद्याः हरिं युयुः ॥

इत्याग्नेये महापुराणे पुराणमाहात्म्ये ।

विषयः । अथ मत्स्यायवतारवर्णनं रामायणहरिवंशभारतवृत्तान्तकथनं जगत्सर्गवर्णनं वायु-
देवादिपूजाकथनं सर्वदेवदीक्षाविधिः प्रतिष्ठाविधानं पवित्रारोपणादिविवरणं
प्रतिमास्तुतणादिविधिः प्राप्तादलक्षणादिकथनं सौरादिमन्त्रनिरूपणं मण्डलकथनं
विविधमन्त्रकथनं दीपवर्षादिकथनं गङ्गादितीर्थमाहात्म्यं श्रोतिसंज्ञवर्णनं मन्त्र-
नारादिविवरणं अमौचद्वयशुद्धिप्रायश्चित्तविधानं राजधर्मादिवर्णनं व्यवहारप्रद-
र्शनं शान्तिविधानं सूर्य्यैर्यशादिवर्णनं धनुर्वेदवैद्यकगजाश्वचिकित्सादिकथनं
मातृव्यवेदतात्पर्यार्थप्रतिपादनं वेदाङ्गानां सङ्क्षेपेण तात्पर्य्यकथनं नैमित्तिका-
दिप्रलम्बवर्णनं ब्रह्मज्ञानविवरणादिसं वर्णनम् ।

CLXXXII.

Ātma Purāṇa. Dissertations, in verse, on the contents of the Upani-
shads; by Saṅkarānada. Hall's *Contributions*, p. 116.

१८२ । आत्मपुराणम् ।

ग्रन्थकारः शङ्करानन्दः ।

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धं । पञ्चमाध्यायविकलितम् । प० १४२ । पङ्क्ति० १८-२० ।
श्लो० १२०० । अ० नागरं । आ० देशीयकागजः । का० -१ । स्था० कलिका-
तास्था एसियाटिक् सोसाइटी ।

प्रा० वाक्यं । ईशानीशादिभेदेन व्याकुलं सकलं जगत् ।

मिरीच्छ येचित्तयः कश्चिच्छ्रुतार्थमहत्तमः ॥

समाप्तिवा० । सर्वत्र नापरं किञ्चित्त एतत्पठन् पुमान् ।

प्रश्नं वदन् विज्ञानं वै मुच्यते भवसङ्कटात् ॥

इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्यानन्दात्मपूजपादशिष्येण शङ्करानन्दभगवता
विरचिते उपनिषद्मन्त्र आत्मपुराणे अष्टादशोऽध्यायः समाप्तः ।

विषयः । अथ १ अध्याये ऐतरेयार्थो वर्णितः । २ अ० कौषीतकुपनिषत्कारार्थोऽभिहितः ।
३+४ अ० हृद्दारणकमधुकाण्डसारार्थवर्णनं । ५ अ० हृद्दारणकीययाज्ञवल्क्य-
जनकसंवादप्रदर्शनं । ७ अ० हृद्दारणकीययाज्ञवल्क्यमैत्रेयोसंवादकथनं । ८ अ०
श्वेताश्वतरोपनिषत्कारार्थविवरणं । ९ अ० काठकोपनिषत्कारार्थनिरूपणं । १० अ०
तैत्तिरीयोपनिषत्कारार्थवर्णनम् । ११ अ० गर्भोदुपनिषत्कारार्थकथनं । १२+१३
+१४ अ० ऋग्वेदोपनिषत्कारार्थवर्णनं । १५ अ० तल्लवकारोपनिषत्कारार्थक-
थनं । १६ अ० मुण्डकोपनिषदर्थविवरणं । १७ अ० प्रश्नोपनिषत्कारार्थकथनम् ।
१८ अ० ब्रह्मविद्यावर्णनं च वर्तते ।

CLXXXIII.

Kāma-Sūtra. On association, marital and non-marital, with woman.
By Vātsyāyana.

१८३ । कामसूत्रं ।

ग्रन्थकारः वात्स्यायनः ।

विवरणं । प्रायः शुद्धं नवीनम् । पूर्णग्रन्थस्य ६२ अध्यायाः ६० प्रकरणानि ७ अधिकरणानि
च वर्तन्ते । अथ १ अध्याये ६ अधिकरणानि सन्ति । प० ६० । पङ्क्ति० १७ ।
श्लो० १२५० । अ० नागरं । आ० देशीयकागजः । का० शकाब्दाः १७८१ ।
स्था० कलिकातास्था एसियाटिक् सोसाइटी ।

प्रा० वाक्यं । शास्त्रे प्रकृतत्वात् । तत्समवायवोधकेभ्यश्चाचार्येभ्यस्तत्सम्बन्धात् । प्रज्ञापतिर्हि प्रज्ञा
खट्वा तासां क्षितिनिवन्धनं निवर्गस्य ।

समाप्तिवा०। उच्छिन्नत्वात् शेषवाक्यं नास्ति ।

विषयः। साम्प्रयोगिकपारदारिकादिमन्त्रादानां वर्णनं ।

CLXXXIV.

Dādas'āha-hotra-prayoga. Manual for the performance of the *Dādas'āha* or the "twelve-day" ceremony.

१८४ । द्वादशाहहोत्रप्रयोगः ।

पञ्चकारः—?

विवरणं। प्रायः शुद्धं प्राचीनम् । प० १४५ । पङ्क्ति० ८-१० । श्लो० १५०० । च० नागरं । आ० देशीयकागजः । का०—? । म्हा० कलिकातास्या रमियाटिक सोमार्दटी ।

प्रा० वाक्यं । द्वादशाहे अतिरात्रप्रभृतिविशेषा लिख्यन्ते । दृश्यतेतिरात्रः । चारियोजने प्रागुत्तमादङ्कः । तिष्ठानुमेकं मघवन्मापरागाः सोमस्य गुत्वा सुपतस्य यच्च ।

समाप्तिवा०। अग्ने विश्वेभिः सुमना अनीकोतये अग्ने मयाद्यं न सोमैः क्रतुं न भद्रं हृदिस्पृगम् । श्रधामात ॐ हे वैषट् । इति पौर्णमासवदन्यत् । आचक्षायनपक्षे द्वादशाहहोत्रं समाप्तम् ।

विषयः। सातिरात्रप्रभृतिद्वादशाहस्त्रयागोयमन्त्रादिकथनं ।

CLXXXV.

Sambandha-nirṇaya. Enquiry into the nature of the relationship which bars marriage. By Gopāla Nyāyapaṇḍitana.

१८५ । सम्बन्धनिर्णयः ।

पञ्चकारः गोपालन्यायपञ्चाननः ।

विवरणं। अपरिमुदं सुजीर्षम् । प० ७ । पङ्क्ति० १०-११ । श्लो०—? । च० नागरं । आ० देशीयकागजः । का०—? । म्हा० कलिकातास्या रमियाटिक सोमार्दटी ।

प्रा० वाक्यं । सम्बन्धस्तु स्पष्टसमानोदकसमोत्तमप्रवरवाच्यभेदाद्यहविषः । तत्र सापिण्ड्यमाह श्रुतः । स्पष्टता तु सर्वेषां गोत्रतः साप्रपौत्रयोः ।

समाप्तिवा०। अग्निं परिगता या तु पुनर्भूप्रसवा च या । इत्येताः काश्रपेनोक्ता दहन्ति कुलम् । प्रिवत् । छतकौतुकमहन्ता छतकहृणवा++यः । इति श्रीगोपालन्यायपञ्चानन-भट्टाचार्यछतः सम्बन्धनिर्णयः सम्पूर्णः ।

विषयः । विवाह्याविवाह्यादिनिरूपणं ।

CLXXXVI.

Subodhini. A commentary on the Srauta Sūtra of Baudhāyana.

१८६ । सुबोधिनी ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । नवीनं प्रायमः ग्राह्य । प० ७२ । पङ्क्तिः १२ । खो० ११२८ । च० नागरं ।
आ० देमोयकागजः । का० संवत् १८१४ । स्त्रा० कलिकातास्त्रा एमियाटिक
सोसाइटी ।

प्रा० वाक्यं । आधानं सविकारं सप्रपञ्चमुक्त्वा क्रमप्राप्तमग्निहोत्रमाह । पुरादित्यस्यास्तमयात्
गार्हपत्यमुपसमाधायान्वाहार्यपचनमाहृत्य ज्वलन्तमाहवनीयमुद्धरति ।

समाप्तिवा० । व्याख्यातेयं द्वाधायायी यथाभावं ययामति ।

ततस्तुष्यन्तु विदांसः प्रीयतां मे सदा शिवः ।

इति बौधायनसूत्रविष्टौ सुबोधिनीं होत्रव्याख्यानं सम्पूर्णम् । सम्पूर्णा च
द्वाधायायी ।

विषयः । बौधायनसूत्रार्थविवरणं । १८२ सूत्रायां समुच्चिता तु इतो विभिन्नैवेति ।

CLXXXVII.

Rudra-padphati. Manual for the adoration of Rudra, according to the Taittirīya Sākhā of the Black Yajur Veda. By Nārāyaṇa Bhaṭṭa, son of Rames'vara Bhaṭṭa.

१८७ । रुद्रपद्धतिः ।

ग्रन्थकारः नारायणभट्टः ।

विवरणं । प्रश्नोत्तरपरिशुद्धिः । प० ६२ । पङ्क्तिः ८—१० । खो० ११०० । च० नागरं ।
आ० देमोयकागजः । का० संवत् १८२८ । स्त्रा० कलिकातास्त्रा एमियाटिक
सोसाइटी ।

प्रा० वाक्यं । भद्ररामेश्वरसुतो भद्रनारायणः कृती ।

प्रश्नस्य रामं तनुते रुद्रानुष्ठानपद्धतिम् ॥

तत्र तावदुपदध्यनेकासु यजुःशाखासु रुद्रः पश्यते तथापि तैत्तिरीयशाखानुसारेण
रुद्रप्रयोग उच्यते ।

समाप्तिवा० । रामेश्वरभट्टात्मजनारायणसूरिणा काव्यां ।

कर्मठमज्जनतुष्टै रद्रानुष्ठानपद्धतौ रचिता ॥

ग्रन्थाननेकानालोच्य विचार्य सदमच्च यः ।

कृतः त्रमलेन विभुः शङ्करः प्रीयतां मम ॥

इति श्रीरामेश्वरभट्टसूनुनारायणभट्टकृता रुद्रपद्धतिः ।

विषयः । रुद्रमन्त्रविजयहोमादिप्रयोगः ।

CLXXXVIII.

Rudra-Bhāshya. Explanation of the Mantras for worshipping Rudra. By Śāyana Āchārya.

१८८ । रुद्रभाष्यं ।

ग्रन्थकारः सायणाचार्यः ।

विवरणं । प्राचीनं प्रायशः शुद्धम् । पं० १७ । पङ्क्ति० ८—९ । स्तो० १६१ । अ० नागरं ।
आ० देशीयकागजः । का० संवत् १७७५ । स्या० कलिकातास्या रसियाटिक्
सोसाइटी ।

प्रा० वाक्यं । रुद्राणां व्याख्यानं वक्ष्यामि । यज्जपो मोक्षाय सालोक्यव्याधिनाशः प्रयोजनम् ।
तच्च आबालोपनिषत् ।

समाप्तिवा० । नमो रुद्रेभ्य इत्येष प्रथिव्यादिविभेदतः ।

वेधा भिन्नस्ततो होमे षष्ठ्यन्ता इह कीर्तिताः ॥

इति सायणाचार्यविरचिते रुद्रभाष्ये एकादशोऽनुवाकः समाप्तः ।

विषयः । रुद्रमन्त्रव्याख्यानम् ।

CLXXXIX.

Uttaragītā-Bhāshya. A commentary, by Gauḍapāda Āchārya, on the *Uttara Gītā*—a metaphysical dissertation on the model of the *Bhagavad Gītā*.

१८९ । उत्तरगीताभाष्यं ।

ग्रन्थकारः गौड़पादाचार्यः ।

विवरणं । नवीनं परिशोधितम् । पं० ११ । पङ्क्ति० ९—११ । स्तो० ६०० । अ० नागरं ।
आ० देशीयकागजः । का० — ? । स्या० कलिकातास्या रसिकाटिक् सोसाइटी ।

प्रा० वाक्यं । मू० प्रा० वा० । यदेकं निष्कलं ब्रह्म बोधातीतं निरञ्जनं ।

टी० प्रा० वा० । अखण्डं सच्चिदानन्दमवाहन्मनमगोचरम् ।

आत्मनसखिलाधारमात्रयोर्भोटमिदये ॥

इह खलु भगवानर्जुनः धर्मक्षेत्रे कुरुक्षेत्रे इत्यादि ।

समाप्तिवा० । मूलसमाप्तिवा० । भूतबलान्यशेषिले पुनर्जन्म न विद्यते ।

टी० समाप्तिवा० । आत्मयोगमवोच्यो भक्तियोगमिरोमणिम् ।

तं वन्दे परमानन्दं नन्दनन्दनमीश्वरम् ॥

इति गौडपादाचार्यविरचितायामुत्तरगीतायाश्चाष्टायां तृतीयाध्यायः समाप्तः ।

विषयः । तत्त्वबुभुत्सुमर्जुनं प्रति आत्मतत्त्वादिकथनं ।

CXC.

Rāsasundara Mahākāvya. An epic poem, by Sundara Deva, a physician, illustrating the principles of rhetoric; with an anonymous commentary. The MS. is incomplete and contains only the 21st canto.

१८० । रामसुन्दरमहाकाव्यं सुन्दरालङ्कारकाव्यवृत्तिसहितं ।

• ग्रन्थकारः सुन्दरदेववैद्यः ।

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धं खण्डितम् । प० १४ । पङ्क्ति० ११ । श्लो० ७०० । अ० नागरं । आ० देशीयकानजः । का० संवत् १७६९ । स्था० कल्किकातास्था रमियाटिक् सेसाहटी ।

प्रा० वाक्यं । ११ सर्गस्य प्रा० वा० । रामेन तारा बभूरेणनेवाः आन्ताः प्रगेनन्तकलाधिपेन ।

परालयं प्राप्य सुखेष्वसक्ता ह्यनिं भयं साध्या इवाय जग्मुः ॥

समाप्तिवा० । श्रीमत्काव्यपगोत्रपावनजनेर्देवोपनाम्नो भिषग्-

गोविन्दआत्मजसुन्दरस्य मुरजिच्छोरासलीलोत्तमे ।

साहित्याद्यसुरामसुन्दर इति ध्वन्यर्थशब्दाद्भुते

काव्येऽगाद् गुणभूषणाच्चनरमप्रायेतिसर्गः शुभः ॥

इति श्रीमत्काव्यपगोत्रपविषतिलकदिग्गवरकुलालङ्कारचूडामणिमुकुटमणिमरी-
चिनीराजितपदारविन्दगोविन्ददेवसुतागदङ्कारधुरीणसाहित्यार्णवकर्णधारश्रीसुन्द-
रदेववैद्यविरचिते रामसुन्दरमहाकाव्ये सुन्दरालङ्कारकाव्यतौ अर्थालङ्कारनिरु-
पणे चन्द्रासुर्योदयवर्णनं नामैकविंशतिकः सर्गः ।

समाप्तमिदं चित्रकाव्यम् ।

विषयः । उपमायलङ्कारनिरूपणं । अथ केवलमेकविंशतितमसर्गो वर्णते ।

Piṅgala-Sāstra. A treatise on versification in the Prākṛita dialect.

१८१ । पिङ्गलशास्त्रं ।

पन्थकारः—?

विवरणं । प्राचीनमपरिगृह्यत् । प० ११ । पङ्क्ति० १५ । श्लो०—? । अ० नागरं । आ०

देशीयकागजः । का०—? । स्या० कामीबासो श्रौतवातुहरिचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । आजीयकाभियाणकुवणवमिविया हरिमं जननी प्रसवस्तयवदातुमत्ता अय-
उज्जिणवाणी ।

समाप्तिवा० । इति श्रीनिशिपालचन्द्रः समाप्तं । इति श्रीपिङ्गलशास्त्रं समाप्तं ।

विषयः । यतिमात्राचन्द्रःप्रसारादिविवरणं ।

Sadāchāra-Saṅgraha. The religious duties of well behaved men, illustrated by extracts from the Purāṇas.

१८२ । सदाचारसङ्ग्रहः ।

पन्थकारः—?

विवरणं । अपरिगृह्यं सुजीर्णम् । प० ८८ । पङ्क्ति० ११—१२ । श्लो० २१०० । अ० नागरं ।

आ० देशीयकागजः । का०—? । स्या० कतिकानास्त्रा रमियाटिक् मोसादो ।

प्रा० वाक्यं । श्रीमत्सुकृष्णपराहृष्टमिन्दुकुञ्जराभाभिरामहस्तधृग्धकक्षिकूपान् ।

एको हिताय जगतः स्थितिभङ्गसर्गान् धमे स मामगतु वाचमलङ्कारोत्तु ॥

समाप्तिवा० । जयति जयति देवो देवकीनन्दनायं

जयति जयति लब्धो दृष्टिवंशप्रदोपः ।

जयति जयति मेघश्यामलः कोमलाङ्गो

जयति जयति शृङ्गीभारनाशो मुकुन्दः ॥

इति श्रीसदाचारसङ्ग्रहे विष्णुभक्तिविषयवर्णने वार्षिकपर्जन्य क्रियाविधानवर्णने
नाम नवमप्रकरणं समाप्तम् ।

विषयः । नानापुराणेतिहासासुदृतपद्यैर्दोषास्त्रानादिविविधसदाचारप्रतिपादनं ।

Mánasa-pujana. A hymn to Durgá, in which the author, Vijaya-ráma Achárya, makes a variety of offerings to that divinity.

१८३ । मानसपूजनं ।

ग्रन्थकारः विजयरामाचार्यः ।

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धम् । पं० २६ । पङ्क्तिः ८-१० । श्लो० ४१० । अ० नागरं ।
आ० देशीयकागजः । का०-१ । म्हा० कलिकान्तास्त्रा एषियाटिक् सोसाइटी ।

प्रा० वाक्यं । ब्रह्माजमपुरन्दरादिविबुधानीकसुरच्छेखरा-
स्त्रिष्टसृष्टमणिप्रदीपनिकरैर्निराजिताङ्गिद्वये ।
संसारानलदक्षमानमनिर्गमकावचवारान्निधे
मातर्मां शरणगतं शरणदे दोनं समाप्तोक्तय ॥

समाप्तिवा० । ब्रह्माष्टाधारभूतां विविधमणिमणालङ्कृतां रक्तवस्त्रां
बन्धे ब्रह्मादिवन्द्यां विपुलहरवधूं स्तुत्यं सोमाग्निनेत्रां ॥
इति श्रीनक्षत्रभुजाचार्यचरणमरोजनिवसितमनचक्षुतीकासादितचिन्मकरन्दश्रीम-
द्विजयरामाचार्यविरचितं श्रीमानसपूजनं सम्पूर्णम् ।

विषयः । जयदुर्गास्तोत्रं ।

Sabdas'akti-prakás'iká-prabodhiní. A commentary, by Rámabhadra-Siddhántavágis'a, on the *S'abdas'akti-prakásiká* of Jagadís'a Tarkálañkára, a Nyáya treatise on testimony as a proof.

१८४ । शब्दशक्तिप्रकाशिकाप्रबोधिनी ।

ग्रन्थकारः रामभद्रसिद्धान्तवागीशः ।

विवरणं । नवीनं प्राच्यमपरिशुद्धम् । पं० ४९ । पङ्क्तिः १९ । श्लो० १९०० । अ० नागरं ।
आ० देशीयकागजः । का०-२ । म्हा० कलिकान्तास्त्रा एषियाटिक् सोसाइटी ।

प्रा० वाक्यं । विज्ञानत जगन्मानरेवं गौरीगिरीशयोः ।
मित्रः सम्पादया श्रीरं हेरम्बं समुपाकरोहे ॥

समाप्तिवा० । संशयकोटितायामनुभवस्य बाधितत्वात् इत्याशयेनाहुर्नित्युक्तासरसोव्यञ्जितः ।

इति नवदीपीयमहानहोपाध्यायशोरामभद्रसिद्धान्तवागीशभट्टाचार्यविरचिता शब्द-
शक्तिप्रकाशिकाप्रबोधिनी समाप्ता ।

विषयः । नैमित्तिक्यादिमुञ्जानामघातादिप्रतिपादकशब्दशक्तिप्रकाशिकार्यविवरणं ।

CXCV.

Aurdhadehika-paddhati. A Compendium of the funeral rites to be observed for a Bráhmaṇa who has cherished the sacred household fire. By Nárāyaṇa Bhaṭṭa, son of Rāmes'vara Bhaṭṭa.

१८५ । और्द्धदेहिकपद्धतिः ।

ग्रन्थकारः नारायणभट्टः ।

विवरणं । प्राचीनं परिग्रहश्च । १ पत्रे नस्तः । पं० ६५ । पङ्क्ति० ८ । श्लो० ११०० ।
अ० नागरं । आ० देशीयकागजः । का०—? । स्था० कलिकातास्त्रा रसियाटिक्
सेसाइटी ।

प्रा० वाक्छं । आसन्नभरणं पित्रादिकं पुत्रादिस्त्रीर्यं नीत्वा प्रायश्चित्तं कारयेत् । तदीयं स्वयं वा
कुर्यात् । तद्यथा । तच्च पङ्क्त्यं व्यङ्ग्यं सार्द्धाङ्गं वा यद्यशक्ति तदैव सुवर्णादिप्रत्या-
ग्रायद्वारा कुर्यात् ।

समाप्तिवा० । महाराजेश्वरसुतो भट्टनारायणः सुधीः ।

व्यधत्त रचिरां काश्यामौर्द्धदेहिकपद्धतिम् ॥

आचम्यस्नानमार्गेण सन्नि पद्धतयः शतम् ।

ताभ्यस्तस्य विशेषो यः पण्डितैः सावधार्यताम् ॥

इति श्रीमदिदम्भकुटुम्बाणिक्यहोराहुरश्रीमद्रामेश्वरभट्टस्त्रुथीमहर्षिनारायणकृते प्र-
योगरत्ने और्द्धदेहिकपद्धतिः समाप्ता ।

विषयः । साग्निकपित्रादिभरणोत्तरकर्तव्यानुष्ठानविशेषनिरूपणं ।

CXCVI.

Vṛihaspatisava-prayoga. A guide to the performance of the *Vṛihas-
pati-sava* ceremony ; by Govinda.

१८६ । वृहस्पतिसवप्रयोगः ।

ग्रन्थकारः गोविन्दः ।

विवरणं । प्राचीनं अपरिग्रहश्च । पं० १ । पङ्क्ति० १५—१६ । श्लो० ७५ । अ० नागरं ।
आ० देशीयकागजः । का०—? । स्था० कलिकातास्त्रा रसियाटिक् सेसाइटी ।

प्रा० वाक्यं । दृढस्मृतिसर्वो नाम वसन्ते क्रियमानस्य ।
 वसन्ते एव कर्तव्यः स्वतन्त्रो नियमेन तु ॥
 समाप्तिवा० । दृढस्मृतिसर्वस्यास्य कृतः सङ्क्षेपतो मया ।
 अश्वधाति प्रयोगोऽयं गोविन्देन मनीषिणा ॥
 इति दृढस्मृतिसर्वप्रयोगः समाप्तः ।
 विषयः । दृढस्मृतिसर्वप्रयोगोऽयं द्वादिनिकर्षणं ।

CXCVII.

Dādas'āha-prayoga-vritti. A handbook for the performance of the *Dādas'āha* ceremony. This work is different from the one noticed under No. CXXXIV.

१८७ । द्वादशाहप्रयोगवृत्तिः ।

ग्रन्थकारः—?
 विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धं । प० ४॥० । पङ्क्ति० १४—१७ । श्लो० १८० । अ० नागरं ।
 आ० देशीयकागजः । का०—? । स्या० कलिकातास्या रसियाटिक् सोसाइटी ।
 प्रा० वाक्यं । अथ द्वादशाहप्रयोगो वक्ष्यते । अथ द्वादशाहो द्विविधः अर्चनः सन्त्येति ।
 समाप्तिवा० । पूर्व्वेन हृदयश्लोकाद्वासनं न कृतं चेदधोऽर्चनोद्वासनं कर्तव्यं । पत्नीसंयाजान्तर्मात्र-
 टोमवत् । समाप्तः दृढस्मृते दृढस्मृतीयप्रयोगः । द्वादशाहप्रयोगवृत्तिः समाप्ता ।
 विषयः । द्वादशाहसर्वविवरणं ।

CXCVIII.

Paundarika-prayoga. A manual for the performance of the *Paundarika* ceremony.

१८८ । पौण्डरीकप्रयोगः ।

ग्रन्थकारः—?
 विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धं । प० १ । पङ्क्ति० ४ । श्लो० ५ । अ० नागरं । आ०
 देशीयकागजः । का०—? । स्या० कलिकातास्या रसियाटिक् सोसाइटी ।
 प्रा० वाक्यं । अथेदानीं पौण्डरीकप्रयोगो वक्ष्यते । तस्य परिमिता दीक्षा द्वादशोपसदः ।

समाप्तिवा०। प्रथमादिष्वहःसु सदृशं सदृशं ददाति । अन्यत् सर्वं दादमाहवत् पशुकृत्रि-
त्यादि चरति । इति पौष्परीकप्रयोगः समाप्तः ।

विषयः । पौष्परीकाख्यसवीयानुष्ठाननिरूपणं ।

CXCIX.

Mahāvratā-prayoga. A manual for the performance of the *Mahā-
vratā* ceremony.

१८८ । महाव्रतप्रयोगः ।

पन्वकारः—?

विवरणं । प्राचीनपरिशुद्धयश्च । प० १ । पङ्क्ति० ११-१५ । श्लो० ७६ । अ० नागरं ।

आ० देशीयकागजः । का०—? । स्था० कलिकातास्त्रा रसियाडिक् सोसाइटी ।

प्रा० वाक्यं । अथ महाव्रतस्य प्रयोगो वक्ष्यते । स्वर्गकामस्य महत्त्वश्रमिकामस्य वा महाव्रतं ।

समाप्तिवा०। प्रथमवपट्कारहोमानन्तरं प्रतिपञ्चता राजापत्यमतिपाङ्गं जुहोति । अन्यत् सर्व-
मग्निष्टोमवत्समाप्यते । महाव्रतप्रयोगः समाप्तः ।

विषयः । महाव्रताख्यश्रमस्यानुष्ठाननिरूपणं ।

CC.

Pās'ukādi-prayoga-sūtra. Rules for the performance of the *Pās'uka*
and other Vedic ceremonies.

२०० । पाशुकादिप्रयोगसूत्रम् ।

पन्वकारः—?

विवरणं । प्राचीनं परिशुद्धयश्च । प० ११ । पङ्क्ति० १५-१९ । श्लो० १००० । अ०

नागरं । आ० देशीयकागजः । का०—? । स्था० कलिकातास्त्रा रसियाडिक्
सोसाइटी ।

प्रा० वाक्यं । अथ पाशुकः प्रकथ्यते । तत्र पशुर्नित्यः काम्यश्च । तत्र नित्यः षट्सु मासेषु याव-
ज्जीवं प्रयोज्यः । माघमासे अविष्टानचव्रगते सैवितर्येकस्य पशोः कालः ।

समाप्तिवा०। ज्योतिरतिराचः सन्निष्ठते सूर्याचन्द्रमोरेतस्यायुर्थं सलोकतामाप्नुवन्ति स एतेना-
यनेन यन्ति य उ चैनदेवं विदुर्य उ चैनदेवं विदुः । ५० इति उत्तरा चितिः
समाप्ता ।

विषयः । पाशुकसोमयामवर्णप्रवासादिष्वविधिश्रमैवैदिकप्रयोगविधिः ।

[१०८]

CCI.

Karma paddhati. Rules for the performance of the marital ceremony.

२०१ । कर्मपद्धतिः ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धम् । प० २० । पङ्क्तिः ६-१० । श्लो० ३५० । अ० नागरं ।
आ० देशीयकागजः । का० संवत् १९२८ । स्या० कलिकातास्या श्मियाटिक्
सोसाइटी ।
प्रा० वाक्यं । विष्टरः पाद्यम् अर्घ्यं आचमनीयम् मधुपर्कः इति आसादयेत् । अथ वरलोचना-
गतः । प्रथमं शान्तिपाठः ।
समाप्तिवा० । माता माहृत्यै हत्वा योगशेषोवदेष्टोः पूजनं कुर्यात् । इति कर्मपद्धतिः समाप्ता ।
विषयः । विवाहसंस्कारप्रयोगः ।

CCII.

Nāḍijnāna. On the examination of the pulse for the ascertainment of disease. By Āttreya.

२०२ । नाडीज्ञानं ।

ग्रन्थकारः आत्रेयः ।

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धम् । प० ४ । पङ्क्तिः ७-८ । श्लो० २६ । अ० नागरं ।
आ० देशीयकागजः । का० संवत् १८४४ । स्या० कलिकातास्या श्मियाटिक्
सोसाइटी ।
प्रा० वाक्यं । अतः परं प्रवक्ष्यामि नाडिकाज्ञानमुत्तमम् ।
येन विज्ञानमात्रेण ज्ञायन्ते रोगसङ्गराः ।
समाप्तिवा० । भिषक् रोगान् वदेत् पश्चात् मुनिरात्रेयभाषितम् । दर्शनं स्पर्शनं प्रश्नचतुर्थं ना-
डिलक्षणं ॥ इति आत्रेयप्राक्तनाडीज्ञानं सम्पूर्णम् ।
विषयः । नाडीनिरूपणम् ।

CCIII.

Drabyagūṇa-Satas'loki. Materia Medica in a hundred verses ; by Trimalla Bhaṭṭa.

२०३ । द्रव्यगुणमतश्लोकी ।

ग्रन्थकारः विमलभट्टः ।

विवरणं । प्राचीनं परिशुद्धप्रायश्च । पं० १८ । पङ्क्ति० २ । श्लो० १५० । अ० नागरं ।
आ० देशीयकामज । का० संवत् १५५५ । स्था० कल्किकातास्या एमियाटिक
मोमारटो ।

प्रा० वाक्यं । श्रीकण्ठं गिरिजामणेशमहितं नला मरणं मतां
नानाद्रव्यगुणागुणान् कथयतो मय्यान् विचार्यमकृतम् ।
पथ्यापथ्यविदे गुणागुणयुतं यद्वस्तु तोषादिकं
तत्तुङ्घ्र्येपतया प्रवीति चि श्रतस्त्रेक्या विमलः कविः ।

समाप्तिवा० । अदोषा मानन्दं गदिविरचितलोचनिवरा शिवा
मे नैरुच्यं जनयति मदानन्दजननी ।

इति श्रीविमलभट्टविरचिता द्रव्यगुणमतश्लोकी समाप्ता

विषयः । जल्लवणाद्यादिद्रव्याणां गुणदोषनिरूपणं ।

No. CCIV.

Muhūrta-sarvasva. Astrological Calendar; by Raghuvīra.

२०४ । मुहूर्तसर्वस्व ।

ग्रन्थकारः रघुवीरः ।

विवरणं । प्राचीनं परिशुद्ध । पं० १६ । पङ्क्ति० ११-१२ । श्लो० ४५० । अ०
नागरं । आ० देशीयकामज । का० संवत् १८१८ । स्था० कल्किकातास्या
एमियाटिक मोमारटो ।

प्रा० वाक्यं । गौरीपुत्रं नमस्कृत्य दीक्षितं विठ्ठलं गुरुं । मुहूर्तानाम् सर्वस्वं रघुवीरेण रच्यते ॥

समाप्तिवा० । श्रीशालिवाहने शक्ये सप्तपञ्चतियिपमे । चक्रं मुहूर्तसर्वस्वं रघुवीरो विमुक्तके ॥

इति श्रीविठ्ठलदीक्षितात्मज रघुवीरश्चोतिर्विरचिते मुहूर्तसर्वस्वे मिश्रप्रकरणं
समाप्तं ।

विषयः । अथ संवत्सरप्रकरणं तिथिप्रकरणं वारप्रकरणं करणप्रकरणं योगावयवप्रकरणं
नक्षत्रप्रकरणं मङ्गलान्तिप्रकरणं गोचरप्रकरणं संस्कारप्रकरणं विवाहप्रकरणं याचा-
प्रकरणं गृहप्रकरणं गृहप्रवेशप्रकरणं अथकडचक्रप्रकरणं मिश्रप्रकरणं च विद्यते ।

No. CC V.

Rasadrāmṛita. On pharmaceutical preparations of mercury
and other metallic substances; by Rāma Sena,

२०५ । रससारासृतं ।

ग्रन्थकारः रामसेनः ।

विवरणं । परिग्रहप्रस्थं सम्पूर्णं प्राचीनम् । प० १८९ । पङ्क्ति० २-७ । श्लो०—
 ष० वक्ष्येयं । आ० देशीयकामज । का०—१ । श्ला० नवद्वीपगोधादिवानिवानु
 उमेगचन्द्रदत्तः ।

प्रा० वाक्यं । गोपीजनवर्द्ध वन्दे नित्यमानन्दरूपिणम् । विभक्तललितं श्रामं तिर्यग्धीवं मनोहरम् ॥
 शालिनायकताद्वन्द्याग्रिखनापकताभ्यां । गन्धनानन्दनाथादेः सारं नीत्वा प्रयत्नः
 नत्वा गुह्यपदद्वन्द्वं सुस्निग्धं वाञ्छितव्रदम् । रससारासृतो ग्रन्थो रामसेनेन वक्ष्यते ॥
 समाप्तिवा० । सर्वचूर्णमेकीकृत्य तत्समानं शोधितं शक्राजन्तचूर्णं सर्वद्रव्यस्य सप्तं शर्करां
 द्रुतमधु तत्समं कर्पूरकर्म सर्वं मोदकं कार्यं । कामाग्रिमन्दीपनमोदकं
 इति वृक्षाधिकारः ॥ समाप्तवाक्यं रससारासृतो ग्रन्थः ।

विषयः । अस्मिन् प्रयोगाधादीनां विशदा व्यवस्था रसायनव्यवस्था च विद्यते ।

No. CCVI.

Gadhabodhaka. An essay, by Heramba Sena, on certain diseases and the medicines most appropriate for them.

२०६ । गूढबोधकः ।

ग्रन्थकारः हेरम्बसेनः ।

विवरणं । प्राचीनमपरिग्रहम् । प० १४५ । पङ्क्ति० १० । श्लो०—१ । ष० वक्ष्येयं ।
 आ० देशीयकामज । का०—१ । श्ला०, नवद्वीपगोधादिवानिवानुउमेग-
 चन्द्रदत्तः ।

प्रा० वाक्यं । मनो गणेशाय शिवाजीनाथ गजेन्द्रवक्त्राय चतुर्भुजाय ।

कुपुद्दिनाशाय वरप्रदाय योगार्थिने मिहस्तुमेवकाय ॥

सक्रपाणिपदद्वन्द्वं वन्दे वन्द्यं महेश्वरम् ।

साधवं नित्यनाथञ्च नित्यं सूर्द्धिं कृताञ्जलिः ॥

यत् प्रसिद्धं तद्वानि यस्तु योगेयं शैमिकं ।

ततः सर्वं प्रदत्तेन मारुतेकीकृतं मया ॥

रसरत्नाकराच्चन्द्रादन्यपुस्तकसङ्ग्रहात् ।

माहेश्वरात् समाकृष्य सङ्ग्रहे गूढबोधकः ॥

समाप्तिवा० । खण्डितत्वात् ग्रन्थशेषवाक्यं नास्ति ।

विषयः । आधीनां लक्षणानि शान्तिसमुपायाश्च विद्यन्ते ।

No. CCVII.

Paryāyaratnamālā alias *Rājavallabha*. By Rājavallabha. Treats concisely of food, drinks, baths, dress, habitation, diurnal duties, and other subjects of hygiene. It includes also the names of a number of medicines arranged in classes.

२०७ । पथ्यायरत्नमाला ।

ग्रन्थकारः राजवल्लभः ।

विवरणं । प्राचीनं परिग्रहप्रायश्च । प० १९ । पङ्क्ति० ८-१० । स्तो०—१ । अ० वहीय० । आ० देशीयकामजः । का०—१ । स्था० नवद्वीपगोयाडिवासि-
वायुउमेशचन्द्रदत्तः ।

प्रा० वाक्यं । प्रणम्य परमं देवं दुःखत्रयहरं हरं । संसारसागरबाणसेतुं सेतुमिवोत्थितं ।
पथ्यायरत्नमालेयमायुर्वेदार्णयोत्थिता । विविच्यते मया सारो नातिमहद्वेषविराजत् ॥
समाप्तिवा० । खण्डितत्वेन शेषवाक्यं नास्ति ।

विषयः । पथ्यौषधादिव्यवस्थापनं ।

No. CCVIII.

Pathya-vidhāna. On dietetics in health and disease.

२०८ । पथ्यविधानं ।

ग्रन्थकारः— ।

विवरणं । प्राचीनं परिग्रहप्रायश्च । प० १९ । पङ्क्ति० ८-१० । स्तो०—१ । अ० वहीय०
आ० देशीयकामजः । का०—१ । स्था० नवद्वीपगोयाडिवासिवायुउमेश-
चन्द्रदत्तः ।

प्रा० वाक्यं । विनापि भेषजैर्दोषः पथ्यादेयं निवर्तते । न तु पथ्यविहीनस्य भेषजानां शतैरपि ॥
तस्माद् यत्नेन सदैवैः पथ्यापथ्यं सुनिर्णीयम् । विज्ञातव्यं चरादीनां रोगिणां रुक्प्रशान्तये ॥

समाप्तिवा० । खण्डितत्वात् शेषवाक्यं नास्ति ।

विषयः । अस्मिन् पथ्यविधानं विद्यते तस्य प्रकाराश्च ।

No. CCIX.

Dravyaguna. By Nārāyaṇa Dāsa. A short treatise on the properties of various drugs, as also of the different alimentary substances in common use among the Hindus of Bengal.

२०६ । द्रव्यगुणः ।

ग्रन्थकारः नारायणदासः ।

विवरणं । प्राचीनं परिशुद्धप्रायश्च । प० ४ । पङ्क्ति० ५ । स्तोत्रं—१ । अ० वल्लीयं ।

आ० देशीयकामजः । कां—१ । स्या० नवदीपगोयाडिवासिवावुउमेशचन्द्रदत्तः ।

प्रा० वाक्यं । परमानन्दसन्दाहकरं भद्रकरं सतां । इन्दिरामन्दिरं बन्दे गोपालं बन्देनन्दनम् ॥

दीनारायणदासेन कविराजेन धीमता । प्रतिमंस्क्रियते द्रव्यगुणोऽयं राजवत्सभः ।

समाप्तिवा० । खण्डितत्वात् शेषवाक्यं नास्ति ।

विषयः । पानीयादिद्रव्याणां गुणनिरूपणं औषधिव्यवस्था च विद्यते ।

No. CCX.

Paribhāṣā. A guide to medical technicalities ; by Nārāyaṇa Dāsa.

११० । परिभाषा ।

ग्रन्थकारः नारायणदासः ।

विवरणं । अतिशुद्धं प्राचीनम् । प० ० । पङ्क्ति० १-५ । स्तोत्रं—१ । अ० वल्लीयं । आ०

देशीयकामजः । कां—१ । स्या० नवदीपगोयाडिवासिवावुउमेशचन्द्रदत्तः ।

प्रा० वाक्यं । जयति गगणैकदीपः प्राचीवदनैकदर्पणक्षपनः ।

उदयाचलैकतिलकस्त्रिभुवनमुकुटैकमाणिक्यं ॥

अव्यक्तानुक्तलेशोक्तसन्दिग्धार्थप्रकाशिकाः ।

परिभाषाः प्रकाशने दीपीभूताः सुनिश्चिताः ॥

समाप्तिवा० । खण्डितत्वात् शेषवाक्यं नास्ति ।

विषयः । अनुक्तभागादिकद्रव्यस्य समभागादिप्रतिपादनं यथोक्तद्रव्यान्नामे प्रतिनिधिविधानम् ।

No. CCXI.

Gaṇādhyāya. By Parameśvara Rakṣita. Classification of medicines.

२११ । गणाध्यायः ।

ग्रन्थकारः परमेश्वररचितः ।

विवरणं । प्राचीनमशुद्धं सम्पूर्णम् । प० ६ । पङ्क्ति०—० । स्तोत्रं—१ । अ० वल्लीयं ।

आ० देशीयकामजः । कां—१ । स्या० नवदीपगोयाडिवासिवावुउमेशचन्द्रदत्तः ।

प्रा० वाक्यं । विदारिण्यया शुक्तो जीवकपेभकैः सह ।

दक्षिणोऽथक्पर्णां त्रकमिन्निः शतावरी ॥

समाप्तिवा० । समस्तवर्गमर्द्धं वा यथालाभमयापि वा ।
 कल्ककायरजःस्नेहस्तेचाद्यैर्धौजयेत् गणान् ॥
 इति श्रीपरमेश्वररक्षितकृतौ गणाध्यायः समाप्तः ।
 विषयः । गणपठितौपधादिकथनं ।

No. CCXII.

Rituguna. On the effect of drugs and alimentary substances as influenced by the seasons.

२१२ । ऋतुगुणः ।

ग्रन्थकारः—?
 विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धं । प० १५ । पङ्क्ति०—८-८ । श्लो—१ । अ० वहीयं ।
 अर्था देशीयकागजः । कां—? । स्या० नवह्रीपणे, यादिवामिबानुत्तमेशचन्द्ररायः ।
 प्रार० वाक्यं । सामौर्द्ध्वसङ्घैर्गोमार्गयैः क्रमात् पट्टतवः स्मृताः ।
 परिसमाप्तिवाक्यं । खण्डितत्वात् शेषवाक्यं नास्ति ।
 विषयः । अग्निन् ऋतुरसधान्यमाकलवशकलनोयचौरदधितक्रष्टतादीनां गुणा विद्यन्ते ।

No. CCXIII.

Yoga-chandrikā. An essay on the Yoga system of philosophy. It is probably the same work which is quoted in the *Hatha-sanketa-chandrikā* of Sundara Deva. Hall's Contribution, 17.

२१३ । योगचन्द्रिका ।

ग्रन्थकारः—?
 विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धं सम्पूर्णं । प० ० । पङ्क्ति० ६-० । श्लो—? । अ० वहीयं ।
 अर्था देशीयकागजः । कां—? । स्या० नवह्रीपणनगरमहाराजयोगीश्वरचन्द्ररायः ।
 प्रार० वाक्यं । भित्त्वा सूत्राभिधानं तदनु रमदलं चरिजे वायुयोगात् ।
 भूयो द्विधादर्शार्णं अरदलललितं दग्धपवच नदत् ॥
 प्राप्य श्रीनाथसन्नजं जननि जनयसि श्वेमकत् योगिनां यत् ।
 पोयूषं तेन सातत्त्विरेष्य सततं मामतिचोक्षपुष्पं ॥
 समाप्तिवा० । शेषे खण्डितत्वात् अन्तिमवाक्यं नास्ति ।
 विषयः । योगनिरूपणं । १०२ ऋतुसमुद्भिजिता तु वैयकोवा इत्येव्या एतदीयप्रमाणं
 ऋतुदीपिकायामुक्तं ॥

No. CCXIV.

Máyá Tantra. The rigin and adoration of Máya and the myjs-
tic diagrams appropriate for her worship.

२१४ । मायातन्त्रं ।

ग्रन्थकारः महादेवः ।

विवरणं । प्राचीनसमपरिग्रहः । पं० १० । पङ्क्तिः ८ । श्लो० १९० । अ० बह्वीयं । आ

देशीयकागजः । कां—२ । स्या० कलिकाताम्रवीर्युत्तमावयतीन्दुसोदनटाकुरः ।

प्रा० वाक्यं । ईश्वर उवाच । शृणु देवि प्रवक्ष्यामि तत्त्वमन्यत् यथा पुरा ।

समाप्तिवा० । इति ते कथितं देवि रक्षस्य परमाद्भुतं । न कश्चैचित् प्रवक्तव्यं यदि तेऽकिदृशा सधि
इति मन्त्रयन्तं च सप्तमः पटलः ॥

विषयः । १ पटले माद्योत्पत्तिः । २ मायारानं । ३ देव्या यन्त्ररूपादिविधानं । ४ सन्त-
पुरस्कारणं । ५ दुर्गोनामफलकथनं । ६ योगतत्त्वकथनं । ७ यन्त्रविशेषकथनं ।

No. CCXV.

Nila Tantra. A dialogue between Mahádeva and Durgá, on the
mode of worshipping Dakshinā Kālī, and performing the diverse
ceremonials of that worship.

२१५ । नीलतन्त्रं ।

ग्रन्थकारः महादेवः ।

विवरणं । प्राचीनतमसमपरिग्रहः । पं० ५ । पङ्क्तिः ८ । श्लो०—१ । अ० बह्वीयं । आ० देशीय-

कागजः । का०—१ । स्या० नवद्वीपकृष्णनगरमहाराजवीरतीशचन्द्ररायः ।

प्रा० वाक्यं । कैलाशशिखराकूटं देवदेवं जगद्गुरुम् । सदा स्मरेमुखो दुर्गा पश्य नगनन्दिनी ॥

चतुःपट्टि च तन्त्राणि कृतानि भयता प्रभो । तेषां मध्ये प्रधानानि वद मे करुणामिधे ।

समाप्तिवा० । खड्गिनत्वात् शेषवाक्यं नास्ति ।

विषयः । दक्षिणकालिकायाः पुरस्कारनैमित्तिकार्थनकुलपूजादिविधानं ।

No. CCXVI.

Narasatnesvara Tantra. On fasts, penance, meditations and the
worship of Kálíkā and other Śákta divinities.

२१६ । नवरत्नेश्वरतन्त्रं ।

ग्रन्थकारः महादेवः ।

विवरणं । प्राचीनतमपरिग्रहः । पं० ५ । पङ्क्ति ०.८ । श्लो०—१ । अ० बङ्गीयं । आ०
 देशीयकागजः । का०—१ । स्था० नवद्वीपकृष्णनगरसहाराजश्रीसतीशचन्द्रायः ।
 प्रा० वाक्यं । हिमवच्छिन्नराजीवं स्वच्छन्दाच्चं महेश्वरं । तपोमुक्ताप्रददन्तं प्रेक्षात् जगदम्बिका ॥
 भयादहं न प्रच्छमि भगवन् शशभैरव । भवार्णवनिमग्नानां त्वमुद्वर्जुमिहाहंसि ॥
 नवरत्नेश्वरं तन्त्रं स्वच्छन्दपदमस्मितम् । पुरा मयि समाज्ञातुं निर्भये जगदीश्वरः ॥
 समाप्तिवा० । खण्डितत्वात् शेषवाक्यं नास्ति ।
 विषयः । कालिकायाः पूजाध्यानजपाद्विधानं ।

No. CCXVII.

Mahākālī Tantra. Discourse on the adoration of Mahākālī.

२१७ । महाकालीतन्त्रं ।

ग्रन्थकारः शिवः ।
 विवरणं । प्राचीनतमपरिग्रहः । पं० ७ । पङ्क्ति ०.७-८ । श्लो०—१ । अ० बङ्गीयं । आ०
 देशीयकागजः । का०—१ । स्था० नवद्वीपकृष्णनगरसहाराजश्रीसतीशचन्द्रायः ।
 प्रा० वाक्यं । पार्वत्युवाच । देवदेव महादेव नीलकण्ठ तपोधन ।
 येनं त्वया महाविद्या प्रोक्ता देव सुदुर्लभा ॥
 यस्यास्तु ज्ञानभावेण कृतार्था तु न संशयः ।
 किन्त्वस्या मन्त्रतन्त्राणि न ज्ञातानि महानघ ॥
 तदेव कथयन्ताय यदि तेऽस्मि कृपा मयि ॥
 समाप्तिवा० । खण्डितत्वात् शेषवाक्यं नास्ति ।
 विषयः । महाकाल्याः पूजनध्यानादिनिरूपणं ।

No. CCXVIII.

Rāja-mārtanda alias *Yogasāra Saṅgraha*. A treatise on the preparation of medicated oils and other compound medicines, attributed to Rājā Bhoja Deva of Dhārā.

२१८ । राजमार्तण्डनामयोगसारसङ्ग्रहः ।

ग्रन्थकारः भोजदेवः ।
 विवरणं । प्राचीनतमपरिग्रहः सुजीर्णः । पं० २५ । पङ्क्ति ०.८ । श्लो० ५६० । अ०
 नागरं । आ० देशीयकागजः । का०—१ । स्था० रमिवाटिक् सोसाइटी ।
 प्रा० वाक्यं । नीलसिन्धुर्ध गिरीन्द्रजालकलतामस्तदवदसृष्टः

चन्द्राग्रयुतिग्रहदंष्ट्रबधनः प्रोत्पद्यध्वनिः ।
 लोलोद्देककरप्रहारदलितो दामद्विपेन्द्रः त्रियं
 दिश्याद्देऽग्निगिष्वापिङ्गमनयनसृष्टीमपञ्चाननः ॥
 दृष्ट्वा रोगैः समसैर्जनमवग्रामिस मर्षतः पीयमानं
 यो गानां मङ्गपद्मोऽयं श्वपतिश्चतुर्भिरधिष्ठिताञ्जन राज्ञा ।
 कारुण्यात् सन्निवहः स्फुटपदपदवोत्सुन्दरो दामवन्द्यै-
 र्वृत्तैरुद्धतश्वप्रमथनपटुना राजमार्तं षडनामा ॥
 समस्त्रिवाक्यं । समस्तप्रायेनिधियौचिभक्ष्यप्रवर्तितान्दोलनकेलिकोभिर्ना ।
 प्रकाशितो भोजश्वपेक्ष देहिनां क्षिताय नानाविधयोगमङ्गद्वयः ॥
 महाराजश्रोभोजराजविरचितो राजमार्तं षडनामयोगमारमङ्गद्वयः समाप्तः ।
 विषयः । नानाविधतैलौषधादिनिरूपणं ।

No. CCXIX.

Siva-sahasra-nāma. One thousand epithets descriptive of the attributes of Siva.

२१६। शिवसहस्रनाम ।

पन्थकारः शिवः ।
विवरणं । प्राचीनतमपरिग्रहः । ६० १२ । पङ्क्ति० ५ । श्लो०—२ । अ० वक्रोद्यं । आ० देशीय
कामजः । स्था० नवहोपलम्बनगरमहाराजयोमतोमचन्द्ररायः ।
प्रा० वाक्पं । अष्टपयः । सूत वेदार्थतत्त्वज्ञ शिवध्यानपरायण ।
मुक्त्युपायं वदः । अष्टपयः । लुपाखो मुनिमत्तम ॥
समाप्तिवा० । ये शम्भूँ सुरमत्तमासुरमक्षैराराध्यमोशं शिवं
शैल्लाधीशसुतासमेतममलं सम्पूजयन्त्यादरात् ।
ते धन्या शिवपादपूजनपराष्टान्यो न धन्यो जनः
सत्यं सत्यमिच्छते मुनिवरेः सत्यं पुनः सर्वदा ॥ ५८ ॥
इति श्रीशिवरत्नस्ये सप्तमांशे स्कन्दसदाशिवसंवादे शिवमहत्त्वनामकयनं नाम
प्रथमोऽध्यायः ।
विषयः । शिवस्तोत्रं ।

No. CCXX.

Syāmātrekhana-chandrikā. The mode of worshipping the goddess
Syāmā or the rituals of the Kālipujā By Mādhavānanda.

२२० । श्यामार्चनचन्द्रिका ।

ग्रन्थकारः रत्नगर्भसर्वभौमः ।

विवरणं । गवीनं परिशुद्धपाथः । प० १०१ । पङ्क्ति० ८ । श्लो० ६२५० । अ० वङ्गीयं । आ०

काव्यः । प्रकाशः १०४३ । स्था० कलिकान्तस्थायुक्तवाक्यतोन्दमोदमठाकुरः ।

प्रौ वाक्यं । गमामि काकीं कलिकवमपापघ्नीं प्रेताभुनां चण्डमुमुढधारिणीं ।

विशालदंष्ट्रानिवहैर्भयावकां कक्षां विमेषाच्च दिग्गम्वरां तां ॥

समाप्तिर्वा । गौडवीरगर्भस्यार्चनभौमविवक्षिता ।

वैश्यानां चित्तमुद्दिश्य कृता श्यामार्चनचन्द्रिका ॥

इति सप्तमोपाध्यायिगौडनरान्तिकवैद्युतरत्नगर्भसर्वभौमविरचितायां श्यामा-

र्चनचन्द्रिकायां नित्यामुष्ठानादिप्रकरणं षष्ठः पटलः ।

विषयः । शक्तिमाहात्म्यं विद्यामाहात्म्यं देवः सान्नायविशेषपूजाकृतभूतशुद्धादि देवीता-

नायविशेषपूजा पुरस्करणं शाक्ताचारवीरसाधनादिषाधनप्रभेदादीनि वक्तुमि-
प्रकरणानि विद्यन्ते ।

CCXXI.

Tattva-dīpikā. A commentary on the Megha-dūta of Kālidāsa, by Bhāgīratha Mīśra. The commentary that is generally known is by Mallinātha. Wilson had access to five others, viz. the works of Kalyāṇa Malla, Sanātana Gosvāmī, Bharata Mallika, Ramānātha Tarkalankāra, and Haragovinda Vāchaspatī; but he does not appear to have seen the work now under notice.

२२१ । तत्त्वदीपिका ।

ग्रन्थकारः भागीरथमिश्रः ।

विवरणं । प्राचीनसपरिशुद्धः । प० १३ । पङ्क्ति० २-८ । श्लो०—१ । अ० वङ्गीयं ।

आ० काव्यः । का०—१ । स्था० मन्वदोपलम्बनगरमकाराख्योत्तमतोषधन्दरायः ।

प्रौ वाक्यं । परमानन्दसन्तुष्टकन्दं वन्द्यमुद्ग्रभं । गोविन्दमग्नभक्त्यन्तमिन्दिरानन्ददायकं ।

श्रीभागोरथमिश्रेण गोविन्दचरितेन । श्रियते मेघदूताख्यटीकेयं तत्त्वदीपिका ।

समाप्तिर्वा । एतेन मेघे आशीर्वादः कृतः । ११४ ॥

इति सप्तमोपाध्यायिभागीरथमिश्रविरचिता तत्त्वदीपिकायां मेघदूतटीका समाप्ता ।

विषयः । मेघदूतार्थविवरणं ।

CCXXII.

Sāra-saṅgraha. A manual of practice of medicine and therapeutics. By Raghunātha.

२२२ । सारसङ्ग्रहः ।

ग्रन्थकारः रघुनाथः ।

विवरणं । प्राचीनसपरिग्रहश्च । प० ४१ । पङ्क्ति० ६०० । श्लो०—३ । अ० बह्मशैलं । आ० कागजः । का०—१ । स्था० नवहोपलब्धनगरमहाराजकीयुतसतीशचन्द्रायः ।

प्रा० वाक्यं । अश्लेषशब्दविभक्तं नत्वा लक्षणपदामुजं । छन्दः श्रीरघुनाथेन ग्रन्थोऽयं सारसङ्ग्रहः ॥

श्रीपार्वतीसुदयमन्दनमित्यनायसिद्धादिभिर्विरचितान्यवक्तोक्तानि ।

नत्वापि दोष्य चरकादिभक्तं समासात् मृषां हिताय बह्मशै रचितः प्रथमात् ॥

समाश्रिताः । खण्डितं ।

विषयः । विविधरोगौषधिपथ्यानां निरूपणं ।

CCXXIII.

Śabda-bheda Prakāśa. A vocabulary of words having the same, or very nearly the same, sounds, but very different meanings. Anonymous.

२२३ । शब्दभेदप्रकाशः ।

ग्रन्थकारः शिवः ।

विवरणं । अपरिग्रहं प्राचीनञ्च । प० २ । पङ्क्ति० ५ । श्लो०—२ । अ० बह्मशैलं । आ० कागजः । का०—२ । स्था० नवहोपलब्धनगरमहाराजकीयुतसतीशचन्द्रायः ।

प्रा० वाक्यं । प्रबोधनायाश्चिन्तशब्दिकानां छपासुपेत्यापि सतां कवीनां ।

छन्दो भवा रूपमवाप्य शब्दभेदप्रकाशोऽखिलवाङ्मयार्थः ॥

समाश्रिताः । अक्षयानयथा दोषा शब्दो वाऽच प्रवक्ष्यते ॥ इति शब्दभेदप्रकाशः ॥

विषयः । शब्दानां विशेषप्रतिपादनम् यथा अगार आगारः अमूकः अमुकः शम्बूकः शम्बूक इत्यादि ।

CCXXVI.

Annapūrṇāṣṭottarī-kāta-nāma Stotra. A hymn in praise of Annapūrṇā, a form of Durgā, in which one hundred and eight epithets appropriate to her are worked out into verses. This is said to be a fragment of the Tantra named *Śiva-Rahasya*, but it does not occur in No. 233.

२२४। अन्नपूर्णाष्टोत्तरशतनामस्तोत्र० ।

पञ्चकारः शिवः ।

विवरणं । अपरिग्रहं प्राचीनम् । प० १ । पङ्क्ति०—१ । श्लो०—१ । अ० वहीयं । आ०

कागजः । कां—१ । स्त्री नवद्वीपकृष्णनगरमहाराजवीर्युतसतीशचन्द्रायः ।

प्रा० वाक्यं । खण्डितं

समाप्तिर्वा । तेषां मुक्तिर्भवत्येव मङ्गले मदनुपदान् ॥

इति शिवरक्षस्ये सप्तमांशे अन्नपूर्णाष्टोत्तरशतनामस्तोत्रं सम्पूर्णम् ॥

विषयः । अन्नपूर्णाष्टोत्तरशतनामस्तोत्रप्रतिपादनं ।—

CCXXV.

Ulkādi-svarūpa. Extraordinary physical phenomena, such as meteors, rain-bows, multiplicity of moons, spontaneous fires in forests, their nature and causes, and prayers for alleviating their evil effects. The work is incomplete; it is probably a part of one of the Tantras.

२२५। उल्कादिस्वरूपः ।

पञ्चकारः शिवः ।

विवरणं । प्राचीनमपरिग्रहम् । प० १८ । पङ्क्ति० ३८ । श्लो०—१ । अ० वहीयं । आ०

कागजः । कां—१ । स्त्री नवद्वीपकृष्णनगरमहाराजवीर्युतसतीशचन्द्रायः ।

प्रा० वाक्यं । तत्र प्रथमत उल्का तत्स्वरूपमाह—

समाप्तिर्वा । खण्डितं ।

विषयः । प्रथमा शक्तिः द्वितीया शक्तिः तृतीया शक्तिः चतुर्थी शक्तिः पञ्चमी शक्तिः

षष्ठी शक्तिः सप्तमी शक्तिः सामान्या शक्तिः प्रतिभूय्यकः परिवाचकारा-

द्भुतानि जायाद्भुतं सन्धाद्भुतं दिवानक्षचदर्शनाद्भुतं दृष्टाद्भुतानि सेवाद्भुतं

विद्युत् दिग्दाहः चन्द्रोत्पत्तिरुद्भुतः निर्वातदण्डद्वुत्पत्त्यादि चक्षुरी-

चोत्पत्त्यादयश्च निरूपिताः ।

CCXXVI.

Jyotiś-sāra. The elements of Astronomy. By Halāyudha Miśra.

२२६। ज्योतिःसारः ।

पञ्चकारः ब्रह्मायुधमित्रः ।

विवरणं । प्राचीनमपरिग्रहम् । प० ११ । पङ्क्ति० ५० । श्लो०—१ । अ० वहीयं ।

आ० कागजः । कां—१ । स्त्री नवद्वीपकृष्णनगरमहाराजवीर्युतसतीशचन्द्रायः ॥

प्रां वाक्यं । मेदुस्थाने शिखाकारसाधारं कनकवर्णं । नाभिस्थं सूर्येविद्धातं तरुणादित्यवर्चसं ।
समाप्तिर्वा । —परिहरेत् षट्कोमिदं द्वादशो० । इति सर्वसम्मतहस्ताधुमियुक्ततन्त्रोतिः-
सारा समाप्तः ॥

विषयः । षट्कोमिदंवादिनिरूपणं ।

CCXXVII.

Shatchakra-bheda. Adoration of the female energy, Śakti, through the medium of mystic diagrams. By Purnānanda.

२२७ । षट्चक्रप्रभेदः ।

ग्रन्थकारः पूर्णानन्दः ।

विवरणं । प्राचीनसपरिशुद्धम् । प० १० । पङ्क्ति० २-६ । स्तो०—२ । अ० नागरं ।

आ० कामजः । कां—१ । स्त्रीं नवद्वीपछान्यनगरमहाराजश्रीमुनसतीशचन्द्ररायः ।

प्रा० वाक्यं । अथ तन्त्रानुसारेण षट्चक्रादिक्रमोद्भूतः । तन्त्रे परमानन्दनिर्वाद्यप्रचारादुरः ॥

समाप्तिर्वा । —नरो मृत्यते । इति श्रीपूर्णानन्दविरचितः षट्चक्रप्रभेदः समाप्तः ॥

विषयः । मूलाधारादिषट्काणां विवरणम् ॥

CCXXVIII.

Varudā Tantra. This MS. is probably incomplete. The following are the contents of the first eight chapters; 1st. mystic mantras of Kālī and Dakṣiṇā Vidyā; 2nd. diurnal duties of Śāktas; 3rd. the mode of attaining perfection in the Kālī mantra; 4th. time appropriate for the attainment of that perfection; 5th. certain mantras of Kālikā for the attainment of special objects; 6th. Yoni Mudrā or the mystic diagram of the female energy; 7th. worship of the spiritual guide; 8th. astrological influence on the mantra for the worship of Kālikā.

२२८ । वरदातन्त्रं ।

ग्रन्थकारः शिवः ।

विवरणं । प्राचीनसपरिशुद्धम् । प० १९ । पङ्क्ति० ४-६ । स्तो०—२ । अ० वल्लीयं ।

आ० कामजः । कां—२ । स्त्रीं नवद्वीपछान्यनगरमहाराजश्रीमुनसतीशचन्द्ररायः ।

प्रां वाक्यं । देवदानवराक्षसैर्विजितं चिदमेश्वरं । तत्रात्र विनयाविद्या पार्वती पार्वतीपतिं ।

शेषवाच । दयदेव महादेव जगदात्मकारक । कांशुका वरदा देवी कथं भवति तद्वद ॥

समाप्तिर्वा । यदि प्रकाशिता न स्यात् विगुणा परमेश्वरो । प्रकाशिता च सा देवो सर्वनाश-
करो मता ॥ इति वरदानन्ते अष्टमः पटलः ॥

विषयः । अष्टाष्टो पटलानि विद्यन्ते । प्रथमे कालीमन्त्रद्विषाविद्यामन्त्रकथनं । द्वितीये
नित्यनैमित्तिकमन्त्रकथनं । तृतीये कलौ कालीमन्त्रपुरश्चरणप्रशंसा । चतुर्थे
तदीयपुरश्चरणस्य कालनिरूपणं । पञ्चमे राक्षसाभार्ये कालिकायाश्चर-
मन्त्रसाधनं । षष्ठे योगनिमुद्राकथनं । सप्तमे मुखपूजाविधिः । अष्टमे कालिकाया-
मन्त्रकालीमन्त्रगणकथनं ।

CCXXIX.

Vīra Tantra. This is likewise incomplete. Its contents are; 1st. the spiritual guide; 2nd. the worship of Tārā; 3rd. derivation of certain mystic mantras; 4th. those appropriate to particular individuals; 5th. the mode of attaining perfection in them; 6th. desirable objects defined; 7th. worship of Dakṣiṇā Kālī; 8th. and 9th. isoterics of the Śākta secret science; 10th. controul over the passions; 11th. characteristics of the mahā-vīra, or the great hero in this form of religious worship; 12th. worship of Mahā-vidyā; 13th. worship of Ugra-chandā; 14th. vocabulary of mystic mantras; 15th. means and observances for the attainment of supernatural powers, for the destruction of enemies, securing the affection of woman. &c. &c.

२२८ । वीरतन्त्रं ।

पञ्चकारः शिवः ।

विवरणं । प्राचीनं परिग्रहद्वयं । पं० ०० । पञ्चविं० ८-६ । को०—१ । अ० वक्ष्ये ।

आं कागजः । कां—१ । स्मृतां नवदीपलङ्घनगरमहाराजश्रीयुतसतीशचन्द्ररायः ।

प्रा० वाक्यं । शक्तौ सर्वविचारवर्धयतुरा सर्वसामानां निधिस्य दाता सदसत्फलैकनिपुणस्त्व-
द्विष्य बन्धोऽपि च । देव लज्जानपारे प्रभवति न हि यत्तादृशं काव्यरूपं तत्रै-
वास्ति न आसते सम पुनवाचं विचार्य गुरो ॥

यदुक्तं भवता तच्च तत् सर्वं दुःखसिद्धिं ।

विना पापैर्विना दुःखैस्तत्सिद्धिं ब्रूहि मे प्रभो ॥

रुमाप्तिर्वा । खण्डितं ।

विषयः । पञ्चदशपटलान्यत्र सन्ति । तत्र १ मुखरक्षणं । २ ताराप्रकरणं । ३ मन्त्रो-
द्धारः । ४ सपर्याक्रमः । ५ पुरश्चरणविधिः । ६ काव्यकर्मनियमः । ७ दक्षिण-
कालिकाप्रकरणं । ८ गुणविशारदस्य । ९ जलसमन्तादिकथनं । १० नि-

पद्मकथनं । ११ महावीरकथनं । १२ महाविद्यानुष्ठानं । १३ उग्रचण्डाप्रकरणं ।
१४ मन्त्रकोषादिकथनं । १५ वक्त्रप्रतिकारः ।

CCXXX.

Vimalā Tantra. Mystic rites to be celebrated with wine, women,
&c.

२३० । विमलातन्त्रं ।

मन्त्रकारः शिवः ।

विवरणं । प्राचीनं परिग्रहस्य । पं० ११ । पङ्क्ति० २-५ । स्तो०—? । अ० वक्त्रगीयं ।

आ० कामजः । कां—? । स्थां नवद्वीपलङ्घनगरमहाराजदीयतसतीशचन्द्ररायः ।

प्रा० वाक्यं । शिव उवाच । प्रचण्डचण्डिकाविद्या त्वयोक्ताधिगता मया ।

सम्यन्ति श्रोतुमिच्छामि वीराणां नित्यकर्मा यत् ।

यस्यानुष्ठानमात्रेण व्रजेत् त्वत्पुरमादतः ॥

समाप्तिवा० ।—प्रचण्डचण्डिका देवी तस्य सर्वं विनाशयेत् ॥

इति श्रीविमलातन्त्रे सप्तमः पटलः ॥

विषयः । सप्त पटलाम्यत्र विद्यन्ते । प्रथमे ग्राम्यस्ववहारेण शूकीयस्त्रिया शक्तिसाधनं
देव्याभिहितं । द्वितीये परकीयस्त्रिया शक्तिसाधनं । तृतीये योगान्तरकथनं
चतुर्थे गौर्ध्यासवक्रमंत्रश्रोतरे । पञ्चमे प्रचण्डचण्डिकाकवचं । षष्ठे कुलाचार-
रविषयकप्रश्रोतरे । सप्तमे कुलाचारविवेकः ।

CCXXXI.

Durgā-pujā-vidhi. Manual for the performance of the Durgā
Pujā.

२३१ । दुर्गापूजाविधिः ।

मन्त्रकारः—? ।

विवरणं । प्राचीनपरिग्रहस्य । पं० ४१ । पङ्क्ति० ६ । स्तो०—? । अ० वक्त्रीयं । आ०

कामजः । शकः १५०६ । स्थां नवद्वीपलङ्घनगरमहाराजदीयतसतीशचन्द्ररायः ।

प्रा० वाक्यं । अथ नवव्यादिकल्पः ।

समाप्तिवां । ततो दद्यान्नुनवाष्टकान् भोजयेत् इति ।

इति वार्षिकशरत्कालीनदुर्गापूजाविधिः ।

विषयः । यथाक्रमं जयदुर्गापूजानुष्ठानविवरणं ।

CCXXXII.

Kālī-pūjā-vidhi. Guide to the performance of the Kālī Pūjā.

२३२ । कालीपूजाविधिः ।

पन्थकारः—१ ।

विवरणं । प्राचीनमपरिग्रहश्च । प० १८ । पङ्क्ति० ५ । स्तो०—१ । च० बङ्गीयः ।
 कां कामजः । कां—१ । स्थां नवदोपकृष्णनगरमहाराजश्रीयुतसतीशचन्द्रायः ।
 प्रा० वाक्यं । तत्रादौ स्नानादिकं विधायेत्यादि ।
 समाप्तिर्वा । यथा सुखं विश्वरेत् । इतिकास्तीपूजापद्धतिः समाप्ता ।
 विषयः । कालिकाया ध्यानसूत्रादिकथनं ।

CCXXXIII.

Śiva-rahasya. A compilation from the Tantras on the devinity and worship of Śiva. Anonymous.

२३३ । शिवरहस्यं ।

पन्थकारः—१ ।

विवरणं । प्राचीनमपरिग्रहश्च । प० २६० । पङ्क्ति० ६-१२ । स्तो०—१ । च० बङ्गीयः ।
 कां कामजः । कां—१ । स्थां नवदोपकृष्णनगरमहाराजश्रीयुतसतीशचन्द्रायः ।
 प्रा० वाक्यं । ऋषय ऊचुः । मूत्र वेदार्थतत्त्वज्ञ शिवधामपरायण ।
 मुक्त्युपायं वदाम्यस्य कृपालो मुनिसत्तम ।
 समाप्तिर्वा । —शहरहः शरणीयौ ॥ १०१२ ॥
 इति श्रीशिवरहस्ये सप्तमांशे शिवगौरीसंवादे काशीप्रभावकथनं ज्ञान
 एकोनविंशोऽध्यायः ॥
 विषयः । शैवाच्येनअपनहोमपुरस्सरणसम्बोद्धारयन्तोद्धारकवक्त्रादीन्यत्र वर्तन्ते एतेषां वि-
 चारपूर्विका व्यवस्था च वर्तते ।

CCXXXIV.

Durgā-bhakti-laharī. An eulogium on faith in Durgā. By Ra-ghūttama Yati.

२३४ । दुर्गाभक्तिलहरी ।

पन्थकारः । रघूत्तमतीर्थः ।

विवरणं । प्राचीनमपरिग्रहश्च । प० २६ । पङ्क्ति० ५-६ । स्तो०—१ । च० बङ्गीयः । कां
 कामजः । प्रकान्दाः १६६० । स्थां नवदोपकृष्णनगरमहाराजश्रीयुतसतीशचन्द्रायः ।

प्रा०वाक्यं । निःशरीरोऽपि भगवान् मन्मथोऽभिजायते । यो भक्तलपया देवस्तं वन्देऽहं समातमं ।
 स्त्रीषु सादिबपुङ्गेन देवतिर्याक्यराक्षतिः । मिराक्षतिरपीशमो मन्वन् यःमनोऽवतु ॥
 समाप्तिर्वा । इति सकलजगद् विभक्तिं या सा मधुरिपुमोक्षकरोन्निपलक्षणा ।
 रमयति च हरं भिवास्वरूपा यितरतु वो विभवं शुभानि साक्षा ॥
 विषयः । दुर्गाभक्तिमाद्यादिकथनं ।

CCXXXV.

Mahānīla Tantra. On the devinity of Śiva and Śakti, and their mantras.

२३५ । महानीलतन्त्रं ।

पञ्चकारः शिवः ।
 विवरणं । प्राचीनमपरिगृह्य । प० ८५ । पङ्क्ति० १-३ । स्तो०—१ । अ० वङ्गीयं ।
 कां कामजः । कां—१ । स्त्री० नवहोषलक्ष्मणनगरमहाराजवीयुतसतीमन्मन्त्रायः ।
 प्रा० वा० । कैलाशशिखराकटं देवदेवं जगद्गुरुं । मदा क्षेममुखी दुर्गा पत्रच्छ नगनन्दिनी ।
 समाप्तिर्वा । यथा शक्त्या तु दीधेत देशकालानुरूपतः । न वित्तमायं कुर्वीत न श्राव्यं कुरवे सुधीः ।
 इति महानीलतन्त्रे हरगौरीसंवादे एकविंशः पटलः ।
 विवरणं । शिवशक्तिप्राधान्ययोगस्वरूपादिनिरूपणं ।

CCXXXVI

Tīrī pradīpa. A compendium, in five chapters, on the principles of the Śākta faith, and the rules to be observed in the worship of Tārā. By Lakṣmīnaga Deśika.

२३६ । ताराप्रदीपः ।

ग्रन्थकारः लक्ष्मणदेशिकः ।
 विवरणं । प्राचीनमपरिगृह्य । प० ९० । पङ्क्ति० ६-० । स्तो०—१ । अ० वङ्गीयं । कां
 कामजः । कां—१ । स्त्री० नवहोषलक्ष्मणनगरमहाराजवीयुतसतीमन्मन्त्रायः ।
 प्रा०वाक्यं । पञ्चाशद्वर्षेभ्यो सकलजगन्मयो नादचिद्रूपमासी कापी सत्ता विधाता परमेश्वरवरो
 निष्कलो निर्विकारः । आधारे शिङ्गनाभौ हृदि गलवदने भालदेशे स्तम्भकातो
 यो रामभद्रः स जयति नितरां योगिनां ज्ञानमयः ।
 नत्वा वेदाब्धिपारं द्विजकुलतिलकं व्यासदेवं विवानैर्लोकानां धर्महेतो कलि-
 मवविभवे तारकार्थे प्रथमान् । स्वर्चं सत्कारभूतं विविधजनचितं मन्त्रमन्त्रादिगुणं
 आदये भवमुक्तिवरदजनविधौ शास्त्रमेतत् समस्तान् ॥

समाप्तिना० । एतद्रहस्यं परमं कथितं प्रतिगोपितं । न दद्यात् भक्तिहीनाय निर्धनाय कदाचन ॥

इति श्रीलक्षणदेशिकविरचिते ताराप्रदीपे नामात्मन्वकथनं नाम पञ्चमः पटलः ।

विषयः । १ पटले मन्त्रसाधनविवरणं । २ पूजासङ्केतकथनं । ३ मन्त्रसङ्केतकथनं ।

४ साधनसङ्केतः ॥ ५ नामात्मन्वकथनं ।

CCXXXVII.

Kārtavīrya-dīpadāna Paddhati. Rules for dedicating lighted lamps to Kārta-rīrya. By Lakshmana Deśika.

२३७ । कार्तवीर्यदीपदानपद्धतिः ।

ग्रन्थकारः लक्षणदेशिकः ।

विवरणं । प्राचीनतमपरिग्रहश्च । प० १६ । पङ्क्ति० ७-८ । श्लो० १५० । अ० वङ्गीयं ।

आ० कागजः । का०—१ । स्था० नवद्वीपलक्षणनगरस्थमहाराजजीयुतसतीश्वन्द्रायः ।

प्रा० वाक्यं । अथ कार्तवीर्यदीपदानप्रयोगः । तत्र वसन्तशिशिरर्षेमन्त्रद्वयं वर्षाशरदोर्वा ।

वैशाखश्रावणादिनकार्तिकमासेश्वर्यपौषमास फाल्गुनमासेषु ॥

समाप्तिना० । इति श्रीकार्तवीर्यदीपदानपद्धतिः समाप्ता ।

विषयः । कार्तवीर्यप्रीत्यर्थकदीपदानविवरणं ।

CCXXXVIII.

Kālyāṇaśṭaka. A hymn to Kālī from the *Dakṣiṇā-Kālī-Kalpa.* By Viṣṇu.

२३८ । काव्यष्टकं ।

ग्रन्थकारः—१ ।

विवरणं । प्राचीनतमपरिग्रहश्च । प० ७ । पङ्क्ति० १८ । श्लो० १०० । अ० वङ्गीयं ।

आ० कागजः । का०—२ । स्था० नवद्वीपलक्षणनगरस्थमहाराजजीयुतसतीश्वन्द्रायः ।

प्रा० वाक्यं । भैरव उवाच ॥ सुखासीनं जगन्नाथं कैलासे गिरिजेकदा । आलिङ्ग्याच्च कथं वाचं

दत्ताऽङ्गाज्ये वन्दने ॥

समाप्तिना० । वाचा बृहस्पतिमनो गजवाजिचन्द्रमन्त्रेणानुचरणो दिवि कोदने च ।

इति श्रीदक्षिणकालिकाकल्पे विष्णुना विरचितं काव्यष्टकं समाप्तं ।

विषयः । कालिकास्तवः ।

CCXXXIX.

Sanatkumāra Tantra. A Vaishṇava Tantra, attributed to Sanat-kumāra, one of the earliest Rishis. Its contents are ; 1st. mantra of Viṣṇu ; 2nd. 3rd. & 4th. worship of Kṛishṇa ; 5th. mystic mantras of Viṣṇu ; 6th. mystic mantras of Gopāla ; 7th. the form in which Gopāla should be worshipped ; 8th. Homa &c. explained ; 9th. a charm for overcoming evils of every kind ; 10th. ritual for attaining perfection in the mantras ; 11th. initiation in the mantras.

२३८ । सनत्कुमारतन्त्रं ।

ग्रन्थकारः सनत्कुमारः ।

विवरणं । नवीनमपरिग्रहश्च । प० २८ । पङ्क्तिं ६ । श्लो० १०४ । च० वहीयं ।

का० कामजः । का०—? । स्था० कलिकान्तास्थश्रीयुतवावुयतीन्द्रमोहनटाकुरः ।

प्रा० वाक्यं । नमः कनककिञ्जल्कपीतनिर्झलवाससे । महावीजरिपुस्तम्बसृष्टचक्राय चक्रिणे ॥

सुविक्रिणे वने रम्ये सिद्धचारणसेविने । सनत्कुमारं नम्राय परम्येदं पुलस्तकः ।

समाप्तिवा० । दक्षिणाभिमुखं कृत्वा दक्षिणेदं यः समाहितः ।

लक्ष्मीसहस्रं गृहं साक्षात् विसृज्य न विमुञ्चति ।

इति सनत्कुमारीयतन्त्रे एकादशः पटलः ।

विषयः । १ विष्णुमन्त्रकथनं । २-६-४ श्रीकृष्णपूजादिकथनं । ५ श्रीकृष्णविषयकमन्त्रान्तरकथनं । ६ गोपालमन्त्रकथनं । ७ गोपालपूजाकथनं । ८ होमादि-निर्णयः । ९ वैश्वोक्तामन्त्रलक्षणं । १० पुराणरत्नविधानं । ११ दोषाविधिकथनं ।

CCLX.

Tantra Ratna. This MS. is incomplete ; it contains 5 Patalas on the following subjects : viz. secret congregation ; time for initiation ; mystic diagrams ; rituals ; regulation of the breath and gesticulation during worship. By Śrīkṛishṇa Vidyāvāgīśa.

२४० । तन्त्ररत्नं ।

ग्रन्थकारः श्रीकृष्णविद्यावागीशः ।

विवरणं । नवीनमपरिग्रहश्च । प० २८ । पङ्क्तिं ११- । श्लो० १८०० । च० वहीयं ।

का० कामजः । का०—? । स्था० कलिकान्तास्थश्रीयुतवावुयतीन्द्रमोहनटाकुरः ।

प्रा० वाक्यं । नित्यामन्दो परां वन्द्यं ब्रह्मरूपं गुणान्तरं । सर्वभूतमयीन्द्रवी श्रीमन्तिपरासुन्दरी ।

पुराणकरसं ग्रन्थे गणेरं पार्वतीसुतं । यस्य अरण्यभावेण विद्वा बुरेभक्तिरपि ।

समाश्रिताः । अश्रितं ।

विषयः । १ चक्रविचारः । २ दीक्षाकालनियमः । ३ सर्वतोभद्रमण्डलादिकथनं । ४ साङ्ग
पूजनादिविधानं । ५ मातृकान्यासादिकथनं ।

CCLXI.

Devī Upanishad. On the preeminence of the Devī as the supreme
devinity.

२४१ । देव्युपनिषत् ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । नवीनमपरिशुद्धम् । प० १ । पङ्क्ति ६-० । स्तो० ५० । अ० बह्वर्गीयं । भा०

कागजः । का०—? । स्या० कलिकास्तोत्रश्रीयुतवायुयतीन्द्रमोहनठाकुरः ।

प्रा० वाक्यं । श्रीं सर्वे देवा देवीमुपतस्थुः । काऽसि त्वं महादेवी साऽब्रवीदहं ब्रह्मसकृपिणी ।

ममः प्रकृतिपुरुषात्मकं जगत् प्रत्यक्षामृत्युं च दमानन्दानन्दौ ।

समाश्रिताः । प्राणप्रतिष्ठायां जपत्वा प्राणानां प्रतिष्ठा भवति भौमाश्रित्यां महादेवीनम्रिषौ जपत्वा

महाशक्त्युं तरति महाशक्त्युं तरति य एवं वेद इत्युपनिषत् । इति देव्याद्यवका

श्रीं सम्पूर्णं ।

विषयः । देव्याः जगत्कतृत्वादितिपादिनी वृत्तविधा ।

CCLXII.

Śakti-ratnākara. A work of the Tantra class in five chapters.
Contents: 1st. an enquiry into what is Brahma; 2nd. the true nature of
Durgā; 3rd. the merits of her many names; 4th. the merits of wor-
shipping her; 5th. the nature and attributes of Mahāvidyā.

२४२ । शक्तिरत्नाकरः ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । नवीनमपरिशुद्धम् । प० १६ । पङ्क्ति ६ । स्तो० ८२६ । अ० बह्वर्गीयं ।

भा० कागजः । का०—? । स्या० कलिकास्तोत्रश्रीयुतवायुयतीन्द्रमोहनठाकुरः ।

प्रा० वाक्यं । । या शक्तिर्गिरिशस्य चतुर्दशका दृष्टिपरा शम्भो कण्ठे गीः श्रुवणे रत्ना च रत्नना-

मध्ये रसैकात्मिका । प्राणे याऽपि च मन्थिका किमपरं प्राणात्मिका मानसे । वन्दे त ।
चिन्तयेकवन्दितापदां भूयोऽपवर्गप्रदां ।

समाप्तिवा० । मकारः सिद्धिदः प्रोक्तो रेफः पापघ्न दाहकः ।

उकारः शत्रुरित्युक्तस्तथाका गुरुः परः ।

गुरुर्गच्छा गुरुर्विष्णुर्गुरुर्देवो मरेश्वरः ।

गुरुर्देवान् परं नास्ति तस्मै श्रीगुरवे नमः ।

इति मन्त्रिरत्नाकरे श्रीविद्यामहाविद्यानिरूपणं नाम पञ्चम उक्तायः । समाप्तश्चायं-
ग्रन्थः ।

विषयः । १ ब्रह्मनिरूपणं । २ दुर्गास्वरूपनिरूपणं । ३ भगवत्या नाममाहात्म्यं । ४ दुर्गारा-
धनमाहात्म्यं । ५ महाविद्यानिरूपणं ।

COLXIII.

Urdhvaśāyā Sanhitā. A treatise on modern Vaishṇava faith, attributed to Nārada. Its contents are ; 1st. faith in the spiritual guide ; 2nd. incarnations ; 3rd. derivation of the mystic mantra for the worship of Gaura and Chaitanya ; 4th. praise of the *tulasi* plant ; 5th. praise of the river Ganges ; 6th. worship of the spiritual guide ; 7th. hymn to Nārāyaṇa ; 8th. praise of Gayā as a place of pilgrimage ; 9th. praise of the month Kārtika, as the season meet for the performance of religious acts ; 10th. various sects of Vaishṇavas ; 11th. worship of Vaishṇava saints ; 12th. offences against the Vaishṇava religion.

२४३ । ऊर्ध्वाशायसंहिता ।

ग्रन्थकारः नारदः ।

विवरणं । नवीनसपरिग्रहश्च । पं० १४ । पङ्क्तिः ८ । अ० २५२ । अ० वङ्गीयं ।

आ० कामजः । का०—१ । स्वा० कलिकामास्यश्रीश्रुतवानुयतोन्नतोन्नटाक्षरः ।

प्रा० चाक्यः । कदाचित् शुभमासेन नारदं मुनिमत्तमं । पत्रञ्च नियतो मूला व्यास लोकमस्कृतः ।

महामुने कथय मे विष्णुभक्तिमनुमतां । विष्णुभक्तिश्च कान्तैर्ज्ञान इवतारगुणोत्तया ।

समाप्तिवा० । अष्टादशपुराणादि महाभारतमेव च । श्रुत्वा यत् फलमाप्नोति तद्दूर्लभायधनवान् ।

प्रत्यहं पूजनं कुर्यात् पुस्तकञ्च तु वैष्णवः । लोकोनारायणस्यैव पंथाय भक्तिभावतः ।

इत्यूर्ध्वाशायसंहितायामपराधकथनं नाम द्वादशोऽध्यायः ।

इत्यूर्ध्वाशायसंहिता समाप्ता ।

विषयः । १ गुरुभक्तिकथनं । २ अवतारकीर्तनं । ३ भौरसन्तोषादयः । ४ तुलसी-
माहात्म्यवर्णनं । ५ गङ्गामाहाट्यं । ६ गुर्वादपूजाकथनं । ७ नारायणस्तवः ।
८ श्यामाहाट्यं । ९ कार्तिकसारमाहाट्यं । १० दैत्यवधमणनं । ११ वैष्णव-
सङ्ख्यानारपूजा । १२ अपराधकथनं ।

CCXLIV.

Tantra-gandharva. An elaborate treatise on the various subjects
of Śākta religious observances, attributed to Dattātreya, author of one
of the original Smritis.

२४४ । तन्त्रगन्धर्वः ।

गुन्धकारः दत्तात्रेयः ।

विवरणं । नवोपमपरिच्छदश्च । पं० १८२ । पङ्क्तिं ६ । स्तो० ४५०५ । अ० वक्त्रोद्यं ।

आ० कामजः । का०—२ । स्था० कलिकामास्याग्रोत्तवावुचनीन्द्रमीश्वरठाकुरः ।

प्रा० वाक्यं । यं वदन्त्यसत्तात्मानः पुरुषं प्रकृतेः परं । चिद्रूपं परमानन्दं वन्दे तं विष्णुनाशनं ।
भर्तारं गुणद्विगुण्यसत्तुलं गत्वाभिसारकमादिवन्ती कुलवन्दनैव गुणवत्यानन्दकान-
न्वती । मेते युग्ममुञ्जयतेकुटिला या मेरुमूलं गता सूते जगुस्तानि तानि सुर-
जिन्मुह्यानि पायादधौ ।

समाप्तिवा० । अनेन ज्ञानमाप्नोति संसारार्णवनाशनं । तस्मादेवं विदितैव कैवल्यं फलमश्नुते ।
इति तन्त्रगन्धर्वं द्विज्वारिंशत् पटलः ।

विषयः । १ देवीं प्रति सहादेवस्य गीतमोक्तशास्त्रादीनामनादेयलक्षणं । २ भक्ति-
मन्त्रकथनं । ३ पञ्चमोविद्यामाहाट्यं । ४ विपुराकवचः । ५ विपुर-
चुन्दर्यायनूनादिकथनं । ६ विपुरादेव्याः पूजादिकथनं । ७-८-९
१० षोडशमाहकान्यासकथनं । ११ करग्रह्यादिकथनं । १२ षोडशोपचारपू-
जादिकथनं । १३ साङ्गवह्निदानविधानं । १४ खेवर्यादिगानाविधमुद्राकथनं ।
१५ पूजोपचारकथनं । १६ सयविशेषादिकथनं । १७ प्रकटादिभक्तिविशेष-
पूजनं । १८ उपविधानं । १९ वटुकादिविधानं । २० —२१-२२ शेषिकादेव्याः
पूजमादिविधानं । २३ कुमारीपूजाकथनं । २४ तत्फलकथनं ।
२५ पुण्यस्त्रेवादिकथनं । २६ गुरुशिष्यलक्षणकथनं । २७ दीक्षाविधानं । २८-२९
पुरस्कारविधानं । ३० ईशमन्त्रजपकथनं । ३१ होमविधानं । ३२ मुद्रा
धारणविधिः । ३३ पूजाभिष्टानस्थानकथनं । ३४ कुलाचारादिकथनं ।
३५ रात्रौ भक्तिविशेषपूजाकथनं । ३६ कुलपूजाकथनं । ३७-३८ भक्ति-

माहात्म्य । २८ कौलाचारकथनं । ४० शिवशक्तिज्ञानं । ४१-४२ तत्त्वज्ञान-
कथनं ।

CCXLV.

Kula-chūḍā-maṇi Tantra. This MS. is incomplete. Its subject is the adoration of the Devī through the medium of wine, women &c. It is one of the text books of the Kaulas, a sect of lecherous drunkards.

२४५ । कुलचूडामणितन्त्रं ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । नवीनमपरिशुद्धं । पं० २२ । पङ्क्तिः ५ । खो० ४६० । अ० बङ्गीयं ।

आ० कामजः । का०—१ । स्था० कलिकातास्तुत्रोद्युतवायुयतीन्द्रमोहनढाकुरः ।

प्रा० वाक्यं । अमङ्गला विपुला देवि अमङ्गलाया च कालिका ।

वागीश्वरी तथाऽमङ्गला तथा चाप्यकुलाकुला ॥

मातङ्गिनी तथा पूर्णा विमला चण्डनायिका ।

विपुलैकजटा दुर्गा या धाम्ना कुलचन्द्रो ॥

वैष्णवं गारुपत्यं तथा सौरमतं तथा । शैवं शङ्करज.तच्च यत्किञ्चिद्भूतसम्भवं ॥

समाप्तिवा० । खण्डितं ।

१ पटले कुलतन्त्रप्रशंसा । २ कौलकर्तव्यानुष्ठानकथनं । ३ कुलशक्तिपूजा-
विधानं । ४-५-६ कौलिकानुष्ठानविशेषः । ७ मन्त्रपद्धत्यां स्तुतिदिक्कथनं ।

CCXLVI.

Kankāla-milini Tantra. An original Tantra in fifty thousand verses. The portion found contains: 1st. the relation of the Devī to the letters of the alphabet; 2nd. the mystic diagram of the *Yoni*; 3rd. adoration of the spiritual guide; 4th. the mantra of Mahākālī; 5th the mode of praying with it.

२४६ । कङ्कालमालिनीतन्त्रं ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । नवीनमपरिशुद्धं । पं० २८ । पङ्क्तिः १ । खो० ६०६ । अ० बङ्गीयं ।

आ० कामजः । का०—१ । स्था० कलिकातास्तुत्रोद्युतवायुयतीन्द्रमोहनढाकुरः ।

प्रा० वाक्यं । श्री भेरुवाच । विपुलेश महेशान पार्वतीप्रसन्नम् ।

जगद्गन्धं शूलपाणे वर्धनानां कारणं वद ॥

समाप्तिवा० । प्रत्यहं प्रजपेदादौ तदा मिहिः प्रजायते । सत्यं सत्यं परं सत्यं सत्यपूर्वं समीरितं ।
इति दक्षिणाध्याये सार्द्धसप्तम्ये कङ्कालमालिनोत्तम्ये पुरश्चरणदिकथनं नाम पञ्चम
पटलः ।

विषयः । १ अकारादिवर्णानां शिवशक्तिसंस्कथनं । २ शोनिमुद्राकथनं । ३ गुरुपूजा-
तत्त्वव्यादिकथनं । ४ महाकालोत्तमन्वकथनं । ५ पुरश्चरणविधानं ।

CCXLVII.

Guru Tantra. The spiritual guide, his character and adoration.

२४० । गुरुतन्त्रं ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । नवीनं परिग्रह्य । प० २२ । पङ्क्ति० ४ । श्लो० २१४ । अ० वङ्गीयं ।

आ० कामजः । का०—? । स्थ० कलिकाताम्रदीपनवायुयनोत्तमोदनवाकुरः ।

प्रा० वाक्यं । कैलाशशिखरासीनं देवदेवं जगद्गुरुं । शङ्करं रश्मिं प्रीत्या पश्यन् परमेश्वरी ।

श्रीदेव्युवाच । देवदेव जगद्गन्धं सृष्टिस्थित्यन्तकारक ।

परमेश महेशान् सर्वभूतचित्ते रत ॥

समाप्तिवा० । इत्युक्तं मम तन्त्रराजमतुलं पुण्यं यशस्यं कृती नित्यं शम्भुमहेश्वरीगुरुपदं ध्यात्वा
मदा वै पठेत् । तस्मासीत किल भक्तिगतिवद्विता मुक्तिः करस्यायिनो । वयं याति
महोपनिः प्रतिदिनं लक्षोत्तरोऽर्थं भवेत् ॥ इति श्रीगुरुतन्त्रे पञ्चमः पटलः ॥

विषयः । गुरुपूजापूजामाहादादिकथनं ।

CCXLVIII.

Brahmāṇḍa-jñāna Tantra. A Tantra on the origin and destruction of the universe, and the knowledge of the divine essence.

२४८ । ब्रह्माण्डज्ञानतन्त्रं ।

ग्रन्थकारः ।

विवरणं । नवीनं परिग्रह्य । प० १० । पङ्क्ति० ६ । श्लो० २४० । अ० वङ्गीयं ।

आ० कामजः । का०—? । स्थ० कलिकाताम्रदीपनवायुयनोत्तमोदनवाकुरः ।

प्रा० वाक्यं । कैलाशशिखरासीनं देवदेवं जगद्गुरुं । पृथ्व्यैव उमा देवी ब्रह्मज्ञानं महेश्वरं ।

कृतः सृष्टिर्भवत्येव कृतः सृष्टिर्विनश्यति । ब्रह्मज्ञानं कथं देव सृष्टिसंहारवर्जितं ।
 समाश्रिताः । पुण्याह्वा नमिदं देवि विचार्य ब्रह्मविद्भवेत् ।
 निन्दका यान्ति नरकं नाहं चास्मि भक्तेश्वरि ।
 इति श्रीपार्वतीश्वरसंवादे ब्रह्माण्डज्ञानसहाराजतन्त्रे पद्यसः पटलः ।
 विषयः । ब्रह्मतत्त्वविरूपणं ।

CCXLIX.

Uttara Tantra. This treatise includes ten chapters on the following subjects of the Śākta faith, viz: 1st. duties of the faithful; 2nd. the mode of performing them; 3rd. proper persons for initiation into the faith; 4th. description of *Kula-Śakti*; 5th. the peculiarities of the persons who are fit to worship her; 6th. different forms of Śakti; 7th. praise of Śakti; 8th. praise of a disgustingly obscene form of worship called *Sayambhu-kusuma*; 9th. different forms of seats proper during worship; 10th. praise of sacrifice.

२४६ । उत्तरतन्त्रं ॥

अन्वकारः—

विवरणं । नवीनमपरिशुद्धं । पं० ११ । पङ्क्तिः ६ । ओ० ११० । अ० यज्ञीयं ।

आ० कामजः । का०—? स्था० कस्तिकातःस्थश्रीयुतबाबुधतीन्द्रमोहनठाकुरः ।

प्रा० वाक्यं । वयःस्थले समाप्तीनां देवी पश्य शङ्करं ।

भगवन् साधकानाञ्च कथयस्व क्रियाविधिं । श्रुताणि सर्वतन्त्राणि ध्यासलादीनि वै प्रभो ।

कुत्रापि न युतो देव क्रियाया विधिरुत्तमः ।

समाश्रिताः । नाम्नादात्र कलापे वा श्रममानकाश्च निर्दिष्टे । शनिभौमदिने वाऽपि न वारे मृतकान्धवे ।

इत्युत्तरतन्त्रे श्वरपार्वतीसंवादे दशमः पटलः ।

विषयः । १ क्रियाविधानं । २ प्रयोगः । ३ पावननिर्णयः । ४ कुलशक्तिकथनं । ५ कुल-

साधकलक्षणं । ६ कलाप्रशंसा । ७ शक्तिप्रशंसा । ८ स्वयम्भूकुसुमसाहास्यं ।

९ आसनविधानं । १० वक्तिप्रशंसा ।

CCL.

Haṭha-dīpikā. A Yoga manual, by Svātmérāma. Its contents are; 1st. overcoming of the passions and regulation of habits; 2nd. regula-

tion of the breath ; 3rd. mystic diagrams ; 4th. the highest form of meditation.

२४८ । हठदीपिका ।

ग्रन्थकारः स्वात्मरामः ।

विवरणं । नवीनमपरिशुद्धं । प० १४ । पङ्क्ति० ८ । श्लो० ४४८ । अ० बह्वीयं । आ० कागजः । का०—? । स्या० कलिकातास्थश्रीयुतबाबुयतीन्द्रमोहनठाकुरः ।

प्रा० वाक्यं । श्रीवादिनाथाय नमोऽस्तु तस्मै येनोपदिष्टा हठयोगविद्या ।

विराजते प्राद्वतराजयोगमारोढुमिच्छोरधिरोहणीव ॥

प्रणम्य श्रीगुरुं नाथस्वाम्यारामेण योगिना । केवलं राजयोगाय हठविद्यापदिश्यते ॥

धान्या ब्रह्मतत्त्वान्तराजयोगमजानतां । हठप्रदीपिकां धत्ते स्वात्मरामः चपाकरः ॥

समाप्तिवा० । खण्डितं ।

विषयः—? । १ यमनियमामनलक्षणं । २ रेचकादिप्राणायामलक्षणं । ३ खेचर्यादिमुद्रा-
कथनं । ४ समाधिक्रमकथनं । अथ किञ्चिद्व्यूनचत्वारः पटलाः सन्ति ।

CCL.

Adbhuta-Charita. Terrestrial, atmospheric and celestial portents, and the mode of overcoming their evil effects by mantras and religious observances.

२५० । अद्भुतचरितं ।

ग्रन्थकार ईश्वरः ।

विवरणं । नवीनमपरिशुद्धं । प० १४ । पङ्क्ति० ७ । श्लो० १८२ । अ० बह्वीयं । आ० कागजः । का०—? । स्या० कलिकातास्थश्रीयुतबाबुयतीन्द्रमोहनठाकुरः ।

प्रा० वाक्यं । दुर्निमित्तान्यथो बध्यैऽष्टशतं मुनिपुङ्गवाः ।

येषां यदुपपद्येतैष तेषां भान्ति यथाक्रमान् ॥

समाप्तिवा० । चन्द्रमण्डलकद्वन्द्वं उक्तावक्ष्यप्रपातनं । दर्शने राष्ट्रदुर्मित्रं मरकं वृषतिचयः ॥

इतीश्वरभाषिताद्भुतचरितं समाप्तं ॥

विषयः । भौमदिव्यान्तरिक्षविधेयान्तर्लान्तिकथनं ।

Dattātreyā Saṁhitā. A work of the Tantra class, on the details for the performance of Yoga, or meditation for the attainment of perfection in this life. By Dattātreyā.

२५१ । दत्तात्रेयसंहिताः ।

ग्रन्थकारः दत्तात्रेयः ।

विवरणं । नवीनं परिग्रहप्रायश्च । प० ८ । पङ्क्तिः १ । श्लो० २२५ । अ० वक्ष्येयं । आ० कामजः । का०—? । स्या० कलिकातास्थयोयुतबाबुयनोन्द्रमोहनटाकुरः ।

प्रा० वाक्यं । अग्निचक्रपिण्डे चिदात्मने सुखसहस्रपिण्डे ।

पदैर्लभिसिद्धादिभिर्नमोऽपि तायते नमः ॥

साङ्गतिर्मुनिवर्योऽसौ भूतले योगमिच्छया ।

सकलं परिभ्रम्य नैमिषारण्यमागवान् ॥

सुगन्धिं नागाकुसुमैः स्वादुमत्फलमङ्गलैः ।

शास्त्राभिः शोभितं पुष्पं जलकासारमण्डितं ॥

समुनिर्विचरंस्तत्र ददर्शोऽस्य तरोरधः ।

वेदिकायां समासीनं दत्तात्रेयं महासुनिं ॥

समाग्निरा० महासायाप्रसादेन सर्वेषामलि तत् सुखं ।

एतत् सर्वं यथा युक्तं तदेव धारयेत्ततः ॥ इति दत्तात्रेयभाषिते योगप्रकरणे दत्तात्रेयसंहिता समाप्ता ।

विषयः । योगाङ्गयमनियमादिवक्त्रविधयेगोपायकथनं ।

Abhuta-sāra. Terrestrial, atmospheric and celestial omens of approaching evils, such as earthquakes, meteors, comets, &c., and the means of obviating their mischievous effects. This work quotes No. CCLI. By Mahādeva Sarmā.

२५२ । अद्भुतसारः ।

ग्रन्थकारः महादेवः ।

विवरणं । नवीनं परिग्रहप्रायश्च । प० १६ । पङ्क्तिः ७ । श्लो० ४८० । अ० वक्ष्येयं ।

आ० कामजः । का०—? । स्या० कलिकातास्थयोयुतबाबुयनोन्द्रमोहनटाकुरः ।

प्रा० वाक्यं । गत्वा श्रीमपद्मन्दं शास्त्राष्टालोक्य मूरिभः ।

लिख्यतेऽद्भुतसारोऽयं श्रीमहादेवशर्म्मेणा ॥

अथाहुर्न । वसिष्ठसंहितायां ।

अथानः सम्भवस्यामि उवाताध्यायमुत्तमं ।

अन्यत्वं प्रकृतेर्यत्तत् साक्षादुत्पातमञ्जकं ॥

समाप्तिवा० । प्रभुः प्रथमकल्पस्य योऽनुकल्पेन वर्णिते ।

न साम्प्रदायिकं तस्य दुर्मतेर्विद्यते फलं ॥ इत्यद्भुतसारः समाप्तः ।

विषयः । दिव्यनाभसमूभिजन्निविधेयात्तशान्तिकथनं ।

No. CCLIII.

Sārachintāmaṇi. A Tantra compilation on *Dikshā* or initiation in the mantras, and the rituals of Śākta worship. By Bhavānīprasāda.

२५३ । सारचिन्तामणिः ।

ग्रन्थकारः भवानोपमादः ।

विवरणं । नवीनसपरिशुद्धश्च । प० १५४ । पङ्क्ति० ८ । श्लो० ५५४४ । अ० बह्वीये । आ०

कागजः । शकाब्दः १०५४ । स्या० कलिकाताख्यश्रीयुगवायुयतोन्द्रभोहनवाङ्कुरः ।

प्रा० वाक्यं । नत्वा श्रीशिवमुन्दरीपदयुगं नित्यं हि यथोग्निने

ध्यानासक्तहृदोऽप्यसौ युगशतं भासादिताः सत्परं ।

तन्वाणां कतिचिन्तानि कियतां श्रीमद्भवानीप्रसा-

देनोद्भूतं वितन्वतेऽर्चनविधिः श्रीसारचिन्तामणिः ॥

समाप्तिवा० । शृष्टे द्वेषो भवति च सत्यं मध्ये रोगो विलसति नित्यं ।

क्रोडे मृत्युं वदमि महेष्टः क्रोडे शृष्टे बलते युयशः ॥

क्रोडे मा * * * * मद्राम मध्ये शृष्टे । इति समाप्तः ॥

विषयः । दोक्षाद्यवस्थाकडमादिचक्रादिविधिनित्यानुष्ठानपूजामन्त्रोद्गारादिबहुविधशक्तिवि-

षयकानुष्ठानकथनं ।

No. CCLIV.

Gheraṇḍa Saṁhitā. A Tantra, in seven chapters, on *Upadesa*, or the mode of performing the Yoga form of Śākta worship. By Gheraṇḍa.

२५४ । घेरण्डसंहिता ।

ग्रन्थकारः घेरण्डः ।

विवरणं । नवीनसपरिशुद्धश्च । प० १८ । पङ्क्ति० ६ । श्लो० ४५६ । अ० बह्वीये । आ०

कागजः । का०—? । स्या० कलिकाताख्यश्रीयुगवायुयतोन्द्रभोहनवाङ्कुरः ।

प्रा० वाक्ये । आदीश्वराय प्रणमामि तस्मै येनोपदिष्टा हठयोगविद्या ।

विराजते प्रोद्यन्नराजयोगमारोहमिच्छन् विधियोग एव ॥

एकदा चण्डकापालिर्गत्वा घेरणकुट्टिरं ।

प्रणम्य वितयाद्भक्त्या घेरणं परिश्रुञ्चति ॥

चण्डकापालिरुवाच ।

घटस्थयोगं योगेश तत्तज्ज्ञानस्य कारणं ।

ददानीं श्रोतुमिच्छामि तद्वदस्व योगेश्वर ॥

समाप्तिवा० । इति ते कथितं चण्ड समाधिं दुर्लभं परं ।

यज् ज्ञात्वा न पुनर्जन्म जायते भूमिसण्डले ॥

इति घेरणसंज्ञितायां घटस्थयोगसाधने घेरणचण्डसंवादे समाधियोगो नाम
सप्तमोपदेशः ।

विषयः । १ उगदेशे धैत्यादिपट्कर्माकथनं । २ घटस्थयोगकथनं । ३ घटस्थयोगमुद्रा-
प्रकरणं । ४ प्रत्याहारप्रयोगकथनं । ५ प्राणायामसूत्रं । ६ ध्यानयोगकथनं ।
७ समाधियोगः ।

No. CCLV.

Dakṣiṇā-Kālīkā-saṅkṣhepa-pūjā-prayoga. A compilation, from
divers Tantras, on the details of worshipping Dakṣiṇā Kālī. By
Harakumāra Thākura. The author was a member of the Tagore
family of Calcutta, and died about fourteen years ago.

२५५ । दक्षिणकालिकासंक्षेपपूजाप्रयोगः ।

यन्त्रकारः हरकुमारठाकुरः ।

विवरणं । नवोनं परिशुद्धं । प० २६ । पङ्क्ति० ८ । श्लो० ४६८ । अ० वहीयं । आ०

काननः । का०—? । स्था० कलिकातास्तत्रोद्युतवायुयतोन्द्रमोदनठाकुरः ।

प्रा० काव्यं । तत्रादौ प्रातःकालाय गच्छास्तः साधक उन्नराभिमुखो भूत्वा खनामौ दक्षिण-
श्लोपरि वामहस्तं निधाय शिरःस्थमदश्चदलकमले शिवस्वरूपिणमित्यादि ।

समाप्तिवा० । कुमारीपूजनकर्म्मणः साङ्गतार्थं दक्षिणामिदं रजतं कुमार्य्यै अर्घं ददे । ततो
अष्टिद्रावधारणं कुर्यात् । इति कुमारीपूजा ।

विषयः । दक्षिणकालिकायाः आसनशुद्धादिमन्त्रितपुरस्सरणादिविधानं ।

Siddha-nāgarjūṇiya. A Tantra on the attainment of supernatural powers, and the means of causing death by imprecation, and securing the good-will and affection of kings, women, &c. By Siddhanāgarjuna.

२५६ । सिद्धनागार्जुनीयः ।

ग्रन्थकारः सिद्धनागार्जुनः ।

विवरणं । नवीनमपरिगृह्यम् । पृ० ७२ । पङ्क्ति० ६ । श्लो० १८०० । अ० वक्ष्येयं । आ० कागजः । का०—? । स्था० कलिकातास्त्रश्रौतवायुयतीन्द्रमोहनटाकुरः ।

प्रा० वाक्यं । यः शम्भुः परमात्ययः परमिवः कः कालाकालानलो

ध्यानान्तोतमनादिनित्यनिचयः सङ्कल्पमङ्कोचयेत् ।

आभासान्तरहामकः समरसः सन्मानसबाधकः

सोऽयं सर्व्वचितं ददातु जगतां विद्यादिमिहायुक्ते ॥

समाप्तिवा० । ॐ नमो समुद्रतीरे वलिगिलिवाङ्गोलागुडचोपोद्वा कण्डमाला भस्मान्नकरि
आधीया वेतालचोमहारो शक्तिपरे ॐ फट् स्वाहा ॥ ० ॥ एह मन्त्रमणिपाय
तिने चेटरा २७ उगि येवलि इत्यादिदशमे ।

इति श्रीसिद्धनागार्जुनविरचिते कच्छपुटे सर्व्वसङ्कल्पनाम एकविंशतितमः

पटलः ॥ समाप्तोऽयं ग्रन्थः ।

विषयः । मन्त्रसाधनं — वशीकरणं — राजादिवशीकरणं — भारणेचाटना-
दिप्रयोगः ।

Yantra-Chintāmaṇi. A Tantra compilation, by Dāmodara, on fascinating, killing, paralyzing, &c., females, kings and enemies, by means of charms and mystic diagrams.

२५७ । यन्त्रचिन्तामणिः ।

ग्रन्थकारः दामोदरः ।

विवरणं । प्राचीनमपरिगृह्यम् । पृ० २२ । पङ्क्ति० ११—१२ । श्लो० १२२० । अ० वक्ष्येयं । आ० कागजः । का०—? । स्था० कलिकातास्त्रश्रौतवायुयतीन्द्रमोहनटाकुरः ।

प्रा० वाक्यं । यं ध्यायन्ति सुरासुराश्च निखिला यक्षाः पिशाचोऽरगाः

राजानश्च तथा मुनीन्द्रनिवहाः सर्व्वार्थदं मिदये ।

भक्तानां वरदा भयप्रदकरं पाशाङ्कुशलङ्कृतं

चक्षुषामरवीच्यमानमनिर्गमोऽयं यथे शङ्करं ॥

समाप्तिवा० । नित्यं नद्यां प्रदानव्यमष्टोत्तरसहस्रकं ।

परस्परं भवेत् देयः सिद्धयेन उदाहृतः ॥

ॐ आमोदकि प्रमोदकि गौरि मे गौरि चमुकस्यामुकेन सह काकोलूकादिवत्
कुरु कुरु स्वाहा ॥ समाप्तश्चायं ग्रन्थः ॥

विषयः । वशीकरणमारणस्तन्मोक्षाटनादिविधानं ।

No. COLVIII.

Kulārṇava Tantra. An original Tantra, attributed to Ś'iva. Contents : 1, creation and existence of humanity; 2, advantages of the Kulāchāra system of worship; 3, praise of Urdhāmnāya and other Tantras on the subject; 4, derivation of mantras; 5, articles necessary for the Kula form of worship; 6, purification of those articles of sacrifice and of Vatuka; 8, Rules for drinking wine; 9, Yoga, as performed by the followers of the Kula system; 10, worship on particular auspicious days; 11, Rules of the Kula system; 12, adoration of the shoes of the spiritual guide; 13, characteristics of the spiritual teacher and the taught; 14, their trials; 15, attainment of power over mantras; 16, desirable objects; 17, name of the Guru, &c.

२५८ । कुलार्णवतन्त्रं ।

ग्रन्थकारः शिवः ।

विवरणं । नातिनवीनं परिग्रहप्रायश्च । पं० ७६ । पङ्क्तौ० १ । श्लो० २३०० । अ० वहीये ।

आ० कागजः । का०—? । स्या० कलिकानास्यदीयुनवाबुधनोन्द्रमोहनवाकुरः ।

प्रा० वाक्यं । भगवन् देवदेवेश पञ्चवक्त्रं विधायक । सर्वज्ञं भक्तिमुल्लभ शरणगतवल्लभ ॥

कुलेश परमेशान कर्णान्तवारिधे । अमारे घोरमंसारे सर्व्यदुःखमहोमसे ॥

समाप्तिवा० । ऊर्द्धाध्यायः समाख्यातः समाप्तेन च विल्लरात् ।

कुलार्णवमिदं प्राक्तं योगिनामुपनिर्णितं ॥

इति श्रीकुलार्णवमहादेशस्यै सर्वज्ञमोक्षमे सदादल्लक्ष्मण्ये पञ्चमखण्डे गुरुनान-
वासनादिकथनं नाम चतुर्दशोऽध्यायः ।

विषयः । १ जीवस्थितिकथनं । २ कुलमाहात्म्यकथनं । ३ ऊर्द्धाध्यायदिमाहात्म्यं ।

४ मन्त्रोद्धारदिकथनं । ५ कुलद्रव्यनिर्माणदिविधिः । ६ कुलद्रव्यमंस्कारादि-

कथनं । ७ वटुकादीनां कलिशक्त्यादिकथनं । ८ पानभेदादिकथनं । ९ कुल-

योगादिकथनं । १० विशेषदिवसपूजाकथनं । ११ कुलाचारविधिकथनं ।

१९ श्रीपादुकाभक्तिस्तवकथनं । १९ गुह्यशिक्षस्तवकथनं । १४ गुह्यशिक्ष
परोवादि कथनं । १५ पुरश्चरणादिकथने । १६ काम्यकर्मकथनं । १७ गुह्यनाम-
वारुणादिकथनं ।

No. CCLIX.

Yogāvalī Tantra. Tantric explanation of the *Yoga dogma.*

२५८ । योगावलितन्त्रं ।

ग्रन्थकारः — ?

विवरणं । नवीनमपरिग्रहश्च । पं० १७ । पङ्क्ति० ४ । स्तो० २७२ । अ० वङ्गीयं । आ०
कामजः । का०—? । स्था० कलिकानास्थश्रीयुतवायुयतीन्द्रमोहनटाकुरः ।

प्रा० वाक्यं । महादेव उवाच । एकोमूतं यथाऽऽकाशः शरीरं आयते तथा ।

यथा सप्तदलं चक्रं प्रमाणं द्वादशाङ्गुलं ॥

तस्य मध्यगते वायौ तदा गर्भः प्रजायते । वासचक्रे भवेन्नारी दक्षिणे पुरुषमेतः ॥

समाप्तिवा० । मूलाधारे पुनः पीता पिङ्गलाय गुणद्वये ।

एवं कृत्वा महादेवि पुनर्जन्म न विद्यते ॥

इति योगावलीतन्त्रे हरगौरीसंवादे मोक्षसाधने पञ्चमपटले कुलदीपनी समाप्ता ।

विषयः । देहात्म्यादिनिवृत्तिपूर्वकं योगविशेषादिकथनं ।

No. CCLX.

Tantra-pramoda. Rules for the performance of the Homa for ini-
tiation into the Tantric doctrine.

२६० । तन्त्रप्रमोदः ।

ग्रन्थकारः रामेश्वरः ।

विवरणं । नवीनं परिग्रहप्रायश्च । पं० २१ । पङ्क्ति० ५ । स्तो० १६८ । अ० वङ्गीयं ।
आ० कामजः । का०—? । स्था० कलिकानास्थश्रीयुतवायुयतीन्द्रमोहनटाकुरः ।

प्रा० वाक्यं । योसाधोऽहमथमण्डलसन्नाथाङ्गविधाननीं

रक्ताङ्गादनधारिणीं नवदिवानाथभाकृषिणीं ।

हस्ताभ्याममथं वरं विद्धतीमानन्दकन्धस्वलीं

बन्धे श्रीगुह्यमङ्गनातनुमतीं तेजसतीं सन्ततं ॥

यो जातः श्चिवीतले द्विजकुलश्रोतस्वतीनाथके

राकानिर्मलशर्ष्वरीपरिहृतः श्रीरामभद्रः कृती ।

ब्राह्मणजवशैर्यवीर्यनिचयेमंष्ट्रां मरीयानमो
 विद्याभिः प्रतिवासरं कल्पितप्रत्यर्थिविद्वद्गणः ॥
 न्यायालङ्कारनामा सुविदितसुष्ठुताभोधिभूकीर्तिपूर्ण-
 प्रलोणाङ्कनियामाकरकरनिकरो दिक्षु सर्वामु योऽयं ।
 भट्टाचार्यः प्रभिन्नो निखिलजनपदे जङ्गुकन्याप्रतीरे
 ज्ञानं स्नेहमराङ्गप्रिद्वयमरमिषहृद्धानधामैकबन्धुः ॥
 दानेर्दन्वदरोघदारणपटुर्थो भूमिनाकौकसां
 प्ल्यातय चितिमण्डलेचरगणैः संभविताङ्गप्रिद्वयः ।
 ज्ञानाऽयं क्रियतेऽखिलागममतं तस्य द्वितीयाध्याज-
 योराभेचरगर्भणा सुविदुषा तन्त्रप्रमोदः शुभः ॥

समाप्तिवा० । रामेचरभूमिपुररुते तन्त्रप्रमोदके ।

मङ्गलपदीक्षणविधिः सप्तमः पटलो गतः ॥ समाप्तश्चायं ग्रन्थः ।

विषयः । १ कुण्डविनिर्णयः । २ सुमादिनिर्णयः । ३ वज्रसंस्कारः । ४ होमविधानं ।

५ मङ्गलपदोच्चारणविधिः । ६ हवनीयवस्तुप्रमाणादिकथनं । ७ मङ्गलपदोच्चारणविधिः ।

No. CCLXI.

Sarasvatī Tantra. Contents: 1, means for vitalising mantras; 2, Yoni mudrá, or mystic diagram of the female emblem; 3, the goddess Kulluka; 4, the purification of the great bridge, &c.; 5, purification of the mouth; 6, the Yoga of life.

२६१ । सरस्वतीतन्त्रं ।

ग्रन्थकारः — ? ।

विवरणं । नवीनमपरिग्रहश्च । प० ५ । पङ्क्तिः ७ । ओ० १४० । अ० वहीयं । स्या०

आ० कागजः । का०— ? । स्या० कलिकातास्यश्रोतुवायुयतीन्द्रमोहनठाकुरः ।

प्रा० बाष्पं । मन्त्रार्थं मन्त्रचैतन्यं येनिमुद्रां न वेति यः ।

भतकोटिजपेनापि तस्य विद्या न सिध्यति ॥

देवदेव महादेव इति यत् पूर्वसूचितं ।

एतत्तत्त्वं महादेव रूपया वद शङ्कर ॥

समाप्तिवा० । एतत्तन्त्रं मृद्वे यस्य तत्राहं सुरवन्दिते ।

तिष्ठामि नात्र भन्देहो गोप्यगममरेष्वपि ॥ इति सरस्वतीतन्त्रे षष्ठः पटलः ।

विषयः । १ मन्त्रचैतन्यकथनं । २ येनिमुद्राकथनं । ३ कुण्डकाकथनं । ४ महाभेतु-

शुद्धादिकथनं । ५ मुखशोधनविधानं । ६ प्राणयोगकथनं ।

[१४१]

No. CCLXII.

Siddhacidyā-dīpikā. On the cult of Dakṣhīṇā Kālī, by S'aṅkara Āchārya, disciple of Jagannātha.

२६२ । सिद्धविद्यादीपिका ।

पञ्चकारः शङ्कराचार्यः ।

विवरणं । नवीनमपरिशुद्धं । प० २० । पङ्क्ति० ८ । श्लो० ८०२ । अ० वङ्गोद्यं । आ०

कागजः । का०—? श्या० कलिकान्तास्थायीयुतवायुयतीन्द्रमोहनठाकुरः ।

प्रा० वाक्यं । जायतस्त्रयमुप्रा च तुर्य्यतुर्य्योत्तरां परां ।

महाप्रकाशमुभगां वन्दे तां शोडशीं कलां ॥

सर्वमन्देहवेणारं सर्वमागमविशारदं । जगन्नाथं गुरुं वन्दे शिवयौरेकविपदं ॥

समाप्तिवा० । भूचरखेचरसंयोगान्मूलाष्टाङ्गिं संग्रहाय भुतवन्धनमार्गेण पञ्चकारणत्यागाग्रादा-
शमः । इति सिद्धविद्यादीपिकायां नवमः पटलः समाप्तः ॥

विषयः । १, दक्षिणकालिकायाः कल्पः । २, तदीयपूजाविधिकथनं । ३, साधनविशेष-
कथनं । ४, पुनः पूजाकथनं । ५, मन्त्रोद्धारकथनं । ६, ७, ८, पुराणविधानं ।
९, नैमित्तिकानुष्ठानं ।

No. CCLXIII.

Āgamasāra. A compilation, by Raghumaṇi, on Tantric mysteries.

२६३ । आगमसारः ।

पञ्चकारः रघुमणिः ।

विवरणं । नवीनमपरिशोधितं । प० १०८ । पङ्क्ति० ७ । श्लो० ३०५२ । अ० वङ्गोद्यं ।

आ० कागजः । का०—? श्या० कलिकान्तास्थायीयुतवायुयतीन्द्रमोहनठाकुरः ।

प्रा० वाक्यं । नमामि नागमस्तकञ्च शङ्खवत् करोज्ज्वलं ।

द्विजैकनिर्युतं वराभयापवर्जितोद्यतं ॥

भमित्यरावशङ्करं तमोद्गममभाजनं ।

सवामभाकल्लवकं च शृणुपर्शनामकं ॥

नावययुग्मदानद्रुतदलिततल्लसदुविश्वविद्वत्तमुद्यु-

दारिद्र्याद्रावितारिद्रुमविल्विलसत्तप्तप्रतापेर्विगर्भः ।

व्याधालङ्कारविभिर्विधवधवरत्रान्तदुर्बोधविद्या-

व्याख्यानावययुद्विच्ययितदिविषदाचार्यको रामभद्रः ॥

महाचार्यस्य तस्य स्वगुणस्वरविद्वानमोचास्त्रगाढ-

ध्यानः स्वान्तर्मानन्देन्द्रियविक्रितिवशी यः सुतः पठेत् आसीत् ॥

समाप्तिवा० । प्रीत्येदं नया सुत्या जगद्वायं जगन्मयं ।

धर्मार्थकाममोक्षानामाप्तये पुष्टोत्तमं ॥ इति विष्णुस्तोत्रं समाप्तं ॥

विषयः । तन्त्रशास्त्रोक्तविविधप्रकरणसङ्ग्रहः ।

No. CCLXIV.

Vijachintamani Tantra. An original Tantra. Contents: 1, praise of the alphabet; 2, its origin; 3-4, mystic mantras—their derivation; 5, desirable objects; 6, 7, 8, vitalizing of mantras; 9, particular forms of meditation.

२६४ । वीजचिन्तामणितन्त्रं ।

धन्यकारः —?

विवरणं । नवीनमपरिगोधितम् । प० १० । पङ्क्ति० ७ । स्त्रो० १८० । अ० पङ्क्त्यर्थं ।

आ० कागजः । का०—? । स्त्रो० कलिकाताम्यश्रीयुतवायुयतीन्द्रमोहनटाकुरः ।

प्रा० वाक्चं । श्रीपार्श्वत्युवाच । देवदेव महादेव नीलकण्ठ तपोधन ।

शूलपाणे महाकाल कथ्यतां चन्द्रशेखर ॥

सर्व्वं च पूर्णमीशान् श्रुतं तव मुखान् प्रभो ।

एकं शृण्वामि देवेश गुप्ततत्त्वं हृदयज ॥

समाप्तिवा० । स धनी स गुणी लोके स एव पुष्टोत्तमः ।

स विष्णुः स च रुद्रः स्यात् स एव श्रीमदाश्विनः ॥

इति वीजचिन्तामणितन्त्रे नवमः पटलः ।

विषयः । १. वर्णप्रशंसा । २. वर्णतत्त्वकथनं । ३. वीजमन्त्रकथनं । ४. मन्त्रोद्धारकथनं ।

५. वाचनाकथनं । ६, ७, ८. मन्त्रचैतन्यनिरूपणं । ९. ध्यानविशेषकथनं ।

No. CCLXV.

Kaivalya Tantra. Tantric secret observances. Contents: 1, praise of wine, (*madya*), flesh, (*māṃsa*), fish, (*mīna*), gesticulation, (*mudrā*), female society, (*maithuṅa*),—the five essentials of Tantric worship. These are technically called, from their initial letters, the five ms.,—*pañcha makāra*. 2-3, purification of the five essential ms.; 4, five great principles; 5, public homas.

२६५ । कैवल्यतन्त्रं ।

ग्रन्थकारः —?

विवरणं । नवीनमपरिशुद्धप्रायश्च । प० ७ । पङ्क्ति० ८ । स्तो० २२४ । च० वङ्गीयं । आ०

कागजः । का०—? । स्था० कलिकातास्त्यथोद्युतबावुयतीन्द्रमोहनठाकुरः ।

प्रा० वाक्य । श्रीदेव्युवाच । देवदेव महादेव दृष्टिस्थित्यन्तकारक ।

द्रुतं बहुविधं देव समयाचारलक्षणं ॥

रदानीं त्रैलुमिच्छामि तेषां सारञ्च यत् प्रियं ।

कथयस्व महाबाहो यदि स्नेहोऽस्मि मां प्रति ॥

समाप्तिवा० । इति श्रुत्वा महादेवो नृत्यमानः पुनः पुनः ।

दुर्गा दुर्गेति संकृत्य मूको भूला स्मरन्मनुं ॥

इति कैवल्यतन्त्रे पञ्चमः पटलः ।

विषयः । १, मयादिपञ्चमकारप्रवेशः । २, २, पञ्चमकारशोधनं । ४, पञ्चतत्त्वशोधनं ।

५, वाङ्महोमविधानं ।

No. CCLXVI.

Chintāmaṇi Tantra. The MS. is incomplete; its contents are : 1, the six mystic circles; 2, the all-protecting charm; 3, Yoni-mudrá diagram; 4, meaning of mantras; 5, vitality of the meanings of mantras; 6, ditto of mantras relating to diagrams; 7, ditto of diagrams.

२६६ । चिन्तामणितन्त्रं ।

ग्रन्थकारः —?

विवरणं । नवीनमपरिशुद्धप्रायश्च । प० ११ । पङ्क्ति० ७ । स्तो० २६४ । च० वङ्गीयं । आ०

कागजः । का०—? । स्था० कलिकातास्त्यथोद्युतबावुयतीन्द्रमोहनठाकुरः ।

प्रा० वाक्यं । श्रीपार्वत्युवाच । देवदेव महादेव नोल्लक्ष्य तपोधन ।

शूलपाशे महादेव कथ्यतां चन्द्रशेखर ॥

सर्वं हि परमेष्ठान द्रुतं तव मुखात् प्रभो ।

एकं शृण्वामि देवेश गुप्ततत्त्वं त्वपध्वज ॥

समाप्तिवा० । खण्डितं ।

विषयः । १, पटञ्जलाधिकरणकथोक्तिरूपचिन्ताविधिः । २, वैशेषिकमङ्गलकवचं । ३, योनि-मुद्रानिरूपणं । ४, मन्त्रार्थोक्तिरूपणं । ५, मन्त्रार्थचेतन्यनिरूपणं । ६, मुद्रामन्त्रार्थ-चेतन्यं । ७, मुद्रार्थचेतन्यं । एवं सप्तपटलाः सन्ति ।

Syāmīkalpalatā. A work of the Tantra class, by Rāmacharāṇa. Contents : 1, praise of the Devī ; 2, initiation ; 3, diurnal worship ; 4, hymn to Syāminā ; 5, charms ; 6, exercise in the mantra ; 7-8, particular forms of worship ; 9, secret worship ; 10, different forms of reflection &c. ; 11, homa.

२६७ । श्यामाकल्पलता ।

प्रत्यकारः रामचरणः ।

विवरणं । नवीनसपरिग्रहः । पं० १०८ । पङ्क्तिः ७-८ । स्तो० २२४० । अ० वडीरी ।

आ० कागजः । का०—? । श्या० कलिकाताम्रश्रीयुतवायुधनोन्द्रमोहनठाकुरः ।

प्रा० वाक्यं । ज्ञानातीतोऽपि संवित् सृजति च तदवत्यपि विवेकहेतु-

र्विद्याया बुद्धिचेतःप्रवृत्तिसदृशङ्कारमावासरूपा ।

वर्णायाम् वर्णधामा प्रवृत्तिरिति परा गीयते नेद्विद्वि ।

धाराधारास्तु तस्यै वनविमिरभिदे मय्ययुक्त्यै नमोऽस्तु ॥

अज्ञानध्वान्तसाय चित्तैरवकलाभते ।

हीनवाणरूपाधाम्ने शीलण्याय नमो नमः ॥

देवी दुर्द्धरदैत्यदर्पदमनीं नद्यां शिरःपङ्कजे

हृत्वा श्रीगुरुपादपङ्कजरजो जाला गुरुणां भनं ।

तेषामाचरणसु तत्सन्निवहानालोक्य यत्नादिमां

श्यामाकल्पलतां भतां वितनुते सोदाय रामः सुधीः ॥

समाप्तिवा० । अण्डितं ।

विषयः । १, विश्यामाह्वान्यनिरूपणः । २, दीक्षाप्रकरणोपदेशः । ३, नित्यपूजाप्रमाणं ।

४, श्यामास्त्रप्रकाशः । ५, कवचप्रकाशः । ६, पुरस्करणविधिः । ७-८, साधन-

विशेषकथनं । ९, रत्नस्यसाधनविधिः । १०, भावादिनिर्णयः । ११, होम-

विधानं । एवं एकादशस्त्रवका सम्पन्ने ॥

Vira Tantra. This work is said to be an original Tantra treating of the whole Śākta cult. The MS. examined is imperfect and contains only charms for bringing persons under control ; for bewitching, paralyzing, and making them of unsettled mind ; for appeasing malevolent influences, &c.

२६८ । वीरतन्त्रं ।

पञ्चकारः —?

विवरणं । नवोनमपरिशुद्धं । प० २ । पङ्क्ति० ८ । श्लो० ४२० । च० वक्ष्ये । आ०

कागजः । का०—? । स्या० कलिकातास्यशैत्युतवायुयतीन्द्रमोहनठाकुरः ।

प्रा० वाक्यं । उद्गीर्णे च समाकीर्णे योगिहृन्दसमाकुले ।

प्रणम्य शिरसा गौरो परिश्रद्धति शङ्करं ॥

विशेषेण तु तत्सर्वं कथयस्व प्रभो मम ।

अन्येऽपि विविधाः कार्यो(?) मन्त्राश्च ब्रूहि भैरव ॥

समाप्तिवा० । खण्डितं ।

विषयः । वशीकरणोच्चाटनमोहनसूक्ष्मशान्तिकपौष्टिकादिविविधोपायकथनं ।

No. CCLXIX.

Āgama Chandrikā. A Tantric compilation, by Rāmakrishṇa, on initiation, bathing, worship of different divinities, diagrams, &c. The MS. examined is incomplete.

२६९ । आगमचन्द्रिका ।

पञ्चकारः रामहृदयः ।

विवरणं । नवोनमपरिशुद्धं । प० १२ । पङ्क्ति० ७ । श्लो० १५२५ । च० वक्ष्ये । आ०

कागजः । का०—? । स्या० कलिकातास्यशैत्युतवायुयतीन्द्रमोहनठाकुरः ।

प्रा० वाक्यं । प्रणम्य गुहपादाब्जं मुनिवेदव्यपे शके ।

योरामहृदयः मुहूर्त्तय तनोत्यागमचन्द्रिकां ॥

तातोक्त्या तच्चविलामं सप्रपञ्चमुपलभ्य प्रपञ्चं कालानुरूपं सानसवरत्नविकलं (?)

प्रत्यवायभीतानुरागाय किञ्चिदच लिखति ॥

समाप्तिवा० । खण्डितं ।

विषयः । दोषाविधिस्नानसर्वदेवपूजाविविधचक्रादिनिरूपणं ।

No. CCLXX.

Kaulikārchana-dīpikā, alias Kula-dīpikā. The religious duties of the Kaulas. By Jagadānanda.

२७० । कौलिकार्चनदीपिका ।

पञ्चकारः जगदानन्दः ।

विवरणं । नवीनमपरिशुद्धं । प० ६९ । पङ्क्ति० ८ । श्लो० १८६० । ख० वङ्गीयं । आ०
कामजः । का०—? । श्या० कलिकातास्यदीयुतबाबुयतोन्द्रमोहनठाकुरः ।

प्रा० वाक्यं । नत्वा विश्वेश्वरं भक्त्या जगदानन्दशर्मणा ।

प्राच्यते कौलिकग्रीत्यै कौलिकार्चनदीपिका ॥

तत्र कुलार्चने कुलागमादिमर्त्यतन्त्रेषु मयादिदानस्यावश्यकत्वमाह, यथेति ।

समाप्तिवा० । एवं शेषं पुरा कृत्वा इत्येतयोर्मन्त्रयोरैकतमेनाभिषिद्धेदित्यभिप्रेकविधिः ।

सम्प्रेरणादि वडसाधकानां हिताय तेषां कुलसाधकानां ।

तन्त्राष्टनेकानि विलेख्य यन्मात् प्रकाशिता स्य कुलदीपिकेयं ॥

यद् यन्मया चात्र विमूढबुद्ध्या स्पष्टीकृतं गुह्यतरं सुगुप्तं ।

सुगोपमेतत् खलु साधकानां प्रयाति घोरं नरकं प्रकाशात् ॥

नभोयोमान्धचन्द्रान्दे काश्यां चैने मितेतरे ।

जगदानन्दमिश्रेण कृतैषा कुलदीपिका ॥

विषयः । कुलधर्मप्रशंसादिबहुविधकौलिकाधारादिनिरूपणं ।

No. CCLXXI.

Yuktikalpataru. A compilation by Bhoja Narapati. It treats of jewels, swords, horses, elephants, ornaments, flags, umbrellas, seats, ministers, army, horses, boats, &c. and frequently quotes from an author of the name of Bhoja (*bhojepi*), meaning probably Bhoja Rájá of Dhárá.

२७१ । युक्तिकल्पतरुः ।

पञ्चकारः भाजराजः ।

विवरणं । नवीनमपरिशुद्धं । प० ७२ । पङ्क्ति० ७ । श्लो० ९०१६ । ख० वङ्गीयं । आ०
कामजः । का०—? । श्या० कलिकानास्यदीयुतबाबुयतोन्द्रमोहनठाकुरः ।

प्रा० वाक्यं । विश्वमर्गविधौ वेधास्त्याल्लयति यो विभुः ।

तदत्ययविधावोश्लं बन्दे परमेश्वरं ॥

कं मानन्दमकुर्वीतः कंमानन्दं करोति यः ।

तं देवहृद्वैराग्यमनाराध्यमहं भजे ॥

नमामि शास्त्रकर्तृणां चरणानि मुहुर्मुहुः ।

तेषां वाचः पारयन्ति श्रवणेनैव सज्जनान् ॥

नानामुनिनिबन्धानां सारमालाय यत्नतः ।
तनुते भोज्यपतिर्घुक्तिरूपतत्त्वं मुदे ॥
धर्माग्निवा० । यानं यत् लघुभिर्हृत्तैश्चयानं तदुच्यते ।
जन्तुभिः सलिले यानं जन्तुयानं प्रचक्षते ॥
बाह्यभ्यां वारि० ००० ० व्यन्येपु न निर्णयः ।
इति युक्तिरूपतरौ निष्पद्यानेदेशः ।

विषयः । असात्यादिबल्लयानयाचाविषयदूतलक्षणद्वैधदण्डमन्त्रिनीतियुक्तिः इन्द्रयुक्तिः
नगरोयुक्तिः वाक्ययुक्तिः राजयुक्तिः गृहयुक्तिः अमनयुक्तिः कृत्रयुक्तिः
ध्वजयुक्तिः उपकरणयुक्तिः अलङ्कारयुक्तिः शीरकपरोचा विद्रुमपरोचा प्रबाल-
परोचा मुक्तापरोचा वैदूर्यपरोचा इन्द्रनीलपरोचा मरकतपरोचा हविमा-
लपरोचा कर्केतनपरोचा भीष्ममणिपरोचा हविराश्वपरोचा स्रष्टिक-
परोचा खड्गपरोचा गजादिपरोचादयो विविधा उपाया वर्तन्ते ।

No. CCLXXII.

Sārvasaṅgraha. On stellar conjunctions, mourning, expiations,
lunar days, &c. By Chandras'ekhara Vachaspati.

२७२ । सारसङ्ग्रहः ।

पञ्चकारः चन्द्रशेखरवाचस्पतिः ।
विवरणं । नवीनमपरिशुद्धम् । प० १०२ । पङ्क्तिः ६ । श्लो० २००० । अ० बङ्गीयं । आ०
कागजः । का०—? । श्ला० कलिकाताम्रयौयुतवायुयतोन्द्रमोहनटाकुरः ।
प्रा० वाक्यं । शिवं नला कृते सत्त्वे क्रियते सारसङ्ग्रहः । श्रीवाचस्पतिधारेण वैधकृत्यप्रवर्तये ॥
अथ कालस्य तत्र संवत्सरचान्द्रः सौरः चावने नाक्षत्रेति चतुर्विधः ।
समाप्तिवा० । अथोनौ गोथेनौ अष्टु वा मैथुने देवी वाप इत्यस्य जपः प्राणायामशतं वा इति ।
विषयः । सङ्क्रान्त्यागौचप्रायश्चित्तादित्यादिव्यवस्था ।

No. CCLXXIII.

Vaiśvadevādi-mantra-ryāghyā. Object of the mantras for the per-
formance of śrāddha, &c.

२७३ । वैश्वदेवादिमन्त्रव्याख्या ।

ग्रन्थकारः — ?

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धम् । पं० २७ । पङ्क्ति० ९ । श्लो० २०० । अ० वक्ष्ये । आ०
कागजः । का०—? । श्ला० कलिकाताम्रचोयुतवातुयतीन्द्रमोहनडाकुरः ।
प्रा० वाक्यं । अग्नये स्वाहा इति सुगमं । देव हे अग्ने इति गम्यं देवे देवकर्माणि कृतस्य एनस्य
पापस्य अवनयजनं नाशनमसि ।

समाप्तिवा० — ?

निषयः । आह्वादिमन्त्रप्रतिमाद्यार्थविवरणं ।

No. CCLXXIV.

Vaiṣṇavīrāna Tantra. An original Tantra. Contents, 1, origin of the universe ; 2, the mundane creation ; 3, praise of the female energy ; 4 ; 5, 6, 7, 8, Goloka and other celestial regions ; 9, the lotus of knowledge ; 10, the upper part thereof ; 11, knowledge of the Tantras ; 12, Tantras appropriate to the Vaishnavas ; 13, praise of the Brahmins whose name is formed of ten syllables ; 14, characteristics of the *avadhuta* hermit.

२७४ । वृहन्निर्वाणतन्त्रं ।

ग्रन्थकारः — ?

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धम् । पं० २९ । पङ्क्ति० ७—८ । श्लो० २९ । अ० वक्ष्ये । आ०
कागजः । का० ? श्लोकाः २७२४ । श्ला० कलिकाताम्रचोयुतवातुयतीन्द्र-
मोहनडाकुरः ।

प्रा० वाक्यं । कैलाशपर्वते रम्ये नानारजोपशोभिते ।

विपरीतरताशक्ता चण्डी पद्मच्छ भङ्गुरं ॥

दीप्तशिवोवाच । निराकारं निर्गुणं स्तुतिनिन्दानिवर्जितं ।

यद्विष्यं सर्वकर्तारं वर्णानां मुनिर्हितं ॥

समाप्तिवा० । इति ते कथितं काले चतुराश्वमन्त्रं ।

न वक्तव्यं परोरपे प्राणान्तेऽपि मत्सेवरे ॥

इति वृहन्निर्वाणतन्त्रे चण्डिकाशङ्करमुखादे चतुराश्वमन्त्रं नाम चतुर्दशः

पटलः ॥

विषयः । १, त्रय्याण्यकथनं । २, खर्हिन्यकथनं । ३, प्रकृतिप्रशंसा । ४, सद्रासावस्थादिकथनं ।
५, ६, ७, ८, गोश्लोकादिकथनं । ९, ज्ञानपद्मकथनं । १०, प्रोक्तपद्मसौर्द्ध-
देशविवरणं । ११, तत्त्वज्ञानकथनं । १२, वैष्णवतत्त्वकथनं । १३, द्वाचारमन्त्र-
माहात्म्यं । १४, अवधूतलक्षणकथनं ॥

CCLXXV.

Dvaitanirṇaya.—Dissertations, by Vāchaspati Miśra, on disputed ques-
tions of Smṛiti, such as, bathing, duties during eclipses, when they extend
from day to night, or night to day, adoption, intercalary months,
shedding of the hair of the head near sacred streams, &c.

२७५ । द्वैतनिर्णयः ।

ग्रन्थकारः वाचस्पतिमिश्रः ।

विवरणं । नवीनमपरिशुद्धम् । पं० १०९ । पङ्क्तिः ७ । श्लो० १५०० । अ० बहीर्थ । आ०
कानजः । का०—? । स्या० कलिकातास्त्यशेषतवात्तुयतीन्द्रमोहनठाकुरः ।

प्रा० वाक्यं । आसीरदारकमुदञ्चितकिङ्किणीकसानासपाणिचरणं पुरुषं पुराणं ।

मञ्जीरमञ्जुमरुणाधरमञ्जुआक्षमद्वैतचिन्मायमनादिमननमोहे ॥

सरलुलितसागरं खणितं यो नृपशमणीर्भजाविजितकाञ्चनैरदितं यस्तुलापूरुषान् ।

स एव नृपभैरवः समरसीमं पञ्चानमो जयत्यरिविदारको जगति राजदृष्टारकः ॥

अथं वापि नामानतोः कवीनां गुणैर्दोःप्रतापानतीतो भटानाम् ।

विलोकीपतिः त्रैलोक्यं वासभूमिः पुनीते जगन्मण्डलं राजचन्द्रः ॥

सत्यभासेव छण्डस्य गौरीव भद्रनद्विषः ।

सविशेषा जयत्येषा नृपभैरवभामिनी ॥

विष्णोःशक्तः पुरमिव शम्भोरिव देहवामाहं ।

देवो मनाभिरेषा जयति अथात्मा महादेवो ॥

एषा विदितविशेषा प्रसन्नारं वीक्ष्यते जगज्जाननी ।

तद्गुरुरि परितः प्रपतति हाटकरीरकमखी वृष्टिः ॥

श्रीभैरवेलधरश्रीपतिधर्मपत्नी राजाधिराजपुरुषोत्तमदेवमाता ।

वाचस्पतिं निखिलचन्द्रविद् नियुञ्ज्य द्वैते विनिर्णयविधिं विधिरुत्तरोति ॥

समाप्तिवा० । मेखलावन्धसमये सर्वपञ्चकसङ्ग्रहं । शुभयुक्तं प्रशंसति तदालोकितमेव वा ॥

इति महामहोपाध्यायमिश्रवाचस्पतिविरचितो द्वैतनिर्णयः समाप्तः ।

विषयः । १, स्नानादिद्वैतनिर्णयः । २, द्वाद्विपदविचारः । ३, दत्तकपुत्रविधानं । ४, अधि-
मासादिविचारः । ५, तीर्थमुष्टनादिविचारादिविविधमन्दिग्धार्यविनिर्णयो
वर्तते ।

CCLXXVI.

Saṅskāra-cādārtha.—A Smṛiti compilation on essential sacraments
or saṅskāras.

२७६ । संस्कारवादायः ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धम् । प० ५ । पङ्क्ति० ७ । श्लो० १८० । अ० बह्वीयं । आ०
कामजः । का०—? । स्या० कलिकातास्थश्रीयुतबावुयतीन्द्रमोचनटाकुरः ।
प्रा० वाक्यं । ननु जातकर्मादिमस्काराणां सकालाकरणे उपनयनकाले आगते प्रायश्चित्तं कृत्वा
करणं तत्र बाध एवेति संशयः ।

समाप्तिवा० । खण्डितं ।

विषयः । जातकर्मादिमस्काराणां कर्तव्यसमयादिविचारः ।

CCLXXVII.

Kālanirṇaya.—On proper times for the performance of religious
rites. By Gopāla Nyāya-panchānana.

२७७ । कालनिर्णयः ।

ग्रन्थकारः गोपालन्यायपञ्चाननः ।

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धम् । प० ४२ । पङ्क्ति० ९ । श्लो० ५०० । अ० बह्वीयं । आ०
कामजः । का०—? । स्या० कलिकातास्थश्रीयुतबावुयतीन्द्रमोचनटाकुरः ।

प्रा० वाक्यं । कस्मिन् कस्मिन् कः कालो नैव कालः कदा तयोः ।

विशेषः । मुनिवाक्यानि निर्णयेऽत्र निगद्यन्ते ॥

समाप्तिवा० । एकस्मिन्नेव वर्षे तु द्वौ मासावधिसामको । प्रकृतस्य पूर्वः स्यादधिसामस्तदुत्तरः ॥

इति आवास्तवचनानां परार्धसाम इत्याहुः । इति मलसामकालनिर्णयः सम्पूर्णः ।

विषयः । १, कार्यविशेषप्रतिपादकसमयनिरूपणं । २, मलसामादिकालनिरूपणम् ।

COLXXVIII.

Dānasāgara.—A compilation, in 70 sections, on the advantages of various kinds of gifts, and their consecration. The author of this treatise was Rājā Vallāla Sena of Bengal. He calls himself the son of Vijaya Sena, and grandson of Hemanta Sena. According to the author of the *Samaya Prakāśa*, the work was completed in the Śaka year 1019, = A. D. 1097. *Vide Journal As. Soc. Bengal, XXXIV. pt. i. p. 137.*

२७८ । दानसागरः ।

पन्थकारः बङ्गालसेनः ।

विवरणं । नवीनप्राथमपरिमोक्षितश्च । प० २२६ । पङ्क्ति० ८ । श्लो० १५०० । अ० बङ्गीय ।
आ० कागजः । का० शकब्दाः १७२८ । स्था० कलिकातास्त्रोद्युतवावुयतीन्द्र-
मोहनठाकुरः ।

प्रा० वाक्यं । ये साक्षादवनीतल्लाखतभुजो वर्णाश्रमव्यायसां

शेषां पाणिषु निःक्षिपन्ति छतिनः पाथे ००००० ।

* * * * * नियमगुरुवचनवचनवचनार्थ-
मर्थ्यादागेव नः कलिचकितमदाचारसङ्घारसोमा ॥

समाप्तिर्वा० । श्रीबङ्गालनरेन्द्रवर्णितम् । सर्वानुसम्पत्प्रतिदानसागरमधिदैर्घ्यार्जनाः ।

रति परमेस्वरपरममाद्येश्वरमहाराजाधिराजनिःशङ्कशङ्करयोर्महाराजसेनदेववि-
रचितः श्रीदानसागरः समाप्तः ।

विषयः । ब्राह्मणप्रशंसा । दानप्रशंसा । पात्रप्रशंसा । सात्त्विकराजसतामसदानफलं ।
तुल्यपुण्यदानादिनिरूपणं । धान्याचलादिदानं । मोदानादिविविधदान-
फलकथनं च । प्रयोगश्च ।

COLXXIX.

Nirṇayāmrīta.—A Smṛiti treatise on obligatory diurnal duties. By
Sūrya Sena.

२७९ । निर्णयामृतं ।

पन्थकारः सूर्यसेनः ।

विवरणं । प्राचीनमपरिमोक्षितश्च । प० १८ । पङ्क्ति० १ । श्लो० ७०० । अ० बङ्गीय । आ०
कागजः । का०—? । स्था० कलिकातास्त्रोद्युतवावुयतीन्द्रमोहनठाकुरः ।

प्रा० वाक्यं । कारणमेकं जगतां वारणमास्तेन वारणं विपदां ।

किमपि महामहनीयं प्रत्यूहयूहदारणं वन्दे ।

भावयामि दृढभक्तिभावनीं भाविताङ्गियुगलां सुमङ्गलां ।

इष्टदां मततमिष्टदेवतामन्वयकलमन्वसातरं ।

समाप्तिवा० । खण्डितत्वेन शेषवाक्यं नास्ति ।

विषयः । १, तिथ्यादितत्त्वार्थकर्मनिश्चयः ।

CCLXXX.

Varnabhairava.—On the origin, forms, and merits of the letters of the Sanskrit alphabet. By Rāmagopāla Pañchānana, son of Rāmanātha, grandson of Nārāyaṇa.

२८० । वर्णभैरवः ।

ग्रन्थकारः रामगोपालपञ्चाननः ।

विवरणं । प्राचीनं परिशुद्धप्रायश्च । प० १२ । पङ्क्ति० ७ । श्लो० २२० । अ० वङ्गीयं । आ० कागजः । का०—? । स्था० कलिकातास्थीयुतबाबुयतोन्द्रमोहनठाकुरः ।

प्रा० वाक्यं । सर्ववच्छेदाभोजमधोपविष्टं नितान्तप्रशान्तं सदाशक्तियुक्तं ।

त्रिया युक्तमोदे गुहं सुप्रसन्नं गिरीशं स्फुरद्गन्धोदे निषण्णं ॥

यामलादीनि तन्त्राणि समालोक्य बह्विनि च ।

नानामुनिनिबन्धांश्च तथा समूर्ध्वमर्चितां ॥

साधकानां मतं ज्ञात्वा स्वयं युक्त्वा निरूप्य च ।

मन्त्राणां तत्त्वमङ्गलैरामगोपालशर्म्मेणा ॥

साधकानां तथा श्रोत्यै वर्णभैरव उच्यते ।

समाप्तिवा० । बिलोक्य नानातन्त्राणि ज्ञालेखरमतानि च ।

अकारादिप्रकारान् वर्णभैरव ईरितः ॥

यदत्र लिखितं धान्या तद्दोषः क्षम्यतामुमे ।

शक्नोति कश्चित् को वा वाग्बैदग्ध्यं महेशितुः ॥

विख्यातः कविराजमिश्रधरणीगीर्वाणवाचस्पति-

थैगोशसुनुजसुदोयगुणयुक्तः षट्कर्तृविद्यापतिः ॥

आचार्यैर्वाजनि तत्पुत्रः श्रुतिगुरुर्लक्ष्मणादिनारायण-

सहोरात्मजरामनाथतनयस्यैवा हतो राजते ॥

विषयः । १, शब्देत्यनिकथनं । २, अकारादिप्रत्येकवर्णानां साक्षात्प्रकरणं ॥

S'ritattvabodhini.—A compilation, by Kṛishṇānanda, embracing the whole of the Śākta cult. The MS. is incomplete and contains only 15 chapters.

२८१ । श्रौतत्वबोधिनी ।

ग्रन्थकारः कृष्णानन्दः ।

विवरणं । प्राचीनं परिग्रहप्रायश्च । प० २१५ । पङ्क्ति० १ । श्लो० १५०० । अ० बह्वीयं । आ० कागजः । का०—? । स्या० कलिकाताम्रश्रीयुतवायुयतीन्द्रमोहनढाकुरः ।

प्रा० वाक्यं । श्रीनाथाङ्गिमरोरुहं प्रतिदिनं सच्चिन्म सुक्तिप्रदं
नानातन्त्रमतं विविच्य विदुषां श्रीनाथवक्त्राम्बुदा ।
सारं तेषु निगूढमाहृतवता ज्ञात्वा मया श्रीमता
कृष्णानन्दविदित्पुना विरचिता श्रौतत्वबोधिन्मपि ॥

समाप्तिवा० । खण्डितं ।

विषयः । १, कल्पे गुरुस्रोत्रकवचादिकथनं । २, नित्यकर्मानुष्ठानपूजादिकथनं । ३, शिव-
पूजाविधानं । ४, पूजाधारादिन्यासविवरणं । ५, साधारणपूजाकथनं ।
६, जपरहस्यकथनं । ७, पद्याङ्कपुरस्करणकथनं । ८, ग्रहणपुरस्करादिविवरणं ।
९—१०, होमविवरणं । ११, कुमारीपूजादिकथनं । १२, षट्चक्रविधिकथनं ।
१३, शान्तिवशादिषट्कर्माकथनं । १४, शान्तिकल्पविधानं । १५, आथर्वणोक्त-
वरशान्तिकथनं । एवं पञ्चदशपटलाः सन्ति ।

Yoginśhrīdaya.—This MS. is also incomplete. Its contents are, 1, hints regarding magic circles; 2, hints regarding mantras; 3, hints about the mode of worshipping the Devī; 4, derivation of mantras; 5, time meet for initiation; 6, how to become a *vīra*, or one who can worship with spirituous liquors.

२८२ । योगिनीहृदयं ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । नवीनमपरिग्रहश्च । प० २० । पङ्क्ति० ७ । श्लो० ५०० । अ० बह्वीयं । आ० कागजः । का०—? । स्या० कलिकाताम्रश्रीयुतवायुयतीन्द्रमोहनढाकुरः ।

प्रा० वाक्यं । श्रीदेवुवाच । देवदेव महादेव परिपूर्णप्रदामय ।
 वामकेशरतन्त्रेऽस्मिन्नज्ञातार्थाः त्वनेकशः ।
 तस्मान्मार्गान्गेषेण वक्तुमर्हसि शङ्कर ॥
 श्रीभैरव उवाच । शृणु देवि महागुह्यं योगिनीहृदयं परं ॥
 त्वन्प्रीत्या कथयाम्यस्य गोपितव्यं विशेषतः ॥

समाप्तिवा० । खण्डितं ।

विषयः । १, पटले श्रीचक्रसङ्केतकथनं । २, मन्त्रसङ्केतकथनं । ३, पूजामङ्केतकथनं ।
 ४, मन्त्रोद्धारकथनं । ५, दीक्षाकालविनिर्णयादिकथनं ॥ ६ वीरसाधनकथनं ॥
 एवं षट् पटला वर्तन्ते ।

CCLXXXIII.

Yoginīhṛdaya-dīpikā.—A commentary on No. CCLXXXII, by Amṛtānanda.

२८३ । योगिनीहृदयदीपिका ।

ग्रन्थकारः खग्वतानन्दः ।

विवरणं । नवीनमपरिशुद्धम् । प० ५२ । पङ्क्ति० १० । श्लो० १५०० । अ० वक्ष्येयं । आ०
 कागजः । का०—? । स्या० कलिकातास्तुश्रीयुतबाबुयतोन्द्रमोहनगङ्गापुरः ।

प्रा० वाक्यं । जगद्वन्द्यावेतौ गणपवटुकौ विद्यविभुतौ
 जगद्रक्षाशीलौ जपनिरतसाहित्यवरदौ ।
 रथाङ्गस्य * रविशशिष्ठशानूज्ज्वलद्वयौ
 मयि स्यातां रक्षापरवशधियौ सदुगुह्यमथौ ॥

समाप्तिवा० । खण्डितं ।

विषयः । १, योगिनीहृदयतात्पर्यार्थविवरणं ।

CCLXXXIV.

Tārāpradīpa.—A Tantra compilation by Lakshmana Desika.

२८४ । ताराप्रदीपः ।

ग्रन्थकारः लक्ष्मणदेशिकः ।

विवरणं । नवीनमपरिशुद्धम् । प० २४ । पङ्क्ति० ० । श्लो० ८०० । अ० वक्ष्येयं । आ०
 कागजः । का०—? । स्या० कलिकातास्तुश्रीयुतबाबुयतोन्द्रमोहनगङ्गापुरः ।

प्रा० वाक्ये । पञ्चाशद्वर्णवन्ता सकलगुणमयो पादचिद्रूपमासी
 व्यापी सत्ताविधाता परमगुणतरो निष्कले निर्विकारः ।
 व्याधारे लिङ्गनाभौ हृदि मलवदने भालदेगे सभावे-
 र्याप्तं यो रामभद्रः स जयति नितरां योगिनां ज्ञानगम्यः ॥
 नत्वा भेदाब्धिपारं द्विजकुलतिलकं व्यामदेयं विधानै-
 र्लोकानां धर्महेतौ कलिभवविभवे तारणार्थं प्रयत्नात् ।
 स्वच्छं संसारभूतं विविधजनहितं मन्त्रतन्त्रातिगुह्यं
 व्याचक्षे भद्रमूर्तिर्विरजयनविधौ शास्त्रमेतत्समन्तात् ॥
 श्रीमच्छाण्डोग्ये निजगुरोः पादाङ्गमेवावशात्
 व्याचक्षे जनरोचनाय विधिना शास्त्रं प्रमोदप्रदं ।
 केचित्त्वागममन्त्रतन्त्रनिपुणः कौटिल्यमोहाहता-
 स्तेषां वामविमार्गमोचनयया ताराप्रदीपं शुभं ॥

समाप्तिर्वा । लघितलेन शेषवाक्यं नास्ति ।

विषयः । १. पटले गुह्यविद्यादिलक्षणं । २, पूजाज्ञानादिकथनं । ३, तारामहाविद्याया-
 स्त्रयोदशावाक्यरसद्वयमूर्तिकथनं । ४, मारणाघाटनादिवृद्धविधौपादकथनं ।
 ५, मन्त्रसाधनप्रभेदकथनं । एवं पञ्च पटलाः सन्ति ।

CCLXXXV.

Niruttara Tantra.—An original Tantra, attributed to Mahādeva. Contents : 1, praise of Dakṣiṇā Kālī; 2, the cult of that divinity; 3, charms, bearing her name; 4, purifications necessary for her worship; 5-6, the mode of worshipping her at night; 7-8, bathing her image for worship; 9, attainment of power over her mantra; 10, differences of the various forms of Śakti; 11, form of adoration appropriate for *Yogis*; 12, another form; 13, adoration of Siddha Vidyā, a form of Śakti; 14, characteristics of courtezans who may be engaged for the Kaula form of worship; 15, purifications of wine, flesh, meat, fish, gesticulation and female society, or the five essentials of Kaula worship.

२८५ । निरुत्तरतन्त्रं ।

प्रत्यकारः—?

विवरणं । प्राचीनप्रायं परिमुद्रितं । प० १०८ । पङ्क्तिः ४ । श्लो० २००० । अ० वक्ष्येयं ।
 आ० कागजः । का०—? । अष्टा० कलिकातास्त्यदीयुतवायुतोन्द्रमोहनटाकुरः ।

प्रा० बाक्यं । सिद्धविद्या पुरा प्रोक्ता मन्त्रयन्त्रादिकानि च ।

नानाभावप्रभेदेन संस्कारो जायते प्रभो ॥

भावभेदेन कथय लोकनिस्तारकारक ।

सर्वेषां शरणं तन्त्रसिद्धान्तं विष्णुसम्पत्तं ॥

आसामाराधना केन भावेन परिजायते ।

आसां वा प्रकृतिः कापि तस्या वा कीदृशी क्रिया ॥

तत्प्रकाशाय सम्यग् ने देन यामि निरुत्तरं ।

समाप्रिया० । न वारतिथितत्त्वचं न योगकरणतथा ।

सिद्धविद्या महाविद्या युग्मेवा प्रकीर्तिता ॥

इति श्रीनिरुत्तरतन्त्रे पार्वतीशिवसंवादे पञ्चदशः पटलः ।

विषयः । १ देवोक्तकथ्यावदीयप्रश्नोत्तरकरणात् देव्या निरुत्तरत्वेन निरुत्तरतन्त्रेति समाख्या दैविकी । अथ १५ पटला वर्तन्ते ।

१, मङ्गलपत्रेण दक्षिणकालिकाया मारुतात्मककथनं । २, दक्षिणकालिकायाः पूजा-
प्रकारमन्त्रकथनं । ३, तस्याः कवचं । ४, तदीयपुरस्सरविधानं । ५-६,
रजनीदेव्याः पूजनादिकथनं । ७, दक्षिणकालिकाया अभिषेककथनं । ८,
पुनस्तदीयाभिषेकादिकथनं । ९, मन्त्रसिद्धिप्रकारकथनं । १०, शक्तिप्रभेदकथनं ।
११, योगिनां साधनविशेषविधानं । १२, साधनान्तरकथनं । १३, सिद्धविद्या-
साधनोपयोगिशक्तिविशेषप्रतिपादनं । १४, कैलसाधनानुकूलवेष्टाशक्तेः प्रभेद-
प्रतिपादनं । १५, मद्यमांसमीनमुद्रामैथुनाख्यपञ्चमकारशुद्धिकथनं ।

CCLXXXVI.

Jñānānanda-taranginī.—A Tantra compilation by Sīromani. The MS. is incomplete, containing only the first seven chapters and a portion of the 8th. The subject is the cult of the Devī and of her different manifestations. One chapter is devoted to prove that the Durgā puja is founded upon unquestionable authorities.

२८६ । ज्ञानानन्दतरङ्गिणी ।

पन्थकारः शिरोमणिः ।

विवरणं । नवीनं परिशुद्धप्रायश्चित्तं । प० १२० । पङ्क्तिः ८ । श्लो० २००० । अ० वक्तीयं । आ०
कागजः । का०—? । स्या० कलिकातास्यश्रोयुतबाहुयतीन्द्रमोहनठाकुरः ।

प्रा० वाक्यं । शक्तियुक्तं शिवं नत्वा शिरोमणिदिजम्भना ।

सङ्गच्छ मत्प्रयत्नेन ज्ञानानन्दतरङ्गिणी ॥

शालेऽपि शिवयाक्वच नानातन्त्रे यथोदितं ।

प्रकाशते मया यन्मात् साधकस्यार्थमिदमे ॥

समाप्तिवा० । अष्टितं ।

विषयः । १ परिच्छेदे गुह्यशिवलक्षणकडमाद्यामनप्रभेदमालासंस्कारादयः । २, पुर-
स्करणेनिसुद्राविधानादियस्त्रपुरस्करणं । ३, महाविद्याविवेचनं । ४, भगवत्या-
स्तत्त्वविनिर्णयः, दुर्गास्तवप्रमाणम् । ५, सर्वतोभद्रमण्डलकथनं । ६, दीक्षा-
विधानं, सामान्यपूजाविधानम् । ७, गायत्र्यादिपूजाविधिः । ८, मन्त्रोद्धार-
कथनं । एवं कियदंशरचिता अष्टपरिच्छेदा वर्तन्ते ।

No. CCLXXXVII.

Vārāhi Tantra. A Vaishnava Tantra attributed to Kṛṣṇa. Con-
tents : 1, dialogue between Kṛṣṇa and Rādhikā on their birth and
sojourn among the Gopa tribe ; 2, description of Brahma stones and
Brahma Liṅgas ; 3, sacred places, where perfection may be attained ; 4,
places with five sacred pools ; 5-6, the Mahādeva of Chandrās'ekhara, a
place of pilgrimage in Chittagong ; 7, the Champaka forest, and other
places of pilgrimage ; 8, merits of reading hymns to Chāṇḍī, wearing
charms bearing her name, &c.

२८७ । वाराहीतन्त्रं ।

पन्थकारः श्रीकृष्णः ।

विवरणं । नवीनं परिशुद्धग्रन्थः । प० १७ । पङ्क्ति० ८ । श्लो० ५०० । अ० वहीयं । आ०
कागजः । का०—? । स्या० कलिकाताम्रप्रायुतवायुयतीन्द्रमोहनटाकुरः ।

प्रा० वाक्यं । एकदा गोमूले रम्ये षोडशद्वारमन्दिरे ।

नानामण्डोन्मनिर्माणे चेतचामरशोभिते ॥

गोपबिकोटिभिः सार्द्धं गोपिकानां तथैव च ।

पार्थदेर्विष्णुरूपैश्च ब्रह्मविष्णुशिवैर्वादिभिः ॥

समाप्तिवा० । अष्टितन्त्रात् शेषवाक्यं नास्ति ।

विषयः । १ पठले नारायणं प्रति राधिकाया गोपकुलवासादिविषयकविविधप्रश्नोत्तरे ।

२, ब्रह्मशिलादिब्रह्मलिङ्गादीनां तत्त्वकथनं । ३, भिद्विद्यानादिविनिर्णयः ।

४, पञ्चकुण्डान्तितस्यानादिकथनं । ५-६, चन्द्रशेखरमहादेवाः स्त्रित्यादिकथनं ।
७, चम्पकारण्यादिवर्णनं । ८, चण्डेशोत्तिकाहमगादिपाठमाहात्म्यकथनं ।
श्वमवाष्टौ पटलाः सन्ति ।

No. CCLXXXVIII.

Līngārchanā Tantra. The rules and advantages of worshipping the Līngam.

२८८ । लिङ्गार्चनतन्त्रम् ।

प्रत्यकारः—?

विवरणं । प्राचीनं परिग्रहप्रायः । पं० ६८ । पङ्क्तिः ५-६ । श्लो० १००० । अ० मङ्गलयं ।
आ० कामजः । का०—? । स्था० कलिकाताम्रश्रीयुतवासुधनोन्द्रमोचनटाकुरः ।
प्रा० वाक् । श्रीदेववाच । कामरूपममासीनं शङ्करं त्रिदशेश्वरं ।

पप्रच्छ सादरं देवी योगमाया कामरूपी ॥

तपोधन महादेव सर्वेषामोत्तरं प्रभो ।

पुरा यत् क्वचित् देव शिवलिङ्गार्चनं प्रभो ॥

ब्रूये विद्यते देव सन्न श्लोपमं सदा ।

रदान्तीं परमेशान लपसा शन्यमुद्धर ॥

शिवलिङ्गार्चनं तन्त्रं विचार्य कथय प्रभो ।

समाश्रिताः । अ एव धन्यो देवेशि अ एव श्रीशदाशिवः ।

कैलाशसदृशकारं पश्यन्ति तस्य मन्दिरं ॥

इति लिङ्गार्चनतन्त्रे देवीश्वरसंवादे ज्ञानप्रकाशेष्टादशपटलः समाप्तः ॥

विषयः । १ पटले सर्वपूजानामादौ लिङ्गपूजाव्यवस्थापनं । २, शिवलिङ्गपूजनादिविधानं । ३, मन्त्रादिधारणविधानं । ४, पूजाद्रव्यानादिविधानं । ५, पूजाधिष्ठान-
मण्डल्यन्त्रादिकथनं । ६, उलूकोपाख्यानकथनं । ७, अष्टभूर्गादिपूजाविधानं ।
८, अमरीशक्त्या माहात्म्यादिकथनं । ९, षोडशोपचारिककथनं, प्रलयादि-
काले पूजाव्यवस्थाविधानम् । १०, विजयापवादिना लिङ्गपूजाविधानं ।
११, देवीं प्रति महादेवस्य वाङ्मनानामुपदेशः । १२, शिवलिङ्गरहस्यकथनं ।
१३, शिवनिर्वाणद्रूपवद्वान्तकथनं । १४, ज्ञानोपदेशः । १५, तत्त्वज्ञानकथनं ।
१६, श्रीकलपप्रसक्तकथनं । १७, योगकथनं । १८, शिवलिङ्गार्चनफलकथनं ॥

Mahādevīrāna Tantra. One of the original and most revered of Tantras, attributed to Mahādeva. The MS. includes only the first half in 14 chapters. Contents: 1, enquiry into salvation; 2-3, adoration of Para Brahma; 4, ditto of Prakṛiti or the female energy; 5, the decasyllabic mantra of the Devī, and adoration therewith; 6, homa, magic circles, &c.; 7, the cult of the Kaulas; 8, duties of the several castes and orders of men; 9, the ten sacraments; 10, Śāradhas and other ceremonies; 11, expiations; 12, rules regarding conduct; 13, consecration of houses, tanks, temples, alms, images of gods, &c.; 14, consecration of Liṅgams; fourteen orders of Avadhūta ascetics, &c.

२८८ । महानिर्व्याणतन्त्रं ।

ग्रन्थकारः — ?

विवरणं । नवीनं परिष्कृतप्रायश्च । प० १२५ । पङ्क्ति० ६ । श्लो० २९०० । अ० त्रयोदश ।

आ० कामजः । का० — ? स्था० कलिकावास्तवी० त्रिवाहुयतीन्द्रमै० चण्डाकुरः ।
प्रा० वाक् । गिरीन्द्रशिखरे रम्ये नामारत्नोपशोभिते । नानाष्टवस्तुकीर्णे नानापवित्रैर्युते ॥
समाप्तिवा० । महानिर्व्याणतन्त्रस्य साक्षादां किं ब्रवीमि ते ।

विदित्वैतं मयातं ब्रह्मनिर्व्याणतानुयातम् ॥

इति श्रीमहानिर्व्याणतन्त्रे सर्व्वनकोत्तमोत्तमे सर्व्वधर्मनिर्णयकारे श्रीमदाद्यामदा-
शिवभवादे पूर्वकाण्डे शिवलिङ्गस्थापनचतुर्विधावधूतविवरणकथनं नाम चतु-
र्दशोऽध्यायः । समाप्तोऽयं पूर्वकाण्डः ॥

विषयः । इदं खण्डद्वयविभक्तं । अथ पूर्वार्द्धसातं वर्णितं । अथ चतुर्दशोऽध्यायः सन्ति ।
तत्र १ प्रथमे, जीवनिस्तारोपायविषयकप्रश्नो भगवत्या महादेवे प्रति । २, पर-
ब्रह्मोपासनक्रमविषयकमहादेवोत्तरं । ३, परब्रह्मोपासनकथनं । ४, प्रकृति-
साधनोपक्रमः । ५, देव्या दशाक्षरादिभक्तोद्धारकस्तस्यापनतत्त्वसंस्काराः ।
६, शोपावस्थापनश्रीमच्चक्रानुष्ठानकथनं । ७, कुलतत्त्वकथनं । ८, वर्णा-
यमाचारकथनं । ९, कुलशिल्पादशविधसंस्कारविधिकथनं । १०, इन्द्रिया-
हादिसूतक्रियापूर्णभिक्षुककथनं । ११, स्वपदानिष्ठजनकपापप्रायश्चित्तकथनं ।
१२, सनातनचयहारकथनं । १३, बालुपदयामज्जलाशयादिदेवगृहदानाद्यादि-
सर्वदेवप्रतिष्ठाकथनं । १४, शिवलिङ्गस्थापनचतुर्विधावधूतविवरणकथनं ।

ग्रन्थोऽयं समीचीनं रत्नवर्धनीयम् ॥

Kulārṇava Tantra. An original and standard Tantra—the text book of the Kaulas. Contents: 1, existence of created beings; 2, praise of the Kaula tenet; 3, praise of Urdhāmnāya, &c.; 4, derivation of mantras, and rules regarding the regulation of the breath; 5-6, consecration of articles necessary for the Kaula form of worship; 7, adoration of the Vātuka attendants of Śiva and his consort; 8, rules regarding drinking during worship; 9, Yoga; 10, particular forms of worship; 11, rules of conduct for Kaulas; 12, respect for the shoes of Śrī; 13-14, teacher and the taught, their characteristics and trials; 15, mode of attaining perfection in mantras; 16, rites for the attainment of desirable objects; 17, miscellaneous rules regarding Kaula teachers.

२८० । कुलार्णवतन्त्रं ।

अन्वकारः—?

विवरणं । नवीनं परिग्रहप्रापय । प० ६८ । पङ्क्ति- ८ । श्लो० २००० । ख० वल्लीयं । आ०

कागजः । का०—? । स्या० कलिकातास्त्ययुतवाडुयतीन्द्रमोहनटाकुर ।

प्रा० वाक्यं । कैलाशशिखरासीनं देवदेवं जगद्गुरुं ।

पद्मशैलं परानन्दं पार्ष्वतीं परमेश्वरं ॥

श्रीदेववाच । भगवन् देवदेवेश पद्मशतुविधायक ।

सर्वज्ञ भक्तियुल्लभ शरणागतवत्सल ॥

समाप्रिया० । कर्तुं शक्यः समाख्यातः समासेन च विस्तरात् ।

कुलार्णवमिदं शास्त्रं मुक्तिरूपवर्णितं ॥

इति श्रीकुलार्णवमहारहस्ये सर्वयोगमोक्षमोक्षमे सपादलक्षण्ये पद्ममखण्डे गुरुनाम-
वासनादिकथनं नाम सप्तदशोऽङ्गः ॥

विषयः । १, जीवस्थितिकथनं । २, कुलनादाद्यप्रकथनं । ३, कर्तुं शक्यादिसाक्षा-
कथनं । ४, मन्त्रोद्धारपौडास्यासकथनं । ५, कुलद्रव्यादिस्मृतिप्रकथनं । ६, द्रव्य-
संस्कारादिकथनं । ७, वटुकादिपूजाविधानं । ८, तत्त्वव्योक्त्यासपानभेदकथनं ।
९, योगादिकथनं । १०, विशेषपूजाकथनं । ११, कुलाचारविधिकथनं । १२,
शोपादुकामक्लिलक्षणकथनं । १३, गुरुशिष्यलक्षणकथनं । १४, गुरुशिष्यादि
परीक्षाकथनं । १५, प्रवृत्तविधिकथनं । १६, काम्यकर्मविधानं । १७, गुरु-
नामवासनादिकथनं ।

Dakṣiṇā-Kalpa. Manual of Śākta worship. By Haragovinda Tattvavāgis'a.

२८१ । दक्षिणाकल्पः ।

ग्रन्थकारः हरगोविन्दतन्त्रवागीशः ।

विवरणं । नवीनं परिशुद्धप्रायश्च । प० ५२ । पङ्क्ति० ८ । श्लो० १००० । अ० वक्ष्ये । आ०

कागजः । का०—? । स्था० कलिकाताम्रश्रीयुतबाबुयतीन्द्रमोहनठाकुरः ।

प्रा० वाक्यं । प्रथम्य शिरसा देवं गुरुच्च ज्ञानदायकं ।

हरगोविन्दतन्त्रादिवागीशेन मयाधुना ॥

नानातन्त्रात् समाह्वय मारमादाय यत्नतः ।

कथ्यते दक्षिणाकल्पः प्रयोगविधिरुतमः ॥

समाप्तिर्वा० । शेषं खण्डितं ।

विषयः । अथ किञ्चिदधिकवयोदशपरिच्छेदा लभ्यते । पुरुषप्रकृत्यन्तेदमाक्तप्रशंसा ।
दक्षिणकालिकामन्त्रोद्धारप्रातःकृत्यस्नानतिलकविधिः । मन्त्रादिविधिः । पूजा-
स्थाननिर्णयः । दिङ्मनियमशिवपूजादिविधानगुरुपूजासोत्रादिदक्षिणकालिका-
पूजामन्त्रादिप्रतिपादनं ।

No. CCXCII.

Rudrayāmala Tantra. An elaborate and original Tantra, including the whole range of Śākta knowledge about religion, social orders, castes, sacred places, modes of adoration, forms of ceremonies, &c., &c. The MS. is imperfect, and contains nine thousand verses divided into 67 sections.

२८२ । रुद्रयामलं ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । नवीनं परिशुद्धप्रायश्च । प० २५८ । पङ्क्ति० ७ । श्लो० ८००० । अ० वक्ष्ये । आ०

कागजः । का०—? । स्था० कलिकाताम्रश्रीयुतबाबुयतीन्द्रमोहनठाकुरः ।

प्रा० वाक्यं । भैरव उवाच । पुरा श्रीपरमेश्वरीवदनाभोजनिःसृतं ।

श्रीयामलं महातन्त्रं स्रतन्त्रं विष्णुयामलं ॥

शक्तियामलमाख्यातं ब्रह्मणस्तुष्टिहेतुना ।

ब्रह्मयामसुवेदाङ्गं सर्व्वेषु कथितं प्रिये ॥

रदानोमुत्तराकाण्डं वद ओषद्रयामसं ।

समाप्तिर्वा० । शेषं खण्डितं ।

विषयः । अथ सप्तषष्टिसङ्ख्यकाः पटलाः सन्ति । १, सिद्धमन्त्रप्रकरणं । २, सर्व्वचक्रा-
नुष्ठानमहागुह्यप्रकरणं । ३, सर्व्वचक्रानुष्ठाने सिद्धमन्त्रप्रकरणे भाविर्निर्णयः ।
४-५, चक्रानुष्ठानप्रकरणं । ६-७, कुमार्युपचर्याविन्यासप्रकरणं । ८, कुमारो-
पज्ञादिविवरणं । ९, कुमारोक्तवचोक्तानाम् । १०, कुमार्या अष्टोत्तरसहस्रनाम ।
११, प्रभुभावविचारः । १२, आशाचक्रसङ्गतिमिद्धमन्त्रप्रकरणं । १३, आशा-
चक्रसारसङ्केतकथनं । १४, भरण्यादिसप्तविंशतिनक्षत्रफलफलकथनं । १५,
वेदप्रकरणं । १६, वेदभाषापरिच्छेदः । १७, अथर्व्ववेदप्रकरणं । १८, चतुर्वेदो-
क्तानाम् । १९, प्रश्नचक्रसारसङ्केते चतुर्वेदोक्तानाम् । २०, फलचक्रसारसङ्केते चतु-
र्वेदोक्तानाम् । २१, भूमिचक्रसर्गचक्रतुलाचक्रवारिचक्रसारसङ्केते मूलपञ्चोक्तानाम् ।
२२, षट्चक्रसारसङ्केते योगशिक्षाविधिः । २३, आसनकथनं । २४, योगशास्त्र-
तात्पर्यार्थकथनं । २५, ब्रह्मतत्त्वप्रकरणं । २६, प्राणायामनिरूपणं । २७, शक्ति-
तत्त्वकथनं । २८, मन्त्रमिदिलक्षणकथनं । २९, षट्चक्रप्रकाशे महाप्रलयनिर्णयः ।
३०, षट्चक्रमिद्विधाधने डाकिनीब्रह्मसोत्रं । ३१, भेदिन्यादिशोचं । ३२, स्कन्द-
वाभिनीशोचं । ३३, स्कन्दवासिनीकवचं । ३४-३५, पञ्चामरायोगसाधनं ।
३६, महाकुण्डलिन्याष्टोत्तरसहस्रनामस्तवः । ३७, स्वाधिष्ठानश्रोत्रराकिणीसाधनं ।
३८, श्रोत्रस्वाधिष्ठानप्रवेशः । ३९, श्रोत्रस्त्वस्तवकवचं । ४०, षड्दलवर्णप्रकाशः ।
४१, राकिणीशोचं । ४२, राकिणा अष्टोत्तरसहस्रनामशोचं । ४३, षट्चक्र-
भेदादिकथनं । ४४, मणिपूरचक्रभेदप्रकारः । ४५, वित्तत्वश्रोकिनीशक्तित्वः ।
४६, वर्णध्यानकथनं । ४७, रुद्रशक्तिलाकिनीशोचं । ४८, रुद्रमन्त्रप्रकाशः । ४९,
रुद्रव्युत्पत्त्यस्तवः । ५०, लाकिनीशक्तित्वः । ५१, मणिपूरभेदप्रकाशः । ५२, महा-
रुद्रव्युत्पत्त्युत्पत्त्याकिनीसाष्टोत्तरशतसहस्रनाम । ५३, मन्तार्थचैतन्यविन्यासः । ५४,
मणिपूरभेदः । ५५, अम्बुचासरादिपञ्चद्रव्यशोधनं । ५६, हृदयोगकथनं । ५७,
अनाहतपद्मविन्यासः । ५८-५९, काकिनीश्वरवर्णपार्श्वचरयजनादिकथनं । ६०,
काकिनीमिद्विधाधनं । ६१, काकिनीशोचविन्यासः । ६२, काकिन्याष्टोत्तरशत
सहस्रनामशोचं । ६३, ईश्वरशोचविन्यासः । ६४-६५, अनाहतेश्वरसम्बोद्ध-
नायकवचं । ६६, शक्तिशिवार्थनं । ६७, शक्तिशोचविन्यासः ॥

Nigama Kalpadruma. A Tantra compilation, on secret or licentious worship. Contents : 1, praise of wine, flesh, fish, gesticulation and female society ; 2, the reason why they should be purified ; 3, the noblest form of worship ; 4, praise of women as an instrument of worship ; 5, particulars thereof ; 6, worship thereof ; 7, especial worship ; 8, ditto with *seayambhu-kusuma*, a kind of filthy rag ; 9, purification of the five essentials of worship noticed in the 1st chapter ; 10, particular kinds of flesh, and their purification.

२८३ । निगमकल्पद्रुमः ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्राचीनं परिशुद्धप्रायश्च । प० २६ । पङ्क्तिः ४ । श्लो० ६०० । ख० चतुर्थे । आ० कागजः । का०—? । स्या० कलिकान्तास्यथोद्युतबाहुयतोन्द्रमोहनटाकुरः ।

प्रा० वाक्यं । कैलाशमिशरे रम्ये क्रौडस्थां नगनन्दिनीं ।

रतेः प्राथम्यमस्ये भगवान् गङ्गरोज्ज्वलते ॥

समाप्तिवा० । शक्तिमन्तोपमावेण पूर्णा याति कुलक्रिया ।

येन तेन प्रकारेण शक्तिमन्तोपमं चरेत् ॥

इति निगमकल्पद्रुमे श्रीशिवपार्ष्णीतीर्त्तवादे दशमः पटलः ॥

विषयः । १ पटले पञ्चमकारप्रशंसा । २, पञ्चमकारशुद्धिकारणकथनं । ३, परमसाधनकथनं । ४, स्त्रिया साक्षात्पूजं । ५, तद्विवेकप्रभेदादिकथनं । ६ तदीयपूजनदिकथनं । ७, तदीयसाधनावशेषकथनं । ८, स्वयमुक्तुसुसामाधानं । ९, पञ्चतत्त्वादिशोधनं । १०, सांख्यविशेषादिकथनं तदीयशोधनप्रकारश्च ।

Brahmāṇḍa Tantra. A Tantra in which Nārāyaṇa, in reply to a question from Nārada, expounds the truth about Brahma, Prakṛiti or female energy, and *Pralaya* or periodical destruction of the universe. Contents : 1, Unity of Prakṛiti and Puruṣa ; 2, praise of S'akti ; 3, description of Goloka, the region of Viṣṇu ; 4, incarnation of Prakṛiti ; 5-6-7, various names of Prakṛiti ; 8, worship of Tārinī ; 9, true knowledge explained ; 10, hymn to Prakṛiti ; 11, distinction between Prakṛiti and Puruṣa.

२८४ । ब्रह्माण्डतन्त्रं ।

प्रत्यकारः नारायणः ।

विनरत्नं । प्राचीनं परिशुद्धप्रायश्चित् । प० १० । पङ्क्तिः ० । श्लो० २०० । अ० बह्वीयं । आ०
कागजः । का०—? । स्या० कलिकाताम्रश्रीयुतबायुयतीन्द्रमोहनटाकुरः ।

प्रा० वाक्यं । नारायणं नमस्कृत्य नारदो मुनिपुङ्गवः । पप्रच्छ वेदमारुह्य सारं पूतं सुमङ्गलं ॥
नारद उवाच । ब्रह्म किं ब्रह्म साकारं किं निराकारमोचरं ।

प्रलयं कीदृशं नाम का वा प्रकृतिरोचरी ॥

समाप्रिवा० । किमोदो लक्ष्यते तत्र यज्जले शैत्यमेव तत् ।

अत एव हि योगेन्द्रैः स्त्रीपुंशोदो न लक्ष्यते ॥

इति ब्रह्माण्डतन्त्रे एकादशः पटलः ॥

विषयः । १ पटले । प्रकृतिपुरुषाद्योरभेदकथनं । २, शक्तिमाहात्म्यं । ३, मोल्लेकधाम-
दत्तानकथनं । ४, प्रकृतीनामाविर्भावादिकथनं । ५, प्रकृतिनामानि । ६—१०,
प्रकृतिनामानि । ८, तारिणीपूजाकथनं । ९, तत्त्वज्ञानकथनं । १०, प्रकृतिसूत्रः ।
११, प्रकृतिपुरुषविवेचनं ।

No. CCXCV.

Pichchhikā Tantra. An original Tantra in two parts: the MS. includes the first. Contents: 1, characteristics of the spiritual guide; 2-3, praise of Kālikā; 4, mantra of Kṛishṇa; 5, initiation; 6, rules for bringing people under control by charms; 7, mantras for seizing thieves, &c.; 8, ditto for overcoming snake poison; 9, the mystic diagram called *saratobhadra*; 10, individual peculiarities; 11, mantras of Kālikā; 12, daily worship; 13, pacification of demons; 14, mantras of Durgā; 15, worship of virgins; 16, six mystic circles; 17, praise of the mantra of Kālikā; 18, charm bearing the name of Bhuvanes'varī; 19, mantra of Mahā Kālī; 20, origin of Vidyā; 21, monosyllabic mantra of Kālikā.

२८५ । पिच्छिलातन्त्रं पूर्वार्द्धं ।

प्रत्यकारः—?

विनरत्नं । नवीनमपरिशुद्धम् । प० १८ । पङ्क्तिः ० । श्लो० १५० । अ० बह्वीयं । आ०
कागजः । का०—? । स्या० कलिकाताम्रश्रीयुतबायुयतीन्द्रमोहनटाकुरः ।

प्रा० वाक्यं । कैलाशशिखरासीनं देवदेवं वृषध्वजं । भवानी रश्मि प्रीत्या जगाद मधुरं वचः ॥
योदेवृषाच्च । भगवन् देवदेवेश लोकानुपकारक ।
सूचितं यत् पुरा देव कालिकाभाधनक्रमं ॥
समाप्तिवा० । खण्डितं ।

विषयः । १, गुरुलक्षणं । २-२, कालिकायाः प्रशंसा । ४, लक्ष्मन्मन्त्रकथनं । ५, दोषाप्रयोग-
विधानं । ६, वशीकरणकथनं । ७, चौरधारणार्थकप्राप्तमाषीयमन्त्रादिकथनं ।
८, सर्पविषनाशकमन्त्रादिकथनं । ९, सर्वतो भद्रमण्डलकथनं । १०, भावप्रमेद-
कथनं । ११, कालीमन्त्रकथनं । १२, नित्यपूजाविधिकथनं । १२, भूतशुद्धिविधानं ।
१४, दुर्गामन्त्रकथनं । १५, कुमारीपूजनक्रमः । १६, षट्चक्रक्रमनिरूपणं ।
१७, कालीमन्त्रप्रशंसा । १८, भुवनेश्वरीकवचं । १९, महाकालीमन्त्रकथनं ।
२०, विद्योत्पत्तिप्रकारकथनं । २१, कालिकाया एकाक्षरमन्त्रनिरूपणं ।

No. CCXCVI.

Vákyatattva. A Smárta treatise by Siddhánta Pañchánana, on time
meet for religious ceremonies.

२८६ । वाक्यतत्त्वं ।

ग्रन्थकारः सिद्धान्तपञ्चाननः ।

विवरणं । परिशुद्धं प्राचीनञ्च । प० ११ । पङ्क्ति० ५-६ । श्लो० १६० । अ० वङ्गीयं ।
आ० तुलटकानजः । का०-? । स्या० ढाकाविक्रमपुरात्तन्त्रतमहाराजनगरस्थ-
श्रीयुक्तकालीलक्ष्मणगङ्गापाध्यायः ।

प्रा० वाक्यं । वाक्यतत्त्वं निरूप्यते । तत्र वाक्यं मासपक्षतिथिवर्णितं ।

मासपक्षतिथीनाञ्च निमित्तानाञ्च सर्व्वशः ।

उक्तेष्वनमकुर्वाणो न तस्य फलभाग् भवेत् ॥

समाप्तिवा० । पूर्व्ववदेवान्यत्र सुगममित्याह । इति सिद्धान्तपञ्चाननवृत्तं वाक्यतत्त्वं समाप्तम् ॥

विषयः । मासपक्षादिवर्णितवाक्यस्य तात्पर्य्यनिर्णयः ।

No. CCXCVII.

Kávyádars'a-ryókkhyá. A commentary on the *Kávyádars'a*, a treatise on rhetoric, by Daṇḍi.

२८७ । काव्यादर्शव्याख्या ।

प्रत्यकारः—?

विवरणं । अपरिग्रहं प्राचीनं । प० १ । पङ्क्तिः ८—९ । श्लो० १०० । अ० बह्वीयं । आ० तुलुटकागजः । का०—? । स्या० डाकाविक्रमपुरान्तर्गतमहाराजनगरस्थद्युत-
कालीछण्णगङ्गोपाध्यायः ।

प्रा० वाक्यं । काव्यलक्षणसारभूषणः काव्यस्य वाङ्मयत्वात् तदधिष्ठात्रीं सरस्वतीं कीर्तयन्नाह
चतुर्मुखेत्यादि । भगवतो मुखाणां बहुत्वात् अक्षोजवनलेन निरूपणं ॥

समान्निवा० । अतस्तन्मैश्विगतालस्यैः ईशते समया भवन्ति ।

इति काव्यादर्शटोकायां प्रथमपरिच्छेदस्य व्याख्या समाप्ता ॥

विषयः । दण्ड्याचार्यछतकाव्यादर्शनामानुहारप्रत्यस्य व्याख्या ।

No. CCXCVIII.

Saṅkalpachandrikā. A Smṛiti treatise on resolution to commence a religious ceremony. By Raghunandana Bhaṭṭācārya, the author of the 28 Tattvas.

२८८ । सङ्कल्पचन्द्रिका ।

प्रत्यकारः रघुनन्दनः ।

विवरणं । परिग्रहं प्राचीनम् । प० ४ । पङ्क्तिः ४—७ । श्लो० १०० । अ० बह्वीयं । आ० तुलुटकागजः । का०—? । स्या० डाकाविक्रमपुरान्तर्गतमहाराजनगरस्थद्युत-
कालीछण्णगङ्गोपाध्यायः ।

प्रा० वाक्यं । योगुरोचरसङ्गदं नत्वा सङ्कल्पचन्द्रिकां । गङ्गातीरसमुद्भूतः करोति रघुनन्दनः ॥
अथ कस्मात् सङ्कल्प इति चेत् अथ शरीतः । मनसा सङ्कल्पयति वाचाभि-
लपति कर्मणा चोपपादयति । तथा ब्रह्मपुराणेऽपि । आमाद्य च शुभं कार्य-
मुद्दिश्य च मनोगतं ।

समान्निवा० । अहः पदस्याहोराचार्यकतयाऽन चावगतत्वात् ।

इति रघुनन्दनभट्टाचार्यछतका सङ्कल्पचन्द्रिका समाप्ता ॥

विषयः । सङ्कल्पपदार्थादिनिरूपणं ।

Mīmāṃsā-nyāya-prakāś'a. A treatise on the elements of the Mīmāṃsā philosophy, by Āpadeva son of Anantadeva. Dr. Hall describes this work as "of first-rate repute and great comparative currency." *Contributions &c.*, p. 185.

२८८ । मीमांसान्यायप्रकाशः ।

यन्त्रकारः आपदेवः ।

विवरणं । प्राचीनमपरिशोधितम् । प० ५६ । पङ्क्ति० १०—१२ । श्लो० २५०० । अ० बह्वीयं । अ० तुल्यतकामजः । का०—१ । स्था० उगलीप्रदेशान्तर्गतवशवाट्टाण्डग्रामस्थः श्रीवर्द्धमानाधिपतेः सभापण्डितः श्रीशुततारकनाथतत्त्वचरः ।

प्रा० वाक्यं । यत्कृपाल्लेखमात्रेण पुराधार्यचतुष्टयं । प्राप्यते तमहं वन्दे गोविन्दं भक्तवत्सलं ॥

अनन्तगुणसम्पन्नमननभजनप्रियं । अनन्तरूपिणं वन्दे गुह्यमानन्दरूपिणं ॥

इह खलु परमकारुणिकेन भगवता जैमिन्युपनिषा अद्यातो धर्ममिश्रासा इत्यादिना दादशसु अध्यायेषु धर्मो विचारितः । अत्र वेदेन प्रयोजनमुद्दिश्य विधीयमानो धर्मः । यथा यागादिः ।

समाप्तिवा० । यन्त्रकृपो मदीयैः वाग्वापाटः सुशोभनः ।

अनेन प्रीयतां देवो गोविन्दो भक्तवत्सलः ॥

इति श्रीअनन्तदेवखण्डना आपदेवेन कृतं मीमांसान्यायप्रकाशसम्पुक्तं मीमांसा-प्रकरणं समाप्तं ॥

विषयः । मीमांसादर्शनप्रतिपादितधर्मप्रमाणादिपदार्थनिरूपणं ।

Muktātātta. Nine dissertations on the means of salvation as described by the Vedāntic philosophers. By Rāmānanda S'vāmī.

३०० । मुक्तितत्त्वं ।

यन्त्रकारः रामानन्दस्वामी ।

विवरणं । परिशुद्धं नवोनं । प० २४ । पङ्क्ति० ६—८ । श्लो० ७९० । अ० बह्वीयं । अ० तुल्यतकामजः । का०—१ । स्था० उगलीप्रदेशान्तर्गतवशवाट्टाण्डग्रामस्थः श्रीवर्द्धमानाधिपतेः सभापण्डितः श्रीशुततारकनाथतत्त्वचरः ।

प्रा० वाक्यं । ननु माभुजं चीयते कर्म कल्पकोटिशतैरपि ।

अवश्यमेव भोक्तृत्वं कृतं कर्म शुभाशुभम् ॥

इति कथं सङ्गच्छते सृष्ट्यभ्यवकाले कर्माभावात् । अत्र केनचिदुक्तं । सृष्टेरनाशो नास्ति नित्यत्वात् । तथाच प्रमाणं । नासद्युत्पद्यते न च सद्यु विनश्यति इति ।
न च कदाचिदनोदरं जगदिति च ॥

समाप्तिवा० । एवमेवात्मबुद्ध्या तु सायात्मानं विचिन्तय ।

तेनैव सदभिज्ञो हि भविष्यसि सुनिश्चितं ॥

इति श्रीमद्भक्तितत्त्वे परमरसस्योपदेष्टे नवमः परिच्छेदः ॥

समाप्तोऽयं ग्रन्थः ॥

विषयः । १, परिच्छेदे ब्रह्मनिरूपणं । २, संसारवैचित्र्यकथनं । ३, जीवस्य बन्धननिवृत्तिहेतुकथनं । ४, चट्टाङ्गयोगकथनं । ५, भक्तिरूपकथनं । ६, साधनापदेष्टे श्राद्धिष्वविद्याकथनं । ७, गृह्यब्रह्मचार्य्युदासीनवानप्रस्थभ्रम्यामिनां सर्वेषामेव यथाक्रमं मुक्तेर्विधानकथनं । ८, मरणविशेषेण तीर्थादौ मुक्तिकथनं । ९, निर्वाणमुक्तेर्मन्त्रालकथनं तदुपाधनिरूपणञ्च ॥

No. CCCI.

Bālābodhinī.—A commentary on the Gīta-Govinda of Jayadeva.
By Chaitanya Dāsa.

३०१ । बालबोधिनी ।

ग्रन्थकारः चैतन्यदासः ।

विवरणं । प्राचीनं प्रायशः शुद्धञ्च । प० ४१ । पङ्क्ति० ९ । श्लो० ८०० । अ० वङ्गीयं ।
आ० तुलटकामजः । का०—? । स्या० उग्लीप्रदेशान्तर्गतवर्गवाटग्राण्यपामस्यः
जीयुनतारकनाथतत्त्वराजः श्रीयुक्तवर्द्धमानाधिपतेः सुभाषणितः ।

प्रा० वाक्यं । श्रीचैतन्यपादपद्ममधून्मतेन केनचित् । टीका सङ्गच्छते गीतगोविन्दस्य समाधतः ॥
स्वयम्भोदुमभिप्रायं जयदेवमहामतेः । क्रमेणोपक्रमोपादेया यस्यते बालबोधिनी ॥
अत्र व्याकरणादीनां ग्रन्थबाहुल्यभीतितः ।
विरतिर्न कृता सा स्यादु श्रेया ग्रन्थान्तराद् बुधेः ॥
वक्तव्ये बालबोधिन्यां शब्दार्थः शब्दवेदिभिः ।
भावार्थदीपिकायाञ्च भावे भावार्थलोलुपैः ॥

समाप्तिवा० । श्रीगोविन्दपादसेवाप्रभावादुदिता स्वयं ।

चैतन्यदासतो बालबोधिनी स्यात् सतां मुदे ॥

श्रीमद्रूपगणान् बन्दे दृष्टवत् भुवि सम्पतन् ।

समर्थोत्कर्षोद्युधं माध्यमे येरहर्निशम् ॥ समाप्ता चेत्यं बालबोधिनी ॥

विषयः । जयदेवगोस्वामिप्रणीतगीतगोविन्दकाव्यस्य तात्पर्यार्थविवरणं ।

CCCII.

Rāmalīlodaya.—An epic poem, in twenty cantos, on the life of Rāma from his birth to his coronation. By Rāmakānta.

३०२ । रामलीलोदयं ।

ग्रन्थकारः रामकान्तः ।

विवरणं । नवीनं परिग्रहश्च । प० ८१ । पङ्क्तिः २३ । श्लो० ४५०० । अ० वङ्गोद्यं ।
आ० कागजः । श्लोकान्दाः १७८० । स्या० छगलीप्रदेशान्तर्गतदंशवाट्याष्टग्रामस्थः
श्रीयुक्तवर्द्धमानाधिपतेः सभापण्डितः श्रीयुततारकनाथतत्त्वचरः ।

प्रा० वाक्यं । नवीनघनमौरदप्रभमतीवमुद्युज्ज्वल-

अग्निस्रजमुदन्वति प्रबलबोचिमातन्वति ।

छतालिमुरसा दृशा चरणजानुमूर्द्धां हृदा

भुजेन वक्षसा भ्रमं मधुरमूर्तिरासं भजे ॥ १ ॥

को जानाति महेन्द्रवज्रवपुषो वातात्मजस्यामलं

विक्रान्तं जननीप्रसूतिमनयेऽधावत् प्रचण्डद्युतिं ।

ते मन्थीरपथोधिपारमगमत् लीलारम्यञ्जनात्

दग्ध्वा काचनपद्मस्रवपुलमज्झामगादत् पुनः ॥ २ ॥

अस्त्रानुपहमावतो जडजनैः पाण्डित्यमातन्वते

येन श्रीरघुनाथपादकमले भृङ्गीकृतं मानसं ।

येनानीय महौषधालयगिरिं श्रीलक्ष्मणे रचितः

तं बन्दे सुरभृदुर्ध्वदलनं वीरं नमीरात्मजं ॥ ३ ॥

समाप्तिवा० । श्रीरघुनारायणकान्तकृतिना स्वर्गापवर्गाधिना

पाठाभ्यामविचारमञ्जनमनोमोदं समाकाङ्क्षिणा ।

श्रीवाणेश्वरखनुना विरचिते श्रीरामलीलोदये

काव्ये विंशतिरीरितोऽतिवचिरो रामाभिषेकान्निधः ॥ २० ॥

विवयः । १ मर्गे, श्रीरामजन्म । २, ज्ञानकोपरिणयः । ३, मार्गवजयः । ४, वनान्तराभि-
गमनं । ५, भरतागमः । ६-७, ज्ञानकोदरणं । ८, लङ्कादाहः । ९, वनसू-
प्रत्यागतिः । १०, सीतासन्देशः । ११, विभीषणाश्रायः । १२, अङ्गदागमनं ।
१३, लक्ष्मणशक्तिवेषः । १४, अतिकायनिकुम्भवधः । १५, इन्द्रजित्युद्धं । १६,
सयशक्तिमोक्षणं । १७, रामचन्द्रकर्मकर्मज्ञानपरित्यागः । १८, शुभसंवादकथनं ।
१९, भरतदर्शनं । २०, श्रीरामाभिषेकः ।

CCCCIII.

Siddhānta Gītā.—A treatise on salvation. It says that the first three Vedas are the great causes of bondage, and the last the means of freedom from transmigration and of eternal beatitude. It is said to be a part of a work named *Atharva-rahasya*, and is divided into eight chapters.

३०३ । सिद्धान्तगीता ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । नवीनमपरिशुद्धम् । प० ९ । पङ्क्ति० ७-२२ । श्लो० २७०० । अ० बह्वीयं ।
आ० इरेजीयकामजः । शकाब्दा १७८७ । स्या० जगन्मोक्षप्रदेशान्तर्गतवैशवाद्याख्य-
ग्रामस्थः श्रियुततारकनाथतत्त्वज्ञः श्रियुक्तवर्द्धमानाधिपतिः सभापण्डितः ।

प्रा० वाक्यं । श्रीचर्जुन उवाच । देवादिदेव देवेश कथयस्व महामते ।

केन ज्ञानप्रभावेन मुच्यते भवबन्धनात् ॥ १ ॥

श्रीभगवानुवाच । वेदवथ महाराज्ञ भवबन्धनकारणं ।

चतुर्धेय परिज्ञातं मुच्यते भवसागरात् ॥ २ ॥

अग्न्यजुःसामभेदाऽयं परित्याग्यो महामते ।

वेदे चाथर्वणे सारं दाक्षयित्वा प्रयत्नतः ॥ ३ ॥

तवास्मि प्रणयो मूलं विचार्य्यह पुनः पुनः ।

वेदवथविनिर्मुक्तो मावाचयविवर्जितः ॥ ४ ॥

समाप्तिवा० । सकलभुवनहेतुः ज्ञानमार्गिकहेतुः मुदचरणबोधः सर्वसंसाररोधः ।

समुक्तमजनहानिः प्राणिनां मोक्षपाणिः दिशतु दिशतु तूर्णं सद्गुरुः सान्पूर्णं ॥

इति श्रीमदध्वनेदरहस्ये श्रीकृष्णार्जुनसंवादे सिद्धान्तगीतासामर्थसोऽध्यायः ॥

विषयः । १ अथाये, मतनिर्दर्शनं । २, वर्णाचरयोः परिचयः । ३, केवलं ब्रह्माहमिति प्रतिपत्तिः । ४, तत्त्वज्ञानतत्त्वयोगतत्त्वार्थचिन्ताप्रवृत्तयः । ५, देहनिर्णयः । ६, लिङ्गदेहसम्बन्धः । ७, निर्गुणभूतनामवर्णनं । ८, महाकारणदेहादिकथनम् ॥

CCCIV.

Srīharistotra.—A hymn in praise of Hari. By S'ankara Āchārya.

३०४ । ओहरिस्तोत्रं ।

ग्रन्थकारः शङ्कराचार्यः ।

विवरणं । नवीनं परिग्रहम् । पं० ४ । पङ्क्ति० १८ । श्लो० १२० । अ० वङ्गोप० । आ० हरेजीयकागजः । का०—? । स्था० उमलीप्रदेशान्तर्गतवर्गवाटाग्रामनिवासि-
श्रुततारकनाथतत्त्वतः श्रुतवर्द्धमानाधिपतेः सभापण्डितः ।

प्रा० वाक्यं । स्तोत्रे भक्त्या विष्णुमनादिं जगदादिं यस्मिन्नेतत् संहतिचक्रं धमतोयं ।
यस्मिन् दृष्टे नम्यति तत् संहतिचक्रं तं संसारध्वान्तविनाशं हरिमीडे ॥ १ ॥

समाप्तिवा० । इत्थं स्तोत्रं भक्तजनेयं भवतीति ध्वान्तार्काभं भगवत्यादीयमिदं यः ।
विष्णोर्लोकं पठति शृणोति व्रजति ज्ञानं ज्ञेयं स्वात्मनि चाप्नोति मनुष्यः ॥
इति श्रीमच्छङ्कराचार्यविरचितं ओहरिस्तोत्रं समाप्तं ॥

विषयः । ४४ मङ्गलकस्तोत्रात्मकमिदं स्तोत्रं । अत्र भगवतो नारायणस्य साक्षात्प्रति-
पादनम् ॥

CCCV.

Ānandatarāṅgini. Itinerary from Chandananagara to Benares, and description of the latter city, its foundation and ancient legends. By Vechāvāma Nyáyālakāra.

३०५ । आनन्दतरङ्गिणी ।

ग्रन्थकारः वेचाराय्यालङ्कारः ।

विवरणं । नवीनं परिग्रहम् । पं० ८९ । पङ्क्ति० ४—११ । श्लो० २००० । अ० वङ्गोप० ।

आ० तुलटकमजः । शकाब्दाः १०२१ । स्था० उगलीप्रदेशान्तर्गतवंशवाट्याख्य-
पामस्यः श्रौतकृत्ववर्द्धमानाधिपतेः सभापण्डितः श्रौततारकनाथतत्त्वप्रलः ।

प्रा० वाक्यं । विश्वेशमाधवकटुण्डिकदण्डपाणिश्रीकालभैरवगुहामरनिम्नगभिः ।

दुर्गादिभिः मणिकर्षिकया च युक्ता वाराणसी नम मनोरथमिद्वयेऽस्तु ॥ १ ॥

आनन्दं ब्रह्मरूपं श्रुतिवच इति यथैकमेवाद्वितीयं

ब्रह्मे त स्वात्मनो दर्शयितुमिति न भिन्ना च शक्तिर्जगत्सु ।

यः सध्यान्नायबोधः स्वयमपि भगवान् शब्दनारीयरोऽभूत्

तत्वादाभोजलुब्धो भवतु मम मनश्चक्षरीकशिखाय ॥ २ ॥

प्रकृत्य सचिन्त्य सदाभिवासति महेश्वरं सोममुपास्य कोऽपि सन् ।

स्वनिर्मितानन्दतरङ्गिणीकृतौ करोति सिद्धान्ततरिं सतां मुदे ॥

कोमलोऽपि सतां श्लोको विघूर्णयति बालकं ।

विनाऽपि धातुवैषम्यात् यथा मातुलपुत्रकः ॥

समाप्तिवा० । सिद्धान्ततराजरासतनयो बन्धान्वयः श्रौयुतो

वेचाराममुष्मीन्देशनगरीं दृष्ट्वा विहृतो मुदा ।

तनानन्दतरङ्गिणी कविमनःसन्तोषणी निर्मिता

सा चेदाद्यममर्गमूलमहिता लोभेऽथ मर्णमूतां ॥

ग्रन्थसमाप्तानन्तरं ग्रन्थकृता पक्षभिः श्लोकैः स्वपरिचयः प्रदत्तः । तेषामन्तः

श्लोको यथा ।

यथैतन्महत्स्यमद्भुतरसं सत्काव्यरत्नाकरं

वैद्यानां सुखहेतवेऽतिवञ्जलं भैषज्यरत्नाकरं ।

तस्मात् श्रीमणिसिद्धरीं सुवचिरां नेपास्तुभूपाश्रया

श्रीसिद्धान्तमनोरमां भक्तकरोत् टीकां तथा श्रौतिपि ॥

महामहोपाध्यायश्रीराजराससिद्धान्तभट्टाचार्यात्मजश्रीवेचारामन्यायालङ्कारविर-

चिता श्रीसिद्धान्ततरिनाम्नी श्रीआनन्दतरङ्गिणी टीका सम्पूर्णा ॥

विषयः । १ प्रथमभर्ग, वर्णकथनं । अर्थात् चन्दननगरात् काशीपर्यन्तमागोरश्रीतीरवर्ति-

यामादिवर्णनं । २, शम्भुशिवारहस्यवर्णनं । ३, रत्नपुरीनिधानकथनं । ४, हिम-

शैलराजचरितवर्णनं । ५, आसभुजावरोधकथनं । ६, आसबिलापकथनं । ७,

तीर्थकमङ्गल्लिङ्गकथनं । ८, काशीपुरीवर्णनं ग्रन्थसमाप्तिश्च ।

Siddhāntamāṇi-manjarī. An astrological compendium, by Vechā-rāma Nyāyāṅkārā, containing detailed accounts of the effects of particular conjunctions of the Planets.

३०६ । सिद्धान्तमणिमञ्जरी ।

ग्रन्थकारः वेचारामन्यायालङ्कारः ।

विवरणं । नवीनं परिग्रहः । प० २२ । पङ्क्ति० २-८ । स्तो० ४०० । अ० वङ्गीयं । आ० तुल्यकागजः । शकाब्दाः १७३७ । स्या० ऊग्लीप्रदेशान्तर्गतवंगवाट्याख्यग्राम-निवासिन्नेवर्द्धमानाधिपतिमभापण्डितश्रीयुततारकनाथतत्त्वरमः ।

प्रा० वाक्यं । वाणीपाण्यप्रज्ञाद्भुततमविचलन्तिकोऽन्या समन्तात्
प्रेष्यदासन्नरागेऽतिसमधुरिममनूष्यनासृज्जलाङ्गो ।
मीमांसान्यायवैशेषिकविरम्यविचारप्रयामातिशुष्कं
सत्कान्तमिदानीं सुखयतु हृदयं कल्पकोकाकली वः ॥ १ ॥
निजनिर्मितसिद्धान्तरत्नाकरममुदृतां ।

करोमि कायवत् खलपां सिद्धान्तमणिमञ्जरीं ॥ २ ॥

समाप्तिवा० । वैधेयो मातु विधेयो भवतितरां तव नैव नः खेदः ।

दोषज्ञा दोषज्ञा न गुणज्ञा एतदाद्यर्थम् ॥ १९२ ॥

इति वन्द्यघटीयश्रीराजरामसिद्धान्तभट्टाचार्यात्मजश्रीवेचारामन्यायालङ्कारविर-
चिता सिद्धान्तमणिमञ्जरी सम्पूर्णा ॥

विषयः । ग्रन्थकारनिवेदनं । राशिभिभागः । राशिभिश्चैषमञ्जरा । चैवकथनं । होरा-
द्रेक्काणकथनं । नवांशः । द्वादशांशः । त्रिंशांशः । तन्वादिभावाः ।
पापपद्माः । ग्रहदृष्टिः । रवेर्मिचं । रवेः शत्रुः । चन्द्रस्य मिचं । कुजशत्रुमिचं ।
बुधशत्रुमिचं । गुरुशत्रुमिचं । शुकशत्रुमिचं । शनिशत्रुमिचं । राहुशत्रुमिचं ।
केतुशत्रुमिचं । तात्कालिकमिवाणि । गोचरः । चन्द्रताराग्रहेरावशकं ।
चन्द्रग्रहः । ताराग्रहः । नक्षत्राधीशः । मङ्गलगः । पाठान्तरेण लघुगणः ।
अधोमुखगणः । ऊर्ध्वमुखगणः । पुत्रासगणः । नक्षत्रमुल्लंघनः । पुष्यग्रहः । वार-
वेला । इत्यादिविविधज्योतिर्विषया वर्तन्ते ।

Yatyāchāra-Sangraha. A manual of the duties of a Yati, by Vis'-ves'vara Sarasvatī. The MS. found contains only the rules for the funeral of Yatis, and is entitled Yatisaṅskāra Prayoga.

३०७ । यत्याचारसङ्गृहीययतिसंस्कारप्रयोगः ।

ग्रन्थकारः विश्वेश्वरसरस्वती ।

विवरणं । नवीनं परिग्रहः । प० १ । पङ्क्ति० १२ । श्लो० ६५ । अ० वज्रीये । आ० तुल्यकागजः । का०—? । श्या० वर्द्धमानप्रदेशान्तर्गतमानकरग्रामस्थश्रीयुत-
बाबुहितलालमिश्रः ।

प्रा० बाक्यं । अथ यतिसंस्कारः । तदुच्यवस्था विश्वेश्वर्याख्यसङ्गृहीता यथा,

शौनकः । अथवा कालगत्या च भिक्षुके गतजीविते ।

संस्कृत्यान् प्राश्नणे विद्वान् गृही धर्मपरायणः ॥

सम्भवत्यादपूज्ययोगेविन्दसरस्वतीना । अस्मत् परमेश्विगुणं विचार आचारयेति ।

असंस्कृतं विशीर्येत यच्च देशे कलेवरं ।

धर्मलोपो भवेत्तत्र दुर्मिषं भङ्गादिकं ॥

समाप्तिवा० । परमानन्दपूर्वकं स्वस्वगृहं व्रजेयुः ।

इति विश्वेश्वरसरस्वतीविरचितयत्याचारसङ्गृहीययतिसंस्कारप्रयोगः समाप्तः ॥

विषयः । यत्यन्तेशिक्षया ।

No. CCCVIII.

Panchikarāṇa Vārttika. A metrical paraphrase of S'ankara Āchārya's *Panchikarāṇa, Prakriyā*,—a disquisition on the union of the five elements in the formation of the universe, and the means of redemption therefrom. By Sūres'vara Āchārya.—Vide Hall's *Contributions*, 139.

३०८ । पञ्चीकरणवार्तिकं ।

ग्रन्थकारः सुरेश्वराचार्यः ।

विवरणं । नवीनं परिग्रहः । प० ४ । पङ्क्ति० ४—१६ । श्लो० १०० । अ० वज्रीये । आ० तुल्यकागजः । का०—? । श्या० वर्द्धमानप्रदेशान्तर्गतमानकरग्रामस्थश्रीयुतबाबु-
हितलालमिश्रः ।

प्रा० बाक्यं । ऋकारः सर्वदेवानां सारसत्त्वप्रकाशकः ।

तेन चित्तप्रमाधानं सुमुचूषं प्रकाशने ॥ १ ॥

आद्योदेकं परं ब्रह्म नित्यमुक्तमविक्रियं ।

तत् स्वमायासमानेनात् वीजमथाकृतात्मकं ॥ २ ॥

समाप्तिना०। समस्येदिहामुच भोगानासक्तधीः सुधीः ।

रामेहिपादिरचितः स्तोत्रानं चिन्तयेत् सदा ॥ ६४ ॥

इति श्रीमत्परमहंसपरिवाजकाचार्यश्रीमच्छङ्करभगवत्पूज्यपादशिष्यसुरेश्वराचार्यस्य कृतो पञ्चीकरणवार्तिकं समाप्तम् ॥

विषयः । आसियाटिकमेशाद्वैतानामकसमालयस्थितात् पुलकान् सतन्त्रमिदं । सङ्क्षेपेण ब्रह्मतत्त्वपञ्चीकारवर्णनं ॥

No. CCCIX.

Prasthāna-bheda. Essay on the different schools of the Vedānta Philosophy. By Madhusūdana Sarasvatī.

३०८ । प्रस्थानभेदः ।

ग्रन्थकारः मधुसूदनसरस्वती ।

विवरणं । नवीनं परिग्रहय । प० ५ । पङ्क्ति० १२ । श्लो० ६६ । अ० वङ्गोद्यै । आ० तुलुटकागजः । का०—१ । श्ला० वर्द्धमानप्रदेशान्तर्गतमानकरपासस्थशोधुतवावु-
चितलालमिश्रः ।

प्रा० वाक्यं । अथ सर्वेषां शास्त्राणां भगवत्येव तात्पर्यं साक्षात् परम्परया चेति समासेन तेषां प्रस्थानभेदेऽन उद्दिश्यते । तथा हि । ऋग्वेदो यजुर्वेदः सामवेदोऽथर्व-
वेद इति वेदाश्चत्वारः । मित्रा कल्पो व्याकरणं निबन्तं छन्दो ज्योतिषमिति वेदा-
* ज्ञानि यद् । पुराणस्यायमीमांसाधर्मशास्त्राणि चेति चत्वार्युपाङ्गानि । अथ
उपपुराणानामपि पुराणे ज्ञानार्थाः ।

समाप्तिना० । तत्र तेषां तात्पर्यमबुद्धा वेदविरहेऽप्यर्थे तात्पर्यमुत्प्रेक्षमाणस्तन्मतमेवोपादेय-
त्वेन गृह्णन्तो जना नानापक्षजुषो भवन्ति इति सर्वमनवयम् ।

इति श्रीमधुसूदनसरस्वतीविरचितः प्रस्थानभेदः समाप्तः ॥

विषयः । वेदान्तशास्त्रोपप्रस्थानविशेषनिरूपणं ।

No. CCCX.

Syāmā-pratīpa. A manual for the worship of Śyāmā. Contents:

1. The derivation of the mystic mantra of the Devī.
2. The mode of worshipping her.
3. Prayers.
4. Fee &c.
5. Purification.
6. Natures of the worshipers and the worshiped.
7. Occasional worship.
8. Esoterics of the cult.
9. What are desirable objects.
10. Ritual for the worship of Tārā.
11. Especial worship.
12. Hymns and prayers.
13. Expiations, &c.

३१० । श्यामाप्रदीपः ।

ग्रन्थकारः—? ।

विवरणं । परिग्रहं । प० १४८ । पङ्क्ति० ६—७ । श्लो० १००० । अ० वहीयं । आ० तुलुटकागजः । का०—? । श्या० नवदीपान्तर्गतकृष्णनगरस्यमहाराजश्रीयुवमतीशचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । नमामि परदेवतां श्रुतकार्यमिद्विप्रदां मन्त्रेशकमलापतिप्रभृतिदेवदेवसुतां ।

अनेकजननामिजितप्रथितपुण्यलभ्याश्रयां निरङ्कुशशलाघ्ननप्रचुरविम्वकान्ताननां ॥

समाप्तिवा० । लोकेर्दृश्यते न तु तद्वान्तरमिति (?) तथावेति । इत्यालां विसरः ।

इति श्यामाप्रदीपे ताराकल्पे वयोदशपरिच्छेदः ॥

विषयः । १, देव्या मन्त्रोद्धारविनिर्णयः । २, पूजाविधिः । ३, स्तवादिप्रकरणं । ४, दक्षिणविधानं । ५, पुरश्चरणं । ६, भावनिर्णयः । ७, नैमित्तिकनिरूपणं । ८, गोप्यनिर्णयः । ९, काम्यविधानं । १०, ताराकल्पः । ११, देव्या अर्चनं । १२, विशेषतः स्तवादिप्रकरणं । १३, प्रकीर्णप्रकरणं ॥

No. CCCXI.

Achāra-mālā. Rules of conduct, or what to do and what to avoid.
By Nidhirāma S'arnā.

३११ । आचारमाला ।

ग्रन्थकारः निधिरामशर्मा ।

विवरणं । परिग्रहं । कदर्यलिखितम् । प० ४९ । पङ्क्ति० ६—७ । श्लो० ८०० । अ० वहीयं । आ० तुलुटकागजः । का०—? । श्या० नवदीपान्तर्गतकृष्णनगरस्यमहाराजश्रीयुवमतीशचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । नत्वा विघ्नविनाशाय देवेन्द्रं गणनायकं ।

दुर्गां दुर्गेतिनाशाय शिवाय च शिवं भुवं ॥

आचारमाला नाम (?) कृतितन्त्रानुसारिणी ।

भण्यते निधिरामेण द्विजेन प्रीतये सताम् ।

समाप्तिवा० । खण्डितं ।

विषयः । धर्माचारनिरूपणम् ।

Dānavakhyāvalī. Consecration of various kinds of gifts, and the merits of bestowing them upon particular persons.

३१२ । दानवाक्यावली ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । परिशुद्धं नवीनञ्च । प० १०८ । पङ्क्ति० ६—७ । श्लो० १५०० । अ० वज्रोयं ।
आ० तुल्यकामजः । शकान्दः १६८५ । स्या० नवद्वीपान्तर्गतकल्याणनगरस्थ-
महाराजयोगुत्तमतीशचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । देशे काले तथा पात्रे धनं स्यायार्जितं तथा ।

यदपि ब्राह्मणवेष्टासुदननां प्रकल्पितं ॥

मत्स्यपुराणे, न्यायेनाज्जलमर्थस्य वर्जनञ्चातिरक्षणं ।

सत्याचे प्रतिपत्तिश्च सर्वश्लाघेयं शीयते ॥

समाप्तिवा० । ततः कुशाद्रीनादाय अमुकनामगोत्रायेत्यादि । दक्षिणा च ।

वर्षे गौडमहीभुजः शशिसरिन्नायाप्रिचित्रे शुचौ

पद्मस्थां शृगुनन्दने रतिपतिः श्रीमानमे श्रीयदा ।

एतन् पुस्तकमुत्तमं गुणगण्यामाभिरामाय वै

गोविन्दार्चनतत्पराय भवते श्रीरत्नपाणेऽस्तु ते ॥

विषयः । *हिरण्यैजमरजतरालाङ्कारपुष्परामादिमणिवेश्मधेनुहृदयभगवात्पादादिपशुम-
घृतधेनुतिलधेन्यादिविविधदाननिरूपणं ॥

Kāmarūpiya-nibandha Tantra. Various kinds of potentates, kings, and emperors, the curse of Vasistha on drinkers of spirits, &c.

३१३ । कामरूपीयनिबन्धतन्त्रं ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धञ्च । प० ८० । पङ्क्ति० २—६ । श्लो० १००० । अ० वज्रोयं । आ०
पञ्चविशेषः । का०—? । स्या० नवद्वीपान्तर्गतकल्याणनगरस्थमहाराजयोगुत्तमतीश-
चन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । देखुवाच । ममवन् सर्वधर्मज्ञ चन्द्राविकृतभूषण ।

विप्रश्नवविष्ठां धर्माः शूद्रस्य कथितास्तथा ॥

निर्णीतं लक्षणं तेषां यथानुक्रमयोगतः ।

ब्रह्मचर्यं तथा गार्ह्यं वानप्रस्थाश्रमेऽपि च ॥

समाप्तिवा०। खण्डितं ।

विषयः । हरगौरीसनाममराजनिर्णयवशिष्टशापचक्रवर्तिनियमादिवर्णनम् ।

No. CCCXIV.

Nirdosha-kula-sārāvalī. Kulins, their attributes, defects, and genealogy. The bulk of the work is in Sanscrit, but in some places the Bengali language is introduced.

३१४ । निर्दोषकुलसारावली ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धं । प० ३८६ । पङ्क्ति० ८—१२ । श्लो० ८००० । अ० बङ्गीयं । आ० तुलुडकागजः । का०—? । स्या० नवदीपान्तर्गतकृष्णनगरस्थानीयतुलुडका-
रामशिरोरत्नः ।

प्रा० वाक्यं । अथ दुर्बलिप्रकरणं । दुर्बले चार्त्तियं आर्त्ततो हरविन्दजः न्यूनं मुं भिरो कञ्ज-
करं गृहीया उधोजः उचितं मुं विकर्तनं चाधुः उधोजः भिरो अङ्गकरणात् पर-
विकर्तनप्राप्तिनात् दुर्बलेः साधुः केचित् रत्यादि ।

समाप्तिवा०। सूर्ये दाधवकाटोनिवासिनः ।

इति निर्दोषकुलसारावलीयां काञ्चीकुले समाप्तम् ।

विषयः । पुस्तिकादौ संस्कृतभाषया लिखिता । परन्तु कुत्र कुत्रचित् बङ्गभाषापि विद्यते ।
अथ कुलीनानां लक्षणादि वंशवलिख्य वर्तते । कुलीनानां प्रभेदश्च विद्यते ॥

No. CCCXV.

Des'iyarāja-s'ekhara-kosha. A dictionary of Synonyms. By Pan-
chānana Bhaṭṭāchārya.

३१५ । देशीयरजशेखरकोषः ।

ग्रन्थकारः पञ्चाननमहाचार्यः ।

विवरणं । अपरिशुद्धं प्राचीनम् । प० ३ । पङ्क्ति० ३—७ । श्लो० ८० । अ० बङ्गीयं । आ०
तुलुडकागजः । का०—? । नवदीपान्तर्गतकृष्णनगरस्थमहाराजश्रीयुक्तश्रीशचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । सारस्वतरङ्गस्थानि रसमुच्चि पदे पदे ।

सर्वस्वानि कवीन्द्रस्य शब्दतत्त्वानि बोधत ॥

सामञ्जः चिन्तुरः कुम्भी मददन्तो महास्रगः ।

कुङ्करो कुन्दरोवाहोर्बौलमाङ्गनवेच ये (?) ॥

पारावतः कल्लरवे गुञ्जनं गजमञ्जने ।

कादम्बिनो मेघदान्नि सवो ज्ञावे मुजा भुजे ॥

समाप्तिवा० । कण्ठोरवसु पारीन्द्रो स्वर्गेन्द्रे तरसं तथा । इति देशीयराजशेखरकोषः ॥

विषयः । पर्यायशब्दकथनम् ॥

No. CCCXVI.

Syámá-nitya-piṇḍá-paddhati. A manual for the daily worship of Syámá.

३१६ । श्यामानित्यपूजापद्धतिः ।

पञ्चकारः—?

विवरणं । प्राचीनं परिशुद्धम् । प० १८ । पङ्क्ति० १—६ । श्लो० २०० । अ० वहीयं । आ० पत्र-
विशेषः । का०—? । स्या० नवद्वीपान्तर्गतछप्पनगरस्थमहाराजश्रीयुक्तपतीशचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । हस्तौ पादौ प्रक्षाल्य । ॐ स्वर्ग्यः सोमः यमः कालो महाभूतानि पञ्च च ।

एते शुभाशुभस्येह कर्मणो नव साक्षिणः ॥

समाप्तिवा० । ॐ उच्चिष्टचाफालिन्यै नम इति निर्माळेन सम्पूज्य दक्षिणं कुर्यान् ॥

विषयः । कालिकाराधनानुष्ठानकथनम् ।

No. CCCXVII.

Kṛishi-vishaya. A guide to agriculture.

३१७ । कृषिविषयः ।

पञ्चकारः—?

विवरणं । प्राचीनं परिशुद्धम् । प० ५ । पङ्क्ति० ४ । श्लो० १०० । अ० वहीयं । आ० तुलुड-
कागजः । का०—? । स्या० नवद्वीपान्तर्गतछप्पनगरस्थमहाराजश्रीयुक्तपतीशचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । जयति पराभरनामा मुनिः कृषिकर्मधर्मसंवेदी ।

कृषका यस्तु भतङ्गा वसुधां फलानि सर्व्वरत्नानि ॥

चतुर्थ्येदार्थतत्त्वज्ञो ब्रवीति छपणं वचः ।
 अलक्ष्यामृद्भूते सोऽपि प्रार्थनालाघवान्वितः ॥
 सुवर्णमणिमणिषयवसनैरपि पूरितः ।
 तथापि प्रार्थयन्त्येते छपकान् भक्तदण्डया ॥
 कटौ हस्ते च कर्णे च सुवर्णं विद्यते यदि ।
 छपवासस्तथापि स्वात् अश्लाघ्येन देहिनाम् ॥

समाप्तिवा० । अङ्गारको यदा सिंहे तदाङ्गारमयी मयी ।
 स एव रविणः युक्तः समुद्रमपि गोपयेत् ॥
 इति छपिविषयः समाप्तः ॥
 विषयः । हादिममन्विनानाविधोपायकथनम् ।

No. CCCXVIII.

Sangita-nṛāyaṇa. On tone, rythm, gamut, &c. of the Indian music. By Purusottma Miśra.

३१८ । सङ्गीतनारायणं ।

ग्रन्थकारः पुरुषोत्तममिश्रः ।
 विवरणं । प्राचीनमपरिगृहं सुजीर्णतमम् । प० ८० । पङ्क्ति० ५-० । श्लो० १५०० । अ०
 वङ्गोर्ध्व । आ० तुल्यटकागजः । का०—? । श्ला० नवद्वीपान्तर्गतकृष्णनगरस्थमहा-
 राजवीरयुक्तमनीशचन्द्रः ।
 प्रा० वाक्यं । लीलाद्रिकन्दरानन्दिमन्दरायणवन्दितं ।
 वन्दे वन्द्यावसाङ्ग(?)मन्दिरं मेन्दिरं मन्दः ॥
 प्रहृतलालं करवालिकाभिराभीरिकानां कलवेषुमीतं ।
 नृत्यन्तमत्यन्तमुदीर्णहृत्सं राधं भक्तं हरिमन्तमीडे ॥
 समाप्तिवा० । दोर्मूलकूलकूपशातकुम्भमम्बरारम्भिकुचापि यापि ॥
 लोकविराजपुरुषोत्तममिश्रकृतः सङ्गीतनारायणनामा ग्रन्थः समाप्तः ॥
 विषयः । सङ्गीतापयोगिमिश्रतालुलयादिविवरणं ।

No. CCCXIX.

Āchāra-sāra-prakarana of the *Brahma-jāmala Tantra*. The praise of Buddha in seven cantos.

३१८ । आचारसारप्रकरणं ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धम् । प० २२ । पङ्क्ति० ५ । श्लो० २५० । अ० वल्लीयं । आ० तुलुटकागजः । शकाब्दाः १६८२ । स्या० नवद्वीपान्तर्गतकन्नडनगरस्थमहाराज-
श्रीयुक्तमतीशचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । देयुवाच । महाचीनक्रमाचारः सूचितो न प्रकाशितः ।

इदानीं श्रोतुमिच्छामि कथयस्व महेश्वर ॥

समाप्तिवा० । एतत्ते कथितं भव्यं विजयाकल्पमुत्तमं ।

प्रमादादचिरादस्य वाञ्छितं ते भविष्यति ॥

इति ब्रह्मयामले आचारसारप्रकरणे सप्तमः पटलः ॥

विषयः । भगवतो बुद्धदेवस्य माहात्म्यवर्णनेन महाचीनाचारस्य गौरवमुक्तं ब्रह्मणा ।
शिवेनैतदेवोक्ते भगवत्यै ॥

No. CCCXX.

Smṛta-vyavasthāna. Responsa prudentum, on various questions of Hindu law. By Raghunātha.

३२० । स्मार्तव्यवस्थार्णवः ।

ग्रन्थकारः रघुनाथः ।

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धम् । प० २४ । पङ्क्ति० ४—६ । श्लो० ८०० । अ० वल्लीयं । आ० तुलुटकागजः । का०—? । स्या० नवद्वीपान्तर्गतकन्नडनगरस्थमहाराजश्रीयुक्त-
मतीशचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । नत्वा श्रीरघुनाथ ईश्वरपदार्भाजं गुहं सादरान्

मन्वादिस्मृतिर्भक्षितार्थमवधार्यार्थाचार्यवाक्येन च ।

बाह्यानां पटुताविधायकममुं स्मार्तव्यवस्थार्णवं

राजशोधुतराधवस्य स्वपतेरादेशतो निर्ममे ॥

तिथिसङ्क्रान्त्यमौत्सेपु द्रव्यशुद्धाधिकारिणोः ।

प्रायश्चित्ताद्वाहदायेष्वपि बाधोऽत्र निर्णयः ॥

समाप्तिवा० । खण्डितं ।

विषयः । रघुनन्दनमहाचार्यसङ्कलितधर्मशास्त्रीयवङ्गविधयवस्थायाः सङ्क्षेपेण प्रतिपादनम् ॥

Kāvyā-prakāś'a-rahasya-prakāś'a. A commentary on the *Kāvyā-prakāś'a* of Maṇmāṭṭha Bhaṭṭa. By Rāmanātha Vidyāvāchaspati.

३२१ । काव्यप्रकाशरहस्यप्रकाशः ।

ग्रन्थकारः रामनाथविद्यावाचस्पतिः ।

विवरणं । प्राचीननपरिशुद्धम् । प० ११६ । पङ्क्ति० ७—८ । श्लो० १८०० । अ० वहीच । आ० तुलुडकागजः । का०—? । स्था० नवद्वीपान्तर्गतकृष्णनगरस्थमहाराजवीरभुक्तसती-
शचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । वज्रशिखरद्वन्द्वयस्यं सततमुपास्यं मुनीन्द्राणां ।
वेदाविदितरहस्यं गिरिशनमस्यं नमस्यामः ॥
मौनीभूतमुखार्द्धमादरदरकुत्याकुलार्द्धागनं
रस्यं सार्द्धविलोचनं भयपरिन्वानान्धसार्द्धचक्षुः (?) ।
रुद्धं वामकरेण सव्यचरणन्यस्तान्यदोःपङ्क्तवं
व्यामुञ्च्यच्छिरसा पदान्तपतनं शैवं वपुः पातु वः ॥
निःशेषशास्त्रसारं वारं वारं विचार्य चिन्तानः ।
काव्यप्रकाशगूढं विद्यावाचस्पतिर्विकाशयति ॥

समाप्तिवा० । खण्डितं ।

विषयः । सम्यग्भट्टप्रणीतकाव्यप्रकाशार्थविवरणं ।

Panchama-sāra-saṁhitā. Dissertations on the notes of the Hindu gamut. By Nārada.

३२२ । पञ्चमसारसंहिता ।

ग्रन्थकारः नारदः ।

विवरणं । प्राचीनं परिशुद्धम् । प० ११ । पङ्क्ति० २—५ । श्लो० २०० । अ० वहीच । आ० तुलुडकागजः । का०—? । स्था० नवद्वीपान्तर्गतकृष्णनगरनिवासिनीयुतवातु-
उमानन्दरायः ।

प्रा० वाक्यं । मयूरद्वयभङ्गाग्नौष्टुकोक्तिलवाग्निनः ।

मातङ्गाय क्रमेणाऽऽसुरानेतान् मुदुर्गमान् ॥

[१८३]

निषादपद्मभास्वारपङ्कजसमयेवताः ।

पञ्चमयेत्यसौ सप्त तन्त्रीकण्ठान्विताः सराः ॥

समाप्तिवा० । खण्डितम् ।

विषयः । निषादादिसप्तसरपामभूर्ध्वादिनिरूपणम् ।

No. CCCXXIII.

Koshthi-pradipa. Elements of horoscopy. By Śrinātha Bhaṭṭa.

३२३ । कोष्ठोप्रदीपः ।

ग्रन्थकारः श्रीनाथभट्टः ।

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धम् । प० १८ । पङ्क्ति० ७-९ । श्लो० २५० । अ० वङ्गीयं । आ० तुलुडकागलः । का०—? । स्था० नवद्वीपान्तर्गतकण्ठनगरपामनिवासियोयुतवातु-
उमानन्दरायः ।

प्रा० वाक्यं । तच्चिन्तामणिमानस्य प्रभावात् प्रमविष्यते ।

सर्व्वेदेदार्थतत्त्वाय कश्चैचित् श्रेयसे नमः ॥

तन्त्राणि यत्नेन विवृणु भूयसा शुभप्रभावोऽञ्जलमारकल्पनं ।

श्रीनाथभट्टः सुरनिम्नगातटे कोष्ठोप्रदीपं विदधे विचक्षणः ॥

समाप्तिवा० । विवाहितायाः पतिफलेनैव फलवतीर्त्वं, अविवाहितायाः सप्तमं स्थानं फलजन-
नाय विचार्य्यमिति भावः ।

इति कोष्ठोप्रदीपे तनुविज्ञादिप्रकाशिका समाप्ता ॥

विषयः । तन्त्रादिद्वादशस्थानविचारलगादिनिरूपणं ।

No. CCCXXIV.

Panchapakshī Tikā. A commentary, by Rāghavanandana, on the Pancha-pakshī, a treatise on horoscopy.

३२४ । पञ्चपक्षीटोका ।

ग्रन्थकारः राघवनन्दनः ।

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धम् । प० १० । पङ्क्ति० ९ । श्लो० २०० । अ० वङ्गीयं । आ० तुलुड-
कागलः । का०—? । स्था० नवद्वीपान्तर्गतकण्ठनगरस्त्रीयुतवातु-उमानन्दरायः ।

प्रा० वाक्यं । पञ्चभिष्य हृतादिति । जन्मकामात् कार्तिकवर्षादिगणनया यावन्तः संवत्सरा
गतास्त एव वयः । राशिर्यथादिर्जन्मकालोने याज्ञः सरोऽपि । यत्र नामाचरं
तदङ्कं एकादिरूपं तदा च शुक्लेकादय्यादौ जन्मनि वयोवर्षे एकं देयं ॥
समाप्तिवा० । पताकोगणनं कृत्वा पापं ज्ञेयं, एवं विपापे विपापीति ॥
इति श्रीराघवनन्दनविरचिता पञ्चपक्षीटीका समाप्ता ॥
विषयः । प्रश्नादिगणनाप्रतिपादकपञ्चपक्षीयताम्यविवरणम् ।

No. CCCXXV.

Sūddhidīpikā. Astrological disquisitions on auspicious and inauspicious days. By Śrīnivāsa.

३२५ । शुद्धिदीपिका ।

ग्रन्थकारः श्रीनिवासः ।
विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धम् । प० ८५ । पङ्क्ति० ४-५ । श्लो० १००० । अ० बङ्गीयं ।
आ० गुल्लटकागजः । का०-? । स्था० नवदोषान्तर्गतकृष्णनगरनिवासिश्रीयुत-
बाबु० उमानन्दरायः ।
प्रा० वाक्यं । दृष्ट्यातरङ्गदुस्तरसंनाराभोधिलङ्घने तरणिः ।
उदयवसुधाधराक्षमुकुटमणिः (?) ॥
अस्मिन् गतवति मिहिरेऽतिमलिनदोषाकुले च गोविधये ।
उद्गाह्यादिषु शुद्धिग्रहकार्यं दीपिका क्रियते ॥
समाप्तिवा० । रिपुरन्ध्रचंगमता नयन्ति आसारिनिधनस्थाः । नृतस्य देवश्लोकादिगति-
निर्णयः ।
शुक्लशरे च्योतिषि यन्नतः कृतां समस्तकर्मव्यवहारदर्शिकां ।
श्रीचोनिवासनेन समाहृतामिहाममत्सराः पञ्चत शुद्धिदीपिकां ॥
इति शुद्धिदीपिकायां याज्ञानिकेन नामाहमोऽध्यायः ॥
विषयः । लग्नविवाहयात्रादीनां निरूपणं ।

No. CCCXXVI.

Videanmanoramā. A commentary on a hymn to Chandīkā in the Mārkaṇḍeya Purāṇa. By Gaurīvara Śarmā.

३२६ । विद्वन्मनोरमा ।

ग्रन्थकारः गौरीवरमर्मा ।

विवरणं । प्राचीनं परिग्रहच । प० ७१ । पङ्क्तिः ६—७ । श्लो० २५०० । अ० बङ्गीयं । भा० तुलुटकागजः । का०—? । श्ला० नवद्वीपान्तर्गतकृष्णनगरनिवासित्रीयुतबाबु-उमा-नन्दरायः ।

प्रा० वाक्यं । समाधिर्नाम वैश्वोऽहमुत्पन्नो धनिर्नां कुले ।

पुत्रदारैर्निरलस्य धनलोभादसाधुभिरिति श्लोकान् सप्तमपत्राच्च विद्यते ।

समाप्तिवा० । वैवस्वतेऽनारे प्राप्ते अष्टाविंशतिमे रुगे ।

श्लोको निग्रन्थस्यैवान्यानुव्यक्ष्येते महासुरावित्यतः श्लोकान् ७१ पत्राच्च खण्डिता ॥

विषयः । मार्कण्डेयपुराणान्तर्गतचण्डिकास्तोत्रतात्पर्यव्याख्यानं ॥

No. CCCXXVII.

Grantha-Sangraha. A collection of rules and maxims for calculating nativities, &c. By Prajapati Dása. At the end of the work there is a collection of the astrological maxims of Khaná, in Bengali.

३२७ । ग्रन्थसङ्ग्रहः ।

ग्रन्थकारः प्रजापतिदासः ।

विवरणं । प्राचीनमपरिग्रहच । प० १४ । पङ्क्तिः ५—८ । श्लो० १००० । अ० बङ्गीयं । भा० तुलुटकागजः । का०—? । श्ला० नवद्वीपान्तर्गतकृष्णनगरनिवासित्रीयुतबाबु-उमा-नन्दरायः ।

प्रा० वाक्यं । इष्टदेवं नमस्कृत्य गोपालं कुलदैवतं ।

श्रीप्रजापतिदासेन क्रियते ग्रन्थसङ्ग्रहः ॥

नवग्रहान्नमस्कृत्य देवीसैव सरस्वती ।

प्रणिपत्य गुरुं मूर्द्धा ज्योतिर्गन्धं वदाम्यहं ॥

समाप्तिवा० । काणा खोडा तुमि मनैसर मानुषमारे पोदाय घरे । कील चापड पडे पीडे चायुकेर बाङ्गी माय उद्रे ॥ ३ ॥ केतुकुण्डलिनीफलं समाप्तं ॥

विषयः । शिशिरिष्ठमाहिरिष्टपिष्टरिष्टदण्डपलादिनिर्णयः । पुंजन्मस्तोत्रजन्मस्त्रीजन्मनिर्णयः ।

जारजज्ञानं । सुखदुःखादिनिर्णयः ।

पञ्चाध्याये ग्रन्थसमाप्तिः । खनायाः वचनमपि सङ्ग्रहीतं ।

[१८९]

No. CCCXXVIII.

S'akuna-dīpikā. On good and evil omens. By Ganes'a.

३२८ । शकुनदीपिका ।

पञ्चकारः गणेशः ।

विवरणं । परिग्रहं प्राचीनम् । प० ६ । पङ्क्ति० ८ । श्लो० १०० । अ० वहीयं । आ० तुल्य-
कागजः । का०—? । स्या० नवदीपानर्गतकृष्णनगरनिवासिप्रोद्युतबाबु-उमानन्द-
रायः ।

प्रा० वाक्यं । वाच्यकल्पतरुं दृष्ट्वा संसाराभोधिपारदं ।

लुप्तोदरपदाभोजद्वन्द्वं बन्दासहे वयं ॥

अज्ञानतिमिरध्वंसकारिणी दृष्टदर्शिनी ।

तस्यते श्रीगणेशेन मुदा शकुनदीपिका ॥

समाप्तिवा० । खण्डितं ।

विषयः । अथ शुभाशुभलक्षणनिमित्तानि विद्यन्ते ।

No. CCCXXIX.

Guru-pādukā-panchaka-stotra Tikā. A commentary on five hymns in praise of the great guru; attributed to Mahādeva. By Durgādāsa Vidyāvāchaspati.

३२९ । गुरुपादुकापञ्चकस्तोत्रटीका ।

पञ्चकारः दुर्गादामविद्यावाचस्पतिः ।

विवरणं । नवीनं परिग्रहम् । प० ८ । पङ्क्ति० ५—९ । श्लो० १२० । अ० वहीयं । आ० तुल्य-
कागजः । का०—? । स्या० नवदीपानर्गतकृष्णनगरस्थप्रोद्युतबाबु-उमानन्दरायः ।

प्रा० वाक्यं । ब्रह्मरूपभरमोबहोदये नित्यसुप्रसन्नवदात्मसङ्गतम् ।

कुण्डलीविवरकाण्डमण्डितं दादृशाकेशभरमोबहं भजे ॥

समाप्तिवा० । एतदुक्तवानुसारेण पङ्क्त्याध्यागमोक्तोपासनावाधां कुर्वन्ति तेऽतिमन्दधियो
धाम्ना इति मन्त्रेणः ॥

इति श्रीदुर्गादामविद्यावाचस्पतिमित्रविरचिता श्रीमच्छिवसहस्रविनिर्गतश्री
गुरुपादुकापञ्चकस्तोत्रटीका समाप्ता ॥

विषयः । श्रीगुरुदेवमाहात्म्यप्रकाशकगुरुपादुकापञ्चकस्तोत्रस्य तात्पर्यविवरणं ॥

No. CCCXXX.

Anandadīpanī Tīkā. A commentary on a hymn called *Karpūra Stotra.* By *Brahmānanda Sarasvatī.*

३३० । आनन्ददीपिनीटीका ।

पद्यकारः ब्रह्मानन्दसरस्वती ।

विवरणं । नवीनं परिशुद्धं । पं० १५ । पङ्क्तिः ५—६ । श्लो० ८०० । अ० बङ्गीयं । आ० तुल्यटकाग्रजः । का० शकाब्दाः १०४१ । स्या० नवदीपान्तर्गतछान्दानगरनिवासि-श्रीयुतवावु-उमानन्दरायः ।

प्रा० वाक्यं । आनन्दमयीं ब्राह्मीं विगुणं निर्गुणामिकां ।

बन्धेऽहं नीलकुङ्कुमलिषा श्रितविलासिनीं ॥

सच्चिन्म्य ह्यव्याहृद्भिर्मरारुचामलं सङ्गृह्य वेदाग्रमग्राभवाक्यं ।

हिताय मन्मन्त्रजपार्चिकानां कुर्व्यं स्फुर्यान्न्दकलास्वरूपां (?) ॥

आनन्ददीपिनी टीका शोचव्याख्यास्वरूपतः ॥

समाप्तिवा० । तत्कीदृशः प्रेम्णा रमेन तरलमित्यर्थः ।

इति श्रीब्रह्मानन्दसरस्वतीविरचिता शोकपूर्वाष्टशोचस्य आनन्ददीपिनी टीका समाप्ता ॥

विषयः । टीकेयं कर्पूराष्टशोचस्य टीकाकृता १९ श्लोकानां समीचीना व्याख्या कृता । अस्यां कालिकाया मन्त्रोद्धारो वर्तते । शोचस्यादिमः श्लोकः, कर्पूरं मध्यमान्तरपरि-रक्षितमित्यादिः ॥

No. CCCXXXI.

Kramachandrikā. Tāntric Liturgy. By *Ratnagarbha Sārva-
bhauma.*

३३१ । क्रमचन्द्रिका ।

पद्यकारः रत्नगर्भभार्गवभोमः ।

विवरणं । प्राचीनं परिशुद्धं । पं० ७४ । पङ्क्तिः ७—८ । श्लो० १२१० । अ० बङ्गीयं । आ० तुल्यटकाग्रजः । का०—? । स्या० नवदीपान्तर्गतछान्दानगरनिवासिमहा-राजश्रीयुतसतीशचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । गुरो सन्निहिते यक्षपूजयेदन्यदेवतं ।

स याति नरकं घोरं सा पूजा विफला भवेत् ॥

समाप्तिवा०। तत्पादपद्मरजसा निर्धृताश्लिक्तकल्पः।

प्रकाशितोऽग्निं शास्त्राणि ज्ञात्वा भारं ततोऽर्धतः ॥

इति श्रीरत्नगर्भमार्च्यभौमविरचिता क्रमचन्द्रिका समाप्ता ॥

विषयः। तन्त्रशास्त्रप्रतिपादितार्थव्याख्यानं।

No. CCCXXXII.

Dravyagunādhiraja. Physiological action of various articles of food, drink and medicine.

३३२। द्रव्यगुणाधिराजः।

पन्थकारः—?

विवरणं। प्राचीनमपरिशुद्धं। प० ४८। पङ्क्तिः ४२। श्लो० ८९०। च० बहोयं। आ० तुलुटकागजः। का०—?। नवद्वीपान्तर्गतकृष्णनगरस्य महाराजश्रीयुतसतीशचन्द्रः।

प्रा० वाक्यं। द्वौ जातौ भुवि वासवौ निरुपमौ राजन्यविप्रान्वयौ

सप्तद्वीपपतिर्विराट् पुनरसौ विप्रो नवद्वीपराट्।

नामादेः परिच्छिन्नेऽत्र चरमे शेषस्य राष्ट्रसूत्रे

चवस्यास्य सभापदे मुनिगणा विप्रस्य तर्कोत्पत्त्या ॥ १ ॥

समाप्तिवा०। सञ्चितं परप्रीतीनां शिबेन परमात्मना।

सहजिगीसतावत्स आद्युर्वेदः प्रकाशितः ॥ इत्याद्युर्वेदः समाप्तः ॥

विषयः। अत्र मधुराखलवक्त्रकटुतिक्तकषायशीतवीर्योष्णवीर्यप्रभृतीनां द्रव्याणां गुणकथनं।

No. CCCXXXIII.

Purāṇa-Sarvasva. Summary of various Puranic legends, ancient dynasties, cosmic phenomena, consecration of houses, cars, &c. &c. By Purusottama.

३३३। पुराणसर्वस्वं।

पन्थकारः पुष्पोजनमः।

विवरणं। प्राचीनं परिशुद्धं। प० २२१। पङ्क्तिः ४-८। श्लो० ८२००। च० बहोयं।

आ० तुलुटकागजः। का० शकाब्दाः १५८२। स्या० नवद्वीपान्तर्गतकृष्णनगर-

निवासिमहाराजश्रीयुतसतीशचन्द्रः।

प्रा० वाक्यं । योऽथ वेदपुराणभारतमनुस्मृत्यादिरामायणैः

शास्त्रैस्तैः पुरोधतमैरहरहो ज्ञातो हिताकाङ्क्षिभिः ।

सत्रह्यर्पिसुरासुरैरभिनृतो बन्धोऽभिनन्दो जनै-

र्देवो वः शिवमातनोतु सततं वैशुख्यभिन्नो हरिः ॥

समाप्तिवा० । इत्येतत् कथितं विप्र पञ्चमीकल्पमुत्तमं ।

यत्रायं पट्यते मन्त्रः सर्वसर्पविशेषकः ॥

ॐ कुप कुप नवः फट् साहा ॥ इति पुराणसर्वस्वे मागलक्षणे ॥

विषयः । अमुकसणिका । चन्द्रवंशः । मन्वन्तरकथनं । वंशानुचरितं । रत्नाकुचरितं ।
गणेशस्तवः । पुरुवंशः । शिष्यादिसंस्थानं । योजनासङ्ख्या । भुवनकोपः । नरक-
कथनं । भूकम्पलक्षणं । नरकनिर्णयः । मंसारचक्रं । स्वर्गस्थानं । भुवर्लोकैकादिकथनं ।
अहःपरिमाणं । सूर्यारथपरिमाणं । मेघलक्षणं । अक्षौराचिज्जवस्था । चतुर्मुख-
सङ्ख्या । चन्द्रकरसंस्थानं । अमावास्यायां वृक्षच्छेदनदोषः । बुधादिपञ्चरदवर्णनं ।
ध्रुवादिसंस्थानं । जातिभेदः । पञ्चदर्शनमाहात्म्यं । भुवनकोपसमाप्तिः । बाह्यादि-
प्रकरणं । ब्रह्मपुराणीयनानातीर्यप्रकरणं । प्रसादनिर्माणं । ध्वजदानं । सम्मार्जनं ।
उपलेपः । देवाङ्गानफलं । द्रव्यपूजाफलं । शासनदिदानं । दक्षिणावर्तशङ्खदान-
प्रभृतयः ॥

No. CCCXXXIV.

Vidyotpatti-vidhi. Descriptions of the various manifestations of the Devī, or Vidyā, and the most appropriate days and manner of worship-
ing them.

३३४ । विद्योत्पत्तिविधिः ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धम् । प० ७ । पङ्क्ति० ४०६ । श्लो० ११९ । अ० वक्ष्येयं । आ०
तुल्यदकामजः । का०—? । स्था० नवद्वीपान्तर्गतलक्ष्मणनगरस्थमहाराजश्रीयुत-
सतीशचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । श्रामार्चनधृतविष्णुयामले । आगमोक्तविधानेन कलौ देवान् वजेत् सुधीरित्यादि ॥

समाप्तिवा० । इतीया माधवे शङ्का कुलचै (?) दारणा तिथिः ।

इत्येताः तिथयः पुण्या अन्त्याश्चैव सत्सदृशः ॥

इति गुह्यानिगुह्यतः प्रोक्ता विद्योत्पत्तिविधिः ॥

विषयः । नानाविद्यानामुत्पत्तिकथनम् ।

Kālikā-māhātmya. Praise of Kālikā, a manifestation of the Devi : a compilation from some of the Tantras.

३३५ । कालिकामाहात्म्यम् ।

पञ्चकारः—?

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धम् । प० १२ । पङ्क्ति० ५ । श्लो० २९० । अ० वङ्गीयं । आ० तुलुटकागजः । का०—? । स्था० नवहोपान्तर्गतलक्ष्मणनगरस्थमहाराजयोगीश्वर-सतीशचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । श्यामाभोदतरङ्गिण्यां । सातवन्दामि देवेशि कालिकानामतः फलं ।

ककारो बाष्पितं दत्ते धनपुत्रादिकान् परान् ॥

समाप्तिवा० । अमलदा मलदापि येन कालो कृता परा ।

मुक्तिस्तस्य करे देवि नात्र कार्या विचारणा ॥ इति कालिकानामाहात्म्यम् ॥

विषयः । कालिकाया महत्त्वस्थापनम् ॥

Vidyā-māhātmya. Praise of Ādyā Vidyā and the mode of worshipping her. This work is likewise a Tantric compilation.

३३६ । विद्यामाहात्म्यम् ।

पञ्चकारः—?

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धम् । प० १ । पङ्क्ति० २-६ । श्लो० ४० । अ० वङ्गीयं । आ० तुलुटकागजः । का०—? । स्था० नवहोपान्तर्गतलक्ष्मणनगरस्थमहाराजयोगीश्वर-सतीशचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । श्यामाचनचन्द्रिकाद्युतमान्धर्व्यै । अस्या विज्ञानभावेण कुलकोटोः समुद्भरेत् ।

नन्दन्ति पितरः सूर्यं गाथां गायन्ति ते मुदा ॥

समाप्तिवा० । चन्द्रशूर्य्यसभा भूत्वा वधेत् कम्पायुतं दिवि ।

न तस्य दुर्लभं किञ्चित् यः स्मरेत् कालिदक्षिणं ॥

इति विद्यामाहात्म्यम् समाप्तं ॥

विषयः । आद्याविद्याया महत्त्वप्रतिपादनम् ॥

No. CCCXXXVII.

Sārvalī. A treatise on astrological influence on wars, coronations, and other human actions. By Rājā Kalyāna Varmā.

३३७ । मारावली ।

ग्रन्थकारः राजा कल्याणवर्मा ।

विवरणं । प्राचीनसपरिशुद्धम् । प० १०३ । पङ्क्ति० ६-७ । श्लो० २१०० । च० बङ्गोयं ।
आ० तुलुटकागजः । का०—? । स्या० नवहोपान्तर्गतकृष्णनगरस्थमहाराज-
श्रीयुक्तमतीशचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । यस्मिन्नास्मि जगदिदं प्रतिबोधमेति मध्यस्थिते प्रसरति प्रकृतिक्रियासु ।
संस्तुतते स्वपिति बोद्धमितैकमात्रं (?) सूर्यः स एव जयति प्रकटप्रभावः ॥
विस्तरीकृतानि मुनिभिः पुरातनानि शास्त्राणि ।
होरातन्त्रं रचितं वराहमिहिरेण मङ्गलेपात् ॥
राशिदशावर्गेण स्वपतियोगा युद्धयोगाश्चरदशायां ।
विषयविभागः स्पष्टं कर्तुं न शक्यते यत्नेन ॥
अतएव विस्तरेभ्यो यवननरेन्द्रादिरचितशास्त्रेभ्यः ।
मङ्गलमसारं त्यक्त्वा तेभ्यः सारं समुद्धृत्य ॥

समाप्तिवा० । स्फुटितं ।

विषयः । राशिदशावर्ग-स्वपतियोग-युद्धयोग-प्रभृतिभ्योतिर्विषयकयनम् ॥

No. CCCXXXVIII.

Rāsāyātrāpaddhati. A manual for the celebration of the anniversary of Krishna's grand festival with the milk maids of Vrindāvana, held on the full moon and on the two preceding days of Kārtika, October—November. By Raghunandana.

३३८ । रासयात्रापद्धतिः ।

ग्रन्थकारः रघुनन्दनः ।

विवरणं । स्वपरिशुद्धं प्राचीनम् । प० ४ । पङ्क्ति० ४-६ । श्लो० ८० । च० बङ्गोयं । आ०
तुलुटकागजः । शकाब्दाः १०४८ । स्या० नवहोपान्तर्गतकृष्णनगरस्थश्रीयुक्त-
बाबु-उमानन्दरायः ।

प्रा० वाक्यं । प्रसूय कमलाकान्तं वामीशमजमययं ।

प्रयोगं रासयात्राया बलि श्रीरघुनन्दनः ॥

समाप्तिर्वा- । अशक्तानां दृष्टिवादसौ नावश्यकौ ॥ इति रामयात्रापद्विनिः ॥
विषयः । कार्तिकपौर्णमासीकर्त्तव्यं रामयात्राविवरणं ।

No. CCCXXXIX.

Saṅkalpatūryabhāṇjana. On the necessity of a formal resolution (*saṅkalpa*) in the performance of religious rites. By Chandrasekhara.

३३८ । सङ्कल्पदुर्गभञ्जनं ।

ग्रन्थकारः चन्द्रशेखरः ।

विवरणं । प्राचीनपरिग्रहवृत्त । पृ० २ । पङ्क्तिः ७—८ । श्लो० ५०० । अ० वहीयं । आ० तुल्यद्वारागजः । का०—? । स्या० नवद्वीपान्तर्गतकल्याणनगरस्थमहाराजयोग्युत-सतीशचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । सदानन्दस्य सृष्ट्वा चन्द्रशेखरदर्शना ।

सङ्कल्पमृतिदुर्गानां भञ्जनं क्रियतेऽधुना ॥

काव्यकर्मणि सङ्कल्पं विना फलान्प्राप्त्युत्तेरित्यादि ।

समाप्तिर्वा० । खण्डितं ।

विषयः । कर्त्तव्येन क्रियमाणसङ्कल्पविचारः ॥

No. CCCXL.

Vāsishṭhasāra. An epitome of the scheme of salvation as inculcated in the *Yogavāsishṭha*. Contents. 1, dispassion; 2, unreality of the creation; 3, characteristics of the devotee who is liberated in this life; 4, annihilation of the mind; 5, anecdote of Vāsala; 6, meditation; 7, worship of the soul; 8, definition of the soul; 9, liberation in this life.

३४० । वाशिष्ठसारः ।

ग्रन्थकारः—? ।

विवरणं । प्राचीनं परिग्रहवृत्त । पृ० १९ । पङ्क्तिः ७—८ । श्लो० १२० । अ० वहीयं । आ० तुल्यद्वारागजः । का०—? । स्या० नवद्वीपान्तर्गतकल्याणनगरस्थयोग्युतवायु-उमा-नन्दरायः ।

प्रा० वाक्यं । दिक्कालाद्यनवविश्वज्ञानचिन्मात्रमूर्त्ये ।

स्वानुभूत्येकनावाय नमः शान्ताय तेजसे ॥

अहं बद्धो विमुक्तः स्यामिति यस्यासि निश्चयः ।
नात्यन्तमज्ञो नो तज्ज्ञः सोऽस्मिन् शस्त्रेऽधिकारवन् ॥

समाप्तिवा० । एक एव च भूतात्मा भूते भूते व्यवस्थितः ।

एकधा बद्धधा चैव दृश्यते जलचन्द्रवत् ॥

इति योगवाशिष्ठसारे जीवन्मुक्तिदर्शनप्रकरणं ॥

विषयः । १ प्रकरणे, वैराग्यं । २, जगन्मिथ्यात्वं । ३, जीवन्मुक्तिलक्षणं । ४, भगोलयः ।
५, वासलोपाख्यानं । ६, मननं । ७, आत्मार्चनं । ८, आत्मनिरूपणं । ९, जीवन्मुक्तिः ।

No. CCCXLI.

Nārāyaṇīya-pras'nāvalī. The means of propounding the past, the present and the future by astrological and mystic calculations. This is a fragment of the Brahmayāmala Tantra.

२४१ । नारायणीयप्रश्नावली ।

ग्रन्थकारः ————— ?

विवरणं । प्राचीनसपरिग्रहश्च । प० ५ । पङ्क्ति० ६—७ । श्लो० १२५ । अ० बङ्गीयं ।
आ० तुलुटकागञ्जः । का०—? । श्या० नववङ्गीयान्तर्गतकृष्णनगरस्थवीर्यवतवाहु-
उमानन्दरायः ।

प्रा० वाक्यं । वन्दे नारायणं देवमनादिनिधेयं विभुं ।

यस्य स्मरणमात्रेण सर्वज्ञो जायते नरः ॥

देव्युवाच । भगवन् देवदेवेश भक्तानामभयङ्कर ।

येनापायेन जानीयात् भूतभयादिकं नरः ॥

समाप्तिवा० । सङ्क्षेपोऽत्र स्या प्रोक्तमन्त्रप्रियार्थं सङ्क्षेपरि ।

एतज्ज्ञात्वापि समुजः सामान्यार्थं वदेत् प्रिये ॥

इति श्रीब्रह्मशस्त्रे नारायणीयप्रश्नावली समाप्ता ॥

विषयः । अतीतादिविषयकप्रश्नगणनाविधानम् ।

No. CCCXLII.

Vedāntārthasaṅgraha. A digest of the Vedānta system of Philosophy with a commentary. By Ś'rīrāma Ś'armā.

३४२ । वेदान्तार्थसङ्ग्रहः, मटीकः ।

ग्रन्थकारः श्रीरामशर्मा ।

विवरणं । प्राचीनरूपपरिशुद्धम् । पृ० १९ । पङ्क्तिः ८-१२ । श्लो० ५०० । अ० वहीयं । आ० तुलुडकाग्रजः । का०—? । स्या० नवहोपान्तर्गतकणनगरस्थश्रीयुतबाबु-उमानन्दरायः ।

प्रा० वाक्यं । यस्मात् अनिश्चितिलक्ष्यचराचरस्य विषयस्य यत्परिचितं नवलक्षणेकम् ।
 चारोव तेजसि खपाऽनदिव विसेर्गो यस्मिन् महोऽस्तुद्वयं प्रभजामि सत्यं ॥ १ ॥
 श्रीरामचरणभोजनकरन्दकणाञ्जनं । दैतध्वान्निमित्तविशमन्धकारं धुमोतु नः ॥ २ ॥
 अर्थः पदोर्निवधन्ते वेदान्तसूरिसम्प्रदायः । श्रीरामचन्द्रभूषेन्दुर्यैः श्रीरामशर्मणा ॥ ३ ॥
 राजश्रीरामचन्द्रः क्षितिपमणश्चिरचन्द्रकान्तादिकान्त्या-
 कान्तोपान्ताङ्गप्रियीठा भुविधिमल्लयश्चन्द्रमालोक्य यस्य ।
 मूढो दृष्टः कलहो भ्रमति विधति हा चन्द्रमाः प्यातकीर्त-
 स्रस्तानां चाधशानौ स्वयमिव जगको ब्रह्मनिष्ठासु जीयात् ॥ ४ ॥

समाप्तिवा० । सङ्क्षिप्तं ।

विषयः । वेदान्ताद्यैः प्रतिपादनम् ॥

No. CCCXLIII.

Siddhānta Sangraha. An elementary exposition of the Vedānta Philosophy, according to the school of the nondual theorists. By Apyayīdikshita.

३४३ । सिद्धान्तसङ्ग्रहः ।

ग्रन्थकारः अथथोदीक्षितः ।

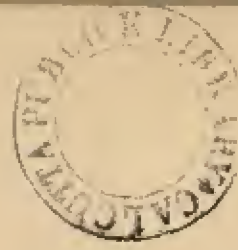
विवरणं । प्राचीनरूपपरिशुद्धम् । पृ० ४६ । पङ्क्तिः २-१२ । श्लो० १२०० । अ० वहीयं । आ० तुलुडकाग्रजः । का०—? । स्या० नवहोपान्तर्गतकणनगरस्थश्रीयुतबाबु-उमानन्दरायः ।

प्रा० वाक्यं । नव तावदात्मवारं द्रष्टव्यः आतव्यः प्रत्यधीतसाङ्गताध्यायस्येत्यादि ।

समाप्तिवा० । सन्निवन्धपरमेष्ठरभावापत्तिर्मन्येति सिद्धं ॥

इति अथथोदीक्षितकृतसिद्धान्तसङ्ग्रहे चतुर्थः परिच्छेदः ॥

विषयः । सङ्क्षेपतः अद्वैतमतानुसारिवेदान्तीयविषयसिद्धान्तप्रतिपादनम् ।

No. CCCXLIV.

Silāmāhātmya. Praise of the *sālagrāma* or ammonite stone, and the advantage of worshipping it as Vishnu. This is probably an extract from one of the Purāṇas. The stone is found in the Gandak River in Oudh; according to the MS. the best place for the petrified shell is a spot forty miles to the south of a peak of the Himālaya, called Gandaka.

३४४ । शिलामाहाट्यं ।

ग्रन्थकारः—?

निवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धम् । पं० ७ । पङ्क्ति० ५—७ । स्तो० १०० । अ० वहीर्यं ।
आ० तुलुटकागजः । का०—? । स्था० नवदीपान्तर्गतकल्याणनगरस्थवीर्युतवातु-
वमानन्दरायः ।

प्रा० वाक्यं । ज्ञा त्वं वससि भो विश्वो किं नामास्मि त्वदात्मनं । कथं वा प्रीयसे देव तत्सर्वं
कथयस्व मे ॥ श्रीविष्णुस्वाच ॥ निवसानि सदा ब्रह्मन् शालग्रामेऽथवास्मिनि ।
गण्डक्यां गिरिराजस्य दक्षिणे दमयोजने ॥

समाप्तिवा० । यच्छ्रुत्वा मुनयः सर्वे शालग्रामशिलावर्धनं । सर्व्वतो मोक्षमाप्नोति (?) विष्णुलोकं
गताः सुखं । इति श्रीब्रह्मविष्णुसंवादे वेदशास्त्रागमप्रोक्तशिलामाहाट्यं समाप्तं ॥

विषयः । शालग्रामशिलाया मङ्गलच्छापनं, तस्यां श्रीविष्णोः पूजनादिविधानञ्च ।

No. CCCXLV.

Kātantra-eritti. An exposition, by Durga Sīūha, of the Sanskrit grammar, by Sarvavarma Achārya entitled *Kātantra*, or *Kakāpa*.

३४५ । कातन्त्रवृत्तिः ।

ग्रन्थकारः श्रीपतिदत्तः ।

निवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धम् । पं० १४४ । पङ्क्ति० १०—१९ । स्तो० ५००० । अ० वहीर्यं ।
आ० तुलुटकागजः । का०—? । स्था० नवदीपान्तर्गतकल्याणनगरस्थवीर्युतमती-
शचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । देवदेवं प्रणम्यादौ सर्व्वज्ञं सर्व्वदर्शिनं । कातन्त्रस्य प्रवक्ष्यामि व्याख्यानं सार्व्ववर्धिकं ॥
शिवो वर्णसमाप्तायः । भिदः खलु वर्णानां समाख्यायो वेदितव्यः ॥

समाप्तिवा० । जनार्णो । कट इति किम् । आक्षेपकदेवतो श्रीरितिभिद्रे हृदिग्रहणं मङ्गलार्थम् ।
इति दौर्गमिच्छां हतौ कृतसु षष्ठपादः समाप्तः ॥

विषयः । सर्व्ववर्मकृतकातन्त्रवाक्यार्थकथनम् ।

Rājadharmakauṣṭubha. The jurisdiction of kings, their characteristics and defects; characteristics of queens, ministers, royal priests and astrologers; requirements of kings; rites to be performed by them; royal unction; duties to be observed for some days after coronation, &c., &c. By Ananta Deva.

३४६ । राजधर्मकौस्तुभः ।

पन्थकारः अनन्तदेवः ।

विवरणं । प्राचीनमपरिगृह्य । प० ०८ । पङ्क्ति० ६-८ । श्लो० १६०० । अ० यज्ञोप-
वास० तुल्यकामजः । का०-२ । स्या० नवदीपान्तर्गतछप्पन्नगरस्थमहाराज-
त्रीयुतसतीशचन्द्रः ।

प्रा० नावयं । दद्यात् पूरितमात्मभूमिकलसं धत्वा व्रजन्तीं व्रजे
काञ्चित् गोपकुमारिकां क्षणं गतिर्युक्तेति सम्मुञ्चन्तीं ।
इदं श्रीमुरलीधरः श्रितयुतभूयुष्मद्व्या यथा
तस्यै स्मृतिवान् गतिं सम्मुचितां प्राप्यान् तथा मे मतिं ॥
यत्प्रताप उदिते दितेः सुता विष्णुचक्र रत्न सूर्यशिवः ।
ससहस्रगतमक्षवृद्धयो * * * शयमितासुभागिनः ॥

समाप्तिवा० । योऽनन्तदेवहतसम्पन्नसन्निवस्योत्तीराश्रितोऽयं हरिणा भूततं धृतो यः ।
भूपाभिषेकविषया भवदौहशीयं सन्दीपितिर्हृत्स्मृदावहकौस्तुभे स्यात् ।
इति श्रीमहाराजाधिराजश्रीराजवाहादुरचन्द्रशेखरराजाप्रहल्लेनापदेवसुतानन्त-
देवविदुषा कृते राजधर्मकौस्तुभे तृतीयाभिषेकदीधितिः ॥

विषयः । राज्याधिकारिनिर्णयः । राजलक्षणं । अश्वानि । पदसत्तियोलक्षणं । मन्त्रिलक्षणं ।
पुरोहितलक्षणं । ज्योतिर्विज्ञलक्षणं । अङ्गानि । उपानि । ग्रामनिर्णयः । विना-
यकस्वपनं । नक्षत्रावाहनमन्त्राः । नैर्ऋतयागः । शर्षपशर्षणः । रौद्रगणः । ऐन्द्र-
ग्रान्तिः । अभिषेकदिनान् कतिपयदिनपर्यन्तं प्रतिदिनकार्यं । अभिषेकप्रयोगः ।
अभिषेकमन्त्राः । पुण्याभिषेकः । संवत्सराभिषेकप्रवृत्तयः ॥

Patrakaumudī. The universal letter-writer, containing rules for determining the size, shape and decorations of letters, according to the different ranks of the parties to whom they are to be addressed; qualifications of letter-writers; forms of addresses, &c., &c. By Vararuchi, one of the "nine jewels" of Vikramāditya.

३४७ । पत्रकौमुदी ।

यन्वकारः वरश्चिः ।

विवरणं । प्राचीनमनतिशुद्धम् । प० ८ । पङ्क्तिः ५-६ । श्लो० १५० । अ० वक्ष्ये । आ० तुल्यकामजः । का०-२ । स्था० नवद्वीपान्तर्गतकृष्णनगरस्थश्रीयुतवावु-उमा-नन्दरायः ।

प्रा० वाक्यं । श्रीमत्कृष्णपदारविन्दयुगलं ब्रह्मेश्वराद्यासर-
त्रेणीनक्षत्रिकरीटकोकवडमीपुष्पापितं सन्ततं ।
वाणीस प्रणमामि विश्वजननीं प्रतूहविध्वंसिनीं
भक्तानुग्रहकारिणीं भगवतीं नित्यं वचोददधे ॥
विक्रमादित्यभूपस्य कीर्त्तिस्मिन्निर्देशतः ।
श्रीमान् वरश्चिर्धर्मास्त्रिनोति पत्रकौमुदीं ॥
राज्ञां मन्त्रिप्रवीराणां पण्डितानां तथैव च ।
गुरुणां स्वाभिभार्याणां तथैव पिष्टपुत्रके ॥

समाप्तिवा० । खण्डितं ॥

विषयः । अनुक्रमणिका । पत्राणां रङ्गनं । पत्रप्रमाणानि । पत्रलेखकलक्षणानि । पत्ररचनाक्रमः । पत्रलिखनक्रमः । पत्रजन्यक्रमः । पत्रपठनं । पाठापाठप्रभृतयः ॥

No. CCCXLVIII.

Sakṛābheda. Words having the three Sanskrit sibilants, arranged in classes. By Purusottama Datta.

३४८ । सकारभेदः ।

यन्वकारः पुरुषोत्तमदेवः ।

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धम् । प० ९ । पङ्क्तिः ८-१० । श्लो० ८१ । अ० वक्ष्ये । आ० तुल्यकामजः । का०-२ । स्था० नवद्वीपान्तर्गतकृष्णनगरस्थश्रीयुतवावु-उमानन्दरायः ।

प्रा० वाक्यं । अथ तालव्यशकारभेदः ॥ तेषः शर्क्षणि शते शते शकारशोचिर्यशोचिर्यशः
खट्वाशोपद्शुद्धभोमनष्टम् शुभ्यं शरणं शिवं ।
शुद्धं दर्शनशतनं शुभशतं किंशायशस्यांशकं
स्थान् कलिशं शस्त्रमञ्जरीत्यमरः (२) ॥

समाप्तिवा० । संसारसाप्तदशस्र सारसप्तशरीरुपाः । नादसं यत्किञ्चूचि दन्त्यसद्वयसंयुता (?) ॥

इति पुराणोक्तमदेवकृतः सकारभेदः समाप्तः ॥

विषयः । नालयसूद्वन्द्वन्द्वसकारविशेषप्रतिपादनं ।

No. CCCXLIX.

Koshthi-prakaranam. Horoscopy, according to the principles of Kerali. No work of Kerali has yet been discovered, but he is reckoned to be a high authority on astrology and chiromancy.

३४८ । केरलीसम्मतं कोष्टीप्रकरणं ।

ग्रन्थकारः केरली ।

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धम् । प० १० । पङ्क्तिः ५-० । श्लो० १५० । अ० बङ्गीयं । आ० तुलुटकागजः । का०—? । स्या० नवद्वीपान्तर्गतकृष्णनगरस्थवीथुतवावु-उमानन्दरायः ।

प्रा० वाक्यं । खण्डितं ।

समाप्तिवा० । मङ्गलानामाक्षरा ज्ञेया । अन्यवर्णादेषां ज्ञेया एका ज्ञासक्तता भवेत् ॥
इति केरलीसम्मतं कोष्टीप्रकरणं ॥

विषयः । अस्य प्रथमद्वितीयपत्रे खण्डिते । दैक्काणनवांशविंशंशादिप्रतिपादनम् ।

No. CCOO.

Diryachūdāmāni. Rules for calculating future events by astrological and other recondite means. By Chūdāmāni.

३५० । दिव्यचूडामणिः ।

ग्रन्थकारः चूडामणिः ।

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धम् । प० १५ । पङ्क्तिः २-० । श्लो० ४०० । अ० बङ्गीयं । आ० तुलुटकागजः । का०—? । स्या० नवद्वीपान्तर्गतकृष्णनगरस्थवीथुतवावु-उमानन्दरायः ।

प्रा० वाक्यं । यदुपचितमन्यजन्मनि शुभाशुभं तस्य कर्मणि ।

पङ्क्तिं व्यस्यति शास्त्रमेतत् तमसि द्रव्याणि दीपकवत् ॥

लोकस्य चरितार्थाय दिव्यचूडामणिं वदे ।

क्रियते विविधार्थानां शुचिन् स्थिरचेतसः ॥

समाप्तिवा० । खण्डितं ।

विषयः । शुभाशुभविषयकप्रज्ञोत्तरनिरूपणं ॥

No. CCCLI.

Ushmariveka. On Sanskrit aspirates and nasals. By Gada Sīṅha.

३५१ । ऊष्मविवेकः ।

ग्रन्थकारः गदसिंहः ।

विवरणं । अपरिशुद्धं प्राचीनञ्च । प० ६ । पङ्क्ति० ४—८ । श्लो० २५० । अ० बङ्गोयं । आ० तुल्यटकागजः । का०—२ । स्था० नवद्वीपान्तर्गतकृष्णनगरस्थमहाराजश्रीयुतसतीशचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । वर्षाश्रिता गुणवती सद्बुद्धदयानुरञ्जिनी सरसा ।

नानालङ्कारवती प्रियेव कविता सती जयति ॥

समाप्तिवा० । इत्युष्मभेदः कृतः श्रीगदसिंहेनाल्पबुद्धीनां श्रेष्ठैः ।

स करोतु सद्भि ज्ञानं यस्यायं वर्तते हृदये ॥

इति गदसिंहविरचिते ऊष्मविवेके ऊष्मभेदकथनं समाप्तं ॥

विषयः । सकारनकारविशेषप्रतिपादनम् ।

No. CCCLII.

Mugdha-bodha-pari'ishṭa. A supplement to the Sanskrit grammar entitled "Mugdhabodha." It treats of prefixes, affixes, suffixes, &c. By Kāsī's'vara Bhaṭṭāchārya.

३५२ । मुग्धबोधपरिशिष्टः ।

ग्रन्थकारः काशीचरः ।

विवरणं । प्राचीनं परिशुद्धञ्च । प० ६२ । पङ्क्ति० ४ । श्लो० ८०० । अ० बङ्गोयं । आ० तुल्यटकागजः । का० शकान्दाः १००६ । स्था० नवद्वीपान्तर्गतकृष्णनगरनिवासिमहाराजश्रीयुतसतीशचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । नत्वा पदाम्बुजमशेषगुणैकसिन्धो रामस्य वीक्ष्य मुनितन्त्रनशेषतश्च ।

श्रीबोधपदेकविना कृतमुग्धबोधे काशीचरो वितनुते परिशिष्टमन्तत् ॥

समाप्तिवा० । कुञ्ज २ । हरिः । इति श्रीकाशीचरभट्टाचार्यकृतं मुग्धबोधपरिशिष्टं समाप्तं ॥

विषयः । प्रकृतिप्रत्ययागमादिव्यवस्थापनं ।

No. CCCLIII.

Dakṣasādi-sahasrandama-stotra. A hymn to Durgā, in which a thousand names or epithets beginning with the letter द are strung together. This work professes to be a portion of the eighth part (*Khaṇḍa*) of the Kulārṇava Tantra, but it does not occur in the MS. of that name noticed on page 138.

३५३ । दकारादिमहस्रनामस्तोत्रं ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धम् । पं० २० । पङ्क्ति० ३—६ । श्लो० २०० । अ० वक्रोर्थः । अ० तुल्यटकागजः । का०—? । स्था० नवद्वोपान्तर्गतकृष्णनगरस्वकीयुक्तवातु-उमानन्दरायः ।

प्रा० वाक्यं । भैरवो उवाच । कथं भैरव सर्वज्ञ जम्बूदीपे कलौ युगे ।

असुप्तानां बुभुक्षूणां वृणामत्यायुषामपि ॥

विना योगाभ्यासमज्ञे तत्त्वज्ञानं भवेत् शुभं ।

रेहिका अपि भोगाय भवेद्युः स्नेह्यां प्रभो ॥

श्रीभैरव उवाच । इष्टं देवि प्रवक्ष्यामि सर्वमेतत् भवेद् युगा ।

सामवेदात्मने मुनिप्रेक्ष्य (?) जैमिनये तु यत् ॥

पुरा पुरन्दरमुखाः स्नेहरत्नाभिमानिनः ।

जङ्घा किमोचरोस्त्यक्तादतिरिक्ताः सुरानिव ॥

समाप्तिवा० । शतावर्त्तनमेतस्य पुरस्सरणमुच्यते । स्तुतिसारो निगदितः किं भूयः श्रोतुमिच्छसि ॥

इति कुलार्णवे मङ्गारुह्ये सर्वज्ञमोगमे सपादलक्षयन्ने पार्श्वतीक्ष्णरसन्नादेऽहम-

खण्डे श्रीदुर्गादकारादिमहस्रनामस्तोत्रं सम्पूर्णं ॥

विषयः । दुर्गाया माहात्म्यप्रतिपादनम् ।

No. CCCLIV.

Nānārthas'abda. A dictionary of words having various meanings. By Mathures'a.

३५४ । नानार्थशब्दः ।

ग्रन्थकारः मथुरेशः ।

विवरणं । नवीनं परिशुद्धम् । पं० ५८ । पङ्क्ति० ६ । श्लो० २००० । अ० वक्रोर्थः । अ० तुल्यटकागजः । का०—? । स्था० नवद्वोपान्तर्गतकृष्णनगरनिवासिदीयुतवातु-उमानन्दरायः ।

प्रा० वाक्यं । नत्वा ज्योतिः परं ब्रह्म सूर्वास्त्रानष्टपात्रया ।
 नानार्थशब्दा लिख्यन्ते मधुरेणैव यतनः ॥
 द्वित्रिचतुःपञ्चषट्कवर्णाः कान्तादिचित्रिताः ।
 स्वरान्ता वज्रनान्ताश्च नानार्थाः सुरिहोदिताः ॥
 एकवर्णाऽपि नानार्थः क्रमादादौ निबध्यते ।
 नानार्थः प्रथमान्तः स्यात् सप्तम्यन्ते च वर्णते ॥
 क एकः ॥ को ब्रह्मवायुसूर्य्याग्निमदत्तावर्हिषु ।
 कामे धनौ च पुंसि स्यात् जलमूर्द्धसुखेषु कं ॥
 समाप्तिवा० । खण्डितं ॥
 विषयः । ककारादिवर्णक्रमेण नानार्थशब्दनिरूपणम् ॥

No. CCCLV.

Rahasyātīrahasya Purus'charaṇa. Details of a mode of acquiring superhuman power by meditation and mystic rites. These rites should be performed on a burning-ground at night, while seated on a corpse. On this account it is called the most secret of all secret modes of purification.

३५५ । रहस्यातिरहस्यपुरश्चरणं ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धम् । प० ५ । पङ्क्ति० ७ । श्लो० १०० । अ० बह्वीयं । आ० तुल्यकामजः । का०—? । स्था० नवद्वीपान्तर्गतकृष्णनगरस्थमहाराजजीयुक्तसतीशचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । अष्टेदागौ रहस्यातिरहस्यपुरश्चरणं लिख्यते । तथाच गान्धर्वम् ॥

समाप्तिवा० । ननो दक्षिणां दत्वाच्चिद्रावधारणं कुर्यात् ॥

इति रहस्यातिरहस्यपुरश्चरणं समाप्तं ॥

विषयः । श्रमशानादौ विगिह्यपुरश्चरणविधिः ।

No. CCCLVI.

Vāhyamātrikā-nyāsa and *Mahāshoḍhā-nyāsa.* On the merits of two particular modes of regulating the breath during meditation. This is an extract from the *Urdhāmāya Tantra*; the work is distinct from *Urdhamnya Saṁhitā*.

३५६ । वाह्यमाहकान्यासो महाषोढान्यासश्च ।

ग्रन्थकारः विरूपाक्षः ।

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धम् । प० ८ । पङ्क्ति० ७—८ । श्लो० १५० । अ० वक्ष्यं । आ० तुल्यकागजः । का०—? । स्या० नवद्वोपान्तर्गतकृष्णनगरस्यमहाराजश्रीयुक्तसतीशचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । तद्धानं यथा । पञ्चाशत्त्रिभिधिरित्यादि ॥

समाप्तिवा० । इत्यूर्ध्वं आद्यान्तर्गतमहाषोढान्यासः ।

इति विरूपाक्षपरमहंसपरिव्राजकमिहो महाषोढा ॥

विषयः । अकारादिपञ्चाशद्वर्णैश्चरीरस्यमुखादिप्रदेशेषु न्यासविधानं ।

No. CCCLVII.

Chandī Tīkā. A commentary on the Chandī, an episode of the Mārkaṇḍeya Purāṇa, on the wars of the Devī with certain Asuras. By Kāmadeva Kavivallabha. The commentary commonly known is by Nāgoji Bhaṭṭa, the author of the S'ābdeṇḍuseikhara.

३५७ । चण्डीटीका ।

ग्रन्थकारः कामदेवकविवल्लभः ।

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धम् । प० ५२ । पङ्क्ति० ७—१० । श्लो० १००० । अ० वक्ष्यं । आ० तुल्यकागजः । का०—? । स्या० नवद्वोपान्तर्गतकृष्णनगरस्यमहाराजश्रीयुक्तसतीशचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । यत्संमर्गविशेषादुच्यते गुणितैर्निर्गुणस्यापि ।

गुणिनामपि नैर्गुणं यत्संमर्गात् सा सदा जयति ॥

स्वजननिरक्षौ मुनितः श्रुतमावाप्स्यमुपास्य यां देवीं ।

मनुतापमर्गभाजौ सुरयसमाधी मदैवामादयतां ॥

अथ ओमद्व्यामश्रित्यो जैमिनिरित्यादि ।

समाप्तिवा० । शेषे कतिपयपङ्क्तयो विलुप्तप्रायाः । अतएव समाप्तिवाक्यं नोद्धृतं ।

विषयः । मार्कण्डेयपुराणान्तर्गतचण्डिकास्तोत्रार्थविवरणं ।

No. CCCLVIII.

Kāvyakāmadhenu Tīkā. A commentary, by Vopadeva, on the Kavi-kalpadruma.

३५८ । काव्यकामधेनुटीका ।

ग्रन्थकारः वोपदेवः ।

विवरणं । अपरिगृहं प्राचीनञ्च । प० ५२ । पङ्क्ति० १-६ । श्लो० ८०० । अ० बह्वीयं । आ० तुल्यकागजः । का०—? । श्या० नवदीपान्तर्गतकृष्णनगरनिवासिमहाराज-श्रीयुक्तसतीशचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । प्रथमपत्रं खण्डितं ।

समाप्तिवा० । सर्वव्याकरणाद्यानास्यां तान्यलिखितं अहं (?) ॥

विषयः । कविकल्पद्रुमाद्यविवरणं ।

No. CCCLIX.

Mahābhāgavata. An apocryphal Purāṇa, containing legends of the Devī.

३५९ । महाभागवतं ।

ग्रन्थकारः ——— ?

विवरणं । प्राचीनमपरिगृहं खण्डितञ्च । प० १८१ । पङ्क्ति० ५-१० । श्लो० ४००० । आ० बह्वीयं । आ० तुल्यकागजः । का०—? । श्या० नवदीपान्तर्गतकृष्णनगरस्थ-महाराजश्रीयुक्तसतीशचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । यामाराध्यविरिद्धिरस्य जगतः सद्यः हरिः पालकः

संहर्ता गिरिशः स्वयं सक्तभवद्ध्येया च या योगिभिः ।

यामादां प्रकृतिं वदन्ति मुनयस्तत्तार्थविज्ञाः परां

तां देवीं प्रणमामि विश्वजननीं स्वर्गापवर्गप्रदाम् ॥

या स्वेच्छयास्य जगतः प्रविधाय हृदि सम्प्राप्य जन्म च तथा पतिमापन्नम् ।

उपैक्षपोभिरपि यां समवाप्य पत्नीं शम्भुः पदं हृदि दधे परिपातु सा वः ॥

एकदा नैमिषारण्ये शैलकाया महर्षयः । पप्रक्षुर्मुनिशार्दूलं स्मृतं वेदविदां वरं ॥

समाप्तिवा० । अष्टमः कण्डः । शबोर्निधनमन्विष्टं चकालेऽपि विधानतः ।

देवीं समूजयामास भूयः किं त्रातुमिच्छसि ॥

इति श्रीमहाभागवते महापुराणे अष्टचत्वारिंशत्तमोऽध्यायः ॥

अतः परं द्विविधोक्ताः सन्ति ॥

विषयः । भगवतीमाहात्म्यप्रतिपादकपुराणम् ।

Vīrachintāmaṇi. A treatise on arms and military tactics. By Śārngadhara.

३६० । वीरचिन्तामणिः ।

ग्रन्थकारः शार्ङ्गधरः ।

विवरणं । अपरिशुद्धं प्राचीनं सम्पूर्णं च । प० ७ । पङ्क्ति० ७-१ । श्लो० २०० । अ० बह्वीयं ।
आ० तुल्यकामजः । का०—? । स्या० नवद्वीपान्तर्गतलक्ष्मणनगरस्थमहाराज-
श्रीयुक्तमतीशचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । अश्वायुधे लक्षणं । नभो जिघ्रन्ति ये वाचा भास्वरार्पितदृष्टयः ।

दृष्टुकुचिकटोवचाः सुनिप्रा(?)श्चिरजीविनः ॥

समाप्तिवा० । तस्मात् हेयं विधातव्यं । श्रेयमस्यष्टं चरणद्वयं ॥

इति शार्ङ्गधरविरचितवीरचिन्तामणौ धनुर्वेदस्य परिच्छेदः ॥

विषयः । अत्र अश्वायुर्लक्षणस्यपरीक्षा-तुरगप्रशंसा-धनुर्द्वारणप्रशंसा-धनुर्द्वारणविधि-धनु-
र्दानविधि-चापप्रमाण-गुणशरफलकलक्षण-फलकपारण-माराचनालिकस्थान-मु-
ष्ट्याकर्षणलक्षण-गुणचतुष्टयधनुर्मुष्टिसम्मानन्यायाम-लक्ष्यानध्यासप्रसक्तिया-लक्ष्यसव-
लनविधि-श्रीघ्नसम्मान-दूरपातित्व-दृढप्रहारित्व-दृढवेधित्व-हीनयन्त्रक-हीनगति-
बालसवलनगति-लक्ष्यसवलनगति शूद्रगति-दृढचतुष्कचिवविधि-वाक्मङ्गलवराटि-
कावर्णकाष्ठच्छेदनविन्दुकगोलकचिवविधि-धारलक्ष्यशरवेधितासविधि-शस्त्रवारण-
विश्रुपशमशस्त्रविधि-मन्त्रस्मरण-विश्रुपशर-सङ्क्रामविध्यौहिणीसङ्क्राम-महासौहि-
णीयूहविधि-युद्धप्रवृत्तयो निरूपिताः ॥

Tārākshobhya Saṁvāda. A Tantric compilation on the adoration of Tārā, and anecdotes regarding her.

३६१ । ताराक्षोभ्यसंवादः ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । अपरिशुद्धं सम्पूर्णं च । प० १४ । पङ्क्ति० ७ । श्लो० ३०० । अ० बह्वीयं ।
आ० तुल्यकामजः । का०—? । स्या० नवद्वीपान्तर्गतलक्ष्मणनगरस्थमहाराज-
श्रीयुक्तमतीशचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । निरुत्तरतन्त्रे । तारोवाच । स्तनायां साधयेत् कालीं नीले नीलसरस्वतीं ।

यदुक्तं तद्देवानां येन यामि निरुत्तरं ॥

समाप्तिवा० । उल्लिखितत्वात् श्रेयवाक्यं नास्ति ॥

विषयः । तारामाहात्म्यादिव्यवस्थापनं ।

[१०५]

No. CCCLXII.

Kālārkarudra-pūjā Paddhati. A manual for the adoration of Kālārkarudra—a form of Ś'iva.

३६२ । कालार्करुद्रपूजापद्धतिः ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धं । प० ८ । पङ्क्ति० ६-७ । श्लो० १०० । अ० वक्ष्येयं । आ० तुलुटकागजः । का०—? । स्या० नवद्वीपान्तर्गतकृष्णनगरस्थमहाराजश्रीयुक्तमतीशचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । तव स्नातृप्रधानीभूत इत्यादि ॥

समाप्तिवा० । परमात्मवेन व्यत्यगोतपुरःसरेण प्रतिमां यथास्थानं नयेयुः । ततः पार्ष्णं कुर्यात् ॥
इति कालार्करुद्रपूजापद्धतिः समाप्ता ॥

विषयः । कालार्करुद्रार्चनविधानं ।

No. CCCLXIII.

Nis'ācharapūjā. A manual for the worship of the Devī at night.

३६३ । निशाचरपूजा ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धं । प० ९ । पङ्क्ति० ७-८ । श्लो० ५० । अ० वक्ष्येयं । आ० तुलुटकागजः । का०—? । स्या० नवद्वीपान्तर्गतकृष्णनगरस्थमहाराजश्रीयुक्तमतीशचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । प्रथमं सूर्यार्घ्यं दत्त्वा इत्यादि ॥

समाप्तिवा० । अष्टिद्रावधारणं कुर्यात् । इति निशाचरपूजापद्धतिः समाप्ता ॥

विषयः । निशाचरपूजननिरूपणं ।

No. CCCLXIV.

Ratnamālā. A treatise on precious stones. By Pasupati.

३६४ । रत्नमाला ।

ग्रन्थकारः पशुपतिः ।

विवरणं । परिशुद्धं प्राचीनं । प० ९ । पङ्क्ति० ४-६ । श्लो० १०० । अ० वक्ष्येयं । आ० तुलुटकागजः । का०—? । स्या० नवद्वीपान्तर्गतकृष्णनगरस्थमहाराजश्रीयुक्तमतीशचन्द्रः ।

- प्रा० वाक्यं । का भूषा योगानां किञ्च शिशोः कण्ठमण्डनं भानि ।
 निर्मलमुक्तामाला पशुपतिरचिता चातुरी वाचां ॥
 समाप्तिवा० । गुणहृदयद्रव्यका (?) निर्मलसुवर्णालङ्काराहो ।
 दोमत्यशुपतिरचिता सम्पूर्णा रत्नमालैषा ॥
 विषयः । अत्र मुक्ताफल-पद्मराग-मरकत-इन्द्रनील-वैडूर्य-काञ्चनपरीक्षा विद्यन्ते ।

No. CCCLXV.

Padārthakhaṇḍana Tīppanī. A gloss on the Padārthakhaṇḍana of Ragunātha Sīromani. By Rāmabhadra Śārabhauma.

३६५ । पदार्थखण्डनटिप्पनी ।

- ग्रन्थकारः रामभद्रसार्वभौमः ।
 विवरणं । प्राचीनं परिग्रहद्वय । प० ३० । पङ्क्तिः ५-६ । श्लो० ५०० । अ० वहीये । आ० तुलटकागजः । का०—? । स्था० नवह्रीपान्तर्गतलक्ष्मणनगरस्वाम्यहाराज-
 श्रीयुतमतीशचन्द्रः ।
 प्रा० वाक्यं । प्रारम्भे विलुप्ताः पङ्क्तयः । अतिप्राचीनत्वात् ।
 समाप्तिवा० । क्रमशः कारणतायामनिवेशेत्यलमतिविस्तरेणेति दिक् ।
 इति महात्महोपाध्यायश्रीमद्रामभद्रसार्वभौमविरचितपदार्थखण्डनटिप्पनी समाप्ता ॥
 विषयः । रघुनाथशिरोमणिप्रणीतपदार्थखण्डनाभिधेयग्रन्थार्थविवरणं ॥

No. CCCLXVI.

Akhyātavāda Tīppanī. A gloss on the Akhyātavāda of Raghu-
 nātha Sīromani. By Bhavānanda Tarkavāgīśa.

३६६ । आख्यातवादटिप्पनी ।

- ग्रन्थकारः भवानन्दतर्कवागीशः ।
 विवरणं । प्राचीनं परिग्रहद्वय । प० ४५ । पङ्क्तिः ५-६ । श्लो० १२३० । अ० वहीये । आ० तुलटकागजः । का०—? । स्था० नवह्रीपान्तर्गतलक्ष्मणनगरस्वाम्यहाराजश्रीयुत-
 मतीशचन्द्रः ।
 प्रा० वाक्यं । प्रारम्भे विलुप्ताः पङ्क्तयः । अतिप्राचीनत्वात् ।
 समाप्तिवा० । गुरुत्वादित्यपि द्रष्टव्यमिति संक्षेपः ।
 इति तर्कवागीशविरचिताख्यातवादटिप्पनी समाप्ता ॥
 विषयः । रघुनाथशिरोमणिप्रणीताख्यातार्थविचारतात्पर्यार्थविवरणं ॥

[१०७]

No. CCCLXVII.

S'abdakhaṇḍa Tippaṇi. A gloss on the S'abdachintāmaṇi of Ganges'a Upādhyāya. By Mathurānātha.

३६७ । शब्दखण्डटिप्पणी ।

ग्रन्थकारः मथुरानाथः ।

विवरणं । प्राचीनं परिग्रहश्च । प० ४७ । पङ्क्ति० ६-९ । श्लो० १६०० । अ० वहीयं । आ० तुलुटकागजः । का०-२ । श्या० नवद्वीपान्तर्गतकृष्णनगरस्थमहाराजश्रीयुतसतीशचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । प्रथमपत्रं खण्डितं ।

समाप्तिवा० । यद्यार्थपदार्थानवच्छेदकप्रकारकज्ञानविषयत्वमा, इत्यतः परं खण्डितं ।

विषयः । गङ्गेशोपाध्यायप्रणीतशब्दचिन्तामणिनामर्थार्थशास्त्रान् ।

No. CCCLXVIII.

Tattvānanda-tarranginī. A treatise on mantras, their derivation and uses, homas, mystic diagrams, sanctification and other Tantric subjects. By Pūrṇānanda Paramahansa. The MS. examined is incomplete, and contains only the rituals.

३६८ । तत्त्वानन्दतरङ्गिणी ।

ग्रन्थकारः पूर्णानन्दपरमहंसः ।

विवरणं । प्राचीनं परिग्रहश्च । प० ९० । पङ्क्ति० २-७ । श्लो० ११२० । अ० वहीयं । आ० तुलुटकागजः । का०-२ । श्या० नवद्वीपान्तर्गतकृष्णनगरस्थमहाराजश्रीयुतसतीशचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । दिक्कालादिविनिर्मुक्तं निर्मुक्तं त्रिगुणैरपि ।

आनन्दधनसन्तोषमात्मानं समुपायये ॥

तद्विदाकारमानन्दमूलकन्दसमाश्रितं ।

भजामि वचसां मूर्ध्नि यन्मूलं जगतामपि ॥

मूलनीलमणिश्चासं वाममर्धं महेश्वरः ।

आनन्दनन्दनोज्ज्वलं प्रकाशं जगतां भजे ॥

तन्वाक्कां भजति वक्ष्ये तत्त्वानन्दतरङ्गिणी ।

धर्मार्थकाममोक्षाणां आश्रयसाधनपद्धतिं ॥

समाप्तिर्वा० । षष्ठमाधेन श्मश्रूषो भवेदिति शिवं ।

इति श्रीमहामहोपाध्यायश्रीमन्नन्दपरमहंसपरिव्रजकेशिप्यश्रीपूर्णानन्दपरमहंसर-
चिता तन्त्रानन्दतरङ्गिण्याः प्रयोगविधिः । समाप्तार्थाय ग्रन्थः ॥

विषयः । मन्त्रवीजपूजाशौचमण्डपशुद्धिद्वारधनोद्धारश्चानकवचपूजास्थानप्रशस्तीनां नि-
रूपणं ॥

No. CCCLXIX.

S'ambhunáthérchana. Manual for the worship of S'ambhunátha or S'iva.

३६८ । शम्भुनाथार्चनं ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्राचीनं परिग्रहश्च । प० ५ । पङ्क्ति० ५ । श्लो० ४० । अ० बङ्गीयं । आ०
तुल्यदकागजः । का०—? । स्या० नवद्वीपान्तर्गतकल्याणनगरस्य महाराजश्रीश्रीयुत-
सतोशचन्द्रः ।

प्रा० वाक्ये । देव्युवाच । त्वत्प्रसादान्नाद्यादेव पवित्रार्चं न चान्यथा ।

शम्भुनाथार्चनं देव श्रुत्वा त्वामिवास्मि शस्यते ॥

समाप्तिर्वा० । इति ते कथितं देवि तन्त्राणां तन्त्रमुत्तमं ।

वक्तुं किं कथ्यते देवि भूयः किं श्रुत्वा त्वामिवास्मि ॥ परिसमाप्तिशेषवाक्यं नास्ति ॥

विषयः । महादेवध्यानमन्त्रादिकथनं ।

No. CCCLXX.

Chundí Purána. An apoeryphal Purána on the exploits of the Devi in destroying various Asuras; attributed to Márkandeya. Contents: 1, curse to Daksha; 2, suicide of Sati; 3, praise of sacred places where the different members of Sati fell; 4, destruction of Madhu and Kaitabha; 5, ditto of Dundubhi; 6, ditto of Ghora; 7, ditto of Namuchi and Chikshura; 8, ditto of Mahishásura; 9, ditto of Sunda and Upasunda; 10, anecdote of Sanatkumára; 11, destruction of Mura.

३७० । चण्डीपुराणं ।

ग्रन्थकारः मार्कण्डेयः ।

विवरणं । प्राचीनं परिग्रहश्च । प० ८२ । पङ्क्ति० ५-६ । श्लो० १०० । अ० बङ्गीयं । आ०
तुल्यदकागजः । का०—? । स्या० नवद्वीपान्तर्गतकल्याणनगरनिवासिमहाराजश्रीश्रीयुत-
सतोशचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । मार्कण्डेयं मुनिश्रेष्ठं तपसा चतकल्पं ।

कौमारको मुनिश्रेष्ठः पत्रञ्च तपसा निधिं ॥

समाप्तिवा० । पाठकाय प्रदातव्यं यदीच्छेत् लोकमक्षयं ।

पाठके परितुष्टे तु सन्तुष्टाः सर्वदेवताः ॥

इत्याद्ये चण्डीपुराणं सम्पूर्णम् ॥

विषयः । १ प्रथमः, दक्षशपः । २, सतीदेवत्यागः । ३, तीर्थमाहात्म्यं । ४, मधुकैटभवधः ।

५, दुन्दुभिवधः । ६, घोरवधः । ७, नमूचिचिचुरवधः । ८, सहिषासुरवधः ।

९, सुन्दोपसुन्दवधः । १०, सनत्कुमारोपाख्यानं । ११, मुरवधः ॥

No. CCCLXXI.

Sanmohana Tantra. The MS. is incomplete, and comprises only the latter portion of the second part of the work. Its subject is Tantric ritual for the adoration of the Devī named Kulakundalinī. The work is reckoned to be an original Tantra, and not a compilation.

३७१ । समोहनतन्त्रम् ।

प्रत्यकारः—?

विवरणं । प्राचीनं परिशुद्धम् । पं० १७ । पङ्क्तिः ५—६ । श्लो० ५०० । अ० वज्रीयं ।

आ० तुल्यतकामजः । का०—? । म्हा० नवद्वीपान्तर्गतकृष्णनगरनिवासिमहाराज-
श्रीयुतसतीशन्दः ।

प्रा० वाक्यं । प्रथमपत्रं खण्डितं ।

समाप्तिवा० । इति ते कथितं पुत्र दिव्यभानं परात् परं ।

न कलौ दिग्भावाऽस्ति कलौ सर्वैः शितेन्द्रियाः ॥

इति समोहनतन्त्रे उत्तरखण्डे सप्तमः पटलः ॥

विषयः । कुलकुण्डलिनीसक्तिप्राप्तः कृत्यशोढामन्त्रसर्वतोभद्रकवचादिनिरूपणं ।

No. CCCLXXII.

Kumārī-kavachollāsa. The virtues of a charm bearing the name of Kumārī or the virgin goddess. It is a portion of the 9th section of the last book of the Rudrayāmala Tantra.

३७२ । कुमारीकवचोत्सवः ।

पञ्चकारः — ?

विवरणं । अतिप्राचीनं परिग्रहश्च । प० १ । पङ्क्ति० ५—६ । श्लो० ८० । अ० वक्ष्येयं ।
आ० तुल्यकागजः । का०—? । स्था० नवदीपान्तर्गतकृष्णनगरनिवासिमहाराज-
श्रीयुतसतीशचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । आनन्दभैरववाच । अथातः सम्प्रवक्ष्यामि कुमारीकवचं शुभं ।

वैशेषिकमङ्गलं नाम महापातकनाशनं ॥

समाप्तिवा० । लोकानामतिमौख्यं भयहरं शोपाद्भक्तियुतं

मोक्षार्थं कवचं शुभं प्रपठतामानन्दसिन्धुद्वयं ।

पार्श्वानां कलिकालघोरकलुषध्वंसेकहेतुं जयं

ये श्लोकाः प्रपठन्ति धर्ममनुल्लं मोक्षं व्रजन्ति क्षणात् ॥

इति श्रीश्रीयामले उत्तरतन्त्रे सर्वतन्त्रादीपने कुमार्युपचर्याविन्यासे कुमारीकव-
चोत्सवे सिद्धमन्त्रप्रकरणे दिग्भावनिरूपणे नवमः पटलः ।

विषयः । कुमारीकवचमाहात्म्यं ॥

No. CCCLXXIII.

Padmapushpāñjali-stotra. A hymn to Bhagavāti, literally a prayer
with a handful of lotus flowers. By Śaṅkara Āchārya.

३७३ । पद्मपुष्पाञ्जलीस्तोत्रं ।

पञ्चकारः शङ्कराचार्यः ।

विवरणं । प्राचीनमपरिग्रहश्च । प० ८ । पङ्क्ति० ५—६ । श्लो० १०० । अ० वक्ष्येयं । आ०
तुल्यकागजः । का०—? । स्था० नवदीपान्तर्गतकृष्णनगरस्थमहाराजश्रीयुक्त-
सतीशचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । भगवतीभववत्पद्मपुष्पं धमरभूतगुरागुरमेवितं ।

सुजनमानसहस्रपरिष्कृतं कमलयामलया निभृतं भजे ॥

समाप्तिवा० । स्तुतिमिति स्तुतिमितः सुसमाधिना नियमतो रमतोऽनुदिनं पठेत् ।

परमया रमया स निषेचने परिजनो विजनोऽपि च तं भजेत् ॥

इति श्रीशङ्कराचार्यविरचितं भगवतीपद्मपुष्पाञ्जलिस्तोत्रं सम्पूर्णं ॥

विषयः । भगवत्याः स्तुतिः ।

No. CCCLXXIV.

Satyanārāyaṇa-vratākathā. Ritual for the adoration of Satyanārāyaṇa, and the fruit thereof. This is an attempt to Hinduise the worship of a Mahomedan Saint, commonly called Satyapir, or the true Saint. The word *pir*, for obvious reasons, is changed to Nārāyaṇa, and the story of his life is cast in a Hindu mould. The work is attributed to S'ukadeva; but it is manifestly the composition of a modern pandit.

३७४ । सत्यनारायणव्रतकथा ।

पञ्चकारः शुक्रदेवः ।

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धम् । प० ८ । पङ्क्ति० ६ । श्लो० ५०० । अ० वक्ष्येयं । आ० तुल्यकामजः । का०—? । स्था० नवद्वीपान्तर्गतकृष्णनगरनिवासिमहाराजश्रीयुक्त-
सतीशचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । नारायणं नमस्कृत्य इत्यादि ।

अथैव कथुः । व्रतेन तपसा वापि प्राप्यते वाञ्छितं फलं ।

मर्थं त्वां प्रष्टुमिच्छामः कथयस्व महाशुने ॥

समाप्तिवा० । व्रतमस्ति महा इत्यतः परं खण्डितं ।

विषयः । सत्यनारायणमाहात्म्यकथनं ॥

No. CCCLXXV.

Panchasāyaka. An erotic composition. Contents: 1, classification of women; 2, female society; 3, mantras of Chamundā; 4, prostitution; 6, characteristics of women under eight different conditions. By Jyotirīś'vara.

३७५ । पञ्चसायकः ।

पञ्चकारः ज्योतिरीश्वरः ।

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धम् । प० ४९ । पङ्क्ति० ५ । श्लो० १०५२ । अ० वक्ष्येयं । आ० तुल्यकामजः । का०—? । स्था० नवद्वीपान्तर्गतकृष्णनगरस्थमहाराजश्रीयुक्तम-
तीशचन्द्रः ।

प्र० वाक्यं । रतिपरिमलसिन्धुः कामिनीकेलिबन्धुः विहितभुवनमोदः मेघमानप्रमोदः ।

अयति मकरकेतुर्मोहनस्यैकहेतुर्विरचितवङ्गसेयः कामिभिः कामदेवः ॥

अस्ति प्रत्यक्षमित्यादि ॥

समाप्तिवा० । ये दोनेषु दयालवः सृशति यान्त्यो न श्रीमानवः

अथा ये च परोपकारकरणे हृष्यन्ति ये याचिताः ।

सस्याः सन्त्यपि ये च नोदरमहात्माधिप्ररोहेऽपि ये

ते भूमण्डलमन्त्रणैकतिलकाः भक्तः कियन्तो जनाः ॥

इति कविशेखराचार्यश्रोत्रोत्तिरीश्वरविरचिते पञ्चमसायके पञ्चसायकः समाप्तः ॥

विषयः । १म-सायके चिचिण्यादिलक्षणं । २, सूरतभेदादिकथनं । ३, ग्राम्यधर्मोपयोगि-
चामुष्णमन्त्रादिकथनं । ४, परदारगमनादिनिरूपणं । ५, अष्टनायिकादीनां
लक्षणं ॥

No. CCCLXXVI.

Kṛitayarāja. Rules and directions for various religious rites and observances, compiled by the court pandits of Rājā Kṛishnachandra Rāya of Nuddia.

३७६ । कृत्यराजं ।

ग्रन्थकाराः राज्ञीकृष्णचन्द्रार्थाज्ञप्रपण्डिताः ।

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धम् । प० ७२ । पङ्क्ति० ५—८ । स्तो० २५०० । अ० वङ्गीयं । आ०
तुलटकागजः । का०—? । स्था० नवहोपान्तर्गतकृष्णनगरस्थमहाराजवीर्यतम-
तीशचन्द्रः ।

प्र० वाक्यं । नत्वा शैरम्बगौरीगिरिशहरिहरहाजिनः पञ्च देवान्

वाग्देवीकैलिगङ्गाज्जलवल्लभनवहोपरात्र्याधिपस्य ।

राज्ञः श्रीकृष्णचन्द्रसितपतितिलकस्याज्ञया प्राप्तवर्गा

धर्मस्य स्थापनार्थं विदधति सुधियः पुस्तकं कृत्यराजं ॥

समाप्तिवा० । पूज्यान् जनान्थ समूह्य सावत्सरपुरो इत्यतः परं अश्विनं ।

विषयः । नानाविधशैलधार्मादिकर्मणां निरूपणं ॥

No. CCCLXXVII.

S'gámáratna. Manual for the adoration of Kálí, Tárá, Shodāshī, Bhuvanes'varī, Bhairavī, Chhinnamastá, Dhumávatī, Vagará, Mátangi and Kamalátmiká, the ten manifestations of the Devī known under the collective name of Das'amahávidyá. By Yádavendra Vidyááankára.

३७७ । श्यामारत्नं ।

ग्रन्थकारः यादवेन्द्रविद्यालङ्कारः ।

विवरणं । अपरिग्रहं प्राचीनम् । प० ४४ । पङ्क्ति० ४-५ । श्लो० १२०० । अ० वहीयं ।

आ० तुलटकामजः । का० भाके १४१४ । स्या० नवदीपान्तर्गतलक्ष्मणनगरस्थमहा-

राजश्रीयुक्तघटीशचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । गला गुरुपदद्वन्द्वं युक्ताभं मुक्तिदायकं ।

भवान्महाम्रियुगार्चानां लिख्यते पटलप्रभा ॥

प्रणम्य कालिकापादं चतुर्थ्यर्गफलप्रदं ।

विवुधैः सेवितं नित्यं साधकानां हिताय च ।

क्रियते यादवेन्द्रेण प्रयोगं मन्त्रविषयं ।

श्यामारत्नं वृधै रम्यं सुखदं ज्ञानवर्द्धनं ॥

तत्रादौ दश महाविद्या निरूप्यन्ते । तत्रावधेयं मुण्डसालानन्त्रे । यथा,

कालीतारेत्यादि ।

समाप्तिवा० । रात्रौ पर्यटनस्यैव रात्रौ शक्तिप्रपूजनं ।

न करोति कथं देवः साधकः कैलिको भवेत् ॥ "

इति श्रीमद्विद्याकालीपूजापद्धतिः ।

विषयः । अत्र दशमहाविद्यामन्त्रोद्धारपुरस्करण-जप-होम-द्विधाप्रवृत्तयो विद्यन्ते ॥

No. CCCLXXVIII.

Bhavadāntastaca-s'atoka. A hymn to Bhavadānī in a hundred stanzas.

३७८ । भवानीस्तवशतकं ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्राचीनमग्न्यं सङ्कलितम् । प० ८ । पङ्क्ति० २-६ । श्लो० १५० । अ० वहीयं ।

आ० तुलटकामजः । का०—? । स्या० नवदीपान्तर्गतलक्ष्मणनगरनिवासिमहाराज-

श्रीयुक्तघटीशचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । काशीनाथपुरे सदाशिवहृदि स्थलं कलौ तारकं
 कालीपादशुभारविन्दयुगलं ध्यात्वा च तद्वद् गुरोः ।
 रत्नाभोरुद्धमध्ववासमनिशं श्रोतातपाद् तथा
 कात्याः पद्मशतेन पुष्पचयद् तस्ये भवान्यासुखं ॥
 इयं कालीकारे चितितल्लसत्पादकमला
 मत्तायातेर्वातेर्गमयति रक्षां नामभुवनं ।
 छद्महारेत्कारैर्दनुजगणमुष्णानिदलना
 कटो वीणा धोना विजितविहगेना विनयना ॥
 समान्निवा० । इत्थं स्तुतिश्च विविधां कवचञ्च छत्वा छत्वा प्रदक्षिणमनुव्रिक्तं करार्चो ।
 अष्टाङ्गस्रतिविधिश्व विधाय मन्त्री न्यूनातिरिक्तयजनं विनिवेदयेच्च ॥
 विषयः । भवान्याः स्तुतिः ॥

No. CCCLXXIX.

Annapūrnā-sahasra-nāma-stava. A hymn to Annapūrnā in which a thousand names or epithets are strung in verses. This is an extract from the Vis'vasāra Tantra.

३७८ । अन्नपूर्णासहस्रनामस्तवः ।

ग्रन्थकारः— ?
 विवरणं । परिग्रहं प्राचीनञ्च । पृ० ८ । पङ्क्ति० ६—८ । श्लो० १०० । अ० वृत्तोर्यं । आ०
 तुल्यकागजः । का०— ? । म्हा० नवहोपालर्गतकृष्णनगरनिवासिमहाराज-
 श्रीयुक्तपतीशचन्द्रः ।
 प्रा० वाक्यं । देवदेव महादेव सर्वशालविशारद ।
 प्रह्लादविष्णुशिरोरत्ननिष्ठचरणाम्बुज ॥
 समान्निवा० । मातृजारसमं ज्ञात्वा गोपयेत् स्वराजकं ।
 सत्यं सत्यं महेशानि गोथं सर्वगमयेच्च ॥
 इति विश्वसारतन्त्रे देवीमहेश्वरसंवादे अन्नपूर्णासहस्रनामस्तवः समाप्तः ॥
 विषयः । अन्नपूर्णायाः साक्षात्प्रवर्णनं ॥

No. CCCLXXX.

Mālā-sanskāra. Consecration of the mālā or rosary for counting prayers.

३८० । मालामंस्कारः ।

घन्वकारः ——— ?

विवरणं । अपरिशुद्धं । प० १ । पङ्क्तिः ४-५ । श्लो० २० । अ० वज्रीये । आ० तुलट-
कागजः । का०—? । स्या० नवद्वीपान्तर्गतकण्ठनगरनिवासिमहाराजश्रीयुक्त-
सतीशचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । उदयाकरपद्धत्या । आदौ प्राणान् प्रतिष्ठाप्य पश्चात् संस्कारमाचरेत् ।

यथा ॐ ह्रीं श्रीं इत्यादि ।

समाप्तिवा० । इति सर्व्वत्र नवकोणाक्षत्पत्रे मालास्थापनं ।

विषयः । मालाधारणानुष्ठानप्रतिपादनम् ॥

No. CCCLXXXI.

Japarahasya. Rules for counting prayers.

३८१ । जपरहस्यं ।

घन्वकारः ——— ?

विवरणं । परिशुद्धम् । प० १ । पङ्क्तिः ७-८ । श्लो० ५० । अ० वज्रीये । आ० तुलट-
कागजः । का०—? । स्या० नवद्वीपान्तर्गतकण्ठनगरनिवासिमहाराजश्रीयुक्त-
सतीशचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । अपक्वं प्रवक्ष्यामि शृणु त्वं कमलानने । येन विना न सिद्ध्येत् कल्पकोटिशतैरपि ॥

समाप्तिवा० । देवतागुरुमन्त्रेषु समभावपराय च । निन्दकेभ्यः शठेभ्यश्च पराभ्यो नैव दर्शयेत् ॥

इति जपरहस्यं समाप्तम् ॥

विषयः । जपनिरूपणं ।

No. CCCLXXXII.

Mahāshodhā-nyāsa. Rules for the regulation of breath and gesti-
culation during Śākta worship. By Virupākṣha.

३८२ । महाषोढान्यासः ।

घन्वकारः विरूपाक्षः ।

विवरणं । परिशुद्धं । प० ८ । पङ्क्तिः ७-८ । श्लो० १०० । अ० वज्रीये । आ०
तुलटकागजः । का०—? । स्या० नवद्वीपान्तर्गतकण्ठनगरनिवासिमहाराजश्रीयुक्त-
सतीशचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । अथ वाङ्मनादिकान्यासः । तद्व्याने यथा, पञ्चाशद्विभिभिरित्यादि ।

समाप्तिवा० । इत्यूर्ध्वान्नायान्तर्गतमहाषोढान्यासः ।

इति विरूपाक्षपरमहंसपरिव्राजकसिद्धमहाषोढा ॥

विषयः । कराङ्गन्यासादिविधानं ॥

No. CCCLXXXIII.

Rādha Tantra. Rules and observances for the guidance of Śākta worshipers. The MS. is very imperfect, containing only the 23rd section.

३८३ । राधातन्त्रं ।

अन्वकारः—?

विवरणं । अष्टादं । प० ६ । पङ्क्ति० ५ । श्लो० १२० । अ० वक्ष्ये । आ० तुलटकामजः । का०—? । स्था० नवदीपान्तर्गतकण्ठनगरनिवासिमहाराजश्रीयुत-सतीशचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । ईश्वर उवाच । यदुक्तं तन्त्रमन्त्रेषु कुलाचारं वरानने ।

तत्सर्वं परमेशानि पद्मानि परमाहुतं ॥

विष्टव्यं वज्रधा मूर्तिं नायिकां पद्मनालया ।

कोटिकोटिं महेशानि स्रष्टा वै पद्मानि प्रिये ॥

समाप्तिवा० । यदुक्तं सुकुरङ्गाक्षि विप्रापदपूजनान् ।

किमसाध्यं महेशानि विप्रायाः प्रसादतः ॥

इति श्रीवासुदेवरक्षस्त्रे राधातन्त्रे शरपार्ष्वतीसंवादे त्रयोविंशतिपटलः ॥

विषयः । कुलाचारसम्मतपूजनप्रमादि ॥

No. CCCLXXXIV.

Vyāñjanagūṇa. This MS. is also a fragment of a large work ; it is devoted to the culinary art.

३८४ । व्यञ्जनगुणं ।

अन्वकारः—?

विवरणं । अष्टादम् । प० २ । पङ्क्ति० १०—११ । श्लो० १०० । अ० वक्ष्ये । आ०

तुलटकामजः । का०—? । स्था० नवदीपान्तर्गतकण्ठनगरनिवासिमहाराजश्रीयुत-

सतीशचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । शुष्कपत्रान्वितो रथः सङ्गाही कफपित्तजित् ।

कर्कटीशीर्षेणान्नादिसिद्धो मत्स्यसु पित्तजित् ॥

समाप्तिवा० । ताम्बूलं दोषजिद्वक्त्रपाटवोत्साहकान्निदं ।

मद्यं सुशोणिते भुक्ते त्यज्य दन्ता गद्गदे (?) ॥ परिषमाप्तिस्त्रयचक्रवाक्यं नास्ति ।

विषयः । सिद्धमत्स्यादीनां गुणकथनं ॥

No. CCCLXXXV.

Todala Tantra. An original Tantra on the S'akta cult. The MS. is incomplete, breaking off at the middle of the 11th section.

३८५ । तोडलतन्त्रं ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । विशुद्धम् । प० ९४ । पङ्क्ति० ५ । श्लो० ५०० । अ० वहीयं । आ० तुलट-
कागजः । का०—? । स्था० नवदीपान्तर्गतछण्णनगरनिवासिमहाराजश्रीयुक्त-
सतीशचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । देव्युवाच । ब्रूहि मे जगतां नाथ सर्वविद्यामय प्रभो ।

महाविद्यासु सर्व्यासु पुण्यासु भुवनत्रये ॥

एतासां दक्षिणे भागे नानारूपः पिनाकधृक् ।

शृङ्गकूष्माण्डो महादेव कथयस्व मयि प्रभो ॥

समाप्तिवा० । वज्रजन्माविर्जितान् पुण्यान् वज्रभाग्यवशाद् यदि ।

श्रीगुरुर्लभ्यते देव तस्माद्वा ॥ इत्यतः परं खण्डितं । एकादशोक्तासप्तारम्भे ॥

विषयः । महाविद्यादीनां पूजापुरस्सरलक्षणेनप्रभृतयः ॥

No. CCCLXXXVI.

S'yāmākavacha. A charm bearing the name of S'yāmā, a form of Durgā. This is an extract from the Bhairava Tantra.

३८६ । श्यामाकवचं ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । परिशुद्धम् । प० ४ । पङ्क्ति० ४—६ । श्लो० ३८१ । अ० वहीयं । आ० तुलट-
कागजः । का०—? । स्था० नवदीपान्तर्गतछण्णनगरनिवासिमहाराजश्रीयुक्त-
सतीशचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । भैरववाच । कालीपूजा कृता नाथ भावाच्च विविधाः प्रभो ।

इदानीं त्रैलोक्यामि कवचं पूर्णमुचितम् ॥

समाश्रिता० । इतल्लक्षं प्रजन्तापि तस्य विश्वा न सिद्ध्यति ।

स श्लक्ष्णातमाप्नोति सोऽचिरात्कृत्यमाप्नुयात् ॥

इति भैरवतन्त्रे भैरवभैरवीसंवादे कालीकल्पे श्यामाकवचं समाप्तम् ॥

विषयः । कालिकाराधनाप्रवर्तकप्रयोजनादिकथनं ॥

No. CCCLXXXVII.

Sankshēpa-purāṣcarāṇavidhi. Directions for attaining perfection in mystic mantras ;—an extract from the Nīṭānta Tantra.

३८७ । सङ्क्षेपपुरश्चरणविधिः ।

धन्यकारः—?

विवरणं । अपरिशुद्धम् । प० ६ । पङ्क्तिः ६ । श्लो० १०० । अ० वज्रोयं । आ० तुल्य-
कागजः । का०—? । स्था० नवद्वीपान्तर्गतलक्ष्मणगरनिवासिमहाराजदीयन-
सतीशचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । अथ नितान्ततन्त्रोक्तशिवपार्वतीसंवादकसङ्क्षेपपुरश्चरणविधिर्लिख्यते ।

सङ्क्षेपेण पुरश्चर्यां वक्ष्यामि शृणु पार्थिव ।

यं कृत्वा साधको देवि परं मोक्षमवाप्नुयात् ॥

समाश्रिता० । अमृतं पूर्णवत् । इति सङ्क्षान्तिपुरश्चरणं ।

इति नितान्ततन्त्रोक्तहरपार्वतीसंवादकतियादिपुरश्चरणप्रयोगः ॥

विषयः । संसृतिशेषकर्तव्यपुरश्चरणविवरणं ॥

No. CCCLXXXVIII.

Ashṭādas'ottara-s'ūtas'loka. A hymn to Devī, in 108 stanzas, by Ś'ivachandra, the great great grandfather of the late Mahārājā Satīśchandra Rāya, of Krishnaganagara.

३८८ । अष्टादशोत्तरशतश्लोकी ।

धन्यकारः शिवचन्द्रः । पुष्पिकादौ राज्ञः सतीशचन्द्रस्य प्रपितामहपितुः शिवचन्द्रस्य कृति-
रित्यनुमीयते । तदनुमानं सतीशचन्द्रेणैव वाङ्मनमोदिवम् ॥

विवरणं । परिशुद्धं । प० १० । पङ्क्ति० ४ । श्लो० २६० । अ० वज्रीयं । आ० तुलङ्-
कायजः । का०—१ । श्या० नवद्वीपान्तर्गतकण्ठनगरनिवासिमहाराजश्रौत-
सतीशचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । अशक्तास्त्वां श्रोतुं विधिरिषमहेशादिविबुधाः
प्रवर्तैर्वा जानन्निति तदपि दुर्धीः पशुरिव ।
भवत्या चन्तव्यं तदिति शशिशूदे जननि यन्
महाकालेनोक्तं न खलु पशुबोधः समुचितः ॥

समाप्तिवा० । शिवाख्यः प्रेतस्तद्वरणसरसीजद्वयतले
समन्ताद् वर्तन्ते निरवधिशिवाख्यास्य पशवः ।
शिवाख्ये भक्तो स्वयमपि शिवाख्यासि यदन्तः
शिवाख्यं मां ज्ञातुं तव भवति युक्तं न कुवचित् ॥ परिसमाप्तिस्तच्चकवाक्यं नास्ति ॥
विषयः । देव्याः स्तुतिः ।

No. CCCLXXXIX.

Sangita-dāmodara. An elaborate treatise on music, both vocal and
instrumental. By Subhankara.

३८८ । सङ्गीतदामोदरः ।

पन्थकारः शुभङ्करः ।

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धम् । प० १२१ । पङ्क्ति० ४ । श्लो० ५००० । अ० वज्रीयं ।
आ० तालपर्व । का० शकाब्दाः १६४६ । श्या० नवद्वीपान्तर्गतकण्ठनगरनिवासि-
महाराजश्रौतसतीशचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । भावो ज्ञानानुभावो गतिसमयदशास्थानद्वितीविभावाः
स्त्रीपुंभौ नादगोतस्तरगुरुकण्ठा भूर्ध्वना वर्गतालः ।
यामो रागाङ्गितालानुतिष्ठचिच्छला वासमावाङ्महारा
वृत्त्यन् निर्दोषगानानभिनयवरसाः छण्णलीलां वहन्तु ॥

समाप्तिवा० । श्यातो यः कविचक्रवर्तिपदतो विद्यावलैरङ्कितः
सौमद्रेयसिंघं यमार्जुनयशः सोऽजीजनत् श्रीधरः ।
तस्य श्रीलशुभङ्करस्य भणिते सङ्गीतदामोदरे
सामागः स्तवकः प्रयुक्तितरसः श्रीमानयं पदम् ॥
इति श्रीलशुभङ्करकृतः सङ्गीतदामोदरः समाप्तः ॥

विषयः । विभावानुभाव-सहायिभाव-नायक-नायिकादूत्यादीनां निरूपणं । सङ्कीर्णोपयोगि-
निषादादिस्वरूपमूर्धनानात्मलयादीनाञ्च प्रतिपादनं ।

No. CCCXC.

Āyurveda. This MS. professes to include the whole circle of the science of medicine as known to the ancient Hindus, but the Pandit who examined it, states that it contains only notices of the properties of certain articles of food and medicine. I have not had an opportunity of seeing the work.

३८० । आयुर्वेदः ।

पद्यकारः—?

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धम् । प० ५१ । पङ्क्ति० ४—८ । श्लो० ५१५ । अ० बङ्गीयं ।
आ० तुल्यकागजः । का०—? । स्या० नवदोषान्तर्गतलक्षणनगरनिवासिमहाराज-
चोयुतमतीशचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । प्रथमद्वितीयपत्रेण खण्डितः ।

समाप्तिवा० । संहितं परप्रीतीनां शिबेन परमात्मना ।

खट्टो जिह्मीमता वत्स आयुर्वेदः प्रकाशितः ॥ इत्यायुर्वेदः समाप्तः ॥

विषयः । अत्र यवादिधान्यविशेषमांसमत्स्यमाकफलादीनां गुणा निर्दिष्टाः ॥

No. CCCXCI.

Mahākālarudrodita-stotra. A hymn to Dakṣiṇākālī, supposed to have been composed by Mahākālarudra, a form of Śiva.

३८१ । महाकालरुद्रोदितस्तोत्रं ।

पद्यकारः—?

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धम् । प० २ । पङ्क्ति० ५—६ । श्लो० ५० । अ० बङ्गीयं । आ०
तुल्यकागजः । का०—? । स्या० नवदोषान्तर्गतलक्षणनगरनिवासिमहाराज-
चोयुतमतीशचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । महाकाल उवाच । अचिन्त्यामिताकारशक्तिस्वरूपा प्रतिपत्त्यधिष्ठानमङ्गैकमूर्तिः ।

गुणातीतनिर्द्वन्द्वबोधैकगम्या तमेका परं ब्रह्मरूपेण सिद्धा ॥

समाप्तिवा० । महाकालरुद्रोदितस्तोत्रमेतत् सदा भक्तिभावेन योध्येति भक्तः ।

न शोको न रोगो न मृत्युर्भवेत् * * सिद्धिरनो च केवल्यलामः ॥

विषयः । दक्षिणकालिकाया माहात्म्यप्रतिपादनं ।

Sundarī-s'aktidāna stotra. A hymn to Kālī, by Adinātha Mahākāla. This is an extract from the Mahākāla Saūhitā.

३८२ । सुन्दरीशक्तिदानस्तोत्रं ।

धन्यकारः आदिनाथ-महाकालः ।

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धम् । प० २६ । पङ्क्ति० ७ । श्लो० ५०० । अ० वक्ष्ये । आ० तुल्यकागजः । का०—? । स्या० नवद्वीपान्तर्गतकृष्णनगरनिवासिमहाराजदीयुत-मतीशचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । कैलासशिखरे रम्ये नानादेवगणादृते । नानादृष्टताकीर्णे नानापश्चिरवेर्युते ॥
चतुर्भण्डलसंयुक्ते शृङ्गारमण्डलान्विते ।
समाधौ संस्थितं ज्ञानं क्रीडनं योगिनीप्रियं ॥

समाप्तिवा० । इति सङ्क्षेपतः प्रोक्तं किमन्यत् त्रैलोक्ये ॥ ७४ ॥

इति श्रीमदादिनाथमहाकालविरचितायां महाकालसंहितायां कालीकालसंवादे
सुन्दरीशक्तिदानाख्यं कालीसरूपं मेधासाधन्यस्तोत्रं सम्पूर्णं ॥

विषयः । कालिकायाः स्तोत्रं ॥

Pipitakadeśas'ivata. Manual for the performance of a religious rite on the twelfth of the waxing of the moon in the month of Vais'ākha, when the giving away of water, food and other articles is held meritorious. The rite was first instituted by a Brāhman named Pipitaka.

३८३ । पिपीतकदादशीव्रतं ।

धन्यकारः—?

विवरणं । प्राचीनं परिशुद्धम् । प० ४ । पङ्क्ति० ५ । श्लो० ८० । अ० वक्ष्ये । आ० तुल्यकागजः । का०—? । स्या० नवद्वीपान्तर्गतकृष्णनगरनिवासिदीयुतलोह-रामशिरोरत्नः ।

प्रा० वाक्यं । ततः पूर्वदिने उपोष्य प्रातःस्नातः शुचिराचानः प्राङ्मुखः सूर्यार्घ्यं दत्त्वा सन्नि-
वाचनपूर्वकं सूर्योपसृजेति पठित्वा सकृन्त्यं कुर्यात् ।

समाप्तिवा० । इह पञ्चादिकैर्युक्तो घनघान्यशुभान्वितः ।

अन्ते याति परं स्थानं विष्णोरेव न संशयः ॥

विषयः । श्रीविष्णुप्रीत्यर्थकव्रतविशेषानुष्ठानकथनं ।

No. CCOXCIV.

Samāsavāda. A Nyāya dissertation on the Sanskrit cases, by Govinda Chakravartī. This is probably different from the work of this name, by Jayarāma Nyāyapanchānana, noticed by Dr. Hall in his *Contributions*, p. 61, and by Weber in the Berlin Catalogue, p. 217.

३८४ । समासवादः ।

ग्रन्थकारः भोविन्दचक्रवर्ती ।

विवरणं । नवीनमपरिशुद्धम् । प० १७ । पङ्क्ति० ६ । श्लो० ४०० । अ० वहीयं । आ० तुल्यटकाग्रजः । का० शकाब्दाः १७७५ । स्था० नवद्वीपान्तर्गतछप्पनगरनिवासि-
श्रीयुक्तल्लोहारामशिरोरत्नः ।

प्रा० वाक्यं । नाम्नां समासो युक्तार्थ इति नैयाकरणाः । नाम्नामिति बहुत्वमविवक्षितं ॥

समाप्तिवा० । समासस्य प्रत्येकपदान्यन्तात् लिङ्गसन्ध्यायां कारकविभक्त्यादिकसम्यग्यते इति
सङ्क्षेपः ॥ इति महामहोपाध्यायश्रीभोविन्दभट्टाचार्यचक्रवर्तिविरचितः समा-
सवादः सम्पूर्णः ॥

विषयः । समासपदस्य वाचकत्वादिव्यवस्थापनं ॥

No. CCCXCV.

Mugdhabodha-tīkā. A commentary on the Sanskrit grammar of Vopadeva, entitled Mugdhabodha. By Rāmānanda Aśhārya.

३८५ । मुग्धबोधटीका ।

ग्रन्थकारः रामानन्दाचार्यः ।

विवरणं । प्राचीनं परिशुद्धम् । प० ८६ । पङ्क्ति० ५-८ । श्लो० १९६० । अ० वहीयं । आ० तुल्यटकाग्रजः । शकाब्दाः १६९९ । स्था० नवद्वीपान्तर्गतछप्पनगरनिवासि-
श्रीयुक्तल्लोहारामशिरोरत्नः ।

प्रा० वाक्यं । प्रथमं परमाख्यानं रामं पद्यदलेखनं । मुग्धबोधस्य टीका श्रीरामानन्देन रचते ॥

श्रीवोपदेवपण्डितः सङ्क्षेपतः सङ्क्षुत्तस्य आकरस्य दुर्बलतया इति विकीर्णः

प्रारम्भसमाप्ते शिष्टाचारप्राप्तं सङ्गलं कुर्वन् हतेः सम्बन्धाभिधेयप्रयोजनानि व्या-
करणानाम् च निर्दिशति मुकुन्दमित्यादि ॥

समाप्तिवा० । करोतीति कायः वतीति वायुः इत्यादि । इति महासहोपाध्यायश्रीरामान-
न्दाचार्यविरचिता मुग्धबोधव्याकरणटीका समाप्ता ॥

विदग्धः । मुग्धबोधव्याकरणार्थविवरणं ॥

No. CCCXCVI.

S'abdārtha-sāra-mañjarī. Logical meaning of words in a crude state as also when compounded. By Jayakṛishṇa S'armā. A work of this name, by Bhavānanda Siddhāntavāgīś'a, is noticed in Hall's *Contributions*, p. 5.

३८६ । शब्दार्थसारमञ्जरी ।

प्रत्यकारः जयकृष्णशर्मा ।

विवरणं । नवीनं परिग्रहश्च । पं० २८ । पङ्क्ति० ५—६ । श्लो० ५०० । ख० वल्लीयं ।
आ० तुल्यटकागजः । का० शब्दाब्दाः १७७५ । सूत्रा० नवद्वीपान्तर्गतलक्ष्मणशर-
निवासिद्युतलोहारामशिरोरत्नः ।

प्रा० वाक्यं । हेरम्बचरणद्वन्द्वं विघ्नसागकरं परं । प्रणम्य जयकृष्णेन क्रियते सारमञ्जरी ॥
तत्र प्रथमं कालवचनिरूपणं । वर्तमानध्वंसप्रतियोगित्वसतीतत्वमित्यादि ।

समाप्तिवा० । आलोकाविविधयस्य विचार्य च पुनः पुनः ।

कृतेयं जयकृष्णेन शब्दार्थसारमञ्जरी ॥

इति जयकृष्णशर्मणा विरचिता शब्दार्थसारमञ्जरी समाप्ता ॥

विदग्धः । आख्यातार्थसमासार्थादिव्यवस्थापनम् ॥

No. CCCXCVII.

Subodhā. A commentary on the Kumārasambhava of Kālidāsa, by Bharata Sena, son of Gaurāṅga Sena. The MS. is imperfect, and contains explanations of only the first three cantos. The writer states that the Kumārasambhava originally included 16 cantos, of which the last eight never got currency, and the eighth was cursed by the Devī, so he confined his commentary to the first seven cantos. Commentaries on the Meghadūta and the Māgha by this author are noticed by Aufrecht in the Bodleian Catalogue, and several others are current in Bengal, the most esteemed being that on the Amavakosha. The author lived about a hundred years ago, and had the title of Mallika.

३६७ । सुबोधा ।

ग्रन्थकारः भरतसेनः ।

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धम् । पं० २७ । पङ्क्ति० ८-१० । स्तो० १३०० । अ० वङ्गीयं ।
आ० तुलुटकागजः । का०—? । स्था० नवदोपान्तर्गतकृष्णनगरनिवासिभ्योयुत-
लोहारामशिरोरत्नः ।

प्रा० वाक्यं । कुमारसम्भवं नाम कालिदासमहाकविः ।

यद्यकार मन्दाकायं सर्गः शोचस्पतिः युतं ॥

तस्य शेषाष्टसर्गस्य सञ्चारोऽभूत् देवतः । पाटोऽष्टमस्य सर्गस्य देवीशापात्त विद्यते ॥

टीका तत्पञ्चमसर्गस्य सुबोधाख्या यस्यामिति । गौराङ्गमेतदुपेक्ष्य भरतेन वितन्वते ॥

श्रीमान् कालिदास इत्यादि ।

समाप्तिवा० । अक्षिमुत्तरागजयोः शुक्लत्वात् उन्नतत्वाच्च साम्यं ।

इति वैद्यहरिरराजाजवंशसम्भवगौराङ्गमल्लिकाङ्गजश्रीभरतमेतदुक्तायां कुमार-
सम्भवटीकायां सुबोधायां तृतीयः सर्गः ॥

विषयः । कुमारसम्भवामिषेयकाव्यार्थकाव्याख्यानं ॥

No. CCCXCVIII.

Grahayāmala Tantra. On daily prayers, rites and other liturgical details.

३६८ । ग्रहयामलं ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धम् । पं० ४२ । पङ्क्ति० ५-१० । स्तो० ४०० । अ० वङ्गीयं ।

आ० तुलुटकागजः । का०—? । स्था० नवदोपान्तर्गतकृष्णनगरनिवासिभ्योयुत-
लोहारामशिरोरत्नः ।

प्रा० वाक्यं । परमं विषयेऽर्काद्याले परं विष्णुवोनरः । परमा शङ्करा श्रुत्यमोत्रज्ञानमु वो नमः ? ॥

समाप्तिवा० । अथयं कवच इत्यतः परं सप्तमपटलात् खण्डितं ॥

विषयः । वैदिकीयन्यामिषेकादिजपसङ्ख्यापञ्चवरिनादिनिर्णयः ॥

No. CCCXCIX.

Meghadūtārtha-muktāvalī. A commentary on the Meghadūta of Kālidāsa, by Vis'vanātha Mi'sra. This work is different from the six commentaries noticed under No. 221.

३८८ । मेघदूतार्थमुक्तावली ।

ग्रन्थकारः विश्वनाथमिश्रः ।

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धं । प० २६ । पङ्क्ति० १०—११ । श्लो० १४०० । अ० वल्लीयं ।
आ० तुलुटकागजः । का०—२ । स्था० नवद्वीपान्तर्गतकृष्णनगरनिवासियोयुक्त-
लोचारासशिरोरत्नः ।

प्रा० वाक्यं । उपास्य विश्वकर्माणं मुक्तावलिरियं भया । ययते मेघदूतीया विदुषां कण्ठभूषणं ॥
तत्र कालिदासस्य महाकवेरास्तिकत्वान् ग्रन्थस्य परिममाप्तिविशिष्टमिष्टाचारानु-
मितपरीप्सितनिर्विघ्नपरिममाप्तिहेतुमङ्गलाचार * * महाकाव्यमिदमतः प्रथमं
वस्तुनिर्देशः । तथा च दृष्टी ।

समाप्तिवा० । विद्युता कलनेषु तत्र विप्रयोगो माभूदिति भावः ।

इति विश्वनाथमिश्राचार्यकृता मेघदूतार्थमुक्तावली समाप्ता ॥

विषयः । मेघदूताष्टकावार्थव्याख्यानम् ॥

No. CCCC.

Mahāvānś'āvalī. Genealogy of the Kulinas, or the nobility created
by Vallāla Sena of Bengal. By Dhīrūvānanda Miś'ra.

४०० । महावंशावली ।

ग्रन्थकारः भुवानन्दमिश्रः ।

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धं । प० ११५ । पङ्क्ति० ६—७ । श्लो० १२४० । अ० वल्लीयं ।
आ० तुलुटकागजः । का० शकान्दाः १२६१ । स्था० नवद्वीपान्तर्गतकृष्णनगर-
निवासियोयुक्तलोचारासशिरोरत्नः ।

प्रा० वाक्यं । नत्वा तां कुलदेवतां खलु सदा सन्मानये हंसतां
जातां भक्तिविशेषतः कुलसभामध्ये सदा भोदितां ।

श्रीमद्वन्द्यघटोपकादिकमहावंशावलीं यत्नतो
वक्ष्ये तत्परिवर्तयर्तनविधिं मिश्रो भूवानन्दकः ॥

समाप्तिवा० । ज्ञेयौ मूकजजानकीशमूकजश्रीरामचन्द्राक्षय-
शक्तिर्नूकजवाणिनाथमुद्रतो ज्ञेयौ रमानाथकः ।

[१२६]

लक्ष्मीनाथमुकः सुतौ सुविदिनौ मध्वद्वयशेखरौ
गङ्गानन्दसुधीशया कुलकृती श्रीपण्डितामृततः ॥
परिममाम्निस्त्वचर्कं वाक्यं नास्ति ॥

विषयः । कुलोनवशावलीवर्णनम् ॥

No. CCCCI.

Vyāvasthā-sūtra. A dissertation on the law of inheritance according to the Bengal school. By Nārāyaṇa S'armā.

४०१ । व्यवस्थामारः ।

ग्रन्थकारः नारायणशर्मा ।

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धम् । पं० १४४ । पङ्क्ति० ६-७ । श्लो० १०० । अ० वङ्गीयं ।
अ० तुलुटकाग्रजः । का० शकान्दाः १७२० । स्या० नवद्वीपान्तर्गतकृष्णनगर-
निवासिनीधुतलोहारानशिरोरत्नः ।

प्रा० वाक्यं । नत्वा कृष्णपदद्वन्द्वं श्रीनारायणशर्मणा । क्रियतेऽतिप्रयत्नेन व्यवस्थामारसङ्ग्रहः ॥

समाप्तिवा० । तत्कुलान्तपिण्डसेकं गृह्णीयाद्विलम्बितः ।

धर्मो गृह्णीते शूद्रः स्यादधर्मो तु महीयते ॥

इति व्यवस्थामारे विवादादिपरीक्षानववस्थापरिच्छेदः ॥

श्रीनारायणशर्मणा विरचितं व्यवस्थामारपुस्तकं समाप्तम् ॥

विषयः । दासविभागादिनिरूपणम् ।

No. CCCII.

Mis'ra. Genealogy of the Mukhyoti, Ghosāla, Chatta and Gāngulī
septs of the Kulina Brāhman of Bengal. By Mis'ra Āchārya.

४०२ । मिश्रः ।

ग्रन्थकारः मिश्राचार्यः ।

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धम् । पं० १२८ । पङ्क्ति० ५-६ । श्लो० २१२० । अ० वङ्गीयं ।
अ० तुलुटकाग्रजः । का० शकान्दाः १७६१ । स्या० नवद्वीपान्तर्गतकृष्णनगर-
निवासिनीधुतलोहारानशिरोरत्नः ।

प्रा० वाक्यं । वन्द्यो मुखेटी काशी घोपालस्तु तथापरे ।

चट्टः पूतिच गात्रेली कुन्दयानी कमादनी ॥

आर्चतो वसुधापात्रः शिरो गोवर्द्धनः सुधीः ।

गात्रिणे (?) मकरन्दश्च जाडवाणः समा रमे ॥

सप्तमित्रा० । आर्तिमुखजवाणिनाथकुली चैम्यो रमानाथको

लक्ष्मीनाथमुखः सुतो सुविदितो सप्तदशशोद्धवो ।

* * * * *

गङ्गादामसुधीः कुलकती श्रीचन्द्रदासस्तः ॥ परिभर्मात्रस्तुचकवाक्यं नास्ति ॥

विषयः । कुलिनवंशावलीसंवर्णनं ॥

No. CCCCIII.

Dhruvānanda-matavyākhyā. The Brāhman Kulinas of Bengal, their orders, gradations, subdivisions, &c. The work professes to be a commentary on the text of Dhruvānanda. The author, Gopāla S'armā, says that the ancient text having been destroyed by the Bargis, he compiled the work with great labour in his native village, Harinadi, near Sāntipur, on the eastern bank of the Bhāgirathī. He writes of 5 gotras, including 56 Gāṇīs or families, of which 22 were Kulinas, and the rest S'otriyas. Of the Kulinas, 8 are called *Mukhya* or chief, and 14 *Gauna*, or inferior.

४०३ । भुवानन्दमतव्याख्या ।

ग्रन्थकारः गोपालशर्मा ।

विवरणं । प्राचीनसपरिशुद्धः । प० १९९ । पङ्क्ति० १० । श्लो० ६००० । अ० बङ्गीय ।

आ० तुलुटकागजः । का० शकाब्दाः १६०२ । स्त्रा० नवद्वीपान्तर्गतलण्णनगरनि-
वासीधियुतलोहारानिशिरोरत्नः ।

प्रा० वाक्यं । नत्वा रामपदद्वन्द्वं मुखं कुलदेवतां । भुवानन्दमतव्याख्या कृता गोपालशर्मणा ॥

वर्गिकेन हतं सर्वं पुस्तकं शिमलं मज्जत् । ततोऽपि बड्कालेन कृता विप्रप्रभातः ॥

ग्रामे हरिनदीरम्ये गङ्गायाः पूर्वभागतः ।

श्राके मन्दचर्तुभूषे शोभारम्भः कृतो मुदा ॥

पञ्चगोवत्समुद्भूताः षट्पञ्चाशत्तमात्रिकाः ।

तेषां द्वाविंशतिकुला अपरे शेषविधा वराः ॥

द्वाविंशतिमध्ये अष्टौ मुख्यकुलाश्चतुर्दश गौणाः ।

समाप्तिवा० । अधुना चरं गदाधरस्यान्यो नहि ॥ १०॥ तत्रैव च० असवम् केचित् ॥ १॥ ३०
यज्ञेश्वर आर्तिरच दीर्घाङ्गीसम्पर्कः । सु० सम्युज्जयय पूर्णाध्वसम्पर्कः । वाणीपुत्रः
लोम्य इति ॥ परिममाप्तिस्त्रचकं वाक्यं नास्ति ॥

विषयः । १, कन्या । २, खड्गदद । ३, बल्लवी । ४, सव्योमन्दी । ५, पण्डितरत्नो । ६, वा-
ङ्गाल । ७, आठो । ८, विजयपण्डितो । ९, सुराड । १०, गोपालघटको । ११,
कांटावनी । १२, आचार्यशेखरी । १३, चन्द्रराघवी । १४, वियाधरी । १५, चां-
दाद । १६, माधार । १७, परिचाल । १८, मालाधरखानी । १९, चोरकमडो ।
२०, बालि । २१, मोदिनी । २२, काकुस्थमित्रो । २३, शतानन्दखानी । २४,
मरेन्दी । २५, चन्द्रपति । २६, खालकुलिया । २७, राघवघोषालो । २८, शुद्ध-
सव्योमन्दी । २९, दाधरथी । ३०, भैरवी । ३१, आचमिता । ३२, देहादा ।
३३, शुद्धवाजखानी । ३४, सौरी । ३५, धराधरी । ३६, नत्या । ३७, हर इत्यादि
कुलीनवंशावलोकितम् ॥

No. CCCCIV.

Phuliyākula. Genealogy of the Kulinas of the order of Phuliyā,
a village near Sántipur, in the district of Nuddea.

४०४ । फुलियाकुलं ।

ग्रन्थकारः — ?

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धम् । प० ८ । पङ्क्ति० ५—६ । श्लो० ५२० । अ० वज्रेश्वर । आ०
तुल्यकाग्रजः । का०—? । स्या० मवहोपात्मर्गतकथनगरनिवासियोक्तलोहा-
रासशिरोरत्नः ।

प्रा० वाक्यं । रामाचार्योऽतिवर्त्यः कुलकुलमिन्दिरा धैर्यगाम्भीर्ययुक्तः
ध्यानः सौशीतलेसौ वितरणविधिना सत्यपूज्यः सुरेश्वरः ।
आर्त्तागा यदुक्तेष्वैव सुललितौ चानात्रि बन्धुं तने
लभ्यं श्रीभुवनं सुचङ्गजननं लक्ष्मीपतिं सोऽकरोत् ॥

समाप्तिवा० । सन् श्रीनारायणोऽसौ शुभकुलजयिना धन्या धरामण्डले
तेषां सत्कर्म्मशाली कुलनिपुणजगज्जीवनो गङ्गनीयः ।
परिममाप्तिस्त्रचकं वाक्यं नास्ति ॥

विषयः । फुलियावंशावलोकनम् ॥

S'aktisangama Tantra. An original Tantra, including the whole circle of the S'akta cult. It is said to have originally contained sixty thousand s'lokas, but the MS. examined does not exceed eleven thousand. It is divided into four parts or khandas, of which the 1st comprises twenty chapters, the 2nd, sixty-five chapters, the 3rd, nineteen chapters, and the 4th, eleven chapters.

४०५ । शक्तिसङ्गमतन्त्रम् ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्राचीनं प्रायशः परिशुद्धम् । पं० ११६ । पङ्क्तिः ७ । स्तो० ११०० । अ० नदीयं ।

आ० तुल्यकागजः । का० शकब्दः १६०४ । स्था० भारतवर्षेयशिववर्णमण्डः ।

प्रा० वाक्यं । श्रीदेवुवाच । अनादिरूप भूतेषु शशिशेखर शङ्कर ।

देवाधिदेव विमेश विश्वाराध्य सुरेश्वर ॥

समाप्तिवा० । रहस्यातिरहस्यं रहस्यातिरहस्यकम् ।

इति सङ्क्षेपतः प्रोक्तं किमन्वच्छेत्तुमिच्छसि ॥

इति श्रीमदचोभ्यतारामवादे तारासूक्ते ब्रह्मजातिवर्णने एकादशः पटलः ॥

समाप्त्यर्थं यन्मः ॥

विषयः । अत्र चत्वारः खण्डाः सन्ति । प्रथम-खण्डे २० पटलालव, १ पटले, अकाराक्षर-तन्त्रकथनादि । २, भूगोलतत्तादियुगनिर्णयः । ३, देवीशक्त्याद्यष्टगुणकरणकथनं । ४, पूजापात्रनिर्णयकथनं । ५, अष्टविधनिष्क्रान्तिः । ६, नानादेवतानामविवरणं । ७, टीचाविवरणं । ८, प्रदोषप्रमथकर्तृकानुष्ठानं । ९, पूजाद्रव्यादिकथनं । १०, होमचतुस्त्रयविन्दादिरेखादिविशेषस्तूपमैयकथनं । ११, माधकस्य पूर्वाभिषेकादिकथनं । १२, तारामन्त्रसिद्धिप्रयोगः । १३, वीरराव्यादिकतिपथराविकथनं । १४, दक्षिणाकालीभिर्द्वित्रकारः । १५, सधुसतीसाधनप्रकारः । १६, क्रमदीक्षाविशेषकथनं । १७, पवित्रधारणं । १८, पवित्रवाकरणं । १९, दम्भारोपणविधिः । २०, पञ्चविधनप्रकारादि ॥

द्वितीयश्रेयः खण्डतः । अत्र ६५ पटला लभ्यन्ते, तत्र, १ प्रथमे, तन्त्रादिग्रन्थनामतद्भेदकमङ्गापेक्षमहाविद्यासाधनप्रकाराद्युक्तिः । २, माधकस्य तन्त्रोक्तविधिना संस्कारविशेषकथनादि । ३, शाक्ताभ्यासादिकथनं । ४, कालीमन्त्रतत्त्वाधनाद्युक्तिः । ५, यज्ञिणीमन्त्रादिधूमूहकथनं । ६, महाविद्यासिद्धिप्रकारादि । ७, कुशमुण्डाद्यासनकथनादि । ८, वीरभिक्षुरीसाधनप्रकारादि । ९, भूतशुद्धिनिष्कपनादि । १०-१९, कवचपूरय्याकौलतीर्थेभिर्द्वीप-

विषयः । पीठशक्तिस्तूजाप्रकारादिमटीकापालिकोवेश्यादिशक्तिमन्त्रचतुष्टयसाधनप्रकारादि-
 कथनम् । २०, मन्त्रावनिर्णयदेवीपूजाप्रकारादि । २१—२३, चन्द्रसूर्यपद्मणे
 मन्त्रजपादिप्रकारादिकथनम् । २४, कालिकादिदशमहाविद्यासाधनप्रकारभेदा-
 दिकथनम् । २५, महाचीनाभिधशक्तिसाधनक्रमविशेषकथनम् । २६, गन्धर्वक-
 माख्यशक्तिसाधनक्रमविशेषकथनम् । २७, वगन्ताभिधशक्तिसाधनक्रमविशेषकथनम् ।
 २८, महाराजाभिधशक्तिसाधनक्रमविशेषकथनम् । २९, भुवनेश्वरोपाधनक्रमनिर्दे-
 शः । ३०, कमलासाधनक्रमविशेषः । ३१ धूमावतीसाधनक्रमः । ३२, ब्रह्ममार्गा-
 भिधसाधनक्रमः । ३३, भुवनेश्वर्यादिमन्त्रजपायं साक्षात्निर्माणद्रव्यविशेषादि-
 कथनम् । ३४, नीलाभिधदेवतासाधनक्रमायुक्तिः । ३५, ब्राह्म्यादिमुद्रातत्त्वादि-
 कथनादि । ३६, पानभेदकथनादि । ३७, स्त्रीसाधनप्रकारादि । ३८, निशा-
 योगे कालीपूजाप्रकारादि । ३९, स्त्रीपूजनमद्यपानादिप्रकारकथनम् । ४०,
 मङ्गुषोपसाधनम् । ४१, मुष्णामनसाधनादि । ४२, साक्षात्पथननिर्णयादि । ४३,
 देवीस्वरूपभवनप्रकारादि । ४४, विद्यासिद्धिनिर्णयादि । ४५, सुन्दरीदेवी-
 साधनक्रमः । ४६, श्रवणनिर्णयादिकथनम् । ४७, मन्त्रत्यागदोषादिकथनम् ।
 ४८, यन्त्रविशेषे देवीपूजनादि । ४९, दिग्गजामननिरूपणादि । ५०, आस-
 नारोहणपूर्वकदेवीविशेषमन्त्रजपः । ५१, धैर्माग्यप्रदयन्त्रलेखनधारणादिप्रकारः ।
 ५२, यन्त्रलेखनादिविशेषफलानि । ५३, भूमौ यन्त्रलेखनप्रकारादि । ५४, सा-
 क्षाविशेषजपसिद्धिदिननियमकथनादि । ५५, रजतसर्गाङ्कुरीयपवित्रादिधारण-
 नियमः । ५६, नानाविधद्रव्यजातसाक्षात्कथनम् । ५७, उक्तसाक्षात्फलकीर्तनम् । ५८,
 स्त्रीदीक्षादिनिर्णयः । ५९, कालीरहस्यवर्णनम् । ६०, आसनविशेषे जपप्रकारादि ।
 ६१, बालिकापूजनप्रकारादि । ६२, ब्रह्मराजाभिधयोगकथनादि । ६३, रहसि
 कुमारोपूजनादि । ६४, भग्नयन्त्रप्रायश्चित्तादि । ६५, महायन्त्रसंस्कारकथनम् ॥

तृतीयस्यादिः खण्डितः । २० पटले खण्डममाभिर्दृश्यते । तत्र, ४—१०, मन्त्र-
 प्रसार-मन्त्रपारायण-मन्त्रन्यास-नानाविधस्नान-मन्त्र्यामन्त्रजप-तदङ्गहेम-पूजापू-
 जकक्रमाप्तग्राह्यादिदिङ्निर्णय-देशयवस्था-परस्त्रीपूजनस्वरूपानन्दयोगकथनादि ।
 ११, धूमकेतुदयादिमहोत्पाताद्यपत्यादिदेशसिद्धिविशेषजीवन्मृतिविनिर्णयपूर-
 णभेदभूतप्रेतादिनिर्णयकथनादि । १२, पटञ्चक्रगतदेवधानतत्फलकालोमन्त्र-
 कथनादि । १३, कपालिनीमन्त्रसिद्धिप्रकारकथनादि । १४, कुङ्कुमान्नाम्नी-
 कालीविरोधिन्त्यादिसाधनविधानकथनादि । १५, विप्रचित्तोपनिव्यासाधनादि ।
 १६, दीप्तनिव्यामहानीलसरसतीसाधनप्रकारादि । १७, मुद्रानिव्यामावा-
 नित्यामन्त्रार्चनादिकथनम् । १८, तिरस्करणिकामन्त्रार्चनकथनादि । १९, स-
 म्यत्सरसतीमन्त्रार्चनकथनादि । २०, शब्दनिर्णयविद्याकथनादि ॥

विषयः । चतुर्थ एकादशपटलास्तव, १ प्रथमे, दशमहाविद्यामन्त्रादिकथनं । २, अष्टवक्त्रा-
दिकतिपयदेशनामोक्तेषु-तन्त्रविशेषास्त्रायुक्तम-विद्याविशेषसाधनादिप्रकारः । ३,
अपविशेषादिप्रकारः । ४, मार्गभेदेन विद्याविशेषसाधनभेदकथनादि । ५,
शक्तिपूजार्हपुण्यविशेष-देशभेदास्त्रायभेद-विद्याविशेषोत्पत्तिकथनादि । ६, वग-
लाद्योक्त्याद्यवतारादिकथनं । ७, आस्त्रायभेदेन विद्याभेदकथनादि । ८,
हंसरतन्त्रभेदनिरूपणादि । ९, कान्तिकायाः सर्वविद्यास्वरूपत्ववर्णनादि ।
१०, विद्यासाधनमतभेदादिकथनं । ११, स्त्रीदीक्षाविधानादि ॥

No. CCCCVI.

Kāmarūpayātrā Paddhati. Guide to pilgrimage to Kāmarūpa or Assam. The work is divided into ten chapters, and contains notices of the different sacred places in that district, as also directions for worshipping the images of Kāmākhyā &c.—By Holirāma S'armā. The work was printed for private circulation 38 years ago.

४०६ । कामरूपयात्रापद्धतिः ।

प्रत्यकारः हलिरामशर्मा ।

विवरणं । परिशिष्टं मुद्रितम् । प० ८२ । पङ्क्ति० ७ । श्लो० १०८० । अ० वङ्गोर्थ । आ०
तुल्यकागजः । का० शकाब्दाः १०५५ । स्था० भारतवर्षीयगवर्णसेपटः ।

प्रा० तावत् । श्रीनीलशैलस्थितनीलवर्णं सकामनिष्कामदयूपकर्णम् ।

रुजं गजेन्द्रास्यसुहृद्वेशं सेवेऽनिर्गं विद्महे रं गणेशम् ॥

नमो भवगुह्यमध्यवासिनीं कामरूपिणीम् ।

वन्दे कामेश्वरदक्षिणीं कामाक्ष्यां कामदायिनीम् ॥

समाप्तिवा० । भवानोद्दयानन्दवर्द्धनं भवभट्टनम् ।

भक्तान्तरायहरणं भजे श्रीमद्भजाननम् ॥

इति श्रीकामरूपयात्रापद्धत्यां कामाक्ष्यादिपञ्चसूत्रपूजाविधिर्नाम दशमः पटलः

समाप्तः ।

प्रणम्य लक्ष्मीपतिपादपङ्कजं प्रयत्नतः श्रीहलिरामशर्मणा ।

विनिर्मितेयं किल कामरूपयात्राबोधार्थकरी उपरहितः ॥

निदेशतस्तस्य दयार्दचेतसः त्रिया भवानोच्चरणे धरामरः ।

अमुदयचन्द्रिकयेति पद्धतिं चिन्ताय तत्तीर्थगङ्गाभिगमिनाम् ॥

विषयः । अथ दशपटलाः, तत्र प्रथमे पटले कामरूपशब्दमुत्पत्ति-कामाख्यापञ्चदेवीमूर्तिपू-
जामाहात्म्य-याविककर्तव्य-कामाख्यापूजन-कालविशेष-मणिक्कृतोर्ध्वावाचामाहात्म्य-
कामरूपश्लेषमाहात्म्यादिवर्णनं । २तीये, अथकान्तोर्थादियात्राविधिः । ३तीये,
मणिकर्णिकेशरादियात्रा । ४थे, पाण्डनाभपर्वतगमनादिवर्णनं । ५मे-इष्टे,
कामाख्यायात्रापूजनादिवर्णनं । ७मे, वयसोवविष्णुयात्रापूजाविधादिकथनं । ८मे,
दिक्पालादियात्राकथनं । ९मे, यात्रामुद्देशकथनं । १०मे, कामाख्यादिपञ्चदेवी-
मूर्तिपूजाकथनं ॥

No. CCCCVII.

Nigama-tattvasāra. Directions for secret worship of the Devī for the attainment of perfection in Śākta mantras.

४०७ । निगमतत्त्वसारः ।

पञ्चकारः—?

विवरणं । अष्टादं खण्डितम् । प० ४ । पङ्क्ति० ९-१४ । श्लो० १२५ । अ० वहीयं ।

आ० तुल्लटकागजः । का०—? । स्था० भारतवर्षीयगवर्धनेष्टः ।

प्रा० वाक्यं । प्रथमपत्रं काव्यतो नात्र प्रारम्भवाक्यलिपिः ।

समाप्तिवा० । स्तोत्रोपनिषत्प्रसादित्य आयायां मण्डपाश्रये ।

मां सम्यगगति माधकेन्द्रः सर्वशेष कुलेचर ॥

इति निगमतत्त्वसारे गुह्यतत्त्वविधाने ऋतोयः पटलः ॥

विषयः । मन्त्रस्तोत्रादिमाधनेन सिद्धिप्राप्तिकथनं ॥

No. CCCCVIII.

Brahmajyāna-mahātāntrarāja. On Brahma, the cause of the evolution and absorption of the universe, and on knowledge thereof—a Tantric modification of the Vedānta doctrine.

४०८ । ब्रह्मज्ञानमहातन्त्रराजम् ।

पञ्चकारः—?

विवरणं । अपरिमोक्षितम् । प० १७ । पङ्क्ति० ११ । श्लो० २४० । अ० वहीयं । आ०

तुल्लटकागजः । का०—? । स्था० भारतवर्षीयगवर्धनेष्टः ।

प्रा० वाक्यं । कैलाशशिखरासीनं देवदेवं जगद्गुरुम् ।

पृथ्व्येवमुमादेवो ब्रह्मज्ञानं सचेत्तरम् ॥

कुतः सृष्टिर्भवेद्देव कुतः सृष्टिर्विनश्यति ।

ब्रह्मज्ञानं कथं देव सृष्टिसंहारवर्जितम् ॥

समाप्तिवा० । नादोपरिमदादेव शक्तियुक्तं निरुद्धमम् ।

आधेन्मूर्द्ध्नि शिवञ्चोतिसूचं स्रष्टिकमग्निमम् ॥

इति श्रीपार्वतीशिवसंवादे ब्रह्मज्ञानमहातन्त्रराजं सम्पूर्णम् ॥

विषयः । तान्त्रिकक्रमेण ब्रह्मविद्याकथनम् ॥

No. CCCCIX.

Kālisahasranāma-stotra. A hymn to Kālī in which a thousand epithets are worked out into verses. This is an extract from the *Kālī-kūla-sarvasva*.

४०८ । कालीसहस्रनामस्तोत्रं ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धम् । प० ५ । पङ्क्ति० ६-८ । श्लो० १०० । अ० वहीयं ।

आ० तुलुटकागजः । का०—? । स्या० भारतवर्षीयमवर्णनेष्टः ।

प्रा० वाक्यं । त्वय कालीसहस्रनामस्तोत्रम् । तदुक्तं कालिकाकुलसर्वस्वे । श्रीभैरव उवाच ।

एतस्मिन्नेव काले तु भृगुरामस्य पार्जति ।

कार्त्तवीर्य्यसुताः सर्वे त्विच्छिदुः पितरं चणात् ॥

समाप्तिवा० । अने खण्डितत्वात् समाप्तिवाक्यं नोद्धृतम् ।

विषयः । त्वचिदान्तकरणाय परशुरामं प्रति शिवकवर्ककालीसहस्रनामोपदेशः ।

No. CCCCX.

S'riguru-sahasranāma-stotra. Praise of the Guru or spiritual guide in a thousand epithets worked out into verses. This is an extract from the *Sanmohana Tantra*.

४१० । श्रीगुरुसहस्रनामस्तोत्रम् ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धम् । प० ८ । पङ्क्ति० ८ । श्लो० १२० । अ० वहीयं । आ०

तुलुटकागजः । का०—? । स्या० भारतवर्षीयमवर्णनेष्टः ।

प्रा० वाक्यं । स्तूत उवाच । कैलाशशिखरामीनं चन्द्रवर्णविराजितं ।

पद्मं विनयाद् भक्त्या गौरी नत्वा दृग्ध्वजम् ॥

समाश्रिता० । यत् गृहे भक्तवत्स नास्तिष्ठति पूजनम् ।

श्रीगुरोः स्तुत्या शिष्यो ब्रह्मसायुज्यमाप्नुयात् ॥

इति सम्बोद्धनतन्त्रे शिवपार्वतीसंवादे श्रीगुरुसहस्रनामस्तोत्रं समाप्तम् ॥

विषयः । पार्वतीं प्रति शिवकवचकः श्रीगुरुसहस्रनामस्तोत्रोपादेशः ॥

No. CCCCXI.

Brahmajāna Tantra. Identification of the universe in the human body as a means of acquiring a knowledge of Brahma with a view to salvation—a Tantric modification of the Yoga doctrine.

४११ । ब्रह्मज्ञानतन्त्रम् ।

मन्त्रकारः—?

विवरणं । नवीनमपरिगृह्यत् । प० ५ । पङ्क्ति० ८ । श्लो० १२० । अ० वहीर्यं । आ०

तुल्यतकामजः । का० शकाब्दः १७२६ । स्या० भारतवर्षविश्ववर्णमेष्टः ।

प्रा० वाक्यं । श्रीदेव्युवाच । श्रियापस्तया तेजो वायुराकाशमेव च ।

पञ्चतत्त्वं कृतः सृष्टिः पुनः कृतं विलीयते ॥

समाश्रिता० । काश्यां वायः सतां स्रजो मङ्गाभाः शम्भुपूजनम् ।

ब्रह्मज्ञानसमो धर्मो नान्यो धर्मो विधीयते ॥

इत्युमानचेत्सरसंवादे सदेहे ब्रह्मज्ञानम् ।

विषयः । शारीरिकपदार्थेषु चन्द्रसूर्यादिकाङ्क्षपदार्थभावनादिना ज्ञानोत्पादनप्रकारः ।

No. CCCCXII.

Nāḍījñāna-dīpikā alias *Antarayoga*. An extract from the *Goraksha Saṅhitā* on the details of performing the Yoga.

४१२ । नाडीज्ञानदीपिका वा अन्तरयोगः ।

मन्त्रकारः—?

विवरणं । प्राचीनमपरिगृह्यत् । प० २ । पङ्क्ति० ६ । श्लो० ७० । अ० वहीर्यं । आ०

तुल्यतकामजः । का० शकाब्दः १७२६ । स्या० भारतवर्षविश्ववर्णमेष्टः ।

प्रा० वाक्यं । अथ गोरक्षसंहितायां नाडोज्ञानदीपिकेयम् । श्रीगौतम उवाच ॥

देवर्षे योगयुक्ताग्रम् योगानुभवदर्शक ।

साङ्ख्ययोगविशेषज्ञ कर्मयोगनिषेवक ॥

समाप्रतिवा० । ततः सिद्धमनो सन्ती जपशोभं समभ्यसेत् ।

ततः परं न किञ्चिदुक्त्यमस्ति मुने हरेः ॥

इति श्रीनारदगौतमसंवादे अन्तरयोगः ॥

विषयः । योगसाधनोपायः ॥

No. CCCCXIII.

Dolārohana Poddhati. A manual for the performance of the *Dola* ceremony; when the image of Jagannātha at Puri is placed in a swing, and a red powder, called *holi*, is sprinkled on the image and on the worshippers. By Vidyānivāsa.

४१३ । दोलारोहणपद्धतिः ।

ग्रन्थकारः विद्यानिवासः ।

विवरणं । प्राचीनमपरिग्रहश्च । प० १० । पङ्क्ति० ६ । श्लो० १०० । अ० वहीयं । आ० देशीयकागजः । का०—? । स्या० भारतवर्षीयगणसेष्टः ।

प्रा० वाक्यं । ब्रह्मास्त्रादसहोदनिर्ममधुरीभाञ्जे विद्यानिवासस्तनुने यावाकर्माणि स भूतभर्तुः ? । कोव विधिनिषेधो नीलमणिर्यथा ? ।

समाप्रतिवा० । तदधः सप्तवारान् गोविन्धं सामयित्वा अवनार्यं उदीर्ष्यां श्रावयन् होमादिवामदे-
वमान्यन्तं कर्म समाप्य कर्म कारयित्वा ब्राह्मणाय दक्षिणां दत्वाऽऽम्बिद्रावधारणं
कुर्यात् । इति दोलारोहणपद्धतिः समाप्ता ॥

विषयः । श्रीजगन्नाथदेवस्य वार्षिकयात्रास्ववर्जनम् ॥

No. CCCCXIV.

Vrihad-dharma Purāṇa. An upa-Purāṇa in which Vyāsa, in reply to Jāvala, relates a number of stories inculcating filial and other moral duties.

४१४ । वृहद्दर्शपुराणम् ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्रायः ग्राह्यं प्राचीनं सूत्रारलिखितम् । प० १५ । पङ्क्ति० ३ । श्लो० १०० । अ०
वङ्गीयं । आ० तुलटकामजः । का०—? । स्था० आभियाटिक् मोमार्टो ।

प्रा० वाक्यं । ॐ भूर्भुवः स्मरति तत्त्ववितुर्वरेणं भर्गो निमर्गविमलं परमस्य पुंसः । देवस्य
धीमहि धियोऽधिगन्तं वयं यो यजामास ईदितमतींस्तु प्रचोदयादाम् ॥

समाप्तिवा० । खण्डितत्वात् समाप्तिवाक्यं न लब्धम् ।

विषयः । अष्टाष्टाध्यायाः । जावालिब्यामंवादश्चलेन पिटमाष्टभक्तुस्तुष्टाधारोपाख्यानादि-
विविधधर्मकथानिरूपणम् ।

No. CCCCXV.

Prāyas'chitta-riveka. A treatise on Expiations, of paramount authority in Bengal, and cited as of authority in all the modern digests, including those of Raghunandana. By Sūlapāpī Bhaṭṭa. No. 1109 India H. L.

४१५ । प्रायश्चित्तविवेकः ।

ग्रन्थकारः । शूलपाणिमटः ।

विवरणं । प्रायः परिशोधितं प्राचीनम् । प० १५१ । पङ्क्ति० ३—८ । श्लो० ४००० । अ०
वङ्गीयं । आ० । तुलटकामजः । का० शकाब्दाः १७९७ । स्था० आभियाटिक्
मोमार्टो ।

प्रा० वाक्यं । नित्यदुत्युदितस्रधर्मचरणानुधानहीनात्मना,
तत्तदेदनिषिद्धकर्मनिषयानुष्ठाननिष्ठावताम् ।
लोकानां कलिकालकटकलुपध्वंसानुमेयाधुना,
प्रायश्चित्तविवेकमत्र विद्धे श्रीशूलपाणिः सुधीः ॥

समाप्तिवा० । तेनैकपञ्चभोजनं सार्द्धमग्नप्राजापत्यतुल्यं । अतः पञ्चभोजने सार्द्धमग्नधेनवो
देयाः । इति धेनुघट्टनम् ।

इति साङ्ख्यिकान्तमहामहोपाध्यायश्रीशूलपाणिमहविरचितः प्रायश्चित्तविवेकः
समाप्तः ॥

विषयः । महापातकादिनानाविधपातकप्रायश्चित्तकथनम् ॥

No. CCCCXVI.

Kālī-stavarāja. A hymn to Kālī, an extract from Kālīhṛidaya Tantra.

४१६ । कालीस्तवराजः ।

पञ्चकारः—?

विवरणं । नवीनमनतिगुह्य । प० २ । पङ्क्ति० ६—० । श्लो० ११ । अ० वङ्गोयं । आ०

तुल्यकागजः । का०—? । स्त्रा० भारतवर्षीयमवर्णमेष्टः ।

प्रा० वाक्यं । अथ कालोद्दयोक्तकालीस्तोत्रम् । कालभैरव उवाच ।

स्तवराजं शृणु राम कालिकाया मनोहरम् ।

यस्याः स्मरणमात्रेण कालिका सुप्रसीदति ॥

समाप्तिवा० । शृणु वत्स प्रयत्नेन स्तवमेनं प्रदर्शयेत् ।

प्रमादाद्दर्शयेद्वापि सर्वसिद्धिर्भवेन्न हि ॥

इति कालोद्दये कालभैरवपरगुरुरामसंवादे श्रीकालीस्तवराजः समाप्तः ।

विषयः । कालिकायाः स्तुतिः ।

No. CCCCXVII.

Syāmā-stotra. A hymn to Syāmā, by Mahākūla—said to be an extract from the Vira Tantra, but No. 229 does not contain it. No. 268 contains the 15th chapter of the work.

४१७ । श्यामास्तोत्रम् ।

पञ्चकारः महाकालः ।

विवरणं । प्राचीनमनतिगुह्य । प० २ । पङ्क्ति० ६—० । श्लो० १४ । अ० वङ्गोयं । आ०

तुल्यकागजः । का०—? । स्त्रा० भारतवर्षीयमवर्णमेष्टः ।

प्रा० वाक्यं । अथ वीरतन्त्रोक्तश्यामास्तोत्रम् । श्रीकालभैरव उवाच ।

कर्पूरं मधुमान्द्यस्वरपररहितं मेन्दुवामाचियुक्तं

बीजं ते मातरेतत् त्रिपुरहरवधु विःकृतं ये जपन्ति ।

तेषां गद्यानि पद्यानि च मुखकुहरादुज्जसत्येव वाचः

स्वच्छन्दं ध्यानाधाराधरविविधचिरे सर्वसिद्धिं गतानाम् ॥

समाप्तिवा० । इति ते कथितं शेषं सर्वमिदं प्रवर्तकं ।

एतज् ज्ञात्वा दक्षिणायाः स्तवं जानाति नान्यथा ॥

इति वीरतन्त्रे महाकालविरचितं श्यामाशेषं समाप्तम् ।

विषयः । दक्षिणकालिकायाः कृतिः ।

No. CCCCXVIII.

Yatibhushanī. Directions for the ordination of a Yati or professed hermit. By Rāmānanda Tīrtha. The MS contains the first chapter only.

४१८ । यतिभूषणी ।

ग्रन्थकारः रामानन्दतीर्थः ।

विवरणं । प्राचीनमपरिशोधितम् । प० १० । पङ्क्तिः ७ । श्लो० १७० । अ० वहीयं । अ०

तुलुटकागजः । का०—? । स्या० भारतवर्षीयगवर्णनेष्टः ।

प्रा० वाक्यं । अथ यतिधर्मः । सशस्त्रोपनिषद्गीतं विष्णोर्नामसद्वचनम् ।

श्रीरौद्रं पौरुषं सूक्तं नित्यमावर्तयेद्यतिः ॥

समाप्तिवा० । द्वादशाद्वयन्यायं शिष्यः कुर्यात्समाहितः ॥

चातुरस्रश्यामी शिखी चेत् त्रिदशमीवत् क्रियाः कार्य्याः ।

इति रामानन्दतीर्थकृतायां यतिभूषणां प्रथमः परिच्छेदः ॥

विषयः । सद्यासात्रमग्रहणविधिः ।

No. CCCCXIX.

Dars'annakalikā. Definitions of the principal technical terms of the different schools of Indian Philosophy. By Rāmānanda Tīrtha, author of the *Vrihat-tantrasāra*, *Jnāna-caibhava Tantra*, and *Kundatattva-prakāś'a*, and of glosses on the *Chakra*, *Mohamudgara*, *Mahimnastava*, *Vedāntasāra*, *Rāmatattva-prakāś'a*, and *Adhyātmarāmāyaṇa*.

४१९ । दर्शनकलिका ।

ग्रन्थकारः रामानन्दतीर्थः ।

विवरणं । प्राचीनमपरिशोधितम् । प० ५ । पङ्क्तिः ८ । श्लो० ८० । अ० वहीयं । अ०

तुलुटकागजः । का०—? । स्या० भारतवर्षीयगवर्णनेष्टः ।

प्रा० वाक्यं । परात्मानं रामं भुवनजननीं भूमिवनयां
भजे श्रेष्ठं देवं निखिलशरणं लक्षणमपि ।
कृपापारावारं भरतसनुजं शत्रुदमनं
महाव्रतं देवं कण्ठकुदयं वायुतनयं ॥

समाप्तिवा० । रामदासः शक्तिवादः श्रीमद्भागवताग्रयः ।
रामानन्दयन्त्रेरेते ग्रन्थाः सारार्थवाचकाः ॥

इति श्रीरामानन्दतीर्थकृता दर्शनकलिका समाप्ता ।

विषयः । प्रकृतिपुरुषजीवमुक्त्वादिदार्शनिकपारिभाषिकशब्दनिरूपणम् ।

No. CCCCXX.

Sis'u-bodhānī. An elementary treatise on judicial astrology, eclipses, planets, constellations, &c. By Śrīva Chakravartī.

४२० । शिशुबोधिनी ।

ग्रन्थकारः शिवचक्रवर्ती ।

विवरणं । प्राचीनरूपरिशोधितम् । प० ६८ । पङ्क्तिः ४ । श्लो० ७०० । अ० वहीयं । आ०
तालपत्रं । का० शकाब्दः १५७८ । स्या० भारतवर्षीयशिववर्णमण्डः ।

प्रा० वाक्यं । ग्रथमपवस्य खण्डितत्वात् प्रारम्भवाक्यं न लिखितं ।

समाप्तिवा० । नवाद्यवाणचन्द्रे च शक्ते हि शिवशर्म्माण ।

बालानामाशुबोधेन क्रियते शिशुबोधिनी ॥

इति बन्धघटीयशिवचक्रवर्तीविरचिता शिशुबोधिनी समाप्ता ॥

विषयः । अक्षरचक्रवर्ततादिशुभाशुभविचारः ।

No. CCCCXXI.

Bhagavad-bhakti-vilāsa. Directions for the observance of a fast on the eleventh day of the moon, in honor of Vishnu. By Gopāla Bhaṭṭa.

४२१ । भगवद्भक्तिविलासः, सटीकः ।

ग्रन्थकारः गोपालभट्टः ।

विवरणं । प्रायः शुद्धम् । प० ४१ । पङ्क्तिः त्रिवलीकृतं १०—१२ । श्लो० मूलस्य १०२५ ।
टीकायाः ७२५ । अ० वहीयं । आ० तुलुडकाग्रजः । का०—? । स्या० भारत-
वर्षीयशिववर्णमण्डः ।

मूलप्रा० वाक्यं । नमो भगवते तस्मै यस्य प्रियतमा तिथिः ।

एकादशी द्वादशी च सर्वाभीष्टप्रदा ऋणम् ॥

टीकाप्रा० । श्रीचैतन्यप्रभुं वन्दे यदाश्वरसाश्रुतः ।

वाष्प्यातीतं फलत्वेव मनोरथमधीरहः ॥

मूलसमाप्तिवा० । अन्येऽपि द्वादशीमेदा बहवः सन्ति विदुषाः ।

अग्रतो लेखनीयास्ते तत्तन्नामप्रसङ्गतः ॥

इति श्रीगोपालभट्टविरचिते भगवद्भक्तिविलासे विष्णुव्रताख्ये नाम
त्रयोदशविलासः ॥

टीकासमाप्तिः । अन्येऽपि मात्स्यादिद्वादश्या निर्जलाद्याश्च ॥ १९ ॥ इति त्रयोदशः ॥

विषयः । एकादशीनिर्णयतद्भक्तविष्णुपूजादिकथनं ।

No. CCCCXII.

Bhaktiratnāvalī sakāntimālā. A commentary on passages of the
Bhāgavata Purāṇa, inculcating faith in Krishna. By Viṣṇu Purī.

४२२ । श्रीभक्तिरत्नावली, सकान्तिमाला ।

ग्रन्थकारः श्रीविष्णुपुरी ।

विवरणं । परिच्छदं चावलिलिखितम् । प० १०४ । पङ्क्ति० ७ । श्लो० २०८६ । च० वङ्गोप० ।

आ० तुलुटकाग्रजः । का० शकान्दः १६४० । स्या० भारतवर्षीयमवर्णनेष्टः ।

प्रा० वाक्यं । ये मुक्तावपि निष्कृष्टाप्रतिपदप्रेम्नोल्लदानन्ददां,

यामास्याथ समस्तमलकमणिं कुर्वन्ति यं स्त्रे वशे ।

तान् भक्तानपि ताव भक्तिमपि न भक्तप्रियं श्रीहरिं,

वन्दे सनातनमर्थयेनुदिवसं नित्यं शरणं भजे ॥

समाप्तिवा० । इत्येषा बह्वयनतः खलु कृता श्रीभक्तिरत्नावली,

तत्प्रतीत्यैव तथैव सम्प्रकृतिता तत्कान्तिमाला मया ।

अथ श्रीशरसनमोक्तिविरचिते न्यूनाधिकं यत्त्वभूत्,

तत् तन्नुं सुविधोर्हय खरचनालुब्धस्य मे चापलम् ॥

इति श्रीपुरषोत्तमचरणारविन्दकषामकरन्दविन्दुप्रेम्नोल्लितविवेकतेव(२)भक्तपरम-

हंसवीविष्णुपुरीप्रयितायां श्रीमद्भागवताव्युत्पन्नश्रीभक्तिरत्नावली सकान्तिमाला

समाप्ता ॥

विषयः । अथ त्रयोदशविवेचनानि सन्ति । तत्र भगवद्भक्तभक्तिलक्षणदिनिरूपणम् ॥

No. CCCCXXIII.

Haridūmāṃṛita. A Sanskrit grammar, in which all the examples allude to Hari. By Jīva Gos'vāmī.

४२३ । हरिनामास्तम् ।

ग्रन्थकारः जीवगोस्वामी ।

विवरणं । परिशोधितं चाष्ट लिखितम् । प० २१ । पङ्क्ति० ७ । श्लो० ५८१ । अ० वक्ष्ये ।
आ० तुल्यकागजः । का०—? । स्था० भारतवर्षीयगवर्णमण्डः ।

प्रा० वाक्यं । य एकः सर्वरूपाणां सर्वनाम्नां तद्याचयः ।

तस्य विष्णोः पदं सर्वं विष्णुभक्त्या निरूप्यते ॥

समाप्तिवा० । सान्मल्लम् । कृत्वा कर्तुंकारं कारमित्यादि च । महाहरत्वादौ तु पाण्डुरेषु न ।
अहो इत्यादि ज्ञेयम् ॥ इति श्रीहरिनामास्तम्नाम्ने वैष्णवव्याकरणे नामविष्णुपद-
प्रकरणे द्वितीयम् ॥

विषयः । हरिनामादिमङ्गलवक्त्रादिभिः सम्बिम्बुवन्तादिपदमाधनम् ॥

No. CCCCXXIV.

Isāna-saṁhitā. The preeminence of Vaiṣṇavas, and their duties, an extract from the Kulārṇava Tantra.

४२४ । ईशानसंहिता ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्रायः परिशुद्धं चाष्ट लिखितम् । प० ८ । पङ्क्ति० ५ । श्लो० १८१ । अ० वक्ष्ये ।
आ० तुल्यकागजः । का०—? । स्था० भारतवर्षीयगवर्णमण्डः ।

प्रा० वाक्यं । गौतम उवाच । देवैर्धर्मैर्वधर्मैश्च सर्वधर्मैश्च योगधर्मैश्च मुनिभिः ।

वैष्णवाचारधर्माश्च योगधर्मास्तथा मुनिभिः ॥

समाप्तिवा० । अनिशं हृदि सञ्चिन्त्य कवणाम्निधिं विभुम् ।

विभुक्ता यान्ति ते मर्त्यास्तद्विष्णोः पदमव्ययम् ॥

इति नारदगौतमसंवादे कुलार्णवीयमुक्ताया ईशानसंहिता समाप्ता ॥

विषयः । वैष्णवधर्मनिरूपणम् ॥

No. CCCCXXV.

Māṭṛikā-kosha. On the meaning of letters as employed in the formation of mystic mantras.

४२५ । माट्टकाकोषः ।

पञ्चकारः—?

विवरणं । प्रायः परिग्रहम् । प० ८ । पङ्क्ति० १० । श्लो० २०० । अ० वहीयं । आ०

मुल्लटकागजः । का० महाब्दाः १०२० । स्या० भारतवर्षीयगवर्णमेष्टः ।

प्रा० वाक्यं । उद्यत्प्रद्योतनप्रख्यमतर्कगुणवैभवम् ।

सन्नेरमास्यमन्त्राया ह्यस्त्यं नैमि भूतये ॥

श्रीमच्चतुर्भुजाचार्य्यचरणाम्बुहृदयम् ।

नत्वा सङ्क्षेपतो वक्ष्ये माट्टकाकोषमद्भुतम् ॥

समाप्तिवा० । अयन्तु माट्टकाकोषः सर्वकोषोत्तमोत्तमः ।

धारणादस्य मन्त्राणां भवेदुद्धरणे क्षमः ॥ इति माट्टकाकोषः समाप्तः ॥

विषयः । अकाराद्यक्षराणां मान्त्रिकपर्यायकथनम् ॥

No. CCCCXXVI.

Madana-pārijāta. The duties of the different orders of people; a Smṛiti compilation of great authority in the North Western Provinces. By Vis'ves'vara Bhaṭṭa.

४२६ । मदनपारिजातम् ।

पञ्चकारः श्रीविद्येश्वरभट्टः ।

विवरणं । प्रायः परिग्रहम् । प० ८१ । पङ्क्ति० ७ । श्लो० १८१९ । अ० नागरं । आ०

देगीयकागजः । का०—? । स्या० भारतवर्षीयगवर्णमेष्टः ।

प्रा० वाक्यं । प्रबालाद्रिप्रसूद्युतिनिचयपर्यायवपुषे,

नमो विघ्नदेशोविघटनवरिष्ठाय महर्षे ।

जगत्प्रादुर्भावस्थितिलयनिरासाय रचना-

विनोदामृताय प्रकृतफलसिद्धिप्रतिभुवे ॥

समाप्तिवा० । अष्टितत्वात्मसाम्प्रतिवाक्यं नास्ति ॥

विषयः । अत्र नवसूक्तकाः सन्ति । तेषु ब्रह्मचर्याष्टदश्यात्रमात्रिकगर्भाधानादिमङ्कारात्रौच-
द्रव्यशुद्धिद्विभागप्रायश्चित्ताभिधानां नवपदार्थानां क्रमेण निर्णयकथनम् ॥

No. CCCCXXVII.

S'ānti-s'ataka. A collection of miscellaneous stanzas, inculcating dispassion, or renunciation of attachment to worldly objects.

४२७ । शान्तिशतकम् ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्रायः परिशुद्धं । पं० १२ । पङ्क्ति० ६ । श्लो० १६५ । अ० बहोर्ध्व । आ० तुल्यतकामजः । का० शकाब्दाः १७५ । स्या० भारतवर्षीयगवर्धमेष्टः ।

प्रा० वाक्यं । नमस्सामो देवान्नु हतधियस्तोऽपि वशमा
विधिर्वन्द्यः सोऽपि प्रतिनियतकर्मैकफलदः ।
फलं कर्मायत्तं किममरगणैः किञ्च विधिना
नमस्तत्कर्मभ्यो विधिरपि न येभ्यः प्रभवति ॥

समाप्तिवा० । सयि बोधाम्बुधौ स्वच्छे तुच्छोऽथे विच्युदुदः ।

विज्ञानतडितो वेति विकल्पपटलः कुतः ॥ इति शान्तिशतके चतुर्दशः परिच्छेदः ।

विषयः । सांसारिकमोहनिवर्तकचतुर्दशपदेष्टव्योक्तिः ।

No. CCCCXXVIII.

Shat-chakra-bheda-tippant. A commentary on the *Shat-chakra-bheda*—a Yoga treatise. By Śaṅkara A'chārya, a native of Bengal and author of several Tāntric compilations.

४२८ । षट्चक्रभेदटिप्पणी ।

ग्रन्थकारः श्रीशङ्करः ।

विवरणं । प्रायः परिशुद्धं प्राचीनञ्च । पं० १० । पङ्क्ति० ८-११ । श्लो० ११० । अ० बहोर्ध्व । आ० तुल्यतकामजः । का० —? । स्या० भारतवर्षीयगवर्धमेष्टः ।

प्रा० वाक्यं । प्रणम्य शैलाधिपकन्यकायाः पादाञ्जलमञ्जामहि (?) विष्णुपूज्यम् ।

प्रतन्वते चोद्युतशङ्करेण षट्चक्रटीकास्त्रमुपश्लिष्येत् ॥

समाप्तिवा० । सन्त्ययोरधीते दिवा स्त्रीयभावावस्थितः भन् तस्मावश्यमेव लभोऽदमन्तर्जना यस्तु
स तथेति । इति षट्चक्रभेदटिप्पणी समाप्ता ॥

विषयः । शरीरस्थमूलधारादिषट्चक्रतदधिष्ठातृदेवतादिनिरूपकग्रन्थार्थविशदीकरणं ॥

No. CCCCXXIX.

Shat-chakra-tīriti-tīkī. A gloss on a commentary on the *Shat-chakra-bheda*. By Viś'vanātha, son of Vāmadeva, and grandson of Nārāyaṇa Bhaṭṭāchārya.

४२८ । षट्चक्रविहृतिटीका ।

प्रत्यकारः श्रीविश्वनाथः ।

विवरणं । प्रायः परिग्रहं प्राचीनञ्च । प० १८ । पङ्क्तिः ८ । श्लो० ४६८ । अ० वज्रीयं ।

आ० तुल्यकागजः । का० शकाब्दाः १७२७ । स्था० भारतवर्षीयमवर्कमण्डः ।

प्रा० वाक्यं । टीका श्रीविश्वनाथेन कृता सन्मन्त्रोन्मिकाम् ।

कैवल्यकलिकातन्त्रद्वितीयपटलस्य च ॥

समाप्तिवा० । नारायणो वैदिकश्च महाचार्यः समीरितः ।

तस्मात्तज्जो वामदेवमहाचार्यस्यैव च ॥

तस्मात्तज्जो विश्वनाथलेनेने रचिता मुदा । इति षट्चक्रविहृतिटीकेयं ॥

विषयः । शरीरस्वस्वाधिष्ठानादिषट्चक्रविवरणादि ।

No. CCCCXXX.

Srāddhavidhi. A manual for the performance of the *Srāddha* or offering of the funeral cake to the manes, with a preliminary dissertation, on the meaning of that word and the nature of the ceremony. By Vāchaspati Miśra.

४२० । आहुविधिः ।

प्रत्यकारः वाचस्पतिमिश्रः ।

विवरणं । अपरिग्रहं प्राचीनञ्च । प० ५६ । पङ्क्तिः ६ । श्लो० १७०० । अ० वज्रीयं ।

आ० तुल्यकागजः । का०—? । स्था० नवदीपान्तर्गतकृष्णनगरस्थदीयुतमिसाह-
चन्द्रशिरोमणिः ।

प्रा० वाक्यं । प्रणम्य परमात्मानं विचार्योच्चार्यमहिताः ।

दीताचस्पतिमिश्रेण आहुस्य विधिरच्यते । अथ आहुस्यकथं । तत्रापस्तम्बः । अथ
एतन् मनुः । आहुशब्दं कर्म प्रोवाच प्रजानिःश्वस्यार्थे तत्र पितरो देवता
ब्राह्मणस्राहवनीयार्थे सानि मास्यपरपत्न्यापराहः श्वेदान् । आहुशब्दं आहु-
नामकं कर्म तत्र आहुः पितरो देवता मन्त्रकरणकहविर्भोगित्वेनोद्देष्टा ब्राह्मणा
इति प्रतिपत्तिमागितरा आहुवनीयस्यानीयाः तेन पिष्टदेवताको द्रव्यागो
ब्राह्मणस्वीकारानाथ आहुः ।

समाप्तिवा० । अविच्छिन्ना आहुसमाप्तिः । इत्यन इतितः ।

विषयः । आहुशब्दार्थविचारः पार्थ्यादिवाक्यानुष्ठानविधानञ्च ।

No. CCCCXXI.

Divyachūdāmanī. Divination with the aid of the letters of the Sanskrit alphabet. By Kerala Kohārya. The work is divided into four parts, of which the 1st treats of terrestrial objects; the 2nd of Nāgas or subterranean objects; the 3rd of aerial objects; and the 4th of ethereal, or celestial objects.

४३१ । दिव्यचूडामणिः ।

पन्थकारः केरलाचार्यः ।

विवरणं । प्रायशः परिगृह्यं प्राचीनञ्च । प० ११ । पङ्क्ति० ६-८ । स्तो० २८६ । अ० वहीयं ।

आ० तुल्यकागजः । का०—२ । श्ला० भारतवर्षीयगवर्णसेष्टः ।

प्रा० वाक्यं । यदुपहितमन्यजन्मनि शुभाशुभं तस्य कर्मणः ।

पङ्क्तिं व्यञ्जयति शास्त्रमेतत् तमसि द्रव्याणि दीप इव ॥

लोकस्य च हिताघातय दिव्यचूडामणिर्मया ।

वक्ष्येऽत्र विविधानि शान्तिं गृह्यन् स्मिरचेतसः ॥

समाप्तिवा० । प्रथमवर्गे शिबिरी । द्वितीयवर्गे नागः । तृतीयवर्गे वायुः । चतुर्थवर्गे याकाशः ।

इति श्रीकेरलाचार्यविरचितो दिव्यचूडामणिः समाप्तः ।

विषयः । अक्षरादक्षरक्रमेण धातुजीवादिप्रश्नप्रकारकश्च ॥

No. CCCCXXXII.

Annapūrnā Upanishad. On the divinity of Annapūrnā, a form of the goddess Durgā,—an apocryphal Upanishad.

४३२ । अन्नपूर्णेपनिषत् ।

पन्थकारः—?

विवरणं । प्रायः परिगृह्यम् । प० १५ । पङ्क्ति० ७ । स्तो० २५० । अ० नागरं । आ० देसीय-

कागजः । का०—२ । श्ला० भारतवर्षीयगवर्णसेष्टः ।

प्रा० वाक्यं । ॐ भद्रं कर्णेभिर्विरिति शान्तिः । निदायो नाम योगीन्द्र ऋभुं ब्रह्मविदो वरम् ।

प्रणम्य दण्डवद्भूमावुत्थाय स पुनर्भुविः ॥

आत्मतत्त्वमनुब्रूहीत्येवं पश्यन् सादरम् ।

कथोपासनया ब्रह्मब्रीदम् प्राप्तवानसि ॥

तां मे ब्रूहि महाविद्यां भोक्तृमाध्याज्यहविर्गोम् ।

निदाघ त्वं लतार्थाऽसि शृणु विद्यां मनातनीम् ॥

समाप्तिवा० । अन्नपूर्णापनिषद् योऽधीते गुर्वनुग्रहात् ।

स जीवन्मुक्ततां प्राप्य ब्रह्मेव भवति स्वयम् ॥ इति पञ्चमोऽध्यायः ॥

इति श्रीमद्विद्याधिष्ठानपरमहंससद्गुरुश्रीरामचन्द्रार्पणमस्तु ।

श्रीअन्नपूर्णापनिषत् समाप्ता ॥

विषयः । अथ निदाघशृणुः सखैः अन्नपूर्णापदिष्टां ब्रह्मविद्यां निदाघाद्योपदिशति ।

No. CCCCXXXIII.

Nirvāṇa Upanishad. An Upanishad on Nirvāṇa, or final absorption into the Deity.

४३३ । निर्वाणोपनिषत् ।

अन्वकारः—?

विवरणं । प्रायः परिग्रहम् । प० ९ । पङ्क्तिः ७ । श्लो० ५० । अ० नागरं । आ० देशीय-
कागजः । का०—? । स्या० भारतवर्षीयगवर्णमेषः ।

प्रा० बाक्यं । ॐ वाङ् मे मनसीति शान्तिः । अथ निर्वाणोपनिषद् आख्यास्यामः । परम-
हंसपरिव्राजकाः पश्चिमलिङ्गा मन्मथचेवपाला गगनविमानममृतकल्लोलनदी-
त्यादि ।

समाप्तिवा० । अन्ते ब्रह्माखण्डाकारनित्यं सर्वदेहनाशकमेतं निर्वाणदर्शनं शिष्यं पुत्रं निदा न
देयमित्युपनिषत् । श्रीमद्विद्याधिष्ठान० ।

इति निर्वाणोपनिषत् समाप्ता ॥

विषयः । निर्वाणमोक्षविशेषदेशः ।

No. CCCCXXXIV.

Ekākshara Upanishad. On the merits of Om as the emblem of the godhead.

४३४ । एकाक्षरोपनिषत् ।

अन्वकारः—?

विवरणं । प्रायः परिग्रहम् । प० ९ । पङ्क्तिः ७ । श्लो० ४० । अ० नागरं । आ० देशीय-
कागजः । का०—? । स्या० भारतवर्षीयगवर्णमेषः ।

प्रा० वाक्यं । सञ्जायवन्निति श्रान्तिः । एकाक्षरं त्वचरतामि सोमे सुवृमणया चेह ददोन एकः ।
 त्वं विश्वभूतपतिः पुराणः पर्जन्य एको भुवनस्य गोप्ता ॥
 समाप्तिवा० । य एवं नित्यं वेदयते मुदाशयं प्रभु पुराणे सर्वभूतं हिरण्यम् । हिरण्यं वृद्धि-
 मतां परां गतिं स बुद्धिमान् बुद्धिमतीत्य तिष्ठतीत्युपनिषत् ॥
 इति एकाक्षरोपनिषत्समाप्ता ।
 विषयः । एकाक्षरीब्रह्मविशोपदेशः ।

No. CCCCXXXV.

Yājñavalkya Upanishad. An Upanishad in which Yājñavalkya inculcates the preeminence of Sannyāsa or asceticism.

४३५ । याज्ञवल्क्योपनिषत् ।

पञ्चकारः — ?

निवरणं । प्रायः परिग्रहम् । प० १ । पङ्क्ति० ७ । श्लो० ७० । अ० नागरं । आ० देशीय-
 कागजः । का०—? । स्या० भारतवर्षीयग्रन्थमेष्टः ।
 प्रा० वाक्यं । ॐ पूर्णसह इति श्रान्तिः । अथ जनको च वैदेहो याज्ञवल्क्यमुपसमेत्योवाच
 भगवन् सत्याममनुब्रूहीति कथं सत्यामलक्षणं । सहोवाच याज्ञवल्क्यः ।
 समाप्तिवा० । यतीनां तदुपादेशः पारमहंसं परं पदम् ।
 नातः परतरं किञ्चिद्विशुद्धे मुनिपुङ्गवेत्युपनिषत् ॥
 श्रीमद्विद्याभिष्ठानपरमहंससङ्गुरामचन्द्रार्पणमस्तु ।
 याज्ञवल्क्योपनिषत्समाप्ता ।
 विषयः । अथ जनकश्चैव याज्ञवल्क्यो जनकाय सत्यामलक्षणेपनिषद्विद्यामुपदिशति ।

No. CCCCXXXVI.

Akshamalikā Upanishad. On different materials fit for making rosaries, and the merit of using such rosaries.

४३६ । अक्षमालिकोपनिषत् ।

पञ्चकारः — ?

निवरणं । प्रायः परिग्रहम् । प० ४ । पङ्क्ति० ७ । श्लो० १०४ । अ० नागरं । आ० देशी-
 यकागजः । का०—? । स्या० भारतवर्षीयग्रन्थमेष्टः ।

प्रा० वाक्यं । श्रीं वाङ् मे मनसोति मान्निः । अथ प्रजापतिर्गुहं पप्रक्ष भो ब्रह्मन् अक्षमालिका-
विधिं ब्रूहीति ।
समाप्तिवा० । एवमक्षमालिकया प्राप्ता मन्त्रः सद्यः सिद्धिकरो भवति इत्याह भगवान् गुहः प्रजा-
पतिमित्युपनिषत् । इति अक्षमालिकोपनिषत्समाप्ता ।
विषयः । भौतिकस्फटिकवद्राचादिमालानिर्माणसंस्कारविधेः, तादृशमालाकृतजपस्य सिद्धि-
दायकत्वस्य च वर्णनं ।

No. CCCCXXXVII.

Vagalámukhi-karacha. A charm bearing the name of Vagalámukhi, a form of Durga. This is said to be an extract from the Rudra-yámala Tantra, but it is not included in No. CCXCII.

४३७ । वगलामुखीकवचं ।

ग्रन्थकारः — ?

विवरणं । प्रचीनं प्रायः परिगृह्य । प० २ । पङ्क्ति० ४ । स्तो० २४ । अ० वक्ष्येयं ।
आ० तुलटकामजः । का०—? । स्था० भारतवर्षीयगवर्णभेदः ।

प्रा० वाक्यं । श्रीदयुवाच । श्रुता च वगलापूजा शोचत परमेश्वर ।
इदानीं श्रोतुमिच्छामि कवचं वद मे प्रभो ॥

समाप्तिवा० । मन्त्राभये विपयौ च पटेद्वा पाठयेत्तु यः ।
तस्य मर्यादभिर्हिः स्याद्भक्तियुक्तस्य पार्वति ॥

इति रुद्रयामले वगलामुखीकवचं समाप्तम् ।

विषयः । मन्त्रादिभिरात्मरक्षणम् ।

No. CCCCXXXVIII.

Vagalámukhi-stotra. A hymn in praise of Vagalámukhi, an extract from the Rudra-yámala Tantra. Not included in No. CCXCII.

४३८ । वगलामुखीस्तोत्रं ।

ग्रन्थकारः — ?

विवरणं । प्राचीनं प्रायः परिगृह्य । प० ४ । पङ्क्ति० ४ । स्तो० ४८ । अ० वक्ष्येयं ।
आ० तुलटकामजः । का०—? । स्था० भारतवर्षीयगवर्णभेदः ।

प्रा० वाक्यं । अस्य बगलामुखीलोचस्य भगवान्नारद ऋषिश्चिष्टुप् इन्द्रः श्रीबगलामुखी देवता
अमुकस्य सन्निहितानां विरोधिनां बाहुमुक्षपदजिह्वानामित्यादि ।
समाप्तिवा० । चाहि मां जगतां मातः स्तुष्टिमंहारकारिणि ।
नमस्तुत्तरणाभोजे प्रसीद चरवत्समे ॥
इति वद्रयामले बगलामुखीलोचं समाप्तम् ।
विषयः । बगलामुखाः स्तुतिः ।

No. CCCCXXXIX.

Vāstuhoma. Directions for performing a homa before entering a new house.

४३८ । वास्तुहोमः ।

प्रत्यकारः ——— ?
विवरणं । प्रायः परिग्रहम् । प० ४ । पङ्क्ति० ४—५ । स्तो० ५६ । अ० वक्ष्येयं । आ०
तुल्यटकागजः । का०—? । स्या० भारतवर्षीयगवर्णमेष्टः ।
प्रा० वाक्यं । अथ यजुर्वेदी वास्तुहोमः । ततः पञ्चवर्णगुणिकया वास्तुमण्डलं निर्माय तदुपरि
घटं संस्थाप्येत्यादि ।
समाप्तिवा० । दक्षिणापूर्णपाचादिकं दत्त्वा अग्निद्रावधारणं कुर्यात् । इति वास्तुहोमः समाप्तः ।
विषयः । मृत्प्रतिष्ठादौ कर्मव्यकर्मकथनम् ।

No. CCCCXL.

Bhagavatī Gītā. An imitation of the *Bhagavad Gītā* of the Mahābhārata. It treats of the Yoga scheme of salvation. The interlocutors are Himālaya, the mountain of that name personified, and his daughter Bhagavatī. The latter is the expounder of the scheme.

४४० । भगवतीगीता ।

प्रत्यकारः ——— ?
विवरणं । प्राचीनं ग्रन्थम् । प० १० । पङ्क्ति० ८—१० । स्तो० ७८ । अ० वक्ष्येयं । आ०
तुल्यटकागजः । का०—? । स्या० भारतवर्षीयगवर्णमेष्टः ।
प्रा० वाक्यं । श्रीनारद उवाच । ब्रूहि देव महेशान यथा मा परमेष्ठरी ।
बभूव मेनकागर्भे पूर्णभावेन पाप्मन्तो ॥
समाप्तिवा० । स्त्रीलया मेनकागर्भे भूयः किं श्रोतुमिच्छसि । इति भगवतीगीता समाप्ता ॥
विषयः । हिमालयकर्तृकदुर्गास्तवः, हिमालयं प्रति भगवत्या योगधारकथनम् ।

No. CCCCXLI.

Chaurakīrya alias *Chaurapanchāsīkā*. Fifty stanzas by the celebrated poet *Chora* of Telingáná, every one of which is applicable both to a princess disconsolate on separation from her lover, and to the goddess Durgá. A commentary by *Rádhakrishna* explains the text. The MS. is imperfect. The whole of *Chora's* elegant poem was, some years ago, published, along with a French translation, in the *Journal Asiatique*. A Bengáli poet, *Bháratachandra*, quoted a few of the ślokas in his *Vidyá-sundara*, from which circumstance the whole of the stanzas are, in Bengal, attributed to *Sundara*, the hero of the poem.

४४१ । चौरकाव्यम्, सटीकम्, चौरपञ्चाशिका वा ।

ग्रन्थकारः मूलं चौर । टीकां राधाकृष्णः ।

विवरणं । प्रायः परिशुद्धम् प्रान्तलिखितम् । पं० ६ । पङ्क्ति० ६-११ । श्लो० ४२६ । अ० वङ्गीये । आ० तुलुटकागजः । का०—? । म्या० भारतवर्षीयमवर्णमेष्टः ।

प्रा० वाक्यं । अद्यापि तां कमलचम्पकदानमौरीं कुम्भारविन्दनयनां तनुरोमराजीम् ।

सुप्तोत्थितां मदनविकललालसाङ्गीं विद्यां प्रसादगणितामिव चिन्तयामि ॥

समाप्तिवा० । अष्टितलान् भूमाप्तिवाक्यं नास्ति ।

विषयः । प्रतिपद्ये एकैकान्येन विद्याया राजकन्याया अपरेणार्थेन देवा वर्णनम् ।

No. CCCCXLII.

Gáyatrī-hridaya. Origin, derivation and meaning of the *Gáyatrī*, a verse of the *Rig Veda*. This is apparently an extract from one of the *Tantras*; the part of the *Tantra* whence it is taken is called *Nārada Upanishad*.

४४२ । गायत्रीहृदयं ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्रायः परिशुद्धं प्राचीनम् । पं० ४ । पङ्क्ति० ४ । श्लो० ४८ । अ० वङ्गीये । आ० तुलुटकागजः । का०—? । म्या० भारतवर्षीयमवर्णमेष्टः ।

प्रा० वाक्यं । वैशम्पायन उवाच । अथ भगवन् परिष्टव्यमि अमेकस्याग्नेर्देवतानां गायत्रीणां ब्राह्मणे कै मनुष्याणां वसन् ऋतूनां मेघः शिखरिणामेव ब्राह्मणस्य गायत्री ।

समाप्तिवा० । अत्रात्रियः श्रोत्रिषो भवति अष्टौ ब्राह्मणान् ऋचीन्वा ब्रह्मलोके मदीयते ॥

इति नारदोपनिषत्सुवादे गायत्रीहृदयं समाप्तम् ।

विषयः । गायत्र्युत्पत्तिवर्णनयुक्ता गायत्र्यर्थप्रतिपादनम् ।

Gāyatrikalpa. Mode of adoration through the Gāyatrī, and its advantages. This is probably another chapter of the work named under No. CCCCXLII.

४४३ । गायत्रीकल्पम् ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्रायः परिग्रहं प्राचीनञ्च । प० ४ । पङ्क्ति० ४ । श्लो० ४८ । अ० बह्वीयं । आ० तुल्यकागजः । का०—? । स्था० भारतवर्षोद्यगवर्णभेदः ।

प्रा० वाक्यं । अथ गायत्रीकल्पम् । पञ्चशेनिमसुत्पन्नमृतेन चतुर्मुखम् ।

प्रणम्य शिरसा देवं नारदः परिदृश्यति ॥

नारद उवाच । गायत्र्याः कीदृशं ध्यानं वर्णरूपञ्च कीदृशम् ।

कीदृशं देवता इन्द्र आवाहनविसर्जनम् ॥

समाश्रिताः । यं यं स्पृशति हस्तेन यं यं प्रमथति चक्षुषा ।

इं यं भवति (?) दृष्टिनेन सर्वं पूर्णमेति च ॥ इति गायत्रीकल्पम् ।

विषयः । गायत्रीध्यानरूपमाचारस्यादिवर्णनम् ।

Jñāna Tantra. An original Tantra. Contents: 1st, the characteristics of a spiritual guide; 2nd, means of knowing the creation, animate and inanimate; 3rd, salvation and damnation; 4th, *pūjā, homa* and other forms of worship; 5th, origin of mantras; 6th, purification of mantras; 7th, obviating of the curse on, and adoration with, mantras; 8th, mantra through which the Nāga king upholds the earth; 9th, obviating of the curse on mantras by a Gandharva.

४४४ । ज्ञानतन्त्रम् ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्रायः परिग्रहं प्राचीनञ्च । प० ८ । पङ्क्ति० ६—७ । श्लो० ८२ । अ० बह्वीयं ।

आ० तुल्यकागजः । का०—? । स्था० भारतवर्षोद्यगवर्णभेदः ।

प्रा० वाक्यं । श्रीनारद उवाच । सन्त्योक्तं महादेवे विश्वरेण युतं मया ।

इदानीं श्रोतुमिच्छामि सङ्क्षेपाद्गुह्यलक्षणम् ॥

समाश्रिताः । आद्यर्षस्त्रापितैर्देवैर्देवादेवस्य दृष्टिने ।

वदन्त्यु (?) वामहस्ते च घण्टावाद्यपुरःसरम् ॥

एवं जपं समुप्राप्य साधयेत्सकलेप्सितम् ॥

इति श्रीशिवनारदसंवादे ज्ञानतन्त्रे नवमः परिच्छेदः ।

विषयः । अत्र नव परिच्छेदाः सन्ति । तत्र १ प्रथमे गुरुपरीक्षाकालदीक्षादिकथनम् । २ ये, चराचरविषयज्ञानोपायः । ३ ये, कस्य मुक्तिर्नरकहेत्यादिप्रश्नः । ४ ये, पूजाहोमबलिदानादिविधिकथनम् । ५ मे, मन्त्रोत्पत्तिनिरूपणम् । ६ पठे, मन्त्रशोधनादिप्रकारः । ७ मे, मन्त्रशापोद्धारपूजाप्रकारादिनिरूपणम् । ८ मे, कस्य मन्त्रस्य जपप्रभावेण नागराद् शशिवीं धारयतीत्यस्योत्तरम् । ९ मे, मन्त्राणां मन्त्रवैशाखसोचनम् ॥

No. CCCCXLV.

Gurugītā. The attributes of a spiritual guide :—said to be an extract from the Rudra-yāmala Tantra. This portion is not included in No. CCXCII.

४४५ । गुरुगीता ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्रायशः शृङ्गं प्राचीनम् । पं० ६ । पङ्क्ति० ७-१० । श्लो० १८५ । अ० वज्रोद्यं ।

आ० तुलुटकागजः । का०—? । श्लो० भारतवर्षीयमवर्णसेण्डः ।

प्रा० नाव्यं । अथ गुरुगीता । नमोस्तु गुरुगीतास्तोत्रस्य परमशिव ऋषिर्विराट् कन्दः श्रीगुरुः परमात्मा देवता हं बीजं सं शक्तिः कौं कीलकं श्रीगुरोः प्रसादान् परमार्थसिद्धये विनिश्चेष्टः ।

समाप्तिवा० । संसारसागरसमुद्गरकैकमन्त्रे ब्रह्मादिदेवमुनिपूजितत्तिष्ठसत्त्वम् ।

दारिद्र्यदुःखभवशोकविनाशमन्त्रे वन्दे महाभयहरं गुरुराजमन्त्रम् ॥

इति श्रद्धयाकृततन्त्रे गुरुगीता समाप्ता ।

विषयः । गुरुसुविमाहात्म्यादिवर्णनम् ।

No. CCCCXLVI.

Pīṭhanirṇaya. Notices of the fifty-one sacred spots in India where portions of the body of the Devī fell when cut up by Ś'iva : an extract from the Tantra-chūdāmaṇi.

४४६ । पीठनिर्णयः ।

पञ्चकारः—?

विवरणं । प्रायशः शुद्धं प्राचीनम् । प० ७ । पङ्क्ति० २ । श्लो० ८० । अ० वहीयं । आ० तुल्यकागजः । का०—? । म्या० भारतवर्षीयमवर्णमेषः ।

प्रा० वाक्यं । अथ मन्त्रापीठलक्षणम् । श्रीदेवर उवाच । मातः पराम्परे देवि सर्वज्ञानमयीश्वरि । कथंतां मे सर्वपीठशक्तिभैरवदेवताः ॥

समाप्तिवा० । शृणुयन्तु मन्त्रार्थं दत्त । सत्यमवाप्नुयात् ।
दद्यात् शान्ताय शिष्याय मन्त्री मन्त्रार्थमिदम् ॥

इति तन्त्रचूडामणौ पार्वतीशिवसंवादे एकपञ्चाशद्विद्योत्पत्तौ पीठनिर्णयः समाप्तः ।
विषयः । सत्यव्रतनोत्पन्नपीठस्थानस्थितशक्तिभैरवादिकथनम् ।

No. CCCCXLVII.

Sarasvatī Tantra. A mystic Tantra. Contents : 1st, placing of the divinity to be meditated upon, on a spot in the human body entitled *mūlādharma-chakra* or the circle of primary receptacle; 2nd, emancipation by *nirvāṇa*; 3rd and 4th, the number of syllables appropriate in the mantras of Kālikā and other goddesses; 5th, purification of the mantra sacred to Vidyā; 6th, vivification of mantras.

४४७ । सरस्वतीतन्त्रम् ।

पञ्चकारः—?

विवरणं । प्रायशः परिशुद्धं प्राचीनम् । प० ५ । पङ्क्ति० ७ । श्लो० १५२ । अ० वहीयं । आ० तुल्यकागजः । का०—? । म्या० भारतवर्षीयमवर्णमेषः ।

प्रा० वाक्यं । पार्वत्युवाच । मन्त्रार्थं कन्तुचैतन्मं येनमुद्रां न वेति यः ।
शतकोटिजपेनापि तस्य विद्या न सिद्ध्यति ॥

समाप्तिवा० । एतन्मन्त्रं पठेत् यस्तु तत्रार्चं पुरवन्दिते । तिष्ठामि तत्र सन्देशो गोप्यं सम वेद्महि ॥
इति सरस्वतीतन्त्रे षष्ठः पटलः ।

विषयः । अत्र षट्पटलाः सन्ति । तत्र १ मे, मूलाधारादिचक्रविशेषे इष्टदेवतादिध्यानप्रकारः । २ ये, निर्वाणमुक्तिप्रकारविशेषकथनम् । ३ ये, ४ ये, कालिकादिकतिषय-देवादीनां मन्त्राचरमङ्गा । ५ मे, विद्यामन्त्रशोधनम् । ६ पटले, मन्त्रप्राणदान-प्रकारः ॥

Vidyotpatti. Origin of Vidyā, a form of Durgā,—an extract from the *Guhyātiguhya Tantra*.

४४८ । विद्योत्पत्तिः ।

प्रत्यकारः—?

विवरणं । प्रायः परिग्रहं प्राचीनम् । प० ६ । पङ्क्तिः ६ । श्लो० १२८ । अ० वङ्गोयं । आ०

तुलटकागजः । का०—? । स्मृ० भारतवर्षीयगवर्षमेष्टः ।

प्रा० वाक्यं । अथ विद्योत्पत्तिः । सत्ये काले च योविद्या कमला भवनेयरी ।

सिद्धविद्या मन्त्रेणानि चिह्नानिः कमला शिवे ॥

समाप्तिवा० । षट्तीया साधवे ग्राह्या कुलर्चा दावणा तिशौ(?) ।

इत्येतास्त्रिषयः पुण्यां अन्याद्यैव मन्त्रमः ॥

इति गुह्यातिगुह्यतन्त्रे विद्योत्पत्तिः समाप्ता ।

विषयः । कालिकाचिह्नमसादिविद्योत्पत्तिकथनं ।

Mugdhabodha Tika. A commentary on the Sanskrit Grammar of Vopadeva. By Durgādāsa. This work is highly esteemed in Bengal ; but it has scarcely any currency out of it.

४४९ । मुग्धबोधटोका ।

प्रत्यकारः दुर्गादासः ।

विवरणं । प्रायः परिशोधितं प्राचीनम् । प० १२० । पङ्क्तिः ७—८ । श्लो० ४२१५ । अ०

वङ्गोयं । आ० तुलटकागजः । का०—? । स्मृ० भारतवर्षीयगवर्षमेष्टः ।

प्रा० वाक्यं । लक्ष्मिकानं निखिलजगतां समसंसारहेतुं दुर्गादासो धरणिपतिः कोटिल्लवः

प्रणम्य । पर्यालोच्यखिलबुधमनं धीमतां पाठकानां मनोपाशं रचयति मितं

मुग्धबोधस्य टोकाम् ॥

समाप्तिवा० । खण्डितत्वात्समाप्तिवाक्यं नास्ति । अन्यथीभावसमासप्रारम्भपर्यन्तम् ॥

विषयः । वेपदेववृत्तमुग्धबोध्याकरणाख्यानम् ।

No. CCCCL.

Puruscharana-vidhi. Directions for acquiring proficiency in mantras, and the advantage of repeating them a certain number of times under particular lunar and astral influences. This is an extract from the *Scatantra Tantra*.

४५० । पुरश्चरणविधिः ।

पञ्चकारः—?

विवरणं । प्रायः परिशुद्धं प्राचीनम् । प० १ । पङ्क्ति० १० । श्लो० ६० । च० वङ्कोर्य । आ०

तुलटकामजः । का०—? । स्था० भारतवर्षीयमवर्णनेष्टः ।

प्रा० वाक्यं । अथ रश्मिपुरश्चरणम् । स्तनन्तन्ते । पार्यत्युवाच ।

कथयस्व महादेव सिद्धिकारणमुत्तमम् ।

येन मित्रिं समायाजि सर्वे मन्त्राश्च सिद्धिदाः ॥

समाप्तिवा० । उत्तराभिमुखो भूत्वा जपेन्नन्तं समाहितः ।

श्रवणाभाय सततं दक्षिणाभिमुखो जपेत् ॥

इति स्तनन्तन्ते हरमौरीमवादे पुरश्चरणविधिः सम्पूर्णः ॥

विषयः । नञ्वविशेषे कृतमन्त्रजपसङ्ख्याविशेषस्य फलविशेषोक्तिः ।

No. CCCCLI.

Goraksha Sataka. The advantage of giving up life while engaged in Yoga meditation.

४५१ । गोरक्षशतकम् ।

पञ्चकारः—?

विवरणं । प्रायः परिशुद्धं प्राचीनम् । प० ४ । पङ्क्ति० ११ । श्लो० १२८ । च० वङ्कोर्य । आ०

स्था० तुलटकामजः । का०—? । स्था० भारतवर्षीयमवर्णनेष्टः ।

प्रा० वाक्यं । श्रीगुरोः परमानन्दं वन्द्ये सानन्दवियहम् ।

दस्म्य साक्षिभ्यमात्रेण मोक्षो नश्यति मत्वरम् ॥

समाप्तिवा० । स्वातं तेन समस्ततीर्थमल्लिले दत्ता च दृश्यो दिजे

युद्धानां बल्लं मञ्जुसमुत्तं देशार्चनं निश्चितम् ।

मित्यं तेन सुतर्पिताश्च पितरः स्वर्गश्च नीताः पुन-

र्यस्य ब्रह्मविचारणे क्षणमपि प्राप्नोति धैर्यं मनः ॥

विषयः । प्राणनिरोधकृतयोगसाधनफलकथनं ।

No. CCCCLII.

Pūrṇānanda-nirūpaṇa-tīkā. A gloss on a work, by Pūrṇānanda, on Yoga mysticism, and certain imaginary receptacles in the human body, on which the soul is centred during meditation. Six such receptacles are enumerated. By Rāmavallabha Ś'armā.

४५२ । पूर्णानन्दचक्रनिरूपणटीका ।

ग्रन्थकारः श्रीरामवल्लभशर्मा ।

विवरणं । प्रायः परिशुद्धं । प० १२ । पङ्क्ति० १० । श्लो० ७५० । अ० वल्लीयं । भा० देशीयकागजः । का० शकान्दाः १७१७ । स्या० भारतवर्षीयग्रन्थशेखरः ।

प्रा० वाक्यं । मोहान्धकारविध्वंसि भवतीत्यभयापहम् ।

भवानीचरणद्वन्द्वं भज भाग्यवशम् जनः ॥

पूर्णानन्दोदितानन्दनिर्वाचाङ्कुरकारिका ।

विग्रहा कुर्वते तूर्णं दिव्यः श्रीरामवल्लभः ॥

समाप्तिवा० । योगी कीदृशः यतान्तर्मनाः संयतान्तर्मनाः वशीकृतचित्त इत्यर्थः ।

इति षट्चक्रटीका श्रीरामवल्लभशर्मणा ।

कृता समाप्ता सुबोधो मना सज्जनरञ्जनी ॥

अशुद्धं किञ्चिदस्त्रां चेन्महादुःखे अमादयः (?) ।

सुधीभिस्तत्परिष्कारेभ्यो विनयो मम ॥

इति चन्द्रदीपान्तर्गतवत्सपुरास्त्रग्रामनिवासिश्रीरामवल्लभशर्मणा कृता पूर्णानन्द-चक्रनिरूपणटीका समाप्ता ॥

विषयः । मूलाधारादिषट्चक्रनिरूपकपूर्णानन्दचक्रनिरूपणाख्यग्रन्थनाम्नम् ।

No. CCCCLIII.

Yoga-vicāraṇa. Directions for performing various kinds of Yoga meditation—an extract from the Vas'ishṭha Yogakāṇḍa. By Vas'ishṭha.

४५३ । वशिष्ठयोगकाण्डीयं, योगविवरणम् ।

ग्रन्थकारः वशिष्ठः ।

विवरणं । प्रायः परिशुद्धं प्राचीनम् । प० ८ । पङ्क्ति० ६-८ । श्लो० २९८ । अ० वल्लीयं । भा० देशीयकागजः । का०—? । स्या० भारतवर्षीयग्रन्थशेखरः ।

प्रा० वाक्यं । अथ वशिष्ठयोगकाण्डं लिख्यते । वशिष्ठ उवाच ।

जातस्य द्विविधौ ज्ञेयौ पन्थानौ वेदबोधितौ ॥

कर्मार्थकावुभावेनौ प्रवर्तकनिवर्तकौ ।

समाप्तिवा० । योगशास्त्रं पठेन्नित्यं किमन्यैः शास्त्रविस्तरैः ।

योगशास्त्रमिदं तत्त्वं ब्रह्मिणेन प्रभाषितम् ॥

स्वातं तेन समस्ततीर्थसंश्लेषे दत्ता च श्रुत्यो द्विके, यज्जानाच्च कृतं सत्समयुतं
देवाय सम्यजिताः ।

नित्यं तेन सुतर्पिताश्च पितरः स्वर्गं च नीताः पुनर्यस्य ब्रह्मविचारणे क्षणमपि
प्राप्नोति धैर्यं मनः ॥ इति ब्रह्मयोगशास्त्रे योगविवरणं समाप्तं ॥

विषयः । यमनिश्चनाद्यष्टाङ्गयोगनिरूपणम् ।

No. CCCCLIV.

It's'varigittā Upanishad alias S'icagittā. An imitation of the Bhagavad Gītā, designed to establish the preeminence of S'iva as the supreme divinity—said to be an extract from the Kurma Purāṇa.

४५४ । ईश्वरगोतेपनिषत्, कूर्मपुराणीया ।

पञ्चकारः व्यासः ।

विवरणं । प्रायः परिशुद्धम् प्राचीनम् । प० १४ । पङ्क्ति० ८ । श्लो० ४४५ । अ० वहीयं ।

आ० देशीयकामजः । का० प्रकाश्याः १०९२ । स्था० भारतवर्षीयसंस्कृतसंस्कृतः ।

प्रा० वाक्यं । अथ शिवगोता । नारायणं नमस्कृत्य नरक्षेत्रं नरोत्तमम् ।

देवीं सरस्वतीं चैव ततो जयमुदीरयेत् ॥

अथ यः कचुः । भवता कथितः सत्यक् पुर्णः सायम्भुवन्तः ।

ब्रह्माण्डस्यास्य विस्तारो मन्वन्तरविनिश्चयः ॥

तत्रेश्वरेश्वरो देवो वर्णिभिर्धर्मतत्परैः ।

ज्ञानयोगरतैर्नित्यसाराध्यः कथितस्तथा ॥

तद्ब्रह्मणोपसंसारदुःखनाशनमुत्तमम् ।

ज्ञानं ब्रह्मैकविषयं येन पश्येन्न तत्परम् ॥

समाप्तिवा० । यथैतत् शृणुयान्नित्यं भक्तियुक्तो हृदयवतः ।

सर्वपापविनिर्मुक्तो ब्रह्मलोके महीयते ॥

तस्मात् सर्वप्रयत्नेन पठितव्यो मनीषिभिः ।

ज्ञातव्यस्यानुमन्तव्यो विज्ञेयाद् ब्राह्मणैः सदा ॥

इत्यादिमहापराणे कैर्मै शिवविष्णुवाग्नादिर्वादे ईश्वरगोतास्तुपनिपत्तु नवमो-
धायः ।

विषयः । अश्वेश्वरः सनत्कुमरादिभ्यो ब्रह्मज्ञानमुपदिशति ।

No. CCCCLV.

Gaṅgāśhṭaka. A hymn in praise of Gangā in eight stanzas. By
S'aṅkāra Āchārya.

४५५ । गङ्गाष्टकं ।

पद्यकारः गङ्गराचार्यः ।

विवरणं । प्रायः परिशुद्धं प्राचीनञ्च । प० १ । पङ्क्ति० ७ । श्लो० २० । अ० वङ्गीयं । आ०
देशीयकागजः । का०—? । म्ना० भारतवर्षीयमवर्णनेष्टः ।

प्रा० बाबुं । भगवति भवल्लीलानैलिमाले तवात्मः

कणमणुपरिमाणं प्राक्निनो ये स्मृन्ति ।

अमरनगरनारीचामरपाद्विनीनां

विगतकलिकलङ्कृतकूमङ्गे लुटन्ति ॥

समाप्तिवा० । मातर्गङ्गे तरलतरङ्गे घतनं वारिधिवारिलि मङ्गे ।

मम तव नीरे पिबतो नीरं हरि हरि जपतः पतति मरीरं ॥

इति गङ्गराचार्यविरचितं गङ्गाष्टकं समाप्तं ।

विषयः । गङ्गायाः स्तवः ।

No. CCCCLVI.

Annadākalpa. A Tantra. Contents : 1, praise of Annadā ; 2nd, initiation into her mantra ; 3, derivation of her mantra ; 4, purification of her mantra ; 5, bathing and other duties of neophytes ; 6, ablution of the face and other preliminaries of worship ; 7, intellectual adoration ; 8, other rituals to end of *pūjā* ; 9, adoration of the emblem of Annadā ; 10, mantras for pouring sacred water into jars ; 11, employment of a fair damsel of eighteen years of age as a substitute for a jar ; 12, ceremonials to be observed in connection with the jars ; 13, ceremonials from invocation to sacrifice ; 14, repetition of the mantra of the divinity with the belief that the divinity, the spiritual guide, and the mantra, are identical ; 15, worship of the divinity and offerings ; 16, adoration through women ; 17, charms bearing the name of Annadā.

४५६ । अन्नदाकल्पः ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्रायः परिशुद्धं प्राचीनम् । पं० ४० । पङ्क्ति० ७ । श्लो० ३०० । अ० वज्रीयः ।

आ० देशीयकागजः । का०—? । स्था० भारतवर्षीयमवर्णमेषः ।

प्रा० वाक्यं । निम्नानन्दमर्थी सदाशिवमनःसंश्लेषिनीं चित्कलां

संसारार्णवतारिणीं निजमतामुत्तमिसूत्रायया ।

आनन्दानन्दिदानभूतविभवां ब्रह्मादिभिः सेवितां

भूतानां परिपालनवयभतां (?) तामग्रपूर्णं अये ॥

समाश्रिता० । इत्थं कवचमाद्याम्यं वक्तुं नालं यथेदितं ।

वक्त्रकोटिसदृशेषु जिह्वाकोटिशतैरपि ॥

इति अन्नदाकल्पे सर्वमिन्द्रिन्द्रिप्रदकवचविवरणे सप्रदेशः पटलः ।

विषयः । १ पटले अन्नदायाः प्रशंसा । २, तस्या मन्त्रघटनप्रकारः । ३, तस्या मन्त्रोद्धारः ।

४, तस्य पुरश्चरणं । ५, साधकस्नानादिविधानं । ६, आचमनादिपीठन्यासप-

र्यान्तविवरणं । ७, हृत्पद्ममासनं दद्यादित्यादिमानसपूजाकथनं । ८, पूजासमाप्ति-

कालपर्यन्तस्याधिविशेषार्थसंस्कारः । ९, अन्नदापीठार्चनं । १०, मन्त्रविशेषेण

प्रक्षालितकलसे तीर्थजलपूरणं । ११, अष्टादशवर्षीयां स्त्रीयां परकीयां वा नारीं

मन्त्रविशेषेणाभिषिष्य तया सह पावसं स्थापनं । १२, स्थापितपावादिजलेन वटु-

कादीनवदाश प्रत्यर्थं पूर्वादिभागेषु वटुकादिभ्यो वलिदानं । १३, आवाचना-

दिवलिदानपर्यन्तविवरणं । १४, देवतागुरुमन्त्राशमभेदेन जपः । १५, नारिकेल-

कदलीपक्षादिद्रव्यविशेषकृतहोमादिभिः साधनोपायकथनं । १६, नायिकासाध-

नात्मककाम्यविध्यादिकथनं । १७, अन्नदाकवचं ।

No. CCCCLVII.

Puras'charana-rasollāsa. A Tantra. Contents: 1, purification; 2, praise of initiation; 3, adoration in charnal places for attainment of power over mantras; 4, evil of initiation on the fifth of the waxing moon in the month of Māgha; 5, praise of the ten great Vidyās, Kālī, Tārā, Shodāshī, Bhuvanes'varī, Bhairavī, Chhinnamastā, Dhūmāvatī, Vagalā, Mātangi, Kamalātmikā.

४५७ । पुरश्चरणरसोद्भासः ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्रायः परिशुद्धं प्राचीनम् । प० २२ । पङ्क्ति० ७ । श्लो० ४८८ । अ० वज्रीयं ।

आ० देशीयकागजः । का०—? । स्था० भारतवर्षीयमवर्णसेष्टः ।

प्रा० वाक्यं । श्रीदेवुवाच । देवपूज्य महाबाहो संसारार्णवतारक ।

रहस्यं देवदेवेश पुरस्सरणकर्माणः ॥

समाप्तिवा० । कलारूपेण सा देवभवद्ब्रह्मस्वरूपिणी ।

इति ते कथितं सर्वं तव स्नेहाद्वरानने ॥

इति पुरस्सरणसोपानसतले देवदेवीसंवादे दशमः पटलः । समाप्तोऽयं ग्रन्थः ।

विषयः । १ पटले पुरस्सरणं । २, दीक्षाप्रशस्नं । ३, श्मशाने मन्त्रसाधनं । ४, शोपणस्य

दीक्षार्या शोपकथनं । ५, कात्यादिदशमहाविद्यामाहात्म्यं । ६, सुषुण्णमार्ग-

संस्मृतरहस्यविशेषदेवीदीक्षादिकथनं । ७, महादेवविषयकार्यविशेषादिवर्णनं ।

८, महेश्वरपद्मदलस्थितगुर्वाद्विधानपूर्वकजपफलादिकथनं । ९, महेश्वरपद्मस-

रूपस्नानादिकथनं । १०, मन्त्रदीक्षोपयोगित्यादिनिरूपणम् ।

No. CCCCLVIII.

Gaṅgāśhṭaku. A hymn in praise of Gangā, in eight stanzas. By Vālmīkī.

४५८ । गङ्गाष्टकम् ।

ग्रन्थकारः वाल्मीकी ।

विवरणं । प्राचीनं प्रायः परिशुद्धम् । प० १ । पङ्क्ति० ८ । श्लो० २६ । अ० वज्रीयं ।

आ० देशीयकागजः । का०—? । स्था० भारतवर्षीयमवर्णसेष्टः ।

प्रा० वाक्यं । मातः शैलसुतामपि बहुधाशृङ्गारहारान्वलि सर्गारोहणि वैजयन्ति भवतीं
भागीरथीं प्रार्थये, इत्यादि ।

समाप्तिवा० । प्रवात्य गात्रकलिकल्पपङ्कमाश्रु मोक्षं लभेत् पतति नैव पुनर्भवाभ्यौ ॥

इति श्रीवाल्मीकिना विरचितं गङ्गाष्टकश्लोकं समाप्तम् ॥

विषयः । गङ्गायाः स्तुतिः ।

No. CCCCLIX.

Devīkavacha. A charm bearing the name of Devī, Yanyā &c.

४५८ । देवीकवचं ।

प्रत्यकारः ——— ?

विवरणं । प्राचीनं प्रायः परिग्रह्य । प० १ । पङ्क्ति० १० । श्लो० ७५ । च० वक्ष्ये ।

आ० देवीयकागजः । का० — ? । स्था० भारतवर्षीयगवर्षमेष्टः ।

प्रा० वाक्यं । मार्कण्डेय उवाच । यद्गुह्यं परमं लोके सर्वरक्षाकरं यशम् ।

यन्न कस्य चिदाध्यातं तन्मे ब्रूहि पितामह ॥

समाप्तिवा० । देहान्ते परमं स्नानं यत्पुरैरपि दुर्लभम् ॥ ५० ॥

तत्र गच्छति भक्तोऽपि पुनरागमनं न हि ।

सम्प्राप्नोति मनुष्येभ्यो महाभायाप्रसादतः ॥

इति हरिहरब्रह्मविरचितं देवीकवचं समाप्तम् ।

विषयः । अयादिदेवीनामविशेषाणामङ्गप्रत्यङ्गादिषु विन्यासः ।

No. CCCCLX.

Puras'charana-riveka. Directions for acquiring proficiency in mantras. This forms the first chapter of the *Uttara Tantra*.

४६० । पुरश्चरणविवेकः ।

प्रत्यकारः ——— ?

विवरणं । प्राचीनं प्रायः परिग्रह्य । प० १ । पङ्क्ति० १-८ । श्लो० ११ । च० वक्ष्ये ।

आ० तुल्यकागजः । का० — ? । स्था० भारतवर्षीयगवर्षमेष्टः ।

प्रा० वाक्यं । भैरव उवाच । कैलाशशिखराकूटमेकदा तु महेश्वरम् ।

पश्यन् पार्यतो देवो प्रणयेन सुखोपिता ॥

समाप्तिवा० । सहस्रं वा शतं वापि जपत्वा मन्त्रं समर्पयेत् ।

गुरवे दक्षिणां दत्त्वा ब्राह्मणानपि भोजयेत् ॥

पूजयित्वा सुखी भूत्वा विरहरेत् साधकोत्तमः ।

इत्युत्तरतन्त्रे परमरहस्ये पुरश्चरणविवेके प्रथमः पटलः ।

विषयः । मन्त्रपुरश्चरणसुलभोपायकथनं ।

No. CCCCLXI.

Durgādādi-nāma-stotra. A hymn to Durgā in which every epithet begins with the letter द=d. It is probably an extract from one of the Tantras.

४६१ । दुर्गादादिनामस्तोत्रं ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्राचीनं परिशुद्धम् । प० १९ । पङ्क्ति० ८ । श्लो० १६४ । अ० वहीर्य । आ०
देशीयकाव्यः । का०—? । म्या० भारतवर्षीयगवर्णमण्डः ।

प्रा० वाक्यं । कैलासशृङ्गे शृङ्गारवर्द्धने सुमनोरमे ।
श्रीतलैर्दुलैश्चाद्यन्वैवातिः सुवीजिते ॥

समाप्तिवा० । देवतागुणसन्वाणामैक्यं सञ्भाव्य साधकः ।
सर्वदा प्रपठेत् स्तोत्रं सर्वत्र सुखभाग् भवेत् ॥
इति श्रीशिवपार्वतीसंवादे दुर्गादादिनामस्तोत्रं सम्पूर्णम् ।

विषयः । दकारादिपदैर्दुर्गायाः स्तुतिः ।

No. CCCCLXII.

Tukārādīśarūpa. A thousand epithets of Tārā, a form of Durgā, strung into verses, and the advantages of acquiring proficiency in them : all the epithets begin with the letter त=t. This work is an extract from the *Bāldēvilāsa Tantra*.

४६२ । तकारादिस्वरूपम् ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्राचीनं प्रायः परिशुद्धम् । प० १२ । पङ्क्ति० ८ । श्लो० ३१९ । अ० वहीर्य ।
आ० तुल्यकाव्यः । का०—? । म्या० भारतवर्षीयगवर्णमण्डः ।

प्रा० वाक्यं । ॐ सुमेरुशिखरे रम्ये नानादेवगणाहते ।
कामेश्वरं समालिङ्ग्य पप्रच्छ विपुला पुरा ॥

समाप्तिवा० । इति परमरहस्यं गोपितं सर्वतन्त्रे
विदिवस्तुनिदानं शिदिसङ्कल्पमाणम् ।
शुचिरशुचिरवशं यः पठेन्मातृशब्दा
भवति मनुजवर्धस्त्रारिणीप्रेमपावम् ॥
इति श्रीबालाविल्लासतन्त्रे देवीश्वरसंवादे तकारादिस्वरूपाद्यं सप्तसप्तनामस्तोत्रं
सम्पूर्णम् ॥

विषयः । तकारादिपदैस्तारायाः स्तुतिः, एतत्सोत्रपुरस्सरफलदादिकथनं च ।

No. CCCCLXIII.

Nīla Tantra. An original Tantra, one of the sixty-four said to have been related by Ś'iva to his consort Durgā. A chapter of this work, probably the 13th, has been noticed under No. CCXV. The present MS. comprises seventeen chapters or Pāṭalas, of which the 13th is wanting, and the 12th is incomplete. In its complete form, the work probably comprises many more chapters. Contents: 1st, Praise of the Nīla Tantra, and the duties to be observed by the faithful on rising from their beds in the morning; 2nd, directions for bathing and prayers; 3rd, places meet for worship; 4th, emblem of the Nīla Devī or the blue goddess, purification of the elements, meditation on the goddess, her emblem and her attributes; 5th, adoration of the goddess, with fish, flesh meat, rice, gesticulation, regulation of breath, &c.; 6th, purification of the mouth by repeating her mantra; 7th, sacrifice with a view to the attainment of worldly objects; 8th, dedication to her of the fruits of one's own deeds, circumambulation, &c.; 9th, directions for drinking spirituous liquors; 10th, initiation; 11th, purification of the mantra of the blue goddess; 12th, offering particular kinds of flowers and fruits to her, and praise of her worshipers; 13th, wanting; 14th, merits of several Tantras and praise of asceticism; 15th, directions for ensuring the reward of repeating mantras; 16th, connexion with women of different classes as a part of religious duty; 17th, directions for particular forms of worship for attaining perfection.

४६३ । नीलतन्त्रम् ।

पन्थकारः—?

विवरणं । प्राचीनं प्रायः परिग्रह्यम् । प० २५ । पङ्क्ति० ३ । स्तो० ५८३ । अ० वज्रीयं ।

आ० तुलुटकागजः । का०—? । स्था० भारतवर्षीयमवर्णमेषः ।

प्रा० वाक्यं । देवुवाच । भगवन् देवदेवेश पञ्चकृत्यविधायक ।

सर्वज्ञ भक्तिमुल्लभ शरणागतवत्सल ॥

समाप्तिवा० । मेधितव्यं प्रयत्नेन स्रयोनिरिव पार्वति ।

प्रकाशान् सिद्धिदानिः स्यान् न प्रकाशं कदाचन ॥

इति श्रीनीलतन्त्रे पार्वतीश्वरसंवादे प्रसरदृश्ये सप्तदशः पटलः ।

विषयः । अथ सप्तदशपटलाः सन्ति । तत्र १ प्रथमे नीलतन्त्रमाचार्यं, नीलदेव्युपासकोक्तिः, एतन्तन्त्रानुसारिश्रियोत्पन्नानन्तरकर्तव्यदेवोत्तरादि च । २ ये, तान्त्रिकस्नानमन्त्रज-पादिविधिः । ३ ये, पूजास्नाननिर्णयः । ४ ये, नीलदेवीयन्त्रलिखनभूतशुद्धिबन्ध-शक्तिदेवताध्यानादिप्रकारः । ५ मे, नीलदेवीपूजनविधिः, मन्त्रभासादिनैवेद्यदान-

बीजन्यासमुद्रादर्शनतारामन्त्रगुहकयनादि च । १ छे, मन्त्रजपेन मुखशोधनादि-
प्रकारः । १० मे, काव्यबलिदानप्रकारः । ८ मे, आत्महतकर्मसमर्पणं । देवप्रदक्षिणा-
दिप्रकारः । ९ मे, मद्यपानविधिः । १० मे, दीक्षाविधिः । ११ मे, मन्त्रपुरस्सरण-
विधिः । १२ मे, पुष्यविशेषादिना देवीपूजनफलस्य ज्ञातप्रशंसादेशोक्तिः, दादश-
चयोद्देशपटलसमाप्तिवाक्यं न दृश्यते । १२ मे—, १४ मे, कतिपयतन्त्रनामोक्तेषु-
पूर्वकमवधूतादमप्रशंसादि । १५ मे, जपसिद्ध्यादिप्रकारः । १६ मे, ३२ ज्ञारमन्त्रज-
पकुलीनादिप्रशंसादि । १७ मे, साधनादिविशेषैः सिद्धभवनप्रकारादि ।

No. CCCCLXIV.

Vagalá Patāla. Liturgy for worshipping the goddess Vagalá. A hymn to this goddess occurs under No. CCCCXXXVIII, and her charms under No. CCCCXXXVII.

४६४ । वगलापटलः ।

पञ्चकारः—?

विवरणं । प्रायः परिग्रहं प्राचीनम् । प० २ । पङ्क्ति० ८ । स्तो० ७८ । च० वङ्गीयं ।

आ० तुलुटकागजः । का० — ? । स्था० भारतवर्षीयगवर्णमेषः ।

प्रा० वाक्यं । ॐ ह्रीं श्रीं वगलामुखि सर्वदुष्टानां वाचं मुखं सुश्रय कील्य कील्य बुद्धिं
विनाशय ह्रीं ॐ स्वाहा इति मन्त्रस्य नारद ऋषिरित्यादि ।

समाप्तिवा० । भैरवाय बलिं दत्वा देव्यै पुष्पाङ्गलिवर्यं दत्वा यथाशक्ति जपत्वा धूपादिकं दत्वा
विमर्जयेत् ॥ इति वगलापटलः समाप्तः ।

विषयः । वगलामन्त्रतयूजनप्रकारादि ।

No. CCCCLXV.

Adbhuta-sāra-saṅgraha. An abstract of the astrological work noticed under No. CCLII. The author, Navadvīpa, calls himself a descendant of Nityānanda a cousin and follower of Chaitanya, the Vaishnavite reformer of Nuddea.

४६५ । अद्भुतसारसङ्ग्रहः ।

पञ्चकारः नवदीपः, नित्यानन्दवर्णजः ।

विवरणं । प्रायः परिग्रहं प्राचीनम् । प० २० । पङ्क्ति० ६ । स्तो० २८० । च० वङ्गीयं ।

आ० तुलुटकागजः । का० — ? । स्था० भारतवर्षीयगवर्णमेषः ।

प्रा० वाक्यं । नत्वा महाप्रभुं कृष्यचैतन्याख्यं तदपजम् ।

प्रभुं नित्यानन्दरामं प्रभुमदैतमीश्वरम् ॥

नित्यानन्दवंशजेन नवदोषेन कन चित् ।

क्रियते भान्तिवर्हितोद्भूतगारस्य सङ्कटः ॥

समाप्तिवा० । खण्डितत्वात् पेशवाद्यादिकं नास्ति ।

विषयः । दिव्यनाभसभूमिजादिविविधोत्पातभान्तिवर्णनादि ।

No. CCCCLXVI.

Rájavallabha alias *Dravyaguna* A portion of this work has been noticed under the name of *Dravyaguna*, No. CCIX.; and the *Paryáya-ratnamálá*, No. CCVIII, of Mádhava Kavirája has been described as the work of an author named Rájavallabha, and as being current in his name, but the second verse of this MS. shows the description to be unauthorised. The codex contains six chapters, of which the first treats of the sanitary duties to be observed at dawn; the second treats of exercise on foot and on horseback, rubbing of oil on the body, bathing, &c.; the third, of midday duties or breakfast and the aliments most appropriate for the occasion; the fourth, of articles having bitter, hot and other tastes; the fifth, of sexual intercourse, chewing betel, &c.; and the sixth, of the qualities of various medicaments. By Náráyaṇadása Kavirája.

४६६ । राजवल्लभः ।

ग्रन्थकारः नारायणदासकविराजः ।

विवरणं । प्रायः परिशुद्धं । पं० १९ । पङ्क्तिः ९-८ । श्लो० ५२८ । अ० वहीर्यं । आ० तुल्यटकागजः । का०—? । स्था० भारतवर्षीयगवर्णमण्डलः ।

प्रा० वाक्यं । परमानन्दसन्धोदकन्दं भद्रकरं सुतां ।

इन्दिरामन्दिरं बन्दे गोविन्दं नन्दनन्दनम् ॥

श्रीनारायणदासेन कविराजेन धीमता ।

प्रतिभृत्क्रियते द्रव्यगुणोयं राजवल्लभः ॥

प्रभातप्राङ्मध्याह्नापराह्नरजनीभवाः ।

इति पञ्च परिच्छेदाः षडोष्यचौषधाश्रयः ॥

समाप्तिवा० । कषायमधुरा कृत्वा वातघ्नी वंशलोचना ।

तुगाचरी (?) चयश्वासकामघ्नी मधुरा हिमा ॥

इति नानौषधिगुणः । दिङ्मात्रं दर्शितं योगेन्द्रस्यतामस्यतः परम् ॥

पञ्चौषधिपरिच्छेदः समाप्तो राजवल्गुः ।

इति नारायणदासकविराजकृतो राजवल्गुर्नाम द्रव्यगुणः समाप्तः ॥

विषयः । १ परिच्छेदे मलमूत्रोत्सर्गादिभैत्रकर्मरूपप्राप्तः कृत्यनिरूपणं । २ ये, वायुसेवनाद्य-
ष्टव्याधामनैः सहर्दोद्गर्जनस्त्रानादिपौर्वास्तिककर्मनिरूपणं । ३ ये, तपुस्तप्राकदधि-
दुग्धमांसादिविषयसाध्यद्रव्यसंस्कारादिमाध्याह्निककर्मकथनं । ४ शै, कटुमिह्ना-
द्विषत्रसमुत्पन्नकथनादि । ५ मे, स्त्रीसंयोगतामूलसेवनादिवर्णनं । ६ ठे, नानौषधि-
गुणवर्णनम् ।

No. CCCCLXVII.

Roga-rinis'choya. Causes, nature and diagnosis of fever, dysentery, cholera and other diseases.

४६७ । रोगविनिश्चयः ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्रायः परिच्छेदं । पं० २१ । पङ्क्तिः ५ । श्लो० २५० । अ० वङ्गोयं । भा० तुलुड-
कागजः । का०—? । स्या० भारतवर्षीयग्रन्थसंग्रहः ।

भा० वाक्यं । प्रथम्य जगदुत्पत्तिस्थितिमन्धारकारणम् ।

सर्गापवर्गयोर्द्वारं वैलोक्ष्यकरणं शिवम् ॥

मानामुनीनां वचनैरिदानीं समासतः सङ्क्षिप्यज्ञां नियोगात् ।

सोपद्रवारिष्ठनिदानल्लिङ्गो निश्चयते रोगविनिश्चयोऽयम् ॥

समाप्तिवा० । अखितत्वात् शेषवाक्यादि नास्ति ।

विषयः । अरानीसारविस्त्रुचिकादिरोगनिदानं ।

No. CCCCLXVIII.

Sāṅkhya-kaumudī. An epitome of the Sāṅkhya Philosophy in verse. By Rāma-kṛishṇa. This is a very different work from the Sāṅkhya-tattva-kaumudī, otherwise called Sāṅkhya Kaumudī, of Vāchaspati Miśra. Hall's Contributions, 5.

४६८ । साङ्ख्यकौमुदी ।

ग्रन्थकारः रामकृष्णः ।

विवरणं । प्रायः परिशुद्धं । प० ४० । पङ्क्तिः ५ । श्लो० ०६० । अ० वज्रीयं । आ०
तुल्यकागजः । का०—? । म्या० भारतवर्षीयगवर्धमेष्टः ।

प्रा० वाक्यं । कृष्णं प्रणम्य पुष्पात् प्रकृतेश्च परं विभुम् ।

तन्वते रामकृष्णेन रम्येयं साङ्गकौमुदी ॥

समाप्तिवा० । इति पट्टिपदार्थानामष्टाभिः सह सिद्धिभिः ।

तथाचाव पट्टिपदार्थविवेचनाग्रेदं प्रकरणमपि तु मन्त्रमेवेति ।

इतिहामपराणादौ द्वागूटप्रत्ययार्थिभिः ।

रामकृष्णतता शब्द इदं साङ्गकौमुदी ॥

इति साङ्गकौमुदी समाप्ता ॥

विषयः । प्रकृतिपुष्पादिपट्टिपदार्थविवेचनादि ।

No. CCCCLXIX.

Munda-mālā Tantra. An original Tantra, probably incomplete. The initial verse seems doubtful. Contents: 1, descriptions of Bhuvanes'varī and other Vidyās; 2, rosaries; 3, proper place and seat for repeating mantras; 4, sacrifice of fish and flesh meat; 5, attainment of perfection in mantras; 6, mode of worshipping Bhuvanes'varī.

४६८ । मुण्डमालातन्त्रम् ।

पन्थकारः—?

विवरणं । प्रायः शुद्धं प्राचीनम् । प० १२ । पङ्क्तिः ५ । श्लो० १८० । अ० वज्रीयं । आ०
देशीयकागजः । का०—? । म्या० भारतवर्षीयगवर्धमेष्टः ।

प्रा० वाक्यं । लक्ष्मीबीजादिभेदेन पञ्चमी सा भवेद्विह ।

एकाचरी महाविद्या बीजदीना भवेत्परा ॥

भुवनेश्वरी च्यवरी तु महाविद्या प्रकीर्ताता ।

देवुवाच । दुष्टविद्याश्च देवेश कथिता न प्रकाशिताः ।

इदानीं देव भावेन कथयानन्दमुन्दर ॥

समाप्तिवा० । गोत्रव्यञ्ज प्रथमेन यद्यहं तव वक्ष्ये ।

यस्मै कश्चिन् दातव्यं जीवनं तस्य दुर्लभं ॥

इति मुण्डमालातन्त्रे षष्ठः पटलः ।

विषयः । १ मे, भुवनेश्वरीादिकतिपयविद्याकथनं । २ ये, लक्ष्मीमालादिकतिपयमालानि-
र्माणकथनं । ३ ये, जपस्थानासनादिकथनं । ४ ये, मन्त्रपञ्चागादिवलिदानप्रकारः ।

५ मे, मन्त्रपुरस्सरविधिः । ६ छे, भुवनेश्वरीपूजनप्रकारः ॥

No. CCCCLXX.

Achārāsāra Tantra. Fragment of a Tantra on the duties of a Kaula.

४७० । आचारसारतन्त्रं ।

अन्वकारः—?

विवरणं । प्रायः गूढं । प० ५ । पङ्क्ति० ६ । श्लो० ८५ । अ० ब्रह्मीयं । आ० देशी-
यकागमः । का०—? । श्ला० भारतवर्षीयगवर्णमेषः ।

प्रा० वाक्यं । खण्डितं पत्रद्वयं ।

समाप्तिवा० । वामे वामा रक्तकुशला दक्षिणे चारुपात्रं

अथै न्यसां चमकपटकं गूढरस्योष्णमांसं ।

स्नाने वीणालसितसुभगा समानिः सत्त्वघायां

कौलो भर्मा परमगहनो योगिनामथगम्यः ॥

इत्याचारसारतन्त्रे महारहस्ये सप्तमः पटलः ।

विषयः । १, २, ३, पटला न सन्ति । ४ र्थं, कौलधर्मोक्तिः । ५ मे, कासकोषादिरिपुद्-
मनादिसाधनोपायविशेषकथनं । ६ छे, कौलाचारेण शक्तिसाधनादिकथनं ।
७ मे, संविदाध्ययानजननोपायकथनं ।

No. CCCCLXXI.

Devipa-kosha. A vocabulary of words of the same or similar sounds but different spellings. By Purushottama Deva.

४७१ । दिव्यकोषः ।

अन्वकारः पुरुषोत्तमदेवः ।

विवरणं । प्रायः परिगूढं प्राचीनम् । प० ५ । पङ्क्ति० १ । श्लो० ८० । अ० ब्रह्मीयं । आ०
देशीयकागमः । का०—? । श्ला० भारतवर्षीयगवर्णमेषः ।

प्रा० वाक्यं । अथ दिव्यकोषः । भवेदापाठ आशब्दो विपुबद्धिसुयुक्तः ।

मातुःस्यमा मातुःस्यमा कमायां कथिता कथा ॥

समाप्तिवा० । हस्तनो गीयते कश्चिददन्नोपि च गीयये ।

पुरुषो गम्यते श्लोके धातुबीजप्रमाणतः ॥

इति पुरुषोत्तमदेवविचिन्तो दिव्यकोषः समाप्तः ।

विषयः । एकस्य शब्दविभक्त्यस्य आकृतिवैकल्यकथनं ।

No. CCCCLXXII.

Sandhyā-paddhati. Liturgy for the three diurnal prayers, according to the ordinance of the Yajur Veda.

४७२। सन्ध्यापद्धतिः।

घन्त्यकारः—?

विवरणं। अपरिशुद्धं प्राचीनम्। प० ७। पङ्क्ति० ८। श्लो० १८२। अ० वल्लीर्थः। आ० देशीयकामजः। का० शकाब्दाः १७९६। स्या० भारतवर्षीयमवर्णनम्।

प्रा० वाक्यं। अथ सङ्कुर्वेदोक्तसन्ध्याप्रयोगः। आदौ कुम्भस्नानम्।

ॐ इन्द्राय नमः। इत्येतानि नमः। (?) इत्यादि।

समाप्तिवा०। नमो मण्डलदीपाय गिरोरत्नाय धूर्जटिकलाभिर्वर्जमानाय नमः सोमाय चारवे

ॐ चन्द्राय नमः। इति सन्ध्यापद्धतिः समाप्ता।

विषयः। प्रतिदिनवाङ्मार्गकर्मविमन्थनप्रधानोक्तिः।

No. CCCCLXXIII.

Karpūra-stava-tika. A gloss, by Anantarāma, on a hymn to Durgā, entitled *Karpūra-stava*, or 'the camphor praise,' said to have been composed by Mahākāla, one of the attendants of Ś'iva. The hymn occurs under the name of Syāmāstotra under No. CCCXVII, and is there said to be an extract from the *Vīra Tantra*.

४७३। कर्पूरस्तवटीका।

घन्त्यकारः—?

विवरणं। प्रायः शुद्धं प्राचीनम्। प० ६। पङ्क्ति० ५। श्लो० १२६। अ० वल्लीर्थः। आ० देशीयकामजः। का० शकाब्दाः १७९६। स्या० भारतवर्षीयमवर्णनम्।

प्रा० वाक्यं। कर्पूरमित्यादि। कर्पूरमित्यत्र ककाररेफयोर्मध्यमपरिरक्षितं, अकाररेषपकारो-
काररक्षितमित्यर्थः।

समाप्तिवा०। प्रतिजन्तु प्रतिजन्तु देवोभक्तो भक्तो भवति ॥ २९ ॥ इतीत्यादि।

इतिशब्द एवमकारार्थः, ते तव सर्वसिद्धिप्रदायकं श्लाघं कथितम्, इति टीका
समाप्ता।

विषयः। कर्पूरस्तवार्थविवरणम्।

S'ra-saṁhitā. A Tantric dialogue in which S'iva, in reply to Nandi, discourses on, 1st, Prakriti and Purusha; 2nd, the corporeality of Vishṇu, Mahādeva, &c.; 3rd, the constituent elements of creation; 4th, the condition of a Brahmachārī; 5th, the difference between the individual and the universal souls; 6th, the organs of sense; 7th, the organs of life, 8th, praise of the Devī; 9th, birth of the Devī; 10th, duties of the several orders and conditions of life; 11th, hymns to Brahmā, Vishṇu, Devī, &c.

४ ७४ । शिवसंहिता ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्रायः परिष्ठादं प्राचीनम् । पं० २२ । पङ्क्ति० ७ । श्लो० २५११ । अ० वहीसं ।

आ० तुलदकाजः । का०—? । स्था० भारतवर्षीयमन्त्रमेण्डः ।

प्रा० वाक्यं । कैलासशिखरे रम्ये देवदेवं अगदुहम् ।

ध्यानतत्परमासीनं प्रसन्नमुखपङ्कजम् ॥

सुरासुरभिरोरलरक्षिताङ्गप्रियुगं प्रभुं ।

प्रकम्प्य शिरसा नन्दो कृताङ्गलिरभाषत ॥

नन्दुवाच । देव त्वं जगतासीम सर्वस्तुत्यो जगन्नाथः ।

विश्वकर्मा विश्वपाता विश्वहर्ता च सर्ववित् ॥

तत्परा देवता नास्ति तमेव शरणं सताम् ।

त्वत्प्रसादादर्चं देव सर्वं जानामि निश्चितम् ॥

देवदेव महादेव संशयोऽस्ति मरुत्तमम् ।

रहस्यं किञ्चिद्विद्मामि प्रभुं त्वं भक्तवत्सल ॥

देवतायास्तस्या कस्याः स्तोत्रमेतद्विचिन्तम् ।

पश्यते भक्तिभावेन किमाश्चर्यमिदं प्रभो ॥

सनादिवा० । खण्डितलान् रूपवाक्यं न लिखितं ।

विषयः । अस्य एकादशपरिच्छेदाः प्राप्ताः । तत्र १ प्रथमपरिच्छेदे प्रकृतिपुरुषादिकल्पणं ।

२ चे, विष्णुमहादेवादिसुरोरपदार्थनिकल्पणं । ३ ये, प्राकृतजीवदेवस्थितप्राणादि-
पदार्थकथनं । ४ र्थे, ब्रह्मचर्याद्यात्मतत्त्वनादिकथनं । ५ मे, जीवात्मपरमात्मनोः

परस्परतारतम्यनिकल्पणादि । ६ छे, शब्दस्पर्शादिज्ञानबुद्धिप्रकारविशेषादि-
कथनं । ७ मे, दृष्टपदार्थकतिपयनामदेवतत्त्वादिकथनं । ८ मे, देव्या माहा-

त्म्यवर्णनादि । ९ से, देवीजन्मोपाख्यानादि । १० मे, वर्णाश्रमाचारादिकल्-
पणम् । ११ मे, ब्रह्मविष्णुदेवादिशक्तवकथनादि ।

No. CCCCLXXV.

Gāyatrī-hṛdaya. Origin, meaning and use of the Gāyatrī in the adoration of the Universal soul,—alleged to have been described by Brahmā in reply to a query of Vasishṭha.

४७५ । गायत्रीहृदयम् ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्रायः परिशुद्धं प्राचीनम् । प० ६ । पङ्क्तिः ५ । श्लो० ८० । अ० वङ्गीयं । आ० तुलुटाकागजः । का०—? । स्या० भारतवर्षीयगवर्धमेष्टः ।

प्रा० वाक्यं । अथ गायत्रीहृदयम् । अयातो वगिष्ठः स्वयम्भुवमप्रवृत् भगवन् गायत्रीं नो ब्रूहि । श्रीमद्भगवाच्च । ब्रह्मज्ञानोत्पत्तिप्रकृतिं गायत्रीं बाष्पास्यामः ।

समाप्तिवाक्यं । इहामुत्र च सर्वत्र सुखमाप्नोति मानवः ।

गायत्रीहृदयं गित्यं + यो ब्राह्मणः पठेत् ॥

गायत्र्याः षष्टिरक्षरं च यजपस्य फलं लभते ।

सर्वतीर्थेषु स्नातो भवति । सर्वं वेदे जातो (?) भवति ।

सर्ववेदाधीनो भवति । इति गायत्रीहृदयं समाप्तम् ।

विषयः । गायत्र्युत्पत्तिद्वयं तद्विषयं दिकचर्चम् ।

No. CCCCLXXVI.

Gaurīkanchulīkā, 'or the boddice of Gaurī.' An astro-medical dissertation, forming the last chapter of *Gopāla Saṁhitā*. Contents: discrimination of the age of the moon, the day of the week, and the influence of the Nakshatras, when collecting herbs or digging out roots and simples; duration of disease influenced by the Nakshatras; treatment of herpes, gonorrhœa, glandular swellings on the neck, &c.; preparation of conserves with silk-cotton tree, *plumbago zeylanica*, *rilex negundo* and other substances, for securing perpetual juvenescence.

४७६ । गौरीकञ्चुलिका ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्रायः परिशुद्धं प्राचीनम् । प० १५ । पङ्क्तिः ७ । श्लो० १२० । अ० वङ्गीयं । आ० देवीयकागजः । का०—? । स्या० भारतवर्षीयगवर्धमेष्टः ।

प्रा० वाक्यं । देव्युवाच । ज्ञातं तव प्रसादेन यथा कालस्य वचनं ।

मन्त्रस्य सारसम्भूतनिदानोमोपधं वद ॥

समाप्तिवा०। स्वयच्छाविशाखाश्च ओष्ठामूलानुराधिकाः ।

धनिष्ठा शतभिषा चैव हितमौषधमन्त्रम् ॥ इति गौरीककुलिका समाप्ता ।

विषयः । श्लेषधिक्षननोत्पादनादौ तिथिवारनक्षत्रादिनिश्चयः । नक्षत्रविशेषे रोगोत्पत्तौ नक्षत्रकालसाध्यामाध्याक्तिः । दद्रुप्रमेहगण्डमालादिविविधरोगविशेषचिकित्सा । श्रीरजराविनाशकशाल्मलीचित्रकनिर्गुण्डादिकल्पकथनम् ॥

No. CCCCLXXVII.

Kāli-kādi-sahasranāmā-stuti-ratna-ṭikā. A commentary, by Pūrpānanda Paramahansa, on a hymn in praise of Kālī. The hymn comprises a thousand epithets, every one of which begins with the letter क = k, and is an extract from the *Mahākāla Saṁhitā* where it is named *Sundarī-s'aktidāna*.

४७७ । सुन्दरीशक्तिदानाख्यकालीकादिसहस्रनामस्तुतिरत्नटीका ।

यन्त्रकारः पूर्णानन्दपरमहंसः ।

विवरणं । प्रायः परिशुद्धं प्राचीनम् । प० १६ । पङ्क्ति० १२ । श्लो० ११४४ । अ० वहीधं ।

आ० तुलुटकागजः । का०—१ । म्हा० भारतवर्षीयम्वर्णमण्डः ।

प्रा० वाक्यं । कैलाशशिखरे देवी शङ्करं पश्यत् । कैलाशशिखरे किभूते, रम्ये, नानारत्नविभूषिते, नानादत्तलता आकीर्णे, आग्रे, नानापद्मिनिवरेयुते, चतुर्मण्डपसंयुक्ते । चतुर्मण्डल-इति कश्चित्पाठः ।

समाप्तिवा०। सर्वविद्याधिपो भवेत् । शुभ्यालये इत्यादि । एष स्थानेषु सर्वकामार्थसिद्धये सहस्रनामस्तुतिरत्नटीका पठेदिति ॥

इति श्रीपूर्णानन्दपरमहंसविरचिता कालीकादिसहस्रनामस्तुतिरत्नटीका समाप्ता ।

विषयः । ककारादिशब्दक्रमपद्धितकालीसहस्रनामार्थविवरणम् ।

No. CCCCLXXVIII.

Sundarī-s'aktidāna. A hymn to Kālī, by Ādinātha Mahākāla. Vide No. CCCCLXXVII.

४७८ । सुन्दरीशक्तिदानं ।

यन्त्रकारः आदिनाथमहाकालः ।

विवरणं । प्रायः परिशोधितं प्राचीनम् । प० १२ । पङ्क्ति० ३ । श्लो० ४६४ । अ० वहीयं ।

आ० तुलटकामजः । का०—? । श्या० भारतवर्षीयगवर्णमेष्टः ।

प्रा० वाक्यं । कैलाशशिखरे रम्ये नानारत्नविभूषिते ।

नानादृशसुताकीर्णे नानापद्मिर्बैर्युते ॥

चतुर्भुजपद्मयुक्ते शृङ्गारमण्डपान्विते ।

समाधौ संस्थितं शान्तं क्रोडनं योगिनीप्रियं ॥

तत्र मौनधरं दृष्ट्वा देवो पश्यन् शङ्करम् ।

समाप्तिवा० । इति निगदितसंग्रहं कालिकावर्णरूपं प्रपठति यद्विभक्त्या सर्वविद्येश्वरः स्यात् ।

अभिनवसुखकामं सर्वविद्याभिरामं भवति सकलसिद्धिः सर्वबोरादिसिद्धिः ॥

इति सङ्क्षेपतः प्रोक्तं किमन्यच्छेत्तुमिच्छसि ।

इति श्रीमदादिनाथमहाकालविरचितायां महाकालमहितायां कालीकालसंवादे

सुन्दरीशक्तिदानाख्यं कालीसूक्तं सप्तसप्ततिसंवादे समाप्तम् ।

विषयः । ककारादिशब्दक्रमेण कालीसप्तसप्ततिसंवादे ।

No. CCCCLXXIX.

Ījyukosha. Explanations of mystic mantras—an extract from the *Bhairava Tantra*. By Krodhīs'a-bhairava.

४७९ । बीजकोषः ।

इत्युक्ताः क्रोधीशभैरवः ।

विवरणं । प्राचीनमपरिशोधितम् । प० ५ । पङ्क्ति० १ । श्लो० ७५ । अ० वहीयं ।

आ० देशीयकामजः । का०—? । श्या० भारतवर्षीयगवर्णमेष्टः ।

प्रा० वाक्यं । अथ वक्ष्ये मनोः कोषं कथितं भूतयक्षडामरे । क्रमशो बीजविधानं तत्र श्रोत्रा-
दीनां विज्ञानं ।

समाप्तिवा० । किङ्करी पिशिताक्षी च किङ्करी च मनोहरी ।

धाड्यवैतालिकं फेत्कारिणीशूलपाशधरे (?) ॥

चतुर्विंशतिबीजानि तन्त्रे शुभयक्षडामरे (?) ।

इति श्रीमत्क्रोधीशभैरवविरचिते भैरवतन्त्रे बीजकोषः ॥

विषयः । ओं श्रीं इत्यादि चतुर्विंशतिबीजविशेषोक्तः ।

No. CCCCLXXX.

Gaṅgāstava. Hymn, by Bhagīratha, in praise of the river Ganges: an extract from Vrihaddharma Purāṇa. This is different from the works noticed under Nos. CCCCLV and CCCCLVIII.

४८० । गङ्गास्तवः, वृहद्भर्मपुराणमध्यमखण्डोऽयः ।

पञ्चकारः—?

विवरणं । प्राचीनं प्रायः परिगृह्य । प० १० । पङ्क्ति० ६ । श्लो० २०५ । अ० वज्रोयं । आ० देशीयकागजः । का०— । स्वा० भारतवर्षीयगवर्णसेष्टः ।

प्रा० वाक्यं । शुक उवाच । अथ देवी तदा गङ्गा तपस्वन्तं भगीरथं ।

आत्मानं दर्शयामास चेत्तं चाव चतुर्भुजम् ॥

ममाग्निवा० । शुक उवाच । इत्युक्त्वा सा तदा देवी तत्रैवान्तरधीयत ।

भगीरथोऽपि राजर्षिरात्मानं वक्तुमन्यत ॥

इति वृहद्भर्मपुराणे मध्यमखण्डे गङ्गास्तवः ।

विषयः । भगीरथकृतगङ्गास्तुतिः ।

No. CCCCLXXXI.

Gāyatrī-brāhmaṇollāsa Tantra. Five chapters of the *Kāmadhenu Tantra*, containing: 1st, rules for the repetition and meditation of the Gāyatrī; 2nd, purport of the words *bhur*, *bhura* and *sra* (called *tyāhṛiti*) in the Gāyatrī; 3rd, the object of the Gāyatrī; 4th, the brahminical thread, the vehicle of Gāyatrī; 5th, the daily triple worship, prayers, &c.

४८१ । गायत्रीब्राह्मणोल्लासतन्त्रं, सूचीपत्रसहितं ।

पञ्चकारः—?

विवरणं । प्राचीनं प्रायः परिगृह्य । प० २८ । पङ्क्ति० ६ । श्लो० ८२५ । अ० वज्रोयं । आ० देशीयकागजः । का०—? । स्वा० भारतवर्षीयगवर्णसेष्टः ।

प्रा० वाक्यं । श्रीदेव उवाच । अधुना सम्प्रवक्ष्यामि गायत्रीं परमाचराम् ।

स्मरणात् सर्वपापेभ्यो मुक्तो भवति तत्त्वज्ञात् ॥

ममाग्निवा० । तेषां प्रायः शीघ्रं च प्रययौ स्थानमुत्तमम् (?) ।

बलिदानं विना इत्यागत्या सर्वं च गर्हिता ॥

प्रमत्तात्कथिता इत्या बलिदानं विना यथा ।

इति कामधेनुतन्त्रे आगमसम्यग्मे ज्ञानदर्पणे श्रीदेवदेवोम्वादे आत्मज्ञाननिरूपणे
गायत्रीमन्त्राक्षरेणाज्ञासतन्त्रं समाप्तम् ॥

विषयः । अथ पञ्च पटलाः सन्ति । १ प्रथमे पटले ध्यानजपादिविविधगायत्र्युपयोगिवि-
धानकथनं । २ ये, भूरादिव्याहृत्यर्थनिरूपणादि । ३ ये, गायत्रीमन्त्रसूत्रपादि-
कथनं । ४ ये, गायत्र्यावाहनयज्ञोपवीतनिर्माणादिकथनं । ५ मे, मन्थोपासना-
द्युक्तिः ।

No. CCCCLXXXII.

Tripurā-sāra-samuchhaya Tīkā. A commentary, by Govinda S'armā,
on the *Tripurā-sāra-samuchhaya*, a treatise on the worship of Tripurā.

४८२ । त्रिपुरासारसमुच्चयटीका ।

ग्रन्थकारः गोविन्दभर्मा ।

विवरणं । प्रायः परिशुद्धं प्राचीनग्रन्थ । प० ४० । पङ्क्ति० ७ । श्लो० ११, २५ । अ० बह्वीयं ।
आ० तुलुटकागजः । का०—? । स्या० भारतवर्षीयग्रन्थसंश्लेषः ।

प्रा० वाक्यं । नत्वा गङ्गाचरणं श्रीमद्गोविन्दभर्माणा ।

त्रिपुरासारटीकेयं रच्यते सार + + ना ॥

तस्यै दिग्मे सततमञ्जलिरेष पौष्यः

प्रचिप्यते मुखरितो मधुरैर्दिग्मेः ।

आगर्ति यव भगवान् गुरुचक्रवर्ती

विश्वोदयप्रलयनाटकसूत्रधारः ॥

समाप्तिवा० । तेजोविशेषणं जनयति तद्देहं करोति । कीदृक् मन्त्रः, शक्तितन्त्रनिर्भितः कुशला,
तथा सूत्राद्यनान्तायुक्तः सूत्ररूपाकारः, अकारादिचकारान्तवर्णनान्तायुक्तः, एवं
चिन्तनं नित्यजपरूपो भवति ॥

इति श्रीगोविन्दाचार्यविरचितायां श्रीत्रिपुरासारसमुच्चयटीकायां पदार्थादर्मे द-
शमः पटलः समाप्तः ।

विषयः । त्रिपुरासारसमुच्चयार्थव्याख्यानं ।

No. CCCCLXXXIII.

Aparokshānubhūti alias *Aparokshānubhava*. A short metrical para-
phrase of the Vedānta scheme of salvation, touching most of the leading
topics of the doctrine, which a candidate for release from the trammels
of the world has to bear prominently in mind. By S'aṅkara Acharyya.
Hall's *Contributions*, 104. Aufrecht's *Bodleian Catalogue*, 223.

४८३ । अपरोक्षानुभूतिः ।

ग्रन्थकारः शङ्कराचार्यः ।

विवरणं । प्रायः ग्रन्थं प्राचीनम् । प० ४ । पङ्क्ति० १०—१२ । श्लो० १५२ । अ० वहीयं ।

आ० तुलुटकागजः । का०—? । स्या० भारतवर्षीयगवर्णमेष्टः ।

प्रा० वाक्यं । श्रीहरिं परमानन्दमुपदेशारमीश्वरं ।

यापकं सर्वलोकानां कारणं तं नमाम्यहं ॥

अपरोक्षानुभूतिर्वै प्रोच्यते योगसिद्धये ।

सद्भिरेव प्रयत्नेन बीजलोया-मुडमुडः ॥

समाप्तिवा० । परिपक्वं मनो येषां क्वबलो (?) पक्षसिद्धिदः ।

गुरुदैवतभक्तानां सर्वेषां सुलभो भवेत् ॥

श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्यं श्रीमत्शङ्कराचार्यं विरचिता अपरोक्षानुभूतिः

समाप्ता ।

विषयः । देशात्मबुद्ध्यादिनिरागकज्ञानोपदेशः ॥

No. CCCCLXXXIV.

Searodaya. An Astrological dissertation on the indications which the human breath affords under particular circumstances and astral conjunctions of the duration of life and future events. The *Searatattva* of Jivanātha, belonging to the Bodleian collection (p. 337), is described by Aufrecht, as having the alternative title of *Searodaya*, but its initial and concluding verses are different. The subject, however, of both the works appears to be the same; and some of the verses quoted by Aufrecht occur in the MS. under notice.

४८४ । स्वरोदयं ।

ग्रन्थकारः —?

विवरणं । प्रायः ग्रन्थं प्राचीनम् । प० १२ । पङ्क्ति० ११ । श्लो० ४८४ । अ० वहीयं । आ०

तुलुटकागजः । का०—? । स्या० भारतवर्षीयगवर्णमेष्टः ।

प्रा० वाक्यं । श्रीपार्वत्युवाच । देवदेव महादेव सर्वज्ञ परमेश्वर ।

कथयस्व प्रभो ज्ञानं त्वया दत्ता दयानिधे ॥

कथं ब्रह्माण्डसमग्रं कथं वा परिवर्तते ।

समाप्तिवा० । इदं स्वरोदयं शास्त्रं सर्वज्ञेन प्रकाशितं ।

सर्वान्तिश्रेयसत्वेन लोकानां हितकाम्यया ॥

एवं प्रवर्तितं लोके प्रसिद्धं सिद्धयोगिभिः ।

आचन्द्रार्कप्रभं यावत् पटतां सिद्धिदायकं ॥

इति श्रीउत्तमसहस्रनामवादे स्तोत्रोदयं ब्रह्मं समाप्तं ।

विषयः । नामिकारम्भविनिर्गतद्वन्द्वब्रह्मसफलस्य इडादिनाद्यादीनां च विवरणं ।

No. CCCCXXXV.

Paeanaejaya. Tantric form of Yoga meditation. The creation, support and the dissolution of the universe ; the different effects of the vital air escaping at death through one of the nostrils or the mouth ; the symptoms of death, &c. ; regulation of breath in inspiration and expiration ; suppression of breath ; circulation of vital air through the three principal arteries, *idá, pingalá* and *susumná*. Aufrecht's Bodleian Catalogue 107.

४८५ । पवनविजयः ।

पञ्चकारः—?

विवरणं । प्रायः शुद्धं प्राचीनम् । पं० २४ । पङ्क्ति० ६ । स्तो० २८२ । च० वज्रयोग्यं । आ०

तुलटकागजः । का०—? । स्या० भारतवर्षीयगवर्णभेदः ।

प्रा० वाक्यं । सहस्रं नमस्कृत्य शैलजा गणनायकं ।

गुरुं परमात्मानं भयसंसारतारणं ॥

श्रीदेवुवाच । देवदेव महादेव कृपां कृत्वा समापरि ।

सर्वसिद्धिकरं ज्ञानं कथयस्व महाप्रभो ॥

कथं ब्रह्माण्डमुत्पन्नं कथं वा परिवर्तते ।

कथं विलीयते देव ब्रह्माण्डनिर्णयम् ॥

समाप्तिवा० । चिन्तयेत्परमात्मानं यो ब्रह्म भविष्यति ।

इति श्रीशिवोत्तमसहस्रनामवादे नवप्रकरणान्वितपवनविजयः समाप्तः ।

विषयः । दक्षिणवामनासारम्भविनिर्गतवायोर्युद्धव्यरोगादिकतिपदकायपु शुभाशुभफल-
प्रदत्वकथनं ।

No. CCCCLXXXVI.

Mátriká-jaganmañgala-kavacha. A charm bearing the name of *Mátriká*, a form of *Durgá*. This work professes to be an extract from the *Chintámáni Tantra*.

४८६ । मातृकाजगन्मङ्गलकवचं ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्रायः शुद्धं प्राचीनञ्च । प० ६ । पङ्क्ति० ८ । श्लो० १२९ । च० वङ्गीयं । वा०

तुलुटकागजः । का०—? । ख्या० भारतवर्षीयगवर्णसेष्टः ।

प्रा० वाक्यं । ईश्वर उवाच । शृणु कमलपत्राक्षि मातृकां ब्रह्मरूपिणीं ।

सुमान्निवा० । स एव धन्यो यस्यार्थे मन्त्रेशो व्ययमानसः ॥

इति चिन्तामणितन्त्रे देवीश्वरभवादे मातृकाजीजगन्मङ्गलं नाम कवचं समाप्तं ।

विषयः । मातृकाकवचतद्धारणप्रशमादिकथनं ।

No. CCCCLXXXVII.

Grantha-saṅgraha. This is another exemplar of No. CCCXXVII., but it includes seven chapters, and not six as the latter, substituting the last in the place of the Bengali maxims of Khaná. Contents: 1st, horoscopic calculation of the life of an infant; 2nd, influence of certain conjunctions of planets and stars at the birth of a child on the life of its mother; 3rd, ditto ditto on the life of its father; 4th, calculations for ascertaining the sex of a person from his horoscope; 5th and 6th, effect of the planets according to their positions on the prospects of a child; 7th, fatal conjunctions.

The work professes to be a compilation by Prajāpati Dāsa, a Vadya by caste, from the *Varaha Sutra* and other leading works on astrology.

४८७ । ग्रन्थसङ्ग्रहः ।

ग्रन्थकारः प्रजापतिदासः ।

विवरणं । प्रायः शुद्धं प्राचीनञ्च । प० १० । पङ्क्ति० ६-७ । श्लो० २९५ । च० वङ्गीयं ।

वा० तुलुटकागजः । का०—? । ख्या० भारतवर्षीयगवर्णसेष्टः ।

प्रा० वाक्यं । इष्टदेवं नमस्कृत्य गोपालं कुलदैवतं ।

ओप्रजापतिदामिन् क्रियतेग्रन्थसङ्ग्रहः ॥

नवपञ्चादशमस्कृत्य देवीं सरस्वतीं तथा ।

प्रक्षिपत्य गुहं किञ्चिज् ज्योतिर्पन्थो निगद्यते ॥

सदैवोद्दं कुले जातः परिहारः कृतो मया ।

ज्योतिर्विष्णु च सर्वेषु प्राप्नुयेष्टु विशेषतः ॥

वराहकृतसूत्रेण यत्किञ्चित् क्रियते मया ।
 ज्योतिर्विद्ः प्रपश्यन्नु यद्याणां सुविचारकाः ॥
 पञ्चसूराभिधानञ्च ग्रन्थं निदानममयम् ।
 किञ्चिदुद्देशगम्यञ्च स्तन्यं वक्ष्यामि श्लाघ्यतम् ॥
 ज्योतिर्विद्भिः पुरा सर्वैः कृतो निर्णयविस्तरः ।
 तन्वादिब्रह्मपर्यन्तं राशिचक्रे व्यवस्थितम् ॥
 धर्मकर्मसुखं दुःखं मूर्त्यादिस्तुतवाच्यम् ।
 तत्र बुद्ध्या कुततथो वस्तुयन्ति यथातथा ॥
 अथास्य मरणं जीवं चावयन्ति (?) शुभाशुभम् ।
 मरिष्यति यदा देवात् को भोष्यति शुभाशुभम् ॥

समाप्तिवा० । आद्युदायं तथारिष्टं यदुक्तं ग्रन्थमङ्गुले ।
 पापदण्डे भवेद्रिष्टं शुभदण्डे शुभप्रदः ॥
 इति सप्तमोऽध्यायः । समाप्तोऽयं ग्रन्थः ।

विषयः । अथ सप्ताध्यायाः सन्ति । तत्र १ मे, पताकीचक्रविचारानुसारेण शिशुरिष्टिकच-
 नादि । २ ये, शिशुप्रसवकाले स्थानविशेषस्थितग्रहविशेषानुसारेण माहुरिष्टि-
 कचनं । ३ ये, तन्वादिभावविशेषस्थितग्रहविशेषानुसारेण पिहुरिष्टिकचनं ।
 ४ ये उत्पन्नस्य जन्तोः स्त्रीपुंनपुंसकादिज्ञानप्रकारः । ५ मे, ६ छे, तन्वादिभाव-
 स्थितरव्यादिग्रहशुभाशुभफलाङ्गिः । ७ मे, नृत्ययोगविचारः ।

No. CCCCLXXXVIII.

Prasna-kaumudī. A manual of foretelling, or ready means of cal-
 culating replies to recondite questions. By Vibhākara Achāryya.

४८८ । प्रश्नकौमुदी ।

ग्रन्थकारः विभाकराचार्यः ।

विवरणं । प्रायः शुद्धं प्राचीनञ्च । प० १० । पङ्क्ति० ८ । श्लो० १४५ । अ० बह्वीयं
 आ० तुलुटकाग्रजः । का०—? । श्ला० भारतवर्षीयगवर्कमेष्टः ।

प्रा० वाक्यं । श्रुत्वा युक्तं प्रश्नम्यदौ शिवं मनोपतः सतां ।

श्रीमान् विभाकराचार्यः करोति प्रश्नकौमुदीं ॥

प्रश्नयेन्नैनिनः सर्वं सन्तः सर्वगुणान्विताः ।

शिवशक्तिप्रभाणेन प्रश्नं वक्तुं समोद्यमः ॥

समाप्तिः०। एवं कृते विधानेन धनसाधो भविष्यति ॥

इति प्रश्नकौमुद्यां धनोच्चारो नाम द्वादशोऽध्यायः समाप्तः ।

विषयः । धातुमूलजीवघटितविविधप्रश्नप्रश्नाप्रकारकथनं ।

No. CCCCLXXXIX.

Jyotih-sāgara-sāra. Judicial astrology, by Mathures'a. Contents: 1, conjunctions of the *tithis* or ages of the moon, days of the week, and the constellations; 2, the duration of the influence of each of the planets on human life, and its effects; 3-5, calculation of auspicious conjunctions of planets and stars for marriage, first entrance of a bride into her husband's house, ceremonies during conception, birth, first eating of rice, and other domestic observances. I. O. 1052.

४८६ । ज्योतिःसागरसारः ।

ग्रन्थकारः मधुरेशः ।

निबन्धः । प्रायः शुभं प्राचीनम् । पृ० १० । पङ्क्ति० ८ । श्लो० ५१५ । अ० बह्वीयं ।

आ० तुल्यकामजः । का०—? । स्वा० भारतवर्षीयमवर्षमेष्टः ।

प्रा० वाक्यं । जगदीशं चरिं नत्वा लोकानुपहकारिणं ।

ज्योतिःसागरसारार्थं मधुरेशेन रच्यते ॥

समाप्तिः०। अन्यदन्त्यं विज्ञेयं नोक्तं ग्रन्थस्य गौरवान् ।

इति ज्योतिःसागरसारसारे पञ्चमोऽध्यायः समाप्तः ॥

विषयः । अत्र पञ्चाध्यायाः सन्ति । तत्र १ मे, तिथिवारनक्षत्रयोगजाततन्त्रयोगकथनम् ।

२ चे, राशिभाग-कालशुद्धादिकथनं । तृतीयपञ्चमयोर्मध्ये दिवाहृदध्यागमनग-
र्भाधानपञ्चास्यतजातकाप्रश्नादिविविधकर्तव्यं शुभमुक्कृतादिनिरूपणं । अत्र
तृतीयचतुर्थोऽध्यायनामोऽष्टौ नास्ति ।

No. CCCCXO.

Chandronmilana. An astrological miscellany compiled from various works, but principally from the following five Tantras, viz. *Rudra-yāmala*, *Brahma-yāmala*, *Vishnu-yāmala*, *Umā-yāmala*, and *Budha-yāmala*, as also the *Adichūddamāni*, a work said to have been compiled by the chief of the Jaiuas, that is, Jina himself. It contains directions for and the mode of foretelling the past, the present, and the future; loss, gain and success in warfare; accidental death; attainment of wealth; human

thoughts; the contents of a closed fist; hidden property; empty receptacles; the names of thieves and those of their villages; nights, figures and dates; assaults on forts; famine; the measure of rain during the rainy season; overthrow of kings; revolutions; the sites for tanks, wells, fountains and gardens; the locale of fish; merits of horses, elephants and other animals; trade, sale and purchase; the councils of kings ***; the transition to heaven or hell after death; in short all and everything that exists in the three regions of the universe, and occurring among men, gods and titans. *Index Of.* 854.

४८० । चन्द्रोन्मीलनं ।

पद्यकारः—?

विवरणं । प्रायः शुद्धं प्राचीनम् । पं० १८ । पङ्क्ति० ६ । श्लो० ४८५ । अ० वङ्गोद्यं ।

आ० तुलुटकागजः । का०—? । आ० भारतवर्षीयमन्त्रालयः ।

प्रा० वाक्यं । नमस्कृत्य गणाधीशं विश्वरूपं त्रिलोकेशं ।

ब्रह्मविष्णू तथा शुक्लं सर्वरूपां सरस्वतीं ॥

स्वरसङ्घा गणाः सर्वाः (?) अनिलं सूर्यचन्द्रके ।

प्रथिव्यां पद्मभूतानि स्मरेन्महिषमर्दिनीम् ॥

सप्ताहं पीठदेवांश्च चतुःपट्टिञ्च योगिनीम् ।

नमस्कृत्य मया सर्वं दर्शनान्नुभाषितं ॥

जामलं ब्रह्मरुद्रस्य विष्णोर्जामलमेव च ।

उमाया जामलं ज्ञानं पद्मं बुधजामलम् ॥

आदिचूडामणेः सारं स्वयं जैनेन्द्रभाषितम् ।

तच्च दृष्टं मया ज्ञानं पद्मभेदमनेकधा ॥

सारान् सारतरं ज्ञानं श्रीरे सर्पिर्यथा स्थितम् ।

समुद्रस्य यथा रत्नं पुष्पमध्ये यथा मधु ॥

पापाणां निःसृतं सर्वं शिरसादि यथाक्रमम् ।

तथैव सर्वशास्त्राणां सारभूतं मया कृतम् ॥

दृष्ट्वा शास्त्राण्येकानि कोटिभेदगतानि च ।

तेन दृष्टेन शास्त्रेण चन्द्रोन्मीलनभाषितम् ॥

कृतीतानागतस्यैव वर्तमानं शुभाशुभम् ।

लाभो हानिर्जयो दुःखे अपत्युर्धनागमः ॥

मनोमध्ये च याचिन्ता मुष्टिभेदमनेकधा ।

लुकिञ्च द्रव्यशून्यम् (?) यामनाम च तत्करं ।

निशाभोगं तथा श्रेयं सङ्ग्राहं च दिनसव च ।
 कोटभङ्गश्च दुर्भिक्षं प्रादृषि जलदागमम् ॥
 इवभङ्गं नरेन्द्राणां राष्ट्रभङ्गस्य लक्षणम् ।
 वापीकूपजलोद्देशमयानं मत्स्यमन्दिरम् ॥
 द्विपतं पट्टिमङ्गलार्थकाण्डस्य (?) लक्षणम् ।
 गजादिमूर्वनयेषु (?) वाणिज्यं कथयिष्ये ॥
 परोक्षमन्त्रो भूपानां पाचषण्डश्च मुद्रितं (?) ।
 परधी रमते यत्र जीवस्यत्यमुपेक्षया ॥
 रूपस्य सन्धियुक्तस्य उदङ् नष्टं जातकम् ।
 ज्ञातव्यं भूमिभागश्च सकलं निष्कलानि च ॥
 नृतेपि गम्यते यत्र मोक्षश्च नरकानि च ।
 अन्यत्र विषु लोकेषु वर्तते सुरदानवैः ॥
 उद्धृतं मया ज्ञानं ज्ञातव्यं सचराचरं ।
 इति चन्द्रोक्तीस्तने मत्स्यसम्बन्धः प्रथमप्रकरणम् ॥
 अतः परं प्रवक्ष्यामि वर्णवर्गं यथाविधि ।
 एकैकस्य यथाभेदं कथयामि नरमयः ॥ इत्यादि ।
 समाप्तिर्वा । बुद्धिभङ्गो प्रजायेत ज्ञानं नैव स्फुटे (?) भवेत् ।
 एतैर्दोषैर्विनिर्मुक्तिं कठिनो मूर्खो मय्यसेत् ॥
 इति चन्द्रोक्तीस्तनं समाप्तं ॥
 विषयः । वक्तव्यविषयप्रतिज्ञाप्रश्नचरनिर्णयतीतानागतवर्तमानलालाभालाभजयाजयधातुमूल-
 जीवादिबिषयकप्रश्नगणनाविवरणं ।

No. CCCCXCI.

Chhândogya-bhâshya. A commentary on the first two chapters of the Chhândogya Brâhmaṇa of the Sâma Veda, in the order in which they have been quoted by Bhavadeva in his *Das'akarma paddhati*. The mantras refer principally to the marriage ceremony. Sâyaṇa Âchârya is said to have commented upon this portion of the Brâhmaṇa; but the introductory verses which generally precede his works are here wanting, and the last two or three folia of the MS. being missing, it is difficult to make out the author. The last eight chapters of the Brâhmaṇa, constitute the Chhândogya Upanishad.

४८१। हान्दोग्यभाष्यं।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं। प्रायः श्रद्धं प्राचीनम्। प० १०। पङ्क्ति० ६। श्लो० ८५०। अ० वल्लीय। आ०
तुल्यटकाग्रजः। का०—?। आ० कलिकातास्या एमियाटिक् सोसाइटी।

प्रा० वाक्यं। शङ्कराय नमस्तस्मै भक्तानां यत्प्रसादतः।

स्वप्नान्तर्हितदूरस्था भावा भानि यथाप्रतः॥

स्याणुरिव भारद्वाजः किलाद्दधीक्ष वेदं(?)।

न विजानाति धैर्यं तच्च न यतनकिमेति(?)॥

अतो मन्तार्यज्ञाने इतितयम्। इत्यादि।

समाप्तिवा०। खण्डितत्वात् परिसमाप्तिवाक्यं न लिखितं।

विषयः। वैदिकमन्तार्यविवरणं।

No. CCCCXCII.

Padārtha-dharma-saṅgraha. A Vaisheshika treatise on matter and its attributes. Anonymous.

४८२। पदार्थधर्मसङ्ग्रहः।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं। प्रायः श्रद्धं प्राचीनम्। प० १०। पङ्क्ति० ५। श्लो० १२५। अ० वल्लीय। आ०
तुल्यटकाग्रजः। का०—?। आ० भारतवर्षीयविश्वविद्यालयः।

प्रा० वाक्यं। प्रथम्य हेतुमीश्वरं मुनिं कणादमन्वतः।

पदार्थधर्मसङ्ग्रहः प्रवक्ष्यते मन्त्रोदयः॥

द्रव्यगुणकर्मसामान्यविशेषसमाधानां पदार्थानां साधर्म्यवैधर्म्याभ्यां तत्त्वज्ञानं निः-

शेषमहेतुः। तच्चेश्वरदेशनाभिप्रेत्यादमन्त्रोदयः।

अथ के ते द्रव्यादयः पदार्थाः, किञ्च तेषां साधर्म्यं वैधर्म्यमिति।

समाप्तिवा०। खण्डितत्वात् परिसमाप्तिवाक्यं न लिखितं।

विषयः। द्रव्यादिषट्पदार्थसाधर्म्यवैधर्म्यविवरणं।

No. CCCCXCIII.

Vydvasthārnava. Judicial astrology, principally devoted to the ascertainment of auspicious and inauspicious stellar conjunctions for civil undertakings. By Raghunātha Śāryabhauma. I. O. 633.

४८३ । व्यवस्थाएवः ।

पञ्चकारः रघुनाथसार्वभौमः ।

विवरणं । प्रायः परिग्रहं । पं० ४१ । पङ्क्ति० ३ । श्लो० १८०० । च० वक्ष्यं । आ० तुल्यकामजः । का० ब्रह्मन्दाः १४१२ । स्या० भारतवर्षीयगवर्णमेषः ।

प्रा० वाक्यं । नत्वा श्रीरघुनाथ रंजरपदभोजं गुह्यं चादरान्

मन्वादिभूतिसङ्करार्थमवधार्याचार्यवाक्येन च ।

बालानां पटुताविधायकममुं स्मार्तचस्त्रार्थं

रायश्रीधतराघवस्य स्वपतेरादेमतो निर्ममे ॥

तिथिमङ्गलान्यगौचेपु द्रव्यगुह्यधिकारिणः ।

प्रायश्चित्तोद्वाहदायेष्वपि वाच्येच निर्णयः ॥ तत्रादौ तिथिव्यवस्था ।

समाप्तिवा० । शक्रेऽग्निमङ्गलहरास्यकलानिधाने

श्रीराघवावनिपतेर्धुवत्सरस्य ।

प्रोत्यर्थमागुरचिन्तोर्णव एष दाय-

भागवत्सिद्धिनिमयोऽहम् उत्तरार्द्धः ॥

इति सकलद्वितार्थं बन्धुवंशावतंसः

छतवसतिरमुष्मिन् विदुतेल्लामाजो ।

सकलमुनिमते यं निर्ममे सार्वभौमः

स खलु रश्मिरवन्धो पन्थराजः समाप्तः ॥

विषयः । तिथि-मङ्गलार्थ-द्रव्यगुह्य-प्रायश्चित्त-विवाह-दायभागोदोनां व्यवस्था ।

No. CCCCXCIV.

Deitīyādi-vyūtpattivāda. A Nyāya treatise on the theory and effect of declensions. By Gadādhara Āchāryya. I. O. 963.

४८४ । द्वितीयादिव्युत्पत्तिवादः ।

पञ्चकारः गदाधरभट्टाचार्यः ।

विवरणं । प्रायः ग्रहं । पं० २८ । पङ्क्ति० ८ । श्लो० ११८४ । च० वक्ष्यं । आ० तुल्यकामजः । का०—? । स्या० भारतवर्षीयगवर्णमेषः ।

प्रा० वाक्यं । अनुमित्यर्थं कृधातुयोगे विधेयत्वं विधेयित्वं वा द्वितीयार्थः ।

समाप्तिवा० । देवतालालाभेपि मन्त्रलिङ्गकविपञ्चबाधकतर्कादिमुपेक्षतया सुतरां बलतेति समा-
प्तायं व्युत्पत्तिविचारः ।

विषयः । विभक्त्यर्थदिविवरणं ।

Anumiti-Rahasya. A commentary on a portion of the *Chintāmaṇi* of Gaṅgeśa Upādhyāya on inference. By Mathurānātha Tarkavāgīśa.

This and the following ten codices are parts of an elaborate and highly esteemed commentary on the great work of Gaṅgeśa Upādhyāya on the totality of the Nyāya doctrine. The entire work is usually known under the name of *Mathurānāthī*, or *Māthuri*, from the name of its author, but from such passages in the section on *Pakṣalā* as "*asmakṛita-siddhānta-rahasye*," "*asmakṛita-pūrva-pakṣa-rahasye*" &c., and the use of the word *Rahasya* in the colophons of the MSS. I believe it originally bore the name of *Rahasya* or *Maṇirahasya* or *Chintāmaṇi-Rahasya*, in the same way in which the commentary of Raghunātha Śiromaṇi on the *Chintāmaṇi* is named, *Chintāmaṇi-dīdhiti*, *Maṇidīdhiti*, *Dīdhiti*, or *Śiromaṇi*, the last being the most common. Dr. Hall notices the whole work under the name of *Mathurānāthī*. (*Contributions*, p. 29.) The usual abbreviation of the name is म. त.

The original text of Gaṅgeśa Upādhyāya, who lived about seven centuries ago in Tirhoot, (Mithila), bears the title of *Tattvachintāmaṇi*, but it is generally known and quoted under the name of *Chintāmaṇi* or simply *Maṇi*. It is divided into four books, the *Prataḥkṣya-khaṇḍa*, perception, *Anumāna-khaṇḍa*, inference, *Upamāna-khaṇḍa*, comparison, and *Sabda-khaṇḍa*, affirmation. Of these, the second was printed in Calcutta, in 1848, and MSS. of the first and the fourth are available in the Calcutta Sanskrit College Library. The Asiatic Society's Library has a codex of the fourth, and the third has been met with in the late Rājā Rādhākānta Babādur's Collection. The Bodleian has the first, (Aufrecht's MS. 584), and the Berlin Library the second (Nos. 651-2). The Benares College codex noted by Dr. Hall is probably complete (*Contributions*, 28). The work forms the text book of the Bengal School of the Naiyāyikas, and has been most extensively commented upon. The oldest commentary extant bears the name of *Maṇyāloka* or simply *A'loka*. (No. DXVI.) Its author, Jayadhara Tarkālaṅkāra Miśra was a native of Tirhut, and lived about five centuries ago. He bore the title of Pakṣadhara, from the circumstance, it is said, of his having been able to maintain by argument whatever side of a question he undertook to defend; but others say that the title is due to the power he had of retaining in his memory for a fortnight whatever he once heard. According to Dr. Hall, it proceeded

from his habit of reading logic only once every fortnight. He is sometimes, but erroneously, called Jayadeva, and more erroneously identified with the author of the *Gīta Govinda*, who lived in the district of Bankurah between six and seven hundred years ago. Vāsudeva Sārabhauma of Nadiā was a pupil of Pakshadhara. He wrote a commentary on some parts of the *Chintāmaṇi* which bore the title of *Sārabhauma Nirukti*, but it probably was superseded by the work of his pupil Raghunātha Sīromaṇi, who is said to have studied for a time with Pakshadhara also, and was a contemporary of Raghunandana, the author of the twenty-eight Tattvas. He commented on the first two books only, and of these the second occurs in the Bodleian (Nos. 587, 588, 589), the Berlin (No. 650), and other collections. A fragment of the first exists in the Calcutta Sanskrit College Library. The most apt pupil of Raghunātha was Śrīrāma Tarkālaṅkāra, but the professor neglected him and encouraged another, a dunce, in his stead. The tradition runs that Śrīrāma was very much hurt at this, and at his death bed earnestly requested his son Mathurānātha Tarkavāgis'a, then a youth of 19 years of age, to avenge the insult, by writing a commentary on the *Chintāmaṇi* which should supersede the work of his preceptor. Mathurānātha, though well versed in Sanskrit at the time, was not proficient in the Nyāya, and the best teacher accessible to him being Raghunātha, he became his pupil, and as he read on, he compiled notes on the *Dīpikā* which are still extant. Those notes, however, are not held in so much esteem as the scholia on that work by Jagadīśa (vide No. DVII). Gadādhara's notes are likewise said to be superior to them. The exercise, however, qualified Mathurānātha for a longer and more comprehensive work in which he commented on all the four books of the *Chintāmaṇi*, and indulged in a sarcasm against his tutor by describing him as one who knew only up to a semblance of a reason: *jānanti kechit hetvābhāsāntam*, thereby redeeming the pledge he had given to his father. His work is generally acknowledged to be more lucid and successful than that of his tutor; but a complete copy of it has not yet been met with. The fragments here noticed are portions of the second book; other fragments are available in the Library of the Calcutta Sanskrit College. It is said that complete copies may be had at Navadvīpa. A scholia on the *Guṇa-prakāśa*, the *Guṇa-prakāśa-vivṛiti* is the only other work (Calcutta Sanskrit College Library, No. 451) of his that has come to my notice.—The India Office MSS. Nos. 3962, 786, 282 and 108 are said to be commen-

taries on the *Chintāmaṇi*, but I have no means of ascertaining the names of their authors.

४८५ । अनुमितिर्हस्यं ।

पदकारः मथुरानाथतर्कवागीशः ।

विवरणं । प्रायः परिग्रहं । प० ८ । पङ्क्ति० ८ । श्लो० ११५ । अ० वक्ष्येयं । आ० तुलट-
कागजः । का०—? । स्या० भारतवर्षीयगवर्णमण्डः ।

प्रा० वाक्यं । न्यायाम्बुधिरुतमेतुं हेतुं श्रीराममखिलमन्यते ।

नातं विभुवनगीतं तर्कालङ्कारमादराद्गत्वा ॥

श्रीमता मथुरानाथतर्कवागीशधीमता ।

विशदीकृत्य दर्शने द्वितीयमणिफट्टिकाः ॥

समाप्तिवा० । छन्दितत्वात् परिममाप्तिवाक्यं न लिखितं ।

विषयः । अनुमितिलक्षणविचारः ।

No. CCCCXCVI.

Vyāptipañchaka-Rahasya. A commentary on a portion of the *Chin-tāmaṇi* of Gaṅgeś'a Upādhyāya on the five characteristics of logical relation of the major term. By Mathurānātha Tarkavāgīś'a.

४८६ । व्याप्तिपञ्चकरहस्यं ।

पदकारः मथुरानाथतर्कवागीशः ।

विवरणं । प्रायः परिग्रहं । प० ९ । पङ्क्ति० ८ । श्लो० ११६ । अ० वक्ष्येयं । आ० तुलटकागजः । का०—? । स्या० भारतवर्षीयगवर्णमण्डः ।

प्रा० वाक्यं । अनुमानप्रमाणं निरूप्य व्याप्तिस्वरूपनिरूपणमारभते नमित्यादिना ।

समाप्तिवा० । अतोऽपि साध्यवत्प्रतियोगिकान्योन्याभावमात्रस्य लक्षणघटकत्वे चालनीन्यायेनान्योन्याभावमादाय नानाधिकरणसाध्यके वक्रिमान् धूमादित्यादावव्याप्तिरित्यपि बोध्यं ।

विषयः । व्याप्तिपञ्चकारविचारः ।

No. CCCCXCVII.

Sīṅha-ryāghra Rahasya. A commentary on the section of the *Chin-tāmaṇi* entitled "the lion and the tiger" or the two most important characteristics of the major term. These two are in addition to the five noticed in the preceding treatise. By Mathurānātha Tarkavāgīś'a.

४८७ । सिंहव्याघ्ररहस्यं ।

पञ्चकारः मथुरानाथतर्कवागीशः ।

विवरणं । प्रायः परिग्रहं । प० १ । पङ्क्ति० ८ । श्लो० ८९ । अ० बङ्गीयं । आ० तुलुट-
कामजः । का०—? । स्था० भारतवर्षीयगवर्धमेष्टः ।

प्रा० वाक्यं । नापीति । साध्यासामानाधिकरण्यं न साध्याधिकरणवृत्तिभावाः ।

समाप्तिवा० । केवलान्वयिनि न प्रसिद्धत्वाच्च यत्किञ्चिदिति । शेषं पूर्ववदित्याहुः ।

विषयः । व्याप्तिरूपणार्थविचारः ।

No. CCCCXCVIII.

Vyadhikaraṇa-dharmāvachchhinnābhāva Rahasya. A commentary on the section of the *Chintāmaṇi* on the pervading notion of the major term. By Mathurānātha Tarkavāgīś'a.

४८८ । व्यधिकरणधर्मावच्छिन्नाभावरहस्यं ।

पञ्चकारः मथुरानाथतर्कवागीशः ।

विवरणं । प्रायः परिग्रहं । प० १ । पङ्क्ति० ८ । श्लो० ११० । अ० बङ्गीयं । आ० तुलुटकामजः । का०—? । स्था० भारतवर्षीयगवर्धमेष्टः ।

प्रा० वाक्यं । व्यधिकरणधर्मावच्छिन्नप्रतिधोगिताकाभाववादिनान्यथाख्यातनङ्गीकारिणः सोन्-
दस्य मतमादाय साध्याभाववदवृत्तित्वमिति प्रथमलक्षणे केवलान्वयिसाध्यकाव्याप्ति-
मुद्धरति अथेति ।

समाप्तिवा० । उच्यते त्वान् परिस्मृतिवाक्यं न लिखितं ।

विषयः । व्याप्तिरूपणार्थविचारः ।

No. CCCCXCIX.

Sāmānyābhāva Rahasya. A commentary on the section of the *Chintāmaṇi* which treats of the defects of the major term. By Mathurānātha Tarkavāgīś'a.

४८९ । सामान्याभावरहस्यं ।

पञ्चकारः मथुरानाथतर्कवागीशः ।

विवरणं । प्रायः ग्रहं प्राचीनस्य । प० १ । पङ्क्ति० ८ । श्लो० ८८ । अ० बङ्गीयं । आ० तुलुटकामजः । का० शकाब्दः १९९० । स्था० भारतवर्षीयगवर्धमेष्टः ।

प्रा० वाक्यं । वज्रिमान् भूमादित्यव पूर्वपक्षग्रन्थोक्तमव्याप्तिमुद्धरति चान्यनिर्दिष्टं ।

समाप्तिवा० विशेषमस्मत्कृतसिद्धान्तरस्योऽनुसन्धेयं ।

इति सामान्याभावरहस्यं समाप्तं ॥

विषयः । वज्रिनास्तीत्यादिप्रतीतिसिद्धस्य वज्रित्वादि सामान्यधर्माव्याप्तिभावस्य युक्तिः ।

No. D.

Viśeshavyāpti Rahasya. A commentary on the section of the *Chintā-maṇi* on the universality of the major term. By Mathuranātha Tarkavāgīś'a.

५०० । विशेषव्याप्तिरहस्यं ।

ग्रन्थकारः मथुरानाथनर्कवागीशः ।

विवरणं । प्रायः शुद्ध प्राचीनम् । प० १२ । पङ्क्ति० ८ । श्लो० ५७९ । अ० वज्रीयं । आ० तुल्लटकाग्रजः । का०—? । स्या० भारतवर्षीयग्रन्थमेष्टः ।

प्रा० वाक्यं । यदेत्यादि । स्वपदं हेतुभिन्नतपरं । कपिर्भयानो एतद्दृष्टत्वादित्यादावव्याप्तिवा-
रणाय प्रतियोगिबोधिकरुणति ।

समाप्तिवा० । योग्यार्थपेक्षयेतस्य शुद्धादिति दिक् ।

विषयः । मत्तत्वाध्यनिरूपिता व्याप्तिः, तत्तद्वेत्ताविति विशेषव्याप्तिविचारः ।

No. DI.

Vyāptigrahopāya Rahasya. A commentary on the section of the *Chintāmaṇi*, on the means of apprehending the major term, or the comprehending intellect. By Mathuranātha Tarkavāgīś'a.

५०१ । व्याप्तिग्रहोपायरहस्यं ।

ग्रन्थकारः मथुरानाथनर्कवागीशः ।

विवरणं । प्रायः शुद्ध प्राचीनम् । प० २ । पङ्क्ति० २ । श्लो० ४०८ । अ० वज्रीयं । आ० तुल्लटकाग्रजः । का०—? । स्या० भारतवर्षीयग्रन्थमेष्टः ।

प्रा० वाक्यं । व्याप्तिस्वरूपं निरूप्य परमतनिराकरणपूर्वकं स्वमतेन तद्ग्रहोपायमभिधातुं प्रथमं
प्रभाकरमतमुपदर्शयति सैयमित्यादिना सैवमित्यनेन ।

समाप्तिवा० । तर्कं विनैव व्याप्तिग्रहसर्कजनकः ।

विषयः । साध्यसाधनसद्व्यचारमूयोद्दर्शनानां व्याप्तिप्रत्यक्षकरत्वनिरासः ।

No. DII.

Tarka Rahasya. A commentary on the section of the *Chintāmaṇi* on logical discussion. By Mathurānātha Tarkavāgīśa.

५०२ । तर्करहस्यं ।

पन्थकारः मथुरानाथतर्कवागीशः ।

विवरणं । प्रायः शुद्धं प्राचीनम् । प० ६ । पङ्क्ति० ८ । श्लो० १४६ । अ० वहीयं । आ० तुल्यदकामजः । का०—? । स्या० भारतवर्षीयगवर्धमेष्टः ।

प्रा० वाक्यं । यत्तर्कविघटकशङ्काशामान्यं तर्कमावातिरिक्तकारणप्रतियोगिकाभावादेव पूर्वमावतरति तं तर्कमाह तथाहोति ।

समाप्तिवा० । अभिचारसंशयसामग्रीसत्त्वेन न तत्र व्याप्तिनिश्चयः ।

विषयः । अभिचारशङ्कानिरासः ।

No. DIII.

Vyāptyanugama Rahasya. A commentary on the section of the *Chintāmaṇi* on the perception of the major term. By Mathurānātha Tarkavāgīśa.

५०३ । व्याप्त्यनुगमरहस्यं ।

पन्थकारः मथुरानाथतर्कवागीशः ।

विवरणं । प्रायः शुद्धं प्राचीनम् । प० २ । पङ्क्ति० ८ । श्लो० १०० । अ० वहीयं । आ० तुल्यदकामजः । का०—? । स्या० भारतवर्षीयगवर्धमेष्टः ।

प्रा० वाक्यं । ननूक्तव्याप्तिज्ञानं समुच्चयेन न हेतुरसम्भवात् न प्रत्येकमननुगमात् कस्यचिद्देव ज्ञानं तद्येत्यत्र तु शमकाभाव इत्यत्र आह उक्तेति ।

समाप्तिवा० । अनयोरिति, साध्याभाववद्वहतिस्वसमानाधिकरण्यात्यन्ताभावाप्रतियोगिसाध्यामा-नाधिकरणयोरित्यर्थः ।

विषयः । व्याप्तीसामानुगत्यरूपकथनं ।

No. DIV.

Sāmānyalakṣhaṇā Rahasya. A commentary on the section of the *Chintāmaṇi* on ideas. By Mathurānātha Tarkavāgīśa.

५०४ । सामान्यलक्षणरहस्यं ।

पन्थकारः मथुरानाथतर्कवागीशः ।

विवरणं । प्राचीनं परिग्रह्य । प० १० । पङ्क्तिः ८ । श्लो० ४०० । अ० वक्ष्ये । आ० तुल्यतकामजः । का०—२ । स्था० भारतवर्षीयमवर्णनेष्टः ।

प्रा० वाक्यं । प्रसङ्गमुक्त्या सामान्यलक्षणायाः प्रत्यासत्तिर्बलं व्यवस्थापयितुमात्रं व्याप्तिपक्षेति । समाप्तिवा० घटांशे प्रत्येकप्रकारकत्वनिश्चयसत्त्वेन ततो घटः स इति धीमभाव इति भाव इति दिक् । इति सामान्यलक्षणारचस्यं सम्पूर्णं ।

विषयः । अलौकिकसन्निकर्षरूपसामान्यलक्षणायाः कार्यकारणभावादि ।

No. DV.

Pakshatā Rahasya. Commentary on the section of the *Chintāmaṇi* on the subject of the conclusion, or the minor term. By Mathurānātha Tarkavāgīśa.

५०५ । पक्षतारहस्यं ।

ग्रन्थकारः मथुरानाथतर्कवागीशः ।

विवरणं । प्राचीनं परिग्रह्य । प० ७ । पङ्क्तिः ८ । श्लो० १३३ । अ० वक्ष्ये । आ० तुल्यतकामजः । का०—२ । स्था० भारतवर्षीयमवर्णनेष्टः ।

प्रा० वाक्यं । उपाधिं निरूप्य पक्षतां निरूपयितुं शिष्यावधानाय प्रतिजानीते व्याप्तिनन्दमिति । समाप्तिवा० । निर्विकल्पादिकथ्यत्वेभवनपि स्वीकारान् इत्यास्तां विस्तरः । इति पक्षतारहस्यं । विषयः । पक्षतायाः लक्षणादि ।

No. DVI.

Vrihannāradaīya Purāṇa. One of the *Uṇṇa* or minor *Purāṇas*, in which Śaunaka, in reply to the sages assembled at the great hermitage of Naimiśāranya, discourses on the usual Paurāṇic topics, ancient legends, holy places, sacred pools, means of salvation, various forms of adoration, &c., &c. The work is throughout Vaiṣṇavite in its tendency.

५०६ । बृहन्नारदोद्यपुराणं ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्राचीनं परिग्रह्य । प० ११६ । पङ्क्तिः ७ । श्लो० २०१७ । अ० वक्ष्ये । आ० तुल्यतकामजः । का०—२ । स्था० भारतवर्षीयमवर्णनेष्टः ।

प्रा० वाक्यं । वन्दे बृहन्नामसीनमिन्दिरानन्दमन्दिरं ।

उपेन्द्रं सर्वकार्ण्यं परानन्दविदं परं ॥

ब्रह्मविष्णुमहेशाया यस्यांशा लोकपालकाः ।
 तमादिदेवं चिद्रूपं विशुद्धं परमं भजे ॥
 मृत उवाच । शैलकाया महात्मान ऋषयो ब्रह्मवादिनः ।
 नैमिषास्थे महापुण्ये तपस्तेषुर्ममुचवः ॥
 जितेन्द्रिया जिताहाराः मुनः सत्यपरायणाः ।
 जपन्तः परया भक्त्या विष्णुमाद्यं जगद्गुरुम् ॥
 शनोर्षाः सर्वधर्मज्ञा लोकानुपहतवराः ।
 निर्ममा निरवहाराः परेश्वरतमानसाः ॥
 अस्त्रकामादिदृजिनाः शमादिगुणसम्पन्नाः ।
 कृष्णजिनोन्मरीयास्ते जटिला ब्रह्मचारिणः ॥
 गृह्यन्तः परमं ब्रह्म जगद्गुरुः समैजसः ।
 सर्वशास्त्रार्थतत्त्वज्ञास्त्रिभिर्महाकानने ॥
 यज्ञैर्यज्ञपतिं केचित् ज्ञानैर्ज्ञानात्मकं परे ।
 केचित् परमया भक्त्या नारायणमपूजयन् ॥
 एकदा ते महात्मानः समाजं चक्रुस्तमम् ।
 धर्मायंकाममोक्षार्थमुपायं ज्ञातुमिच्छन्तः ॥
 कानि चेन्नाणि पुण्यानि कानि तीर्थानि भूतले ।
 कथं वा लभ्यन्ते मुक्तिर्दृष्टां तापार्थं चेतसाम् ॥
 कथं हरौ मनुष्याणां भक्तिरप्यभिचारिणी ।
 केन सिद्ध्यति च फलं कर्मणश्चिविधात्मनः ॥
 इत्येवं प्रष्टुमात्मानमुद्यतान् प्रेक्ष्य शैलकः ।
 प्राञ्जलिर्वाक्यमाहेदं विनयावनतः सुधीः ॥
 शैलक उवाच । तं पृच्छत सुखामीनं नैमिषारण्यवामिनः ।
 ऋषय ऊचुः । वयमतिशयः प्राप्ता आतिशयोक्तिं सुव्रत ॥
 ज्ञातस्तपोपचारेण पूजयास्मान्यथाविधि ।
 दिवौकसे हि जीवन्ति पीत्वा चन्द्रकलावृतम् ॥
 ज्ञानावृतं तु पिवन्ति परैरन्यैश्च निःसृतं ।
 येनेदमखिलं जातं यदाधारं यदात्मकं ॥
 यस्मिन् प्रतिष्ठितं तत्ते यस्मिन् वा लयमेवति ।
 केन विष्णुः प्रसन्नः स्यात् स कथं पूज्यते नरैः ॥
 कथं वर्णाश्रमाचारस्यातिथेः पूजनं कथम् ।

शुफलं स्यात् कथं कर्म मोक्षोपायः कथं यन्त्रम् ॥

भक्त्या किं प्राप्यते पुष्पिलश्या भक्तिश्च कीदृशी ।

वद स्तुत मुनिनेत्र सर्वमेतदस्तेष्वनः ॥

समाप्तिवा० । एतत्पुराणश्रवणविशामुच शुद्धप्रदम् ।

ते सर्वे पावनिकृष्णा यास्यन्ति परमां गतिं ॥

वदतां शृण्वतां सद्यः सर्वपापप्रणामनम् ।

पञ्चाङ्गा यदि वा मोक्षार्थे शृण्वन्तोदमुत्तमम् ॥

इति दृष्टद्वारदीये षष्टिर्निर्णोधायः । समाप्तश्चायं ग्रन्थः ।

विषयः । एतत्पुराणपाठफलं, पुराणश्रवणाधिकारी, पुराणनिन्दकपापं, नारायणस्मरणफलं, मार्कण्डेयस्य नारायणाराधनं, कपिलकद्रुकसमरसंघर्षः, उग्रकोपाख्यानं, कलिधर्म-
कथनञ्च ।

No. DVII.

Tarka-Tippantī. Scholia on Raghunātha Sīromani's commentary on that portion of the *Chintāmaṇi* of Gaṅgeśa Upādhyāya which treats of logical discussion. By Jagadis'a Tarkālaṅkāra Bhaṭṭācārya. The scholiast lived in Navadvīpa four centuries ago, and is held in high esteem as one of the ablest among those who have treated of the Nyāya. The author named his entire work the *Mayiddhātīpratīkās'ikā* in imitation of his *Sābdas'akti prakāś'ikā*, but it is generally known under the name of *Jāgudis'ī*, and more commonly the *Tippantī*, the usual abbreviation of which is *T. A. ११*. A complete codex of the second part of the work in the library of the Calcutta Sanskrit College (No. 442) includes the following sections, viz.: 1, Anumiti; 2, Vyāptipañchaka; 3, Sīṅhavyāghra; 4, Vyadhikarāṇa-dharmā-vaśchchhiṅgābhāva; 5, Siddhānta-lakṣhaṇa; 6, Avaśchhedaka-nirukti; 7, Viś'eshavyāpti; 8, Sāmānyābhāva; 9, Vyāptigrahopāya; 10, Tarka; 11, Vyāptyanugama; 12, Sāmānya lakṣhaṇa; 13, Pakṣhatā; 14, Parāmars'a; 15, Kevalānvayi; 16, Bādha; 17, 'Asiddhi; 18, Satpratipakṣa; 19, Anupasañhārī; 20, Sādhārāṇa; 21, Avayava; 22, Hetvābhāsa; 23, Savyabbichārī. The following are also well known, Pūrvapakṣa (after 4) Kevala-vyati-rekī and Anvaya-vyatirekī (after 15). Hall's *Contributions*, pp. 31-35.

५०७ । तर्कटिप्पन्ती ।

पञ्चकारः जगदीशतर्कालङ्कारः ।

विवरणं । प्राचीनं प्रायः शुद्धं । प० १० । पङ्क्ति० ८ । श्लो० ७९१ । अ० वृत्तीयं । आ० तुल्टकागजः । का०—? । स्या० भारतवर्षीयगवर्णमेष्टः ।
 प्रा० वाक्यं । ननु यज्ञौ धूमकारणत्वशङ्कानिरासार्थं तर्कानुसरणं अर्थं धूमकारणत्वस्य कश्चिदपि निर्णये तत्पदव्युत्पत्तिरित्यत्राभावादेव यज्ञौ तत्संभयस्यासम्भवात् ।
 समाप्तिवा० । तथा च करवृद्धिसंयोगे च अतोन्द्रियधर्मसमवायित्वे सति अगकत्वादित्येवा-
 प्रयोजकं स्मरते बोध्यमिति भावः ॥ इति तर्करहस्यं समाप्तं ।
 विषयः । अग्निचरणाग्निरासः ।

No. DVIII.

Vyāptyanugama Tīppanī. This is another section of the scholia noticed above. It treats of the perception of the major term. By Jagadīs'a Tarkālaṅkāra.

५०८ । व्याप्त्यनुगमटिप्पनी ।

पद्यकारः जगदीशतर्कालङ्कारः ।
 विवरणं । प्राचीनं प्रायः शुद्धं । प० ७ । पङ्क्ति० ८ । श्लो० ८० । अ० वृत्तीयं । आ० तुल्टकागजः । का०—? । स्या० भारतवर्षीयगवर्णमेष्टः ।
 प्रा० वाक्यं । असमानाधिकरणत्वादित्यादिपदेन निष्कृष्टार्थस्य हेतुधिकरणे प्रतियोग्यनधिकर-
 णत्वस्य परिपक्षः । तथापि अन्योन्याभावगमेशान्निध्यहेति ।
 समाप्तिवा० । समवायेन दत्तितादयाभावमादाय सत्तावान्मेयत्वादित्यादावतिव्याप्तिश्चात्र विशेष-
 एतेति ।
 विषयः । आग्नीमानुगतपक्षधर्मः ।

No. DIX.

Sāmānyābhāra Tīppanī. Another chapter of the scholia noticed above. It treats of the defects of the major term. By Jagadīs'a Tarkālaṅkāra.

५०९ । सामान्याभावटिप्पनी ।

पद्यकारः जगदीशतर्कालङ्कारः ।
 विवरणं । प्राचीनं प्रायः शुद्धं । प० ७ । पङ्क्ति० ८ । श्लो० १८७ । अ० वृत्तीयं । आ० तुल्टकागजः । का०—? । स्या० भारतवर्षीयगवर्णमेष्टः ।

प्रा० वाक्यं । ननु आप्तिनिरूपणप्रसङ्गे सामान्याभावव्यवस्थापदमर्थान्तरप्रसङ्गमित्युपोद्घातसङ्गत्या
तदवतारयति नन्निति ।

समाप्तिर्वा० । अथ प्रतिबन्धेरनुत्तरत्वमित्यस्वरसः केचिदाडरित्याभ्यां सूचितः । इति सामान्या
भाषाटिप्पणी समाप्ता ।

विषयः । बह्विधैश्वर्यादिप्रतीतिरिदं बह्विधादि सामान्यधर्मावच्छिन्नप्रतियोगिताकसामा-
न्याभावस्य युक्तिः ।

No. DX.

Sīṅha-ryāghra Tīppanī. Another chapter of the scholia noticed above. It treats of the characteristics of the major term. By Jagadīśa Tarkālaṅkāra.

५१० । सिंहव्याघ्रटिप्पणी ।

पन्थकारः जगदीशतर्कालङ्कारः ।

विवरणं । प्राचीनं प्रायः गृहं । प० ५ । पङ्क्ति० ८ । श्लो० ७५ । अ० वहीयं । आ०
तुल्यटकागजः । का०—? । श्लो० भारतवर्षीयगवर्णभेदः ।

प्रा० वाक्यं । साध्यासामानाधिकरणपदस्य साध्यवद्भिन्नवृत्तित्वार्थकत्वे साध्यवैयधिकरणेत्यादि-
द्वितीयलक्षणेन सह पुनरुक्तापत्तिरतो आचष्टे साध्यमसामानाधिकरणं यस्मेति ।

समाप्तिर्वा० । गोत्वाधिकरणोपकालिकसम्बन्धे विरहाद्वाप्यपत्तिरित्यपि निरस्तमिति सूच्यते ।

विषयः । आप्तिनिरूपणार्थविवारः ।

No. DXI.

Pakshatā Tīppanī. Another section of the scholia noticed above. It treats of the subject of the conclusion, or the minor term. By Jagadīśa Tarkālaṅkāra.

५११ । पक्षताटिप्पणी ।

पन्थकारः जगदीशतर्कालङ्कारः ।

विवरणं । प्रायः परिगृह्यं सुप्राचरं प्रान्तजीर्णं च । प० १९ । पङ्क्ति० ७ । श्लो० १८० । अ०
वहीयं । आ० तुल्यटकागजः । का०—? । श्लो० भारतवर्षीयगवर्णभेदः ।

प्रा० वाक्यं । अनुमितिलक्षणेति । अनुमितिलक्षणरूपकार्यैत्यर्थः । आप्तिज्ञानजन्याया अनुमितेः
किमन्यत्कारणमिति ।

समाप्तिर्वा० । खण्डितम् ।

विषयः । पक्षतान्तरणार्थकथनम् ।

No. DXII.

Tárá-rahasya-crittiká. Directions for the adoration of the goddess Tárá. By S'ankara Achárya, a native of Bengal.

५१९ । तारारहस्यवृत्तिका ।

ग्रन्थकारः गङ्गाराचार्यः ।

विवरणं । प्रायः शुद्धं प्राचीनम् । प० १९१ । पङ्क्ति० ६ । श्लो० २५०० । अ० बन्नीयं ।

आ० तुल्यटकागजः । का० — ? । स्या० भारतवर्षीयग्रन्थसंग्रहः ।

प्रा० बाबु । भर्जितानन्दगङ्गनां सर्वदेवशरीरिणी ।

परां वाग्दक्षिणीं वन्दे महानीलसरस्वतीं ॥

समाप्तिवा० । अकारि गङ्गरेणैषा वासनातत्त्वबोधिनी ।

इति गौरभूमिबामिमहामहोपाध्याययोगगङ्गाराचार्यविरचिता तारारहस्यवृत्तिका समाप्ता ।

विषयः । तारायाः पूजनादिकथनं ।

No. DXIII.

Kátantra-crittiká, alias *Durgá Tíká*. A gloss, by Durga Siñha, on his own exposition of the *Kátantra* a short but highly esteemed set of aphorisms on Sanskrit grammar, by Sarvavarman Achárya (*Vide* No. CCCXLV). This gloss did not, however, satisfy him, and he compiled a third series of notes under the name of *Chandriká*.

The exposition of Durga Siñha was commented upon by Trilochana Dása, whose work in its turn had the honor of a gloss by Susena Achárya: A work under the name of *Vyákhyására* is said to contain annotations on all the preceding, but none of the last four works has been met with.

५१३ । कातन्त्रवृत्तिटोका वा दुर्गटोका ।

ग्रन्थकारः दुर्गसिंहः ।

विवरणं । प्रायः शुद्धं प्राचीनम् । प० १०८ । पङ्क्ति० ० । श्लो० ५१४० । अ० बन्नीयं । आ०

तुल्यटकागजः । का० — ? । स्या० भारतवर्षीयग्रन्थसंग्रहः ।

प्रा० वाक्यं । धातु । भूप्रभृतयो धातवः विभक्तयः स्यादयस्यादयश्च ।

समाप्तिवा० । यदात्मनयश्च तदिह सुखायैमिति ।

इति श्रीदुर्गसिंहविरचितायां कातन्त्रपट्टिनीकायां नाम्नि चतुष्टये तद्धितः पादः
समाप्तः ।

विषयः । कलापस्याकरणस्य परिष्कारः ।

No. DXIV.

Kātāntraparīśiṣṭa. Supplement to the Sanskrit Grammar called
Kalāpa (No. 345). By Sripati Datta.

५१४ । कातन्त्रपरिशिष्टं ।

पञ्चकारः श्रीपतिदत्तः ।

विवरणं । प्राचीनं ग्रन्थः । प० ११२ । पङ्क्तिः ६ । श्लो० २११८ । अ० वहीयं । आ०
तुल्यकान्तः । का०—? । स्था० भारतवर्षीयगवर्कमेष्टः ।

प्रा० वाक्यं । संसारमिहमिहमिहं महेशमजसत्तं हरिं नवा ।

विविधमनितन्त्रदृष्टं ब्रूमः कातन्त्रपरिशिष्टं ॥

समाप्तिवा० । खण्डितत्वात् समाप्तिवाक्यं न लिखितं ।

विषयः । कातन्त्रानुक्तसन्निवृत्त्यादिपदमाधनं ।

No. DXV.

Durga-vākya-prabodha. Annotation on the commentary noticed
under No. DXIII. By Kulachandra. The MS. is incomplete.

५१५ । दुर्गवाक्यप्रबोधः ।

पञ्चकारः कुलचन्द्रः ।

विवरणं । प्रायः ग्रन्थं प्राचीनम् । प० ७२ । पङ्क्तिः ४ । श्लो० ७६० । अ० वहीयं । आ०
नालपत्रं । का०—? । स्था० भारतवर्षीयगवर्कमेष्टः ।

प्रा० वाक्यं । धातु । तत्पुरुषस्योत्तरपदप्रधानत्वात् धातुविशेषिता विभक्तिः स्यादिरेव गम्यते ।

समाप्तिवा० । खण्डितत्वात् परिष्कृतवाक्यं न लिखितं ।

विषयः । दुर्गसिंहकृतायाः कलापसूत्रवृत्तयोः परिष्कारः ।

No. DXVI.

Siddhāntadīpa. A disquisition on salvation and other Nyāya doctrines. By Mahes'vara Bhaṭṭāchārya.

५१६ । सिद्धान्तदीपः ।

ग्रन्थकारः महेश्वरभट्टाचार्यः ।

विवरणं । प्रायः शुद्धं प्राचीनम् । प० ६१ । पङ्क्ति० ५ । श्लो० ५८० । अ० वहीराजं । भा०

तुलुटकागजः । का०—? । स्या० भारतवर्षीयगवर्णमण्डः ।

प्रा० वाक्यं । प्रकृत्य वचसां देवो भट्टाचार्यमहेश्वरः ।

सिद्धान्तदीपं कुरुते न्यायशास्त्रस्य शास्त्रवित् ।

समाप्तिवा० । खण्डितत्वात् परिममाप्तिवाक्यं न लिखितं ।

विषयः । ज्ञानादिपदार्थनिरूपणं ।

No. DXVII.

S'abda-chintāmanyāloka alias *A'loka*. A commentary on the *S'abda-khaṇḍa* of the *Chintāmaṇi* of Gaṅgeś'a. By Jayadhara Upādhyāya Tarkachudāmaṇi Miś'ra. The colophon of the MS. makes the name Jayadeva. It is said that Jayadhara commented on all the four parts of the *Chintāmaṇi*, and his work in its entirety is called *Manyāloka* or *Chintāmaṇi-Prakāś'a*. The first name is in common use, but the entire work has not yet been met with. Vide No. 495 and Hall's *Contributions*, 38.

५१७ । शब्दचिन्तामण्यालोकः ।

ग्रन्थकारः जयदेवमिश्रः ।

विवरणं । प्राचीनं शुद्धम् । प० १२२ । पङ्क्ति० ६ । श्लो० ४१५६ । अ० वहीराजं । भा० तुलुट-

कागजः । का०—? । स्या० भारतवर्षीयगवर्णमण्डः ।

प्रा० वाक्यं । न जाने बीजाने विचरितुमिह ग्रन्थग्रहणे

समर्था नैवाद्यनधिगमयितुं निर्मितिरपि ।

तथाप्येतावत्यामहमिह विगत्यामपि किल

प्रष्टव्यो यस्तुष्टिंस्तुष्टवचरणमेवैव शरणं ॥

समाप्तिवा०। सति प्रमाणभेदेऽनुगमकगवेषणादिति ।

इति श्रीमहामहोपाध्यायतर्कचन्द्रामणिवोजयदेवसिध्दकाशितः शब्दचिन्तामण्य-
लोकः सम्पूर्णः ।

विषयः । शब्दबोधकारणत्वकथनं ।

No. DXVIII.

Smṛiti-chandra. A dissertation, by Bhavadeva Nyáyālañkāra, on the various topics of the Smṛiti Śāstra. The MS. is incomplete, and includes only one chapter, that referring to the *S'rāddha*, or offerings to the manes, the *S'rāddha Kālā* which is treated under thirty-nine different heads. The work is scarce, but of great repute.

५१८। स्मृतिचन्द्रे आह्निकला ।

ग्रन्थकारः भवदेवन्यायालङ्कारः ।

विवरणं । अपरिशुद्धं प्राचीनग्रंथं । पं० ११४ । पङ्क्ति० ७ । ११ । श्लो० ७२ । अ० बह्वीर्यं ।
अ० तुल्यदशमः । का०—? । ख० २४ प० शालिसचरकुमारदृष्टवल्लिदामाठ
श्रीयुत ईशानचन्द्रचूडामणिः ।

प्रा० वाक्यं । प्रथम्य देवोश्चपद्धारविन्दं सतां क्षते श्रीभवदेवशर्म
प्रकाशते श्रीस्मृतिचन्द्रविम्बान् आर्दी कलां पञ्चमभागरूपां ।

अथ आह्निकलक्षणं । तत्र कल्पतरुः ।

पिङ्गुनिदिशं द्रव्यत्यागो ब्राह्मणस्त्रीकारपर्यन्तं आह्निकं ।

देववाजादो तु आह्निकशब्दे गौणः, तत्पुष्पप्राप्त्यर्थं इति ।

समाप्तिवा०। परं ज्योतिर्निषेधस्य न पर्युदासतेति निषिद्धाधवैषम्याभावादिति श्रितं ।

परिष्मतिस्तूकं वाक्यं नास्ति ।

विषयः । अत्र १, आह्निकलक्षणं । २, आह्निकभेदः । ३, पार्वण्यार्हः । ४, आह्निकदेशः । ५,
भूस्वामिदानं । ६, निम्नितदेशः । ७, आह्निककालाः । ८, अनित्यआह्निककालाः ।
९, अनित्यब्राह्मणः । १०, अनित्यविचारः । ११, अनित्यब्राह्मणः । १२, निष्कृ-
मणं । १३, कुशमयब्राह्मणकरणे विचारः । १४, आह्निकदेशः । १५, ब्राह्मणसङ्ख्या ।
१६, आह्निककर्तव्यता । १७, गणदेवतासङ्ख्या । १८, वस्त्रादीनां ध्यानाणि ।
१९, दर्भः । २०, प्राचीनबीत्यादि । २१, अनुज्ञादि । २२, कुशसनं । २३,

आवाहनं । १४, अर्घ्यं । १५, न्युजीकरणं । १६, गन्धादिदानं । १७, तत्र गन्धा-
दि । १८ घूपदीपौ । १९, वस्त्रम् । २०, भोजनपात्रादि । २१, मण्डलकरणादि ।
२२, अर्घ्योत्तरणं । २३, छतशेषप्रतिपत्तिः । २४, परिवेषणादि । २५, अन्नोत्सर्ग-
प्रकारः । २६, गायत्र्यर्घ्यः । २७, पुण्याब्धानकथनादि । २८, अन्वयोत्तरणं ।
२९, पिण्डदानं । इत्यादि ॥

No. DXIX.

Bālakṛishṇāśṭaka. A hymn in praise of the infant Kṛishṇa. By
S'atākaraṇa Kēhārya.

५१८ । बालकृष्णाष्टकं ।

पन्थकारः शतकरणाचार्यः ।

विवरणं । अपरिग्रहं प्राचीनञ्च । प० १ । पङ्क्ति० १ । ६ । श्लो० ४६ । अ० बङ्गीयं । आ०
तुल्यकागजः । का०—? । स्था० २४ प० बालिपट्टरकुमारखड्गशिवेरगुप्ति-
निवासी श्रीयुतनवीनचन्द्रभट्टाचार्यः ।

प्रा० वाक्यं । स्मितविकशितवक्त्रं रत्नपाशो सुवेणुं सुजलितमणिहारं वारिजास्यं वदान्यं ।
तदगजजलदनीलं चायमेविविन्दन्तैः (?) परमपूज्यमाद्यं बालकृष्णं नमामि ।

समाप्तिवा० । विविधकथ्यभङ्गा बालकृष्णाष्टकं यः

पठति तरति दुःखं सर्वसौभाग्यमिच्छिं ।

विविधपरमभोगान् प्राप्नुयान् चिन्तितार्थं (?)

गमयति परलोकं भावतं सालतश्च ॥

इति शतकरणाचार्यविरचितं बालकृष्णाष्टकं समाप्तम् ।

विषयः । श्रीकृष्णस्य धर्मसौख्यवर्णनं ।

CLASSIFICATION.

- I. VEDA S'ASTRA.
 - a. Sañhitá (hymns).
 - b. Bráhmaṇa (ceremonials).
 - c. Āraṇyaka (do. appropriate for forest-life).
 - d. Upanishad (theology).
 - e. Vaidika (sutras, rituals, phonetics, &c.).
 - II. AITIHASIKA S'ASTRA.
 - a. Itihāsa (history).
 - b. Purāṇa (ancient legends).
 - III. KĀVYA S'ASTRA.
 - a. Kāvya (poems).
 - b. Nāṭaka (drama).
 - c. Champú (poetico-prose compositions).
 - d. Kośha (miscellaneous poetical collections).
 - e. Upākshyāna (tales and romances).
 - IV. ABHIDHANA S'ASTRA (lexicography).
 - V. VYAKARANA S'ASTRA (grammars).
 - VI. CHHANDAS S'ASTRA (versification).
 - VII. ALANKARA S'ASTRA (rhetoric).
 - VIII. JYOTISA S'ASTRA (astronomy and astrology).
 - IX. SMṚITI S'ASTRA (law, civil and canonical).
 - X. SANGĪTA S'ASTRA (music).
 - XI. SILPA S'ASTRA (art).
 - XII. KAMA S'ASTRA (erotics).
 - XIII. DARŚANA S'ASTRA (philosophy).
 - a. Sāñkhya (hylotheistic).
 - b. Nyāya (dialectic).
 - c. Vaiśeṣika (physical).
 - d. Mīmāṃsā (ritualistic).
 - e. Vedānta (monotheistic).
 - f. Yoga (theocratic).
 - g. Aparadārśanika (minor systems of philosophy).
 - XIV. BHAKTI S'ASTRA (faith).
 - XV. TANTRA S'ASTRA (mysticism).
 - XVI. VAIDYAKA (medical works).
 - XVII. JAINA S'ASTRA (Jain religion).
 - XVIII. BAUDDHA S'ASTRA (Buddhist religion).
 - XIX. ANIRDISHṬA (miscellaneous).
-

CLASSIFIED

I. VEDIC

I. a. SAṆHITA.

No.	Name of MS. in Roman character.	Author.	No. of leaves.	No. of lines on each page.

I. b. BRAHMAṆA.

491	Chhândogya Bhâshya.	..	30	6
-----	---------------------	----	----	---

I. c. ĀRANYAKA.

--	--	--	--	--

I. d. UPANISHAD.

92	Advaita, U.	..	3	9
436	Akshamâlika, U.	..	4	7
93	Alâtas'ânti, U.	..	6	9
39	Amritanâda, U.	..	5	8-15
35	Amritavindu, U.	..	2	5-9
432	Annapûrnâ, U.	..	15	7
101	Arûṇeya, U.	..	1½	9
173	Aruni, U. Dîpikâ.	S'aṅkarânanda.	8	11
88	Atharvas'ikhâ, U.	..	1	..
55	Atharvas'ira, U. Dîpikâ.	S'aṅkarânanda.	20	9
87	Atharvas'ira, U.	..	6	10
182	Āsmapurâṇa.	S'aṅkarânanda.	243	19-20
103	Ātmâ, U.	..	1	9
23	Brahma, U.	..	1	13
168	Brahma, U. Dîpikâ.	S'aṅkarânanda.	7	11

INDEX.

WORKS.

Extent in Slokas.	Character.	Substance.	Age of MS.	Where deposited and in whose possession.
950	B.*	C.Y.paper.†	..	Asiatic Society, Calcutta.

Upanishad.—Continued.

54	N.‡	C. paper.§	..	Bábu Harischandra, Benares.
104	N.	C. paper.	..	Government of India.
120	N.	C. paper.	..	Bábu Harischandra, Benares.
140	N.	C. paper.	..	Bábu Harischandra, Benares.
24	N.	C. paper.	Sm. 1909	Bábu Harischandra, Benares.
350	N.	C. paper.	..	Government of India.
27	N.	C. paper.	Sm. 1779	Bábu Harischandra, Benares.
240	N.	C. paper.	..	Asiatic Society, Calcutta.
20	N.	C. paper.	..	Bábu Harischandra, Benares.
150	N.	C. paper.	..	Bábu Sitalaprasád, Benares.
120	N.	C. paper.	..	Bábu Harischandra, Benares.
12000	N.	C. paper.	..	Asiatic Society, Calcutta.
18	N.	C. paper.	Sm. 1779	Bábu Harischandra, Benares.
16	N.	C. paper.	..	Bábu Sitalaprasád, Benares.
210	N.	C. paper.	..	Asiatic Society, Calcutta.

* Bengáli.

† Country yellow paper.

‡ Nágarí.

§ Country paper.

Upanishad.—Continued.

No.	Name of MS. in Roman character.	Author.	No. of leaves.	No. of lines on each page.
96	Brahmavindu, U.	..	2	9
117	Chūlika, U. Dīpikā.	Nārāyaṇa.	2½	24
86	Chūlika, U.	..	1½	10
42	Chhurikā, U.	..	2	9
37	Chākshusha, U.	..	5	4-5
97	Dhyānavindu, U.	..	2	9
434	Ekākshara, U.	..	2	7
112	Gānapatya Tāpanī.	..	6	9
89	Garbha, U.	..	2	10
118	Garbha, U. Dīpikā.	S'aṅkarānanda.	5	30
33	Garuda, U.	..	4	78
34	Goloka Tāpanī.	..	3	9
11	Gopāla Tāpanī.	..	6	12-13
28	Gopāla Tāpanī Dīpikā.	Nārāyaṇa.	21	7-16
31	Gopīchandana, U. Dīpikā.	..	4	13-15
111	Gopīchandana, U.	..	2½	9
41	Haṇsa, U.	..	1	12-18
169	Haṇsa, U. Dīpikā,	S'aṅkarānanda.	6	11
454	Is'vara Gitā, U.	Vyāsa.	14	8
105	Jābāla, U.	..	2½	9
172	Jābāla, U. Dīpikā.	S'aṅkarānanda.	10	10-11
6	Jīvanmukta, U.	Danta.	3	8-9
106	Kaivalya, U.	..	3½	9
108	Kālāgnirudra, U.	..	1	9
109	Kṛishṇa, U.	..	1	9
54	Kaivalya, U. Dīpikā.	S'aṅkarānanda.	5	11-15
40	Mahā, U.	..	2	12-13
95	Nādavindu, U.	...	1	10
170	Nārāyaṇa, U. Dīpikā.	S'aṅkarānanda.	2	11
17	Nārāyaṇa, U.	...	3	10
94	Nilarudra, U.	...	2	9
433	Nirvāṇa, U.	...	2	7
13	Nṛsiṅha Tāpanī.	...	13	12-13
24	Nṛsiṅha Tāpanī Bhāshya.	S'aṅkara Āchārya	28	14
104	Paramahaṇsa, U.	...	1½	9

Upanishad.—*Continued.*

Extent in Ślokas.	Character.	Substance.	Age of MS.	Where deposited and in whose possession.
36	N.	C. paper.	Sm. 1779	Bābu Harischandra, Benares.
990	B.	C. paper.	..	Asiatic Society, Calcutta.
24	N.	C. paper.	..	Bābu Harischandra, Benares.
30	N.	C. paper.	S. 1642	Bābu Harischandra, Benares.
17	N.	C. paper.	Sm. 1881	Bābu Harischandra, Benares.
36	N.	C. paper.	Sm. 1879	Bābu Harischandra, Benares.
47	N.	C. paper.	..	Government of India.
120	N.	C. paper.	Sm. 1779	Bābu Harischandra, Benares.
40	N.	C. paper.	..	Bābu Harischandra, Benares.
300	B.	C. paper.	.	Asiatic Society, Calcutta.
50	N.	C. paper.	..	Bābu Harischandra, Benares.
38	N.	C. paper.	Sm. 1909	Bābu Harischandra, Benares.
160	N.	C. paper.	..	Bābu Sitalaprasād, Benares.
1000	N.	C. paper.	..	Bābu Harischandra, Benares.
175	N.	C. paper.	..	Bābu Harischandra, Benares.
85	N.	C. paper.	Sm. 1779	Bābu Harischandra, Benares.
20	N.	C. paper.	..	Bābu Harischandra, Benares.
160	N.	C. paper.	..	Asiatic Society, Calcutta.
445	B.	C. paper.	Sk. 1723	Government of India.
46	N.	C. paper.	Sm. 1779	Bābu Harischandra, Benares.
280	N.	C. paper.	..	Asiatic Society, Calcutta.
17	N.	C. paper.	..	Bābu Sitalaprasād, Benares.
70	N.	C. paper.	Sm. 1779	Bābu Harischandra, Benares.
20	N.	C. paper.	Sm. 1779	Bābu Harischandra, Benares.
40	N.	C. paper.	Sm. 1779	Bābu Harischandra, Benares.
200	B.	C. paper.	..	Rāj Guru, Benares.
22	N.	C. paper.	..	Bābu Harischandra, Benares.
20	N.	C. paper.	...	Bābu Harischandra, Benares.
70	N.	C. paper.	...	Asiatic Society, Calcutta.
26	N.	C. paper.	...	Bābu Sitalaprasād, Benares.
36	N.	C. paper.	...	Bābu Harischandra, Benares.
50	N.	C. paper.	...	Government of Bengal.
500	N.	C. paper.	..	Bābu Sitalaprasād, Benares.
...	N.	C. paper.	...	Bābu Sitalaprasād, Benares.
45	N.	C. paper.	Sm. 1779	Bābu Harischandra, Benares.

Upanishad.—Continued.

No.	Name of MS. in Roman character.	Author.	No. of leaves.	No. of lines on each page.
49	Paramahaṇṣa, U. Dīpikā.	Nārāyaṇa.	6	12-16
171	Paramahaṇṣa, U. Dīpikā.	Śaṅkarānanda.	13	10
51	Parivrājaka, U.	...	1	10
102	Piṇḍa, U.	...	1	9
90	Prāṇāgnihotra, U.	...	3	8
114	Rādhikā, U.	...	2½	9
7	Rāma Tāpanī.	...	8	9
100	Sannyāsa, U.	...	2	9
59	Sandhyā, U. Vyākhyā.	...	3	10
146	Sarva, U.	...	4	6-7
50	Sīva, U.	Haribar.	7	8-10
56	S'rīrāmakāś'ikā.	Ānandavana.	32	15-20
57	Subāla, U.	...	3	9-10
22	Tejovindu, U.	...	2	13
14	Tripurī, U.	Śaṅkara Āchārya	3	8
91	Vaitathya, U.	...	2½	9
36	Vajrasūcī, U.	Śaṅkara Āchārya	6	6-9
110	Vāsudeva, U.	...	2½	9
27	Vāsudevopanishad-Dīpikā.	Nārāyaṇa.	4	8-16
147	Vṛibhajjābāla, U.	...	10	8
12	Vrihannarāyaṇa, U.	...	20	11
2	Vrihadāranyaka Bhāshya.	Sures'vara.	138	12
435	Yājñavalkya, U.	...	3	7
98	Yogas'ikshā, U.	...	1	9
99	Yogatattva, U.	...	1	9

I. e. VAIDIKA.

155	Ādhāna-prayoga.	Trymbak Bhaṭṭa	39	9
121	Adhvara-kāṇḍa.	...	50	8
122	Agnyādhāna-paddhati.	...	72	9-10
133	Amoghānandinī Śik'shā.	...	3	9
38	Antyeshtī-prayoga.	...	8	10-11
195	Aurdhadehika-paddhati.	Nārāyaṇa Bhaṭṭa	65	9
16	Baudhāyaniya-somaprayoga.	...	174	9

Upanishad.—*Continued.*

Extent in Stokas.	Character.	Substance.	Age of MS.	Where deposited and in whose possession.
300	B.	C. paper.	Sm. 1626	Rāj Guru, Benares.
380	N.	C. paper.	...	Asiatic Society, Calcutta.
34	B.	C. paper.	...	Rāj Guru, Benares.
18	N.	C. paper.	Sm. 1779	Bābu Harischandra, Benares.
48	N.	C. paper.	...	Bābu Harischandra, Benares.
24	N.	C. paper.	...	Bābu Harischandra, Benares.
168	N.	C. paper.	...	Bābu Sitalaprasād, Benares.
36	N.	C. paper.	Sm. 1779	Bābu Harischandra, Benares.
80	B.	C. paper.	...	Rāj Guru, Benares.
46	N.	C. paper.	...	Bābu Harischandra, Benares.
30	B.	C. paper.	...	Rāj Guru, Benares.
1940	N.	C. paper.	...	Asiatic Society, Calcutta.
300	N.	C. paper.	...	Asiatic Society, Calcutta.
23	N.	C. paper.	...	Bābu Sitalaprasād, Benares.
60	N.	C. paper.	...	Bābu Sitalaprasād, Benares.
46	N.	C. paper.	...	Bābu Harischandra, Benares.
100	N.	C. paper.	Sm. 1909	Bābu Harischandra, Benares.
32	N.	C. paper.	Sm. 1779	Bābu Harischandra, Benares.
74	N.	C. paper.	...	Bābu Harischandra, Benares.
200	N.	C. paper.	...	Bābu Sitalaprasād, Benares.
375	N.	C. paper.	...	Bābu Sitalaprasād, Benares.
4215	N.	C. paper.	Sk. 1216	Pandit Vāmanācharya, Benares.
70	N.	C. paper.	...	Government of India.
18	N.	C. paper.	Sm. 1779	Bābu Harischandra, Benares.
18	N.	C. paper.	Sm. 1779	Bābu Harischandra, Benares.

Vaidika.—*Continued.*

1100	N.	C. paper.	Sm. 1810	Asiatic Society, Calcutta.
900	N.	C. paper.	...	Asiatic Society, Calcutta.
3400	N.	C. paper.	...	Asiatic Society, Calcutta.
120	N.	C. paper.	Sm. 1926	Asiatic Society, Calcutta.
...	N.	C. paper.	Sm. 1819	Asiatic Society, Calcutta.
1100	N.	C. paper.	...	Asiatic Society, Calcutta.
3200	N.	C. paper.	...	Asiatic Society, Calcutta.

Vaidika.—Continued.

No.	Name of MS. in Roman character.	Author.	No. of leaves.	No. of lines on each page.
46	Chayana-paddhati.	Nṛsiṅha.	72	10-11
120	Darsapaurṇamāsa-prāyas-chitta-kārikā.	..	39	10
61	Drāhyāyana-sūtra-tīkā.	Dhanvi Svāmī.	134	11
184	Dvādasāhahotra-prayoga.	..	145	8-10
197	Dvādasāha-prayoga-vṛtti.	..	4½	14-17
4	Grihya-smṛiti.	S'aṅkha.	73	11-12
18	Grihya-sūtra.	S'āṅkhāyana.	86	9
160	Hiranyakesi-sūtra prayoga ratna.	Mahādeva Somayāji.	51	9-10
113	Kalpa Sūtra.	Mās'aka Achārya.	68	7
134	Kausiki S'ikshā.	..	5	8-9
8	Līngapratishṭhā-vidhi.	..	5	11
132	Lomasi S'ikshā.	Garga Achārya.	6	7
199	Mahāvṛata-prayoga.	..	2	12-15
135	Manduka S'ikshā.	Manduka.	10	9
136	Nāradya S'ikshā.	Nārada.	15	9
45	Parva-nirṇaya.	..	20	12-13
200	Pāsukādihotra-prayoga-sūtra	..	22	15-16
198	Paundarika-prayoga.	..	—	4
32	Prāyas'chitta-pradīpa.	..	103	11-12
26	Prayoga-sāra.	Kes'ava Svāmī.	106	14-15
188	Rudra-bhāṣya.	Sāyana Achārya.	27	8-9
187	Rudra-paddhati.	Nārāyana Bhaṭṭa.	62	8-10
9	Sikshā-vivaraṇa.	Sobhākara.	23	13
174	Snāna-paddhati. [drīkā.	Harihara.	18	11-12
165	Śranta-prāyas'chitta-chan-	Viś'vanātha Bhaṭṭa.	54	7-8
186	Subodhinī.	..	73	13
152	Subodhinī.	..	190	11
3	Tribhāṣya-ratna.	..	153	6-7
273	Viś'vādi-mantra-vyākhyā.	..	27	6
107	Vedānuvachana.	..	1	10
151	Vidhyaparādha-prāyas'chitta	..	24	10
161	Vishṇugūḍha.	Vishṇu Upādhyāya.	137	7-10
196	Vrihaspati-sava-prayoga.	Govinda.	2	15-16

Vaidika—Continued.

Extent in Slokas.	Character.	Substance.	Age of MS.	Where deposited and in whose possession.
1500	N.	C. paper.	Sm. 1577	Asiatic Society, Calcutta.
800	N.	C. paper.	Sk. 1866	Asiatic Society, Calcutta.
..	N.	C. paper.	..	Vámana Achárya, Benares.
2500	N.	C. paper.	..	Asiatic Society, Calcutta.
180	N.	C. paper.	..	Asiatic Society, Calcutta.
2000	N.	C. paper.	Sm. 1616	Bábu Sítalaprásád, Benares.
1700	N.	C. paper.	Sm. 1774	Bábu Sítalaprásád, Benares.
1100	N.	C. paper.	Sm. 1718	Asiatic Society, Calcutta.
1090	N.	C. paper.	Sm. 1779	Bábu Harischandra, Benares.
80	N.	C. paper.	Sm. 1926	Asiatic Society, Calcutta.
83	N.	C. paper.	Sm. 1825	Bábu Sítalaprásád, Benares.
58	N.	C. paper.	Sm. 1926	Asiatic Society, Calcutta.
76	N.	C. paper.	..	Asiatic Society, Calcutta.
184	N.	C. paper.	Sm. 1926	Asiatic Society, Calcutta.
250	N.	C. paper.	Sm. 1926	Asiatic Society, Calcutta.
950	N.	C. paper.	Sm. 1815	Asiatic Society, Calcutta.
1000	N.	C. paper.	..	Asiatic Society, Calcutta.
5	N.	C. paper.	..	Asiatic Society, Calcutta.
3000	N.	C. paper.	..	Asiatic Society, Calcutta.
4300	N.	C. paper.	..	Asiatic Society, Calcutta.
163	N.	C. paper.	Sm. 1775	Asiatic Society, Calcutta.
1100	N.	C. paper.	Sm. 1838	Asiatic Society, Calcutta.
720	N.	C. paper.	Sm. 1634	Bábu Sítalaprásád, Benares.
470	N.	C. paper.	Sm. 1912	Asiatic Society, Calcutta.
460	N.	C. paper.	..	Asiatic Society, Calcutta.
2629	N.	C. paper.	Sm. 1814	Asiatic Society, Calcutta.
5650	N.	C. paper.	..	Asiatic Society, Calcutta.
2140	N.	C. paper.	Sm. 1643	Bábu Sítalaprásád, Benares.
300	B.	C. paper.	..	Rájá Jatindramohan Tagore Cal.
20	N.	C. paper.	Sm. 1779	Bábu Harischandra, Benares.
460	N.	C. paper.	Sm. 1866	Asiatic Society, Calcutta.
2200	N.	C. paper.	..	Asiatic Society, Calcutta.
75	N.	C. paper.	..	Asiatic Society, Calcutta.

II. AITHASIKA

II. a. ITIHASA.

No.	Name of MS. in Roman character.	Author.	No. of leaves.	No. of lines on each page.
403	Dhruvānanda-matavyākhyā.	Gopāla S'armā.	122	10
153	Garga Saṁhitā.	Garga Āchārya.	531	..
156	Itihāsa-samutchechaya.	..	143	8-9
400	Mahāvaiṣṭhāvali.	Dhruvānanda Miśra.	115	6-7
402	Miśra.	Miśra Āchārya.	128	5-6
314	Nirdosha-kula-sārāvali.	..	386	9-12
404	Phuliyākula.	..	8	5-6
76	Rājā-sūrjanacharita Kāvya.	Chandra-s'ekhara.	87	10

II. b. PURĀṆA.

181	Agni, P.	Vedavyāsa.	330	9-10
370	Chandī, P.	Mārkaṇḍeya. [bha.	92	5-6
357	Chandī-tikā.	Kāmadeva Kavivalla-	52	7-10
480	Gaṅgū-stava.	..	10	6
149	Kālikā, P.	Vedavyāsa.	221	10-11
359	Mahābhāgavata.	..	191	5-10
333	Purāṇa-sarvasva.	Puruṣottama.	331	4-9
374	Satyannārāyaṇa-vratākathā.	S'ukadeva.	9	6
344	S'ilā-nābhātmya.	..	7	57
123	S'iva Purāṇa.	Vedavyāsa.	747	14
326	Vidvanmanoramā.	Gourivara S'armā.	71	6-7
414	Vṛihaddharma, P.	..	15	7
506	Vṛihannārādiya Purāṇa.	..	119	7

III. KĀVYA

III. a. KĀVYA.

305	Ananda-taraṅgiṇī.	Vechārāma Nyāyālaṅ-	96	4-11
301	Bāla-bodhini.	Chaitanya Dāsa. [kāra	41	9
519	Bālakrihpāśhṭaka.	Satakarana Āchārya.	2	3-6
79	Bhāminivilāsa-kāvya.	Jagannātha.	7	13
441	Chaura-kāvya.	Chora.	6	6-11
68	Damayanti-kathā.	Trivikrama Bhaṭṭa.	140	9

SĀSTRA.

Itihāsa.—*Continued.*

Extent in S'lokas.	Character.	Substance.	Age of MS.	Where deposited and in whose possession.
..	N.	C. paper.	..	Asiatic Society, Calcutta.
1300	N.	C. paper.	..	Asiatic Society, Calcutta.
100	N.	C. Y. paper.	Sk. 1361	Pandit Lohārām S'īroratna, Krishnanagar.
2120	B.	C. Y. paper.	Sk. 1763	Pandit Lohārām S'īroratna, Krishnanagar.
6000	B.	C. Y. paper.	Sk. 1673	Pandit Lohārām S'īroratna, Krishnanagar.
520	B.	C. Y. paper.	..	Pandit Lohārām S'īroratna, Krishnanagar.
9000	B.	C. Y. paper.	..	Pandit Lohārām S'īroratna, Krishnanagar.
..	N.	C. paper.	..	Bābu Harischandra, Benares.

Purāya.—*Continued.*

15000	B.	C. paper.	..	Rājā Jatindramohan Tagore, Calcutta.
12400	B.	C. Y. paper.	..	Rājā Satīs'achandra, Krishnanagar.
1000	B.	C. Y. paper.	..	Rājā Satīs'achandra, Krishnanagar.
205	B.	C. paper.	..	Government of India.
3600	N.	C. paper.	..	Asiatic Society, Calcutta.
4000	B.	C. Y. paper.	..	Rājā Satīs'achandra, Krishnanagar.
8300	B.	C. Y. paper.	Sk. 1593	Rājā Satīs'achandra, Krishnanagar.
500	B.	C. Y. paper.	..	Rājā Satīs'achandra, Krishnanagar.
100	B.	C. Y. paper.	..	Bābu Umānanda Rāy, Krishnanagar.
23093	N.	C. paper.	Sm. 1924	Asiatic Society, Calcutta.
2500	B.	C. Y. paper.	..	Bābu Umānanda Rāy, Krishnanagar.
600	B.	C. Y. paper.	..	Asiatic Society, Calcutta.
3717	B.	C. Y. paper.	..	Government of India.

SĀSTRA.

Kāvya.—*Continued.*

2000	B.	C. Y. paper.	Sk. 1721	Pandit Tāraakanāth Tarkaratna, Hugli.
800	B.	C. Y. paper.	..	Pandit Tāraakanāth Tarkaratna, Hugli.
46	..	C. Y. paper.	..	Novinachandra Bhattāchārya, Kumār- hatta Sivergali, Halisahara.
..	N.	C. paper.	..	Bābu Harischandra, Benares.
436	B.	C. Y. paper.	..	Government of India.
..	N.	C. paper.	Sm. 1914	Bābu Harischandra, Benares.

Kāvya.—Continued.

No.	Name of MS. in Roman character.	Author.	No. of leaves.	No. of lines on each page.
458	Gaṇḍāśhṭaka.	Vālmīkī.	1	9
455	Gaṇḍāśhṭaka.	S'aṅkara Āchārya.	1	7
83	Harivilāsa Kāvya.	Lolimbarāja.	18	10
80	Kalāvilāsa Kāvya.	Kshemendra.	20	14
358	Kāvyakāmadhenu-ṭikā.	Vopadeva.	52	1-6
62	Mādhvavijaya-mahākāvya.	Nārāyaṇa.	59	12
399	Meghadūtātītha-muktāvalī.	Viś'vanātha Miś'ra.	26	10-11
75	Rāmakrishṇa Kāvya.	Sūrya Paṇḍita.	19	7
302	Rāma-līlodaya.	Rāmakānta.	91	33
74	Rādhāvinoda Kāvya.	Rāmachandra Kavi.	11	9
190	Rāmasundara Kāvya. [kara.	Sundara Deva.	24	11
10	Satyanātha-māhātmya-ratnā-	S'aṅkara Āchārya.	117	6-15
52	Saptas'loki-vivṛiti.	Harirāja.	23	9-10
78	Sītārāma-vihāra Kāvya.	Lakshmaṇa Somayāji	42	11
25	Sītārāma-vihāra Kāvya.	Vaidyanātha Sūri.	157	11
397	Subodhā.	Bharata Sena.	27	9-10
221	Tattvadīpikā.	Bhāgīratha Miś'ra.	35	3-8

III. 6.—NĀṬAKA. DRAMA.

124	Chandra-prabhā.	...	48	9
65	Dharmavijaya.	Suklābha Deva.	46	9
85	Dhūrtasamāgama.	Jyotiś'vara. [ta.	14	7
63	Jānakiparinaya.	Rāmabhadra Dikshi-	125	8
154	Karṇasundarī.	...	60	5
84	Karpūramanjarī.	Rojanīvallabha.	48	6
58	Kimpāṇcha-charita.	...	29	8
64	Krishṇabhakti-chandrikā.	Ananta Deva.	33	8
44	Mukundānanda.	Kālīpati.	71	8
125	Muṇḍita-prahasana.	S'iva Jyotirvīt.	34	9
66	Satsaṅga-vijaya.	Vaidyanātha.	19	10
119	Uparāgodavā.	Rudrachandra Deva.	19	7
116	Vasanta-tīlaka.	Varadā Āchārya.	39	8
129	Vijaya-pārijāta.	Harījivana.	147	6

Kāvya.—Continued.

Extent in Slokas.	Character.	Substance.	Age of MS.	Where deposited and in whose possession.
36	B. C. paper.	Government of India.
27	B. C. paper.	Government of India.
..	N. C. paper.	Bábu Harischandra, Benares.
...	B. C. paper.	Sm. 1821	...	Bábu Harischandra, Benares.
800	B. C. Y. paper.	Rájá Sátis'achandra, Krishnanagar.
...	N. C. paper.	Bábu Harischandra, Benares.
1400	B. C. Y. paper.	Pandit Lohárám S'íroratna, Krishnanagar.
...	N. C. paper.	Bábu Harischandra, Benares.
4500	B. C. paper.	Sk. 1780	...	Pandit Tárakanáth Tarkaratna, Hugli.
...	N. C. paper.	Bábu Harischandra, Benares.
700	N. C. paper.	Sm. 1762	...	Asiatic Society, Calcutta.
3000	N. C. paper.	Asiatic Society, Calcutta.
550	N. C. paper.	Asiatic Society, Calcutta.
...	N. C. paper.	Bábu Harischandra, Benares.
...	N. C. paper.	Bábu Harischandra, Benares.
1300	B. C. Y. paper.	Pandit Lohárám S'íroratna, Krishnanagar.
...	B. C. paper.	Rájá Sátis'achandra, Krishnanagar.

Náṭaka. Drama.—Continued.

...	N. C. paper.	Sm. 1915	Bábu Harischandra, Benares.
...	N. C. paper.	Sm. 1914	Bábu Harischandra, Benares.
...	N. C. paper.	...	Bábu Harischandra, Benares.
..	N. C. paper.	Sm. 1914	Bábu Harischandra, Benares.
...	N. C. paper.	...	Bábu Harischandra, Benares.
...	N. C. paper.	Sm. 1657	Bábu Harischandra, Benares.
...	N. C. paper.	...	Bábu Harischandra, Benares.
...	N. C. paper.	Sm. 1914	Bábu Harischandra, Benares.
...	N. C. paper.	Sm. 1914	Bábu Harischandra, Benares.
...	N. C. paper.	Sm. 1915	Bábu Harischandra, Benares.
...	N. C. paper.	Sm. 1914	Bábu Harischandra, Benares.
...	N. C. paper.	Sm. 1914	Bábu Harischandra, Benares.
...	N. C. paper.	Sm. 1918	Bábu Harischandra, Benares.
...	N. C. paper.	Sm. 1730	Bábu Harischandra, Benares.

III. c. CHAMPU.

No.	Name of MS. in Roman character.	Author.	No. of leaves.	No. of lines on each page.
69	Aniruddha-charita.	Devarāja.	202	9
67	Champú-kāvya.	Nīlakaṇṭha Dīkshita.	147	7
70	Champú-rāmāyana.	Lakshmana.	74	8
72	Gopāla-champú.	Jīvarāja.	45	14
115	Mādhava-champú.	Chiranjīva.	30	8
81	Pārijāta-haraṇa-champú.	Krishṇa Kavi.	33	9
73	Rāmachandra-champú.	Viśvanātha Sīṅha.	43	15
71	Vāḷakrishṇa-champú.	Jīvana Kavi.	182	12

III. d. KOSHA-KAVYA.

427	S'ānti-s'ataka.	...	12	6
77	Saptas'atī.	Govardhana Āchārya.	59	8

III. e. UPĀKHYANA. TALES.

82	Mādhavānalopākhyāna.	...	70	10
130	Sīṅhāsana-dvātriṅśat-kathā.	...	65	8
126	Vetāla-panchaviṅśatī.	S'iva-dāsa.	40	11-14
127	Ditto.	S'iva-dāsa Bhaṭṭa.	50	9
128	Ditto.	Jambhala Bhaṭṭa.	52	18

IV. ABHIDHĀNA.

315	Des'īya-rāja-s'ekhara-kosha.	Panchānama [chārya]	3	3-7
471	Dvirūpa-kosha.	Purushottama Deva.		6
354	Nānārtha-s'abda.	Mathures'a.	58	6
223	S'abdabheda-prakāś'a.	S'iva.	3	5
348	Sakāra-bheda.	Purusottama Deva.	2	9-10
351	U'snaviveka.	Gada Sīṅha.	9	4-8

Champú.—*Continued.*

Extent in Stolas.	Character.	Substance.	Age of MS.	Where deposited and in whose possession.
...	N.	C. paper.	Sm. 1915	Bábu Harischandra, Benares.
...	N.	C. paper.	Sm. 1914	Bábu Harischandra, Benares.
...	N.	C. paper.	Sk. 1770	Bábu Harischandra, Benares.
...	N.	C. paper.	...	Bábu Harischandra, Benares.
...	N.	C. paper.	...	Bábu Harischandra, Benares.
...	N.	C. paper.	...	Bábu Harischandra, Benares.
...	N.	C. paper.	...	Bábu Harischandra, Benares.
...	N.	C. paper.	Sk. 1914	Bábu Harischandra, Benares.

Kosha-kávyā.—*Continued.*

234	B.	C. Y. paper.	1775	Government of India.
...	N.	C. paper.	...	Bábu Harischandra, Benares.

Upákhyāna.—*Continued.*

...	N.	C. paper.	...	Bábu Harischandra, Benares.
1730	N.	C. paper.	...	Bábu Harischandra, Benares.
1400	N.	C. paper.	Sm. 1652	Bábu Harischandra, Benares.
1200	N.	C. paper.	Sm. 1779	Bábu Rájendralála Mitra, Calcutta.
14000	B.	C. paper.	Sm. 1926	Bábu Rájendralála Mitra, Calcutta.

LEXICOGRAPHY.

90	B.	C. Y. paper.	...	Rájá Satís'achandra, Krishnanagar.
80	B.	C. paper.	...	Government of India.
2000	B.	C. Y. paper.	...	Bábu Umánanda Ráy, Krishnanagar.
...	B.	C. paper.	...	Rájá Satís'achandra, Krishnanagar.
81	B.	C. Y. paper.	...	Bábu Umánanda Ráy, Krishnanagar.
250	B.	C. Y. paper.	...	Rájá Satís'achandra, Krishnanagar.

V. VYAKARANA.

No.	Name of MS. in Roman character.	Author.	No. of leaves.	No. of lines on each page.
449	Āsubodha-tikā.	Durgādāsa.	137	7-9
515	Duga-vākya-prabodha.	Kulachandra.	72	4
423	Harināmāmṛita.	Jiva Gos'vāmi.	31	7
514	Kātantrapariśiṣṭa.	Śrīpati Datta.	112	6
345	Kātantra-vṛitti.	Śrīpati Datta.	144	10-12
513	Kātantravṛitti-tikā.	Durgasiṅha.	179	7
53	Mahābhāṣya.	Patanjali.	1101	9-10
352	Mugdhabodha-pariśiṣṭa.	Kāśis'vara.	93	4
395	Mugdhabodha-tikā. [dīāra.	Rāmānanda Āchārya.	83	5-9
158	Sabdendu-s'ekhara-doshod-	Manyu-deva.	102	9-10

VI. CHHANDAS.

1	Chhandas Sutra.	Piṅgala.	52	7-8
191	Piṅgala S'āstra.	16	15
157	Sukavi-hṛidayānandinī.	Sulhana.	54	11-13
19	Vaidika-chhanda-prakāś'a.	Vināyaka.	12	10-14
166	Vṛitta-ratnākara.	Kedāra Bhaṭṭa.	8	10-12

VII. ALANKA'RA.

321	Kavya-prakāś'a-rahasya-prakāś'a.	Rāmanātha Vidyāvā-chaspati.	116	7-8
297	Kāvyāḍars'a-vyākhyā.	6	8-9

VIII. JYOTIH S'A'STRA.

250	Adbhuta-charita.	Īs'vara.	14	7
465	Adbhuta Śārasaṅgraha.	Navadvīpa.	20	6
350	Divyachudā-maṇi.	Chūdāmaṇi.	15	2-7
327	Grantha-saṅgraha.	Prajāpati Dāsa.	14	5-8
487	Grantha-saṅgraha.	Prajāpati Dāsa.	10	9-10
226	Jyotih-sāra. [karana.	Halāyudha Mīs'ra.	11	5-7
349	Kerali-sammata-koshthipro-	Kerali.	10	5-7
323	Koshtli-pradīpa.	S'rīnātha Bhaṭṭa.	18	7-9
204	Muhurta-sarvasva.	Raghuvira.	26	11-12
341	Nārāyaṇīya-prasnāvali.	5	6-7

GRAMMAR.

Extent in Slokas.	Character.	Substance.	Age of MS.	Where deposited and in whose possession.
4315	B.	C. Y. paper.	...	Government of India.
760	B.	C. Y. paper.	...	Government of India.
581	B.	C. Y. paper.	...	Government of India.
3219	B.	C. Y. paper.	...	Government of India.
5000	B.	C. Y. paper.	...	Rājā Satīś'achandra, Krishnanagar.
5340	B.	C. Y. paper.	...	Government of India.
22000	N.	C. paper.	...	Asiatic Society, Calcutta.
800	B.	C. Y. paper.	Sk. 1709	Rājā Satīś'achandra, Krishnanagar.
1230	B.	C. Y. paper.	Sk. 1622	Pandit Lohārām Sīroratna, Krishna-
2500	N.	C. paper.	...	Asiatic Society, Calcutta. [uagar.

VERSIFICATION.

1275	N.	C. paper.	Sm. 1832	Vāmāna Āchārya, Benares.
...	N.	C. paper.	...	Bābū Harischandra, Benares.
1000	N.	C. paper.	...	Asiatic Society of Bengal.
340	N.	C. paper.	...	Bābū Sitalaprasād, Benares.
200	N.	C. paper.	Sk. 1801	Asiatic Society of Bengal.

RHETORIC.

1800	B.	C. Y. paper.	...	Rājā Satīś'achandra, Krishnanagar.
300	B.	C. Y. paper.	...	Pandit Kalikrishna Gaṅgopādhyā, Mahārājnagar Vicrampur, Dhākā.

ASTRONOMY AND ASTROLOGY.

393	B.	C. paper.	...	Rājā Jatindramohan Tagore, Calcutta.
390	B.	C. Y. paper.	...	Government of India.
400	B.	C. Y. paper.	...	Bābū Umānanda Rāy, Krishnanagar.
200	B.	C. Y. paper.	...	Bābū Umānanda Rāy, Krishnanagar.
235	B.	C. Y. paper.	...	Government of India.
...	B.	C. paper.	...	Rājā Satīś'achandra, Krishnanagar.
250	B.	C. Y. paper.	...	Bābū Umānanda Rāy, Krishnanagar.
250	B.	C. Y. paper.	...	Bābū Umānanda Rāy, Krishnanagar.
450	N.	C. paper.	Sm. 1818	Asiatic Society, Calcutta.
125	B.	C. Y. paper.	...	Bābū Umānanda Rāy, Krishnanagar.

Jyotih S'āstra.—Continued.

No.	Name of MS. in Roman character.	Author.	No. of leaves.	No. of lines on each page.
162	Pārasika-prakās'a.	Vedānga Rāya.	21	13
324	Panchapakshi-tikā.	Rāghavanandana.	20	9
488	Prasna-Kaumudī,	Vibhākara Achārya.	10	8
328	Sakunadīpikā.	Gaṇeśa.	6	8
337	Sārāvalī.	Kalyāna Varmā.	103	6-7
306	Siddhānta-manimanjari.	Vechārāma Nyāyālaṅkara.	22	3-9
420	Sisū-bodhinī.	Sīva Chakravartī.	69	4
325	Suddhi-dīpikā.	Srīnivāsa.	85	4-5
225	Ulkādisvarupa.	S'iva.	18	7-8
47	Yoga-yātrā-vivarana.	Bhaṭṭotpala.	61	10-11

IX. SMRITI.

138	Achāra-dīpa.	Nāgadeva Bhaṭṭa.	53	10-11
311	Achāra-mālā.	Nidhirāma Sarmā.	42	6-7
5	Dānachandrikā.	Divākara Bhaṭṭa.	116	9
278	Dānasāgara.	Vallāla Sena.	229	8
312	Dānavākyāvalī.	...	109	6-7
413	Dolārohana-paddhati.	Vidyānivāsa.	37	6
275	Dvaita-nirṇaya.	Vāchaspati Miśra.	102	7
475	Gāyatri-hridaya.	.. [nana.	6	5
277	Kāla-nirṇaya.	Gopāla Nyāyapañchā-	42	6
201	Karma-paddhati.	...	20	9-10
376	Kṛitya-rāja.	...	72	5-8
426	Madana-pārijāta.	Vis'ves'vara Bhaṭṭa.	81	7
29	Mantrārtha-bhāshya.	...	9	12
279	Nirṇayāmṛita.	Sūrya Sena.	68	6
393	Pipitakidvādas'ivṛata.	...	4	5
43	Pratāpa-nārasīṅha.	Rudra Deva.	45	9-10-11
415	Prayaschitta-viveka.	Sulapāni Bhaṭṭa.	156	7-8
346	Raja-dharma-kaustubha.	Ananta Deva.	79	6-8
338	Rasayātrā-paddhati.	Raghunandana.	4	4-6
185	Sambandha-nirṇaya.	Gopāla Nyāyapañchā- nana.	7	10-11

Jyotih S'ástra.—Continued.

Extent in Slokas.	Character.	Substance.	Age of MS.	Where deposited and in whose possession.
...	N.	C. paper.	...	Bábu Harischandra, Benares.
200	B.	C. Y. paper.	...	Bábu Umánanda Ráy, Krishnanagar.
345	B.	C. Y. paper.	...	Government of India.
100	B.	C. Y. paper.	...	Bábu Umánanda Ráy, Krishnanagar.
3100	B.	C. Y. paper.	...	Rájá Satís'achandra, Krishnanagar.
400	B.	C. Y. paper.	Sk. 1737	Pandit Tárakanátha Tarkaratna, Hugli.
700	B.	Palm leaf.	Sk. 1579	Government of India.
1000	B.	C. Y. paper.	...	Bábu Umánanda Ráy, Krishnanagar.
...	B.	C. paper.	...	Rájá Satís'achandra, Krishnanagar.
1800	N.	C. paper.	Sm. 1853	Asiatic Society, Calcutta.

LAW.

850	N.	C. paper.	...	Asiatic Society, Calcutta.
800	B.	C. Y. paper.	...	Rájá Satís'achandra, Krishnanagar.
2300	N.	C. paper.	...	Asiatic Society, Calcutta.
3500	B.	C. paper.	Sk. 1728	Rájá Jatindramohan Tagore, Calcutta.
1500	B.	C. Y. paper.	Sk. 1685	Rájá Satís'achandra, Krishnanagar.
500	B.	C. paper.	...	Government of India.
2500	B.	C. paper.	...	Rájá Jatindramohan Tagore, Calcutta.
90	B.	C. Y. paper.	...	Government of India.
500	B.	C. paper.	...	Rájá Jatindramohan Tagore, Calcutta.
350	N.	C. paper.	Sm. 1638	Asiatic Society, Calcutta.
2500	B.	C. Y. paper.	...	Rájá Satís'achandra, Krishnanagar.
1913	N.	C. paper.	...	Government of India.
250	N.	C. paper.	...	Bábu Harischandra, Benares.
700	B.	C. paper.	...	Rájá Jatindramohan Tagore, Calcutta.
80	B.	C. Y. paper.	...	Pandit Lohárám S'iroratna, Krishnanagar.
1200	N.	C. paper.	Sk. 1724	Asiatic Society, Calcutta.
4000	B.	C. paper.	Sk. 1737	Asiatic Society, Calcutta.
1600	B.	C. Y. paper.	...	Rájá Satís'achandra, Krishnanagar.
80	B.	C. Y. paper.	Sk. 1749	Bábu Umánanda Ráy, Krishnanagar.
...	N.	C. paper.	...	Asiatic Society, Calcutta.

Smṛiti.—Continued.

No.	Name of MS. in Roman character.	Author.	No. of leaves.	No. of lines on each page.
298	Saṅkalpa-chandrikā.	Raghunandana.	4	4-7
339	Saṅkalpa-durga-bhañjana.	Chandrasekhara.	9	7-8
15	Saṅskāra-paddhati.	Kamalākāra.	62	8-9
159	Saṅskāra-prayoga.	Kamalākāra Bhaṭṭa.	60	8-9
276	Saṅskāra-vādārtha.	...	5	7
272	Sāra-saṅgraha.	Chandrasekhara Vā-chaspati.	103	6
518	Smṛiti-chandra.	Bhavadeva Nyāyālaṅkāra.	114	7-11
320	Smārta-vyāvasthārṇava.	Raghunātha.	44	4-6
430	Srāddhavidhi.	Vāchaspati Miśra.	56	6
20	Suddhi-chandrikā.	Kṛṣṇa Bhaṭṭa.	14	9-10
21	Suryārghya-dāna-paddhati.	...	15	9
150	Triṅśāchehlloki-vivarṇa-sā- roddhāra.	Saṃbhū Bhaṭṭa. [na.	39	12
296	Vākya-tattva.	Siddhānta Pañchāna-	13	5-6
439	Vāstu-homa.	...	4	4-5
401	Vyavasthā-sāra.	Nārāyaṇa Śarmā.	145	6-7
307	Yatyāchāra-saṅgraha.	Viśveśvara Śaṅkṛatī.	1	11
418	Yati-bhushaṇī.	Rāmaṇanda Tīrtha.	10	7
271	Yukti-kalpa-taru.	Bhoja Naraṇpati.	73	7

X. SANGITA ŚĀSTRĀ.

322	Pañchamasāra-saṅhitā.	Nārada.	11	3-5
389	Saṅgīta-dāmodara.	Subhaṅkara.	121	4
318	Saṅgīta-nārāyaṇa.	Purusottma-Miśra.	80	5-7

XI. ŚILPĀ ŚĀSTRĀ.

--	--	--	--	--

Sūriti.—Continued.

Extent in S'lokas.	Character.	Substance.	Age of MS.	Where deposited and in whose possession.
100 B.	C. Y. paper.	Pandit Kālikrishṇa Gaṅgopādhyāya, Ma- harājnagar, Vicrampur, Dacca.
500 B.	C. Y. paper.	Rājā Sātis'achandra, Krishnanagar.
1140 N.	C. paper.	Sm. 1791	...	Asiatic Society, Calcutta.
800 N.	C. paper.	Sm. 1760	...	Asiatic Society, Calcutta.
380 B.	C. paper.	Rājā Jatindramohan Tagore, Calcutta.
2000 B.	C. paper.	Rājā Jatindramohan Tagore, Calcutta.
72 B.	C. Y. paper.	Ishanchandra Chudāmāpi, Kumarhaṭṭa- validamata Hālisahara, 24-Pergunnahs.
900 B.	C. Y. paper.	Rājā Sātis'achandra, Krishnanagar.
1700 B.	C. Y. paper.	Nimāichandra Shromoni, Krishnanagar.
325 N.	C. paper.	Asiatic Society, Calcutta.
260 N.	C. paper.	Sk. 1695	...	Asiatic Society, Calcutta.
1200 N.	C. paper.	Asiatic Society, Calcutta.
260 B.	C. Y. paper.	Pandit Kālikrishṇa Gaṅgopādhyāya, Ma- harājnagar, Vikrampur, Dacca.
56 B.	C. Y. paper.	Government of India.
100 B.	C. Y. paper.	Sk. 1720	...	Pandit Lohārān S'iroratna, Krishnanagar.
25 B.	C. Y. paper.	Bābu Hitlāla Miśra, Mānkār, Burdwan.
170 B.	C. Y. paper.	Government of India.
2016 B.	C. paper.	Rājā Jatindramohan Tagore, Calcutta.

MUSIS.

200 B.	C. Y. paper.	Bābu Umānanda Rāy, Krishnanagar.
5000 B.	Palm leaf.	Sk. 1643	...	Rājā Sātis'achandra, Krishnanagar.
1500 B.	C. Y. paper.	Rājā Sātis'achandra, Krishnanagar.

ART.

--	--	--	--	--

XII. KA'MA S'ASTRA.

No.	Name of MS. in Roman character.	Author.	No. of leaves.	No. of lines on each page.
183	Kāma-sūtra.	Vātsyāyana.	60	17
375	Pañchasāyaka.	Jyotirīśvara.	43	5

XIII. DARSANA

XIII. a. SĀṆKHYA S'ASTRA.

468	Sāṅkhya-kāumudī.	Rāma-Kṛishṇa.	40	5
-----	------------------	---------------	----	---

XIII. b. NYĀYA S'ASTRA.

495	Anumiti Rahasya.	Mathurānātha Tarkavāgīśa.	9	8
366	Akhyātavāda Tippanī.	Bhavananda Tarkavāgīśa.	45	5-6
144	Apeksha-budheranekatvasaṅkhyā-hetutva vichāra.	...	4	15-16
137	Balabhadra-sandarbhā.	Balabhadra.	18	8-9
143	Laukika-vishayatā Vichāra.	...	4	15-16
365	Dārthakhaṇḍana-Tippanī.	Rāmabhadra Sārva-bhauma.	30	5-6
511	Pakshatā Tippanī.	Jagadīśa Tarkalāṅkāra.	26	7
505	Pakshatā Rahasya.	Mathurānātha Tarkavāgīśa.	7	8
139	Pramāṇa-paddhati.	Jayatīrtha.	38	9
517	S'abda-chintāmanyāloka.	Jayadhara Upādhyāya Tarkachūdāmaṇi Miśra.	133	6
367	Sabdakhaṇḍa Tippanī.	Mathurānātha.	47	6-9
194	Sabdasakti-prakāśikā-prabodhini.	Rāmabhadra Siddhānta-vāgīśa.	43	12
396	Sabdārthasāra-mañjarī.	Jayakṛishṇa S'armā.	28	5-6
499	Sāmānyābhāva Rahasya.	Mathurānātha Tarkavāgīśa.	2	8

EROTICS.

Extent in Slokas.	Character.	Substance.	Age of MS.	Where deposited and in whose possession.
1250	N. C.	paper.	Sk. 1791	Asiatic Society, Calcutta.
1052	B. C.	Y. paper.	...	Rājā Satīś'achandra, Krishnanagar.

S'A'STRA.

Sāṅkhya S'āstra.—*Continued.*

760	B. C.	Y. paper.	...	Government of India.
-----	-------	-----------	-----	----------------------

Nyāya S'āstra.—*Continued.*

325	B. C.	Y. paper.	...	Government of India.
1230	B. C.	Y. paper.	...	Rājā Satīś'achandra, Krishnanagar.
140	N. C.	paper.	Sm. 1780	Asiatic Society, Calcutta.
272	N. C.	paper.	...	Asiatic Society, Calcutta.
140	N. C.	paper.	Sm. 1780	Asiatic Society, Calcutta.
500	B. C.	Y. paper.	...	Rājā Satīś'achandra, Krishnanagar.
280	B. C.	Y. paper.	...	Government of India.
343	B. C.	Y. paper.	...	Government of India.
800	N. C.	paper.	...	Asiatic Society, Calcutta.
4256	B. C.	Y. paper.	...	Government of India.
1600	B. C.	Y. paper.	...	Rājā Satīś'achandra, Krishnanagar.
1300	N. C.	paper.	...	Asiatic Society, Calcutta.
500	B. C.	Y. paper.	Sk. 1775	Pandit Lohārām S'iroratna, Krishnanagar.
88	B. C.	Y. paper.	Sk. 1697	Government of India.

Nyāya S'āstra.—Continued.

No.	Name of MS. in Roman character.	Author.	No. of leaves.	No. of lines on each page.
504	Sāmānyalakṣhaṇā Rahasya.	Mathurānātha Tarkavāgis'a.	10	8
509	Sāmānyābhāva Tīppanī.	Mathurānātha Tarkavāgis'a.	7	9
394	Samāsa-vāda.	Govinda Chakravarti.	17	6
516	Siddhāntadīpa.	Mahes'vara Bhaṭṭāc'hārya.	61	5
497	Sūha-vyāghra Rahasya.	Mathurānātha Tarkavāgis'a.	2	8
510	Sūha-vyāghra Tīppanī.	Jagadis'a Tarkalaṅkāra.	5	9
142	Smṛiti-saṅskara-vīchāra.	..	9	15-17
164	Tarkāmṛita-taraṅginī.	Mukunda Bhaṭṭa.	26	12
512	Tārā-rahasya-vṛttikā.	Saṅkara Achārya.	121	6
502	Tarka Rahasya.	Mathurānātha Tarkavāgis'a.	6	8
507	Tarka Tīppanī.	Jagadis'a Tarkalaṅkāra Bhaṭṭāc'hārya.	10	9
145	Vāyu-pratyakṣa-vīchāra.	...	2	16
500	Viśeshavyāpti Rahasya.	Mathurānātha Tarkavāgis'a.	13	8
498	Vyadhikarāṇa-dharmāvachchhinnābhava.	Mathurānātha Tarkavāgis'a.	5	8
501	Vyāptigrāhopāya Rahasya.	Mathurānātha Tarkavāgis'a.	9	9
496	Vyāptipañchaka Rahasya.	Mathurānātha Tarkavāgis'a.	6	8
503	Vyāptyanugama Rahasya.	Mathurānātha Tarkavāgis'a.	2	8
508	Vyāptyanugama Tīppanī.	Mathurānātha Tarkavāgis'a.	7	9

XIII. c. VAIS'ESHIKA S'ĀSTRA.

--	--	--	--

XIII. d. MIMĀṆSĀ S'ĀSTRA.

299	Mimāṇsā-nyāya-prakāśā.	Āpadeva.	53	10-13
-----	------------------------	----------	----	-------

Nyāya S'āstra.—*Continued.*

Extent in Slokas.	Character.	Substance.	Age of MS.	Where deposited and in whose possession.
400	B. C. Y. paper	Government of India.
187	B. C. Y. paper.	Government of India.
400	B. C. Y. paper.	Sk. 1775	Pandit Lohārām S'īroratna, Krishnanagar.	
587	B. C. Y. paper.	Government of India.
82	B. C. Y. paper.	Government of India.
75	B. C. Y. paper.	Government of India.
350	N. C. paper.	Sm. 1780	Asiatic Society, Calcutta.	
360	N. C. paper.	Asiatic Society, Calcutta.
2500	B. C. Y. paper.	Government of India.
249	B. C. Y. paper.	Government of India.
721	B. C. Y. paper.	Government of India.
75	N. C. paper.	Sm. 1780	Asiatic Society, Calcutta.	
572	B. C. Y. paper.	Government of India.
210	B. C. Y. paper.	Government of India.
408	B. C. Y. paper.	Government of India.
264	B. C. Y. paper.	Government of India.
100	B. C. Y. paper.	Government of India.
80	B. C. Y. paper.	Government of India.

Vais'eshika S'āstra.—*Continued.*

--	--	--	--	--

Mīmāṃsā S'āstra.—*Continued.*

2500	B. C. Y. paper.	...	Pandit Tārakanātha Tarkaratna, Hugli.
------	-----------------	-----	---------------------------------------

XIII. e. VEDĀNTA.

No.	Name of MS. in Roman character.	Author.	No. of leaves.	No. of lines on each page.
483	Aparokṣhānubhūti.	S'aṅkara Āchārya.	4	10-13
176	Ātmajñānopadeś'avidhi.	S'aṅkara Āchārya.	2½	11
175	Bāla-bodhinī. [s'ini.	S'aṅkara Āchārya. [ti.	4	9-11
177	Bāla-bodhinī-bhāva-prakā-	Rāmachandra Sarasva	13	10-13
419	Dars'ana-kalikā.	Rāmānanda Tīrtha.	5	8
300	Muktitattva.	Rāmānanda S'vāmī.	24	6-9
308	Pañchikaraṇa Vārttika.	Sūres'vara Āchārya.	8	8-16
309	Prasthāna-bheda.	Madhusūdana Saras-	5	12
303	Siddhānta-gītā.	... [vati.	9	7-22
343	Siddhānta Saṅgraha.	Apyayī Dīkṣhita.	46	2-12
60	Siddhānta-leś'atīkā. [dha.	...	72	15
30	Tattva-prakāś'ikā-bhāva-bo-	Raghuttama Yati.	361	...
189	Uttaragītā Bhāṣhya.	Gauḍapāda Āchārya.	31	9-11
178	Vakyavritti.	S'aṅkara Āchārya.	8	11
340	Vāsishṭhasāra.	...	16	7-8
342	Vedāntārtha-saṅgraha.	S'rīrāma S'armā.	16	9-12
48	Vivaraṇaprameya-saṅgraha.	...	88	10

XIII. f. YOGA.

251	Dattātreyā Saṅhitā.	Dattātreyā.	9	6
254	Gheraṇḍa Saṅhitā.	Gheraṇḍa.	19	6
451	Gorakṣha-s'ataka.	...	4	11
249	Haṭha-dīpikā.	Svātmārāma.	14	8
412	Nādi-jñāna-dīpikā.	...	3	9
213	Yoga-chandrikā.	...	7	6-7
453	Yoga-vivaraṇa.	Vas'ishṭha.	8	6-8

XIII. g. DĀRSANIKĀ.

167	Tatvaparakāsa.	Bhoja Deva.	5	9
-----	----------------	-------------	---	---

Vedānta.—*Continued.*

Extent in Ślokas.	Character.	Substance.	Age of MS.	Where deposited and in whose possession.
152	B. C. Y. paper.	Government of India.
48	N. C. paper.	Asiatic Society, Calcutta.
90	N. C. paper.	Asiatic Society, Calcutta.
550	N. C. paper.	Asiatic Society, Calcutta.
80	B. C. Y. paper.	Government of India.
720	B. C. Y. paper.	Pandit Tāraṇātha Tarkaratna, Hugli.
100	B. C. Y. paper.	Bābu Hitlāla Miśra, Mānkar, Burdwan.
66	B. C. Y. paper.	Bābu Hitlāla Miśra, Mānkar, Burdwan.
2700	B. E. paper.	Sk. 1787	...	Pandit Tāraṇātha Tarkaratna, Hugli.
1200	B. C. Y. paper.	Bābu Umānanda Rāy, Krishnanagar.
...	N. C. paper.	Pandit Vāmana Āchārya, Benares.
9580	N. C. paper.	Asiatic Society, Calcutta.
600	N. C. paper.	Asiatic Society, Calcutta.
250	N. C. paper.	Asiatic Society, Calcutta.
320	B. C. Y. paper.	Bābu Umānanda Rāy, Krishnanagar.
500	B. C. Y. paper.	Bābu Umānanda Rāy, Krishnanagar.
2350	N. C. paper.	Asiatic Society, Calcutta.

Yoga.—*Continued.*

225	B. C. paper.	Rājā Jatindramohan Tagore, Calcutta.
456	B. C. Y. paper.	Government of India.
328	B. C. paper.	Rājā Jatindramohan Tagore, Calcutta.
448	B. C. paper.	Rājā Jatindramohan Tagore, Calcutta.
70	B. C. paper.	Sk. 1729	...	Government of India.
...	B. C. paper.	Rājā Satis'achandra, Krishnanagar.
228	B. C. paper.	Government of India.

Dārsanika.—*Continued.*

95	B. C. paper.	Asiatic Society, Calcutta.
----	--------------	-----	-----	----------------------------

XIV. BHAKTI

No.	Name of MS. in Roman character.	Author.	No. of leaves.	No. of lines on each page.
421	Bhagavadbhakti-vilāsa.	Gopāla Bhaṭṭa.	41	10-13
192	Sadāchāra-saṅgraha.	...	98	11-13
422	S'ribhakti-ratnāvalī.	Vishṇu Puri.	104	7
243	Urdhvamnāya Saṁhitā.	Nārada.	14	9

XV. TANTRA

319	Āchārasāra-prakarana.	...	22	5
470	Achārasāra T.	...	5	6
269	Āgama-chandrikā.	Rāmakṛishṇa.	61	7
263	Āgamasāra.	Raghumaṇi.	109	7
330	Anandadīpanī-ṭīkā.	Brahmānanda Sarasvatī.	35	5-6
456	Annadākalpa. [stava.	...	47	7
379	Annapurṇā-sahasra-nāma-	...	9	6-8
388	Ashtādāśottara-s'atas'loki.	S'ivachandra.	20	4
440	Bhagavatī-gītā.	...	10	9-10
378	Bhavanī-stava-s'ataka.	...	9	3-6
408	Brahmajñāna-mahātānta.	...	17	11
411	Brahmajñāna T.	...	5	8
294	Brahmaṇḍa T.	Nārāyaṇa.	17	7
266	Chintāmaṇi T. [tra.	...	11	7
353	Dakārādi-sahasranāma-sto-	...	20	5-6
91	Dakṣiṇā-kalpa.	[vāgīs'a. Haragovinda Tantra-	53	8
459	Devī-kavacha.	...	2	10
461	Durgā-dādināma-stotra.	...	12	8
476	Gaurī-kanchulīkā.	...	15	7
481	Gāyatribrāhmaṇollāsa T.	...	38	6
398	Graha-yāmala T.	...	43	5-10
445	Guru-gītā. [ṭīkā.	...[chaspati.	6	7-10
329	Gurupādūkā-pañchaka-stotra	Durgādāsa Vidyāvā-	8	5-6
424	Isāna Saṁhitā.	...	9	5
381	Japa-rahasya.	...	1	7-9
286	Jñānānanda-taranginī.	S'īromaṇi.	130	8
444	Jñāna T.	...	8	6-7

S'ASTRA.

Extent in Slokas.	Character.	Substance.	Age of MS.	Where deposited and in whose possession.
1760	B. C. Y. paper.	Government of India.
3600	N. C. paper.	Asiatic Society, Calcutta.
2086	B. C. Y. paper.	Sk. 1640	...	Government of India.
252	B. C. paper.	Rájá Jatindramohan Tagore, Calcutta.

S'ASTRA.

250	B. C. Y. paper.	Sk. 1693	Rájá Satís'achandra, Krishnanagar.
95	B. Y. paper.	...	Government of India.
1525	B. C. paper.	...	Rájá Jatindramohan Tagore, Calcutta.
3052	B. C. paper.	...	Rájá Jatindramohan Tagore, Calcutta.
800	B. C. Y. paper.	Sk. 1743	Bábu Umánanda Ráy, Krishnanagar.
700	B. C. paper.	...	Government of India.
200	B. C. Y. paper.	...	Rájá Satís'achandra, Krishnanagar.
160	B. C. Y. paper.	...	Rájá Satís'achandra, Krishnanagar.
78	B. Y. paper.	...	Government of India.
150	B. C. Y. paper.	...	Rájá Satís'achandra, Krishnanagar.
340	B. C. Y. paper.	...	Government of India.
120	B. C. Y. paper.	Sk. 1729	Government of India.
200	B. C. paper.	...	Rájá Jatindramohan Tagore, Calcutta.
264	B. C. paper.	...	Rájá Jatindramohan Tagore, Calcutta.
200	B. C. Y. paper.	...	Bábu Umánanda Ráy, Krishnanagar.
1000	B. C. paper.	...	Rájá Jatindramohan Tagore, Calcutta.
75	B. C. paper.	...	Government of India.
246	B. C. Y. paper.	...	Government of India.
330	B. C. Y. paper.	...	Government of India.
825	B. C. paper.	...	Government of India.
400	B. C. Y. paper.	...	Pandit Lohárám S'iroratna, Krishnanagar.
195	B. C. Y. paper.	...	Government of India.
120	B. C. Y. paper.	...	Bábu Umánanda Ráy, Krishnanagar.
181	B. C. Y. paper.	...	Government of India.
50	B. C. Y. paper.	...	Rájá Satís'achandra, Krishnanagar.
2000	B. C. paper.	...	Rájá Jatindramohan Tagore, Calcutta.
83	B. C. Y. paper.	...	Government of India.

Tantra.—Continued.

No.	Name of MS. in Roman character.	Author.	No. of leaves.	No. of lines on each page.
265	Kavalya T.	...	7	8
362	Kálárkarudra puja-paddhati.	...	8	6-7
335	Káliká-mábhátmya.	...	12	5
416	Káli-stavarāja.	...	2	6-7
409	Káli-sahasranāma-stotra.	...	5	6-8
313	Kāmarūpiya-nibandha.	...	80	3-6
270	Kaulikārchana-dīpikā.	Jagadānanda.	62	8
331	Krama-chandrikā.	Ratnagarbha Sārva-	74	7-8
290	Kulārṇava T.	...[bhauma.	69	9
372	Kumārikavachollāsa.	...	3	5-6
473	Karpūra-stava-ṭikā.	...	9	8
288	Lingārchana T.	...	69	5-6
391	Mohākālarudrodita-stotra.	...	2	5-6
356	Mahāsoḍhā-nyāsa.	...	9	7-8
382	Mahāsoḍhā-nyāsa.	Virupāksha.	9	7-8
289	Mahā-nirvāna T.	...	125	6
380	Mālā-saṅskāra.	...	1	4-5
193	Mānasa-pūjana.	Vijayarāma Achārya.	26	9-10
425	Mātrikā-kosha.	...	9	10
469	Muṇḍamālā T.	...	13	5
293	Nigama-kalpa-druma.	...	36	4
407	Nigama-tattva-sāra.	...	4	9-14
463	Nīla T.	...	25	7
285	Nirottara T.	...	108	4
363	Nisācharapuja-paddhati.	...	2	7-8
373	Padma-puspāñjali-stotra.	S'aṅkara Achārya.	8	4-6
295	Pichchibilā T.	...	19	7
446	Piṭha-nirṇaya.	...	7	3
460	Purascharaṇa-viveka.	...	3	6-8
457	Purascharaṇa-rasollāsa.	...	32	7
450	Purascharaṇa-vidhi.	...	2	10
452	Purnānanda-chakra-nirūpa-	RāmavallabhaS'armā.	12	10
383	Rādhā T. [pa-ṭikā.	...	6	5
406	Kāma-rupayātrā-paddhati.	Holirāma S'armā.	89	7
292	Rudra-yāmala T.	...	258	7

Tantra.—Continued.

Extent in Slokas.	Character.	Substance.	Age of MS.	Where deposited and in whose possession.
224	B. C. paper.	Rájá Jatindramohan Tagore, Calcutta.
100	B. C. Y. paper.	Rájá Satís'achandra, Krishnanagar.
230	B. C. Y. paper.	Rájá Satís'achandra, Krishnanagar.
36	B. C. Y. paper.	Government of India.
100	B. C. Y. paper.	Government of India.
1000	B. Palm leaf.	Rájá Satís'achandra, Krishnanagar.
1860	B. C. paper.	Rájá Jatindramohan Tagore, Calcutta.
2220	B. C. Y. paper.	Rájá Satís'achandra, Krishnanagar.
2000	B. C. paper.	Rájá Jatindramohan Tagore, Calcutta.
80	B. C. Y. paper.	Rájá Satís'achandra, Krishnanagar.
126	B. C. paper.	Sk. 1726	...	Government of India.
1000	B. C. paper.	Rájá Jatindramohan Tagore, Calcutta.
50	B. C. Y. paper.	Rájá Satís'achandra, Krishnanagar.
150	B. C. Y. paper.	Rájá Satís'achandra, Krishnanagar.
200	B. C. Y. paper.	Rájá Satís'achandra, Krishnanagar.
3600	B. C. paper.	Rájá Jatindramohan Tagore, Calcutta.
20	B. C. Y. paper.	Rájá Satís'achandra, Krishnanagar.
450	N. C. paper.	Asiatic Society, Calcutta.
270	B. C. Y. paper.	Sk. 1727	...	Government of India.
187	B. C. paper.	Government of India.
600	B. C. paper.	Rájá Jatindramohan Tagore, Calcutta.
125	B. C. Y. paper.	Government of India.
587	B. C. Y. paper.	Government of India.
2000	B. C. paper.	Rájá Jatindramohan Tagore, Calcutta.
50	B. C. Y. paper.	Rájá Satís'achandra, Krishnanagar.
200	B. C. Y. paper.	Rájá Satís'achandra, Krishnanagar.
250	B. C. paper.	Rájá Jatindramohan Tagore, Calcutta.
80	B. C. Y. paper.	Government of India.
63	B. C. Y. paper.	Government of India.
488	B. C. paper.	Government of India.
60	B. C. Y. paper.	Government of India.
750	B. C. paper.	Sk. 1717	...	Government of India.
120	B. C. Y. paper.	Rájá Satís'achandra, Krishnanagar.
1780	B. C. Y. paper.	Sk. 1755	...	Government of India.
9000	B. C. Y. paper.	Rájá Jatindramohan Tagore, Calcutta.

Tantra.—Continued.

No.	Name of MS. in Roman character.	Author.	No. of leaves.	No. of lines on each page.
405	S'akti-saṅgama T.	...	319	3
369	Sambhunātharchana.	...	5	5
472	Sandhyā-paddhati. [dhi.	...	7	8
387	Saṅkshēpa-purascharaṇa-vi-	...	6	6
447	Sarasvati T.	...	5	7
428	Shatcakrabheda Tippanī.	Saṅkara.	10	8-11
262	Siddhavidyā-dīpikā.	S'āṅkara Āchārya.	27	9
474	S'iva-Saṅhita.	...	93	7
219	S'iva-saḥsranāma.	...	22	5
410	S'riguṇa-sahasranāma-stotra.	...	8	9
281	S'rītattva-bodhinī.	Krishnānanda.	215	6
478	Sundarī-s'aktidāna.	Ādinātha-Mahākāla.	22	7
477	Sundarī-s'aktidāna-ṭikā.	Pūrnānanda Pārama- haṇsa.	26	12
292	Sundarī-s'aktidāna-stotra.	Ādinātha Mahākāla.	26	7
484	Svarodaya.	...	13	11
267	Syāmā-kalpalatā.	Rāmacharana.	108	7-8
220	Syāmārchana-chandrikā.	Ratnagarbha Sārva-	176	8
316	Syāmā-nitya-pūja-paddhati.	... [bhauma.	19	3-6
310	Syāmā-pradīpa.	...	149	6-7
517	Syāmā-stotra.	Mahākāla.	3	6-7
377	Syāmā T.	[lāṅkāra.		
386	Syāmā-kavacha.	Yādavendra-Vidyā-	44	4-5
371	Saṁmohana T.	...	4	4-6
462	Takārādisvarūpa.	...	17	5-6
361	Tārākshobhya Saṁvāda.	...	13	8
		...	14	7
284	Tārā-pradīpa.	Lakshmaṇa Des'ika.	34	7
385	Toḍala T.	... [haṇsa.	25	5
368	Tattvānanda-taraṅginī. [kā.	Pūrnānanda Pārama-	30	3-7
482	Tripurā-sāra-samuchchya ṭi-	Govinda S'armā.	40	7
437	Vagalāmukhi-kavacha.	...	2	4
438	Vagalāmukhi-stotra.	...	4	4
287	Vārāhī T.	Krishṇa. [nana.	17	8
280	Vaṇabhairava.	Rāmāgopāla Pañchā-	13	7
336	Vidyāmāhātmya.	...	3	2-6

Tantra.—*Continued.*

Extent in Slokas.	Character.	Substance.	Age of MS.	Where deposited and in whose possession.
1100	B. C. Y. paper.	Sk. 1674	Government of India.	
40	B. C. Y. paper.	...	Rājā Satīś'achandra, Krishnanagar.	
182	B. C. paper.	Sk. 1729	Government of India.	
100	B. C. Y. paper.	...	Rājā Satīś'achandra, Krishnanagar.	
153	B. C. Y. paper.	...	Government of India.	
330	B. C. Y. paper.	...	Government of India.	
972	B. C. paper.	...	Rājā Jatindramohan Tagore, Calcutta.	
2511	B. C. Y. paper.	...	Government of India.	
	B. C. paper.	...	Rājā Satīś'achandra, Krishnanagar.	
240	B. C. Y. paper.	...	Government of India.	
250	B. C. paper.	...	Rājā Jatindramohan Tagore, Calcutta.	
464	B. C. Y. paper.	...	Government of India.	
1144	B. C. Y. paper.	...	Government of India.	
500	B. C. Y. paper.	...	Rājā Satīś'achandra, Krishnanagar.	
494	B. C. Y. paper.	...	Government of India.	
3240	B. C. paper.	...	Rājā Jatindramohan Tagore, Calcutta.	
5250	B. C. Y. paper.	Sk. 1745	Rājā Jatindramohan Tagore, Calcutta.	
200	Palm leaf.	...	Rājā Satīś'achandra, Krishnanagar.	
2000	B. C. Y. paper.	...	Rājā Satīś'achandra, Krishnanagar.	
54	B. C. Y. paper.	...	Government of India.	
1200	B. C. Y. paper.	S. 1414	Rājā Satīś'achandra, Krishnanagar.	
381	B. C. Y. paper.	...	Rājā Satīś'achandra, Krishnanagar.	
500	B. C. Y. paper.	...	Rājā Satīś'achandra, Krishnanagar.	
312	B. C. Y. paper.	...	Government of India.	
300	B. C. Y. paper.	...	Rājā Satīś'achandra, Krishnanagar.	
900	B. C. paper.	...	Rājā Jatindramohan Tagore, Calcutta.	
500	B. C. Y. paper.	...	Rājā Satīś'achandra, Krishnanagar.	
1120	B. C. Y. paper.	...	Rājā Satīś'achandra, Krishnanagar.	
1135	B. C. Y. paper.	...	Government of India.	
24	B. C. Y. paper.	...	Government of India.	
48	B. C. paper.	...	Government of India.	
500	B. C. paper.	...	Rājā Jatindramohan Tagore, Calcutta.	
390	B. C. paper.	...	Rājā Jatindramohan Tagore, Calcutta.	
40	B. C. Y. paper.	...	Rājā Satīś'achandra, Krishnanagar.	

Tantra.—Continued.

No.	Name of MS. in Roman character.	Author.	No. of leaves.	No. of lines on each page.
448	Vidyotpatti.	..	6	6
334	Vidyotpatti-vidhi.	...	7	4-6
264	Vijachintāmaṇi T.	...	10	7
479	Vijakosha.	Krodhās'a-bhairava.	5	6
268	Vīra T.	...	9	8
274	Vṛhannirvāṇa T.	...	26	7-8
282	Yoginī-hṛidaya.	...	27	7
283	Yoginī-hṛidaya-dīpikā.	Amṛitānanda.	53	10

XVI. VAIDYAKA

390	Āyurveda.	...	51	4-8
180	Bhāva-prakāś'a.	Bhāva Mīś'ra.	510	11
209	Dravya-guṇa.	Nārāyaṇa Dāsa.	4	5
332	Dravya-guṇādhirāja.	...	49	52
203	Dravyagūṇa-s'atas'lokī.	Trimallā Bhaṭṭa.	19	3
211	Gapādhyāya.	Parameś'vara Rakshi- ^{[ta.}	6	7
206	Gūḍha-bodhaka.	Heramba Sena.	145	10
202	Nāḍi-jāṇa.	Ātreya.	4	7-8
210	Paribhāṣhā.	Nārāyaṇa Dāsa.	7	2-5
207	Paryāya-ratnamālā.	Rājavallabha.	13	8-10
208	Pathya-vidhāna.	...	13	8-10
218	Rājamārtanḍa.	Bhoja Deva.	35	8
466	Rājavallabha.	Nārāyaṇa Dāsa.	16	6-8
148	Rasa-pradīpa.	...	99	9
467	Rogavinischaya.	...	21	5
205	Rasa-sārāmṛita.	Rāma Sena.	182	3-7
212	Ritu-guṇa.	...	15	8-9
222	Sāra-saṅgraha.	Raghunātha.	41	6-7
384	Vyāñjana-guṇa.	...	2	10-11
179	Yoga-chandrikā.	Lakshmaṇa.	107	7

Tantra.—*Continued.*

Extent in Slokas.	Character.	Substance.	Age of MS.	Where deposited and in whose possession.
138	B. C. Y. paper.	Government of India.
112	B. C. Y. paper.	Rājā Satīś'achandra, Krishnanagar.
280	B. C. paper.	Rājā Jatindramohan Tagore, Calcutta.
75	B. C. Y. paper.	Government of India.
420	B. C. paper.	Rājā Jatindramohan Tagore, Calcutta.
16	B. C. paper.	Sk. 1734	Rājā Jatindramohan Tagore, Calcutta.	
500	B. C. paper.	...	Rājā Jatindramohan Tagore, Calcutta.	
1500	B. C. paper.	...	Rājā Jatindramohan Tagore, Calcutta.	

S'A'STRA. MEDICINE.

535	B. C. Y. paper.	...	Rājā Satīś'achandra, Krishnanagar.
20000	N. C. paper.	Sm. 1904	Asiatic Society, Calcutta.
	B. C. paper.	...	Bābū Umes'achandra Datta, Krishnanagar.
960	B. C. Y. paper.	...	Rājā Satīś'achandra, Krishnanagar.
250	N. C. paper.	Sm. 1555	Asiatic Society, Calcutta.
	B. C. paper.	...	Bābū Umes'achandra Datta, Krishnanagar.
	B. C. paper.	...	Bābū Umes'achandra Datta, Krishnanagar.
26	N. C. paper.	Sm. 1844	Asiatic Society, Calcutta.
	B. C. paper.	...	Bābū Umes'achandra Datta, Krishnanagar.
	B. C. paper.	...	Bābū Umes'achandra Datta, Krishnanagar.
	B. C. paper.	...	Bābū Umes'achandra Datta, Krishnanagar.
560	N. C. paper.	...	Asiatic Society, Calcutta.
528	B. C. Y. paper.	...	Government of India.
1900	N. C. paper.	...	Bābū Sitalaprasād, Benares.
350	B. C. Y. paper.	...	Government of India.
	B. C. paper.	...	Bābū Umes'achandra Datta, Krishnanagar.
	B. C. paper.	...	Bābū Umes'achandra Datta, Krishnanagar.
	B. C. paper.	...	Rājā Satīś'achandra, Krishnanagar.
100	B. C. Y. paper.	...	Rājā Satīś'achandra, Krishnanagar.
1700	N. C. paper.	Sm. 1757	Asiatic Society, Calcutta.

XVII. JAINA

No.	Name of MS. in Roman character.	Author.	No. of leaves.	No. of lines on each page.

XVIII. BAUDDHA

--	--	--	--	--

XIX. ANIRDISHA.

317	Kṛishi-vishaya.	...	5	4
131	Maṇi-parikṣhā.	...	20	10-16
347	Paṭrakaumudī.	Vararuchi.	9	5-6
364	Ratnamālā.	Paś'upati.	3	4-6
360	Vīra-chintāmaṇi.	Sāraṅgadhara.	7	6-7

S'A'STRA.

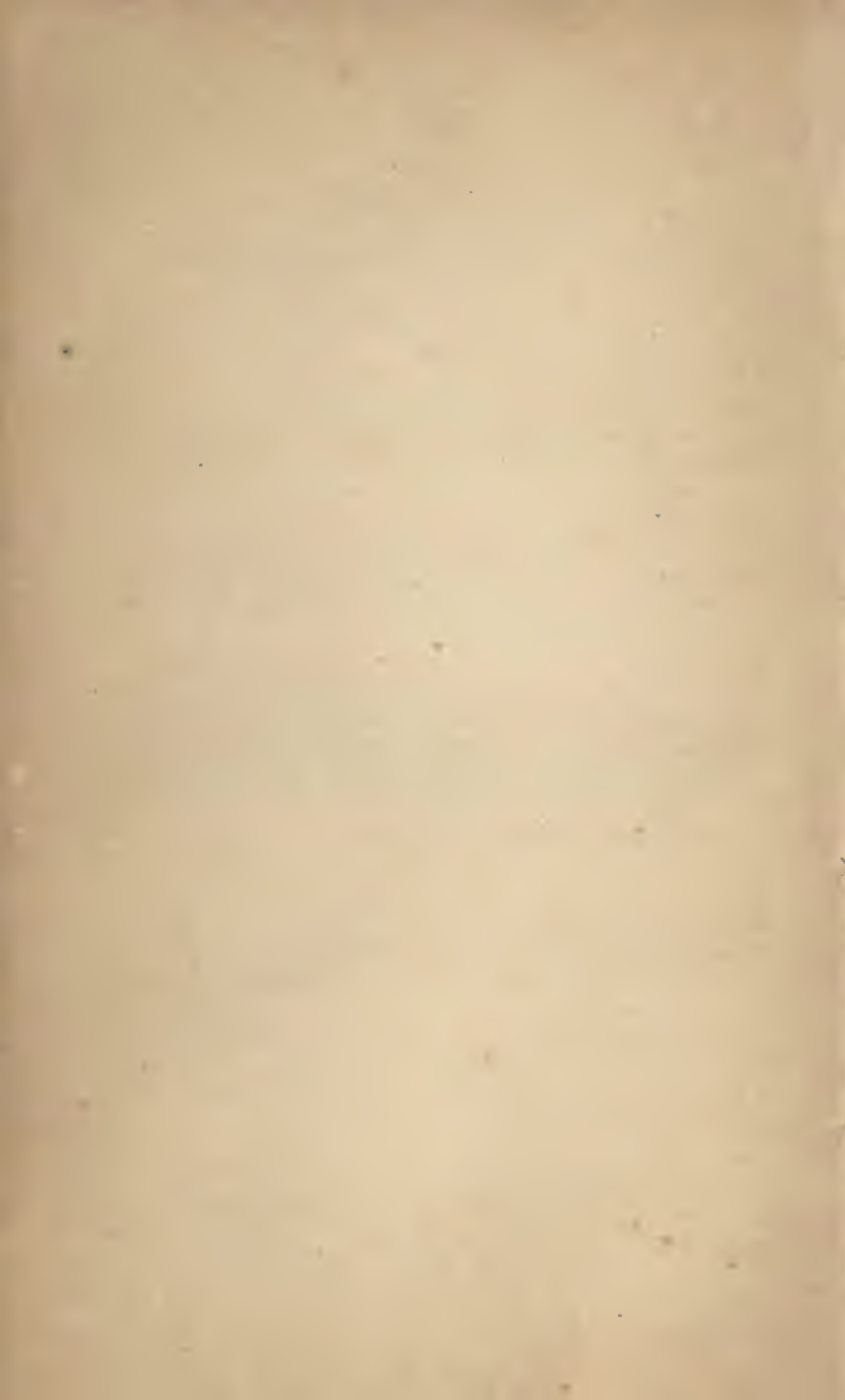
Extent in Slokas.	Character.	Substance.	Age of MS.	Where deposited and in whose possession.

S'A'STRA.

--	--	--	--	--

MISCELLANEOUS WORKS.

100 B. C. Y. paper.	...	Rájá Satís'achandra, Krishnanagar.
460 N. C. paper.	Sm. 1828	Bábu Harischandra, Benares.
250 B. C. Y. paper.	...	Bábu Umánanda Ráy, Krishnanagar.
100 B. C. Y. paper.	...	Rájá Satís'achandra, Krishnanagar.
202 B. C. Y. paper.	...	Rájá Satís'achandra, Krishnanagar.

I N D E X.

	<i>Page</i>		<i>Page</i>
Achára-dīpa,	... 74	Ananta Deva,	37, 167, 196
A'cháramálá,	... 176	Anantaráma,	... 269
A'chárasára-prakarana,	... 180	Aniruddha,	... 39
A'chárasára Tantra,	... 268	Aniruddha-charita Champú,	39
Adbhuta-charita,	... 133	Annadá,	... 258
Adbhuta-sára,	... 134	Annadálkalpa,	... 258
Adbhutasára-saṅgraha,	... 264	Annapurná,	118, 214, 245
Ádhána Prayoga,	... 83	Annapurná Upanishad,	... 245
Adhvara-kāṇḍa,	... 65	Annapurnásahasranáma-	
Adhyátmarámyana,	... 238	stava,	... 214
Ádichúdámāni,	... 280	Annapurnášṭottara-s'atanáma-	
A'dinátha Mahákála,	221, 272	stotra,	... 118
Advaita Upanishad,	... 50	Antarayoga,	... 234
A'gama-chandriká,	... 145	Antyeshti Prayoga,	... 24
A'gama-sára,	... 141	Anumánakhaṇḍa,	... 285
Agni Purána,	... 97	Anumiti Rahasya,	... 285
Agnyádhána Paddhati,	... 65	A'padeva,	... 167
A'khyátaváda,	... 206	Aparokshánubhava,	... 275
A'khyátaváda Tippaní,	... 206	Aparokshánubhúti,	... 275
Akshamáliká Upanishad,	... 247	Apekshá-buddheranekatva-	
Alátas'ánti Upanishad,	... 50	saṅkhyá-hetutva-vichára,	78
Amara-kosha,	... 223	Apyaya Dikshita,	35, 194
Amoghánandiní S'ikshá,	... 72	A'rupeya,	... 55
Amrita-náda Upanishad,	... 24	A'rupeya Upanishad,	... 55
Amṛitánanda,	... 154	A'runyupanishad Dípiká,	... 92
Amṛita-vindu Upanishad,	... 22	Ashtádásottara-s'atas lokí,	... 218
Anala,	... 44	Ashu Ghosha,	... 23
Ananda Giri,	... 2	Atharvas'ikshá Upanishad,	... 48
A'nandadípaní Tiká,	... 187	Atharvas'iras Upanishad,	... 47
A'nandatarāṅgī,	... 171	Atharvas'iras Upanishad Dí-	
A'nandavyāsa,	... 5, 33	piká,	... 32

	<i>Page</i>
Ātmajñānopades'a, ...	94
Ātmajñānopades'a-vidhī, ...	94
Ātma Purāṇa, ...	98
Ātma Upanishad, ...	56
Ā'treya, ...	3, 108
Aurdha-dehika-Paddhati, ...	105
A'yurveda, ...	220
Balabhadra, ...	74
Balabhadra Sandarbha, ...	74
Bālabodhinī, ...	93, 160, 168
Bālabodhinī-bhāvaprakās'ini, ...	95
Bālakrishṇa Champū, ...	40
Bālakrishṇāśṭaka, ...	199
Bālāvilāsa Tantra, ...	262
Baudhāyana, ...	6, 12, 81, 100
Baudhāyaniya Somaprayoga, ...	12
Bhagavadbhaktivilāsa, ...	239
Bhagavadgītā, ...	101, 257
Bhāgavata Purāṇa, ...	240
Bhagavatī, ...	210
Bhagavati gītā, ...	298
Bhāgīrāthī, ...	227
Bhāgīratha Mi'sra, ...	117
Bhairava Tantra, ...	217, 273
Bhairavī, ...	213, 259
Bhaktiratnāvalī sakātni- mālā, ...	240
Bhāminivilāsa Kāvya, ...	44
Bhāratachandra, ...	250
Bharata Sena, (Mallika), ...	117, 223
Bhaṭṭotpala, ...	28
Bhāva Mi'sra, ...	96
Bhāvānanda Siddhānta- vāgīś'a, ...	223
Bhava Deva, ...	280, 300
Bhāvānanda Tarkavāgīś'a, ...	206
Bhāvānī, ...	213

	<i>Page</i>
Bhāvānistava-s'ataka, ...	213
Bhāvānīprasāda, ...	135
Bhāva-prakās'a, ...	96
Bhoja Deva, ...	80, 115
Bhoja Naraṇpati, ...	146
Bhavadēva Nyāyālaṅkāra, ...	298
Bhuvaneś'varī, ...	213, 259, 267
Brahmajñāna Tantra, ...	234
Brahmajñāna mahātāntrarāja, ...	232
Brahmānanda Sārasvatī, ...	187
Brahmāṇḍajñāna Tantra, ...	131
Brahmāṇḍa Tantra, ...	163
Brahma Upanishad, ...	15
Brahma-vindu Upanishad, ...	52
Brahmayāmala Tantra, ...	180,
	193, 280
Brahmopanishad-Dīpikā, ...	90
Buddha-yāmala, ...	280
Chaitanya, ...	264
Chaitanya Dāsa, ...	168
Chakra, ...	238
Chākshuṣa Upanishad, ...	23
Champū-kāvya, ...	38
Champū Rāmāyana, ...	39
Chāmuṇḍā, ...	211
Chikshura, ...	208
Chandī Tīkā, ...	202
Chandraprabhā Nāṭikā, ...	67
Chandras'ekhara, ...	42, 192
Chandrasekhara Vāchas- pati, ...	147
Chandronmilana, ...	280
Cheraka, ...	96
Chātṭa, ...	226
Chaura-kāvya, ...	250
Chaura-panchās'ika, ...	250
Chayana Paddhati, ...	27

	<i>Page</i>
Chhandas Sūtra, ...	1
Chhándogya Bhashya, ...	281
Chhinnamastá, ...	213, 259
Chhurika (Kshurika) Upanishad, ..	25
Chandí Purāṇa, ...	208
Chintāmaṇi, ...	283, 293, 298
Chintāmaṇiprakāśa, ...	298
Chintāmaṇi Tantra, ...	143, 277
Chora, ...	250
Chūdāmaṇi, ...	198
Chūlika Upanishad, ...	47
Chulikopanishad Dipikā, .	63
Dakārādi-sahasranāma-stotra, ...	200
Daksha, ...	208
Dakṣiṇā Kālī, ...	114, 120, 136, 141, 155, 220
Dakṣiṇākālikakalpa, ...	125
Dakṣiṇa-Kālikā-saṅkshhepa-pūjā-prayoga, ...	136
Dakṣiṇā-kalpa, ...	161
Dakṣiṇāmūrti, ...	76
Dakṣiṇā-mūrtistotra-vyākhyā Prabandha, ...	76
Damayantī, ...	38
Damayantī-Kathā, ...	38
Dāmodara, ...	137
Dāna-chandrikā, ...	4
Dāna-sāgara, ...	151
Dāna-vākyāvalī, ...	177
Daṇḍī, ...	165
Danta, ..	5
Dars'ana-kalikā, ...	238
Dars'apauruṣamāsa-prāyaścitta Kārikā, ...	64
Das'amahāvidyā, ...	213
Das'akarmapaddhati, ...	281

	<i>Page</i>
Dattātreyā, ...	129, 134
Dattātreyā Saṅhita, ...	134
Desīyarājas'ekhara-kosha, ...	178
Devarāja, ...	39
Devī-kavacha, ...	260
Devī Upanishad, ...	127
Dhanvi Śvāmī, ...	35
Dhārā, ...	70
Dharma-vijaya, ...	37
Dhruvānanda-matavyākhyā, ...	227
Dhruvānanda Miśra, ...	225, 226
Dhūmāvatī, ...	213, 259
Dhūrta-samāgama, ...	47
Dhyāna-vindu Upanishad, ...	52
Divākara Bhaṭṭa, ...	4
Divyachūdāmaṇi, ...	198, 245
Dola, ...	235
Dolārohaṇa Paddhati, ...	235
Drāhyāyana, ...	35
Drāhyāyana-Sūtra-Tīkā, ...	35
Dravyaṇa, ...	111, 265
Dravyaṇādhirāja, ...	188
Dravyaṇas'atasloka, ...	108
Dvirūpa Kosha, ...	268
Dundubhī, ...	208
Durgā, ...	114, 118, 123, 127, 200, 217, 245, 261, 269
Durgābhakti-laharī, ...	123
Durgādāsa, ...	254
Durgādāsa Vidyāvāchaspati, ...	186
Durgādādināma-stotra, ...	261
Durgāpūjā-vidhī, ...	122
Durga Sīṅha, ...	297
Durga Tīkā, ...	296
Durgavākya prabodha, ...	297
Dva'tyādivyatputtivāda, ...	284

	<i>Page</i>
Dvādasāha-hotra-prayoga,	99, 106
Dvādasāha-prayoga-vṛitti,...	106
Ekākshara Upanishad,	... 246
Gada Siñha,	... 199
Gadādhara Achārya,	... 284
Gaṇādhyāya,	... 112
Gāpapatya Tāpani,	... 61
Gaṇes'a,	61, 86
Gangā,	258, 260
Gaṅgāshṭaka,	258, 260
Gaṅgāstaka,	... 274
Gāṅguli,	... 226
Gaṅges'a Upādhyāya,	207,
	285, 293, 298
Garbha Upanishad,	... 48
Garbhopanishad Dīpikā,	... 63
Garga A'chārya,	71-82
Garga Sañhitā,	... 80
Garuḍa Upanishad,	... 21
Gauṇa,	... 227
Gaurāṅga Sena,	... 223
Gauri-kanchulikā,	... 271
Gaurivara S'armā,	... 184
Gāyatrī,	251, 274, 271
Gāyatri-brahmaṇollāsa,	... 274
Gāyatrihṛidaya,	250, 271
Gāyatrikalpa,	... 251
Gheraṇḍa,	... 135
Gheraṇḍa Sañhitā,	... 135
Gitagovinda,	... 163
Ghora,	... 208
Ghoshāla,	... 226
Goloka Tāpani,	.. 22
Gopāla,	126, 8
Gopāla Bhaṭṭa,	... 239
Gopāla Champú,	.. 40
Gopāla Nyāyapañchānana,	99, 150

	<i>Page</i>
Gopāla Sañhitā,	... 271
Gopāla Sarmā,	... 227
Gopāla Tāpani,	... 8
Gopāla-Tāpani-Dīpikā,	.. 18
Gopīchandana Upanishad,	20, 60
Gopīchandananopanishad Dī-	
pikā,	... 20
Goraksha Sañhitā,	... 234
Goraksha S'ataka,	... 255
Govardhana A'chārya,	... 43
Govardhana Bhaṭṭa,	... 14
Govinda,	... 105
Govinda S'armā,	... 275
Grahayāmala Tantra,	... 224
Grantha-saṅgraha,	185, 278
Gṛihya Smṛiti,	... 3
Gṛihya Sūtra,	... 13
Gūḍhabodhaka,	... 110
Gubhātīgubhya Tantra,	... 254
Gurugītā,	... 252
Guru,	233, 236
Gurupādukā-panchaka-sto-	
tra Tīkā,	... 186
Guru Tantra,	... 131
Halāyudha,	... 1
Halāyudha Mis'ra,	... 119
Haṇsa Upanishad,	25, 90
Haṇsopanishad Dīpikā,	... 90
Haragovinda Tantravāgīs'a,	161
Haragovinda Vachaspati,	... 117
Harakumāra Thākura,	... 136
Hari,	46, 241
Harihara,	29, 93
Harijivana Mis'ra,	... 69
Harinadī,	... 227
Harināmāmṛita,	... 241
Harirāya,	... 30

	<i>Page</i>
Harivilāsa kāvya,	... 46
Haṭha-dīpikā,	... 132
Heramba Sena,	... 110
Hiranyakes'ī,	... 86
Hiranyakes'ī-sūtra-prayoga- ratna,	... 86
Holirāma S'armā,	... 231
Īś'āna-saṅhitā,	... 241
Īsvarīgītā Upanishad,	... 257
Itihāsa-samuchchaya,	... 83
Jābāla,	... 235
Jābāla Upanishad,	... 57
Jābālopanishad Dīpikā,	... 92
Jagadānanda,	... 145
Jagadīśa Tarkālaṅkāra,	104, 292, 293, 294
Jagannātha,	44, 141, 235
Jambhala Bhaṭṭa,	68, 69
Jānakī-pariṇaya,	... 36
Japa-rahasya,	... 215
Jayadeva,	... 168
Jayadhara Miśra,	... 298
Jayakṛishṇa S'armā,	... 223
Jayarāma Nyāyapanchānana,	222
Jayatīrtha,	... 75
Jīva Gosvāmī,	8, 241
Jīvana,	... 40
Jīvanātha,	... 276
Jīvanmukta Upanishad,	... 5
Jīvarāja,	... 40
Jñāna-vaibhava Tantra,	... 238
Jñānānanda-taranginī,	... 156
Jñāna Tantra,	... 251
Jyotiśśāgara-sāra,	... 280
Jyotis-sāra,	... 119
Jyotirīśvara,	... 211
Jyotis'varā,	... 47

	<i>Page</i>
Kaṭṭabha,	... 208
Kaivalya Tantra,	... 142
Kaivalya Upanishad,	32, 57
Kaivalyopanishad Dīpikā,	... 32
Kālagṇirudra,	... 79
Kālagṇirudra Upanishad,	... 58
Kālanirṇaya,	... 150
Kālanirṇaya-Dīpikā-viva- raṇa,	... 75
Kālārkarudra,	... 205
Kālārkarudra-pūjā-paddhati,	205
Kalāvīlāsa Kāvya,	... 44
Kālī,	120, 125, 213, 233, 237, 259
Kālidāsa,	117, 223, 224
Kālīḥṛidaya Tantra,	... 237
Kālikā,	80, 114, 164, 190
Kālikā-kula-sarvasva,	... 233
Kālikā-māhātmya,	... 190
Kālikā Purāṇa,	... 80
Kālisahasranāma-stotra,	... 233
Kālistavarāja,	... 237
Kālīpati,	... 26
Kālī-pūjā-vidhi,	... 123
Kalpa Sūtra,	61, 81
Kalyāṇa Varma,	... 191
Kālyāṇtaka,	... 125
Kāmadeva Kavivallabha,	... 202
Kāmadhenu Tantra,	... 274
Kāmākhyā,	... 231
Kamalākara Bhaṭṭa,	11, 85
Kamalātmikā,	213, 259
Kāmarūpa,	... 231
Kāmarūpa-yātrā Paddhati,	... 231
Kāmarūpīya-nibandha Tan- tra,	... 177
Kāma-sūtra,	... 98

	Page
Kaṅkāla-mālinī Tantra, ...	130
Karma-Paddhati, ...	108
Karṇasundarī Nāṭikā, ...	82
Karpura-manjarī Nāṭikā, ...	46
Karpūra-stava, ...	269
Karpūra-stava-tīkā, ...	269
Kārtavīrya-dīpadāna Pad-	
dhati, ...	125
Kāsīs'vara Bhaṭṭāchārya, ...	199
Kātyāyana, ...	93
Kātantra-parisishṭa, ...	296
Kātantra-vritti, ...	195-296
Kaulikārchana-dīpikā, ...	145
Kausika A'chārya, ...	72
Kaus'ikī S'ikshā, ...	72
Kavikalpadruma Tīka, ...	203
Kāvyaḍars'a, ...	165
Kāvyaḍars'a-vyākhyā, ...	165
Kāvyaakāmadhenu Tīkā, ...	203
Kāvyaaprakāś'a-rahasya-pra-	
kāś'a, ...	182
Kedāra Bhaṭṭa, ...	89
Kerala A'chārya, ...	245
Kerali, ...	198
Kes'ava Svāmī, ...	17
Kimpañcha-charita, ...	34
Koshthi-pradīpa, ...	183
Koshthī prakaraṇā, ...	198
Kramachandrikā, ...	187
Kṛishi-vishaya, ...	179
Kṛishṇa, 1, 5, 7, 26, 34, 40,	
41, 42, 45, 59, 62, 126,	
157, 240, ...	299
Kṛishṇa-bhakti-chandrikā, .	37
Kṛishṇa Bhāṭṭa, ...	14
Kṛishṇachandra, ...	212
Kṛishṇa Kavi, ...	45

	Page
Kṛishṇānanda, ...	153
Kṛishṇa Upanishad, ...	59
Kṛityarāja, ...	212
Krodhīsabhairava, ...	273
Kshemendra, ...	44
Kshurika Upanishad, ...	25
Kulachandra, ...	297
Kula-chūdāmaṇi, ...	130
Kula-dīpikā, ...	145
Kulakuṇḍalinī, ...	209
Kulārṇava Tantra, 138, 160,	
200, 241	
Kulinas, 224, 227, 228	
Kullaka, ...	140
Kumāra-sambhava, ...	223
Kumārī, ...	209
Kumārī-kavachollāsa, ...	209
Kundatattva prakāś'a, ...	238
Kurma Purāṇ a, ..	257
Lakshmaṇa, 39, 96	
Lakshmaṇa Des'ika, 124,	
125, 154	
Lakshmaṇa Sena, ...	1
Lakshmaṇa Somarājī, ...	43
Lāla Miś'ra, ...	69
Laṅkika-vishayatā-vichāra, .	77
Līṅgārchana Tantra, ...	158
Līṅga-pratisthā-Vidhi, ...	6
Lolimbārāja, ...	49
Lomas'ī S'ikshā, ...	71
Madanapārijāta, ..	242
Mādhava, 44, 62	
Mādhava Kavirāja, ...	265
Mādhavī, ...	74
Mādhava A'chārya, 10, 36	
Mādhava Champū, ...	62
Mādhava Kṛishṇa, ...	62

	<i>Page</i>
Mádhavánala Upákhyaṇa, ...	45
Madhu, ...	208
Madhusúdana Sarasvatí, ...	175
Mádhva-vijaya, ...	36
Mádhyaṇdina, ...	86
Mágha, ...	223
Mahá-bhágavata, ...	203
Mahádeva, ...	118, 155, 270
Mahá-bhášhya, ...	31
Mahádeva Śarmá, ...	134
Mahádeva Somayáji, ...	86
Mahákála, ...	237, 269
Mahákála-rudra, ...	220
Mahákála-rudroditaś't-otra, ...	220
Mahákála Sūñhitá, ...	221
Mahákálí Tantra, ...	115
Maháníla Tantra, ...	124
Mahánirváṇa Tantra, ...	159
Mahá-rudra, ...	58
Maháśoḍhānyāsa, ...	201, 215
Mahá Upanishad, ...	25
Mahábhárata, ...	249
Mahadeva, ...	156
Mahávañśaválí, ...	225
Mahávrata Prayoga, ...	107
Mahes'vara Bhaṭṭáchárya, ...	297
Máhiśheya, ...	3
Mahishásura, ...	208
Málá-saṅskára, ...	214
Mallika, ...	223
Mammátha Bhaṭṭa, ...	182
Mánasa-pújana, ...	104
Maṇḍúkí, ...	73
Máṇḍukí Śíkshá, ...	73
Mañi-paríksá, ...	71
Mantrārtha Bhášhya, ...	19
Manyu-deva, ...	85

	<i>Page</i>
Márkaṇḍeya, ...	208
Másaka, ...	61
Mátaggi, ...	213, 259
Mátahṅiní, ...	259
Mathuránáthí, ...	385
Mathuránátha Tarkavágis'a, ...	207
285, 286, 287, 288, 289, 290, 291	
Mathures'a, ...	200, 280
Mátrikájaganmangala Kava- cha, ...	277
Mátṛká-kosha, ...	242
Máyá Tantra, ...	114
Meghadúta, ...	117, 223, 224
Meghadútārtha-muktáválí, ...	224
Mimáñsá-nyāya-prakás'a, ...	167
Mis'ra, ...	226
Mahimnastava, ...	238
Mohamudgara, ...	238
Mṛitasanjivani, ...	1
Mugdhabodha, ...	199, 222, 254
Mugdha-bodha-Paríśiṣṭa, ...	199
Mugdhabodhaṭiká, ...	222, 254
Muhúrta-sarvasva, ...	190
Mukhya, ...	227
Mukhyoti, ...	226
Muktitattva, ...	167
Mukunda Bhaṭṭa, ...	88
Mukundánanda Bhápa, ...	26
Mundamálá Tantra, ...	267
Muṇḍita Prahasana, ...	68
Mura, ...	208
Nádavindu Upanishad, ...	51
Nádijñána-dípiká, ...	234
Nádí-jñána, ...	108
Nágadeva Bhaṭṭa, ...	74
Nagoji Bhaṭṭa, ...	202
Nala, ...	38

	<i>Page</i>
Namuchí,	... 208
Nánárthas 'abda,	... 200
Nandí,	... 270
Nárada, 7, 66, 73, 128, 163,	182, 250
Nárada Purána,	... 66
Nárada Upanishad,	... 250
Náradíya S'ikshá,	... 73
Náradíya-S'ikshá Vivarapa, .	7
Narasiñha Dikshita,	... 88
Náráyana, 8, 12, 18, 20, 29,	36, 63, 128, 152, 163
Náráyana Bhatta,	11, 100
Náráyana Bhattácharya, ...	243
Náráyana Dása,	111, 112
Náráyanadása Kavirája, ...	265
Náráyanopanishad Dípiká, .	91
Náráyana S'armá,	... 226
Náráyana Upanishad,	12, 91
Náráyaníya-prasnávalí,	... 193
Navadvípa,	... 264
Navaratnes 'vara Tantra, ...	114
Nidhiráma S'armá,	... 176
Nigamakalpadruna,	... 163
Nigama-tattva-sára,	... 232
Nílakantha Dikshita,	... 38
Nílarudra Upanishad,	... 51
Níla Tantra,	114, 263
Nirdosha-kula-súrávalí,	.. 178
Nirnayámrita,	... 151
Niruttara Tantra,	... 155
Nirvána Upanishad,	... 246
Nis'ácharapúja,	... 205
Nityánanda,	... 264
Nrisiñha,	27, 75
Nrisiñha Tápaní,	... 9
Nrisiñha-Tápaní Bháshya, .	16

	<i>Page</i>
Padárthadharma-saṅgraha,	284
Padárthakhaṇḍana Tippaní,	206
Padmapushpánjali-stotra, ..	210
Pakshatá Rahasya,	... 291
Pakshatá Tippaní,	... 295
Pañchama-sára-Saṅhitá,	... 182
Pañchánana Bhattácharya, .	178
Pañchapakshí Tiká,	... 183
Pañchasáyaka,	.. 211
Pañchikarapa Várttika,	... 174
Pánini,	... 31
Paramahañsopanishad Dí-	
piká,	29, 91
Paramahañsa Upanishad,	29, 56
Parames 'vara Rakshita,	... 112
Páras'ika-prakás'a,	... 87
Paribhášhá,	... 112
Párijáta-harapa Champú,	... 45
Parivrájaka Upanishad,	... 30
Parva-nirṇaya,	... 27
Paryáya-ratnamálá,	... 111
Pás'ukádi-prayoga Súra,	... 107
Pas'upati,	... 205
Patanjali,	... 21
Pathya-vidhána,	... 111
Patra-kaumudí,	... 196
Paundarika Prayoga,	... 106
Pavanavijaya,	... 276
Phuliyá,	... 228
Phuliyá-kula,	... 228
Pichchhilá Tantra,	... 164
Piṇḍa Upanishad,	... 55
Piṅgala,	... 1
Piṅgala S 'ástra,	.. 103
Pipítaka,	.. 221
Pipítaka-dvādas'ivrata,	... 221
Pippálada S'ákhá,	... 8

	<i>Page</i>
Pīṭha-nirṇaya,	... 252
Prajāpati Dāsa,	185, 278
Prājñānanda,	... 87
Prakṛitī,	103, 163, 270
Pramāṇa-Paddhati,	... 75
Prānāgnihoṭra Upanishad, .	49
Pras'nakaumudī,	... 279
Prasthānabheda,	... 175
Pratakshya-khaṇḍa,	... 285
Pratāpa-nārasīṁha,	... 26
Prātis'ākhyā,	... 2
Prāyas'chitta-pradīpa,	... 20
Prāyas'chitta-viveka,	... 236
Prayoga-sāra,	... 17
Purāṇa-sarvasva,	... 188
Pura'scharaṇa-vidhi,	... 255
Puras'charaṇa-rasollāsa,	... 259
Puras'charaṇa-viveka,	... 261
Pūrṇānanda,	120, 256
Pūrṇānanda-chakra-nirūpa- ṇa Tīkā,	... 256
PūrṇānandaParamahaṁsa,	207, 272
Purusha,	... 270
Purusottama,	... 188
Purusottama Datta,	197, 268
Purusottama Mi'sra,	... 180
Rādhā,	41, 62
Rādhā-Kṛishṇa,	41, 62, 25, 22, 41, 250
Rādhā Tantra,	... 216
Rādhāvinoda Kāvya,	... 41
Rādhikā,	... 157
Rādhikā Upanishad,	... 62
Rāghavānanda,	... 183
Raghumāṇi,	... 141
Raghunandana Bhaṭṭā- chārya,	166, 191, 236

	<i>Page</i>
Raghunātha,	181, 181
Raghunātha Bhaṭṭa,	14, 80
Raghunātha Sārvaḥma,	283
Raghunātha S'īromāṇi,	206, 285 293
Raghūttama Yati,	... 123
Raghuvīra,	... 109
Rahasyātirahasya Puras- charaṇa,	... 201
Rājadharmā-kaustubha,	... 196
Rājamārtanḍa,	... 115
Rajanīvallabha,	... 46
Rājā Sūrjana Charita Kāvya,	42
Rājavallabha,	111, 265
Rāma, 5, 17, 19, 41, 42, 43,	169
Rāmabhadra Dīkshita,	... 36
Rāmabhadra Sārvaḥma,	206
Rāmabhadra Siddhantya- gīś'a,	... 104
Rāmachandra A'chārya,	... 75
Rāmachandra Bhaṭṭa,	... 75
Rāmachandra Champū,	... 41
Rāmachandra Kavi,	... 41
Rāmachandra Sarasvatī,	... 98
Rāmacharaṇa,	... 144
Rāmagopāla Pañchānana,	152
Rāmakānta,	... 169
Rāma-Kṛishṇa,	... 266
Rāmakṛishṇa-kāvya Saṭika,	42
Rāmālīlodaya,	.. 169
Rāmānanda A'chāryā,	.. 222
Rāmānanda Svāmī,	.. 167
Rāmānanda Tīrtha,	.. 238
Ramānātha,	.. 152
Ramānātha Tarkālaykāra,	... 117
Ramānātha Vidyāvāchas- pati,	.. 182

	Page
Rāma Sena,	.. 109
Rāma Tāpani,	... 33
Rāmatattva-prakāś'a,	.. 239
Rāmatīrtha,	.. 76
Rānavallabha S'armā,	.. 256
Rāmāyana,	38, 39
Raparāja Dikshita,	.. 35
Rasapradīpa,	.. 79
Rasasāramrita,	.. 109
Rāsasundara Mahākāvya,	.. 102
Rāsayātrā-paddhati,	.. 191
Ratnagarbha Sārvabhauma,	116, 187
Ratnamālā,	.. 205
Rig Veda,	.. 250
Rituguna,	.. 113
Rogavinis'chaya,	.. 266
Rudra Bhāshya,	.. 101
Rudrachandra Deva,	.. 64
Rudra Deva,	.. 26
Rudra-Paddhati,	.. 100
Rudra Sañhita,	.. 66
Rudrayāmala Tantra,	161,
	205, 269, 280, 248, 248
S'abdabhedha Prakāś'a,	.. 118
S'abdārthasāra-manajarī,	.. 223
S'abdashintāmani,	.. 207
Sabda-chintāmanyāloka,	.. 297
S'abdakhaṇḍa,	285 298
S'abdakhaṇḍa Tīppanī,	.. 207
S'abdas'akti-prakāś'ikā,	.. 104
S'abdas'akti-prakāś'ikā-pra- bodhinī,	.. 104
S'abedendu-s'ekhara,	.. 202
S'abedendus'ekhara-doshod- dhāra,	.. 85
Sadāchāra-Saṅgraha,	.. 103

	Page
Sakārabhedha,	.. 197
S'aktiratnākara,	.. 127
S'aktisaṅgama Tantra,	.. 229
S'akuna-dīpikā,	... 186
Sāmānyalakṣhṇā Rahasya,...	290
Sāmānyābhāva Rahasya,	.. 288
Sāmānyabhāva Tīppanī,	.. 294
Samāsavāda,	.. 222
Sambandha-nirpaya,	.. 99
Sambhu Bhaṭṭa,	.. 80
S'ambhunātha,	.. 208
Sāmbhunāthārchana,	.. 208
Sanatkumāra,	.. 126
Sanatkumāra Tantra,	.. 126
Sandhyā paddhati,	.. 269
Sandhyopanishad Vyā- khyā,	.. 34
Saṅgīta-dāmodara,	.. 219
Saṅgīta-nārāyaṇa,	.. 180
Saṅkalpachandrikā,	.. 166
Saṅkalpa-durga-bhānjana,	.. 192
S'aṅkara A'chārya, 10, 141, 16, 19, 85, 93, 108, 150, 23-210, 63, 94, 63, 95, 93, 296	
S'aṅkarānanda, 32, 90, 63, 171, 174, 245, 258, 275,	
91, 92,	97
Saṅkha,	.. 6
S'āṅkhāyana,	13-31
Sāṅkhyā,	.. 266
Sāṅkhyā-kaumudī,	.. 266
Sāṅkhyatattva-kaumudī,	.. 266
Saṅkshēpapuras'charaṇavidhi,	218
Sanmohana Tantra,	709, 233
Sannyāsa Upanishad,	.. 54
Saṅskāra-Paddhati,	... 11
Saṅskāra-prakāś'a,	.. 26

	<i>Page</i>
Saṅskāra-Prayoga,	.. 85
Saṅskāra-vādārtha,	.. 150
S'āntipur,	.. 227
S'āntis'ataka,	... 243
Saptas'atī Kāvya,	.. 43
Saptas'lokī-Vivṛiti,	... 30
Sārachintāmaṇi,	.. 135
S'ārṅgadharma,	.. 204
Sārasaṅgraha,	118, 147
Sarasvatī Tantra,	140, 253
Sārāvali,	.. 191
Sarva Upanishad,	.. 79
Sārvabhauma Āchārya,	195, 296
S'āstra-siddhānta-les'a Saṅ-	
graha,	.. 35
Satakarana Āchārya,	... 300
Satapatha Brāhmaṇa,	... 65
Satī,	.. 208
Satsaṅga-vijaya,	.. 37
Satyabhāmā,	.. 45
Satyanārāyaṇa,	.. 211
Satyanārāyaṇa-vrata-kathā,...	211
Satyanātha,	.. 7
Satyanātha Māhātmya-rat-	
nākara,	... 7
Satyapūr,	.. 211
Saunaka,	... 291
Sāyana A'chārya,	9, 101
Shat-chakra-bheda,	120, 242
Shat-chakra-bheda-ṭippani,...	243
Shat-chakra-vivṛiti-ṭikā,	.. 243
Shodas'hī,	213, 259
Siddhanāgārjuna,	.. 137
Siddha-nāgārjunīya,	... 137
Siddhāntadīpa,	... 296
Siddhāntagītā,	.. 170

	<i>Page</i>
Siddhānta-lakṣhaṇa,	... 296
Siddhānta-les'a,	.. 35
Siddhānta-les'a ṭikā,	.. 35
Siddhāntamaṇi-manjarī,	... 173
Siddhānta Panchāṇaṇa,	.. 165
Siddhānta-saṅgraha,	.. 194
Siddhavidyā-dīpikā,	.. 141
S'ilāmāhātmya,	.. 195
Siṅhāsana-Dvātriṅś'at-kathā,	70
Siṅha-vyāghra Rahasya,	... 287
Siṅha-vyāghra Ṭippanī,	... 295
S'īromaṇi,	.. 156
Sis'ubodhiṇī,	.. 239
Sītā,	17, 41, 43
S'tā-rāma-vihāra Kāvya,	17, 43
Satis'achandra Rāya,	.. 218
S'iva, 29, 89, 116, 123, 124,	
205, 208, 220, 263, 252,*	257
Siva Chakravartī,	.. 239
S'ivachandra,	.. 218
S'ivādāsa,	.. 68
S'ivagītā,	.. 257
S'iva Jyotirvit,	.. 68
S'iva Purāṇa,	.. 66
S'iva-Rahasya,	118, 123
S'iva-sahasranāma,	.. 116
S'iva Saṅhitā,	.. 270
S'iva Upanishad,	.. 29
Smārta-vyavasthārpava,	.. 181
Smṛiti,	.. 242
Smṛiti-chandra,	... 299
Smṛiti-saṅskāra-vichāra,	.. 77
Snāna-Paddhati,	.. 93
Sobhākara Bhaṭṭa,	.. 7
Srāddhavidhi,	... 244
Srāddhikalā,	... 299

	Page		Page
S'rauta-prāyas'chitta-chan- drikā, ..	88	Svātmārāma, ..	132
S'rauta Sūtra, ..	100	S'yāmā, 116, 175, 179, 217, 237	
S'riguru-sahasranāma-stotra, 233		S'yāmā-kalpalatā, ...	144
Srihari-stotra, ..	171	S'yāmā-kavacha, ..	217
Srikrishṇa Vidyāvāgīś'a, ..	126	S'yāmā-nityapujā-paddhati, ..	179
S'ripātha Bhaṭṭa, ..	183	S'yāmā-pradīpa, ..	175
S'ripīvāsa, ..	183	S'yāmā-ratna, ..	213
S'ri-rāma-kāś'ikā, ..	43	S'yāmārchana-chandrikā, ..	116
S'ripatī Datta, ...	297	S'yāmā-stotra, 237, 269	
S'rirāma Sarmā, ..	193	Taittirīya A'ranyaka, ..	9
S'ritattvabodhinī, ..	153	Takārādisvarūpa, ..	262
S'rotriya, ..	227	Tantra-chūdāmapi, ..	252
Subāla Upanishad, ..	33	Tantra-gandharva, ..	129
Subhāṅkara, ..	219	Tantra-pramoda, ..	139
Subodhā, ..	223	Tantra-ratna, ..	126
Subodhinī, 81, 100		Tārā, 124, 204, 269, 263, 213	
S'uddhi-chandrikā, ..	14	Tārā-rahasya-vṛttikā, ...	296
Suddhi-dīpikā, ..	184	Tāra-kshobhya-saṁvāda, ..	204
S'ukadeva, ..	211	Tārā-pradīpa, 124, 154	
Sukavi-hṛīdayānandini, ..	84	Tarka, ...	293
S'uklābha Deva, ...	37	Tarkāṇṛita, ..	88
S'ulapāṇi Bhaṭṭa, 236, 26		Tarkāmritataraṅginī, ..	88
S'ulhaṇa, ..	84	Tarka Rahasya, ..	290
Sundara, ..	250	Tarka Ṭippanī, ...	293
Sundara Deva, 102, 113		Tattva-chintāmaṇi, ...	285
Sundarī-sāktidāna, ..	272	Tattva-dīpikā, ..	117
Sundarī-sāktidāna-stotra, ..	221	Tattvānanda-taraṅginī, ..	207
S'ūres'vara, ..	4	Tattvaprekās'a, 19, 89	
Sūresvara A'chārya, ..	172	Tattvaprekās'ikā-bhāvabodha, 19	
Sugjan, ..	42	Tejovindu Upanishad, ..	15
Sūrya Paṇḍita, ..	42	Toḍala Tantra, ..	217
Sūrya Sena, ..	151	Tribhāshya-ratna, ..	2
Sūryyārghya-dāna-Paddhati, 14		Trilechana Dāsa, ...	296
Svaratattva, ..	276	Trimalla Bhaṭṭa, ...	108
Svarodaya, ..	276	Triṇś'achehhloka-vivaraṇa, ...	80
Svatantra Tantra, ..	255	Triṇś'achehhloka-vivaraṇa- sāroddhāra, ...	80

	<i>Page</i>
Tripurá,	... 275
Tripurá-sára-samuchchaya,	275
Tripurá-sára-samuchchaya- Tika,	... 275
Tripurí-tiká,	... 87
Tripurí Upanishad,	... 10
Trivikrama Bhaṭṭa,	... 38
Tryambaka Bhaṭṭa,	... 83
Ulkádi-svarúpa,	... 119
Umáyámala,	... 280
Upamánakhaṇḍa,	... 2 8
Uparágodaya Naṭiká,	... 64
Upasunda,	... 208
U'rdhvámnyáya Sañhitá,	128, 202
Urdhámnyáya Tantra,	... 201
Ushá,	... 39
U'shmaviveka,	... 199
Uttara-gítá,	... 191
Uttara-gítá Bháshya,	... 101
Uttara Tantra,	132, 261
Váchaspati Misra,	149, 266, 244
Vagalá,	213, 259, 264
Vagalámukhí,	.. 248
Vagalámukhi Kavacha,	.. 248
Vagalámukhi-stotra,	... 248
Vagalá Paṭala	.. 264
Váhyamátrikányása,	.. 201
Vaidika-chhandha-prakás'a,	13
Vaidyanátha,	.. 37
Vaidyanátha Súri,	... 17
Váhyasudhá,	... 93
Vais'hnava,	.. 241
Vaisvadevádimantra-vya- khyá,	.. 147
Vaitarthy Upanishad,	... 49
Vajras'uchi Upanishad,	... 23
Vákyatatva,	.. 165

	<i>Page</i>
Vákyavṛitti savivṛiti,	... 95
Vallála Sena,	151, 225
Válmúki,	... 260
Vámadeva,	.. 243
Varadá Āchárya,	... 63
Varadá Tantra,	.. 120
Varáha Sutra,	... 278
Váráhi Tantra,	... 157
Vararuchi,	3, 196
Vargabhairava,	.. 152
Vasanta-tilaka,	.. 63
Vasishṭha,	256, 271
Vásishṭha-sára,	... 192
Vasishṭha Yogakāṇḍa,	.. 256
Vástuhoma,	.. 249
Vásudeva Upanishad,	18, 60
Vásudevopanishad Dīpiká,	. 18
Vátsyáyana,	.. 98
Váyavya,	.. 66
Váyu-pratyaksha-vichára,	.. 78
VechárámaNyáyálañkára,	171, 173
Vedāṅga Ráya,	.. 87
Vedántártha Saṅgraha,	.. 193
Vedānnavachana,	.. 58
Vetála-panchviñs'ati,	69, 68
Vedántasára,	.. 238
Vibhákara Ācháryya,	... 279
Viddhyaparádha Práyas'chit- ta	... 81
Vidvanmanoramá,	.. 184
Vidyá,	254, 259
Vidyá-máhátmya,	... 190
Vidyá-sundara,	.. 255
Vidyánivása,	... 234
Vidyotpatti,	... 253
Vidyotpatti-vidhi,	... 180
Vighnes'vara,	... 62

	<i>Page</i>
Vijakosha,	.. 271
Vijachintāmaṇi Tantra,	.. 149
Vijayapārijāta Nāṭaka,	... 64
Vijayarāma A'chārya,	... 101
Vyaya Sena,	... 156
Vikramāditya,	70, 194
Vimalā Tantra,	... 129
Vināyaka,	... 12
Vīrachintāmaṇi,	.. 201
Vīra Tantra, 121, 144, 237.	239, 269
Virūpāksha,	269, 215
Viśeshavyāpti,	... 596
Vishṇu, 125, 195, 270, 239	
Vishṇu-dāsa,	.. 74
Vishṇu-gūḍha,	... 86
Vishṇu-yāmala,	... 280
Vishṇu Puri,	.. 240
Vishṇu Upādhyāya,	... 86
Visvajit,	... 82
Viśvanātha,	.. 213
Viśvanātha Bhaṭṭa,	... 88
Viśvanātha Miśra,	... 224
Viśvanātha Sūri,	... 41
Viśvasāra Tantra,	... 214
Viśvavyāpti Rahasya,	.. 289
Viśves'vara,	.. 8
Viśves'vara Bhaṭṭa,	... 242
Viśvesvara Sarasvatī,	... 173
Vivaraṇa-prameya-saṅgraha,	28
Vopadeva,	203, 222, 254
Vṛihadāranyaka Bhāṣya,	... 2
Vṛihadharma Purāṇa,	.. 274
Vṛihadharma Purāṇa,	.. 235
Vṛihajjābāla Upanishad,	... 79
Vṛihannārāyaṇa Upanishad,	9
Vṛihannirvāṇa Tantra,	.. 148

	<i>Page</i>
Vṛihaspatis'ava Prayoga,	.. 105
Vṛihat-tantrasāra,	.. 238
Vṛibannārādīya Purāṇa,	.. 291
Vṛindāvana,	... 82
Vṛita-ratnākara,	84, 89
Vyākhyāsāra,	... 296
Vyāñjanagūṇa,	... 216
Vyadhikarāṇa-dharmāvach- chhinna bhāva Rahasyā,	288, 296
Vyāpti-grahopāya Rahasya,	.. 289
Vyaptyanugama,	... 293
Vyāptyanugama Rahasya,	... 290
Vyāptyanugama Tīpanī,	... 294
Vyāpti pañchaka,	... 293
Vyāptipañchaka-Rahasya,	.. 287
Vyāsa,	28, 19, 82, 235
Vyāvasthāṇava,	... 283
Vyāvasihasāra,	.. 226
Yādavendra Vidyālaṅkāra,	.. 213
Yājñavalkya,	... 247
Yājñavalkya Upanishad,	.. 247
Yājñikī Upanishad,	.. 9
Yajur Veda,	... 269
Yantra-chintāmaṇi,	.. 137
Yatibhushanī,	... 238
Yatisaṅskāra Prayoga,	.. 173
Yatyāchāra saṅgraha,	.. 173
Yayatīrtha,	.. 19
Yoga, 135, 138, 140, 234,	
248, 255, 256, 27,	260
Yoga-chandrikā,	96, 135
Yogasāra-saṅgraha,	.. 139
Yogāvali Tantra,	.. 111
Yogas'ikshā Upanishad,	.. 53
Yoga-Vivaraṇa,	... 562
Yogatattva Upanishad,	... 53
Yogavāsishṭha,	... 192

	<i>Page</i>		<i>Page</i>
Yogayātrā Vivaraṇa,	.. 28	Yoginīhrdaya-dīpikā,	.. 564
Yoginīhrdaya,	.. 113	Yuktikalpataru,	.. 546

ERRATA ET CORRIGENDA.

- Page 44, line 16. From a printed copy of the work the initial lines quoted appears to form the beginning of the 2nd Canto. The work comprises 4 Cantos—*ullāsa*.
- „ 77, „ 3. For “initiatory sacramental rites” read “memory,—a Nyāya treatise.”
- „ 116, „ 30. For “Mādhavānanda” read “Ratnagarbha Śārvabhamma.”
- „ 161, „ 3. For “Tattvavāgīśa” read “Tantravāgīśa.”
- „ 171, „ 21. For “Vechārāma” read “Vechārāma.”

NOTICES
OF
SANSKRIT MSS.

BY
RÁJENDRALÁLA MITRA,

DIRECTIONS FOR THE BINDER.

Facsimile of Mádhyánala Kathá to face page	137
„ Sulva-sútra-vivarāṇa „	159
„ Upagrantha Sútra „	182
„ Cháturmāsya-hotra „	247
„ S'apta-padhárthí „	281

~~~~~
CALCUTTA :

PRINTED AT THE BAPTIST MISSION PRESS.

1874.

PREFACE.

The circumstances under which these Notices have been taken in hand, have already been explained in the Preface to the first volume; and as the general plan which was originally adopted, has been strictly followed in the present issue, little need be said by way of preface to it. Some alterations, however, have been made in the details, which call for a few remarks.

In the first volume, the names of the persons in whose possession the different MSS. noticed were found, and the extent, size, appearance, and character of the MSS. were given in Sanskrit; but this was found objectionable, as many persons, who did not read Sanskrit, but took an interest in the Indian classics, could not make use of the information to advantage. The whole of the information under those heads has accordingly been given in the present volume in English. The analytical portion has also been in many instances greatly amplified.

Advantage has also been taken of a suggestion some time ago made by the learned Dr. A. C. Burnell of Mangalore, to supply facsimiles of some of the MSS. that have come under examination. The object of these facsimiles is not to give the finest specimens of writing available, but to afford typical examples of the styles of writing which were current at different times, and in different localities, in order that it may be possible to ascertain the date of a manuscript from its appearance in those cases where dates are wanting. For this purpose it is necessary that a great number of samples should be placed

before the reader, so that sufficient materials may be at hand to distinguish local styles of different times from individual peculiarities. Accordingly a large number of specimens have been collected, and photozincograph facsimiles are in course of preparation for publication in the next volume.

INDEX TO VOL. II.

	<i>Page</i>		<i>Page</i>
Abhidhána-tantra, . . .	44	Ākhyāta-vāda, . . .	245
Abhidhá-vāda-vichāra, . .	359	Ākhyāta-vāda Tīkā, . .	245
Abhinava-nārāyaṇendra, .	133	Ākhyāta-viveka, . . .	245
Āchārārka, ...	15	Amarakosha, ...	252
Āchāra-mayūkha, ...	141	Amarakosha Tīkā, . . .	252
Āchāra-nirnaya, ...	49, 353	Amaru, ...	22, 72
Āchāryānumāna-patrikā, .	374	Amaru-s'ataka, ...	22, 72
Āchāryānumāna-ṭippanī- patrikā, ...	375	Amaru-s'ataka Tīkā, . .	22
Āchelhāvāka-prayoga, . .	114	Ānanda-chandra, ...	62
Adbhuta-s'ānti, ...	299	Ānanda-lahari-tattvadīpikā,	158
Adbhuta Upanishad, . . .	346	Ananta Deva, ...	21, 233
Ādhāna-baudhāyana, . . .	235	Anartīya, ...	88
Ādhāna-prayoga, ...	235	Aniruddha, ...	338
Ādhāna-vidhi-prayoga, . .	228	Aniruddha Bhaṭṭa, . . .	372
Adhikaraṇa-kaumudī, . . .	67	Antyeshṭi-paddhati, . . .	233
Adhyātma Rāmāyana, . . .	21	Anubhava-sāra, ...	200
Adhyātma-vidyopadeśa- vidhi, ...	97	Anumāna-mañi-didhiti-vyā- khyā, ...	185
Ādi Purāṇa, ...	18	Anupanārāyaṇa Tarkas'ro- maṇi, ...	103
Advaita-brahma-siddhi, . .	167	Āpastamba, ...	86
Advaita-makaraṇḍa, . . .	105	Appaya Dikshita, ...	134
Advaitāmṛita, ...	112	Arka-prakās'a, ...	27
Advaita-rahasya, ...	384	Āraṇya.pañchaka, . . .	280
Agnihotra-homa, ...	238	Āraṇya-gāṇa, ...	240
Agni-prayoga, ...	181	Antyeshṭi-paddhati, . . .	233
Agni Sañhitā, ...	46	Anumāna-didhitiṭippanī,	335, 375
Agnishṭoma-paddhati, . . .	171	Anumiti-mānas-vādārtha,	356
Āmika-prakās'a, ...	227	Anumiti Ṭippanī	373
Aitareya Āraṇyaka, ...	280	Apārmārjana-stotra, . .	292
Ājāmīlopākhyāṇa, ...	212	Āsatt-irahasya, ...	360
Ājñāna-bodhini, ...	97	Āsatti-vichāra, ...	2

	<i>Page</i>
Asaucha-kāṇḍa, . . .	114
As'aucha-saṅkshepa, . . .	362
As'aucha-mañjarī, . . .	314
As'aucha-nirṇaya, . . .	301
Ashtādhāyikāṇḍa, . . .	256
Ās'valāyana, . . .	201
Āsvalāyana-brāhmaṇa-pañ- chikā, . . .	175
Āsvalāyana-grihya-kārikā, . . .	175
As'vamedha-prayoga, . . .	206
Ātma-bodha, . . .	97
Ātmānātma-viveka, . . .	60
Ātmārāma Bhaṭṭa, . . .	271
Ātmāśṭaka-bhāṣya Tīkā, . . .	133
Āvadhūta-gītā, . . .	91
Āyurvedāgamana, . . .	59
Baddhayoni-mahāmudrā- kathana, . . .	369
Bāla-bodhaka, . . .	62
Bāla-bodhini, . . .	320
Baladeva Vidyābhūṣaṇa, . . .	94
Bālakṛiṣṇa, . . .	273
Bāla Tantra, . . .	219
Bānara, . . .	40
Baudhāyana-chāturmāsyā- sūtra, . . .	270
Baudhāyanāgnyādhāna, . . .	164
Bhagavat Gītā, 12, 93, 94, . . .	323
Bhāgavatāmṛita-kaṇṭikā, . . .	37
Bhāgavata-prakāś'a, . . .	99
Bhaktāmṛita, . . .	35
Bhakti-rasāmṛita-sindhu, . . .	35
Bhakti-rasāmṛita-vindu, . . .	35
Bhānu Bhaṭṭa, . . .	272
Bhaṇjū Dikshita, . . .	252
Bharadvāja Mahādeva, . . .	126
Bhārgavarāma, . . .	15
Bharata Sena, Mālika, Mal- la, . . .	6, 29, 55, 318

	<i>Page</i>
Bhartrihari Yogīndra, . . .	116
Bhāsarvajña, . . .	139
Bhāshika-sūtra, . . .	87
Bhāsvatī, . . .	189
Bhaṭṭācchārya, . . .	10
Bhaṭṭoji Dīkshita, . . .	198, 252
Bhaṭṭotpala, . . .	165, 214
Bhāva-bodhikā, . . .	249
Bhavananda Sidhāntavā- gīś'a, . . .	185, 248
Bhavanandī, . . .	248
Bhāvārtha-dīpikā, . . .	99
Bhāva-viś'odhinī, . . .	241
Bholaṇātha S'armā, . . .	25
Bhṛigu, . . .	4
Bhūdhara, . . .	90
Bhūmi-khaṇḍa, . . .	1
Bhuvana-dīpikā, . . .	249
Bhuvana-dīpaka Tīkā, . . .	169
Bhuvanavari-sahasra-nā- ma-stotra, . . .	154
Bhūri-prayoga, . . .	6, 44
Bodhāyana, . . .	82, 85
Bodhāyana-charaka-sau- trāmāṇi, . . .	180
Brahma Upanishad, . . .	345
Brahmajñāna, . . .	345
Brāhmaṇa Sarvasva, . . .	79
Brahmāṇḍa Purāṇa, . . .	21
Brahmāṇḍa Purāṇa, Uttā- rakhaṇḍa, . . .	253
Brahmānanda Yogīndra, . . .	252
Brahmaprabhu Sūri, . . .	249
Brahma-Saṅhitā Saṭīka, . . .	106
Brahma-siddhānta, . . .	176
Brahma-siddhānta-paddah- ti, . . .	176
Brahma-vaiyartta Purāṇa, . . .	19

	Page		Page
Brahmayājña, . . .	65	Devayājñika, . . .	185
Budha-manohará Tíká, . .	246	Devímábhátmya Tíká, . .	75
Chaitanya-kalpa, . . .	45	Divákara, . . .	15, 126
Chakrachudámāni, . . .	108	Divákara Bhaṭṭa, 115, 147,	297
Chakrapāṇi Datta, . . .	25, 71	Dinakarí, . . .	273
Chámundá, . . .	304	Dvarkánátha, . . .	83
Chandrálóka, . . .	52, 177	Dvaita-nirṇaya-siddhánta-	
Chandras'ekhara S'armá, . .	329	saṅgraha, . . .	271
Chandras'ekhara Váchas-		Dvijanayana, . . .	67
pati, . . .	77	Dhanvantari-guṇáguṇa-	
Cháturmásya-hotra, . . .	247	yoga-s'ata, . . .	276
Cháturmásya-prayoga, . . .	207	Dhátu-rahasya, . . .	150
Chaturaṅga-kṛidana, . . .	10	Dharma-dīpiká, . . .	77
Chhandogápara-sútra, . . .	209	Dharma-sindha-sára, . . .	178
Chhandogá-mantrapáṭha, . .	115	Dharma-ghaṭa, . . .	16
Chhandomañjarí, . . .	282	Dharma-ghaṭa-vrata-kathá, .	16
Chikitsá-saṅgraha, . . .	71	Dhira-rañjiká, . . .	158
Chintámāni, . . .	2	Dhruva-charita, . . .	274
Daivajña-chintámāni, . . .	192	Dhūṇḍirāja, . . .	20
Daivajña S'íromāni, . . .	249	Durga-bhañjana, . . .	329
Daivata Kánda, . . .	303	Durgánáma-phala, . . .	367
Dakṣhiṇa Godáchara, . . .	234	Durgotsava-viveka, . . .	312
Dakṣhiṇakálíká sahasraná-		Ekákshara-kosha, . . .	337
ma-stotra, . . .	102	Ġada Siñha, . . .	155
Dámodara, . . .	338	Gadádharma Bhaṭṭáchárya,	
Dána-mayúka, . . .	168	354, 356, 357, 358, 374,	
Darsapaurṇamása, . . .	160	375, . . .	376
Dars'apúrṇamásayor-adh-		Gadádharma Tarkáchárya, . .	75
varya-prayoga, . . .	209	Gágá Bhaṭṭa, . . .	115
Das'akarma-dīpiká, . . .	5	Gakárádi-gaṇapati-sahas-	
Datta Gítá, . . .	267	ra-náma-stotra, . . .	289
Dattaka-nirṇaya, . . .	70	Gaṇapati, . . .	128
Dattaka-putra-vidhāna; . .	292	Gaṇapatyádi-pújana-pad-	
Dattátreya, . . .	91, 267	dhati, . . .	206
Dáya-nirṇaya, . . .	352	Gaṅgádharma, . . .	113
Dáya-vyávasthá-saṅkshepa,	333	Gaṅgá-snána-vidhi, . . .	289
Devabodha, . . .	5	Gaṅgádása, . . .	282
Devabhadra Páṭhaka, . . .	162	Gaṅgádharma S'armá, . . .	14

	Page
Gaṅgādhara Sarasvatī, . . .	3
Gaṅgāhari, . . .	158
Gaṅgāśhṭaka, . . .	80
Gaṅgādharendra Sarasvatī, . . .	348
Gārhya-karma-prayoga, . . .	86
Gaura-gaṇoddes'a-dīpikā, . . .	13
Garga Rishi, . . .	355
Gāyatrī-hṛidaya, . . .	285
Gāyatrī-brahmakalpa, . . .	296
Gāyatrī-puras'charaṇa- vidhi, . . .	295
Gāyatrī Tantra, . . .	48
Gāyatrī-pañjara, . . .	286
Gāyatrīpañjara-stotra, . . .	286
Gāyatrīyashṭottaras'ata-di- vyanāmāmṛita-stotra, . . .	285
Gītābhushaṇa Bhāshya, . . .	94
Gītagovinda Tīkā, . . .	319, 320
Gītāsāra, . . .	12
Gopāla, . . .	187
Gopāla Āchārya, . . .	325
Gopāladāsa, . . .	282
Gopāla Nyāyapañchānana, 349, 350, 351, 352, 353	
Gopāla Yogi, . . .	135
Gopīnātha S'armā, . . .	157
Govardhana Tripāṭhī, . . .	208
Govardhana-dhṛita-kṛish- ṇa-charitra, . . .	213
Govindānanda, . . .	63
Govinda-līlāmṛita, . . .	31
Govindarāma S'armā, . . .	158
Gṛihya-Sūtra, . . .	84
Gūḍhārthādars'a, . . .	229
Gūḍhavākya-bodhaḥa, . . .	71
Gūḍālāṅkāra-dosha, . . .	71
Gupta-sādhana Tantra, . . .	151
Halāyudha, . . .	60, 67, 79

	Page
Hāralatā, . . .	372
Hārāvalī, . . .	6
Haridāsa Bhāṭṭāchārya, . . .	4
Harihara Dikshita, . . .	198
Harilīlā-vivarāṇa-saṅgraha, . . .	200
Harināma Upanishad, . . .	102
Harinārāyaṇa S'armā, . . .	314
Harisevaka Miśra, . . .	268
Haribhāshkara, . . .	126
Haritattva-muktāvalī, . . .	252
Haṭha-dīpikā, . . .	173
Haṭha-pradīpikā, . . .	173
Hautrakalpadruma, . . .	244
Hotraprayoga-vṛitti, . . .	230
Hridayarāma Deva, . . .	269
Jagachchandrikā, . . .	165
Jagadānanda, . . .	109
Jagadhātrī-pūjā, . . .	22
Jagadhātrī-pūjā-vidhi, . . .	22
Jagadis'a Tarkālāṅkāra, . . .	335
Jagannātha Miśra, . . .	309
Jagannātha Sarasvatī, . . .	112
Jaimini Saṁhitā, . . .	220
Jakāra-bheda, . . .	311
Jānakyaṇanda-bodhana, . . .	193
Jāraṇa-māraṇādī, . . .	30
Jaṭādhara Āchārya, . . .	44
Jaṭādhara-kosha, . . .	44
Jātimālā, . . .	151
Jayadeva, . . .	52, 177, 319, 320
Jayakṛishṇa Bhāṭṭa, . . .	271
Jayakṛishṇa S'armā, . . .	212,
213, 274, 275, 319	
Jayarāma Nyāyapañchā- ṇāna, . . .	245
Jñāna-saṅkulī, . . .	26
Jvālānātha Miśra, . . .	136
Jyotiratirātra, . . .	199

	<i>Page</i>
Kaivalyopanishad, . . .	247
Kaivalyopanishad Dīpikā, . . .	247
Kalādhara Sena, . . .	22
Kālārka-rudra, . . .	3
Kāles'a, . . .	61
Kālidāsa, . . .	80
Kālisantarāṇa Upanishad, . . .	102
Kalpa-Sūtra, . . .	81
Kalpa-Sūtra-bhāṣhya, . . .	88
Kalpa-Sūtra-vyākhyā, . . .	87
Kalyāna, . . .	219
Kamalākara Bhaṭṭa, . . .	53
Kāma-ratna, . . .	366
Kanādi Saṁhitā, . . .	30
Kaṅkāli-rasahema, . . .	181
Kaṇṣarī Miśra, . . .	192
Kapardī Svāmī, . . .	83
Kāraṇatā-vādārtha, . . .	357
Karma-lochana, . . .	11
Karma-vipāka, . . .	4, 68
Kāśikā-vṛtti, . . .	215
Kāsinātha, . . .	229, 257
Kāsinātha Bhaṭṭāchārya, . . .	156
Kāsinātha Upādhyāya, . . .	178
Kātantra-vṛtti-pañchikā, . . .	336
Kāthavallī-bhāṣhya-vivaraṇa, . . .	135
Kātyāyana, . . .	84, 162, 185
Kātyāyana-gṛhya-sūtra-bhāṣhya, . . .	234
Kātyāyana-prayogasāra, . . .	162
Kātyāyana-sūtra-paddhati, . . .	185
Kautūhala-vidyā, . . .	56
Kavikarṇapūra, . . .	13
Kavindra-chandrodaya, . . .	216
Kavi-rahasya, . . .	60
Kāvya-chandrikā, . . .	71

	<i>Page</i>
Kāvya-kalāpa, . . .	322
Kāvya-kāmadhenu, . . .	194
Kes'ava Tripāṭhī, . . .	262
Kes'ava Miśra, . . .	240
Kes'ava S'armā, . . .	76
Ketūdaya-phala, . . .	259
Kevalānvayī-vyākhyāna, . . .	34
Kevalānvayī, . . .	34
Khaṇḍānanda Muni, . . .	234
Khaṇḍa-prasasti-ṭīkā, . . .	204
Kīchaka-badhā, . . .	57
Kosālagama, . . .	177
Koṭa-chakra, . . .	8
Krama-saṅgraha, . . .	322
Krishṇa, . . .	11, 12, 31
Krishṇadhūrjati Dikshita, . . .	250
Krishṇakānta Nyāyaratna, . . .	51
Krishṇakānta Vidyāvāgīś'a, . . .	50
Krishṇānanda Bhaṭṭāchārya, . . .	326
Krishṇa S'armā, . . .	380
Kṛitya-chandrikā, . . .	3
Kṛitya-kāla-vinirnaya, . . .	361
Kṛitya-kaumudī, . . .	109
Kṛitya-mahārṇava, . . .	371
Kṛitya-prakāś'a, . . .	136
Kubjikā Tantra, . . .	108
Kukkuṭi-vrata-kathā, . . .	64
Kuladīpikā, . . .	55
Kumārī-pūjā, . . .	69
Kuṇḍārka-marīchi-mālā, . . .	120
Kurma-chakra, . . .	8
Kusumāñjali, . . .	4
Kusumāñjali-kārikā-vyākhyā, . . .	4
Kūṭamudgara, . . .	199
Laghu-jātaka, . . .	214

	Page
Laghu-sabdendu-s'ekhara,	132
Laghu-s'aunaki,	242
Lagna-chandriká,	257
Lakshā-homa-paddhati,	239
Lakshmana Bhaṭṭa,	244
Lakshmana Desikendra,	145
Lakshmi-charitra,	39
Lakshmidhara Kaví,	105
Lakshmi-nivāsābbhidhāna,	136
Liṅgādi-saṅgraha,	6
Liṅga-prakāśa,	32
Liṅgādi-saṅgraha Tīkā,	318
Madana Pāla,	264
Madanavinoda-nighaṇṭu,	264
Mādhava,	199
Mādhava Sarasvatī,	281
Mādhavānala-kathā,	137
Madhusūdana Sarasvatī,	167
Madhusūdana Vāchaspatī,	362
Madhya-manoramā,	224
Mahābhārata,	5
Mahābhārata-tātparyya-dī- pikā,	5
Mahādeva,	246, 279
Mahādeva Dinakara,	273
Mahādeva Vājapeya,	237
Mahādeva Vedāntavāgīśa,	370
Mahādevendra Sarasvatī,	103
Mahāganapati-sahasra-nā- ma-stotra,	290
Mahāgnī-prayoga,	237
Mahānanda Dhīra,	322
Mahārāja Harinārāyaṇa,	371
Mahās'ānti-paddhati,	236
Mahās'aṅkha-mālā-saṅskāra,	370
Mahātāntrarāja,	73
Mahidhara,	21, 159
Mallāri-mahātmya,	170

	Page
Mālāṅka,	11
Maṇḍala-brāhmapa Upani- shad,	100
Maṇḍapa-pūjā,	294
Manishā-pañchaka,	346
Manodūta,	56
Mantra-chandrikā,	305
Mantra-pradīpa,	156
Mathurānātha,	375, 379
Mathures'a Vidyālaṅkāra,	31
Matsyas'ukta Tantra,	53
Maya-mata,	306
Maya Sīlpa,	306
Meṅganātha,	207
Mitra Miśra,	227
Momohana,	183
Momohanavilāsa,	183
Mṛitavatsa-chikitsā,	153
Mugdhabodha,	14
Mukhaṇḍa Dāsa,	99
Muktāphala,	47
Muktāvalī-dīpikā,	273
Muktāvalī-kiraṇa,	273
Muktāvalī-prakāśa,	273
Mukti-chintāmaṇi,	38
Mukunḍa-vijaya,	277
Muṇḍamālā Tantra,	152
Muṇḍaka-bhāṣhya-tīppanī,	138
Mūrkhaśa,	49
Nādadīpaka,	10
Nāges'a Bhaṭṭa,	132, 164
Nāgojī Bhaṭṭa,	54
Naigeyanām-rikshudaiva- tam,	201
Nakules'varī-mantra- vidhāna,	302
Nānārtha-dhvanimājarī,	153
Nārada,	10, 18

	Page
Narahari Paṇḍita, . . .	28
Nārāyaṇa Bhaṭṭa, 54, 202, 244	
Nārāyaṇa Chakravartī, 9, 314	
Nārāyaṇa Gosāiṇ Nṛipatī, 189	
Nārāyaṇa-prabodhotsava, 139	
Navya-mata-vādārtha, . . .	356
Nigama-latā, . . .	111
Nighaṇṭu, . . .	226
Nīlakaṇṭha Bhaṭṭa, . . .	5, 141
168, 183, . . .	272
Nirālamva-upanishad, . . .	95
Nṛsiṅha Bhaṭṭa, . . .	293
Nītavarmā, . . .	57
Nītinibandha, . . .	33
Nītibhājana-bhājana, . . .	33
Nītyanātha, . . .	56
Nyāya-muktāvali-praka- rana, . . .	273
Nyāyavāgis'a, . . .	71
Nyāyaratnāvalī, . . .	50
Nyāyaratnaprakāś'ikā, . . .	51
Nyāya-sāra, . . .	139
Padagādha, . . .	191
Padamañjarī, . . .	380
Padāṅka-dōta, . . .	380
Pādapadma Āchārya, . . .	211
Padārtha-kaumudī, . . .	314
Paddhati-saṅgraha, . . .	116
Padmanābha Datta, . . .	6
Padma Purāṇīya Srishti kaṇḍa . . .	1
Padyatrāyī-vyākhyāna, . . .	132
Pallavadīpikā, . . .	107
Pañchapādīkā-vivarṇa, . . .	211
Pañchikarāna-mahāvā- kyārtha bodhaprakaraṇa, . . .	95
Parābhīdhāna, . . .	155
Paramāmṛita, . . .	106

	Page
Paramārtha-sāra, . . .	111
Parāsara Upapurāṇa, . . .	225
Paribhāṣā, . . .	30
Pārthasārathi Miś'ra, . . .	134
Pārthiva-liṅga-pujana- vidhī, . . .	311
Pās'aka-keralī, . . .	355
Pas'upati, . . .	5, 153
Pātālkhaṇḍa, . . .	1
Pathyāpathya, . . .	28
Pathya-vidhāna, . . .	361
Pavamāna-homa-vidhī, . . .	282
Prahāda-charita, . . .	275
Prakāśātmā Yati, . . .	211
Prakīrṇa-mantra Upani- shad, . . .	101
Prākṛita Vyākarna, . . .	17
Prānakṛishṇa Viś'vāsa, . . .	318
Prāpatoshaṇi, . . .	317
Prasna-vaishṇava, . . .	189
Prasnottara-mālā, . . .	355
Prātis'ākhya, . . .	298
Pratishthā-prayoga, . . .	66
Pratishthā Tantra, . . .	306
Praudha-manoramā, . . .	198
Pravara-khaṇḍa, . . .	37
Pravargya-prasna, . . .	86
Pravāsa-kṛitya, . . .	113
Prāyas'chitta-nirṇaya, . . .	349
Prāyas'chitta-tattvādarsa, . . .	343
Prāyas'chitta-vyavasthā- saṅkshēpa, . . .	330
Prayogarātnīya-charaka- sautrāmaṇi, . . .	180
Premāmṛita, . . .	149
Pretakṛityādinirṇaya, . . .	75
Pis'achabhāṣya, . . .	93
Pīṭha-nirūpaṇa, . . .	371

	Page
Pitṛimedha Sutra, . . .	85
Pitṛi-paddhati, . . .	325
Priyádāsa, . . .	99
Puṇḍarikā Upanishad, . . .	92
Purāṇa-dāna-māhātmya, . . .	321
Purāṇārtha-prakāś'a, . . .	9
Purnānanda, . . .	43
Purushottama, . . .	311
Purushottama Datta, . . .	6
Purushottama Deva, . . .	337
Purushottama-māhātmya, . . .	231
Purushottama Sarasvatī, . . .	98
Rādhākānta Bhaṭṭa, . . .	31
Rādhākānta Tarkavāgīś'a, . . .	9
Rādhā, . . .	12, 35
Rādhāmohanadāsa Gos'vā- mi, . . .	110
Rādhāmohana Gos'vāmī Bhaṭṭāchārya, . . .	104
Rādhāmohana S'armā, . . .	91
Rādhā Tāpanī, . . .	93
Rāghava Deva, . . .	338
Raghudeva, . . .	28
Raghunandana, . . .	350
Raghunātha, . . .	204
Raghunātha Bhaṭṭa, . . .	31
Raghunātha Chakravartī, . . .	349
Raghunātha Sārvaabhauma Bhaṭṭāchārya, . . .	381
Raghunātha S'īromai, 185, . . .	245
Raghunātha Yājñika, . . .	114
Raghuvīra, . . .	120
Rājadharmā-kaustubha, . . .	21
Rājanārāyaṇa Mukhopā- dhyāya, . . .	13
Rāja-nirghanta, . . .	28
Rājāvalī, . . .	23
Rākshasa-kāvya, . . .	186

	Page
Rāma, . . .	2
Rāmachandra, . . .	204
Rāmachandra Chakravartī, . . .	3
Rāmachandra Nyāyavā- gīś'a, 358, 359, . . .	360
Rāmachandra Sārvaabha- ma, . . .	4
Rāma Datta, . . .	74
Rāmadeva Nyāyalaṅkāra, . . .	2
Rāmagītā, . . .	20
Rāmagītā Tikā, . . .	20
Rāmaguṇākara, . . .	2
Rāmakānta, . . .	150
Rāmakṛishṇa, . . .	67
Rāmakṛishṇa Bhaṭṭa, . . .	116, 294
Rāmānanda S'armā, . . .	24, 55
Rāmānanda Tīrtha, . . .	383, 384
Rāmānuja, . . .	262
Rāmasaṅkara, . . .	41
Rāma S'armā, . . .	224
Rāmasundra Vidyāvāgīś'a, . . .	315
Rāmatoshṇa S'armā, . . .	318
Rāmavarma, . . .	21
Rāmes'vara Bhaṭṭa, . . .	297
Rāmes'vara S'armā, . . .	7
Rasahema, . . .	181
Rasasaṅketa-kalikā, . . .	304
Rathayātrā-prayoga, . . .	110
Ratnadipaka, . . .	127
Ratna-kosha-vādārtha, . . .	357
Rāyamukuta, . . .	266
Rigveda-saṁhitā-homavi- dhi, . . .	288
Rigvedīyābhudayika-s'rād- dha, . . .	59
Rigvedīya-das'akarma-pad- dhati, . . .	61
Rishitarpaṇa, . . .	218, 241

	Page
Rudradeva, . . .	239
Rudra-japa, . . .	243
Rodrānusthāna-paddhati, . . .	207
Rūpa, . . .	106
Rūpachintāmaṇi, . . .	12
Sabda-chandrikā, . . .	25
Sabdakhaṇḍa, . . .	2
S'abdāloka Rahasya, . . .	379
S'abdamālā, . . . 7,	157
S'abda-nityatā, . . .	360
S'abda-ratnamālā, . . .	44
Sabdārṇava, . . .	7
Sabdārthasāra-manjarī, . . .	318
S'abda-rūpa-prakāśikā, . . .	51
Sabbā-taraṅga-sāra, . . .	309
Sacchidānanda Yati, . . .	201
Sadāchāra-prakarana, . . .	344
Sadānanda, . . .	132
Sādhana-panchaka, . . .	90
S'ākala Saṁhitā, . . .	268
Sakunārgava, . . .	8
Samañjasā-vṛtti, . . .	103
Sāmānya-lakṣaṇādibhity- anta Tīppanī, . . .	378
Samara-sāra, . . .	204
Samayāchāra Tantra, . . .	161
Sāmāyāchārika Sūtra, . . .	144
Saṅgraha, . . .	57
Sāṅgrahanyeshti, . . .	232
Sanhitāvṛtti, . . .	42
S'aṅkara, . . .	189
S'aṅkara Āchārya, 60, 90, 96, 97, 131, 344, 346, 347, 355	
Sāṅkhāyana, . . .	88
Sāṅkhāyana-sūtra, . . .	302
Saṅkrānti-nirṇaya, 313, . . .	353
Saṅkṣhepa-gāyatrī-nyāsa- prayoga, . . .	295
Saṅkṣipta-prayoga, . . .	218

	Page
Saṅkṣipta-vedānta-s'āstra- prakriyā, . . .	97
Sannyāsa-vidhi, . . .	100
S'āntikalpa-dīpikā, . . .	300
S'āntika-tattvāmṛita, . . .	9
Sapiṇḍa-prayoga, . . .	64
Sapta-padārthī, . . .	281
S'apta-pāka-yajñas'esha, . . .	122
Saptas'atī-vyākṣāna, . . .	54
Saptasoma-saṁsthā-paddha- ti, . . .	208
Sāraachandrikā, . . .	58
Sāradāsundarī, . . .	31
Sāradātīlaka, . . .	145
S'ārangadhara, . . . 196,	338
S'āraṅgadhara-paddhati, . . .	338
S'āraṅgadhara Saṁhitā, . . .	195
Sārasamuechchaya, . . .	268
Sārasaṅgraha, . . . 78,	262
Sāra-saṁhitā, . . .	10
Sārasvatābhidhāna, . . .	38
Sarasvatī-stotra of Sudar- sana Saṁhitā, . . .	291
Sarasvatī-stotra-tripura- siddhāntīya, . . .	291
Sārātsāra-saṅgraha, . . .	41
S'ārīraka-nyāya-rakṣhāma- ṇi, . . .	134
S'ārīraka-sūtrārtha-saṅ- graha, . . .	110
Sarvāṅgukramaṇī-vyākṣh- yā, . . .	279
Sarvāto-bhadra-maṇḍala, . . .	336
Satānanda, . . .	189
S'atarudriya, . . .	348
Sātātapa, . . .	4
S'ātra-vimochana, . . .	365
Satyanāthābhyaudaya, . . .	210
Satyopākhyana, . . .	129

	Page
Saubhāgya Tantra, . . .	303
S'aunaka, . . .	298
S'aunakokta-vāstu-sānti-pra- yoga, . . .	283
Sāvabhauma, . . .	76
Sāvitrachayana, . . .	236
Sāyana Acharya, . . .	348
S'eshāchāryya, . . .	210
S'esha Nāga, . . .	111
S'eshanārāyana, . . .	180
Shodas'a-piṇḍa-dāna-pray- oga, . . .	310
Siddhānta-chandrodaya, . . .	250
Siddhānta-kaumudi, . . .	116
Siddhānta-lakṣhaṇa Tip- panī, . . .	377
Siddhānta-muktāvalī, 173, 273	
Siddhānta-sukti-maṇjarī, . . .	3
Sīnhavyāghra Tippanī, . . .	377
Sīromani-purvārddha-vyā- khyā, . . .	248
Siva Bhaṭṭa Kāla, . . .	54
S'ivādāsa, . . .	204
S'ivāditya, . . .	281
S'ivānaudanaṭha, . . .	229
S'ivapūjā-paddhati, . . .	225
S'ivarāma, . . .	136
Skanda-purāṇiya Pātāla- khaṇḍa, . . .	117
Smārta-prāyas'chitta- prayoga, . . .	297
Smārta-vyavasthārnava, . . .	76
S'mas ānakālī-mantra, . . .	369
Smṛiti-sāra, . . .	76
S'rāddha-chandrikā-pra- kāś'a, . . .	147
S'rāddha-kalpa, . . .	363
S'rāddhasūtra-paddhati, . . .	174
S'rāddha-tattvādarsa, . . .	343

	Page
S'rāddha-vyavasthā-saṅk- shepa, . . .	332
Srauta-sūtra, . . .	86
S'rīdatta, . . .	364
S'rīkara Achārya, . . .	361
S'rīkṛishṇa S'ārvabhauma, . . .	380
S'rīkṛishṇa Tarkālāṅkāra Bhaṭṭāchārya, . . .	322
S'rīkṛishṇa Vidyāvāgīsa Bhaṭṭāchārya, . . .	107
S'rīmadbhāgavata-skandhār- tha-nirupaṇa, . . .	200
Srinandana Bhaṭṭāchārya, . . .	23
S'rīnāṭha S'armā, . . .	361
S'rīngārādīrasa, . . .	52
S'rī Pārama, . . .	277
S'rīpatigovinda, . . .	193
S'rīṣhti-khaṇḍa, . . .	1
S'ruti-stuti-vyākhyāna, . . .	319
S'uddhi-nirṇaya, . . .	353
S'uddhitattva-kārikā, . . .	313
S'uddhi-viveka, . . .	338
S'uddhi-vyavasthā-saṅk- shepa, . . .	373, 334
Sudra-dharma-tattvā, . . .	53
S'ukāśhṭaka, . . .	347
Sukhalekhana, . . .	29
Sukṛitya-prakāś'a, . . .	136
S'ūlapāṇi Bhaṭṭāchārya, . . .	312
Sūlpāṇī, . . .	70
S'ulvā-sūtra-bhāṣya, . . .	83
S'ulva-sūtra-bodhāyaṇiya, . . .	33
S'ulva-sūtra-dīpikā, . . .	33
S'ulvasūtra-vivarāṇa, . . .	159
Sures'vara Paṇḍita, . . .	32
Sūryādi-pañchāyatana-pra- tiṣṭhā Paddhati, . . .	125
Svalpādvaita-prakāś'a, . . .	383
S'vānubhavādars'a, . . .	96

	<i>Page</i>
Svargakhaṇḍa . . .	2
S'varúpákhyā-stotra, . . .	368
Svátmárāma, . . .	173
Svatva-vyavasthāraṇava-setu- bandha, . . .	380
Svayamprakās'a Yati, . . .	252
S'yámāmantraḥ, . . .	324
S'yámápūja-paddhāti, . . .	138
S'yámārahasya, . . .	43
Tājika, . . .	20
Tājikabhushaṇa, . . .	20
Tālavrintanivási, . . .	230
Tantroktā-chikitsā, . . .	73
Tantra-ratna, . . .	133
Tantra-sāra, . . .	325
Tāntrikapūja-paddhati, . . .	317
Tarka-paribhāshā, . . .	240
Tarka-tippaṇi, . . .	378
Tattvārtha-kaumudī, . . .	63
Tattva-saṅgraha, . . .	104
Tattvas'āra, . . .	90
Teronārāyaṇa Deva, . . .	239
Tīrtha Savāmi, . . .	384
Trilochana Dāsa, . . .	336
Trīpurasūndarī-mantra-nā- masa-haṣṭa, . . .	154
Tristhalīsetu, . . .	202
Tirthamahes'vara, . . .	32
Tīthi-nirṇaya, . . .	351
Tīthi-vyavasthā-saṅkshēpa, . . .	331
Toshāṇi, . . .	72
Tryambaka, . . .	207, 302
Tryambaka Bhaṭṭa, . . .	228
Tryambaka Paṇḍita, . . .	301
Tulas'ichandrikā, . . .	13
Ṭapa Ṭkā, . . .	133
Udayana Achārya, . . .	4
Udbodha-chandrikā, . . .	47
Uddis'a Tantra, . . .	364

	<i>Page</i>
Udrāha-vyavasthā, . . .	77, 334
Udrāha-vyāvasthā-saṅk- shēpa, . . .	332
Udrāha-vyāvastha- vikās'a, . . .	334
Ujjavalanīlamāṇi-kiraṇa- les'a, . . .	36
Ujjvala-nīlamāṇi, . . .	36
Unādi, . . .	24
Upādhivāda Ṭippanī, . . .	354
Upādikosha, . . .	24
Upagrantha Sūtra, . . .	182
Upamāna Khaṇḍa, . . .	50
Upāṅgalalitā-pujana, . . .	121
Utsarga-mayūkha, . . .	182
Uttara Gītā, . . .	323
Uttara-kāmākhyā Tantra, . . .	33
Uttara-khaṇḍa, . . .	1
Vagalāmukhi-kavacha, . . .	366
Vaidaykula-tantra, . . .	55
Vaikhānasiya Upanishad, . . .	92
Vaishṇava, . . .	45
Vaishṇavāmṛita, . . .	25
Vaiyākaraṇa -siddhānta- mañjūshā, . . .	163
Vaiyākaraṇa-siddhānta-rat- nākara, . . .	116
Vājapeya-paddhati, . . .	159, 211
Vakārabheda, . . .	40
Vāmana, . . .	215
Vāmana-chitra-charitra, . . .	213
Vānara, . . .	40
Vānarāśṭaka, . . .	40
Vānaryāśṭaka, . . .	45
Varadarāja, . . .	87
Vārānasi-darpaṇa-prakā- śika, . . .	172
Vararuchi Kavindra, . . .	186
Varuṣbhidhāna, . . .	23

	Page		Page
Vāpasāṅkara-jātīmālā, . . .	15	Vopadeva, . . .	47, 200
Varshakṛitya-taraṅga, . . .	371	Vrajabhakti-vilāsa, . . .	54
Vas'antarāja, . . .	8	Vratodyāpana-vidhi, . . .	140
Vas'ishṭha, . . .	4	Vrindāvana, . . .	11
Vāstu-pūjāvidhi, . . .	293	Vrindāvana-yamaka, . . .	11
Vāstu-s'ānti, . . .	294	Vṛishotsarga-prayoga, . . .	65
Vāstu-tattva, . . .	315	Vṛitta-ratnākara-setu, . . .	126
Vāsudeva Dikshita, . . .	237	Vyākaraṇa-saṅgraha, . . .	14
Vatās'vattha-vivāha, . . .	157	Vyākya-sudhā, . . .	251
Vatsarāja, . . .	172	Vratakāla-viveka, . . .	312
Vedānta-s'āstra-saṅkhipta- prakriyā-nirupanā, . . .	344	Vyāptigrahopāya-ṭīkā, . . .	354
Vedānta-vijñāna-naukā, . . .	131	Vyāptipāṇchaka Tippanī, . . .	376
Vedastuti Ṭīkā, . . .	108	Vyāptyanugama-ṭippanī, . . .	378
Vidhisvarūpa-vichāra, . . .	61	Vyāptyanugama-vādārtha, . . .	357
Vidhi-vāda-vichāra, . . .	359	Vyāsa, . . .	1
Vijayagobinda Sikha, . . .	23	Vyāvahāra-didhiti, . . .	21
Vidyānidhi Kavindra, . . .	216	Vyavasthā-sāra-saṅgraha, . . .	155
Vidyāranya, . . .	247	Yadumanī, . . .	277
Vikhyāda Purāṇa, . . .	148	Yajnasūtra-pramāṇa, . . .	367
Vindu-sandīpana, . . .	98	Yajña-prāyas'chitta-viva- raṇa, . . .	187
Viparīta-pratyāṅgira, . . .	370	Yājñika Deva, 171, 185, . . .	211
Virajā-paddhati, . . .	100	Yājñika Raghunātha, . . .	114
Virodhi-vichāra, . . .	358	Yājñopavita-nāsa-prāyas- chitta, . . .	284
Vishṇu Suddhānta, . . .	37	Yajur Veda, . . .	5
Viśvakarmā, . . .	17	Yajurvedi-māsika-s'rāddha- prayoga, . . .	63
Viśvakarma-prakāśa, . . .	17	Yajurvedi saṁvatasrikaiko- dishṭa-s'rāddha-prayoga, . . .	66
Viśvakarmīya S'īlpa, . . .	142	Yasodhara, . . .	192
Viśvāmītra-kalpa, . . .	287	Yathārtha-manjarī, . . .	382
Viśveśvara, . . .	115	Yoga-s'atābhidhāna, . . .	276
Vishṇurāma Siddhānta- vāgīśa, . . .	343	Yoges'isahasra-nāma-sto- tra, . . .	283
Vitāda-nirṇaya, . . .	352	Yogiṇi-das'ā-phala, . . .	257
Vivāhādi-paddhati, . . .	74, 153	Yogyatā-vichāra, . . .	358
Vivaraṇa-tattva-dīpana, . . .	233		
Vivekaśhudhāmaṇi, . . .	347		

NOTICES OF SANSKRIT MSS.

No. 520. पद्मपुराणीयदृष्टिखण्डं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 212. Lines, 9 on a page. Extent, 8347 s'lokas. Character, Bengali. Date — ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur, K. C. S. I. Appearance, old. Verse, Tolerably correct.

Padma Puráníya Srishti khaṇḍa. This is the first part of one of the great Puráṇas attributed to Vyása. The Padma is divided into five parts; 1st, Srishti khaṇḍa; 2nd, Bhúmi khaṇḍa; 3rd, Svarga khaṇḍa; 4th, Pátála Khaṇḍa; 5th, Uttara Khaṇḍa. In the first, the work under notice, Ugras'ravas describes, in reply to the enquiry of the sages assembled at the Naimisha hermitage, the origin of the universe, and the development of the creation, relating at the same time detached accounts of the geography of India. The translators under Dr. Wilson rendered a great portion of it into English, a MS. of which exists in the Asiatic Society of Bengal, and another in the India House Library. A full analysis of the work occurs in the Journal of the Royal Asiatic Society, V, 280. See also Preface to the Vishṇu Puráṇa.

Beginning. स्रष्टुं चन्द्रावदानं करिकरसकरसोमस्रष्टानफेनं
ब्रह्मोद्भूतिप्रशक्तिर्वतनियसपरैः सेवितं विप्रमुखैः ।
स्रष्टुंकाराकृतेन विभुवनगुह्येन ब्रह्मणा दृष्टमुत्तं
समोऽगमोऽनरजं जलमग्न्यभदरे पौरुषं वः पुनातु ॥

End. कल्पकोटिशतं मायं ब्रह्मलोके महीयते ॥

Colophon. इत्यादिपुराणे पाठे पञ्चचत्वारिंशत्तमोऽध्यायः । दृष्टिखण्डं समाप्तं ॥

विषयः । दृष्टिप्रकारकचरनं दृष्टीस्थाननिरूपणादिकञ्च ॥

No. 521. रामगुणकरः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 10. Lines, 8 on a page. Extent, 240 s'lokas. Character, Bengali. Date —? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur, K. C. S. I. Appearance, new. Verse. Generally correct.

Rámagunákara. A poem on the marriage and exile of Ráma. By Rámadeva Nyáyálañkára.

Beginning. भूभृदंशवतीर्णा मज्जलजलधरेणिविदेधिवर्णा

पूषांनन्दादं चन्द्राभरणहृदयगा योतयन्तो दिगन्तान् ।

या वैदेहीपुभितार्थं वितरति सरसा कल्पवल्लीव नित्या

शान्तं भूयान्ममान्नःकरणमविरतं तत्त्वमूर्तेः नितान्तं ॥

End. मुक्ता राख्यं चिराय चिभिरनुजनिभिः सख्यलीलाखरोच ॥

Colophon. श्रीमद्रामगुणकराख्यललितप्रथमः समाप्तिं गतः ।

विषयः । रामविवाहरामवनवासदिवर्णनं ॥

No. 522. आसत्तिविचारः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 13. Lines, 10 on a page. Extent, 428 s'lokas. Character, Bengali. Date —? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur, K. C. S. I. Appearance, old. Prose. Generally correct.

A'satti vicára. The natural relation of words in composition. This is a Nyáya treatise—probably a part of Mathuránátha's commentary on the Śabdakhaṇḍa of the *Chintámāni*.

Beginning. एककार्यकारित्वमङ्गत्या योग्यतानिरूपणानन्तरमासत्तिं निरूपयति आसत्तिश्चेति ।

End. इत्युच्चारण एव सम्यगित्यवधेयं ॥

Colophon. शब्दपरिच्छेदरहस्ये आसत्तिपञ्चरहस्यम् ।

विषयः । शब्दबोधकारणादिकथनं ।

No. 523. व्युत्पत्तिकी ।

Substance, country yellow paper. Folia, 2. Lines, 12 on a page. Extent, 24 s'lokas. Character, Bengali. Date —? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur, K. C. S. I. Appearance, old.

Kṛitya-chandrikā. On ceremonials, diurnal and casual. By Rāmachandra Chakravartī. The MS. is imperfect, and contains only that portion which is devoted to the duties to be observed at the end of the month of Chaitra, or *Sivayātrā*, i. e., the Charakpūjā. The deity to be adored, is a form of Siva, and bears the name of Kālārkarudra.

Beginning. तत्र चैवमङ्गान्यां कर्त्ता सामान्यान्तु कृत्वा अथेत्यादि चैत्रे मासि नीलराशिस्थे
भास्करे अमुके पक्षे अमुकतिथौ षड्शीतिमङ्गान्यामारभ्य महाविषुवमङ्गानि
यावत् प्रत्यहं चमुकगोत्रोऽमुकः सर्वार्थसिद्धिकामो मणेशादिकालार्कषट्पञ्चापूर्वक-
शिवयानामर्चं करिष्ये ।

End. एतैस्तुष्यति शङ्करः ॥

Colophon. इति रामचन्द्रचक्रवर्त्तिविरचितायां कृत्यचन्द्रिकायां मासविवरणं ।

विषयः । शिवोपासनाविधानादि ।

No. 524. सिद्धान्तसूक्तिमञ्जरी ।

Substance, country yellow paper. Folia, 23. Lines, 5—8, on a page. Extent, 337 s'lokas. Character, Bengali. Date — ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rājā Rādhākānta Deyā Bahādur, K. C. S. I. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Siddhānta-sūktimanjarī. A Vedānta dissertation on life, soul, the deity, salvation, &c. By Gaṅgādhara Sarasvatī, disciple of the Paramahansa Rāmachandra Sarasvatī. The author styles himself a *Bhikṣhu*, whereby he evidently means to call himself a mendicant, and not a Buddhist. He quotes most of the leading authors on the Vedānta.

Beginning. तदपिशतसुवर्णं कर्णपूर्णद्विरेफावलिबल्लितकपोलोद्दामदानाभिरासं ।
गिरिशगिरिमुताभां स्तालितं नित्यमङ्गे सज्जनभरणशीले विद्वराजं नमामि ॥

End. रत्नयत्नखिलान् बुधान् ॥

Colophon. इति श्रीपरमहंसपरित्राजकाचार्यश्रीरामचन्द्रसरस्वतीपूज्यशिष्येण गङ्गाधरसर-
स्वत्याख्यभिक्षुणा विरचितायां वेदान्तसिद्धान्तसूक्तिमञ्जर्यां चतुर्थपरिच्छेदः ।
सम्पूर्णोऽयं ग्रन्थः ।

विषयः । आत्मवर्णनं, अक्षणादिज्ञानकथनञ्च । दक्षविधग्रन्थकारमतमपि दर्शितमव ।

No. 525. कुसुमाञ्जलिकारिकाव्याख्या ।

Substance, country yellow paper. Folia, 50. Lines, 10 on a page. Extent, 1911, s'lokas. Character, Bengali. Date —? Place of deposit, Calcutta, Sir Rājā Rādhākānta Deva Bahādur, K. C. S. I. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Kusumāñjali Kārikāyākyā. A commentary on the *Kusumāñjali*, a Vaiśeṣika treatise on the existence of a supreme Being by Udayana Achārya. By Rāmabhadra Śārvabhauma. The text with a commentary by Haridasā Bhaṭṭāchārya, has been translated into English by professor E. B. Cowell. Dr. Hall notices the works of eleven commentators on the *Kusumāñjali*, but not that of Rāmachandra. *Contributions*, p. 83.

Beginning. आमेदैः परिनेदिता परिषदः प्रत्येकसाशास्त्रां

सन्निः पिञ्जरिताः परागपटलैराशानकाशा दश ॥

End. ईश्वरः स प्रीतो भवत्वनेन । इति पञ्चमः खण्डः ॥

Colophon. इति श्रीमच्छास्त्रोपाध्यायरामभट्टशास्त्रिभोमीया कुसुमाञ्जलिकारिकाव्याख्या समाप्ता ।
विषयः । परमात्मनिरूपणयुक्तिमयं कुसुमाञ्जलिकारिकाव्याख्यानम् ।

No. 526. कर्मविपाकः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 96. Lines, 6 on a page. Extent, 2376 s'lokas. Character, Bengali. Date —? Place of deposit, Calcutta, Sir Rājā Rādhākānta Deva Bahādur. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Karmavipāka. A treatise on rewards and punishments in a future life for virtuous and sinful acts of this life. By Ś'ātātapa.—The MS. terminates with the 87th chapter on the rewards of virtuous women. The work is in the form of a dialogue between Vasīṣṭha and Bṛigu.

Beginning. शानातपः । प्रायश्चित्तविहीनानां महापातकिर्वा खण्डः ।

शरकान्ते भवेज्जन्म चिक्रे किन्तु शरीरिणी ॥

End. सञ्जया पार्वती उक्त्वा तस्मात्तां पूजयेद् बुधः ॥

Colophon. इति कर्मविपाके वशिष्ठभट्टसंवादे शानातपस्यपवित्रतामाहात्म्ये समाप्तोक्तिमो-
ध्यायः समाप्तः ।

विषयः । पापजनितरोगादीनां कारणं, तत्प्रायश्चित्तविधानम् ॥

No. 527. महाभारततात्पर्यदीपिका ।

Substance, country yellow paper. Folia, 38. Lines, 11 on a page. Extent, 2215 ślokas. Character, Bengali. Date —? Place of deposit, Calcutta, Sir Rājā Rādhākānta Deva Bahādur. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Mahābhārata-tātparya-dīpikā. A gloss on the *Ādi* or first volume of the *Mahābhārata*. By Devabodha, the disciple of Satyabodha; both were hermits or paramahāṇsas. The author seems to have never completed his work. The gloss best known is by Nilakaṇṭha.

Beginning. प्राग् देवेभ्यः प्रयान्याः शतमसुसदनं इवमभोधियाः

End. पाथान्नारायणी यच्चिरचरितचरस्यावराभोदो वः ।

Colophon. इति परमहंसपरिव्राजकाचार्यभट्टारकसत्यबोधमित्रपरमहंसपरिव्राजकाचार्य- श्रीदेवबोधकृतौ महाभारततात्पर्यदीपिकायां टीकायामादिपर्वमग्नं ।

विषयः । महाभारतविवरणं, अर्थात् महाभारतीयतात्पर्यमहिता टीका । आदिपर्वटीका- मग्नं प्राप्तं ॥

No. 528. दशकर्मदीपिका ।

Substance, country yellow paper. Folia, 30. Lines, 6 on a page. Extent, 573 ślokas. Character, Bengali. Date —? Place of deposit, Calcutta, Sir Rājā Rādhākānta Deva Bahādur. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Daśakarma-dīpikā. The principal ceremonies to be observed by those pious Hindus, who follow the Yajur Veda. By Paśupati, the chief judge and head paṇḍit of the Court of Lākshmaṇya, the last Hindu king of Bengal. (A. D. 1200.) He was a descendant of Bhaṭṭa Nārāyaṇa, one of the five Brāhmaṇs who came to Bengal from Kanauj in the reign of Ādisūra.

Beginning. शास्त्रज्ञानविवेकनिर्णयधियां प्रज्ञावतामपनीः

पाण्डित्येन विचिष्टितानरगुरुः प्राज्ञातिगुञ्जः स्मृतौ ।

विप्राकान्दशकर्मपद्धतिमिमामुच्यते वेदादसौ

चक्रे भूपतिपण्डितः पशुपतिः स्रगापवर्गप्रदां ॥

End. शान्त्याशौचादं कृत्वाचिद्रावधारयेत् (?) ॥

Colophon. इति शास्त्राकर्मपद्धतिः समाप्ता । इति दशकर्मदीपिका ।

विषयः । यजुर्वेदिनां दशकर्मविधानं ॥

No. 529. लिङ्गादिमङ्गलः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 45. Lines, 5 on a page. Extent, 825 slokas. Character, Bengali. Date —? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Liṅgādisaṅgraha. Annotations on the Amarakosha. By Bharata Sena alias Bharata Mallika. The author points out in detail the genders of all the words in the Amarakosha.—(Vide ante I p. 223.)

Beginning. मन्त्रादिकृतञ्जितममासजैर्नशब्दैरिह वर्गमङ्गलः ।

End. वेदाः प्रमाणमेवमन्यत् प्रयोगानुसारात् ॥

विषयः । अमरकोषव्याख्यानं ।

No. 530. भूरिप्रयोगः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 70. Lines, 8 on a page. Extent, 1972 slokas. Character, Bengali. Date —? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Bhūripṛayoga. Annotations on the Amarakosha. By Padmaná-bha Datta. The author supplies a great number of synonyms. The MS. is incomplete, extending only to the third chapter of the text.

Beginning. मुदे हरिं तत्रमनैकनाथं ।

End. इदमचोदितं शेषं ज्ञेयं शिष्टप्रयोगतः ॥

Colophon. श्रीपद्मनाभदत्तमङ्गलहोत्रे भूरिप्रयोगाभिधाने नामलिङ्गानुशासने सामान्यकाण्ड-
कृतीयः समाप्तः ।

विषयः । शब्दसमूहमङ्गलः । अमरकोषाभिधानस्यटीका ।

No. 531. हारावली ।

Substance, country yellow paper. Folia, 9. Lines, 10 on a page. Extent, 315 slokas. Character, Bengali. Date —? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Hārāvali. A Sanskrit Dictionary. By Purushottama Datta. Dr. Wilson, in noticing this work, says: "the *Hārāvali* is a collection almost exclusively of uncommon words:—It is divided into two parts, the one containing synonymous words, and the other words of various

meanings. The first part is again divided into three portions, according to the extent of the synonyms and their recapitulation through a whole stanza, or a half, or a quarter. The work is of very limited extent, but it is the product, according to the author's own averment, of twelve years' reading. He states also that it was compiled at the suggestion and with the aid of his spiritual preceptor, S'ri Dhṛiti Sīṅha, an atithi or religious ascetic, known in the spoken dialects by the appellation Atit, and he mentions Janmejaya, a Paṇḍit, as having contributed to the compilation. The age of Purushottama, according to the order of Medinī, should be earlier than that of the Viśva, and he may probably have written in the 10th or 11th century." Preface, Sanskrit Dictionary, 1st Ed.

Beginning. भुजगपतिविमुक्तस्वप्न(?)निर्मोक्तवक्त्रो-

विलसितमनुकुर्वन् यस्य गङ्गाप्रवाहः ।

शिरसि सरसभासकालतोदामलङ्घन(?)

लघयति हिमगौरः सोमशुभः (?) साध्यमिदौ ॥

End. प्रथमान् नव पत्राणि प्राप्तानि, ततः खण्डितं ॥

विषयः । नानार्थशब्दसमूहसङ्ग्रहः ।

No. 532. शब्दमाला ।

Substance, country yellow paper. Folia, 60. Lines, 7 on a page. Extent, 1365 s'lokas. Character, Bengali. Date —? Place of deposit, Calcutta, Sir Rājā Rādhākānta Deva Bahādur. Appearance, old. Verso. Generally correct.

S'abdamālā. A Sanskrit glossary compiled from the *S'abdārṇava* and other ancient works. By Rāmes'vara S'armā.

Beginning. जगदीशं हरिं नत्वा श्रीरामेश्वरशर्मणा ।

शब्दार्णवादिकोणेष्ठा शब्दमाला वितन्यते ॥

End. रामेश्वरेण रचितं परिपालयन्तु मत्तः परोन्नतिरता हि भवन्ति लोके ॥

विषयः । शब्दसमूहकथनं ।

No. 533. कूर्मचक्रं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 3. Lines, 8 on a page. Extent, 67 s'lokas. Character, Bengali. Date —? Place of deposit, Calcutta, Sir Rājā Rādhākānta Deva Bahādur. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Kūrmachakra. On a mystic diagram shaped like a tortoise. It is of great importance in certain forms of S'akta worship. This is probably a fragment of one of the Tantras.

Beginning. कूर्माकारं लिखेच्चक्रं सर्वावयवमयुतं ।

End. दृष्टवानमते चन्द्रे शान्तिकं यत्नतश्चरेत् ॥

Colophon. इति कूर्मचक्रं ।

विषयः । कूर्मचक्रप्रमाणम्, उक्तचक्रस्य वर्णादिक्रमानुसारेण क्रियादिगुभायुतम् ।

No. 534. कोटचक्रं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 7. Lines, 7 on a page. Extent, 119 s'lokas. Character, Bengali. Date — ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rājā Rādhākānta Deva Bahādur. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Koṭachakra. Ground plans of eight kinds of forts and their descriptions. This too is apparently a fragment of one of the Tantras.

Beginning. अथातः सम्प्रवक्ष्यामि कोटचक्रमिच्छादथा ।

End. तद्दिने प्रभवद् युक्तं दुर्गं सिद्ध्यति नान्यथा ॥

Colophon. इति कोटचक्रं ।

विषयः । पञ्चवारविशेषेषु युद्धादिक्रमकथनं ।

No. 535. शकुनार्णवः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 95. Lines, 8 on a page. Extent 3040 lokas. Character, Bengali. Date, Saka 1773. Place of deposit, Calcutta, Sir Rājā Rādhākānta Deva Bahādur. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Śakunārṇava. A manual of divination. By Vasantarāja. The divinations are made by the peculiarities in the flow of breath, (austromaney) ; by the sight of particular objects when starting on an expedition, such as curds, durva grass, rice, a handsome man, a fair woman with a flower, which are auspicious ; by the voice of jackals and other animals, &c., &c. Means of divining answers to recondite questions are also described.

Beginning. त्रिरिचिनारायणशङ्करेभ्यः शचीपतिस्कन्दचिनायकेभ्यः ।

सुक्तीभवः नीपतिदेवताभ्यः नमो नवभ्योऽपि सदा प्रदेभ्यः ॥

End. समस्तमृत्युकोतुके कृतं प्रभाववर्णनं ॥

Colophon. इति वसन्तराजकृते शकुनाक्षे शकुलशास्त्रं समाप्तम् ।

विषयः । शुभाशुभश्रुति निमित्तं यात्रादिप्रसंगे द्रव्यविशेषदर्शनं । दधिदुग्धाक्षतादिच्ये-
पुष्पयुक्तगौराक्षीशोदर्शने शुभं, शृङ्गाकादिरत्नं शुभाशुभप्रज्ञादिकथनञ्च ।
एवं पञ्चिखादिभिः शुभाशुभं कथितं ।

No. 536. शान्तिकतत्वामृतं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 61. Lines, 8-9 on a page. Extent, 1475 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rāja Rādhākānta Deva Bahādur. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Sāntika-tattvāmṛta. Ceremonials to be observed to overcome evils consequent on adverse conjunctions of planets. By Nārāyaṇa Chakra-vartī.

Beginning. नत्वा गोपीकान्तं सत्त्वा विविधनुनिवाक्यानि ।

श्रीनारायणशर्मा शान्तिकतत्वामृतं तन्मते ॥

End. धेनुतुल्यं च दक्षिणं दद्यात् ॥

Colophon. इति नारायणचक्रवर्तिनः शान्तिकतत्वामृतं समाप्तम् ।

विषयः । पञ्चवेग्यादिदोषशान्तिः ॥

No. 537. पुराणार्थप्रकाशकः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 16. Lines, 10 on a page. Extent, ? s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rāja Rādhākānta Deva Bahādur. Appearance, new. Prose. Generally correct.

Purāṇārtha-prakāśaka. An epitome of Purāṇic knowledge, containing brief summaries of the six schools of Philosophy, of Solar, Lunar, and other calendars, of the planetary system, Ancient History, &c., &c. By Rādhākānta Tarkavāgīśa.

Beginning. यो ब्रह्मविष्णुशिवकृपधरः करोति सृष्टिस्थितिप्रलयमथ चराचरस्य ।

End. राजराजेश्वरश्रीलक्ष्मणस्य निदेशतः ॥

Colophon. इति श्रीराधाकान्ततर्कवागीशकृतपुराणार्थप्रकाशकः समाप्तः ।

विषयः । सङ्क्षेपतः षड्दर्शनमते, सौरादिमासकथनं, मेधादिराशिकथनं, पुरातनराज-
वंशादिकथनञ्च ॥

No. 538. नाददीपकं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 15. Lines, 9 on a page. Extent, 599 ślokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rājā Rādhākānta Deva Bahādur. Appearance, old. Verse and prose. Generally correct.

Nādādīpaka. A treatise on Hindu music,—origin of sounds, musical and non-musical; musical modes, harmony, &c. By — (?) Bhaṭṭācārya.

Beginning. विचरन्ति परिमृद्धिर्वेदमास्माददाय (?) ॥ पादचयस्यासम्पूर्णत्वात् शेषपादे' स्तिष्ठितः ।

End. वाराधरा धर्धरा ... .. ॥

Colophon. इति श्रीभट्टाचार्यविरचितनाददीपकं सम्पूर्णं ।

विषयः । शब्दनादसंसारानुव्यतिक्रमणं, रागागच्छादिनिरूपणञ्च ।

No. 539. चतुरङ्गक्रीडनं ।

Substance, country yellow paper. Folium, 1. Lines, 10 on a page. Extent, 45 ślokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rājā Rādhākānta Deva Bahādur. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Chaturāṅga Kṛīḍana. A treatise on the Chess as formerly played by the Hindus. Anonymous.

Beginning. चतुरङ्गक्रीडायां व्यास्यदुषिष्ठिरमंवादः प्रचरति । यथा, दुषिष्ठिर उवाच ।

चष्टकोष्टाश्च या क्रीडा तां मे ब्रूहि तपोधन ।

End. प्राप्ते गजद्वये राजन् हन्तव्यो वामतो गजः ।

प्रकर्षेणैव मे माय चतुरङ्गी यतो भवेत् ॥

विषयः । चतुरङ्गक्रीडाकथनं ।

No. 540. सारमंहिता ।

Substance, country yellow paper. Folia, 7. Lines, 8 on a page. Extent, 213 ślokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rājā Rādhākānta Deva Bahādur. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Sārasañhitā. Hindu instrumental music, in four chapters. By Nārada.

Beginning. चिदानन्दरमोक्षासनिदानं ग्राममुत्तरं ।

End. शिवलोके महीयते ॥

Colophon. इति नारदकृतायां सारसंहितायां चतुर्थोऽध्यायः ।

विषयः । सङ्गीतकारण-ताललयादिनिरूपणम् ॥

No. 541. वृन्दावनयमकं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 5. Lines, 5 on a page. Extent, 18 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, new. Verse. Correct.

Vrindavana-yamaka. A poem on the early life of Kṛishṇa during his sojourn in Vrindavana. Every verse of the poem has the same word twice in different senses, and is otherwise full of alliterations. By Mílánka. The MS. is incomplete.

Beginning. वरदाय नमो हरये पतति जनाऽयं खरत्रपि न मोहरये ।

बभ्रुशयक्रन्दं हता मनसि येन दैत्यचक्रन्दहता ॥

End. प्रथमश्लोकादिद्विपञ्चाशद्विशोकाः प्राप्ताः । ततः खण्डितं ।

विषयः । पादान्तधमकादिना वृन्दावनवर्णनं, कृष्णं प्रति बलरामवाक्यं, पञ्चकारपरिचयकथनञ्च ॥

No. 542. कर्मलोचनं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 10. Lines, 9 on a page. Extent, 225 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, old. Prose. Correct.

Karmalochana. A work of some repute on modern religious observances, the mode of performing them, and the fruits thereof. The MS. is a mere fragment.

Beginning. व्रतानामुपवासानां व्रदादीनाञ्च संयमे ।

न करोति चौरकर्म सोऽशुचिः सर्वकर्मसु ॥

End. दत्त्वा नरकमाप्नुयात् ॥ प्रथमपत्रात् दशपत्रं प्राप्तं । ततः खण्डितं ।

विषयः । नानाविधपुराणप्रवृत्तिवचनानुसारेण व्रतयज्ञदानस्नानपूजनादीनां कर्मणां कर्मव्याकर्तव्यं, तत्तत्कर्मकृतपापपुण्यकथनञ्च ॥

No. 543. गीतासारं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 4. Lines, 7 on a page. Extent, 175 slokas. Character, Bengali. Date 1736. Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, fresh. Verse. Generally correct.

Gītásāra. An abstract of the Bhagavadgītá, by an unknown author. It is devoted to an exposition of the Yoga form of meditation with the aid of the mystic *Om*, and the identification of the different regions (lokas) of the universe with different parts of the human body.

Beginning. षर्जनं उवाच । श्रीकारस्य च साहाय्यं रूपं स्थानं परं तथा ।

सत्यं त्रेतुमिच्छति ब्रह्म मे पुन्यपानन ॥

End. गीता सुगीता कर्मका किमन्यैः शास्त्रनिस्तरैः ।

या खयं पद्मनाभस्य सुखपद्माद् विनिर्गता ॥

Colophon. इति श्रीकृष्णार्जुनसंवादे गीतासारं समाप्तम् ।

विषयः । श्रीमतिप्रसन्नमाहात्म्यवर्णनं, तस्याकारकचरनं, समाधिस्तुति, गीतासाहाय्य-
दिवर्णनं, देहस्थानादिसत्त्वपानात्तुभूरादिलोककथनम् ॥

No. 544. रूपचिन्तामणिः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 6. Lines, 3 on a page. Extent, 60 slokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, new. Verse. Generally correct.

Rūpachintāmaṇi. Praises of Rádhá and Krishna, enumerating the different peculiar marks on their persons, especially noticing those on the palms of their hands and the soles of their feet. Anonymous.

Beginning. चन्द्रार्कं कलसं चिकोषधनुषौ च गोपदं प्रोदिकां

शङ्खं सखपदेऽयं दक्षिणपदे कोकिलकं लक्षिकं ।

चक्रं ववदवाङ्मुखं ध्वजपवी जम्बूद्वेगान्मुञ्जं

विषाणं हरिसूनविंजतिमहासुखाचिन्तामणिं भजे ॥

End. शोराधिकामाधवरूपचिन्तामणौ मनो हिलिरमो चतुर्वा ।

आवर्तयेद् यो धृतिमान् पठन् स प्राप्नोति तद्दर्शनमाद्य आद्यान् ॥

Colophon. इति श्रीकृष्णविरचितरूपचिन्तामणिः समाप्तः ।

विषयः । श्रीकृष्णस्य श्रीराधायाश्च पादादिस्वर्गाङ्गवर्णनरूपं स्तवः ॥

No. 545. गौरगणोद्देशदीपिका ।

Substance, country yellow paper. Folia, 10. Lines, 6 on a page. Extent, 225 slokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, new. Verse. Generally correct.

Gaura-gaṇoddēśa-dīpikā. Notices of the principal followers of Chaitanya, the Vaishnaviti reformer. By Kavikarṇapūra, author of the *Chaitanya-chandrodaya Nāṭaka*, *Ataṅkāra kaustubha* and other works of repute on the Vaishnava doctrine.

Beginning. यः श्रीवन्द्यवन्दभुवि पुरा सच्चिदानन्दसन्धे

गौराङ्गीभिः सहस्रवचसिः श्रामधामा ननर्त ।

आम्नां मन्त्रं दृढभरपरीरक्तमभेदतः किं

गौराङ्गः सन् जयति स नवदोषमालम्बनतः ॥

End. श्रीगौराङ्गणोद्देशदीपिका रचिता मया ।

दीप्यतां परमानन्दसन्ध्याचमत्तवेगमनि ॥

Colophon. इति कविकर्णपूरविरचिता श्रीगौराङ्गणोद्देशदीपिका समाप्ता ।

विषयः । गौराङ्गदेव-कान्तविवरणं, तदीयभक्तगणकान्तविवरणम् । अर्थात् चण्डिकास्त्या ये ये साक्षात्मानः प्रसिद्धास्तै एव श्रीकृष्णभिधेन गौराङ्गेन सह कलाववर्तते इति कथितं ॥

No. 549. तुलसीचन्द्रिका ।

Substance, country yellow paper. Folia, 64. Lines, 10 on a page. Extent, 1647 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, old. Verse. Correct.

Tulasichandrikā. A treatise on the sanctity and religious uses of the Tulasi plant, (*Ocimum sanctum*,) the Bel and the Amla. By Rájánaráyaṇa Mukhopádhyaṃa.

Contents: origin of the Tulasí plant,—proofs of its sanctity—advantage of planting it—praise of the Tulasí bush—merit of clearing the ground about it—mode of plucking its leaves—time when they should not be plucked—proofs of the leaves being fit to be offered to all the gods with the exception of Ganes'a—proofs of the propriety of putting on rosaries made of Tulasí wood. Origin of the Vilva (Bel) plant, *ægle marmelos*. Time when its leaves should not be plucked—mantra to be repeated when plucking the leaves. Origin of the Āmalaka tree, *Terminalia emblika*, its merits. Injury to Brahmans forbidden. The use of flesh meat at S'rāddhas in the present age forbidden. Considerations regarding lawful sacrifice. Praise of Vaishnavas.

Beginning. बन्दे विघ्नेश्वरं तारं विघ्नबूहहरं परं ।

चतुर्वर्गेकदातारं भातुरं विततोदरं ॥

End. मङ्गलपतो मया प्रोक्ता तुलसीचन्द्रिका शुभा ।

दोषादिकं विविच्य त्रैः चन्तव्यं मदनपदान् ॥

Colophon. इति श्रीराजनायकमुखापाध्यायकृता तुलसीचन्द्रिका समाप्ता ।

विषयः । तुलस्युत्पत्तिः, तुलसीपूजाप्रमाणं, तुलसीरोपणमाहात्म्यं, तुलसीकाननमाहात्म्यं, तुलसीमार्जनादिमाहात्म्यं, तुलसीचयनप्रमाणं, तुलसीचयननिषेधकालः, सर्वदेवपूजायां तुलसीदानप्रमाणं । गणेशपूजायां तुलसीदाननिषेधः, तुलसीकाष्ठमालाधारणप्रमाणं । विस्वदृष्टोत्पत्तिः, विस्वपञ्चचयनकालनिषेधः, तच्चयनमन्त्रश्च । आमलकुत्पत्तिः, तन्माहात्म्यञ्च । ब्राह्मणानां हिंसा निषेधः । कलौ ब्राह्मादिषु मांसदाननिषेधः । वैधर्हिमाविचारः । वैष्णवमाहात्म्यादिकथनं ॥

No. 547. व्याकरणसङ्ग्रहः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 30. Lines, 8 on a page. Extent, 705 slokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, new. Prose. Generally correct.

Vyākaraṇa-saṅgraha. A paraphrase of the Sanskrit Grammar called *Mugdhabodha*. By Gaṅgádhara Śarmá. The MS. is incomplete, and ends with the Káraka.

Beginning. दुर्बोधमुपबोधस्य सुखबोधाय सङ्ग्रहः ।

तनेति सङ्ग्रहस्येवं दोनो गङ्गाधरो द्विजः ॥

End. अथ स्थितो धावति पद्मं गतो धावति ॥
 Colophon. इति महाधरकृतव्याकरणसङ्गृहे कारकः पादः । अतः परं ग्रंथं अपठितं ।
 विषयः । मुग्धबोधव्याकरणस्य चारुभङ्गः ।

No. 548. वर्णसङ्करजातिमाला ।

Substance, country yellow paper. Folia, 2. Lines, 10 on a page.
 Extent, 336 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit,
 Calcutta, Sir Rājā Rādhākānta Deva Bahādur. Appearance, old. Verse.
 Correct.

Varnasankarajātīmālā. An account of the various mixed castes of
 the Hindus. By Bhārgavarāma.

Beginning. ब्राह्मणः क्षत्रियाः वैश्याः शूद्रा वर्णस्तुर्विधाः ।
 वर्णानां सङ्करोत्पत्तिं निशामय महाशय ॥
 End. इमां क्रियां भार्गवरामगीतां योऽप्यन्या मूढजनः करोति ।
 तस्योत्तमाङ्गे खलु वन्दकस्यः पतेत् सदा देवभ्रमोः कुटारः ॥
 Colophon. इति भार्गवरामकृता वर्णसङ्करजातिमाला समाप्ता ।
 विषयः । वर्णानां सङ्करोत्पत्तिकथनं ॥

No. 549. आचाराकः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 61. Lines, 8 on a page.
 Extent, 1403 slokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit,
 Calcutta, Sir Rājā Rādhākānta Deva Bahādur. Appearance, new. Verse.
 Generally correct.

Āchārārka.—The daily religious duties of a strict Hindu, com-
 mencing with rising from bed and ending with the evening prayers.
 By Divākara, son of Bharadvāja Mahādeva.

Beginning. The first five folia wanting.

End. उक्तं वाच मया सद्यं स्मरचितं यद् याज्ञवल्क्यादिभिः
 प्रोक्तं धर्मविनिर्णये तद्विहितं स्पष्टं परब्रह्मणे ।
 सन्दिष्टं मुमुक्षुमनसो ह्यप्या ग्राह्यं लविक्रीडितं
 तेन श्रीरविमण्डलान्तर्गतो नारायणः प्रीयतां ॥

Colophon. इति श्रीमद्भरद्वाजभट्टाचार्यविरचिते चाचारायाम्महाकाव्ये चाचारायाम्महाकाव्ये समाप्तम् ।

विषयः । प्रातरविधिः मनुष्याणां यादृशः आचारः कर्तव्यः स गृह्योक्तः । मन्त्रसू-
त्रागविधिः, प्रातः कृत्यं, दक्षिणावनविधिः, स्नानविधिः, पूजनविधिः ।
भोजनविधिः । मन्त्रादिविधिः ।

No. 550. धर्मघटव्रतकथा ।

Substance, country yellow paper. Folia, 5. Lines, 6 on a page. Extent, 45 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádákánta Deva Bahadur. Appearance, old. Prose. Correct.

Dharmaghaṭa-vratakathá. Directions for performing a ceremony called *Dharmaghaṭa* or the sacred pitcher. It consists in consecrating and giving away a pitcher full of water daily to a Bráhmaṇa in the month of *Vaiśákha* (April—May), and offering adorations to Vishnu. This is an extract from the *Vishnu-dharmottara Purána*, a work not included among either the *Mahá*, or the *Upa*, Puráṇas.

Beginning. स्निग्धवाचनपूर्वकं सूर्यः सोम इति पठित्वा गृह्यत्वं कुर्यात् ।

End. आयुषाराम्यकर्तिषु देवेषु लभते मदा ।

अन्ते याति परं स्थानं यत्र देवो निरञ्जनः ॥

Colophon. इति विष्णुधर्मोत्तरपुराणे सोमशमालावतीसंवादे धर्मघटव्रतकथा समाप्ता ।

विषयः । महाविषुवमङ्कान्तामारभ्य वैशाखे मासि प्रत्यहं जलपूर्णघटं दद्यात् । विष्णु-
पूजनादिकं कार्यं, व्रतकथावर्णनं कार्यं ।

No. 551. प्राकृतव्याकरणं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 26. Lines, 9 on a page. Extent, 731 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádákánta Deva Bahadur. Appearance, old. Prose. Correct.

Prākṛita Vyākaraṇa.—A Grammar of the Prākṛita language. It is different from the works of this class which have already come under notice, such as those of Vararuchi, Kramadis'vara and Mārkaṇḍeya. The MS. being incomplete, breaking off at the 26th leaf, the author's name cannot be ascertained.

Beginning. प्राक् सर्गादेक एकस्मिन् बहुधा योऽवभासते ।

तं वन्दे नित्यमानन्दं नन्दनन्दनमोक्षरं ॥

End. प्रथमपञ्चात् २६ पत्रपर्यन्तं प्राप्तम्, ततः खण्डितं ।

विषयः । प्राकृतव्याकरणं, अर्थात् संस्कृतशब्दस्य विकारिभावः साधितः ।

No. 552. विश्वकर्मप्रकाशः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 74. Lines, 8 on a page. Extent, 1480 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rājā Rādhākānta Deva Bahādur. Appearance, modern. Prose. Generally correct.

Viśvakarmaparakāś'a.—Rules and directions for building houses, excavating tanks, &c., and the most appropriate stellar conjunctions when such works should be undertaken. The work is attributed to Viśva-karṇā, but it is evidently a modern compilation.

Contents : c. I. Introduction, selection of different kinds of land for building houses for Brāhmins, Kshatriyas, &c. II. Months appropriate for commencing building, the area whereof is to be regulated by the orbit of the owner, or of his wife, or of his son. III. Astral influence on buildings. IV. Bedsteads, shoes, houses, roads, Maṇḍapa and other objects. V. Offerings to certain gods. VI. Various kinds of houses, and making of bricks and other building materials. VII. Size of doors to be regulated by the planet which presided on the natal hour of the owner. VIII. Directions for making houses, tanks, wells, &c. lucky. IX. Ditto for cutting down trees. X. Ditto for entering a new house. XI. Rules for building fortifications. XII. Removal of bones, &c., from the ground before building thereon. XIII. Characteristics of houses of different kinds and their appurtenances.

Beginning. जयति बरदमूर्तिमङ्गलं महालाभा

जयति मङ्गलवन्द्या भारती ब्रह्मदेवा ।

जयति भवनमाता चिन्मयी नोत्तरेषा
 दिशतु मम मन्त्रेण वाङ्मयः मन्त्ररूपं ॥
 End. अथ स विमलवियो विश्वकर्मा महात्मा
 सकलगुणगरिष्ठः सर्वशान्तायनेता ।
 सकलसुरगणानां सूत्रधारः कृतात्मा
 भवननिबसतां मन्त्रास्त्रमेतत् चकार ॥

Colophon. इति ब्रह्मोक्तविश्वकर्माप्रकाशे बासुगामने त्रयोदशोऽध्यायः ।

विषयः । १, बासुपुरुषोत्तमिः, तस्य गृह्यारम्भगृह्यप्रवेशादिशुभकर्मणि पूजनकथनं, श्वेत-
 रक्तपीतलवणादिभेदात् ब्राह्मणादिवर्णवत् भूमिप्रशंसा. भूमिपरोक्षकथनञ्च ।
 २, सप्तविधिः चैवादिनामभेदेन गृह्यारम्भे शुभाशुभकथनं, स्वस्य अथवा
 पत्न्या वा ज्येष्ठपुत्रस्य हस्तप्रसाप्तेन गृहनिर्माणादिकथनं । ३, गृहनिर्माण-
 कालनक्षत्रादिकथनं । ४, शय्योपानद्व्युत्तरय्यामण्डपादिनिर्माणलक्षणं । ५,
 बासुदेवस्तुतयामेवादिपूजनबलिदानशिलान्यासादिकथनं । ६, विविधप्रा-
 सादविधानेष्टकादिलक्षणदिकथनं । ७, रात्र्यादिभेदेन विविधगृह्यारनि-
 र्माणकथनं । ८, कूपजलाशयादिनिर्माणविधिः । ९, हस्तज्येष्ठनादिविधानं ।
 १०, गृह्यप्रवेशादिविधानं । ११ दुर्गनिर्माणलक्षणं । १२, शस्त्रोद्धारकथनं ।
 १३, गृह्यवेधनिर्णयः ।

No. 553. आदिपुराणं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 91. Lines, 8 on a page.
 Extent, 2604 ślokaś. Character, Bengali. Date ? Place of deposit,
 Calcutta, Sir Rājā Rādhākānta Deva Bahādur. Appearance, old. Verse.
 Generally correct.

Ādi Purāṇa.—One of the *Upa* or minor *Purāṇas*. The greater
 portion of this work was translated into English by the late Dr. H. H.
 Wilson's assistants, and manuscript copies of their version exist in the
 India House, and the Bengal Asiatic Society's libraries. The following
 account of the work by Dr. Wilson is taken from the Asiatic Society's
 MS. "It is a work of little interest or importance, although it claims to
 take precedence of all the works of this class, whence its appellation
Ādi or First. It is supposed to be related by Nārada to the *Rishis* at
Naimishāranya, and is dedicated to the promulgation of faith in Vishṇu.
 The other gods, Nārada observes, punish their contemners, and
 neglect their worshipers, but Kṛishṇa is kind to both friends and foes,

and those who constantly meditate upon him, no matter with what intent, are absorbed into his essence.

"The doctrine and the references to the personage and incidents connected with the life of the juvenile Krishna, clearly point out the school to which this *Purāṇa* belongs, and afford evidence of its modern origin. It is not impossible that an older work may have existed under the same title, but the *Ādi Purāṇa* now met with, cannot boast more than two or three centuries of antiquity, if it bear even so remote a date.

"The *Ādi Purāṇa* comprehends but 25 Sections, and about—(?) stanzas, and the subject is restricted to the sports of the infant Krishna. After some general observations on the merit of *Bhakti* or faith, and the superior virtue of *Bhaktas* or those devoted to Hari, some legendary accounts of the celestial Krishna and Rādhā, similar to those in the *Brahma-vaivartta Purāṇa*, are given, which are followed by the birth of Krishna, and his education in the house of Nanda. Some of his infant feats, such as the destruction of Pūtana and Triṇāvartta and his childish sports with the *Gopis* or cowherdesses of Vṛndavana, are then narrated, and the work closes with the legend of the two sons of Kuvera, who, having been transformed to trees, were restored to their original shape by Krishna's contact. The youthful deity, who had been tied to these trees by his foster-mother, Yasodā, preparatory to his getting a whipping, casting them both down to earth, and thus liberating their heavenly tenants. The *Purāṇa* closes before Krishna's quitting the groves of Vṛndavana for Mathurā, and his more momentous achievements at that city."

Professor Wilson's guess about the date is not reliable, as the work was quoted as an authority by Vaishnava writers three and a half centuries ago, and it was then of sufficient age to pass for an authority.

Beginning. अयमिदं दशोदाख्यः यो हि समस्तत्रयः साक्षी ।

भवभयनिचयनिष्ठौ शरणागतानां वाचकश्चेति (?) ॥

End.

इदं मया ते कथितं महाद्भुतं बाल्ये रक्षसे चरितं मया यत् ।

शृणोति यत् श्रावयते च भक्तिरनुग्रहे मे भवतीति सत्यं ॥

Colophon. इति आदिपुराणे नारदकृष्णसंवादे पञ्चविंशोऽध्यायः । समाप्तमादिपुराणं ।

विषयः । १, स्त्रीनिन्दाकथनं, संसारिकां गर्भवासादिकल्पपर्यन्तविवरणं, श्रीहरिप्रभं-
सुमह । २, हरिभक्तानां लक्षणं, तेषां क्रियादिकथनम् । ३, नारदकृतान्तः,
मधुराल्लक्षणं, हन्दावनवर्णनं, तस्य साक्षात्प्रकथनं, हन्दावनाभिर्भावः । ४,

विषयः । तत्र हरिक्रीडाकारणादिकथनं । ५, गोपिकानां नामविशेषः । ६, कृष्ण-
 परिषदोक्तिः । ७, राधाजन्मादिदृष्टान्तः, श्रीकृष्णमित्राणां नामकथनश्च । ८,
 श्रीकृष्णरूपादिवर्णनं । ९, हृन्दावनस्य तद्दामिनामपि दित्यत्रप्रतिपादनं । १०,
 ११, राधाकृष्णकेलिकथनं । १२, राधिकायाः पुरुषरूपधारणं, कृष्णविवरणश्च ।
 १३, कृष्णजन्मविषयककृष्णनारदसंवादः, नन्दनारदसंवादश्च । १४, कृष्ण-
 जन्मोत्सवः, रामायणसमुच्चिप्रविवरणश्च । १५, १६, पूतनादृष्टान्तकथनं । १७,
 कृष्णनन्दसंवादः, द्रुकोदरीविवरणश्च । १८, शिवस्य गोकुले आगमनं गोकुल-
 लीलाप्रशंसा पूतनावधश्च । १९, २०, दृष्टावर्तवधः । २१, गर्गनन्दसंवादः,
 यशोदानिकटे गोपीनामाभियोगश्च । २२, कृष्णबान्धुलीलाकथनं, गोपिकानां
 गृहे कृष्णकृतोपद्रवोक्तिः, यशोदासमीपे गोपिकाभियोगः, यशोदाकृतकृष्ण-
 नाटनादि । २३, निकुञ्जवनविहारः । २४, यशोदाविवरणं, कुवेरकृतकृष्ण-
 प्रशंसा च । २५, कुवेरपुत्रमुक्तिः, अन्यप्रशंसा च ।

No. 554. ताजिकभूषणं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 32. Lines, 7 on a page.
 Extent, 700 śloka. Character, Bengali. Date ? Place of deposit,
 Calcutta, Sir Rājā Rādhākānta Deva Bahādur. Appearance, old. Verse.
 Incorrect.

Tājikabhushana.—An astrological dissertation, founded on the
 Tājika, on the effects of particular astral conjunctions at the natal hour.
 By Dhundirāja.

Beginning. शाके जन्मशकोनिते भवति दक्षेष्टं गताब्दप्रजोः-

धोषः सङ्गुहितः शरैश्च यमलैरङ्कैरगैर्भाजितः ।

लब्धं तज्जननेत्यवारघटिकादेनाहितं सप्तभिः

पूर्वाह्णे विहृताऽत्र मेघकमिता वर्षप्रवेशप्रभुः ॥

End.

सूर्ये च वीर्यैः सहिते कलशं चारं तथेयै चित्तिजे च तित्तं ॥

Colophon.

इति श्रीदैवशुद्धिराजकृतं ताजिकभूषणं समाप्तं ।

विषयः ।

षष्ठादिजन्यशुभाशुभं, क्षयभ्रमनिकथनादिकश्च ।

No. 555. रामगीताटीका ।

Substance, country yellow paper. Folia, 5. Lines, 15 on a page.
 Extent, 159 śloka. Character, Bengali. Date ? Place of deposit,

Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Rámagítá Tíká.—A commentary on the *Rámagítá*. By Mahídihara. The *Rámagítá* constitutes the fifth canto of the *Adhyátma Rámáyana*, which itself is an episode of the *Brahmánda Purána*. The *Adhyátma Rámáyana* has lately been printed in Calcutta with a commentary by Rámavarma.

Beginning. गणेशं कमलाकान्तं प्रणिपत्य गुरोः पदं ।

करिष्ये रामगीताया व्याख्यानं बालबुद्धये ॥

End. मय्येव प्रलीयते मुक्तो भवति ।

Colophon. इति श्रीमहीधरविरचिता रामगीताटीका समाप्ता ।

विषयः । रामगीतायाः तात्पर्यव्याख्यानं टीकेति युतं ।

No. 556. राजधर्मकौस्तुभीयव्यवहारदीधितिः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 68. Lines, 7 on a page. Extent, 973 ślokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, fresh. Prose. Incorrect.

Vyavahára-dīdhiti.—A treatise on jurisprudence. By Ananta Deva, son of Vāsudeva. This is a part of the *Rájadharma-Kaustubha*, but is not included in the MS. noticed under No. 346. The work is said to have been compiled under the auspices of Mahárájádhirájá Rájá Bahádur Chandra ; but who this potentate was, cannot be ascertained.

Beginning. अथ राजधर्मं उच्यते, तत्र राज्याभिषेकदीधित्युक्तव्यवहारचिन्ता राजा प्रसाद-
प्रतिष्ठादीधित्युक्तप्रकारेण दुर्गमं भद्राभनञ्च निर्माय सभां समन्तिपुरोहित-
पण्डितैः सह प्रजापालनप्रवृत्तस्य व्यवहारमन्त्रेण न सम्यग् भवतीति व्यवहारा-
निरूपणे इति ।

End. पूर्वस्यामिनः शब्दविच्छेदाभावात् ।

Colophon. इति श्रीभूमण्डलायतमानश्रीवासुदेवसुतानन्ददेवकते राजधर्मकौस्तुभे व्यवहार-
दीधितिः समाप्ता ।

विषयः । राजव्यवहारनिरूपणं, प्रजाप्रतिपालनादिनियमः, सभास्थाननियमादिकञ्च ।
पापिनां परीक्षार्थं विषादिदानविधिः, विषविधिः, तण्डुलविधिः, तप्तमाष-
विधिः, फालविधिः, इत्यादि ।

No. 557. अमरवृत्तकटीका ।

Substance, country yellow paper. Folia, 38. Lines, 8 on a page. Extent, 1254 ślokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rājā Rādhākānta Deva Bahādur. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Amaras'taka Tika.—A commentary on the *Amaras'taka*, a collection of miscellaneous verses by Amaru, a celebrated poet. By Kulādhara Sena.

Beginning. विद्या वितरति मुक्तिं भक्तिमयिना ।

चरमाह चरमवशात् या शक्तिः सा नः शिवं दिशतु ॥

End. परकीर्तिभिरप्यारविश्या यज्जिहितं मया ।

तत् भुक्तः शोधयिष्यति तव विगतमखराः ॥

Colophon. इति ज्ञानानन्दनकालिदासकवोन्द्रसान्यकलाधरसेनकृता अमरवृत्तकटीका समाप्ता ।

विषयः । प्रत्येककवितानां पदकारणान्तरधाम्यां प्रसिद्धांमरवृत्तककाव्यस्य ज्ञानार्थप्रकाशिका टीका ॥

No. 558. जगद्धात्रीपूजाविधिः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 3. Lines, 6 on a page. Extent, 40 ślokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rājā Rādhākānta Deva Bahādur. Appearance, new. Prose and Verse. Correct, but incomplete.

Jagaddhātrī-pūjā-vidhi.—A manual for the performance of the annual ceremony of *Jagaddhātrīpūjā*, which is celebrated on the 8th of the waxing moon in Kārtika, (October—November).

Beginning. निगमकल्पसार-सारसूत्रग्रन्थे दुर्गाकल्पे । श्रीशिव उवाच ।

प्रसीद जगतां सातर्जगन्निस्तारकारिणि ।

अत एव मद्देशानि तवाहं शरणागतः ॥

End. कार्तिकस्य शुभाश्याषाष्टदिकामोऽष्टम्येदुमा । प्रथमात् तृतीयपक्षपर्यन्तं व्रतं, ततः खण्डितं ।

विषयः । जगद्धात्रीपूजनविधानं, तत्पूजनफलकथनञ्च ॥

No. 559. राजावली ।

Substance, country yellow paper. Folia, 77. Lines, 8 on a page. Extent, 2849 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rājā Rādhākānta Deva Bahādur. Appearance, new. Partly verse and partly prose. Generally correct.

Rājāvalī.—Chronicles of the sovereigns of Hindustan from Vichitravīrya the head of the Pāṇḍu races at the beginning of the Kali Yuga, to Warren Hastings. By Vijayagovinda Sīṅha, a Mahārājā of Nasirāwāda in Kusira, on the banks of the Kausikī river, the modern Kusā in Behar. Some of the dynasties noticed in this work have already been summarised by Wilford and Prinsep.

Beginning. यस্মৈচ্ছা जमदादिकारणतया वावायुनेजोन्मदां
भेदाभेदविवेककारणधिया तावन्मनोस्मृत् (२) ।
ज्ञानोष्णोसितहृत्परोजमनिर्गंधैश्च त्वभेदाग्रये
नित्यामन्दसमन्दधाम तद्वच्च वन्दे सद्यः शाश्वतं ॥

End. श्रीमद्विजयशोविन्दमिश्रः सिंहपराक्रमः ॥
तेनेये रचिता चितोचितपदा राजावली विद्युता
दिल्लीस्थाननिवासिभूपचरितैश्चित्रैर्विचित्रा परा ।
सङ्क्षिप्ताक्षरकोमलासक्तपदप्रख्यातकीर्तिप्रजो-
राचन्द्रार्कमयि विराजतुतरां भूमीपतीनां मुदे ॥

Colophon. इति कौशिकीनौरविलसन्नगिरादेशपालकमहाराजश्रीविजयशोविन्दमिश्र-
रचिता राजावली षोडशपरिच्छेदमिता समाप्ता ।

विषयः । छतराष्ट्रावधिपूर्वतनविष्णुनादित्य-शकादित्य-वज्राक्षसेनप्रभृतिचिन्पुराजवंशानां
विवरणं, दिल्लीस्थोच्चैश्च राजानां विवरणञ्च ॥

No. 560. वर्णाभिधानं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 11. Lines, 7 on a page. Extent, 178 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rājā Rādhākānta Deva Bahādur. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Vargābhīdhāna.—The various meanings of the syllable Om and of the different letters of the Sanskrit alphabet. By Śrīnandana Bhaṭṭāchārya.

Beginning. $\text{अकारं वक्तुं तारं वामस्य हंसकारणं ।}$

सन्तापः प्रणवः सत्यं विन्दुशक्तिमिदं ॥

End. $\text{शायपुत्रस्य मङ्गलानां सन्तपः श्रीललाटकः ॥}$

Colophon. इति श्रीमन्दनभट्टाचार्यविरचितं वर्णोपनिषानं समाप्तं ।

विषयः । वर्णोपनिषानं, अर्थात् $\text{अकारस्य विवरणं, अकारादि चकारान्तवर्णानां नाता-}$
 $\text{र्थेतावनिषादनञ्च ॥}$

No. 561. उणादिकोषः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 46. Lines, 8 on a page. Extent, 1372 slokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rājā Rādhākānta Deva Bahādur. Appearance, new. Verse. Generally correct.

Upādikoshu.—A vocabulary of words formed irregularly with the class of affixes called *Upādi*, with explanations. By Rāma Sarmā. The following is Professor Wilson's account of the work: "The *Upādikoshu* is an explanation of the irregular derivatives formed with the affixes *Up* and others, or *Upādi*, the construction and import reducible to no positive system, they have been formed into a class by themselves. The vocabulary I now speak of has the advantage of being elucidated by a comment written by the author, and I have therefore found it sometimes usefully consulted; but as the comment is constructed according to Yopadeva's system of grammar, I have preferred, in all cases where I had a choice, the five *Upādi* chapters of the *Siddhānta Kaumudī*." (Essays &c., III, 237). The most approved comment on the *Upādi Sūtras* is by Ujjvaladatta, of which Professor Aufrecht has published an edition in London.

Beginning. $\text{ब्रह्मादिदेवाद्युरराजवन्दिने पद्मालये साक्षिधरोजराजिने ।}$

$\text{कन्दर्पदर्पणकपादनीरजे मन्तु प्रणामा वरदोदद्वजे ॥}$

भगवान्पाणिनिर्धानि फणिकात्यायनादयः ।

उज्जमुस्मानि कृपाणि तन्वने रामशर्म्मा ॥

End. $\text{हमादित्यन्तकाण्डोच छनः श्रीरामशर्म्मा ।}$

नानाशक्तं मनालम्ब्य बालानां बुद्धिहृदये ॥

विषयः । उणादिकोषीय-नानार्थशब्दाभिधानं ॥

No. 562. शब्दचन्द्रिका ।

Substance, country yellow paper. Folia, 46. Lines, 7 on a page. Extent, 1470 ślokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rājā Rādhākānta Deva Bahādur. Appearance, old. Verse. Incorrect.

Śabdachandrikā. "A vocabulary of vegetable and mineral substances, with a tolerably copious list of animals, and a chapter on compounds, both in medicine and diet. It is accompanied by an interpretation in Bengali, and is a useful work. The author is Chakrapāṇi Datta, and the compilation is comparatively modern." Wilson's Essays, III, 237.

Beginning. देवं प्रणम्य चेरन् वैद्ययीचक्रपाणिना ।

भैषज्यशब्दबोधाय क्रियते शब्दचन्द्रिका ॥

अमरादिप्रमिश्रानि यानि नामानि तानि च ।

नानातन्त्रप्रयोगेन कथ्यते शीघ्रितानि च ॥

End. चलाभादधिकाख्याया मथोक्तं नेह यत् कश्चित् ।

शब्दार्थनादिकोपेभ्यः तज्ज्ञानार्थं भिन्नवैः ॥

Colophon. इति चिकित्सादिवर्गः । त्रीचक्रपाणित्तविरचिता शब्दचन्द्रिका समाप्ता ।

विषयः । वैद्यशास्त्रोक्तपारिभाषिकशब्दाभिधानं ॥

No. 563. वैष्णवामृतं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 133. Lines, 8 on a page. Extent, 3959 ślokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rājā Rādhākānta Deva Bahādur. Appearance, new. Verse. Correct.

Vaiṣṇavāmṛta. A manual for Vaiṣṇavas. By Bholānātha S'armā. The MS. is incomplete. The fragment found is devoted to the following subjects ; the necessity of appointing a spiritual guide (*guru*) ; the characteristics of a proper *guru* ; persons who should not be accepted as *gurus* ; derivation of the word *guru* ; characteristics of a neophyte ; the right to initiation in the mystic mantra ; origin of the word mantra ; origin of the word *dikshā* (initiation) ; the necessity of initiation ; meaning of the word *āgama* ; astrological considerations in connexion with initiation ; avoidance of hostile mantras ; months, days of the week

and ages of the moon proper for initiation; rosaries; articles proper to be used as counters for reckoning the number of times a mantra is repeated; the mode of worshipping Vishnu; the quarters to be faced when worshipping; purification of rosaries; various seats for worship; the rules for receiving the name of Hari as a mantra from the guru; initiation in the mantra of Vishnu; the six acts proper for Brahmins, *viz.*, study of the Vedas, teaching of the Vedas, offering of sacrifices, officiating at sacrifices celebrated by others, and giving and accepting gifts, should not be neglected by Vaishnavas.

Beginning. श्रीदानोदरपादपङ्कजयुगं नित्यं मुनीन्द्रैः स्तुतं
देवानामपि दुर्लभं किमपरं धर्मायमुक्तिप्रदं ।
संसारार्णवतारणाय तरणौ यः कर्णधारः स्वयं
सानन्दं श्ररतो ममास्तु हृदये स्थाभीष्टसिद्धौ सदा ॥

End. १ प्रथमपञ्चावधि १३४ सङ्गुक्तपत्रपर्यन्तं प्राप्तं, ततः खण्डितं ।

विषयः । गुरुकरणावयवकल्पं, सङ्गुक्तलक्षणं, निषिद्धगुणलक्षणं, गुरुशब्दव्युत्पत्तिः, शिष्य-
लक्षणं, दीक्षायां अधिकारिनिर्णयः, मन्त्रशब्दव्युत्पत्तिः दीक्षाशब्दव्युत्पत्तिः, दी-
क्षाया अवयवकर्तव्यत्वं, आगमशब्दार्थः, गुरुवराशिचक्रादिविचारः, वैरिमन्त्र-
परित्यागप्रकारः, दीक्षायां भासतिविचारप्रभृतिकथनं, जपमालानिर्णयादिकं,
जपसङ्ख्यायां विहितविहितद्वयादिकथनं, विष्णुपूजाविधिः, तत्र दिक्निर्णयः,
मालासंस्कारविधिः, आसनभेदः, हरिनामप्रदणविधिः, विष्णुसंस्कारप्रदेशः,
वैष्णवानां षट्कर्माविधिः ॥

No. 564. ज्ञानसङ्कली ।

Substance, country yellow paper. Folia 9. Lines, 7 on a page. Ex-
tent, 208 śloka. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Cal-
cutta, Sir Rājā Rādhākānta Deva Bahādur. Appearance, old. Verse.
Incorrect.

Jñānasāṅkullī. The MS. is very defective; wanting the first six
leaves out of a total of nine. The colophon makes it to be a distinct
work by itself, but it seems to be an extract from some Tantra. The
portion examined is devoted to the description of a Tantric modification
of the Yoga meditation with the aid of the mystic Om.

- Beginning. शक् चत्वारि पत्राणि न सन्ति ।
 End. शेषं च पत्रमात्रं प्राप्तम् ।
 वेदान्तसारसर्वस्व सुभाषे शिवभाषितं ।
 सिद्धान्ति सर्वयोगिनां नात्र कार्या विचारणा ॥
 Colophon. इति उमामहेश्वरसंवादे ज्ञानसकुली समाप्ता ।
 विषयः । प्रणवप्रशंसनं, स्थूलदेहादिलक्षणम् ॥

No. 565. अर्कप्रकाशः ।

Substance, country yellow paper. Folia 35. Lines, 9 on a page. Extent, 945 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rājā Rādhākānta Deva Bahādur. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Arkaprakāśa. A treatise on the practice of medicine; and on the preparation of various compound medicines; attributed to the giant Rāvana, king of Lāṅkā, who recounted it for the edification of his wife, Mandodari, soon after her confinement.

- Beginning. श्लोपधीपतिनेत्राय पद्मिनीपतिमूर्तये ।
 कालकालाय नीलाय पार्वतीपतये नमः ॥
 गर्भभारपरिक्लान्ता कन्या मन्दोदरी शुभा ।
 रावणं परिपश्यन् पूजान्ते तुष्टमानसं ॥
 End. एवमुक्त्वा तु भैषज्यरहस्यं स दमाननः ।
 साधनसंख्याविधिं कर्तुमुत्थितो मन्दिरं ययौ ॥
 Colophon. इति श्लोकेश्वररावणकन्येर्कप्रकाशे धातुशुद्धिमतकं पूर्णं ।
 विषयः । मन्दोदरोदरावणकर्तृकं नानाविधैषधिकेशनं, नानाविधचिकित्साकथनम् ।

No. 566. राजनिर्घण्टः ।

Substance, country yellow paper. Folia 132. Lines, 10 on a page. Extent, 4702 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rājā Rādhākānta Deva Bahādur. Appearance old. Verse. Generally correct.

Rājānirghaṇṭa—“is the work of Narahari Paṇḍita, who states himself to be descended from a family of Kashmirian Brāhmins; from the frequent occurrence of Dakṣiṇī terms in explanation of his Sanskrit text, it is inferred, however, that he was an inhabitant of the south of India. Besides the medical works which he refers to, he comprises amongst his authorities Amara, Haṭhāyudha and the Viśvaprakāśa, and by his stopping at the latter, it appears probable that he wrote during the interval between the appearance of that work and the Medinī, or some time in the twelfth or thirteenth century. The compilation is almost wholly limited to the Materia Medica of Hindu physicians, or the synonyms and properties of various vegetable and mineral products considered to possess medicinal virtue.” Wilson’s Essays, III, 236.

Beginning. श्रीकण्ठावल्लभसंज्ञापणिसत्कुम्भीन्द्रशुद्धा रद-

प्रान्तसंक्षिप्तसंभृताब्दगणितैः शीतैरपां शीतकरैः ।

निर्वाणे सदसञ्जरे प्रमुदितसेनामपचित्रये

विभाणेन निरत्यये दिशतु वः श्रीविघ्नराजो मुदं ॥

End.

तस्यैकाग्र्येकविंश (?) त्रयति खलु छतौ नामनिर्माणचूडा

रत्नापीठे प्रशान्ते नरहरिरुत्तिनः कोऽपि सत्तादिसर्गः ।

Colophon.

इति नरहरिपणितकृतराजनिर्घण्टाभिधाने सत्तादिरेकविंशोऽध्यायः ।

विषयः ।

द्रव्यगुणादिकथनं, नानाविधभेषज्यभिधानश्च ।

No. 567. पथ्यापथ्यं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 25. Lines, 6 on a page. Extent, 459 ślokaś. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rājā Rādhākānta Deva Bahādur. Appearance, old. Verse. Correct.

Pathyāpathya. Diet and regimen during illness, a medical treatise. By Raghudeva.

Beginning. अथ सर्वमदानां यत् पथ्यं नोपपद्यमेव यत् ।

तद्व च विस्तरेणैव रघुदेवेन लिख्यते ॥

End.

रघुदेवप्रसादेन पितृदेवप्रसादतः ।

रघुदेवेन निर्णीतं पथ्यापथ्यं गदातुरे ॥

विषयः ।

ज्वराशाग्रिमाम्ब-लसि-पाण्डु-रक्तपित्त-क्षिका-काशप्रभृतिवज्रविधरागे पथ्या-पथ्यकथनं ।

No. 568. सुखलेखनं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 8. Lines, 7 on a page. Extent, 238 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rāja Rādhākānta Deva Bahādur. Appearance, new. Verse. Generally correct.

Sukhalekhana. A guide to correct writing, giving rules for easily knowing the proper spelling of words, the alterations of the lingual and the dental nasals and of the three sibilants under particular circumstances. By Bharata Sena, son of Gaurānga Sena. The author was a Vaidā by caste, and wrote several works on medicine, grammar and lexicography, of high repute in Bengal. The following is Professor Wilson's account of this author. "The commentary of Bharata Malla (on the Amarakosha) is the favorite authority of the Bengal school, and of all others in which the grammar of Yopadeva is received : it is an able performance, and is particularly full on the subject of various readings. The author has also compiled a kosha on this topic, or a vocabulary of words which vary in their orthoepy, styled by the Hindus a Dvirūpa Kosha, a compilation rendered very necessary by the fluctuations in the forms of words which arise from the arbitrary application of those letters that are considered interchangeable, and from the varieties introduced by different modes of pronunciation, in different provinces, and caused, in many cases no doubt, by the blunders of copyists, the multiplication and repetition of which, have given to different modes of spelling currency and sanction. Bharata Malla is considered to have flourished in the middle of the last century, and has written commentaries on many celebrated compositions.' Essays, VI, 207. For some of his works, vide ante I, pp. 117, 223.

Beginning. सविद्युच्छारदाशोदभाभाजं धनाद्रिजं ।

ग्रन्थं प्रणम्य भरतः कुरुते सुखलेखनं ॥

यत्नेनास्मिन् विज्ञातुं पलादीच्छति योजनः ।

तस्य मानभमानन्दमुत्पादयतु मल्लतिः ॥

End. कुलवितरणविद्या-वैभवश्रेष्ठमोक्षो वरचरिचरखालक्ष्यातवशप्रसूतः ।

विदितचरितधीरः शीलमौराङ्गछत्रुर्धधित भरतमेनो बालवोधासमेतम् ॥

विषयः । पल्लवादिनिरूपणं, सुखलेखनाय यत्नेनां निरूपणाकथनम् ।

No. 569. जारणमारणादिः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 3. Lines, 8 on a page. Extent, 67 s lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, old. Verse. Incorrect.

Jāraṇa mārāṇādi. On the preparation of sublimates, oxides and other metallic medicines. This is a fragment of three leaves only ; the concluding part being wanting, the name of the author has not been ascertained.

Beginning. ऊर्द्धजापस्थले (?) वज्रिर्मध्ये च रसमङ्गलः ।

पातालधन्वमेतद्धि शेषयेत् सूतकादिकं ॥

वायुकापूरितं भाणं तन्मध्ये सूतकं लिपेत् ।

वज्रमूषागतस्यैव भाणं यावेण बोधयेत् ॥

End. प्रथमपञ्चावधि पञ्चवयं प्राप्तं शेषं खण्डितं ।

विषयः । रसकञ्जलीशुद्ध्यौषधप्रसूतमङ्गलकथनं ।

No. 570. परिभाषा ।

Substance, country yellow paper. Folia, 20. Lines, 8 on a page. Extent, 510 s lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Paribhāṣa. This is the first chapter of a work styled Kanādi Sañhitā, and is devoted to the diagnosis of disease by the character of the pulse.

Beginning. अथ कानुक्तलेखेऽक्षमन्दिगार्थकाशिकाः ।

परिभाषाः प्रवक्ष्यन्ते दीपोभूताः सुनिश्चिताः ॥

End. द्रव्युक्तं नादिकाज्ञानं निदानं कथ्यतेऽधुना ।

Colophon. इति श्रीकणादि(?)संहितायां प्रथमं नाड्योपकरणं ॥

विषयः । नाड्योज्ञानं, रोगादिलक्षणकथनम् ।

No. 571. गोविन्दलीलामृतं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 169. Lines, 9 on a page. Extent, 3387 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Gocindalīlāmṛita. A poem on the pastimes and amours of Kṛishṇa in Vraja. By Raghunátha Bhaṭṭa, a pious and learned Vaishṇava, who was a contemporary of Chaitanya, and flourished about the end of the 15th century.

Beginning. श्रीगोविन्दं ब्रजानन्दसन्देशानन्दमन्दिरं ।

वन्दे हृन्दावनाधीशं श्रीराधासङ्गनन्दितं ॥

End.

काव्ये श्रीरघुनाथमहवरजे गोविन्दलीलामृते

सर्गाख्यं रजनीविलासवस्तितः पूर्वस्तयोर्विश्रुतिः ।

विषयः ।

श्रीकृष्णस्य नानाविधरसभावयुक्तब्रजलीलावर्णनं ।

No. 572. सारदासुन्दरी ।

Substance, country yellow paper. Folia, 278. Lines, 10 on a page. Extent, 11,645 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Sáradásundarī. A commentary on the Amarakosha. By Mathures'a Vidyálañkára, son of Sivaráma Chakravartí. Wilson describes the work as a "useful one," and, adverting to the author's *Sabdaratnāvalī*, adds, "it is chiefly useful for its introduction of various readings amongst the synonyms; but he has made very little addition of any other kind. This work was composed, according to the date, in S'aka 1588, or A. D. 1666, and under the patronage of a Musalman chief whose name, as written in the manuscript, appears to be Murchán Khán. It should be more probably Músá Khán, a name common amongst the Musalman chiefs of the seventeenth century." Essays, III, 233.

Beginning. ब्रह्मोपेन्द्रमहेशशक्रवरुणदित्येचपादद्वयां

देवदेविपिशाचदानवचमूहमूलयनीं परां ।

वन्देऽहं परमेश्वरीं श्रमजतां संसारपीडाहरा-

मुषां सूर्यशतप्रभां विनयनां श्रुत्यानिहामम्बिकां ॥

End. शिवरामचक्रवर्ती जनकः पार्वती प्रभुः ।

यस्य श्रीमद्युरेशोऽयं चकार सारसुन्दरीं ॥

Colophon. इति बन्धुघटोयश्रीमद्युरेशविद्यालङ्कारविरचितायां नामलिङ्गानुशासनटीकायां
लिङ्गादिप्रवृत्तः ।

विषयः । अमरभिरुक्तनामलिङ्गानुशासनटीका ।

No. 573. तीर्थमहेश्वरः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 53. Lines, 10 on a page.
Extent, 2285 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit,
Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, old. Verse.
Incorrect.

Tirtha-mahesh'vara. A Vedanta treatise on liberation in this life.
The MS. is probably incomplete. The opening and the concluding
verses occurring in it, are invariably introduced in Mádhava's works,
and from that circumstance it may be presumed that that great Vedic
commentator was the author of this work.

Beginning. यस्य निश्चितं वेदा मायया योऽखिलं जगत् ।

निर्भस्मे तमहं वन्दे विद्यातीर्थमहेश्वरम् ॥

End. जीवन्मुक्तविवेकेन बन्धं ह्यहं निवारयन् ।

पुनर्थमखिलं देयाद् विद्यातीर्थमहेश्वरम् ॥

Colophon. इति जीवन्मुक्तिः समाप्ता ।

विषयः । जीवन्मुक्तलक्षणं, विद्वत्प्रशङ्कः, तीर्थान्तीर्णभेदेन द्विविधविरक्तिकथनम् ।

No. 574. लिङ्गप्रकाशः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 9. Lines, 5 on a page.
Extent, 95 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit,
Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, old. Verse.
Generally correct.

Liṅgaprakáś'a. On the genders of words, a vocabulary. By Sures'-
vara Paṇḍita. From his salutation to Munja Ghosha, and Jines'vara,
the author appears to have been a Jain.

Beginning. शाब्दिराजं (?) नमस्कृत्य मङ्गलार्चनं जिनेश्वरं ।

कृतो लिङ्गप्रकाशोऽयं मारेश्वरमनोदिना ॥

End. विषाणश्च विषाणश्च इयमेतदुदाहृतं ।

Colophon. इति पण्डितमारेश्वरविरचितो लिङ्गप्रकाशः समाप्तः ।

विषयः । शब्दानामर्थविशेषेण लिङ्गप्रभेदकथनं ।

No. 575. उत्तरकामाख्यातन्त्रं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 9. Lines, 10 on a page. Extent, 315 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rājā Rādhākānta Deva Bahādur. Appearance, old. Verso. Incorrect.

Uttara-kāmākhya Tantra. This MS. is a mere fragment and contains only four chapters of the second part of the work. Contents: Chapter X. The characteristics of the four Yugas. XI. Worship of particular divinities on particular months. XII. Intellectual sacrifice. XIII. Descriptions of mystic diagrams and bhairavas.

Beginning. श्रीपार्वत्युवाच । एकं ब्रह्मैवादितीर्थं चत्तया कथितं पुरा ।

अचिन्त्यावत्तत्त्वपक्षं कथं वा रूपकल्पना ॥

End. श्वाय क्रूरकर्माय दत्त्वा सत्यमवाप्नुयात् ।

दद्यात् शान्ताय शिष्याय मन्त्री मन्त्रार्थमिदमे ।

Colophon. इति उत्तरकामाख्यातन्त्रे उत्तरखण्डे पार्वतीश्वरसंवादे एकपञ्चाशद्विद्योत्पत्तौ षोडशनिर्णयसंयोदशः पटलः ।

दशमपटलादिवयोदशपटलपर्यन्तं प्राप्तं, अन्यत् खण्डितं ।

विषयः । १०, पटले चतुर्युगधर्मकथनं । ११, सामभेदेन देवविशेषपूजनफलं । १२, अन्तर्यामिकथनं । १३, विष्णुचक्रवत्पतितमत्स्यकृतप्रत्यङ्गप्रभवपोडशक्तिभैरवनाम-निर्देशः ।

No. 576. नीतिनिबन्धः, नीतिभाजनभाजनं वा ।

Substance, country yellow paper. Folia, 40. Lines, 10 on a page. Extent, 1125 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rājā Rādhākānta Deva Bahādur. Appearance, old. Verso. Incorrect.

Nītinibandha alias *Nītibhājana-bhājana*. A treatise on polity, dedicated to Bhoja Rājā. The MS. is incomplete, breaking off at the 40th leaf. Contents: Characteristics of kings; of kingdoms; of princes, ministers, secretaries and priests; of courtiers; of envoys and spys; of guards; of commanders of armies; of servants and maids; of officials; of superintendents of cattle, horses, and elephants. The work follows the rules given on these topics in the Rājadharmā chapter of the Mahābhārata and the Kāmandakiya Nītisāra.

Beginning. प्रपद्यन्मया सते निष्पद्यैकहपिणे ।

सच्चिदानन्दरूपाय तस्मै तत्त्वात्मने नमः ॥

स भारती भजन् भाजन् (?) नीतिभाजनभाजनं ।

भोजो विभाजयामास सभाजनसभाजनः ॥

End. हरिःरितो हरदेव भजन्भानात् भुतः सृतः ।

चत्वारिंशत् पचात् परं खण्डितं ।

विषयः । राजलक्षणं, राष्ट्रलक्षणं, युधराजलक्षणं, राज्ञां मन्त्रिलेखकर्त्तृणां लक्षणं, सभासदानां लक्षणं, दूतानां लक्षणं, चराणां लक्षणं, रक्षिणां लक्षणं, सेनापतीनां लक्षणं, दासदासीनां लक्षणं, कारुणां स्वपकारिणाञ्च लक्षणं, गौज्याश्चरचकाणां लक्षणं ।

No. 577. केवलान्वयीव्याख्यानं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 33. Lines, 8 on a page. Extent, 1485 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rājā Rādhākānta Deva Bahādur. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Kēvalānvayī-vyākhyāna. Annotations on the *Kēvalānvayī* portion of the *Chintāmaṇī* of Ganges'a. Anonymous.

Beginning. अनुमानविभाजकमूलप्रत्ये केवलान्वयिपदस्य प्रतिद्वयपरत्वे ज्ञानकरणतापत्ते न ज्ञानस्य केवलान्वयित्वानुपपत्तिः ।

End. विशिष्टहेतुकस्यैव स्वाधिकरणेत्यादि आग्निरेव निर्वहतीति ।

Colophon. इति केवलान्वयिव्याख्यानं समाप्तं ।

विषयः । केवलान्वय्यनुमानलक्षणा टीका ।

No. 578. भक्तामृतं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 3. Lines, 9 on a page. Extent, 67 ślokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rājā Rādhākānta Deva Bahādur. Appearance, new. Verse. Generally correct.

Bhaktāmṛita. Praises of Vrindāvana, of Rādhā, and of faith in Kṛishṇa. A work of some repute among the Vaiṣṇavas.

Beginning. चाराधनं मुकुन्दस्य भवेदावगच्छकं यथा ।

तथा तदीयभक्तानां नेत्रेदोषोऽपि दुस्तरः ॥

End. चैकोक्ते द्रष्टव्यी धन्या तव दृग्दावनं परं ।

तत्रापि ज्योतिषा पार्थ यव राधाभिधा मना ॥

Colophon. इति भक्तामृतं समाप्तं ।

विषयः । दृग्दावनमाहात्म्यं, राधामाहात्म्यं, लक्ष्मभक्तिकथनञ्च ।

No. 579. भक्तिरसामृतविन्दुः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 12. Lines, 8 on a page. Extent, 282 ślokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rājā Rādhākānta Deva Bahādur. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Bhakti-rasāmṛita-vindu. This also is a Vaiṣṇava work, and treats of faith in Kṛishṇa, who, it recommends, should be looked upon as a master, a friend, a son, a parent, or a lover, according to one's feelings and depth of devotion. It is an abridgement, by Viśvanātha Chakravartī, of the great work of Jīva Gosvāmī on the subject—the *Bhakti-rasāmṛita-sindhu* or the "ocean of the nectar of faith." Under instruction from Sanātana Gosvāmī, Rūpa Gosvāmī wrote the first work on the topic, the *Bhāgavatāmṛita*, which describes the amours of Kṛishṇa at Vrindāvana as the most perfect manifestation of divine love on earth, and says that the effect of the highest faith in man developes itself in the form of love which the milkmaids of Vrindāvana evinced towards Kṛishṇa. Jīva Gosvāmī and Raghunātha Dāsa compiled an abridgment of this work, under the name of *Bhāgavatāmṛita khaṇḍa*, and Viśvanātha Kavirāja prepared a brief epitome of it, which is called *Bhāgavatāmṛita-khaṇḍa-lesa*. By the advice of Rūpa, Jīva also wrote a separate work,

the *Bhakti-rasāmṛita-sindhu*, in which he describes faith to manifest itself in three forms, first *Sādhana-bhakti* or service, under which a man is propelled to please the divinity by doing meritorious works. The second is called *Bhāva-bhakti* in which the devotee remains in perfect resignation and entire devotion to the will of the Godhead. The third is called *Premabhakti* or the love of faith, in which inaction is followed by an energetic and ardent yearning, like that of carnal love, for the affection of Kṛishṇa. Under the same advice, Jīva composed a second work on the subject, which bears the name of *Ujjvalanīlamani* in which the principles of the *alankāra* (Rhetoric) as bearing on love are illustrated by references to the amours of the pastoral maidens of the sacred land of Vraja with Kṛishṇa. Viśvanātha Chakravartī published an abstract of this also, and it is known under the name of *Ujjvalanīlamāṇikisāra*. For an epitome of the last, vide No. 580.

Beginning. अन्धामिच्छापिनाश्रुत्वं ज्ञानकर्माद्यनाहतं ।

आनुकूल्येन क्षम्यानुशीलनं भक्तिवत्तना ॥

End. यदि क्षणवैरिणु भवन्ति तदा अतिरसाभासाः ।

Colophon. इति श्रीभक्तिरसाद्यतविन्दुः समाप्तः ।

विषयः । भगवद्भक्तिविस्तारकथनं, शान्तिदास्यसम्प्रदायवाक्यादिभावकथनं, प्रणयानुराग-सदाभावादिलक्षणम् ।

No. 580. उज्ज्वलनीलमणिकिरणलेशः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 8. Lines, 8 on a page. Extent, 168 ślokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rājā Rādhākānta Deva Bahādur. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Ujjvala-nīlamāṇi-kiraṇa-leśa. Another work of the same character as the above. It is an epitome or a condensed paraphrase, or as the author himself designates it "the shadow of a ray, of the *Ujjvalanīlamāṇi kiraṇa* of Viśvanātha Chakravartī, on the amours of Kṛishṇa in Vrīndāvana, describing him and his associates, male and female, according to the rules of the Kāmasāstra. In fact it is a treatise on Erotics sanctified in the eyes of the faithful by the examples being taken from the life of the Cupid of Vrīndavana. Anonymous.

- Beginning. तव विषयात्मनो नायकचूडामणिः कृष्णः प्रथमं भोक्तुमधुरादारकात्
पूर्णतमः पूर्णतरः पूर्ण इति विविधः ।
End. लीलामधुपानादयेऽनन्ता एव ॥
Colophon. इत्युज्ज्वलनीलमणिकिरणश्रेष्ठः समाप्तः ।
विषयः । ब्रजलीलावर्णनं, कृष्णादिनायकभेदकथनं, राधादिनायिकाभेदादिकथनम् ।

No. 581. भागवतामृतकणिका ।

Substance, country yellow paper. Folia, 4. Lines, 8 on a page.
Extent, 86 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit,
Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, old. Prose.
Generally correct.

Bhágavatámritakanyiká. The divinity of Krishna established by the evidence of various s'ástras. The various incarnations of the divinity are arranged into two classes, viz., *bhávataṛa* or manifestation for enjoyment, and *gunácatāra* or incarnation of the three qualities of *sata*, *rajas* and *tamas*. Krishna belongs to the first class, and was manifest in the entirety of the divine spirit, Purúṣavatāra. The work is founded on the *Bhágavatámṛita* of Rúpa Gos'vámí.

Beginning. श्रीभागवतामृतनिर्णीतसर्वप्राधान्योऽनन्यापेक्षितमहैश्वर्यमाधुर्यः श्रीकृष्ण एव
स्वयं रूपः ।

End. भागवतामृतकणिका मणिकाञ्चनमणिकेव स्यात् ॥

Colophon. इति भागवतामृतकणिका समाप्ता ।

विषयः । लीलानतारकथनं, सत्त्वादिगुणानतारकथनं, ब्रह्मादस्य वैष्णवप्रेक्षककथनम् ।

No. 582. विष्णुसिद्धान्तः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 24. Lines, 6 on a page.
Extent, 439 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit,
Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, old. Verse.
Generally correct.

Vishnu Sídhdhānta. A treatise on astrology and astronomy. The MS. is a mere fragment, and contains descriptions of the several astronomical cycles, directions for pacifying hostile planets, transmigration through various forms of animal life according to one's acts, effects of years and months commencing under particular circumstances, and several arithmetical formulæ.—Anonymous.

Beginning. अथ नेकुण्डसंस्थान श्रीलनारायण प्रभो ।

श्रीलक्ष्मीयेन् प्रियार्चने ज्योतिषां चरितं वद ॥

End. पञ्चकार्पापणं धेनौ चतुःकार्पापणं मधौ ।

प्रथमावधिचतुर्विंशतिपत्रप्राप्तिः, ततः खण्डितम् ।

विषयः । सत्ययुगादिमानकथनं, षड्दोषशान्तिविधानं, अशोतिकादिभेदोक्तं क्रमेण धन-
कथनं, वर्षप्रवेशसूत्रं, मासप्रवेशसूत्रं, द्रव्याणां सूत्रनिर्णयः ।

No. 583. प्रवरखण्डं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 7. Lines, 5 on a page. Extent, 962 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rājā Rādhākānta Deva Bahādur. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Pravara-khaṇḍa. Genealogy of various *gotras* and *pravaras*; as also rules regarding marriage among them and expiations for marriages among forbidden relations.—The work is evidently a part of a larger work on the subject of marriage. Anonymous.

Beginning. अथगोचामुपिष्ठासमानप्रवरां वरवधोः पिबसन्नाने सप्तमादुर्जं

End. प्रजा इति हि ब्राह्मणमिति ब्राह्मणं ॥

Colophon. इति प्रवरखण्डं समाप्तं ।

विषयः । समानगोच-समानप्रवराविवाहे प्रायश्चित्तविधाने, गोचप्रवरकथनञ्च ।

No. 584. मुक्तिचिन्तामणिः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 44. Lines, 7 on a page. Extent, 4350 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rājā Rādhākānta Deva Bahādur. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Mukti-chintāmaṇi. An easy method of attaining salvation by visiting the temple of Jagannātha and other sacred places at Puri. Jagannātha partaking of the remnant of food offered to the idol, of seeing it bathed, &c. It is a compilation from the Purāṇas by a pious Vaiṣṇava, who supports the Bhakti dogma of Chaitanya, which maintains the superiority of faith and love over philosophic knowledge.

Beginning. नीलाद्रौ तप्तदर्शिनः दातुमर्शचतुष्टयं ।

अदृष्टो नेत्रपदवीं शोभा यस्य हरिं नमः ॥

End. ब्रह्मोपवासनियमाः सहस्रान्दार्जिता अपि ।

समूह एवासेकव गुणितः कोटिकोटिमिः ।

विष्णुभक्तेः सहस्रांशसमेतौ न हि कीर्तितः ॥

Colophon. इति मुक्तिचिन्तामणौ प्रसादकाण्डः समाप्तः ।

विषयः । पुरुषोत्तमलेखमाहात्म्यं, जगन्नाथस्य स्नानदर्शनप्रसादमाहात्म्यञ्च ।

No. 585. सारस्वताभिधानं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 1. Lines, 5 on a page. Extent, 11 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rājā Rādhākānta Deva Bahādur. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Sārasvatābhidhāna. A list of synonyms. This is a fragment of one leaf only. I introduce it here with a view to attract attention to a vocabulary, which has not yet been noticed by any European orientalist.

Beginning. सारस्वताभिधानं प्रवक्ष्यामि प्रयत्नतः ।

गोपनीयं कवीन्द्राणां चायुषोऽपि कलत्रतः ॥

End. ब्रह्मणेऽपि भवेन्मोहा यस्य हले कदापि न ॥

Colophon. इति सारस्वताभिधानं समाप्तं ।

विषयः । अभिधानं । ?

No. 586. लक्ष्मीचरित्रं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 3. Lines, 6 on a page. Extent, 67 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rājā Rādhākānta Deva Bahādur. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Lakshmi Charitra. The best means of securing the favour of the goddess of fortune—Lakshmi. The means recommended by the goddess in reply to a query of her consort Kesava, are strict, personal and domestic cleanliness; respect for seniors and women, attention to the daily religious duties, as enjoined in the s'āstra, unswerving attachments to truth, cultivation of morality, and other social duties.

- Beginning. सेनष्टे सुखासीनं लक्ष्मीं दृष्ट्वाति केशवः ।
 केनोपायेन लक्ष्मीत्वं वृणां भवति निखला ॥
- End. आपदस्तस्य नश्यन्ति तमः स्वर्गोदये यथा ।
- Colophon. इति लक्ष्मीकेशवधवादे लक्ष्मीचरित्रं समाप्तम् ।
- विषयः । लक्ष्मीपुत्रस्याशुक्रस्य च लक्षणं ।

No. 587. वानराष्टकं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 1. Lines, on a page. Extent, 16 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rājā Rādhākānta Deva Bahādur. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Vānarāṣṭaka. An ode in praise of morality. By Bānara, commonly supposed to be the same with Hanumāna, but probably, a human poet of no distinction.

Beginning. येन दत्तकतै रपं सत्त्वशक्त्येनै यवः ।

दुर्मन्त्रिणमिति प्रोक्ताः कथिता वानराष्टके ॥

End. दुर्मन्त्रिणं कमुपयान्ति न नीतिदोषाः

सन्नापयन्ति कमुपय्यभुजं न रोगाः ।

कं धीर्न दपयति कं न निहन्ति मृत्युः

कं स्त्रीकृतार्थविषयाः परितापयन्ति ॥

Colophon. इति वानरेण कृतमष्टकं समाप्तम् ।

विषयः । नीतिगर्भोपदेशः ।

No. 588. वकारभेदः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 5. Lines, 6 on a page. Extent, 45 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rājā Rādhākānta Deva Bahādur. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Vakārabheda. A vocabulary of words containing the letters b. and v. In Bengal the two letters are written and pronounced alike, and a work of this description showing their distinction is of great use.

Beginning. पवर्गोयवकारेऽयं वकवाल्कीकवर्गकाः ।

बन्धकी बन्धकं धीरो बन्धूकश्च बन्धाष्टकं ॥

End. विभावो वैष्णवो विघ्नो वासुदेवो विभावस्तुः ।

विषयः । वार्गिकान्यस्य वकारभेदकथनं ।

No. 589. सारात्कारसुसङ्ग्रहः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 367. Lines, 8 on a page. Extent, 9175 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rājā Rādhākānta Deva Bahādur. Appearance, new. Verse. Generally correct.

Sārātkāra-susaṅgraha. A Tāntric compilation. By Rāmāsāṅkara. Contents: Description and praise of a figure, the right half of which is male (S'iva), and the left half female (Durgā); salvation of sages; the number of original Tantras; Kālikā's exposition of the nature of Brahma; praise of Durgā; names of Tantras; sacred spots where the severed body of Satī fell; characteristics of a Mahāvidyā; origin of the Vedas; the alphabet; the monosyllabic mantra of Ādyā S'akti; various names of Mahāvidyā; the different forms of gods; morning service; characteristics of religious instructors and neophytes; various astrological diagrams; mystic diagrams; expiations; measure of cloth for dress; rules regarding worship; vessel for offering *Arghya*; adoration with the Gāyatri; ordinary worship; purification of the elements; purification of seats; gesticulation during worship; sacrifice of animals; self-sanctification; mode of attaining power over mantras; rules for repeating mantras a great number of times; altars; articles proper for burnt offerings (homa); purification of rosaries; praise of S'iva; proofs regarding the eightfold forms of Durgā; mystic mantra of S'iva; do. of Gaurī; do. of Ganeśa; do. of Vātukabhairava; do. of Mahishamardini; do. of Mrityuñjaya; various incantations for overcoming enemies, and scouring the affliction of unyielding females; sacrifices meet for S'iva.

Beginning. आद्या या तारतारा सृजति गुणधारा गुणगणा-

दहधारा यस्याः स्रवति गुणधारा गुणधारा (?) ।

सहस्राया भाया लसति हरजाया दनसुदा

स्रथे या श्रीः त्रैलोक्यवरदा दुःखितजन ॥ १ ॥

स्वयं वाणी बाला सुखरयति बालानपि जडा-

नुमा भूमा वायोः प्रलयलयदा बीजवपुषा ।

End. शुभं यदि भवेत्तत्र भुञ्जते तद्गोपतः ।

एवं ज्ञात्वा सद्देशानि शान्तिसुखयनश्चरेत् ॥

Colophon. इति कीयुक्तरायरोमशङ्करविरचिते सारात्कारसुसङ्ग्रहे भवादिनिर्णयो नाम द्वादशपरिच्छेदः समाप्तः ।

विषयः । चर्द्धनारीक्ष (मूर्तिकथनं, मुनीनां निर्द्धारकथनं, तन्त्राणामसङ्ख्याकथनं, इन्द्रा-
दीनां कालिकायां ब्रह्मसंशयस्य वेदकथनं, श्रीदुर्गासाक्षात्कां, तन्त्राणां नाम-
कथनं, पीठनिर्णयः, महाविद्यानिर्णयः, वेदोत्पत्तिः, वर्षमासाकथनं, आद्याया
एकादशरमन्तार्थः, महाविद्यानां विशेषणानि, देवतानां विशेषरूपकल्पना,
प्रातःकृत्यादि, गुरुशिष्यलक्षणं, राशिचक्र-नक्षत्रचक्रादि, सर्वतोभद्रमण्डलं,
मन्त्रविश्वेद्योदोपशान्तिः, परिधेयवस्त्रप्रमाणं, आराधनविधिः, अर्घ्यपावनिक-
पणं, गायत्रीविधिः, पूजाविधिः, भूतशुद्धिः, आसनविधिः, मुद्राप्रमाणं, हा-
मादिबलिः, पुरश्चरणविधिः, मन्त्रशिष्टिलक्षणं, जपविधिः, कुण्डविधिः,
होमद्रव्यं, सालासंस्कारः, शिवसाक्षात्कां, अष्टमूर्तिप्रमाणं, शिवमन्त्रः, गौरीमन्त्रः,
गणेशमन्त्रः, वटुकभैरवमन्त्रः, महिषमर्दिनीमन्त्रः, खट्वाङ्गमन्त्रः, शान्तिपुष्टि-
वशाकर्षणनिग्रहनिधनरूपपदकर्मणां लक्षणं, शिवाबलिः ।

No. 590. संहितावृत्तिः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 448. Lines, 10 on a page.
Extent, 12,320 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit,
Calcutta, Sir Rājā Rādhākānta Deva Bahādur. Appearance, new. Prose.
Corrupt.

Sāṅhitāvṛtti. An astronomico-astrological treatise. Contents:
Origin of the planets; measure of the earth; measure of the four Yugas;
months, seasons, and particular conjunctions of planets and stars; muhur-
tas, a measure of time; distinction of solar and ordinary months;
winter and summer solstices; ascent and descent of planets; motions of
planets; differences in the commencement of the day in different parts
of India; effects of looking at the rainbow under different circum-
stances; time meet for making idols; characteristics of Mandapas;
particular marks on the body indicative of the nature of the life and
career of the person; months appropriate for marriages; effect of birth
under the influences of the different constellations (nakshatras); effects
of the influences of the different planets on ones life. The MS. being
incomplete, the name of the author has not been ascertained.

Beginning. ब्रह्माक्षरद्वयरेवोत्पन्नमक्षरद्वयं पुनश्चैव यदुक्तं प्रथमम् ॥

यस्यास्य सचिता प्रकारविपुलैः स्वन्दैस्त्रिभिर्ज्ञानिषु

तस्योष्णिभिर्भयान् पुनः कलियुगे संसृज्य देव भूतलं ।

भूयः स्रजपतरं वराहमिहिराष्टातेन सर्वं कथा-

दित्यर्थं प्रवदन्ति मातृकुशलासौ नमो भास्वते ॥ ९ ॥

End.

चन्द्रलुनीये दशमे पष्ठे सप्तमे आद्ये जन्मनि स्थितः शुभः । इतः परं खण्डितं ।
अतः समाप्तिवाक्यं न लिखितं ।

विषयः ।

रव्यादिनवदशोत्पत्तिकथनं, दृष्टिविमानकथनं, मत्यादिचतुर्गुणमानकथनं,
मासकथनं, षट्पत्तिकथनं, लग्नकथनं, मृगश्रवणकथनं, सौरमासनादिभेदकथनं,
दक्षिणाश्विनोत्तराश्विनकथनं, पक्षाणामुच्चनीचभावकथनं, पक्षादीनां गतिकथनं,
नक्षत्रादिनदिकथनं, शोणादिनदिकथनं, पौषादिजनकथनं, वक्रादिदेश-
कथनं, इन्द्रधनुर्दर्शने शुभाशुभकथनं, प्रतिमाप्रतिष्ठापनादिकथनं, सप्तप-
लक्षणकथनं, पुरुषाणां नारीणाञ्च शरीरचिह्नतः शुभाशुभकथनं, विवाह-
विहितमासादिकथनं, अचिन्यादिनचवेदु जन्मनः फलकथनं, घरगोचर-
फलकथनञ्च ।

No. 591. श्यामारहस्यं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 135. Lines, 7 on a page.
Extent, 2835 ślokaś. Character, Bengali. Date ? Place of deposit,
Calcutta, Sir Rājā Rādhākānta Deva Bahādur. Appearance, new. Verse.
Generally correct.

S'gāmārahasya. A Tantric compilation, by Pūrṇānanda, a Parama-
haṁsa mendicant of high repute as a profound scholar and devoted fol-
lower of the Śākta faith. Contents: Praise of Kālikā; her mantras;
praise of repeating those mantras; matin duties of Śāktas; the kind of
kus'a grass which should be used for worship; the three diurnal prayers
of Tāntries; meditation of Kālikā; her worship; charms bearing her
name; sanetification of her mantra; worship of women as the repre-
sentative of the Śākti; impropriety of treating with disfavour wine,
flesh-meat and other articles used in Śākta worship; offering of tila;
adoration of Śākti while seated on a corpse; prayers during eclipses;
making of altars for ceremonies with a worldly object; killing of
enemies by magical incantations; subjugating them by the same means;
causing ruin by the same means; bringing demons under subjugation by
charms; expiations appropriate for Kaulas; evils of rejecting mantras
and gurus; worship of Tarinī, a form of Durgā; charms, bearing the
name of Tārā; praise of gurus of good families; proper time for first re-
ceiving the mantra of Tārā from a guru; derivation of the mystic mantra
of thirty-four syllables appropriate for the worship of Nīlasarasvatī.

Beginning. देवी दानवदैत्यदर्पनिवहानुकूलयन्त्री परां

ब्रह्मानन्तमदेशमौलिसन्निभिः संमेविनाङ्गुदया ।

नला श्रीगुरुपादपद्मपरमामोदान्तमश्रवितः

पूर्णानन्दमतिस्नोति विमलां श्यामारदस्यामिधां ॥

End.

लक्ष्मेकं जपेद्दिवा दशांशमशितोत्पलैः ।

ध्यानपूजापुरचर्यां सर्वां नीलासमं भवेत् ॥

Colophon.

इति वेदान्तमसतत्त्वविशारदश्रीपूर्णानन्दपरमहंसपरित्राजकाचार्यविरचिते
श्यामारदस्य द्वाविंशतितमः परिच्छेदः समाप्तः ।

विषयः ।

कालिकाया साक्षात्पूजकथनं, तस्या मन्त्रकथनं, तन्मन्त्रजपप्रशंसनं, प्रातःकृत्यं,
कुशलचरणं, तान्त्रिकी मन्त्रा, कालिकाया ध्यानं, तस्याः पूजनादिकं, तस्याः
कवचं, तस्या मन्त्रपुरचरणं, शक्तिरूपस्त्रीभाषनं, मयादौ घृणायां दोषकथनं,
नीलभाषनं, श्रवणभाषनं, पञ्चपुरचरणं, काम्यकर्मायं कुलविधानं, शत्रुमारणं,
वशीकरणं, उच्चाटनं, वेतालादिमिडिः, कौलानां प्रायश्चित्तं, मन्त्रत्यागिनां
गुरुत्यागिनाञ्च दोषकथनं, तारिणीपूजनादिकं, ताराकवचं, कुलीनगुरुप्रशंसा,
तारामन्त्रपद्धते वारतिथिनचत्तादिनिर्णयः, नीलसरस्वत्यास्तुतिश्च दशांशक-
मन्त्रोद्धारः ।

No. 592. अभिधानतन्त्रं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 112. Lines, 7 on a page.
Extent, 2072 śloka. Character, Bengali. Date ? Place of deposit,
Calcutta, Sir Rājā Rādhākānta Deva Bahādur. Appearance, decayed. Verso.
Generally correct.

Abhidhānatānttra alias *Jaṭādhara-kosha*. A Sanskrit vocabulary,
forming a sort of supplement to the *Amarakosha*, the arrangement of
which it follows. By Jaṭādhara Acharya. Wilson classes it with the
Bhāṣiprayoga and the *Sabda-ratnāmālā* (Essays III. 232). It is useful
only in so far as it supplies a few new synonyms and uncommon
words.

Beginning. भगीरथीं जलकर्त्री जगतामधीशं मन्त्रोदरीरुपपत्नी पितरौ च नला ।

दिग्दीर्घविप्रकुलजः स जटाधरोऽसौ आचार्य एतदकरोदभिधानतन्त्रं ॥

End.

जटाधरकवेरश्चिन् नामलिङ्गानुश्रवणे ।

काण्डमुनीवः पर्याप्तः सामान्याश्च कविप्रियः ॥ समाप्तोऽयं ग्रन्थः ॥

विषयः ।

अत्र अमरसिंहोक्तरीत्या प्रायो विविधपर्यायनामपर्यायसङ्ग्रहः ।

No. 593. वानर्यष्टकं ।

Substance, country yellow paper. Folium, 1. Lines, 6 on a page. Extent, 10 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádúr. Appearance, modern. Verso. Generally correct.

Vánaryashṭaka. Eight stanzas on sweetness of temper, quietude, health, ignorance, the twice-born class, physicians, and decayed trees, said to have been composed by a she monkey.

Beginning. माधुर्यं शान्तमारोग्यं दानं सुखं द्विजानिभिः ।

वैद्यं सुजीर्णद्वयं वानर्याष्टकं तु वै ॥

End. दत्तं हीनफलं त्यजन्ति विद्वद्वाः शुक्लं रसः सारमाः

पुष्पं पर्युषितं त्यजन्ति मधुपाः दग्धं वनानां शृगाः ।

निर्दोषं पुरुषं त्यजन्ति शणिका भयविद्यं मन्त्रिणः

मर्त्यं कार्यवशाज्जनो हि भजते कस्यापि को बान्धवः ॥

विषयः । अष्टोपदेशयुक्ताः कविताः सन्ति ।

No. 594. चैतन्यकल्पः ।

Substance, country yellow paper. Folio, 9. Lines, 7 on a page. Extent, 157 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádúr. Appearance, new. Verso. Generally correct.

Chaitanyakalpa. An apoeryphal Tantra, said to be a part of the *Brahmayāmala Tantra*, but evidently compiled by a Vaishnava, with a view to prove the divinity of Chaitanya by Tántic evidence, and thereby overcome the opposition of the Śákta sect. Contents: Birth of Chaitanya; his merits; mystic mantra for worshipping him; hymn to the river Yamuná; details of worshipping Chaitanya.

Beginning. कैलाशशिखरे रम्ये भक्तिसाधनतत्परा ।

पद्मं पार्थिवी भक्त्या शङ्करं परमेश्वरं ॥

End. भक्तप्रियो गौरचन्दो भक्तवत्सलः सचोद्यतः ।

तस्मात् गौरं ये भजन्ति तेषां वक्ष्ये जनार्दनः ॥

Colophon. इति ब्रह्मयामले शिवदुर्गासंवादे चैतन्यकल्पे षष्ठः पटलः ।

विषयः । गौराङ्गदेवजन्मकथनं, गौराङ्गदेवमाहात्म्यकथनं, गौराङ्गमन्त्रोद्धारकथनं, यमुनास्तवकथनं, गौराङ्गपूजाकथनञ्च ।

No. 595. अग्निसंहिता ।

Substance, country yellow paper. Folia, 3. Lines, 7 on a page. Extent, 63 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rājā Rādhākānta Deva Bahādur. Appearance, new. Verse. Generally correct.

Agni Sāhita. This is another spurious revelation regarding the divinity of Chaitanya, *alias* Gaurāṅga, *alias* Gaurachandra. Prithivi, the earth personified, oppressed by the sins of mankind, with tearful eyes besought Brahmā, the lotus-born, to devise a remedy, and that divinity, says the Sāhita, pacified the weeping lady by assuring her that relief was at hand, as the Divine Spirit would ere long appear incarnate on earth to afford a sovereign specific for the malady of sin. In reply to further enquiries, he foretold the whole history of the life of Chaitanya. The work, I suspect, was not well received even by the Vāishnavas, for it is rarely quoted. The MS. has 24 chapters, but the absence of the word *samāpta* in the colophon, induces me to think that the work in its entirety comprised some more chapters.

Beginning. रोद्माना च द्रयित्री गला च ब्रह्मणोऽनिकम् ।

सद्रम्य पद्मयोगिन्नु वेपमानाब्रवीद्वचः ॥

End. इति निगदितसिद्धं नेष्टमन्यद्भिर्भेदं

सकलनिगमवल्लीगीर्णकैकप्रकाशम् ।

अखिलभुवननाथप्रेमप्रीत्यूषधारः

सरमधमपि तदद् गौरचन्द्रोऽवनीर्कः ॥

Colophon. इति अग्निसंहितायां गौराङ्गप्रादुर्भावो नाम चतुर्विंशतितमोऽध्यायः ।

चतुर्विंशतितमाध्यायमात्रं प्राप्तं ।

विषयः । धरण्या ब्रह्मपतीप्रेमजनं, ब्रह्मकर्तृकहरिस्तवः, गौराङ्गप्रादुर्भावश्च ।

No. 596. **উদ্বোধচন্দ্রিকা ।**

Substance, country yellow paper. Folia, 74. Lines, 8 on a page. Extent, 1660 ślokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rājā Rādhākānta Deva Bahādur. Appearance, old. Verso. Generally correct.

Udbodha-chandrikā. An astrological work comprising rules for the preparation of horoscopes, &c. Some of Khanā's astrological maxims occur at the end ; but the MS. is incomplete.

Beginning. আদিত্যাদিযুগাঃ সর্বৈ নবব্রাহ্মণি চ রামযঃ ।

দীর্ঘমায়ুঃ প্রকুব্ধন্তু যস্যৈথ জন্মপত্রিকা ॥

বিধাবা নিশ্চিতা যা তু কপালেচরমালিকা ।

জ্যোতির্বিদ্যুতাং বিজানীতে হোরাণির্ণয়চতুষা ॥

End. ৩৪ পত্রপর্যন্তে প্রান্তঃ, ততঃ শুদ্ধিতং ।

Colophon. ইত্যুদ্বোধচন্দ্রিকার্থাং জনাবচননির্ণয়ো নামোদবিমোঃখ্যায়ঃ ।

বিষয়ঃ । জ্যোতিষসারসঙ্কুহঃ, জন্মপত্রিকাভিক্রমিককৌলং, বর্ষগ্রহণং, নিত্যদশা, জন্ম-
দশা, জনাবচননির্ণয়ঃ ।

No. 597. **মুক্তাফলং ।**

Substance, country yellow paper. Folia, 105. Lines, 2 on a page. Extent, 157 ślokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rājā Rādhākānta Deva Bahādur. Appearance, new. Verso. Generally correct.

Muktāphala. A synopsis of the Vaishnava doctrines of the Bhāgavata Purāṇa. By Vopadeva, son of Kesava, *alias* Bhishakkesava, the physician, and disciple of Dhanes'ā. The author describes himself as the protégé of Hemādri, king of Deoghar. This work and another lately found by me in which the same author gives an abstract of the contents of the Bhāgavata, afford strong presumptive evidence against the opinion, now generally received by European orientalists, that the Bhāgavata was written by Vopadeva. A much stronger proof, however, is afforded by the *Dāmasāgara* of Ballāla Sena, king of Bengal, in which the Bhāgavata is repeatedly quoted. That work also quotes from the Ādi Purāṇa, which Wilson supposed was composed within the last three centuries. Vopadeva, according to Colebrooke and Wilson, flourished between the 12th and the 13th centuries ; Ballāla lived in the 11th.

Beginning. विष्णुपञ्चाक्षकं वन्दे भक्त्याष्टादशभेदया ।

सङ्ख्यैर्गौनविंशत्या भक्तैर्नैवभिराश्रितं ॥
विष्णुश्रीत्या चतुर्वर्गचिन्तामन्त्रमजीशणत् ।
भेदान् ब्रह्मणां दानानां तीर्थानां मोक्षवर्कणां ॥
सूक्तिप्रासादपूजानां ऐसाद्रिर्गणकायणीः ।
विष्णुभक्त्यङ्गभक्तानां गणयत्युक्तसारधीः ॥
मुक्ताफलैश्च ग्रन्थेन सङ्गागवत्सूक्तिना ।
भक्तिमत्तत्त्वमुगा मुग्धमाकर्षयेशिशुविद्या ॥ ४ ॥

End. विद्वक्त्रेणैशशिष्येण भिषक्केशवस्तुना ।
ऐसाद्रिर्वैष्णवेन मुक्ताफलमचीकरत् ॥
स्वर्गे गीर्वाणनाथः सुरपतिमभितः शाब्दिकानां वरेण
पातालौ नागराजः फणितमिन्द्रशेः यक्ष गायन्ति कीर्तिम् ।
यक्षीर्षः शास्त्रपाथेनिधिमखिलसदा ग्रन्थरत्नं सुदृढं
चक्रं शिष्या धनेशः कविकुलतिलकः कैशविर्वापदेवः ॥

Colophon. इति वैष्णवेष्टवर्तने मुक्ताफलं समाप्तम् ।

विषयः । निराकारब्रह्मलक्षणं, साकाराणां शतवृत्तिविष्णुरद्राणां लक्षणं, श्रीकृष्णस्य
विचक्षणवर्कनञ्च ।

No. 598. गायत्रीतन्त्रम् ।

Substance, country yellow paper. Folia, 13. Lines, 10 on a page.
Extent, 195 s lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit,
Calcutta, Sir Rājā Rādhākānta Deva Bahādur. Appearance, old. Verse.
Generally correct.

Gāyatrī Tantra. A Tantra in praise of the Gāyatrī as the only
means of adoration of the deity. It is written in the usual Tāntric
style, and gives in detail the rules to be observed in worshiping with
the aid of the Gāyatrī. The MS. is a mere fragment, and I suspect
it is a part of one of the larger Tantras.

Beginning. अधुना सम्प्रवक्ष्यामि गायत्रीं परमाचरीं ।

स्मरणात् सूर्यपापेभ्यो मुक्तो भवति ततश्चणात् ॥

End. पञ्चाशत्पञ्चाक्षरैर्पठितां तच्च कारयेत् ।

प्रथमपठकात् नवमपठकपर्यन्तं प्राप्तं । ततः खण्डितं ।

विषयः । गायत्रीमाहात्म्यं, गायत्रीध्यानं, गायत्रीन्यासः, गायत्रीहोमब्राह्मणनिन्दा, यज्ञो-
पवीतलक्षणं, मथ्यालक्षणं, गायत्रीतन्त्रप्रशंसा, त्रिदीनां ध्यानं मन्त्रयः, पञ्चयो-
ध्यानं मन्त्रयः, गायत्रीकवचञ्च ।

No. 599. आचारनिर्णयः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 6. Lines, 7 on a page. Ex-
tent, 66 ślokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta,
Sir Rājā Rādhākānta Deva Bahādur. Appearance, old. Verse. Incorrect.

Āchāranirṇaya. A Tantra. Contents : Origin of the Kāyasthas ;
duties of Brāhmanas ; anecdote of Sutapas, a Brahman, and Suyajña, a
king, on the conduct of Brāhmanas ; propriety of the Sudras assuming
the profession of Kshatriyas in the Kali Yuga ; curse of Brāhmanas
on Chitrāṅgada ; encomiastic recommendations of the mantra of
Vagālā.

Beginning. भूयस्तेहं प्रवक्ष्यामि वगलेति मन्त्रम् ।

यस्य यद्वृणमात्रेण कायस्थो विप्रमेव च ॥

End. केवलं पटलमिदं पठन् शृण्वन् मनोरथे ।

लभेत् कालीवपुः सुखा वगलाञ्च न शंसयः ॥

Colophon. इति आचारनिर्णये वासुदेवसंस्कृते हरपार्ष्वतीसंवादे पञ्चविंशतमः पटलः ।

पञ्चविंशत्यटलमात्रं प्राप्तम् ।

विषयः । कायस्थोत्पत्तिकथनं, विप्रकर्तृत्वनिरूपणं, सुयज्ञराजानं प्रति सुतपोविप्रस्त्रोप-
देशः, कलियुगे शूद्रस्य क्षत्रियकर्मकारित्वकथनं, चित्राङ्गदं प्रति ब्राह्मणा-
नामभिप्रायः, वगलामन्त्रजपमाहात्म्ये ।

No. 600. मूर्खहृद्वा ।

Substance, country yellow paper. Folia, 160. Lines, 6 on a page.
Extent, 1120 ślokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit,
Calcutta, Sir Rājā Rādhākānta Deva Bahādur. Appearance, old. Prose.
Generally correct.

Mūrkahā. A Smārta treatise, comprising dissertations regarding
various penances, expiations and religious observances. The MS. is
incomplete, and the author's name is not ascertainable.

Beginning. प्रायः सङ्कल्पानामेव कर्मणामारम्भः । तत्रादौ स एव निरूप्यते ।

- End. इति गोविधप्रायश्चित्तपत्रलेखनप्रकारः । इतः परं खण्डितं ।
विषयः । कृतीनां सङ्ग्रहः, अर्थात् नानाविधवचनप्रदर्शनेनानाविधव्रतपूजाआद्यादीनां प्रायश्चित्तानाञ्च व्यवस्थापनं ।

No. 601. उपमानखण्डं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 5. Lines, 8 on a page, Extent, 90 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Upamánakhanda. The third part of the great work of Ganges'a Upadhyaýa, on the Nyáya. It comprises the portion on comparison. Vide ante I. p. 285.

Beginning. अद्योपमानं निरूप्यते । तत्र सादृश्यप्रमाकरणमुपमानमिति केचित् । सादृश्यञ्च पदार्थानारं ।

End. अथ वाक्यादेवानेन परिच्छिन्नः केवलमप्रेष्यभिजानियोगेनेहमवयवपदवाच्य-
लेनावगतः ।

Colophon. इति

विषयः । उपमानखण्डस्य मूललक्षणादि ।

No. 602. न्यायरत्नावली ।

Substance, country yellow paper. Folia, 121. Lines, 7 on a page. Extent, 1957 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, modern. Prose. Corrupt.

Nyáyaratnāvalī. An elementary treatise on the principles of the Nyáya Philosophy. By Kṛishṇakánta Vidyávágís'a. This is a very different work from the one of this name by Brahmánanda Sarasvatī, noticed by Mr. Hall. *Contributions*, 109.

Beginning. नव्यशास्त्रीनताकीर्तिनसर्वांशधीनधीमता ।

तन्मते कृष्णकान्तेन न्यायरत्नावली मता ॥

End. संसर्गभावो द्विविधः, अत्यन्तभावध्वंसभेदात् । इत्यभाववादः समाप्तः ।

Colophon. श्रीकृष्णकान्तनिर्यायामीश्वरिचिता न्यायरत्नावली समाप्ता ।

विषयः । न्यायशास्त्रीयसारसङ्ग्रहः ।

No. 603. न्यायरत्नप्रकाशिका ।

Substance, country yellow paper. Folia, 21. Lines, 7 on a page.
Extent, 420 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit,
Calcutta, Sir Rājā Rādhākānta Deva Bahādur. Appearance, new. Prose.
Generally correct.

Nyāyaratnāprakāś'ikā. Annotations on the scholia of Brahmananda
Sarasvatī, entitled *Nyāyaratnāvalī*, on Madhusūdana Sarasvatī's com-
mentary on S'aṅkara's essence of the Vedānta, the *Das'as'loki*. By
Kṛishṇākānta Nyāyaratna. The MS. is incomplete.

Beginning. योगेशं कं गतं चिरं हिमवत्तः दृष्टे कुशोरे प्रिये
योगार्थं किमुतालि कोचरमणी तवेति सम्भाषणं ।
श्रुत्वा ह्यसममन्वितं गिरिशुतमौरीशयोर्मनका
तत्रासीति वदन् सुलल्लवदनो मां पातु लम्बोदरः ॥
न्यायरत्नावलीश्लोकां तनुं नत्वा च नीलिकां ।
तनोति श्रीलक्ष्मणान्नो न्यायरत्नप्रकाशिकां ॥

End. २१ पत्रमात्रं प्राप्तं । ततः खण्डितं ।

विषयः । न्यायरत्नावलीप्रत्यक्ष टीका ।

No. 604. शब्दरूपप्रकाशिका ।

Substance, country yellow paper. Folia, 25. Lines, 7 on a page.
Extent, 525 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit,
Calcutta, Sir Rājā Rādhākānta Deva Bahādur. Appearance, new. Prose.
Generally correct.

Śabdārūpaprakāś'ikā. Sanskrit declensions. Anonymous.

Beginning. शीरानचरणे नत्वा नामानि लिखति क्रमात् ।
शब्दानामञ्जलसन्धानां रूपाण्यधियां लते ॥
रामशब्दः शीरामवन्द्रवाचो भूषि । रामः रामो रामाः ।

End. च वा चादौ वेति ।

Colophon. शब्दरूपप्रकाशिका समाप्ता ।

विषयः । सधिताञ्जलनपदानां सङ्ग्रहः ।

No. 605. **चन्द्रालोकः ।**

Substance, country yellow paper. Folia, 14. Lines, 4 on a page. Extent, 168 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Chandráloka. An elementary treatise on Rhetoric. By Jayadeva. A MS. in the possession of Bábu Píyárimohana Prabhu of Dacca contains short annotations on the text, said to be by the author himself.

Beginning. परस्परतपःसम्यत्फलादिनपरस्परौ ।

प्रपद्यमानापितरौ प्राज्ञौ जयपती सुमः ॥

चलङ्कारेषु बालानामवगाहनसिद्धये ।

ललितः क्रियते तेषां लललक्षणसङ्ग्रहः ॥

End. चन्द्रालोकाभिधानोऽयं जयदेवेन निरुद्धः ।

विपश्चिन्तां मुदे सूयादलङ्कारस्य सङ्ग्रहः ॥

Colophon. समानोऽयं चन्द्रालोकालङ्कारः ।

विषयः । चलङ्काराणां लक्षणं, उदाहरणम् ।

No. 606. **शृङ्गारादिरसः ।**

Substance, country yellow paper. Folia, 8. Lines, 6 on a page. Extent, 108 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Śṛṅgārādirasa. The eight passions described. Anonymous. The MS. is incomplete.

Beginning. शृङ्गारहासकवर्णरौद्रवीरभयानकाः ।

वीभत्साद्भुतसङ्घौ चेत्यष्टौ नाट्ये रसाः स्मृताः ॥

End. न पञ्चमार्चं प्राप्तं, शेषं नास्ति ।

विषयः । शृङ्गाराद्यष्टविधरसानां लक्षणमुदाहरणम् ।

No. 607. **शूद्रधर्मतत्त्वं ।**

Substance, country yellow paper. Folia, 97. Lines, 9 on a page. Extent, 2619 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, old. Partly verse and partly prose. Generally correct.

S'údradharmatattva. A manual of the whole religious and social duties of S'údras. By Kamalákara Bhaṭṭa, son of Rámakrishna. The work is of considerable repute, but of rare occurrence.

Beginning. प्रणम्य रामं पितरं कमलाकरशर्मा ।

रामकृष्णतनूजेन शुद्धधर्मो वितन्यते ॥

End. योऽन शमः किल हतः कमलाकरेण प्रीतोऽमुनास्तु सुकृतोऽपि च रामकृष्णः ।

Colophon. इति रामकृष्णभट्टात्मजकमलाकरभट्टकृते शुद्धधर्मतत्त्वे शुद्धसमस्तङ्करजस्वरूप-
निरूपणं ।

विषयः । शुद्धाणां समस्तधर्माणां विवरणं, अर्थात् अन्नप्राशन-विवाह-प्रायश्चित्तादिषु
शुद्धैतिकर्तव्यतानिरूपणं ।

No. 608. मत्स्यसूक्ततन्त्रे ।

Substance, country yellow paper. Folia, 99. Lines, 10 on a page. Extent, 3960 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Matsyasúkta Tantra. A Tantric compilation. Contents : Rules regarding mourning ; expiations and aliment ; rice cooked by S'údras, forbidden as food for Bráhmans ; effect of certain conjunctions during particular days of the moon's age ; vessels of particular metals recommended to be used when eating while facing particular quarters ; duties before meals ; purification of houses rendered impure by corpses and other offensive objects ; the worship of Bhadrakáli and other divinities in the month of Vaisákha ; rules for the celebration of a ceremony called *Annantavrata*, on the 14th of the waxing moon in the month of Bhádra ; do. of the *Rohinivrata*, on the 9th of the waxing moon in the same month ; praise of particular forms of sacrificial knives ; proper mode of sacrificing animals ; prognostications from the flow of blood from the carcass of sacrificed animals ; adoration of Durgá ; celebration of the ceremony called *Gaurivrata* ; mantra for saluting the wag-tail (*motacilla alba*) ; mantra for offering oblations of water to the manes on the 8th of the waxing moon in the month of Mágha ; salutary verses called *Mangaláshtaka* ; origin of the Mandára mountain. The MS. is a fragment, and contains from the 35th to the 60th sections. The contents above given refer to the sections examined.

Beginning. सद्यस्त्रजायात् देवेशि नाशेच सनस्रतके ।

जनने मरणे नित्यमशौचमनुधावति ॥

End. पञ्चविंशत्पटलावधिषष्टिपटलपर्यन्तं प्राप्ते, ततः खण्डितं ।
विषयः । अशौचवस्था, प्रायश्चित्तविधानं, द्रव्याणां भक्ष्यभक्ष्यविधानं, शूद्रादिवि-
भोजने ब्राह्मणानां पापकथनं, तिथीनां युगायुगमेवेन व्यवस्थाकथनं,
पूर्वादिदिग्मेवेन खर्गादिपावमेवेन भोजने दोषादोषकथनं, भोजनस्यादौ
कर्णवज्रस्नानरूपणं, शवादिदूषितगृहशुद्धिकथनं, कुम्भशिवानिरूपणं, वैशाख
मासादौ भद्रकात्यादिदेवतापूजनफलं, अननाव्रतं, रोहिणीव्रतं, खड्गस्य
विशेषप्रशंसा, पञ्चदेवप्रकारः, अधिराधारनिरूपणं, दुर्गाध्यानं, तस्याः स्तवः,
तस्याः शारदोत्पूजनञ्च, गौरीव्रतं, खड्गनप्रणामस्तवः, भीष्मदर्पणस्तवः,
सप्तलाष्टकं, मन्दरपर्वतोत्पत्तिकारणं ।

No. 609. सप्तशतीव्याख्यानं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 40. Lines, 9 on a page.
Extent, 1230 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit,
Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, old. Prose.
Incorrect.

Saptas'atī-tyākhyaṇa. A commentary on the Saptas'atī or Chandi
section of the Márkaṇḍeya Purāṇa. By S'iva Bhaṭṭa Kāla. The
most approved commentary on the Chandi is by Nágoji Bhaṭṭa, who
has appended to his work a dissertation on the rules regarding the
reading of the Chandi and the details of the Durgá puja.

Beginning. (प्रारम्भे खण्डितं)

End. कौलकौत्तप्रकारेण ज्ञानं सूचितं, सर्वेष्टमिष्टिः ।

Colophon. इति कालोपनामकश्रीशिवमहकृते सप्तशतीव्याख्याने त्रयोदशोऽध्यायः ।

विषयः । सप्तशत्यभिज्ञायाश्चख्याष्टिका ।

No. 610. ब्रजभक्तिविलासः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 13. Lines, 14 on a page.
Extent, 4435 s'lokas. Character, Bengali. Date S. K. 1762. Place of
deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, old.
Verse. Generally correct.

Brajabhaktivilāsa. The topography of Vraja, describing its groves,
pools, bowers, and all places of note in connection with the career of
Kṛishṇa in that town; and the religious merit of visiting its sacred
spots. By Nárāyaṇa Bhaṭṭa, son of Bhāskara.

Beginning. राघया सहितं कृष्णं लालितैर्ध्वं क्षमिष्यते ।

रेवतीसहितं देवं बलदेवं हलायुधं ॥

कुर्वेत् पञ्चमं गोप्यं वनयात्राप्रभप्रदं ।

व्रजभक्तिविलासाख्यं व्रजमाहात्म्यदर्शितं ।

End. माहात्म्यपूर्वखं परिक्रमं शुभं ग्रन्थः प्रपूर्णे व्रजभक्तिभासकः ।

Colophon. इति श्रीमद्भास्करात्मजश्रीनारायणभट्टविरचिते व्रजभक्तिविलासे परमहंस-
संज्ञिनोदाहरणे व्रजमाहात्म्यनिरूपणे वनयात्राप्रसङ्गिके त्रयोदशोऽध्यायः ।

विषयः । इन्द्रावनस्थानां काम्यादिद्वादशवनेष्वनां सङ्ख्या माहात्म्यस्य, द्वादशोपवन-
तदधिदेवताकथनं, तत्तद्वनाधिपतिदेवानां मन्त्राः, मन्त्रुरोच्यति, गोवर्धनो-
त्थनिमाहात्म्यं, नानाविधपुराणवचनैर्ग्रन्थानामनर्गतस्थानादिमाहात्म्यकथनं ।

No. 611. वैद्यकुलतत्त्वं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 40. Lines, 8 on a page.
Extent, 960 slokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit,
Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, new. Verse.
Generally correct.

Vaidyakula-tatva. Genealogy and history of the Vaidyas of
Bengal. By Bharata Mallika, son of Gauránga. Vide ante Vol. I. for
several works of this author and remarks on his life.

Beginning. नत्वा शिवं शिवकरं शिवया समेतं वाणीं गुहं द्विजगणं भिषजां गुहस्य ।

गौराङ्गमज्जिक्तुतो भरतो विनीतो वैयात्रया वदति वैद्यकुलस्य तत्त्वं ॥

End. ४० पत्रमात्रं प्राप्तं, शेषं खण्डितं ।

विषयः । वैद्यानां कुलकथनं ।

No. 612. कुलदीपिका ।

Substance, country yellow paper. Folia, 17. Lines, 10 on a page.
Extent, 570 slokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit,
Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, new. Verse.
Generally correct.

Kuladípiká. Genealogy and history of the Kulina Káyasthas of
Bengal. By Rámánanda Sarmá. The MS. is incomplete.

Beginning. नत्वा तां भारतीं देवीं तथैव कुलदेवतां ।

क्रियतेऽतिप्रयत्नेन शुद्धाणां कुलदीपिका ॥

नानाशास्त्रं समालोक्य तथैव कुलशास्त्रकं ।

शिश्याणां प्रति बोधाय कीरामानन्दशर्मा ॥

End. १६ पत्रभावं प्राप्तं, श्रेष्ठं खण्डितं ।

विषयः । गूढाणां कुलकथनं, तेषामुत्पत्तिश्च ।

No. 613. मनोदूतः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 8. Lines, 7 on a page. Extent, 209 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rājā Rādhākānta Deva Bahādur. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Manodūta. A poem in imitation of the "Messenger Cloud" of Kālidāsa, in which the poet directs his own mind to go to the feet of Kṛishṇa and relate his feelings and aspirations. Anonymous. The first leaf of the MS. is wanting.

Beginning. १ (पत्रं नास्ति)

End. षष्ठस्तमेव हृदयाख्यपत्रपत्रं सत्यं रिपुर्विषयगामितया तमेव ।

तत्कान्तरे मयि विधेयि कृपां यदैतदुक्तं कुरुष्व सुरवैरिपदे रमसु ॥

Colophon. इति मनोदूताख्यकार्यं समाप्तम् ।

विषयः । कथिज्ज्ञानी मनो दूतं कृत्वा हृदयचरणसमीपे गन्तुं तत्प्रति उपदिशति ।

No. 614. मन्त्रसारीयकौतूहलविद्या ।

Substance, country yellow paper. Folia, 5. Lines, 9 on a page. Extent, 149 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rājā Rādhākānta Deva Bahādur. Appearance, old. Generally correct.

Kautūhala-vidyā. On *Indrajāla* or magic. By Nityanātha, son of Pārbatī. This is a chapter of the author's *Mantrasāra*, "the Essence of Mantras," a tantric compilation. The author depends mainly on incantations to effect his magical experiments.

Beginning. अथातः सम्प्रवक्ष्यामि ऐन्द्रजालमनुत्तमं ।

आधिदारिद्र्यहरणं करारक्षणनाशनं ॥

End. ॐ ऐं ह्रीं क्लीं श्रीं षट् स्वाहा अनेन मन्त्रेण सर्वयोगानभिगम्य मन्त्रसिद्धिः ।

Colophon. इति श्रीपार्वतीपुत्रश्रीनित्यानथायविरचिते सिद्धशब्दे मन्त्रसारे कौतूहलविद्या नाम ऐन्द्रजालं समाप्तम् ।

विषयः । कपोत-आम-मयूर-जनकनानाविधौषधकथनं, वशीकरणमन्त्रादिकथनञ्च ।

No. 615. कीचकवधमहाकाव्यम् ।

Substance, country yellow paper. Folia, 11. Lines, 7 on a page. Extent, 226 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rājā Rādhākānta Deva Bahādur. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Kichaka-badha. An epic poem founded on an episode of the Mahābhārata. By Nītavarmā. During the sojourn of the Pāṇḍus in the court of Virāṭa, king of Matsya, Kichaka, the brother of the queen, attempted to commit a criminal assault on Draupadī, the wife of the Pāṇḍus, and Bhīma, resenting the affront, killed him. This forms the subject of the poem. The work is written in a highly artificial style, and is full of alliterations, besides having the same word used in different senses at the end of every two lines.

Beginning. जितः सुचरितश्चेदोचरोऽथ दुःसहो मया ।

रतीव देहमकरोदभिर्भ्रंयः सखेनया ॥ १ ॥

विभर्त्ति चारमल्यं यो भक्तभिरर्चयितं ।

तेजस्य मन्मथमरैरिन्द्रियैरर्चयितं ॥ २ ॥

या त्रिलोकनता मूर्तिरुपायेन जुगोप तां ।

योऽवहत् कंसनिधनप्रयुक्तान्जुगोपतां ॥

End. इति भवतु दशा तवाहितानां सकलमहोजयभूतवाहितानां ।

रसमुखमुदयादहोयमानः सकलधराधरधारणादहोयमानः ॥

Colophon. श्रीनोतवर्णविरचिते कीचकवधे महाकाव्ये पञ्चमः सर्गः ।

विषयः । अथ यमकेन रचितं अधिकारः । द्वैपदीरूपवर्णनं, कीचकदमनं, उत्तरमोऽष्ट-युद्धविवरणम् ।

No. 616. सङ्ग्रहः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 124. Lines, 5—6 on a page. Extent, 1511 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Krishnanagar, Rāmākṛishṇa Majumdār. Appearance, old. Incorrect.

Saṅgraha. A collection of formulas for the preparation of various kinds of compound medicines; in short, a native pharmacopœa. Anonymous.

Beginning. श्वी कीलानवह्रिमनस्वतनुमिच्छति व्याध विचं
 विचेपां विप्रपूतानतिविपुलबलम्भो(?)मरेन्दान् विचक्षुः ।
 यो धनैः सूर्तिमन्मोहजविदुरासामरैः संस्तुताद्या
 तामोदे खेष्टमिहो तनुपिच्छितमृदे यानि दोषाप्रितुष्टा ॥
 ईपडास्यं वदति मधुरं बान्धवैः शिष्यमाणे
 वारं वारं लुठति धरणी मयता सा तु जानु ।
 माता तस्य प्रयदति मुञ्चः षष्ठिपद्योति वाणी-
 मेवं शोषीणपरिहतं बालगोपालमीडे ॥

End. चन्द्रप्रभासिका । (परिममामिवाक्यं नास्ति) ।

विषयः । पञ्चभद्रः, अष्टावल्केष्टः, दशमूलं, अष्टादशाङ्गं, भैरवेश्वरः,
 उक्ताष्टारसः, निर्दिष्टिकादि, भाग्यादि, हितुलेश्वरः, शीतभट्टिरसः,
 ज्वरमुरादिः, नृपकादिप्रभृतय औषधा निरूपिताः ।

No. 617. सारचन्द्रिका ।

Substance, country yellow paper. Folia, 32. Lines, 6—7 on a page.
 Extent, 784 a'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit,
 Krishnanagar, Rāmākṛishṇa Majumdār. Appearance, old. Verse. Incor-
 rect.

Sārachandrikā. General principles of pathology and therapeutics.
 Contents: Disease defined; diagnosis; infection and contagion; symp-
 tomatology; examination of the tongue; examination of the urine;
 examination of the nostrils; examination of the pulse; duration of
 diseases; actual cautery; purgation; enemias; fumigation, &c. Anony-
 mous.

Beginning. प्रथम परमाचन्दचन्द्रकन्दं गुरोः पदं ।

मन्दधीसाधुबोधाय साध्यते सारचन्द्रिका ॥

धर्मार्थकाममोक्षाणामारोग्यं मूलमुक्तम् ।

रोगास्तस्यापह्नारः वेद्यमेव जीवितस्य च ॥

End. बालस्य नारिकेलस्य जलं प्राये विरेचनं ।

नारिकेलोदकं जीर्णं विष्टास्ति शुक्र..... ॥ इत्यतः खण्डितम् ।

विषयः । रोगनिरूपणं, ज्ञानत्वानि, मङ्गोर्णाधिकारः, शारीरिकाधिकारः, जिह्वापरीक्षा,
 मूत्रपरीक्षा, नासिकापरीक्षा, नाडीपरीक्षा, परिमाणनिरूपणं, दाहकर्म,
 भेदिका वटिका, वस्तिकर्त्तननिरूपणं, धूनपाननिरूपणं, इत्यादयो निरूपिताः ।

No. 618. आयुर्वेदागमनं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 18. Lines, 5—6 on a page, Extent, 433 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Krishnanagar, Rāmakrishna Majumdar. Appearance, old. Verse. Incorrect.

Ayurvedāgamana. History of Hindu medicine from its origin, to the day of the author. The earliest professors of the art, according to this work, were successively Brahmā, Daksha, Indra, Ātreya, Bhāradvāja and Dhauvantari. The MS. is incomplete, and the author's name is not ascertainable.

Beginning. गजमुखसगरप्रवरं सिद्धिकरं विप्रहर्तारं ।

गुरुनागमनयनप्रदं मिष्टकरीमिष्टदेवतां शनैः ॥

आयुर्वेदागमनं क्रमेण येनाभवत् भूमौ ।

प्रथमं लिखामि तमहं नानातन्त्राणि संदृश्य ॥

End. रजोगुणसयः सूक्तः श्रोतो कण्ठो(?) लघुयुक्तः ।

खरो स्रुद्धैर्जवाक्षी संयोगा..... ॥ इत्यतः खण्डितं ।

विषयः । आयुर्वेदस्य लक्षणं, ब्रह्माशुर्मावः, दक्षशुर्मावः, इन्द्रशुर्मावः, आत्रेयशुर्मावः, भारद्वाजशुर्मावः, धन्वन्तरिशुर्मावः, सृष्टिप्रकरणं च वर्णितं ।

No. 619. ऋग्वेदीयाभ्युदयिकश्राद्धम् ।

Substance, country yellow paper. Folia, 13. Lines, 6 on a page. Extent, 234 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Krishnanagar, Papdit Nimachandra S'riromani. Appearance, old. Prose. Correct.

Rigvedīyābhyudayika-s'rāddha. A manual of the s'rāddha to be performed on the marriage day for the gratification of the manes. It follows the ordinances of the Rīg Veda. Anonymous.

Beginning. तत्र पूर्वदिने निरामिषं सकृद् भुक्त्वा स्नातः प्रातर्निर्वतितनिलकृतो धौते वाससौ परिधाय उपवीतो प्रक्षालितपाक्षिपादः प्राङ्मुख आसने उपविश्य द्विराचम्य सज्जलेन वाडोयद्रथप्रोक्षणं कृत्वा पुष्करिकाचं कृत्वेत्यादि ।

End. ततस्तद्विष्णोरिति विष्णुं स्मरेत् ।

Colophon. इति ऋग्वेदिनां नान्दीमुखश्राद्धे समाप्तं ।

विषयः । नान्दीमुखश्राद्धानुष्ठानविधानं ।

No. 620. आत्मानात्मविवेकः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 5. Lines, 3—8 on a page, Extent, 110 ślokaś. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Krishnanagar, Paṇḍit Nīmachandra Ś'īromāṇi. Appearance, old. Verse. Correct.

A'tmānātma-viveka. A concise epitome of the distinctive characters of matter and spirit. By Ś'aṅkara A'chārya. Mr. Hall notices a work of this name and nature by Svayam-prakāś'a Yogindra. *Contributions*, 131.

Beginning. दृश्यं सर्वमनात्मा स्याद् दृग्बोधात्मा विवेकिनः ।

आत्मानात्मविवेकोऽयं कथ्यते ग्रन्थकोटिभिः ॥

आत्मानात्मविवेकः कथ्यते । आत्मनः किं निमित्तं दुःखं शरीरपरिग्रहनिमित्तं ॥

End. एवं नित्यशुद्धबुद्धिमत्तत्त्वभावप्रकाशमप्नोति संशयसम्भावना-विपरोतभावना-राहित्येन यस्तु जानाति स जीवन्मुक्ता भवति ॥

Colophon. इति श्रीमद्भारवाचार्यविरचित आत्मानात्मविवेकः समाप्तः ॥

विषयः । अन्वेषोच्चजीवन्मुक्तादिन्यवस्थापनम् ।

No. 621. कविरहस्यं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 20. Lines, 3—5 on a page. Extent, 180 ślokaś. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Krishnanagar, Paṇḍit Nīmachandra Ś'īromāṇi. Appearance, old. Prose and verse. Correct.

Kavirahasya. Conjugation of the verbs of the first class, *Bhāḍigani*. It is intended to serve as a hand-book to poets in search of synonyms and optional forms. By Halāyudha, minister of king Lakshmana Sena of Bengal.

Beginning. जयन्ति मुरजित्वादनखदीपतिदीपिकाः ।

मोक्षान्धकारविध्यं सान्नुक्तेर्मार्गप्रकाशिकाः ॥

लोकेषु शक्तेषु च ये प्रसिद्धाः काव्येषु ये सत्कविभिः प्रयुक्ताः ।

उद्दिश्य तांश्चिन्तविनोदनाय शब्दान्धं धातुमिश्रदरानि ॥

End. परिसमाप्तसकाप्तगुणोद्देशं कविरहस्यमिदं रसिकप्रियं ।

सद्विधानविधानहलायुधद्विजवरस्य कृतिः सुकृतात्मनः ॥

Colophon. इति महामहोपाध्यायश्रीहलायुधकृतं कविरहस्याख्यं समाप्तं ॥

विषयः । वैयाकरणसमस्तभादिगणपठितधातुविवेकः ।

No. 622. ऋग्वेदीयदशकर्मपद्धतिः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 60. Lines, 3—6 on a page. Extent, 1012 ślokaś. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Kṛishṇanagar, Paṇḍit Nīmachandra S'īromani. Appearance, old. Prose. Correct.

Rigvedīya-das'akarma-paddhati. A guide to the performance of the ten sacraments or saṅskāras enjoined in the Rīg Veda. The work follows the rules of Ās'valāyana. By Kāles'a.

Beginning. नारायणं नमस्कृत्य नमस्कृत्य गुरोः पदं ।

निरूप्य यत्नतः सूत्रमाश्रित्यनमस्त्रितं ॥

कालेक्षिना पण्डितेन सृतिन्यायाद्यदर्शिना ।

ऋग्वेदिना निषेकादौ पद्धतिः क्रियते शुभा ॥

End. स्वयं यथासुखं भुञ्जीत एतस्यावश्यकम् ।

Colophon. इति महामहोपाध्यायश्रीकालेखिविरचिता ऋग्वेदिना दशकर्मपद्धतिः समाप्ता ।

विषयः । गर्माधानादिदशविधसंस्कारोद्योगानुष्ठानविधानं ।

No. 623. विधिस्वरूपविचारः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 14. Lines, 6—7 on a page. Extent, 388 ślokaś. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Kṛishṇanagar, Paṇḍit Nīmachandra S'īromani. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Vidhi-svarūpa-vichāra. A dissertation on the nature and characteristics of ordinances or rules enjoining actions. Speech is divided into three classes ; viz. 1st, such as enjoin an action, *vidhi*, injunctive ; 2nd, such as prohibit an action, *nisbedha*, prohibition ; and 3rd, such as describe an action, *arthavāda*, descriptive. The first class is surveyed from a Nyāya stand-point. Anonymous.

Beginning. विधिनिषेधाद्येवाद्भेदेन वाक्यं त्रिविधं । तत्र प्रवर्तकवाक्यं विधिः । आदान-
कामः पचेत् स्वर्गकामो यजेदित्यादौ लौकिकालौकिकवाक्यानां प्रवर्तककर्त-
व्यतान्त्रानेन प्रवर्तकत्वाद् विधित्वं ॥

End. सामान्याहुतया तद्विधायकवाक्यस्य एकवाक्यतानुरोधान्न लौकिकीभावरूपाङ्ग-
विधायकत्वमुपेयतामिति दिक् ।

Colophon. इति विधिस्वरूपविचारः ॥

विषयः । नैयायिकाभिप्रेतविधिवाक्यताव्याख्याविवरणं ।

No. 624. बालबोधकः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 19. Lines, 5—6 on a page. Extent, 46 śloka. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Krishnanagar, Pandit Nimachandra Śiromaji. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Bālabodhaka. A compendium of expiations or *prāyascitta*. Expiations for the following offences are particularly noticed: murder of Brāhmanas; drinking of spirituous liquors; theft of gold; incest with the wife of a spiritual guide; association with outcasts; venial offences called *anupātaka*; destruction of cows; murder of Kshatriyas, &c.; murder of women; causing of miscarriage or abortion; killing of elephants, horses, &c.; killing of cats, &c.; killing of birds; killing of vertebrate and invertebrate animals; felling of trees; destruction of gardens, houses, temples, &c.; killing of animals for food; eating of forbidden food; eating of rice cooked by Śūdras; eating of rice cooked by Chāṇḍālas; eating of improper rice; eating of meat not duly sacrificed, or unfit to be used; eating of meat on forbidden days; eating of fish. By Anānada-chandra. The MS. is incomplete.

Beginning. प्रणम्य पार्थिवीनाथं प्रायश्चित्तोपमारकं ।

आनन्दचन्द्रो विप्रेन्द्रः कुरुते बालबोधकम् ॥

पापक्षयसाधनार्थं कर्म प्रायश्चित्तम् । तथा च निश्चितपापक्षयेतरसाधनत्वा-
प्रयोज्यत्वे सति पापक्षयसाधनता प्रयोज्या या कृत्तिसिद्धिपथः । अथवा निश्चित-
पापक्षयेतरविषयकेऽज्ञान्यग्रहणविषयकत्वे सति पापक्षयविषयकेऽज्ञान्य-
प्रवृत्तिजन्यत्वं वा प्रायश्चित्तं ॥

End. क्षत्रियादीनां सजातीयाभौचे षड्धेननां पादपादहानिः ।

परिसमाप्तिवाक्यं नास्ति ।

विषयः । प्रायश्चित्तलक्षणं, त्रयवधप्रायश्चित्तं, सुरापानप्रायश्चित्तं, सुवर्णसौवर्णप्रायश्चित्तं,
सुवर्णनागमनप्रायश्चित्तं, पतितसंशर्गप्रायश्चित्तं, अनुपातकप्रायश्चित्तं, गोवधप्राय-
श्चित्तं, क्षत्रियादिवधप्रायश्चित्तं, स्त्रीवधप्रायश्चित्तं, गर्भवधप्रायश्चित्तं, गजाद्यादि-
वधप्रायश्चित्तं, मार्जारदिवधप्रायश्चित्तं, पक्षिवधप्रायश्चित्तं, सास्यानिहिवध-
प्रायश्चित्तं, दहच्छेदनप्रायश्चित्तं, सण्टपोदानदेवतागारादिभेदनप्रायश्चित्तं,
हिंसाप्रायश्चित्तं, भक्ष्याभक्ष्यप्रायश्चित्तं, शूद्राग्रभक्षणप्रायश्चित्तं, चाण्डालाग्रभक्षण-
प्रायश्चित्तं, क्षेमोच्चाग्रभक्षणप्रायश्चित्तं, दद्यामांसादिभक्षणप्रायश्चित्तं, सामान्या-
भक्ष्यमांसभक्षणप्रायश्चित्तं, निषिद्धतिथिमांसभक्षणप्रायश्चित्तं, मांसभक्षणप्राय-
श्चित्तदिकञ्च अभिहितं ॥

No. 625. तत्त्वार्थकौमुदी ।

Substance, country yellow paper. Folia, 38. Lines, 5—7 on a page. Extent, 1197 ślokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Krishnanagar, Pandit Nīmachandra Śiromani. Appearance, rotten. Prose. Incorrect.

Tattvārtha-kaumudī. A commentary on the *Prāyas'chitta Vieska* of Śūlapāṇi. By Govindānanda, brother of Gaṇapati Bhaṭṭa. The MS. is incomplete.

Beginning. श्रीगोविन्दपदद्वन्द्वमन्दिरानन्दमन्दिरं ।

वन्दे हन्दारकाद्वन्द्विशिरोमन्दारसुन्दरम् ॥

येन ज्योतिषपङ्कजेषु नितरां मार्तण्डविश्वयितं

श्रीगोविन्दपदारविन्दयुगले लोलामवालायितं ।

वेदान्तयुतिमन्ततिविषयगोप्ते हि (?) साद्राधितं

केषां नो परिसीलितो गणपतिर्भट्टः सतासदिसः ॥

गोविन्दानन्दकृतिना तन्मनूजेव तन्यते ।

प्रायश्चित्तविवेकस्य टीकातत्त्वार्थकौमुदी ॥

End. उक्ता हि साहित्ये हि द्विवचनवज्रवचने द्वन्द्वसमासः । इतः परं खण्डितं ।

विषयः । शूलपाणिमहामहोपाध्यायकृतप्रायश्चित्तविवेकतात्पर्यार्थशास्त्रानं ।

No. 626. यजुर्वेदीयमासिकश्राद्धप्रयोगः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 3. Lines, 6—8 on a page. Extent, 64 ślokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Krishnanagar, Pandit Nīmachandra Śiromani. Appearance, new. Prose. Incorrect.

Yajurvedi-māsika-s'rāddha-prayoga. A guide to the performance of the mensual s'rāddhas, or offering of funeral cakes to the manes, according to the rules of the Yajur Veda. This work follows the directions of Vāchaspatī Miśra.

Beginning. अथ वाचस्पतिमित्रमुदातः यजुर्वेदिनां मासिकश्राद्धप्रयोगः । तत्रादौ भोज्योत्सर्गं कृत्वा एव गन्धं ॐ यज्ञेश्वराय श्रीविष्णवे नमः, इत्यादिक्रमेणाचमनं कृत्वा ॐ शङ्खचक्रधरं विष्णुमित्यादि ।

End. ॐ देवताभ्यः पिष्टभक्ष्यं इति विः पठेत् । दक्षिणपाणिना दीपं निर्वाप्याश्वि-
द्रावधारणं कुर्यात् ॥ (परिमृशान्निश्चयकं वाक्यं नास्ति) ।

विषयः । यादीयमन्त्राद्यनुष्ठानकथनं ।

No. 627. सपिण्डनप्रयोगः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 7. Lines, 5—6 on a page. Extent, 160 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Krishnanagar, Pandit Nimachandra S'iromani. Appearance, rotten. Prose. Incorrect.

Sapinda-prayoga. Directions for performing the first anniversary s'raddha, according to the rules of Vāchaspatī Mīśra. Anonymous.

Beginning. अथ वाचस्पतिमिश्रनमतः यजुषां सपिण्डनप्रयोगः । गृहं प्रविश्योपविश्याचम्य प्राङ्मुखः ॐ सिद्धिमिति पात्रिकां स्मृत्वा पुण्डरीकाक्षं यथोक्तलक्षणं स्मृत्वा कुशव्यतिलजलान्वाद्य अथामुक्तेष्वस्तेति ।

End. ततो विष्णुं स्मरेत् ॥

Colophon. इति वाचस्पतिमिश्रनमतः यजुषां सपिण्डनवाजप्रयोगः समाप्तः ॥

विषयः । सपिण्डनमन्त्रानुष्ठानकथनं ।

No. 628. कुक्कुटोव्रतकथा ।

Substance, country yellow paper. Folia, 4. Lines, 4—6 on a page. Extent, 64 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Krishnanagar, Pandit Nimachandra S'iromani. Appearance, new. Verse. Incorrect.

Kukkuṭi-vrata-kathā. A story in praise of a fast called *Kukkuṭi-vrata*, or fowl fast. Chandramukhī, wife of Nahusa, is said to have first originated this fast, and Krishna is described as having taken his birth in the womb of Devakī to reward her piety in having observed it. A modification of it under the name of Lalitāsaptamī is now observed by Hindu women, on the 7th of the waxing moon in the month of Bhādra, the forbidden bird being omitted. Anonymous.

Beginning. अथ कुक्कुटोव्रतकथा । सुधिष्ठिर उवाच । देवकीजठरे केन व्रतेन तपसायवा । उत्पन्नः श्रीजगन्नाथस्तस्मै ब्रूहि जनार्दन ॥

श्रीलम्ब उवाच । लोमशो नाम देवर्षिर्मथुरामागतः पुरा ।

भोऽर्चिता वसुदेवेन देवक्या च सुधिष्ठिर ॥

End.

या कुक्कुटोव्रतकथां * * * * * देवं चराचरगुहं हृदये निधाय ।

भक्त्वा करोति कलुषैवनिघातदहं सावाप्नुयात् सकलमन्त्रतिमोगब्रह्मि ॥

Colophon. इति कुकुटीव्रतकाया समाप्ता ।

विषयः । श्रीलक्ष्मणनन्दनः पूर्वविवरणं । वस्तुतस्तु अस्य व्रतस्य प्रसादेन देवकीगर्भं श्रीलक्ष्मो जान इति वर्ण्यते । नक्षत्रप्रियया चन्द्रमुख्या प्रकाशितमिदं व्रत-
वरमिति ।

No. 629. ब्रह्मयज्ञः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 4. Lines, 5—6 on a page. Extent, 78 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Krishnanagar, Papdit Nimachandra S'iromani. Appearance, new. Prose. Generally correct.

Brahma-yajña. Directions for performing the ordinary daily worship of Brahma by Brāhmanas. Anonymous.

Beginning. स तु ब्रह्माहमस्थानान्तरे स्मर्याभ्यान् प्राक् कार्यः । यथा, प्राग्वक्तृमेव प्राङ्मुखः
सायकुरपचदयं गृहीत्वा ऊँपविनेष्टो वैष्णवो इत्यनेन प्रादेशप्रमाणं हिला
ऊँ विष्णोर्मनसा पूते स्तः, इत्यनेन अभ्युक्ष्य इत्यादि ।

End. लक्ष्यचतुर्दश्यां नद्यां यमुनायाश्च कार्यम् । ततो धौते वाससी परिषाद्य
सद्विद्यं कुरु जङ्गे च प्रसाद्य अधोवर्ष । इतः खण्डितम् ।

विषयः । ब्राह्मणस्य नित्यनवशकर्मवर्कविशेषः ।

No. 630. वृषोत्सर्गप्रयोगः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 15. Lines, 6 on a page, Extent, 337 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Krishnanagar, Papdit Nimachandra S'iromani. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Vṛishotsarga-prayoga. Directions for performing the ceremony called *Vṛishotsarga*, or consecrating a bull and four young heifers, and letting them loose. The work follows the rules of Vāchaspati Miśra.

Beginning. अथ यजुर्वेदिनां वृषोत्सर्गप्रयोगः । तत्रादौ सकल्पं कुर्यात्

End. ततो रुद्राये वज्रमर्दिष्णं पायसं प्राक्ष्णान् भोजयेत् ।

Colophon. इति वाचस्पतिमिश्रवृषोत्सर्गप्रयोगः ।

विषयः । वृषोत्सर्गानुष्ठानविधानम् ।

No. 631. यजुर्वेदिमांवरिकैकोद्दिष्टाद्ग्रन्थप्रयोगः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 6. Lines, 3—5 on a page. Extent, 83 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Krishnanagar, Paṇḍit Nīmachandra Śrīromāṇi. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Yajurvedi-s'āñeatsarikaikoddishṭa s'riddha-prayoga. Directions for offering the funeral cake on the first anniversary, according to the ordinance of the Yajur Veda.

Beginning. अथ यजुषां मांवरिकैकोद्दिष्टाद्ग्रन्थप्रयोगः । ततः पाके हते गृहं प्रविश्य हस्तपादौ च प्रक्षाल्य द्विराचम्य दोषं प्रक्षाल्य पूर्वाम्भुसुः भोज्यमुत्सृज्य दक्षिणां दद्यात् ।

End. ततो हस्तपादौ प्रक्षाल्य गृहं प्रविश्येत् ।

Colophon. इति यजुर्वेदिमांवरिकैकोद्दिष्टाद्ग्रन्थप्रवृत्तिः समाप्ता ।

विषयः । मांवरिकयादानुष्ठानमन्त्रादिकथनम् ।

No. 632. प्रतिष्ठाप्रयोगः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 8. Lines, 3—7 on a page. Extent, 130 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Krishnanagar, Paṇḍit Nīmachandra Śrīromāṇi. Appearance, decayed. Prose. Incorrect.

Pratishṭhā-prayoga. General rules for entering into a vowed austerity according to the Yajur Veda.

Beginning. अथ यजुर्वेदिनां साधारणव्रतप्रतिष्ठाप्रयोगः । तत्र कथानां व्रतं समाप्य तत्तद्देवताप्रीतिकामो यथाशक्ति दानादि कृत्वा पुष्पाक्षं स्नानं चरित्वा वाच-यिता ऋषिं स्मरति न इत्यादि ।

End. तत एतत्कर्मणा भगवान् विष्णुः प्रीयतामिति समर्पयेत् ।

Colophon. इति साधारणव्रतप्रतिष्ठा समाप्ता ॥

विषयः । व्रतप्रतिष्ठानुष्ठानविधानम् ।

No. 633. द्विजनयनं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 98. Lines, 6 on a page. Extent, 1692 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Krishnanagar, Paṇḍit Nīmachandra Śrīromāṇi. Appearance, decayed. Verse. Incorrect.

Deja-nayana. Astrological rules for determining the exact time of the passage of the sun from one sign of the zodiac to another, and the moment most appropriate for performing such ceremonies as are enjoined on such occasions. By Halāyudha. The MS. is incomplete.

Beginning. जयति श्रीसरस्वत्योऽस्पास्योऽसुरदारणः ।

सर्व्वगः सर्व्वभूतेशः सर्व्वान्मा सर्व्वभावनः ॥

सन्धावरोधकमतुष्टविकारकारि निस्तारकं किमपि भूपितकर्णदेशं ।

एतन्निराविलम्बकारि हस्तयुधेन नेत्रद्वयं विमृष्टं नयनं द्विजानां ॥

अथ सङ्क्रान्तिनिरूपणम् । अयने दे विष्टुवे दे चतस्रः षडशीतयः ।

चतस्रो विष्णुपदय सङ्क्रान्त्यो दादम कृताः ॥

गृहकर्कटसङ्क्रान्त्यो दे दूदगदक्षिणायने ।

तुलामेषे विषुवती मेलमध्ये ततोपराः ॥

End. तथा उपवासनिषेधे तु भक्ष्यं किञ्चित् । (इतः खण्डितम् ।)

विषयः । सङ्क्रान्त्यादिव्यवस्थाकायनं ॥

No. 634. अधिकरणकौमुदी ।

Substance, country yellow paper. Folia, 18. Lines, 6—7 on a page. Extent, 685 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Krishnanagar, Paudit Nímachandra S'riromani. Appearance, decayed. Press. Incorrect.

Adhikaraṇa-kaumudī. Various kinds of topics reduced to Mi-māṃsā syllogisms, each comprehending five members, or the subject, the doubt, the prima facie argument, the conclusion, and the application. By Rāmakṛishṇa.

Beginning. नन्दस्त्रुतं नमस्कृत्य सर्व्वलोकेऽरेचरं ।

निरूप्यतेऽधिकरणं रामकृत्येन विवृतम् ॥

अधिकृत्य क्रियतेऽद्यादिचारो वाक्सिद्धधिकरणं मीमांससिद्धान्तः । यदाह भटः ।

विषयो विषयश्चैव पूर्व्वपक्षस्योत्तरं ।

निर्णयश्चेति पञ्चाङ्गं शास्त्रेऽधिकरणं स्मृतम् ॥

End. अयमर्थः, काले कुर्यात् श्रुतिः कुर्यात् ।

Colophon. इति श्रुत्याशेषम्..... । इतः खण्डितम् ।

विषयः । १, परिषद्धिकरणं । २, रात्रिसवाधिकरणं । ३, विश्वजिदधिकरणं । ४, सर्वसद्विषयाधिकरणं । ५, होलाकाधिकरणं । ६, सर्वविषयाधिकरणं । ७, हविर्भयलाधिकरणं । ८, यज्ञैकत्वाधिकरणं । ९, तदर्थशास्त्राधिकरणं । १०, निषत्तुष्टपत्यधिकरणं । ११, रयकाराधिकरणं । १२, तन्त्रन्यायः । १३, प्रसङ्ग-
न्यायः । १४, अद्वय प्रधानवृत्ते प्रयोजकलन्यायः । १५, योगसिद्धाधिकरणं ।
१६, कर्मण्यारम्भाधिकरणं । १७, षष्ठाधिकरणं । १८, देवताधिकरणं । १९, कौण्डपायिनामयनाधिकरणं । २०, योगदानहोमाधिकरणं । २१, पदाहर-
णीयन्यायः । २२, पदिन्यायः । २३, आर्काग्निहोमाधिकरणं । २४, लक्षण-
न्यायः । २५, कपालाधिकरणं । २६, अर्घ्यवादाधिकरणं । २७, विरोधा-
धिकरणं । २८, प्रतिनिध्यधिकरणं । २९, फलभूमा । ३०, अघानुषङ्गाधि-
करणं । ३१, देवतासाधित्याधिकरणं । ३२, विकल्पाः । ३३, यावज्जीवाधि-
करणं । ३४, काम्यस्य नित्यापेक्षया विलम्बित्याधिकरणं । ३५, तदन्तापकर्ष-
न्यायः । ३६, तदुत्कर्षन्यायः । ३७, संयोगप्रत्यक्षन्यायः । ३८, व्यक्तिवचनीय-
न्यायः । ३९, पञ्चपुराणन्यायः । ४०, दण्डाष्टपञ्चाय इत्यादयो निरूपिताः॥

No. 635. कर्मविपाकः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 85. Lines, 5—6 on a page. Extent, 1657 s'lokas. Character, Bengali. Date SK. 1687? Place of deposit, Krishnanagar, Rájá Satis'achandra Ráya. Appearance, old. Verse. In-
correct.

Karmavipáka. Diseases and evils resulting in this life for sins com-
mitted in a former one, and the expiations meet for their removal. The
causes and cures of the following evils are especially mentioned, viz. :—
Loss of sexual power; giving birth to dead infants; poverty; separa-
tion from loved objects; diseases of the eye; hunch-backedness; lameness;
slit in the nostrils; amputation of hands and feet; diseases of the eyes;
widowhood; barrenness; miscarriage; widowerhood; death of many
children; misfortune; getting rival wives; loss of caste; dumbness; boils;
diseases of the mouth; diseases of the ears; stench of the skin; loss of
wealth; fears; dyspepsia; indigestion; diarrhoea, dysentery; jaundice;
cough; asthma; pthisis; hemorrhages; biliousness; spleen; colic; piles;
fistula in ano; diabetes. This is an extract from the *Bṛhgu Saṁhitá*
section of the *Vṛihadharma Purāṇa*.

Beginning. अथ कर्मविपाक उच्यते । भरत उवाच ।

कृतौपधेन यो व्याधिर्न यात्युपशमं मुने ।

तदिदं विमेषज्ञं वक्तुं नान्यस्वया च्यते ॥

भृगु उवाच । वातपित्तादिभिर्देवैर्यदुत्पन्नं प्रशाम्यति ।

अग्नेन सुवैद्येन कर्मजं नोपशाम्यति ॥

तस्मात् कर्म परिश्राय प्रायश्चित्तं करोति यः ।

स तु देवैर्विनिर्मुक्तो रोगी च कष्टकोञ्जितः ॥

End.

इति पतिव्रतामाहात्म्यं ।

Colophon. इति बृहद्दिष्णपुराणे शाकुन्तल-भरत-भृगुसंवादे भृगुसंक्षिप्तायां कर्मविपाकः समाप्तः ।

विषयः । षण्डलोपशमनं, स्तनप्रजलं, दारिद्र्योपशमनं, विसोमोपशमनं, नेत्रपीडा, कुक्षलं, खड्गलं, क्षिप्रमासिकलं, हस्तपादच्छेदः, चक्षुरोगः, गण्डदानमाहात्म्यं, वैधर्म्यं, वैधर्म्यभवनं, उमासहस्ररदानं, बन्धात्, गर्भसावः, सुवर्णयज्ञोपवीतदानं, स्तनभार्यलं, प्रसूतवज्रपुत्रलं, पृतधेनुदानमाहात्म्यं, दौर्भाग्योपशमनं, सा-पलसम्भवः, जात्यन्तररोगशमनं, मूकलं, गण्डोपशमनं, मुखरोगः, कर्णरोगः, गान्धर्वः, दारिद्र्यधनक्षयः, साहस्ररक्तवचं, ज्वरोपशमनं, दाहज्वरविनाशाय संप्राप्तिदानं, अग्निमान्द्यं, अजीर्णं, अतोमारः, गृहिणीरोगः, पाण्डुरोगः, कामलारोगः, कामरोगः, विपुलगृहदानं, धान्यकूटदानं, स्वासकासः, यक्ष्मारोगः, रक्तपित्तं, शय्यादानं, गुल्मरोगः, गणधिवदानमाहात्म्यं, झूलरोगः, परिणामशूलः, ज्वररोगः, मगन्दः, सूचाघात इत्यादयो निरूपिताः ॥

No. 636. कुमारपूजा ।

Substance, country yellow paper. Folia, 4. Lines, 5—7 on a page. Extent, 55 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Krishnanagar, Pandit Tārāprasanna Bhattacharjya. Appearance, old. Prose and verse. Incorrect.

Kumārīpūjā. A Tāntric compilation, giving directions for worshipping virgins of various castes, ages and characteristics.

Beginning. अथ कुमारीपूजा । एकवर्षा भवेत् सन्ध्या द्विवर्षा च सरस्वती ।

त्रिवर्षा च चित्रामूर्तिः चतुर्वर्षा च कालिका ॥

शुभगा पञ्चवर्षा च षड्वर्षा च उमा भवेत् ।

सप्तभिर्मासिनी साक्षात् षड्वर्षा च कुलिका ॥

नवभिः कालसन्दर्भा दशभिश्चापराजिता ।

त्रयोदशे महालक्ष्मीर्द्विचत्वारिंशो पीठनाथिका ॥

चैवज्ञा षड्वर्षभिः षोडशे चाम्बिका भवेत् ॥ अथ पूजाक्रमः ।

End. हस्ते वलयं धारयेत् । परिणमाग्निवाक्यं नास्ति ।

विषयः । कुमार्या च वस्त्राभेदेनाभिधानान्तरकरणं, तदीयपूजानुष्ठानप्रतिपादनञ्च ।

No. 637. दत्तकनिर्णयः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 2. Lines, 3—5 on a page. Extent, 40 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Kṛishnanagar, Paṇḍit Nīmachandra S'īromani. Appearance, old. Verse and prose. Generally correct.

Dattaka-nirṇaya. An exposition of the law of adoption. By S'ūlapāpi. This work forms a part of the author's great digest of the Hindu Law, the *Smṛitizivēka*. Nearly the whole of it has been printed in Professor Bharatachandra S'īromani's *Dattaka s'īromani*.

Beginning. अथ दत्तकविवेकः । याज्ञवल्क्यः ।

दद्यान् माता पिता वायं संपुत्रो दत्तको भवेत् । इति ।

End. अथ देया तु कन्या स्वातदर्थस्य युधिष्ठिरः ।

Colophon. इति वीरभूतपाणिमहामहोपाध्यायकृतदत्तकनिर्णयः समाप्तः ॥

विषयः । दत्तकपुत्रकरणविचारः ।

No. 638. चिकित्सासङ्ग्रहः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 71. Lines, 6—7 on a page. Extent, 1810 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Kṛishnanagar, Rāmakrishna Majumdār. Appearance, old. Verse. Incorrect.

Chikitsā-saṅgraha alias *Gūḍharākyabodhaka*. A treatise on Hindu medicine and therapeutics. By Chakrapāṇi Datta. The author, though modern, has considerable reputation and wrote several works on medicine. Vide ante p. 25.

Beginning. गुणवर्गविभेदेन मूर्तित्रयमुपेयुरे । त्रयीशाय विनेचाय निस्त्रोकीपतये नमः ॥

नानासुर्वेदविख्यातसदैश्वर्यपाणिना ।

क्रियते सङ्ग्रहो गूढवाक्यबोधकराक्षरः ॥

रोगमादौ परीक्षेत ततोऽनन्तरमौषधं ।

ततः कर्म भिद्यक् पथात् ज्ञानपूर्व्यं समाचरेत् ॥

End. चतुः खेदे * * भावान् । इतः खण्डितम् ।

विषयः । यङ्गपानीयं, सर्व्वज्वरः, पैतिकज्वरः, चातुर्भेदिकावल्लेहिका, नवाङ्गं, वात-
पित्ताधिकारप्रभृतयो निरूपिताः ।

No. 639. काव्यचन्द्रिका ।

Substance, country yellow paper. Folia, 8. Lines, 4—5 on a page. Extent, 180 a lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Krishnanagar, Rājā Satis'achandra Rāya. Appearance, old. Verse. Correct.

Kāvya-chandrikā alias *Gundāṅkāra-dosha*. An elementary treatise on rhetoric, embracing a summary of the ornaments and defects, of literary compositions, as also a classification of poetical writings. By Nyāyavāgīśa, son of Vidyānidhi.

Beginning. सगुणालङ्कारा रसभावा दोषपरीक्षारा ।

जगद्गुरुस्त्रनशीला कविलतलीला सरस्वती जयति ॥

विद्यानिधितनुजेन न्यायवागीशधीमता ।

गुणालङ्कारदोषाख्या क्रियते काव्यचन्द्रिका ॥

End. अलङ्कारमहाशालं समुद्रं रससागरं ।

बालकस्य प्रबोधाय रचितं कतिचित् पदैः ॥ परिसमाप्तिस्तत्कं वाक्यं नास्ति ।

विषयः । काव्यप्रभेदरसदोषगुणालङ्कारादिनिर्णयः ।

No. 640. तोषणो ।

Substance, country yellow paper. Folia, 13. Lines, 5 on a page. Extent, 186 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Krishnanagar, Rájá Satis'achandra Ráya. Appearance, old. Verse. Incorrect.

Toshaní. A Tántric compilation, on mystical rites called *Kulluká-setu*, *Mahá-setu* and *Nirvána-setu*. Anonymous.

Beginning. अथातो नया कुलुकासेतुश्चैर्महासेतुर्निर्व्याणयुक्तः सुप्रज्ञः ।

अनेकेषु तन्त्रेषु मन्त्रप्रदीपे यनां तोषणो वक्ष्यते भुक्तिमुक्तौ (?) ॥

कुलुकां भूर्ध्रिं सञ्चय्य हृदि सेतुं विचिन्तयेत् ।

महासेतुं विशुद्धौ तु महासारे समुदरेत् ॥

End.

कण्ठे दीपशिखाकारं घण्टां वैदूर्यमणिम् ।

नैष्ठिके चन्द्रविम्बाभं भूमध्ये राजवद्भुजिः ॥ परिसमाप्तिस्त्वचकं वाक्यं नास्ति ।

विषयः ।

कुलुका-सेतु-महासेतु-निर्व्याणादिकथनं ।

No. 641. अमरुशतकं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 12. Lines, 2—6 on a page. Extent, 222 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Krishnanagar, Paṇḍit Táráprasanná Bhaṭṭāśhárjya. Appearance, old. Verse. Incorrect.

Amarus'ataka. A collection of miscellaneous mostly amatory poetical pieces by Amaru. The author is held in high esteem as one of the greatest poets of mediæval times. A Bengali translation of this work has lately been published in Calcutta.

Beginning. आहृष्टिवशब्दकामुखभाषिप्रह-प्रेक्ष्यप्रसांशुचयमम्वलितोऽस्मिकायाः ।

नां पातु सञ्चरितपङ्कवकर्णपूर-लोमभंसदूधमरविभ्रमभट्ट कटाक्षः ॥ १ ॥

End.

शृङ्गारमारपरमं रसदं कवीनां काव्यं मनोजमनवद्यमिति प्रसादम् ।

चक्रोन्मथः कविगुहः सुविचार्यो मन्तः सन्तोषमन्तितुषाप्रकरं पिवन् ॥ १०१ ॥

रत्यशतकं समाप्तम् ॥

विषयः ।

रसभावादिप्रोद्बोधकाशेषरहस्यासंज्ञतिपादनं ।

No. 642. महातन्त्रराजः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 9. Lines, 6 on a page. Extent, 243 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Krishnanagar, Paṇḍit Tārāprasanna Bhattachārya. Appearance, old. Verse. Incorrect.

Mahātāntrarāja. The essence of the Vedānta doctrine of salvation discussed from a Tāntric stand-point.

Beginning. कैलासशिखरासीनं देवदेवं जगद्गुरुं ।

पृच्छत्येवमुक्ता देवी ब्रह्मज्ञानं महेश्वरं ॥

कुतः सृष्टिर्भवेद् देव ! कुतः सृष्टिर्विनश्यति ।

ब्रह्मज्ञानं कथं देव सृष्टिर्महारवर्जितं ॥

End. पुष्पाब्जानमिदं देवि विचार्य ब्रह्मविद्ववेत् ।

मिन्दया यानि नरकां नाहं चाणि (?) महेश्वरि ॥

Colophon. इति पार्वतीशिवसंवादे ब्रह्मज्ञानमहातन्त्रराजे पञ्चमः पटलः । समाप्तश्चायं ।

विषयः । तान्त्रिकसम्मतब्रह्मविद्या ।

No. 643. तन्त्रोक्तचिकित्सा ।

Substance, country yellow paper. Folia, 23. Lines, 6 on a page. Extent, 448 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Krishnanagar, Paṇḍit Tārāprasanna Bhattachārya. Appearance, old. Verse. Incorrect.

Tantroкта-chikitsā. A Tāntric compilation on medicine, charms, &c. Contents: medicinal herbs ; treatment of fevers ; do. of diabetes ; do. of pthisis ; do. of dysentery ; do. of diseases of the mouth ; do. of diseases of the nostrils ; do. of dryness of the mouth ; do. of diseases of the teeth ; do. of colic ; do. of boils ; sleep ; generative organs ; conception, and diseases incident to that condition ; conjugal love ; sweetness of breath ; charms for subjugating mankind ; aphrodisiaes ; means for promoting corpulency ; antidotes to snake poison ; cure for barrenness, &c.

Beginning. देव्युवाच । ज्ञातं भवत्प्रसादेन यथा काकुत्स्थ वक्ष्यते ।

मन्त्रस्य सारसम्भूतमिदानीमौषधं वद ॥

येन सिद्धानि देहादि सर्वकामप्रदानि च ।

जरारोगहरं कथं तद्वद विपुलान्तक ॥

सन्धौषधाम्बनेकानि सनुष्णानां हिताय च ।

पूर्वं तु यत् त्वया प्रोक्तं प्रेत्यत्वं कथयस्व मे ॥

End.

ॐ श्रीं रच चासुखे कुद र अमुकी । इतः खण्डिता ।

विषयः ।

शैषधौषधिकयनम्, ज्वरचिकित्सा, बडमूत्रचिकित्सा, कामचिकित्सा, रक्ता-
नीमारचिकित्सा, मुखचिकित्सा, नामारोगचिकित्सा, मुखशूलताचिकित्सा,
दन्तचिकित्सा, शूलचिकित्सा, ब्रणविस्फोटकचिकित्सा, निद्राचिकित्सा,
मैद्युनचिकित्सा, गर्भोत्पादनं, गर्भचिकित्सा, दम्बनीग्रन्थः, मुखवासः, जगद्वशी-
करणं, वीर्यकरणं, स्तूलीकरणं, सर्पविषहरणं, स्त्रीव्याधहरणप्रभृतयः ।

No. 644. विवाहादिपद्धतिः ।

Substance, country yellow paper. Folio, 72. Lines, 5—6 on a page.
Extent, 888 slokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit,
Krishnanagar, Pandit Tārāprasanna Bhaṭṭāchārya. Appearance, new.
Prose. Incorrect.

Vivāhādīpaddhati. A manual of domestic rites. By Rāmadatta.
Contents: *S'rādātha* before an auspicious occasion, such as marriage &c. ;
marriage ; first religious rites on the third month after conception ; second
religious rites on the fourth month after conception ; a purificatory rite
observed on the seventh month of pregnancy ; do. on the 8th month,
rites after birth ; naming ; rite of bringing a child out of the house on
the 4th month after birth to see the sun ; first feeding with rice ; tonsure ;
puncture of the lobes of the ear ; putting on the sacrificial thread ;
commencement of education ; return home from the tutor after the
completion of religious education.

Beginning. अथ यजुषामभ्युदयिकवाचं । तत्र प्रातःस्नानादिकं कृत्वा कृतनित्यक्रियः
सुप्रक्षालितपाकिपादः कृताचमनो गोमथोपलिप्तदेशे आसने उपविश्य दोषं
प्रज्वाल्य प्राङ्मुखः मालिषामे वदे वा निष्णुं समूच्य सखिवाचनं कृत्वा एते
गन्धपुष्पे चो आदित्यादिनवयज्ञेश्वरो नम इत्यनेन समूच्य सङ्कल्पं कुर्यात् ।

End.

गुरवे हर्षं तन्मूक्षोपकल्पितं वा दक्षिणां दद्यात् ।

Colophon.

इति श्रीराजपण्डितरामदत्तविरचितविवाहादिपद्धतिः समाप्ता ।

विषयः ।

१, आभ्युदयिकवाचं । २, विवाहः । ३, चतुर्थीकर्म । ४, पुंश्रवणं । ५,
सौमन्यकर्म । ६, नसाकरणं । ७, जानकर्म । ८, नामकरणं । ९, निष्क्रामणं ।
१०, अन्नप्राशनं । ११, चूडाकरणं । १२, कर्णवेधः । १३, उपनयनं । १४,
विद्यारम्भः । १५, समावर्तनं ।

No. 645. देवीमाहात्म्यटीका ।

Substance, country yellow paper. Folia, 41. Lines, 7—9 on a page. Extent, 1645 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Krishnanagar, Pandit Tārāprasanna Bhattachārya. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Devīmāhātmya Tīkā. A commentary on the Chāṇḍī section of the Mārkaṇḍeya Purāṇa. By Gadādhara Tarkāchārya. Vide ante, p. 202.

Beginning. अथ चण्डीविवरणम् । चण्डी त्रिशक्तिरूपा ऋष्यादिषु ब्रह्मा पूजापद्धतौ च
वीणि ध्यानानि सान्निधादीनि । वाण्यवाचकयोरेकत्वा चण्डीति ।
चण्डाः शनाईपाटेनेत्यादि चण्डीपाठनियत इत्यादि ज्ञेयं । रुद्रचण्डी चास्ति
तच्चाप्यस्या नाम ।

End. सन्वन्तराधिप इत्यर्थः ।

Colophon. इति मर्यादधरतर्काचार्यकृता देवीमाहात्म्यटीका समाप्ता ।

विषयः । मार्कण्डेयपुराणान्तर्गतचण्डीसोत्रतात्पर्यार्थविवरणं ।

No. 646. प्रेतकृत्यादिनिर्णयः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 15. Lines, 6 on a page. Extent, 303 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Krishnanagar, Pandit Tārāprasanna Bhattachārya. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Pretakṛityādiniṣṇaya. Funeral rites, mourning and s'rāddhas. The MS. is incomplete.

Beginning. संसारकाराणिःसारकेतवे घर्ष्यसेतवे ।

प्रकम्प्य विष्णवे वक्ष्ये प्रेतकृत्यादि निर्णयं ॥

तत्र प्रकरणानुक्रमणिका । प्रेतक्रियाशौचधर्मा जाते शौचं सते तथा ।

अशौचसङ्कुरक्षैव गर्भसावे ततः परं ॥

End. सा तिथिः सकला ज्ञेया दानाभ्ययनकर्माणि ।

इत्योषद्

। इत्यनः शण्डितः ।

विषयः । मरणोत्तरकर्माद्येदकपिण्डदानादिव्यवस्थापनं ।

No. 647. स्मृतिसारः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 49. Lines, 6—7 on a page. Extent, 1359 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Krishnanagar, Paṇḍit Tārāprasanna Bhāṭṭāchārya. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Smṛiti-sāra. Rites proper to be observed on the different lunations. By Kes'ava S'armā.

Beginning. अमतीहेतुं नला श्रीकेशवशर्मणा लिखितयेतन् ।

स्मृतिसारं मणिहारं कुब तारं स्मृतिसारं पारं यत् ॥

इदयाग्रवल्गुः । कर्मणो यस्य यः कालस्तत्कालचापिनी तिथिः ।

तया कर्मणि कुर्वन्ति ज्ञानइदो न कारणं ॥

ज्ञानइदो मुक्तकण्ठपक्षे नव पञ्चभेदेन व्यवस्था इत्यर्थः । तत्कालः शुतिः ।

End. विष्णुः । अमतीतिर्यस्य वर्षाणि बालो बायूनपोदशः । इत्यतः खण्डितः ।

विषयः । तिथ्यादिविचारः, प्रतिपदादितियिकर्मयदेवक्यादिनिरूपणम् ।

No. 648. स्मार्तव्यवस्थार्णवः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 7. Lines, 9 on a page. Extent, 332 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Krishnanagar, Paṇḍit Tārāprasanna Bhāṭṭāchārya. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Smārtavyavasthāṛṇava. A Smṛiti treatise. By (?) Sārvabhauma. Contents: The origin of the four principal castes; origin of the mixed castes; impropriety of marrying before an elder brother; forbidden relationships in marriage; collateral relations; collateral relations on the father's side; collateral relations on the mother's side; gotras, &c. This is apparently different from No. 320.

Beginning. आदौ प्रजापतिमुखात् जाता विप्रा * * * ।

ब्राह्मणं क्षत्रिया जाता ऊर्ध्वैर्विज्ञा बभूविरै ॥

पादाच्छ्द्राश्च समृतास्त्रिवर्णस्य हि सेवकाः ।

सत्यवेताद्वापरेषु वर्णाश्चत्वार एव च ॥

End. इति प्रसक्तं उचिता कन्या विवाहकार्ये लिखितान्न सप्तमः (?) ।

Colophon. स्मार्तव्यवस्थार्णव उत्तरादः श्रीशार्वभौमेन कृते समाप्तः ।

विषयः । वर्षपरिचयः, वर्षसंस्कारोत्पत्तिः, विवाहे परिवेदनादोषः, वैवाहिकसम्बन्ध-
निर्णयः, बन्धुसन्निपातव्यवस्था, पितृबन्धुसन्निपातः, मातृबन्धुसन्निपातः, गोत्र-
विचारप्रभृतयः ।

No. 649. उद्वाहव्यवस्था ।

Substance, country yellow paper. Folia, 13. Lines, 5—6 on a page.
Extent, 351 ślokaś. Character, Bengali. Date ? Place of deposit,
Krishnanagar, Paṇḍit Tārāprasanna Bhāṭṭāchārya. Appearance, old. Prose.
Corrupt.

Udrāhavyavasthā. A dissertation on the laws relating to marriage.
Anonymous. The MS. is incomplete.

Beginning. तत्रोद्वाहलक्षणं । भार्यालभ्यस्यादकपद्वहणं विवाहः । तस्य पद्वहणं उत्सर्गानन्तरं
वरस्य ममेयमिति ज्ञानरूपं । तस्य समवायविषयताभ्यां वरकन्ययोः सत्तात्
वरकन्ययोर्विवाह इति प्रतीतिरुपपद्यते । भार्यालभ्यस्य स्वरूपविशेषणहेतुना-
भ्याम्याचयः । स च विवाहोऽष्टविधो भवति ।

End. अथपरिष्कारपूर्वकं पक्षमं निरस्यति न चेति । इत्यतः खण्डिता ।

विषयः । विवाहलक्षणतत्त्वभेदादिविचारः ।

No. 650. धर्मदीपिका ।

Substance, country yellow paper. Folia, 11. Lines, 6—7 on a page.
Extent, 250 ślokaś. Character, Bengali. Date ? Place of deposit,
Krishnanagar, Paṇḍit Tārāprasanna Bhāṭṭāchārya. Appearance, old. Prose.
Incorrect.

Dharmadīpikā. Reconciliations of discordant opinions on points
of law. By Chandras'ekhara Vāchaspati.

Beginning. नत्वा शिवपद्वहन्द्वा तातततातमेवितं ।

तत्प्रभा वदितोऽस्माभिः क्रियते धर्मदीपिका ॥

विद्याभूषणविख्यातः पद्वहर्नमते सुधीः ।

तत्सुतस्मादशो घोमोस्ततोऽधीनी च तत्सुतः ॥

श्रीचन्द्रशेखरो नाम्ना श्यातो वाचस्पतिः चित्तौ ।

स्मृतीनाञ्च प्रकाशार्थं तनोतीमां प्रदीपिकां ॥

तत्र भीमांसातर्क एव वेदः, तन्मूलकशास्त्रार्थप्रकाशकः ।

End.

रथामेकत्र प्रगता पूर्वा द्रष्टव्यः, यतोऽ । इत्यतः खण्डिता ।

विषयः ।

विविधव्यवस्थानिर्णयेन नानावचनभीमांसासङ्ग्रहः ।

No. 651. सारसङ्ग्रहः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 149. Lines, 6—7 on a page. Extent, 4581 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Krishnanagar, Bābu Vāmācharana Datta. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Sārasaṅgraha. Practice of medicine and therapeutics. The MS. is imperfect.

Beginning. संसारमिच्छतरणञ्चवमद्रिकन्यावक्त्रप्रफुल्लमरमोहसदुद्दिरेफं ।

कन्दर्पदर्पपरिदर्पविदर्पतां वन्दे सदा त्रिपुरमेकगतिं सचेष्टम् ॥

आलोका बडतन्त्राणि सारं समाहृत्यान्यतः ।

लोकानामुपकाराय क्रियते सारसङ्ग्रहः ॥

प्रायश्चित्तं चिकित्साञ्च ज्ञातिपं धर्मनिर्णयं ।

विना शान्तेन यो ब्रूयात् तमाङ्गर्द्धघातकं ॥

कुचेष्टः कर्कशोऽतुष्टः कुपामो स्वयमागतः ।

पञ्च वेद्या न पूज्यन्ते धन्यन्तरिषमा यदि ॥

End.

दुर्बानिशाशुतो लेपः कण्डुपामाविनाशनः ।

हृमिदद्गृहरेवैव (इत्यतः खण्डितः)

विषयः ।

ज्वरादिनानाविधरोगानां तदुपशमकौषधादीनाञ्च व्यवस्थापनं ।

No. 652. ब्राह्मणसर्वस्वम् ।

Substance, country yellow paper. Folia, 124. Lines, 6—7 on a page. Extent, 5750 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Krishnanagar, Pandit Nimchandra S'riromani. Appearance, new. Prose and verse. Incorrect.

Bráhmaṇa-sarvasa. On the duties of Bráhmaṇas, from the commencement of their religious study to funeral. By Haláyudha, minister of justice of Lakshmaṇa Sena of Bengal. He is the author of several works of great repute, including among others the *Mimāṃsā-sarvasa*, or a summary of the Mimāṃsā philosophy; the *Vaiṣṇava-sarvasa*, or the duties of Vaiṣṇavas; the *Siva-sarvasa*, or the whole circle of duties of Śaivas; the *Paṇḍita-sarvasa*, or the duty of the learned; the *Muni-sarvasa*, or the duty of ascetics; the *Nyāya-sarvasa*, or a summary of Nyāya philosophy; the *Matsyasukata Tantra*, or theology; the *Abidhāna ratnamālā*, or a vocabulary of Sanskrit words; the *Kavi-rahasya*, (No. 639); and the *Mṛita-sanjivani* (No. 1). The brother of the author, Pashupati, was the prime minister of Lakshmaṇa Sena, and several works of great repute are attributed to him. The work under notice treats of seventy-six subjects, the Sanskrit names of which are noted below. It quotes largely from the Kalpa and the Gṛihya Sūtras of Kātyāyana, Baudhāyana, Āsvalāyana, Gobhila and Pāraskara, as also from Manu, and most of the leading Purāṇas.

Beginning. दीपवत् श्रोतयति यो भूभुवःस्रजंगत्तयं ।

सवितुस्तं वयं भर्गमपवर्गकरं सुमः ॥

दधानं चतुराग्रायूतां मुखचतुष्टयीं ।

मुनिमायं नमामस्तं पङ्कजाटजवाभिनां ॥

चिद्दिवाभरणं कालचयहेतुस्तथोक्तयः ।

विबर्गप्राप्तिभरणिस्तरणिः त्रेयसेऽस्तु नः ॥

विलोकपूज्यां रमति विमन्यायां विलोचनः ।

चिवेदीफलनिष्ठावीं गायत्रीं तामुपास्महे ॥

End.

ब्रह्मणो वरदानं, ब्राह्मणभोजनं, ऋषिद्रावधारणञ्च शतपरिमिताध्ययनं कुर्यात् । इत्यावस्यिकमहाधर्माधिक्यहलायुधकृते ब्राह्मणसर्वस्वाभिधानपुस्तकं समाप्तम् ।

Colophon. इत्यावस्यिकमहाधर्माधिक्यहलायुधकृते ब्राह्मणसर्वस्वे अग्राधानादि अन्तेष्टान्तं कर्म समाप्तं ।

विषयः । १, वेदाध्ययनं । २, वेदार्थवगमनं । ३, ऋष्यादिज्ञानं । ४, दानध्यानं । ५, प्राभातिकस्नानं । ६, प्रातःस्नानमन्त्राः । ७, प्रातःमन्त्राः । ८, ॐकार-माहात्म्यं । ९, प्राणायामः । १०, गायत्र्यर्थमाहात्म्यं । ११, प्राणायामप्रकारः । १२, पूरकादिप्राणायामभेदाः । १३, काम्यप्राणायामाः । १४, प्राणायाममाहात्म्यं ।

१५, प्रजवादिजपफलः । १६, गायत्रीमाहात्म्यः । १७, प्राणवामान्तराचमनं
तन्त्रादिस्य । १८, दुपदादिमन्त्रार्थः । १९, खयौपस्थानमन्त्रार्थः । २०, गा-
यत्रीजपानुष्ठानं । २१, गायत्रीमाहात्म्यः । २२, गायत्रीव्याख्या । २३, गायत्री-
स्वरूपं । २४, गायत्रीजपफलः । २५, अक्षमाला । २६, हृदयमन्त्रव्याख्या ।
२७, जपयज्ञादि । २८, मध्याह्नस्नानविधिः । २९, मध्याह्नस्नानमन्त्राः । ३०,
तत्र विष्णुमन्त्रादयः । ३१, सूर्यार्घ्यदानं । ३२, नवग्रहमन्त्रार्थः । ३३, पुरुषसूक्त-
व्याख्या । ३४, सप्तशतीर्षव्याख्या । ३५, अश्वकमन्त्रार्थः । ३६, चण्डीपूजा-
मन्त्राः । ३७, निरग्नेर्वैचर्देवः । ३८, शान्त्यध्यायः । ३९, शान्त्यध्यायव्याख्या ।
४०, अतिथिपूजामन्त्राः । ४१, आहमन्त्रव्याख्या । ४२, पार्वत्याहमन्त्राः । ४३,
हृदिआहमन्त्राः । ४४, भोजनविधिः । ४५, पुंसवनं । ४६, सीमन्तोन्नयनं ।
४७, जातकमन्त्राः । ४८, बालपक्षशान्तिः । ४९, नामकरणमन्त्राः । ५०,
निष्क्रामणमन्त्राः । ५१, अन्नप्राशनविधिः । ५२, चूडाकरणं । ५३, उपनयन-
मन्त्राः । ५४, समानर्चनमन्त्रार्थः । ५५, विवाहमन्त्रार्थः । ५६, दशकर्मम-
न्त्रार्थः । ५७, आचमन्याधानमन्त्राः, अग्राधानमन्त्राश्च । ५८, अरण्यादि-
निर्माणं । ५९, कुण्डनिर्माणं, दक्षिणाग्रिस्य । ६०, पिण्डयज्ञः, हृदिआहव्य ।
६१, कुण्डसंस्कारादिः । ६२, मणिकाधानं । ६३, वैश्वदेवविधिः । ६४, सायं-
प्रातर्होमादि । ६५, पचादिकर्म । ६६, पाकयज्ञादिः । ६७, पुनराधाननिमि-
त्तानि । ६८, अशौचं । ६९, अशौचे निषेधविधी । ७०, अस्त्रिसहयनं । ७१,
अन्येष्टिकर्मनिबन्धः । ७२, आचमन्यादन्येष्टिकर्मणां मन्त्राः । ७३, नवाग्रप्राशन-
मन्त्राः । ७४, गृहोपस्थानं । ७५, आचमन्याधानपद्धतिस्य ।

No. 653. गङ्गाष्टकं ।

Substance, country yellow paper. Folium, 1. Lines, 9 on the first
page and 5 on the second. Extent, 25 ślokaś. Character, Bengali.
Date ? Place of deposit, Krishnanagar, Paṇḍit Nimachandra Siromayi.
Appearance, old. Verse. Incorrect.

Gaṅgāṣṭhaka. Eight stanzas in praise of the river Ganges. By
Kālidāsa. Two other hymns of this class have already been noticed.
Ante, Nos. 455. and 458.

Beginning. कत्यचीणि करोऽदयः कति कति द्वीपिद्विपानां लघुः

काकोलाः कति पत्रगाः कति सुधान्वय (?) खण्डाः कति ।

मातल्लय कति तिलोः कजनि लद्धारिपूरोदरे

मञ्जुजानुकदम्बकं समुदयत्येकेकसादाय यत् ॥

End. शेषशेषकुले गले दत्तविले कामाकुले बाकुले
 कण्ठे घर्षरघेरिचोयमिलिते काये च समीलिते ।
 सां ध्यायन्नपि भारभङ्गुरतश्च प्राप्नोति मुक्तेः सरः
 सा मे चेतसि जाह्नवी निवसतां संसारसन्तापहृत् ॥ ८ ॥

Colophon. इति श्रीकालिदासविरचितं गङ्गादत्तं समाप्तम् ।

विषयः । गङ्गास्तुतिः ।

No. 654. कल्पसूत्रम् ।

Substance, country paper, 7 x 4 inches. Folia, 64. Lines, 10 on a page. Extent, 1275 ślokaś. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Queen's College, Benares. Appearance, old. Prose. Remarkably correct.

Kalpa Sūtra. The rituals of the Sāma Veda in eleven chapters, (Adhyāyas). The author's name is not given in the text, but the work is evidently a complete text of the Māsaka Sūtra noticed under No. 113. Contents : 1. Prāyapa and other ishtis ; 2. Abhijit, Svarasāma and Mahāvratā ceremonies ; 3. Viś'vajit, Vratyastoma, &c. ; 4. Vaiśvadevika, Vāruna, Praghāra, Sākamedha, Sunāsirā, &c. ; 5. Punastoma, Sarvastoma, Upachiti, Indrastoma, &c. 6. Garga-trirātra, As'vamedha-trirātra, Chhandoga-pavamāna-trirātra, &c. ; 7. Chaturvīrāha, Jāmadagnyāha, Jāhnavāha, Vās'ishtāha, Panchasārādīya, Saptarātra, &c. ; 8. Kākuvadas'arātrāha, Viś'vajitatirātra-navamāha, Kusurvindapancharātra, Chhandoga-das'arātra, &c. ; 9. Trayodas'a rātra and other vidhritiś ; 10. Madhye-prishṭhyāha, Chhandoga das'āha, &c. ; 11. Purastāt-prishṭhya, Chhandoga-prathamāha, &c.

Beginning. ऋते ज्योतिष्टोमोऽतिरात्रोऽथोदधिकः पवस्व वारो अयियः पवसेन्द्रो दृषासुत
 उपास्यै गायता नर इत्यादि ।

End. ऋतं विश्वजानयनं ज्योतिष्टोमेन वा ऋतेन ज्योतिष्टोमेन वा यथासोम-
 ऋतेन यथासोमऋतेन ॥ १० ॥
 इति विषवानयेते एव पूर्वे अहनी आहते ताभ्यामाहताभ्यामुत्तरान् पञ्चासा-
 ष्छोपामेकात्रविंशती प्रथमस्त्रिंशत्वरं प्रजापतेः सप्तसंशत्वरं विश्वजानयन-
 मिति सचाणि ।

Colophon. इति कल्पसूत्रे षोडशः प्रपाठकोऽध्यायश्च । समाप्तोऽयं ग्रन्थः ।

विषयः । १ प्रपाठके, प्रायण्यभिप्राय-पट्टपट्टकयनं । २, अग्निजित्स्वरसाम-महा-
व्रतोक्तिः । ३, विश्वजिह्व-त्रात्यसोमादिकयनं । ४, वैश्वदेविकह-वाहनप्रधाभि-
काह-शाकमेध-गुनासीद्योपहवाभिपेचनीय-दशपेयादिकयनं । ५, पुनस्तोम-
सर्वसोमोपचिनीन्द्रसोमादिकयनं । ६, गर्भचिरावाहोश्चमेधचिराव-वैदचिराव-
अन्धोगप्रवसानचिरावादिकयनं । ७, चतुर्वीराव-जामदग्न्याह-जाह्नवाह-
वाग्निष्ठाहादिपट्टभारदीयवत-सप्तरावादिकयनं । ८, ककुब्दभरावाह-
विश्वजिह्वतिराव-नवमाहकुसुर्विन्द-पञ्चराव-अन्धोगदशरावादिकयनं । ९,
चयोदशराव-विमालाहादि-विष्टत्वादिकयनं । १०, मध्ये पट्टाह-अन्धो-
गदशरावादिकयनं । ११, पुरस्ताद्युष्ट-अन्धोगप्रथमाहादि-भारखनचयादि-
निर्देशश्च ।

No. 655. शुल्बसूत्रम्, बोधायनीयम् ।

Substance, country paper, $8\frac{1}{2} \times 3\frac{1}{2}$ inches. Folia, 8. Lines, 14 on a page. Extent, 329 s/lokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Queen's College, Benares. Appearance, old. Prose. Generally correct.

S'ulva Sūtra, Bodhāyanīya. Bodhāyana's aphorisms on the formation of various kinds of fire altars, and the positions which the priests and sacrificers are to occupy around them. The work embraces eight chapters (Pāṭalas.) The MS. is imperfect, the latter portion of the 4th and the beginning of the 5th chapters being wanting. Contents: 1, Area meet for the altar; 2, the number of bricks necessary for the altar, and the proper places for the different priests around it; 3, the receptacle for the fire to be made of bricks in the form of a hawk; 4 and 5, formation of the altar like the nave of a wheel &c.; 6, formation of the altar like the wheel of a chariot; 7, formation of quadrangular altars; 8, altars for burning grounds.

Beginning. अथेमेऽग्निचयान्तेषां भूमेः परिमाणविचारान् व्याख्यास्यामः । अथाहुस्त्रिप्रमाणं
चतुर्दशानवसप्तत्रिंशत्तिला इत्यपरं दशाहुस्त्रिप्रमाणं ।

End. द्वादशवेष्टकाः कारयेन्नामासार्थाः पाद्याद्याचनेधिकस्याग्नेः पुरुषाभ्यासो नारलि-
प्रादेशानां प्रकृतो वा त्रिगुणक्षिप्तावोऽग्निर्भवत्येकविंशोऽग्निर्भवतीति ननुमयं
प्राक्ष्यन्मुभयं ब्राह्मणमिति । अष्टमः पटलः ।

Colophon. बोधायनीयशुल्काध्यायः ।

विषयः । १ षड्विंशतिविचारप्रमाणनिर्देशादि । २, तेषां दृष्टकाभिचयनं, दौर्वादि-
स्थानविभागादिकथनं च । ३, दृष्टकाभिः श्वेनाकृत्यग्निचित्तिनिर्माणप्रकारादि ।
४, वक्रपुच्छश्वेनाकृत्यग्निचित्तिनिर्माणप्रकारादि । (चतुर्थशेषः पञ्चमादिर्न
प्राप्तः) । ५, रथेषामथोगस्थानाकृत्यग्निचित्तिनिर्माणप्रकारादि । ६, रथचका-
काराग्निचित्तिस्थाननिर्माणप्रकारादि । ७, चतुरष्टायाकृत्यग्निचित्तिस्थान-
निर्माणप्रकारः । ८, गृहस्थानचित्तिनिर्माणचित्तिचयनस्थाननिर्देशः ।

No. 656. शुल्कसूत्रदीपिका, बोधायनीया ।

Substance, country paper, $10\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia, 58. Lines, 12—13 on a page. Extent, 1533 s'lokas. Character, Nāgara. Date, S. 1666. Place of deposit, Queen's College, Benares. Appearance, old. Prose. Generally correct.

S'ulva-sūtra-dīpikā. A gloss on the last by Dvārkānātha, son of Tūkā Bhaṭṭa.

Beginning. बोधायनीयशुल्कस्य प्रस्ताव्याः प्रेक्ष्य यन्त्रना ।

टीका भट्टात्मजेनेयं क्रियते शुल्कदीपिका ॥

अथेनेतिचयाः । अथ गृहस्थानन्तरमग्निचयप्रदर्शनं तेषां चतुर्ष्वपलचयार्थम् ।
इत्यादि ।

End. उभयस्यापि त्राघ्नणार्थत्वादुभयमनुष्ठेयमिति भावः । वीष्मा समाग्निस्त्रापनार्था ।

Colophon. टीकामहामहजस्य द्वारकानाथस्य कृता शुल्कसूत्रदीपिका समाप्ता ।

विषयः । बोधायनीयशुल्कसूत्रार्थविवरणं ।

No. 657. शुल्कसूत्रभाष्यम्, आपस्तम्बीयं ।

Substance, country paper, $10\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia, 42. Lines, 10 on a page. Extent, 1260 s'lokas. Character, Nāgara. Date, S. 1885. Place of deposit, Queen's College, Benares. Appearance, old. Prose. Generally correct.

S'ulva-sūtra-bhāṣhya. A commentary on Āpastamba's aphorisms on the formation of fire altars. By Kapardi S'vāmī. The work comprises six paṭalas.

Beginning. उक्ता यज्ञसोपामायतनानि नियतप्रमाणानि नियतदेशानि तेषामायामविस्तरान् वक्तुकाम आह । विहारयोगान् व्याख्यास्यामः । विहित्यन्तेऽस्मिन्नयं इति विचारः शस्त्रशास्त्रो मार्गपत्यादयश्चेत्यादि ।

End. नारतिप्रदेशानां, तत्र श्लोकः, विधे नरः
* * * * * प्रोक्ताविस्तराविति विभावयोः (?) ।
एकविंशे ततो न्यूनं तिलानाञ्चैव सप्ततिः ॥
द्विचत्विर्मेव श्लोकाः । पद्यः षट्सुः ।

Colophon. इत्यापस्तम्बीयशुक्लभाष्यं कपर्दिस्त्रामिहृतं समाप्तम् ।
विषयः । आपस्तम्बीयशुक्लसूत्रार्थव्याख्यानं ।

No. 658. गृह्यसूत्रं, कात्यायनीयं ।

Substance, country paper, 10 × 4½ inches. Folia, 36. Lines, 10 on a page. Extent, 720 s'lokas. Character, Nāgara. Date, S. 1724. Place of deposit, Queen's College, Benares. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Gṛhya Sūtra. Aphorisms on the rites and ceremonies appropriate for householders. By Kātyāyana. Contents: 1. Cooking of rice as a ceremonial rite at marriage, conception, quickening, birth, first eating of rice, and tonsure; 2. Observances at the time of investiture with the sacred thread, and after it; 3. Observances on return home from the tutor; 4. Mensual and first anniversary s'rāddhas, offering of water to the manes, agriculture; 5, 6. Rites for overcoming evils at the consecration of tanks, lakes, gardens, &c.

Beginning. अथानः प्राकयज्ञान् व्याख्यास्यामोऽभिप्रायवत्समाने यवान्थां समिधमभ्याध्यात्तमग्निमिन्धो वैदाह्यं वादायेत्यादि ।

End. सर्वस्मात् सति देवस्यभिष्य ब्रह्म सत्यञ्च पातु मामिति ब्रह्म सत्यञ्च पातु मामिति ।

Colophon. इति षष्ठाध्यायः । समाप्तमिदं गृह्यसूत्रम् ॥

विषयः । अत्र षट्धाध्यायाः । तत्र १ अध्याये, विवाह-शर्माधान-सीमन्तोन्नयन-जातकर्म-शशान-चूडादि कर्तव्यचर्याप्राकयज्ञकर्मकथनं । २, उपनयनोपनीतकर्तव्यकथनं । ३, गुरुकुलात्समाहूतेन कर्तव्यकर्मकथनं । ४, मासिकप्रादसपिण्डोक्त-तर्पणछपिकर्मादिकथनं । ५, ६, पुष्करिणी-तडामारामाहुतशान्धादिकर्म-कथनं । (५७ पत्रं नास्ति)

No. 659. श्रौतसूत्रं, बोधायनोयं ।

Substance, country paper, 11 × 5 inches. Folia, 79. Lines, 11 on a page. Extent, 1896 s'lokas. Character, Nāgara. Date, S. 1646. Place of deposit, Queen's College, Benares. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Srauta Sūtra. This is an incomplete MS. of the aphorisms of Bodháyana on the rites of the Yajur Veda. It includes the Agniṣṭoma, Pravargya and the Mahāvira rites.

Beginning. अग्निष्टोमेन यक्ष्यमाणो भवति स उपकल्पयते कृष्णजिनश्च कृष्णविषाणश्च वामश्च मेखला चेत्यादि ।

End. ओष्णन्ते तिष्ठन्नग्निमभिसर्गस्यग्निरपि वैश्वानरोऽभीत्येताननुवाकेनानाध्वर्यवेऽग्नि-
दक्षिणां ददाति अतः सहस्र * * * कं वा ॥ १७ ॥ (समाप्तिवाक्यं नास्ति)

विषयः । अग्निष्टोमप्रवर्गमहाविरादिकर्मकथनं ।

No. 660. पितृमेधसूत्रं ।

Substance, country paper, 9 × 5 inches. Folia, 7. Lines, 9—10 on a page. Extent, 130 s'lokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Queen's College, Benares. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Pitṛimedha Sūtra. This is a mere fragment of either Bodháyana's or Bharadvāja's aphorisms on the ceremony of cremation. I have not the necessary MSS. at hand to identify the work.

Beginning. अथ पितृमेधं व्याख्यास्यामो दहननिधानदेशपरिहृत्वाणि निधानकाल इति
ब्राह्मणोक्तं दुर्बलीभवन्तं शालादलेषु दर्भानासीर्य श्वानासौभव * चरोद्दन्ति
मन्त्रोक्तावनुमन्त्रयते ।

End. शालाशं परिददाति अक्षुब्धं निहतस्यमासीत्यनुमन्त्रयते शूपाक्षोदितसू — ।
(इतः परं खण्डितत्वात् समाप्तिवाक्यं नास्ति)

विषयः । शवदाहनाद्यन्वेषितृत्यकथनं ।

No. 661. प्रवर्ग्यप्रश्नः ।

Substance, country paper, 10 × 3½ inches. Folia, 16. Lines, 8 on a page. Extent, 360 s'lokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Queen's College, Benares. Appearance, old. Prose. Correct.

Pravargya-pras'na. The ninth chapter of the Śrauta Sūtra of Bodhāyana, (No. 659), and contains the rules regarding the Pravargya ceremony.

Beginning. प्रवर्ग्यं सन्निरिष्यद्रुकल्पयते खादिरीमौदुम्बरीं कङ्कतीं वा अग्निं यामसार्षीं बोभयतस्त्रीक्ष्णां सदस्य भावितां, इत्यादि ।

End. उदुत्यं चित्रमित्ययादवनीयमुपनिष्ठते, इममूष त्वं नवीषांसं वोच इत्ययाग्नि-
प्रदेशं गत्वाग्नीप्रदेशं उत्तरां शान्तिमुपयन्ति, शत्रो वातः पवता मातरि-
येति । इति बोधायनसूत्रे नवमः प्रवर्ग्यप्रश्नः ॥

विषयः । प्रवर्ग्यविधिः ।

No. 662. गार्ह्यकर्मप्रयोगः, आपस्तम्बीयः ।

Substance, country paper, 11 × 3½ inches. Folia, 46. Lines, 10 on a page. Extent, 1150 s'lokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Queen's College, Benares. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Gārhyā-karma-prayoga. A manual for the performance of the domestic rites enjoined in the Gṛihya Sūtra of Āpastamba. The rites are nearly the same as those noticed under No. 658.

Beginning. हरिःपदाम्बुजं नत्वा कपर्शदिभिरीडितं ।

आपस्तम्बगार्ह्यकर्मप्रयोगः प्रवितन्यते ॥

End. अमुकाद्भुतनिमित्तं शान्तिं करिष्ये इत्यर्थः । अमुकोत्पातनिमित्तमित्युत्पातेषु
सर्वतः ॥ (इतःपरं खण्डितं)

विषयः । विवाहोपनयनगर्भाधानजातकर्मदीनां आद्याद्भुतशान्त्योश्च कथनं ।

No. 663. भाषिकसूत्रं ।

Substance, country paper, $10\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia, 3. Lines, 9 on a page. Extent, 45 s'lokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Queen's College, Benares. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Bhāshika Sūtra. Vedic phonetics. Anonymous.

- Beginning. अथ ब्राह्मणसूत्रसंस्कारनिघमः । उदात्तानुदात्तौ भाषिकसूत्रस्थिः । आग्रपूर्वं
आख्यातपरो न ।
- End. क्रियावाचकमाख्यातं लिङ्गतो न विशिष्यते ।
वीनच पुरुषान् वक्ति कालतस्तु विशिष्यते ॥
इति भाषिकसूत्रं समाप्तम् ।
- विषयः । वैदिकवाक्येषु उदात्तादिस्वरप्रयोगविधिः ।

No. 664. कल्पसूत्रव्याख्या, वरदराजोया ।

Substance, country paper, 10×4 inches. Folia, 225. Lines, 10 on a page. Extent, 4500 s'lokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Queen's College, Benares. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Kalpa-sūtra-vyākhyā. A commentary on the Kalpa Sūtra of Māsaka, (No. 654). By Varadarāja. The MS. is incomplete, and the author's name does not occur, except in the title of the work as given on the cover.

- Beginning. अथाप्ययकन्यो आख्यातव्यस्य अथः सर्वक्रतुप्रकृतिभूतस्य चित्तुर्पणे ज्योतिष्टोमस्य
सर्वाहर्गणप्रकृतिभूतस्य च ब्रूढद्वादशाहस्य ब्राह्मणेनैव कृत्रिणकृति तदुपजीवने-
न क्रवन्नराण्येव कल्पितानि अस्माभिरस्य प्रथमस्य कार्त्स्न्यार्थं तयोक्तावत्
प्रयोगः सूत्रब्राह्मणानुसारेण प्रदर्शते ।
- End. तत्र विभेपनाच्च । राधन्तरेणाह्वा विह * * पश्यते । वार्हेतेन पञ्चदशरात्राद्वा-
यान्तरेण सप्तदशान् वार्हेतेनैकविंशानिति * * * । आरभत इत्यर्थः ।
एतदुक्तं भवति । विधिति— । (इतः परं खण्डितम्)
- विषयः । ज्योतिष्टोमादिष्टोमादिकृतकर्मविनियोगानां साध्यां तेषामपि देवतादीनां च
प्रवृत्तापकस्य कल्पसूत्रस्य आख्यानम् ।

No. 665. कल्पसूत्रभाष्यम्, शाङ्खायनीयं ।

Substance, country paper, 11 × 4½ inches. Folia, 110. Lines, 10 on a page. Extent, 3368 ślokas. Character, Nāgara. Date, S. 1645. Place of deposit, Queen's College, Benares. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Kalpa-sūtra-bhāṣya. A commentary on the Kalpa Sūtra of Śāṅkhāyana, by Anartīya, son of Varadatta. Contents : (1) Dars'a, (2) Paurṇamāsa, (3) Saumika, (4) Yajamāna, ceremonies.

Beginning. पुरुषस्य बुद्धिपूर्वकारिणोभ्युदयनिःश्रेयसमुपादिश्रितं । तच्च विशिष्टं क्रिया-
साध्यं । सा च वैदिकी क्रिया नान्या या काचित् । कुत एव तत् ।

End. कूर्चादीनि यथाकालमर्घ्याधारप्रदे वेदयेत् । तिस्रो वेदयेदिति तन्त्रान्तरात् ।
द्विरभ्यासेऽध्यायपरिसमाप्तौ शिष्टाचारस्तदाचरणं चायुष्मिति ॥ इति शाङ्खा-
यनसूत्रभाष्ये चतुर्थोऽध्यायः समाप्तः ।

(इतोपि सत्रपङ्कग्राहकः पाठोऽस्ति, तस्याद्यः)

शाङ्खायनसूत्रस्य भूमं शिष्यहितेच्छया । वरदत्तसुतो भाष्यमार्गनीयोऽकरोद्भवम् ॥

(तस्यान्यः)

चतुरः सर्वान् वा चतुरो महर्षिजो हणीते सर्वांश्च । सद्ग्रन्थप्रदशानुवया(?)
शास्त्रान्तरात् । चन्द्रमा मे देवो ब्रह्मेत्युपांशु ब्रह्म मानुष इत्युपेक्षन्द्रामा मे देवो
ब्रह्मा एतदुपांशु च ।

(खण्डितमिति भाति)

विषयः । चतुरध्यायनिबद्धस्य दर्शपौर्णमासमेमिकयाजमानादिकर्मबोधकस्य शाङ्खायन-
सूत्रस्य व्याख्यानम् ।

No. 666. कात्यायनसूत्रपद्धतिः ।

Substance, country paper. 9½ by 4 inches. Folia 205, lines, 7 on a page. Extent, 2870 ślokas. Character Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Kātyāyana-sūtra-paddhati. This is a very imperfect MS. of Yājñikadeva's summary of Kātyāyana's aphorisms on the ceremonials of the White Yajur Veda. The MS. comprehends the concluding portion of

the VI only, and Chapters VII, XVI, and XVIII, complete. The 7th treats of the S'atarudrīya homa; the 16th, of expiations in connection with the collection of fire for a Soma sacrifice; and the 18th of the sacrifice of the horse and other animals. The author was the son of Prajāpati, and celebrated as a great sacrificer of his time. The work is in great repute, but scarce.

Beginning. प्रारम्भे खण्डितं । अथ ७, १६, १८ अध्यायाः सन्ति, इतोधिकं ७, पञ्चवधि २३, पचपर्यन्तमन्य एको भागोऽस्ति । अध्यायसङ्ख्या नास्ति । तत्र ७ अध्यायारम्भे, अथ शतरुद्रियहोमसङ्ख्यो जुहोतिरच्यते । तत्र सङ्ख्यामात्रादिपु (?) निरुद्ध परिहितु अग्न्यन्वाधानम् ।

१६ अध्यायारम्भे, अथ सोमाङ्गभूतस्याग्निचयनस्य पद्धतिर्लिख्यते, तदग्निचयनं सोमयागमात्रे विकल्पेन भवति ।

१८ अध्यायारम्भे, अथ गवामयनस्य पद्धतिर्लिख्यते । तत्र दीक्षा द्वादश । द्वादशोपसदः । अपरस्य आयनखण्डितत्वात्प्रारम्भसमाप्तिमात्रे न सः ।

End.

७ अध्यायसमाप्ते । अथ केवलैरिन्द्रिण्यशक्तैः प्राक्षणासम्भवादुदकवति पूर्णपात्रे द्वे श्रुते हिरण्यहिरण्यशकलानां प्रविष्यादकमिधिनैः प्राक्षणं कर्तव्यम् । इति सप्तादस्यपतिविरग्निचित्प्रहायाज्ञिकयोप्रजापतिदुतेन याज्ञिकदेवेन कृतायां कात्यायनसूत्रपद्धतौ सप्तदशोऽध्यायः समाप्तः ।

१६ अध्यायसमाप्ते । अत एवैकैकप्रकारस्याहतिः कर्तुं शक्यते, क्रमनियमाभावादिति । इति त्रीविरग्निचित्प्रहादस्यपतिमहायाज्ञिकयोप्रजापतिदुतेन याज्ञिकदेवेन कृतायां कात्यायनसूत्रपद्धतौ षोडशोऽध्यायः ।

१८ अध्यायसमाप्ते । * * * मैत्रावरुणाः पयस्याया उपश्रान्तं देवसूहविषां क्रमस्याधर्षुः * यत् अथ * * * । इति त्रीविरग्निचित्प्रहादस्यपतिमहायाज्ञिकयोप्रजापतिदुतेन याज्ञिकदेवेन कृतायां कात्यायनसूत्रपद्धतौ अष्टादशोऽध्यायः ।

विषयः । ७ अध्याये, शतरुद्रियपुंरुद्रणाङ्गभूतहोमप्रकारः । १६, सोमाङ्गभूतस्याग्निचयनस्य तत्र विकलाङ्गप्रचयितस्य चोक्तिः । १८, द्वादशादीय-गवामयनेष्टाङ्गभूतविशतसूत्येष्टिप्रकारकथनादि ।

No. 667. साधनपञ्चकं, सटीकं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 4. Lines, 26—27 on a page. Extent,—slokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Mánakara, Bardhamána, Bábu Hitalála Mis'ra. Appearance, new. Prose and Verse. Generally correct.

Sádhana-pañchaka. Five stanzas, by S'añkara A'chárya, on the duties of a Vedánta neophyte, with a commentary by Bhúdhara.

Beginning. वेदो नित्यसधीयतां तदुदितं कर्म सनुद्योयतां तेनेशस्य विधीयतासपचितिः
काव्ये सतिस्त्वय्यतां । पापैषः परिधूयतां भवमुखे दोषोऽनुसन्धीयतामात्मनो
व्यवसीयतां निजमृच्छात् तूर्णं विनिर्गम्यतां ॥ १ ॥

(टी०)

करं धूनयन्तं मुखं सादयन्तं स्वतेजोभिभूताविवर्गे गणेशं । स्रमक्तेष्टदातारमाद्यं
सुरार्णं गणेशानमीशानमहं नमामि ॥ १ ॥

श्रीशङ्कराचार्यविनिर्मितस्य करोम्यहं साधनपञ्चकस्य ।

टीकां मनोज्ञां बुधमोदवीजां सुशुक्तियुक्तां किञ्च सूधराष्ट्यः ॥

इह खलु परमकाव्यिका भगवान् सकललोकहितावतारो भवभयनिकिर-
दुत्तरसमुद्रनिजमूर्त्तिनारणे कैवर्तको द्रविडावशरत्नाकरचन्द्रमाः श्रीशङ्करा-
चार्यः स्वदेशमुखिबहुः शिष्यान् प्रति उपदिशति वेदो नित्यमित्यादि ॥

End. यः श्लोकपञ्चकमिमं पठते सनुषः सच्चिन्मयत्वनुदिनं स्थिरतामुपेत्य । तस्याग्रे
संछतिद्वानलतीव्रघोरतापः प्रशान्तिमुपयाति चित्तिप्रसादात् ॥ १ ॥

साधनपञ्चकं सम्पूर्णं ॥ • ॥

(टी०)

अधुना श्लोकपञ्चकपठने फलं दर्शयति, यः इति । यः सनुषः इमं श्लोकपञ्चकं
पठति, स अनुदिनं स्थिरतामुपेत्य सच्चिन्मयति, तस्याग्रे शीघ्रं संछतिद्वान-
लतीव्रघोरतापचित्तिप्रसादात् शान्तिमुपयातीत्यन्वयः ॥ १ ॥

विषयः । श्रीशङ्कराचार्येण सशिष्याय पञ्चभिः श्लोकैः साधनोपदेशः छतः ।

No. 668. तत्त्वसारः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 17. Lines, 11—14 on a page. Extent, 773 slokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Vasur Bazar, Dháká, Dínubandhu Gos'vámi. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Tattrasāra. A concise epitome of the philosophy of the Bhāgavat Purāṇa. By Rādhāmohana Śarmā.

Beginning. श्रीकृष्णचरणाम्बोजे परानन्दासनाम्बुधौ ।

मनो मधुव्रते नित्यं रमतां समताङ्कितः ॥

श्रीकृष्णभावकुम्भेन राधाभोजनशर्करा ।

बोमङ्गामवतसायं तत्त्वसारः प्रकाशते ॥

अथ द्वापरे ज्ञानवैकल्ये पुनर्ज्ञानरजप्रदर्शनाय ब्रह्मादिदेवतेरर्थितो भगवान् नारायणो व्यासलेनावततार । ततश्च वेदान् वङ्ग्या विभज्यापि तज्ज्ञानशक्ति-विहीनमन्दबुद्धिजना अल्पायुषो कलौ भविष्यन्तीति निश्चित्य स्त्रीशूद्रद्विजवन्-नामपि निःश्रेयसाय च भारतपुराणान्तराणि कृत्वेत्यादि ।

End. मुनीनां भजनशीलानां सुकृष्णपि शुकस्य बोमङ्गामवत—इत्यतः खण्डिनः ।

विषयः । भागवतसारार्थवर्णनं ।

No. 669. अवधूतगीता ।

Substance, country yellow paper. Folia, 21. Lines, 6 on a page. Extent, 362 ślokaś. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Mánakara, Bardhamāna, Bābu Hitakāla Mīśra. Appearance, new. Verse. Generally correct.

Acadhūtagītā. A poem inculcating dispassion, and the Vedānta scheme of salvation. By Dattātreyā.

Beginning. कस्य श्रीअवधूतगीतामालामन्तस्य अवधूत ऋषिरनष्टपूज्यः श्रीभगवान् निर-
ञ्जनो देवता निरञ्जनप्रीत्यर्थं जपे विनियोगः ।

ईश्वरानुग्रहादेव पुंसामत्येति वासना ।

महामयपरिवासा धिक्का चोपजायते ॥

येनेदं पूरितं सर्वं आत्मनेवात्मनात्मनि ।

निराकारं कथं वन्दे ह्यभिन्नं शिवमवयम् ॥

End. चिन्ताक्रान्तं धातुबद्धं शरीरं नष्टे चित्ते धातवो यान्ति नारं ।

तस्मात् चित्तं सर्व्वतो रक्षणार्थं सुखे चित्ते बुद्धयः सम्भवन्ति ॥

इति श्रीदत्तात्रेयविरचितायामवधूतगीतायां स्वात्मशान्त्युपदेष्टे अष्टमप्रकरणं समाप्तम् ॥

विषयः । आत्मज्ञानोपदेशः ।

No. 670. पुण्डरीकोपनिषत् ।

Substance, country yellow paper. Folia, 4. Lines, 16 on a page. Extent, 80 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Mánakara, Bardhamána, Bábu Hitalála Mis'ra. Appearance, old. Verse. Correct.

Puṇḍarīka Upanishad. Pippaláyana's instructions to Puṇḍarīka on the knowledge of Brahma.

Beginning. ॐ अथ होषेत्य तत्तज्ज्ञं महर्षिं पिप्पलायनं ।

प्रवयावन्तः शान्तः पुण्डरीको वभाष ह ॥

पुण्डरीक उवाच ।

किं स्मिन् ब्रह्म क उ आत्मा किं ज्ञेयं ज्ञेयसमुत् ।

किं भयं वामयं किं स्मिन् कस्माद्भूतनिवर्तते ॥

को बन्धः कस्य वै मोक्षः ब्रूहि निःश्रेयसाय मे ।

End. य इदं पठते नित्यं श्रद्धावान् संशयनेन्द्रियः ।

मुच्यते स हि पापेभ्यो यो विष्णुं नाभ्यसूयति ॥

इति पुण्डरीकोपनिषत् समाप्ता ॥

विषयः महर्षिपिप्पलायनेन पुण्डरीकायाश्चात्मविद्योपदेशः, विशेषतस्तु ब्रह्मोपदेशः कृतः ।

No. 671. वैखानसीयोपनिषत् ।

Substance, country yellow paper. Folia, 8. Lines, 8 on a page. Extent, 72 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Mánakara, Bardhamána, Bábu Hitalála Mis'ra. Appearance, new. Verse. Correct.

Vaikhānasiya Upanishad. An apocryphal Upanishad of the Atharva Veda on the divinity of Kṛishṇa. It is alleged to have been first expounded by Nárada to Vádaráyaṇa.

Beginning. ॐ सच्चिदानन्दरूपाय लक्ष्म्यायार्क्षिककर्त्रणे ।

स्वात्मज्ञोतिःप्रकाशाय विश्वरूपाय वै नमः ॥

अथ वादरायणो ह वै भगवन्तं नारदमनुसमार । कः परमो देवः किंस्मिद् ब्रह्म कस्मिन्नेतं प्रोक्तञ्च सर्वम् । तस्मै स होवाच लक्ष्मो वै परमं देवतं ब्रह्मेति । तन्महिमानमाभनन्ति तस्मिन्नेतं प्रोक्तञ्च सर्वम् ॥

- End. तदेवामनं वैमानमं पवित्रं शिष्येभ्यः प्रदेयं दीक्षितेभ्यो विप्रेभ्यः । नाशिष्येभ्यो-
नापुत्रेभ्यो न हेतुकेभ्यः पश्याभ्यः । ॐ नमः सति ।
- विषयः । श्रीकृष्णमाहात्म्यकथनं, यन्माहात्म्यं नारदेन बादरायणाय कथितं ।

No. 672. पिशाचभाष्यं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 36. Lines, 17—18 on a page. Extent, 2588 s'lokas. Character, Bengali, well written. Date ? Place of deposit, Mánakara, Bardhamána, Bábu Hitalála Mis'ra. Appearance, new. Prose. Very incorrect.

Pis'achabháshya. A commentary on the Bhagavad Gítá, attributed to a demon of the name of Pis'ácha.

Beginning. सर्वं रमं गदरविद्धरासभा नागासरा वेगरवीरसमूहा (?) ।

वेलासरोदीरकराजहंसा क्षोकासुतं सप्रगतेन पूरितं (?) ॥

प्रपन्नपारिजाताय स्नातवेवैकपाणये ।

ज्ञानमुद्राय कृष्णाय गीतासुतदुहे नमः ॥

End. किं वदता यव मम यस्मिन् पक्षे योगेश्वरः कृष्णः स्थितः यव पार्थः धनुर्वरः
उद्यद्गुणादीवस्तुव तस्मिन् पक्षे श्रीदेवता विजयार्थं विजयः शत्रूणां धर्मं
भूतिर्नोतिर्नयः दक्षा जयदाधिका इति । इत्थं भक्तिर्निश्चयः । इतिकरणं गीता-
शास्त्रपरिष्कारार्थं ॥ इति पिशाचभाष्ये अष्टादशोऽध्यायः ॥

विषयः । श्रीमद्भगवद्गीताया व्याख्येयं ।

No 673. राधातापनी ।

Substance, country yellow paper. Folia, 2. Lines, 7—21 on a page. Extent, 47 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Mánakara, Bardhamána, Bábu Hitalála Mis'ra. Appearance, new. Prose. Generally correct.

Rádhá Tápani. An apocryphal Upanishad on the divinity of Rádhá, a mistress of Kṛishṇa. Though running over very much the same subject, the work is distinct from No. CXIV.

Beginning. ॐ श्रीश्रीद्विधमानन्दं स ब्रह्म यदुदरमस्मत्समस्तमयवद्वार्यमदात्मवाद्य-
मध्यमवशेषमनकर्मबोधमचिन्त्यममङ्गलमेकं न तमो न शब्दवती नोट न शून्यं

न वायुर्न नाग्निर्नोपो न पृथ्वी न तर्क्षं, तत्कवलं सिद्धं ग्राहं वृद्धं स ईशः स
कालः स सुखद चादिर्गुरमादिनिधनः शिवः पिता स्वयम्भूः स होदयः
कल्पधाम विगुणात् परः । इत्यत्र श्लोका भवन्ति,

ज्ञाने सरस्वतीनिष्ठं सकामे रुक्मिणीप्रियं ।

श्लोकाष्टपं राधिकायाः सिद्धं सद्गङ्गासमुत्तमं ॥

End. वशिष्ठश्च वृक्षस्यैव चार्थाकमध्यापयन्ति यजमानस्य वार्हस्पत्यं, ॐ नमः ॐ नमो
मूलधार्त्रे ।

Colophon. इत्याद्यष्टोत्तरभागे रक्षस्यवर्णने राधेोत्तरतापनीयेपनिषत् समाप्ता ।

विषयः । श्रीराधिकायास्तत्पररक्षस्यवर्णनं ।

No. 674. गीताभूषणभाष्यं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 101. Lines, 11—12 on a
page, Extent, 5188 ślokaś. Character, Bengali. Date ? Place of
deposit, Mánakara, Bardhamána, Bábu Hitalála Miśra. Appearance, new.
Prose. Generally correct.

Gītābhushaṇa Bhāṣya. A commentary on the Bhagavadgītā.
By Baladeva Vidyābhushaṇa.

Beginning. सत्यानन्ताचिन्त्यशक्त्येकपदे सर्वाश्रये भक्तरचातिदत्ते ।

श्रीगोविन्दे विश्वसर्गादिकन्दे पूर्णानन्दे नित्यसाक्षां सतिर्नः ॥

अज्ञाननोरधिरपेति यथा विशेषं भक्तिः परा विभजते परिपोषमुच्चैः ।

तत्त्वं परं स्फुरति दुर्गसमयजसं पाङ्गुण्यभूतसत्त्वित्वां (?) प्रणमामि गीतां ॥

अथ सुखचिह्ननः स्वयं भगवान् अचिन्त्यशक्तिः पुरुषोत्तमः स्वसङ्कल्पायत्न
विविचित्रजगदुदयादिविरिञ्चिचिन्त्यचरणः स्वजन्मादिश्लोभया स्वतुल्यान् सहा-
विर्भूतान् पारिषदान् प्रहर्षयन् तथैव जीवान् बहून् अविशोत्यादि ।

End. श्रीमद्गीताभूषणनामभाष्यं यत्नात् विद्याभूषणेनोपचीर्णं । श्रीगोविन्दप्रेमभाष्य-
लुब्धाः कारुणार्द्राः साधवः शोधयन् ॥

Colophon. इति श्रीभगवद्गीतापनिषद्भाष्ये अष्टादशोऽध्यायः ॥

विषयः । श्रीमद्भगवद्गीताया व्याख्येयं ।

No. 675. निरालम्बोपनिषत् ।

Substance, country yellow paper. Folia, 4. Lines, 16 on a page, Extent, 64 s/lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Mánakara, Bardhamána, Bábu Hitalála Mis'ra. Appearance, new. Prose. Generally correct.

Nirálamba Upanishad. An elementary treatise on the Vedánta doctrine, comprising thirty questions, such as : Who is Brahma ? who the Creator ? who Ís'vara ? what is duty ? &c., &c., propounded by Bharadvája, and their appropriate answers by Brahmá.

Beginning. भरद्वाज उवाच । १ प्रश्नः । किं ब्रह्मेति । ब्रह्मेवाच । उत्तरं । अचि-
न्तोपाधिबिनिर्मुक्तमनाद्यन्तं शुद्धं गानं निर्गुणं निरवयवं नित्यानन्दम-
खण्डेकरसमद्वितीयं चैतन्यं ब्रह्म ॥ २ प्रश्नः । किं सकलं ब्रह्म । २ उत्तरं ।
अचिन्तात्मसद्वृत्तारण्यित्येजेवाद्याकाशमात्मकं । तेन दृष्टद्रूपेणाण्डकोशेष
कर्म्मज्ञानार्थरूपतया भासमानं सकलशक्त्युपहृदितं सकलं ब्रह्म । ३० प्रश्नः ।
को ब्राह्मणः । ३० उत्तरं । ब्रह्मवित् स एव ब्राह्मणः ।

End. इति निरालम्बोपनिषत् समाप्ता ॥

विषयः । १, किं ब्रह्म । २, किं सकलं ब्रह्म । ३, क रंयरः । ४, को जीवः । ५, का
प्रकृतिः । ६, कः परमात्मा । ७, के ब्रह्माद्याः । ८, का जातिः । ९, किमकर्म ।
१०, किं कर्म । ११, किं तपः । १२, किमायुरं । १३, किं ज्ञानं ।
१४, किमज्ञानं । १५, कः संसारः । १६, को बन्धः । १७, को मोक्षः ।
१८, किं सुखं । १९, किं दुःखं । २०, कः स्वर्गः । २१, को नरकः । २२, किं
परमपदं । २३, क उपास्यः । २४, को विद्वान् । २५, को मूढः । २६, कः
सन्न्यासी । २७, किं पाद्यं । २८, किमपाद्यं । २९, कः समाधिः । ३०, को
ब्राह्मणः । भरद्वाजश्चष्टानामतन्त्विंशत्प्रश्नानामुत्तरवर्णनं ।

No. 676. पञ्चीकरणमहावाक्यार्थबोधप्रकारः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 16. Lines, 12—14 on a page. Extent, 353 s/lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Mánakara, Bardhamána, Bábu Hitalála Mis'ra. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Panchikarana-mahāvākya-rtha-bodha-prakāra. A Vedānta treatise founded on the *Panchikaranaprakriyā* of Śaṅkara Achārya. From its abrupt commencement I suspect the MS. is imperfect, and does not contain the beginning of the work.

Beginning. अथ शिष्येण सप्त प्रश्नाः कृताः । ते कथं, ततः प्रोवाच । शिष्यस्तु ब्रह्मशब्देन
शब्दिना जीवशब्देन च, तथा क उक्तः स्यात्, तदुच्यतां ।

माया वा कस्य शक्तिः स्यात् तन्मूर्तरूपस्य कीदृशं ।

अविद्यायाः कथं रीतिः किमात्मनो तथा भवेत् ॥

End. महाबाहो प्रवक्ष्यामि सारात् सारतरं महत् ।

श्रवणानुचिन्ते अकुरुत्युसंसारसागरात् ॥

Colophon. इति वेदान्तसारासारपद्धीकरणमहाबाहोबोधः समाप्तः ।

विषयः । गुह्यशिष्ययोः कथोपकथनच्छलेनाध्यात्मविशेषादेशः ।

No. 677. स्नानुभवादर्थः, सटीकः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 72. Lines, 10 on a page. Extent, 2193 śloka. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Mānakara, Bardhamāna, Bābu Hitalāla Mīśra. Appearance, old. Verse and prose. Generally correct.

Śānubharādars'a. Dissertation on the dualistic or Vaishnava form of the Vedānta; the text in verse with a commentary in prose. Both anonymous.

Beginning. (मू० प्र०) यस्मात् परं किमपि नास्ति मनोऽस्तु तस्मै

सुखितसुखाय विभवे पुरुषोत्तमाय ।

नो यत्र बाधपि मनो न विरोधनाय

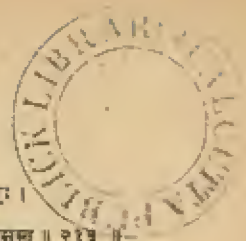
हृत्प्राय पूर्णमहमे यदुन्मन्नाय ॥

अतिदूरतरं निजं स्वयं गुह्यशास्त्रविचार्यते यदि ।

निकटं गुह्यशास्त्रबोधनात् प्रकटं स्यात् वत नौरवयं (?) हि तत् ॥

(टी० प्र०) [चिकीर्षितस्य] यन्मस्य निर्विघ्नपरिमत्ताप्रवचयमनशिष्टाचार-
परिपालनकालं, विशिष्टशिष्टाचारानुमितश्रुतिबोधितकर्तव्यताकं श्रेष्ठदेवतान-
मस्कारात्मकं महत्समाचरन् प्रकरणप्रतिपाद्यमर्थं सङ्क्षेपेण दर्शयति यस्मा-
दित्यादि ।

- End. पूर्वाचार्योद्दिष्टलेशोऽयमुक्तो बुद्धिस्तोत्रं स्वस्व न प्रौढिवादः ।
विद्वांसो येऽनुयाचार्यं समर्थैः तेष्वेव भक्त्या मे प्रणामोऽयमस्तु ॥ २१३ ॥
इति श्रीमन्नारायणकर्मशिष्यसाधनायमविरचितं स्नानुभवादशेषं प्रकरणं समाप्तं ॥
इदानीं ग्रन्थकर्तृलाभिसानपरिहारपूर्वकं सम्प्रदायकर्त्ताचार्यनमस्कररूपं मङ्गलमाचरति पूर्वाचार्येति । स्मृत्यर्थः ।
- Colophon. इति (परिसमाप्तिश्चकवाक्यं नास्ति) ।
- विषयः । आत्मतत्त्वानुभवकथनं ।

No. 678. अज्ञानबोधिनी ।

Substance, country yellow paper. Folia, 20. Lines, 12 on a page. Extent, 375 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Mánakara, Bardhamána, Bábu Hitalála Mis'ra. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Ajñána-bodhiní, alias *Ahhyátma-vidyopades'a-vidhi*, alias *Saṅkshipta-vedánta-s'ástra-prakriyá*. A commentary on the *A'tmabodha*, a metrical summary of the Vedánta doctrine. By Saṅkara Achárya. Hall's *Contributions*, 105.

- Beginning. चित्सदानन्दरूपाय सर्वघोटतिमाविण ।
नमो वेदान्तवेद्याय ब्रह्मणेननरूपिणे ॥
यदज्ञानादिदं भाति यज्ज्ञानाद् विनिवर्तते ।
नमस्तस्मै चिदानन्दवपुषे परमात्मने ॥
अथाध्यात्मविद्योपदेशविधिं व्याख्यास्यामः । मुमुक्षवे, यज्ञधानाय ।
- End. क्रियाद्वैतं न कर्मव्यं भावाद्वैतं सदा कुरु ।
अद्वैतं विषु लोकेषु नाद्वैतं गुरुषा सह ॥

- Colophon. इति सङ्क्षिप्तवेदान्तशास्त्रप्रक्रिया । इति श्रीपरमहंसपरिव्राजकाचार्यश्रीमच्छंकरभट्टो वद्विर्मुखान्तःप्रकरणमज्ञानबोधिनी समाप्ता ।
- विषयः । वेदान्ततात्पर्यं स्वरूपात्मबोधार्थविवरणं ।

No. 679. विन्दुसन्दीपनं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 40. Lines, 13—15 on a page. Extent, 2233 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Mánakara, Bardhamána, Bábu Hitalála Mis'ra. Appearance, new. Prose. Generally correct.

Vindusandipana. A commentary on the *Siddhánta-vindu* of Madhusúdana Sarasvatí. By Purusottama Sarasvatí, pupil of Madhusúdana Sarasvatí and S'rídharma Sarasvatí. The *Siddhánta-vindu*, otherwise called *Siddhánta-tattva-vindu*, is itself a commentary on the *Das'as'loki*, a metrical abstract of the Vedánta in ten stanzas, by S'añkara Āchārya. Hall's *Contributions*, 108.

Beginning. यद्बोधादिद् भानि प्रतिकारजनं यथा ।

यद्बोधादसमायानि न बोदेति तदसंग्रहं ॥

श्रीरामं मुञ्जरानस्य वक्ति श्रीपुरुषोत्तमः ।

मिथ्यात्वविन्दैः तत्त्वार्थभाषकं किमपि स्फुटम् ॥

End.

मद्ग्राह्यान्निरसदोषमचिरादुल्लङ्घ्यमानं बुधै-

र्यन्मिथ्यात्वदुरन्तमिन्धुमकरोदाहृत्य विन्दूपमं ।

सम्यग्त्वव्यवृद्धर्थाय विलसद्वाणीप्रकोतत्रये

मिश्राजं मधुसूदनाय गुरवे तस्मै परस्मै नमः ॥

अलमन्यामुपिधनानिर्दृष्टानां विषयैरिह ।

विन्दुसन्दीपनाभ्यासे बुक्तिभौतिकपङ्क्तयः ॥

Colophon. रति श्रीमधुसूदनसरस्वतीबोधसरस्वतीपूज्यादिशिष्यपरमहंसपरिव्राजकाचा-

र्यश्रीपुरुषोत्तमसरस्वतीविरचिते विन्दुसन्दीपनाख्ये पुन्यः समाप्तः ।

विषयः । श्रीमधुसूदनसरस्वतीकृतमिथ्यात्वविन्दुवाख्यानं ।

No. 680. भावार्थदीपिका ।

Substance, country yellow paper. Folia, 84. Lines, 12—13 on a page, Extent, s'lokas. Character, Bengali. Date S. 1909. Place of deposit, Mánakara, Bardhamána, Bábu Hitalála Mis'ra. Appearance, new. Prose. Generally correct.

Bhāvartha-dīpikā. A commentary on the *Bhagavad-gītā*. By Mukunda Dāsa.

Beginning. श्रीमुकुन्दं नमस्कृत्य तद्भासेन विनिर्मिता ।

गीतायाः शास्त्रमारायाः भावार्थस्य प्रदीपिका ॥

वितनुतां सतां मोदं साधकानां विमुक्तिदा ।

यस्य देवस्य दानोऽहं स एव शरणं मम ॥

पुद्गलार्थं कुरुचेतनं गतानां कैरवपाण्डवानां हतं चासप्रवादेन लब्धदिकटिं
स्मरन्तं सञ्जयं प्रति धृतराष्ट्रः पृष्टवानिति जनमेजयं प्रति वैशम्पायनो दर्शयति,
धृतराष्ट्र उवाचेति ।

End. शरणागतदोनार्त्तपरिचायपरायणः ।

यः प्रसिद्धः स एवास्मै मम चाणपरायणः ॥

Colophon. इति श्रीमुकुन्दविरचितायां भगवद्गीतायां भावार्थदीपिकायामष्टादशाध्यायः ।

विषयः । श्रीमद्भगवद्गीतायां व्याख्येयं ।

No. 681. भागवतप्रकाशः ।

Substance, English paper. Folia, 14. Lines, 10 on a page.
Extent, 296 ślokaś. Character, Bengali. Date ? Place of deposit,
Mānakara, Bardhamāna, Bābu Hitalāla Miśra. Appearance, new. Poetry.
Incorrect.

Bhāgavataprakāśa. An exposition of the doctrine of faith as an
element of devotion, as elaborated in the *Bhāgavata Purāṇa*. By
Priyādāsa.

Beginning. वन्दे सुहृन्दाकहृन्दवन्द्यं हृन्दाटवीकुञ्जविराजमानं ।

वेदेष्टु सर्वैरनुगोयमानं श्रीराधिकावल्लभमिष्टदेवं ॥

हृदये स्त्रीयानां विकसति समन्तात्पुद्गलप्रश-
क्त्या माया कुहकवदना याति भ्रमनं ।

कुमारगङ्गालोको भवति तमसु व्यासतनयं

नमामो भास्वनं सकलचित्तकपं गुरुवरं ॥

नला मुञ्जमेगवताङ्घ्रिरकूप्युमः समस्तार्थतुमिदिष्टेनून् ।

कुतर्कमाशवरणं निवार्य करोम्यहं भागवतप्रकाशं ॥

- अथ खलु भक्तिरेवेनं नयति भक्तिरेवेनं दर्शयति भक्तिवशः पुरुषो भक्तिरेव
 भूयसीत्यादिभ्रुतिवाक्येभ्यो भक्त्या मामभिजानातीत्यादि ।
 End. अथं सदा भागवतप्रकाशः प्रकाशतां श्रीहरिभक्तिमार्गं ।
 धुनेतु धान्यां (?) हृदयान्धकारं तनेतु साधुषु सुखं सदैव ॥
 Colophon. इति श्रीमद्भागवतपरमरसिकहृदयहृद्धानन्दकन्दशीतमदपदारविन्दामन्दमकर-
 न्दमधुप्रतानुव्रतप्रियादामृततः श्रीभागवतप्रकाशः सम्पूर्णः ।
 विषयः । श्रीमद्भागवतगूढार्थविवरणं ।

No. 682. मण्डलब्राह्मणोपनिषत् ।

Substance, country yellow paper. Folia, 4. Lines, 16 on a page.
 Extent, 76 ślokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit,
 Mánakara, Bardhamána, Bábu Hitakíla Mis'ra. Appearance, new. Prose.
 Correct.

Maṇḍala-bráhmaṇa Upanishad. An Upanishad on the adoration of
 the spirit of the sun as the supreme deity, the mode of meditating on
 it, and the fruit thereof.

- Beginning. ॐ यदेतन् मण्डलं तपति तन् मयत् उच्यं ता ऋषः स ऋचां लोकोऽय यदेत-
 द्दक्षिर्दीप्यते तन् महाव्रतं तानि समानानि स साम्नां लोकोऽय य एष एतस्मिन्
 मण्डले पुरुषः सोऽग्निस्त्वानि यजूंषि यजुषां लोकः ।
 End. स एष एव सत्युर्य एष एतस्मिन् मण्डले पुरुषो यथायं दक्षिणेक्षपुरुषः (?) स एष
 एवंविदात्मा भवति स यदैवं विदत् सल्लोकात् प्रैत्यद्यैतमेवात्मानमभिसम्भवति
 मोक्षतो भवति सत्युर्ज्ञेयात्मा (?) भवति ॥
 Colophon. इति मण्डलब्राह्मणोपनिषत् समाप्ता ।
 विषयः । सूर्यमण्डलमुपलब्धीकृत्याध्यात्मविद्याकथनं, तद्दानं, फलश्रुतिश्च ।

No. 683. सन्न्यासपद्धतिः, सन्न्यासविधिः, वा विरजापद्धतिः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 6. Lines 11—17 on a page.
 Extent, 121 ślokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit,
 Mánakara, Bardhamána, Bábu Hitakíla Mis'ra. Appearance, old. Prose.
 Generally correct.

Sannyāsa-vidhi, alias *Sannyāsa-paddhati*, alias *Virajā-paddhati*.

A manual for the performance of the ceremonies necessary for assuming the condition of a Sannyāsī. The work is attributed to S'aunaka, but it is apparently a compilation.

Beginning. अथ स्नानादिकं कृत्वा निमन्त्रितान् ब्राह्मणान् आहूय पादौ प्रक्षाल्याचम्य प्राङ्मुख उपविश्य विष्णुस्मरणपूर्वकं प्राणायामतिथिप्रवणञ्च (?) कृत्वा मत्सद्ग्रासाद्भूतनास्तीदृशशङ्कामर्शं करिष्ये इति सङ्कल्प्य वेनालाघेत्यादिभिरवतैर्भूमिशोधनं कृत्वा ।

End. गुरोर्वाक्यं कार्यं गुरुसमीपे स्यात्तथं । न गुरोरवधीरणं कार्यं ॥

Colophon. इति शैलकप्रोक्तः सद्ग्रासविधिः समाप्तः ।

विषयः । सद्ग्रासपरिपक्वविधिकथनं ।

No. 684. प्रकीर्णमन्त्रोपनिषत् ।

Substance, country yellow paper. Folium, 1. Line, 14—15 on a page. Extent, 33 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Mánakara, Bardhamána, Bábu Hitalála Mis'ra. Appearance, New. Verse. Correct.

Prakīrṇamantra Upanishad. Minor mystic mantras for the adoration of the Supreme Soul, and the advantages of worshiping therewith.

Beginning. ॐ सर्वेषां खलु भूतानां आत्मा सत्ये प्रतिष्ठितः ।

तेनात्मानमनर्हय न किञ्चित् पापनिश्च्यति ॥

आत्मसत्यात्मप्राप्ती यः सतां वन्द्यः प्रतापवान् ।

स पापानि न कुर्वते यस्यात्मा भवति प्रियः ॥

जायत्येको प्रियत्येको अत्रात्येकः शुभाशुभं ।

सर्वभूतात्मभूतेभ्यः सम्यग्भूतानि पश्यति ॥

End. इन्द्रं शिवं वरुणसमिमाञ्जरयो दिव्यः ससुपर्णा शरवत्मान् ।

एकं सदिप्रां वज्रधा वदन्ति अग्नीशमं मातरिश्वाणसाञ्जः ॥

Colophon. एते प्रकीर्णमन्त्राः समाप्ताः ।

विषयः । अध्यात्मविषयकमन्त्राः ।

No. 685. दक्षिणकालिकामहस्रनामस्तोत्रं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 15. Lines, 6—7 on a page. Extent, 367 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Vanagrāma, Dhākā, Rāmachandra Chakravartī. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Dakṣiṇakālikā-sahasranāma-stotra. A hymn in praise of a form of Durgā named Dakṣiṇa-kālikā, in which a thousand epithets are strung in verse. The work professes to be a part of the Kālikulasarvasva, a Tāntrie compilation. Almost all the leading divinities of modern Hinduism have hymns of this description sung in their praise. The epithets are usually accepted as so many names of the divinity.

Beginning. कथिनोऽर्थं महासन्तः सर्वसन्तोषोत्तमः ।

यमासाद्य नया प्राप्तमेवार्थपदमुत्तमम् ॥

संदुक्तः परया भक्त्या यथोक्तविधिना भवान् ।

हृतसत्यार्थेन देव्यास्त्रैलोक्यविजिगीषया ॥

End.

श्रीमत्सद्गुरुभक्तिपूर्वकमहाकालीपराध्यायिनो

मुक्तिर्भुक्तिस्तुतिपरा भक्तिः करस्यायिनी ॥

Colophon.

इति श्रीकालीकुलसर्वस्वे शिवपरम्यारामसंवादे श्रीदक्षिणकालिकामहस्रनाम-
स्तोत्रं समाप्तम् ।

विषयः ।

दक्षिणकाल्याः महस्रनामकथनं । पूर्वं यदुक्तं, तन्महाकालसंवादयुक्तम् । रदन्तु
परम्यारामसंवादवत् ।

No. 686. हरिनामोपनिषत्, वा कलिसन्तरणोपनिषत् ।

Substance, country yellow paper. Folia, 2. Lines, 6—11 on a page. Extent, 27 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Mānukara, Bardhamāna, Bābu Hitalāla Mīs'ra. Appearance, new. Prose. Correct.

Harināma Upanishad, alias *Kalisanterana Upanishad*. An apocryphal Upanishad affiliated to the Atharva Veda in which the word *Hari*, a name of Vishṇu, is described as the only specific for salvation in the present Kali age. It professes to have been first imparted by Brahmā

to Nārada; but from its language and style, it appears to be a very modern composition, probably not so old as the time of Chaitanya.

Beginning. द्वापरान्ते नारदो ब्रह्मणो प्रतिजगाम कथं नु भवयोगं पर्यटनं कलिं सन्तरेय-
मिति । स होवाच । साधु दृष्टोऽस्मि सर्वशुनिरदक्षं गोपं तत् शृणु येन कलिं
संसारं तरिष्यसि, भगवदादिविष्णोर्नारायणस्य नाम्नेति । नारदः पुनः पश्य
किं नामेति । स होवाच । हरे राम हरे राम राम राम हरे हरे । हरे कृष्ण
हरे कृष्ण कृष्ण कृष्ण हरे हरे ।

इति षोडशकं नाम्नां कलिकलुपनाशनं ।

नातः परतरोपायः सर्ववेदेषु दृश्यते ॥

End. स्वधर्मपरित्यागपापान् मया सूचितामाप्नुयान् मयो मुच्यते मयो मुच्यत ।

Colophon. इत्यर्थव्यक्तोपनिषदि हरिनामोपनिषत् समाप्ता ।

विषयः । ब्रह्मनारदकथोपकथनप्रसङ्गेन हरिनामसाक्षात् सूचितं ।

No. 687. समञ्जसा वृत्तिः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 109. Lines, 20—21 on a page. Extent, 3052 s'lokas. Character Bengali. Date ? Place of deposit, Mánakara, Bardhamána, Bábu Hitalála Mis'ra. Appearance, new. Prose. Correct.

Samanjasávritti. Annotations on the original aphorisms of the Vedānta. By Anupanárāyaṇa Tarkas'īromañi.

Beginning. ब्रह्मजिज्ञासा । स्वार्थस्ववच्छायाकृतदुःखमृतिवसञ्जसां ।

इति श्रीमान् ब्रह्मनूपनारायणमिरोमणिः ॥

समञ्जसाविरोधसाधनफलान्वधायायाः । नातपर्यन्तिर्गोयकन्यायस्वचकत्वाद् ब्रह्म-
विचारात्मकस्यात्मस्य । स्वार्थनिर्णयापेक्षान् युतीनां समञ्जसादिविचारापोद्घात-
कत्वात्स्य स्ववस्य चात्र सङ्गतिः ।

End. कायेन मनसा वाचा यत् किञ्चित् सुकृतं कृतं ।

कर्तव्यं क्रियमाणं वा सर्वं कृष्णादिनं पुरा ॥

Colophon. इति श्रीकृष्णद्वैपायनाभिधानमहर्षिवेदव्यासप्रोक्तजयाष्टब्रह्मसूत्रे श्रीमद्वनूपना-
रायणतर्कमिरोमणिभट्टाचार्यविरचितायां समञ्जसायां दृष्टौ चतुर्थोऽध्याय
चतुर्थपादः । समाप्तार्थं धन्यः ।

विषयः । ब्रह्मस्वस्य व्याख्येयं ।

No. 688. तत्त्वसङ्ग्रहः ।

Substance, country yellow paper .Folia, 54. Lines, 17—22 on a page. Extent, 1930 ślokaś. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Vasur Bājara, Dhākā, Dīnabandhu Gōśvāmī. Appearance, old. Prose. Correct.

Tattvasaṅgraha. A Vaiṣṇavite exposition of the Vedānta doctrine. By Rādhāmōhana Gōśvāmī Bhaṭṭācārya, of the family of Advaita, the colleague of Chaitanya. The work is divided into two parts, the first comprising 8 chapters, and the second 6. Contents : First Part, I. Introduction. II. Tattva defined. III. Creation. IV. The influence of Prakṛitī on creation. V. VI. VII. The nondual theory and its varieties. VIII. Creation according to the Tridandis. Second Part, I. Introduction. II. Pratishṭhā. III. Meaning of the word Bhagavat. IV. The sātva theory. V. The suddhatattva theory. VI. Reconciliations of the different theories.

Beginning. श्रीमद्देवतवंशेन राधाभोजनशर्क्षणा ।

प्रथम्य राधिकाकान्तं क्रियते तत्त्वसङ्ग्रहः ॥

अथ तत्त्वनिर्णयः ।

तच्च परापरभेदेन द्विविधं । तत्राद्यमाह, प्रथमे—

“वदन्ति तत् तत्त्वविदस्तत्त्वं यज्ज्ञानमद्वयं ।

ब्रह्मति परमात्मेति भगवानिति शब्दात्” ॥

अद्वयं सजानीयनिष्ठाभावप्रतियोगिज्ञानं स्वप्रकाशरूपं तत्त्वं परमार्थसङ्ग्रहः ॥

End. अत्राप्युद्देशं श्रीलक्ष्मणभक्त्यादिकं फलं न तु समोपादि । तत्फलस्य मूलत्वात् समोपाकाङ्क्षायां कान्तिकभक्तित्वानुपपत्तेरित्यादिकमालोचनीयम् ।

Colophon. इति कलिदुग्गपावनावतारश्रीमद्देवतवंशोराधाभोजनशर्क्षान्तिभट्टाचार्यकृत-
तत्त्वसङ्ग्रहः समाप्तः ।

विषयः । पुस्तकमिदं पूर्वोत्तरभागद्वयेन विभक्तं परिसमाप्तिं गतञ्च । तत्र पूर्वभागे ।
१, विभागाश्लोकः । २, तत्त्वनिर्णयः । ३, सृष्टिप्रक्रिया । ४, प्रकृतिः ।
५, अद्वैतवादिमतम् । ६, विशिष्टाद्वैतवादिमतम् । ७, विदण्डिनां द्वैताद्वैत-
वादिनां मतम् । ८, तन्मते सृष्टिक्रमश्च । उत्तरविभागे—१, उत्तरविभागाश्लोकः ।
२, प्रतिष्ठा । ३, भगवत्शब्दार्थः । ४, सात्वतमतम् । ५, शुद्धसत्त्वं । ६, भक्त-
मन्त्रश्च ।

No. 689. अद्वैतमकरन्दः, मटीकः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 10. Lines, 16—18 on a page. Extent, 518 ślokaś. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Mānakara, Bardhamāna, Bābu Hitalāla Mīśra. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Advaitamakaranda. A Vedānta treatise on the nondual theory, in verse. By Lakshmīdhara Kavī. Attached to it is a commentary on the text by Svayamprakāśa Yati, the disciple of Kaivalyānanda Yogindra.—Hall's *Contributions*, 102.

Beginning. (मू०) कटाक्षकिरणान्तननयोऽहम्ब्रमे नमः ।

अनन्तानन्दलयाय जगन्महत्सूक्तये ॥ १ ॥

अद्वैतसिद्धिं सदा भामि कदाचिन्नादमप्रियः ।

ब्रह्मैवाहमतः भिदः सच्चिदानन्दलक्षणः ॥ २ ॥

(टी०) मित्यं निरनुरानन्दचिह्नं ब्रह्मनिर्णयः ।

श्रुत्या तर्कानुभूतिभ्यामद्वैतसिद्धयं परं ॥ १ ॥

अस्माद्वैतसिद्धयामाद्यं बन्धे चन्द्रकलाधरं ।

लावण्यमधुरासारं काव्यरसवारिधिं ॥ २ ॥

End.

(मू०) सत्त्वोपरकवेः सृष्टिपरद्वैतमभूतः ।

अद्वैतमकरन्दोऽयं विदुर्द्वैतैर्निषेधितां ॥

इति श्रीलक्ष्मीधरपण्डितविरचितः अद्वैतमकरन्दः समाप्तमगस्त ।

(टी०) ब्रह्मानन्दरक्षादमिच्छद्विध्विषेधोत्तमैः ।

रमाभिव्यञ्जिका शेषा परिशील्या सदादरात् ॥

Colophon.

इति परमहंसपरिब्राजकाचार्यकेवलानन्दयोगीन्द्रपादकमलभद्राधमानख्य-
न्यकाशाख्यतिविरचितः अद्वैतमकरन्दव्याख्या रमाभिव्यञ्जिका नाम समाप्ति-
मगस्त ।

विषयः ।

ब्रह्मतत्त्वं ।

No. 690. परमात्मनः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 8. Lines, —13 on a page. Extent, 155 s'lokas. Character, Nágara. Date ? Place of deposit, Mánakara, Bardhamána, Bábu Hitalála Mís'ra. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Paramánrita. A Vedántic disquisition on the supreme soul, and the mode of adoring him. By Mahádevendra Sarasvatí, a disciple of Prajñánendra.

Beginning. प्रज्ञानमेकं ब्रह्मेव शक्तुर्देवोऽच्युतः शिवः ।

इत्यादिनामधेयेयत् तस्मै ज्ञानात्मने नमः ॥ १ ॥

अथ परामर्शद्विषयप्रवचनानां मास्तेषु पूर्वाचार्यैश्च मिश्रितं कथयन्ति चेत्
उच्यते, इष्टं यस्मात्प्रवृद्धिः कुलपे विधातुके सुधीः कलत्रादिषु भोग्यसत्यधोः ।
यस्योद्यैर्बुद्धिः सलिलेषु कर्हिचिज् जनेष्वभिज्ञेषु स एव मोक्षरः ।

End.

काश्यां परमात्मनाम्बं प्रकरणमिदं सुष्ठु सङ्गृह्य कृतम्

श्रीमुखसंवल्लरेऽस्मिन् सुरगुर्नेहसांघकण्यो दशम्यां ।

ध्यात्वा नत्वा मुक्तां विकशितप्रमुदापिर्न तच्छिवाया-

नेन ग्रीष्मात् देवो मम धीविलसत्पूर्णप्रत्यक्सरूपः ॥

Colophon. इति श्रीपरमहंसपरिव्राजकाचार्यश्रीमत्प्रज्ञानेन्द्रगुरुवर्यपूज्यपादशिष्यसहा-
देवेन्द्रपरमहंसजीनन्दनपरमात्मनाम्बप्रकरणं सम्पूर्णं ।

विषयः । आध्यात्मविद्यावभासः ।

No. 691. ब्रह्मसंहिता, सटीका ।

Substance, country yellow paper. Folia, 18. Lines, 18 on a page. Extent, s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Kálgjitolá, Dháká, Bábu Krishnagovinda Ghosha. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Brahma Sañhitá. An epitome of a large work of this name on the divinity of Kṛishṇa, with a metrical commentary. By Rupa, brother of Vallabha and Sanátana, immediate followers of Chaitanya.

Beginning. ईश्वरः परमः कृष्णः सच्चिदानन्दविग्रहः ।

अनादिराशिर्गोविन्दः सर्वकारणकारणम् ॥

भद्वसपर्व कमलं गोकुलाख्यं सङ्गतपदं ।

तत्कर्णिकारे तद्दधाम तदननांशमम्बवत् ॥

(टी०) श्रीकृष्णरूपमहिमा मन चिने महीयतां ।

यस्य प्रसादाद् आकर्तुमिच्छामि ब्रह्ममंदिनां ॥

दुर्योजनापि युक्तायां सुचिरादपिणादकृतिः ।

विचारे तु मयात्र स्वादयोणां म न्नपिर्गतिः ॥

यद्यप्यध्यासगतयुक् मंदिता सा तथाप्यभे ।

अध्यायः स्वरूपत्वात् तस्याः सर्वाङ्गतां गतः ॥

End.

अध्यायगतसम्यग्ना भगवद्ब्रह्ममंदिता ।

कृष्णापनिषदां सारैः मंदिता ब्रह्मणोदिता ॥

इति श्रीब्रह्ममंदितायां भगवत्मिश्रान्तमङ्गप्रदे मूलसूत्रावध्यायः पञ्चमोऽध्यायः ।

(टी०) मनातनसमो यस्य आद्यान् श्रीमान् मनातनः ।

श्रीवल्लभानुजः सोऽभे श्रीरूपो जीवमद्गतिः ॥

Colophon.

परिसमाप्तिस्वरूपं वाक्यं नास्ति ।

विषयः ।

श्रीवासुदेवस्य ब्रह्मताप्रकाशिनी दृष्टदुर्ब्रह्ममंदिता विद्यते । तत्प्रतिपाद्यमात्र-
द्योतिकाद्यैः सङ्क्षिप्ता ब्रह्ममंदिता ६५ श्लोकात्मिका च ।

No. 692. पञ्चवदीपिका ।

Substance, country yellow paper. Folia, 9. Lines 6—7 on a page. Extent, 196 ślokaś. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Vanagrāma, Dhākā, Bābu Vrindāvanchandra Gaṅgopādhyāya. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Pallavādīpikā. A short treatise on incantations for killing, subjugating, and bewitching rivals, &c. By Śrīkrishṇa Vidyāvāgīśa Bhaṭṭāchārya.

Beginning. कृष्णं देवीं नमस्कृत्य तथा विपुरुन्दरीं ।

भद्रकालीं च देवेशीं तथा षट्कर्मदेवताम् ॥

श्रीकृष्णविद्यावागीशभट्टाचार्येण धीमता ।

क्रियते विदुषां प्रीत्यै कृता पञ्चवदीपिका ॥

क्रोधाज् जलनीं जलनं वदनीं छष्टिं दहननीं दितिजं पसनीं ।

भोमं नदनीं प्रणमामि कृष्णं रोक्ष्यमानां सुप्रयोपकेशीम् ॥

End.

निवेद्य पिष्टपानादि तत्फलानि तथा तथा ।

Colophon. परिसमाप्तिस्वरूपं वाक्यं नास्ति ।

विषयः ।

मारण्मोहनादिविधिकयनं ।

No. 693. वेदस्तुतिटोका ।

Substance, country yellow paper. Folia 31. Lines, 17—18 on a page. Extent, 2093 ślokaś. Character. Nāgara. Date S. 1920. Place of deposit, Mānakara, Bardhamāna, Bābu Hitalāla Miśra. Appearance, new. Prose. Generally correct.

Vedastuti Tīkā. Annotations on the Tenth Book of the Bhāgavata Purāṇa, in accordance with the exposition of Śrīdhara Sāmī. By Chakra Chuḍāmaṇi.

Beginning. सविदानन्दकपाय कृष्णवाक्किटकर्मणे ।

नमो वेदान्तवेद्याय गुरवे बुद्धिसाक्षिणे ॥

अथ श्रीवेदस्तुतिटोकाः बोधरूपकपादेया कृता येव तदनुकूलाधिकपदकदम्ब-
संबद्धता चकार्यः यथा स्यात् तथा स्तोत्रानां सुखबोधाय मयात्र लिख्यन्ते ।

End. हन्दारणे निकुञ्जस्थः कविचूडामणिर्द्विजः ।

युतिस्तुतिर्युतिर्वाङ्मयमकरोत् सर्वप्रसतां ॥

Colophon. इति श्रीवेदस्तुतिटोका चक्रचूडामणिकृता समाप्ता ।

विषयः । श्रीमद्भगवत्पदशतसंख्यानार्थतथुत्यध्यायव्याख्यानं ।

No. 694. कुब्जिकातन्त्रं ।

Substance, country yellow paper. . Folia, 33. Lines, 4 on a page. Extent, 453 ślokaś. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Vanagrāma, Dhākā, Bābu Kāsinātha Chakravartī. Appearance, old. Verse. Incorrect, and defective.

Kubjikā Tantra. This is an original Tantra; but the MS. was in so disordered a state, that the Paṇḍit who examined it, could not make much of it. According to his report, the MS. comprises fourteen paṭalas, of which the first treats of the faults of women; 2nd the worship of Raktamātrikā; 3rd the purification of the centres of the body; 4th worship of Shashthī, the protectress of new born infants; 5th worship of Dānkura-kumāra; 6th worship of Jayakumāra; 7th infructuousness in man; 8th directions for bathing; the rest unintelligible.

Beginning. ऋषदं सम्प्रवक्ष्यामि कुञ्जिकातन्त्रमुपमं ।

रक्तमाची च षष्ठी च डाङ्गुरा जयकुमारकः ॥

चतुर्विधः बाधकः स्थानं मुनिभिः परिकीर्तितः ।

तेषां स्वभावं वक्ष्यामि यथाशक्तं निशमय ॥

एतेषां सकलं कार्यं जनैः सन्तिकालाच्चिभिः ।

निःशरणं स्थापनञ्च बलिदानं विशेषतः ॥

कर्तव्यं गुरुवाक्येन ज्ञात्वा शास्त्रस्य लक्षणं ।

चतुर्विधो बाधकः स्याज्जायते चतुर्कालतः ॥

End. भिन्दु गुरु बीरामेर बाजा ।

Colophon. इति कुञ्जिकातन्त्रे देवीचरमंवादे चतुर्दशः पटलः समाप्तः ।

विषयः । अचेयं विशुद्धं दृश्यते । यद् यज्ञलाभादया अन्यशेषवाक्यकथनं । परन्तु

अस्य विषयः शुभा इति लिखितोऽयं यन्मः । विषयानु यथा—

१. प्रथमपटले स्त्रीदोषलक्षणं । २. द्वितीये रक्तमाचकापूजा । ३. नाडीशुद्धिः ।

४. षष्ठीदेवपूजा । ५. डाङ्गुरकुमारपूजा । ६. जयकुमारपूजा । ७. पुं-

बन्ध्यात्वप्रशसनं । ८. स्थानविधिः । एतत्प्रभृतयः ।

No 695. कृत्यकौमुदी ।

Substance, country yellow paper. Folia, 131. Lines, 6 on a page. Extent, 2848 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Vansagrāma Dhākā, Kāśinātha Chakravartī. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Kṛityakāumudī. A compilation on Smṛiti rites. By Jagadānanda. The account furnished of the MS. by the Paṇḍit who examined it, is imperfect.

Beginning. नत्वा दिगपतिं पुंषां चतुर्गणफलप्रदं ।

धीरः श्रीजगदानन्दो निर्दिष्टे कृत्यकौमुदीं ॥

इह खलु सकलेषु कर्मासु कालशुद्धिरावश्यकी । सा च मुनिभिरशुद्धि(?)-

भिन्नतयैव निरुक्तेति श्रयसं कालशुद्धरेव निरुक्ते ।

तत्र शुद्धिदोषिकायां । गुर्वादित्ये गुरौ भिन्दे नष्टे शुक्ले मल्लिख्ये ।

याम्नायने हरौ सुप्ते सर्वकर्माणि वर्जयेत् ॥

- End. जातः कनकरेखायां कृष्णपादाक्षपटपदः ।
 नवः सर्वेष्ट धौरेष्ट परनिन्दापराङ्मुखः ।
 धोरः बीजगदानन्दो निर्गम कृत्यकौमुदी । समाप्तोऽर्थ ग्रन्थः ॥
- विषयः । विवाहादिकर्तव्यां दिवसग्रह्यादिकथनं ।

No. 696. रथयात्राप्रयोगः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 5. Lines, 5 on a page. Extent, 84 ślokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Vanagrāma, Dhākā, Vrindāvanachandra Gaṅgopādhyāya. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Rathayātrā Prayoga. A manual for the performance of the ceremonial rites necessary to be observed before taking out an image of Vishṇu, particularly Jagannātha, for airing on a car on the 2nd of the waxing moon in the month of Āshāḍha, June-July.

Beginning. पूर्वदिने अधिवारं कृत्वा अपरदिने कृतघातःकृत्यः कृतनित्यक्रियो यजमानः
 पूर्वमुख आचम्य सस्त्रिवाचनपूर्वं सकृन्मं कुर्यात् ।

End. इति कुत्वा प्रणम्य दक्षिणाब्जिद्रावधारणं कुर्यादिति रथयात्राप्रयोगः, समाप्तः ।

विषयः । रथयात्राविधिः ।

No. 697. शरीरकसूत्रार्थसङ्ग्रहः ।

Substance, English paper. Folia, 54. Lines, 7—10 on a page, Extent 2058 ślokas. Character, Bengali. Date, SK. 1770. Place of deposit, Sūtrapura, Dhākā, Bhagavānachandra Chakravartī. Appearance, new, Prose. Correct.

Śārīraka-sutrārtha-saṅgraha. A commentary on the Vedānta Sūtras of Vyāsa. By Rūdhāramapaḍāsa Gos'vāmī, son of Govardhana-lāla Gos'vāmī.—This work is from the pen of a Dacca Pandit of no repute.

Beginning. शरीरधारमणं नत्वा राधारमणदासकः ।

ब्रह्मसूत्रप्रवेशाय कुर्वे सूत्रार्थसङ्ग्रहः ॥

अथतो ब्रह्मजिज्ञासा । कर्मज्ञानानन्तरं कर्मक्षामत्वास्थिरफलत्वाद् ब्रह्मज्ञानं कर्तव्यं ।

End. चनाहतिः शब्दादनाहतिः शब्दान् ॥ २२ ॥ इति चतुर्थोऽध्यायस्य चतुर्थे
पादः समाप्तः ॥

(टी०) भाषास्लोचनमालस्यैर्वैद्यैः शास्त्रसम्मतः ।

सूनायंसङ्गः पाथः पाठनीयो मुकुर्मुकुः ॥ ४ ॥

Colophon. इति श्रीगोस्वामिगोवर्धनलालतनूजराधारमणदायगोस्वामिकृते शारीरक-
सूनायंसङ्गहे चतुर्थोऽध्यायस्य चतुर्थपादः समाप्तः ॥

विषयः । ब्रह्मसूत्रव्याख्यानं ।

No. 698 परमार्थसारः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 8. Lines, 10—20 on a page.
Extent, 180 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit
Vasur Bājāra, Dhākā, Dīnabandhu Gos'vāmi. Appearance, old. Prose,
Generally correct.

Paramārthasāra. Eighty-five verses in the *Āryā* metre on the
elements of the Vedānta, apparently an imitation of the *Sāṅkhya Kārikā*
of Īśvara kṛishṇa. By Sesha Nāga.

Beginning. अथ्यज्ञादण्डमभूदण्डाद् ब्रह्मा ततः प्रजासर्गः ।

मायामयो ग्रहतिः संश्लिष्यत इयं पुनः पुनः(?) ॥

मायामयोऽप्यचेता गुणकरणगणः करोति कर्माणि ।

तदधिष्ठाना देवो मचेतनोऽपि न करोति किञ्चिदपि ॥

End. वेदान्तशास्त्रमखिलं विलोक्य शेषोऽखिलाधारः ।

आर्यापञ्चाशोत्या शब्दस्य परमार्थसारमिदं ॥

Colophon. इति श्रीशेषनागविरचितः परमार्थसारः समाप्तः ।

विषयः । वेदान्तार्थसारनिरूपणं ।

No. 699. निगमलता ।

Substance, country yellow paper. Folia, 32. Lines, 8 on a page,
Extent, 784 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit.
Vanagrāma, Dhākā, Rāmachandra Chakravartī. Appearance, old. Prose.
Correct.

Nigamalatā. A Tāntric compilation on the attainment of perfec-
tion through the adoration of women, according to the Kulāchāra
system. The MS. is incomplete, the first three chapters being
wanting.

Beginning. (सतोऽपटलपर्यन्तं नास्ति । चतुर्थपटलात्)

श्रीपार्ष्ण्युवाच । इतोऽधिकं सदादेव सङ्क्षेपाद्भूय यत्नतः ।

जातिविचारणं वाचं मधवां विधवां विना ॥

दृढां वा यौवनोन्मत्तां कुत्सितां नास्ति बल्लभ(?) ।

शक्तेर्दर्शनमात्रेण शाक्तानाम् सङ्क्षेपवत् ॥ इत्यतो विद्यते ॥

End. कवचं वा तदर्द्धं वा तदर्द्धं वा रुद्धेयम् ।

जानाति स गुरुः साक्षान् मत्समस्तसमोऽपि वा ॥

इति निगमस्तोत्रायां पार्वतीश्वरसंवादे पञ्चविंशतितमः पटलः । समाप्तश्चायं
ग्रन्थः ।

विषयः । अत्र सर्वत्र नायिकासाधनव्यवस्था, तन्मन्त्राणि च विद्यन्ते ।

No. 700. अद्वैतामृतम् ।

Substance, country yellow paper. Folia, 22. Lines, 14—15 on a page. Extent, 776 ślokaś. Character, Nāgara. Dated S. 1807. Place of deposit, Mānakara, Bardhamāna, Bābu Hitalāla Mis'ra. Appearance, old. Verse. Correct.

Advaitāmṛita. The preeminence of the Vidānta as a means of salvation. By Jagannātha Sarasvatī, disciple of Harihara Sarasvatī. The subject of the work is treated in the form of a dialogue. Vivekās'rama Yāti, or the saint of the hermitage of dispassion, in course of his search for a peaceful hermitage, encounters Chittavrittī, (mind), who calls herself his elder sister, and enters into conversation on the subject of salvation. The work is divided into five kavala or mouthfuls of nectar. Contents: I introduction. II Ātma defined, its character. The power of the Godāvāri, and other rivers to afford salvation; the story of Andhaka. III Proofs of the felicitous character of the soul. IV. Impermanence of worldly pleasures, and nonduality of the soul. V. The difference between spirit, and matter; a quotation on the subject from the Chhāndogya Upanishad. Dr. Hall states (Contributions, p. 14) that the work "purports to have been written for the use of one Vivekāsrama;" that personage, however, is entirely imaginary, and plays the part of the tutor and not the taught.

Beginning. हरिहरसरस्वती यद्गुरोः परमहंसानां ।

स जगन्नाथपदोत्तरसरस्वतीशब्दसंवेद्यः ॥ १ ॥

कर्मादिकृष्णलङ्कारं सारं वेदान्तवारिधेः ।

रचयत्यमलं ग्रन्थमद्वैताद्यतमञ्जुकं ॥ २ ॥

आसीत् यतिवरः कश्चिद् विवेकाग्रममञ्जुकः ।

यत्प्रसादेन बहवो मुक्तिमार्गमुपागताः ॥ ३ ॥

End. जिताहारो जितक्रोधो जगन्नाथसरस्वती ।

तेनायं रचितो ग्रन्थो अद्वैताद्यतममञ्जुकः ॥

एतस्य कवलान् पञ्चाशन्नोद्गादवतां गताः ।

अद्यतनं प्रयान्त्याशु विबुधा यतिसत्तमाः ॥

Colophon. इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्यहरिहरसरस्वतीप्रियशिष्यश्रीजगन्नाथसरस्वतीविरचिताद्वैताद्यते पञ्चमः कवलः समाप्तः ॥

विषयः । अध्यात्मविद्याभ्यासः ।

No. 701. प्रवासकृत्यम् ।

Substance, country paper, 9 × 5 inches. Folia, 10. Lines, 11 on a page. Extent, 160 s/lokas. Character, Nāgara. Date of compilation, S. 1663; that of MS. S. 1739. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Verso. Correct.

Pravāsakṛitya. The duties of a Sāgnika Brāhmaṇa, driven to a foreign country for the sake of earning a livelihood or other cause. By Gaṅgādhara, son of Rāmachandra.

Beginning. स्वप्रकाशविमर्शस्थवीजाङ्गुरलतां पराम् ।

३३ क्वाटपोठनिलयां ब्रह्मानन्दमयीं नुमः ॥

धनार्जने तद्यापत्तौ प्रवासं समुपस्थिते ।

अग्नेर्भारं प्रतिष्ठाप्य पलाशम्वलिचु घर्षयित् ॥

प्रवसेद्विधिना सम्यक् तत्र छत्यमिच्छेद्यते ।—इत्यादि ।

End. यदत्र सौष्ठवं किञ्चित् तद्गुरोरेव केवलम् ।

यदत्रसौष्ठवं किञ्चित् तन्ममैव गुरोर्न हि ॥ ३८ ॥

संवत् शेषशके विषष्टिमये वासन्तिके माघे

पूर्णाश्वे रविवासरे वृषगते मार्गशके मण्डले ।

श्रीमदुज्जरमण्डले दिजयुते श्रीसम्भतीये ग्रामे

श्रीमत्पाठकरामचन्द्रतनयो गङ्गाधरोऽखील्लिखत् ॥ ४८ ॥

Colophon. इति श्रीमन्महायाज्ञिकदीक्षितहरिशङ्करानुगतश्रीसम्भहायाज्ञिकपाठकरामचन्द्र-
खन्नुगङ्गाधरविरचितं प्रबामकृत्यं समाप्तम् ।

विषयः । धनार्जनार्थं आप्तौ च प्रवामे समुपस्थिते, तच्च याज्ञिककर्तव्यकृत्यकथनं ।

No. 702 अच्चावाकप्रयोगः ।

Substance, country paper, 9 × 4 inches. Folia, 38. Lines, 12 on a page. Extent, 750 ślokas. Character, Nāgara. Date, S. 1793. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Achchhāvāka Prayoga. Directions for the performance of the Achchhāvāka rite, which constitutes a part of the Drādas'āha sacrifice. By the Yājñika Raghunātha, son of Rudra Bhaṭṭa.

Beginning. अथवा द्वादशाहस्याच्चावाकप्रयोग उच्यते । तस्य सर्वसंश्रितोमवत् । द्वादश
दीक्षा । द्वादशोपसदः । द्वादश सुत्याः । एवं षट्त्रिंशद्दो वा एष यद् द्वाद-
शाहः ।—इत्यादि ।

End. अरुद्रमाम ते वयमरुद्रमाम ते वयोदशोऽमावाये अग्निमिन्धतेत्यादि समान-
मुक्त्यम् । येषोपदेशोऽस्य राजाश्वौ सैनः । इति तृतीयः पर्वण्यः । समाप्तो
दधनीयानिरावः ।

Colophon. इति श्रीमद्याचितोपनामकवीरुद्रमहात्मजयाज्ञिकरघुनाथेन द्वादशाहस्याच्चा-
वाकप्रयोगो विरचितः ।

विषयः । द्वादशाहोपनातःसवनमाध्याह्निकसवनादिकर्मानुष्ठानविधिः ।

No. 703. आशौचकाण्डः ।

Substance, country paper, 10 × 5 inches. Folia, 36. Lines, 11 on a page. Extent, 1000 ślokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Generally correct.

A'sauchakāṇḍa. Rules regarding mourning among the different castes. This is a chapter of a great, but scarce, work on the Smṛiti,

called the *Dinakaradyota*. It was commenced by Divákara Bhaṭṭa, son of Rāmakrishna and grandson of Nārāyana, and completed by his son Vis'ves'vara *alias* Gágá Bhaṭṭa.

Beginning. सारं यच्छ्रुतिश्चिरसानुचरं यन्मनोवचसाम् ।

तत् कौश्या वचसां शिक्षापात्रं महो बन्धे ॥ १ ॥

मीमांसैकधुरन्धरः श्रुतिधरो न्यार्थेपि वागीश्वरः

साहित्यामृतसागरः सुजनतावलीरसालद्रुमः ।

यं निदग्मणिशेखरो दिनकरः प्राकृत विद्येश्वरं

तेनाशौचनिबन्धनो दिनकरोद्योतोधुना पूर्यते ॥ २ ॥

End. अथापद्य समाध्यचनिबन्धनन्ददधिनी ।

शिवश्चतुपतेर्भूयाश्चिबसुमणिदीपिका ॥

Colophon. इति श्रीमद्विद्वत्कुटुमाणिक्यमरीचिमञ्जरीपुञ्जविस्तरितपदद्वन्द्वारविन्दश्रीना-
रायणभट्टस्वरिख्यगुरामहोदयमहात्मजमहादिनकरतनयमामाभट्टापरनामकविश्वेश्व-
रभट्टपरिपूरिते दिनकरोद्योते अशौचकाण्डे द्रव्यप्रतिविचारः प्रोक्तोद्योतः
समाप्तः ।

विषयः । आशौचपदार्थनिरूपणं । वर्षाशौचातिशयान्ताशौचानुगमनाशौचादिविविधस्य-
ताशौचविषयकव्यवस्थाकथनं ।

No. 704. छन्दोगमन्त्रपाठः ।

Substance, country paper, 10 × 4 inches. Folia 12. Lines, 9 on a page. Extent, 300 ślokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Chhándoga-mantrapáṭha. A collection of the Sāma Vedic mantras required to be recited at the Vṛashotsarga ceremony.

Beginning. देव सवितः प्रभुर्ब्रह्म यज्ञ प्रभुव यज्ञपतिं भगव्य दिव्यो गन्धर्वः केतपूः केतं नः
पुनातु वाचस्पतिर्वाचं नः स्रदतु ॥ १ ॥—

End. माता रुद्राणां दुक्षिता वस्त्रवस्त्रनां रुद्रादित्यानाममृतस्य नाभिः ।

प्रण वोच चिकितुषे जनाय सामामनामनिदिति बधिष्ठ ॥ असूम्सृजत ।

Colophon. इति छन्दोगमन्त्रपाठः समाप्तः ।

विषयः । छन्दोगमन्त्रपाठः । अथ चतुर्दशखण्डाः सन्ति । तत्र ततोय-
खण्डो न मिलति ।

No. 705. वैयाकरणसिद्धान्तरत्नाकरः ।

Substance, country paper, $10 \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia, 99. Lines 11 on a page. Extent, 3275 ślokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Vaiyākaraṇa siddhānta ratnākara. A commentary on the grammar called the *Siddhānta Kaumudī*. By Rāmakrishṇa Bhaṭṭa. The MS. is incomplete, and contains only a portion of *Subānta* or declension.

Beginning. विश्वेशं सच्चिदानन्दं लक्ष्मिकान्तमजं विभुम् ।

प्रथम्याय मुनीन्द्रा पाणिन्यादींस्तथागुरुन् ॥ १ ॥

वेदशास्त्रार्थनिष्ठातं तार्तं तिरुमल्लभिधम् ।

शेषाशेषार्थसिद्धान्तकौमुदीमतिगङ्गाराम् ॥ २ ॥

आचिष्यासुर्विषयास्येहं रामल्लक्ष्मो यथागमम् ।

वैयाकरणसिद्धान्तरत्नाकरमिमं सुधीः ॥ ३ ॥

End.

(यतः खण्डितं, तच्छेषो लिख्यते,) अमुष्ये इत्यस्यां इशायां प्रहतायाः पदसञ्ज्ञाया लुप्तप्रकृतिके प्रत्यये एकदेशविकृतन्यायेन प्रहता चत्यभावादिति मङ्गद्वेषः ।

विषयः । सिद्धान्तकौमुदीयाख्या सुबन्तारम्भस्यादेमप्रत्यययोरिति सूत्रवपर्यन्ता ।

No. 706. पद्धतिसङ्ग्रहः ।

Substance, country paper, $9\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia, 108. Lines, 8 on a page. Extent, 1900 ślokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Paddhati-saṅgraha. A collection of manuals for the performance of Smṛiti rites. By Bhartrihari Yogindra.

Beginning. दिक्कालाद्यनवच्छिन्नानकचिन्मात्रमूर्तये ।

स्नानभूत्यैकमानाय नमः शान्ताय तेजसे ॥ १ ॥

बोधारो मत्वरपक्षाः प्रमविस्त्रयदूषिताः ।

अबोधोपदत्ताद्यान्वे जीर्णं मन्ये सुभाषितम् ॥ २ ॥ अत्रपद्धतिरच्यते ।

End. (यतः खण्डितं तच्छेषो लिख्यते) अस्मिन् संवत्सरे अस्माकं देशे तावद् वरधो(?) नास्ति । ग्रन्थादिकमधिकमधिकप्रकारेण ।

विषयः । अस्मिन् ग्रन्थे अज्ञ-विद्वत्-भौतार्थ-सुजन-धैर्य-शील-दैव-शृङ्गार-सन्तोष-सुविरक्त-वसन्ताद्यर्गु-वर्षा-वैराग्य-दृष्ट्या-याज्ञा-दैत्य-कालमहिमा-शीर्वादेयरलु-ति-संसार-चतुर्दशधर्म विप्रप्रशंसा-कविप्रशंसा-विद्याप्रशंसा-भाग्य-सञ्जन-दुर्ज-नान्वापदेश-सत्यकृतिविधिप्रभाव-याचक-लाघव-कुपुव-धनिक-दरिद्र-परोप-कार-दत्तवस्तु-देश-काल-सर्ग-नरक-लोभ-मीतिप्रभृतिविविधपदार्थवर्णनविषयकपद्यसङ्घट्टोद्देशि ।

No. 707. स्कन्दपुराणीयपातालखण्डः ।

Substance, country paper, $9\frac{1}{2} \times 4$ inches. Folia, 151. Lines, 9 on a page. Extent, 3000 s'lokas. Character, Nāgara. Date, S. 1799 Sk. 1664. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Verso. Generally correct.

Skandapurāṇīya Pātāla-khaṇḍa. This name is taken from the colophon of the MS., but it is evidently incorrect. According to the Nārada Purāṇa, the Skanda Purāṇa embraces seven khaṇḍas, viz., 1, Māhes'vara; 2, Vaishṇava; 3, Brahma; 4, Kās'ī; 5, Avanti; 6, Nāgara; and 7, Prabhāsa, and none of these includes the subjects treated of in this work. The Padma Purāṇa has a Pātāla-khaṇḍa, but it treats principally of the history of Rāma and of his ancestors, as given in the Raghuvamśa, and devotes a great portion of its space to a detailed description of Rāma's horse-sacrifice; whereas this work, although beginning with a eulogium on Rāma's house, notices Rāma but casually, and has nothing to say about his horse-sacrifice. What the correct name of the work is, I cannot ascertain. The contents of the Purāṇas given in the Nārada Purāṇa, do not shew that any part of the Purāṇas treats of the Dharmāranya Kshetra, the principal subject of the work under notice, and I am, therefore, driven to the conclusion that it is either spurious, or an episode of one of the Upapurāṇas, the contents of which are not on record. The MS. includes 32 chapters as follow: 1, Enquiry about the Dharmāranya tīrtha. 2, Origin of its name. 3, Yama performs a penance at the place. 4, Vardhanī, a heavenly courtesan, sent to disturb the penance, and its consequences. 5, Duties of the inhabitants

of Dharmāranya. 6, Srāddha to be performed at a well there. 7, Origin of Brahmā, and the creation of the universe by him. 8, Atreya, Vas'ishthā and other Gotras and Pravavas. 9, Story of a marriage between a banker of Dharmāranya with a Gandarva nymph. 10, Dedication of a temple to Dharmes'vara by Vishṇu to overcome a Rākshasa who infested Dharmāranya. 11, Assignment of the southern gate of the temple to the protection of Ganes'a. 12, The dedication of a temple to Vakulārka. 13, Penance by Hayagriva to beautify his equine face. 14, Story of Hayagriva. 15, Temple of A'nandā Devī. 16, Praise of Śrīmātrī Devī. 17, Story of Karnāṭa, a Daitya. 18, Praise of Indres'vara, and Jayantes'vara. 19, The sacred pools of Dharmāranya described. 20, Genealogy of Bhattārikā, Chhatrá, and Ambikā. 21, The celestial guards of Dharmāranya. 22, Investment of the place by Daityas. 23, Anecdotes of Rāma, and his pilgrimages. 25, Rāma requested by the Devī to repair the sacred temples of the place. 26, Land grants by Rāma recorded on copper plates. 27, Sacrifices performed by Rāma at the place. 28, Characteristics of the Kālī Yuga, and anecdotes of Kumārāpāla. 29, Resumption of lands granted to Brahmanas by Rāma, and Hanumana's imprecations on the subject. 30, The aforesaid resumed lands restored. 31, Disputes among the donees. 32, Account of the donees, and who they were in their former births; merit of hearing this Purāna.

Beginning. जयति रघुवंशनिलकः कौशल्याहृदयनन्दनो रामः ।

दशवदननिधनकारी दाशरथिः पुण्डरीकाक्षः ॥ १ ॥

धन्यायोध्या दशरथरूपः सा च मातापि धन्या

धन्यो वंशे रघुकुलमनो यव रामावतारः ।

धन्या काशी कविवरमुखे रामनामप्रपन्ना धन्यो

लोकः प्रतिदिनमसौ रामवर्त्तं शृणोति ॥ २ ॥

नेमिधेःनितिपदेवे ऋषयः शैलकादयः ।

मनं स्रगाय लोकाय महत्त्वममासत ॥ ३ ॥

एकदा खतमायानं दृष्ट्वा तं शैलकादयः ।

परं दर्पसमाविष्टाः पपुर्नैकचेतसा ॥ ४ ॥

चित्राः श्रोतुं कथासुच परिवव्रुस्तपस्विनः ।

अथ तेषूपविष्टेषु तपस्विषु सहास्रसु ॥ ५ ॥

निर्दिष्टमास्यं भजे विनयाञ्जोमहर्षिणिः ।

सुखामीनन्तस्तं च विद्यान्मसुपलब्धं च ॥ ६ ॥

अथाष्टमं च पयः कश्चित् प्राप्तावयन् कथाः ।

पुराणमखिलं तात पुरातेऽधीतवान् पिता ॥ ७ ॥

कश्चित् त्वमपि तत्सर्वमधीषे लौमहर्षणे ।

कथयस्व कथां सूत पुण्यां पापतिखदनीम् ॥ ८ ॥

End.

इदमाख्यानं सर्वं कथितं पाण्डुनन्दन ।

यच्छ्रुत्वा गोमहस्य फलं प्राप्नोति मानवः ॥

अपुत्रो लभते पुत्रान् निर्धनो धनवान् भवेत् ।

रोगी रोगात् प्रमुच्येत बन्धो मुच्येत बन्धनात् ॥

विद्यार्थी लभते विद्यामुत्तमां कर्मसाधनीन् ।

तीर्थयात्राफलं तस्य कोटिकन्याफलं भवेत् ॥ ८२ ॥

यः शृणोति नरो भक्ष्या नारी वाय उपोत्तम ।

निरयं नैव पश्येत् स एकोत्तरभूतैः सह ॥ ८३ ॥

शुभे देशे निवेश्याद्य चोत्तमस्त्रादिभिर्यथा ।

पुराणपुस्तकं राजन् प्रयतः शिष्टमुत्तमः ॥ ८४ ॥

अर्चयच्च यथान्यायं गन्धमास्तैः शयक् शयक् ।

समाप्तो ह्यप्यस्य वाचकस्यानुपजनम् ॥ ८५ ॥

दानादिभिर्यथान्यायं सम्पूर्णफलहेतवे ।

मुद्रिकाकुण्डले चैव ब्रह्मसूत्रं हिरण्यम् ॥ ८६ ॥

वस्त्राणि च विचित्राणि गन्धमास्त्यानुलेपनम् ।

देववत् पूजनं कृत्वा गाढदयावत्स्निनीम् ॥ ८७ ॥

Colophon. इति श्रीस्कन्दपुराणे पातालखण्डे धर्मारण्यं समाप्तम् ।

विषयः ।

अत्र द्वाविंशदध्यायाः सन्ति । तत्र १, अध्याये धर्मारण्यकथाकथनविषयको सूतनारदादिप्रसङ्गः, धर्मारण्यकथाप्रसङ्गोद्घाटनं च । २, धर्मारण्यस्य वर्णनं, तस्य माहात्म्यकथनं, धर्मारण्यनामार्थकथनं च । ३, धर्मारण्ये धर्मराजस्य तपश्चरणं, धर्मराजतपोभीतब्रह्मादिदेवकृता महादेवस्तुतिः, धर्मराजतपोविघ्नकरणाय इन्द्रकर्दकाप्सरःप्रेषणं, वीणाहस्ताया भूषिताया वर्द्धनोनाम्न्या अप्सरसो धर्मराजं प्रति गमनं, स्त्रीमाहात्म्यवर्णनादि च । ४, वर्द्धन्यप्सरस्य मन्वादेः, धर्मराजस्य पुनस्तपः, महादेवाद् धर्मस्य वरप्राप्तिः, धर्मकृतमहादेवस्तुतिः, धर्मारण्यमाहात्म्यादि च । ५, धर्मारण्यनिवाभिजनकर्तव्यम् । ६, धर्मवाण्यां यादस्य कर्तव्यता, युगधर्मकथनादि च । ७, ब्रह्मण उत्पत्तिः, तत्कृत-दृष्टिः । ८, विष्णुना सप्त देवतामन्वादेः, आचर्यवशिष्टकौशिकादिगोत्राणां

तत्प्रवरादीनाहोक्तिः । ८, विश्वावसुमन्त्रवकन्यानां धर्मोरण्यस्यवणिग्भिः सह
 विवाहः । १०, लोलजिह्वाचनानां रचसा धर्मोरण्ये उपद्रवे कृते देवप्रार्थितेन
 विष्णुना तप्यानिः कृता, अतस्तत्र सत्यमन्दिरे धर्मोत्तरसंस्थापनं कृतमिति
 वृत्तान्तोक्तिः । ११, सत्यमन्दिररक्षार्थं दक्षिणद्वारे श्वेत्प्रस्थापनं । १२, सत्य-
 मन्दिरपश्चिमे वज्रकुलार्कस्थापनं रथिकुण्डोत्तरादि च । १३, इत्यथोवदेवस्य
 इत्यमुषस्य रमणीयतासिद्ध्यर्थं धर्मोरण्ये तपस्वरणं, इत्यमुषोत्यतिवृत्तान्तादि-
 कथनञ्च । १४, इत्यथीवोपाख्यानं । १५, राजसादिभयनाशार्थमानन्दा-
 देवीस्थापनं । १६, श्रीमाद्यदेवीमाहात्म्यकथनादि । १७, कर्णाटकनामदैत्यो-
 पाख्यानं, देवीकलकदैत्यवधादि च । १८, इन्द्रेश्वरजयन्तोत्तरमहिमावर्णनादि ।
 १९, धर्मोरण्यस्यिवतीर्यधराचेवतीर्यवर्णनादि । २०, भद्रारिकाश्चाम्नि-
 कादिकुलदेवीनां मोक्षप्रवरकथनं । २१, धर्मोरण्यदिग्देवतास्थापनं ।
 २२, देवाद्युत्पत्ते, देवपराजयः, धर्मोरण्यस्यत्राक्षणादीनां पलायनं, धर्मा-
 रण्ये लोहाद्युरादिदैत्यप्रवेशकथनादि च । २३, रामचरित्रवर्णनं । २४, रामस्य
 तीर्थयात्रा, जन्मतीर्थस्नानफलकथनादि च । २५, धर्मोरण्यस्यदेवमन्दिरादि-
 जीर्णोद्धारकरणार्थं रामं प्रति देवोत्प्रेरणादि । २६, तावपवे धर्मशासनपत्र-
 लेखनादि । २७, धर्मोरण्ये रामकलकं दानयज्ञादिकरणं । २८, कलिधम्नेकथनं
 रामदत्तशङ्खचरणोत्पत्तेन कुमारपालेन राज्ञा सह विप्रसंभाषणं, त्रेतुवन्मे
 विप्रमसनं, तत्र हनूमदागमनं हनूमदुद्दिग्जभाषणादि च । २९, ब्राह्मणवृत्त-
 त्तद्वारायं हनुमत्कलकोपायादिकरणं । ३०, ब्राह्मणवृत्तिप्राप्तिः । ३१, रामदत्त-
 वृत्तिभोगिब्राह्मणानां परस्परविरोधोत्पत्तिकथनादि । ३२, तेषां दिजानां
 भूतवृत्तान्तकथनं एतदुपन्ययवशादिफलकथनञ्च ।

No. 708. कुण्डार्कमरोचिमाला ।

Substance, country paper, 10 X 4½ inches. Folia, 18. Lines, 10 on a page. Extent, 360 śloka. Character, Nāgra. Date, S. 1835. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, new. Prose and Verse. Generally correct.

Kuṇḍārka-marīchīmālā. A commentary on a metrical treatise on the construction of ten kinds of fire altars. The text is by S'āṅkara son of Nīlakaṇṭha, and the commentary by Raghuvīra, son of Viṭṭhala of the clan Kṛishṇātri.

Beginning. छव्याचिमोचोद्धवधूवसिन्धोः समुद्रतो विट्ठलपूर्णचन्द्रः ।

तस्याब्जजः श्रीरघुवीरमञ्जुः करोति कुण्डार्कमरीचिमालाम् ॥

अथ भगवान् श्रीमद्वीरलोककण्ठसुतो महेश्वरनामानुपपत्तिप्रधानं सुकरोपायस्य
कुण्डप्रकाशकं द्रव्यमाविष्कर्तुं प्रतिजानीते ।

भास्वनं नीलकण्ठं पितरमनुसरच्छकरो वन्ति कुण्डं

भू१द्वा१२३४५६७८९१०१११२ दशमतद्वयनामदशमोत्तरे स्यात् ।

दक्षः स्यादूर्ध्वभाजोः प्रपदगमखिनः पञ्चमोऽंशोऽङ्गुलं त-

त्विद्वांसस्तद्वर्जोऽंशो यव उरगलवस्तस्य यूकाष्टलोचा ॥ १ ॥

भास्वनं कीटभङ्गन्यायेन ध्यानवलाद्वास्तद्वावप्राप्तं कुण्डं दशविध साङ्गोपाङ्गमित्य-
र्थाद् ज्ञेयम् ।

End.

उपसंहरति । कामदोषमिति मन्त्रदलकुरोनेकण्डरिति (?) । दशविधकुण्ड-
प्रकृतिव्यासानामेकदक्षद्विद्विष्टादिमानभेदेन प्रत्येकं दशविधानां तथा दोषां
बाह्यनां मतसंज्ञानामित्यनेन प्रकारेण मितिप्रमाणम् । महेश्वरनामा श्रीमन्नी-
लकण्ठसुतः अथदत् उक्तवान् । न परैरवगाहिता सुदं कुण्डाक निखिलशङ्करी
हतिः । विहता रघुवीरदीचितैः कुतुकादेव न कामकाम्यया ॥

Colophon.

इति कुण्डार्कटीका समाप्ता ।

ॐ अये० धं गायत्रीपुरस्सरणहवनोपयोगिकुण्डमण्डपनिर्माणं कर्तुं गणेश-
कूर्मशेखरवसुधाविष्णुकर्मद्विजपूजनं भूयस्वदानानि करिष्ये । निर्विघ्नसिद्ध्यर्थं
गणपतिपूजनं सस्त्रिपुण्याश्वाचनं कर्हिष्ये । ततः गणपत्यादयः प्रीयन्तामिति
विशेषः । मन्त्रः,

आगच्छ सर्वकल्याणि ब्रह्मणे लोकधारिणि ।

उद्धृतासि वराहेण सशैलवनकानना ॥

मण्डपं कारयामस्य लङ्गुलं शुभलक्षणम् ।

गृह्णाणार्घ्यं मया दर्शनं प्रसन्ना शुभदा भव ॥ (इतः परं पाठो नास्ति ।)

विषयः ।

दशविधसंज्ञकनिर्माणप्रकारोक्तकस्य शङ्करभट्टकृतस्य कुण्डार्कनामग्रन्थस्य
व्याख्यानं ।

No. 709. उपाङ्गललितापूजनं, ललिताकल्पोक्तं ।

Substance, country paper, 7½ × 4½ inches. Folia, 26. Lines, 7 on a page. Extent, 300 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, new. Prose and Verse. Generally correct.

Upāṅgalalitā-pūjāna. Directions for the adoration of *Upāṅgalalitā*, a form of *Durgā*. Founded on the *Lalitākālpa*.

Beginning. अथोपाङ्गललितापूजनं । तत्रादौ प्रातःस्नानादिकं विधाय वनस्पतिं प्रार्थयेत् ।

आयुर्वलं यशोवर्चः प्रजापशुवस्तुनि च ।

ब्रह्म प्रजाश्च मेधाश्च तत्रो धेहि वनस्पते ॥ इति वनस्पतिप्रार्थना :—इत्यादि ।

End.

व्रतमेतत्तु यः कुर्वन्मुच्यते च नवान् भवेत् ।

विद्यावान् रोगनिर्मलः सुखी भोगी च जायते ॥ ८ ॥

सौभाग्यं लभते नित्यं स्त्रीकन्याव्रतमुत्तमं ।

विजयं पुष्टिमारोग्यं यशःशत्रुदपि काङ्क्षितम् ॥ १० ॥

तत्सर्वं समवाप्नोति महादेयाः प्रसादतः ।

इत्येतद् व्रतमाख्यानं मेतिहासं सप्तर्षयः ।

शृण्वन् पश्यन्तरो भक्त्या नित्यं सुखमवाप्नुवन् ॥ ११ ॥

Colophon. इति उपाङ्गललितापूजनं समाप्तम् ।

विषयः । उपाङ्गललिताया व्रताद्भूतपूजनस्य व्रतकथायाश्च कथनं ।

No. 710. सप्तपाकयज्ञशेषः ।

Substance, country paper, 10 × 4½ inches. Folia, 65. Lines, 10 on a page. Extent, 1600 ślokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, new. Prose. Generally correct.

Saptapākayajña-s'ēsha. This work is divided into four chapters or *Prasnas*, each comprising from 18 to 23 sections or *adhyañyas*. The sections are generally very short, and give very brief descriptions of matters, apparently, with a view to supply omissions in some original work. From the repeated use of the words *eamāha bhagavān Bodhāyana*, both at the ends of sections and in other parts, it would seem that the work is a supplement or *pariśiṣṭa* to the *Sūtras* of *Bodhāyana*, by a pupil of his. But looking to its contents, which are of a most miscellaneous character, including almost all the *Grihya* domestic rites, as also various acts and expiations on particular sacred days, rules regarding domestic economy, and adorations to different divinities, such as are nowhere mentioned in the *Grihya Sūtra* of *Bodhāyana*,

and do not form parts of Grihya rituals, and bearing in mind that the work is written in the Sūtra style, I am disposed to think that it is a *Samaya-chārika Dharma Sūtra*. Its name, as given above, is not the right one, as it has been obviously formed by putting together the two principal words of the first sentence *athātaḥ sapṭapākayajñān uktam, tats'esham vyākhyāsyāma*. The colophon gives no name, nor is there any at the beginning. Contents: arrangement of altars; making of altars; sand for altars; spreading of kūs'a grass on altars; articles required for the Sarvadarvi homa; presiding divinities of auspicious days; addresses to Brāhmaṇs on such days; piercing of the lobes of the ears on the 7th or 8th month after birth; duties on the day on which the natal constellation presides; certain Vedic mantras for the preservation of children; charity to beggars; rites for assuaging adverse supernatural influences on a house; ceremony for the welfare of elephants; coronation; ceremonial bathing for longevity; rites after conception; do. after birth; homa for getting children; duties on the 7th of the waxing moon in Māgha; adoption of children; investiture of Brāhmaṇs with the sacrificial thread; do. of Kshatriyas and Vaisyas; offering of rice to crows and to the fire; investiture for emasculated, deaf and dumb persons; worship of the Asvattha tree; establishing of a figure of Viṣṇu; daily worship of ditto; bathing of ditto; establishing of a figure of Rudra; daily worship of ditto; bathing, &c., of ditto; establishment of gods; adoration of the īṣṭa-devatā in effigy, or in water, worship through the Gāyatri; worship of Durgā; worship of Kālarātrī on certain specified days; worship of Śrī; worship of Sarasvatī; worship of Viṣṇu on certain specified months; worship of the Sun on Sundays; do. of Jyeshthā and Kanishthā Devīs; do. of Viṇāyaka; do. of gods on the day when the natal constellation is on the ascendant; expiatory rites meet when unfortunate accidents occur; do. on the birth of twins; do. for recovery from ill-health; duties on the full-moons of Āśvina and Kārtika; feeding of a thousand Brāhmaṇs to overcome disease, or attack of devils; addresses to Brāhmaṇs after feeding them; s'rāddha for one's ownself; expiation for death by accident; sacrifice of crows; minor balis; cremation and other funeral rites for one's ownself; offerings on the tenth day after death; rites with special prayers; use of water after calls of nature; washing of the face; Dars'a and Purnamāsa rites by persons who have not established the sacred

household fire; Agnihotra rite by persons having two wives; payment of debts to gods, men and manes; worship of Agni; duties of persons who have established the sacred household fire on the death of two wives; details of the mode of using fire borrowed from another; duties of Sannyāsis; funeral for Yatis; offering of dūṣṭa grass to Viṣṇu; Nādimukha Śrāddha; annual śrāddha; first anniversary śrāddha.

Beginning. ॐ अथातः सप्तपाकयज्ञानामुक्तं तच्छेषं व्याख्यास्यामः । पवित्रकरणं प्रोक्षण-
संस्कारप्रणीताप्रणयनं सूक्तसम्यार्जनमिति दर्शपूर्णमासवत्तूष्णीमयाग्निं परितोषं
द्विविधेनाग्निमावाहयत्यादि ।

End. अथैनमुपनिष्ठते ये समाना ये सज्जाना इति द्वाभ्यामुपस्थाथैकं वा पाव-
समौ पित्रभिः पितामहैः प्रपितामहैः सचैतत्ते तिलोदकं प्रदानमग्नौकरणमग्न-
प्रदाने यथायैमूचेदासेचनेन सपिण्डे व्याख्यातः । समाप्त्य चतुर्थः प्रश्नः ।
संवत्सरे सपिण्डीकरणं । एकादशे मासि संवत्सरे सपिण्डीकरणम् । अथैकोद्दिष्टेषु ।
अथातो नान्दीमुखं । अथातो कुतोऽङ्कुरार्पणविधिं (?) । अथातः सम्प्रवक्ष्यामि ।
अथातः कपिलसन्ध्यसविधिं । अथप आहिताग्निः (?) । अथ गृहस्थस्यो-
पासनं । अथातो लौकिकोपासनविधिं । अथ वै भवति जायमानो वै । अथ
यदि गृहस्थस्य द्वे भार्ये विन्देत । कथमु खल्वनादिमग्नेः (?) । अथ गृहस्थ-
स्यापासनपण्यसाजुज्जुः । अथ वै भवत्यापो वै । अथात आचमनविधिं ।
अथातः काम्यविधिं । प्रकृतानुष्ठतिधर्मोपभोगः (?) । अथातो गृहस्थं ।
आकृतानुष्ठति-हरणानुष्ठति-धर्मवर्त्तं । इतः खण्डितम् ।

विषयः । आसादनसामय्यादिकथनं । स्थण्डिलविधिः । सिकतादोषकथनं । परि-
स्तरणविधिः । सर्वदेवोद्देशसमाप्त्योक्तकथनादि । पुण्याद्देवताकथनं । पुण्याह-
वाचनं । सप्तमहाहमे वा नासि कर्णवेधविधिः । जन्मनक्षत्रे आगते कर्तव्य-
नक्षत्रोद्देशः । वेदभक्त्यविशेषैर्वाल्मीकस्य रक्षाकरणविधिः । महातिथ्यवलिर्कर्मो-
पहारादिकथनं । गृहशान्तिविधिः । गजशान्तिविशेषकथनं । राजाभिषेक
विधिः । मताभिषेकविधिः । गर्भाधानजातकर्मविधिः । प्रजार्थहोमः । साध-
शुक्लपुण्या कर्तव्यम् । दत्तकपुत्रविधिः । यज्ञोपवीतविधिः । राजन्यवैश्ययो-
रुपनयनविधिः । देवतार्चनवलिष्वेवदेवादिविधिः । षण्दशधिरसूक्तानामुप-
नयनसंस्कारप्रकारः । अथत्यपूजनविधिः । विष्णुप्रतिष्ठाविधिः । महापुरुषा-
भिषेक विष्णोरहरहःपरिचर्याविधिः । वेदोक्तमन्त्रविशेषैर्विष्णोः स्तूपनं ।
रुद्रप्रतिष्ठाविधिः । महादेवस्यहरहःपरिचर्याविधिः । रुद्रस्तूपनार्चनविधिः ।

विषयः । पुनः श्रद्धस्य स्तूपनविधिः । पुनः प्रतिष्ठाकल्पकथनादि । प्रतिमायां जले स्थले वापि खेददेवतापूजनस्यावश्यकर्तव्यतोक्तिः । पूर्वोक्तकतिपयविधुल्लेखादि । व्याहृतिजपस्य तदङ्गस्य दोमस्य च विधिः । मासि मासि कृतिकानक्षत्रदिन दुर्गापूजनविधिः । आदित्यवारेङ्कारकवारे वा चतुर्थ्यामष्टम्यां चतुर्दश्यां वा भरण्यां कृतिकायां वा कर्तव्यस्योपयुक्तिरुद्वाकास्तुराद्याद्याख्यदेवीपूजनविधिः । शुक्लपक्षस्यां पौर्णमास्यां वा श्रीपूजनविधिः । शुक्लचतुर्दश्यामुत्तराफल्गुनी-
नक्षत्रदिने वा पुष्यनक्षत्रदिने वा सरस्वतीपूजनविधिः । आपादकार्तिक-
फल्गुनशुक्लपक्षेषु द्वादश्यां विष्णुपूजनविधिः । रविवारे सूर्यपूजाविधिः । ज्येष्ठाकनिष्ठादेवीपूजनविधिः । मासि मासि चतुर्थ्यां शुक्लपक्षस्य पक्षस्यां शुभफलप्राप्त्यर्थं विनायकपूजनविधिः । जन्मनक्षत्रदिवसे स्वपत्न्युज्जयार्थं देवपूजनविधिः । अशुभकरघटनाविशेषशान्तिः । यमकजन्मशान्तिः । आ-
रोम्यकामादीष्टिविधिः । कार्तिक्यां पौर्णमास्यां वाचयुक्त्यां कर्तव्यष्टोत्तुर्गविधिः । आपूर्वमाणपक्षे पुण्ये नक्षत्रे जन्मनक्षत्रे ग्रहगृहीते व्याधिपक्षे वा सहस्रब्राह्मण-
भोजनादिविधिः । भोजनक्षुत्यविधिः । जीवच्छादविधिः । अपघातमरण-
कर्तव्यनारायणबलिविधिः । वायुबलिविधिः । पूर्वोक्तविषयोल्लेखादि । अनु-
ष्ठत्याद्याख्यवन्द्यादिविधिः । जीवतापि दहनप्रभृतिमपिष्ठीकरणान्तकर्मणः
कर्तव्यतोक्तिः । दशदिनेषु गृहबलिविधिः । उतानुष्ठुतिधर्मोपभोगविधिः ।
काम्यकर्मविधिः । विष्ठात्यागे शौचविधिः । आचमनविधिः । अनादिताग्नि-
दर्शपूर्णमासादिकथनं । गृहस्थोपास्यकर्मकथनं । अग्निहोत्रादिकर्मसु द्विभार्येण
कथनमुद्देशं, तदुक्तिः । अणवयमोचनप्रकारः । अयुःपासनाविच्छेदे कर्तव्यं ।
आदिताग्नेर्भार्येद्वयमरणे कर्तव्यं । लौकिकाग्निप्रवृत्तादिविधिः । कपिलसञ्ज्ञास-
विश्वविधिः । प्रसीतयतिसंस्कारविधिः । विष्णवे दूर्वायक्षुरार्पणादि-
विधिः । नान्दीमुखश्राद्धविधिः । श्वोदिष्टश्राद्धादिविधिः । सपिण्डीकरण-
विधिश्च ॥

No. 711. सूर्यादिपञ्चायतनप्रतिष्ठापद्धतिः ।

Substance, country paper, $8\frac{1}{2} \times 4$ inches. Folia, 40. Lines, 7 on a page. Extent, 470 śloka. Character, Nāgara. Date, Sm. 1866. Place of deposit, Government of India. Appearance, new ; the leaves quite fresh. Prose. Generally correct.

Sūryādipañchāyatanapratishṭhā Paddhati. Guide to the rituals for the installation of Sūrya, S'iva, Gaṇeś'a, Durgā and Vishṇu, in a temple or altar. By Divākara, son of Bhāradvāja Mahādeva.

Beginning. इहैके शैवाः सन्धपर उदिताः शक्तिपरमा-

स्तोऽन्ये शाक्तेयाः कतिचिदपरे वैष्णवतमाः ।

त एते मार्गणं प्रतिपरमुखेन स्तुत उत

प्रयान्ति त्वामेवाखिलसुपरितो वारिधिमिव ॥

दिवाकरेण विदुषा प्रणम्य तरणिं परं ।

तस्यते सर्वदेवानां प्रतिष्ठापनपद्धतिः ॥

End.

ततः स्थण्डिलार्पूर्वस्थानचतुर्षु उतश्रेष्ठ इत्या विश्वभुजे नमः, सर्वभुजे नमः, ब्राह्मभुजे नमः, परमात्मने नमः, इति चतुर्भिः प्रदक्षिणाः कृत्वा दण्डवत्प्रस-
स्कारश्च विधाय द्वादशब्राह्मणान् भोजयेदिति दिक् ।

उक्तमार्चं मया किञ्चिद् यद्युक्तं तन्महात्मभिः ।

अतो निरीक्षितयेयं प्रतिष्ठापनपद्धतिः ॥

Colophon. इति श्रीभारद्वाजमहादेवसूनुर्दिवाकरस्तुता सूर्यादिपञ्चायतनप्रतिष्ठापद्धतिः समाप्ता ।

विषयः । सूर्यमहादेवगणपतिदुर्गाविष्णादिदेवप्रतिष्ठापनप्रकारकथनं ।

No. 712. वृत्तरत्नाकरसेतुः ।

Substance, country paper, 10½ × 5½ inches. Folia, 30. Lines, 14 on a page. Extent, 900 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, the leaves nearly new. Prose. Generally correct.

Vṛitta-ratnākaraśetu. A commentary on the Vṛitta-ratnākara, a short treatise or versification. By Haribhāshkara, son of Āpōji Bhaṭṭa, grandson of Hari Bhaṭṭa, and great grandson of Purusottama Bhaṭṭa. The work was compiled at Benares in the Samvat year 1733. The Vṛittaratnākara has been printed several times in Calcutta.

Beginning. टो । प्रस्फुरन्मधुपचुम्बितपद्मापङ्कजातजनिपङ्कजनोयम् ।

वधते किल जडापि च यस्मात्पादुकां तद्विचि(?) धाम नमामः ॥

श्रीगुरुन् पितरौ चापि नत्वा भास्करशर्मणा ।

हत्तरत्नाकरे सेतुर्यथामिति विरच्यत ॥

यन्वारम्भे यमार्थमपि कृत्य प्रवर्तने तत्प्रयोजनमिति गौतमसूत्रोक्तः, सप्रयोजनं शिवप्रणामरूपं सकलं निर्विघ्नयन्त्यस्य सम्बन्धप्रयोजने श्लोकत्रयेणाह । सुख-
सन्तानेति ॥

End. टी० । अथ केसरपुरीकृतवासादग्निहोत्रिकुलनीरधिचन्द्रान् ।

पुण्यपूर्वपुण्योत्तमभद्रादुद्भूत सुकृतो हरिभट्टः ॥ १ ॥

वेदवाक्यनिचयावचयेन प्रोक्षितो विधिरिवेश्च बुधैवैः ।

लोकगीतविमलायतकीर्तिः सोऽपि सज्जनमणिर्जयति स्म ॥ २ ॥

तस्मादुद्भूतकीर्तिः कृतसुकृतभरान्कृतवक्तुः स्वतन्त्रः

साधूनामधमणो मददलनविधौ मानवानां शरणः ।

काशीक्षेत्राधिवासी हृतकठिनमहत्त्वबुधैर्गुदशः

कीमानापाजिभट्टः सुरयजनरतः गृहधीराविरासीत् ॥ २ ॥

सेतुसूक्तनयेन शैवमगरे सदुत्तरत्नाकरे

नेतुं भास्करशर्मणा विरचितः पारं बुधानां ग्रन्थः ।

तेनार्थं समुरेन्द्रनिकरव्यालोलमौलिस्रव-
ल-
वच्छब्दमरीचिरञ्जितपदो देवो रविः प्रीयताम् ॥ ३ ॥

तरीतुमचिरीकरं यदिह हत्तरत्नाकरं

महासुमनसामर्थं मननहेतुसेतुं जडः ।

हरेरिव महोदधौ कपिनिबद्धसेतौ स्फुर-

द्रयन्तु सहिमा गुरोकरयोः समुज्जृम्भते ॥ ५ ॥

अलिवह्निश्चयभूमितवर्षे सदसन्नसमये सधुगुह्ये ।

आगतः प्रतिपदीच समाग्निं सेतुरेष बुधसङ्गमुदेसु ॥ ६ ॥

Colophon. इति श्रीमदग्निहोत्रिकुलतिलकावसानश्रीमदापाजिभट्टस्वरिखनुपराभिधान-

हरिभास्करविरचितो हत्तरत्नाकरसेतुः समाप्तिमगन्तु ॥

विषयः । हत्तरत्नाकरव्याख्यानं ।

No. 713. रत्नदीपकम् ।

Substance, country paper, 12½ × 5 inches. Folia, 25. Lines, 9 on a page. Extent, 450 s'lokas. Character, Nāgara. Date Sm. 1861. Place of deposit, Calcutta Asiatic Society. Appearance, new. Verse. Incorrect.

Ratnadipaka. Influences of the planets under particular circumstances on the destiny of man. By Gaṇapati, disciple of Gopāla.

Beginning. सिद्धिशीलगणपतिसारदाप्रसादाब्जयो मङ्गलाभ्युदयश्च ।

प्रथम्य सारदां देवीं गणेशं शिवनन्दनं ।

ब्रह्मविष्णुमहेशाख्यं वक्ष्येऽहं जन्मजं फलम् ॥

विलोक्य नानासुखीनां मतानि सर्वार्थैर्दं जन्मफलं प्रकाशं ।

नत्वा गुरोः पादयुग्मं मातुः करोमि रम्यं किलरत्नदीपं ॥

श्रीनारायकवानवंशविभवः श्रीरामसेवारतः

श्रीतत्त्वार्त्तमिश्रेश्वरमनिरतो विद्यादयावारिधिः ।

बुद्ध्या वै जितचन्द्रजोतयश्चो(१) विशाजितो वाक्प्रतिः

कान्त्या वै जितचन्द्रमा भुवि तले गोपालनामा गुरुः ॥ १ ॥

तस्य प्रसादात् खलु रत्नदीपं वक्ति द्विजोऽयं किल नार्मदेयः ।

देवद्विजानां परिदासभूतः सौम्यात्मबुद्धिर्द्विजदेवभक्तः ॥ ४ ॥

अथ प्रवक्ष्याम्यथ वर्णभावमयं(२) स्वभावं खलु उच्यनीचं ।

खर्यादिकानां सद्यु वा कठोरं तेनैव भावेन नरो हि योग्यः ॥ ५ ॥

End.

एतस्यादपमृच्छिते खलुखगैः संसेवितया परं

दृष्टं वै खलु मानभोपरिगतो जानोयवा पङ्क्तुः ।

खलो वा विकलोवलम्बधरणो कृष्णोऽथ वाष्मियुतो (३)

खलोऽथ ह्रस्वलिर्वर्जितो भवति वा वक्रोऽथ पादोऽथवा ॥ ८ ॥

Colophon. इति श्रीगणपतिहृतेरत्नदीपके प्रथमस्तु सिद्धिरस्तु (१) ।

विषयः ।

१. अर्थाय, मङ्गलाचरणप्रत्यक्षरचनाप्रतिज्ञादि । २. तत्त्वादिभावस्मिन्नरवि-
फलं । ३. तत्त्वादिभावस्मिन्नचन्द्रफलं । ४. तत्त्वादिभावस्मिन्नभौतफलं । ५.
तत्त्वादिभावस्मिन्नबुधफलं । ६. तत्त्वादिभावस्मिन्नगुरुफलं । ७. तत्त्वादिभावस्मिन्नशुक्र-
फलं । ८. तत्त्वादिभावस्मिन्ननिफलं । ९. तत्त्वादिभावस्मिन्नराक्षफलं । १०. रवि-
चन्द्ररविभौतादिद्विपद्ययोगफलं । ११. खर्याचन्द्रभौतादिविपद्ययोगफलं । १२.
चतुर्युधयोगफलं । १३. राजयोगकथनं । १४. लाभदयोगकथनं । १५.
सुखदयोगकथनं । १६. दारिद्र्ययोगकथनं । १७. रोगदयोगकथनं । १८.
क्षौरयोगकथनं । १९. पापयोगकथनं । २०. २१. जातिभंशयोगतल्लक्षणकथ-
नं । २२. काणयोगकथनं । २३. कुष्ठयोगकथनं च ।

No. 714. सत्योपाख्यानम् ।

Substance, country paper, 13 × 5 inches. Folia, 79. Lines, 7 on a page. Extent, 1185 ślokaś. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, modern. Verse. Generally correct.

Satyopākhyāna. The MS. examined is incomplete, and embraces only a portion of the work (chapters 50 to 79), which has the distinctive title of *Rāmarahasya khaṇḍa*. Apparently the work is a compilation from one of the Purāṇas. The contents of the fragment examined are as follow : L. A musical entertainment in Vaikuṇṭha, laws of dancing, origin of the names of Rāma, Kṛishṇa, &c. LI. Birth and early life of S'itā, preparations for her marriage. LII. Festal hall of Janaka where many princes arrive in hopes of securing the hands of S'itā. LIII. Vis'vāmitra deputed to bring Rāma to the place. LIV. Rāma's arrival at the court of Janaka, LV. Janaka's hospitality to his guests. LVII. Rāma's breaking the monster bow. LVIII. Daśaratha's arrival at the court of Janaka. LIX. Reception given him. LXI. LX. Marriage of Rāma and Lakshmaṇa. Heavenly damsels pay their respects to the newly married couple. LXI. Rāma's return home. LXIII. His reception at Kos'ala. LXIV. Nārada's interview with Rāma, LXIV. Reception of S'itā. LXVI. A feast given to Vas'istha and other sages by S'itā. LXVII. Rāma's cruise on the Sarayu. LXVIII. He visits Pāvakasara, a sacred pool. A picnic there. LXIX. He is roused from his sleep. LXX. Sports with Guhaka. LXXI. A trip to the banks of the Manoramā River. LXXII. A visit to the temple of Vilvahari. LXXIII. A trip to the Ramayaka forest. LXXIV to LXXVIII. Rāma and S'itā's recreations. LXXIX. Description of Ayodhyā.

Beginning. श्रौतक उवाच । सुत सुत महाबुद्धे श्रीरामचरितं वद ।

यस्य श्रवणमात्रेण भवेन्मुक्तो न शंसयः ॥

उत्पन्ना च कथं सीता साचाञ्छयोः चित्तसन्तान् ।

कारणं वद मे विदन् रामेणोदाहिता पुनः ॥

End. रदन्तु चरितं रम्यं सीतारावयोः श्रमम् ।

शुभा व्याप्तान्मया तुभ्यं श्रौतकेदं प्रकीर्तितं ॥

धन्यं यमस्यमायुष्यं पुण्यं वंशविवर्द्धनं ।

सदैव शृङ्खलां लोके मङ्गलप्रदमुत्तमं ॥
 चतुर्वर्गप्रदं श्रेयश्छेष्टादृष्टां मुदकारकम् ।
 यच्चैतच्छृणुयाद्वापि वाचयेद्वा समाहितः ॥
 उभौ तौ सुखमेवेते व्यासवाक्यमिदं शुभं ।
 वाचकस्य यथाशक्ति पूजां कुर्यान्महात्मनाः ॥
 मङ्गलानि प्रजाभ्यन्तु स्वप्रेभ्यस्तु सदैव हि ।
 साधुगोविप्रभूमिभ्यः श्रीभो दिशतु मङ्गलम् ॥

Colophon. इति श्रीसत्योपाख्याने सूतशैलकर्मवादे रामचलचरित्रे एकोनाश्रीः—
 (इतः परं पाठो नास्ति।)

विषयः । ५० अध्याये, शैलकस्य सूतं प्रति श्रीरामचरित्रप्रश्नः, वैकुण्ठवर्णनं, मङ्गल-
 लक्ष्म्या अपमो वासुनिकाया अप्सरसो नर्तनं, नाट्यप्रसङ्गातिः, लक्ष्म्याः
 सकाशात् तस्या अप्सरसो वरप्राप्तिः, भुवि अयतरिष्माणानां रामलक्ष्मणादीनां
 नामनिर्देशश्च । ५१, जनकयज्ञशालातो जानक्युत्पत्तिविवरणं, द्रुतकोर्षि-
 माण्डव्यायुत्पत्तिविवरणं, जानक्या बाह्यलीलादिवर्णनं, सीताविवाहदाने चि-
 न्तायुक्तं जनकं प्रति स्वप्ने महादेवोपदेशः, सीतास्वयम्बरसभामिर्माणादि,
 तत्सभायां भूपादीनां समागमनं, सीतादर्शनजातभूषति-नानाशेषवर्णनञ्च ।
 ५२, धनुर्भङ्गार्थं गतानां भूसृजां वैमुल्लूकयनादि, रावणाय सीताप्रदान-
 विषये प्रहस्यस्य जनकेन कथोपकथनञ्च । ५३, सीतावैवाहिकोत्सवे रामस्या-
 नयनार्थं विश्वामित्रमुनेरयोध्यायां गमनादि, रामलक्ष्मणौ नीला विश्वामित्रस्य
 प्रत्यागमनादि, रामलक्ष्मणरूपलावणं दृष्ट्वा विश्वामित्रं प्रति पौरजनप्रश्नादि,
 वाङ्मकारूपवर्णनं, रामकलंकतद्वादि कथनञ्च । ५४, विश्वामित्रनिकटे जनक-
 दूतागमनादि, रामपादरजःस्पर्शदर्शनामोक्षः, सरामलक्षणेन क्षपिदहन्तेन
 मय्य विश्वामित्रस्य जनकालयगमनादि, परस्परं कुशलप्रश्नानन्तरं रामलक्ष्मणयो-
 रूपवेशादिवर्णनं, कस्यमौ कुमारावित्यादिजनकप्रश्नस्य विश्वामित्रकलंकेनर-
 दानादि च । ५५, रामादिषमागमे जनकस्य शिशुचारवाक्यादि । ५६,
 भोजनार्थं निमग्नितस्य सरामलक्ष्मणमुनिदहन्त्य विश्वामित्रस्य जनकमृदे
 गमनं, रामलक्ष्मणवेशभूषादिवर्णनञ्च । ५७, धनुर्भङ्गोत्सववर्णनादि । ५८,
 दशरथानयनार्थं दूतधेरणानन्तरं दशरथस्य जनकालये ससज्जमागमनादि ।
 ५९, दशरथानयनार्थं जनकस्य स्वपुराभिर्गमनम्, उभयसमागमे परस्परं
 यथाविहितशिशुचारकरणादि । ६०, रामलक्ष्मणादिविवाहोत्सववर्णनादि ।
 ६१, सीतापक्षितरामदर्शनार्थं तन्मन्त्रादीनामागमनादि, जौतुकदानादि च ।

६२, रामलक्ष्मणादिभिः सह दशरथस्य सूपुर आगमनं । ६३, रामाद्यागमने
 अयोध्यापुरवासिप्रभृतिजनसङ्गोत्सवकथनादि । ६४, इन्द्रप्रेषितनारदस्याप्सर-
 प्रभृतीनाञ्चायेध्यायामगमनं, रामस्य पुरतो नारदस्याप्सरसश्च नर्तनादिकथ-
 नञ्च । ६५, पुरस्त्रीणां सीतादर्शनार्थमागमनं, रामसीतारहस्यकथावर्णनञ्च ।
 ६६, जानकीकृतपाकेन वशिष्ठादिद्विजादीनां भोजनं । ६७, रामलक्ष्मणा-
 दीनां सपरिवाराणां धर्मैनिकादीनाञ्च सरस्यां नौकासु गमनादि । ६८, ततो
 रामस्य सैनिकादिसहितस्य पार्वतोसरोद्दर्शनार्थगमनादि, रामादीनां वन-
 विहारादिदृष्टान्तकथनं च । ६९, रामनिद्राभङ्गान्तर वनघमणादि । ७०,
 रामादीनां गृहेन सह वनविहारादिदृष्टान्तकथनादि । ७१, मनोरमा-
 नदीप्रदेशे रामादीनां गमनादि । ७२, रामादीनां विल्लहरिषधीषे गमना-
 दिदृष्टान्तकथनं । ७३, रामादीनां रमणकवनगमनादिदृष्टान्तकथनं । ७४,
 ७५, ७६, ७७, ७८, सीतारामयो रहस्यकेलिदृष्टान्तकथनं । ७९, अयोध्या-
 वर्णनादि ॥

No. 715. वेदान्तविज्ञाननौका ।

Substance, country yellow paper. Folia, 3. Lines, 2—9 on a page.
 Extent, 25 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit,
 Mánakara, Bardhamána, Bábu Hitalála Mis'ra. Appearance, new. Verse.
 Generally correct.

Vedánta-vijñána-nauká. The essence of the Vedánta in nine stan-
 zas. By Śaṅkara Āchārya.

Beginning. तपोयज्ञदानादिभिः श्रद्धबुद्धिर्विरक्तो ह्यपादौ पदे तुच्छबुद्ध्या ।
 परित्यज्य सर्वं यदाप्नोति तत्त्वं परं ब्रह्म नित्यं तदेवाहमस्मि ॥ १ ॥
 दयालुं गुहं ब्रह्मनिष्ठं प्रशान्तं समाराध्य भक्त्या विचार्यैश्वर्यरूपं ।
 यदाप्नोति तत्त्वं निदिधास्य विद्वान् परं ब्रह्म नित्यं तदेवाहमस्मि ॥ २ ॥
 दयानन्दरूपं प्रकाशरूपं निरक्षप्रपञ्चं परिच्छेदशून्यं ।
 अहं ब्रह्मविद्यैकगम्यं तुरीयं परं ब्रह्म नित्यं तदेवाहमस्मि ॥ ३ ॥

End. स्वरूपानुसन्धानरूपां क्षुतिं यः पठेदादराद् भक्तिभावात्प्रबुधः ।
 श्रुणोतीह वा नित्यशुभयुक्तचित्तो भवेद् विष्णुरचैव वेदप्रमाणात् ॥ ८ ॥

Colophon. इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्यश्रीमच्छङ्कराचार्यविरचितं वेदान्तविज्ञान-
 नौकाख्यं प्रकरणं सम्पूर्णम् ॥

विषयः । ब्रह्मतत्त्वविषयकाः श्लोका एव ॥

No. 716. लघुशब्देन्दुशेखरं ।

Substance, country paper, $9\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia, 475. Lines, 10 on a page. Extent, 11520 ślokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Laghuśabdendu-śekhara. A commentary on the *Siddhānta Kaumudī* of Bhaṭṭojī Dikshita. By Nāges'a, son of Ś'iva Bhaṭṭa and Satī Devī. The MS. is incomplete.

Beginning. पातञ्जले महाभाष्ये कृतभूरिपरिचयः ।

शिवभट्टयुतो धीमान् सतीदेवाङ्गु गर्भजः ॥

याचकानां कल्पतरोररिकक्षताशनान् ।

इह हवेरपुराधीशाद्रामतो लब्धजोविकः ॥

नत्वा फणोर्ध्वं नागैर्मस्तनुतोऽर्थप्रकाशकः ।

मनोरमोमार्ददेवं लघुशब्देन्दुशेखरम् ॥

End. खण्डितत्वान् शेषवार्थं नास्ति ।

विषयः । मिथ्यातत्त्वकौमुदीस्थानां सत्त्वादिहृदन्तपर्यन्तानां प्रकरणानां व्याख्यानं । अत्र प्रायशस्तत्तत्प्रकरणानां व्याख्यानं न सम्पूर्णं, पञ्चाण्यपि नैकतः क्रमशः संलग्नानि ।

No. 717. पद्यत्रयीव्याख्यानं, मटीकम् ।

Substance, country paper, $12\frac{1}{2} \times 5$ inches. Folia, 38. Lines, 14 on a page. Extent, 1400 ślokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, new. Prose and verse. Correct.

Padyatrayavyākhyāna. A dissertation in verse on the first three stanzas of the *Bhāgavata Purāna*, designed to establish the divinity of Kṛishṇa and the preeminence of the Bhakti doctrine. By Sadānanda. Attached to the text is a prose commentary by an unknown author.

Beginning. (टीका०) सकलरूपनिर्वासं सर्वभौन्दैर्दम्यारं नधुरमधुरमूर्ध्नि सर्वदा प्रेममयम् ।

रतिमतिमतिशालिनीजीवयाशक्तिमेवं ब्रजपतिपुतमेकं कृष्णमेव त्रयेदम् ॥

कीमद्भागवताद्यपद्यत्रयी व्याख्यातुकामो नमस्कृतमाचरति ।

(मू०) नत्वा श्रीमाधवं भक्त्या सुखबोधाय सद्गुणाम् ।

श्रीमद्भागवते पद्यत्रयव्याख्यानं करोम्यहम् ॥

End.

(टीका०) पुमर्थे इति तत्प्रवृत्तिचये न शृङ्खल्यतितयमिति अभिप्रायः ।

कृतं पद्यत्रयव्याख्यानं भगवति समर्पयति श्रीमदिति विभिः ।

इति श्रीमद्भक्तिकुन्दपदारविन्दरसाभिलाषिसदानन्दविरचितं पद्यत्रयीव्याख्यानं समाप्तिमगमत् ।

(मू०) श्रीमद्भागवतं पुराणमतुलं तस्याद्यपद्यत्रयं

सारांशो निखिलोऽत्र सूचित इतः काण्डत्रये सम्मतः ।

व्याख्यानं तत एतदेव विमलैः पद्यैरदारचनै-

Colophon. रतेनैव हरिः कृपानिघिरसौ ग्रीणातु सद्गतिदः ॥ ४५ ॥

विषयः । जन्माद्यस्तेत्यादीनां भागवताद्यपद्यत्रयाणां पदैर्वाख्यानम् ।

No. 718 आत्मषट्कभाष्यटीका, वा ऐतरेयभाष्यटीका ।

Substance, country paper, 10 × 4½ inches. Folia, 57. Lines, 11 on a page. Extent, 1200 s'lokas. Character, Nágara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, old. Prose. Correct.

Ātmashatka-bhāṣhya Tīkā. A gloss on S'aṅkara's commentary on the Aitareya Upanishad. By Abhinava-narāyaṇendra.

Beginning. ॐ आत्मा वा इदमित्यादिना केवलात्मविद्यारभस्यावसरं वक्तुं हतं कीर्तयति ।
परिसमाप्तमिति । इत्यादि ।

End. अस्तु वक्तारमित्यभ्यासोऽध्यायपरिसमाप्त्यर्थो द्वितीयारम्भकपरिसमाप्त्यर्थश्च ।
हरिः ॐ ।

Colophon. इति श्रीमदभिनवनारायणेन्द्रविरचितात्मषट्कभाष्यटीका समाप्ता ।

विषयः । ऐतरेयभाष्यतत्तत्सुल्लार्षविवरणम् ॥

No. 719. तन्त्ररत्नम् ।

Substance, country paper, 10½ × 4½ inches. Folia, 622. Lines, 11 on a page. Extent, 18,650 s'lokas. Character, Nágara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Tantra-ratna alias Tūp Tīkā. A commentary on the Mīmāṃsā Sūtras of Jaimini. By Pārtha sārathi Miśra. The MS. is imperfect, and contains only Chapters IV, V, VI, VII, IX and X of the work. This work, in common with four others, bears the generic name of *Vārtika*. Hall's *Contributions*, 170-180.

Beginning. (चतुर्थोऽध्यायस्य प्रथमपत्रं चास्ति, द्वितीयपत्रस्यादौ लिखितं, यथा—)

र्थ इति वेदितव्यं । पदार्थे इत्येवमादिष्वप्येवं बोध्यमित्यादि ।

End. (दशमाध्यायस्य शेषवाक्यं, यथा—)

श्रूयते यस्तस्मै कालः योगमेतस्य कर्मणः ।

स च तत्रापि नापेते यवाग्नेयोऽस्ति केवलः ॥

तस्मान् तत्राप्यग्नेयुष्णाद्वाधो नोपागमकर्मणः ॥

Colophon. इति श्रीपार्ष्णसारथिमिश्रविरचिते तन्त्ररत्ने दशमाध्यायस्याष्टमः पादः ।

समाप्ते दशमः ।

विषयः । जैमिनीयमीमांसासूत्रार्थविवरणं । मूलसूत्रद्वये १२ अध्यायाः सन्ति । तत्र प्रत्यध्यायविषयस्तु न्यायमाला १५ सूचीपत्रे उक्तः । अथ तन्त्ररत्नस्य ४, ५, ६, ७, ८, १० एते अध्यायाः वर्तन्ते, अन्ये १, २, ३, ९, ११, १२ एते अध्याया न सन्ति । (अतः सङ्कितं) ।

No. 720. शारीरकन्यायरक्षामणिः ।

Substance, country paper, 10 × 5 inches. Folia, 132. Lines, 12—13 on a page. Extent, 2500 ślokaś. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Generally correct.

S'ārīraka-nyāya-rakṣhaṇaṇi. A gloss on the commentary of S'aṅkara Āchārya, on the Vedānta aphorisms of Vyāsa. By Apya Dikṣita. The MS. is incomplete, containing only the second and the fourth chapters. Hall's *Contributions*, p. 90.

Beginning. (चतुष्पादावच्छिन्नेऽयं ग्रन्थः, तत्रास्माभिरस्य द्वितीय-चतुर्थपादौ प्राप्ते, तत्र द्वितीयस्यायन्तवाक्यानि) प्रथमे पादे सष्टं ब्रह्मलिङ्गानि वाक्यानि निर्णीतानि, अथास्य ब्रह्मलिङ्गानि वाक्यानि निर्णेतुं पादान्तरारम्भः । इदञ्च तत्र तत्र सुदीकरिष्यते इत्यादि ।

(चतुर्थस्यादिवाक्यादि*) । आनुमानिकमथैकेषामिति चेन्न शरीररूपविन्यस-
मृद्योतेर्दर्शयति च, इत्यादि ।

End. आदेममात्रत्वायवगेनोपासकमूर्धादिदूषणं हतत्वप्रतीतेर्वैदिवर्हिगार्हपत्यादिकल्प-
नप्रतिनिरुद्धत्वाच्चास्पृष्टता ।

Colophon. इति श्रीमद्भारद्वाजकुलजलधिकौस्तुभ-श्रीमद्देवविद्याचार्य-श्रीविश्वजिष्णोरङ्ग-
राजाध्वरिवरस्त्रुनो रपिदीक्षितस्य कृतौ शरीरकन्यावरचामणौ प्रथमाध्यायस्य
द्वितीयः पादः ।

तस्मात्स्वित्तं ब्रह्मजगते निमित्तमुपादानञ्चेति युक्तं ब्रह्मण उपलक्षणम् ।
इति न्यावरचामणौ चतुर्थः पादः ।

विषयः । द्वितीये ब्रह्मणो जन्कारणत्वं तदाक्षितं सर्वज्ञत्वं सर्वात्मत्वं व्यापित्वं नित्यत्व-
मित्येवमादिधर्मात्मकानां स्पष्टब्रह्मलक्षणवाक्यानां निर्णयः ।
चतुर्थे, ब्रह्मपाद्यान्यत्रतिपादकवेदान्तवाक्योत्तरमङ्गानिरासपूर्वकप्रसाधितस-
मन्वयदृष्टीकरणम् ।

No. 721. कठवल्लीभाष्यविवरणं ।

Substance, country paper, 11 × 4½ inches. Folia, 34. Lines,
16 on a page. Extent, 1500 s'lokas. Character, Nāgara. Date ?
Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, old. Prose.
Correct.

Kathavallībhāṣya-vivaraṇa. A gloss on the commentary of Ś'aṅ-
kara Achārya, on the Kātha Upanishad. By Gopāla Yogī.

Beginning. ब्रह्मादयं परानन्दं धर्मादीनामगोचरं ।

कार्यकारणनिर्मुक्तं शिवं परमुपास्यते ॥
नत्वा देवमुसाजानिं स्मृत्वा गुरुपदाम्बुजम् ।
ध्यात्वा शैरीमहं कुर्वे कठभाष्यविवेचनम् ॥

End. ॐ शब्देऽऽमङ्गलप्रयोजनः छन्दोपनिषदर्थकारकः । इतिशब्देऽऽ भाष्यसमाप्ति-
द्योतनप्रयोजन इति बोध्यम् ।

कठवल्लीभाष्यटीका छता गोपालयोगिना ।

अनया प्रीयतां देवो दक्षिणामुखः शिवः ॥

Colophon. इति कठवल्लीभाष्यविवरणेऽन्तिमा वल्ली समाप्ता ।

विषयः । षट्कठवल्लीभाष्यतन्त्रस्त्रुलविशेषार्थव्याख्यानम् ।

No. 722. सुकृत्यप्रकाशः ।

Substance, country paper, 11 X 4½ inches. Folia, 48. Lines, 11 on a page. Extent, 1200 s'lokas. Character, Nágara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, fresh. Prose and verse. Generally correct.

Sukṛitya-prakāś'a alias *Kṛitya-prakāś'a*. A Smṛiti compilation. By Jvālānātha Miś'ra. Contents : I. *Achāra*, or the daily duties of washing the face, bathing, morning, noon and evening prayers, charity, sacrifices. II. *As'aucha*, or impurities resulting from death, birth, &c., among different castes and orders. III. *Srāddha*, or offerings to the manes. IV. *Asatpratigraha*, or receipt of gifts from persons not religiously qualified to make them. The work in its complete form probably includes several other chapters.

Beginning. वन्देऽहं षट्पङ्कजं रमभरं नित्यं विभुं श्रीपदं

विष्णुसप्तोपनिषत् विभो देवाय पूजाय नमः ।

जुष्टं विद्वदुपासकैः प्रतिदिनं सत्तिक्रमान्वेषिभि-

सुदृशेत्तकलं मनोभिलषितं पूर्णं फलं दास्यति ॥ इत्यादि ।

End.

सप्रे केवलज्ञानिप्रे सपिनि हि स्यं यान्ति जातं सता

तस्मै सर्वसुखाक्षिणे नम इति कुर्वे सुकृत्यार्पणम् ।

Colophon. इति ज्वालानाथमित्रकृतधर्मशास्त्रे सुकृत्यप्रकाशे अक्षतप्रतिग्रहप्रकरणम् ।

विषयः ।

१, आचारप्रकरणे आचारनिर्णयः, तत्प्रसंगा । दम्भधान-स्नानमन्त्रादि-
तर्पण-वृत्तिकर्मानिष्ठपूजाभोजन-दारशमन्नादिव्यवस्था च । २, अग्नौचक्रप्रकरणे,
सर्ववर्षिककृतशौचनिर्णयः । ३, साष्टप्रकरणे, नानाविधआल्लक्षणविधि-
नियमादिकथनं । ४, अमृतप्रतिग्रहप्रकरणे, सूतककृतकप्रहणादौ प्रतिग्रह-
निषेधः ।

No. 723. सङ्कीर्णनिवासाभिधानं ।

Substance, country paper, $10\frac{3}{4} \times 4\frac{1}{4}$ inches. Folia, 26. Lines, 8 on a page. Extent, 650 s/lokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, old. Verso. Correct.

Lakṣminīrāsabhidhāna. A Sanskrit vocabulary, in verse, of words formed with the Unādi affixes. By Sivarāma, son of Kṛṣṇarāma, and grandson of Trilokachandra. The first seven folia of the MS. are wanting.

Beginning. (प्रथमतः सप्तपदाणि न सन्ति) ।

End. काव्यानि पञ्च नुतयो युगसन्निताश्च टीकास्तयोदश तथैव उणादिकोषः ।
 भूपालभूषणसद्यो रमरत्नहारो विद्याविलास इत्यपूर्वफलान्तिरव्ये ॥ २१ ॥
 ग्रन्थान्मया विरचितान् परिशीलयन् शीलान्विताः सुमनसो मनसो मुदे मे ।
 यद्विद्वद्भिराश्रितमनन्तराद्या समेतं जाम्बूनदं भवति मूल्यविशेषलभ्यं ॥ २२ ॥
 परित्यजो वाक्ये काव्यादावपि यः कृतः ।
 दिग्भिर्दुर्गता तस्य शिवरामेण चन्दुदे ॥ २३ ॥
 लक्ष्मीःकीर्तिरसा मध्ये (?) शिवरामप्रसादतः ।
 कुवतां वसतिं शक्रतुल्यभूपालपालिते ॥ २४ ॥
 शिवरामकृतौ कोष उणादनैकमकुटुम्बः ।
 लक्ष्मीनिवासि सम्पूर्णः पादोऽथ पद्यमोभवत् ॥

Colophon. इति श्रीमन्निपाथुपनामकविलोकचन्द्रान्नकृतशिवरामकृतौ लक्ष्मीनिवासाभिधाने
 उणादिप्रत्ययान्तशककोषे पद्यमः पादः ।

विषयः । उणादिप्रत्ययान्तशब्दानां पद्यभिः पादैर्नामलिङ्गाद्यनुशासनम् ।

No. 724. माधवानलकथा ।

Substance, country paper, 7½ × 3½ inches. Folia, 20. Lines, 8—9 on a page. Extent, 323 s'lokas. Character, Nāgara. Date, S. 1587. Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Mādhavānala-kathā. The amours of Madhāvānala, and Kāma-kandalā, a tale. The lovers are said to have resided at Pushpavati, in the neighbourhood of the palace of King Govinda Chandra. Fol. 3rd, 4th, 7th and 12th wanting.

Beginning. प्रणम्य परया भक्त्या जंभयानां सरस्वतीम् ।

तस्याः प्रसादमावाच्य करिष्यामि कथामिमाम् ॥

End. राजा सर्वथा जातः । उक्तञ्च ।

विजेतव्या लङ्का चरणतरणियो जलनिधिर्धियपक्षः

पौलस्त्यो रणभुवि सहायाश्च कपयः ॥

तथाप्येको रामः सकलमवधीद्राजमकुलं

क्रिया सिद्धिः सत्ते वसति सङ्गतां मोक्षकरणे ॥

ततो राजा माधवानलश्च कामकन्दला जाता ॥ ७ ॥

Colophon. इति माधवानलकथा समाप्ता ।

विषयः । पुण्यावतीनगरीश्वरस्य गोविन्दचन्द्रस्य राज्ञोऽष्टवर्तिनो माधवानलस्य ब्राह्मण-
वटोः कामकन्दलावेश्यायाश्च दत्तान्तविशेषकथनं । अथ द्वितीय-चतुर्थ-सप्तम-
द्वादशपद्याणि न सन्ति । अन्तः खण्डितम् ।

No. 725 मुण्डकभाष्यटिप्पणं ।

Substance, country paper, $10 \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia, 11. Lines, 13 on a page. Extent, 400 s'lokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Mundaka-bhāṣhya-ṭippaṇa. A gloss on S'ankara's commentary on the Mundaka Upanishad. Anonymous.

Beginning. यदचरं परं ब्रह्म विद्यामयमितीरितं ।

यस्मिन् ज्ञाते भवेज् ज्ञातं सर्वं तत्त्वामयमग्रयम् ॥

ब्रह्मोपनिषद्भौषनिषदाद्या अथर्वणवेदस्य यका उपनिषदः सन्ति । तासां शरीरके अन्यपयोगित्वेनाद्याविष्यामितत्वाददृश्यादिगुणको धर्मोक्तैरित्याद्य-
धिकरणोपयोगितया मुण्डकस्य द्याविष्यामितस्य प्रतीकमादत्ते, ब्रह्मा देवानां
इत्यादि ।

End. पन्वहारेण विद्यायाः प्रकृतत्वमग्नवान् न सर्वत्र ब्रह्मविद्याप्रदानमिति सूक्ष्म-
ब्राह्म, एतां ब्रह्मविद्यां वदेतेति ।

Colophon. इति मुण्डकभाष्यटिप्पणं ।

विषयः । मुण्डकभाष्यतन्त्रस्थलविशेषार्थविवरणं ।

No. 726. ग्रामापूजापद्धतिः ।

Substance, country paper, $9\frac{1}{2} \times 3\frac{1}{2}$ inches. Folia, 19. Lines, 6 on a page. Extent, 250 s'lokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Generally correct.

S'gāmāpūjā Paddhati. A manual for the worship of Dakṣiṇākālī. Anonymous.

- Beginning. अथ श्यामापूजापद्धतिः । पादौ प्रक्षाल्याचम्य मन्त्राचमनं कुर्यात् । तद्यथा,
 श्रीमिति चिर्जलं पीत्वा, इत्यादि ।
- End. ततो मूलमन्त्रेण पूर्णाहुतिं दत्त्वा मङ्गारमुद्रया स्नेहदेवतां हृदये समानीय
 चमस्तेति विष्टव्यं दक्षिणां दत्त्वाष्टिदावधारणं कुर्यात् ।
- Colophon. इति सङ्क्षेपहोमपद्धतिः ॥
- विषयः । दक्षिणकालिकापूजनाद्यङ्गीकृतविधिकथनं ।

No. 727. न्यायसारः ।

Substance, country paper, 10 × 3½ inches. Folia, 18. Lines, 9 on a page. Extent, 370 s'lokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Nyāya-sāra. An elementary treatise on the Nyāya. By Bhāsar-vajña. Dr. Hall notices a commentary on this work by Bhaṭṭa Rāghava, *Contributions*, 26.

- Beginning. प्रणम्य शम्भुं जगतः पतिं परं समस्ततत्कार्यविद्ं स्वभावतः ।
 शिशुप्रबोधाय सदाभिधास्यते प्रमाणतद्भेदतदन्यलक्षणम् ।
 भव्यगुणभवसाधनं प्रमाणम् । इत्यादि ।
- End. तत्त्वदमेतत् । नित्यमवैयर्थ्यमुक्तं न विशेषः । आत्यन्तिकी दुःखनिवृत्तिः पुरुषस्य
 मोक्ष इति ।
- Colophon. इति श्रीभारवर्ज्जविरचिते न्यायसारे हतोयः परिच्छेदः । समाप्तायं न्याय-
 सारः ॥
- विषयः । प्रमाणप्रयेयानुमानजात्यादिकतिपक्षपदार्थानां नैयायिकनयेन सङ्क्षिप्तलक्षण-
 कथनं ।

No. 728. नारायणप्रबोधोत्सवः वा प्रबोधोत्सवः ।

Substance, country paper, 9½ × 4½ inches. Folia, 8. Lines, 10 on a page. Extent, 200 s'lokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, old. Prose and verse. Generally correct.

Nārāyaṇa-prabodhotsava. Rules for the celebration of a feast on the 12th of the waxing moon in the month of Kārtika, that is on the day after the close of the *Chāturmāsya* fast, which commences on the 11th of the waxing moon in the month of Āshāḍha, and lasts for four months, terminating on the 11th of the waxing moon in Kārtika. The first day is called *S'ayana ekādas'ti* or the day on which Vishnu, according to the Purāṇas, falls asleep, and the last, *Uttāna ekādas'ti* or the day of his waking. This is evidently a Hindu adaptation of the Buddhist *Vassī*, which lasted for four months of the rainy season, during which the monks were permitted to reside in hermitages and cells, and to abstain from peregrination and begging. There is every reason to believe that the Buddhists copied it from the Vedic ceremony of *Chāturmāsya*, which lasted for four months, but not always during the rains. The most prominent features of the fast as now observed are continence, abstinence from certain rich articles of food, bedding, shaving and other luxuries, eating on the bare earth, and other privations; each devotee fixing his own course of observances. The feast which the MS. describes, is intended to mark the termination of the fast by rejoicing, like the *Rāmzān* of the Muhammadans, or the last day of the Lent among Roman Catholic Christians. Annexed to the work is a ritual for the celebration of the marriage of Nārāyaṇa with the Tulasī plant on the day preceding the feast. Anonymous.

Beginning. अथ कार्तिकशुक्लद्वादश्यां पारणाविचारस्तथा प्रबोधोत्सवस्य विचार्यते ।

कार्तिकशुक्लद्वादश्यां रेवतोयामरक्षितायां पारणं कार्यम् ।

End. चातुर्मास्यव्रतमनाग्निरप्यवेवेति केचित् । कार्तिकमासव्रतोद्यापनं चातुर्मास्य-
व्रतोद्यापनं च चतुर्दश्यां पूर्णिमायां वेत्यपरे ।

Colophon. इति श्रीनारायणप्रबोधोत्सवो व्रतनिवेदनं सङ्क्षेपतन्मूलमीविवाहप्रयोगस्य
समाप्तः ।

विषयः । हरिप्रबोधनाम्नीभूतकर्तव्यानुष्ठानकथनादि, तन्मूलमीविवाहप्रयोगकथनं च ।

No. 729. व्रतोद्यापनविधिः, शालग्रामदानविधिः ।

Substance, country paper, 11 × 5 inches. Folia, 45. Lines, 11 on a page. Extent, 1125 ślokas. Character, Nāgara. Date, S. 1890, SK. 1755. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose and verse. Generally correct.

Tratodyāpanavidhi. Rituals to be observed on the last or concluding day of certain prescribed penances, as also what are to be gone through on the occasion of giving away an ammonite stone (*s'ālagrāma*).

Beginning. अथ सङ्क्षेपतो व्रतार्काङ्गानि व्रतोद्यापनानि प्रयोगरीत्या उच्यन्ते । तच्चादौ सर्वतोभद्रकारिका ।

End. (छण्डितत्वात्परिमृशान्निरागवादिक् नास्ति) ।

विषयः । सर्वतोभद्रादिचक्रनिर्माणविधिः । सङ्कटचतुर्थीनामपञ्चमीजन्माष्टम्यादिविविध-
व्रतोद्यापनविधिः । ग्राह्यप्राप्त्यनविधिः । (इतः परं छण्डितं) ।

No. 730. आचारमयूखः ।

Substance, country paper, 11 × 12 inches. Folia, 80. Lines, 9 on a page. Extent, 1800 s'lokas. Character, Nāgara. Date, S. K. 1729. Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Āchāramayūkha. A compendium of diurnal religious duties which should be observed by all strict Hindus. By Nīlakaṇṭha Bhaṭṭa, son of S'aṅkara Bhaṭṭa. The author has treated of the whole circle of the Smṛiti, in separate compendia under the generic title of *Mayūkha* or the Mirror, and this is one of them.

Beginning. पादौ दिवाकरस्याहमवलम्बे मुहुर्मुहुः ।

यत्पादालम्बितं पद्मं पद्मारोहति सम्प्रति ॥

श्रुतीः स्मृतीर्वीक्ष्य पुराणजातं तत्तद्विविधं नपि सन्निवन्तान् ।

चिरन्तनाचारचयं च वधात्ययाङ्गिकं सम्प्रति नीलकण्ठः ॥

End. अनेन विधिना यस्तु शान्तिं कुर्वीत शक्तिः ।

तस्य वर्षशतायुष्यं भवत्येव न संशयः ॥ १४ ॥

Colophon. इति श्रीसीमांघापारावारपरीक्षधुरीणभट्टशङ्करखनोभट्टनीलकण्ठस्य कृता आ-
चारमयूखः समाप्तः ।

विषयः । शयनादुत्थाय प्रातःस्नानं दन्तधावनमलसूत्रत्यागस्नानसन्ध्यातर्पणपूजनवस्तिवैद्य-
देवादिदैनन्दिनाचारानुष्ठानयवस्थाकरणम् ।

No. 731. विद्यकर्मविश्वम् ।

Substance, English paper, $9\frac{1}{2} \times 7\frac{1}{2}$ inches : a 4to. volume. Folia, 63. Lines, 20 on a page. Extent, 1224 s'lokas. Character, Nágara. Date, 1872. A. D. Place of deposit, Calcutta, Bábu Rájendralála Mitra. Appearance, new. Verse. Incorrect, and corrupt.

Viśvakarmīya Śilpa. A treatise on the manual arts attributed to Viśvakarmá, the divine architect ; but apparently a compilation, as it is written in the Tántric style, having Ś'iva for its narrator. The MS. has been copied for me from an old Codex in the Library of the Rájá of Tanjore. There are in it many lacunae and several Tamil words which, I understand from Mr. Burnell, through whose kind aid I have got the copy, have crept in, owing to the circumstance of the original, in the Hala-kánádá character, having short notes interspersed in the Tamil language. This peculiarity characterises almost all the Ś'ilpa MSS. in the Tanjore Library. None of the MSS. examined by Mr. Burnell is perfect, or even tolerably correct. Contents : I. Origin of Viśvakarma ; derivation of the words *Takshaka* (carpenter) *ardhaki* (sculptor) &c. II. Height of man in different ages of the world ; wood and stone for the formation of images. III. Sacraments for sculptors and carpenters. IV. Halls for the consecration of Ś'iva and other gods. V. Proportions of images of the planets and lingams. VI. Formation of cars. VII. Consecration of cars. VIII. Forms of Bráhmī, Máhes'vari and other goddesses. IX. Sacrificial or Brahmanical thread. X. Sacrificial threads of gold, silver, and munja fibre ; the different sides where images of gods and goddesses are to be placed ; qualities of a kind of stone called *Hemas'ila* or "golden stone" to be found to the south of the Meru mountain. XI. Images of Indra, Máhes'vari, and other gods and goddesses. XII.—XIII. Crowns, crests and other head ornaments. XIV. Movable and fixed thrones for images ; crests and other ornaments for the head ; repairs of temples. XV. Proportions of doors of temples for lingams. XVI. Proportion, of doors for other temples. XVII. Temples for Vighnes'a. Most of these chapters appear imperfect and fragmentary, and the work is obviously incomplete.

Beginning. कैलाशशिखरे रत्ने नानारत्नसमाकुले ।

नानारत्नसमाकीर्णे नानाहस्तसमाकुले ॥

नानाप्सरोभिर्वसिते नानासुरगणाहत ।
 नानारथोभिराकीर्णे नानागन्धर्वमेविते ॥
 नानामुनिगणाकीर्णे नानापुण्यसमाकुले ।
 किन्नरोर्नारदेनापि सुख्ये तुमुदभिः सह ॥
 दिव्याङ्गनाभमागते सर्वदा देवसन्निधौ ।
 आकाशमङ्गमलिलैः शीतलैरुपशोभिते ॥
 अतिस्मृतिपुराणैरितिष्ठानैः सुविश्लैः (?) ।
 सूयसानैस्तु ऋषिभिः समन्दसनकादिभिः ॥
 + सयवसप्तद्वीपा च समुद्राश्च विनीयते (?) ।
 एतवान्नु समाकर्तुं समर्थस्तन्मनाः शिशवः (?) ॥
 इत्युक्तो देवदेवेशो भुवनाधिपतिः शिवः ।
 समीप्य विश्वकर्माणं तस्य मे सृजतीश्वरः (?) ॥ इत्यादि ।
 End. द्वारस्तम्भस्य दोषेण दशनवाटभागतः ।
 एवं भागशिरोत्सेधं द्वारस्तम्भस्य योजयेत् ॥

Colophon. शिवसमर्थं शिल्पग्रन्थः सम्पूर्णः ॥

विषयः । १, अध्याये विश्वकर्माण्यतिः, कर्मविशेषभेदेन व्यवहृततत्त्वकथनं आदिशब्दव्युत्प-
 त्तियः । २, सत्यादियुगजातनरोत्पत्ताप्रमाणं, यज्ञीयकाष्ठेन प्रक्षरेण, वा देव-
 प्रतिमानिर्माणे मानादि । ३, तत्त्वकस्य गर्भाधानादि संस्कारकथनं, गर्भात्यति-
 कथनादि च । ४, शिवलिंगादिप्रतिष्ठार्थं सभानिर्माणादि । ५, प्रहप्रतिमा-
 निर्माणप्रमाणं, लिङ्गपीठनिर्माणप्रमाणादि च । ६, रथनिर्माणविधेः कथनं ।
 ७, रथप्रतिष्ठाविधिः । ८, ब्राह्मोमाहेश्वर्यादीनां स्वरूपादिवर्णनादि । ९,
 यज्ञोपवीतलक्षणं । १०, सुवर्णरजतमौह्यादिनिर्मितयज्ञोपवीतकथनं, दिग्भे-
 देन देवस्थापनप्रकारादि, मेरुदक्षिणस्थितहेमशिलाकथनादि च । ११,
 लक्ष्मीशालोमाहेश्वर्यादिदेवीन्द्रादिदिकपालपदादिमूर्तिनिर्माणप्रकारः । १२,
 १३, मुकुटकिरीटजटासुकुटादिनिर्माणप्रकारादि । १४, स्थावरास्थावर-
 मिन्हासननिर्माणप्रकारादि । पुनर्विशेषेण किरीटललाटपट्टिकादिनिर्माण-
 प्रकारः । देवताया मन्दिरस्य च जीर्णोद्धारप्रकारः । १५, लिङ्गमूर्तिमन्दि-
 रद्वारादिकथनं । १६, प्रतिमामूर्तिमन्दिरद्वारादिकथनं । १७, विघ्नेश-
 मूर्तिमन्दिरादिनिर्माणादिविधिः ।

No. 732. सामयाचारिकसूत्रं ।

Substance, country paper, 11 X 4½ inches. Folia, 24. Lines, 11—12 on a page. Extent, 840 sTokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, old. Prose. Correct.

Sāmayaśāhrika Sūtra. This is a fragment of the Śrauta Sūtra of Āpastamba of which it forms, according to Mr. Burnell, chapters XXVI and XXVII. It treats of *Upanayana*, or the investiture of the sacrificial thread; *Brahmacharya*, or the study of the Vedas by a tutor, including the duties of the teacher and the taught; proper and improper food; the domestic duties of the four orders; and funeral. An excellent edition of this work has been published by Professor Buhler of Bombay.

Beginning. अथातः सामयाचारिकान् धर्मान् व्याख्यास्यामः ॥ १ ॥ धर्मश्रवणमयः प्रमाणम् ।
वेदाद्यलारो वर्णा ब्राह्मणक्षत्रियवैश्यशूद्राः । इत्यादि ।

End. पाणिग्रहणादायैजात्यायेन भिक्षणे सवर्णैः सद्य विलयन (?) चत्वारो शास्त्रा-
ताः । चेचमेकादश ।

Colophon. इति द्वितीयः प्रश्नः ।

विषयः । १, पटले वर्णश्रमधर्मः । उपनयनं । उपनोतधर्माः । उपनयनकालः । काल-
अनुपनीते प्रायश्चित्तादि । आचार्यकुलवायकालनिर्द्धारणं । वैवर्णिकवस्त्रचर्य-
विधिः । वैवर्णिकभैक्ष्यचर्याः । भोजनविधिः । समिदाशाहरणादि । २, तपः-
करणाकरणफलादि । वैवर्णिकाभिवादनं । अश्वयननियमादि । गुरुस्वापन-
विधिः । स्वशयनविधिः । आचार्योपासना । ब्रह्मचारिनियमाः । गुरुदक्षि-
णादि । आत्मप्रशंसावर्जनादि । आचरणनियमादि । शिष्यं प्रत्याचार्यकर्त-
व्यता । ३, उपाकर्मसूत्रम् । अनध्यायः । वपनादि । पुनरनध्यायादि । ४,
स्वाध्यायनियमादि । महायज्ञब्रह्मयज्ञकर्तव्यादि । माहविद्यादिगुरुजनश्रद्धयादि ।
भूतवस्त्रिप्रश्रुति । अभिवादनयोग्यादि । कुशलप्रश्नादि । ५, कर्मविशेषेषु उपनोति-
भवनं । आचमननियमादि । भोजनपात्रनिर्द्धारः । भोज्यान्नशाकादि । मद्य-
पाननिषेधः । पेषापेयचीरादि । करस्त्रपलायकाद्यभक्ष्यनूलादि । भक्ष्याभक्ष्य-
पशुपक्ष्यादि । ६, भोज्याभोज्यान्नदिकथनं । ७, धर्माधर्मविचारः, अशुचि-
करपदार्थादि । ८, आध्यात्मिकयोगानुष्ठानादि । ९, चरित्रादिहवनप्राय-
श्चित्तकथनादि । १०, पतितापतितादिकथनं । ११, भूचपुरोषादिविधिः ।

(इति प्रथमप्रश्नः) । द्वितीयप्रथमपटले गृहमेधिव्रतावृत्तिः । १, बलिवेश-
देवादिकर्मकथनं । २, अतिथिपूजनादिकथनं । ३, सधुपर्कादिकथनादि ।
४, चैवर्णिककर्तव्याभ्ययनाद्यापनादिकर्मापदेशादि । ५, दायार्चपुत्रादिकथनं ।
६, पिंडमेधादि । ७, नित्यश्राद्धभोजननियमादि । ८, चतुराश्रमादिकोर्तनादि ।
९, ११, रात्रौ विमेषधर्मकथनादि । (इति द्वितीयप्रश्नः) ।

No. 733. शारदातिलकं ।

Substance, country paper, $9\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia, 134. Lines, 14 on a page. Extent, 3100 s'lokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Bābu Rājendralāla Mitra. Appearance, old. Verse. Generally correct.

S'arudātīlaka. A Tāntric compilation of great repute in Bengal. By Lakshmana Des'ikendra, son of S'rikrishṇa, and grandson of Vijaya Kṣhārya, of the Vārendra clan. The work comprises 25 chapters. Contents: 1. Vijāmantras of different divinities; 2, different divinities and their appropriate S'aktis; 3, 4, initiation in mystic mantras; 5, eighteen appropriate Saṅskāras or sacraments for neophytes; 6, caste; 7, 42 letters of the alphabet; 8, worship with mystic mantras; 9, mantra and adoration of Jagaddhātṛi; 10, do. of Tvaritā Devī; 11, do. of Durgā; 12, do. of Tripurā; 13, do. of Gaṇeś'a; 14, do. of Chandramā; 15, do. of Viṣṇu; 16, do. of Nṛsiṅha; 17, do. of Purushottama; 18, do. of Mahes'a; 19, mystic mantra for the attainment of every desirable object; 20, do. of Aghora; 21, Gāyatrī as a mystic mantra, and the mode of adoring with it; 22, mystic mantra of Atidurgā; 23, do. of Traiyambaka; 24, mystic diagrams; 25, various forms of Yoga meditation.

Beginning. नित्यानन्दवपुर्निरन्तरमक्षयश्रावणैः क्रमा-

ह्याप्तं येन चराचराक्षयमिदं शब्दाद्यैरूपं जगत् ।

शब्दब्रह्म यदुचिरे सुकृतिनयेत्यन्तमर्गं

तद्दोषादनिर्गमश्राद्धसदनं वाचासधीशं महः ॥

अन्तर्भूतोऽस्मिन्मिन्दुक्लावतंसमिन्दोवरोदरसहोदरेष्वशेषः ।

हेतुस्त्रिंशोऽविभक्तश्च नवेन्दुसौख्यैः परं दिशतु सङ्कलमादराद् ॥

संसारसिन्धोऽसौक्यैर्देहैर्न बन्धैर्गुणैर्न मूर्ध्नि शिखररूपान् ।

रजांसि येषां पदपङ्क्तयानां तीर्थैर्भाषिकविरयनावहन्ति ॥

सारं वक्ष्यामि तन्नाशां शारदातिलकं ग्रामम् ।

धर्मार्थकाममोक्षाणां प्राप्तेः प्रथमकारणम् ॥

End.

महाबलाय प्रणेतारि तस्मै संविक्रान्तलिङ्गमशीतलाय ।

येनार्पितं मुक्तिफलं विपक्षमात्रायशाखाभिरुपाश्रितेभ्यः ॥

तस्माद्भद्रखिलदेशिकवारणेन्द्रः षट्कर्म्मसागरविचारविनोदशीलः ।

यस्य चित्तोक्तविततं विजयाभिधानमाचार्यपण्डित इति प्रथयन्ति सन्तः ॥

तद्वन्दनो देशिकदशिकोऽभूच्छ्रीकृष्ण इत्यभ्युदितप्रभावः ।

यत्यादकारणसुधाभिषेकाज्जीर्णं परामश्रुवते क्षतार्थाः ॥

आचार्यविद्याविभवस्य तस्य जातः प्रमोहकण्ठदेशिकेन्द्रः ।

विद्याश्लेषासु कलासु सर्वैस्त्रयि प्रयां यो मयतीं प्रपदे ॥

आदाय भारमखिलं निखिलागमेभ्यः श्रीशारदातिलकनाम चकार तन्त्रं ।

प्राज्ञः स एव षट्श्लोकेषु तन्त्रं (२५) सङ्गोः प्रीतिप्रदानविषये विदुषां चिराय ॥

अनाद्यन्ता शम्भोर्वपुषि कलितार्द्धेन वपुषा

जगद्रूपं शब्दत् खजति महनीयामपि गिरम् ।

सदर्थं शब्दार्थैस्तनभरनता शङ्करवधू-

र्भवद्भूतै भूयाद्भवजनिमदुःखौघशमनी ।

Colophon. इति श्रीशारदातिलके पञ्चविंशतितमः पटलः ।

विषयः ।

१ पटले देवदेवीनां श्रवणान्ताक्षरमङ्गुलिनिर्देशादि । २, देवतच्छ्रीनां नास्तीं
मन्त्राणाञ्च कथनादि । ३, दीक्षाकर्मकथनादि । ४, दीक्षाकरणप्रकारादि ।
५, साधकस्याष्टादशमंस्कारकथनादि । ६, वर्णतन्त्रादिकथनादि । ७, द्वि-
चत्वारिंशदक्षरकभूतलिपिकथनादि । ८, श्रीमन्त्रतन्त्रपञ्चानपूजनादिकथ-
नादि । ९, जगदाद्यश्रीमन्त्रतन्त्रपञ्चानपूजनादिकथनादि । १०, त्रिंशत्तदेवी-
मन्त्रतन्त्रपञ्चकथनादि । ११, दुर्गामन्त्रतन्त्रपञ्चकथनादि । १२, विपुरामन्त्र-
तन्त्रपञ्चकथनादि । १३, गणपतिमन्त्रतन्त्रपञ्चकथनादि । १४, चन्द्रमोमन्त्र-
तन्त्रपञ्चकथनादि । १५, विष्णुकृष्णमन्त्रतन्त्रपञ्चकथनादि । १६, शङ्खचक्रमन्त्र-
तन्त्रपञ्चकथनादि । १७, गोपुरुषोत्तममन्त्रतन्त्रपञ्चकथनादि । १८, महेश-
मन्त्रतन्त्रपञ्चकथनादि । १९, समस्तपुरुषार्थमन्त्रतन्त्रपञ्चकथनादि । २०,
अधोमन्त्रतन्त्रपञ्चकथनादि । २१, मायवीरूपमन्त्रतन्त्रपञ्चकथनादि । २२,
अतिदुर्गामन्त्रतन्त्रपञ्चकथनादि । २३, वैद्यकमन्त्रतन्त्रपञ्चकथनादि । २४,
शिवभद्रकथनादि । २५, योगसाधनप्रकारादि ।

No. 734. आद्रुचन्द्रिकाप्रकाशः, अनुक्रमणिकासहितः ।

Substance, country paper, $9\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia, 125. Lines, 9 on a page. Extent, 2233 s'lokas. Character, Nāgara. Date, S. 1866, SK. 1731. Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, old. Verse and prose. Correct.

S'rāddha-chandrikā-prakāś'a. A dissertation on S'rāddhas or offerings of the funeral cake to the manes at stated times, the merit thereof, the persons who should make the offerings, the proper times when they should be made, and general rules for making them. By Divākara Bhaṭṭa, son of Mahādeva, and grandson of Bālakṛishṇa. Appended to the work is a short index by the author's son, Vaidyanātha.

Beginning. आनकीनयनरुग्मरोचरं मानिनां नयनयोरुगोचरं ।

नीलमेववर्चिरश्चर्विं तदा भावयेन्नमसि राववं मुदा ॥

यत्कीर्त्या भवलीकृतं विभुवनं नाम्ना जगत्पाविनं

यन्मूर्त्या विनिवारितं वज्रतरं पापं भक्ष्यापिनाम् ।

यद्गुणैः कठिनं जगाम लज्जतां दैतं व्रतादिस्थले

तस्याहं शिरसा नमामि चरणौ श्रीनीलकण्ठप्रभो ॥

नत्वा स्नात्वे तस्या तानं जनविचीं गुरुनपि ।

दिवाकरेण विदुषा तन्वते आद्रुचन्द्रिका ॥

तत्रादौ आद्रुप्रशंसा चेसाटौ कूर्मपुराणे । (इत्यादि)

End.

भारदाजकुलोद्भौ समभवच्छ्रीबालकृष्णमिथः

सेसो स्नाब्धनवर्जितः प्रतिदिनं मनोपलदिदृतां ।

तत्पूजः प्रथमो मन्त्रान्तरिखि प्रख्यातकीर्तिर्गुणै-

रासीच्छास्त्रवने स्वर्गोद्भवो नाम्ना मन्त्रादेवकः ॥

तत्पूजणं दिवाकरेण विदुषा निष्पादिता चन्द्रिका

त्यक्ताच्छ्रुतिमुन्नतां सुमनसः सम्प्रयातां चे बुधाः ॥

यद्यस्मिन्नक्षयमेतदीयकृतिनो बाध्यः कथं निर्णय-

स्तुष्ट्वैवं निपुणं विमान्य हृदये दूष्यं यद्यो मामकं ।

उक्तं नाव मया स्वयं स्वरचितं यद्गुणपादादिभिः

प्राक्तः आद्रुचिर्निर्णये तदस्मिन्ने स्पष्टं परं ज्ञप्तये ॥

अन्दिष्टं गुणदत्तमन्त्ररूपया शार्दूलविक्रीदितं

तेन श्रीरविमण्डलाकारगतो नारायणः प्रीयताम् ॥

Colophon. इति श्रीभारद्वाजसंहदेवभट्टात्मजदिवाकरविरचिते धर्मशास्त्रमुद्रणनिधौ आद-
चन्द्रिकाप्रकाशः समाप्तिसकारि । (इतः परं पत्रचतुष्टयात्मकः पाठ एतदुपन्या-
नक्रमणिकाभूतो दिवाकरात्मजवैद्यनाथविरचितोऽस्ति ।)

विषयः । विबुद्देशेन कर्मवत्स्य आदिकर्मणः प्रशंसालक्षणाधिकारिदेशकालपात्रादीनां नि-
र्णयकथनं ।

No. 735. विख्यादपुराणं ।

Substance, country paper, 10 × 44 inches. Folia, 47. Lines, 9 on a page. Extent, 1100 s'lokas. Character, Nāgara. Date, S. 1775. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Vikhyāda Purāṇa. I suspect this to be a Tāntric compilation. In it Mahādeva, in reply to a query of Kārtika, describes the journey of the pious from India to the region of S'iva. The MS. is apparently incomplete, and comprises only 14 chapters.—Contents: 1. Praise of those who desire to follow the great journey *Mahāprasthāna*; the terminus of that journey. 2. Proceeding northwards the traveller first sees the Hemavat Liṅga and its temple, and there attains perfect juvenescence. 3. Rivers, hermitages, and mansions to the north there-
of. 4—5. Next, a mountain named Aprasāda, and certain villages around it, 6—7. Next, Chandravegā River, and certain temples of Kedāra, Nandīśvara, Hemastamba, &c. 8. Next, a mansion containing several forms of Mahādeva. 9. Next, Mandākinī River and the foot of the Kailāśa mountain. 10. The road to the north of it branches into three, leading respectively to the regions of Brahmā, Viṣṇu, and S'iva; praise of those three regions. 11. Arrival at the peak of the Kailāśa mountain. 12 to 14. The sights to be seen there, and the blessings which S'iva bestows on the traveller.

Beginning. कान्तिकेय उवाच । अहं दृष्ट्वांमि देवेश साधकानां चिताव च ।

महापत्न्येन प्रयान्ति कथं सत्यञ्च मानवाः ॥

तस्यार्थं च फलं ब्रूहि धन्यं देव सदाशिव ।

गच्छन्ति साधकाः सर्वं स्वयं देहेन शङ्कर ॥

End.

पश्चिमे च दिशामागे उदयं शशिभास्करौ ।

वह्निवाचिमयाद्यान्ति नैव कल्प च नान्यथा(?) ॥

Colophon. इति श्रीविष्णुपुराणे शङ्खनन्दसंवादे स्वर्गवासो नाम चतुर्दशः पटलः ।

(इतः परमेकपत्राक्षकः पाठोऽस्ति । अतः खण्डितमिदमित्यनुमीयते) ।

विषयः । साधकस्य शिवलोकगमनस्य पन्थैव महापन्थेत्युच्यते । तत्र मार्गे यानि यानि बलूनि दृश्यन्ते तेषां शिवस्वन्दसंवादच्छलेन चतुर्दशपटलेषु प्रपञ्चः । तत्र १, पटले महापन्थगामिसाधकप्रशंसा, महापन्थं गच्छन्ति तत् कुत्र महापन्थोऽस्तीति कार्तिकप्रश्नोत्तरञ्च । २, शिवलोकं गन्तुमुत्तरतो गच्छता प्रथमं हेमवज्रिज्ञो यो दृश्यते ततो या पुरी दृश्यते यथा च शरीरकल्पो भवति, इत्यादेवर्णनं । ३, ततोऽप्युत्तरं गते यद्यन्नशाश्वतपुरादिदर्शनं भवति, तद्वर्णनादि । ४, ५, ततोऽप्युत्तरं गते अग्रसादनासकमहागिरेः पुरादेर्दर्शनं भवति, तद्वर्णनादि । ६, ७, ततोऽप्युत्तरं गते यच्चन्द्रवेगातटस्थदिश्वर्षिपुरीकेदारनन्दोत्तरहेमसत्त्वादिदर्शनं भवति, तद्वर्णनादि । ८, ततोऽप्युत्तरं गते यत् पुरीचिन्नेवदशभुजमहादेवादिदर्शनं जायते, तद्वर्णनादि । ९, ततोऽप्युत्तरं गते मन्दाकिनीमहाकैलासपर्वतादि यद् दृश्यते, तद्वर्णनादि । १०, ततोऽप्युत्तरं गते दृष्टस्य मार्गवयस्य शिवत्रयविष्णुलोक-भोगादेश्च वर्णनं । ११, साधकस्य कैलासप्राप्तिः, कैलासवर्णनं, महादेवकटकं साधकाय वरदानमेवमादि । १२, १३, साधकानां वसेन्द्रसुखविष्णुलोक-दर्शनादि, तत्रलोकवर्णनं च । १४ पटलात्परं सिद्धिदायकमन्त्रकथनं । (ततः पटलसमाप्तिर्नास्तीति खण्डितमेतदित्यनुमीयते) ।

No. 736. प्रेमामृतं ।

Substance, Palm leaf. Folia, 18. Lines, 2—3 on a page. Extent, 223 a lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Maṇḍalakhanda, Vikramapura, Dhākā, Vaikunṭhanātha Chakravartī. Appearance, old. Prose and Verse. Generally correct.

Premāmṛta. This is a miscellany in prose and verse, on the early career of Kṛishṇa, and on love for him, or the highest manifestation of faith in the divinity. The work is written in the form of a Chāmpu, and is attributed to Chaitanya Deva, the great Vaiṣṇavite reformer of Nadiyā.

Beginning. यं ब्रह्मा वरुणेन्द्रवदमरुतसुखं दिव्योऽसौः

वेदैः साङ्गपदक्रमोपनिषद्गैरीयन्ति यं सामगाः ।

- धानानस्थिततद्गतेन मनसा पश्यन्ति यं योगिना
 यस्यान्तं न विदुः सुरासुरगणा देवाय तेभ्यै नमः ॥
 अर्पित । जयति जननिवासो देवकीजन्मपादो
 यदुवरपरिपद्भिर्दोभिरस्यन्दधर्मः ।
 स्थिरचररहजिनप्रः समितवीमुखेन
 प्रजपुरवर्तितानां वर्धयन् कामदेवम् ॥
 End. ततस्तत्र विविधसम्पत्कीडामनुभूय द्विजभवनगमनं चक्रे ।
 राधा मल्लीजनैः सह भावमादाय मगुरां गतवती ॥ इति दानवखण्डः ॥
 Colophon. इति चैतन्यदेवविरचितं प्रेमाख्यं समाप्तम् ।
 विषयः । गदेन पदेन च श्रीकृष्णस्य कतिपयलीलारसभावा वर्णिताः ।

No. 737. धातुरहस्यं ।

Substance, yellow country paper. Folia, 82. Lines, 6 on a page.
 Extent, 1322 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit,
 Mandalakhanda, Vikramapura, Dháká, Vaikunthánátha Chakravartí. Ap-
 pearance, old. Prosa. Correct.

Dháturahasya. An elementary treatise on Sanskrit roots and the
 class of grammatical affixes called *Krit*. By Rámakánta. The MS. is
 incomplete, and the work is rare, but of no great importance.

- Beginning. नत्वा गुणपदद्वन्द्वं रामकान्तेन यत्नतः ।
 बालावधुदये धातुरहस्यं सङ्गृहीयते ॥
 वाच्यभ्यासा दशेचादेः इत्यन्तासाः पुमस्य ते(?) ।
 छन्दसास्य ततो वाच्यमखिलं चर्करीतकं(?) ॥
 वाच्यः कर्त्तृदिभेदेन त्याहुत्यतिर्विनिर्णयः(?) ।
 उक्तानुक्तविचायस्य कतिपयद्वयं निर्णयः(?) ॥
 End. यया जाज्जनीति सङ्गृहे न जा वदो(?) ।
 Colophon. इत्यतः अङ्कितम् ।
 विषयः । छदादिप्रत्ययविवरणं ।

No. 738. गुप्तसाधनतन्त्र ।

Substance, yellow country paper. Folia, 21. Lines, 6—7 on a page. Extent, 484 s/lokas. Date ? Place of deposit, Maṇḍalakhanda, Vikramapura, Dháká, Kálikumára Bhaṭṭáchárya. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Guptasádhana Tantra. An original Tantra on the esoteric, secret adoration of Śakti, according to the Kaula cult. The MS. examined comprises twelve chapters, but the work in its entirety is probably much larger.

Beginning. कैलाशशिखरे रम्ये नानारत्नोपशोभिते ।

तं कदाचिन् सुखामीनं भगवन् विलोचनं ॥

पञ्चपरया भक्त्या देवी लोकहिताय वै ।

देवुवाच । देव देव महादेव लोकानुपहकारक ।

कुलाचारस्य साक्षात् पूर्वं वै सूचितं मया ॥

तत् कथं गोपितं देव मम प्राणेश्वर प्रभो ।

कथयस्व महाभाग यद्यहं तव वक्त्रभा ॥

End. नित्यं नित्यं महेशानि यः स्मरेन् (?) सन्तमुत्तमं ।

स पूतः सर्वपापेभ्यः सदाशिवसमो भवेत् ॥

Colophon. इति गुप्तसाधनतन्त्रे द्वादशः पटलः ।

विषयः । १, पटले । कुलाचारतत्साधनकथनं । २, ३, पञ्चाङ्गोपासनादि । ४, आत्म-
सिद्धिपाथः । ५, मासिकजपविवरणं । ६, दक्षिणायाः प्रकारादि । ७, मन्त्रो-
द्धारप्रवृत्तिः ।

No. 739. जातिमाला ।

Substance, yellow country paper. Folia, 2. Lines, 8 on a page. Extent 67 s/lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Maṇḍalakhanda, Vikramapura, Dháká, Bábu Vaikunṭhanátha Chakravartí. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Játimálá. An account of the origin of the different Hindu castes, differing in some respects from the well-known work of this name which forms a part of the *Rudra Yámala Tantra*. The MS. is imperfect and the author's name cannot be ascertained.

Beginning. ब्राह्मणाः क्षत्रिया वैश्याः शूद्रा वर्णास्तुर्विधाः ।

वर्णानां सकुरोत्यस्मिन् निग्रामस्य महाभुने ॥

आदौ विष्णोर्मुखाज्जाता ब्राह्मणा वेदपात्रजाः ।

तद्वाह्यैः क्षत्रिया जाता उर्व्यावैश्या धनान्विताः ॥

End. तैलक्राय ततो देयं तनसु चर्मकारिणे(?) ।

तायलाय प्रदातव्यं चाण्डालाय ततः परम् (?) ॥ इत्यतः क्षण्डितः ॥

विषयः । जातिनिर्णयकथनं ॥

No. 740. मुण्डमालातन्त्रम् ।

Substance, country yellow paper. Folia, 15. Lines, 5—8 on a page. Extent, 416 s/lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Maydalakhanda. Vikramapura, Dhākā. Bābu Vaikunṭhanātha Chakravartī. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Muṇḍamālā Tantra. This is one of the original Tantras of the Kaula class, but the MS. is incomplete, and contains only the first six chapters. Contents: 1. The science of one syllable, or a mystic mantra of one syllable with which Indra worshipped the Devi. 2. The alphabet. 3. Places most appropriate for worship. 4. Articles of offering. 5. Initiation. 6. Mystic diagrams for worship.

Beginning. सर्वानन्दमयीं नित्यां सर्वान्नायनसंस्तुतां ।

सर्वसिद्धिप्रदां देवीं नमामि सकलेश्वरीं ॥

देवुदाय । देव देव महादेव परमानन्दनन्दन ।

प्रथीद गुह्यवक्त्रातः(?) कथयस्व प्रियंवद ॥

End. इह लोके सुखं सर्वं देवा गणमतन्वतः(?) ।

गोतर्कं तन् प्रयत्नेन यस्मै कस्मै न विश्वसेत् ॥

Colophon. इति मुण्डमालातन्त्रे षष्ठः पटलः समाप्तः ॥

विषयः । १ पटले, एकाक्षरीविद्या, या च देवराजेन साधिता पूर्णः । २, आचमालाया नामानि फलानि च । ३, साधनस्थानानि । ४, निवेशवलूनि, वलिदानि च । ५, दीक्षाविधिः, गुरुलक्षणानि च । ६, पूजायन्त्रप्रवृत्तयः । पुष्पकमिदं समाप्तिं न प्राप्तम् । प्रथमपटलान् पञ्चपटलपर्यन्तं विश्वसे ॥

No. 741. मृतवत्सा-चिकित्सा ।

Substance, palm leaf. Folia, 11. Lines, 4—5 on a page. Extent, 241 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Mandalkhanda, Vikramapura, Dháká, Bábu Vaikunthanátha Chakravartí. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Mritavatsá chikitsá. Treatment of women who miscarry, or suffer abortion, or whose children die soon after birth. Anonymous.

Beginning. गर्भस्त्रयत्नं जातमृतं वा पञ्चान्मावाह्यवत्तरान् ।

क्षियते विद्विषे वा यस्याः सा मृतवत्सिका ॥

End. इत्यनेन वंशपत्रे लिखित्वा सिरसि बाधौ वा रक्तवशेषं बद्ध्वा धारयेत् ।

विषयः । मृतवत्सान्प्रशमनोपायः ।

No. 742. दशकर्मदीपिकोद्या विवाहपद्धतिः ।

Substance, palm leaf. Folia, 20. Lines, 3 on a page. Extent, 285 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Mandalkhanda, Vikramapura, Dháká, Bábu Vaikunthanátha Chakravartí. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Vivāhapaddhati. A treatise on marriage, forming a part of a large work on the ten principal sacraments or Sañskáras, and entitled *Dasa-karma-dipiká*. By Pas'upáti, the elder brother of Haláyudha, who lived in the court of Lakshmana Sena of Bengal.

Beginning. प्रथमं स्त्रिवाचनपूर्वकं सूर्यः सोम इति पठित्वा । इत्यादि ।

End. ततः शान्तिं कृत्वास्नानमभिषिञ्चाच्छिद्रावधारणं कुर्यात् ।

Colophon. इति राजपण्डितपद्मपतिहतायां दशकर्मदीपिकायां विवाहपद्धतिः समाप्ता ।

विषयः । यजुषां वैवाहिककर्मप्रयोगकथनं ।

No. 743. भुवनेश्वरीसहस्रनामस्तोत्रम् ।

Substance, country yellow paper. Folia, 10. Lines, 5—6 on a page. Extent, 179 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Mandalkhanda. Vikramapura, Dháká, Vaikunṭhanátha Chakravartí. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Bhuvanes'varī-sahasranāma-stotra. A hymn to Bhuvanes'varī, a form of Durgá, in which a thousand epithets are strung together in her praise. The work is acknowledged to be a section of the Meruviraha Tantra.

Beginning. श्रीपार्वत्युवाच । देवदेव महादेव सर्वशक्तिविशारद ।

कपालखट्वाक्षधर चिताभेष्टाङ्गलेपक ॥

या आद्या प्रलतिर्नित्या सर्वशक्त्येषु गोपिता ।

अस्याः श्रीभुवनेश्वर्या नामाष्टकसहस्रकम् ॥

End. समयसि सधुषितैः कुङ्कुमाद्यैर्विशेषात् ॥

Colophon. इति शिवपार्वतीसंवादे शिवविरचनन्ते श्रीभुवनेश्वरीसहस्रनामस्तोत्रं समाप्तम् ॥

विषयः । भुवनेश्वरीसहस्रनामकथनादि ।

No. 744. त्रिपुरसुन्दरीमन्त्रनामसहस्रम् ।

Substance, country yellow paper. Folia, 13. Lines, 3—5 on a page. Extent, 201 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Mandalkhanda., Vikramapura, Dháká, Bábu Vaikunṭhanátha Chakravartí. Appearance, old. Correct.

Tripurasundarī-mantra-nāmasahasra. A hymn, similar to the last, in praise of Tripurasundarī, another form of Durgá. It is an extract from the Vāmakes'vara Tantra of Púrṇānanda Paramahansa.

Beginning. कैलासशिखरे रम्ये नानारत्नोपशोभिते ।

कल्पपादपमध्यस्थे सिद्धशस्त्रैर्विश्रिते ॥

मणिमण्डपमध्यस्थे नानापुष्पोपशोभिते ।

सं कदाचित् सुखानीनं भगवन् जगद्गुरुं ॥

End. देहान्ते परमं स्थानं यत् सुरैरपि दुर्लभम् ।

स यास्यति न मन्त्रैः स्ववराजस्य कीर्तिनार, ॥

Colophon. इति बामकेश्वरतन्त्रे पूर्णानन्दपरमहंसविरचिते श्रीकान्तिकेशमिश्रसंवादे श्री-
महाविष्णुपुराणसुन्दरीमन्त्रनामसहस्रं समाप्तम् ॥

विषयः । चिप्पुरसुन्दर्याः सहस्रनामस्तवकथनं ।

No. 745. व्यवस्थासारसङ्ग्रहः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 17. Lines, 5—6 on a page. Extent, 307 s/lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Maṇḍalkhaṇḍa, Vikramapura, Dháká, Vaikunṭhanátha Chakravarti. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Vyavasthá-sára saṅgraha. Dissertations on the ages of the moon and astral conjunctions favorable for particular ceremonial observances. The MS. is incomplete, and the author's name is not ascertainable.

Beginning. गुरोः पादयुग्मं नत्वा राममेविविन्दमन्मेषा ।

क्रियते बालबोधाय व्यवस्थासारसङ्ग्रहः ॥

तच्चादौ तिथिव्यवस्थानिरूपयते ।

End. वचनात् सौरभाद्रे उभयोरपि पञ्चयोद्यतुर्थो तिथिमात्रे चन्द्रो नैक्षितयः ।

इत्यतः ऋषिर्दत्तः ॥

विषयः । तिथ्यादिव्यवस्थानिरूपणं ।

No. 746. पराभिधानं, अथवा अनेकार्थध्वनिमञ्जरी ।

Substance, country yellow paper. Folia 7. Lines 6, on a page. Extent, 139 s/lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Maṇḍalkhaṇḍa, Vikramapura, Dháká, Vaikunṭhanátha Chakravarti. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Parábhidhána alias *Nánártha-dhvanimañjarí*. A Sanskrit vocabulary of words having various meanings, compiled from the works of Amara, Rudra, and Gaṅgádhara, and the Dharaní Kosha and Ratra Kosha. By Gada Siṅha. The work is sometimes called *Nánárthadhvanimañjarí*.

Beginning. गब्दाभोधिर्यतोऽननो यतो व्याख्या प्रवर्तते ।

गुरवे शम्भवे तस्मै नित्यं वागात्मने नमः ॥

End. चमरवद्गङ्गाधरधरबीरवकोपानान्धोऽसृक्चेपात् ।

नानार्थध्वनिमञ्जरीधमभिहिता श्रीगदमिन्देन परमयत्नात् ॥

Colophon. इति श्रीगदमिन्देन विरचिता चनेकार्थध्वनिमञ्जरी समाप्ता ।

विषयः । नानार्थशब्दकथनं ।

No. 747. मन्त्रप्रदीपः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 71. Lines, 6 on a page. Extent, 1207 s/lokas Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Maṇḍalagad, Vikramapura, Dhākā, Vaikunṭhanātha Chakravartī. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Mantra-prādīpa. A dissertation on mystic mantras, their derivations, meanings, and uses, as also the uses of mystic diagrams in the adoration of Śākta divinities. By Kās'īnātha Bhaṭṭācharya.

Beginning. यामासाय विधीयते विधिवल्लिङ्गं श्रीमदेवादिभिः

स्त्रीयं स्त्रीयमतीतं दुष्करतरं कर्म चणालोलया ।

सा दुर्गा भवदुर्गदुर्गतिहरा सर्वान्तरस्यायिनी

पूर्वं वो विदधातु सर्वमनिर्गं चेतोगतं यद्ववेत् ॥

वार्ध्वादिनि सर्वभूधरधरो मेना तु शैत्यादिति

प्रेषाच्च अरशासनादिति पुनर्मनाकमीमन्तिनो ।

इत्वं संशयकोटिभिः कवलितः कोऽप्येव कल्पः कवेः

शम्भोः शैलपुताकरप्रणयने भूयादिवं भूतये ॥

End. पशुमावात् परो भावो नास्ति चाग्निं कलौ युगे ।

तस्मात् सर्वं परित्यज्य चनाश्रमं विमावय ॥

Colophon. इति कामोनाथमहाचार्यविरचिते मन्त्रप्रदीपे वामाचारनिरूपणं नाम चतुर्थः परिच्छेदः ।

विषयः । मन्त्रार्थमन्त्रपैतन्यकरणयोगानुष्ठाननिरूपणप्रवृत्तयः ॥

No. 748. शब्दमाला ।

Substance, country yellow paper. Folia, 61. Lines, 6—7 on a page. Extent, 1666 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Maṇḍalgaḍa, Vikramapura, Dháká, Vaikunthanáth Chakravarti. Appearance, old. Verse. Correct.

S'abdamálá. A Sanskrit vocabulary. By Gopínátha S'armá. A work of this name by Rámesvara Sarmá is noticed by Wilson, which he describes as "a work of limited extent and value, and is little better than a supplement to the Amarakosha." He takes its date to be prior to that of the *Medint*. Essays III, 231.

Beginning. अमन्दानन्दद्वन्द्वारद्वन्द्वारकशितोमणि,—

सेवमानमहं वन्दे भवान्याचरणात्मजम् ॥

प्रणम्य चरणाभोजं भवान्या वासवोधिनी ।

क्रियते शब्दमाला वै श्रीगोपीनाथसर्मणा ॥

पुंल्लोपपुंसकान् शब्दान् वाचस्त्रिङ्गांश्च वाचकान् ।

यथाप्रज्ञं प्रवक्ष्यामि समासांश्च समाधनः ॥

End. शब्दवत्पाधनं लिङ्गत्रये (इत्यतः खण्डिता)

विषयः । शब्दानां वाचस्त्रिङ्गाद्यनुशासनं ।

No. 749. वटान्धत्यविवाहः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 4. Lines, 5—6 on a page. Extent, 65 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Maṇḍalgaḍa, Vikramapura, Dháká, Vaikunthanáth Chakravarti. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Vaṭás'eattha-viváha. A manual for the celebration of marriage between the *Ficus religiosa* and the *Ficus indicá*, a religious ceremony of some merit in the estimation of modern Hindus. Anonymous.

Beginning. तत्र विवाहपूर्वदिने सायं संयम्य कृतनित्यक्रियः सुहृद्भिः सहितः अचत्य-

वटयोः समीपं गत्वा घटं संस्थाप्य कृत्स्निवाचनं कृत्वा सङ्कल्पं कुर्यात् ।

विष्णुरोऽं तत्त्वत अदेत्यादि ।

End. वटमूले हस्तं दत्त्वा पठेत् । वटहस्तं महाभाग सर्वप्राणिहितो भव ।

पुनश्चतुर्थेनष्टद्वयैः तुभ्यं नित्यं नमो नमः ॥ (परिममात्रिस्तु चकं वाक्यं नास्ति) ।

विषयः । वटान्धत्ययोर्विवाहदानप्रकारः ।

No. 750. आनन्दलहरीतत्त्वदीपिका ।

Substance, country yellow paper. Folia, 8. Lines, 8 on a page. Extent, 276 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Maṇḍalagada, Vikramapura, Dhākā, Vaikunthanātha Chakravarti. Appearance, old. Correct.

Ānandalaharī-tattvādīpikā. A commentary on the *Ānandalaharī*, a hymn in praise of Ś'iva, by Ś'aṅkara Āchārya.—By Gaṅgahari.

Beginning. नत्ता मुक्त्वं मरुपतिं देवीं त्रिपुरसुन्दरीं ।

तन्नाण्यथ समालोक्य ज्ञात्वा मुक्त्वं तं तथा ॥

युक्त्वा च स्वयमारोप्य श्रीगङ्गहरिधोमता ।

आनन्दलहरीतत्त्वदीपिका क्रियते मुदा ॥

इह खलु शक्तिखण्डनं कुर्वतः श्रीगङ्गाराचार्यस्य सर्वशोन्दिषाणि विकृष्टितानि आसन् पुनरपि इत्यादि ।

End. सर्वदेवमयं ब्रह्म सर्ववेदमयं तथा ।

सर्वयोगमयं तदि सर्वज्ञानमयं तथा ॥ इत्यतः खण्डिता ।

विषयः । आनन्दलहरीवाक्यार्थव्याख्यानं ।

No. 751. धोररञ्जिका ।

Substance, country yellow paper. Folia 35. Lines, 6—8 on a page. Extent, 1054 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Maṇḍalagad, Vikramapura, Dhākā, Vaikunthanātha Chakravarti. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Dhōrarañjikā. A commentary on the *Kumāra sambhava* of Kālī-dāsa. By Govindarāma Ś'armā.

Beginning. यज्ञोक्तया क्षरक्षरोऽपि बभूव मुग्धो योगोन्द्रहन्परिवन्द्यपदारविन्दं ।

तस्मा गिरीन्द्रदुहितुः पदपद्मसुगमातिष्ठतां हृदि सतां विदग्धैषमेवम् ॥

आनन्दं चरणाभिवन्दनमवन्तप्रोद्गाढहर्षोन्मुभिः

धर्मिष्ठाननभूरिगङ्गदवचा देवेन्द्रहन्दाश्चितं ।

पादास्ते परिवन्द्य शङ्करविमोर्गेविन्दुरामो दिजः

आख्यानं वितनोति पण्डितमुदे यत्नान् कुमारोपक्रमम् ॥

End. सटजलरूपसन्धानवर्जितत्वादित्यपि पुत्रवत् बल्यलाः ॥ इत्यतः खण्डिता ।

विषयः । कुमारसम्भवस्य व्याख्यानं ।

No. 752. वाजपेयपद्धतिः, वा वाजपेयकतोद्गाहप्रयोगः ।

Substance, country paper, $9\frac{1}{2} \times 4$ inches. Folia, 34. Lines, 9 on a page. Extent, 900 s'lokas. Character, Nāgara. Date, S. M. 1846. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, new. Prose. Generally correct.

Vājapeya-paddhati. A manual for the performance of a ceremony called *Vājapeya*, in which spirituous libations form the most important offerings. The work describes the duties of the Udgātri priest.

Beginning. उद्यत्कोटिमन्त्ररग्निं किरणम्यङ्कारकारि ऋवि-

प्रध्वलाखिलभक्तमानसगुहाशान्त्वकारावलिः ।

यो हृन्दारकहृन्दवन्दनमिरःसङ्कटनक्षीकृता-

ल्लक्षस्त्वपदाम्बुजद्वयतलो विज्ञेयरोयात्य नः ॥

अथ वाजपेयकतोद्गाहप्रयोगो लिख्यते ।

End. प्रसोता उदवसानोऽथ प्रधानशामकाले गायन्ति तत्सुहृद्ग्रीधं सामद्वयं गायेत् ।

उदङ्ग्रीध ऋषिः अनुष्टुप्छन्दः इन्द्रो देवता उदवसानोऽथ सामगान विनियोगः ।

Colophon. इति वाजपेयस्य पद्धतिः समाप्ता ।

विषयः । वाजपेयधनानुष्ठानप्रयोगः ।

No. 753. श्रुत्यसूत्रविवरण कात्यायनीयं ।

Substance, country paper, $9\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia, 32. Lines, 10 on a page. Extent, 700 s'lokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Śrutasūtravivaraṇa. A commentary on the *Sūtrasūtra* of Kātyāyana. The work treats of the formation of altars. By Mahidhara, who says he compiled it in the Samvat year 1846, in compliance with an order to that effect of his tutor Ratnesvara Miśra.

Beginning. दस्य लीलावशेनेदं जगत्स्थितिलयं व्रजत् ।

ज्ञानन्दैकरसं बन्धे तनुमासहितं शिवम् ॥

श्रीवृद्धिं नमस्कृत्य रमेशं भक्तवत्सलं ।

शुक्लस्य विवृतिं वच्मि भाष्यदृष्ट्यनुसारिणीम् ॥

श्रीमान् कात्यायनः पञ्चदशशाखासाधारणं कल्पसूत्रं विरच्य तत्र कथित-
वेद्यादिमानोपयोगिनया शुक्लं परिशिष्टं चिकीर्षुः प्रतिजानोते । रज्जुसमाप्तं
वक्ष्यामः ।

End.

तत्र दोषदर्शितस्य गूढमन्त्रमधीयता ।

समाप्तेयं क्रिया शैल्यै कात्यायनमहात्मनः ॥

इत्याद्योऽन्येऽपि श्लोका द्रष्टव्याः ।

Colophon.

इति शैल्यै विवरणे मन्मथरविनिर्मिते वेदीयकान्ता इवा षष्ठीयं कण्डिका-
ग्रन्थम् । समाप्तं शुक्लसूत्रविवरणं ॥

रघवेदाङ्गभूषणं (१८४६) मास्यन्त्ये धवल्ले दले ।

वयोदश्यां रवेर्वारे वाराणस्यां मन्मथरः ॥

श्रीरत्नेश्वरमित्रस्य गुरोः केशवजन्मनः ।

आजया विवृतिं शैल्यै भाष्यदृष्ट्यनुसारिणीं ॥

विदुषां सुखबोधाय यथाबुद्धानुसारतः ।

मार्थं रामकृतां वृत्तिं सूत्राण्यालोच्य तत्ततः ॥

नीलकण्ठे रामनाथः सिताभचन्द्रशेखरः ।

भैरवेशः कृपासिन्धुलेन तुष्येन्न केशरी ॥

इति श्रीमन्मन्मथरविरचितं शुक्लसूत्रविवरणं समाप्तम् ॥

विषयः ।

१ कण्डिकायां, शालावेदीनिर्माणार्थं शङ्कुनिखानपूर्वकं प्राच्यादिदिक्साधनं ।

२, चतुरसादिकथनं । ३, दीर्घचतुरस्रसमचतुरसादिभेदः । ४, वेद्युक्तर-
शेषादिभागमानं । ५, वेदिभागविशेषेषु एकस्यादिपुरुषप्रमाणं । ६, वेद्यामि-
ष्टकाचयनादि ॥

No. 754. दशपूर्णमासः ।

Substance, country paper, 9½ × 4 inches. Folia, 61. Lines, 8—9 on a page. Extent, 1000 s'lokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Darsapūṇyamāsa. Directions for the performance of the Darsa Paurṇamāsa rites according to the rules of As'valāyana and Apastamba.

Beginning. अद्यतो दर्शपूर्णमासौ आस्तास्वामः । प्रातरग्निहोत्रं कृत्वा दर्शमासीनो दर्शान्
धारयमाणः पवित्रपाणिः पञ्चान्नं च प्राणानायम्य दर्शेन यज्ञे पूर्णमासेन यज्य
इति सङ्कल्प्य ।

End. भूः स्वाहा भुवः स्वाहा सुवः स्वाहा भूर्भुवः सुवः स्वाहा । इत्यापस्तम्बमाखायां
दर्शपूर्णमासौ समाप्तौ ॥

विषयः । आचक्ष्णाधनापस्तम्बानुयायी दर्शपूर्णमासद्वित्रयोगः ।

No. 755. समयाचारतन्त्रं ।

Substance, country yellow paper, $9\frac{1}{2} \times 4$ inches. Folia, 16. Lines, 9 on a page. Extent, 300 s'lokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Samayāchāra Tantra. An original Tantra treating the details of the Kaula cult. Contents : meaning of the word *Samayāchāra* ; a mantra of Sarasvatī ; a hymn to Vijayā ; Tāntric duties, and the necessity of observing them ; the fourteen articles of offering necessary for Śākta worship, and their purification ; the five daily prayers ; various kinds of gesticulation for effecting pacification, subjugation, paralysis, disputes, absence of mind, and destruction ; eastern, western, northern and southern sects of Kaulas, their special divinities, and their rosaries ; various kinds of seats for worship with special objects ; places meet for counting the rosaries ; sacraments for mantras ; two classes of Kaulas, the Vāmāchāra and the Dakṣiṇāchāra ; enumeration of Tantras and Yāmalas ; the five essentials of Tantra worship—fish, flesh, gesticulation, wine, and female society ; procedure for acquiring influence over Śaktī ; places sacred to Śaktī ; sacrifices ; special mantras ; special sacraments for mantras, on their birth, vivification, &c. ; females to be accepted as Śaktī and males as Śīva ; wet and dry forms of worship.

Beginning. ओषावत्युवाच । भगवंस्त्वं गुणाधार सर्वत्र कवचानिधे ।

इदानीं श्रेतुमिच्छामि समयाचारमुत्तमम् ॥

यः पुरा समयाचारः पूर्वाम्नाथेषु कीर्तितः ।

तं पुनः श्रेतुमिच्छामि पञ्चाम्नाथेषु यद्ववेत् ॥

- End. षडङ्गाद्यप्युक्तं तन्म सर्वत्र दुर्लभं ।
तथा शेषेषु सुभगे साष्टाचारपदं यथा ॥ ७१ ॥
यदि चेद्देवराजो मया तुभ्यं प्रकाशितं ।
अतस्तद्वापयेन्नित्यं यतस्त्वं मम वक्षसा ॥
- Colophon. इति श्रीउमानन्देश्वरसंवादे समयाचारतन्त्रं समाप्तम् ॥ •
- विषयः । समयाचारशब्दार्थः । वाग्वादिनीमन्त्रः । विजयालोचनं । तन्त्रोक्तकर्म्मणो-
पयोगोक्तकाले कर्म्मव्यवहारे । शीतदधितत्वादिचतुर्दशद्रव्योक्तिः । तन्त्रोप-
प्रकारः । प्रातर्भ्याह्नादिपञ्चजपकालः । शान्तिवज्रस्तम्भनद्वेषोच्चाटनभार-
णादिषट्कर्म्मोक्तमुद्राकथनादि । पूर्वदक्षिणपश्चिमोत्तराद्याङ्गायकथनं ।
पूर्वादितत्तदाङ्गायदेवताकथनं । उक्ताङ्गायमालाभेदः । शान्त्यादिकर्म्म-
आसनभेदः । जपस्थानं । मन्त्राणां पुत्रपुंसकादिकथनं । वासदक्षिणाचा-
रादि । तन्त्रयामलादिपरिसङ्ख्याकथनं । नक्षत्राणां मुद्राभैरुजपमन्त्रादिपञ्चम-
कारकथनादि । शक्तिमाधनादि । पीठस्थानकथनादि । सात्त्विकराजसा-
दिव्यलिः । मन्त्रविशेषाः । मन्त्राणां जगन्जीवनताडनबोधनादिर्नस्काराः ।
स्त्रीपुरुषादौ शक्तिशिवभावनादि । आर्द्रशुक्लाचारकथनादि ।

No. 756. कात्यायनप्रयोगसारः ।

Substance, country yellow paper, $9\frac{1}{2} \times 4$ inches. Folia, 91. Lines, 9 on a page. Extent, 1500 s'lokas. Character, Nāgura. Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Kātyāyana prayogasāra. Easy rules for the performance of the ceremonies recommended in the Kalpa Sūtra of Kātyāyana. By Devabhadrā Pāṭhaka, son of Balabhadra and Bhāgirathī. The author says that he has followed the Karkabhāshya and the Daivabhāshya, with their Paddhatis, by Ananta, Rāma, and Padmanābha. The MS. is incomplete.

Beginning. श्रीविघ्नेशं याज्ञवल्क्यं मुनिं कात्यायनं गुरुम् ।

अस्मद्वृद्धजनानां सङ्गुप्तं हरिशङ्करम् ॥

गङ्गाधरे पादकक्षे शशिकालविवेचकम् ।

भागीरथीं सातरञ्जं पितरं बलभद्रकम् ॥

पितृभूतिं भर्तृयज्ञं वासुदेवञ्च शङ्करं ।
 गर्भं कर्कभनन्तञ्च श्रीहरिस्त्रामिमाधवौ ॥
 सम्प्रदायप्रणेष्टञ्च रामं शुक्लप्रकाशकम् ।
 यज्ञविद्याप्रणेतारं परमं वेदयाज्ञिकम् ॥
 दीक्षितं श्रीधरं त्रेणं पद्मनाभं गदाधरम् ।
 महादेवं हरिहरमित्यादीन् पूर्वयाज्ञिकान् ॥
 प्रणम्य मनसा वाचा कर्मणापि च भक्तितः ।
 सूत्रं कान्तोद्यं तद्भाष्यं कार्कं देवं सपदतिं ॥
 अन्नन्नकृतं रामपदतिं याज्ञिकप्रियाम् ।
 अन्यथष्टिं पद्मनाभं सम्प्रदायाख्यपदतिम् ॥
 पत्न्यानेतान् तुभ्यं नृणां निजबुद्ध्या विसृज्य च ।
 ततोऽपि याज्ञिकानाञ्च सम्प्रदायो यथाधुना ॥
 तथा कर्कानुसारेण श्रोतिष्टोमकृतोऽर्थजुः ।
 प्रयोगधारनामासौ प्रयोगो रच्यते यतः ॥
 सूत्रवाक्यं समुद्धिष्य प्रयोगलेखनं न हि ।
 कृतं पूर्वैरतस्तस्य लेखनं क्रियते मया ॥

End.

विषयः ।

(खण्डितत्वाच्चेपवाक्यादिकं नास्ति ।)
 (अथ शुक्लैकादशीकृत्यं, तत्र) सोमेष्टिविचारः । अग्निप्रेमीयपशुः । वषायागः ।
 विमितादिमानार्थं शालारज्जुप्रमाणकथनादि । दीक्षादिकालः । दीक्षाप्रयो-
 गः । दीक्षणीयेष्टिः । हव्याग्निदीक्षा । प्रवर्ग्ये महावीरसम्भारः । यूपच्छेद-
 नादि । (अथ द्वादशीकृत्यं, तत्र) प्रायणीयेष्टिः । सोमक्रयः । रडान्नातिथ्येष्टिः ।
 अवान्तरदीक्षा । प्रवर्ग्यप्रचरः । उपसदिष्टिः । (अथ त्रयोदशीकृत्यं,) द्विती-
 योपसदिष्टिः । (अथ चतुर्दशीकृत्यं, तत्र) तृतीयोपसदिष्टिः । अग्निप्रेमीयपशुः ।
 पशुपुरोडाशनिर्णयः । अवदानलक्षणादि । (खण्डितत्वाच्च सर्वविषयः प्राप्तः)

No. 757. वैद्याकरणसिद्धान्तमञ्जूषा ।

Substance, country yellow paper, 12 × 5 inches. Folia, 380. Lines,
 9 on a page. Extent, 8860 ślokaś. Character, Nāgara. Date, Sm. 1906.
 Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, new. Prose. Ge-
 nerally correct.

Vaiyākaraṇa-siddhānta-manjūśā. A dissertation on the Syntax of Sanskrit Grammar. By Nages'ā Bhaṭṭa, son of Śīva Bhaṭṭa and Sati Devī. This work enjoys a high and well-deserved repute.

Beginning. नागेशभट्टविदुषा नत्वा साम्प्रशिवं लघु ।

वैयाकरणसिद्धान्तमञ्जुषैषा निरच्यते ॥

तत्र वाक्यस्रोतोऽमुष्यः । लोके तस्मैशार्थबोधकत्वात् ।

End. अधीत्य कलिभाष्याम्बिं सुधीन्द्रहरिदीक्षितात् ।

व्यायतन्त्रं रामरामादादिरचोषरामतः ? ॥

याचकानां कल्पतरोररिकचङ्कताश्रमात् ।

ऽऽङ्गवेरपुराघोशाद्रामतो लब्धजीविकः ॥

वैयाकरणनागेशः स्फोटायनष्टपेसेतम् ।

परिदू (चिं) लोक्तवांस्तेन श्रीयतामुमया शिवः ॥

कृतसर्केऽस्य नाभ्यास इति चिन्त्यं न पण्डितैः ।

इपदेऽपि हि सन्तोषो पदेधौ रामयोगतः ॥

Colophon. इति श्रीमदुपाध्यायेपनामकसतीगर्भजशिवभट्टमुतनागेशहतौ वैयाकरणसिद्धान्त-
मञ्जुषाख्यस्रोतकः ॥

विषयः । शक्तिलक्षणाद्यञ्जनात्मिकशब्दबोधजनकवर्तेर्विचारादि । वर्षाध्वन्यादकशब्द-
विचारादि । जातिस्फोटनिष्कर्षः । धातुनिपातार्थनिर्णयः । तिङर्थविचारः ।
छन्दर्थविचारः । प्रातिपदिकार्थनिरूपणम् । प्रथमादिविभक्त्यर्थनिरूपणम् ।
समस्यमानशब्दार्थविचारादि च ।

No. 758. वैधायनान्याधानं ।

Substance, country yellow paper, 10 × 4½ inches. Folia, 39. Lines, 9 on a page. Extent, 780 s'lokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Baudhāyanāgnyādhāna. A guide to the Agnyādhāna ceremony according to the rules of Bodhāyana. Contents: Proper times for the ceremony; Madhuparka; altar; auspicious days; mantras to be muttered by the Adhvaryu and others; rites for the manes and cattle; Brahmodana rite; Paramāna rite; Agnihotra homa; Anvārambhanīya ishṭi.

Beginning. अद्याग्न्याधानं निरुध्यते । तस्य कालः शिशिरवसन्तशीतर्तवः ।

End. यथादैवतमुज्जितिवाचनं(?) यजमानभागप्राशने प्रजापतेरित्येतस्य स्थाने
भद्राद्रः स्थानः । प्राञ्चणतर्पणान्तं समानं । सन्निष्ठते त्रीष्टापयणं ।
(समाग्निवाक्यं नास्त्येत्यतः खण्डितमनुमीयते)

विषयः । आधागोपयोगिमासतिथिनक्षत्रादिकथनं । मधुपर्ककथनं । अग्न्यायतनं ।
पुण्याहवाचनं । अर्घ्यप्रभृतिजपः । गोपिलयज्ञः । ब्रह्मौदनादि । पवमानेतिष्ठः ।
अग्निहोत्रहोमः । अन्वारम्भणीयेत्यादि ।

No. 759. जगच्चन्द्रिका, बृहज्जातकमूलसंहिता ।

Substance, country yellow paper, 9 × 3½ inches. Folia, 321. Lines, 9 on a page. Extent, 5451 s'lokas. Character, Nāgara. Date, Sm. 1531. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose and verse. Generally correct.

Jagachchandrikā. A commentary on the Brihajjātaka, a treatise on astronomy and astrology. By Bhaṭṭotpala. The work was completed by the author, on Thursday the 5th of the waxing moon, in the month of Chaitra. Saka year 788.

Beginning. ब्रह्माजमङ्गरवीन्दुकुञ्जजीवशृङ्गार्कपञ्चगणनाथगुरुन् प्रणम्य ।

यः सङ्कुर्वेत्तुर्वारलाभविद्वद्बुद्धेरायन्तिकस्य तमहं विदधेमि हस्तं ॥

यच्छास्त्रं सविता चकार विपुलैः क्लृप्तैस्त्रिभिर्न्यातिथं

तस्योच्चिभिभयात् पुनः कलियुगे सन्धित्य यो भूतलं ।

भूयः स्वनपतरं वराहमिहिरव्याजेन सर्वं यथा-

दिश्यं यं प्रवदन्ति मेाचकुशलास्त्रयै नमो भास्वत ॥

वराहमिहिरादधौ सुदृढभेदतोयाकुले

ग्रहचङ्गणयादसि प्रचुरयुक्तिरभाकरे ।

अस्मिन् परितो यतो लघुधियोऽर्थलुब्धास्ततः

करोमि विदतिष्ठवं निजभियाऽहमवोत्सलः ॥

End. दिनकरोऽर्कः, तदादिकाः सर्वे एव ग्रहाः, सुनयो वशिष्ठादयः, गुहारादिदासः,
तेषां चरणप्रणिपातकरणेन पादपादं नमस्कारकरणेन यः हस्तप्रसादोऽनुग्रहः
तेन मतिर्बुद्धिर्यस्य तेन दिनकरमुनिगुरुरचरणप्रणिपातसततप्रसादाभ्यामिना मयेधं

शास्त्रमुपसंहृतं सङ्क्षिप्तं कृतं । तस्मात् प्रवेष्टव्यः पूर्वशास्त्रकारिभ्यो नमस्करणेन
यः कृतप्रसादः ।

Colophon. इति श्रीभट्टोत्पलविरचितायां अगस्त्यिकाभिधानायां दृढजातकविद्वे-
उपसंहाराध्यायः षड्विंशः ॥

पुरा विहितकर्मपाकभवसन्दर्भेन जनोपचारितिप्रविमञ्चः सर्वविषयामहमिषा-
दधै(?) ।

अर्थिनामुत्पलं(?) चक्रे ढग्नये विद्वेतिष्ठवम् ।

चिन्तामणीति विख्याता टीकेयं शास्त्रवक्त्रभा ॥

सप्तमार्दसहस्राणि मानसस्या ह्यनुदुभाम् ।

श्रीतिदिष्टौ(?) परित्यज्य टीकाः सम्यक् विचार्य च ॥

उपयोगेश्वरे शास्त्रे चैत्यङ्गाक्षः कृतेपराधतः ।

व्याख्येयं यकथा त्यक्तं यच्च युक्तिविवर्जितम् ।

धान्या च लिखितं यच्च तत्सर्वं स्पष्टतां न यत् ॥

चैवमासस्य पञ्चम्यां सितायां गुरुवासरे ।

वसुधाश्रमिणे शास्त्रे कृतेयं विद्वतिर्मया ॥

विधाय टीकां शास्त्रेऽस्मिन् यत् कश्चित् पुण्यमर्जितम् ।

तेन निर्मत्सरी भूयात् सौजन्याल्लुप्तो जनः ॥

विषयः । १ अष्टाये, राशिप्रभेदः । २, षड्योनिभेदः । ३, तिर्यक्पक्षिश्वावरादीना-
मुपतिः । ४, गर्भाधानकालः । ५, जन्मविधिः । ६, सद्योमरणारिष्टयोगः । ७,
आयुर्मरणा । ८, दशाविभागः । ९, तनुघनसदृश्याद्यष्टस्थानविशेषस्थित-
प्रदृशभाशुभकथनं । १०, कर्मविशेषेण जीविका । ११, राजयोगकथनं ।
१२, यज्ञयोगविशेषादिकथनं । १३, सुनकादिचन्द्रयोगाः । १४, द्विपक्ष-
योगाः । १५, प्रव्रज्यायोगाः । १६, राशनुसारिशीलादिकथनं । १७, ग्रह-
दृष्टिकलम् । १८, तन्वादिभावस्थरत्नादिप्रत्येकग्रहफलकथनं । १९, भिन्न-
फलविचारः । २०, राशिचैवस्थानादिभिर्महाणां प्रकीर्णभावविचारः । २१,
अनिष्टयोगः । २२, स्त्रीजातकनिर्णयादि । २३, सत्ययोगाः । २४, नष्टजातक-
प्रकारः । २५, त्रेकाक्षविचारः । २६, प्रव्रतियिवलावलादिकथनं ।

No. 760. अद्वैतब्रह्मसिद्धिः ।

Substance, country yellow paper, 10 × 4½ inches. Folia, 182. Lines, 10 on a page. Extent, 8500 ślokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Advaita-brahma-siddhi. An essay on the non-dual Vedānta theory, designed to establish the identity of the human and the divine souls. By Madhusūdana Sarasvatī pupil of Nārāyaṇa Āchārya. The MS. is incomplete. It is, I believe, a portion of the work which is described in Dr. Hall's catalogue under the name of *Advaita-siddhi*. *Contributions*, p. 157.

Beginning. ॐ नमामि सद्गुरुं ज्ञानं ब्रह्मानन्दमुनीश्वरं ।

यत्कपालवलेन सत्कर्तृसुरं मम ॥

श्रीमन्नारायणाचार्यं सनातनशिवं सदा ।

वन्देऽहं वाङ्मनःकायेर्द्वैतध्वान्तनिहतये ॥

युतिमिदञ्च यद् ब्रह्म सच्चिदानन्दमद्वयम् ।

तद्वचं चिन्त्यते तर्कमनोमलनिहतये ॥

End. (खणितत्वाद्देशवक्तुं नास्ति)

विषयः ।

१ मुद्रा, देहतत्त्वनिरूपणादि । २, नास्तिकपददर्शनमतखण्डनम् । ३, जीव-
तत्त्वशोधनच्छेदने संत्याद्यवान्तरवाक्याखण्डार्थतोपपत्तिः । ४, मत्वं ज्ञानमनन्तं
ब्रह्मेत्यवान्तरवाक्याखण्डार्थतोपपत्तिः । ५, तत्त्वमस्यादिसंज्ञावाक्याखण्डार्थतोप-
पत्तिः । ६, ब्रह्मणो निर्गुणत्वापपत्तिः । ७, ब्रह्मणो निर्गुणत्वे प्रमाणोपपत्तिः । ८,
ब्रह्मणो निराकारत्वसिद्धिः । ९, ब्रह्मणो ज्ञानत्वानन्दत्वाद्वितीयत्वानित्यत्वसच्चित्तो-
पपत्तिः । १०, ब्रह्मणो जगदुपादानत्वेापपत्तिः । ११, ब्रह्मणो जगद्विनिमित्तत्वेाप-
पत्तिः । १२, ब्रह्मणो जगदुपादानत्वे प्रमाणत्वेापपत्तिः । १३, सप्रकाशत्वसंशो-
पपत्तिः । १४, सप्रकाशत्वेापपत्तिः । १५, चाक्षनः सप्रकाशत्वेापपत्तिः । १६,
ब्रह्मणः शब्दावाच्यत्वं । १७, सामान्यतो भेदखण्डनं । १८, विशेषतो भेदख-
ण्डनं । १९, भेदप्रतिनिधिविशेषखण्डनं । २०, भेदपक्षके प्रत्यक्षभङ्गः । २१,
जीवब्रह्मभेदानुमानभङ्गः । २२, जीवभेदानुमानभङ्गः । २३, जीवभेदानुक्त-
तर्कभङ्गः । २४, भेदपक्षकेानुमानभङ्गः । २५, २६, भेदयुतेरनुवादकत्वादि ।
२७, भेदयुतेः षड्विधतावयवलिङ्गभङ्गः । २८, ऐक्यस्वरूपोपपत्तिः । २९, जीव-

ब्रह्मभदे प्रमाणं । २०, एकाग्रतेरपजीव्यवाधाभावः । २१, तत्त्वमसिवावधार्य-
निरूपणम् । २२, अहं ब्रह्मास्मीत्याद्यनेकवृत्तिस्फुल्लयैक्यजनं । २३, जीवब्रह्मा-
भदानुमानं । २४, विम्बप्रतिविम्बन्यायेनैक्यसिद्धिः । २५, खण्डितत्वाद्वाचन्ये
विषया लिखिताः ॥

No. 761. दानमयूखः ।

Substance, country yellow paper, 11 x 4 inches. Folia, 44. Lines, 13 on a page. Extent, 1200 s'lokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, new. Verse and prose. Generally correct.

Dānamayūkha. On the sixteen great religious gifts. By Nīla-
kaṇṭha, son of Śaṅkara Bhaṭṭa. Contents: (1) gift of silver of the
weight of the donor; (2) gift of a golden globe, (3) gift of a thousand
heads of cattle; (4) gift of a cow made of gold; (5) gift of a horse made
of gold; (6) gift of a horse attached to a golden ear; (7) gift of a golden
elephant attached to a similar ear; (8) gift of five ploughs, with bullocks
and an area of land in which the same may be used; (9) gift of gold
and land; (10) gift of a golden wheel; (11) gift of a jewelled creeper;
(12) gift of seven rats made of gold; (13) gift of a jewelled cow; (14)
gift of a golden jar decorated with jewels; (15) gift of the five elements
represented by golden images; (16) gift of golden flights of steps. The
advantages of making the above gifts and the ceremonial rites to be
observed in giving them away are also described in detail. For an-
other work of this author, vide No. 730.

Beginning. अथ तुलादानपुरुषप्रकारः । अथ तुलापुरुषदानप्रयोगः । तत्राधिवासनान्
पूर्वदिने हस्तैकभक्तादिरधिवासनदिने यजमानो देशकालौ सकीर्त्य ब्रह्म-
चर्यादिसर्वपापनाशपूर्वकमर्वमन्त्रन्तरकालावच्छिन्नसर्वलोकपालस्थानाधिकरण-
कषाभोत्तर—इत्यादि ।

End. विभागस्तु तुलापुरुषवधानतः पुण्याहवाचन-ब्रह्मादिपूजनविभर्जनसण्डादि-
प्रतिपादन-ब्राह्मणभोजनाशीर्वादमन्त्र-मङ्गलाचारादीनि । इति महाभूत-
घट्टदानं ।

Colophon. इति श्रीसीमांसकशङ्करभट्टाक्षभट्टनीलकण्ठने दानमयूखे षोडशमहादानानि
समाप्तानि ॥

विषयः । तुलापुरुष-रजतादिमयतुला-हिरण्यगर्भ-सुवर्णादिनिर्मितप्रच्छाण्ड-सुवर्ण-
निर्मितकल्पवृक्ष-गोमहस-हिरण्यनिर्मितकामधेनु-हिरण्यनिर्मिताय-हिर-
ण्यनिर्मिताययुक्तरथ-हेमनिर्मितहस्तियुक्तरथ-सदृशसारदारुमयपञ्चलाङ्गलन-
हितभूमि-सुवर्णमयभूमि-सुवर्णमयपौडुशरविषयचक्र-चामीकरनिर्मितकल्प-
लता-काष्ठनिर्मितप्रादेशमावसप्तकुण्ड-रत्नमयीधेनु-रत्नयुक्ताकाशनघट-
सुवर्णमयमहाभूतघटादिषोडशमहादानफलविधिश्रेयशकथनं ।

No. 762. भुवनदीपकटीका ।

Substance, country paper, 11 × 5 inches. Folia, 31. Lines, 10 on a page. Extent, 1100 s'lokas. Character, Nāgara. Date, Sm. 1816. Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, new. Prose. Incorrect.

Bhuvanadīpakāṭikā. A commentary on the *Bhuvanadīpaka*, a treatise on astronomy and astrology.

Beginning. सारस्वतमित्यादि । आ० । सरस्वत्याः सम्मन्त्रि सारस्वतं तच्च तत् महस्य तद्वम-
स्तस्य मया ज्ञानमृष्यते प्रकटीक्रियते ।

End. श्रीमन् एकराशे तथा दशभिः(?) प्राग्वज्जातभवयोगो मष्टो मुसुरिकाभिधः ।
मिथो दश विना खेदा द्वाचानः(?) श्रीग्रयो प्रहः ॥

Colophon. इति श्रीभुवनदीपकस्य टीका समाप्ता ।

विषयः । भुवनदीपके वक्ष्यमाणानि २६ द्वाराणि सन्ति, तद्व्याख्यानं । तत्र द्वाराणि यथा,
१ द्वारे, मेघादिलग्न्याधिपाः । २, उषनीचविचारः । ३, पदाणां परस्परं
मिवशत्रुत्वादिविचारः । ४, राशेरचनीचगृह्याणि । ५, राहुतः सप्तमस्य
केतोर्विचारः । ६, ग्रहस्वरूपसंभावादि । ७, द्वादशस्यपि भावेषु कुत्र किं
विद्यार्थः । ८, क्षभीष्टकालनिर्णयः । ९, लग्न्याधिपादिविचारः । १०, विनष्टो
प्रहः कोदश उच्यते । ११, राजयोगचतुष्टयं । १२, लाभालाभविचारः । १३,
लग्नेशवतिस्थितिसद्भावफलं । १४, अस्य गर्भस्य क्षेममस्ति वा न वा । १५,
गर्भिण्याः प्रसवकालादिविचारः । १६, युगलबालकस्य प्रसवज्ञानं । १७,
गर्भस्य मासपञ्चमा । १८, विवाहितानिविवाचितापरीक्षा । १९, विषयस्वरूप-
कन्यालक्षणं । २०, भावविशेषस्यफलं । २१, विवाहादिविचारश्च । २२,
वादिप्रतिवादिवादादौ जयपराजयविचारः । २३, ग्रहसङ्कीर्णभावादि
निर्णयः । २४, विदेशस्थग्रहादि । २५, पथिकस्य यात्रामनश्च । २६, सत्य-

योगः १७, दुर्गभक्तः । १८, चैत्यकर्मविचारः । १९, महर्ष्यविचारः । २०, नौकागमनकुशलतादि । २१, इष्टलाभालाभादिविचारः । २२, लग्नपतेः सका-
शात् कश्चिन् मासि लाभः । २३, द्रेःकाणादिफलं । २४, अद्भुतदोषज्ञानं ।
२५, राजादीनां कश्चिन् दिने किं भवतीति । २६, अश्चिन् गर्भे पुत्रपुत्रि-
कालोत्पादि ॥ (प्रश्नप्रत्योषम)

No. 763. मल्लारिमाहात्म्यं, ब्रह्माण्डपुराणान्तर्गतचेवखण्डीयं ।

Substance, country yellow paper, $9\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia, 63. Lines, 9 on a page. Extent, 550 s/lokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance old. Verse. Generally correct.

Mallārimāhātmya. Legendary account of a place of pilgrimage called Mallāri. This professes to be an episode of the *Khetra Khaṇḍa* of the *Brahmāṇḍa Purāṇa*. Contents : 1. A hermitage assailed by a demon of the name of Malla. 2. The sages of the hermitage repair to Indra for aid. 3. Thence they go to Vaikuṇṭha; thence to Kailāsa. 4. Description of Kailāsa. 5. Description of the court of Ś'ambhu. 6. Description of the person of Ś'iva. 7. The sages relate to Ś'iva their grievance. 8. The army of Ś'iva. 9. The encampment of the demon. 10. Defeat of the demon's forces. 11. Destruction of Khadgaśāstrā by Śaḍānana. 12. Destruction of Ulkānukha and Kuṣṭhaloma by Nandi. 13. Destruction of Manikāsūra by Mārtaṇḍa Bhairava. 14. Viṣṇu's embassy to Malla. 15. Combat between Malla and Ghrita-mārī. 16. Overthrow of Malla by Ś'ambhu. 17. Prayer of Malla to Ś'iva. 18. Praise of Ś'iva by the Devas. 19-20. Kapila and other places of pilgrimage described. 21. Directions for worshipping the image of Ś'iva at Mallāri. 22. Speech of the Enemy of Mallāri (Ś'iva) to the sages. 23. Mantras of Mallāri.

Beginning. शम्भोजोपज्ञाज्ञोत्तरासकरभासुरं ।

गजास्त्रं सुन्दरं वन्दे हृन्दारकगणार्चितं ॥

विद्वेश्वरशोभाजमकरन्दोदविन्दवः ।

विषण्णु भारतीं वल्लीं ननानां वदनालये ॥

कौलामाचलचूडायै मणिसुन्दरमन्दिरै ।

पञ्च पार्वती कान्ते रहस्यानन्दसुन्दरं ॥
 श्रीपार्वत्युवाच । प्रियं किं दुर्लभं लोके किमाश्चर्यकरं परम् ।
 सेवं तोर्यं सदा वृणां भुक्तिमृत्तिफलप्रदम् ॥
 अवतारेण केन त्वं सर्वेषां सुलभः सदा ।
 कैत्रेतिह्यं समाराधः कथयाशु मम प्रभो ॥

End. नित्यं नमामि भवसागरतापघ्नाय सत्कारिपादयुगलं परमाद्यैरुपम् ।

इन्द्रादिवन्दितमशेषसुखप्रदेयं चिन्तामणिं सकलमङ्गलकामधेनूतनम् ॥

Colophon. इति श्रीवृक्षाष्टपुराणे सेवखण्डे मञ्जारिमहात्म्ये त्रयोविंशतितमोऽध्यायः ॥ २२ ॥

विषयः । १ अध्याये, मञ्जाष्टदेत्युक्तव्यायमपीडनं । २, दैत्यभयभीतानां ऋषीणां शक्रभवने गमनादि । ३, ऋषीणां वैकुण्ठे गमनादि । ४, कैलासवर्णनं । ५, मधुसूतभावर्णनं । ६, शिवमूर्तिवर्णनं । ७, शिवस्य निकटे मणिकमञ्जाष्टदेवैर्देव-
 योऽपद्रवनिवेदनं । ८, शिवसेव्यवर्णनं । ९, दैत्यसूच्यवर्णनं । १०, मार्तण्ड-
 भैरवसैन्यकर्टकमञ्जासुरसैन्यवधः । ११, यद्वाननकर्टकखड्गद्वन्द्ववधः । १२, जय-
 नन्दिकर्टकौत्कामुखकुनालोमदैत्यवधः । १३, मार्तण्डभैरवकर्टकमणिकासुरवधः ।
 १४, युद्धनिष्ठौ प्रबोधनार्थं मङ्गदैत्यनिकटे शिवकर्टकं विष्णुप्रेरणादि । १५,
 मङ्गदैत्येन सह घृतमारीयुद्धं । १६, शम्भुकर्टकमञ्जासुरवधः । १७, किञ्चि-
 ज्ज्योतिर्गेषमङ्गदैत्यकृतशिवसुतिः । १८, देवकृतशिवसुत्यादि । १९, २०,
 कपिलतीर्थादिकतिपयप्रधानतीर्थकथनं । २१, मञ्जारिशिवपूजनविधिः । २२,
 ऋषीन् प्रति मञ्जारिवाक्यं । २३, मञ्जारिमन्त्रकथनादि ।

No. 764. अग्निष्टोमपद्धतिः, कात्यायनसूत्रपद्धत्यन्तर्गता ।

Substance, country paper, $9\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia, 28. Lines, 10 on a page. Extent, 580 s'lokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Agnishṭomapaddhati. Directions for the performance of the Agnishṭoma sacrifice, according to the rules of Kātyāyana, founded on the Mādhyandini S'ākhā of the White Yajur Veda. By Yājñika Deva, son of Prajāpati. The work is a fragment of the author's *Kātyāyana-sūtra-paddhati*.

- Beginning. अथ माध्यन्दिनसवनमुच्यते, तत्र पूर्वमाग्नीध्रीयस्य पश्चाद्दङ्मुखोपविष्टस्य यजमानस्य लोकदारोथसामगानं(?) होमस्य । ततः सर्वे ऋत्विजः सयजमानाः स्नाताः सवनवदिव्येष्ट्यापस्त्रानादिधिष्ण्याभिसन्वणान्तं समर्पणं कुर्वन्ति ।
- End. तदानामेव पुनरुद्धृत्य स्वयमेवाग्निहोत्रहोमः । प्रातर्होमस्तु स्वकाल एव । अतः कर्तुं सन्ध्यातर्पणवैश्वदेवक्रिया नान्तः प्राक् ।
- Colophon. इति श्रीविरग्निविष्णुस्मृत्यपत्तिमहायाज्ञिकप्रजापतिसुतयाज्ञिकदेवकतायां कात्यायनस्मृत्यपद्धतौ अग्निष्टोमपद्धतिः ।
- विषयः । अग्निष्टोमोयमाध्यन्दिनसवनप्रयोगकथनम् ।

No. 765. वाराणसीदर्पणकारिकाप्रकाशिका, वा दर्पणप्रकाशिका ।

Substance, country paper, 12 × 5 inches. Folia, 45. Lines, 10 on a page. Extent, 1000 s'lokas. Character, Nāgara. Date, Sm. 1898. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, new. Prose. Generally correct.

Vārāṇasīdarpaṇ-kāś'ikāś'prakāś'ikā, alias *Darpaṇaprakāś'ikā*. A commentary on his poem in eleven cantos on Benares. By Vatsarāja, son of Rāghava Tripāthī, and grandson of Gaṇesa Agnihotrī.

- Beginning. महोच्चिदीक्षितं नत्वा रामायमशुचं पुनः ।
वत्सराजः करोत्येतां कामीदर्पणकाशिकां ॥
गुरुपादरजःपूरस्वरतेजःखजः खजः ।
राजने वत्सराजस्य मानसे सच्चिरःसजः ॥
वाराणसी दर्पणकाशिकाश्च प्रकाशिकाख्यां प्रतनोति धीमान् ।
श्रीवत्सराजः किल विश्वनाथस्यपाकटाचाकुरितप्रसादः ॥
- End. चरसप्रसादश्चमार्तिं ज्ञापयन्नाह । श्रीति । प्रत्यक्षभावमुद्दे । एकादशब्रह्मा, तत्सङ्गात् इति यावत् । कामेशः, रुद्रः, तस्य यः कण्डः, तस्य श्वितिरिव श्वि-
र्यस्य सः । दर्पणस्य श्वासप्रभलादित्यर्थः । मोमा कानिर्बुतिरित्यमरः ।
प्रसादात्मकस्य महाब्रह्मस्य नाम विश्वेश इति सर्वेषु एकादशसु अन्तिमः । एका-
दशब्रह्मात्मकोऽयं मन्त्रः ॥ १६ ॥ मन्त्रमन्त्राग्राहकं संवत्सरादिकं निबध्नाह ।
विश्वेशोत्तरेति । अष्टमूर्तिमैत्रादेवः । तामिगैर्णिनं चाव्ये संवत्सरे । अङ्गानां
वारुतो गतिरित्यष्टाङ्कः । देव्याः, महः, उत्सवः, तस्य भावः, तथा । दिव्ये-

दिवसैः । सहस्रं सहस्रावहेति विश्वः । नवदिवसा इति नवशतः । रसाः षट्
षटङ्काः । विश्वनाथ एक एवेत्येकाङ्कः । अन्तः स्पष्टम् । सवत् षोडशाष्टनवति-
मिने वर्षे इति फहितोऽर्थः । अङ्कतोऽपि १६८८ ।

Colophon. इति श्रीमद्वाराणसीनामिचिपाठिकुलतिलकश्रमवेदोपाध्यायश्रीमणेशाग्रिहोवि-
स्मृत्युद्धरिचिपाठिश्रीमद्राघवस्मृत्युद्धराजकृते प्रकाशचरमः कामं समाप्ति-
मगाच्छुभम् ॥

विषयः । मन्त्रलक्षणं, शिववर्णनं, नारदविश्वेश्वरकथोपकथनं, विश्वनाथकलंकदेव-
ताभ्यां वरदानं, शिवस्य मन्दराचलं न सह साक्षात्कारः, मन्दरकलंकशिवस्थापनं
द्वयोदामस्य विश्वनाथसाक्षात्कारः, कामीमाहात्म्यं, वाराणसीवर्णनं, दिवो-
दामराज्यस्थापनप्रपञ्चः, ४४ नारादिवर्णनं इत्यादिविषयभित्तौकादम्प्रकाश-
परिच्छिन्नस्य वाराणसीदर्पणकाव्यस्य व्याख्यानं ।

No. 766. हठदीपिका ।

Substance, country paper, $9\frac{1}{2} \times 4$ inches. Folia, 20. Lines, 20 on
a page. Extent 500 s/lokas. Character, Nāgara. Date, Sm. 1689.
Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, new. Verse.
Generally correct.

Hathadipikā alias *Hathapradīpikā*. An essay on a peculiar form
of Yoga meditation called *Hathayoga*. By Svātmārāma. Contents:
1. Introduction; Yoga teachers; importance of the Yoga proved;
place for its performance; the mode of sitting; rules regarding food. 2.
Use of the Prāṇāyāma; six ways of washing and purifying the
guts. 3. Various forms of gesticulation and diverse postures. 4.
Procedure for Samādhi. Signs of perfection, &c. Hall's *Contribu-
tions*, p. 15. This is a more complete and correct text than No. 250.

Beginning. नमामि चैषुरं वास । अथादिनाथाय नमोस्तु तस्मै येनोपदिष्टा हठयोगविद्या ।
विराजते प्राञ्जलराजयोगमारोढुमिच्छोरधिरौहसीव ॥

प्रथम्य श्रीगुरुं नार्थं स्वात्माराभेण योगिना ।

केवलं राजयोगाय हठयोगोऽनुदिश्यते ॥

End. विद्यातीर्थे जगति विवृधाः साधनः सत्यतीर्थं
गङ्गातीर्थे सल्लिखमनमो योगिनो ज्ञानतीर्थे ।

राधानीर्थे(?) धरणिपतयो दाननीर्थे घनाद्या

लुब्धानीर्थे कुलधुवतयः पातकं चालयन्ति ॥

Colophon. इति श्रीसात्त्विकारामविरचितायां चठदीपिकायां चतुर्थोऽध्यायः ॥

विषयः । १ अध्याये, चठयोगेन संविद्वानां गोरचनायादीनां कथनं, चठयोगसाधन-
स्त्वनिर्देशः, चठयोगप्रयसाङ्गोभूतस्त्वलिकायासनेति, स्वाहारनियमश्च । २,
प्राणायामाभ्यासप्रकारकथनं, नाडीशोधकधौतौवस्तिनेनिवाटकनौलिककपा-
लमस्तीतिषट्कर्मकथनं, प्राणायामाभ्यासारम्भः, पूरककुम्भकादिफलोक्तिश्च ।
३, खेचर्यादिनामानविधमुद्रावन्मादिकथनं, शुक्रादिसन्मफलकथनं, कुण्डलि-
न्यादियोगिशक्तिप्रकथनादि च । ४, समाधिक्रमकथनं, संयमकारः, नादानु-
सन्नानादि च ॥

No. 767. श्राद्धसूत्रपद्धतिः, कातीया ।

Substance, country paper, $9\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia, 41. Lines, 7 on a page. Extent, 500 s'lokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, old. Prose. Generally correct.

S'rāddhasūtra paddhati. Directions for performing Pārvaṇa s'rādhiha according to the rules of Kātyāyana. The MS. is incomplete, and the author's name is unknown.

Beginning. शिवश्च विघ्नघ्नतैरं गुरुं च वामनं तथा ।

अम्भिकां शारदां चापि बन्धे विघ्नोपशान्तये ॥

कात्यायनकृते श्राद्धसूत्रे व्याख्यापुरःसरम् ।

प्रयोगपद्धतिं कुर्वे याज्ञवल्क्यादिप्रमाणम् ॥

End. (अष्टितन्त्रात् समाप्तिवाक्यं नास्ति ।)

विषयः । पार्वणश्राद्धप्रयोगविधायककातीयसूत्रव्याख्यानं ।

No. 768. आश्वलायनब्राह्मणपञ्चिका ।

Substance, country paper, $10 \times 5\frac{1}{2}$ inches. Folia, 27. Lines, 10 on a page. Extent, 574 s'lokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Āśvalāyana-brahmana-pañchikā, alias *Āitareya Brāhmaṇa*. This is an imperfect MS. containing only the 5th Book. Professor Haug has published an edition of the text together with an English translation.

Beginning. विश्वं वै देवा देवतासृतीमहर्षदन्नि सप्तदशलोमो वै रूपं सान जगतोऽहं नो यथावेतमेतेन यथासोमं यथासामं यथाहन्ममं राशेति ।

End. यज्ञस्य देवता मेन्द्रमेव तदुद्गीथं करोतोद्गो वै यज्ञ इन्द्रो यज्ञ इन्द्रान्मानाग-
दिन्द्रवन्नष्टुधमित्येकैरुल्लास्य तदाह ।

Colophon. इत्याश्वलायनब्राह्मणस्य पञ्चमपञ्चिकायां पञ्चमोऽध्यायः । पञ्चमपञ्चिका समाप्ता ।

विषयः । १, अध्याये, द्वादशाहस्य तृतीयचतुर्थ्याहकर्तव्यव्यखनं । २, पञ्चमपञ्चाहकर्त-
व्योक्तिः । ३, सप्तमाहमाहकव्यखनं । ४, नवमाहकव्यखनपञ्चाहमाहमाह-
कव्यनं । ५, प्रायश्चित्तोक्तकव्यनं ॥

No. 769. आश्वलायनगृह्यकारिका ।

Substance, country paper, $9\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia, 26. Lines, 11 on a page. Extent, 780 s'lokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Āśvalāyana-grihya-kārikā. Memorial verses containing the rules of the Grīhya Sūtra of Āśvalāyana. The MS. is defective at the end and the author's name cannot be ascertained. Contents: Technical terms; sthālipāka; the rites after conception, &c.; sacrifice to Vāśiṣṭadeva; the sandhyā prayers; *Upākarma* or putting on of new sacrificial thread, &c. in the month of Śrāvaṇa; offerings to the manes; vāstuhoma, &c.

Beginning. आश्वलायनमाचार्यं नत्वा तद्गृह्यकर्मणाम् ।

प्रयोगं वृत्तिं केचिच्छिदुः हस्तिकारादिमापितं ॥

End. (खण्डितत्वात् शेषवाक्यं नास्ति) ।

विषयः । सर्वकर्मसाधारणपरिभाषा, स्थालीपाककथनं, गर्भाधानादिभस्मकारोक्तिः, वस्ति-
वैश्वदेवादिकथनं, सन्ध्यापासनापाकर्मोदिकथनं, पितृयज्ञः, जैत्रकर्षणवास्तु-
कर्मोदिकथनञ्च ॥

No. 770. ब्रह्मसिद्धान्तं वा ब्रह्मसिद्धान्तपद्धतिः ।

Substance, country paper, 10 × 4 inches. Folia, 61. Lines, 5 on a page. Extent, 500 s'lokas. Character, Nāgara. Date, Sm. 1806. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose and verse. Incorrect.

Brahma-siddhānta alias *Brahma-siddhānta-paddhati*. A Tāntric miscellany on theology, metaphysics, cosmogony, &c. Contents: Brahma a void, its character; the cosmic mass, its character; generation from that mass of Ś'iva, from him of Bhairava, and from him of Ś'rikantha, &c. The origin of Prakṛitī consisting of the five primary elements from the last; the organic and sensuous faculties—sleep, dreaming, and waking; will and the other four sensuous faculties; their agency in the creation of the world. Idā, piṅgalā, and other arterial paths to those faculties; thirteen vital airs, including Prāṇa, samāna, &c.; growth of the different members of the body; the essential elements of the body; the principal receptacles in the body; the proper mode of performing *prāṇāyāma* and the advantage thereof; praise of Yōgis.

Beginning. ————— विविधं ग्रहेणैव (?) ।

यदा नास्ति स्वयं कर्ता कारणं न कुलाकुलं ।

अजकृपरमं तत्त्वमनामा विश्वे तदा ॥

End. वैश्वे योगिने तुर्वादिरिद्रशूरोभीक्ष्णिका । पापकारो ज्ञानी रामो तत्त्विक-
कर्मशीलोपायेन ते दास्यकामे वयान्ति (?) ॥

Colophon. इति योगशास्त्रब्रह्मसिद्धान्तपद्धतिः सम्पूर्णम् (?) ।

विषयः । शुद्धस्वरूपनिरूपणं, तस्य गुणाः, ब्रह्माण्डपिण्डस्य तद्गुणानाञ्च कथनं, तन्निष्ठान्
शिवस्य तस्माद् भैरवस्य तस्माद् श्रीकण्ठादीनामुत्पत्तिः, ततः पञ्चतत्त्वात्मक-
प्रकृतिविशेषादुत्पत्तिः, चुम्बणादिकथनं, अन्तःकरणस्य तद्गुणानाञ्च कीर्तनं,
सत्तरजसुभो महाकालजीवात्मकपञ्चकुलशस्य तद्गुणानाञ्च कीर्तनं, जायन्-
सम्पदुपश्रान्तवस्थाकथनं, इन्द्रादिकृतिपञ्चकस्य प्रत्येकस्य पञ्चपञ्चगुणकथनं,
कर्माकामचन्द्रसूर्याग्निस्वरूपप्रत्यक्षाक्षरपञ्चकस्य तद्गुणानाञ्च कथनं, कीर्तनं,
इडापिण्डादिनाडीनां तद्द्वारस्य च कथनं, प्राणमनानादिदशवायुकथनं,
शरीराङ्गप्रत्यङ्गैव्यक्तिकथनं, शुक्रमज्जादीनां प्रमाणं, आधारेखाधिष्ठानादिचक्र-
कथनं, प्राणायामप्रकारसंस्कृतकथनादि, अवधूतसुषुप्तेयोगमार्गप्रशंसादि-
कथनं ।

No. 771. कोशलागमः ।

Substance, country paper, $10 \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia, 28. Lines, 10 on a page. Extent, 500 s'lokas. Character, Nāgara. Date, Sm. 1816. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, new. Prose and verse. Incorrect...

Kośalāgama. This is a very defective MS. wanting both the beginning and end. It supplies a series of diagrams, and gives directions how to calculate therefrom the probable good and evil effects, and astrological influences under particular circumstances, of villages, houses, vehicles, dwellings, wells, wheels, commencement of journeys, &c.

Beginning. गजस्वरत्नं युगाश्चमहीगुणा द्विवर्द्धितो मघवा दिशि क्रमान् ।

मृदुपतेरभिधा पुरदिक्प्रितो वसुहता भवनस्य दशा च सा ॥

अथ ग्रामवासचक्रम् ।

End. दशस्ययन्त्रिंशद्ग्रहयुगास्ततो मक्ताः पञ्च१५५ग्रहशेषास्तत्कालघटी फल । स्य-
विमसुखोत्साह भो ५ त्रेयाट अथो नृत्य ८ अर्थः ८ सुखं १० । नन्दा च शिलाभः
१२ सुखं १४ दुःखं १४ क्रमान् ।

Colophon. इति मृदुप्रकारं समाप्तम् । (अस्य नास्ति प्रारम्भे च मन्देहः । प्रारम्भे प्रतिज्ञा-
वाक्यं नास्ति, खण्डितत्वात् समाप्तिवाक्यस्य नास्ति ।)

विषयः । ग्रामवास-वाहन-वाह-सूचक-यात्राविनाडीचक्र-सेवाचक्रादिकतिपथचक्रा-
दिद्वारा शुभाशुभग्रहणा ।

No. 772. चन्द्रालोकः ।

Substance, country paper, 9×4 inches. Folia, 20. Lines, 9 on a page. Extent, 360 s'lokas. Character, Nāgara. Date, Sm. 1733. Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Chandraloka. A treatise on Rhetoric in ten chapters. By Jayadeva, son of Mahādeva. The work is held in high repute by Vaishnavas, but it is rare.

Beginning. उच्चैरस्यति मन्दतामरमतां जायन्कलहैरव-

ध्वंसं वसुधते च यातु मनसामुज्जामिनो मानसे ।

दुष्टोद्यमदनाशनचिरमल्लोकवयोदगिका
 सा नेवचितयोव खण्डपरमोर्वाग्देवता दीयतु ॥
 इहो चिन्मयचित्तचन्द्रमण्यः संवर्द्धयध्वं रमान्
 रे रे खेरिणि निर्विचारवनिते माम्प्रतृप्ताग्नीभव ।
 उल्लासाय विचारवोचिनिषयालङ्कारवारां निधे-
 यन्द्रालोकमयं स्वयं वितनुते पीयूषवर्षः छती ॥
 पीयूषवर्षप्रभवं चन्द्रालोकमनोहरं ।
 सुधानिधानमामाय त्रयध्वं विवुधा मुदम् ॥
 जयन्ति याजकदीमन्महादेवाङ्गजन्मनः ।
 सूक्तपीयूषवर्षस्य जयदेवकवेर्गिरः ॥
 महादेवः स्रवप्रमुखमखविदैकचतुरः
 सुमिषातद्भक्तिप्रणिहितमतिर्यस्य पितरौ ।
 प्रसीतसेनासौ सुकविजयदेवेन दशभि-
 चिरं चन्द्रालोकः सुखयतु मयूखैर्दशदिग्भः ।

End.

Colophon. इति श्रीपीयूषवर्षपण्डितश्रीजयदेवविरचिते चन्द्रालोकालङ्कारे अभिधासृ-
 पाभिधानो नाम दशमो मयूखः ॥

विषयः । १ मयूखे, शब्दवाक्यप्रकारकथनं । २, शब्दवाक्यादिगतदूषणनिर्णयः । ३,
 कायलक्षणोक्तिः । ४, आलङ्कारिकगुणोक्तिः । ५, श्लेषोपमापरिकरादिविविधा-
 लङ्काराणां लक्षणोदाहरणयोः कथनं । ६, कव्यादिरमस्य वेदभ्यादिरित्येव
 कथनं । ७, ८, वल्ललङ्कारां भेदकथनं । ९, लक्षणिरूपणं । १०, नाम-
 निर्देशादिकथनं ।

No. 773. धर्मसिन्धुसारः, अनुक्रमणिकासहितः ।

Substance, country paper, 9½ × 5½ inches. some of the leaves are yellow.
 Folia, 467. Lines, 12—14 on a page. Extent, 12575 s'lokas. Character,
 Nāgara. Date, Śm. 1910, Sk. 1775. Place of deposit, Calcutta, Government
 of India. Appearance, new. Prose and verse. Generally correct.

Dharmasindhusāra. A compendium of modern ceremonial rites
 on the model of the *Nirṇayasindhu*. By Kās'ínātha Upādhyāya, son
 of Ananta Upādhyāya, who was the younger brother of Yajñes'vara
 Upādhyāya, and son of Kās'ī Upādhyāya Sūri.—The work comprises

three books, of which the last is divided into two parts. Contents: I. Calculations of proper times for ceremonies. II. Calendar of ceremonies for the twelve months of the year beginning with Chaitra; diurnal duties of religious people; imperative duties; Sthálipáka, Balivais'vya homa; consecration of wells, tanks, &c.; consecration of rosaries; consecration of images of gods; coronation; starting on journeys; influence of planets on mortals; pacification of adverse supernatural influences. III. Duties of persons whose parents are living; persons who should perform s'ráddhas; time meet for s'ráddhas; ritual for s'ráddhas; mourning; cremation; expiatory rites; duties of hermits.

Beginning. श्रीविठ्ठलं सुकरणार्चवशात्तोषं दीनेष्टपोषमवमं हतिमिच्छुशोषम् ।

श्रीवक्त्रिणीमतिमुषं पुरुषं परं तं वन्दे दुरन्तचरितं हृदि सहरन्तम् ॥

वन्दे प्रतिघ्नन्तमघानि गृह्णरं घनां स मे मूर्ध्नि दिवानिर्ग करं ।

मिवाद्य विघ्नेशमयो पितामहं सरस्वतीमाशु भजेऽपि तामहम् ॥

श्रीलक्ष्मीं गवहं महेश्वरिणं प्रदुग्धमोगं कपि

श्रीसूर्यं विभुभौमविद्वद्भक्तविद्यासुतान् पण्डितं ।

इन्द्राद्यान् विबुधान् गुरुं जननीं तातं त्वनन्ताभिधं

नत्वार्यान् वितनोमि माधवमुद्यान् धर्माश्विसारं मितं ॥

दृष्ट्वा पूर्वनित्यमिदं विदुः सित्युक्तमेव सिद्धार्यान् ।

प्रायेण मूलवचनान्युजिह्वय लिखामि बालबोधाय ॥

तत्र कालः षड्विधः । वत्सरः, ऋतुः, मासः, पक्षः, दिवस इति ।

End.

मूलभूतानि पद्यानि विहृतानि कचित् कचित् ।

निर्विकाराण्यपि नवान्यपुस्तकान्यत्र कानिचित् ॥

मीमांसाधर्मशास्त्रज्ञाः सुधियोऽनलसा बुधाः ।

कृतकार्याः प्राक्निबन्धैस्तदर्थं नायमुद्यमः ॥

य पुनर्मन्दमतयोऽलसा अज्ञाश्च निरर्थम् ।

धर्मं वेदितुमिच्छन्ति रचितस्तदपेक्षया ॥

निबन्धोऽयं धर्मसिन्धुसारनामा सुबोधनः ।

अमुना प्रीयतां श्रीमद्विठ्ठलो भक्तवत्सलः ॥

प्रेम्णा सद्भिर्घन्यः सद्यः शब्दार्थतः सद्योऽपि ।

संगोष्ठ(?) वापि हरिणा सुदाममुनिमनुष्यशुक्लमुष्टिरिव ॥

श्रीकाश्याध्यायवरो महात्मा बभूव विद्वद्भिजराजराजः ।

तस्मादुपाधायकुलावतंसो यज्ञेश्वरोऽन्न इमावभूताः ॥
 यज्ञेश्वरो यज्ञविधानदत्तो देवज्ञवेदाङ्गुशास्त्रशिक्षः ।
 भक्तोऽन्नोऽन्नगुणैक्यमाननाहयोऽन्नकलावतारः ॥
 एषोऽत्यजजन्मभवं स्वकीयां तां कौकुशाण्यां सुविरक्तशाली ।
 श्रीपादरङ्गे वसतिं विधाय भीमानटे मुक्तिमशात्सुमन्त्रा ॥
 तस्यानन्नाभिधानस्योपाधायस्य सुतः कृतो ।
 काशीनाथाभिधो धर्मसिन्धुसारं समातनोत् ॥

Colophon. नौमत्काम्युपाधायस्यरिखनुयज्ञेश्वरोपाधायानुजाननोपाधायस्यरिखुतकाशीना-
 थोपाधायविरचिते धर्मसिन्धुसारे द्वतीयपरिच्छेदोत्तरार्द्धे समाप्तम् ॥

विषयः । १ परिच्छेदे, काल-सङ्क्रान्ति-व्रत-निधीष्टि-याग-वाह-यच्छादिनिर्णयः । २,
 द्वतीयाक्षतुर्थादिति यत्रतविशेषमन्त्रादि-दशावतारजयन्ती-दमनोत्सव-चैत्रवै-
 शाखादिद्वादशमासकृत्य-प्रकीर्णकनिर्णयः । ३, पूर्वार्द्धे, गर्भाधानाद्युद्वाहान्तर्ग-
 त्कारदन्तपावनस्नानहोमादिनित्यकृत्य-स्थालीपाक-बलिवैद्यदेवादि-वापीकूप-
 तडागाद्युत्थर्ग-सालासंस्कार-स्थिरदेवप्रतिष्ठादि-राजाभिषेक-यात्रा-गोचरक-
 लाद्भुतशक्त्यादिनिर्णयः । ४ उत्तरार्द्धे, जीवन्मुक्तिकर्तव्यकर्म-ब्राह्मधिकारिब्राह्म-
 काल-वाहपदति-सूतकान्तेष्टि-प्रायश्चित्त-सन्यासपञ्चशादिनिर्णयः ॥

No. 774. प्रयोगरत्नीयचरकसौत्रामणी, वा बोधायनचरकसौत्रामणी ।

Substance, country paper, 10 x 4½ inches. Folia, 3. Lines, 16 on a page. Extent, 150 ślokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Prayogaratnīya-charaka-sautrāmaṇi alias *Bodhāyana-charakasautrāmaṇi*. This is a chapter of a comprehensive work called *Prayogaratna*, or a manual for the performance of religious rites. The chapter under notice treats of the ceremony named *Sautrāmaṇi*, in which the principal offering is a spirituous liquor made from rice, i. e., a kind of arrack. By Śeṣhanārāyaṇa. The author follows the rules of Bodhāyana.

Beginning. सौत्रामणीं वाञ्छास्यामः । पूर्वैश्वर्यान्दीशवाद्यपरैः स्नानादिनिविष्टमित्यने
 चरकसौत्रामण्या यच्चेत्युपवाहरणम् ।

End. इति पूर्णाहुतिं कृत्वा समारोप्यायतने मथित्वा विहृत्य मनसतो कृत्वा साय-
 नग्निशानं जुहोति । सन्निष्ठते सौत्रामणी ।

Colophon. इति श्रीम० शेषनारायणोक्ते प्रयोगरत्ने चतुर्थः ।

इति बोधायनचरकसौवामशी समाप्ता ॥

विषयः । सौवामशीष्टिप्रयोगः ॥

No. 775. अग्निप्रयोगः ।

Substance, country paper, $10\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia, 29. Lines, 11 on a page. Extent, 750 s'lokas. Character, Nágara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Agniprayoga. A manual for the performance of the Agnishtoma rite, according to the rules of Bodháyaṇa. Anonymous.

Beginning. बोधायनं नमस्कृत्य याख्यादृष्टं पुरातनम् ।

अग्निप्रयोगं वक्ष्यामि विष्णुहस्त्ययोऽग्निचित् ।

उक्तः सर्वप्रकृतिभूतो ज्योतिष्टोमोऽग्निष्टोमः । अथेदानीं सर्वप्रकृतिविकृति-

साधारणमग्निष्टोमेन सप्त याख्यातुमारभते ।

End. (चण्डितत्वाच्चेष्टयावकादिकं नास्ति) ।

विषयः । अग्निष्टोमप्रयोगः ॥

No. 776. रसहेमः, वा कङ्कालीरसहेमः ।

Substance, country paper, 12×5 inches. Folia, 16. Lines, 20 on a page. Extent, 1200 s'lokas. Character, Nágara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Rasahema alias *Kaṅkáli-rasahema.* A pharmacopoeia of mercurial and other metallic preparations. The MS. is incomplete. It gives receipts for upwards of two hundred kinds of metallic compounds.

Beginning. श्रीभैरवं प्रणम्यादौ सर्वज्ञं विजयतु प्रभुम् ।

श्रीभारतीञ्च विद्मः शं वन्दे प्रत्यक्षशक्तये ॥

अथ ध्यायन् समायातः श्रीकङ्कालीययोगिनः ।

हविष्यान्नं भवि स्वापं हविष्यान्नपि भोजनम् ॥

क्रियाधष्ठे न सिद्धान्ति तपोनिष्ठे फलान्ति हि ।

सूतदोषांस्ततः शुद्धिं संस्कारान् प्राग् वदाम्यहम् ॥

End. (खण्डितलात्परिममात्रिकायादि नास्ति ।)

विषयः । पारदल्लोहादिद्रव्यद्वारा नानाविधरसायनौषधनिर्माणप्रकारः ।

No. 777. उपग्रन्थसूत्रम् ।

Substance, country paper, 10½ × 4 inches. Folia, 36. Lines, 7—8 on a page. Extent, 1600 s'lokas. Character, Nāgara. Date, Sm. 1642. Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Upagrantha Sūtra. A sūtra work treating of expiations and details in connexion with various Kalpa rites.

Beginning. अथ सप्तविहिरनादेशे स्तोत्रीयातः शते विशेषमङ्गलसमस्तस्थे प्रत्येकमर्द्धा-
दिनियमो ज्योतिष्टोमेन वतमुक्थे निपञ्चाशे—इत्यादि(?) ।

End. पुरीषपदशेषाणि निधानान्वाचार्याः स्मरितान्तानि यथाधीतं वा तेषु रीपाश्च
विचक्षेद्दोषाधिकाराद्वाशक्तोवागतः(?) ॥ १२ ॥

Colophon. इत्युपग्रन्थसूत्रे चतुर्थः प्रपाठकः । इत्युपग्रन्थसूत्रं समाप्तम् ॥

विषयः । १ प्रपाठके, गायत्र्यादिच्छन्दःकथनं, यज्ञवृद्धिनिमित्तकप्रायश्चित्तोक्तिः; सवाय
दीक्षितेन कर्तव्यादि च । २, अक्लीतसोमापहरणप्रायश्चित्तं, सोमकलशे भग्ने
प्रायश्चित्तादि, सोमे दग्धे प्रायश्चित्तं, घृष्टानुक्त्यादि च । ३, वैश्ववर्णकन्योक्तिः
धर्मवर्गश्रमये कर्तव्यम्, एकाहसोवाणि, षडहृत्यं, द्वादशाह-द्व्यहृत्यन्तरद्व-
स्तोत्रीयादिकथनं, गानेश्वरद्विर्लोपश्च तन्त्यायसमुद्देशक्यादि । ४, प्रति-
हारोदाहरणकथनादि ॥

No. 778. उत्सर्गमयूखः ।

Substance, country paper, 10 × 5 inches. Folia, 26. Lines, 8—9 on a page. Extent, 520 s'lokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, new. Prose and verse. Generally correct.

Utsarga Mayūkha. Directions for consecrating tanks, wells, &c., and purifying them should they happen to be polluted by the death of a monkey, or a cat, or by other cause. By Nilakaṇṭha Bhaṭṭa. *Vide* No. 761 for another work of this author.

Beginning. उत्तरा दानविधिनाम रामनाराय भास्कर ।

उत्सर्गविषये भट्टनीलकण्ठो वदत्यथ ॥ तत्र जलामयोत्सर्गप्रश्ना विष्णुधर्मोत्तरे ।

End.

ततोऽभिषेकग्रहपूजाग्निपूजाविभर्जनशय्यादानमण्डपाद्युपस्करप्रतिपत्तिविप्रभोज-
नभूषणीदानकर्मचरणानि जलामयोत्सर्गवत् ॥

Colophon. इति श्रीमोमांसकभट्टनीलकण्ठकृते भास्करे जलामयारामोत्सर्गमयूखः ।

इति उत्सर्गमयूखः समाप्तः ॥

विषयः । वापोद्गुपतङ्गाद्युत्सर्गस्य विधिः प्रयोगश्च, वायादिषु सार्जोरवानरादिस्तृता-
द्युपघाते तत्प्रशयधिककथनं च ।

No. 779. मोमहणविलासः, व्याख्यासहितः ।

Substance, country paper, $9\frac{1}{2} \times 5\frac{1}{2}$ inches. Folia, 160. Lines, 9—10 on a page. Extent, 8000 s lokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, new. Prose and verse. Incorrect.

Momahanavilāsa. A treatise on the diseases peculiar to women and children, and on aphrodisiacs. By Momahana, son of Prayāgadāsa, a Kshatriya of Kālpī. The work was completed on Saturday, the 4th of the month of Chaitra, 1468, during the reign of Muhammad Shāh, son of Firuz Shāh.

Beginning. यं सूत्रा ललितां प्रजापतिरिमां रुष्टिं बध्नान्मनवीं

श्रीकण्ठलिषकाव्यदनुजयेणो जघान द्रुतम् ।

चक्रे रणमरुर्दुर्हृदा सुरा चक्रे अतश्चक्षयं (?)

तं प्रत्यूहमिदृशये मरुपतिं वन्देऽहमिदृग्रहं ॥

यत्कर्मतालपथनादुजता(?) वारिराशयः सप्त ।

एकोदन्ति युगान्ते तमहं वन्दे मणेशानं ॥

अवान्तये वीहलमोत्रजन्मा प्रख्यातकीर्तिः किल वायलायः ।

आसीद्यदाय्यां विभराम्बभूवसुदंशजाः सन्ति हि वायलायः ॥

यदंशजानां भूत्यर्थं बभूव कुलदेवताः ।

मरोहवाभिनी देवी सर्वदुर्हंघ्निलक्ष्मी ॥
 तस्य कुन्नेतिविभक्तः प्रसिद्धनामा बभूव हरिबाधलः ।
 यस्य दानस्य तुलायां लघुतां भजतीह कर्णदानमपि ॥
 तस्यात्मजोऽभूदभिरामकान्तिः प्रयागदासो गुणवान् वदान्यः ॥
 विवदाबली यस्य बभूव मद्यां मर्यादमेवर्महिममभुद्रः ।
 तदङ्गजो मोमहणः प्रसिद्धो गुणदिज्ज्वातियिदेवभक्तः ॥
 बभूव यस्याधिजनाः प्रशंसां कुर्वन्ति सर्वत्र वञ्चप्रदस्य ।
 मोमहणः कुतुकादिह मोमहणविलासनामानं ।
 सकलजनहृदयद्रापितं(?) चकार सयोगमङ्गलं रम्यम् ॥
 अन्ते नागरसमुत्तीन्द्ररचिते १४६८ पद्येऽधिते चैवके
 हेरमस्य तिथौ विकर्तनसुतस्याङ्गि न्यलोक(?) नै प्रजानां परेः ।
 अथ मोमहणो बधाद्भुजजनुः सयोगचूडामणिं
 पन्थं मुद्रिपजां मतानि च बह्वन्यालोच्य वैद्यागमान् ॥
 कालिन्द्या बचिरे सुदक्षिणतटे मद्रवविद्युयुता
 नाम्नाभूत् किल कालपीतिनगरी ख्याता धरामण्डले ।
 तस्यां कालपिदैवतं निवसति प्रायः स्वयं सर्वदा
 लोकानामभिलाषद् सुरजनैः संसेवितं सत्प्रभं ॥
 भूपालो महामूढमाहिरभवत्पिरोजापानात्मजः
 घादं योढुमलं न हिन्दुकजनास्तेनामयन् सङ्गरे ।
 तस्योर्जत्करिहन्दरहितमिहाद्यानाच्च ह्येवारयं
 श्रुत्वा यान्तरयो ध्रुवं जलनिधेः पारस्य तीरे ध्रुवं ॥

End.

Colophon. इति कालपीयामवसत्यचचियप्रयागदासाम्भजमोमहणविरचिते महामूढमाहि-
 रात्र्ये मोमहणविलासनामपन्थः समाप्तः ।

विषयः । १ प्रथमे अधिकारे, शुक्रवृद्धिकरौपधादिकथनं । २, शुक्रलभकौपधकथनं ।
 ३, लिङ्गवृद्धिदार्ढ्यकथनं, स्त्रीकुचनितम्बवृद्धिकथनम् । ४, लिङ्गसम्भारकौ-
 पधकथनं । ५, पण्डितनामकौपधकथनं । ६, बन्धावनामकौपधकथनं, गर्भ-
 रक्षायां मन्त्रौपधप्रयोगः, भगवद्भोचविधिः, स्त्रीरोगचिकित्सादि च । ७, बाल-
 रोगचिकित्सापथ्यौपधमन्त्रादिकथनं । ८, बालग्रहचिकित्साप्रकारः । ९,
 १०, डाकिनोचिकित्सादिप्रकारः । ११, बालप्रहादिनिवारणार्थं कतिपय-
 मन्त्रोक्तिः, माहेश्वरादिभूपनिर्माणविधिश्च ॥

No. 780. कात्यायनसूत्रपद्धतिः ।

Substance, country paper, 12 × 4½ inches. Folia, 55. Lines, 14 on a page. Extent, 3000 ślokaś. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Kātyāyana-Sūtra-Paddhati. A guide to the performance of the ceremonies described in the Kalpa Sūtra of Kātyāyana. By Devayājñika, son of Prajāpati. The MS. is incomplete and contains only the first portion of the work. The first two folia are wanting.

Beginning. (प्रथमतः पञ्चदशं खण्डितं) ।

End. प्रातर्होमस्तु सकाल एव । अत ऊर्ध्वं सन्ध्यातपश्चैवैषदेवादिनित्यक्रियायासधिकारः । सातः प्राग् भवतीति शिवम् ।

Colophon. इति श्रीविरभिरिच्छिन्महायाज्ञिकश्रोत्रजापितस्तुतयोदेवयाज्ञिककृतार्था कात्यायनसूत्रपद्धतावग्रिष्टोमः समाप्तः ।

विषयः । दीक्षितकर्तव्येष्टिः, अवष्टयपर्यन्तदीक्षितनियमाः, महावीरसम्भरणं, प्रायश्चयेष्टिः, आतिथ्येष्टिः, प्रवर्ग्यकरणं, प्रैषमन्त्रविशेषाः, अर्ध्यागौदोहनाथं, गमनादि, प्रवर्ग्यकरणे घर्मेष्टोमः, उपसर्दिष्टिः, प्रवर्ग्यशान्तिः इविधाननिष्पादनं, उपरवखननं, सदःकरणं, सदोमादादि, अग्निस्थाननिष्पादनं, आग्नि-श्रीयादिस्थानकरणं, अग्नीषोमोयेष्टिः, अभिषवेष्टिः, प्रातःसवनं, माध्यन्दिन-सवनं, तृतीयसवनं, अवष्टयेष्टिः, उदयनोयेष्टिः, अनुबन्धेष्टिः, पयस्त्रेष्टिः, इत्यादीनां विवरणम् ॥

No. 781. अनुमानमणिदीधितिब्याख्या, शिरोमणिमूलसहिता ।

Substance, country paper, 13 × 5½ inches; some of the leaves are yellow. Folia, 460. Lines, 12-14 on a page. Extent, 18,130 ślokaś. Character, Nāgara. Date, S.Y. 1828. Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, new. Prose. Generally correct.

Anumāna-maṇi-dīdhiti-vyākhyā. A commentary on Raghunātha Śiromaṇi's *Anumāna-maṇi-dīdhiti*. By Bhavānanda Śiddhāntavāgīśa. Vide ante I, p. 285.

Beginning. श्रीशिविन्दपदाभोजनचन्द्रमरोचयः ।

सञ्चरिष्योस्तस्यैव समं सन्धवलम्बनम् ॥

नमस्कृत्य शृणु सर्वान् निगूढं सन्निदीधितैः ।

श्रीभवानन्दसिद्धान्तशशिमेन प्रकाशिता ॥

शिरोम० प्रा० ॐ नमः सर्वभूतानि विद्वद्भ्यपरितिष्ठते ।

अखण्डानन्दबोधाय पूर्णाय परमात्मने ॥ १ ॥

अध्ययनभावनाभ्यां सारं निर्णीयं निखिलतन्त्राणां ।

दीधितिमधिचिन्तामणिं तनूते तार्किकशिरोमणिः श्रीमान् ॥

मू० प्रा० प्रत्यक्षोपजीवकत्वात् प्रत्यक्षानन्तरं वज्रवादिप्रसक्तत्वादुपमानात् प्राग्नुमानं
निरूप्यते ।

End: नीलविशिष्टे घूमेऽपि विशेषलस्योपाधेः सत्त्वेन निरुपाधित्वं साधनत्वापकत्वा-
दिति विशेषलयादस्य(?) प्रामाणिकत्वात्तदपेक्षितं भट्टाचार्यशिरोमणिभिरिति ।

Colophon. इति श्रीमद्भानुशोभायसिद्धान्तशशिभवानन्दविरचितानुमानमणिदीधिति-
व्याख्या समाप्तिं पश्चात् ।

दि० म० तथापि अन्यलशरीरजन्यत्वावच्छिन्नप्रतियोगिताकावतिरिक्तावेवाभावाविति न
तत्र वज्ररूपभावसम्भव इत्यत्र तात्पर्यम् ।

इति श्रीमद्भट्टाभशोभायशिरोमणिकृतानुमानमणिदीधितिः सम्पूर्णा ।

मू० म० एकदलित्वात् अत्राप्येदेन दलितरवापि तुल्या तत्र देशभेदेनाव सम्यग्भेद इति ॥

विषयः । अनुमानमणिदीधितिव्याख्यानम् ।

No. 782. राक्षसकाव्यं, मटीकं ।

Substance, country paper, $9\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia, 6. Lines, 13—14 on a page. Extent, 175 s'lokas. Character, Nāgara, Date ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, old. Prose and verse. Generally correct.

Rākshasa-kāvya. A poem of 20 stanzas in which a forester describes various pastoral objects for the gratification of his mistress. By Vararuchi Kavindra. The author is said to be the same person who formed one of the "nine jewels" of Vikramāditya. The MS. is in the *trivallī* form, and has a running commentary on the text.

Beginning. टीका० कश्चिदित्यनिर्दिष्टनासा तदपः इमां वक्ष्यमाणां गां वाचं वनितां वभाष
उक्तवान् । किं कुर्वन् वनं काननं विचरन् । इत्यादि ।

मूल० कश्चिद्वनं वञ्चवर्नं विचरन् वयस्यो वयसां वनात्मवदानां वनितां वनार्द्धाम् ।
इत्यादि ।

End. टीका० । उत्तमवच उक्तं कथमपि त्वां भूयः किं कृत्वा दिनं दिवसं तथा प्रियया सह
रमिता, कथयतः अभोक्षणः पुष्टाङ्ग इत्यर्थः । होति पादपूरणे ॥ ९० ॥

Colophon. इति श्रीवरचिकवीन्द्रेण विरचितेन(?) राक्षसकाव्यं समाप्तं । शुभं । टीका समाप्ता ।

मूल० एतावदुत्तमवचः सुमनाः स उक्त्वा रत्नादिनं सह तथा प्रियया ह्यभोक्षणम् ।
मुक्तवतुर्भिरनङ्गुदुभिरदीनवङ्गिराह्य यानमथ सम्प्रययो खगेहे ॥ ९० ॥

टीका० इति श्रीवरचिकवीन्द्रेण कृतं राक्षसकाव्यं समाप्तम् ।

विषयः । कश्चिद्वयस्यो वनस्थः पुरुषो विचरन् वनजान् वृक्षादीन् प्रदर्शयन् तद्वर्णनं
वनितां श्रावयति ।

No. 783. यज्ञप्रायश्चित्तविवरणं ।

Substance, country paper, $9\frac{1}{2} \times 4$ inches. Folia, 42. Lines, 13 on a page. Extent, 1250 s'lokas. Character, Nāgara. Date, Sm. 1783. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose, Generally correct.

Fujñapráyas'chitta vivaraṇa. A treatise on expiations for flaws in the performance of the Darsa, Paurṇamāsa and other ceremonies. By Gopāla. The MS. comprises three Prasnas, the first having 11, the 2nd 10, and the 3rd 8 chapters; but from the style of its commencement and end, it would seem that this is only a part of a larger work. Contents: I. 1, General expiations necessary where no special expiation has been ordained. 2, Expiation for not using the ordained number of pots. 3, Expiation for breakage of the wood used in producing fire by friction. 4, Expiation for defects in Agnihotras, &c. 5—6, Expiations for defilement of the wood for producing fire. 7—11, Expiations for defilement of oblatory articles; do. for suspicion of such defilement or for their use irregularly; and for their being spoiled in cooking.—II. 1, Expiation for rites performed by a consumptive person. 2, Expiation for absence from home for more than a year. 3, Expiation for defects in the Puroḍas'a for the Nakshatra śṣṭi. 4, Expiation for

substitutes 5, Expiations for animals intended for sacrifice. 6, Expiation for Chāturmāsya vrata, or the quadrimensial fast. 7, Expiation for defects in the initiation of the Adhvaryu. 8, Expiation for accidents in cooking offerings. 9, Expiation for defects in the use of mantras. 10, Optional courses. III. 1, Expiation for accidents to the cooking pot. 2, Expiation for irregularities in the actions of the priests. 4, Expiation for accidental omission of oblations. 5, Expiation for accidental blowing out of the fire when produced by friction. 6, Expiation for use of ordinary fire in rites. 7, Expiation for omission of particular rites. 8, Duties of persons who have established the sacred fire, when they are about to start on a journey.

Beginning. अथातो मन्त्रगणान्नातानि प्रायश्चित्तानि व्याख्यास्यामः । उक्तानि दशपूर्वमासादीनि कर्माण्यनन्तरं तेषामकरणेऽन्यथाकरणे प्रायश्चित्तानि व्याख्यास्यामः ।

End. एवं हि श्रूयते, सत्त्वद्वारासमानसंवेदेन न घृहीत नास्या अन्नमद्यादित्यारभ्याभ्यङ्गनप्रष्टतिष्ठकामसम्यदित्युक्तम् । अन्त्यक्षद्वारादिति भवत्सामिना व्याख्यातम् ।

Colophon. इति श्रीगोपालकृते यज्ञप्रायश्चित्तविवरणे तृतीयप्रश्नस्याष्टमोऽध्यायः ।
बुद्धितोऽयं ग्रन्थः । खण्डः २ (आदर्शे लिखितमित्यम्)

विषयः । १ प्रश्ने ।—१ अध्याये, अनुक्तप्रायश्चित्तसंस्कारकर्तव्यसाधारणप्रायश्चित्तं । २, कपालविधिन्मूनाधिक्ये प्रायश्चित्तानि । ३, अरणिमहादिप्रायश्चित्तं । ४, अग्निहोत्रादिप्रायश्चित्तं । ५, ६, अरण्यमेषाख्यमप्रायश्चित्तं । ७, ८ हविषि दुष्टे प्रायश्चित्तं । ९, हविर्दोषशुद्ध्यां हविर्द्रव्यसोमव्यतिक्रमे च प्रायश्चित्तं । १०, साम्राज्यप्रायश्चित्तं । ११, हविर्विहत्यादिप्रायश्चित्तम् ।

२ प्रश्ने ।—१ अध्याये, चक्षुरोगमस्त्रान्यदारासक्तादिनाग्निकर्तव्यप्रायश्चित्तं । २, संवत्सरान्तिरिक्तप्रवासे प्रायश्चित्तं । ३, पुरोडाशभेदेन कृता आयुष्मत्या नचनेष्टयः । ४, आपयवशानुकल्पहरितयवादिद्रव्यकथनं । ५, पशुप्रायश्चित्तं । ६, चातुर्मासप्रतानि । ७, अक्षरदीक्षानिधनभङ्गप्रायश्चित्तकथनं । ८, सर्वयज्ञानां स्मृतिभङ्गनष्टदुष्टादिगुणविशिष्टहविःप्रायश्चित्तं । ९, मन्त्रहीनादिप्रायश्चित्तं । १०, विहितकालद्रव्याद्यनुकल्पकथनं ।

३ प्रश्ने ।—१ अध्याये, हविर्धानीभिर्गादिप्रायश्चित्तं । २, होलमैत्रावरुणादीनां संस्कारकर्तव्यकर्मव्यतिक्रमे प्रायश्चित्तं । ३, होमाहुतिविष्कुतिप्रायश्चित्तं । ४, ऊता-ऊतसेमसंसर्गप्रायश्चित्तं । ५, अरणिमहाहवाग्निनाशप्रायश्चित्तं । ६, लौकिकाग्निहोत्रविधिः । ७, अग्निहोत्रकालेऽग्निहोत्रक्रियाकरणे प्रायश्चित्तं । ८, आह्विताग्नेः प्रयागे कर्तव्यम् ।

No. 784. प्रश्नवैष्णवः ।

Substance, country paper, $9\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia, 24. Lines, 9 on a page. Extent, 480 ślokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, nearly new. Verso, Generally correct.

Prasnavaishṇava. Astrological questions and answers founded on the Vārāhi Saṁhitā, the Tājika and other standard works. By Nārāyaṇa Gosāin Nṛipatī. The MS. is imperfect.

Beginning. नारायणं परमपूज्यमादिदेवं ज्योतिर्मयं शुभकरं चराचरेभ्यः ।

ज्ञानं प्रणम्य शिरसा द्विजपुङ्गवानां प्रश्नार्णवञ्चमहं प्रकरोमि शास्त्रम् ॥ १ ॥

कोत्रक्षदासनयजातनयः सुविद्वान् श्रीमान् गुप्ताधिकपतिर्यदुनाथभक्तः ।

वाराहनाथिकमुकुन्दमतं समीक्ष्य नारायणः परमशास्त्रमिदं चकार ॥ २ ॥

प्रष्टा प्रणम्य हरिमिन्द्रककुपुष्पखण्डो ज्योतिर्विदं सकलशास्त्रकलाविदम् ।

आरुध सद्गुवि चित्तं फलपुष्परलहसः प्रश्नवदनः सख्यदेव शृण्वेत् ॥ ३ ॥

लक्ष्मे चरे च हृतलाभ ऋणास्यदार्थनाशे गदचयसमागमबन्धमोचाः ।

प्रभुर्भवन्ति परचक्रमुपैति श्रीं रोमी च जीवति कलिः शमते नु भूयः ॥ ४ ॥

End. (अष्टितलान् परिस्माप्तिवाक्यं नास्ति) ।

विषये । १, अध्याये, प्रश्नकालीनलग्नादिभावस्थितरत्यादिप्रश्नद्वारा शुभाशुभकार्यसिद्धि-
कथनं । २, धनलाभ-राज्यलाभ-रूपमन्त्रिल्लेख-राज्यचलाचल-रूपदर्शनादि-
प्रश्नफलकथनं । ३, ४, जयपराजयप्रश्नफलकथनं । ५, ग्रहवधादिज्ञानार्थं
सङ्कटचक्रकथनं । ६, राज्यभंशकरनिमित्तकथनादि । परचक्रागमनादिप्रश्न-
फलम् ।

(२४ पत्रेषु एते विषयाः सन्ति । इतः परं अष्टितलान् परप्रत्यविषया न प्राप्ताः ।)

No. 785. भास्वती, टीकामहिता ।

Substance, country paper, $11\frac{1}{2} \times 6$ inches. Folia, 64. Lines, 11 on a page. Extent, 1920 ślokas. Character, Nāgara, badly written. Date ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, new. Prose and verse. Incorrect.

Bhāsvatī. A treatise on astronomy and astrology. By Śatānanda, son of S'āṅkara by Sarasvatī. Attached to the work is a com-

mentary entitled *Bālabadhini* by Balabhadra, son of Vasanta, and grandson of Vimalākara of the Kausika gotra. The text was written in the Śaka year 1021, = A. D. 1099 and the commentary was completed on Thursday, the 2nd of the wane in the month of Chaitra, Samvat year of Vikramaditya, 1465, = A. D. 1521, in the town of Umā, in the country of Jāmīla, during the reign of the Shāhi dynasty.

Beginning: टीका प्रा० । आदिमध्यान्तग्रन्थाय विधाविप्रधारिणे ।

प्रवर्त्तादिसरूपाय नित्याय हरये नमः ॥ १ ॥

आसीद् दिजन्मा विमलाकराख्यः स्त्रातः सुशीलो दिजदेवभक्तः ।

तस्यात्मजः श्रीहरिपादभक्तो नित्यं हराराधनसक्तचित्तः ॥ २ ॥

चिक्कन्त्यजः श्रीमान् देवज्ञः श्रीवसन् इति नामा ।

शास्त्रार्थविद्वत्पुण्यवान् गुरुपादार्चने सदा निरतः ॥ ३ ॥

वल्लभद्रस्य सुता हरिगुरुचरणारविन्दकृतसेवः ।

कुरुते गुणोपयुक्तां सङ्क्षिप्तां भासनीं टीकां ॥ ४ ॥

इह तावद् पन्थारभे निर्विघ्नपरिमार्गमुद्दिश्य खेददेवतानमस्कारपूर्वकं
मङ्गलाचरणमात्मनामकथनमङ्गुलिष्ठानयनञ्च शोकेनैकेनाह । नत्वेति ।

सूत्रप्रा० नत्वा मुरारेचरणारविन्दं श्रीमान्कृतानन्द इति प्रसिद्धः ।

तां भासनीं शिष्यदितार्थमाह शाके विद्योने शशिपत्तयैकैः ॥ १ ॥

End. टीका स० । श्रीमान् कृतानन्दनामा गणितसिद्धान्तवित् सरस्वतीमङ्गरयोक्तृनृजः ।

सरस्वती मातुर्नाम, मङ्गरः पितुर्नाम, तयोक्तृनृजः पुत्रः, इमां भासनीं
कृतवान् ।

जाख्यायां धन्ययात्युक्तं यच्च युक्तिविवर्जितं ।

धान्या वा लिखितं यच्च तत्कार्यं क्षम्यतां बुधैः ॥

Colophon. इति वल्लभद्विरचितायां प्रतिलेखाधिकारोऽष्टमः ।

रसवद्वित्तयै शाके सागंशोपमासे शक्तेऽष्टम्यां सोमवासरेण ।

लिखितं वल्लभदेण—

शररसमनुमितशाके चैवे शक्तेतरद्वितीयायां ।

गुरुवासरे सम्पूर्णा कृतवान् वल्लभद्रकेण सा टीका ॥

खरशशिमक्षमसे शाकेऽवातोऽचताकुले जन्म(?) ।

वस्तुयुगवर्षेण सदा रचिता बालावबोधिनी विमला ॥

श्रीविज्जमादित्यशाके १४६५ चैत्रमासस्य कृष्णद्वितीयायां तिथौ श्रीववासरे

श्रीमहाराजाधिराजश्रीमानमाहिभुज्यमाने श्रीमञ्जुमिलादेशे जमासङ्गकनगरे

श्रीमत्सुक्लविद्याविशारदकौशिकान्वयजुन्मादैवज्ञसुखात्मजो बलभद्रनामा ज्यो-
तिर्विजने रमां बालवोधिनीं भास्वतीटीकां कृतवान् ।

इति श्रीवसन्तात्मजबलभद्रदैवज्ञविरचितायां भास्वतीटीकायां परिलखाधिकारो
ऽष्टमः समाप्तः ॥

मूलम् । खलुशिवेदाब्दगत युगाब्दे दिशोक्तितः श्रीपुरुषोत्तमस्य ।

श्रीमान् शतानन्द इतीदमाह सरस्वतीमङ्गलयोक्तमूलः ॥ १० ॥

विषयः । १ अधिकार तिथिभ्रवानयनं । २, ग्रहभ्रवानयनं । ३, तिथिनक्षत्रानयनं ।
४, पंचसूटकरणं । ५, प्रक्षफलकयनं । ६, ७, ग्रहणविवरणं । ८, सूर्यमोक्ष-
समयनिर्धारणादि ।

No. 786. पद्गाढः ।

Substance, country paper, $8\frac{1}{2} \times 3\frac{1}{2}$ inches. Folia, 74. Lines, 7 on
a page. Extent, 740 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of
deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, nearly new. Prose.
Generally correct.

Padagādha. Vedic measures. Anonymous.

Beginning. इदानीं सर्वसामानि । अमितौजा अङ्गिरा नीवया भभोरवेपा दृष्टम्भवा
नोषादमूना नवेदा अद्वया दोर्धतमाः प्रक्षुपाजा नमणा न्यतमाः सुमना वि-
मनाः सुवासा गृध्रया नम्रा उषाः पन्था भोजा अमुचाचन्द्रमा अप्सराः सजोषा
जातवेदा इति सर्वत्र विमर्जनीयाः ।

End. राजन् राट्पञ्च राशिश्च रायो राशरषयसि ॥

रराति रपसो राज्ञो रभसद्रसभसान् ।

रसररावाच रराण्ण रवयेन ररपांसि च ॥ रयो सप्तविंशतिः ।

Colophon. इति पद्गाढः समाप्तः ।

विषयः । सर्वसमान-सर्वदृष्टवाच्यानाम्भवां कथनं, द्विमङ्गलादिपञ्चाशत्पञ्चाकिततन्नाम-
वाच्यानाम्भवां कथनं, पूर्वापराष्ट्यनामवाच्यानाम्भवां कथनं, अष्टाष्टितनाम-
वाच्यानाम्भवां कथनं, खण्डितनामवाच्यानाम्भवां कथनं, द्वैपदनामवाच्याना-
म्भवां कथनं, पदच्छेदप्रकारदर्शनं, अथशब्दवतीनां सप्ताशीत्युचां कथनञ्च ।

No. 787. **दैवज्ञचिन्तामणिः ।**

Substance, country paper, $7\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia, 63. Lines, 11—12 on a page. Extent, 950 ślokaś. Character, Nāgara. Date, SM. 1870. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, nearly new. Verse. Generally correct.

Daivajña chintāmaṇi. A treatise on judicial astrology. By Yasodhara, son of Kaṇśārī Mis'ra. The MS. is incomplete.

Beginning. अथान्यं सम्प्रवक्ष्यामि फलं योगसमुद्भवं ।

सामवारतिथौनाञ्च सम्यग् ज्ञानप्रकाशकं ॥ १ ॥

प्रतिपदि रविवारे चैवमात्रे यदि सस्या-

न्न भवति बड्दष्टिर्दुःखिता लोकसङ्गाः ।

अस्तकिरणवारे अस्तजिह्वाकपतीनां

भवति न तु धरित्री अस्ततोषाभिपूर्णा ॥ २ ॥

End. यदा च जायते पक्षमयोदशदिनात्मकः ।

तदा लोकातिघोराः स्यान्मण्डला च $\times$ मेदिनी (?) ॥ ५८ ॥

Colophon. इति श्रीकंसारिमिश्रात्मजमिश्रशोधरविरचिते दैवज्ञचिन्तामणौ सामान्यग्रह-
कथनो नाम प्रकाशमुद्भवं ॥ १४ ॥

विषयः । १ प्रकाशे, वैशाखादिदादशमासानां तिथिविशेषेषु वारनक्षत्रादिविशेषयोगे
दृष्ट्यादिद्योगे च वा सति दुर्भिक्ष-राजविद्रोह-प्रजासुखदुःख-सारीभय-अस्य-
महर्ष्यमहर्ष्यतादिविविधशुभाशुभफलकथनं । २, प्रभवादिषष्टिर्भुवनसुरशुभा-
शुभफलं । ३, तन्मन्त्रचक्रविशेषकथनं । ४, रव्यादिपक्षाणां शुभावादिवर्णनं ।
५, नक्षत्रादिविशेषगतस्य सूर्यस्य तास्रहरितादिवर्णदर्शने शुभाशुभफलं ।
६, नक्षत्रराशिविशेषगतस्य वैवर्णादिमतस्य चन्द्रस्य शुभाशुभफलं । ७, नक्षत्र-
विशेषराशिविशेषगतस्य किंशुकादिवर्णान्तरं गतस्य भौमस्य शुभाशुभफलं ।
८, नक्षत्रविशेषराशिविशेषगतस्य आश्विनादिमासदृष्टस्य बुधस्य शुभाशुभफलं ।
९, नक्षत्रविशेषराशिविशेषगतस्य गुरोः शुभाशुभफलं । १०, नक्षत्रराशिविशेष-
गतस्य शक्रविशेषादियुक्तस्य शक्रस्य शुभाशुभफलं । ११, नक्षत्रराशिविशेष-
गतस्य शनैश्चरस्य शुभाशुभफलं । १२, राशिविशेषादिगतस्य राहोः शुभा-
शुभफलं । १३, नक्षत्रविशेषादिग्विशेषगतस्य केतोः शुभाशुभफलं । १४,
सूर्यादिपक्षाणां दिव्यायमादिजनितशुभाशुभफलकथनं ।

No. 788. जानक्यानन्दबोधनं ।

Substance, country paper, 10 × 3½ inches. Folia, 264. Lines, 7 on a page. Extent, 2544 ślokaś. Character, Nāgarī. Date ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, old. Prose and verse. Generally correct.

Jānakyaṇanda-bodhanam. A poem, in twenty cantos, in which the river Ganges appears in human form before Sitā, during her exile in the hermitage of Vālmīki, and consoles her by religious advice. By Śrīpatigovinda.

Beginning. (प्रथमतः ५२ पद्याणि न सन्ति ।)

End. यथाशास्त्रं मया चित्तं जानकीजगदीशितुः ।
 कृतं तेन सदा रामः प्रसन्नोऽसु गुरुसंम ॥ ७९ ॥
 यदस्मिन् मौढवं भाति तद्गुरोरेव मे न हि ।
 यच्च निन्द्यं भवेद्वच तन्ममैव गुरोर्न हि ॥ ७९ ॥
 इति गोविन्दमहोते जानक्यानन्दबोधने ।
 लयाब्धौ विंशतितमस्ररङ्गे रङ्गदायकः ॥ ७४ ॥

Colophon. इति त्रयोपतिगोविन्दविरचितं जानक्यानन्दबोधने भागीरथीजानकीसंवादे
 विंशतितमस्ररङ्गः ।

विषयः । अस्मिन् ग्रन्थे वाक्कीर्त्यायमे परित्यक्तथा जानक्या सद्य मूर्ध्निमत्या गङ्गायाः प्रबोध-
 वाक्योक्तिः । अत्र ९० तरङ्गाः सन्ति । तत्र ५२ पद्याणि कण्डितत्वात्तरङ्गवयस्य
 विषये न प्राप्तः । ४, तरङ्गे, आत्मानाद्यादिकतिपयपदार्थनिर्णयं वेदान्तमतेन
 नैयायिकं बोधयन् कथयति । ५, अतिस्मृतिपुराणादिवाक्योपन्यासेन ज्ञानस्यैव
 मोक्षकारणत्वोपपादनं । ६, वेदपुराणादिवाक्यैर्नारायणस्यैव मोक्षकारण-
 त्वोपपादनं । ७, वेदपुराणादिवाक्यैर्हंसस्य हर्यभिन्नत्वस्य अमङ्कारणत्वादेव
 प्रतिपादनं । ८, मनोलयप्रकारयनं । ९, बन्धमोक्षकारणकथनादि । १०,
 अहन्तोऽस्मिन्निरासकवाक्योक्तिः । ११, पञ्चषटीहृत्तान्त्रकथनादि । १२, सीता-
 रामयोः पूर्ववत्तरङ्गस्यरामलीलाकथनं । १३, रामस्य सखीगणपरिहृतया सीतया
 जलकैलिकथनादि । १४, १५, १६, नानाविधशान्तिवाक्यैर्जानक्याः पुनः
 प्रबोधनादि । १७, वामनाह्वयप्रकारकथनादि । १८, सर्वत्र रामभावनाकथ-
 नादि । १९, रामस्य भवौत्सवादिवर्णनं । २०, परमात्मभावनादिकथनञ्च ।

No. 789. काव्यकामधेनुः ।

Substance, country paper, $10\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia, 30. Lines, 14 on a page. Extent, 1200 ślokas. Character, Nāgara. Date, Sm. 1671. Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, old. Prose and verse. Generally correct.

Kāvyakāmadhenu. This work has already been noticed in the first volume, (No. 358,) but the MS. examined for that notice having been very defective, the initial and the final words there given, are not correct. The following supplies many details about the work and its author.

Beginning. येनाऽविचित्रिकरणैराख्यातैर्धातुलोचितैः ।

प्रकाशैः सम्प्रकाशने क्रियास्तैर्मि गोपितम् ॥ १ ॥

कविकल्पद्रुमं धातुपाठं विरचितुं निजं ।

धातुवृत्तिः काव्यकामधेनुर्नाम विधीयते ॥ २ ॥

तत्र प्रयोगा धातुनामिक्तमादित्फलायितः (?) ।

अग्निपोस्तनितानां तुल्यप्रयोगाणां समेदकाः ॥ ३ ॥

तथादौ ग्रन्थकृदुचितैरुदेवतानादित्यमुपासौ ।

शब्दाकरकरपासमर्थमण्डलमण्डलं ।

ज्ञानात्माजमनाद्यन्तमादित्यं तमुपास्यते ॥

तस्मिन्, तच्छब्दः प्रतिप्रमाधिसमयसङ्गहसमर्थकत्वेनानुभूतस्य स्वरूपस्य प्रति-
पादनाद्यच्छब्दं नापद्यते । यथा, मेयं ममात्रेण सुधारपच्छदेत्यादौ । अथ
पूर्वाचार्यान् जयवादेन धिनेति ।

इन्द्रधनुः काशकृत्त्रापिशली शकटायनः ।

पाणिन्यसरजैरेन्द्रा जयन्त्यष्टादिशाब्दिकाः ॥

अथ ग्रन्थस्य रूपं निरूपयति ।

मतानि तेषामालोच्य सर्वसाधारणः स्फुटः ।

धातुपाठस्तराद्याद्यकमादन्नादिमन्त्रमः ॥

कविकल्पद्रुमो नाम पद्यैर्निष्पाद्यते (मया) ।

End.

धूतूना (धातूना) मित्र सौवाणां द्विचत्वारिंशदोरिताः ।

धूतून्निर्दोषोपसंहरति ।

इति स्मृतिः सप्तदशशत्या षट्कोनपट्टया ।

धातुस्त्वनेर्बुधाः सेव्यः कविकल्पद्रुमः फलनः ॥

सप्तदशशतानां समाहारः सप्तदशशतो, षट्कोनषष्टाऽधिका षट्कोनषष्टा तथा ।
धातव एव स्कन्धास्तैः । फलन् प्रतिस्कन्धं प्रयोगरूपाणि फलानि स(म)पयन् ॥

अथ ग्रन्थलक्षात्मनं व्याख्यापयति । —

विद्वद्वनेशशिष्येण भिषक्केशवसूनुना ।

तेने वेदपदस्येन बोपदेवद्विजेन यः ।

यः कविकल्पद्रुमो बोपदेवद्विजेन तेने व्यस्तारि स मेव्य इति पूर्वज्ञान्वयः ।

सम्पादयन्तोमङ्गादौ कार्त्तस्वरत्नसन्निधिं ।

अथर्ध्वं विबुधाः कामकामधेनुमतन्द्रिताः ॥ १ ॥

कुत्पादयन्तु शब्दज्ञास्तैस्तैः सूत्रैश्चदाहृतीः ।

सर्वव्याकरणाद्यां नास्यां तान्यस्तुल्यं ह्यहं ॥ २ ॥

य एनामविदित्वेच्छेत्कर्तुं धात्वर्थनिर्णयम् ।

स वै मूढो विदां मध्ये क्षुपहाममवाप्नुयात् ॥ ३ ॥

Colophon. इति श्रीपण्डितबोपदेवविरचिता काव्यकामधेनुर्नाम धातुवृत्तिः समाप्ता ।

सर्गे शीर्षोक्तनार्थः सुरपतिमभितः शान्दिकानां वरेण्यं

पाताले शेषदेवं भुजगयुवतयो यस्य गायन्ति कीर्तिं ।

यस्तीर्णः शास्त्रपाथोनिधिमखिलमिमं गोप्यद् वा सुरादौ

शिष्योऽकार्पीडनेनः कविकुलतिलकः कैशविर्बोपदेवः ॥

गजाननं भूतगणाधिमेवितं कपिलजम्बूफलमारभक्षितम् ॥

उमासुतं शोकविनाशकारणाग्रमामि विघ्नेश्वरपादपङ्कजम् ॥

विषयः । रकाराद्यनुबन्धद्वारा मेङ्गलेनेङ्धातुनिर्देशः । अकारादिहकारपर्यन्तवर्णान-

विन्यासक्रमेण दशगणिधातूनां कथनं, सौवधातुकथनञ्च । (कविकल्पद्रुमनाम्नो

धातुपाठग्रन्थस्य वृत्तिः काव्यकामधेनुनाम्नो । उभयोः कर्त्ता बोपदेव एव ।

ग्रन्थग्रंथे सर्वधातुपरिगणना च कृतास्ति ।)

No. 790. शार्ङ्गधरसंहिता ।

Substance, country paper, 12 × 5½ inches. Folia, 96. Lines, 13 on a page. Extent, 2470 ślokas. Character, Nāgara. Date, Sm. 1725. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Sārāgadhara Saṁhitā. Materia Medica and pharmacopoeia in three parts. By Sārāgadhara, son of Dāmodara. Contents: Part I, Chapter 1, Weights and measures. 2, Dissertation on physicians. 3, Pulse, dreams, character of messengers who are to go for physicians; effects of particular omens when proceeding to treat a case. 4, Infusions and decoctions. 5, Nerves, arteries, veins, &c. 6, Alimentation; treatment of infants; humours of the body. 7, Nosology and enumeration of diseases. Part II 8, Extracts, decoctions, levigates; &c. 9, Certain extracts recommended for particular diseases. 10, Churning of infusions. 11, Cooling applications. 12, Levigation. 13, Powders. 14, Pills, boluses and conserves. 15, Electuaries. 16, Pomades or medicines boiled in ghi. 17, Medicated oils. 18, Asavāriṣṭa medicines. 19, Preparation of oxides and metallic compounds. 20, Mercurials. Part III. 21, Uses of oils, ghi, fat and marrow. 22, Fomentations, 23, Emetics. 24, Purgation. 25, 26—27, Injections, 28, Snuffs. 29, Fumigation. 30, Gargles. 31, Plasters. 32, Bleeding, 33, Collyrium, &c.

Beginning. त्रिंशद्द्वयानां पुरारिचैर्द्विजैः प्रथमे भवानी ।

विराजते निर्मलचन्द्रिकायां सद्योपधीव ज्वलिता हिमाद्रौ ॥ १ ॥

प्रसिद्धयोगा मुनिभिः प्रयुक्ताश्चिकित्सकैश्च वज्रशोऽनुभूताः ।

विधीयते शार्ङ्गधरेण तेषां सत्तद्बुद्धः भज्जगरक्षनाय ॥ २ ॥

चेलादिरुपात्मकजातिभेदैः * * सन्तीत्यतुरसर्वरोगान् ।

चिकित्सितं कर्म न हृदयस्थं कुर्वीत वैद्यो विधिवत् सुयोगैः ॥ ३ ॥

द्विषोपधीनां बहवः प्रभेदा हृन्दारकाणामिव विस्फुरन्ति ।

ज्ञानेति सन्देहमपास्त्य शीरैः सम्भावनीया विविधप्रभावाः ॥ ४ ॥

स्वाभाविकाग्रन्थककायिकानरा रोगा भवेयुः किञ्च कर्मदोषजाः ।

तच्छेदनायं दुरितापचारिणः श्रेयोमयान् योगवरान् निबोधयेत् ॥ ५ ॥

प्रयोगानामगमन् सिद्धान् प्रत्यक्षादनुमानतः ।

सर्वसौकरितार्थाय वक्ष्याम्यनतिविस्तारान् ॥ ६ ॥

अथानुक्रमिका ।—

प्रथमं परिभाषा साङ्केपञ्चाख्यानकं तथा ।

नाडीपरीक्षादिविधितो दीपनपाचनं ॥ ७ ॥

वनः कलादिकाख्यानमाहारादिगतिस्तथा ।

रोगाणां गणना चैव पूर्वखण्डोऽयमीरितः ॥ ८ ॥

स्वरसः कायफाण्डो च हिमः कल्कश्च चूर्णकम् ।
 तथैव गुटिकाश्चेहो स्नेहः मयानमेव च ॥ ८ ॥
 धातुसुदी रसाश्चैव खण्डाः मध्यमः स्मृतः ।
 स्नेहपानं स्नेदविधिर्वसनञ्च विरेचनं ॥ १० ॥
 ततस्तु स्नेहवासः स्यात् ततस्यापि निरुहनं ।
 ततस्याप्यगरो वास्तिस्ततो नस्यविधिर्मतः ॥ ११ ॥
 धूमपानविधयेव गण्डूषादिविधिसुखा ।
 * * दीनां विधिः प्यातस्तथा शोणितविदुतिः ॥ १२ ॥
 नेत्रकर्मप्रकारश्च खण्डः स्यादुत्तरत्रयम् ।
 द्वाविंशतिशतान्यथाध्यायेत्तेथं मंहिता स्मृता ॥ १२ ॥
 षड्विंशतिशतान्यत्र श्लोकानां गणितानि च ॥
 आयुर्वेदममुद्रस्य गूढार्थपदसंशयम् ।
 ज्ञातः कैश्चिद्भैक्षैस्तु कृता विविधमंहिताः ॥
 कश्चिदर्थं ततो नीत्वा कृतेथं मंहिता मया ।
 लपाकटाक्षविच्छेपमस्यां कुर्वन् नाधवः ॥
 विविध * या * दरिद्रनाशनं हरिरमणीव करोति शोभरत्नैः ।
 विज्ञप्तुं शार्ङ्गधरस्य मंहिता (क)विहृदयेषु मरोजनिर्मलेषु ॥

End.

Colophon. इति श्रीदामोदरस्त्रिभुवन शार्ङ्गधरेण विरचितार्थां मंहितायां चिकित्सास्थान
 नेत्राक्षनविधिर्नाम त्रयस्त्रिंशत्तमोऽध्यायः । समाप्तोऽयं ग्रन्थः ।
 विषयः । पूर्वखण्डे ।—१ अथ्याये, मापटङ्गादिमानकथनं । २, भेषज्यकालगुणवीर्यादि
 कथनं । ३, नाडीपरीक्षा । सप्तदर्शनप्रतीकारः । नैद्याकारकदूतलक्षणादि ।
 रोगचिकित्सायै गमनकालीनशकुनस्य शुभाशुभफलम् । ४, दीपनपाचना-
 दिगुणोक्तिः । ५, शरीरस्थस्वायुसज्जानाङ्गस्यग्रादिभङ्गास्वरूपादिकथनं ।
 विश्वष्टष्टिकथनम् । ६, आहारपाकप्रकारः । गर्भोत्पत्तिप्रकारः । कुमारपोषण-
 प्रकारः । नरस्य वातपित्तादिप्रकृतिज्ञानकथनम् । ७, रोगगणना ।
 ८ खण्डे ।—८, स्वरसकल्ककायादिरसकथनं । पुटपाकयोग्यद्रव्यविशेषकथनम् ।
 ९, रोगविशेषे गुडूषादिविविधकायविशेषोक्तिः । १०, फण्डमन्यादिकथनं ।
 ११, रोगविशेषे हिमौषधकथनं । १२, कल्कस्वरूपगुणकथनादि । १३,
 चूर्णौषधकथनं । १४, षट्कमोदकगुटिकौषधकल्पना । १५, श्वलेहोषध-
 कथनं । १६, घृतपाचोषधकथनं । १७, नारायणनेलादिविविधतैलविशेष-
 कथनं । १८, अमवारिष्ठनामकौषधकल्पना । १९, नानाविधधातुशोधन-
 मारकल्पना । २०, पारदादिनानारक्तशोधनमारणप्रकारः ।

१. लघे ।—२१, घृतवैलवसामञ्जादिचतुर्विधस्नेहपदार्थपानविधिः । २२, खेदविधिः । २३, वसनविधिः । २४, विरेचनविधिः । २५, वस्त्रविधिः । २६, निरुहवस्त्रविधिः । २७, उत्तरवस्त्रविधिः । २८, नक्षत्रविधिः । २९, धूमपानविधिः । ३०, गण्डूषविधिः । ३१, प्रलेपादिविधिः । ३२, रक्तत्रावविधिः । ३३, नेत्राञ्जनविधिः ॥

No. 791. प्रौढमनोरमा सविवरणा ।

Substance, country paper, $14\frac{1}{2} \times 5$ inches. Folia, 141. Lines, 10 on a page. Extent, 6204 ślokas. Character, Nāgara. Date, Sm. 1834. Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, new. Prose. Generally correct.

Prāudhamanoramā. A commentary on the *Siddhānta Kaumudī*. By Bhaṭṭoji Dikshita, son of Lakshmīdhara Śūrī. Attached is a gloss on the commentary, by Harihara Dikshita, son of Vīres'vara, and grandson of Bhaṭṭoji Dikshita. The name of the gloss is *Laghus'abdaratna*.

Beginning. टी० प्रा० । इत्यनुवर्तते इति । शब्दादीनां सार्वधातुकत्वाद्यर्थमिति भावः ।
तेन न सार्वधातुकानुदात्तत्वमिदिरिति दिगिति ।

सू० प्रा० । धातोः । यद्यपि धातोरेकाचोद्लादेरिति सूत्रादातोः इत्यनुवर्तते एव तथापि
सार्वधातुकमञ्जाया आश्रितशब्दव्यापारत्वाभावात् पुनर्धातुग्रहणम् ।

End. टी० समा० । अवस्थिततयेति । अन्वयि सर्वविधीनां वैकल्पिकत्वादिति भावः ।
विकल्पव्यवस्थयेति अवस्थितविकल्पनेति यावत् । इत्यष्टमोऽध्यायः समाप्तः ।

Colophon. इति श्रीमदीक्षितभट्टोजिपौत्रदीक्षितवीरेश्वरपुत्रदीक्षितहरिहरविरचिते लघु-
शब्दरत्ने वैदिकी समाप्ता ।

सू० स० । चकारोऽनुत्तममुच्चयार्थं इत्याशयेनाह । चिदिति । अतीसाहसमिति । अति-
शब्दस्यान्येषामपीति दीर्घः । इत्यष्टमः ।

इति पदवाक्यप्रमाणज्ञातलीलसीधरसूत्रैः सूनुना भट्टोजिदीक्षितेन रचितायां
प्रौढमनोरमायां वैदिकी समाप्ता ।

विषयः । मिदानीकौमुद्याः लटलभागस्य व्याख्यानं । पुनस्तस्या एव लोटलङावधि-लोट-
त्ययपर्यन्तस्य व्याख्यानं । पुनः स्वरवैदिकीप्रक्रियाव्याख्यानं भागस्य व्याख्या च ।
(आदौ मध्ये च खण्डितमेतत्)

No. 792. कूटमुद्गरः, मटीकः ।

Substance, country paper, 14 × 5½ inches. Folia, 5. Lines, 12 on a page. Extent, 140 s'lokas. Character, Nágara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, new. Prose and verse. Generally correct.

Kūṭamudgara. Essays on Digestion and Dietetics. By Mádhaba. Attached to the text is an anonymous commentary.

Beginning. टी० प्र० । ॐ मधुरास्त्रलवणकटुतिक्तकषायाः षड्रसः । तत्र त्रिभिराद्यै-
र्मधुरास्त्रलवणैः कफवातौ यथाक्रमं वृद्धिमौ यातः । कफो वृद्धिं याति वातः
शर्मं यातीत्यर्थः ।

मू० प्र० । कफवातौ वातकफौ यातः पित्तस्य वृद्धिमौ ।
त्रिभिराद्यैस्त्रिभिरन्यैस्त्रिभिराद्यपरैस्त्रयैश्च ॥ १ ॥

End. टी० परि० । किं ज्ञानेन निन्द्यज्ञानेनेत्यर्थः । अल्पदर्शिना अल्पाध्ययनेन एतेन
आत्मनः सविनयत्वमुक्तम् ॥ २० ॥

क्षीरमिव वारिविमिश्रं भक्ष्यस्तेन(?) पीयते यद्वत् ।

क्षित्वा दोषमशेषं गुणमिच्छ गुणिना पश्यीषन्ति ॥

मूलपरि० । भिषजा साधवेनेद् किं ज्ञानेनाल्पदर्शिना ।
यत्किञ्चिदुक्तमज्ञानात्तत् त्वमर्धं मनोपिणः ॥

Colophon. इति श्रीमाधवविरचितः कूटमुद्गरः समाप्तः ।

विषयः । मधुरास्त्रादिषड्रसगुणदोषकथनं । जीर्णजीर्णाग्न्यगुणदोषः । पानीयापानीशजल-
निर्णयः । सन्निपातभेदादि । त्रयचिकित्साप्रकारः । पद्यापय्यनिर्देशश्च ।

No. 793. ज्योतिरतिरात्रं ।

Substance, country paper, 6½ × 4 inches. Folia, 25. Lines, 7 on a page. Extent, 250 s'lokas. Character, Nágara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Jyotiratrātra. Hymns and mantras for the performance of the Atirātra sacrifice.

Beginning. १२ ११ २११ २। ११ १११२ ११।
अथोक्थो लिख्यते । पवस्व वाचा अग्निं यः सामं चित्राभिरातभिः । अग्नि-
२। ११ २
विद्यानि काव्या ॥ १ ॥

End. ॐ वायिम १ हि गच्छेय १ युवं विवं १ ददुर्भोजनाद्वर १ वेदेया १ १२ १२
 तावते १ अर्वायव १ समनसा १ निषा १ २२ २२ १ पायिवत १ २ मोदमादे १
 यां सा १ २२ १ वा १ ५ ५ १ अम् ॥ आश्विनशक्तान्ते मध्यः ।

Colophon. इति ज्योतिरतिरावः समाप्तः ॥

विषयः । १, उक्ताजपः । २, वहिष्यमानं । ३, आश्वानि । ४, माध्यन्दिनपचमानं ।
 ५, रात्रिपथः । ६, सन्धिः ।

No. 794. श्रीमद्भागवतस्कन्धार्थनिरूपणं, वा हरिलीलाविवरणसङ्ग्रहः
 सूचीसहितः ।

Substance, country paper, 12½ × 5 inches. Folia, 33. Lines, 15 on a page. Extent, 1650 ślokaś. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, fresh. Prose and verse. Correct.

Śrīmadbhāgavata-skandhārtha-nirūpaṇa, alias *Harilīlā-vivaraṇa-saṅgraha*. An abstract of the Bhāgavata Purāṇa. By Vopadeva. The MS. is incomplete and comprises abstracts of the first five books only. Vide ante, p. 47.

Beginning. श्रीमद्भागवतस्कन्धाध्यायार्थादि निरूप्यते ।

विदुषा वोपदेवेन सन्निवेसाद्विरुद्धे ॥ १ ॥

तत्र भागवतार्थसाह । आनन्दस्य हरेर्लोकेश्वरकृता भागवतायमः ।

स्कन्धैर्द्वादशभिः शखाः प्रत्यन्तद्विजमेविताः ॥ २ ॥

End. (पञ्चमस्कन्धपर्यन्तं वर्तते । अतः अष्टितन्वाद्येववाक्यं नास्ति) ।

विषयः । श्रीभागवतस्य प्रथमस्कन्धादपि पञ्चमस्कन्धपर्यन्तानां पञ्चस्कन्धानामध्यायान्तर्गतः
 सङ्क्षेपेण सङ्गृहीतः ।

No. 795. अनुभवसारः ।

Substance, country paper, 9½ × 4½ inches. Folia, 12. Lines, 12 on a page. Extent, 350 ślokaś. Character, Nāgara. Date, Sm. 1872. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, new. Verse. Correct.

Anubhasasāra. The essence of the Vedānta, or a treatise on salvation, according to the Vedānta doctrine. By Sachchidanānda Yati.

Beginning. जय जय सकलनिषेधशेषा । जय जय मायादिगुणशेषा ॥

जय जय जडचैतन्यपरेशा । श्रीसदानन्द गुरुवरा ॥ १ ॥

End. तथा अग्नि त्वास चतुरानन । त्वात्माग्नि कीनारायण ॥

सर्वे उपदेशि चापश । चतुः श्लोकी माग्नवत ॥

Colophon. इति अनुभवसारग्रन्थे सच्चिदानन्दयतिविरचिते पञ्चमप्रकरणं समाप्तम् ।

(चतःपरं) अर्थादर्थे यदा इति शब्दं चलति चान्तरे ।

निराधारा निर्विकारा या दशा शोक्मनी स्मृता ॥ (इत्यादयः)

काशी ब्रह्मेति विश्वान्तं तद्विवर्त्तौ जगद्भ्रमः ।

अधिवर्त्तं ततश्चाहुः काशीति ब्रह्मवादिनः ॥ (इत्यन्ताः पञ्चश्लोकाः सन्ति)

विषयः । शारीरकतत्त्व-ब्रह्मतत्त्व-जीवब्रह्मेत्यमोक्षापायमुमुक्षुकर्तव्यादिकथनं ।

No. 796. नैगेयानां ऋजुदैवतं ।

Substance, country paper, 9 × 4 inches. Folia, 17. Lines, 10 on a page. Extent, 400 śloka. Character, Nāgara. Date, Sm. 1674. Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Naigeyānām rikshu-daivatam or simply *Naigeya*. An Index to the Sāma Veda, giving "the names of the poets, and the deities for the verses composing the Ārelika of the Chhandogas according to the Sākhā of the Naigeyas, a subdivision of the Kauthumas." Max Müller, Ancient Sanskrit Literature, p. 227. The work comprises two prapāṭhukas, the first giving the poets and deities of the richās, and the second the same of trichās, ardharichās, &c.

Beginning. अथार्चनार्चिकस्याग्रे त्रयमेभिरेहि त्वाग्ने भरद्वाजो वार्हस्पत्योऽग्निस्त्रेधातिभिः

काष्णः प्रेष्टमुशना कायस्तत्रः सुदीतिर्वाह्विरिहः सौहोचः पुरुमोदो वाने वक्त्रः

काष्णेऽग्रे सुमित्रो वाभ्रश्चो वभ्रश्चो वाजुर्गुपः ॥ १ ॥

End. आश्वरथाय रेन्दो दहस्यते दहस्यतिः प्रथमेऽग्निमोवाणि दहस्यतिः पञ्चमे

दक्षिणा षष्ठे मरुतोऽष्टमे वरुणो नवम आदित्या दशम उदर्येय देवा अष्टमे

मास्युत्तमोमोषा प्रथमाघो देवीकङ्का अष्टमे विरचकुतीया सङ्गामाशीर्ममाण्युः

तरे सङ्ग्रामाशिषामैन्द्री मध्यमे वर्म प्रथमे सोमो द्वितीये वरीयश्रुतीये देवा-
चतुर्थे एकादशे चाग्निः सप्तमे भद्रं वैश्वदेव्यौ ।

Colophon. इति नैगेयानामृचदेवतं समाप्तम् । द्वितीयः प्रपाठकः ।

विषयः । १ प्रपाठके, नैगेयानामृचाग्रपिदैवतनिर्णयः । २, तेषामेव ऋचाद्वर्चपादाना-
मृचाग्रपिदैवतनिर्णयः ।

No. 797. त्रिस्थलीसेतुः ।

Substance, country paper, $11 \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia, 103. Lines, 9 on a page. Extent, 2600 ślokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, fresh. Prose and verse. Generally correct.

Tristhalīsetu. A treatise on pilgrimage. By Nārāyaṇa Bhatta, son of Rāmes'vara Sūri. The work is of some antiquity and great repute, having been extensively quoted by all subsequent writers on the subject. The MS. is incomplete, and breaks off at the end of the 10th chapter. Contents: 1. Propriety of pilgrimage to sacred pools or *tīrthas*; *tīrthas* defined. 2. Secondary *tīrthas*; persons who should perform pilgrimage; difference in the merit of pilgrimages according to the conveyance used, &c. 3. Comparison of the merits of pilgrimages with penances; proper times for pilgrimages. 4. Rules for starting on pilgrimages. 5. Do. to be observed in the way; duties on arrival at a place of pilgrimage; fasts, and shedding of the hair of the head at *tīrthas*. 6. Bathing at *tīrthas*. 7. Offering of water to the manes; *s'rāddhas*; what to be offered and what forbidden at such *s'rāddhas*. 8. Who are fit to perform such *s'rāddhas*. 9. Gifts at such *s'rāddhas* &c. Throwing of the bones of the dead in *tīrthas*. 10. General observations on the various topics above set forth.

Beginning. सरस्वतीं नमस्यामः प्रत्युद्ध्यन्नुद्धानये ।

यदेकतानचिन्तानां चित्ते संवित्तिवत्तमा ॥

विघ्नाधिप नमस्तुभ्य विघ्नसङ्घं विघातय ।

प्रचयं रचयत्युच्चं बुद्धिगुहिं विधेहि मे ॥

उन्निद्रपचग्रतपचसमोचनेचं सुपीवमिचमतिचित्रपविचपाचं ।

उन्नीलनीलमणिवर्णसर्वर्णगञ्चं रामं भजे कुलपतिं कमलाकलञ्चं ॥

विश्वामित्रकुलोद्घो विधुरिवासाः कलानां निधि-
 वाग्युक्ते निखिलेऽपि यस्य बहुधा शिष्यप्रशिक्षिता ।
 विश्वा पद्मविकाराशनेकतरणिः श्रीभट्टगेविन्दजः
 मङ्गुवावद्वननामणीविजयने श्रीभट्टरामेश्वरः ॥
 क्षिता वाराणसी तेन नगरी नगरीयमी ।
 यतोऽन्यनगरीहेमनगरीतिमुपेयुमी ॥
 शास्त्रेष्वधीतो पितुरेव यः श्रुतोः स्मृतोः समालोच्य च देशरोतोः ।
 नारायणस्तनयो विमुक्ते तीर्थवयीमेतुममो विधत्ते ॥
 घन्येऽस्मिन् गुणगणवत्त्वमुच्यते चेत् स्वं घन्यं गुणगणवन्माह को न ।
 तत्स्वन्नः शिरसि छताञ्जलिस्तु याचे ब्रोधं तत्पदमदिहोच्यते मया यत् ॥
 खलानां प्रार्थनैषेव खलताखलतास्तु वः ॥
 भवतां भूषणेऽप्यत्र दूषणे मास्तु मानसं ॥
 यत्र यत्र दृढा भक्तिर्यदा यस्य महात्मनः ।
 तत्र तस्य महादेवः प्रसादमुपगच्छति ॥ इत्यादि वञ्चनास्तम् ।

End.

Colophon. इति श्रीमद्दिद्वन्द्वकुटुमाणिक्यदीमद्रामेश्वरखरिखनुनारायणभट्टविरचिते विष्णु-
 लीमते सामान्यप्रघटके प्रकीर्णकतीर्थधर्मप्रकरणं समाप्तं । समाप्तस्य प्रघटकः ।
 इतः परं प्रयागप्रकरणं भविष्यति । (अत इदं पुलकमसम्पूर्णं)

विषयः ।

१ प्रघटके, तीर्थयात्राकर्तव्यतानिरूपणं । सामान्यतस्तीर्थप्रशंसा । तीर्थस्वरूपं ।
 २, गौशुवादिशैलतीर्थं । तीर्थयात्राधिकारिणः । तीर्थफलतारतम्यं । यानवि-
 शेषेण तीर्थयात्रायां फलतारतम्यादि । ३, तीर्थस्नानफलविशेषेण सप्त छच्छा-
 दिप्रायश्चित्तेन तुल्यता । तीर्थयात्रायां कालः । ४, तीर्थगमनविधिः । ५, तीर्थ-
 यात्रायां नियमाः । तीर्थप्राप्तिदिनकृत्यं । तीर्थपवामविधिविचारः । तीर्थ-
 मुषडनविधिविचारः । ६, तीर्थस्नानविधिः । ७, तीर्थतपणं । तपणीयव्यक्ति-
 क्रमोज्ञेयः । नदीरजोदोषोद्भवमामसदिननिर्देशः । तीर्थश्राद्धविधिः । तीर्थश्राद्धे
 निषिद्धद्रव्याणि । सामाप्रहेमश्राद्धादिविचारः । तीर्थश्राद्धे रकोद्विद्यादियाहान-
 समवाये निर्णयः । ८, तीर्थश्राद्धाधिकारिणः । ९, तीर्थश्राद्धे दानकालपारव-
 श्राद्धादिनिर्णयः । तीर्थोऽस्मिन्निषेधविधिः । १०, प्रकीर्णकतीर्थधर्मः । पुनरिच्छि-
 प्रक्षेपविधिः । प्रतिग्रहप्रतिपेधार्थं तीर्थधर्मनिरूपणादि ।
 (साधारणस्तीर्थविधिः प्रथममुक्तः, प्रयागादित्रयविधिः पश्चात्, इत्यत्र सङ्ग्रहः॥)

No. 798. खण्डप्रशस्तिटीका ।

Substance, country paper, 8 × 8 inches. Folia, 131. Lines, 8 on a page. Extent, 2000 ślokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, fresh. Prose and verse. Generally correct.

Khaṇḍa-pras'asti Tīkā. A commentary on the Khaṇḍapras'asti, of Nārāyaṇa, a poem in praise of the ten incarnations of Vishnu. By Raghunātha.

Beginning. क्षौरामविश्वेश्वरगजाननादीन् प्रणम्य मातापितरौ विद्वन् ।

नारायणश्च प्रकरोति टीकां खण्डप्रशस्ते रघुनाथनामा ॥

End.

प्रख्यात इति । कल्की देवः चः कल्पमान् पापान् । पापं किंलिपकल्पमनित्यमरः ।
कायतां रचतां । किं विधः । पुरो मशुरा तत्प्रभवतः प्रख्यातः प्रसिद्धः ।
प्राष्टद् पयोदः वर्षाकालमेघः तद्द्युतिः तत्कान्तिः मेघश्यामः । बालः शल्पवयाः ।
दैत्यवराणां द्विपां वैरिणां काल इव दल्यतिता मारयिता किलेति
पुराणादौ श्रूयते ।

पाटीनः कंसतः किटिर्नरहरिः सर्वलक्ष्मिर्मातृवो

रामः कंसनिखृदना दशवल्गुः कल्की च नारायणः ।

शस्त्राक्षं सविभूतयेऽस्तु भगवान् सेतुर्भवाम्भोमिधा-

वुनाराय युगे युगे युगपतिस्त्रैलोक्यनाथो हरिः ॥

अथ परिसमाप्तिस्तु चक्रं शेषवाक्यं नास्ति । (६२, पञ्चात्यरमसंस्तुप्रवाङ्मूलात्
खण्डितमित्यनुमीयते ।)

विषयः । मत्स्य-कूर्म-वराह-शुक्र-वासन-परशुराम-राम-कृष्ण-कल्काश्चवतारवर्णनं ।

No. 799. समरसारः, सटीकः ।

Substance, country paper, 13½ × 5½ inches. Folia, 24. Lines, 11 on a page. Extent, 516 ślokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, new. Prose and verse. Generally correct.

Samarasāra. An essay in verse on supernatural means for success in warfare. By Rāmachandra. Attached is a commentary in prose by Śivadāsa, son of Śūryadāsa Yati by Viśālākshā. Contents. Calculations

to be made from the names of the belligerents as to the probability of success, onomaney. The same from those of the day of the week, the age of the moon and of the Nakshatra when war is declared. Calculation from initial letters of names. Do. from the letters, accents, &c., of do. Do. from the positions of armies on the different sides; obnoxious sides; calculations from the directions of the wind austomancy. Peculiar stellar conjunctions. Times improper for war. The snake diagram for calculating success in war. Knowledge of nakshatras from names. Calculations from the breath; considerations about the left and right sides. Connexion with women. Success of embassy by the nature of the breath. Success by putting on particular drugs. Various diagrams for assaults, blockade, &c. Reduction of forts, &c. Ornithomaney.

Beginning. मूलप्रा० । नत्वा गुरुन् समालोच्य सरशास्त्राणि भूरिशः ।

वक्ष्ये युद्धजयोपायं धार्मिकानां मनोचिन्ताम् ॥

टीकाप्रा० । अभिवन्द्य रामचन्द्रं गुर्वं तदुक्तसरप्रत्यम् ।

विष्टोमि यथाप्रज्ञं तदभिहितार्थानुसारेण ॥

तत्र श्रीरामचन्द्रनामा पन्थकत् प्रारोक्षितप्रत्यपरिसमाप्तिपरिपन्थिप्रत्युद्धाथा-
पहाय मिष्टाचारपरिपालनाय गुरुप्रणामं चिकीर्षितं प्रतिजानोते । नत्वेति
भूरिशरशास्त्राणि रुद्रयामलादीनि । युद्धशब्द उपलक्षणाद्यः । तेन वादिप्रति-
वादिद्वयतीक्ष्णभट्टयूतकृष्णलादीनां जयपराजयोपायप्रतिपादकत्वमस्य प्रत्यक्षम् ।
धार्मिकानामिति प्रत्याग्रामाण्यभङ्गानिवारणाय । यत्सूपायप्रवृत्तोपायो ह्यपतिः
परिपन्थिभिः पराभूयत एव रावणदुर्योधनवत् । नानामतवङ्गतरस्रप्रत्या-
विरोधं गुरुमतमनुसृत्य परिहरति तत्र शमेङ्गेत्यादि ॥

End. टीकापरि० । वंशे वत्सुनीचरस्य शिवदामाण्यादुरुद्धातितः

मघाडप्रिचिदाप यस्य अनकः शोस्त्रयैदामोऽजनि ।

यन्मातुर्येभमा दिशो दश विमालात्ता वल्लवा अधात्

स प्राञ्चं सरशास्त्रसारविहितं रामोऽवसन्नेभिषे ॥

विषयः ।

युद्धादौ वादिप्रतिवादिनोर्नामलब्धाङ्गमादाय जयपराजयविचारप्रकारः ।

नक्षत्रतिथिवारादिद्वारा जयपराजयप्रकारः । अकारादिस्रराणां बालयुवा-
यवस्था । अकारादिस्रराणां ग्रहराशेमादिकथनं । मावावर्णादिस्ररमूल-
कथनं । नामाचराङ्गनूनाधिकभागेन जयपराजयविचारः । भट्टानां पूर्वादि-
दिग्बन्धितद्वारा जयपराजयकथनादि । केतुद्वयदिग्बन्धितविचारः । वायुबल-
ज्ञानं । राक्षसाग्निनीबलकथनादि । युद्धे वर्ज्यकालादि । युद्धे जयपराजय-

ज्ञानार्थं सर्वचक्रोक्तिः । दिक्शुलादि । नामाक्षरात् नक्षत्रज्ञानं । निशास-
प्रशासःष्टमिसङ्ख्याविशेषैः षष्टिवादिपञ्चभूतकथनं । पञ्चभूतफलं । वामदक्षिण-
वासवचनद्वारा जयपराजयः । सरविशेषवचनकाले नारीभर्गं कृते नारी-
वशीकरणं । नामाक्षरवलद्वारा द्यूतजयः । शेषधिविशेषधारणेन जयपरा-
जयः । स्थाय्यस्थायिनोर्जयपराजयज्ञानार्थकोटचक्रोक्तिः । दुर्गादौ पद-
वेषज्ञानार्थं सर्वतोभद्रचक्रं । चातुरमाध्यामाध्यज्ञानार्थं क्षणिकनिचक्रोक्तिः ।
भक्त्युक्तिश्च ।

No. 800. गणपत्यादिपूजनपद्धतिः ।

Substance, country paper, $10\frac{3}{4} \times 4\frac{3}{4}$ inches. Folia, 20. Lines, 9 on a page. Extent, 400 ślokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, new. Prose. Generally correct.

Gaṇapatyādipūjana-paddhati. Manual for the worship of Gaṇeśa and other deities on particular auspicious occasions. Anonymous. The MS. is defective.

Beginning. अथ शैतन्मार्गादिकर्माङ्गसाधारणगणपतिपूजनादिपद्धतिरुच्यते । महत्कर्मसु पूर्वशुक्लेषु तु तस्मिन्नहनि पूर्वाह्ने निर्णैजनान्तपक्षमहायज्ञान्तकृतमित्यक्रिय-
यजमानः सपत्नीकः खासने प्राङ्मुख उदङ्मुखो वापविश्व द्विराचम्य प्राणाना-
थस्य देशकालौ सङ्कीर्त्तय करिष्यमाणमुक्तकर्माङ्गतया स्नानं करिष्ये ।

End. खण्डितत्वाच्चेयवाक्यादिकं नास्ति ।

विषयः । ग्रामकर्मारम्भे कर्मव्यगणपतिपूजनवसोर्ध्वारानाम्दीमुखश्राद्धप्रयोगकथनं ।
(खण्डितत्वादित उच्यते: पुष्पाद्यवाचनादिविषया न प्राप्ताः ।)

No. 801. अश्वमेधः, वा, अश्वमेधप्रयोगः ।

Substance, country paper, 11×5 inches. Folia, 38. Lines, 10 on a page. Extent, 1300 ślokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Generally correct.

As'vamedha Prayoga. A manual for the performance of the horse sacrifice. Anonymous. The MS. is defective.

Beginning. ब्रह्मोदनं पचति । रेत एव तद्वत्ते । यदाव्यसु * ते तेन रश्मिनामुभाभ्यामा-
दत्ते । तेजो वा आत्मा, प्राजापत्योऽश्च, प्राजापतिमेव तेजसा समर्द्धयत्यपनेतो
वा एषो मेधो यद्व्यसु ॥

End. खण्डितत्वाच्चेपवाक्वादिकं नास्ति ।

विषयः । अश्वमेधयज्ञकर्तव्यानुष्ठानकथनं, इष्टकाचयनारम्भपर्यन्तं ।

No. 802. चातुर्मास्यप्रयोगः ।

Substance, country paper, $9\frac{3}{4} \times 4$ inches. Folia, 50. Lines, 9 on a page. Extent, 800 ślokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Chāturmāsya Prayoga. A manual for the performance of the Chāturmāsya or the quadrimensial fast. By Tryambaka. The MS. is incomplete.

Beginning. नत्वा गणेशपादाब्जं मुकुटपि महीयमान् ।

कुर्वे ज्यम्बकनामाहं चातुर्मास्याख्यमादितः ।

प्रयोगं सर्वथा ग्रन्थाननुसृत्यैव सिद्धये ॥

अथष्टयू ह वै चातुर्मास्ययाजिनः सुष्ठतं भवन्ति ।

End. (खण्डितत्वाच्चेपवाक्वादिकं नास्ति ।)

विषयः । चातुर्मास्येष्टिकर्तव्यानुष्ठानकथनं । चातुर्मास्येष्टारम्भकर्तव्यविधयेष्टिकथनं ।

आपस्तम्बीयान्निर्वाणकथनं । आश्वलायनीयवस्त्रप्रघासेष्ट्यादि ।

(खण्डितत्वाद्विषयान्तराप्रतिः)

No. 803. रुद्रानुष्ठानपद्धतिः वा, रुद्रानुष्ठानदीपिका ।

Substance, country paper, 11×5 inches. Folia, 91. Lines, 10 on a page. Extent, 1850 ślokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, new. Prose and verse. Generally correct.

Rudrānushṭhāna Paddhati. Directions for performing the *Mahā-rudrānushṭhāna* ceremony. By Meṇḍagnātha. This is different from No. 187, ante I, p. 100.

Beginning. अथ महावद्रानुष्ठानक्रमो लिख्यते । मन्त्रादिरहितं पूर्वं केवलः क्रम इति ।

अधुना मंत्रिकर्तव्यः सर्ववन्द्योधिदैवताः ॥

समन्तविनियोगश्च उपहोमादिकर्मसु ।

निरूप्यते क्रमस्तस्मात् शङ्का पुनरङ्किता ॥

अथमेव(?) वक्तव्यं मन्त्राणां पदैवतं ।

अष्टादिना विना मन्त्रः प्रयुक्तो निष्फलो भवेत् ॥

यतः । तदुक्तं व्यासेन । अष्टपिण्डोऽधिदैवस्य विनियोगादिकश्च यत् ।

अज्ञात्वा यदि कुर्वीत तत्पूर्वं निष्फलं भवेत् ॥

निरूपितमिदं विशेषतः परिभाषायां । एवमत्र महावद्रानुष्ठानक्रमः ।

End.

अनेन विधिना यस्तु वद्रानुष्ठानमाचरेत् ।

सर्वान् कामानवाप्नोति मुच्यते सर्वपातकैः ॥

नानेन सदृशं किञ्चित् त्रिषु लोकेषु विद्यते ।

ऐहिकामुष्मिकार्थानां प्रायसः साधनं परं ॥

महार्णवमुखान् पन्थानवलोकां विनिर्मिता ।

सर्वज्ञमेङ्गनाथेन (?) वद्रानुष्ठानदीपिका ॥

कृता विज्ञापकाराय वद्रानुष्ठानपद्धतिः ।

अनया प्रीयतां देवः परमात्मा सदाशिवः ॥

Colophon. इति सर्वज्ञान्वयसम्भूतमेङ्गनाथविरचिता वद्रानुष्ठानपद्धतिः ।

विषयः । ऐहिकामुष्मिककामनासिद्ध्यर्थं वद्रपूजनवद्रमन्त्रजपहोमाद्यनुष्ठानप्रयोगकथनं ।

No. 804. सप्तसोमसंस्थापद्धतिः ।

Substance, country paper, 10 × 4½ inches. Folia, 38. Lines, 9 on a page. Extent, 760 ślokaś. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Saptasoma-saṁsthā Paddhati. Rules for the performance of the Agnishtoma rite. By Govardhana Tripathi.

Beginning. अथाग्निहोमादिसप्तशंखा लिख्यते । अथ विधं जपदेशे सर्वकालधिकारः ।

तत्रादौ माहपूजा दृष्टिश्चाहं । एकवृत्तिविधानान्मन्त्रान् कर्माणि चोद्गातेषु

कुर्यादनादेशे । सर्वेषां यज्ञोपवीतोदकाचमने नित्ये कर्मोपयतां । अथवाधे

द्यादृतिश्च यज्ञाङ्गे । प्राङ्मुखकरणद्वानादेशे । तत्र प्राङ्मुखोपविष्टा अग्निजः ।

उदङ्मुखो यजमानः स्वस्यादिमाङ्गस्य कृत्वा देवर्त्विग्वरणं ।

- End. सप्तदश आर्भवं एकविंशोऽग्निष्टोमः । द्वादशशतं दक्षिणा । प्रथमायां पूर्व-
पक्षस्य दीक्षितैकादशैः । दृष्ट्वा वा नक्षत्रयोगमिति दीक्षाकालः ।
- Colophon. इति श्रीदीक्षितत्रिपाटिगोवर्द्धनेन विरचितायां सप्तशोमसंस्थापद्धते प्रथमो-
ऽग्निष्टोमः समाप्तः ।
- विषयः । अग्निष्टोमयागानुष्ठानविधिः ।

No. 805. दर्शपूर्णमासयोराध्वर्यवप्रयोगः ।

Substance, country paper, 10½ × 4 inches. Folia, 27. Lines, 9 on a page. Extent, 462 ślokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Dars'a-pūrṇa-māsayorādhvarya Prayoga. The duties of the Adhvaryus in the Dars'a and Pūrṇamāsa rites. Anonymous. The MS. is incomplete.

Beginning. अथ दर्शपूर्णमासयोराध्वर्यवप्रयोगः । प्रातरग्निहोत्रानन्तरमध्वर्युः कृतमन्त्रो-
पाख्यात्तमनो यजमानेन हवोमि करिष्यामीति वदति ।

End. (खण्डितत्वाद्धेषवाक्सादिकं नास्ति)

विषयः । दर्शपूर्णमासयोः कर्तव्यानुष्ठानप्रयोगविधिः ।

No. 806. छन्दोगापरसूत्रं ।

Substance, country paper, 9½ × 4 inches. Folia, 9. Lines, 9 on a page. Extent, 225 ślokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Chhandogāpara-sūtra. A treatise on the funeral rites according to the Chhandogas. Anonymous.

Beginning. प्रयाणकाले प्राक्कृतिविशेषागमितरं मातरं भ्रातरं गुरुमन्यं सहृदयं ब्राह्मणं
तत्सर्गाद्यैर्न निमित्तेनेमानि हन्दांसि संस्कर्ता आवयेत् ।

End. तस्मात्तमधिजातेऽसि त्वदयं जायतां पुनः ।

असौ स्वर्गाय लोकाय स्वधा नम इति शान्तिर्वै वामदेव्ये शान्तिर्वै वामदेव्ये ।

Colophon. इति छन्दोगापरसूत्रं समाप्तम् ।

विषयः । छन्द्येष्टिक्रियाप्रयोगः ।

No. 807. सत्यनाथाभ्युदयः, मटीकः ।

Substance, country paper, $11\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia, 164. Lines 9 on a page. Extent, 5000 ślokaś. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, new. Prose and verse. Generally correct.

Satyanāthābhyudaya. A poem, in eleven cantos, in praise of *Satyanātha*. By S'eshāchārya. Attached is a commentary in prose by a disciple of the author, named Saṅkarshaṇa.

Beginning. टीका० प्रा० । श्रीरामचन्द्रं गुहं पूर्ववार्धं श्रीमत्यनाथेन्द्रमपि प्रणम्य ।

श्रीमत्प्रसन्नै विष्टेभ्यो मम्यक् श्रीमत्यनाथाभ्युदयाष्टकायं ॥

अथ कविः सचिकीर्षितकाव्यस्य निरन्तरताय समाराध्यार्थं श्लोदेवतानति-
लक्षमङ्गलमनुष्ठाय ग्रन्थादौ निबध्नाति श्रीरामेति ।

मूल० प्रा० । श्रीरामचन्द्रं शुभवक्त्रचन्द्रं गुणैर्घमान्द्रं जनकात्मजेन्द्रं ।

निरस्तनन्तं प्रणमामि बोधं धनुर्दरेन्द्रं विजयद्वरेन्द्रं ॥

End.

इदानीं संहतकायं काव्यनायकगुर्वन्तर्गमिश्रीरामचन्द्राय समर्पयेत् तत्प्रश-
मनरूपं महत्समन्ने करोति मयापितामिति । श्रीमत्यनाथेन्द्रहृदयवासो रामः
आदरतः भक्तितो मयापितां अभिनवां नवीनां प्रसिद्धगुर्वर्णमालापेक्षया विल-
क्षणत्वेनाभिनवां सुवर्णमालां शोभनाः वर्णा येषु काव्यगतपद्येषु तानि सुवर्णानि
तेषां माला काव्यरूपेत्यर्थः । तां कनकमालामिति ध्वनिः । स्नेहृदि मनसि
बद्धमिति ध्वनिः । हृदयमि च मानस इति सूचनः । स्त्रीकृत्य प्रथमे भवतु ।
इत्यर्थमिति सङ्गलं । श्रीमत्याभिनवीनेति ॥ ६१ ॥

Colophon. इति श्रीमत्यनाथाभ्युदयटीकायामेकादशः सर्गः । श्रीमत्यनाथाभ्युदयकाव्यस्य
टीकया कृतया प्रियतां रामः सत्यनाथेन्द्रहृदतः ।

सत्याभिनवनीधार्थं पितरं मानरं गुहं ।

सुहृदं सद्गुणाभिधिं भूयो भू० ॥

मूल० शेष० । श्रीमत्याभिनवीनतीर्थयतिराट् शिष्येण तत्प्रतीतये

श्रेयाचार्यतनूद्वेन रचिते सङ्कर्षणेनादरात् ।

काव्ये श्राव्यपदे महागुणनिधे श्रीमत्यनाथोदये

श्लाघ्यः सङ्गुणमागरे सुकविभिः सर्गेऽयमेकादशः ॥

इति श्रीमत्यनाथाभ्युदये एकादशः सर्गः ।

विषयः । श्रीमत्यनाथयतेः श्लाघार्थादारभ्य वंशानुकीर्तनं तत्तद्गुणादिवर्णनञ्च ।

No. 808. वाजपेयपद्धतिः ।

Substance, country paper, 9½ × 4 inches. Folia, 17. Lines, 11 on a page. Extent, 450 s/lokas. Character, Nāgara. Date, Sm. 1655. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, new. Prose. Generally correct.

Vājapeya-paddhati. Directions for the performance of the Vājapeya rite. By Yajñika Deva.

Beginning. अथ वाजपेयप्रयोगः । ब्राह्मणसंविद्योरेव श्रद्धादि वाजपेयो भवति न वैश्वस्य ।

तत्र वाजपेयस्य परस्तादनन्तरं यज्ञपक्षे दृश्यन्तिमयो भवति ॥

End. भावि विश्वारेण द्वादशांशे उक्ता । तदन्ते यूपवेष्टनान्धर्षवे दानं । शिरण-
मान्नाथ या यावेन दद्यात् सा तस्मै देया । ? पश्वो कश्चिदा । इति वाजपेयः ।

Colophon. इति याज्ञिकदेवकृता वाजपेयपद्धतिः समाप्ता ।

विषयः । वाजपेययज्ञानुष्ठानपद्धतिः ।

No. 809. पञ्चपादिकाविवरणं ।

Substance, country paper, 10 × 4½ inches. Folia, 220. Lines, 11 on a page. Extent, 5500 s/lokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, new. Prose. Generally correct.

Panchapādikā-vicaraṇa. The *Panchapādikā* is a gloss on the whole of the first, and a fourth of the second, chapter of the commentary of Śaṅkara on the Vedānta aphorisms. By Pādmapadma Āchārya, a disciple of Śaṅkara. The *Vicaraṇa* is a commentary on this gloss. The object of the author is to prove the identity of the supreme and the human souls, or the superiority of the nondual theory. By Prakāśātma Yati. Hall's Contributions, p. 88.

Beginning. पालाने विमलमल्लहये जन्मकर्मणि रजोजुषे लये ।

नाममाय जगतः प्रकाशकटु दैतजालवपुषे नमः भूते ॥

यस्याः प्रसादमवलम्ब्य जगद्गुणानामप्यसत्त्वलक्ष्मणाः प्रसरन्ति वाचः ।

सा वेदशास्त्रपरिनिर्मितवन्द्यदेहा भूयात्समघवरदैव सरस्वती नः ॥

विघ्नाभिनापमपहत्य मदीयकृत्यबोजं प्रष्टुमदनुपदवर्धपातैः ।

मन्त्रार्थतः सिततटोऽपि गणेशमेघः शिख्रभीष्टफलमङ्कुरयत्वमोक्षं ॥

Colophon. श्रीमत्परिचारकसत्कुलपद्मस्तजयकृष्णकृतमजामिलोपस्थानं सतां मुदे भूयान् ।
विषयः । अजामिलनाम्नो विप्रस्य जन्मावधारणान्नविवरणं ।

No. 811. वामनचित्रचरित्रं, विष्णुस्तवद्वयमहितं ।

Substance, country paper, $10 \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia, 5. Lines 16 on a page. Extent, 200 s'lokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Vāmanachitracharitra. A poetical description of the dwarf incarnation of Vishṇu. By Jayakṛishṇa. Attached to the work are two short hymns in praise of Vishṇu.

Beginning. सक्तुमनोऽप्यतनोतां सज्जनस्योत्तुङ्गतामनन्दोयः (?) ।
तं वन्दे श्रीकान्तं श्रीलावासनसवामनं विभवे ॥ १ ॥
विधिमुखैरमरैर्विमतादिदैः (?) सविनयं नयगालिभिरर्चितः ।
सकृदणः शरणगतशर्मदः स हरिराविरभूत् किल कथ्यमान् ॥

End. परिचारकवंशजन्मना जयकृष्णेन कृता सुवाग्विका ।
वटुवेशपटार्चरेर्मुदे रचनां श्रीकियतां महात्मभिः ॥ ५६ ॥

Colophon. श्रीमत्परिचारकसत्कुलपद्मस्तजयकृष्णरचिता श्रीमद्भगवद्दामनचित्रचरित्ररचनां सतां मुदे भूयान् ।

विषयः । वामनावतारश्रीलावर्णनं ।

No. 812. गोवर्द्धनधृतकृष्णचरित्रं ।

Substance, country paper, $9\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia, 3. Lines 16 on a page. Extent, 100 s'lokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Govardhanadhrita Kṛishṇa Charitra. A poetical description of a miracle performed by Kṛishṇa by holding up the mount Govardhana near Vrindāvana like an umbrella over the cowherds and their flock of that place to protect them from a monstrous shower of rain with which Indra wished to destroy them. A legend occurs in the Trīṭṭirīya Aranyaka in which Vishṇu is said to have performed a similar feat. By Jayakṛishṇa.

Beginning. स श्रीकृष्णः पायाद्भुवि यः स्वीयमानवन्मदाभाशान् ।

पूजां नन्दारब्धां जपाच्च पुरा बलारिणा लब्धाम् ॥ १ ॥

एकदा सकलगोकुलगोपैरर्थितो ब्रजपतिः किल नन्दः ।

गोकुलस्य कुमलायैमुपेतं गोपतेरचिरमर्चणमैच्छत् ॥ २ ॥

End. या भगवत्परिचारकजयकृष्ण्येन रचिता इरेलुष्टे ।

सा गिरिधरहरिलीलावर्णनरचना प्रमोदयलमघान् ॥ ५९ ॥

Colophon. श्रीभगवत्परिचारकजयकृष्णकृतं गोवर्द्धनधृतकृष्णचरित्रं सदा सतां मुदे
भूयान् ॥

दिषयः । श्रीकृष्णस्य गिरिवरोदरणलीलावर्णनं ।

No. 813. लघुजातकमूलसंहिता शिष्यहिताभिधा, लघुजातकटीका ।

Substance, country paper, 10½ × 3 inches. Folia, 74. Lines 6 on a page. Extent, 1000 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit. Calcutta, Government of India. Appearance, old. Verse. Incorrect.

Laghujātaka. An astrological treatise on the influence of astral conjunctions on the life of man, and on calculating nativities, being an abridgement of a work on the subject called *Jātaka*, or, to distinguish it from the work now under notice, *Vrihajjātaka*. By Bhaṭṭotpala. There is a commentary by this author on the larger work. The text of the *Laghujātaka* in the codex before me has a commentary entitled *S'ishyahitābhidhā Tīkā*, by an unknown author. The MS. is incomplete.

Beginning. टी० प्रा० । प्रणिपत्य महादेवं भुवनगुरुं दिनकरं च लोकेशं ।

महोदयस्तेन लघुतरजातकटीकां * * रोमि हितां ॥ १ ॥

सतामयमाचारो यच्छास्त्रप्रारम्भेभ्यमितवदेवतानमश्कारं कुर्वन्नि, तदयमव-
लिकाचार्यवराहमिहिराज्यस्य (?) वरप्रसादः ज्योतिःशास्त्रमकुर्वन् कृत्वा तदेव
पठनभोजनकृते सकृन्निष्ठं गणितमकुर्वन् कृत्वा चोराशास्त्रसूक्तिं प्रवक्तुमाप्नो-
ऽशेषविघ्नोपशान्तये । भगवन् सर्वार्थमादावेव प्रणमति ।

मूल० प्रा० । यक्षोदयास्तसमये सुर(मु)कुटनिष्ठवृष्टचरणकमलोऽपि ।

कुपतेऽल्लङ्घिं चिन्तयः स जयति धर्मां निधिः सूर्यः ॥

End. (संश्लिष्टेन लघुपद्याद्यादिकं नास्ति ।)

विषयः । १ अध्याये, राशिप्रभेदकथनादि । २, पदयोनिभेदकथनादि । ३, ग्रन्थोपान-
सुद्धौर्नादिकथनं । ४, स्रुतिकोष्ठान्तकथनं । ५, शिष्टश्रुतिकयोररिद्वयो-
गकथनं । ६, शिष्टोरादुदायकथनं । ७, पञ्चदशान्तर्दशादिविभक्तकथनं ।
८, राश्वष्टवर्गशुभाशुभफलं । ९, पदयोगफलकथनादि । १०, राजयोगादि-
कथनं । ११, स्त्रीजातककथनं । १२, सरलज्ञानकथनादि । (इतः परं
खण्डितं)

No. 814. काशिकावृत्तिः ।—५, ६, ७, ८ अध्यायस्य च ।

Substance, country paper. The Fifth Chapter $9 \times 3\frac{1}{2}$ inches. Folia,
49. Lines 15 on a page. The sixth Chapters $11\frac{1}{2} \times 3\frac{1}{2}$ inches. Folia,
175. Lines, 8 on a page. The seventh and eight Chapters $11\frac{1}{2} \times 3\frac{1}{2}$
inches. Folia, 180. Line 9 on a page. Extent of the 4 chapters 12000 s'lo-
kas. Character Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic
Society. Appearance. Fifth Chapter old and smudgy, the remainder,
old but not smudgy. Prose. Generally correct.

Kāśikā-vṛtti. A commentary on the grammatical aphorisms of
Pāṇini. By Vāmana. The MS. is incomplete containing the last four
chapters only ; but it is old and correct. There is a good MS. of this
work in the library of the Asiatic Society, and codices are available in
the Libraries of the Sanskrit Colleges of Calcutta and Benares. Next
to the Mahābhūṣya of Patanjali, this work enjoys the highest repute.

Beginning. ५ अध्यायारम्भः । प्राक् क्रीताच्छः । तेन क्रीतमिति वक्ष्यति ।

६ अध्यायप्रा० । एकाचो द्वे प्रथमस्य । अधिकारेऽयम् । एकाच इति च
द्वे इति च प्रथमस्येति च चित्तयमेतदधिकृतं वेदितव्यं ।

७ अध्यायप्रा० । युवोरनाको । अत्रस्थेऽप्येव । युव इत्येतयोर्वन्मृदुविशेषणयो-
रनुनासिकयोः प्रत्यययोर्यद्वक्तव्यम् (?) । तयोः स्थाने अन् अक् इत्येतावादेभौ
भवतः ।

८ अध्यायप्रा० । सर्वस्य द्वे । सर्वस्येति च द्वे इति च एतदधिकृतं
वेदितव्यं ।

End. ५ अध्यायसमा० । निर्गता प्रवाणी अस्मिन्निष्प्रवाणिः । अर्थ्यादिभ्यो चिरा-
दपहृत इत्यर्थः ।

Colophon. इति काशिकायां हस्तौ पञ्चमाध्यायस्य चतुर्थः पादः ।

६ अध्यायसमा० । द्विरणशब्दादिहितस्य मयटो मग्नब्दलोपो निपात्यते
द्विरणयः ।

इति कामिकायां हनौ षष्ठाध्यायस्य तुरीयचरणः समाप्तः ।

७ अध्यायसमा० । ई च गणः । गणेरध्यायस्य ईकारादेशो भवति चङ्परे
णौ परतः । चकारादञ्च । अजीगणन् अजगणन् २० ।

इति वामनकामिकायां हनौ सप्तमाध्यायस्य चतुर्थः पादः । समाप्तः सप्तमोऽध्यायः ।

८ अध्यायसमा० । उदात्त उदयो यस्य स उदात्तोदयः उदात्तपर इत्यर्थः ।
एवं प्रत्यापद्यते ।

इति वामनकामिकायां हनौ अष्टमाध्यायस्य चतुर्थः पादः समाप्तः ।

विषयः । पाणिनिप्रकृताया अष्टाध्यायाः पञ्चमाध्यायगतानां 'प्राक्क्रीताञ्च' इत्यादि-
सूत्राणां व्याख्या ।

तस्या एवाष्टाध्यायाः षष्ठाध्यायगतानां "एकाचो द्वे प्रथमस्य" इत्यादि-
सूत्राणां व्याख्या ।

तस्या एवाष्टाध्यायाः सप्तमाध्यायगतानां "युवोरनाकौ" इत्यादिसूत्राणां
व्याख्यानं ।

तस्या एवाष्टाध्याया अष्टमाध्यायगतानां 'सर्वस्य द्वे' इत्यादिसूत्राणां व्याख्यानं ।

No. 815. कवीन्द्रचन्द्रोदयः ।

Substance, country paper, 11½ × 4 inches. Folia 31. Lines 10 on a page. Extent, 900 ślokas. Character, Nāgara. Date S. 1734. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose and Verse. Incorrect.

Kavīndra-chandrodaya. A miscellany in prose and verse, containing notices of nearly a hundred different poets of the middle ages. By Vidyānidhi Kavīndra.

Beginning. पुष्करीकाचचण्डांशुचण्डी चण्डीचरं तथा ।

वेतण्डतुण्डमानस्य निबन्धोऽयं निबध्यते ॥ १ ॥

तमस्तमःसङ्कविघातकारी समस्तविद्वत्परितामहारी ।

कवीन्द्रचन्द्रोदयनामधारी प्रबन्ध एषोऽस्तु जगत्प्रचारी ॥ २ ॥

विद्यानुकूलतपस्वीन्द्रो विजितमनीन्द्रो यतीन्द्रो यः ।

खवशीकृतशयिवीन्द्रो जयति कवीन्द्रो यतिर्जगति ॥ ३ ॥

मोदानीरनिवासो पद्माश्वेनाविता काशी ।

ऋगवेदीयाभ्यक्षा साङ्गा शाखाश्चलायनी शस्ता ॥ ४ ॥

निःस्पृहता विषयेभ्यः परनिजजनताभिधानेभ्यः ।

प्राप्ता शैशवसमये विश्वेशानुग्रह-दुदये ॥ ५ ॥

लघुवयसा गततमसा * * लघिवयादभिद्रवद्रजसा ।

यन च विद्या तरसा तपसा सर्वा वशीकृतैव रसा ॥ ६ ॥

बुद्धा विबुधाधिकृता दत्ता यस्मै कवीन्द्रमत्यद्वयो ।

यवनकरयङ्गण्यो मग्ना येनोद्धता शशिनी ॥ ७ ॥

विजितमहीतल तस्मै (?) दत्तं विद्यानिधानपदमस्मै ।

आचार्योक्तयमहितं यतिदुष्टदृष्टेर्महीतले सहितं ॥ ८ ॥ इति कवीचन्द्रवर्णनं ।

श्रीमत्काशिकाशिक्षिभिः सुकविभिस्तदुत्प्रयागाशिक्षिभिः (?)

नानादेशनिवासिभिश्च रचितं विद्यागणेशाशिक्षिभिः ।

श्रीकृष्णेन सरस्वतीपदयुताचार्योपनामयित-

श्रीविद्यानिधिमत्कवीन्द्रविषया पद्यावली लिख्यते ॥ १ ॥ तत्रादौ कवीन्द्राष्टकं ।

End.

प्रयागतः स्नानपुण्याम्बूपरैः समुत्थाय मत्कीर्तिवशोमनसोः ।

पवित्रोद्गोवा सुरवाणकारी महाकीन्द्रमन्त्रविन्दो (?) विभाति ॥

* * सद्रसालङ्कारितवद्वसन्ती वसन्तप्रमदारलीलैव (?) वाणी ।

कवीन्द्रस्य मुनेः कवीन्द्रशिरोमणेरेति शिरोमणिलं ॥ ९ ॥

दैत्या * बोधचितोचितबोधुलाय यो दक्षिणमनुष्यस्यः ।

इनामिके (?) युक्तकथायकान्तिर्जीवात्कवीन्द्रः कविरुद्धतेऽयम् ॥ १० ॥

एते रघुनाथमहर्गुर्जरस्य ।

Colophon.

श्रीसर्वविद्यानिधानकवीन्द्राचार्यसरस्वतीकवीन्द्रचन्द्रोदयपुस्तकं ।

विषयः ।

हेमराजमित्र-साधनभट्ट-सुडगमित्र-रघुनाथदीक्षित-समानन्दवाजपेयि-
भय्याभट्ट-केशवमित्र-सीमाभक्तदिङ्मकरभट्ट-चक्रपाणिपण्डित-गणेशभट्टधर्मा-
धिकारि-परमेश्वराचार्य-रामकृष्णनागर-सैयिन्नापाध्यायविश्वम्भर-जगदीश-
आनि-श्रीरामेश्वरपद्माननभट्टाचार्य-जयकृष्णपाध्याय-गौरीपतिमित्र-दा-
मोदरभट्टकालोपनामका-ऽग्निहोत्रिधर्मेश्वर-ब्रजभूषणकवि-कृष्णचन्द्रमहा-
ऽनिन्दकमित्र-बालकृष्णज्योतिर्विभू-पूर्णानन्दवज्रचारि-कालिदासमित्रपौत्र-
सुरलीधर-कृष्णाचार्य-पद्मवर्द्धनमहादेवभट्ट-दाक्षिणात्यलीलाधरभट्ट-सैयि-
न्नापद्वीनाथोपाध्याय-होतरासकवि-गणेशभट्ट-मैनिविश्वेश्वरभट्ट-श्रीमही-
पत्न्युपाध्याय-शिवदत्तमित्र-कविशेखर-रघुनाथोपाध्याय-तिलभाण्डव-र-

हेन्दुसरस्वती—वैद्येन्द्रस्वामि—नारायणचतुर्वेदि—गङ्गाराममित्र—जगन्नाथपञ्चा-
नभाचार्य—मैथिलकायस्थ—दयालुमित्र—बोरेखरभट्ट—कमलनयनदीक्षित—प-
रमेश्वराचार्य—त्वरितगतिकवि—रामभद्रवाजपेयि—दिवाकरभट्ट—रघुनाथभट्ट-
गुर्जरप्रभृतिभिः कृतानां श्रीशर्वविद्यानिधानकवीन्द्राचार्यप्रशंसापराणां मध्यपद्या-
नां संकुलः ।

No. 816. सङ्क्षिप्तप्रयोगः ।

Substance, country paper, $9\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia, 78. Lines 9 on a page. Extent, 1200 s'lokas. Character, Nāgara. Date, Sk. 1871. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, soiled and old. Prose. Generally correct.

Saṅkshipta Prayoga. A manual of sacramentary rites from conception to marriage, founded on the rules of Āśvalāyana. Anonymous.

Beginning. श्रीरामं सपत्नीवारं गणेशं च सरस्वतीम् ।

आश्वलायन-तन्त्रिणां प्रणम्य पितरं गुरुम् ॥

अथ किञ्चित् सङ्क्षेपेण प्रयोगमाहमुच्यते ।

End. ततो गृहप्रवेशनीयहोमः कार्यः । ततः शुभदिने सस्वादि वाचयित्वा सल-
ङ्कृतः सलङ्कृतां रात्रातुपगच्छेत् ।

Colophon. इति २भूषहितस्य गृहप्रवेशविधिः ।

विषयः । द्रुष्टप्रथमरजोदर्शनशान्तिविधिः । गर्भाधानविधिः । पंचवन-श्रीमन्मोक्षयन-
विधिः । जातकर्मनामकरणादिविधिः । चूडाकर्मपानयनविवाहबधूप्रवेशादि-
कर्मविधिश्च ।

No. 817. ऋषितर्पणं ।

Substance, country paper, 9×4 inches. Folia, 27. Lines 9 on a page. Extent, 500 s'lokas. Character, Nāgara. Date Sm. 1802. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Rishitarpana. Directions for offering water to the first seven saintly progenitors of the human race, now identified with the stars

of Ursa Major. The names of the sages are Marichi, Atri, Aṅgiras, Pulastya, Pulaha, Kratu, and Vasishtha.—Anonymous.

Beginning. अथ ऋषीणामावाहनप्रतिष्ठाषोडशोपचारैः पञ्चाशत्तेन पूजातर्पणं । आच-
 प्रा० आवाह० सप्तर्षीणां प्रीत्यर्थं बन्धसां भामसन्धिकानां घातघातलनिवृत्त्यर्थं
 वेदस्याध्यापननिमित्तमुपाकर्मेत्यर्थकर्मोच्चं करिष्ये इत्यादि ।

End. अथ पूर्वा० वेदस्याध्यापननिमित्तस्य ऋषीणां पूजनतर्पणकर्मणो यज्ज्ञानतिरिक्तं
 तत्सर्वं भवतां ब्राह्मणानां वचनात् तीर्थविष्णोः प्रसादात् सर्वं परिपूर्णमक्षु-
 भतरे कर्मणि निर्विघ्नमस्तु इत्युच० वाञ्छितायैकलप्राप्तिरस्तु ।

विषयः । सप्तर्षीणां पूजनतर्पणादिकथनं ।

No. 818. बालतन्त्रं ।

Substance, country paper, 9½ × 4½ inches. Folia, 43. Lines 10 on a page. Extent, 900. s'lokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, soiled and old. Verse. Generally correct.

Bāla Tantra. A treatise on the diseases of women and children, founded on the *Prayogas'ara*, and other Tantras. By Kalyāna, son of Mahidhara, and grandson of Rāmadāsa. The author was born in Ahichhatrá, but the work was completed at Benares on Sunday the full moon of Śrávana in the S'aka year 644.=A. D. 720. Contents I—III. Treatment of barrenness. IV. Treatment of females during pregnancy. V. Prevention of miscarriage and abortion. VI. Means for promoting easy delivery. VII—XI. Directions for rearing children. XII. Infantile fevers. XIII. Infantile piles, cough, convulsions and boils. Treatment of diseases in the eyes, nostrils, head and other organs of children.

Beginning. विघ्नघ्ननतिविध्वंसकारिणं विघ्नहारिणं ।

कन्याणोऽर्चं नमस्कृत्वे विघ्नं पश्येन्निदये ॥ १ ॥

प्रयोगसारप्रमुखामेष्टु श्रोत्रेषु शालेषु च सुशुताद्यैः ।

यदुक्तमेकत्र निबध्यतेऽस्मिन् ग्रन्थे सथा तत् खलु बालतन्त्रे ॥ २ ॥

End. पद्यान् विलोक्य प्रचुरप्रयोगान् पश्यैः लकीयैः कतिचित् प्रदाशैः ।

प्राज्ञा चिकित्सा रचिरा शिष्टानां सदेशकालादिममीच्छ कुर्वता ॥ २७ ॥

सहिष्णुवाच यो जातः पठितैकशिरोमणिः ।

रामचन्द्रार्चनरतो रामदासः सतां प्रियः ॥ १८ ॥

विद्वज्जनाङ्गादकरोऽतिमानी रुद्रोदरः सर्वजनाभिवन्द्यः ।

लक्ष्मीवसिंहाङ्गुसरोजभङ्गदात्मजोऽभूदिदितागमायः ॥ १९ ॥

कल्याण इत्युक्तत्वात् (?) नामधेयसदात्मजो ग्रन्थवरान् विलोक्य ।

परोपकाराय प्रदत्ततन्त्रं सतां समालोकनयोग्यमेतत् ॥ २० ॥

युगवेदरसाकाशमिते वर्षे नभे रवौ ।

पौर्णिमायां चकारेदं लिखेच्च मिथालये ॥ २१ ॥

सभावात् लक्षकायो यः सभावादल्पपावकः ।

सभावादवलो दय तस्य नास्ति चिकित्सितम् ॥ २२ ॥

Colophon. इति श्रीकल्याणेन कृते बालकतन्त्रे नानाप्रयोगकथनं नाम चतुर्दशः पटलः ।

दिपयः ।

१ पटले, बन्ध्यालप्रतीकारः । १, साधारणसाधारणबन्ध्यालनिवारकौषधकथनं ।

२, पुरुषवीर्यनिरोधनं । ४, गर्भाधानदिवसीयस्त्रीकर्तव्यस्नानविधिः । ५,

गर्भरक्षाप्रकारः । ६, सुखप्रसवोपायः । ७, ८, ९, १०, ११, नानाविधबाल-

पशुनिवारणादिप्रकारः । १२, बालकज्वरचिकित्सा । १३, चर्शकाग्रमूर्च्छा

विस्फोटकादिबालरोगचिकित्सा । १४, बालकनेत्रनासिकाशिरःप्रभृतिषु जात-

रोगचिकित्सा ।

No. 819. जैमिनिसंहिता, मध्यमखण्डात्मिका ।

Substance, country paper, 11 X 6 inches. Folia, 234. Lines 11 on a page. Extent, 5000 ślokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, old. Verse. Incorrect.

Jaimini Saṁhitā. The name of this MS. is doubtful. At the ends of the 2nd and the 3rd chapters, it is called *Brahmaṇḍa Purāṇa*, and the colophon at the end of the work likewise has the same name, but it is in a different handwriting from that of the body of the text. The epigraph of the first chapter calls the chapter "the first of the middle part (*madhya bhāga*) of the *Jaimini Saṁhitā*, a *Mahā Purāṇa* of 50,000 ślokas." *Ityādi mahāpurāṇe pañcāś'itī sahasrikāyām jaimini-saṁhī-tāyām madhyabhāgē prathamodhyāyah.* The epigraphs of the other chapters have only *itī ś'rī* and the numbers of the chapters. According

to the Nārada Purāṇa, the Brahmāṇḍa P. contains only 12,000 verses, whereas the MS. under notice in its entirety should embrace 50,000 verses. The Brahmāṇḍa P. is divided into three parts; but the contents of its 2nd part, as given in the Nārada P. appears to be different from those of the MS. I am disposed therefore to take it as a part of the Jaimini Saṁhitā, and not that of the Brahmāṇḍa P. It should be added, however, that the middle part of the latter has no where yet been found, and according to Wilson (*Vishṇu Purāṇa*, p. liv) the entire work "is considered to be in much the same predicament as the Skānda, no longer procurable in a collective body, but represented by a variety of Khaṇḍas and Māhātmyas, professing to be derived from it," and this may be one of them.

Contents, I. Description of Ayodhyā and the genealogy of the Ikshāku race. II. Account of Nahusa, Yujāti &c., III. Story of Bhadras'renya and Urvasī. IV to XIV wanting in the MS. XV. Story of Kās'irāja. XVI to XVIII. Do of Tālajaṅgha. XIX. Do of Garuḍa. XX—XXI. Sagara's establishment of a kingdom in Ayodhyā. XXII. Nārada's visit to Nārāyaṇa sleeping on the primeval waters. XXIII. Conversation of Nārada and Nārāyaṇa. XXIV—XXV. Story of King Bali. XXVI. Prahlāda's advice to Bali. XXVII—XXVIII. Story of Kārtavīrya. XXIX to XXXIII. Do of Ila Rāja. XXXIV to XXXVII. Merit of dedicating lamps to the glory of various gods. XXXVIII—XII. Do. of a saint in the court of Kārtavīrya. XL to XLIII. Do of Sīlavatī, a chaste lady. XLIV. Birth of the sage Durbāsa. XLV—XLVI. Destruction, by Rāvana, of a sacrifice celebrated by Marutta, and its consequences. XLVII. Dislike of worldly pleasures by Kārtavīrya. XLVIII. Origin of the human frame, XII.—LII. Asita's advice to Kārtavīrya. LIII—LIV. Description of the court of Kārtavīrya. LV. Kusāmba's obtaining a son by penance. LVI. Birth of Vis'vāmītra. LVII—LXXXIV. Life of Paras'urāma. LXXXV—XCII. Story of Sagara. XCIII. Description of Bhārata-varsha. XLIV. Parasurāma visited by certain sages.

Beginning. विश्वेन्द्रादियु गुणतया यत्कलां शशि सूर्ते-

रत्नार्जामोदयति सततं शक्तिलेभो यदीयः ।

ब्रह्मन् सकलभवनव्यापि नारायणोऽयं

प्रत्यग्योतिः स्फुरत्तु हृदये सच्चिदानन्दरूपम् ॥

इमाभोरुहकेशरावणरचामालोदुर्वादसु-
 ग्गामानावकरोतु (?) याय भनयो शैयामि भावे त्वयाम् ।
 श्रीभूम्योरितरेतरव्यतिकरव्यक्तं वपूर्वा निशं
 नत्वीनस्तनचूचुकास्तुदर * त्वासक्तवस्तं हरेः (?) ॥
 कथय कचुः । विचित्रार्थकथोपेता ब्रह्माण्डोया सुविस्तरा ।
 पुराणसंहिता सूत त्वया सम्यगिहोच्यते ॥
 भूयोऽप्याचक्ष नः सम्यग् विस्तरेण महासते ।
 हिरण्यनाभः किं भूयो जैमिनि पर्यष्टवन्त ॥
 सूत उवाच । अत्रा बहुविधा रम्याः कथा मुनिमुखोद्गताः ।
 हिरण्यनाभो विप्रेन्द्रो जैमिनि पुनरब्रवीत् ॥
 भगवन् यन्मया शृष्टं त्वया तत्सम्यगोरितं ।
 सप्तदाहं हि जगतो नवधा खट्विकृत्तव्यं ॥
 नक्षत्राणां ग्रहाणाञ्च ज्योतिषां मरुतां तथा ।
 स्थितिशरक्रमथैव लोकानाञ्च महासहैः ॥
 मंस्थानं द्वीपवर्षाणां पर्वतानाञ्च भूतले ॥
 नदीनदसमुद्राणां नामानि च यथाक्रमम् ।
 कथितानि त्वया सम्यग् ब्रह्मर्षे प्रच्छतो मम ॥
 नानाकथान्तमिदं भवदङ्गोऽनुमण्डलात् ।
 सूयमाणं श्रुतिपुटेनं दृष्यामि पितृव्यम् ॥
 सोऽहमिच्छामि भगवन् खण्डोऽयं नवमः कथम् ।
 चतुःशतं योजनानां सदृशत्वमुपागतः ।
 खण्डानामुगमो ह्येव कर्मभूमिषु कर्मिणाम् ॥
 अथैव पुरुषार्थाय साश्रितोऽहं * मानवैः ।
 * यं मगरपुत्रैः स (?) योजनानां चतुःशतं ॥
 समुद्रो योजितः कण्ठात् पश्चिमे ब्रूहि मेऽखिलं ।
 मगरः स महोपातः कस्य वंशसमुद्भवः ॥
 तस्य पुत्रैरयं द्वीपः सङ्क्षिप्तः पथसां निधो ।
 खण्डोऽयं कतिमङ्गानि योजनानि विलोपितः ॥
 रामेणभूत् पुनः खट्वं कियदभ्यर्मेहामुने ।
 रामनामा च को यस्य समुद्रो मारणं मतः (?) ॥
 इमावोऽद्यापि लोकेऽहं कीर्त्यते तथ मे मुदा ।

सगरस्य च मे शंस जन्म कर्म च विल्लरात् ।
यन्नाम्नायापि लोकेषु प्रख्यातोऽभूत्पान्निधिः ॥
जैमिनिववाच । शृणुष्व सप्तः सकलं यत्पृष्टोऽहमिह त्वया ।
भारतं खल्वमुद्दिश्य सगरश्च महीपतिं ॥ इत्यादि ।
ततः सुरभसं रामश्चापि कालानलोपमे ।
सुवर्णपुङ्खनिशितं सन्दधे शरमुत्तमम् ॥
तस्मिन्नर्क्षं मन्वाधोरं भागवं वक्रिदैवतं ।
युयुजे भृगुशार्दूलः समन्त्राभ्यामतत्परः ।
ततश्चाल्ल बहुधा भर्गैल्लयनकानना ॥

End.

Colophon. इति ब्रह्माण्डपुराणं सम्पूर्णम् ॥

विषयः । १ अध्याये, अध्याध्यावर्णनं, इत्याकुर्वन्भवर्णनारम्भश्च । २, नञ्प्रथमायादिराज-
हत्तान्नकथनं । ३, भद्रयेणोर्वशादेव हत्तान्नकथनं । (४ अध्यायावधि १४
अध्यायपर्यन्तपाठो नास्तीत्यनुमीयते ।) १४, काशिराजादिहत्तान्नः । १६,
शङ्कुतालजङ्गमादिराजहत्तान्नकथनादि । १७, १८, तालजङ्गमपराजितस्य
सुबाहुराजस्य सभार्यस्य शैर्वसुनेरायसबासादेर्वनतेयस्य शैर्वात्मगमनहत्ता-
न्नस्य च कथनं । (अथ सप्तदशाध्यायममाप्तिर्न दृश्यते । एकदैवाष्टादशाध्याय-
ममाप्तिः ।) १९, गरुडस्य पुनरौर्वमर्षिभक्तिकटे गमनादि । २०, सगरस्य
अध्याध्यापुरीगमनादिकथनं । २१, सगरकथंकराज्यगमनादि । २२, नारदस्य
चीरसमुद्रशायिनो भगवतो निकटे गमनादि । २३, नारदभगवत्कथोप-
कथनादि । २४, २५, बलिप्रजादहत्तान्नकथनादि । २६, २७, २८, बलिं
प्रति हरिसमाराधनविषये प्रजादकथं व्रतायनुष्ठानोपायकथनं । कार्तवीर्य-
तपःकरणं, नारदकार्तवीर्यमंवादादिकथनश्च । (२६ शेषभागः २७ अध्यायश्च
न दृश्यते) । २९, ३०, ३१, पुत्रकामनार्यमिलराजहृतपितृयज्ञकथनं ।
इलस्य राज्ञः स्त्रीभावप्राप्तादि च । ३२, शिवप्रसादात्तस्य स्त्रीत्वमोक्षादि ।
३३, मेकर्णतीर्थे इलस्य गमनकथनादि । ३४, ३५, ३६, केशवाराधना-
ङ्गीभूतदीपप्रतिष्ठाप्रकारः । ३७, भद्रदीपप्रतिष्ठाप्यव्रतविधिकथनादि । ३८,
कार्तवीर्यदृष्टापूर्वमुनिरूपवर्णनादि । ३९, मुनिदण्डनतः कार्तवीर्यविभ्रयभव-
नादिकथनं । ४०, ४१, ४२, ४३, पतिव्रतायाः श्रीलवत्या उपाख्यानं । ४४,
वृद्धक्रोधादुर्वसुभ्यो मुनेरुत्पत्तिकथनादि । ४५, रावणहृतमरुतराजयज्ञभङ्गो
रावणमरुतयुद्धादि च । ४६, रावणकार्तवीर्ययोर्द्वन्द्ववर्णनादि । ४७, कार्त-
वीर्यस्य वैराग्योदयादिकथनं । ४८, शरीरोत्पत्तिवर्णनादि । ४९, ५०, ५१,

५२, अमितमुनिः कार्त्तवीर्यस्य तत्त्वज्ञानमुपदिशति । ५३, विविधजनैः
पाशुमानस्य कार्त्तवीर्यस्य राज्ञः सभावर्णनादि । ५४, सभासामागतस्य कक्ष-
चिद् दिङ्मकरस्य पूजनं परस्परकुशलप्रश्नादि च । ५५, कुशाम्बरराजस्य
तपस्यादिना पुनोत्पत्तेर्हत्तानादि । ५६, विश्वामित्राद्युत्पत्तिवर्णनादि । ५७,
अवधि ८५, पर्यन्तं परशुरामजन्मकर्मकथनादि । ८५, अवधि ८२, पर्यन्तं
सगरजन्मकर्मकथनं । ८६, भारतवर्षवर्णनादि । ८८, महेन्द्राचलवासि-
परशुरामदर्शनार्थं मुनीनां गमनादिदृष्टान्तवर्णनं । (असंलघासमाप्तदृष्टान्त-
त्वात् खण्डितमिदमिति भाति । अथ प्रायोऽसंलघा अध्यायाङ्काः ।)

No. 820. मध्यमनोरमा, आरम्भावधिलकारार्थप्रक्रियापर्यन्ता ।

Substance, country paper, first Chapter $9\frac{1}{2} \times 5\frac{1}{2}$ inches. Folia, 37. Lines 13 on a page. Second Chapter, $12\frac{1}{2} \times 5\frac{1}{2}$ inches. Folia, 85. Lines 12 on a page. Extent, 5400 ślokas. Character, Nāgara. Date Sm. 1850. Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Madhyamanoramā. A commentary on the *Madhya-siddhānta-kaumudī*, an abridgment of the Sanskrit Grammar of Pāṇini. By Rāma Śarmā. There are three abridgments of Pāṇini; the most elementary is called *Laghukaumudī*, the next *Madhya-kaumudī* alias *Madhya-siddhānta-Kaumudī* and the most elaborate, *Siddhānta-Kaumudī*, which embraces the whole of the aphorisms of Pāṇini arranged in a convenient form. The first two are by Varadāraja, a disciple of Bhaṭṭoji Dikshita, who compiled the last. Each of these abridgments has a host of commentators. I have heard of a fourth abridgment under the name of *Sārakaumudī*, but I have not yet seen it. Aufrecht's Bodleyan Catalogue, p. 165.

Beginning. महेश्वरं नमस्कृत्य पाणिन्यादीन् गुरुनमि ।

करोमि मध्यकौमुद्या व्याख्यां मध्यमनोरमां ॥

पन्थारम्भे विद्वन्निघाताय कृतं मङ्गलं शिष्यशिष्यायै निवध्नाति, मतेति । वरह-

राजनामा पन्थकारकः पाणिनीयानां मध्यमिहात्मकौमुदौ करोति ।

End.

इत्थं शब्देन दृश्यते अत एवाह । अवरस्कन्दनलवनरूपेति दिलापनेत्येति ।

क्रियासमभिव्यहारे द्वे वाच्ये इत्यनेनेत्यर्थः ।

Colophon. इति लकारार्थप्रक्रिया । श्रीशिवानन्दभट्टानामाज्ञया रासमंशेण व्याख्यानं
 मध्यमिदानकौमुद्यादीकाया मध्यमनारमायाः सुप्तिङन्तं समाप्तम् ॥
 विषयः । मध्यमिदानकौमुद्या प्रथमतः खारभ्य लकारार्थप्रक्रियापर्यन्तानां प्रकरणानां
 व्याख्यानम् ।

No. 821. शिवपूजापद्धतिः ।

Substance, country paper, $10\frac{3}{4} \times 4$ inches. Folia, 20. Lines 10 on a page. Extent, 500 s'lokas. Character, Nāgara. Date Sm. 1843. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prosa. Incorrect.

S'ivapūjā-paddhati. Directions for worshipping Siva. Anonymous.

Beginning. अथ शिव(पूजा)पद्धतिर्लिख्यते । ब्राह्मे मुहूर्ते चोत्थाय यामिनोच्चैलमुत्सृजेत् ।
 सद्यश्चदलकसलमध्यस्थस्य(?) मूर्द्धि ध्यायेद् गुरुं सप्त ॥ ततो ध्यानं ।

End. निर्मात्य मन्त्रकं धारयेत् । सूक्तं । पादोदकं प्रवेत् । नैवेद्यं सङ्गृह्य विभजेत् ।
 स्वयं भुक्त्वा तन्मयो विहरेत् ।

Colophon. इति शिवपूजापद्धतिः समाप्ता ।

विषयः । शिवसूक्तिपूजनविधिः ।

No. 822. पराशरोपपुराणं ।

Substance, country paper, $11 \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia, 57. Lines 8 on a page. Extent, 1000 s'lokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Parāśara Upapurāṇa. An Upa or minor Purāṇa. Contents, 1. Descriptions of Upapurāṇas, 2. Origin of the universe. 3. Relative importance of the various objects of creation. 4. Sectarial marks. 5—6. Meaning of S'rutis. 7. Praise of Brāhmanas, 8. Knowledge of the Divinity. 9. Daily religious duties. 10. Occasional religious ceremonies. 11. Conduct of the sinful. 12. Forbidden food. 13 to 15. Expiations for various offences. The MS. is probably incomplete.

Beginning. सौरमण्डलमध्यस्थं मासं संधारभेयजम् ।

नीलघोषं विष्णुपदं नमामि शिवमयम् ॥ १ ॥

मयः ३३ समाप्तेन संसारेऽदधितारकं ।

शुकं प्रणम्य सर्वत्रं श्रीपराशरमादरात् ॥ ९ ॥

पत्रम् परमं गुह्यं भक्त्या परमया मुदा ।

भवपाशेन बन्धनां भवपाशविमोचनं ॥ १० ॥

पराशरोऽपि भगवान् भवानोपतिवत्तमः ।

प्राक्त कारुणिकः श्रीमान् ध्यात्वा सार्वं विलोचनम् ॥ ११ ॥

End. स्वयम्भुवनभोजनं पापानां फलमाह्निक ।

प्रायश्चित्तविहीनेन प्रायश्चित्तमथाचरेत् ॥ १०१ ॥

सर्वभुक्तं समाप्तेन प्रायश्चित्तं शुकानघ ।

अदधानस्य दातव्यं न देयं यस्य कस्यचित् ॥ १०२ ॥

Colophon. इत्युपपुराणे पराशरे पञ्चदशोऽध्यायः ।

विषयः । १ अध्याये, मुनिहृतशिवश्रुतिः । मुनिहृतमनस्कुमार-नारसिन्हाद्युपपुराणादि-
रचनादि । २, छट्टिकमकथनं । ३, अपेक्षाकृतपदार्थाधिकवर्णनं । ४, उप-
सर्गानुसारेण विपुलार्होऽपुत्रादिचिक्रधारणवर्णनं । ५, ६, कृत्यसङ्कटकथना-
दि । ७, ब्राह्मणवैभवकथनं । ८, ज्ञानतत्त्वकथनं । ९, प्रातःकृत्याद्याह्निककृत्य-
कथनं । १०, श्रुतिस्मृत्युक्तधर्मानुष्ठानकथनं । ११, पापिचरितादिकथनं । १२,
अभय्यात्रकथनं । १३, १४, १५, प्रायश्चितादिकथनं ।

No. 823. निघण्टुः ।

Substance, country paper, 7½ × 5 inches. Folia, 78. Lines 23 on a page. Extent, 1350 s'lokas. Character, Nāgari. Date ? place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, old. Verse. Incorrect.

Nighaṇṭu. A list of synonyms of medicinal drugs. Anonymous.

Beginning. नमामि धन्वन्तरिमादिदेवं सुरासुरेर्वन्दितपादपद्मं ।

लोकं जरामृगवन्धन्यनामं घातारमोर्गं विविधैषधीनाम् ॥ १ ॥

अनेकदेशान्तरभाषितेषु सर्वेष्वथ प्राकृतसंस्कृतेषु ।

गूढेष्वगूढेषु च नास्ति सङ्गा इत्यभिधानेषु तथैषधीनां ॥ २ ॥

प्रयोजनं यस्य तु यावता स्यात् तावत्सङ्गतिं यस्यासु कृपात् ।

तस्माद्विषण्डमृनिधेरनन्ताद् यस्मात्सर्वं किञ्चिदिदैकदेशं ॥

End. (सङ्गितत्वात्समाप्रवाक्यादिकं नास्ति ।)

विषयः । गुडूचादिनानैषधीनां नामानि गुणाद्यानोक्ताः ।

No. 824. आनन्दिकप्रकाशः, वीरमित्रोदयोयः ।

Substance, country paper, 14½ × 6 inches. Folia, 174. Lines 11 on a page. Extent, 6000 ślokaś. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, old. Verse. Correct.

Āhnikaparakāśa. The proper daily duties of Brāhmins from sunrise to the time of retiring for rest at night. By Mitra Miśra, son of Paras'urāma Miśra, and grandson of Haṁsa Paṇḍita. This is a part of the well known Smṛiti compilation called *Vīramitrodaya*, which was compiled under the auspices of Vira Siṅha a king of Kāśī, who belonged to the Bundelā clan. He was the son of Madhukara Shāh and grandson of Pratāparudra. The part of the work which treats of inheritance is a leading authority on the subject in the North Western provinces.

Beginning. सिन्दूरारणमण्डमण्डलमल्लदानाम्भसां धारया

सिद्धनां पदसक्तभक्तजनताविघ्नैः प्रधूलोरिव ।

धम्मिज्जालिमिवालिहन्दमनिशं सुद्धं दधानं चर-

प्रेयसां गिरिजाङ्गं भजन्तं वन्द्यैर्विन्द्येवणम् ॥ १ ॥ इत्यादि ।

End. प्रत्याशं परिवर्द्धितैर्गिजनता दैन्यान्धवारपद्मे

सीमद्धीरवृग्नेन्द्रानजलसिरेहकचन्द्रादये ।

राजादेशितमिवमिश्रविदुषस्तस्योक्तिभिर्निर्मिते

यन्मैः शिष्यन् परमाह्निकोत्तिभणितः पूर्णि प्रकाशोऽग्रभत् ॥

Colophon. इति श्रीमत्सुकलसामन्त्रकृच्छ्रात्मनि श्रीमन्महाराजसिंहवरेण कम्पनीमन्त्र-
हाराजाधिराजप्रतापव्रतनृजयश्रीमन्महाराजमधुकरसाहस्रनृजयश्रीमन्महाराजाधि-
राजचतुर्दशिवल्लयवसुन्धराहृदयपुण्डरीकविक्रमदिनकरश्रीवीरसिंहदेवोद्यो-
तितश्रीहंसपण्डितात्मजश्री१९२३रामसिंहस्रनृसुकलविद्यापारावारोणजगद्विद्रा-
महागजपारीन्द्रविद्वज्जनजीबातुश्रीमन्निबन्धोमिबल्लते श्रीवीरसिंहोद्योतविधनि-
बन्धे आह्निकप्रकाशः पूर्णिमगात् ।

विषयः । ग्रन्थकारवशक्यम् । तन्त्रमुद्घोषादिकृत्य । स्वधर्मचिन्तादि । मोक्षोपयादिमा-
तृल्यदर्शनम् । विष्णुवैश्वदेवविधिः । सृष्टिकादिशैवक्रिया । आचमनद्विराचम-
नादिकथनम् । इन्द्रधनुसस्य स्थानस्य च विधिः । एतद्द्वयः प्रथमभागीयकृत्यम् । ततो
विद्याभ्यासस्याज्ञो द्वितीयभागे कर्तव्यतोक्तिः । ततोयभागे वैशेषिकार्जनाथमुपस-
र्पणम् । चतुर्थभागे कात्यायनमोक्षिलादिसत्तान्याविशयकश्रवणस्थानविषये कथनम् ।

स्नाननिमित्तकथनं । तिलकविधिः । सन्यासदुपामनतद्देशनिरूपणादि ।
 मार्जनप्राणाशमाशमर्षणप्रकारकथनं । ऋषिहपुराणोक्तसन्ध्याकल्पकथनं । शौ-
 नकोक्तसन्ध्यावन्दनविधिः । जपविधिः । कातोदबहृचादिव्रतयज्ञसूक्तपसस्त्र-
 शाणोक्तवेदमन्त्रपाठविधिः । कातोद्यादिप्रयोगानुसारितर्पणविधिः । तर्पणे-
 त्तरुह्यकथनञ्च । पञ्चमभागे सोम-वनस्पत्यग्रीषामेन्द्राग्निश्वावाष्टयवीधन्वनरो-
 न्द्रविश्वेदेवोद्देशेन प्रस्तुतावस्थाग्री षोमात्मकस्य आश्वलायनादिशाखीयवैश्वदेव-
 कर्मणः कथनं । नित्यश्रादातिथ्यभोजनविधिः । भोज्याभोक्ष्यान्नादिनिर्णयः ।
 अन्नमध्यमांसकथनं । पशुहंसविधिः । अन्नमध्यपशुकथनं, अपयमयकथनं,
 पुराणवचनादिभोजनोत्तरकर्तव्यकर्मकथनं, मांसमश्राशदनविधिकथनञ्च ।

No. 825. आधानविधिप्रयोगः ।

Substance, country paper, 10 × 4 inches. Folia, 53. Lines 7—8 on a page. Extent, 1000 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, fresh. Prose. Generally correct.

Adhānabidhi-prayoga. Directions for collecting and preserving the sacred household fire, or the rite of Agnyādhāna, according to the rules of Āpastamba. By Tryambaka Bhaṭṭa, son of Kṛṣṇa Bhaṭṭa. The work was composed at Benares.

Beginning. यदीक्षणादिदं विद्मं भवत्युपेत्यपैति च ।

तमक्षयमहं वन्दे वन्दे दाक्षायणीधनं ॥ १ ॥

यत्क्षपालेनतोऽपि स्नानूको वाचस्पतिः स्वयं

नै गृहं नौमि सर्वज्ञमाडवाशुक्तदीक्षितं ॥ २ ॥

नत्वा गणेशं प्रत्यूहमोहध्वान्नादिवाकरम् ।

समस्तवेदतत्त्वज्ञमापसम्भवे महाभुनिम् ॥ ३ ॥

मोक्षोऽस्त्रवशात्सतवारिधीन्सुवीरकृष्णभट्टप्रवरान्मजोऽहं ।

सूचार्थवित् त्वय्यसकभट्टनामा तन्वेऽसुमाधानविधिप्रयोगम् ॥ ४ ॥

अनेकशतमस्यादभोऽभिः स्वरभिस्तयम् ।

निमंस्तदैर्देशेनैत्रैराद्रीयेतेऽमेव मे ॥ ५ ॥

End.

अथारणोत्तुल्लेखः । चतुरङ्गुल्लेखायः । विसारः षडङ्गुलः । अरतिमानं द्वैः ।

इत्येके शास्त्रिनः । चतुरङ्गुल्लेखायः । तमशोरणोरेकहृत्वादाहणं । अत्यन्त-
 राणि हृत्वात्तरादाहरणेनाभ्युपगमिः । इत्याधानं समाप्तं ।

इति बीमोन्नोपनायः कृष्णभट्टस्य कृतम् । अन्वयेन काश्यां कृतः प्रयोगः समाप्तः ।
(इतः परं मार्चपञ्चम्यात्मकः पाठोऽस्ति) । तदारम्भवाक्यं यथा, भट्टाभट्टकृता-
धानपद्धतौ सर्वाधानसाधक—इत्यादि । (परिसमाप्तिर्न दृश्यते)

विषयः । अग्न्याधानेऽधिकारी । अग्न्याधानकालः । आधानकर्तुरनादिनाग्नितापप्रयुक्त-
दोषपरिहाराय देशशुद्ध्यर्थं प्रायश्चित्तकथनं । भस्मसृजिकापञ्चगव्यादिस्नान-
मन्त्राः । तर्पणधेनुदानादिकथनं । प्रायश्चित्ताग्नीभूतकुष्माण्डदोमः । मार्चपत्या-
द्यग्निस्थाननिर्माणविधिः । प्रकृताग्न्याधानप्रयोगकथनं । अन्वारम्भणयेष्टिः ।
ष्टिदीप्युत्तरद्वन्द्वस्यत्यादिचतुर्होत्रहोमः । वपनप्रकारः । सम्भारसङ्कटादिकथनं ।
(अवाधानस्य कर्तव्यताकर्तव्यतादिविचारः ।)

No. 826. गूढार्थादर्शः ।

Substance, country paper, $9\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia, 55. Lines 15—16
on a page. Extent, 2500 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place
of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance. New. Prose
and verse. Correct.

Gūḍhārthādarśa. A commentary on the Jñānārgava Tantra. By
Kāśīnātha alias Sivanandanātha, son of Jayarāma Bhaṭṭa.

Beginning. अनन्ताष्टं गुरुं नैमि कवित्वप्रतिभाकरम् ।

शास्त्रबलोज्ज्वलधरं स्फुरत्कीर्तिकरं परं ॥ १ ॥

जमामि कामेश्वरपादपङ्कजं करोमि कामेश्वरपूजनं मदा ।

वदामि कामेश्वरनाम निर्मलं स्मरामि कामेश्वरतत्त्वमवयवं ॥

या विद्येत्यभिधीयते श्रुतिपथे शक्तिः सदाया परा

सर्वज्ञा भवदम्भमितिनिपुणा सर्वाशये संस्थिता ।

दुर्ज्ञेया मुदुरात्मभिश्च मुनिभिर्मानास्यद् प्रापिता

प्रत्यक्षा भवतीह सा भगवती बुद्धिप्रदा मेऽस्तु वै ॥

अनाद्यायास्त्रिजायाय सावित्रे गतमायिने ।

चक्रपाय मरुपाय दक्षिणामूर्त्ये नमः ॥

वाराणसीमहं वन्दे सच्चिदानन्दरूपिणं ।

साष्टरूपेण सततं सहसारेऽखिलेष्टदां ॥

ज्ञानार्णवे महातन्त्रे गुरुणामुपदेशतः ।

गूढार्थादर्शटीकेयं काशीनाथेन तन्यते ॥

End. राजराजेश्वरो गङ्गा साधने मणिकर्षिका ।
 अक्षपूर्णं च विजेशो ददतां मेनिमं शिवं ॥
 श्रीमन्निरुत्तुन्दर्याः प्रोत्यर्थं लिखिता मया ।
 द्रमवाब्दे लिपेः शुक्लपत्रम्यां ललितात्रये ॥
 श्रीशिवानन्दनाथेन काशीनाथाख्यमर्मणा ।
 कृता टीका गुरुश्रीले भवन्तु सुदुपायकाः ॥

Colophon. इति श्रीमच्छ्रुतिस्मृतिसम्प्रदायपारम्पर्योक्तदक्षिणारत्नधुरोक्तभट्टो-
 पाख्यजयरामभट्टाख्यजवाराणसीगर्भसम्भवकाशीनाथाख्यशिवानन्दनाथविरचित-
 तायां ज्ञानार्णवटीकायां त्रयोविंशतिः पटलः समाप्तः ।

विषयः । १ पटले, हे ईश किं त्वया जप्यते इत्यादि पार्वतीवाक्यस्य महादेवकर्तृक-
 मुत्तरदानं । २, त्रिपुरामन्त्रोपपादनप्रकारादिकथनं । ३, अन्तर्याम्यप्रकार-
 कथनं । ४, मन्त्रपूजाप्रकारः । ५, बलिदानप्रकारः । ६, ७, पञ्चसिंहासन-
 स्थितित्रिपुराया विवरणं । ८, त्रिपुरमैत्रवीवोजादिकथनं । ९, महाविद्याया
 वीजादिकथनं । १०, त्रिपुराविधिविभेदतन्त्रादिकथनं, श्रीविद्याया दम्-
 भेदकथनादि च । ११, चतुर्विधघोडशोकथनं । १२, चासनशुद्धिर्घोषापनं,
 देवताभेदेन मन्त्रन्यासादिप्रकारभेदश्च । १३, नित्यपूजाप्रकारः, गुरुपूजन-
 प्रकारः, कामेश्वर्यादिपूजनादि च । १४, श्रीचक्रपूजावशोकरणादिकथनं ।
 १५, स्वर्णपुष्पकृतपूजाफलकथनादि । १६, देवतासाधनप्रकारविशेषकथनं ।
 १७, जप-होम-नानाविधकुण्डनिर्माणादीनां विधिः । १८, होमानन्तरं क-
 र्त्तव्यकुमारीपूजनेति । १९, २०, दूतीपूजनविधिः । २१, मन्त्रदीवाविधिः ।
 २२, सुवर्णरौप्यतप्तसूत्रादिनिर्मितपवित्रपूजनविधिः । २३, दसनान्धलता-
 पूजनप्रकारादि ।

No. 827. होत्रप्रयोगवृत्तिः, वा आश्वलायनसूत्रप्रयोगवृत्तिः ।

Substance, country paper, 9½ X 4 inches. Folia, 198. Lines 10 on a page. Extent, 3800 ślokaś. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, fresh. Prose. Generally correct.

Hotraprayoga-vṛtti. Directions for performing the rites mentioned in the Kalpa Sūtra of Kṣ'valāyana according to the commentary of Deva Śrāmī. By Tālavrintanivāsī. The MS. is incomplete, and extends only to *Paundarīkaikādaśa* a rite.

Beginning. समलक्षणिजातस्य हृत्पद्मनिक्षये स्थितः ।

वेदार्थविदुषा ज्ञेयं यज्ञात्मानं नमाम्यहम् ॥

आद्यस्त्रायनसूत्रस्य देवस्त्रास्यादिव्याख्यानानुसारेण प्रयोगवृत्तिः क्रियते ।

End.

(यतः खण्डितं तच्छेषः) । आ नो मित्रा वरुणेति स्तोत्रियानुरूपे, ऋजुनीति न इत्यारम्भणीया । मित्रं वदमित्यादिविद्यजिच्छस्त्रशेषः । ब्राह्मणाच्छिन्नः ।

सुरुपकलसूत —

विषयः ।

दर्शपूर्णमासप्रयोगः । अग्निहोत्रप्रयोगः । आहिताग्नेः प्रवासकालीनाग्न्युपस्था-
नम् । पिण्डपितृयज्ञः । अन्वारम्भणीयेष्टिः । पुनराधेयेष्टिप्रयोगादि । आप-
यणेष्ट्यादि । पुत्रादिकास्त्यष्ट्यादि । चातुर्मास्येष्टिप्रयोगः । पशुबन्धप्रयोगः ।
एकादश्विनां पशुगणानां देवतानां क्रमः । तप्तदग्देवतादिभौवासणीकर्म ।
हविर्यज्ञप्रायश्चित्तोक्तिः । मोमप्रयोगः । यज्ञशेषकृत्यं । अत्यग्निहोमप्रयोगः ।
षोडशिकर्म । विष्णुतपोडशी । बाजपेयप्रयोगः । अतिरात्रप्रयोगः । अग्ने-
र्योमस्य कृत्तिः । शस्त्रस्य प्रतिगरः । अतिरात्रपर्यायः । पौषदशकस्यैकादश-
प्रयोगः । (खण्डितत्वादितः परविषयो न प्राप्तः) ।

No. 828. पुरुषोत्तममाहात्म्यं ।

Substance, country paper, 10 × 4½ inches. Folia, 59. Lines 8 on a page. Extent, 1100 ślokaś. Character, Nāgara. Date, Sm. 1889. Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, fresh. Verse. Generally correct.

Purushottama-māhātmya. Description of the sacred places in Puru-
sottama or Puri. It professes to be a part of the *Khetrakāṇḍa* of
the *Vishṇu rahasya* section of a work named *Mahāpurushavidyā*, proba-
bly a Tantra. Though its subject is the same as that of the well known
Purushottama Māhātmya of the Skanda Purāṇa, the treatment thereof
is entirely different. The MS. is incomplete, and comprises only nine
chapters as follows: I. Incarnations of Vishṇu. II. Origin of Nīlā-
chala, and the reasons why Vishṇu assumed the form of a wooden
divinity. III—IV. Creation of the different regions of the universe
and the guardians of Puri, (different forms of Mahādeva). V. The
temples of Jagannātha, VI. The shape of Jagannātha. VII. Vyāsa's
visit to Purī and praise of the locality. VIII. Merit of visiting
Jagannātha at Puri. IX. The mantra of Jagannātha and the merit
of tasting food offered to him.

Beginning. वन्देऽहं परमात्मानं नीलाचलपतिं प्रभुं ।

संसाराक्षोधिमशानामुद्धारणधरायणम् ॥

श्रीशैलक उवाच । स्तुत स्तुत महाभाग वेदनत्वार्यकोशिद ।

व्यासमिष्य महाबुद्धे यत्पृच्छामि तदुच्यतां ॥

कस्माज्जातमिदं विश्वं कस्मिंश्च लयमेव्यति ।

कुत्र तिष्ठति कः कर्ता विश्वस्यास्य वदस्व मां ॥

संसाराक्षोधिमशानां कोऽहर्ता स्मृतिमाचतः ।

ब्रह्मादीनां परेशानां कः प्रभुर्लोकं वदस्व माम् ॥

स्तुत उवाच । आदिमध्यान्तरहितः सन्निदानन्दरूपवान् ।

सर्ववेदान्तसारायै हरिरित्यभिधीयते ॥

End. स्तुत उवाच । इत्युक्त्वा भगवंत्सखैः स्वप्रसादं सुदुर्लभं ।

ददौ विनयमवाप्य रूपया परया मुने ॥

लब्ध्वा प्रसादं स मुनिर्जीवन्मुक्तो बभूव ह ।

उवास सुचिरं कालं गार्ग्यस्तस्य यशोऽमलं ॥

एवं सर्वं मयाख्यातं तुभ्यं शाश्वतमे मुदा ।

मयापि नारदादेव विभ्राह्मण्यो युते मुने ॥

Colophon. इति श्रीमहापुराणविद्यायां विष्णुरहस्ये चैवकाण्डे श्रीपुराणतन्माहात्म्ये प्रसाद-
वैभवं नाम नवमोऽध्यायः ।

विषयः । १ अध्याये, रामहस्ताक्षरवतारकथनं । २, नीलाचलोत्पत्तिर्निष्पत्तिर्दादमयविषय-
धारणप्रयोजनकथनं स्वरूपव्याख्यानञ्च । ३, ४, बीजगद्याष्टप्रमायास्तृ-
त्रह्माष्टभूतोकादिवर्णनम्, पुराणतन्मचेवस्य तत्तत्स्थाने चैवपाण्डकमहादेव-
देवास्त्रितिवर्णनादि च । ५, जगन्नाथस्य प्रसादस्थितिस्थलस्य तत्पार्यदादीनां
च वर्णनं । ६, जगन्नाथमूर्तिवर्णनादि । ७, व्यासस्य श्रीचैवस्यदेवतादर्शनार्थं
गमनं । व्यासकृतजगन्नाथस्तुतिवर्णनादि । ८, जगन्नाथदर्शनाराधनमाहात्म्य-
कथनादि । ९, जगन्नाथमन्त्रजपफलं प्रसादमाहात्म्यवर्णनादि च ।

No. 829. साङ्गहर्षोष्टिः ।

Substance, country paper, 8½ × 4½ inches. Folia, 23. Lines 9 on a
page. Extent, 400 s'lokas. Character, Nāgara. Date ? Place of
deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Gener-
ally correct.

Sāgrahanyeshṭi. A collection of the mantras required in the performance of the rite of that name. Anonymous.

Beginning. साङ्गदृष्टेऽग्नयजते । इमा ज्वन्ताः सङ्गदृष्टान्मोति । दादमारुखिर-
शना भवति । दादश मासाः संवत्सरः । संवत्सरे वा वरुणे ।

End. साङ्गदृष्ट्या, तस्मादयमेधयाजो यत्परिमिता यथैज्यसुखे यज्ञं मुक्तं यो
दीवा देवानेव तेजसु रमे लोकः । श्रितार्यं प्राणाप्रमावेवाग्निस्तस्माद्राज्यं
एकं भवति ॥ ६१ ॥

विषयः । अयमेधयागविधिः ।

No. 830. अन्धेष्टिपद्धतिः ।

Substance, country paper, 10 × 3½ inches. Folia, 21. Lines 8 on a page. Extent, 400 s'lokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, soiled, but not old. Prose. Generally correct.

Antyeshṭi-paddhati. Funeral ceremonies meet for Brāhmanas who have kept up the sacred household fire. By Anantadeva.

Beginning. अथानन्तदेवस्यान्धेष्टिप्रयोगः । अथाहिताग्नेः कृत्वापचे मरणशक्तायानुपहोम-
न्यायेन अतिनैकटे समस्यहोमन्यायेन वा क्वचिद्विष्टा होमाः कार्याः ।

End. अक्षतारभसोमेज्यां भार्यामेवानुवर्तते ।
नास्ति माहेन्द्रसाध्व्यं सन्निभारसनादयः ॥
केचित्पत्युः प्रधानत्वान्नाद्रियन्ते तु घोषिता ।
तेनेष्टौ स्यान्महेन्द्रेज्या न स्युः सारसनादयः ॥

Colophon. इत्यनन्तदेवकृतान्धेष्टिपद्धतिः समाप्ता ।

विषयः । आहिताग्नेरन्धेष्टिक्रियाप्रकारः ।

No. 831. विवरणतत्त्वदीपनं ।

Substance, country paper, 10 × 4½ inches. Folia, 41. Lines 12 on each page. Extent, 1100 s'lokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, old. Prose. Tolerably correct.

Vivaraṇa-tattva-dīpana. A gloss on the *Vivaraṇa* alias the *Vārtika* of Sūres'varāchārya on Saṅkara's great commentary—the *Sāriraka-mīmāṃsā-bhāṣya*. By Akhaṇḍānanda Maṇi, disciple of Akhaṇḍānubhūti. The manuscript is defective both at the beginning and the end. Hall's *Contributions*, p. 90.

Beginning. अनुवन्धचतुष्टयं विचारप्रयोजकं तच्च सिद्धमित्युत्तरमववैश्वर्यमिति चेत् तैवं ।

(प्रारम्भे सङ्गलापरणाशभावे खण्डितमित्यनुमीयते) ।

End. अनुवन्धचतुष्टयमशवादेदातिविचारकर्तव्यतायुक्ते अधिकरणार्थमुपसंहरति तस्मादिति । रसनीयमिति ।

विषयः । विवरणनामकवेदान्तग्रन्थस्य व्याख्यानं ।

No. 832. कात्यायनगृह्यसूत्रभाष्यं ।

Substance, country paper, 9 × 5 inches. Folia, 44. Lines 10—11 on a page. Extent, 880 ślokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old, decayed and worm-eaten. Prose. Generally correct.

Kātyāyana-grihya-sūtra Bhāṣya. A commentary on the Grihya Sūtra of Kātyāyana. By Gadādihara Dikshita, son of Vāmana. The manuscript is incomplete, terminating with the 3rd chapter.

Beginning. आविर्भूतं चतुर्धाः कपिभिः परिवारितः ।

हतवान् राक्षसानीकं रामं दामरार्थं भजे ॥ १ ॥

स्वाभिप्रायेण हि भया किञ्चिद्विचित्रं विलिख्यते

किन्तु वाचनिकं सर्वमतो पाश्चाच्च निभैः ॥ २ ॥

अथातोऽधिकार इत्यादिना यौतानि कर्माण्युक्तानि । तदनन्तरं स्मार्तानि विधीयन्ते । तत्रैतत् प्रथमं सूत्रं । अथातो गृह्यस्य स्त्रीपाकानां कर्म । उच्यते इति शेषः ।

End. (खण्डितत्वाच्चेदवाक्यादिकं नास्ति ।)

विषयः । प्रथमकाण्डीयप्रथमकण्डिकायां स्त्रीपाकः कुत्र कर्तव्य इत्यत्र विचारः, पक्षभूम्युक्ताः । श्रद्धाद्यामनकल्पनादि । यज्ञपावाद्यासादनविधिः । आध्याधिवयना-न्नन्तरान्वहोमादिकथनादि । २, वैवाहिकगम्याधानादिकर्म । अग्निप्रयो निर्वहणे सति पुनराधाने शुभदिननिरूपणादि । अग्न्याधानेऽधिकारिणः ।

अग्न्याग्नयनस्थाननिरूपणेति । अरतिप्रमाणेति । अरतिमन्त्रनादग्निमन्त्राद-
नेति । अर्पणद्वयसमुपलक्षणं । परिमाणकथनं । दृष्टिभेदेन चरभेदकथनं ।
चरहोमादिकथनं । दृष्टिभेदेन भोक्त्राद्युपलक्षणभेदश्च । २, आवासकाग्राधाने
कर्तव्यादि । पुण्याहनाचनविधिः । नान्दीमुखवादादिकथनं । आर्णाग्न्या-
धानप्रकारादिकथनं । आधानकाले प्रतिवन्द्ये सति तत्प्रतिप्रसवादि
(उपहितत्वादितः परविषयो न ग्राह्यः) ।

No. 833. आधानवैधायनः ।

Substance, country paper, 8½ × 4 inches. Folia, 56. Lines 9 on a
page. Extent, 1000 śloka. Character, Nāgara. Date Śr. 1866 Śr.,
1731. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance,
soiled. Prose. Generally correct.

Ādhānaprayoga alias *Ādhānabaudhāyana*. A treatise on the collec-
tion and preservation of the sacred household fire, founded on the rules
of Baudhāyana. The manuscript is imperfect and the author's name is
missing. This work is more detailed than No. 825.

Beginning. अग्न्याधानं निरूप्यते । तस्य कालः । अग्निवचनधीमर्तवः । पौर्णमास्य-
मावास्या यजनीयमित्यर्थः । कृत्तिकारोहिणीपुनर्वसुपूर्वाषाढाशुक्लपौर्णमासीचित्रा
नक्षत्राणि । अग्नौर्वविशोऽष्टपदध्वजानुराधा अपीति केचित् ।

End. ब्रह्मविस्मर्जनं न कुर्यात् । पौर्णमासीयागपर्यन्तं न एवाग्रयः पौर्णमासीयागान्वा-
धानस्तस्मिन् ।

Colophon. इत्यन्वारम्भणीया । पौर्णमासीयागः तपदि कर्तव्यः ।

(परिमन्त्राग्निचक्रवाक्यादेः परमपि पाठोऽस्तीति समाप्तौ सन्देशः) ।

विषयः । अग्न्याधानकालनक्षत्रादिकथनं । अतिगादिवरणं । अतिगादिभ्यो वैधा-
यनमतानुयायिमधुपर्कदानं । गार्हपत्याद्यायतननिर्माणकरणं । यज्ञपात्रा-
णामायतननिर्माणप्रमाणादेः कथनं । आपिष्टयज्ञादिकरणकथनं । राष्ट्र-
भृतो राज्ञो मन्त्रार्थं अमात्यनामकहोमकथनादि । गोधूमकुलित्वादिकहोम-
कथनादि । आश्वनीयगार्हपत्यकर्तव्यहोमविशेषकथनं । यजमानकर्तव्यकाम्य-
पमृशानं । पूर्णाहुतिदानप्रकारकथनादि । पवमानैष्टिककथनादि । पौर्णमासेष्टि-
कथनञ्च ।

No. 834. सावित्रचयनं ।

Substance, country paper, 10 × 3½ inches. Folia, 12. Lines 9 on a page. Extent, 200 ślokaś. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose, and verse. Correct.

Sāvitricāyana. Rules for the collection and installation of the Sāvītri fire in a household. The manuscript is incomplete, and the author's name is unascertainable.

Beginning. अथ सावित्रचयनमुच्यते । सावित्रमग्निं चेष्यमाण उपकल्पयति । पञ्चाशीत्यधिकमित्यादिशकंरः । अतस्तुः स्वयमाह्वयः । दक्षिणधृतोदपात्रं सहस्रद्विरण्यककलाय । चतुर्दश्यां प्रातरग्निहोत्रं कृत्वा दर्भेष्वाग्नीन इत्यादि । विद्युदमोत्यप उपसृज्य । अथाग्निमकल्पः ।

End. होत्रे प्रयच्छति । होतारमुपह्वयते । वाजिनमव्यः । श्रेष्ठं प्रकृतिवत् । अग्निहते सैवाववश्याग्निचाप्रयोगः । (परिमसाग्निस्त्वचकवाक्याभावात् कश्चित्तन्निर्दिशित्यनुमोयते ।)

विषयः । सावित्राग्निस्थापनादिकथनं ।

No. 835. महाशान्तिपद्धतिः ।

Substance, country paper, 10½ × 3½ inches. Folia, 18. Lines 6 on a page. Extent, 260 ślokaś. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Mahāśānti Paddhati. Rules for the performance of various Atharva Vedic rites for the pacification of adverse Rudras or fierce divinities. Anonymous.

Beginning. अथर्ववेदोक्त एकादशवदो विभिन्नपरिशिष्टोक्तवद्रविधानानुसारेण एकवद्रविधि-लिख्यते । आदौ यजमानः स्नानविधिना स्नानपूर्वकं मन्त्रातर्पणादिकं देवतार्चनादिकं सर्वं कृत्वा आचमनपाणायामपूर्वकं शरीरशुद्ध्यर्थं यथाशक्ति मायवीं जपेत् । पश्चाच्छपे रुद्रस्त्रोपहारः ।

End. अमरणे अभयार्थं जुहुयात् । ततः पार्वत्यायुतस्तुतः । ततो दक्षिणा । ब्राह्मणे दश वा दद्यादनङ्गार्हं ततोऽधिकं ।

सौराधिकं ततो वैश्वस्यथा प्रादेशिको जयम ॥
 राजा दद्याद्वरं ग्रामं समूहे राजावनया (?) ।
 यशोक्तां दक्षिणं दद्यात्कलं फलमद्भुते ॥

Colophon. इति श्रीमहाशान्तिपद्धतिः समाप्ता ।

चत्वरनामलोका (?) ।
 वलिं गृह्णन्तिमं देवा आदित्या वसवस्तथा ।
 सवतोऽथाश्विनो वदराः सुपर्णाः पद्मना यथाः ॥
 क्षत्रुरा यातुधानाश्च पित्राचः सातरो नगाः ।
 शाकिन्यो यक्षधैताला शैमिन्यः पूतनाः शिवाः ॥
 जम्बकाः सिद्धमन्त्रां सान्ना विद्या वरामनाः ।
 दिक्पाला लोकपालाश्च ये च विघ्नविनायकाः ॥
 जगतां शान्तिकर्तारो ब्रह्माद्याश्च महर्षयः ।
 मा विघ्नो मा च मे पापं मा मनु परिपन्थिनः ॥
 भोम्या चवन्तु ब्रह्माश्च भूतप्रेतकुखावहाः ।
 अथ यागस्य निष्यते (?) भवतोऽभ्यर्चिता मया ।
 सप्रसादं प्रकर्तव्यं शान्तिकं विधिपूर्वकम् ॥ प्रार्थनामन्त्राः ।
 विषयः । यद्यमखरद्वन्द्वस्तादिभिः शान्तिकर्मोपधानम् ।

No. 836. महाशान्तिप्रयोगः ।

Substance, country paper, 8 × 4 inches. Folia, 113. Lines 7—10 on a page. Extent, 2200 ślokaś. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, somewhat old. Prose. Generally correct.

Mahāgñi-prayoga. Rules for the performance of the rite called Mahāgñi. By Vāsudeva Dikshita, son of Mahādeva Vājapeyi, disciple of Viśveśvara Vājapeyi. The work was compiled under the patronage of the Chola king Śāhji Sarabhaji Tukoji Bhosla. The manuscript is incomplete, wanting ten leaves of the second chapter. The total number of chapters is 19.

Beginning. स्वादीं ल। स्वादुना। तीत्रां तीत्रण। अरुणः सुसतेन। मधुः सतीं मधुः-
 मता। कुजामि मधुः सोमेन। सोमेऽश्विभ्यां पचत्। सरस्वत्ये पच-

स । इन्द्राय सुचाम्ने पच्यस्य । परीतोपिचता सुत । सोमो य उतुमः
चुविः ॥ १ ॥

End.

अथ पूर्वग्निरः शकले समारोपयतीत्यादि अथोदवसानोयमायजत । अथ
देविकाद्विभिर्यजते । अथाग्निकानीमानि देविकाद्वींषि कुर्यादिति बोधा-
यना न कुर्यादिति शालीकिः । अथ वेधातवोधया यजते । अथ मौचामण्या
यजते । चरका मौचामण्या कोकिन्या वा । संवत्सरं न कश्चन प्रत्यवरोहति ।
न ग्रीष्ममां खादयति । न वयसां मांसं नाग्निं चित्त्वारामनुपेयाग्निचिद-
र्यति धावेददि धावेदुपावर्तेताग्नाद्यमेवाभ्युपावर्तेत इति ब्राह्मणम् । विश्वारक्तु
अमृततमहाग्निमर्वस्त्रे मन्त्रेयः । एकोनविंशः ।

Colophon. इति श्रीमत्सन्ततमन्त्रमन्त्राग्न्येनकूर्मवेदाङ्गाररथचक्राकारायनेकगुणविराजमान-
महाग्निविलसितप्रौढापरिमितमहाध्वरस्य श्रीमद्गोमरभजितकोजीभोमल-
चोन्नमहोपास्ययामात्यधुरन्धरस्य श्रीमदानन्दरायविद्वत्पार्वभौमस्य पञ्चपुत्रपी-
पोक्षेण तदध्वर्युणा बाल्य एव तदयानिर्वर्णितापरिमितमहाग्निविलम्बितमहा-
ध्वरेणाप्रजन्मविद्येश्वरवाजपेययाजितो(?) लब्धविश्वैश्वरेण महादेववाजपेय-
याजिसुतेनाप्रपूणागर्भजातवाराणसीवास्येन बामुदेवदोक्षितविदुषा विरचितो
महाग्निप्रयोगः ।

विषयः । १ प्रथमपत्रावधि १६ पत्रपर्यन्तं मन्त्रपाठः । (भिन्नमेतत्प्रकरणं) । (द्वितीयप्रकरणस्य
प्रथमावधि १० पत्राणि न सन्ति ।) २ अध्याये, वायव्यपश्यान्विधिः । ४, तत
दृष्टाक्षयनं, दीक्षाक्षयनं, धातव्यजननादिप्रकारः, पक्षोदुम्बरमदिधानादि,
यजमानार्थकृष्णाजिनाक्षरणादि, उष्णाग्निमन्त्रनादि च । ५, प्रयाणमीमां-
सादि, उष्णाग्निजलनिक्षेपादि च । ६, वेदीमानसंस्कारकरणादि । ७,
प्रायश्चित्तिविधिकथनं । ८, महाग्निचयनविधिः । ९, १०, ११, १२, १३, १४,
१५, १६, विविधदेवतोद्देशेन दिवसविशेषे वेद्यामित्थकोपाधानं, तत्फलकथ-
नञ्च । १७, प्रवर्ग्यहोमः । १८, अध्वरधिष्ण्यानिर्वापादि । १९, ऋगमेदवपा-
वदनादिशेषकथनं ।

No. 837. अग्निहोत्रहोमः ।

Substance, country paper, 9 × 4 inches. Folia, 66. Lines 8—9 on
a page. Extent, 950 śloka. Character, Nāgara. Date ? Place of
deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, somewhat old. Prose.
Generally correct.

Agnihotrahoma. Directions for offering oblations on the sacred perpetual household fire, the mode of establishing the fire, how to preserve it during mourning, and when away from home on business, the articles to be offered to it, &c. &c. By Rudra Deva, son of Tero-nárāyaṇa Deva.

Beginning. श्रोतृभिर्द्विधा युक्तं मणेश्च सरस्वती ।

आपस्तम्बमुष्मान्यान् प्रणम्य पितरं गुरुम् ॥

तारो नारायणमुतो रुद्रदेव इति युतिः ।

तेनाग्निहोत्रहोमार्थं तन्यते प्रीतये सताम् ॥

End.

अथ दर्शपूर्णमासातिपत्तौ पथिष्ठते वैश्वानरी च समानतन्त्रे पूर्वमवोक्ता आप-
यणमल्लान् नवाद्वाग्नेने वैश्वानरी । अथ यमौ पत्न्यां गवां जायेतां तदा भावतं
चयोदशकपालं निर्वपेत् । ऐन्द्राग्निविकारः । आमावास्यातन्त्रं पूर्वाह्णधाव्यानु-
वाक्ये ।

Colophon. इत्यापस्तम्बोक्ता इष्टयः समाप्ताः ।

विषयः ।

अग्निहोत्रहोमप्रतिष्ठासङ्कल्पादि । अग्निहोत्रहोमकाले होमद्रव्याद्युक्तिः । अ-
ग्निहोत्रद्रव्याधिययणादिप्रकारः । हविःसंस्कारादि । हविर्होमः । समिहोमः ।
अग्निमसंस्कारः । पर्वहोमद्रव्यकथनं । अग्नेर्होमलिङ्गाभावे यजमानकर्तव्यं ।
पक्षहोमविधिः । सायम्प्रातर्होमादि । अग्निभिः सह प्रवासो कर्तव्याग्निहोत्रहवन-
प्रकारादि । प्रवासगमने विधिः । प्रवासोदागतस्य विधिकथनादि । अग्नि-
प्रणयनकालातिश्रमप्रायश्चित्तं । होमकालातिश्रमप्रायश्चित्तं । होमलोपप्राय-
श्चनादि । गार्हपत्यादौ हवनक्रमः । अग्निनामप्रायश्चित्तं । केशकीटाद्युपहत-
हविःसंस्कारप्रकारः । हविःसंस्कारप्रायश्चनादि । अङ्गारस्य वह्निर्गमने प्राय-
श्चनादि । दर्शपूर्णमासेष्टित्प्रायश्चनादिकथनम् ।

No. 838. लक्षहोमपद्धतिः ।

Substance, country paper, 8½ × 5 inches. Folia, 16. Lines 10 on a page. Extent, 260 ślokaś. Character, Nāgara. Date Sm. 1672. Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, old, the writing faded. Prose. Generally correct.

Lakṣa-homa Paddhati. Directions for offering a hundred thousand oblations to the sacred fire. Anonymous.

Beginning. ॐ लक्ष्मणपदार्थानुक्रमः । गणशान्तिः । यजमानाचार्यर्त्विजां प्राणाद्या-
मादिना देहशुद्धिः । मातृस्थापनम् । इत्यादि ।

End. अतिरिक्ते द्वे आहुती सूर्यमन्त्रेण अतिरिक्ते चने निविशतीति न्यायात् ।

Colophon. इति लक्ष्मणे मण्डपतिः समाप्ता ।

विषयः । लक्ष्मणेन नुष्ठेयप्रयोगकरणम् ।

No. 839. आरण्यगानं ।

Substance, country paper, 7½ × 8 inches. Folia, 110. Lines 6—7 on a page. Extent, 1000 s'lokas. Character, Nāgara. Date Sm. 1974. Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, old, some of the leaves are torn. Verse. Correct.

Aranyagāna. A collection of hymns appropriate for singing in forests, being a section of the Sāma Veda Saṁhitā.

Beginning. अथार्कपदे अग्रे वै रूपं । ^{२।} यद्वाव रं । ^२ क्ता२१ उवा२२ ग्रा उता२ ।
^{२।} हा हा२१ उवा२२ । ^२ रं २३४ डा ।

End. ^{२९} हाउ ^९ हाउ ^९ हाउ वा । ^१ सुवस्म ^१ तपन्तः । ^१ नवे दिन्द्रवमं वसु । ^{२९} हाउ
^९ हाउ वा । ^१ सुवस्म ^१ तपन्तः । ^१ तं पुष्यसि मध्व ।

Colophon. इति आरण्यगानमाममन्त्रा २८१ ॥

विषयः । अरण्ये गीतमानानां २८१ मन्त्रां कोटनम् ।

No. 840. तर्कपरिभाषा ।

Substance, country paper, 9½ × 4½ inches. Folia 32. Lines 9—10 on a page. Extent, 650 s'lokas. Character, Nāgara. Date Sm. 1682. Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Turkaparibhāṣā. The categories of the Nyāya Philosophy. By Keśava Miśra. Hall's *Contributions*, page 22. Aufrecht's Bodleyan Catalogue, p. 244.

Beginning. बालोऽपि यो न्यायनये प्रवेशमन्त्रेण वाक्यमनुतेन ।

मङ्गलितयुक्त्यन्विततर्कभाषा प्रकाशयते तस्य कृतं मतेषा ॥

प्रमाणप्रमेयशंसयप्रयोजनदृष्टान्तमिद्वान्तावयवतर्कनिर्णयवाद् जल्पवित्ताहंता-
भासकलजातिनियहस्थानानां तत्त्वज्ञानाग्निश्रेयसाधिगम इति न्यायस्यादिमं
सूत्रम् । अस्यार्थः । प्रमाणादिषोडशपदार्थतत्त्वज्ञानाग्ने च प्रविर्भवतीति ।

End.

इति हाव्यन्तमनुपपुक्तानां स्वरूपभेदप्रतिपादकानामनतिप्रयोजनानां लक्ष-
णावभिमानदोषाय । एतावन्तैव बलकुल्यन्तिभिः ।

Colophon. इति श्रीकेशवमिश्रविरचिता तर्कपरिभाषा समाप्ता ।

विषयः । प्रमाणप्रमेयादिषोडशपदार्थविवरणं ।

No. 841. ऋषितर्पणं, मैत्रायणीयशाखीयं ।

Substance, country paper, $8\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia, 23. Lines, 7 on a page. Extent, 290 s'lokas. Character, Nāgara. Date, Sm. 1827. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, somewhat old. Prose. Generally correct.

Rishi Tarpana. Directions for worshipping the seven patriarchs identified with the seven stars of Ursa Major, according to the Maitrāyaṇi Śākhā of the Rīg Veda. Anonymous.

Beginning. अथ मैत्रायणीयशाखायाऽऋषितर्पणं लिख्यते । तत्र प्रथमं गृह्यते सर्वं सप्तर्षी
गृहीत्वा ऋषितर्पणार्थं गच्छेयुः । तत्र निकटवर्तिनि तीर्थे जाते सति उदेन
सूतीर्त्रेयानि शान्तिः पठनीया । तीर्थे गत्वा दर्शनानोय दर्भविच्छन्नं कृत्वा
सप्तर्षिपटवन्धनं । तत्र क्रमः ।

End. खलि न इन्द्रो ददधवः खलि नः पूषा विश्ववेदाः ।

खलि न सार्वर्षी अरिष्टनेमिः खलि नो दक्षस्यतिर्दधातु ॥

Colophon. इति अन्नरक्तं सम्पूर्णं ।

विषयः । सप्तर्षिपूजनतर्पणादिकथनं ।

No. 842. लघुशैलकी ।

Substance, country paper, 3 × 4 inches. Folia, 29. Lines, 7 on a page. Extent, 350 śloka. Character, Nāgari. Date, Sm. 1730. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Laghushaunaki. An abridgement of S'aunaka's astrology. The subject of the work is the adoration of the planets when they affect injuriously the destiny of man. The rules for the adoration are given in detail, and the author gives the heads of his topics at the end. Anonymous.

Beginning. नला शैलकमाचार्यं तदुक्तस्य यथाविधि ।

नवग्रहसंस्कारं प्रथमं चक्षि दीपवत् ॥ १ ॥

यद्यताराक्षं लब्ध्वा शुभलभं विलोकयेत् ।

नापविष्ठा न च बाधिनधिषोडा दरिद्रता ॥ २ ॥

नारिभिर्जीयते नित्यं क्लेशं स्वर्गोत्तमं ।

विवाहोत्सवमाश्रयेः शुभैश्वर्येः प्रयोजकैः ॥ ३ ॥

प्रथमं शान्तिकं कुर्यात् पश्चात् कर्म समाचरेत् ।

यद्यकर्म विना यत्नं करोति भवि सान्नयः ॥ ४ ॥

सत्त्वं निष्कलं याति कृतज्ञे सुकृतं यथा ।

वर्षे वर्षे प्रकर्तव्यं शीमद्भिः शुभकारुत्तिभिः ॥ ५ ॥

End. नवग्रहसंस्कारं मण्डपः कुण्डमेव च ।

शुभिलं वदकलमस्तुतिर्जा नरणादिकं ॥ १ ॥

कुशण्डीभूमिसंस्कारपूर्वाधिव्यग्नान्तिका ।

स्थापनं नवग्रहादीनां पूजा सङ्क्षेपतस्ततः ॥ २ ॥

शुभाभिधारणाद्यान्वभागानां च कुशण्डिका ।

समिदाद्यचक्राश्च होमस्तिलयवैः क्रमात् ॥ ३ ॥

पञ्चाङ्गश्रद्धाधनं तद्दोषश्च दर्शाशकः ।

पञ्चपूजाध्यदानश्च प्रार्थनार्चनकल्पनं ॥ ४ ॥

वस्त्रपूजा दुर्लेधानं पूर्णाङ्कितरतः परं ।

स्त्रियुक्त्यूर्तिकारिर्होमान्ता च कुशण्डिका ॥ ५ ॥

होमश्च दक्षिणानां भूयस्याद्येव कल्पनं ।

अभिषेकादिमाङ्गल्यं भार्गवशान्वितम् ॥ ६ ॥
 प्रणीतानां विभोकादि शान्त्यन्ता च कुशण्डिका ।
 विमर्जनं घटादीनां पदार्थानामयं क्रमः ॥ ७ ॥
 वशिष्ठः सर्वकल्याणं नवपदमखं तथा ।
 शान्तिदं रात्र्यदं श्रीदमायुरारोग्यद्विदं ॥ ८ ॥
 अभिषेकं मूर्द्धिहोमं माङ्गल्यं स्तुतिवाचनं ।
 आशीर्वादान् क्रतोः प्रेषानूर्ध्वं स्थयेव कारयेत् ॥ ९ ॥
 व्रीहितकुलमूर्णं दूर्वाङ्कुरमभियुतं ।
 कांक्षपाचं सताम्यसमाङ्कैर्हविर्न बुधाः (?) ॥ १० ॥
 समिदाधानमेतेषां पश्यत्ये विधीयते ।
 दक्षिणादानमेतेषां तेषां ब्राह्मणभोजनं ॥ ११ ॥
 यज्ञे शान्तिककल्याणे नृगी हंसी च कोर्णिता ।
 अभिचारे तथा प्रेते शूकरी कथ्यते बुधैः ॥ १२ ॥
 सुष्ठा कनिष्ठतर्ज्या चंभी मुक्तकनिष्ठिका ।
 शूकरी करमङ्कोची मुद्राचयमुदाहृतम् ॥ १३ ॥
 आवाहनस्यापनमप्रिषापनमन्निरोधनमनुसोकरणसकलाकरणावगुण्ठनकरणा-
 न्वतीकरणपरमीकरणप्राशनमुद्राः प्रदर्शय ॥

Colophon. इति श्रीलघुशैलकी समाप्ता ।

विषयः । कुण्डलपञ्चण्डिलकरण—कलशस्थापनविशेषण—कुशण्डिका—पञ्चस्थापन-
 पूजन—हविर्भिषारण—समिदाद्यचतिलयवहोम—पञ्चाङ्गद्रव्यजप—तद-
 शांशहोम—पदपूजार्थदानप्रार्थना—वक्त्रपूजा—वलिदान—पूर्णाङ्कतिखिष्टल-
 द्वाहर्होमादिकर्मणामनुष्ठानप्रयोगः ।

No. 843. रुद्रजपः ।

Substance, country paper. $9\frac{3}{4} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia, 19. Lines, 7 on a page. Extent, 259 ślokas. Character, Nāgara. Date, Sm. 1897. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old; some of the leaves are torn. Prose. Generally correct.

Rudrajapa. Certain verses from the Vedas in praise of Rudra, arranged in the order in which they should be repeated. Anonymous.

- Beginning. ११ १ ११ २ १ ११ २
 ॐ भ्राजाः २ भ्राजा ११ उषार अग्र आयुष्मृधि पवेम क्षासुवार्जमित्यचनः
 क्षारे वाधस्य दुघाटासु भ्राजा २ भ्राजा ११ उवा २ स्रभाज २ क्षात्राज २ ।
 (इत्यादि) ।
- End. सस्ति न इन्द्रो वृद्धश्रवाः सस्ति नः पूषा विश्ववेदाः ।
 सस्ति नक्षत्राणां क्षरिदनेभिः सस्ति नो वृहस्पतिर्दधातु ॐ सस्ति नो वृह-
 स्पतिर्दधातु ।
- Colophon. इति वज्रजपः सम्पूर्णः ।
- विषयः । इन्द्रादिमाहात्म्याद्योतककतिपयशालां पाठक्रमः ।

No. 814. होत्रकल्पद्रुमः ।

Substance, country paper, 11 × 4½ inches. Folia, 149. Lines, 9—10 on a page. Extent, 4500 ślokaś. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old ; some of the leaves are torn. Prose. Correct.

Hautrakalpatrūma. Directions for performing Homas. Compiled under orders of Bhāvasiṅha Deva of the Bāghel clan, by Lakshmaṇa Bhaṭṭa, son of Nārāyaṇa Bhaṭṭa. Contents ; Dars'na and Paurṇamāsa homas, according to the rules of Ās'valāyana. 2 Ādhāna, Āgrayana, Anvārambhanīya, Kāmya, Chāturmāsya, Varuṇapraghāsa, Sāyāhna-grahamedhīya, Kṛilaniya, and Māhendri Ishṭis. The concluding portion of the second chapter, and the whole of the 3rd and 4th chapters wanting in the MS. Then follow directions for performing the Pasu-bandha, Soma, Agnisomīya and other rites.

- Beginning. नत्वा हेरम्भमोक्षं गिरिवरतनयां घेमहेतू गुरु तौ
 लक्ष्मीनारायणाभ्यावपि निजदितरो लक्ष्मणः शस्त्रदर्शी ।
 प्रीत्यर्थं होत्रकल्पद्रुममिह विबुधस्मान्महतेर्विधत्ते
 लब्धवानुज्ञां यद्येतात्वनयजलधिविधोर्भावमिहस्य राज्ञः ॥
 प्रणम्य शारदां देवीं पिबत्यचरणौ तथा ।
 विचार्य सूत्रवृत्त्यादि कुर्वे होत्रस्य सङ्ग्रहम् ॥

- End. यत्र मन्त्रनस्यार्थमिहस्य पुनर्वचनात्स मन्त्रोदवधानीयया यद्वे प्राप्तेऽप्यग्नि-
 होत्रकाले तेनोदवधानीययाः सोमाहवादिष्टिं समाप्यैव सायमग्निहोत्रं
 होतव्यमिति सिद्धं ॥

Colophon. इति श्रीमद्रघुलतांशवतंसमिडिशीभावमिहदेवकारिते षड्दर्शननारायणभट्टा-
ताजलक्षणभट्टकृते जैवकल्पद्रुमे अग्निष्टोमे सुत्याकाण्डे नाम पञ्चमं कुसुमम् ।

विषयः । १ प्रथमकुसुमे, आश्वलायनसूत्रानुसारिदर्शपौर्णमासजैवप्रयोगकथनं । २,
आधानेष्टिः, आयुष्टेष्टिः, अन्वारम्भणीयेष्टिः, कतिपयकाम्येष्टिः, चातुर्मास्येष्टिः,
वस्त्रप्रघामेष्टिः, मायानेष्टिमेष्टिः, क्रीलनीयेष्टिः, माहेन्द्रोष्टिः, पित्र्येष्टिः ।
(४४ पत्रे पित्र्येष्टारम्भः । ततः पञ्चाणि न सन्ति ।) पुनरपरवर्षस्यैकादशपञ्चाणि
न सन्ति । (द्वादशपञ्चावधि विषयः । द्वितीयकुसुमस्य शेषद्वितीयचतुर्थी
पञ्चमारम्भश्च नास्ति ।) आश्वलायनसूत्रानुसारिपञ्चवत्प्रयोगकथनं, मेासप्रयोग-
कथनं, दीविणीयेष्ट्यादि । अग्नीषोमीयपञ्चप्रयोगस्य कथनं, सैत्याहप्रयोगस्य
तदन्तर्गतानां प्रातःसवनमाध्यन्दिनधवनादीनाञ्च कथनं ।

No. 845. आख्यातवादटीका ।

Substance, country paper, 12 × 5½ inches. Folia, 38. Lines, 9—10 on
a page. Extent, 1180 śloka. Character, Nāgara. Date ? Place of
deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose.
Generally correct.

Akhyātarāda Tīkā. A commentary on the *Akhyātarāda* or *Akhyā-
tariveka* of Raghunātha Sīromapi, a work on the logical powers of the
Sanskrit affixes. By Jayarāma Nyāyapañchānana. Dr. Hall gives two
aliases for the name of the work, *Akhyātarāda tīpanī* and *Akhyāta-
rāda-ryākhyā-sudhā*, noticed in MSS. examined by him. Contributions, 59.

Beginning. न्यायपञ्चाननः श्रीमान् जयरामः समाप्ततः ।

आख्यातवादआख्यानमातनेति मनोरमं ॥ ० ॥

अनुकूलव्यापारत्वमाख्यातशक्यतावच्छेदकमिति केचित् । अनुकूलत्वस्य संघर्ष-
त्वात् व्यापारत्वमात्रं तथेत्येके ।

End. तत्र चैव पञ्चति सुन्दरः पञ्चतीत्यादौ मण्डनमतदूषणेनैवैतन्मतं दूषितप्राय-
मित्यस्मत्कृतशब्दालोकरहस्ये विस्तरः ।

इति जयरामेण विनुधानन्ददायिनी ।

आख्यातवादआख्यानमुधा कण्ठे निधीयताम् ॥

Colophon. इति श्रीजयरामन्यायपञ्चाननकृत आख्यातवादटीका समाप्ता ।

विषयः । आख्यातवादीनां शक्यार्थनिष्पत्तिविचारः ।

No. 846. बुधमनोहरा, अमरकोषटीका ।

Substance, country paper, 10 × 4½ inches. Folia 97. Lines, 10—12 on a page. Extent, 2800 ślokaś. Character, Nāgara. Date, Sm. 1802. Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, old. Prose and verse. Generally correct.

Budhamanoharā Tīkā. A commentary on the Amarakośha. By Mahādeva, a disciple of Svayamprakāśa Tīrtha. The MS. is incomplete, and contains only the 3rd Book.

Beginning. टीकाप्र० । सामान्ये काण्डद्वयोक्तसाधारारण्यात्सामान्यकाण्डेऽस्मिन् विशेष-
निष्ठादिभिः पक्षभिरुपलक्षिता वर्गो उच्यन्त इति शेषः । विशेष्यनिष्पेक्षि-
यकैः । लिङ्गादीन्मन्त्रादिशब्दः प्रकार इति स्वामी । कीदृशा वर्गः । वर्गान्
अवान्तरवर्गान् संवयन्ति तथा । यथा, विशेष्यनिष्पन्नवर्गं प्राणिवर्गः । नानार्थवर्गं
कान्तादिवर्गः । अवयववर्गं अनेकार्थकार्यवर्गः । लिङ्गमङ्गुलवर्गं लीलादि-
वर्गः । वर्गमङ्गुल इति केचित् पठन्ति । सामान्यकाण्डे ये पक्ष वर्गः भु वर्ग-
मङ्गुल इति योजयन्ति ।

मूलप्र० । विशेष्यनिष्पन्नः सङ्कीर्णनानार्थव्यवहारैः ।
लिङ्गादिमङ्गुले वर्गः सामान्ये वर्गसंख्याः ॥ १ ॥

End. टीकाप्र० । अपां द्वादशमङ्गुलेरित्यादिस्मृतेर्मङ्गुलशब्दस्य पुंस्त्वमपि कलिकाकोरकः
पुमानित्युक्तेऽपि कोरकानीति साधप्रयोगादुपेयकत्वमपि ॥ ४६ ॥ इतीति स्पष्ट ।

Colophon. इति श्रीमत्सुख्यम्भकाशतोयश्रीचरणसेनामसामादितवेदान्तिभ्यः देन महादेवेन
विरचितायां बुधमनोहरायां अमरभिरुक्तनामलिङ्गानुशासनव्याख्यायां तृतीय-
काण्डः सम्पूर्णः ।

मूलप्र० । षट्संज्ञाकास्त्रिंशु समा रुक्मदस्त्रनिष्ठवयं ।
परं विरोधे श्रेष्ठे तु ऊयं त्रिष्टययोगतः ॥ ४६ ॥
इत्यमरभिरुक्ततौ नामलिङ्गानुशासने ।
सामान्यकाण्डस्मृतीशः साह एव समर्थितः ॥ ४७ ॥

विषयः । १ प्राणिवर्गं, सुकृतादिगुणविशिष्टप्राणिनामानि । २, विशेष्यनिष्पन्नवर्गे विभि-
न्नार्थक-विशेषणशब्दादिकथनं । ३, सङ्कीर्णवर्गे सङ्कीर्णधर्मिकशब्दकथनं ।
४, नानार्थवर्गे नानार्थकशब्दकथनं । ५, अवयववर्गे अवयवशब्दकथनं । ६,
लिङ्गादिमङ्गुलेऽनुक्तलिङ्गमङ्गुलः । (मध्ये अव्यतिमिदं पृक्तम्)

No. 847. चातुर्मास्यहोत्रं ।

Substance, country paper, 9 × 4 inches. Folia, 22. Lines, 7 on a page. Extent, 300 s'lokas. Character, Nāgara. Date, Sm. 1707. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Chāturmāsya-hotra. Directions for performing the quadrimensal rites which include Pūrjanya, Varuṇa-praghāsa, Sākamedha and Sunā-sira ceremonies. Anonymous.

Beginning. अथ चातुर्मास्यानां होत्रम् । अन्वारम्भणीया वैश्वानरपार्जयेष्टिर्वा । नमः प्रवक्तु इत्यादि । पञ्चदश सामिधेयः । आवाहने प्रकृतं सर्वं ।

End. आहवनीये समिदाधानान्तं । इष्टिः सन्निष्ठते सन्निष्ठते । सन्निष्ठते चातुर्मास्यानि ।

Colophon. इति चातुर्मास्यानां होत्रं समाप्तम् । यज्ञपूर्वेदीनां होत्रिकं समाप्तम् ।

विषयः । पार्जन्य—वरुणप्रघास—साकमेध—शुनाभीरोयादीष्टानुष्ठानकथनं ।

No. 848. कैवल्यापनिषद्दीपिका ।

Substance, country paper, 11 × 5½ inches. Folia, 8. Lines, 11—14 on a page. Extent, 195 s'lokas. Character, Nāgara. Date, Sm. 1892. Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, old. Prose and verse. Correct.

Kaivalyopaniṣad Dīpikā. A commentary on the Kaivalya Upa-nishad of the Atharva Veda. By Vidyāranya. This is different from the work of this name noticed under No. 54, Ante I, p. 32.

Beginning. टीकाप्रारं । कैवल्याख्योपनिषद् कैवल्यार्थावबोधिनो ।

आख्याल्यो कैवल्येन कैवल्यस्या प्रसीदतु ॥

भगवतो मुक्तिर्मातेव सुखप्रतिपत्त्यर्थं कश्चनाश्रयायनमुररीकृत्य निमित्तोक्त्य आख्यायिकामवतारयति तन्नाविद्यायामास्तिक्यं अनयितुं, अथ साधनचतुष्टय-सम्पत्त्यनन्तरम् आश्रयायनं शब्देदाचार्या भवन्तं पूजावन्तं परमेष्ठिनं सर्वो-क्तदृष्टाननिवासिनं परिसमेत्य शस्त्रीयेण विधिना समीपमागत्य उवाच उक्तवान् । इत्यादि ।

मूलप्रा०

आश्रयाश्रयायनो भगवन्तं परमेष्ठिनं परिसमेत्युवाच । इत्यादि ।

- End. केवलं तत्फलं पुष्पाभिलाषविषयं सर्वपुष्पार्थसमाप्तभूतम् अश्रुते प्राप्नोति
कवचफलं केवल्यफलमश्रुते व्याख्यानं, पदाभ्याम उपनिषत्परिसमाप्तार्थः ।
- Colophon. इति श्रीपरमहंसपरिव्राजकाचार्यश्रीमद्विशारदविरचिता केवल्योपनिषदोपिका
समाप्ता ।
- मूलम्. तन्मादेवं विदित्वैनं केवल्यं पदमश्रुते केवल्यं पदमश्रुते ॥
इति केवल्योपनिषत् समाप्ता ।
- विषयः । ऋग्वेदाचार्यायाश्चत्वारिंशत्परमहंसो अष्टाविंशत्युपनिषद्भिर्भाष्यप्रदां ब्रह्मविद्या-
मुपदिशति ।

No. 849. शिरोमणिपूर्वाङ्गव्याख्या ।

Substance, country paper, 13½ × 5½ inches. Folia, 149. Lines, 13 on
a page. Extent, 8500 ślokaś. Character, Nāgara. Date, Sk. 1827.
Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose.
Generally correct.

Śiromaṇi-pūrvāṅga-vyākhyā alias *Bhāvanāndī*. A commentary on
Raghunātha Śiromaṇi's commentary on the Chintāmaṇi of Gaṅgeśa
Upādhyāya. By Bhāvanānda Siddhāntavāgīśa. Hall's Contributions,
&c., p. 33.

Beginning. नमस्तस्य गुरुन् सर्वान् निगूढं मणिदीप्तिता ।

श्रीभवानन्दमिहान्नामोऽग्रेन प्रकाशते ॥ १ ॥

ॐ नम इति परमात्मने नमः सर्वोत्कृष्टात्मने नमः । उत्कर्षं च जगतः सृष्टि-
स्थितिप्रलयकर्तृत्वम् । एकस्य तस्य कथं सृष्ट्यादिविचित्रकार्यकारित्वं तत्र
चेतुमाह । आत्मिनि । ब्रह्मविष्णुशिवात्मकायत्यर्थः । आद्वारघटकेकारोकार-
मकारैर्ब्रह्मवादीनां प्रतिपादनात् । इत्यादि ।

End. सर्वस्य सामान्यलक्षणया घटलप्रकारकज्ञानसम्भवेऽपि घटत्वाग्रेऽन्याप्रकारक-
तादृशज्ञानसम्भवेनान्यत्वं तादृशघटलप्रकारकज्ञानवत्त्वज्ञायमिति विशेषदर्शना-
भावात्तादृशज्ञानस्य संशयो नानुपपन्न इति मिहान्ततात्पर्यमिति वयं ब्रूमः ।

Colophon. इति श्रीभवानन्दभट्टाचार्यतर्कवागेशविरचिता शिरोमणिपूर्वाङ्गव्याख्या समाप्ता ।

विषयः । शिरोमणिपूर्वाङ्गव्याख्यानं ।

No. 850. भुवनदीपिका, भावबोधिका टीकासहिता ।

Substance, country paper, 11 × 5½ inches. Folia, 46. Lines, 9—10 on a page. Extent, 820 s'lokas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose and verse. Incorrect.

Bhuranadīpikā. A treatise on astronomy. By Brahmaprabhu Śūri. The work is written in the trivallī form, and the longer lines comprise a commentary, by Daivajña Śiromaṇi, entitled *Bhāvatodhikā*. The commentary is the same which has been noticed under the name of *Bhuranadīpa-ṭikā*. No. 762, p. 169.

Beginning. सर्वदादीन् प्रणम्या गुरुन्यास्य ते कृते (?) ।

श्रीमद्भुवनदीपस्य क्रियते विवृतिर्मेधा ॥ १ ॥

शास्त्रकारः सम्मत्याभिधेयपूर्वकं सर्वदर्शनमाधारणमरस्वतोद्देशतात्त्विकाचकं प्रथमश्लोकमाह । व्याख्या (?) । सारस्वतमिति सरस्वत्याः सम्मत्तिं सारस्वतं, तच्च तन्महद्य तन्मस्त्वय मया ज्ञानम् उन्नीत्यते प्रकटीक्रियते । इत्यादि ।

मूलप्रा० । सारस्वतं नमस्त्वय महः सर्वतमोपहम् ।

प्रहभावप्रकाशेन ज्ञानमुन्नीत्यते मया ॥ १ ॥

End. टीकासु० । तेषां प्रकाशाय हेतुर्थे चतुर्थी, प्रकाशनिमित्तायेत्यर्थः । अत इति जगति भुवनदीपवत् प्रकाशकत्वाद् भुवनदीपकं शास्त्रमिति लोके प्रसिद्धं भविष्यतीति सूचितम् ॥ १ ॥

टीका भुवनदीपस्य प्रप्रशास्त्रस्य निर्मिता ।

केनापि कृतिना भावबोधिका बालबुद्धये ॥

Colophon. इत्यनेकश्रुतिर्धन्यतत्त्वविचारसारनिष्ठातान्तःकरणदैवज्ञशिरोमणिनिर्मिता भुवनदीपिकाप्रप्रशम्यां भावप्रकाशिका टीका समाप्ता ।

विषयः । सूर्यादिप्रकाशामृचनीलपट्टादिभावकथनं । ग्रहाणां परस्परं मित्रमित्रभावकथनं । जलस्थलचारिग्रहरूपणं । ग्रहरूपविशेषकथनादि । ग्रहविशेषस्य कठुतिक्तादिरसविशेषप्रियतादिकथनं । शुष्क-धातुमूलजीवचिन्ताविशेषपरिज्ञानोपायकथनं । ग्रहाणां जातिनिरूपणं । तेषां रक्तपीतादिवर्णादिकथनं । प्रश्लग्नगतसूर्यादियक्षकं । चारज्ञानप्रकारादि । धातुमूलादिचिन्तापरिज्ञानकथनं । तनुधनादिद्वादशभावस्थप्रचानुरूपशुभाशुभफलकथनादि ।

प्रवृद्धविचारकथनादि । कार्यसिद्धिज्ञानोपयोगिराजयोगकथनादि । रक्षा-
दिप्रवृद्धविचारः । विवाहादिप्रवृद्धफलकथनं । देशान्तरगतादिप्रवृद्धफलकथनं ।
रोगिप्रवृद्धफलकथनं । दुर्गादिभद्रप्रवृद्धफलकथनं । क्रयविक्रयलाभालाभ-
प्रवृद्धफलकथनादि । क्षेत्रपालादिकृतपीडापरिज्ञानकथनादि । चक्षिण
गर्भे किं भविष्यतीत्यस्य विचारः । निधिप्रवृद्धविचारः । एककालीनकृतानेक-
प्रवृद्धविचारश्च ।

No. 851. सिद्धान्तचन्द्रोदयः ।

Substance, country paper, 10 × 4½ inches. Folia, 45. Lines, 13—15 on
a page. Extent, 1500 s'lokas. Character, Nāgara. Date, ? Appearance,
somewhat old. Prose. Generally correct.

Siddhānta-chandrodaya. A commentary on the Tarka-saṁgraha
of Annam Bhaṭṭa. By Kṛishṇadhārjati Dikshita, son of Kekauṭes'a
and Ś'eśhī. The work was compiled in the Kali era 4875 = Ś'aka
1696, for the use of Mahārāja Rājasiṁha, son of Gajasiṁha of Vikra-
mapaṭṭana or Ujjain. Hall's *Contributions*, p. 70.

Beginning. यं वेदाः सततं भुवन्ति नितरां ध्यायन्ति यं योगिनो

यः सृष्ट्यादिनिदानमुष्णकिरणेन्द्रोच्चगे यः पुमान् ।

तस्मिन् चैकमुताकृताईवपि प्रज्ञात्मके आश्रिते

मन्त्रिणं रमतां सदा भयदरे श्रीमत्परब्रह्मणि ॥ १ ॥

चित्रामान्यप्रभागरे हिमवत्तेर्विदुःश्रेष्ठः श्रीगुरोः

काशीनाथशुभाभिधानकृततः काश्यपबोधामुखे ।

स्नानः स्नानगतान्यकारतरणिं शोपादपङ्केऽद-

द्वन्द्वं सङ्कलयामि हृद्यममलं प्रत्यक्षदेवं शुभम् ॥ २ ॥

ज्ञात्वा तन्मन्त्रेणैवं श्रीकृष्णधूर्जटिदीक्षितः ।

तर्कसङ्ग्रहगुदाशान् विदुषामि यद्यस्मिन् ॥ ३ ॥

श्रीमद्विक्रमपट्टणाधिपसदाराजाधिराजामित-

प्रज्ञश्रीगजसिंहभूपतनयश्रीराजसिंहप्रभोः ।

सुज्ञानाय विनिर्मितोऽतिशुभतः सिद्धान्तचन्द्रोदयो

रस्यः प्रायः तनोतु पण्डितमनोहरं तरङ्गायितम् ॥

ग्रन्थादौ निर्विघ्नपरिसमाप्तार्थसङ्गमष्टोपाध्यायः शिष्टाचारानुसृतश्रुतिभाधित-
कर्तव्यताकं नमस्कारात्मकं सङ्कलमाचरन् शौचप्रवृत्तयेऽनुवन्धचतुष्टयं दर्शयन्
शिष्याणामवधानाय चिकीर्षितग्रन्थप्रतिज्ञां कुर्वन् शिष्याणां सङ्कलप्रवृत्तये आ-
स्तिकसामं प्रवृत्तये वा तद्विव्रति । निधायेत्यादिना ।

End.

एवं सति तत्त्वज्ञाने जाते शरीरपुषादावात्मत्वलोभ्यत्वाभिमानरूपमिच्छाज्ञानस्य
नाशः । तेन दोषाभावः । तेन प्रवृत्त्यनुवृत्तिः । तत्कालीनशरीरेण कायबूहेन
वा भोगतत्त्वज्ञानाभ्यां सञ्चितप्रारब्धकर्मणं नाशः । ततो जन्माभावः । ततो
मोक्ष इति क्रमः ।

नित्यनैमित्तिकेरेव कुर्वाणो दुरितक्षयम् ।

ज्ञानी च विमलौकुर्वन्नश्वमेन च पाचयेत् ॥

अभ्यासात् पञ्चविज्ञानः कैवल्यं लभते नरः ।

इत्यादिवचनात् । तमेव विदित्वा तिसृष्वमेति मान्यः पन्था विद्यते अयनायति
श्रुतेषु सङ्गोपासना काशीमरणादेरपि तत्त्वज्ञानद्वारा मुक्तिर्हेतुत्वं । अतएव
परमेश्वरः क.स्मां तारकमुपदिशतीति स्मरम् ।

Colophon. इति श्री ० मोक्षनिरूपणं नाम दशमः परिच्छेदः ॥ १० ॥

सामान्यायशकौशिकान्वयभवेनोपेक्षितेऽष्टोत्तरशतः

श्रेणीनामभतीजनिर्द्रविष्टिः कोऽर्थपुरोर्मिस्थितिः ।

छलान्याचरसाधुभावमसलं मिद्वान्नच द्वेदयं

++ सार्द्धसहस्रपद्यकिरणं श्रीचन्द्रचूडार्पणं ॥

सपादशतकन्यूनशरन्धसहस्रकं ।

भूते कलौ च मिद्वान्नचन्द्रोदय इहोद्भूतः ।

इति श्रीमिद्वान्नचन्द्रोदयं समाप्तिर्विलसति ॥

विषयः । तर्कसङ्ग्रहव्याख्यानं ।

No. 852. सुधाख्या, अमरकोषटीका ।

Substance, country paper, 11½ × 5 inches. Folia, 154. Lines, 6—10
on a page. Extent, 3600 śloka. Character, Nāgarī. Date, ? Place
of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, old. Prose and
verse. Generally correct.

Vyākhyā-sudhā alias *Amarakoshaṭīkā*. A commentary on the Amara-kosha. By Bhānujī Dīkshita, son of Bhaṭṭoji Dīkshita. The work was compiled by order of Rājā Kīrti Sīṅha Deva of the Baghelā clan; The MS. is incomplete, and comprises only one-third of the work. Dr. Wilson is of opinion that "it is the ablest commentary on the Amara-kosha that has yet appeared; the interpretations are full and distinct, and the etymological analyses are founded on the most thorough acquaintance with the system of Pāṇini; the commentator is also a very laborious corrector of the mistakes of his brethren, and rectifies especially the grammatical errors of his predecessor Mukuṭa." Essays III, p. 204. According to some, the commentator's title was Rāmās'rama or Bhadrarāmās'arma, but others take that to be the name of his tutor. In Wilson's MS. the clan of the patron is Bundellā. Dow (III, 126) calls him "Hidgar Singh, Rājā of Bundelkhand, and his father Judger Singh."

Beginning. टीकाप्रा० । वक्रवीचक्षभं नत्वा गिरं भट्टोजिदीक्षितं ।

अमरे विद + व्याख्यां मुनिवयमतानुगाम् ॥

प्रारोपितप्रत्युद्वापनुगमे कृतं महत्तुं शिष्यशिष्यैर्मादौ निवदन्त्य । यस्मेति ।

मूलप्रार० । यस्य ज्ञानदयामिन्धोरगाधस्थानघा मुखाः ।

मेजनामक्षयो धीराः स द्विदे चान्ताय च ॥ १ ॥

End. टीकाप० । उक्तायुगान् मङ्गलानि । उक्तमिति । अत्रैकादशवर्गः ।

Colophon. इति श्रीवघेलवंशेऽद्भवश्रीमहोपरविषयाधिपश्रीकीर्तिमहिम्नदेवाज्ञया श्रीभट्टोजि-
दीक्षितात्मजश्रीभानुजीदीक्षितविरचितायाममरटीकायां सुधाख्यायां प्रथम-
काण्डः सम्पूर्णतामगात् ॥

विषयः । अमरकोषव्याख्यानं ।

No. 853. हरितत्वमुक्तावलिः ।

Substance, country paper, 8 × 4 inches. Folia, 78. Lines, 10 on a page. Extent, 1200 s'lokas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old, some of the leaves are destroyed by worms. Prose and verse. Generally correct.

Haritatteea-muktāvalī. A commentary on a hymn, by S'aṅkara Achāraya, in praise of Hari. By Svayamprakāś'a Yati, disciple of Brahmānanda Yogīndra.

Beginning. (प्रथमपत्रस्याभावात् प्रारम्भवाक्यं न प्राप्तम्) ।

End. रन्ध्रपलेन्द्रमणिमुन्दरमिन्दुचूडं वन्दारुद्वन्दपरिवन्दितपादपद्मं ।

आनन्दमन्दहमितोन्नमदाननेन्दुं वन्दानहे वयममन्दमुदां विशेषे ॥

Colophon. इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्यब्रह्मानन्दयोगीन्द्रपादकमञ्जुश्रुतयमानस्य-
म्भकाश्रय्यतिविरचिता शङ्करभगवत्पादकृतहरिकृतिव्याख्या हरितत्त्वमुक्ताव-
ल्लिसमाख्या समाप्ता ।

विषयः । हरिगुणमहिमलक्षणादिबर्णनपराणां शङ्कराचार्यविरचितानां द्विचत्वारिंश-
इष्टकानां व्याख्यानं ।

No. 854. ब्रह्माण्डपुराणीयोत्तरखण्डः ।

Substance, country paper, 12 × 5½ inches. Folia, 92. Lines, 14 on a page. Extent, 3438 ślokaś. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, 62 pages, old, the remainder new. Verse. The first 62 pages are generally correct, the remainder incorrect.

Brahmāṇḍa Purāṇa, Uttara khaṇḍa. The last part of the *Brahmāṇḍa Purāṇa*. The following is Dr. Wilson's account of this work. "Copies of what profess to be the entire *Brahmāṇḍa Purāṇa* are sometimes, though rarely, procurable. I met with one in two portions, the former containing one hundred and twenty-four chapters, the latter, seventy-eight; and the whole containing about the number of stanzas assigned to the *Purāṇa*. The first and largest portion, however, proved to be the same as the *Vāyu Purāṇa*, with a passage occasionally slightly varied, and at the end of each chapter the common phrase 'Iti *Brahmāṇḍa Purāṇe*' substituted for 'Iti *Vāyu Purāṇe*.' I do not think there was any intended fraud in the substitution. The last section of the first part of the *Vāyu Purāṇa* is termed the *Brahmāṇḍa* section, giving an account of the dissolution of the universe: and a careless or ignorant transcriber might have taken this for the title of the whole. The checks to the identity of the work have been honestly preserved, both in the index, and in the frequent specification of *Vāyu* as the teacher or narrator of it.

“The second portion of this Brahmāṇḍa is not any part of the Vāyu: it is, probably, current in the Dakkhin as a Samhitā or Khaṇḍa. Agastya is represented as going to the city Khānchī (Conjeveram), where Vishnu, as Hayagrīva, appears to him, and, in answer to his inquiries, imparts to him the means of salvation, the worship of Paraśakti. In illustration of the efficacy of this form of adoration, the main subject of the work is an account of the exploits of Lalitā Devī, a form of Durgā, and her destruction of the demon Bhāṇḍāsura. Rules for her worship are also given, which are decidedly of a Śākta or Tāntrika description; and this work cannot be admitted, therefore, to be part of a genuine Purāṇa.” Works VI. p. LXXXV. The contents of the MS. under notice corresponds with the above.

Beginning. ॐ चतुर्भुजे चन्द्रकलावर्तमे कुचोन्नते कुङ्कुमरागशोणे ।

पुत्रैश्चपाशाङ्कुशपुष्पबाणैश्च नमस्ते जगदेकमातः ॥ १ ॥

अस्तु नः श्रेयमे नित्यं बभ्रु वामाङ्कुसुन्दरं ।

यतः प्रतीये विदुषां तुरीयस्तु परं महः ॥

सूत उवाच । अमृत्यो नाम देवर्षिर्वेदवेदाङ्गपारगः ।

सर्वमिदं नमोऽस्तु ब्रह्मानन्दरमात्मकः ॥ २ ॥

चक्षुराद्भुतं ह्येव न तीर्थान्यायतनानि च ।

शैलारण्यपद्मा मुखाः सर्वान् जनपदानपि ॥ ३ ॥

तेषु तेष्वास्मिन्मूलनृपानि निमिराहृतान् ।

शिखादरपरान्द्रुषा चिन्तयामास तान् प्रते ॥ ४ ॥

तस्य चिन्तयमानस्य चरतो वसुधामिमाम् ।

प्राप्तमामीन्महापुष्पं काञ्चीनगरमुत्तमम् ॥ ५ ॥

तत्र वारुणशैलेन्द्रसेकाधिनिलयं शिवम् ।

कामाक्षीं कलिदेवप्रामपूज्य दद्यात्तनान् ॥ ६ ॥

ले कहेतेः रथाद्रंश्च चिन्तयमानस्य धीमतः ।

चिरकालेन तपसा तोषितोऽभूज्जनादेनः ॥ ७ ॥

हयधीयां तनुं कृत्वा साक्षाच्छिन्नावविपद्दाम् ।

महच्चक्रावलयपुलकेज्जलबाहुकाम् ॥ ८ ॥

पूरयिषीं जगत् कालं प्रमथा देहजातया ।

प्रादुर्बभूव पुरतो मुनेरमिततेजसः ॥ ९ ॥

तं दृष्टानन्दभरितः प्रसम्य च मुहुर्मुहुः ।

विनयावततो भूत्वा मल्लहाव जगत्यतिम् ॥ १० ॥

अथोवाच जगन्नाथलुष्टोऽस्मि तपसा तव ।

वरं वरय भद्रं ते भविता भूषुरोत्तम ।

इति शृष्टो भगवता प्रोवाच मुनिमत्तमः ।

अगस्त्य उवाच । यदि तुष्टोऽसि भगवन्निसे पामरजननः ॥ ११ ॥

केनोपायेन मुक्ताः स्युरेतन्मे वक्तुमर्हसि ।

इति शृष्टो द्विजेनाच देवदेवो जनादेनः ॥

End. चक्रेचरीं हृदि न्यस्य लला चक्रमनर्पणं ।

मुद्रां प्रदय्य घोम्याख्यां सर्वानन्दमनु न्यसेत् ।

इत्यात्मन्यल्लक्ष्मणं साचादेवी भविष्यति ॥ ११२ ॥

Colophon. इति ब्रह्माण्डपुराणे हयग्रीवाम्बरसंवादे ललितोपाख्याने न्यासविधिनाम चतु-
स्त्रिंशोऽध्यायः ॥ १४ ॥

विषयः । १ अध्याये, हयग्रीवकर्लकामक्षप्रज्ञोत्तरदानं । २, मन्त्रादेव्या आशिर्भावः, देवो-
विविधरूपान्तरादि च । ३, हिंसकादपि विश्वामवातकादेः प्रापाधिर्ध्वं,
वज्राख्यचोरोपाख्यानञ्च । ४, अगस्त्यागमनादिदोषनिष्कृतिकथनं, लक्ष्मणादि-
मल्लजन्यपापचालनविधिश्च । ५, केन पापेनाहं निघोको जात इति इन्द्र-
प्रश्नस्य वृक्षस्थतिवृत्तरं ददाति, समुद्रमन्थनविवरणादि च । ६, देवेभ्यो-
ऽमृतदानार्थं भगवतो मोहिनीरूपधारणादि । मन्त्रादेवस्य मोहिनीरूपदर्शन-
वृत्तान्तकथनादि च । ७, कन्दर्पोत्पत्तिर्ध्वं वृत्तान्तं, भण्डादिदैत्योत्पत्तिकथनादि
च । ८, भण्डदैत्योदृष्टिसमयकथनं, भण्डदैत्यमोहनार्थं विष्णुकर्लकमाया-
प्रेषणादि, इन्द्रं प्रति नारदकर्लकभण्डदैत्यहननोपायकथनादि च । ९, देवता-
कृतदेवोलुतिः । देवीसकाशादेवतानां वरप्राप्तिश्च । १०, देवीदर्शनार्थं ब्रह्म-
विष्णुशिवादीनामागमनञ्च । ११, शिवदेवीनिवासास्तवर्णनं । १२, भण्डदैत्य-
वधार्थं ललितोपाख्यादुद्धमकादि । १३, देवीमैत्र्यवर्णनादि । १४, १५, देव्या
दुद्धयावादि । १६, अश्विनीमोहिन्यादिदेवीप्रक. शकशनादि । १७, महेन्द्रवर्ष-
नोपायस्तमहाकर्लकवतटविराजमानभण्डपुरीवर्णनादि, भण्डासुराद्यद्वारप्रकाशादि
च । १८, देवीकर्लकदुर्मदसैन्धवधः । १९, देवीकर्लककरकादिपञ्चमेनापति-
वधः । २०, भण्डसप्तमेनापतिवधः । २१, विशङ्कदैत्यस्य दुद्धवेवान् पलायनं ।
२२, भण्डदैत्यपुत्रवधादि । २३, दैत्यसैन्धे गणेशवीर्यप्रदर्शनादि । २४, विशङ्क-
दैत्यवधादि । २५, भण्डासुरवधः । २६, भण्डासुरसैन्धवधादि । २७, २८,
ललितानिवाचार्थं ललितोत्पत्तिर्निर्माणकथनादि । २९, ३०, ३१, ३२,

उक्तचेषस्य स्थाने स्थाने देवताविशेषस्थापनादि । २२, मन्त्रमाधनप्रका-
रादि । २४, मन्त्रन्यासप्रकारादि ।

(पुराणानुसारिमङ्गलाचरणं नास्त्यत्रातः किमिदं पुराणं वा न वेति मन्दिह्यते) ।

No. 855. अष्टाध्यायीकाण्ड ।

Substance, country paper, 11 × 5 inches. Folia, 56. Lines, 9—10 on a page. Extent, 1219 ślokas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Aṣṭādhyāyikāṇḍa. The eleventh Book of the Śatapatha Brāhmaṇa. It contains descriptions and legends regarding various Vedic rites. Max Müller's Ancient Sanskrit Literature, p. 354. Weber's Catalogue, p. 44.

Beginning. मंत्रस्मरो वै यज्ञः प्रजापतिः । तस्मैतद् द्वारं यदमावास्या चन्द्रमा एव
द्वारपिधानः ॥ १ ॥

End. ततो वै स जुहोमाद कैशिनी हवेमा अथेव हिं प्रजा जायते । अथ वै
यज्ञे योऽयं पुनरेव प्राज्ञं ॥ १५ ॥

Colophon. इति चतुर्थः प्रपाठकः समाप्तः । अष्टाध्यायीमञ्चं काण्डं समाप्तम् ।

विषयः । १ प्रपाठके, अमावास्याग्रधानादि । पौर्णमासीष्टिकयनादि । अग्निनिमित्तक-
द्वादशकपालपुरोडाशनिर्वपनादि । हिरण्यभ्राद्युत्पत्तिः । होमविषये देवा-
सुरविवादकयनादि । देवाग्निवायादिष्टिः । प्राणापानादिवायुविवरणम् ।
२, अथमेष्टिकयनादि । प्रणीताप्रणयनादि । अनुयाजादिकथनं । अर्द्धमासेष्टि-
दि, अग्निहोत्रविचारदि, ब्रह्मचरिकर्मावकयनादि, दद्याप्राशनवर्हिस्तरणादि-
फलकयनादि च । ३, दशहविरिष्टिकयनादि । हविर्दोषगुणकयनादि ।
उर्वशीपुकरोद्यतान्तकयनादि । अनीकवत्यादोद्योनां मुखादितुलनादि, व्य-
हृष्टिकयनादि, अग्निष्टोमकयनादि, पिष्टयज्ञादिकयनम् । ४, साध्यायग्रह-
मादि, विश्वेष्टिकयनादि, भृगुवरणसंवादादि, अग्निहोत्रविषये पुनर्वदेह-
जनकयज्ञवत्कप्रश्नोत्तरकयनादि, जनककृतयज्ञविवरणादि । पशुवन्धकय-
नादि, लोकधारणोपायकयनादि च ।

No. 856. लग्नचन्द्रिका ।

Substance, country paper, 11 × 4½ inches. Folia, 61. Lines, 9 on a page. Extent, 1000 ślokaś. Character, Nāgara. Date, Sm. 1918. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, new. Verse. Generally correct.

Lagna-chandrikā. An astrological treatise, describing the influence of planetary conjunctions on the destiny of man, and the most auspicious moments for marriages, &c. By Kāśīnātha. The work comprises four chapters.

Beginning. तमिहाजगरयसे यो जीवयति भूतले ।

तं वन्दे परमानन्दं सर्वसाक्षिणीश्वरं ॥

तनुं धनञ्जया च सुहृत्पुत्ररिपुक्षयः ।

मृत्युञ्जय धर्मकर्मायुजया भावाः प्रकीर्तितः ॥

End. मग्नविंशतिशतके शुक्लो विंशत्यंशे शनैश्चरः ।

भैदिकेयश्च विंशति परमोच्चः प्रकीर्तितः ॥ ११ ॥

Colophon. इति श्रीकाशीनाथकृतौ लग्नचन्द्रिकायां चतुर्थः परिच्छेदः समाप्तः ।

विषयः । १ परिच्छेदे, तनुधनादिद्वादशभावसञ्ज्ञाकरणदि । शृष्टोदयादिराशिकथनं । उच्चनीचसमष्टिप्रवर्णनं । राजयोगादिकथनं । स्त्रीराजयोगकथनं । लग्नादिद्वादशभावस्थितरत्नादिप्रवृत्तिशुभाशुभफलं । जन्मनक्षत्रतिथिवारयोगकरणगणनासादिशुभाशुभफलं । उच्चनीचादिप्रवृत्तिशुभाशुभफलं । प्रत्येकरत्नादिप्रवृत्तिद्वादशभावफलं । स्त्रीजन्मलग्नादिशुभाशुभफलं । २ परिच्छेदे, नवग्रहाणां चक्राणि । जन्मलग्नज्ञानप्रकारः । षष्ठ्यादीदशाकथनादि । रत्नादिप्रवृत्तिशुभाशुभफलानि च । ३, ४, दिव्यादिप्रयोगफलकथनादि ।

No. 857. योगिनीदशाफलं ।

Substance, country paper, 11½ × 5 inches. Folia, 14. Lines, 9—10 on a page. Extent, 250 ślokaś. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, new. Verse. Incorrect.

Yoginī-dasā-phala. The influence of certain fairies, called Yoginis, on the destiny of man. According to Tāntric astrological works there

are eight such fairies, and their names are, Maṅgalá, Piṅgalá, Dhanyá, Bhrámarí, Bhadríká, Ulká, Siddhá, Saṅkaṭá. Their ordinary occupation is to serve as maids of honour to the great goddess Durgá, but they also exercise, by turns, control on the destiny of man, and on certain hours of every day, some of them are malevolent, others benign. Their turns are dependent on the relation of certain Nakshatras to the moon. The work is written in the Tántric style, and quotes the Ádí Yāmala Tantra, as its authority. Anonymous.

Beginning. कथं योमिनोदशा लिख्यते,—

कथातः सम्प्रवक्ष्यामि यदुक्तमादियामले ।
 कथयिष्याम्यतो देवि पद्याणाद्यादियोगिनीम् ॥ १ ॥
 तासां दशाक्रमे चैव फलं प्रत्येकमस्मियते ।
 अन्तर्दशा च सर्वासां सर्वदा परिपूजनं ॥ २ ॥
 विशेषेण विरुद्धानां पूजनं तन्मनूनपि ।
 नातः परतरा रक्षा कथित् विभुवनेष्वपि ॥ ३ ॥
 एतासु च विरुद्धानु न ब्रह्मा न च शङ्करः ।
 न विष्णुर्न च लोकेशो यदा अपि न रत्नकाः ॥ ४ ॥
 तासां दशाविशेषेण कर्तव्यं परिपूजनं ।
 विद्या कीर्तिधनारोग्यराज्यमौभाग्यमिच्छता ॥ ५ ॥
 मङ्गला पिङ्गला धन्या धामरी भद्रिका तथा ।
 योगिन्यष्टौ समाख्याता उक्ता सिद्धा च सङ्कटा ॥ ६ ॥

End.

प्रथमे विंशतिः सूर्यस्मृतीये शब्द चन्द्रमाः ।
 चतुर्थे चाष्टमौमस्य षष्ठे बुधचतुर्थकम् ॥ १ ॥
 सप्तमे शनिदिक्सङ्ख्या नवमे गुरुद्वयकम् ।
 दशमे विंशती राहुः शेषाः शुकदशाः स्मृताः ॥ २ ॥

Colophon.

इति मासदशा समाप्ता । इति श्रीयोगिनीदशाफलं समाप्तं ।

सूर्यः	चन्द्रमाः	मङ्गल	बुधः	शनिः	गुरुः	राहुः	शुकः
१०	५०	१८	५६	३६	५८	४२	३०

विषयः ।

मङ्गलादियोगिनीदशानयनप्रकारः । मङ्गलादियोगिनीनां भागकालनिरूपणं, तासां दशान्तर्दशामासदशादिशुभाशुभफलकथनञ्च ।

No. 858. केतुदयफलं ।

Substance, country paper, 10 × 4½ inches. Folia, 14. Lines, 7—8 on a page. Extent, 240 ślokas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, fresh. Verse. Generally correct.

Ketūdayaphala. The effect of comets on the affairs of the terrestrial globe. Various kinds of comets are described, such as bow-shaped, three-tailed, twenty-five-tailed, pearly-hued, twenty-five-tailed, many-coloured, dark-hued, curved-tailed, annular and watery, mildly brilliant like diamond, three-colored and having three tails, soothing white-coloured and formed of 84 stars, similarly coloured and formed of 60 stars; one-starred with a slender tail, white-starred of great brilliancy, ditto of a bright red colour, three-tailed and three starred, flaming and many-coloured, a hundred and twenty tailed, blackish red with 77 tails placed amidst a constellation of eight stars; white-coloured with 204 tails and square; bushy like 24 bamboo tufts put together; like a headless trunk and brown coloured; thick and transparent; having three nuclei; like a smoky mass; having a tail of smoke; having 13 tails; having a tail like that of a horse; annular with tails projecting from every side; spike-shaped, &c., &c. The times when these comets appear, their durations, and their effects on the earth are detailed at great length. Anonymous.

Beginning. उद्यासमनं केतोर्गणिते तत् प्रकाशते ।

ज्ञातुं खदिवमौमाद्य यतस्ते विविधा मताः ॥ १ ॥

एकोत्तरमतं त्वेके सदृशमयुतं विदुः ।

एकस्य बहुधा भाति प्राज्ञे नारदो मुनिः ॥ २ ॥

यावन्महाविहङ्गते तावन्ममैः फलं भवेत् ।

मामाः ममाद्य विज्ञेया द्यूष्टुर्मुनयः किल ॥ ३ ॥

सुखिणो बचिरः सुखं ऋजुः शुक्लः शुभप्रदः ।

विपरीतस्याशुभः केतुकिंशखेन्द्रधनुःप्रभः ॥ ४ ॥

मुक्ताकनकमङ्गाशः मणिशाः पञ्चविंशतिः ।

प्राक् परस्यास्य तद्दृष्टाः सूर्यपुत्रा भयप्रदाः ॥ ५ ॥

बहुवर्णाग्रिमङ्गाशः पञ्चविंशतिमङ्गलाः ।

आग्नेय्यां दिशि सन्दृष्टान्तेग्रिपुत्रा भयप्रदाः ॥ ६ ॥

याम्याशमंस्थिताः छण्णरक्ता वक्रशिखास्तथा ।
 तावन्तो वै नृत्युत्तुताः प्रजाचयकराः कृताः ॥ ७ ॥
 हताकाराश्च विशिखा जलतेजसमप्रभाः ।
 द्वाविंशभूमितनया दुर्भिक्षायेमदिगताः ॥ ८ ॥
 हिमरन्निहिरणाभास्तयचन्द्रमुताः कृताः ।
 उतरस्यां यदा दृष्टास्तदा शुभफलप्रदाः ॥ ९ ॥
 क्रूरशिवर्णसिन्धिर एको ब्रह्ममुतः कृतः ।
 धर्षास्त्राशास्तु सन्दृष्टो ब्रह्मदण्डचयावचः ॥ १० ॥
 विमर्षाख्याः शुक्रमुताः सुस्निग्धाः श्वेततारकाः ।
 चतुरशीतिमङ्गाकाः पुरोदृष्टा भयप्रदाः ॥ ११ ॥
 सुस्निग्धाः सुशिखाश्चैव पृथिव्यं कनकाकयाः (?) ।
 शनैश्चरन्तुता घोरा केतवः श्वेततारकाः ॥ १२ ॥
 एकतारा महासन्धाः श्वेततारा महाप्रभाः ।
 विशिखाश्च गुरोः पुनाः प्रायगो द्वाविणात्रयाः ॥ १३ ॥
 नामतोधिकश्च घोराः पृथिव्यादधिकः कृतः ।
 भौम्यमुताः स्वारकाख्याः सर्वदिक्प्रभवाश्च ते ॥ १४ ॥
 नातिवक्राश्च वक्राश्च श्वेतरूपा भयप्रदाः ।
 एकाधिकाश्च पञ्चाशत्केतवः परिकीर्तिताः ॥ १५ ॥
 यदि कुजाग्रजा रक्ताः कौकुमाः भौम्यदिगताः ।
 विशिखाश्च विताराश्च महापापफलप्रदाः ॥ १६ ॥
 राहोः पुत्रास्तयस्मिन्तु श्वातास्तमसकौस्तुकाः ।
 चन्द्रार्कमण्डलस्थो लोकाणां कष्टदायकाः ॥ १७ ॥
 नानावर्णाग्निपुत्राश्च किरन्मोहिं विचूडिनः ।
 दिग्भेत्तरश्मते विश्वरूपा वक्रिभयप्रदाः ॥ १८ ॥
 श्वरकाख्या वायुपुत्रा वर्णतः श्यामलोक्षिताः ।
 विताराश्चामरप्रख्या भयदाः सप्तमप्रतिः ॥ १९ ॥
 प्रजापतिमुताश्चाष्टौ तारामण्डलवर्तिनः ।
 तारापुङ्गवतीकाशा गणका भयदायिनः ॥ २० ॥
 द्वे श्वेते चैव चत्वारः शशिखाः श्वेतरश्मयः ।
 चतुरस्या ब्रह्मपुत्राः + + भयकरा मताः ॥ २१ ॥
 वंशगुल्ममहाः प्रोक्ता द्वाविंशद्वर्णाग्रजाः ।

मशिक्षप्रभाय काकाष्ठाः केतवः कष्टदायकाः ॥ ११ ॥
 कालपुत्राः कवन्वाष्ठा कवन्महशरणाः ।
 वषवतिथ भयदा हिमरश्मिममप्रभाः ॥ १२ ॥
 विदिकूपचास्तकतारा विदिचु च समानिताः ।
 नवमशुभाय विपुला महाभदनिवेदिनः ॥ १३ ॥
 उपरस्थां महास्यूला निमैलायापरोदयाः ।
 दृष्टः करोति मरणं पयादन्नमृद्विहत् ॥ १४ ॥
 अक्षि केतुच विचिह्नः + कर्कचुद्धयावहः (?) ।
 दृष्टः प्राच्यां च शस्त्राष्टनाहक्स्त्रिंशय पापदाः ॥ १५ ॥
 कपालाष्टा धूचशिक्षा दृष्टा मायां (?) जलापहः ।
 दृष्टाः प्राच्यां च शस्त्राष्टनाहक्स्त्रिंशय पापदाः ॥ १६ ॥
 प्राग्गोमार्दविहारो स्यात्तथा चुण्मृत्युकारकः ।
 प्राग्गिमार्गे स्यूलायो दृष्टः स्यादवणप्रभः ॥ १७ ॥
 व्यामचिभागामी च रौद्रः चुद्धमोददः ।
 पश्चिमाशास्त्रितो यस्तु शिक्षास्याभ्यपमंस्त्रिता ॥ १८ ॥
 यथायथो+दं परा (?) गच्छेतथा दैर्घ्यं प्रयाति च ।
 मंशुशत्वमुनोन् सक्तं (?) भुवं चाभिव्रितं तथा ॥ १९ ॥
 गोमार्दमात्रं गत्वा वै याम्येनाक्षं प्रयाति च ।
 आप्रयागादवन्तीं च पुष्करारणमेव च ॥ २० ॥
 मध्यदेशमुदग्भागं देविकाष्टान्त्यैव च ।
 धवल्लाष्टं निहन्त्यागु केतुदुःखभयप्रदः ॥ २१ ॥
 शेषेष्वन्येषु दुर्भिक्षं दशमाभावि स्मृतं ।
 धूमाकारा शिक्षा यस्य कृत्तिकायां समानिता ॥ २२ ॥
 दृश्यते रश्मिकेतुः स्यात् भस्त्राष्टान्त्यभयप्रदः ।
 ज्योदश्शिक्षी याम्यां दृष्टो धूमाक्षयः शिक्षी ॥ २३ ॥
 महाभयकः प्रोक्ता ज्येष्ठायां वा समानितः ।
 सरामाभाभधिको दृष्टो दशवर्षाणि दुःखदः ॥ २४ ॥
 गृहपर्वतदृष्टेषु सेनागोपुष्करेषु च ।
 दिव्यन्तरिक्षभौमाष्टो धूमकेतुः प्रदृश्यते ॥ २५ ॥
 यदा तदा विनाशः स्यात् प्राणिनां भवति भुवं ।
 सप्तदशैकदृष्टय मष्टापयः (?) स्रक्तारकः ॥ २६ ॥

शिखास्य सूक्ष्मा सज्जी च वदा सात्तान् सुभिवक्तुम् ।

जलकेतुर्मेहास्त्रिभ्यः शिखा यस्यापरोन्नता ॥ ६८ ॥

दृष्टः करोति शान्तिं च नवमासान् सुभिवक्तुम् ।

भवकेतोश्च सुस्त्रिंशो हरिपुच्छोपमा शिखा ॥ ६९ ॥

सूक्ष्मेकता + प्राग् दृष्टा लोकानां शुभंदा मता ।

पद्मकेतुश्चण्डालाभः पश्चिमस्यां प्रदृश्यते । ७० ॥

निशामिकान्तादा सप्तवर्षाणि च सुभिवक्तुम् ।

आवर्तकः सखशिखो निशार्धे सम्यदृश्यते ॥ ७१ ॥

यानत् सद्यतारनं आवर्तकं सक्ताभक्तायसात्तान् (?) सुभिवक्तुम् ।

सन्ध्याकाले पश्चिमायां शुक्लाकारो + सप्रभः ॥ ७२ ॥

End. (खण्डितत्वात् समाप्तिवाक्त्वादिकं नास्ति ।)

विषयः । उदितधूमकेतोः स्वरूपलक्षणाद्यनुसारेण शुभाशुभफलकचर्चः ।

No. 859. सारसङ्ग्रहः ।

Substance, country paper, $10\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia, 96. Lines, 7 on a page. Extent, 1200 ślokas. Character, Nāgara. Date, Sx. 1865. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose and verse. Generally correct.

Sārasaṅgraha. A manual for Vaiṣṇavas, comprising quotations from various Purāṇas, Smṛitis, &c., on the importance of putting on sectarian marks, of worshipping Viṣṇu, of fasting water with which the feet of Viṣṇu's image have been washed, or of food offered to him, of putting on beads made of tulasī wood, &c. About the end of the work there is a short note on the life of Rāmā-nuja, according to which he was the son of Kes'ava Tripāthī and born after a Yajña performed by his father in which a child was prayed. He is said to have had in him a portion of the essence of Viṣṇu, which became incarnate for the salvation of man in this sinful iron age.

Beginning. शुक्लान्तरधरं विष्णुं शमिवर्णं चतुर्भुजं ।

प्रभव्रवदनं ध्यायेत् सर्वविघ्नोपशान्तये ॥ १ ॥

यस्य हिरदवक्त्राद्याः पारिषदाः परं मतं ।

विघ्नं निघ्नन्ति शततं विघ्नकुम्भेनं तमाश्रये ॥ २ ॥
 बकुलाभरणं वन्दे जगदाभरणं मुनिं ।
 यः श्रुतेस्तरं भागं चक्रे द्वाविडभाषया ॥ ३ ॥
 श्रीरङ्गमङ्गलमहोत्सववर्द्धनाय वेदान्तपाथपरमार्थसमर्थनाय ।
 कैङ्कर्यलक्षणविलक्षणमोक्षभाजो रामानुजो विजयते यतिराजराजः ॥ ४ ॥
 वेदे रामायणे चव भारते भरतर्षभ ।
 आदौ मध्ये तथा चान्ते हरिः सर्वत्र गीयते ॥ ५ ॥
 श्रुतिस्मृतीतिहासाश्च पुराणं धर्ममंहिता ।
 धर्मतः सारमादाय षट्पदः कुसुमाद्यु यथा ॥ ६ ॥
 वैष्णवं नारदीयञ्च तथा भागवतं शुभम् ।
 गारुडञ्च तथा पार्श्वं वाराहं शुभदर्शनम् ॥ ७ ॥
 ब्रह्माण्डं ब्रह्मवैवर्तं मार्कण्डेयं तथैव च ।
 भविष्यं वामनं ब्राह्मणं राजमानि निबोध मे ॥ ८ ॥
 मात्स्यं कौत्स्यं तथा लैङ्गं शैवं स्कान्दं तथैव च ।
 आग्नेयञ्च षडेतानि तामसानि निबोध मे ॥ ९ ॥
 तथैव स्मृतयः प्रोक्ता ऋषिभिर्निगुणान्विताः ।
 सात्त्विका राजसा चैव तामसाः शुभदर्शने ॥ १० ॥
 वाशिष्ठश्चैव जारोतं आसं पाराशरं तथा ।
 भारद्वाजं काश्यपञ्च सात्त्विका मोक्षदाः शुभाः ॥ ११ ॥
 वामनं याज्ञवल्क्यञ्च आचयेयं दाक्षमेव च ।
 कात्यायनं वैष्णवञ्च राजसाः स्वर्गदाः शुभाः ॥ १२ ॥
 जैतमं बार्हस्पत्यञ्च मांवर्यञ्च यमस्मृतं ।
 शङ्खं चैश्वर्यं देवि तामसा निरयद्वाः ॥ १३ ॥
 सात्त्विका मोक्षदाः प्रोक्ता राजसाः स्वर्गदाः शुभाः ।
 तथैव तामसा देवि निरयप्राप्तिहेतवः ॥ १४ ॥
 सात्त्विकानि पुराणानि तथैव स्मृतिरेव च ।
 वैष्णवानां मुद्देर्थाय क्रियते सारमङ्गलः ॥ १५ ॥
 वैष्णवे नाम, तदुक्तं पात्रे ।
 ये कण्डलप्रतुलनीनलिनाक्षमाला ये बाङ्गमूलपरिविक्रितशङ्खचक्राः ।
 ये वा लज्जलपटले लसद्दूर्ध्वपुण्ड्राक्षे वैष्णवा भुवनमाशु पवित्रयन्ति ॥ १६ ॥
 ये अनास्त्रान् प्रियान् बिम्बोः पूजयन्ति स्मरन्त्यपि ।

तत्प्रसादादघं तेषां सर्वं नष्टमभूदुदाः ॥ ११ ॥

यः पठेत्कृणुयाद्भक्त्या सन्दर्भमिदमुत्तमम् ।

सर्वार्थमिदं सम्प्राप्य लभेदन्ते हरिः पदं ॥ १२ ॥

Colophon. इति श्रीभारतमुद्रणः समाप्तः ॥

विषय । १ संस्कारे, वैष्णवल्लक्षणकथनप्रसङ्गेन शङ्खचक्रादिधारणपरश्रुतिस्मृतिपुराणादि-
वचनप्रमाणकथनं, शङ्खचक्राद्यनङ्कितस्य निन्दाकथनं । २, ऊर्ध्वपुष्पधारणे
श्रुतिस्मृत्यादिवचनप्रमाणतज्जवणतद्द्रव्यादिकथनं । ३, वैष्णवानां नामधेय-
स्थापनप्रकारः । ४, वैष्णवमन्त्रोपदेशप्रकारः । ५, वैष्णवाचरणमिसादिकथनं ।
६, भगवदाराधनप्रकारतद्द्रव्यादिकथनं । भगवत्यादौदकमाहात्म्यं । भगवत्-
प्रसादमाहात्म्यादिकथनं । पूजाकाले तुलसीमालाधारणावश्यकतादिकथनं ।
आचमनविधिः । आश्रमधर्मादिकथनं । रामानुजात्मनिकथनादि । प्रपन्नभक्त-
लक्षणं । भगवदाराधनमाहात्म्यकथनादि च ।

No. 860. मदनविनोदनिघण्टुः ।

Substance, country paper, 10 × 5½ inches. Folia, 54. Lines, 13 on a page. Extent, 1620 ślokaś. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, old, and smudgy. Verso: Generally incorrect.

Madanavinoda-nighaṇṭu. Indian materia medica, comprising descriptions of various articles of food, drink, and medicines, and their effect on the human system. The work is of considerable repute, and includes the names of almost all medicinal substances, vegetable, animal, and mineral, that are in common use. Among articles of diet, the flesh of horses, elephants, donkeys, sparrows, parrots, &c. are mentioned, and their qualities described. The effect of air on health is also noticed at some length. By Madana Pāla, a King of Kanouj.

Beginning. बीजं श्रुतीनां सुखदं मनीनां जीवं जडानां मरुदादिकानां ।

आग्नेयमर्षं भयपातकानां किञ्चिन्मरुः श्वासलमाश्रयामि ॥ १ ॥

लब्ध्वा कपोलमधुवारि मधुशतानिः कुम्भस्थलीमधुविभूषणलोहिताङ्गी ।

माक्षिकमौलिरिव राजति यस्य मौलो निघ्नं स धूनश्चु विघ्नपतिः सदा नः ॥ २ ॥

योधान्त + + + विभ्रातृपयोधिमध्याग्निःकासयत्यग्ररुणं भुवनं निमज्जत् ।
 दत्त्वा जगत्प्रवृत्तः स्रक्कायलम्बं वाष्पं स नो दिनकरः सफलीकरोतु ॥ १ ॥
 मिय्याग्नादिहृतदोषवयप्रकोपनशुभ्रवर्जित उपद्रवनक्रमीने ॥
 रोगाम्बुधौ भवजनस्य निमज्जतो यः पीतः प्रयच्छतु शुभानि च काशिराजः ॥ ४ ॥
 केचित् सन्ति निघण्टवोऽतिलघवः केचिन्महानः परे
 केचिद् दुर्गमनामकाः कतिपये भावस्तभावाहिताः ।
 तस्माद्वातिलघुर्न चातिविपुलः ध्यातादिनामा सतां
 प्रीत्यै द्रव्यगुणान्वितोऽयमधुना पन्थो मया लिख्यते ॥ ५ ॥
 सर्वकायन (?) संसाध्यं तस्यायुःस्थितिकारणं ।
 आयुर्वेदोपदेशेन कस्य न स्यात्सुखावहः ॥ ६ ॥
 तथापि पूर्वं ज्ञातव्या द्रव्यनामगुणगुणाः ।
 अतस्त एव वक्ष्यन्ते योज्यैर्न हि क्रियाक्रमाः ॥ ७ ॥
 शिवा हरीतकी पथ्या चेतकी विजया जया ।
 प्रमथ्या प्रमथामोघा कायस्था प्राणदान्ता ॥ ८ ॥ (इत्यादि)

End.

जयति मदनपालः सर्वविद्याविभ्रातः हृतसरसिजमिवः कर्मधर्मः पवित्रः ।
 सुजनपिकरमालसुहृगोपालबालो रचिरतरचरिषयाश्चातुर्यचिन्मः ॥
 तेन श्रीमदनेन्द्रेण निघण्टुरयमद्भुतः ।
 हृतः सुकृतिना लोकहिताय संहितात्मना ॥
 अनवस्थानि पथ्यानि दम् द्वादश वा मया ।
 परेषामपि केषाञ्चिन्निखितानीह कौतुकात् ॥

Colophon.

इति श्रीमदनपालविरचिते मदनविनोदनिघण्टौ प्रसन्नवर्गस्तुदम्भः ॥

विषयः ।

१ वर्गं, हरीतकादिनामानि तद्गुणाय । २, शुष्कादिनामानि तद्गुणाय । ३, कर्पूरादिनामानि तद्गुणाय । ४, हेमादिधातूनां नामानि गुणाय । ५, बट-
 हृत्वादिनामानि तद्गुणाय । ६, द्राक्षादिनामानि तद्गुणाय । ७, शकनामानि
 तद्गुणाय । ८, पानीयनामानि तद्गुणाय । ९, दुग्धनामानि तद्गुणाय । १०,
 दधिनामानि तद्गुणाय । ११, घृतनामानि तद्गुणाय । विविधतैलगुणाः ।
 नानाप्रकारमद्यगुणाः । मोमहिषमनुष्यादिमूत्रगुणाः । रक्तगुणाः । शर्करापण्ड-
 कादिनामानि तद्गुणाय । शालिनामानि तद्गुणाय । गोधूमयवचकमाप-
 मखरतिलसर्षपादिनामानि तद्गुणाय । पायसमिष्ठरिणादिनामानि तद्गुणाय ।
 मण्डकौदनानि तद्गुणाय । घृतपक्वविषमण्डनामानि तद्गुणाय । धतु-
 द्रव्यगुणाः । १२, वस्तिघोटकादिपशूनां खटककपोतादिपक्षिणां नामानि

तन्मांसगुणश्च । मन्त्रसर्वादिनामानि तन्मांसगुणश्च । १२, पथ्यापथ्यविचारः ।

१३, वायुगुणादिकथनश्च ।

No. 861. अमरकोषटीका, प्रथमकाण्डोया, द्वितीयकाण्डोया खण्डिता ।

Substance, country paper, 10 × 4 inches. Folia, 131. Lines, 9—11 on a page. Extent, 3300 ślohas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, old, decayed, and in some places obliterated. Prose. Incorrect.

Amarakosha Tīkā. A commentary on the Amarakosha, by Rāya-mukuta. The MS. is incomplete, and breaks off at the middle of the second book. The following is Professor Wilson's opinion of this work. "The next in the order of antiquity is the work of *Mukuta* or *Rāya Mukuta Mani*, compiled, according to the author's own account, from sixteen older commentaries to which he frequently refers : they seem, however, to be in many cases original compositions, and not merely glosses on the text of Amara. The list includes the work of *Kshīra Śrāmī*, *Subhūti*, *Harṣa Chandra*, *Kaliṅga*, *Konkaṭa*, *Sarvadhara*, *Rājadeva*, *Gocardhana*, *Drāviḍa* and *Bhoja Rāja*, and the *Vyākhyāmṛita*, *Tikāsarvasva*, *Mādhavī*, *Madhu Mādhavī*, *Sarvānanda*, and *Abhinanda*. *Mukuta* also cites the names of the principal grammatical writers, and quotes many Koshas of which the titles are of frequent and familiar occurrence, amongst which some, as the *Viśva* and *Medinī*, are still in existence. The commentary of *Rāya Mukuta* is full and satisfactory—it is erroneous sometimes in the etymological analysis of grammatical derivatives, but it is in general accurate, and in most of the schools is of high authority. The date of the composition is inferred from dates mentioned by the author, 1352 S'āka or A. D. 1430." Essays II, 203.

Beginning. दिश्याच्चिदं हि शिवयोऽमिलकायमानं गेरोचनावचिल्ललाटविश्लेषनं नः ।

अन्योन्यादपरिरक्षनिषीदनेन पिण्डीमवदहिरिव स्फुरितोऽनुरागः ॥ १ ॥

अदाप्यपीतमुद्रो योयौचिभिरमरकोष एव बुधाः ।

उद्गाटयते यथेच्छं गृहीत्स्वं नामरत्नानि ॥ २ ॥

प्रकृतिप्रत्ययवाक्यैस्त्वसमसैर्निर्दक्षनिगद्भ्यां ।

इति सप्ताष्टपद्यिभिर्नाम्नां पारायणं कुर्मः ॥ ३ ॥

(द्वितीका० प्रा०) ऋषि द्वितीयकाण्डे वर्गान् सङ्गृहीते । महान्तः, चतुर्मेधादिभिः, उपाङ्गैरभि-
लादिभिः, सह वर्तमानैः श्रुतिवादिभिः, सम्पादितवर्गः इहं यष्टमाणाः काण्डे
वदितुमारब्धा उद्दिताः ।

End. श्रवानुक्तमपि प्रसक्तानुप्रसक्तवया स्व+++++रिति आदिमन्द्ने पाता-
लस्य प्रवृत्तं । पातालं स्यात् स्वर्गे तु स्वर्गं तुल्यमात् । अत एव++रकथनं ।

Clophon. इति काण्डप्रस्तावः । इति महान्तापीयकविचक्रवर्तिराजपण्डितयोरायमुकुट-
छायायां टीकायां प्रथमकाण्डविवरणं समाप्तम् ।

(द्वितीयकाण्डटीकायाः संहितत्वाच्चेयवाक्यादिकं नास्ति ।)

विषयः । अमरसिंहकृतानरकोपप्रथमकाण्डव्याख्यानं । द्वितीयकाण्डव्याख्या त्वसम्पूर्णा ।

No. 862. दत्तगीता ।

Substance, country paper, 9½ × 3½ inches. Folia, 27. Lines, 89 on
a page. Extent, 350 s'lokas. Character, Nāgara. Date, Sm. 1857. Place
of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old, some
leaves are destroyed by worms. Verse and Prose. Incorrect.

Datta-gītā. An imitation of the Bhagavadgītā, treating of the
Vedānta doctrine. By Dattātreyā. The work is similar in character to
the Avadhūta-gītā noticed under No. 669.

Beginning. ॐ ऋषि श्रीचवधूतगीतामालामन्त्रस्य योगेश्वरो ऋषिः श्रीदत्तात्रेयपरमपुरुषो
देवता येनेदं पूरितं सर्वमात्मनैवात्मनोति वीजं ज्ञानासृतं समरसं गगनोप-
मोहमिति शक्तिर्गोपय्यादोनि च्छन्दोसि किमरोदसि (?) मानससर्वसममिति
कीलकं स्रक्पनिर्वाणमनारुथोऽहं विधकं (?) योगमोक्षयोः खनिष्ठायाः परि-
पाकमित्यर्थं अपे विनियोजः ।

End. विन्दन्ति विन्दन्ति नहि नहि सन्तो नहि नहि तन्वे लक्षणचन्दः ।

समरसमग्रे भावितपूनः प्रलपति चैतत्परमवधूतः ॥ २० ॥

Colophon. इति श्रीदत्तात्रेयविरचिता दधगीता समाप्ता । प्रकरणसहस्रम् ।

विषयः । १, २ प्रकरणे, आत्मज्ञानोपदेशः । ३, एतत्प्रकरणोक्तपदैर्ज्ञानस्यासृतत्वप्रति-
पादनं । ४, ५, आत्मनो निर्वाणवत्त्वादिभावप्रतिपादनं । ६, सकृत्पेक्ष वैदा-
निकसारवाक्यकथनं । ७, नित्यानित्यकतिपयप्रदार्थलोचकवाक्यविन्दूपदेशः ।
८, देहादिमायिकप्रदर्शेषु हेयत्वासारलक्षणकथनादि ।

No. 863. शाकलसंहिता, प्रत्यध्यायानुक्रमणिकामहिता ।

Substance, country paper, $8\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia, 54. Lines, 7 on a page. Extent, 800 ślokas. Character, Nāgara. Date, Sm. 1856. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, modern. Prose. Generally correct.

Sākala Saṁhitā. The hymns of the Rig Veda according to the Sākala school. The MS. is imperfect and contains only the last five chapters of the seventh book of the work. Every chapter has its Anukramanī attached to it.

Beginning. अमर्जि कश्यपः परिशुवानः साकमुचः पञ्च नोषा अधि यत् कणः कनिष्कानि प्रसूतः प्रमेनानीयतुर्विशतिर्देवोदासिः प्रतर्दनोस्त्रप्रेषाष्टा पञ्चामदाद्यं ह्यचं वशिष्ठोऽपम्यदुत्तरान्तव श्यमशिष्टा इन्द्रप्रसतिर्हृषगो मनुषपमन्युर्वाप्रश्नः कर्णदुग्धडीको वसुक्त इति चतुर्दशपराशरोऽन्याः कुतोभिर्नो द्वादशांबरीप-
श्चया चानुष्टुभं हृदयुपान्या जयंतायाष्टौ रेभस्तनुकाम्यपौ हृदयाभीनवं ते नव ॥ ५१ ॥ हरिः सोम ॥

अमर्जि वक्त्रा रथ्ये यथा जोषिया मुनेता प्रथमो मनीषी ।

End. अद्दे पे यावाश्विवो उवेस देवा धृत्त रयिमस्त्रेभु वीर ॥ ९८ ॥

Colophon. इति शाकलसंहितायां सप्तमाष्टके अष्टमोऽध्यायः ॥ इति सप्तमाष्टकः समाप्तः ।

विषयः । शाकलसंहितायाः सप्तमाष्टके अष्टावध्यायाः सन्ति, तत्रात्र पुस्तके (प्रथमतोऽध्याय-
चयं नास्ति । चतुर्थोऽध्यायवधिकोऽष्टमाध्यायसमाप्तिपर्यन्तः पाठोऽस्ति । तत्र)
४ अध्याये ९८ दशतयः । ५ ।-९९ दशतयः । ६ ।-९८ दशतयः ।
७ ।-९० दशतयः । ८ ।-९८ दशतयः सन्ति ।

No. 864. सारसमुच्चयः ।

Substance, country paper, $9\frac{1}{2} \times 5\frac{1}{2}$ inches. Folia, 67. Lines, 8—9 on a page. Extent, 1000 ślokas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose and verse. Incorrect.

Sāra-samuchchaya alias *Yogasāra Saṅgraha*. A compendium of the Yoga system with details for performing various kinds of Yoga meditation. By Harisevaka Miśra. The work was compiled under the

patronage of Hridayarāma Deva, in the (Samvat ?) year 1770. This is different from the *Yoga-sāra-saṅgraha* of Vijñāna Bhikshu noticed by Dr. Hall. Contributions, p. 12.

Beginning. सम्यगाराध्यतामीशं पञ्चविंशतिमप्रदम् (?) ।

गुणान्तीतं विभुं वन्दे चतुर्विंशतितः परम् ॥ १ ॥

श्रीयुक्तभवदेवास्ते प्रत्ये यो योगसङ्ग्रहः ।

तस्य सारं समुद्धृत्य कुर्वे सारसमुच्चयं ॥ १ ॥

श्रीमन्नच (तव) को नाम योगः किं फलं चाप्स्येत्यत आह ।

प्रज्ञासत्यवतीनास्त्रि प्रत्ये या ब्रह्मभाषना ।

प्रेक्षा सा योगसाध्येति योगोऽत्र परिकीर्त्यते ॥

प्राधान्येन योगो नामान्तःकरणवृत्तिनिरोध एव । तदुक्तं पातञ्जले योगसूत्र-
वृत्तिनिरोधः । तदा ब्रह्मः स्वरूपेणावस्थानमिति अर्थं भवः

End.

गगनमुनिचिरायुश्चन्द्रयुक्ते शुभेऽष्टे प्रवरसहस्रि मासे षष्ठ्यपक्षे चतुर्थ्यां ।

विबुधहृदयरागैर्दोषितैर्बोध्य सारं रचितमखिलमेतद्योगशास्त्रे निबन्धम् ॥ १ ॥

निखिलगुणनिधानो ब्रह्मविद्वाग्भिरीयो गुरुरखिलबुधानां लोकविख्यातकीर्तिः ।

सततनिगमसर्माचारसंलग्नबुद्धिर्विबुधहृदयरागो देवपूज्योऽयं वा किम् ॥ १ ॥

तस्याज्ञया श्रीहरिसेवकेन मित्रेण योगस्य समीक्ष्य सारं ।

एकीकृतं तत्प्रविचार्य बुद्ध्या योगोक्तिविज्ञाः प्रतिगोधयन् ॥ १ ॥

Colophon. इति योगसारसङ्ग्रहे समाप्त्युपदेशो नाम समाप्तः ।

विषयः ।

नानाप्रमाणद्वारा योगशास्त्रार्थप्रतिपादनं । योगिलक्षणतत्त्वसंज्ञादि । ज्ञान-
भूमिकासमप्रकथनादि । अज्ञानभूमिकासमप्रकथनं । चिरसौबिलसाधकोपा-
योक्तिः । योगोपयोगिशरीररक्षादिकथनं । जरायुशरीरोत्पत्तिक्रमः । शरी-
रस्थवक्रकथनं । दृढापिङ्गलादिनाडीकथनं । मूर्धहृदयादौ अयोध्यासमुद्रादि-
सप्तपुरीणां भावना । नासाय प्रयागस्य, सुपुण्यायां सरस्वत्याः, अन्यनाडीषु
नर्मदानन्दनादाश्च भावना । मनोबुद्धिचित्तादौ चन्द्रचतुर्मुखासुदेवादिदे-
वताविशेषभावनादि । लिङ्गमूलस्थलाधिष्ठाननाम्नो नाभिस्थपूरकनाम्नो हृद-
यस्थानाहतनाम्नः कण्ठस्थविशुद्धनाम्नो भूमध्यस्थानाश्वत्थकस्य मूर्धस्थसदृश-
दलचक्रस्य च स्वरूपादिवर्णनं । बिम्बदादिशामावृत्तिविशेषक्रमेण आकाशा-
दितज्जाययपूर्वकजीवधमनोक्तिः । अक्षोरावयवसङ्ख्या । धर्म्मिः सामैरेकः
पलः षष्ट्यधिकशतचयसामैरेका घटिका, एवं आमावृत्तिविशेषैरक्षोरावादि-
मानकथनं । अष्टप्रकारमनोवृत्तिकथनादि । आकाशादितज्जाययजीवधमना-

विशेषकथनं । निर्विकल्पकसमाधिसंस्तुपयोगराजाष्टाङ्ककथनं । शैवसन्तो-
पादियोगिनियमकथनं । स्तुतिकगोमुखपद्मवीरादिपञ्चदशमसनकथनं । प्राणा-
यामप्रकारः । प्राणायामाष्टव्यासधारणक्रमः । सूर्यभेदनायष्टविधप्राणायाम-
कथनं । योगस्यावस्थाचतुष्टयलक्षणानि । देहशुद्ध्यर्थं भौतीवस्तिप्रतिषेध-
कर्मकथनं । महासुप्तादिदशसुप्ताकथनं । इन्द्रियवृत्तिनिरोधकप्रत्याहारकथ-
नादि । ध्यानलक्षणादि । पञ्चप्रकारधारणालक्षणादि । समाधिप्रकारादि-
कथनञ्च ।

No. 865. बौधायनचातुर्मास्यसूत्रं ।

Substance, country paper, $9\frac{1}{2} \times 4$ inches. Folia, 15. Lines, 11—12 on
a page. Extent, 375 śloka. Character, Nāgara. Date, ? Place of de-
posit, Calcutta, Government of India. Appearance, slightly soiled. Prose.
Generally correct.

Baudhāyana-Chāturmāsya-sūtra. A portion of the Kalpa Sūtra of
Baudhāyana, treating of the quadrimensal fast, beginning from the full-
moon of Phālguna, or Chaitra. This fast became the *Wasso* of the
Buddhists, and was observed during the four months of the rainy season,
beginning with the full-moon in Āshāḍha. In modern Hinduism, a
similar fast is enjoined which commences on the eleventh of the waxing
moon in Āśāḍha, and terminates on the eleventh of the waxing moon in
Kārtika, the period being sacred to Viṣṇu, who is then supposed to be
asleep on a fig leaf floating on the great ocean. It is known by the
Vedic name of Chāturmāsya.

Beginning. वैश्वदेववर्षिर्मरिष्यमाणो भवति फाल्गुन्यां वा चैत्र्यां पौर्णमास्यां नचचयोग
इत्येकं चाङ्गरदग्धयेन चापूर्वमासपक्षस्य पुण्याहं प्रयुञ्जीतेति ।

End. तेन शक्यं तेन राध्यामिति पुरस्तादेषां पक्षे दक्षिणतोऽथ पश्चादथोत्तरतो-
ऽथोपरिष्ठितान् सन्निधत्ते क्षुनासीरीया हवोऽध्वनुवत्सीरीयाः सस्मिमाशास्त
इत्याशास्ते ।

Colophon. इति बौधायनचातुर्मास्यसूत्रं ।

विषयः । फाल्गुनस्य चैत्रस्य वा पौर्णमासीमारभ्य चतुर्षु मासेषु कर्त्तव्यकृतिपथविधेरनु-
क्रमेणोक्तम् ।

No. 866. भावविशोधिनी, कातीयश्रौतसूत्रतृतीयाध्यायस्य
कर्कभाष्यटीका ।

Substance, country paper, $9\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia, 42. Lines, 10—11 on a page. Extent, 1050 ślokas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Bhāva-viśodhīni. A gloss on the commentary of Karka Upādhyāya, on the Kalpa Sūtra of Kātyāyana. By Ātmārāma Bhaṭṭa, son of Jayakrishṇa Bhaṭṭa. The MS. is incomplete and comprises only the third chapter.

Beginning. होचाममिदं कर्म द्वितीयेऽनुविधायेदानीं तत्त्वमित्रमेनुविधातुं तृतीयसारभते
सूत्रकारः । हो० ह० । ननु होत्रपदनशब्दे न गवादिवत् क्वचिद्रूप इत्यत
आह । होतेति ।

End. श्रीमदाचार्यवर्गाणां वरेण्येन विनिर्मितं ।
सूत्रे कर्कणं यद्भाष्यमभाणि न्यायमंशुतम् ॥ १ ॥
तत्राद्वारामसङ्क्रान्ता टीका भावविशोधिनी ।
तृतीये विदुषा चण्डा सन्यक्ता पञ्चपातनाम् ॥ २ ॥
पुनर्दूष्यायवा भूष्या यथेकं न्यायवर्त्मनि ।
गच्छतो न्यायमार्गेण खलनं नैव दोषदं ॥ ३ ॥
दोष उद्भासतां वाच दोषो मे नास्ति तत्र तु ।
क्व वा नोद्भासते दोषो रागद्वेषविशारदैः ॥ ४ ॥

Colophon. इति श्रीमद्वज्रयल्लङ्कारजमङ्गलारामविरचितायां श्रौतकातीयसूत्रकर्कभाष्य-
टीकायां भावविशोधिनीयां तृतीयाध्यायः ।

विषयः । कातीयश्रौतसूत्रतृतीयाध्यायकर्कभाष्यार्थविवरणम् ।

No. 867. द्वैतनिर्णयसिद्धान्तसङ्ग्रहः, विधानमालामहितः ।

Substance, country paper, $9\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia, 123. Lines, 8 on a page. Extent, 2000 ślokas. Character, Nāgara. Date, Sm. 1867. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, soiled. Prose and verso. Generally correct.

Dvaitanirṇaya-siddhānta-saṅgraha. An epitome founded on the Dvaitanirṇaya, a treatise on various feasts and fasts, by the author's grand-

father. By Bhānu Bhaṭṭa, son of Nīlakaṇṭha Bhaṭṭa. The feasts and fasts noticed are : Navarātra, or nine nights' fast ; Chaturthī, fourth of the wane ; Panchamī, 5th of the waxing moon ; Janmāśṭamī, birthday of Kṛishṇa ; Ekādasī, fast on the eleventh of the moon ; S'rāvapa-s'ukla-chaturdāsī, tying of a thread on the arm on the 14th of the waxing moon in S'rāvapa ; Nṛsiṅha-chaturdāsī, a fast in honor of the man-lion incarnation ; Siva-rātri, fast of S'iva ; S'rāvapa-s'ukla-pūrnimā ; Holi ; Sāvitrī-vrata, a fast in celebration of the constancy of a celebrated female ; Saṅkrānti, or conjunctions of months ; duties during eclipses ; mourning ; impurity to relations caused by birth ; S'rāddhas ; Sapindikarapa ; sacred fires at s'rāddhas ; duty on the death of both parents on the same day ; con cremation ; Agnyādhāna ; Nityahoma ; adoption ; pilgrimage ; persons bound to offer the funeral cake ; flesh meat for Brahmans ; gifts ; expiations ; various kinds of weights and measures, &c. Annexed to the work is a short abstract entitled Vidhānamālā, &c.

Beginning. लक्ष्मीनारायणं नम्रा चीतया सद्दिनं रघु ।

गङ्गायुतं नीलकण्ठं गुरोः पादाम्बुजं तथा ॥ १ ॥

पितामहकृतद्वैतनिर्णयस्य सङ्ग्रहः ।

नीलकण्ठात्मजेनेह क्रियते भानुनाथना ॥ २ ॥

तत्रादौ नवरात्रिज्ञानः ।

विधान-प्रा० । अथ द्वादशाब्दानवलोकनविधिर्वक्ष्यते ।

दम्पती पित्रपुत्रौ च स्वसारौ भ्रातरौ तथा ।

पितृवमातुलादौ च दौहित्रौ भ्रात्रिणेवकः ॥

पुत्रिका पितरौ चैव भगिनी भ्रातरौ तथा ।

द्वादशाब्दे अतीते तु दूरदेशं गते यदि ।

एतेषामेकमेकापि नान्यान्यमवलोकयेत् ॥

End.

अधरे तु अग्निष्ठापमाननारमेवाचार्यकुण्डादन्यकुण्डेषु अग्निप्रणयनं कार्यं ततश्च प्रतिकुण्डं पूर्वोक्तारात्राणां भेदेनानुष्ठानमित्याहुः । अत्र सभ्यकुण्डात् प्रणयनं कार्यमिति केचित् । अन्ये तु नैर्ऋतकुण्डादित्याहुः ।

Colophon.

इति श्रीमन्मोक्षमङ्गलनीलकण्ठात्मजमहामनुष्ठाने द्वैतनिर्णयविज्ञानसङ्ग्रहे कोटिलक्षायुतहोमनिर्णयः समाप्तः ।

विधान-स० ।

पूर्वावलोकितानाम्बु विधिरप उदाहृतः ।

न चैवापूर्वदृष्टानामिति ग्राह्यमनोविधिः ॥

इति विधानमालायां स्वभुवनानां द्वादशान्नरितावलोकनविधिः समाप्तः ।

विषयः । १ प्रकरणे, नवरावनिर्णयः । २, नवरावपारणाप्रकारः । ३, चतुर्विधपद्मी-
व्रतकथनादि । ४, जन्माष्टमीनिर्णयः । ५, जन्माष्टमीपारणानिर्णयः । ६, एका-
दशीवैधनिर्णयः । ७, आवणशुक्लचतुर्दशीनिर्णयः । ८, वैशाखशुक्लपक्षीय-
वृत्तिचतुर्दशीनिर्णयः । ९, शिवरात्रिनिर्णयः । १०, माघीव्रतविर्णयः ।
११, आवणशुक्लपौर्णमासीकर्तव्योपाकर्मसिद्धान्तकथनं । १२, फागुनशुक्लपौर्ण-
मासीकर्तव्यहोत्रिकोत्सवनिर्णयः । १३, मङ्गलानिर्णयः । १४, ग्रहणोपवास-
निर्णयः । १५, १६, १७, वृताशौचविशेषनिर्णयः । १८, दत्तकपुत्रसंरक्षणशौच-
निर्णयः । १९, देशान्तरवृताशौचनिर्णयः । २०, अशौचसङ्करनिर्णयः । २१,
जननाशौचनिर्णयः । २२, संसर्गाशौचनिर्णयः । २३, आद्याधिकारिणः । २४,
मासिकादिषाडनिर्णयः । २५, सपिण्डीकरणकालः । २६, सपिण्डीकरणकर्म-
निर्णयः । २७, सपिण्डीशौचनिर्णयादि । २८, वितामहपिण्डाग्रननिर्णयः । २९,
अग्नौ करणोऽग्ननिर्णयः । ३०, मातापित्रोः जयाहसत्रिपाते निर्णयः । ३१,
सहस्रतायाहनिर्णयः । ३२, मातामहयाजं भाद्रशुक्लपौर्णमास्यां कार्यं न वेत्यस्य
निर्णयः । ३३, नान्दीयाहनिर्णयः । ३४, अग्न्याधाननिर्णयादि । ३५, आधा-
नेऽधिकारिनिर्णयः । ३६, नित्यहोमविधादि । ३७, दत्तकपुत्रग्रहणविधिः ।
३८, तीर्थयात्रानिर्णयः । ३९, सापिण्यनिर्णयादि । ४०, ब्राह्मणस्य संस-
मरण विचारः । ४१, दत्ताप्रदाननिर्णयादि । ४२, कर्तुः पत्न्यां रजसञ्चारायां
ज्येष्ठश्राद्धनिर्णयः । ४३, स्त्रियान्यमहापातके प्रायश्चित्तं । ४४, यवपलमाषादि-
मानद्रव्यनिर्णयः । ४५, कोटिहोमादिनिर्णयश्च ।

No. 868. मुक्तावलीप्रकाशः ।

Substance, country paper, 10½ X 4½ inches. Folia, 197. Lines, 11 on a page. Extent, 5900 slokas. Character, Nigara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Muktāvalī-prakāś'a, otherwise called *Siddhānta-muktāvalī-prakāś'a*, *Nyāyanmuktāvalī-prakāś'a*, *Muktāvalī-dīpikā*, *Muktāvalī-kiraṇa*, or *Dinakarī*. An exegesis on the *Muktāvalī*, an elementary treatise on the *Nyāya*. By Bālakrishṇa and his son Mahādeva Dinakara. Hall's Contributions, p. 74.

Beginning. लक्ष्मीपादयुग्मं प्रणम्य पितरं श्रीबालकृष्णमभिधे

भारद्वाजकुलान्मुधै विधुमिव श्रीगौरवास्याम्नुजात् ।

ज्ञात्वाशेषमतं मितेन वचसा॥सिद्धान्तमुक्तावली-

गूढार्थांस्तनुते यथामति महादेवः परेषां कृते ॥

भाषापरिच्छेदव्याख्यानं चिकीर्षुः श्रीविद्यनाथपद्माननो निर्विघ्नपरिमिश्रये
कृतस्त्येवरनिर्देशरूपमङ्गलस्य शिष्या अथेवं कुर्युरिति शिष्यशिष्यायै निबन्धं
कुर्वन्नीचरं प्रायंसते । सूदानशीलतेवि ।

End.

भानुं प्रणम्य परिभाष्य च भास्वशरं मुक्तावलीकिरण एव पट्टप्रदिष्टः ।

सदुक्तिभिर्दिनकरेण करेण सोऽयं नीतः प्रकाशपदवीं सुधियां मुदेःसु ॥ १ ॥

मुक्तावलीप्रकाशो यः स्वाज्ञानतिमिरापहः ।

तेन समोपमायातु नीलकण्ठः सतां प्रियः ॥

Colophon.

इति श्रीमद्दिनकरमहविरचिता न्यायसिद्धान्तमुक्तावलीदीपिका समाप्ता ॥

विषयः ।

द्रव्यगुणादिसप्तपदार्थप्रतिपादकस्य भाषापरिच्छेदनाम्नो न्यायग्रन्थस्य विद्यनाथ-
पद्माननकृतनायाष्टीकाया मुक्तावलीनाम्ना गूढार्थानां विवरणम् ।

No. 869. ध्रुवचरितं ।

Substance, country paper, 9 $\frac{1}{2}$ × 4 $\frac{1}{2}$ inches. Folia, 5. Lines, 17 on a page. Extent, 180 slokas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Dhruvacharita. A poetical life of Dhruva, son of king Uttānapāda, who was deprived of his inheritance by a step-mother. By Jayakrishna.

Beginning. भक्तैः प्रियः प्रवरपद्ममुनेऽपि पित्रे तस्मै नमो भगवते भवभीतिहन्ते ।

येनामरेन्द्रपदतोऽपि पदेतिरम्ये सुस्थापितः स्वपदपद्मरतिर्धृतोऽसौ ॥ १ ॥

सायम्भुवाभिषमनोस्तनयः किलासीदुत्तानपाद इति तस्य सुतः सुनीत्यां ।

राजा यदासनगतः सुतमुत्तमनमङ्गे निधाय मुदमाप तदान्तिकस्य ।

बालं भुवं शिशुतयासनमाश्रयन् नादातुमैच्छदवशः क्षणमीक्षितुं वा ॥ २ ॥

वचान्तरे सुवचिराह सुतं सपत्न्या रे मूढधिष्ण्यामिदमुत्तममुत्तमस्य ।

तद्गच्छ साधु तपसा तमनाथवन्धुमाराधयामुहि नमोदरमिष्टमिष्टौ ॥ ३ ॥

End.

श्रीकृष्णपादपरिचारकबालकृष्णबालेन या विरचिता अष्टकृष्णनाम्ना ।

सेयं ध्रुवानुचरितेन विचित्रपदा भूयाकुदे विरचना सुधियामज्जलं ॥ ८६ ॥

Colophon. श्रीमद्भगवत्परिचारकसत्कुलप्रसूतमयकृष्णविरचिता श्रीमद्भगवत्प्रसादसमासा-
दितभुवपदभुवचरितरचना सदा सतां मुदे मूयात् ।
विषयः । उत्तानपादाभिषेक राज्ञः पुत्रस्य भुवस्य तपस्यार्थादिपरिवर्णनं ।

No. 870. प्रह्लादचरित्रावृतप्रकरणं, श्रीकृष्णस्तोत्रमहितं ।

Substance, country paper, $10\frac{3}{4} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia, 5. Lines, 16 on a page. Extent, 180 s/okas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Prahlādacharita. A poetical life of Prahlāda, son of Hiranyakāśipu, who, in early youth, devoted himself to the adoration of Vishnu against the wishes of his father, on account of which he was subjected to very rigorous treatment, and several times exposed to death; but through the grace of Vishnu, he always escaped unhurt. By Jayakrishna. At the end of the work there is a short hymn to Kṛishna.

Beginning. आविर्भव यः सत्त्वादाविष्कर्तुं स्वैर्भव ।

स जयत्यजितोऽजस्रं प्रह्लादवरदो हरिः ॥ १ ॥

लक्ष्मीवृद्धिपदादात्मभवमत्य सुखप्रदम् ।

चेतोमिलिन्दमन्दत्वं किं रे धमसि मन्दिरे ॥ २ ॥

रन्दादिकान् किल पुराखिललोकपाला-

त्रिर्जित्य यः खलु चकार मताधिकारान् ।

दैत्याधिपोऽतिवलवान् भुवनत्रयेऽपि

नाम्ना हिरण्यकशिपुः स बभूव मूयः ॥ ३ ॥

तस्माद्वज्रोऽजपदमक्रधियां समाजे

प्रह्लाद इत्यभिषया प्रथितोऽभवच्च ।

बालोऽप्यबालमतिरादरतः सदा यः

श्रीमद्भुतेरितरविसृतिशील आसीत् ॥ ४ ॥

(श्रीकृ० प्रा०) नसक्तुर्भ्यं रमाकान् प्रपन्नार्तिहर प्रभो ।

कपालो पात्रि बालं नामपराधकुलाकुलं ॥ १ ॥

End. श्रीमद्रमेशपरिचारकबालकृष्णबालेन यद्विरचितं जयकृष्णनाम्ना ।

तच्छ्रीवृद्धिपदवैभवचापचितं प्रह्लादचरितमात्मवतां मुदेः ॥ १० ॥

श्रीमत्परिचारकसत्कुलप्रसूतजयकृष्णरचितं श्रीमद्भक्तिप्रसादसम्पदं ।

श्रीमत्प्रज्ञादशरितं श्रीमद्भगवत्परायणानां सतां सदा मुदेऽस्तु ॥ १८ ॥

Colophon. इति श्रीमत्प्रज्ञादशरिचामृतप्रकरणं सम्पूर्णम् ।

(श्रीहृ-परि०) परिचारकवंशजकन्या जयकृष्णेन कृतो हरिस्तवः ।

हरिपादविहारिचेतसां सुजनानां भवतु प्रमोदलतः ॥ १९ ॥

इति श्रीजयकृष्णेन विरचितं श्रीकृष्णस्रोतं सम्पूर्णम् ।

विषयः । हरिणक्षिपुदेत्युपचक्ष्य प्रज्ञादनामशरिवर्णनं ।

No. 871. योगशताभिधानं, वा धन्वन्तरिगुणयोगशतं ।

Substance, country paper, 11½ × 7 inches. Folia, 12. Lines, 7-15 on a page. Extent, 600 ślokas. Character, Nāgara. Date, Sm. 1897. Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, slightly soiled. Verse. In-correct.

Yoga-s'atābhidhāna alias *Dhanvantari-guṇāgūṇa-yogas'ata*. A work on the practice of medicine, treating of various kinds of fevers, dysentery, derangements of wind and blood, worms in the intestines, gonorrhœa, diseases of women, pregnancy, diseases of the mammæ, diarrhœa, asthma, itch, diseases of the eyes and the ears, boils, diseases of children, &c.—Anonymous.

Beginning. प्रणम्य धन्वन्तरिमादिदेवं वरं सुनीनामपि शालिचेतसम् ।

परोपकाराय सतां हितायै करिष्यते योगशताभिधानम् ॥ १ ॥

लक्षस्य तन्त्रस्य गृहीतधाम्ना चिकित्सता विप्रदत्तस्य दूरं ।

विदम्बनैद्यप्रतिपूजितस्य करिष्यते योगशताभिधानं ॥ २ ॥

परीक्ष्य हत्वानवलक्षणानि चिकित्सितज्ञेन चिकित्सितेन ।

निरासदेहस्य हि भेषजाणि भवन्ति युक्तान्दहतोपमानि ॥ ३ ॥

शरीरनेत्रग्रहोपणानि विषाकभूतानि च बालतन्त्रं ।

रसायनं पञ्चविधञ्च कर्म चाष्टाङ्गमायुः कथयन्ति वैद्याः ॥ ४ ॥

End. रसाद्यष्टांगमेदोस्थिमज्जाशुक्राणि धातवः ।

सप्तकृष्णामलाभूवा(?) सङ्गृह्येदादयोऽपि च ॥

Colophon. इति धन्वन्तरिगुणयोगशतं समाप्तम् ॥

विषयः । वातपैणिककफज्वरादीनां लक्षणं चिकित्सा च । अतीशारादिचिकित्सा । वात-
रक्तश्लेष्मिन्नादि लक्षणचिकित्साकथनं । स्त्रोरोगनिदानचिकित्सादिकथनं ।
पूर्णगर्भलक्षणानि । स्तनरोगवातव्याधिचिकित्साकथनं । उदरामयश्चाम-
कायादिचिकित्सा । कण्ठतिनेचमुखकण्ठरोगादिचिकित्सा । ग्रन्थचिकित्सा, बाल-
चिकित्सा च ।

No. 872. मुकुन्दविजयः ।

Substance, country paper, $14\frac{1}{2} \times 5\frac{1}{2}$ inches. Folia, 53. Lines, 9—10 on a page. Extent, 1150 slokas. Character, Nāgara. Date, Sm. 1909. Sk. 1774. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, soiled. Verse. Incorrect.

Mukunda-vijaya. An astrological treatise, containing rules for divining success in warfare, for calculating auspicious and inauspicious days for war; starting for employing charms for destroying enemies, &c.—By Śrī Parama, son of Yadumani, and grandson of Prayāga. The work was compiled in the Samvat year 1591, for Rājā Mukunda Sena, son of Rudra Sena, grandson of Chandra Sena, and great-grandson of Rūpanārāyaṇa.—The name of the Rājā's country is not given.

Beginning. अविद्यातिमिरच्छेदी विद्याकरसदृशकं ।

जगदानन्दकन्दं वै मुकुन्दमिहिरद्रुमः ॥ १ ॥

कमलकुमुदवन्धू लोचने वारवज्रा हस्तिजलधिपेः प्रोज्झिताङ्गः सलज्जम्(?) ।

हृतवसनसुपोतोत्तुङ्गवज्जोत्तरीयं चूषितं हव दिग्भानन्ददृष्टं मुकुन्दः ॥ २ ॥

विध्वंसारिकुलान्धकारनिचयः श्रीरूपनारायणो

दोर्दण्डप्रथितप्रतापविभवो भूमण्डलाखण्डलः ।

भैर्यादार्यगभीरतामुल्लसः श्रीलाम्बुराजान्धुधे-

यन्त्रादप्यधिकः कलानिधितया श्रीचन्द्रमेनेऽभवत् ॥ ३ ॥

अर्थिभ्यः प्रतिवासरं वितरणादभोनिधेर्यद् यश-

शब्दव्याहतभास्कराखिलकरात् पूर्णेदयः सर्वदा ।

दुर्गाधीशविमर्दनादिव महाराजाधिराजो गिरेः

कृदो रुद्रपराक्रमो रक्षुषि श्रीरुद्रमेनसतः ॥ ४ ॥

नदीयतनयो नयैः शृङ्गिवाभवत् पार्थिवः

प्रभास्युदयपर्वतावधि धरान्तया भूधरान् ।

सुरद्रुमनिबन्धनं दह + + + + + शेषक-

न्मनोरथफलप्रभृदमुकुन्दमेनोऽभवत् (?) ॥ ५ ॥

साक्षान्मुकुन्दो धरलीमवाय लोकानशेषान्मुदितान् करोति ।

वाग्देवतायाः कमलालयायाः सीमान् विवादाय वपुर्यदीयम् ॥

इति वंशवर्णनम् ।

तस्याज्ञयाशेषविशेषबोधः कृतश्चतुर्थोदितमङ्गरस्य ।

सतामुदे श्रीपरमेश्वरस्य विनिश्चयार्थं क्रियतेऽत्र यतः ॥

ब्रह्मविष्णुशिवयामलागमानाकलय्य गिरिजानुशामनं ।

रच्यते सरविदां सुखावहः श्रीमुकुन्दविजयो जयोदयः ॥

चातुरङ्गकतरोऽलु घातकं मूलकं सरविधिस्तु पञ्चकम् ।

+ + + गमनमुक्तभूमयः सफलानि जगद्गुः पुरातनाः (?) ॥ १८ ॥

श्रीमन्मुकुन्दविजये विजयैकधास्त्रि मङ्गलमसीति नृपतेः परमोदितेऽस्मिन् ।

घातोपघातरचनाश्चितमन्त्रयन्त्राध्यायः समाप्तिमगमत् किल मङ्गलाष्टः ॥ १ ॥

धार्था गले वस्त्रमि चावधार्था स्त्रोक्तिमुक्तामणिचक्रमाला ।

आचार्यसंस्कारकट्टिचारमभाचमन्कारकरी प्रकाशा ॥ २ ॥

आभीत प्रयाग इव पुण्यतनुः प्रयागः सङ्गृह्यतेर्विदित एव स पारदद्या ।

विशेषकारकबनानिलयोपयोगः साक्षादधोचज इव प्रयितः शृङ्गियाम् ॥ ३ ॥

तस्याज्ञाजो यदुमस्त्रिदुमस्त्रिपोभिः स्थातो यशोभिरधिका विबुधापणी सः ।

कातन्त्रकाव्यगणितागमसंहितानां व्याख्याल्लदेक इह तर्कविशुद्धबुद्धिः ॥ ४ ॥

तत्पुत्रः परमः पवित्रहृदयः पात्रे घरिबीतले

काबालस्तुतिकोपभूषणमणिसर्केश्वनल्पद्रुमः ।

ज्योतिःशास्त्रचिकित्सितार्जितयशोरापुराणावितिनी प्रोक्तम-(?)

यज्ञागारविभूषिते सुनिबन्धनं विद्वद्भिन्नोदोदये ॥

अष्टौ चन्द्रनवाग्रगण्डगणिते १५८१ श्रीवैक्रमे भूभृतां

भूत्यै श्रीपरमो मुकुन्दविजयं मान्यो न्यवधादमुम् ॥ ५ ॥

Colophon. इति श्रीशाकद्वीपकुलावतंसपरमप्रियस्त्रेण मुकुन्दविजयः कृतः ।

विषयः ।

अस्मिन् ग्रन्थे नृपतेर्जयपराजयोपायः कथितः । तत्र १ अध्याये, अ १७ १ श्लो

इति पञ्चसरादिचक्रद्वारा शुभाशुभफलकथनं । १, सर्वतोभद्रचक्रादि-

शुभाशुभफलकथनं । २, युद्धयात्राशुभाशुभविचारार्थं राक्षकालानलादि-

चक्रकथनं । ४, चतुरङ्गमैत्रेयचक्रादिशुभाशुमनिरूपणं । ५, हस्त्ययपत्रादि-
बलाबलविचारकथनादि । ६, मन्त्रयन्त्रद्वारा वैरिभारणप्रकारकथनादि ।

No. 873. सर्वानुक्रमणी व्याख्या ।

Substance, country paper, 12 × 4½ inches. Folia, 2. Lines, 17 on a page. Extent, 64 s'lokas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, new. Prose and verse. Generally correct.

Sarvānukramaṇī-vyākhyā. A brief abstract of Kātyāyana's Sarvānukramaṇī, or General Index to the Vedas. Anonymous.

Beginning. सर्वानुक्रमणी सैषा कात्यायनमुनेः कृतिः ।

यत्तं व्याख्यायते भक्त्या जन्मसाफल्यहेतवे ॥ १ ॥

अथ ऋग्वेद इत्यादि तृतीयादिचिह्नवन्तकं ।

इदं शास्त्रमधीयानः प्रणवाद्यात्मनामियात् ॥ २ ॥

एकपञ्चाशद्वेदे गायत्र्यः शाकल्यके ।

सहस्रद्वितयं चैव चत्वार्यैकशतानि तु ॥ ३ ॥

End.

रात्री । रात्रिः । कुशिकमौभरः ॥ १६ ॥ सूर्या च सावित्री । सत्येन सप्त-
चत्वारिंशसावित्री सूर्यात्मदेवतं ॥ २७ ॥ इति ब्रह्मवादिन्यः ॥

Colophon. इति कात्यायनकृते सर्वानुक्रमणी समाप्ता । अग्निमीले वात आवातु षड्-
वर्गाग्निं नरोऽपि दृष्टत्पञ्चवर्गाः प्रकृतान्ययंसयस्याद्यन्तं दे विरूपे निहोता-
द्यन्तं पशुरिति भुक्ता पठेत् । इत्याद्यल्लायनस्यानुवाकः । प्राग्भोजनं समाप्तम् ।
अथचतु पञ्चलक्षाः स्युः सैकोनशतपञ्चकं । ५००५८८ । आद्यन्ते पादार्द्धहतमि-
त्यादिभगमङ्गुया ॥

विषयः । ऋग्वेदीयानाष्टकां गायत्र्यादिइन्द्रमासानुक्रमणिकां ।

No. 874. आरण्यपञ्चकं ।

Substance, country paper, 10½ × 4½ inches. Folia, 50. Lines, 9—10 on a page. Extent, 1000 s'lokas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Aranya-pañchaka, alias *Aitareya Aranyaka*. The *Aranyaka* of the Rig Veda. This includes the *Mahánámni* which is generally reckoned as a part of the *Aranyaka Sañhitá*, a section of the Sama Veda. As its name implies, it comprises five *Arányakas* or parts, each of which is divided into two or more chapters.

Beginning of the 1st *Arányaka*. भूमिमुपस्पृशेदग्रः इडा नमः इडा नमः इत्यादिकः, ग्रान्तिः शुग्रान्तिर्भवेत्यन्तः समुद्रश्चक्रुः ग्रान्तिपाठः। ततः प्रथमारण्यकारम्भः। ओ३म् । अथ महाव्रतमिन्द्रो वै हवन् हवा महानभवद्यन्महाव्रतमभवद्यन्महाव्रतस्य महाव्रतत्वं—

End of the 1st *Arányaka*. समानोदर्कं समानोदर्कं वाऽ एतद्वरेतस्याङ्गो रूपमङ्गो रूपम् ॥ २ ॥ ११ ॥ इति पञ्चमोऽध्यायः । ओ३म् । इति प्रथमारण्यकं समाप्तम् ॥ It contains 5 chapters.

Beginning of the 2nd ditto. ओ३म् । एष पन्थाः एतत्कर्मैतद्यु ब्रह्मैतत्सत्यं—

End of ditto. स्वर्गे लोके सर्वान् कामानाह्वान्तः समभवत् समभवत् ॥ २५ ॥

ओ३म् ॥ इत्येकादशोऽध्यायः ॥

ॐ वाङ्मे मनसि प्रतिष्ठिता मनो मे वाचि प्रतिष्ठितमाविर्वावीर्मे एधि । वेदस्य म आणीष्व । युमं मे सा प्रहसीरनेनाधीतेन । अहोरात्राग्न्यन्धधाम्युतं वदिष्यामि सत्यं वदिष्यामि तन्मामवतु तदङ्गारमवत्ववतु मामवतु वङ्गारमवतु वङ्गारम् ॥ २६ ॥ ओम् । इति द्वादशोऽध्यायः । इति द्वितीयारण्यकं (समाप्तम्) । It contains 7 chapters.

Beginning of the 3rd ditto. ओ३म् । अथातः संहिता वा उपनिषत्पृथिवी पूर्वरूपं यौक्तरूपं—

End of ditto. स एवाप्ययन्ता एताः संहिता ज्ञानलोवासिने प्रब्रूयाद्वाग्म्यस्वरवासिने नाप्रकृताचार्याः आचार्याः ॥ ६ ॥ १२ ॥ इति चतुर्दशोऽध्यायः । ओ३म् ॥ इति तृतीयारण्यकं समाप्तम् ॥ It contains 2 chapters.

Beginning of the 4th ditto. ओ३म् । विदाम सधवन्विदा गातुमनु ब्रंभिषो दिशः । शिवा शचीनां पते—

End of ditto. एवा हि शक्रो वशी हि शक्रो वशीऽ ऋनु । आथेमन्याय मन्यवे उपो मन्याय मन्यवे । उप हि विशधा । विदा सधवन्विदो३म् ॥ १ ॥ इति पञ्चदशोऽध्यायः । ओ३म् । इति चतुर्थारण्यकं समाप्तम् । It contains 6 chapters.

Beginning of the 5th ditto. ओम् । महाव्रतस्य पञ्चविंशतिमाभिधेन्यः एकविंशतौ प्रागुपोत्तमायाः—

End of ditto. नास्मिन् कथां वदेत् । नास्म्य रात्रौ च न च कीर्तयिष्येति वा
 एतस्य मन्त्रो भूतस्य नाम भवति । याः स्यैतदेव नाम वेदं ब्रह्म भवति ब्रह्म
 भवति ॥ १ ॥ १४ ॥ It is divided into 3 chapters.

Colophon. ॐ । इत्यष्टादशोऽध्यायः । इति पञ्चभारण्यकं समाप्तम् ॥

विषयः । १ आरम्भके ५ अध्यायाः । २। ६, — १९, (७) अध्यायाः । २। १९, — १४ अध्यायाः ।
 ४। १५, — (१) अध्यायः । ५। १९, — १८, (२) अध्यायाः । सर्वे एते अध्याया
 मिलित्वा षष्टादश भवन्ति । अथ अष्टमेऽध्यायसंक्षेपमस्ति ।

No. 875. सप्तपदार्थी ।

Substance, country paper, 9½ × 3½ inches. Folia, 10. Lines, 10 on a
 page. Extent, 180 ślokas. Character, Nāgara. Date, Sm. 1485. Place of
 deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, old and decayed. Prose.
 Generally correct.

Saptapadārthī. A brief summary of the seven categories of the
 Vaiśeṣika philosophy. The categories are matter, quality, motion,
 generality, specialty, aggregation, and negation. By Śivāditya. There
 are two commentaries extant on this work, one entitled *Mitabhāṣinī* by
 Mādhava Sarasvatī, and the other, *Saptapadārtha Vyākhyā*, by Hari.
 The MS. is 446 years old. Hall's Contributions, p. 74.

Beginning. प्रारम्भेन शास्त्रसमुत्पन्नं सर्वार्थसम्पत्तिनिदानमुक्तं ।

सत्त्वैश्वर्यादाम्बुजरेणुजुष्टप्रसादपुष्पेन शिवांशुमालिना ।

हेतवे जगतामेव संसाराण्यसेतवे ।

प्रभवे सर्वविद्यानां शम्भवे सुरवे नमः ॥

प्रमितिर्विषयाः पदार्थाः । ते च द्रव्यगुणकर्मसामान्यविशेषसमवायाभावाख्याः
 सप्तैव ।

End. सप्तदीपा घरा यावश्चावत् सप्तधरा घरा ।

तावत् सप्तपदार्थीयमक्षु बलुप्रकाशिनो ॥

Colophon. इति शिवादिन्यविरचिता सप्तपदार्थी लिखि + +

विषयः । द्रव्यगुणकर्मसमवायाभावादि सप्तपदार्थनिरूपणं ।

No. 876. पवमानहोमविधिः ।

Substance, country paper, $12 \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia, 7. Lines, 9—10 on a page. Extent, 105 ślokaḥ. Character, Nāgara. Date, S'k. 1718. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, new. Prose. Generally correct.

Pavamāna-homa-vidhi. Directions for performing the Pavamāna-homa for the expiation of sins. Anonymous.

Beginning. अथ पवमानहोमविधिः । दृष्टदिधानभाष्ये । पवमानमन्त्राणां जपादिना सर्वतपोभ्यः वैष्णवं श्रूयते ।

End. एवमशीत्यधिकद्विमतोत्तर एकोनविंशत्यष्टसाखाऽतयः सम्पद्यन्ते ।

Colophon. इति पवमानहोमविधिः ।

विषयः । महापातकोपपातकादिनिरासार्थं कृतस्य पवमानमन्त्रजपस्याङ्गीभूतहोमविधिकथनं ।

No. 877. छन्दोमञ्जरी ।

Substance, country paper, $12 \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folium, 1. Lines, 34. Extent, 50 ślokaḥ. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, new. Prose. Generally correct.

Chhandomanjarī. A treatise on] Vedic metres. This is entirely different from the elementary treatise on versification of this name by Gangādāsa, son of the physician Gopāladāsa, which has been repeatedly printed in Calcutta.

Beginning. अथ छन्दोमञ्जरीप्रारम्भः । अथ अतिजगत्यादिसप्तवर्गे षोडशविंशतिः अनुक्तस्य अन्तरोक्ता उच्यन्ते ।

End. यवमध्या ८।८।१९। ८।८। स यच्चियस्य चर्कतिः ॥ ९ ॥

Colophon. इति छन्दोमञ्जरी समाप्ता ।

विषयः । मायव्यादिवैदिकछन्दसामुदाहरणीभूतानां षड्विंशतिः प्रतीककथनं, तेषां नामो-क्तेष्वपूर्वकपादाचरन्त्यवस्थाकथनञ्च ।

No. 878. योगेशीसहस्रनामस्तोत्रं ।

Substance, country paper, 12 × 4½ inches. Folia, 6. Lines, 12 on a page. Extent, 200 s'lokas. Character, Nigara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, new. Verse. Generally correct.

Yoges'i-sahasranāma-stotra. A metrical list of the thousand names of Yogesī, a form of Durgā. This is a fragment of the Rudra-yāmala Tantra.

Beginning. या तुरीया परा देवी दोषत्रयविवर्जिता ।

सदानन्दतनूः शान्ता मेवादमहमेव सा ॥ १ ॥

यस्याः संस्मरणादेव क्षीयन्ते भवभीतयः ।

तां नमामि जगद्धात्रीं योगिनीं परयोगिनीम् ॥ २ ॥

End. सत्यं सत्यं पुनः सत्यमुद्धृत्य भुजमुष्णते ।

नानया सहशी विद्या न देवी योगिनीपरा ॥ ३२ ॥

Colophon. इति श्रीवदयामलतन्त्रे विष्णुरसंवादे योगेशीसहस्रनामस्तोत्रं सम्पूर्णम् ॥

देवीं भक्तजनप्रियां सुवदनां खड्ग पावं तथा

स्वर्णालङ्कृतलाङ्गलं सुमश्लं हर्षैर्धानां प्रियं ।

विद्युत्कोटिरवीन्दुकान्तिममलां दन्तासुरोन्मूलिनीं

ब्रह्मेन्द्रायभिवन्दिताञ्च वरदां योगेश्वरीं तां भजे ॥

विषयः । योगेशीदेवीसहस्रनामकथनं, तत्पाठफलकीर्तनञ्च ।

No. 879. शौनकोक्तवासुशान्तिप्रयोगः ।

Substance, country paper, 12 × 4½ inches. Folia, 3. Lines, 12 on a page. Extent, 125 s'lokas. Character, Nāgara. Date, S'k. 1718. Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, new. Prose. Generally correct.

S'aunakokta-rāstus'ānti-prayoga. Directions for performing certain rites and ceremonies for the pacification of the nine planets, on the occasion of taking possession of a new dwelling. The directions follow the rules of S'aunaka. Anonymous.

- Beginning. अथ श्रौतकोक्तवास्तुशान्तिप्रयोगो लिख्यते । उक्तक्रमेण गृहं निर्माय श्रौतिः-
 गान्धोक्तं शुभे मुहूर्ते प्रवेशममयात् प्राक् उपजीको यजमानः कृतनित्यक्रियं
 इत्यादि ।
- End. ब्राह्मणेः सह पुण्याहं वाचयित्वा श्रौतिषिकं मनोष्य ।
- Colophon. इति श्रौतकोक्तवास्तुशान्तिः समाप्ता । (अधमापिकाक्रियाप्रयोगात् अस्य समाप्तौ
 सन्देहः)
- विषयः । गृहशान्तिप्रयोगकथनं ।

No. 880. यज्ञोपवीतनामप्रायश्चित्तप्रयोगः ।

Substance, country paper, 12 × 4½ inches. Folia, 2. Lines, 15 on a page. Extent, 50 ślokaś. Character, Nāgarā. Date, S'k. 1747. Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, new. Prose. Generally correct.

Yajnopavita-nāś'a-prāyaś'chitta-prayoga. Rites to be performed for the expiation of the evil resulting from the accidental destruction, breaking, or soiling by contact with impurities, of the Brahmanical thread. Anonymous.

- Beginning. अथ यज्ञोपवीतनामप्रायश्चित्तं । रत्नमालायां । यज्ञोपवीते चूडिते दग्धे नष्टे
 कटेरघस्तादृते । अथ्यज्ञोदधिस्नानपिष्टमाहचयाज्ञानं विना चालनार्थमपि
 कण्टादुत्तरिते मूत्रपुरीषोत्सर्गकाले कर्णे यज्ञोपवीताधारणे रक्तश्लेष्मसुरामांस-
 विष्णूनादिभिर्बध्नते तस्य त्यागं कृत्वा प्रायश्चित्तमकृत्वा नूतनयज्ञोपवीतं
 धारयेत् ।
- End. खिष्टकृदादिहोमशेषं समाप्य यज्ञोपवीतं समन्त्रकं धारयेत् ।
- Colophon. इति यज्ञोपवीतनामप्रायश्चित्तप्रयोगः ॥
 उपवीतं यज्ञनष्टं गायत्र्याष्टशतं जुनेत् ।
 प्राजापत्यं चरेद्दु यदा यदा मोदानमिष्यते ॥ इत्येकप्रकारः ।
- विषयः । यज्ञोपवीते नष्टे चूडिते अमेधोपहते तत्र प्रायश्चित्तविधानं ।

No. 881. गायत्रीहृदयं ।

Substance, country paper, 12 × 4½ inches. Folia, 2. Lines, 17 on a page. Extent, 200 ślokaś. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, new. Prose. Generally correct.

Gāyatrī-hṛidaya. Origin, derivation, and meaning of the Gāyatrī, related by Brahmā in reply to a query of Yājñavalkya. This is a Purāṇic account, different from No. 442.

Beginning. अथ गायत्रीहृदयं । नमस्कृत्य भगवान् याज्ञवल्क्यः स्वयम्भुवं परिप्रच्छति ।
तत्रो ब्रूहि भगवन् गायत्रीत्युत्तिं तुरीये त्रेतुमिच्छामि ब्रह्मज्ञानोत्तिं प्रकृतिं
परिप्रच्छामि ।

End. (खण्डितत्वाच्चेपवाक्वादिकं न प्राप्तं) ।

विषयः । गायत्रीत्युत्ति—गायत्रीशादिकथनं ।

No. 882. गायत्र्यष्टोत्तरशतदिव्यनामामृतसोत्रं ।

Substance, country paper, 12 × 4½ inches. Folium, 1. Lines 19. Extent, 42 ślokaś. Character, Nāgara. Date, S'k. 1747. Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, new. Prose and Verse. Generally correct.

Gāytrya-aṣṭottara-s'ata-divya-nāmāmṛita-stotra. A hymn in praise of the 108 names of the Gāyatrī. This is apparently an extract from a Tantra, and, according to it, Viśvāmitra recites the hymn for the edification of Rāma.

Beginning. अस्य श्रीगायत्र्यष्टोत्तरशतदिव्यनामामृतमहामन्त्रस्य ब्रह्मविष्णुमहेश्वरा ऋषयः
ऋग्यजुःसामाथर्वणि चन्दामि गायत्रीसावित्रीसरस्वत्यादयो देवता ह्यसौ वो-
जानि स्वराः ब्रह्मणः, अथब्रह्मणः कीलकं मम गायत्रीप्रसादसिद्ध्यर्थे जपे
विनियोगः ।

End. रोगिणां रोगशमनं सर्वार्थप्रवर्द्धनं ।

किमत्र ब्रह्मनाम्नेन सोत्रं सर्वस्य दर्शनं ॥ २१ ॥

Colophon. इति श्रीविश्वामित्रराघवभवादे गायत्र्यष्टोत्तरशतदिव्यनामामृतसोत्रं सम्पूर्णम् ॥

विषयः । गायत्र्या षष्टोत्तरशतनामकथनं ।

No. 883. अस्थिशुद्धिप्रयोगः ।

Substance, country paper, 12 × 4½ inches. Folium, 1. Lines, 18. Extent, 22 s'lokas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, new. Prose. Generally correct.

Asthis'uddhi-prayoga. Directions for performing 'a rite for the purification of the bones of a deceased parent, in order that thereby the spirit of the parent may be translated to a higher and happier region. Anonymous.

Beginning. अथास्थिशुद्धिः । पुण्यतिथौ मनः पितुर्मातुश्च मोक्षपदसर्गवासमनुभूय विष्णोः
पदमायुष्यपदवीप्रान्तर्यमस्थिशुद्धिविधानं करिष्ये ।

End. उदीरन्तेति मन्त्रेण तिलान्तेनादृत्यं होमं कुर्यात् । ततो स्नानं कृत्वा दक्षिणं
दद्यात् ।

Colophon. इत्यस्थिशुद्धिप्रयोगः ।

विषयः । मातुः पितुश्चास्थि आदाय पवित्रस्थाने तद्विधेयस्य प्रयोगः ।

No. 884. गायत्रीपञ्जरं, गायत्रीवर्णजस्रोत्रमङ्गितं ।

Substance, country paper, 12 × 4½ inches. Folium, 6. Lines, 13 on a page. Extent, 220 s'lokas. Character, Nāgara. Date, S'k. 1746. Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, new. Prose and verse. Generally correct.

Gāyatrī-panjara. Origin and derivation of the Gāyatri and the merits of repeating it. An extract from the Vas'ishṭha Saṁhitā. Annexed is a hymn in praise of the Gāyatri. Anonymous.

Beginning. अथ गायत्रीपञ्जरप्रारम्भः । भगवन्तं देवदेवं ब्रह्माणं परमेश्वरं ।

विधातारं विश्वरूपं पद्मयोगिं प्रजापतिं ॥ इत्यादि ।

(गायत्रीलो० प्रा०) । अथ गायत्रीवर्णजप्रारम्भः । ॐकारस्य त्रयं रूपं त्रैतं पीतञ्च लोहितम् ।

End. किमत्र बह्वेकं न ३२ नारद तत्ततः ।

यं यं चिन्तयते कामं तं तं प्राप्नोति निश्चितं ॥ ११४ ॥

Colophon. इति श्रीमद्विष्णुसंहितायां ब्रह्मनारदसंवादे श्रीमद्गायत्रीपञ्जरं समाप्तम् ॥

(गायत्रीस्तोत्रसमाप्तिवा०) । गायत्रीवर्णजं स्तोत्रं प्रत्यहं पठते नरः ।

सर्वपापविग्रहात्मा ब्रह्मलोके महीयते ॥ २० ॥

इति गायत्रीवर्णजं स्तोत्रं सम्पूर्णम् ॥

विषयः । गायत्रीध्यानादि, गायत्रीवर्णफलं, रतत्पाठफलकथनादि च ।

No. 885. विश्वामित्रकल्पः ।

Substance, country paper, 12 × 4½ inches. Folia, 38. Lines, 4 on a page. Extent, 1600 slokas. Character, Nágara. Date, S'k. 1746. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, new. Prose and verse. Generally correct.

Vis'rámitra-kalpa. A Smṛiti treatise. Contents: meditation of the divine soul immediately on waking from sleep in the morning; meditation of some tutelary divinity; brushing of the teeth and other morning duties; bathing; putting on rosaries of Rudráksha; purification of the body by mantras; the three Sandhyá prayers; reciting of Vedic mantras; purification of food; offerings to the Vis'vedevás; offerings to cows; rules for eating; proper and improper food; altar for the ceremony of initiation in the Gáyatrī; rules for initiation; purification of one's self by repeating the Gáyatrī; diurnal duties; Gáyatrihoma, &c.—The work professes to be a part of the *Vis'rámitra-Saṁhitá*, which, however, is a little-known treatise—at least, it has been nowhere quoted.

Beginning. अथ विश्वामित्रकल्पप्रारम्भः । अथ नित्यविधानं ।

प्रातश्चत्वार्य कर्तव्यं यटु द्विजेन दिने दिने ।

तमहं सम्प्रवक्ष्यामि द्विजानामुपकारकम् ॥ १ ॥

End. अथदीनादिकं कर्म जपो दिगुष्ण उच्यते ।

तर्पणं मार्जनञ्चैव भोजनञ्च चतुर्गुणं ॥

Colophon. इति विश्वामित्रकल्पे नित्यनमित्तिकादिगायत्रीपुष्ट्यर्थविधानं समाप्तम् ।

विषयः । प्रातश्चत्वार्यविधानप्रकारः । देवताध्यानप्रकारः । दन्तधावनादिप्रातःकृत्यं । स्नानविधिः । वस्त्राद्यधारणविधिः । भूतशुद्ध्यादिप्रकारः । विकालसन्ध्याविधिः । वेदादिमन्त्रपाठरूपप्रश्नप्रश्नकथनादि । अथशुद्धिप्रकारादि । प्रसुप्ताश्रमप्रकारस्वरूपवैयर्थ्यकथनादि । गोपामादिकथनं । भोजनविधिः । भक्ष्यद्रव्यविधिनियमः । दीपार्थं वेदीनिर्माणं । दीपप्रकारः । गायत्रीपुष्ट्यर्थविधिः । नित्यकर्तव्यकर्मविधिः । गायत्रीमन्त्रेण होमविधिः कथनादि च ।

No. 886. गायत्रीस्तवराजस्तोत्रं ।

Substance, country paper, 12 × 4½ inches. Folia, 2. Lines, 13 on a page. Extent, 65 ślokas. Character, Nāgara. Date, S'k. 1745. Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, new. Verse. Generally correct.

Gāyatrī-stavarāja-stotra. A hymn in praise of the Gāyatrī, an extract from the Visvāmitra Saṁhitā.

Beginning. कस्य श्रीगायत्रीस्तवराजस्तोत्रमन्त्रस्य नूतनलघुविकृता विश्वामित्र ऋषिर्गायत्री-
चन्दो नानाचन्द्रांश्चि सकलजननी चतुष्पदा गायत्री परमात्मा देवता इत्यादि ।

End. विश्वामित्रमुद्भूतं हितकरं सर्वार्थसिद्धिप्रदं
स्तोत्राणां परमं प्रभातसमये पारायणं नित्यशः ।
वेदानां विधिवादमन्त्रशकलां सिद्धिप्रदां सम्प्रदां
सम्प्राप्तेत्यपरं समयस्तुष्टदा(?) आद्युष्यमारोग्यदाम् ॥ २५ ॥

Colophon. इति श्रीविश्वामित्रभट्टितायां परमरहस्ये गायत्रीस्तवराजस्तोत्रं सम्पूर्णं ।

विषयः । गायत्र्याः स्तुतिः ।

No. 887. ऋग्वेदसंहिताहोमविधिः ।

Substance, country paper, 12 × 4½ inches. Folia, 10. Lines, 10—11 on a page. Extent, 300 ślokas. Character, Nāgara. Date, S'k. 1744. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, New. Prose and verse. Generally correct.

Rigveda-saṁhitā-homaridhi. Directions for performing Rīg Vedic homas, according to the school of Vāskala.—The first two pages contain some excerpts unconnected with the text. The work begins on the 3rd page.

Beginning. अथ कर्मलाकरभट्टवचनं । तत्र सन्तः ।

ब्राह्मणाः सन्तु वै शान्ताः पापात् पान्तु समाहिताः ।

वेदानाञ्चैव दानारक्षानारः सर्वदेहिनाम् ॥ १ ॥

(इत्यादिष्टव्यपाठानन्तरं यन्धारम्)

नलोमासाधनौ देवौ ब्रह्मणे च स्रयधुवे ।

ऋग्वेदमन्त्रद्वयस्य शौनकादिभ्य एव च ॥ १ ॥

अग्निधानादिकं दृष्ट्वा अग्नेदे देवताक्रमम् ।

बालकृष्णः श्रोत्रियोऽत्र वक्ष्ये होमविधानकम् ॥ १ ॥

End. जानवेदाग्निं १ । सूर्यं १ । भावदत्तं १ । मन्त्रानं ४ । अथा २१८ । सूक्ते ४६ ।

Colophon. इत्यष्टमाष्टकः समाप्तः । इति शाकल्यमंहिताया अन्वाधानं समाप्तं ।

विषयः । अग्नेदपारायणविधानं । अग्नेदपारायणकरणप्रकारदर्शनं । एतत्पारायणाङ्गी-
भूतहोमादिकथनञ्च ।

No. 888. गङ्गास्नानविधिः ।

Substance, country paper, 12 × 4½ inches. Folia, 6. Lines, 10 on a page. Extent, 250 ślokas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, new. Prose and verse. Generally correct.

Gaṅgā-snānavidhi. Directions for bathing in the River Ganges. Anonymous.

Beginning. अथ गङ्गास्नानविधिः । यानानि तु परित्यज्य भावं पादचरैर्नरैः ।

सुठित्वा स्रोतशोभैव कृत्वा कर्पाटिकाकृतिम् ॥ इति । साष्टाङ्गं प्रणम्य ।

End. गङ्गास्नानमाह्वनाभिद्ध्यं गोदानं दत्त्वा दशाधिकान् ब्राह्मणान् भोजयित्वा
तेभ्यो दक्षिणां दत्त्वा आग्निषो गृहीत्वा विष्णुं स्मरेत् ।

Colophon. इति गङ्गास्नानविधिः ।

विषयः । गङ्गास्नानविधिकथनं ।

No. 889. गकारादिगणपतिमहस्रनामस्तोत्रम् ।

Substance, country paper, 12 × 4½ inches. Folia, 9 ; line 10 on a page. Extent, 250 ślokas. Character, Nāgara. Date, Sk. 1713. Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, new. Verse. Generally correct.

Gakārādi-gaṇapati-sahasra-nāma-stotra. A hymn in praise of Gaṇeś'a in which a thousand epithets, each beginning with the letter ग, are strung together. Śiva recited the hymn at the request of his consort. The work is alleged to be a section of the Rudrayāmala Tantra.

Beginning. कैलासशिखरे रम्ये सुखामीने विलोचन ।

प्रणम्य शिरसा नाभं पार्वती पर्यष्टकृत ॥ १ ॥

नमः श्रुतं पुरा देव गणेशस्य महात्मनः ।

नाम्नां सहस्रं तच्चिन्मं गकारादिकमिष्टदम् ॥ २ ॥

End. इति श्रुत्वा महादेवादेकी विष्णुतमानसा ।

पूजयानास विधिना गणेशरूपद्वयम् ॥ ८२ ॥

Colophon. इति श्रीब्रह्मसंहिताशिवपार्वतीशंवादे गकारादिगणपतिमहस्रनामस्तोत्रं सम्पूर्णम् ।

विषयः । गकारादिशब्दवर्णितगणपतिमहस्रनामकथनं ।

No. 890. महागणपतिमहस्रनामस्तोत्रं ।

Substance, country paper, 12 x 4½ inches. Folia, 10. Lines, 10 on a page. Extent, 200 slokas. Character, Nāgara. Date, Sk. 1712. Place of deposit, Calcutta, Bābū Rājendralāla Mitra. Appearance, new. Verse. Generally correct.

Mahāgaṇapati-sahasra-nāma-stotra. A hymn in praise of Gaṇeś'a in which a thousand epithets are strung together. This hymn is said to have been recited by Gaṇeś'a himself at the request of his father Śiva, with a view to ensure success in the battle against Tripurāsura. It professes to be an extract from the Gaṇeś'a Purāṇa.

Beginning. आस उवाच । कथं नाम्नां सहस्रं खं गणेश उपदिष्टवान् ।

शिवायैतन्ममाचक्ष्य लोकानुपहतत्वरः ॥ १ ॥

ब्रह्मोवाच । देव एवं पुरा रातिः पुरचयजयोद्यमे ।

अनर्चनाद्गणेशस्य जातो विघ्नाकुलः किल ॥ २ ॥

मनसा संविनिर्धार्य ततस्तद्विघ्नकारणम् ।

महागणपतिं भक्त्या समभ्यर्च्य यथाविधि ॥ ३ ॥

विघ्नप्रशमनोपायमष्टकं दंपराजितः ।

सन्नुष्टः पूजया शशोर्महागणपतिः स्तव्यं ॥ ४ ॥

ततस्तस्मै स्तवं नाम्नां सहस्रमिदमब्रवीत् ।

सर्वविघ्नैकहरणं सर्वकामफलप्रदम् ॥ ५ ॥

End. नमो नमः सुरवरपूजिताङ्ग्ये नमो नमो निरुपमसङ्गलात्मने ।

नमो नमो विप्लवदयैकमिथ्ये नमो नमः करिकलभाननाय ते ॥ ४२ ॥

Colophon. इति श्रीमद्गणेशपुराणे उपामनाखण्डे महागणपतिमहसनामस्तोत्रं सम्पूर्णम् ॥
 विषयः । त्रिपुरासुरवधसमये विघ्ननिराधार्यं शिवश्रुतेन गणपतिना प्रोक्तं स्तवीयमहस-
 नामस्तोत्रमिदम् ।

No. 891. सरस्वतीस्तोत्रम् ।

Substance, country paper, 12 × 4½ inches. Folia, 5. Line, 11—13 on a page. Extent, 150 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, new. Verse. Generally correct.

Sarasvatí-stotra. A hymn in praise of Sarasvatí, being an extract from the *Sudarsana Sañhita*. The hymn is designed to ensure the instantaneous acquisition of profound knowledge.

Beginning. अस्य श्रीगुह्यसरस्वतीस्तोत्रमन्त्रस्य आचल्लायन ऋषिः सगंधराब्धन्दः श्रीगुह्या-
 सरस्वती देवता महागुह्यसरस्वतीश्रीत्यर्थे अपे विनियोगः ।

End. सर्वपापविनिर्मुक्तः सुभगो लोकविद्युतः ।
 वाञ्छितं फलमाप्नोति स्वर्गोक्तं नात्र शंभयः ॥ १० ॥

Colophon. इति श्रीमुद्गर्गनसंहितायां पूर्वभागे उमामहेश्वरसंवादे मद्योमतिप्रवादसरस्वती-
 स्तोत्रं सम्पूर्णम् ।

विषयः । मद्योबुद्धिप्रदसरस्वतीस्तोत्रकथनं ।

No. 892. सरस्वतीस्तोत्रं, त्रिपुरसिद्धान्तोयं ।

Substance, country paper, 12 × 4½ inches. Folia, 4. Lines, 11 on a page. Extent, 150 s'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Vis'vanátha S'ástrí. Appearance, new. Verse. Correct.

Sarasvatí-stotra. A short hymn in praise of Sarasvatí, said to have been composed by Ās'valáyana. It is preceded by certain direc-
 tions for reciting it in the way which is likely to prove most effectual.

Beginning. अथ साधारणसरस्वतीमन्त्रविधिः । कृतनित्यक्रियः शुक्लाम्बरधरो भूतशुद्धा-
 दि विधाय देशकालौ मङ्गीर्णं ममामुक्कामनासिद्ध्यर्थं धारणासरस्वतीमन्त्र-
 जपमद्यं करिष्ये इति सकृन्व ।

- End. शारदा शारदाभोजवदाना वदनाम्बुजं ।
 सर्वदा सर्वदास्माकं सन्निधिः सन्निधिः क्रियात् ॥ ११ ॥
- Colophon.- इत्याद्यल्लायनप्रोक्तं सरस्वतीलोचनं सम्पूर्णम् ।
- विषयः । दुतधरसरस्वतीमन्त्रजपादिप्रकारः । महासरस्वतीलोचनम् । (अथ सरस्वती-
 लोचनद्वयं । तत्र महासरस्वतीलोचनस्य आद्यल्लायनः कर्त्ता ।)

No. 893. अपामार्जनस्तोत्रं ।

Substance, country paper, 12 × 4½ inches. Folia, 7. Lines, 11 on a page. Extent, 175 slokas. Character, Nāgara. Date, Sk. 1712. Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, new. Verse. Generally correct.

Apāmāryana-stotra. A charm for the cure of fever, dysentery, and other diseases. It is an extract from the Vishnudharma Purāṇa.

- Beginning. अद्यातः सम्प्रवक्ष्यामि अपामार्जनमुत्तमम् ।
 पौलस्त्येन तया प्रोक्ते दाक्ष्यस्य च महात्मनः ॥ १ ॥
 भक्तिभावेन सम्पूज्य प्राणिनां हितकाम्यया ।
 नर्वरोगविदोषाणां नाशनं मङ्गलप्रदं ॥ २ ॥
 योऽन्तः प्रविश्य सम वाचमिमां प्रसुप्तां सञ्जीवयत्यखिलशक्तिधरः स्वधाम्ना ।
 अन्यांश्च हस्तचरणश्रवणत्वगादीन् प्राणान्नमो भगवते पुरुषाय तुभ्यम् ॥ ३ ॥
- End. पठतां शृण्वताश्चैव ददाति परमां गतिं ।
 निरपेक्षैः प्रकर्त्तव्यं नान्यथा सिद्धिदं द्वयोः ॥ १६० ॥
- Colophon. इति श्रीविष्णुधर्मोत्तरे दाक्ष्यपुलस्त्यसंवादे अपामार्जनस्तोत्रं सम्पूर्णम् ।
- विषयः । ज्वरातीसारादिरोगशान्तिकरमन्त्रविशेषाङ्गिः ।

No. 894. दत्तकपुत्रविधानं ।

Substance, country paper, 12 × 4½ inches. Folia, 3. Lines, 9 on a page. Extent, 125 slokas. Character, Nāgara. Date, Sk. 1714. Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, new. Prose and verse. Correct.

Dattakaputra-vidhāna. Ceremonial rites to be observed when adopting a son. By Nṛsiṅha Bhaṭṭa.

Beginning. अथ दत्तकपुत्रविधानं । शानकस्तुतौ । इदानीं सम्प्रवक्ष्यामि पुत्रसङ्कल्पमुत्तमं ।

वन्ध्यां सृतप्रजो वापि पुत्रार्थं समुपोष्य च ।

आधाय विधिवदङ्गिं खट्वस्त्राङ्गेन वस्त्रेण ॥ इत्यादि ।

End. गुरवे यथाशक्ति दक्षिणं दत्त्वा अन्येभ्यो ब्राह्मणेभ्यो यथाशक्ति भूयसीं दक्षिणं

दत्त्वा यथाशक्ति ब्राह्मणान् भोजयित्वा आग्निधौ गृह्णीयात् ।

Colophon. इति ऋषिचन्द्रभट्टविरचितायां दत्तकपुत्रविधानं समाप्तम् ।

विषयः । दत्तकपुत्रग्रहणविधिः ।

No. 895. वास्तुपूजाविधिः ।

Substance, country paper, 12 × 4½ inches. Folia, 5. Lines, 11 on a page. Extent, 150 śloka. Character, Nāgara. Date, Sk. 1717. Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, new. Prose and verse. Correct.

Vāstupūjā-vidhi. Directions for worshipping the presiding divinity of a dwelling when a new house is about to be occupied. The sage Śākala is said to be the author of the work.

Beginning. अथ शाकलोक्तवास्तुपूजाविधिः । यथा ।

शाकलोऽहं प्रवक्ष्यामि वास्तुपूजाविधिं क्रमात् ।

तत्रादौ सम्यग्निच्छेदे भूमिं सदनमिदये ॥

निर्विवादामपामार्गकण्डव्यादिविवर्जिताम् ।

मध्ये निष्ठां प्राक्प्रवर्णां किञ्चित् सर्वत्र उच्छ्रिताम् ।

End. नतस्तस्मिन्नेव दिने शुभे मुहूर्ते प्रवेशः । ततः सोम्याहः शिष्टैरिष्टैश्च वस्तुभिः

सह भुञ्जीतेति मङ्गलं वास्तुशान्तिप्रयोगः ।

Colophon. इति वास्तुशान्तिप्रयोगः समाप्तः ।

विषयः । शाकलमतानुयायिवास्तुपूजाविधिकथनं ।

No. 896. वास्तुशान्तिः, आश्वलायनगृह्योक्ता ।

Substance, country paper, 12 × 4½ inches. Folium, 1. Lines, 20. Extent, 25 ślokas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, fresh. Prose. Correct.

Vāstus'ānti. Directions for performing certain rites for overcoming the evil effects of adverse planets on a dwelling. The work professes to be founded on the rules of Ās'vālāyana as given in his Grihya Sūtra. By Rāmakrishṇa Bhaṭṭa.

Beginning. इदानीं सूचोक्ता वास्तुशान्तिरभिधीयते । सा च द्विजानां पूर्वोक्ताया रीत्या समुच्यते । पूर्वोक्तायां लग्नौ सखसूचोक्त्यैव कर्तव्या ।

End. तैः शिवं वास्तुशिवं वास्तु इत्युक्तम् । सुहृदुतो भुञ्जतेति विशेषं गृहपञ्चकरणे ध्येतद्विद्यते, साधारणशान्तिवत् ।

Colophon इति श्रीमद्वरामहेश्वरचिता आश्वलायनगृह्योक्तवास्तुशान्तिः ।

विषयः । आश्वलायनगृह्योक्तगृह्यविधिवास्तुशान्तिविधिकथनं ।

No. 897. मण्डपपूजा ।

Substance, country paper, 12 × 4½ inches. Folia, 5. Lines, 10 on a page. Extent, 125 ślokas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, new. Prose. Generally correct.

Maṇḍapapūjā. Worship of the Maṇḍapa, or Hall of Sacrifice, before commencing the Agnyādhāna and other fire sacrifices. The MS. is incomplete.

Beginning. कर्माङ्गत्वेन मण्डपपूजनविधिः । पूर्वस्थां दिशि मण्डपद्वारादग्निहोत्रमात्रे आश्वत्योत्तरां सुहृदनामकं सुशोभननामकं वा शत्रुचिह्नितं ।

End. (श्रेष्ठे खण्डितत्वाच्चरमवाक्यादिकं न लिखितं ।)

विषयः । अग्न्याधानादिकार्यानुष्ठानार्थं कृतस्य मण्डपाख्यगृहस्य प्रतिष्ठाविधिकथनं । (मण्डपप्रतिष्ठानन्तरमेव अग्निप्रतिष्ठाद्यन्यत्कर्मोक्तं दृश्यते, परन्तु श्रेष्ठखण्डितत्वात् तद्विषयशान्तिः ।)

No. 898. गायत्रीपुरश्चरणविधिः ।

Substance, country paper, 12 × 4½ inches. Folia, 8. Lines, 10 on a page. Extent, 200 s'lokas. Character, Nāgara. Date, Sk. 1716. Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, new. Prose. Correct.

Gāyatrī-purus'charaṇa-vidhi. Directions for performing certain ceremonies for acquiring proficiency and mastery over the Gāyatrī. Anonymous.

Beginning. अथ गायत्रीन्यासप्रारम्भः । ॐ ह्रां वात्मतत्त्वं शोधयामि स्वाहा । ॐ के परतत्त्वं शोधयामि स्वाहा । ॐ मं हं परात्परतत्त्वं शोधयामि स्वाहा ।

End. सुरभिज्ञानमूर्ध्वं ध्यानिः कूर्मोऽथ पङ्कजं ।
लिङ्गनिर्वाणमुद्राद्य जपान्तेष्टो च कारयेत् ॥
जपं निवेद्य ईश्वरार्पणं कुर्यात् ।
षट्शरपदं षट् साक्षादीनद्य यद्ववेत् ।
तत्सर्वं सम्मतां देव प्रसीद परमेश्वर ॥

Colophon. इति पुरश्चरणविधिः समाप्तः ।

विषयः । चङ्कप्रत्यये, गायत्रीपुरश्चरणविधेयन्यासकथनं, गायत्रीमानवीपूजा, गायत्रीमाप-
नोचनं, गायत्रीमन्त्रस्य त्रिध्यान्ताग्रेयास्त्यादिकरणप्रकारः । गायत्रीजपविधिः ।
चतुरन्यासविधिश्च ।

No. 899. सङ्क्षेपगायत्रीन्यासप्रयोगः ।

Substance, country paper, 12 × 4½ inches. Folia, 4; lines, 10 on a page. Extent, 100 s'lokas. Character, Nāgara. Date, Sk. 1715. Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, new. Prose. Correct.

Saṅkshēpagāyatrī-nyāsa-prayoga. A brief manual for the adoration of the Divinity through the Gāyatrī. Anonymous.

Beginning. अथ सङ्क्षेपगायत्रीन्यासः । अथेत्यादि । हतपूर्वसङ्कल्पमिद्विद्वारा शीपरमेश्वर ।
पूर्वसङ्कल्पितचतुर्विंशतिलक्षाक्षकगायत्रीपुरश्चरणमध्ये यथाशक्ते गायत्रीजपमन्त्रं
करिष्ये, तदङ्गविहितं शरीरशुद्धिपूर्वकं गायत्रीमन्त्रजपविधिकारसिद्ध्यर्थं पवन-
मन्त्रशुद्धिप्राप्त्यतिष्ठानमाहवाचिर्मौल्यकागायत्रीन्यासाद्य करिष्ये ।

End. लं भानः सर्वदेवानां प्रीतिदा शुभदा भव ।
 शुभं कुर्वन् मे भद्रे यशो वीर्यं सर्वदा ॥ ९ ॥
 जपं कुर्यात् । जपान्ते षडङ्गं कृत्वा । मुद्राः ।
 सुरभिर्ज्ञानशूर्पश्च योनिः पञ्चवक्त्रजं ।
 लिङ्गनिर्वाणमुद्राश्च जपान्तेऽष्टौ प्रदर्शयेत् ॥

Colophon. इति सङ्क्षेपगायत्रीन्यासः ।

विषयः । अङ्गप्रत्यङ्गादिषु गायत्रीसरविशेषसङ्क्षिप्तन्यासकथनं, गायत्रीमानसपूजनान्दि-
 कथनञ्च ।

No. 900. गायत्रीब्रह्मकल्पः ।

Substance, country paper, 12 x 4½ inches. Folia, 10. Lines, 10—11 on a page. Extent, 275 s'lokas. Character, Nāgara. Date, Sk. 1715. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, new. Prose and verse. Generally correct.

Gāyatrī-brahmakalpa. This work is similar to the last two, and treats of the same subject. It professes to be founded on the Rīg-vidhāna Brāhmaṇa. Anonymous.

Beginning. अथ ब्रह्मकल्पे गायत्रीकल्पं व्याख्यास्यामः । नारद उवाच ।

गायत्र्याः कीदृशं न्यासं वर्णरूपञ्च कीदृशं ।
 ऋषिश्च देवता च्छन्दो आवाहनविमर्जनं ॥ १ ॥
 हृदयञ्च शिष्या गेयं तथा शीर्षञ्च कीदृशं ।
 विनियोगस्तथा कुचि पादौ तु परमेश्वर ॥ २ ॥
 ध्यानं मुखञ्च माहात्म्यं पदन्यासविधिं ततः ।
 तदहं श्रोतुमिच्छामि ब्रूहि मे कमलासन ॥ ३ ॥

End. गायत्र्या न परं जाप्यं गायत्र्या न परं तपः ।
 गायत्री जपमानस्य पुनर्जननं न विद्यते ॥ ४३ ॥

Colophon. इति श्रीकृष्णविधाने ब्रह्मनारदभवादे गायत्रीब्रह्मकल्पः समाप्तः ।

विषयः । गायत्रीध्यानविशेषवर्णनं । आसनशृङ्गादिकथनं । गायत्रीमन्त्रासररङ्गादि-
 न्यासप्राणायामादिकथनं । सुमुखसमुद्रादिचतुर्विंशतिमुद्रानामकथनादि । गा-
 यत्र्यास्तैकालिकध्यानं, गायत्रीपूजनप्रकारः । गायत्रीजपोत्तराङ्गन्यासादिकथनं ।
 मन्त्राङ्गीभूतगायत्रीतर्पणं । गायत्रीजपाङ्गीभूतशेषप्रकारश्च ।

No. 901. स्मार्त्तप्रायश्चित्तप्रयोगः, स्मार्त्तप्रायश्चित्तोद्धारोपः ।

Substance, country paper, 12 × 4½ inches. Folia, 27. Lines, 10 on a page. Extent, 1300 s'lokas. Character, Nāgara. Date, Sk. 1715. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, new. Prose and verse. Generally correct.

Smārta-prāyas'chitta-prayoga. A treatise on expiations and purifications. By Divākāra Bhāṭṭa, son of Mahādeva, and grandson of Bhaṭṭa Rames'vara, who had the sobriquet of Kāla.—The author enjoys high reputation as a correct expounder of the Smṛiti, and several standard compilations on law are attributed to him.

Contents: expiations for neglecting certain necessary ablutions and bathing; do. for allowing the proper times for the daily triple prayers to pass without performing the necessary ceremonies for those occasions; do. for the removal of diseases caused by sins; do. for bad dreams; do. for sneezing and yawning; do. for incest; do. for sleeping at the moment of sundown; do. for certain wild birds sitting on the house-top; do. for neglect of the household sacred fire caused by a man's absence from home for more than ten days while earning his livelihood in a foreign country; do. for accidental blowing out of the sacred fire; do. for being called away on a business after commencing a fire sacrifice; do. for irregularities in the performance of Ishti sacrifices; do. for the dropping out of burning embers from the altar and other accidents; defects in offerings; expiations in connexion with the *Piṇḍapātriyajña*; purification of sacrificial vessels.

Beginning. अथ स्मार्त्तव्रतप्रायश्चित्तानि वक्ष्यन्ते । तत्रादावावश्यकविशेषानित्यप्रायश्चित्तानि वक्ष्यन्ते । तत्रादौ शौचमाह, मनः ।

शौचे यत्नः सदा कार्यः शौचमूलो दिग्जः स्मृतः ।

शौचाचारविहीनस्य धनस्य निष्कलाः क्रियाः ॥ इति । तदेतद्विविधं ।

End. कर्मप्रमादिसमयेऽत्रलोपे ज्ञानेऽज्ञाने वा प्रायश्चित्तमाह, प्रजापतिः ।

प्रमादात् कुर्वतां कर्म प्रथवेताम्हरेषु यत् ।

स्मरणादेव तद्विज्ञोः सम्पूर्णं स्थादिति श्रुतिः ॥

प्रायश्चित्तान्यशेषाणि ततः कर्मात्मकानि वै ।

यानि शेषाश्शेषाणां (?) लब्धानुस्मरणं परं ॥

Colophon. इति श्रीमत्कालोपनामकमट्टरामेश्वरात्मजमहादेवद्विजवर्धनभट्टदिवाकरवि-
रचितस्मार्तप्रायश्चित्तोद्दारे मङ्गलप्रयोगरूपेण नित्यनैमित्तिकप्रायश्चित्तानि
कारिकायुक्तानि निरूपितानि । (इतः परं पञ्चविंशतिपङ्क्त्यात्मकः पाठोऽस्ति ।
तत्राचमनप्राणायामादिविधिकथनं ।)

विषयः । शौचविधिः, स्नानविधिः, अकरणप्रायश्चित्तं । मन्त्राकालातिक्रमप्रायश्चित्तं ।
बाधनागप्रायश्चित्तं । दुःस्वप्नशान्तिः । चुञ्जुभादिशान्तिः । अगम्यामनप्राय-
श्चित्तं । स्नापकाले स्त्र्यौले मति प्रायश्चित्तं । आमारोपरि आरण्यकपोतविशेषो-
पवेशनप्रायश्चित्तं । धनार्जनार्थं प्रवासं गतो दशदिग्धेभ्यः परत आगच्छेत्
चेन्नव प्रायश्चित्तं । अग्निनागप्रायश्चित्तं । अन्वाहिताग्निर्यथागत् प्रागनुगते प्राय-
श्चित्तं । दृष्टिगतवैगुण्यनिमित्तकप्रायश्चित्तं । आयतनाग्निस्रलनादिबहुविधनैमि-
त्तिककर्मप्रायश्चित्तं । हविर्दोषकथनं । पिण्डपिष्टयज्ञाद्यकरणे प्रायश्चित्तं । यज्ञ-
पाचादिशुद्धिः ।

No. 902. प्रातिग्राह्यं ।

Substance, country paper, 12 × 4½ inches. Folia, 22. Lines, 10 on a page. Extent, 660 s'lokas. Character, Nāgara. Date, Sk. 1719. Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, new. Prose and verso. Generally correct.

Prātis'ākhya. Phonology of the Rig Veda. By S'aunaka. The work comprises three chapters (*Adhyāyas*), and 18 sections, (*Paṭalas*.) Contents: (I), 1, letters; 2, combinations and mutations of vowels; 3, accents; 4 to 6, combinations and mutations of consonants; (II) 7 to 10, circumflex accent; 11, elision of nasals, &c.; 12, compound letters; (III) 13, origin of letters; 14, powers of letters; 15, rules for reading the Veda within certain prescribed times; 16 to 18, metres, their feet and presiding divinities. Two editions of the work have already appeared, one with a French translation in the *Journal Asiatique*, and the other with a German version in Max Müller's *Rig Veda, oder die Heiligen Lieder der Brahmanen*. Leipzig, 1856.

Beginning. परावरे ब्रह्मणि यः सदाऽर्चयेदात्मानं वेदनिधिं मुनीन्द्राः ।

तं पद्मर्भः परमं त्वादिदेवं प्रणम्य च लक्षणमाह श्रौतकः ॥

माण्डूकेयः संहितां वायुमाह तथाकाशं चास्य माचक्ष्य एव ।

समानतामनिले चाम्बरे च गत्वागस्त्यो विपरिहारं तदेव ॥

अध्यात्मकृतौ शूरवीरः सुताय राज्ञमस्योर्विवदन्धानुवृत्तं ।

End.

यन्मन्दसां वेद विशेषमेतं भूतानि च चैष्टुभजागतानि ।

सर्वाणि रूपाणि च भक्तितो यः स्वर्गं जयत्येभिरयान्ततलम् ॥ २८ ॥

Colophon. इति प्रातः(ति)शास्त्रेष्टादशपटलः । इति द्वितीयोऽध्यायः समाप्तः ।

विषयः । १ अध्याये ।—१ पटले, वर्णादिनिर्णयः । २, खरसन्धिविचारकथनादि । ३, उदाभादिखरविचारकथनादि । ४, ५, ६, चतुस्रभिकथनादि । ७ अध्याये ।—७, ८, ९, १० पटलेषु, सोदाहरणकुतादिविचारकथनं । ११, नकारादिवर्णलोपविचारः । १२, संयुक्तवर्णविचारः । १३ अध्याये ।—१३, वर्णात्मनिप्रकारकथनादि । १४, वर्णगुणकथनादि । १५, पारायणप्रकारकथनादि । १६, गायत्र्यादिह्रस्वकथनं । १७, १८, ह्रस्वसं देवतपादनिर्णयकथनं ।

No. 903. अद्भुतशान्तिः ।

Substance, country paper, 12 × 4½ inches. Folia, 4. Lines, 11 on a page. Extent, 166 s'lokas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, new. Prose. Generally correct.

Adbhuta-śānti. A fragment of the Adbhuta Brāhmaṇa of the Sāma Veda. The whole of the Adbhuta Brāhmaṇa has been published by Professor Weber in the transactions of the Berlin Academy for 1865.

Beginning. अथ दशद्भुतशान्तिप्रारम्भः । देवाय च वा असुरायैषु लोकेषु लोकेषु सार्धं ने देवाः प्रजापतिमुपाधावन् तेभ्य एतां देवीं शान्तिं प्रयच्छन्ते । ततः शान्तिका असुरानभ्यजयन्तो वै देवा अभवन् परासुराः ।

End. ब्राह्मणान् भोजयित्वा खल्वयन् वचयित ॥ ११ ॥

Colophon. इत्यद्भुतशान्तिः । (इतः परं "सुमुख्येत्यादिः, आचार्यवरणमहं करिष्ये" इत्यन्तः पङ्क्तिचतुष्टयात्मकः पाठोऽस्ति ।)

विषयः । यानकचायेकदेशभङ्गशान्तिः । पञ्चाक्षरिष्टशान्तिः । शलभादीनिदोषशान्तिः । दुर्दशादिशान्तिः । अकालफलपुष्पादिशान्तिः । अधिरवर्षादिशान्तिः । पद्म-पद्मपादादिशान्तिः । उक्तापातादिशान्तिः । शीनाधिकाङ्गशान्तिः । खकाल-गर्भाप्रसवादिशान्तिः । देवताधननकम्पादिशान्तिः ।

No. 904. शान्तिकल्पदीपिका ।

Substance, country paper, 12 × 4½ inches. Folia, 10. Lines, 10 on a page. Extent, 250 ślokaś. Character, Nāgara. Date, Śr. 1714. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, fresh. Prose. Generally correct.

S'āntikalpadīpikā. Expiations for certain accidents to the sacred household fire. Anonymous. Contents: Expiation for a frog falling into the fire; do. for a chameleon falling into the fire; do. for a buffalo calving on a Wednesday when the moon is in the Māla Nakshatra in the month of Māgha; do. for a mare foaling in the month of Śrāvapa; do. for a cow calving in the month of Bhādra; do. for using abusive language towards respectable people; do. for bad dreams; do. for diseases, fever, dysentery, &c., resulting from sin; do. for suddenly becoming fat or lean; do. for the appearance of comets; do. for eclipses; do. for the union of two months under inauspicious stellar conjunctions; do. for adverse planets; do. for epidemics; do. for boils and epizootics; do. for blight in corn; do. for images of gods perspiring; do. for a sudden breaking down of a tree; do. for two lotuses growing on a single stalk; do. for unseasonable rains, &c.; do. for hot-water rain; do. for sudden springing of water in rivers, tanks, and wells; do. for twins born of cows, buffaloes, and ewes; do. for domestic animals taking their abodes in the wilderness, or wild animals betaking themselves to villages or towns; do. for white-ants attacking a house; do. for animals other than tigers, cats, and snakes, destroying their offspring; do. for cracking or quaking of the earth; do. for injury to the voice of animals used by man as vehicles; do. for halos seen round the sun or moon, and for the fall of meteors.

Beginning. अथ मण्डूकप्रवेशशान्तिप्रयोगः । यजमानः क्षतमित्यक्तियः शुद्धाग्ने स-
पलोक उपविश्याचम्य शान्तानामस्य देशकालौ सकीर्त्य चक्ष्माकं मृदकुटुम्ब-
मम मृद्वे पचनाग्नौ मण्डूकप्रवेशजनितमकलापरिहृशान्त्यर्धे सकलपीडापरिहृ-
रार्थं शुभफलप्राप्त्यर्थमाचार्यैर्लिङ्गद्वारा मण्डूकाद्भुतशान्तिं करिष्ये ।

End. गोसूक्तजपः शान्तिसूक्तचतुष्टयजपः ।

Colophon. इति निर्घातादिशान्तिः । इति शान्तिकल्पदीपिका समाप्ता ।

विषयः । पचनाग्नौ मण्डूकपतनजन्यशान्तिः । पक्षीशरटपतनशान्तिः । माघे बुधवारं वा

मूलनक्षत्रे महिषी प्रसूते चेत् तच्छानिः । आवणे वडवा प्रसूते चेत् तच्छानिः ।
 सिंहस्थे सूर्ये भोः प्रसूते चेत् तच्छानिः । मूलाश्लेषानक्षत्रजानां लक्ष्मणशानिः ।
 मृगशिराशानिः । दम्बवत्तशानिः । वाक्पावयशानिः । दुःखप्रशानिः ।
 ज्वरशानिः । अतीक्ष्णशानिः । अकस्मात् कृशसूक्ष्मादिभवनशानिः ।
 धूमकेतुशानिः । ग्रहणशानिः । दुष्टसङ्क्रान्तिशानिः । ग्रहयुद्धादिशानिः ।
 जनपीडासह्यशानिः । विस्फोटपशुरोगादिशानिः । धान्यादिविकृतिशानिः ।
 प्रतिभास्तेदान्यातादिवैकृतिशानिः । अकस्मात् तदभङ्गादिशानिः । एकनालो-
 त्यन्नकमलदयादिशानिः । अकालदृष्ट्यादिशानिः । उद्योदकदृष्ट्यादिशानिः ।
 शुष्कनदीकूपदौ कृताञ्जलोत्पत्तिशानिः । मोक्षोत्पत्तिदिषु युग्मादिशानिः ।
 प्रसवशानिः । यास्यारण्याणां वासविनिमयादिशानिः । गृहे वस्तीकोत्पत्त्यादि-
 शानिः । व्याघ्रविडालसर्पादिव्यतिरिक्ताः प्राणिनः परस्परं स्त्रवान्कर्त्तुं भक्षयन्ति
 चेत् तच्छानिः । भूविदारभूकम्पादिशानिः । वाहनक्षरादिवैकृत्यशानिः ।
 चन्द्रार्धमण्डलदर्शननिर्घातोत्काषापातादिशानिश्च ।

No. 905. अशौचनिर्णयः ।

Substance, country paper, 12 × 4½ inches. Folia, 4. Lines, 14—15 on a page. Extent 200 s'lokas. Character, Nāgara. Date, Sk. 1742. Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, new. Prose. Generally correct.

As'aucha-nirṇaya. Impurities of the person caused by death or birth in one's family or tribe. By Tryambaka Paṇḍita.

Beginning. गणार्धघ्नं नमस्कृत्य प्रत्युच्चादिपर्विं कविं ।

चाम्बकेशाद्युबोधाय क्रियते शौचनिर्णयः ॥ १ ॥

अथातः शब्दतत्त्वैश्च पौनरुक्त्यं न दृश्यते ।

स्फुटबोधाय शान्तानां ग्रन्थास्यं रच्यते यतः ॥ २ ॥

End.

एतच्च विराजं दशाहोर्द्धं संस्कारकरणे ज्ञेयम् । दशाक्षमर्थे तु शेषदिवसैरेवा-
 शौचमिदं वक्तव्यम् ।

Colophon. इति शौचायजूकशिक्षामणिचाम्बकपण्डितकृतशौचनिर्णयः समाप्तः ।

विषयः । अननमरणाशौचव्यवस्थाकथनं ।

No. 906. नकुलेखरीमन्त्रविधानं ।

Substance, country paper, $12 \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia, 2. Lines, 14—15 on a page. Extent, 62 s'lokas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, new. Prose. Generally correct.

Nakulē'svari-mantra-viḍhānā. Mantras for the adoration of a form of the goddess Durgā named Nakulē'svarī, or the "Mistress of the ichneumon." By Tryambaka. The MS. is incomplete.

Beginning. नकुलीश्वरीमन्त्रविधानप्रारम्भः । सुमुखयेत्यादि । स्वरार्थं (?) । नकुली-
श्वरीमन्त्र(स्व) अमुकमुक्तकजपमहं करिष्ये ।

End. (अष्टित्वाष्ट्येवाकादि न लिखितं ।)

विषयः । नकुलीश्वरीमन्त्रतत्पुरुषरक्षादिकथनं ।

No. 907. शांखायनसूत्रम् ।

Substance, country paper, $9\frac{1}{2} \times 3\frac{3}{4}$ inches. Folia, 70. Lines, 9—12 on a page. Extent, 1500 s'lokas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Sāṅkhāyana Sūtra. The Kalpa Sūtra of Sāṅkhāyana. The MS. is defective both at the beginning and at the end. Vide No. 665.

Beginning. (प्रथमपञ्चमामान् द्वितीयपञ्चपाठो लिख्यते)

याचर्षौ वचनादन्त्यदुर्ध्वैर्याययर्मे(?) वचनादुपांशित्यादिः ।

End. चित्राश्विनाभिफतिभिः । यवनं ब्रह्माष्टावभागमन् ॥ २० ॥ विश्वेदेवाः । इत्यन्तः ।

विषयः । १ अथाये, अमुच्चारणे मुतादिभेदकथनादि । २, अग्न्याधानकालनिकषणादि ।
३, पौर्णमास्यादौष्टिकयनं । ४, पिण्डपिण्डयज्ञादिकथनं । ५, अग्नीषोमयाम-
कथनादि । ६, महारात्रादौ जयमन्त्रकथनं । ७, सवनीयेष्टिप्रभृतिकथनादि ।
८, आदित्यपक्षेष्टादिकथनं । (अष्टमाध्यायारम्भावधिपञ्चवाक्यकः पाठोऽस्ति ।
ततः खण्डितम् ।)

No. 908. **दैवतकाण्डः ।**

Substance, country paper, $10\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia, 92. Lines, 8—9 on a page. Extent, 1400 ślokas. Character, Nāgara. Date, Sm. 1664. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Correct.

Dairata Kāṇḍa. The second part of Yāskās Nirukta, containing Chapters VII to XIII.

Beginning. अथातो दैवतं तद्वानि नामानि प्राधान्यश्रुतीनां तदैवमित्याचक्षते ।

End. सद्यते भूताय नमो वाक्काय ब्रह्मयज्ञसमीय ब्रह्मयज्ञसमीय ॥ ७ ॥

Colophon. पञ्चमः पादः ।

विषयः । ऋग्दैवमन्त्रभेदनिर्णयः । (सप्तमाध्यायावच्छेद्य प्रारम्भः अतः प्रारम्भशण्डितमिदं ।)

No. 909. **सौभाग्यतन्त्रं ।**

Substance, country paper, $9\frac{1}{2} \times 4$ inches. Folia, 10. Lines, 10 on a page. Extent, 300 ślokas. Character, Nāgara. Date, Sm. 1850. Place of deposit, Varāhanagara, 24-Parganās, Bābu S'ambhuchandra Mukhopādhyāya. Appearance, old; the leaves are worm-eaten. Verse. Incorrect.

Saubhāgya Tantra. A Tāntric compilation, containing directions for formal recitation (*Pārāyaṇa*) of certain *vīja mantras* under specified conditions. The word *pārāyaṇa* is employed to indicate all formal readings, whether of *vīja mantras* or of particular works, within stated times, or under specified restrictions. The practice is said to have originated since the time of Parikshīt, the grandson of Arjuna, who heard the Mahābhārata recited in course of seven days. He was cursed by a Brāhman to be bitten by a serpent in seven days, and, knowing the curse to be infallible, he devoted those days to hearing the mighty deeds of his ancestors as described in the great epic. Portions of the Vedas, the Purāṇas, and the Rāmāyaṇa, are now frequently made the subject of *pārāyaṇa*. The time extends from three days to three months. The other conditions are fasting and abstinence of various kinds. In the case of *vīja mantras* the number of times they are to be

repeated within a given time, and in particular postures are the principal conditions. Contents: 1, Time meet for repeating *vīja* mantras. 2, General conditions for repeating mantras. 3, Sixteen primary conditions. 4, Different kinds of *Pārāyana*. 5, *Pārāyana* of the mantras sacred to the *Vidyās* (forms of *Durgā*). 6, *Pārāyana* of the name of a god or goddess. 7, A form of *Pārāyana* called *Tattva*; 8, Ditto called *Haṁsa*. 9, Ditto called *chakra*. 10, Ditto called *Ramā*. 11, Ditto called *Amṛāya*. Beginning. अस्त्र + कटसानन्दनियन्दास्त्रविप्रदां ।

चिन्मात्रकर्मिणीं विद्यां वन्दे स्नानन्दसुन्दरीं ॥

अथ वक्ष्ये विल्लरेण पारायणविधिं परं ।

यस्य विज्ञानमात्रेण साक्षात्परशिवो भवेत् ॥

End. एवं यः कुरुते मत्तया पारायणक्रमाज्जपः ।

मानुषे वर्तमानोऽपि साक्षात्परशिवः परः ॥

Colophon. इति श्रीमत्सौभाग्यतन्त्रे पारायणविधौ आन्नायपारायणनिरूपणं नामैकादशः पटलः ।

विषयः । १ पटले, उपकालः । १, मन्त्रपारायणलक्षणं । २, षोडशाद्विधाभोग-
वोजतन्त्रकथनादि । ३, पारायणभेदाः । ४, विद्यामन्त्रपारायणकथनादि ।
५, नामपारायणकथनं । ७, तत्त्वपारायणकथनादि । ८, हंसपारायणलक्षण-
कथनादि । ९, चक्रपारायणलक्षणकथनादि । १०, रमापारायणलक्षणकथ-
नादि । ११, आन्नायपारायणलक्षणकथनादि ।

No. 910. रससङ्केतकलिका ।

Substance, country paper, 12 $\frac{3}{4}$ × 6 $\frac{1}{2}$ inches. Folia, 14. Lines, 11 on a page. Extent, 357 ślokaś. Character, Nāgarī. Date. ? Place of deposit, Varāhanagara, 24-Parganās, Bābu Sāmbhuchandra Mukhopādhyāya. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Rasasāṅketa-kalikā. A treatise on the preparation of metallic medicines. By Chāmunda, a Kāyastha of the Naigeya clan. The MS. is incomplete, some unknown portion of the end being wanting. Contents: 1, Mercury, its purification and oxidation; tests of perfect oxidation, virtues of its various oxides. 2. Oxidation of iron, gold, copper, &c. 3. Medicinal preparations with poisons. 4. Medicinal preparations with mercury.

Beginning. शिवं नत्वा रसाधीशं चण्डः कायस्थकुम्भः ।

करोति रसमुक्तेतकलिकाभीष्टमिदं ॥ अथ पारदेव्यतिः ।

End.

(खण्डितत्वात्परिभ्रमाग्निवाक्पादिकं नास्ति । यन्मर्कतुर्नामद्वयं प्रारम्भवाक्योक्तं, अथ इति, “इति नैगमकाद्यस्यचामुण्डकृतार्था रसमुक्तेतकलिकायां प्रथमोक्तान्तः, एतद्वाक्योक्तं” चामुण्ड इति । कुतचित् नैगमेतिविशेषणं न दृश्यते) ।

विषयः ।

१ उक्तामे, पारदमोक्षनमस्तीकरणप्रकारः । पारदभस्मपरीक्षा । पारदभस्मगुण-
कीर्तनादि । २, लौहसर्परोयताद्यादिधातुमस्तीकरणादिकथनं । ३, विषोप-
सकरणप्रकारादि । ४, रसोपसकरणप्रकारादि ।

No. 911. मन्त्रचन्द्रिका ।

Substance, country paper, 10½ × 4 inches. Folia, 36. Lines, 11 on a page. Extent, 1100 śloka. Character, Nāgara. Date, Sm. 1855. Place of deposit, Varāhanagara, 24-Parganās, Bābu S'ambhuchandra Mukhopādhyāya. Appearance, decayed. Prose. Generally correct.

Mantra-chandrikā. Vīja-mantras of various gods and goddesses and the ritual appropriate for worshipping them. The work is divided into nine chapters (*prākāśas*), and embraces the names, besides those of the leading gods and goddesses, of the planets, and the demoniac attendants of Śiva and Durgā.

Beginning. आरक्ताभं विनेवं प्रयुज्यतरतरं वेदहस्तान्धानं

विधानं मौलिदेशे हिमकरशकलं दानधाराङ्गकुम्भं ।

ब्रह्मोन्माद्यैः समस्तैरमरपरिहृतैः सेवितं शुभदत्तं

सोमोन्माद्यं प्रसन्नं सकलशुभकरं तं भजेद्भूजगायं ॥ १ ॥

आदौ गणपतेर्मन्त्राः शिवायाम्बुदन्तरम् ।

ततः कृष्णस्य सूर्यस्य शम्भोचोक्ता यथाक्रमम् ॥ २ ॥

अथ क्रमेण गणेशादीन् स्तुत्वा तेषां मन्त्रा मन्त्रभेदाद्य लिख्यन्ते ।

End.

इति चिन्मस्तुः । ओं अग्नये हुत् । अम्बकाय शिरः । ओं चिन्मेवाय शिखाः ।

ओं वशिष्ठाय कवचः । ओं अग्निवीर्याय नेत्रः । ओं यद्रदेवतायास्ताव

कट् । इति मन्त्रैः षडङ्गं विधाय ।

Colophon. इति मन्त्रचन्द्रिकायां नवमः प्रकाशः । इति शिवप्रकरणं समाप्तम् ।

विषयः । १ प्रकाशे, गणेश—वक्रतुण्ड—वीरगणेश—लक्ष्मीगणेश—शक्तिगणेश—हरिद्रागणेश—
मन्त्रादिकथनं । २, वाग्वादिनी—संभवाम्नीयरी—बाला—भैरवी—कामेश्वरी—राज-
जमान्नी—मन्त्रादिकथनं । ३, भुवनेश्वरी—दुर्गा—जयदुर्गा—लक्ष्मी—चन्द्रपूजा—
मन्त्रादिकथनं । ४, अक्षारुढा—गौरी—सोष्ठलक्ष्मी—वज्रिवासिनी—शिवदूती—
विकण्ठकी—वगलामुखी—मन्त्रादिकथनं । ५, उग्रतारा—दक्षिणकालिका—धूमा-
वती—भद्रकाली—सहाकाली—उच्छिष्टसाधालिनी—भनद्यक्षिणी—मन्त्रादिक-
थनं । ६, वासुदेव—लक्ष्मीवासुदेव—हरिहर—वामन—हयग्रीव—वराह—सुदर्श-
न—पुरुषोत्तम—मन्त्रादिकथनं । ७, ज्योतिश—दीधर—नरसिंह—राम—सोता—
लक्ष्मण—हनुमन्—मन्त्रादिकथनं । ८, गोपाल—कामदेव—कामवीर्यार्जुन—सूर्य—
चन्द्र—भैरव—बुध—बृहस्पति—शुक्र—शनिश्चर—राहु—केतु—वज्रि—मन्त्रादिक-
थनं । ९, शिव—दक्षिणामूर्ति—सत्युग्रय—अघोर—नीलकण्ठ—सेवपाल—बटुक—
चम्बक—मन्त्रादिकथनं ।

No. 912. मयशिल्पं वा प्रतिष्ठातन्त्रं ।

Substance, English paper, 8 × 6 inches. Folia, 98. Lines, 19—20 on a page. Extent, 1900 ślokaś. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Bābu Rājendralāla Mitra. Appearance, new. Verse. Incorrect and corrupt.

Maya Mata, alias *Maya Silpa*, alias *Pratishṭhā Tantra*. A treatise on architecture founded on the canons of Maya, a Dānava, who is reputed to have built a palace for Yudhishṭhira. The work is written in the Tāntric style in anuṣṭup verses; but it is so full of lacunæ, and obscure terms and phrases that it is in many places unintelligible. The author's name is not given; and the last line and the colophon suggest the idea of the work being incomplete. But such as it is it is the most complete treatise on architecture that has yet come to hand, and I feel grateful to Mr. A. C. Burnell for having procured it for me from the Library of the Rājā of Tanjore. It is remarkable in being less devoted to religious ceremonies and astrological disquisitions than the Mānasāra. Contents; 1, Architecture defined. 2—3, Examination and purification of the ground intended to be built upon. 4, Measurement of land. 5, Ascertainment of the points of the compass. 6, Fixing of pegs to demarcate the spots for building. 7, Offerings to gods. 8, Measure of villages and the rules for

laying them out. 9, Ditto of towns. 10, Directions for laying out squares, octagons, &c. 11, Laying the foundation and the ceremonies to be observed on the occasion. 12, Plinth. 13, Base. 14, Pillars. 15, Stone-work. 16, Joining or cementation. 17, Spires or tops of houses. 18, One-storied houses. 19—20, Two-storied houses. 21, Three, four, &c.,-storied houses. 22, Gopuras or gates. 23, Mandapas. 24, Out-offices, barns, treasuries, &c. 25, *Mandapa sabhās*, or open courts. 26, Linear Measure—of finger-breadth, &c.

Beginning. प्रणम्य शिरसा देवं सर्वत्र जगदीश्वरं ।

तं दृष्ट्वा स्नातलं जुत्वा शान्तिं शान्तं यथाक्रमं ॥

नैनलानां मनुष्याणां वस्त्रादीनां दुर्लभैश्च ॥

प्राप्तो मुनिर्मयः कर्त्ता सर्वेषां वस्तुकर्मणां ॥

आदौ वास्तुप्रकारान्तु भूपरोक्षापरिग्रहम् ।

मानोपकरणं चैव शङ्कुस्थापनमार्गकं ॥

सुपदं सुरविन्यासं वलिकर्मविधिं तथा ।

घासादीनाञ्च विन्यासं लक्षणं ममरादिषु ॥

भूलक्षस्य विधानं च गर्भविन्यासलक्षणं ।

उपपीठविधानं चाधिष्ठानानां च लक्षणं ॥

लक्ष्म्यानां लक्षणं चैव प्रसारस्य च लक्षणं ।

सन्धिकर्मविधानं च शिखराणां तु लक्षणं ॥

एकभूमिविधानं च द्वितलस्य तु लक्षणं ।

त्रितलस्य विधानं च चतुर्भूम्यादिलक्षणं ॥

समालपरिवाराणां गोपुराणां तु लक्षणं ।

मण्डपादिविधिं चैव शालानां चैव लक्षणं ॥

ग्रहविन्यासमार्गं च ग्रहवेशनमेव च ।

राजवेशनविधानं च द्वारविन्यासलक्षणं ॥

यानानां शयनानां च लक्षणं स्निग्धलक्षणं ।

पीठस्य लक्षणं सम्यग्गनुकर्मविधिं तथा ॥

प्रतिमालक्षणं देवदेवीनां मानलक्षणं ।

चचुबन्दील्लभं चैव सङ्क्षिप्याहं यथाक्रमं ॥

अमर्त्याश्चैव मर्त्याश्च यत्र यत्र वसन्ति हि ।

तदन्तस्मिन्मन्त्रै(?)लङ्केहं च वदाम्यहं ॥

भूमिप्रासादजालं च ग्रथनं च चतुर्विधं ।
 भूरेव मुख्यवस्तुः स्यात्तत्र जातानि यानि हि ॥
 प्रासादादीनि वस्तूनि वस्तुत्वाद्भुसंज्ञयान् ।
 वस्तून्मेव हि तान्येव प्राज्ञान्यस्मिन्पुरातनैः ॥
 वर्णग्रन्थरसाकारा दिक्षब्दस्य शतैरपि ।
 परोक्षैव यथायोग्यं गृहीतावधिनिश्चिता ॥
 या सा भूमिरिति ख्याता वर्णानां च विग्रहपतः ।
 द्विविधं तत्समुद्दिष्टं गौणमङ्गीत्यनुकृतात् ॥
 प्रासादित्येव गौणादि भवत्यङ्गी मङ्गी मता ।
 सभाशालाप्रपारङ्गमण्डपं मन्दिरं तथा ॥
 प्रासाद इति विख्यातः + शिविका + कालशं ।
 स्यन्दनं चैवमानीकं याममित्युच्यते बुधेः ॥
 पञ्चमं चण्डिकाकालपञ्जरं फलकमनं ।
 पर्यङ्कं बालपर्यङ्कं शयनं चैवमादिकं ॥
 चतुर्लामधिकाराणां भूरेवादौ प्रचक्ष्यते ।

End.

चितालं किन्नराणां तु मन्त्रग्रानां तु द्वितालकं ॥
 ऋण्डजातं तथैकं स्यात् पित्राचारानां तु विंशतिः ।
 अङ्गुल्यः सम्यगाख्याताः प्रासादलक्षणं गृह्युः ॥
 इति सुप्रभेदे प्रतिष्ठातन्त्रे क्रियापादेऽङ्गुलिविधानपटल एकोनविंशः ।

विषयः ।

१ अध्याये, बालुलक्षणं । २, ३, भूपरीक्षाभूमिशोधनादि । ४, मन्त्रप्रकारः ।
 ५, दिक्साधनादि । ६, गङ्गुद्वारा पीठादिस्थाननिर्देशः । ७, देवताबलिः ।
 ८, यामनानतत्संस्थापनप्रकारः । ९, नगरमानतत्संस्थापनप्रकारः । १०, अष्टास-
 चतुरस्रहस्तभूमिकरणप्रकारादि । ११, भूमिमध्यस्थले चतुरस्रगर्गखननजालपूर-
 णादिस्वरूपग्रन्थसाधनविधयः । १२, उपपीठविधानं । १३, अग्निष्ठानविधानं ।
 १४, लम्बापरिमाणं, तन्निर्माणद्रव्यकथनं । १५, प्रस्तरकर्मकथनं । १६, सन्धि-
 कर्मकथनं । १७, मिश्रकरणादि । १८, एकभूमिगृहविधानं । १९, २०,
 द्वितलगृहविधानं । २१, त्रितलचतुस्तलादिविधानं । २२, गोपुरविधानं ।
 २३, मण्डपविधानोपदेशः । २४, प्रासादशालादिविधानोपदेशः । घनघान्या-
 खागाराणां स्थानदिङ्निर्णयपरिमाणचण्डादि च । २५, मण्डपसभाविधानादि ।
 २६, अङ्गुलिमानादिप्रकारः । (अङ्गुल्यः सम्यगाख्याताः प्रासादलक्षणं गृह्युः,
 इत्युक्तत्वादसम्पूर्णमिदमित्यनुमीयते ।)

No. 913. सभातरङ्गसारः ।

Substance, English paper, 11 × 5½ inches. Folia, 37. Lines, 10—11 on a page. Extent, 310 s'lokas. Character, Nāgara. Date, Sm. 1926. Sk, 1791. Place of deposit, Varāhanagara, 24-Parganās, Bābu S'ambhu-chandra Mukhūpādhyāya. Appearance, new. Verso. Generally correct.

Sabhā-tarangasāra. A poetical miscellany. By Jagannātha Miśra. Contents: 55 S'lokas in praise of greatness. 3 S. Do. grave men. 48 S. Condemnation of wicked men. 8 S. Praise of merit. 12 S. Do. liberal-mindedness. 22 S. The song of the chātaka. 11 S. The song of the Bhramora (large blackbee). 1 S. Do. silk-cotton-tree 4 S. Do. of the Parrot. 2, Do. the good tree. 8 S. Do. of the Kokila. 5 S. Do. of the crane. 5 S. Do. of the goose. 4 S. Do. of the crow. 9 S. Do. of the elephant. 8 S. Do. of the lion. 5 S. Do. of the deer. 5 S. Do. of the sandal tree. 2 S. Do. of musk. 1 S. Do. gum tree. 8 S. On trees. 7 S. Places unfit for habitation. 8 S. Song of the firefly. 9 S. Song of the moon. 1 S. Song of water. 7 S. Song of the clouds. 4 S. Do. of the lotus. 2 S. Do. of the mountain. 2 S. Disruption of friendship. 3 S. Condemnation of bad poets. 2 S. Do. of flatterers. 8 S. Desire. 2 S. Absence of pride. 2 S. Advantage of one's own place. 3 S. The kind of wife to be divorced. 2 S. Characteristics of a good woman. 4 S. Song of the River. 2 S. Pride condemned. 8 S. Praise of valorous men. 21 S. Advantage of wealth. 22 S. Miserliness condemned. 21 S. Evils of poverty. 6 S. Evils of begging.

Beginning. नत्वा शिवं प्रथमतः प्रणिपत्य चण्डीं वाग्देवतां तदनु नातपदं गुरुं च ।
सङ्कल्पते किमपि यत् सुजनान्मदश्चेतो विधातु मुदिताः रूपया मयि सुः ॥ १ ॥
जगन्नाथेन नियते तेनैव क्रियते पुना ।

नाम्ना सभातरङ्गोऽयं सङ्कल्पः सत्सुखावहः ॥ २ ॥

End. आज्ञातं परिलीनमुग्रनखरैः क्षुब्धं स्वयं चर्वितं,
चित्रं यद्वत् नीरसलक्ष्मिनेनेति व्यर्था मातृयाः ।
हे माणिक्य तवैतदेव कुशलं यद्दानरेणायदा-
दन्तःसच्चन्द्रिकपणाय सदस्या चूर्णीकृतो नाम्ना ॥ ३ ॥

Colophon. इति श्रीसभातरङ्गसारः ।

वीरचित्तमशकस्य वक्ष्यतेः सम्मिनेरमदिमन्दकेवक्ष्येः । (१८२६)

शालिवाहमस्य तथैव धीमत एकमन्दमिरिकेवलेयुने ॥ (१८२७)

हयराशिरविमे मितपक्षे सर्पस्त्रानिनि तित्यौ रविवारे ।

स्थानकाशिपुरे सुरमणीये लेखितं शुभपुस्तकमेतत् ॥

विषयः ।

५५ पदैर्भक्ष्यक्रियाविशेषाणां प्रशंसा । विभिः पदैर्भोजनप्रशंसा । ४८ पदै-
र्दुर्जननिन्दा । ८ पदैर्गुणप्रशंसा । १२ पदैर्ददारव्यक्तिप्रशंसा । २९ ज्ञानका-
न्योक्तिः । २१ पदैर्भैरवोक्तिः । १ पद्येन भास्वत्यन्योक्तिः । ४ पदैः शुकान्योक्तिः ।
९ पद्याभ्यां सङ्कचान्योक्तिः । ८ पदैः कोकिलान्योक्तिः । ५ पदैर्वैकान्योक्तिः ।
५ पदैर्हंसान्योक्तिः । ५ पदैः काकान्योक्तिः । ६ पदैर्गजान्योक्तिः । ८ पदै-
र्मिहान्योक्तिः । ५ पदैर्भैरवान्योक्तिः । ५ पदैश्चन्दनान्योक्तिः । २ पद्याभ्यां कसूर्योक्तिः ।
१ पद्येन शालान्योक्तिः । ८ पदैः सामान्यदृष्टान्योक्तिः । ७ पदैः परित्याज्य-
देशाद्युक्तिः । ८ पदैः खद्योतान्योक्तिः । ६ पदैश्चन्द्रान्योक्तिः । १ पद्येन जला-
न्योक्तिः । ७ पदैर्भैरवान्योक्तिः । ४ पदैः कमलान्योक्तिः । २ पद्याभ्यां पर्वतान्यो-
क्तिः । २ पद्याभ्यां मैत्रीभङ्गचतुर्कथनं । १ पद्येः कुकविनिन्दा । १ पद्याभ्यां
सर्वकनिन्दा । ८ पदैर्लुण्ठावर्णनं । २ पद्याभ्यां निरङ्कुलारितावर्णनं । २ पद्याभ्यां
स्थानप्रधानाधिकतावर्णनं । १ पदैः परित्याज्यलोलचणनिरूपणं । २ पद्याभ्यामु-
त्तमलोलचणोक्तिः । ४ पदैर्नक्षत्रोक्तिः । २ पद्याभ्यां गर्वपरिहारः । ८ पदैर्लज्ज-
सिनां प्रतापवर्णनं । २१ पदैर्धनप्रशंसा । २२ पदैर्धनसङ्ख्यादिनिषेधः । २१ पदै-
र्दारिद्र्यनिन्दा । ६ पदैर्वाचकनिन्दा ।

No. 914. षोडशपिण्डदानप्रयोगः ।

Substance, country paper, 12½ × 3 inches. Folia, 4. Lines, 6 on a page. Extent, 45 ślokaś. Character, Bengali, Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. In- correct.

Shoḍaś'apinḍa-dāna-prayoga. A treatise on the offering of sixteen funeral cakes to the manes at certain times. Anonymous.

Beginning. अथ षोडशपिण्डदानप्रयोगः । तत्र संवत्सरप्रदीपे । अमावास्यान्तु(?) कन्याकौ तीर्थ-
प्राप्तौ तथा स्वयः । आर्चं कृत्वा विधानेन दद्यान् षोडशपिण्डकमिति ।

कथयन्नाधुना देव यदि स्नेहेल्लि मां प्रति ।
 End. मद्दस्यपूजनादेवि लभते वाञ्छितं फलम् ।
 लक्ष्म्य पूजनादेवि शिवत्वं प्राप्नुयाद् भुवं ॥ समाप्तश्चेद्म् ।
 विषयः । मृण्मयपार्थिवलिङ्गपूजनविधिकथनं ।

No. 917. दुर्गास्तवविवेकः ।

Substance, country yellow paper, $15\frac{1}{2} \times 3$ inches. Folia, 15. Lines, 6—7 on a page. Extent, 340 s'lokas. Character, Bengali. Date, Sk. 1766. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, fresh. Prose. Generally correct.

Durgotsava-viveka. A treatise on the propriety of worshipping Durgá, in spring and autumn, or the great national rite of the Durgá-pujá. By Śūlapāṇi Bhaṭṭāchārya. The work forms a part of the author's great compendium of modern Hinduism, called the *Viveka*.

Beginning. नवैशानीपदाम्नाजं समद्गुमरशोभितं ।

• दुर्गास्तवविवेकसु क्रियते शूलपाणिना ॥

End. विशेषतस्तत्र बोधनप्रक्रिया नास्ति ।
 बोधिताया बोधनासम्भवादिति प्राग् विद्वत्म् ।
 चामादिकानु पूर्ववज्जुज्ञेयमिति दिक् ।

Colophon. इति महानैशोपाध्यायशेखरशूलपाणिभट्टाचार्यविरचितो दुर्गास्तवविवेकः समाप्तः ।
 विषयः । शरदि वसन्ते च देवीपूजा कथं कर्तव्येत्यादेर्विचारः ।

No. 918. व्रतकालविवेकः ।

Substance, country yellow paper, $15\frac{1}{2} \times 3$ inches. Folia, 14. Lines, 6 on a page. Extent, 260 s'lokas. Character, Bengali. Date, Sk. 1766. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, fresh. Prose. Generally correct.

Vratakāla-viveka. Times meet for performing vratas or optional fasts. By Śūlapāṇi Bhaṭṭāchārya.

Beginning. नानामुनिमतद्वैधजातसंशयलक्ष्मणः ।

व्रतकालविवेकोऽयं क्रियते शूलपाणिना ॥

- End. कालविशेषानियन्तितमित्येतदुच्यते ।
प्रतिष्ठाविधानञ्च प्रतिष्ठाविवेकेऽनुसन्धेयम् ।
- Colophon. इति साङ्गडियानमहामहोपाध्यायश्रीगुरुलपाणिविरचितः व्रतकालविवेकः
समाप्तः ।
- विषयः । व्रतलक्षणकथनादि । व्रतानुष्ठानादिकथनं । व्रतानुष्ठाने विहितकालः ।
जन्माष्टमीव्रतनिर्णयः । श्रीरामनवमीव्रतनिर्णयः । एकादशीव्रतनिर्णयः । सावि-
त्रीचतुर्दशीव्रतनिर्णयः । शिवरात्रिव्रतनिर्णयः । सङ्क्रान्तिव्रतनिर्णयः । व्रतप्रति-
ष्ठाकालनिर्णयश्च ।

No. 919. सङ्क्रान्तिनिर्णयः ।

Substance, country yellow paper, 15½ × 3 inches. Folia, 9. Lines, 6 on a page. Extent, 170 ślokas. Character, Bengali. Date, Sk. 1766. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, new, but soiled. Prose. Generally correct.

Saṅkrānti-nirṇaya. Rules for ascertaining the conjunctions of months, or the time when the sun passes from one sign of the zodiac to another, the characters of those conjunctions, what should be done at such times, and what avoided. Anonymous.

- Beginning. अथ सङ्क्रान्तिव्यवस्थानिर्णयः । आदौ सञ्ज्ञां विनिर्णय्य ततो राशिस्थानिर्णयम् ।
व्यवस्थानिर्णयं पश्चात् करिष्यामि न संशयः ॥
- End. सङ्क्रान्त्यां पञ्चशेरान्ते द्वादशां निशि सन्ध्ययोः ।
तुलसीं ये विचिन्वन्ति ते चिन्दन्ति हरेः शिरः ॥
- Colophon. इति सङ्क्रान्तिनिर्णयः समाप्तः ।
- विषयः । नन्दादिमहामङ्गलानिनामकथनादि । मेषादि राशिष्वद्वादशसङ्क्रान्तिनिर्णयः ।
सङ्क्रान्तौ निषिद्धानिषिद्धकर्मकथनादि च ।

No. 920. श्रद्धितत्त्वकारिका ।

Substance, country yellow paper, 15½ × 3 inches. Folia, 19. Lines, 6 on a page. Extent, 360 ślokas. Character, Bengali. Date, Sk. 1767. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, fresh. Verse. Generally correct.

S'uddhitattvakārikā. Memorial verses embodying the canons of Raghunandana's *S'uddhitattva*, or rules for the observance of mourning, and on personal impurities. By Harinārāyaṇa S'armā.

Beginning. सर्वस्वरूपं श्रीरामं प्रणम्य भक्तवत्सलं ।

कारिकां शुद्धितत्त्वस्य वितनोति यथावति ॥

End. किन्तु एकादश्यादौ चेत् आहं क्रियते तदा प्रेतपदोच्छेदेन ।

Colophon. इति श्रीहरिनारायणशर्मकृता शुद्धिकारिका समाप्ता ।

विषयः । जननमरणशौचनिर्णयः ।

No. 921. अशौचमञ्जरी ।

Substance, country yellow paper, $12\frac{1}{2} \times 3\frac{1}{2}$ inches. Folia, 6. Lines, 5—6 on a page. Extent, 60 ś'lokas. Character, Bengali. Date, Sk. 1770. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, fresh. Verse. Incorrect.

Aś'auçhamañjarī. Rules regarding mourning and the duties to be attended to during the first ten days after the death of a parent, kinsman, or other person for whom mourning has to be observed. Anonymous.

Beginning. प्रणम्य परमात्मानं नत्वा शम्भुं विलोचनं ।

अशौचनिर्णयं वक्ष्ये प्रेतकर्म दशदिक् ॥

End. तैलौषधजि(नं)चैव पक्वापकखर्यपदे ।

पण्येषु चैव सर्वेषु नाशौचं मतद्वयतवे ॥

Colophon. इत्यशौचमञ्जरी समाप्ता ।

विषयः । मरणाशौचनिर्णयः ।

No. 922. पदार्थकौमुदी ।

Substance, country yellow paper, $17 \times 3\frac{1}{2}$ inches. Folia, 199. Lines, 8 on a page. Extent, 7920 ś'lokas. Character, Bengali. Date, Sk. 1627. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Padārthakaumudī. A commentary on the *Nāma-liṅgānus'ās'ana* of Amara Siṅha. By Nārāyaṇa Chakravartī.

Beginning. मन्दात्मजस्य हृष्यस्य साक्षाद्भगवतो मुदा ।

पदचिन्तकरन्दाय नमः संसृतिशान्तये ॥

अथ तत्त्वसारनिरूपणं ।

End. किञ्च प्रमाणवादीनां मन्त्राणामपि तत्परत्वमिति श्रीपद्मसुक्तसारतन्त्रे व्यक्तं, वैश्वो-
क्तमङ्गलकवच इति ।

Colophon. इति वस्तुतत्त्वे भगवत्तत्त्वं नाम सप्तमः परिच्छेदः ॥

ब्रह्मन्नीमं हिरण्यगर्भं परमात्मन् वासुदेवाद्य

ज्ञानश्रीलहरे स्मरेति नियतं निर्भेदतो मे नमः ।

संसारार्णवतारणेदयमिति साक्षात् परं कारणं

तस्मान्ममति पण्डितः प्रतिदिनं कुर्वीत यत्नं मयत् ॥

कृतानि सप्ततत्त्वानि श्रीराधाकान्तशर्मणा ।

कदाचिद्यदि वर्तन्ते पण्डितानां समीपतः ॥

तदा निवेदनं वक्तुः शुश्रूष्यं सद्दिवेकिनः ।

पूर्वापरार्थहृदौव यदि द्वाभ्यां वर्तते ॥

शोधितयः कृपावद्भिः समर्थं वा दयारताः ।

लिखितं पञ्चतत्त्वं वै रामशुन्दरशर्मणा ॥

विद्यावागीशवर्येण श्रीमता पुण्ड्रशालिना ।

शक्ते सप्तयुगादिचन्द्रगणिते मासे मधौ वासरे

स्वयं स्येह मङ्गलदिव्यनगरे कृष्णे दशम्यां तिथौ ।

प्रत्यर्थं शुभदः शुभो वज्रमतः प्रातः समाप्तिं व्रतः

श्रीरामेश दयानिधान परमानन्दप्रभो पाक्षि तम् ॥

श्रीकृष्णप्रोत्तिमुद्दिग्ध रचितो दण्डयत्नतः ।

अतोऽथ शब्ददोषोऽपि नैव दोषाय कल्पते ॥

विषयः । (अथ सप्त परिच्छेदाः । तत्र प्रथमद्वितीयपरिच्छेदौ न सः, अतः खण्डितमिदम्)।

१, परिच्छेदे साध्यामङ्गलवादिपदार्थनिरूपणपूर्वकं सारतत्त्वनिरूपणं । २, पर-

मात्मतत्त्वनिरूपणं । ३, वासुदेवतत्त्वनिरूपणं । ४, निर्गुणब्रह्मतत्त्वनिरूपणं ।

५, भगवत्तत्त्वनिरूपणं ।

No. 924. তান্ত্রিকপূজাপদ্ধতি: ।

Substance, country paper, $11\frac{1}{2} \times 5\frac{1}{2}$ inches. Folia, 10. Lines, 12 on a page. Extent, 250 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Tāntrikapūjā-paddhati. Guide to daily rituals according to the Tantras. Contents: Rules for the threefold Sandhyā worship; washing of the face on such occasions for Vaiṣṇavas; offering of Argha; certain manipulations called *nyāsa*; intellectually placing certain letters of the alphabet on fourteen different lotus-like organs of the body; *nyāsa* in connexion with different members of the body; intellectually placing certain deities on six different parts of the body; placing of those divinities on the organic and sensuous functions of the body; *Prāṇāyāma*; placing of divinities in their proper places and on their respective seats; intellectual worship; arrangement of the instruments of worship; the worship of the seats of the gods; worship of the gods.

Beginning. স্বয়ং তান্ত্রিকমন্ত্ৰাধ্যায়ঃ । স্বাচম্য জলে মত্তে চেত্যাদিনা সূর্যমঙ্গলাদীর্ঘমা-
বাচ্ছ মূলেণ কুশেণ ভূমৌ ত্রিবারং জলে চিপেৎ ।

End. সংহারমুদ্রয়া চক্ৰা(?) তত্তৈজ: পুৰী: সার্বং স্বহৃদয়মানয়েৎ । ততঃ শেখাৰ্ঘ্যাং চ-
তুল্যকোণমঞ্চলং চক্ৰা তত্র নিম্নোপশ্রেয়ং ॐ বিশ্বক্ৰমেণায নমঃ ইতি দ্রব্যাৎ ।

Colophon. ইতি পূজাপদ্ধতি: সমাপ্তা ।

বিষয়: । তান্ত্রিকমন্ত্ৰাবিধি: । বৈষ্ণবাবসনবিধি: । সামান্যার্ঘ্যস্থাপনাদিবিধি: ।
করাঙ্কুলীপু হৃদয়াদিপঙ্কজেষু চ মাংসকান্ধ্যাস: । শরীরান্ধ্যাসচতুর্দলপত্রঃ বশ-
যমাচ্চিত্তত্বর্চন্যাস: । সর্বাঙ্গপ্রত্যঙ্গাদিষু মাংসকাবর্চন্যাস: । পঙ্কজেষু কেশ-
বাদিকীর্ত্যাদিদেবনাদ্বন্দ্বন্যাস: । পুনশ্চ প্রাণাদি-সত্যাদিতত্ত্বন্যাস: । প্রাণা-
যম: । দেবতাপীঠন্যাস: । মানসপূজা । শব্দস্থাপনাদিপ্রকার: । পীঠপূজা ।
দেবতাপূজা ।

No. 925. প্রাণতোষিলী ।

Substance, country paper, $18\frac{1}{2} \times 6\frac{1}{2}$ inches. Folia, 304. Lines, 13 on a page. Extent, 19,513 s'lokas. Character, Bengali. Date of printing Sk. 1743. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, decayed. Prose and Verse. Correct.

Beginning. हृदि स्थमपि दूरस्थं सर्वमाहृत्य तिष्ठति ।

यन्महः परमं बीजं तदानन्दपदं नमः ॥

रहः शशिश्रिता समं विविधकलिमातन्वती

मुक्तः स्वरमहोत्सवे शिवमुखाज्जुम्भार्थिनो ।

दिग्गम्भरह्यताम्बरा + + + + + मौलेस्थित

हिंया नतमुखी सदा क्षितिघरेन्द्रकन्यावतु ॥

मङ्गलानन्दबीजानि भक्तानामतिसत्त्वतम् ।

गुरुणां चरणाम्बुजानि पुनः पुनश्चाकरोहे ॥

ज्ञात्वा गोक्षमशेषमादिविदुषामालोक्य नानासतं

हेरम्बाङ्घ्रिस(रोज) युग्मममलं नत्वातिभक्ता सुधीः ।

बीनारायणपादपद्ममधुलिङ्गारायणः बीनिधि-

र्थमेनामरपञ्चिकां वितनुते सङ्क्षेपतः सत्कविः ॥

End.

इह पन्थविस्तरभयात्रोत्तेज्जितानां पूर्वाचार्याणां च प्रयोगाज्ज्ञेयम् । यथा, स्त्री-
पुंभेधः । विप्रचतुष्टयो, विप्रचतुष्टयः । गोचनानि पुंस्यपि नपुंसकेपि । पाठा स्त्री-
त्याद्युदाहार्यमूच्छम् ।

Colophon.

इति पदार्थकौमुद्याममरकोषटीकायां लिङ्गादिमङ्गलवर्गीयप्रकाशः । समा-
प्तोऽयं ग्रन्थः ।

विषयः ।

अमरकोषकाण्डत्रयार्थविवरणं ।

No. 923. वस्तुतत्त्वं ।

Substance, country paper, 11 $\frac{3}{4}$ X 6 $\frac{1}{2}$ inches. Folia, 38. Lines, 14—15 on a page. Extent, 1090 ślokaś. Character, Bengali. Date, Śk. 1747. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Generally Correct.

Vastutatva. On the philosophy of the Vaiṣṇava faith, so treated as to establish the divinity of Kṛiṣṇa. By Rāmasundara Vidyāvāgīś'a. The work was composed in the Ś'aka year 1727, and originally comprised seven sections, of which the MS. under notice comprehends the last five. Contents: 3. Māyā, Mahattva and other categories described. 4. The great soul defined. 5. Vāsudeva defined and described. 6. Brahma without attributes described. 7. Bhagavān described.

Pránatośaṇī. A summary of the Tántric cult. The work was compiled by Rámatośaṇa S'armá, under the patronage of Prápakrishṇa Vis'vása, a zemindar of Khaḍadaha in the neighbourhood of Calcutta, and printed for private circulation in the S'aka year 1743. The name of the work is made up of the second word of the author's name, and the first of that of the patron. It comprises large extracts from the authentic Tantras.

Beginning. जङ्गे काचं दात्री दुतमुदकविन्दो जलधिर्ना

पयोधौ पायोऽनुत्तमपि न तु सर्वकवशागा ।

गिरौ धूलौलेखनमचलवरत्नं रजसि वा

निचिच्छेच्छैरं जयति जयतारेत + + + ॥ इत्यादि ।

(खण्डितत्वात्ममार्गिकादिकं नास्ति ।)

विषयः । (विषयस्तस्य सूचीपत्रे द्रष्टव्यः ।)

No. 926. लिङ्गादिमङ्गलटीका ।

Substance, country yellow paper, $12\frac{1}{2} \times 3$ inches. Folia, 17. Lines, 7—11 on a page. Extent, 330 ślokas. Character Bengali. Date, Sk. 1759. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, decayed. Prose. Generally correct.

Līṅgādīsaṅgraha-tīkā. A commentary on the Līṅgādīsaṅgraha,—a treatise on grammar. By Bharata Mallika.

Beginning. सल्लिङ्ग इत्यादि । सल्लिङ्गशब्दैः पाणिनिवर्यचिचिन्द्रादिप्रणीतवक्ष्यमाणल्लिङ्ग-
लक्षणसूत्रसहितैः । इत्यादि ॥

End. इति प्रयोगाच्च लज्जापर्यायत्वेन स्त्रीत्वे प्राप्ते पुंस्त्वं । एवमन्यत्रापि ज्ञेयम् । समाप्ता
लिङ्गमङ्गलटीका ।

Colophon. इति श्रीभरतमल्लिककृता टीका ।

विषयः । कृतहितान्तादिग्रन्थानां लिङ्गनिर्धारणपरस्य लिङ्गादिमङ्गलस्य वाक्यार्थविवरणं ।

No. 927. शब्दार्थसारमञ्जरी ।

Substance, country yellow paper, $12\frac{1}{2} \times 3$ inches. Folia, 30. Lines, 6 on a page. Extent, 525 ślokas. Character, Bengali. Date, Sk. 1761. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, decayed. Prose. Generally correct.

Sabdārthasāra-manjarī. A treatise on the syntax of the Sanskrit language. By Jayakrishṇa S'armā.

Beginning. चेरन्मचरणद्वन्द्वं विघ्ननाशकरं परं ।

प्रथम्य जयकृष्णेन क्रियते सारमञ्जरी ॥ १ ॥

तच्च प्रथमतः कालनिरूपणम् ।

End. आलोच्य विविधग्रन्थान् विचार्य च पुनः पुनः ।

कृतेयं जयकृष्णे न शब्दार्थसारमञ्जरी ।

Colophon. इति जयकृष्णशर्मैर्विरचितशब्दार्थसारमञ्जरी समाप्ता ।

विषयः । आख्यातार्थनिरूपणं । शब्दबोधप्रकारः । कारकविचारः । समासवादः । एवं-
शब्दविचारादि । सर्वनामपदशक्तिविचारः । एवशब्दविचारः । उपसर्गवि-
चारः । क्तप्रत्ययविचारः । नञर्थकघनं । वैधर्म्याविचारः । पदशक्तिनिरू-
पणं । शक्तिपादकपदार्थनिरूपणं । शब्दविचारः । वाचकत्वस्य लक्षणं । वीप्सा-
विचारः । शब्दबोधप्रकारान्तरे । एकादिपरादपर्यन्तसङ्ख्याशब्दविचारः ।

No. 928. गीतगोविन्दटीका ।

Substance, country yellow paper, 12½ x 3 inches. Folia, 34. Lines, 8—11 on a page. Extent, 134 ślokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Gītagovinda Tīkā. A commentary on the Gītagovinda of Jāyadeva. Anonymous.

Beginning. टीका । राधाभाववयो रङ्गकेलवयो जयन्ति । निश्चतक्रीडा जययुक्ता भवन्तु
इत्यर्थः । कुत्र यमुनाकूले । किम्भूतयोः । इत्थं चनेन प्रकारेण पश्यन्नेत्य-
लितयोः(?) । मन्दनिर्देशमाह । हे राधे तत् तस्मान् लभसे इमं श्रीकृष्णं गृहं
प्रापय आनय इत्यर्थः ।

End. किम्भूतं । विरचानलदग्धपुष्पं यो रतस्य वपुर्देहोऽग्निना दह्यते दग्धस्य रतस्य
विनाशश्च पुष्पो भवति इति विनाशः ॥ ५ ॥ (ख०)

विषयः । अथदेवकविरचितगीतगोविन्दमहाकाव्यस्य व्याख्यानं ।

No. 929. बालबोधिनीनाम्नी गीतगोविन्दटीका, मूलसहिता ।

Substance, country paper, 10½ × 5½ inches. Folia, 42. Lines, 14—17 on a page. Extent, 2250 ślokaś. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Bālabodhīnī. A commentary on the *Gītagovīnda* of Jayadeva. Anonymous. Jayadeva is said in this MS. to have been the son of Vāmadeva and grandson of Bhojadeva.

Beginning. टीकाप्रा० । श्रीदेवम्यङ्गपासीधुक्शोभतेन केनचित् ।

टीका सङ्गृह्यते गीतगोविन्दस्य समाप्ततः ।

स्वयं बोधुमभिप्रायं जयदेवसहासतः ।

क्रमेणोपक्रमसादेशा ग्रथ्यते बालबोधिनीं ॥

मूलप्रा० । मेघैर्सेदुरसम्बरं वनभुवः श्यामासमालङ्घुमै-

नङ्गं भीरुरयं लमेसतदिमं राघे गृहं प्रापय ।

इत्थं नन्दनिदेशतश्चलितयोः प्रत्यङ्मकुञ्जद्रुमं

राघामाश्रययोजयन्नि यमुनाकूले रङ्गकेलधः ॥

End.

टीकास० । अतः सर्गायं सन्दर्शितदोषसमोदरमानन्दितः पीताम्बरः प्रिया-
धीमलेन तद्दर्शवर्णवसनप्रियः श्रीकृष्णो यव भ इति ।

इति खण्डिमालकस्मरणपूर्वकपराशरादिमतज्ञा एवास्याधिकारिण इति तान्
प्रत्याग्रिपयति भोजेति । भोजदेवनामास्य पिता वामदेवीनाम्नी जननी परा-
दीनां ये प्रियाः तस्मैतज्ज्ञातेष्वपि ये बन्धवस्तन्मतधारशोराधामाश्रवरङ्गकेलि-
ज्ञानेन बन्धुलं प्राप्तास्तेषामेव कण्ठे भूयणवत् सदा गीतगोविन्दोऽयं कवित्समस्तु ।

मूलस० ।

यच्छन्ति यावद्भावं गृह्णारक्षारखतमिह जयदेवस्य विश्ववर्चसि ।

इति श्रीजयदेवकृतौ गीतगोविन्दे महाकाव्ये स्वाधीनभर्तृकावर्णने सुप्रीतपीता-
म्बरो नाम द्वादशः सर्गः ।

श्रीभोजदेवप्रभवस्य वामदेवात्मजश्रीजयदेवकस्य । पराशरादिप्रियवन्मुकण्डे
श्रीगीतगोविन्दकवित्समस्तु ॥

विषयः ।

जयदेवकविविरचितगीतगोविन्दोऽयमहाकाव्यस्य व्याख्यानं ।

No. 930. पुराणदानमाहात्म्यं ।

Substance, country paper, $10\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia, 6. Lines, 10—11 on a page. Extent, 62 ślokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, new. Verse. Generally correct.

Purāṇa-dāna-māhātmya. Nature, character, and extent, of the Purāṇas, and the religious merit of presenting them in MS. to Brāhmaṇas. Anonymous. The style of the work is Purāṇic, and, I suspect, it is an extract from the Matsya Purāṇa. It is narrated by Brahmā in reply to the question of a sage named Matsya.

Beginning. मत्स्य उवाच । पुराणं धर्मशास्त्राणां प्रथमं ब्रह्मणा स्मृतं ।

अनन्तरं च वक्त्रेभ्यो वेदास्तस्य विनिर्गताः ॥

पुराणमेकमेवासीत्तदा कल्पान्तरेन च ।

निवर्गसाधनं पुण्यं शतकोटिप्रविवरं ॥

निर्दग्धेषु च लोकेषु वाजिरूपेण वै मया ।

अज्ञानं चतुरो वेदा पुराणन्यायविवरः ॥

मीमांसा धर्मशास्त्रं च परिगृह्णात्तत्कृतं ।

मत्स्यरूपेण (हि) पुनः कल्पादावुदकार्षेव ॥

अग्नेर्धमेतत्कथितमुदकान्तर्गतेन च ।

भूत्वा जगद् स मुनीन् प्रतिवेदं चतुर्मुखः ॥

प्रवृत्तिः सर्वशास्त्राणां पुराणस्याभवत्ततः ।

कालेनाग्रहणं दृष्ट्वा पुराणस्य ततो यय ॥

वासरूपमहं कृत्वा मंजरामि युगे युगे ।

चतुर्लक्षप्रमाणेन द्वापरे द्वापरे सदा ॥

तदाष्टशतधा कृत्वा भूलोकैस्त्रिन् विभाजये ।

End. तद् ब्रह्माण्डपुराणान् ब्रह्मणा समुदाहृतं ।

शेदयान् यमीपाते + + + + संयुतं ।

राजसूयसहस्रस्य फलमाप्नोति मानवः ॥ १८ ॥

चतुर्लक्षमिति श्रोतं वासेनाद्भुतकर्मणा ।

सत्पितुर्मम पित्रा च मया तुभ्यं निवेदितम् ॥

Colophon. इति पुराणदानसाक्षात् ।

विषयः । पुराणश्लोकसङ्ग्रहा, पुराणनामव्युत्पत्तिः, पुराणदानविधिश्च ।

No. 931. काव्यकलापः ।

Substance, white and yellow country paper, 17 × 3 inches. Folia, 7. Lines, 7 on a page. Extent, 214 ślokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Navadvīpa, Paṇḍit Purushottama Tarkālaṅkāra. Appearance, fresh. Prose and verse. Incorrect.

Kāvya-kalāpa. A romance in prose and verse. By Mahānanda Dhīra. The MS. is a mere fragment and very corrupt.

Beginning. नत्वा श्रीदेवदेवीं त्रिभुवनजननीं श्यामरूपां वरेष्वां

यस्याः क्रोडं निवसति सदा दिव्यरूपं सुरेशम् ।

आद्यं मेधावमशचिरतरं पीतवासं तद्वित्तं (?)

वक्ष्ये कार्यं कलापं कलत्रप्र+सवं नीलकण्ठस्य वक्त्रात् ॥

End. सा इति वाक्यं कथयित्वा राजपुत्रो गयचेष्टां कृतवान् ।

ततः श्रीकाव्यकलापो महानन्दधीरेण कथितुमारब्धः ॥

विषयः । (अतःपरमस्यष्टाचरत्वादुर्वाचम् । तत्पाठोऽयमस्मात्तस्मिन् लक्ष्यते ।

चमूकायमेतत् । असम्पूर्णं दस्य पुस्तकस्य प्रकरणच्छेदोऽज्ञेयः ।)

No. 932. क्रमसङ्ग्रहः ।

Substance, white and yellow country paper, 19½ × 3½ inches. Folia, 23. Lines, 6 on a page. Extent, 638 ślokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Navadvīpa, Paṇḍita Purushottama Tarkālaṅkāra. Appearance, old. Prose and verse. Correct.

Kramasaṅgraha. The law of succession according to the Bengal school. By Śrīkṛiṣṇa Tarkālaṅkāra Bhaṭṭācārya.

Beginning. जगदन्नापददन्दमापदां चयसाधनम् ।

विश्वकोटिविनिर्माणश्रितिसंहारकारणम् ॥

निधाय हृदये दायाधिकारक्रमसङ्ग्रहः ।

क्रियत पण्डितामोदी श्रीमच्छ्रीकृष्णशर्मणा ॥

अथ दायधिकारक्रमः—

End. स्वयम्भूयान्तु दास्यां तथाविधापत्यस्य विभाज्यत्वमेवेति । सार्वभौमसम्पत्त-
दिनि ॥

Colophon. इति श्रीश्रीकृष्णतर्कालङ्कारभट्टाचार्यविरचितो दायधिकारक्रमसङ्ग्रहः समाप्तः ॥

विषयः । अथ दायधिकारक्रमादिवर्णितः ।

No. 933. उत्तरगीता ।

Substance, yellow country paper, 14 × 3½ inches. Folia, 13. Lines, 6 on a page. Extent, 204 ślokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Navadvīpa, Purushottama Tarkālaṅkāra. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Uttara Gītā. A sequel to the *Bhagavat Gītā*, treating of theocratic Vedānta philosophy.

Beginning. अर्जुन उवाच । यदेकं निष्कलं ब्रह्म बोधातीतं निरञ्जनं ।

अप्रतर्कमविज्ञेयं विनाशोत्पत्तिवर्जितम् ॥ १ ॥

कैवल्यं कैवल्यं शान्तं शुद्धमत्यन्तनिर्मलम् ।

कारणं योगनिर्मुक्तं हेतुसाधनवर्जितम् ॥ २ ॥

हृदयास्त्वजमधःस्थज्ञानं ज्ञेयस्वरूपकम् ।

तत्तत्तत्तादेव मुच्येन यज्ज्ञानाद् ब्रूहि केशव ॥ ३ ॥

श्रीभगवानुवाच । साधु दृष्टं महाबाहो बुद्धिमानसि पाण्डव ।

यस्यां प्रच्छसि तत्त्वार्थमशेषं तद् ददाम्यहम् ॥ ४ ॥

End. भूतबस्तूयशावित्ते पुनर्जन्म न विद्यते ।

Colophon. इति श्रीमदुत्तरगीतासुपनिषत्सु ब्रह्मविद्यायां योगशास्त्रे श्रीकृष्णार्जुनसंवादे वैरा-
ग्योद्देशे नाम तृतीयोऽध्यायः समाप्तः ।

विषयः । श्रीकृष्णार्जुनयोः कथोपकथनव्याजेन ज्ञानोपदेशोऽध्यायव्यापकः । तत्र १ अध्याये
ब्रह्मनिरूपणम् । २, व्याख्यानसंभवः । ३, वैराग्योद्देशः । (अस्मान्निमग्नये हंसमन्त्रः,
तस्याधनद्रव्यमादिद्य विद्यते ।)

No. 934. श्यामामन्त्राः ।

Substance, country paper, 18 × 3½ inches. Folia, 13. Lines, 9 on a page. Extent, 432 ślokaś. Character, old Bengali. Date, ? Place of deposit, Navadvīpa, Paṇḍita Vrajanātha Vidyaratna. Appearance, very old, with annotations on the margin. Prose and verse. Correct.

S'yāmāmantrāh. A collection of *Pijamantras* of the ten great Vidyās, or manifestations of the Goddess Durgā. Anonymous.

Beginning. अथ श्यामामन्त्राः । तत्र काले तत्रे कामवयं वल्लभस्य रतिविन्दुमन्त्रितं ।
 कूर्चयुग्मं तथा लज्जायुग्मं तदनन्तरम् ॥
 दक्षिणे कालिके चेति पूर्ववीजानि बोधरेत् ।
 शनौ वल्लभधुन्दयाद् विद्या राज्ञी प्रकीर्तिता ॥
 अस्याः पूजाप्रयोगः । प्रातःकल्यादिकं कृत्वा स्नात्वा मन्त्राचमनं कुर्याद् ।
 तद्यथा ।

End. रति विन्दुमन्त्राप्रकरणम् । भैरवतन्त्रे ।
 अथ वक्ष्ये महाविद्याः कालिकायाः मुदुर्लभाः ।
 यामां विज्ञानमात्रेण जीवन्मुक्तो भवेन्नरः ॥
 यात्र चित्ताविष्ठाभिः स्थानं न वा भिन्नादिदूषणम् ।
 न वा प्रयासवाञ्छासमयासमयादिकं ॥
 न चित्तव्यवाहारे कायलेश्वरं न च ।
 य एनां चिन्तयेन्नन्वी सर्वकामप्रवृद्धिदाम् ॥
 तस्य हस्तो मदैवास्ति सर्वमिहिनैर्मथः ।
 गद्यपद्यमयी वाणी मभायां तस्य जायते ॥
 तस्य दर्शनमात्रेण वादिनो निष्प्रभा गताः ।
 राजानोऽपि च दास्यन्ते भजन्ते किं परे जनाः ॥
 वन्द्यः श्रेष्ठं जलस्रवणं गतिस्रवणं विनश्यतः ।
 दिवाराविद्यत्ययस्य वशीकर्मैवमेव भवेत् ॥
 शनौ च कर्मते देवा गणतं दुर्लभं नरः ।

Colophon. (समाप्तिस्त्वचकं वाक्यं न विद्यते । परं शेषपङ्क्तिस्त्रिचनप्रकारं श्रुत्वा तं योऽश्वमेध-
 महाविद्यायाः विन्दुमन्त्रकायाः प्रकरणसमाप्तिपूर्वकफलश्रुतिकथनदर्शनेन शेष-
 त्तत्त्वस्यापरस्याभावाच्च समाप्तमेवेति गम्यते ।)

विषयः । कालीताराप्रभृतीनां षोडशानां महाविद्यानां मन्त्राः, सप्रमाणं पूजापद्धत्यादिव ।
(परिच्छेदशून्यम् ।)

No. 935. पितृपद्धतिः ।

Substance, yellow country paper, 18 × 3 inches. Folia, 2. Lines, 8 on a page. Extent, 87 śloka. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Navadvīpa, Paṇḍita Vrajanātha Vidyaratna. Appearance, old. Prose and verse. Generally correct.

Pitṛpaddhati. An elementary treatise on Śrāddhas, or rites meet for the dead. By Gopāla Aṅhārya.

Beginning. अखिलनिगमदुर्लभदीर्घगीर्णां बहन्ती

स्मृतविक्रमिनवक्त्रा ज्ञानदीपप्रमदा ।

अनुकुलफलशुक्ला माखिनी मेवकानां

हृदि ललतु सदा मे भारती सर्वशुक्ला ॥

ध्यात्वा नन्दोच्चरं देवं गत्वा पितृपदद्वयम् ।

गोपालो बालनोपायं विलिखेत् पितृपदतैः ॥

सांवत्सरिकं चाहं भौरेणैव कर्त्तव्यमिति ३३९ शतम् ।

End. अतो गोब्रह्मगोत्रयोर्विकल्प इति श्रुतपाणिः ॥ ० ॥

Colophon. इति गोपालाचार्यकिरचितपितृपद्धतौ प्रमाणबद्धो माम् प्रथमपरिच्छेदः ॥
ग्रन्थोऽयं लिखितो यत्नान् हरिनारायणशर्मणा ॥

ॐ गता ॥ (अथ समाप्तिवाक्ये प्रथममितिपदश्रुतेरसमाप्तमिदमित्यनुमीयते) ।

विषयः । आहविषदकप्रमाणदिः ।

No. 936. तन्त्रमारः ।

Substance, red and yellow country paper, 18 × 4½ inches. Folia, 297. Lines, 8—9 on a page. Extent, 13,815 śloka. Character, Bengali. Date, Sk. 1773. Place of deposit, Navadvīpa, Paṇḍit Vrajanātha Vidyaratna. Appearance, soiled. Prose and verse. Correct. Copies have also been found at Navadvīpa in the possession of Yādavachandra Bhattachārya and Yādunātha Śārvabhauma Nāyāyika. Several copies are also available in Calcutta.

Tantrasāra A summary of the Tāntric cult, comprising mantras, diagrams and rituals for the adoration of the different Hindu divinities, both Śākta and Vaiṣṇava. By Kṛishṇānanda Bhāṭṭāchārya. The work is held in high estimation, and has been very extensively quoted as a standard authority.

Beginning. नत्वा कण्ठपदद्वन्द्वं ब्रह्मादिसुखान्दिमम् ।

गुरुश्च ज्ञानदातारं कथ्यानन्देन धीमता ॥

तत्तदुपन्यसतां वाक्यान्नाचार्यं प्रतिपद्य च ।

सौकर्यार्थकृतं सङ्क्षेपात् तन्त्रसारः प्रन्यसे ॥

End.

ममनागमने जाङ्गुली सा तनुयाये फलानि कुलली ।

उदिता कुलकासधेनुरेवा भजतां काङ्क्षितकल्पवल्लीम् ॥

वेदार्थशास्त्रेष्वपरीतविलोकनेन प्रायेभ्यश्चजनलेपमवेक्ष्य मातः ।

तद्गुरुद्वष्टविशदीकरणेऽपि जानात् मातः क्षमस्व तव पादयुगेषु याचे ॥

यद् यन्मया नाथ विमूढबुद्ध्या स्पृष्टीकृतं गुरुतमन्तु तन्त्रे ।

चलत्यसेतत् करणानिधाने क्रोधो न चार्हः खलु पादरेषु ॥

Colophon.

इति श्रीमहामहोपाध्यायश्रीकृष्णानन्दभट्टाचार्यविरचिते तन्त्रसारे तृतीयपरि-
च्छेदः ॥ समाप्तोऽर्थं तन्त्रसारः ॥

विषयः ।

वज्रतरतन्त्रादिभिः तान्त्रिकदीक्षादिविषयकप्रमाणान्बुद्ध्या यथाक्रमेणेष्ट सङ्ग-
हीतः । अथ नयः परिच्छेदाः सन्ति । तत्र प्रथमे, प्रथमं लक्षणचक्रादि,
ततो चतुष्पा । तद् यथा—गुरुलक्षणम्, शिष्यलक्षणम्, कुलाकुलचक्रम्,
राशिचक्रम्, नक्षत्रचक्रम्, अक्षयद्वचक्रम्, अणिधर्मचक्रम्, अकटुमचक्रम्,
दीक्षाकालः, वारनिधमः, तिथिनिधमः, नक्षत्रनिधमः, योगनिर्णयः, करण-
निर्णयः, लग्ननिर्णयः, निषिद्धमासतिथिनिधमः, सालानिर्णयः, सालायां
मणिनिधमः, आसनभेदाः, सालासंस्कारः, पुरश्चरणम्, भक्ष्यादिनिधमः, वर्ज्य-
द्रव्याणि, भूतविधिः, स्त्रीणां होमाधिकारः, अन्यप्रकारपुरश्चरणं, पुरश्चरण-
प्रयोगः, कूर्मचक्रम्, सन्तानां दर्शनंकाराः, सालकायन्त्रम्, शृङ्गपुरश्चरण-
सङ्कल्पाः, कलावतीदीक्षाप्रयोगः, चन्द्रद्वयाग्नीनां कलानां नाम, षोडशाङ्गादि-
भूषः, पञ्चायतनी दीक्षा, सङ्क्षेपदीक्षा, सर्वतोभद्रसण्डलम्, नवनाभसण्डलम्,
चिलोङ्गी मुद्रा चेति ।

द्वितीये प्रथमं सामान्यपूजादि, ततो सन्तानः । तद् यथा—सामान्यपूजा,
सन्त्याप्रयोगः, स्नानविधिः, गायत्री, गायत्रीश्रवणम्, पूजाप्रयोगः, भुवनेश्वरी-

मन्त्राः, अन्नपूर्णा०, विपरा०, दुरिता०, वज्रप्रसारिणी०, दुर्गा०, सत्त्वयमर्दिनी०,
जयदुर्गा०, शुक्लिनी०, वागीश्वरी०, पारिजातसरस्वती०, गणेश०, हेरम्ब०, हरि-
द्रागणेश०, लक्ष्मी०, महालक्ष्मी०, सूर्य०, अजपा०, विष्णु०, श्रीराम०, श्रीकृष्ण०,
शालगोपाल०, बाह्यदेव०, हयग्रीव०, हस्ति०, हरिहर०, वराह०, शिव०, सत्य-
सुभ्र०, चिन्तामणि०, मोलकण्ड०, चण्ड०, जेवपाल०, वटुक०, विपुलभैरवी०, सम्यक्त-
प्रदाभैरवी०, कौलेयीभैरवी०, सकलसिद्धिदाभैरवी०, चैतन्यभैरवी०, भयविघ्नमि-
नोभैरवी०, कामेश्वरीभैरवी०, वटकूटाभैरवी०, नित्यभैरवी०, वद्रभैरवी०, भुरने-
श्वरीभैरवी०, सकलेश्वरीभैरवी०, विपुलशाला०, नवकुटशाला०, अन्नपूर्णेश्वरीभै-
रवी०, शोबिधा०, कामराज०, लोपामुद्रा०, मन्त्रपाशिता०, कुबेरोपाशिता०,
चन्द्रोपाशिता०, द्वितीयलोपामुद्रा०, वैष्णवीपटकुटा०, नन्दिपूजिता०, सूर्योपा-
शिता०, रन्ध्रोपाशिता०, शङ्करोपाशिता०, दुर्वासोपाशिता०, पञ्चनोविधा०,
पारिभाषिकषोडशी०, रुद्राषोडशी०, वीजावलिषोडशी०, कमलामुन्दरी०, भुवन-
मुन्दरी०, वाक्मुन्दरी०, शक्तिमुन्दरी०, श्री०, प्रचण्डचण्डिका०, श्यामा०, गुह्या-
काली०, भद्रकाली०, ग्मगानकाली०, महाकाली०, तारिणी०, एकजटा०, नील-
सरस्वती०, कुङ्कुमा०, उपतारा०, महानीलसरस्वती०, ताराषोडशी०, अष्टतारिणी-
मन्त्राः, रक्षस्यपुरस्चरणम्, शीरसाधनम्, अधिकारिलक्षणम्, चित्तलक्षणम्,
शवसाधनम्, विद्याभेदकथनम्, चण्डेश्वरशूलपाणिमन्त्राः, मातङ्गो०, उच्छिष्ट-
चाण्डालिनी०, धूमायनी०, भद्रकाली०, धनदा०, ग्मगानकाली०, वगलामुखी०,
कर्णविशालीमन्त्राः, सिद्धिलक्षणम्, भङ्गुघोषः, तारिणीकल्पः, सारस्वतकल्पः,
कात्यायनीकल्पः, दुर्गामन्त्राः, गौरी०, विशालाक्षी०, राजमुखी०, दन्द्र०, गवङ्ग०,
माला०, विषहराग्री०, अनुमत्कल्पः, अनुमद्शीरसाधनम्, आर्द्रपटी, ग्मगान-
भैरवीमन्त्रः, आलामालिनी०, महाकाली०, तत्प्रयोगः, आलामालिनीप्रयोगः,
निगदमोक्षणम्, चिदिमन्त्रः, व्यम्बक०, सप्तसङ्गीतनी०, आकर्षणम्, विद्वेषणम्,
उच्चाटनम्, सुखप्रभवमन्त्रः, अदर्शनम्, योगिनीसाधनम्, योगिनीसाधन-
कालः, नवाधिकारिनिर्णयः, पूजाधारः, यन्त्रसंस्कारः, चक्रप्रतिष्ठाप्रयोगश्चेति ।

इतीये उपरोक्तप्रकारादुपदेशो यत्तद्विलिखनप्रकारादयश्च । तद्यथा—
प्रकीर्णकम्, पूजार्थं विहितनिषिद्धम्, पञ्चशुद्धिः, मन्त्रसिद्धेरुपायः, मन्त्रमि-
दिलक्षणम्, मन्त्रदोषाः, मन्त्रदोषशान्तिः, श्रमार्थं कुण्डनिर्णयः, नवकुण्डानि,
कुण्डानां विशेषफलम्, काम्यहोमार्थं कुण्डनिर्णयः, नागशिरसादिनिर्णयः,
नवकुण्डयोगनिर्णयः, नमोऽन्ते नमोदद्यादित्यादिविचारः, नित्यशोमः, सङ्क्षेप-

हामः, दृष्टदुर्धामः, होमदक्षप्रमाणम्, पट्कर्मलक्षणम्, आसनम्, पथन-
विदर्भ-सम्पुट-बोधन-येन-पञ्चवर्णनम्, पट्कर्ममन्त्रलिखने द्रव्यम्, शान्ति-
कादौ पावननियमः, भूतानां मण्डलानि, भुवनेश्वर्याः स्तवकवचानि, अक्षरपूर्णायाः,
विपुट्यायाः, दुर्गायाः, महिषमर्दिन्याः, लक्ष्मीयाः, सरस्वत्याः, गणेशस्य, हरिद्रा-
गणेशस्य, सूर्यस्य, विष्णोः, श्रीरामस्य, श्रीकृष्णस्य, गोपलस्य, हर्मिन्दस्य,
शिवस्य, बटुकस्य, भैरव्याः, श्रीविद्यायाः, महाविपुलगुन्द्याः, प्रचण्डचण्डि-
कायाः, काल्याः, तारायाः, वगलामुखाः, चतुषष्टुपचाराः, अष्टादशोप-
चाराः, षोडशोपचाराः, दशोपचाराः, पञ्चोपचाराः, निर्मात्यकथनम्, विपु-
गुन्द्याः, षोडशोपचाराः, वद्राक्षमाद्यात्म्यम्, वद्राक्षप्रतिष्ठा, वद्राक्षसंस्कारः,
परिभाषा, विष्णुविराघनमन्त्राः, विष्णुविषये नैमित्तिकादिकर्मसङ्ग्रहायचित्तम्,
शिवशक्तिविषये नैमित्तिकादिकर्मसङ्ग्रहायचित्तम्, पञ्चप्रकार रत्ना, वैष्णवानां
द्वादशशुद्धिः, द्वादशशक्तिलक्षणानि, योगाङ्गसप्तानि, मुद्राः, षट्मण्डलायन्त्रम्,
लरिता, नवदुर्गा, लक्ष्मी, भैरवी, विपुलागश्वी, विपुला, श्रीविद्या, गणेश,
श्रीराम, हर्मिन्द, गोपाल, कृष्ण, शिव, काली, शान्तिकादौ तारायन्त्रम्,
यन्त्रलिखनद्रव्यम्, शान्त्युदकस्नानम्, मङ्गलपत्रः सर्वदेवानां नित्यपूजाविधिः,
नैमित्तिकविधिः, चरणान्तभाङ्गाङ्गम्, स्त्रीनपुंसकमन्त्राणां लक्षणम्, षट्प्रवो-
चकालः, योगाङ्गसप्तानि, श्रीविद्यायजनम्, प्रयोगविधिः, भुवनेश्वरी, लरिता,
दुर्गा, सरस्वती, लक्ष्मी, गणेश, सूर्य, श्रीराम, कृष्ण, दधिवासन, हयपौव,
हर्मिन्द, वराह, हनुमन्त्र, दक्षिणमूर्ति, भैरवी, गुन्दरी, विपुला, द्वि-
मला, श्यामा, काम्यतर्पणम्, नियन्त्रादुपाधाः, वेतालमिदिः, बालकसंस्कारः,
शान्तिमन्त्रः, जागादिबलिः, कुलाचारः, दूतशमः, यजनप्रकारः, द्रव्यशुद्धिः,
शक्तिशोधनम्, वीराणां पुरस्करणम्, मन्त्रिणां मन्त्रस्नाननिरूपणम्, मन्त्रा-
श्रवणपूजा, पञ्चमकारयजनप्रकारः, तत्प्रक्रिया, पञ्चकृतस्तसदोपसमापण-
हेति ।

इह वज्रतरयन्त्राणि चिचितानि सन्ति ॥

No. 937. दुर्गभञ्जनम् ।

Substance, country yellow paper, 19 × 3½ inches. Folia, 84. Lines, 8 on a page. Extent, 4200 ślokaś. Character, Bengali. Date, Śr. 1729. Place of deposit, Navadvīpa, Vrajanātha Vidyāratna. Appearance, old. Prose and verse. Correct.

Durgabhojana. A treatise on Smṛiti rites, illucidating doubtful points, and solving many moot questions regarding proper times for performing particular ceremonies. By Chandras'ekhara S'armā, a Vārendra Brāhmaṇa of Navadvīpa. The work is divided into four chapters, (lit. forts). The first treats of the age of the moon, and the proper times when particular ceremonies ordained for specific days of the moon, should be performed. The second treats of months, their conjunctions, and the ceremonies appertaining to them. The third is devoted to resolutions to perform ceremonies, persons qualified to perform them, and the details thereof. Prominent mention is made in this chapter of the rules for commencing the Durgā pūjā. The fourth has for its subjects, optional fasts and penances.

Beginning. भजत भजत लब्धं गोपनारीसहस्रं

निखिलभवनवन्द्यं मन्दगोपाभिनयम् ।

सुकृतिहृदयवन्द्यं प्रेमभक्त्यैकगम्यं

सकलललितगेहं सच्चिदानन्दगेहम् ॥

आता माता मघा किं नवदधि विष्टनं भुज्यते नेति मत्वा

दृष्ट्वा नदृत्तमाशु प्रियतमतमयाभुञ्जन् वक्तुमुवाच ।

लब्ध्वा मातुः प्रसादं सपदि जतभयं स्मरेवञ्च वदन्

मानदीपो न मोयं वल्लभतमिति तं मन्दस्त्रुणुं नमामि ॥

सदानन्दमयीं कृत्वा चन्द्रमेखरशर्म्मा ।

वरेन्द्रान्वयसन्भूतनवहोपनिवासिना ॥

वीरकण्ठीतये मूढशार्कार्यस्त्राभिनयिनः ।

कृतीनां किञ्चने दुर्गभञ्जनं बुधरञ्जनम् ॥

अथ तिथेर्दुर्गभञ्जनम् । तत्र, राशिचक्रचलत्स्थैरावधिकं वायव्यविकर्षप्रसो-

जकनादशचन्द्रक्रिया तिथिः । तथाच—

End. वियोगे शरणं कुर्युर्मनसो ब्रह्मवादिन इति । वियोगे उभयोर्विच्छेदे तद्योगस्य उपस्थितत्वात् न च एकतरलयादपि भवतीति ॥ • ॥

Colophon. कोट्टरिनारायणभर्मणः पुस्तकमिदं स्मालरश्च इति ॥ • ॥ यथा दृष्टमित्यदि ॥

विषयः । अत्र चत्वारि परिच्छेदाः । प्रथमं त्रिषिदुर्गभञ्जनम् । तत्र रामचक्रस्य देम-
रूपता, समाप्तदुर्गभागेनेत्यादिवचनार्थः, अष्टम्यां चतुर्दश्या इति वचन-
व्याख्या, चन्द्रकलास्वरूपः, देवतानां कलानिर्णयः, त्रिषिदुर्गविशेषनियमचेति ।
द्वितीयं मासादुल्लेखदुर्गभञ्जनम् । तत्र निमित्तोल्लेखविचारः, द्रष्टव्यगोदि-
विचारः, मासादुल्लेखविचारचेति । तदेतत् खण्डद्वयात्मकं प्रथमखण्डम् । सङ्कल्प-
भृतिदुर्गभञ्जनाख्यद्वितीयपरिच्छेदारम्भे दृश्यद्वन्द्वलाचरणदर्शनात्; तथाहि—
“सदानन्दमयीं श्रुता चन्द्रशेखरभर्मणा । सङ्कल्पभृतिदुर्गानां भञ्जनं क्रियते-
ऽधुना ॥” इति । तत्र च काम्यकर्मणि सङ्कल्पः, निष्कामानां काम्येऽपि सङ्कल्पा-
भावः, सुगमसङ्कल्पः, अधिकारिलक्षणम्, निमित्तफलं प्रति कामनाधिकारः,
काम्यकर्मणि रागिणां प्रीतिकामनायां तत्फलप्राप्त्यर्थम्, सङ्कल्पनिरूपणम्,
जन्मत्रिषिविहिताश्चत्वारिमादिपूजनफलं, सङ्कल्पवाक्यरचना, सङ्कल्पवाक्ये फल-
भागिन एव लक्ष्मणावाद्युल्लेखे न तु प्रतिनिधेः, सङ्कल्पकालः, सप्तम्यादिमहाह-
स्यादिकल्पे षष्ठ्यां बोधनम्, विशेषवाक्यकामाव एव प्रकरणाद् वाक्यस्य बलव-
त्तम्, दिवसाद्यन्तनाडीचतुष्टयस्य सन्ध्यालकीर्तनम्, सायंसन्ध्यायाः प्राश्नस्या-
दिकम्, उपवाससङ्कल्पकालः, गृहान्ते पुत्रताभोजनान्तरम्, ग्रहणनिमित्तक-
स्नानादिकार्यम्, नैमित्तिकानि काम्यानि च कर्माणि चेति । चतुर्थं व्रतदुर्ग-
भञ्जनम् । तत्र—अष्टमी, अन्नाष्टमुपवासो जित्या, जन्माष्टमुपवासफलम्, व्रतका-
लव्यवस्था, पारणव्यवस्थादिचेति ।

No. 938. प्रायश्चित्तव्यवस्थामङ्गलेपः ।

Substance, country yellow paper, 19 × 3½ inches. Folia, 14. Lines, 6—7 on a page. Extent, 539 ślokas. Character, Bengali. Date, Sk. 1728. Place of deposit, Navadvīpa, Vrajanātha Vidyaratna. Appearance, old. Prose and verse. Correct.

Prāyaścitta-vyavasthā-saṅkṣhepa. A summary of the laws bearing on expiations. This and the following five works are evidently due to the same author, who attempted to produce a series of manuals like the *Tattvas* of Rāghunandana, or the *Vivekas* of Śūlāpaṇi, but his name does not appear in the codices under notice.

Beginning. अथ प्रायश्चित्तव्यवस्थामङ्गलेषः । तत्रादौ प्रायश्चित्तलक्षणम् । तथाच हारीतः ।

प्रयत्नत्वादापचित्तमग्रं नाग्रयतीति प्रायश्चित्तम् ।

End. तथाच पौषधात्तादिना क्रियमाणा—(रतः शुद्धितम्)

विषयः । प्रायश्चित्तलक्षणादिः, पातकानि, अतिपातकप्रायश्चित्तम्, महापातकप्रायश्चित्तम्, ब्रह्मदण्डप्रायश्चित्तम्, दुरापानप्रायश्चित्तम्, स्पर्शस्त्रेयप्रायश्चित्तम्, गुर्वङ्गनागमनप्रायश्चित्तम्, पतितसंसर्गप्रायश्चित्तम्, गोवधप्रायश्चित्तम्, प्रायश्चित्तपूर्वाहृत्यम्, वात्यादिभेदेन प्रायश्चित्तभेदः, ज्ञानकृतादिनिरूपणम्, ब्राह्मणस्वामिकगोवधप्रायश्चित्तम्, एकह्वायन्यादिगोवधप्रायश्चित्तं, बोधनादिनिमित्तकगोवधप्रायश्चित्तम्, अपालननिमित्तकगोवधप्रायश्चित्तम्, गोवधपवादः, चविधादिवधप्रायश्चित्तम्, स्त्रीवधप्रायश्चित्तम्, गर्भवधप्रायश्चित्तम्, मार्जारोदिवधप्रायश्चित्तं, मत्स्यादिवधप्रायश्चित्तम्, मण्डपोयानादिदेवतङ्गादिभेदेनप्रायश्चित्तम्, अभिचारप्रायश्चित्तञ्चेति ।

No. 939. तिथिव्यवस्थामङ्गलेषः ।

Substance, country yellow paper, 18 X 3½ inches. Folia, 51. Lines, 6 on a page. Extent, 1836 s'lokas. Character, Bengali. Date, Sk. 1729. Place of deposit, Navadvīpa, Vrajanātha Vidyaratnā. Appearance, old. Prose and verse. Correct.

Tithi-vyavasthā-saṅkṣhepa. A summary of the laws regarding the moon's age, with references to the ceremonies to be performed on particular lunar days.

Beginning. प्रायःसङ्कल्पानामेव कर्मणामारम्भकत्वादादौ स एव निरूप्यते ।

End. अबामावास्यादमीत्यतिरिक्ता द्वादशतिथयः गृह्णायाः । एतासु पौर्णमास्य-
कर्मणो प्राञ्चः ॥

Colophon. इति तिथिव्यवस्थामङ्गलेषः समाप्तः ।

विषयः । सङ्कल्पनिरूपणम्, मलमासो रविचङ्कान्तिशून्यः, विधिशतविधः, अथवादः, निषेधपर्युदासौ, विकल्पः, जन्मतिथिव्यवस्था, प्रतिपद-द्वितीया-तृतीया-चतुर्थी-पञ्चमी-षष्ठी-सप्तमी-क्षत्यम्, माघसप्तमी, अष्टमी, छत्रजन्माष्टमी, पारणकालः, दूर्वाष्टमी, भीष्माष्टमी, अशोकाष्टमी, नवमी, वीरभनवमी, दशमी, दुर्गास्तवः, बलिदानम्, पूजाः, उपचाराः, वेदशेषचाराः, एकादशी,

चातुस्रोऽक्षत्रतारकाः, चारुव्यवस्थामग्रे प्राचक्षिन्, सत्त्वादित्यामकलम्, हरिशय-
नादिव्यवस्था, द्वादशी, श्रवणद्वादशी, चयोदशी, वावस्वचयोदशी, चतुर्दशी,
सावित्रीचतुर्दशी, अनन्तव्रतम्, शिवचतुर्दशी, मदनचतुर्दशी, पौर्णमासी,
महाश्वेटी, कौलाग्रः, रविसङ्क्रान्तिराविसङ्क्रमणव्यवस्था, कार्तिककृत्यम्, दश-
हम्, अमावास्या, अर्द्धादययोगः, युगाद्याः, युगादारहस्येति ।

No. 940. उद्वाहव्यवस्थामङ्ग्लेपः ।

Substance, country yellow paper, $18 \times 3\frac{1}{2}$ inches. Folia, 3. Lines, 5 on a page. Extent, 79 s'lokas. Character, Bengali. Date, Sk. 1729. Place of deposit, Navadvīpa, Vrajanātha Vidyāratna. Appearance, old. Prose. Correct.

Udvāha-vyavasthā-saṅkshēpa. A summary of the laws regarding marriage.

Beginning. अथोद्वाहव्यवस्थामङ्ग्लेपः । तत्र सावित्रीं निरूपयते ।

End. वरे ष्ठने कन्या देवराय प्रदानया । रतश्च कन्यानुमतौ । वाग्दत्ताया अपि
कन्यायाः कुमारीवद् विवाहः ॥ • ॥

Colophon. इत्युद्वाहव्यवस्थामङ्ग्लेपः ॥

विषयः । सावित्रीनिरूपणादिः, पिष्टवान्वादिनिर्णयश्चेति ।

No. 941. श्राद्धव्यवस्थामङ्ग्लेपः ।

Substance, country yellow paper, $18 \times 3\frac{1}{2}$ inches. Folia, 37. Lines, 6 on a page. Extent 1207 s'lokas. Character, Bengali. Date, Sk. 1729. Place of deposit, Navadvīpa, Vrajanātha Vidyāratna. Appearance, old. Prose and verse. Correct.

Śrāddha-vyavasthā-saṅkshēpa. A summary of the laws regarding the various s'rāddhas, or offerings to the manes.

Beginning. अथ श्राद्धव्यवस्थामङ्ग्लेपः । विधेभ्यो दद्यादग्नौ जलेऽपि वेत्यनेन सत्त्वापि श्राद्ध-
शस्त्रीकारपर्यन्तं, स्त्रीक्रियते तदा पितृ वल्लिदानेऽतिशयः ।

End. येन श्रेतुनानेकेषामुपकारः चेन्निष्कार्षीडा स श्रेतुः चेन्निष्ठा न निराकरणीयः ।

Colophon. दनि आद्यव्यवस्थामङ्गेषः ॥

विषयः । आद्यलक्षणविचारः, देवतालक्षणम्, यागलक्षणम्, साहित्यलक्षणम्, तन्त्रतालक्षणम्, नवाम्नाशकालः, समावयोद्गीशादम्, अथयुक्तकृष्णपक्षशादम्, मङ्गलतत्त्वतुद्गीशादम्, अष्टकाशादम्, आद्यवेला, मलमासे कर्तव्यम्, मलमास-
निषिद्धकर्माणि, समावस्थाशादवेला, प्रतिमासे पार्वणासमर्थस्य पार्वणव्यवस्था, निमन्त्रणव्यवस्था, दर्भाः, आद्यशेषमन्त्रे नियमविधिः, सामाज्यव्यवस्था, जीवन्-
पिष्टकादम्, मासिककालः, मासिकमुपिष्ठीकरणयोरपक्षः, पिण्डमिष्ठीकर-
णम्, विष्णुपतितमृताहाविदितयोः आद्यकालः, सताद्याज्ञाने आद्यदिनमास-
निर्णयः, एकोद्विडकालनिर्णयः, अम्बुषटशादम्, सपिण्डीकरणम्, आद्यधिकारि-
निरूपणम्, दक्षिणाद्व्यवस्था, शूद्रकट्यकतर्पणवाक्यम्, दक्षिर्निर्णयः, अकृतदक्षिः,
अधिविधिः, प्रतिभूः, सामिकविक्रयः, सभूय समुन्नातम्, दत्ताप्रदानिकं, अतक-
विधिः, भाटकविधयेति ।

No. 942. दायव्यवस्थामङ्गेषः ।

Substance, country yellow paper, 19 × 3½ inches. Folia, 14. Lines, 6 on a page. Extent, 456 s'lokas. Character, Bengali. Date, Sk. 1729. Place of deposit, Navadvīpa, Vrajanātha Vidyaratna. Appearance, old. Prose and verse. Correct.

Dāya-vyavasthā-saṅghepa. A summary of the laws regarding succession and inheritance.

Beginning. अथ दायव्यवस्थामङ्गेषः । तत्र पिष्टुणामेकैकस्मिन् द्रव्ये एकैकस्य सत्त्वं न तु सर्वेषाम् ।

End. आकालिकं निमित्तकालमारभ्य परदिने तत्कालपर्यन्तं, सञ्ज्ञोतिः दिनमानं राविमानमेत्यर्थः ॥ ॐ गुरवे नमः ॥

Colophon. (समाप्तिवाक्यमिह न दृश्यते परं लेखभङ्गा समाम्नेवेति प्रतीयते)

विषयः । पित्रादीनां स्वनिर्णयः, पिष्टकृतपितृसम्पत्तिविभागः, पिष्टकृतस्वेषार्जितधन-
विभागः, विभागानर्हाः, विभाज्यानि, स्त्रीधननिरूपणम्, दानविक्रयाधिकारः,
स्त्रीधनविभागः, अप्रजास्त्रीधनाधिकारः, विभागानन्तरं जातविभागः, पुत्रिकान-
न्तरजातोरसविभागः, अपुत्रधनविभागः, मंष्ट्रविभागः, विभागकालापक्रुति-
विभागः, पिष्टधनविभागकालः, पिष्टस्वनिष्ठतौ भाष्टकृतविभागव्यवस्था, पिष्ट-
कृतपैतामहधनविभागः, सनयाशुद्धिनिर्णययेति ।

No. 943. शुद्धिव्यवस्थामङ्गलेपः ।

Substance, country yellow paper, 19 × 3½ inches. Folia, 30. Lines, 7 on a page. Extent, 1155 śloka. Character, Bengali. Date, Sk. 1729. Place of deposit, Navadvīpa, Vrajanātha Vidyaratna. Appearance, old. Prose and verse. Correct.

Suddhi-vyavasthā-saṅkṣhepa. A summary of the laws regarding mourning, and the duties appertaining to that state.

Beginning. कथं शुद्धिव्यवस्थामङ्गलेपः । तच्चादौ शुद्धिपदार्थो निरूप्यते । तत्र विहितकर्मा-
र्चनप्रयोगको धर्मविशेषः शुद्धिः ।

End. युगादावस्थने पुण्ये मन्वादा च विशेषतः ।

Colophon. इति शुद्धिव्यवस्था समाप्ता ।

विषयः । शुद्धिलक्षणदिग्, सप्तमरत्नानुसरणयोर्यवस्था, अन्तर्यामिचक्रं, अतिकान्ता-
मौचम्, अमौचं विधिनिषेधौ, अमौचचक्रं, गर्भवागमौचम्, सगमौचम्,
वालाशमौचम्, विदेशस्थामौचम्, सपिण्डाशमौचम्, भातामहाशमौचम्,
सत्यविशेषामौचम्, अमौचापवादः, शवानुगमनामौचम्, अस्त्रिष्वयान्ना-
सर्गयोः कालः, द्रव्यशुद्धिः, वापीकूपतडागेषु स्नाने जलशुद्धिः, गृहमरणे गृहस्थ-
शुद्धिः, स्नानिकादिमरणे दाहव्यवस्था, परैरदाहव्यवस्था, सुसूक्त्यम्, प्रेत-
तर्पणव्यवस्था, पुत्रस्य वर्षकृत्यम्, पिण्डदानम्, अन्तिमदिनकृत्यम्, अमौचान्त-
हितीयदिनकृत्यम्, दृष्योत्सर्गकालः, दृष्यलक्षणम्, अस्त्रेय प्रयोगविशेषः, दान-
व्यवस्था, दानभाषा, दानपरिपाटी, दानप्रयोगः, प्रेतक्रियाधिकारिणः, दत्तक-
करणपरिपाटी, स्तत्रक्रिया विविधा, विपुलगृहदानम्, दृष्टदामाशदानञ्चेति ।

No. 944. उद्देहव्यवस्था अथवा सम्बन्धव्यवस्थाविकाशः ।

Substance, country yellow paper, 19 × 3½ inches. Folia, 10. Lines, 7 on a page. Extent, 437 śloka. Character, Bengali. Date, Sk. 1729. Place of deposit, Navadvīpa, Vrajanātha Vidyaratna. Appearance, old. Prose. Correct.

Uddeha-vyavasthā alias *Sambandha-vyavasthā-vikāś'a*. A treatise on marriage. Anonymous. This is different from the work noticed under No. 649.

Beginning. अथोद्देहव्यवस्था । तत्र भार्यालभ्यमादकप्रवर्तनं विवाहः । भार्यालभ्यं निवाहजन्य-

कन्यादृष्टिसंस्कारविशेषो वरनिरूपितः, असुकस्य भार्यात्वमिति प्रतीतेः । अयमेव
चूडादिसंस्कारवत् विवाहसंस्कारोऽपि लाघवात् ।

End. षट्सङ्ख्यासङ्केताङ्कवद् वक्ररेखया लिखं लिखेत् ।

Colophon. इति सम्बन्धवयसाविकारः ।

विषयः । विवाहलक्षणादिविचारः । १४६ अङ्गीयमन्यादमौ भिन्नः ।

No. 945. अनुमानदीधितिटिप्पनीपूर्वभागः ।

Substance, country yellow paper, 20 × 5 inches. Folia, 149. In 7 parts.
Lines, 9 on a page. Extent, 7375 s'lokas. Character, Bengali. Date, Sk.
1721. Place of deposit, Navadvīpa, Vrajanātha Vidyaratna. Appearance,
old and decayed. Prose. Correct.

Anumāna-dīdhiti-ṭippanī. A gloss on the commentary of Raghunātha Siromani on the first book of Gaṅgeśa Upādhyāya's great Nyāya work the *Chintāmaṇi*. By Jagadīśa Tarkālaṅkāra. This MS. comprises 13 out of the 25 sections of the work. Nos. 507 to 511 are portions of this work. (Ante I, p. 293).

Beginning. सस्मिन्नाननसरोजमङ्गले रिङ्गमाणमतिशैलकुण्डलम् ।

रोचनोन्नतितमालमस्तु मे कैशवं मनसि शैशवं वपुः ॥

प्राचैरनुचिन्तितविषयोदयैः कलुषीकृतोऽपि अशुभा ।

दीधितियुतमकिरेष श्रीजगदीशप्रकाशितः स्फुरत् ॥

परमात्मने सर्वोत्कृष्टात्मने नमः ।

End. ननु प्रकृतस्थले विशिष्टप्रत्यक्षजनकत्वमेव नास्तीत्याह विशिष्टसामयीति ।

Colophon. इति श्रीलक्ष्मीश्वरकालङ्कारभट्टाचार्यविरचिता सामान्यलक्षणा समाना

शक्ते चन्द्रमेनामविधुमित आदित्यतनये

नमस्तीये सप्ताहनि च तुरनाथे हृदि बहन् ।

दशम्यां शृङ्गायां कुसुरकमलानाथ इमकं

प्रयत्नेनाल्लेखीब्रजपरिपठनायेति पुस्तम् ॥

कदा वाराणस्यामिह सुरुषुनीरोषधि वसन्

वसानः कौपीने मिरसि निदधानोऽल्ललिपुठम् ।

अथै गौरीनाथ निपुणहर शम्भो चिनयन

प्रसीदेत्याजोभनं निमिषमिव नेष्यामि निवसान् ॥

विषयः । अगदीशतर्कालङ्कारकृततच्चिन्तामण्यष्टिप्यन्या द्वितीयखण्डम् “अनुमान-
दोषितिष्टिप्यनीति” तस्यैषः पूर्वा भागो व्याप्तिकाण्डमिति प्रसिद्धम् । अत्र—१.
अनुमितिः, २ व्याप्तिपञ्चकम्, ३ सिद्धयाग्नौ, ४ पूर्वपक्षः, ५ व्याधिकरणधर्माव-
स्थित्वाभावः, ६ सिद्धान्तलक्षणम्, ७ अवच्छेदकनिवृत्तिः, ८ विशेषनिवृत्तिः
(अथवा विशेषव्याप्तिः), ९ अतएवचतुष्टयी, १० व्याप्तिपक्षोपायः, ११ तर्कः, १२
व्याप्तिानुगमः, १३ सामान्यलक्षणोक्तिश्चोद्देशपरिच्छेदाः सन्ति । तदत्र पुस्तके
द्वितीयादिपरिच्छेदविकं खण्डितम् । अनुमितिपरिच्छेदेऽपि सप्तमपवतः पर-
न्तान् खण्डितम् ।

No. 946. कातन्त्रवृत्तिपञ्चिका, पराङ्गु ।

Substance, country paper, 14 × 2½ inches. Folio, 96. Lines, 9 on a page. Extent, 4644 s'lokas. Character, old Bengali. Date, Sk. 1400. Place of deposit, Navadvīpa, Vrajanātha Vidyaratna. Appearance, old. Prose. Correct.

Kātantra-vṛtti-pañchikā. A gloss on Durga Sīṅha's commentary on the Sanskrit grammar called Kātantra. By Trilochana Dāsa. The MS. contains the only second half of the work. Durga Sīṅha's work has been noticed under No. 510, ante I, p. 296.

Beginning. प्रारम्भपत्रस्य प्रथमोभागश्चिद्वन्नः खण्डितः । ततश्च पञ्चपुराणै—अथाप्यानन्तर्यायै
एव गृह्यन्ते तद्यार्हि प्रथः पर्यन्तयोग उच्यते ।

End. आह । अत्रापि दे इत्यनुवर्तते द्विवचनमग्निषामान् उत्तरशब्दोऽयं पूर्ववत् ।

Colophon. इति तिलोचनदासकृतयां (इतः खण्डितम्) ।

विषयः । कलापचारकीयतिङ्नादिद्वितीयभागस्य व्याख्यानम् ।

No. 947. सर्वतोभद्रमण्डलम् ।

Substance, country paper, 14 × 2½ inches. Folium 1. Lines, 16. Extent, 31 s'lokas. Character, old Bengali. Date, Sk. 1400. Place of deposit, Navadvīpa, Vrajanātha Vidyaratna. Appearance, old. Verso. Correct.

Sarvato-bhadra-maṇḍala. A description of a mystic diagram so called. It is held in high estimation in astrological works for casting nativities, and calculating future events in the life of man.

Beginning. चतुरस्रे चतुःकोष्टे कर्णद्वयमन्विते । चतुर्ध्वपि च कोष्टेषु कर्णद्वयचतुष्टयम् ।
 End. तिस्रो रेखा बहिः कुर्यात् चितरङ्गादितैः क्रमान् । मण्डलं सर्वतोऽसदमेतत् सा-
 चारणं स्मृतम् ।
 विषयः । सर्वतोऽसदमण्डलप्रत्ययप्रयोगः ।

No. 948. एकाक्षरकोषः ।

Substance, country paper, 12 × 3 inches. Folia, 2. Lines, 6 on a page. Extent, 34 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Navadvīpa, Vrajanātha Vidyaratna. Appearance, old. Verse. Correct. Copies have been found at Vikramapura, Dhākā, with Pandit Kālikumār Bhattachārya, and in Calcutta, with the Honorable Rāja Jotindramohan Tagore Bahādur, and in the Library of the late Rājā Sir Rādhakānta Deva Bahādur.

Ekāksharakosha. A vocabulary of words of one syllable or one Saṅskṛit letter each. By Purushottama Deva. The work is of some repute. Professor Aufrecht in his Bodleian Catalogue gives the following account of this work. "Major numerus earum vocum, quas Purushottama hoc libello collegit, e mystica doctrina delectus videtur, Cf. supra, p. 97. n. 3. In quibusdam exemplis, ut si *ga* esse *gaṇapati* et *gandharva*, *cha* significare *chandramas* et *cheera*, *ta* *taskara*, *dha* *dhana*, *yā* *yama*, *va* *vāta* et *veruṇa* esse dicuntur, facile vides lusum hunc esse, ubi nomina prima ipsorum syllaba significantur. Aliae voces radices sunt, quae in compositorum fine adjectivorum locum tenent, ut *ga* (*gita*), *cha* (*cheda*, *chedana*), *da* (*dāna*, *dātri*). Minor pars re vera nomina vel particulae sunt, et ab optimis quibusque scriptoribus usurpantur, velut *kha*, *bha* (*nakshatra*), *bhā* (*dipti*), *sam* (*kalyāṇa*), etc.

Beginning. कः प्रजापतिरद्विष्टो को वायुरिति शब्दितः ।
 कश्चैवास्मा समाख्यातः प्रकाशे क उदाहृतः ॥
 End. अस्मिन्नि स्थात् परं ब्रह्म कः स्याच्चैव सचेत्वरः ।
 Colophon. इति पुरुषोत्तमदेवकृत एकाक्षरकोषः सम्पूर्णः ।
 विषयः । एकाक्षराणां शब्दार्थानां शब्दानां परिचयः ।

No. 949. **गुह्यविवेकः ।**

Substance, country paper, $13 \times 2\frac{1}{2}$ inches. Folia, 94. Lines, 6 on a page. Extent, 2456 s/lokas. Character, old Bengali. Date, SK. 1533. Place of deposit, Navadvīpa, Vrajanātha Vidyāratna. Appearance, old. Prose and verse. Correct.

S'uddhi-riveka. A treatise on purification and mourning. By Aniruddha.

Beginning. प्रथम्य पुण्डरीकाक्षं पूर्वाचार्य-प्रकीर्तिता ।

ब्राह्म्या मन्वादि ब्राह्मणां समाक्षेप विविच्यते ॥

विशुद्धिरनिवृद्धेन स्वबोधविमवावधि(?) ।

बोधार्थमव्यवहारीनां प्रवृत्तानाम् तुल्ये ॥

End.

अनेनाप्यविशुद्धस्य न कार्यमित्युक्तमतः कथमशुद्धस्याप्यात्मघातिनापि संवत्सरे परिक्रियते ।

Colophon. महोपाध्यायश्रीचनिवृद्धता विशुद्धा * * * समाप्ता ॥ श्रीः ॥ सुरापगतीर
विहार * * के — छतानिवृद्धेन — विनेवनेवद्वयशीतमानुना, शक्य
वर्षे — लिखे

विषयः । जननमरणायौचनिकंयः ।

No. 950. **शार्ङ्गधरपद्धतिः ।**

Substance, country red and yellow paper, $13 \times 5\frac{1}{2}$ inches. Folia, 269. Lines, 8—9 on a page. Extent, 7263 s/lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Navadvīpa, Vrajanātha Vidyāratna. Appearance, old. Verse. Correct.

S'ārngadhara Paddhati. A collection of miscellaneous poems, descriptive of various objects. A part of the work is devoted to ornithomancy, chaomancy and other forms of divination; another to bows and arrows—their merits and demerits: the bulk is made up of amatory verses. By S'ārngadhara, son of Dāmodara, and grandson of Rāghava Deva, who was the court poet of Hammira, the Chauhan king of Sambher or Harowti, who flourished in the 12th century, and is repeatedly mentioned in

Chand's history of Pṛthivīrāj : he was killed in the year 1192 A. D. Śārṅgadhara has high reputation as a great poet, and was the author of several works, two of which (one on medicine, and the other on arms and military tactics) have been already noticed (Nos. 360 and 790). The MS. is incomplete.

Beginning. यस्मिन् बुद्धदमस्करा इव वज्रप्रज्ञाखण्डाः क्वचिद्,

भान्ति कापि च मीकरा इव विरिञ्चाद्याः स्फुरन्ति धमात् ।

चिद्रूपा लहरौव विचजननी शक्तिः क्वचिद् द्यातते,

स्नानन्दान्तनिर्भरं शिवमहापाद्येनिधिं तं नमः ॥ १ ॥

पुराशाकभरीदं मे श्रीमान् जम्नोरभूपतिः ।

चाऊवाणान्वये जातः प्लान्तः शैथ्यं इवार्जुनः ॥ २ ॥

तस्याभवत् सभ्यजनेषु मुष्णः परोपकारव्यसनैकनिष्ठः ।

पुरन्दरस्येव गुह्यगरीयान् द्विजायणी राघवदेवनामा ॥ ३ ॥

मेपास्तदामोदरदेवदामसञ्ज्ञा बभूवुस्तनयास्तदीयाः ।

नेचावतारा इव चन्द्रमौलेरपाठतध्वान्तगुणान्वयोऽपि ॥ ४ ॥

तेषां मध्ये यस्तु दामोदरोऽभूदुत्पाद्य बोनाकाजान् वीतरागः ।

भागीरथ्यां गृहदेवं विहाय ज्ञानादात्मन्येव निष्ठां जगाम ॥ ५ ॥

ज्येष्ठः शार्ङ्गधरस्तेषां लघुर्लक्ष्मीधरस्तथा ।

कृष्णोऽनुजस्तस्तेषां त्रयस्तेताम्रितेजसः ॥ ६ ॥

जयति शार्ङ्गधरस्त्रिपुरापददयकुशेशयलुम्बसधुरतः ।

सरसस्त्रिभुवौघकलानिधिः कविकरीन्द्रकदम्बस्रगाधिपः ॥ ७ ॥

यद्यपि गुहौघनिलयः खलुशैलध्वंसने जिष्णुः ।

तदपि विमलहृदयान्तरसज्जनलोकस्य यशोऽसौ ॥ ८ ॥

ते सज्जनाः सुकविशाखिकविलपुष्पाद्याय मुम्कितवतः सगुणैर्ममेतत् ।

सम्भारयन् कुसुमोज्ज्वलहाररूपं कण्ठे सुभाषितमपास्तमस्तदोषम् ॥ ९ ॥

न शार्ङ्गधरपद्वतिः खलुजनस्य योग्या भवेत्

सुभाषितरत्नार्णवः सुष्ठुतिलोकपेया यतः ।

सुधामदितिनन्दना दिवि पिवन्ति हृष्टान्तरा-

स्त्येव तमसः शिरो भट्टिति खण्डितं त्रूयते ॥ १० ॥

चानन्दाय सतां भूयात् सुभाषितमिदं मम ।

प्रथक् पटतिमग्निं परिच्छेदेर्मनोरमम् ॥ ११ ॥

आद्यैर्मद्विहितैः पथैः किमद्भिरपररपि ।

युता पटतिरेवास्तु मञ्जनानन्ददायिनी ॥ १२ ॥

End.

मन्योऽयं मलयानिलः किमल्यं चूतद्रुमाणां वन
सायतकोकिलकूजितं विचकिलामोदः पुराणं मधु,

वाणानि धिनेति धरं (?) (इतः परं न लिखितम्, तत एव खण्डितम्,
लेखनाभावे च आदर्शालाम एव हेतुरिति च गम्यते, शेषाक्षरलिपिभङ्गीदर्श-
नाच्चेद (१)-चिह्नमालङ्घनत्वाच्च) ।

विषयः ।

कविना सप्रसीतान् पूर्वकविगणभाषितांश्च श्लोककानिह यथायथं पठत्यनुसा-
रेण यदितं, तदसावुक्ततरः काव्यमङ्गलः सम्यग् । अथ—१ कविवंशवर्णनम्,
२ अनुक्रमः, ३ जनस्तुतिः, ४ आशीः, ५ सुभाषितप्रशंसा, ६ काव्यप्रशंसा, ७ सा-
मान्यकविप्रशंसा, ८ विशिष्टकविप्रशंसा, ९ कुकविनिन्दा, १० पण्डितप्रशंसा, ११
कुपण्डितनिन्दा, १२ महतां प्रशंसा, १३ धीरप्रशंसा, १४ मञ्जनप्रशंसा, १५
मनस्त्रिप्रशंसा, १६ उदारप्रशंसा, १७ तेजस्विप्रशंसा, १८ गुणप्रशंसा, १९ सन्तोष-
प्रशंसा, २० संशयप्रशंसा, २१ धनप्रशंसा, २२ दुर्जननिन्दा, २३ लपणनिन्दा,
२४ याचकनिन्दा, २५ दरिद्रनिन्दा, २६ मूर्खनिन्दा, २७ दृष्टान्तिनिन्दा, २८
लोभनिन्दा, २९ दैवाख्यानम्, ३० उद्यमाख्यानम्, ३१ प्रकीर्णकाख्यानम्,
३२ समस्यारख्यानम्, ३३ प्रहेलिका, ३४ अपठुतिः, ३५ कूटः, ३६ क्रियादि-
गुणविवाख्यानम्, ३७ प्रश्नोत्तराख्यानम्, ३८ जातिः, ३९ सदाचारः,
४० धर्मनिवृत्तिः, ४१ पातकनिवृत्तिः, ४२ सूर्याभ्यासः, ४३ चन्द्राभ्यासः,
४४ मेघाभ्यासः, ४५ वाय्वभ्यासः, ४६ हंसाभ्यासः, ४७ मधुकराभ्यासः,
४८ कोकिलाभ्यासः, ४९ चानकाभ्यासः, ५० मयूराभ्यासः, ५१ शूका-
भ्यासः, ५२ काक्याभ्यासः, ५३ वकाभ्यासः, ५४ खयोताभ्यासः, ५५
मिथ्याभ्यासः, ५६ गजाभ्यासः, ५७ गगनाभ्यासः, ५८ करमाभ्यासः, ५९ दृषमा-
भ्यासः, ६० सामान्यदृष्ट्याभ्यासः, ६१ कण्ठद्वयः, ६२ पर्वताभ्यासः, ६३ अग-
म्याभ्यासः, ६४ समुद्राभ्यासः, ६५ रत्नाभ्यासः, ६६ शृङ्गाभ्यासः, ६७
तडागाभ्यासः, ६८ कमलाभ्यासः, ६९ कूपाभ्यासः, ७० मयूराभ्यासः,
७१ दावानलोक्तिः, ७२ सङ्कीर्णान्योक्तिः, ७३ सामान्यराजप्रशंसा, ७४ विशिष्ट-
राजप्रशंसा, ७५ क्षरिपलायनम्, ७६ राजनीतिः, ७७ नीतिः, ७८ मित्रक-
नीतिः, ७९ गजप्रशंसा, ८० मद्रलक्षणम्, ८१ मन्दलक्षणम्, ८२ गगलक्षणम्,

८२ मित्रलक्षणम्, ८४ वृक्षप्रशंसा, ८५ खड्गलक्षणम्, ८६ खड्गप्रशंसा, ८७ धनु-
 र्वेदः, ८८ [तत्र—(क) धनुर्दानविधिः, (ख) आचार्यलक्षणम्, (ग) चापप्रमा-
 णम्, (घ) गुणलक्षणम्, (ङ) शरलक्षणम्, (च) फलकलक्षणम्, (इ) नाराच-
 नालीकस्थानम्, (ज) मृष्ट्याकर्षणम्, (झ) गुणमुष्टिः, (ञ) धनध्यायाः, (ट)
 दृढभेदितादिमुद्गलक्षणम्] गान्धर्वशास्त्रम्। ८९ दृष्टशास्त्रम् [तत्र—(क) उपवन-
 विनोदः, (ख) तबमहिमा, (ग) भूमिनिरूपणम्, (घ) बीजाग्निविधिः, (ङ)
 निषेवणम्, (च) द्रुमरक्षा, (इ) उपवनक्रिया, (ज) कूपार्थं भूमिपरीक्षणम्।
 ९० शकुनज्ञानम् [तत्र—(क) भूपतिप्रश्नचेष्टा, (ख) वरकन्याप्रश्नः, (ग) वर्धाप्रश्नः,
 (घ) राज्ञो जयप्रश्नः (ङ) राज्ञः सन्धानप्रश्नः, (च) विविधप्रश्नः, (इ) रोगिणप्रश्नः,
 (ज) शकुनं, (झ) शिवावतम्, (ञ) पक्षी, (ट) अङ्गस्फुरणम्, (ठ) सङ्कीर्णशकु-
 नानि, (ड) याचानियमः, (ढ) शुभाशुभविचारः, (ण) उल्लूकपिङ्गलं, (त)
 काकशब्दः, (थ) चंसाचारः, (द) तित्तिरिरावः, (ध) लङ्कारावः, (न) करा-
 यिकारावः, (प) हकारावः, (फ) दृष्टिरावः, (ब) नकुलरावः, (भ) मित्रशकु-
 नानि, (म) चतुर्म्, आङ्गिकशकुनं वा, (य) दिशं स्वभावकथनम्, (र) स्त्रो-
 दयः], ९१ पशूनां लक्षणचिकित्से [(क) ज्ञानानाम्, (ख) शूनकानाम् (ग)
 गवाम्, (घ) शूयरावा, (ङ) पशुवशीकरणम्] स्थावरजङ्गमविषापहरणम्, ९२
 भूतविद्या, ९३ कल्पस्थानम्, ९४ केशरञ्जनम्, ९५ शृङ्गारनिर्देशः, ९६ स्त्री-
 प्रशंसा, ९७ स्त्रीपुरुषजातिभेदलक्षणानि, ९८ स्त्रीपुरुषसंयोगदृष्टिः, ९९ स्त्री-
 सेवाप्रकारः, १००। सङ्केतस्थानादिविवरणम् [तत्र—(क) सङ्केतस्थानविवरणम्,
 (ख) हावादिविवरणम्, (ग) स्त्रीपुरुषवशीकरणम्, (घ) द्रावणम्, (ङ) वीर्य-
 स्तम्भः, (च) कुशुमजननम्, (इ) गर्भपातरक्षा, (ज) सुखप्रसूतिः, (झ) यौवन-
 रक्षा, (ञ) सुखवासजलवासौ, (ट) अङ्गरागः, (ठ) भूप्रकरणम्]। १०१ वा-
 लावर्णनम्, १०२ युवतीवर्णनम्, १०३ तबलीवर्णनम्, १०४, समप्रस्त्रीप्रश्ननम्
 तत्र—(क) ललाटवर्णनम्, (ख) भ्रूवर्णनम्, (ग) नासावर्णनम्, (घ) कपोल-
 वर्णनम्, (ङ) अधरवर्णनम्, (च) दन्त-वर्णनम्, (इ) क्षितवर्णनम्, (ज)
 मुखवर्णनम्, (झ) मुखवर्णनम्, (ञ) कण्ठवर्णनम्, (ट) बाहुवर्णनम्, (ठ) कर-
 वर्णनम्, (ड) अङ्गुलीवर्णनम्, (ढ) स्तनवर्णनम्, (ण) मध्यवर्णनम्, (त) बलि-
 चयवर्णनम्, (थ) नाभिर्वर्णनम्, (द) अङ्गवर्णनम्, (ध) अङ्गुलीवर्णनम्, (न)
 चरणयुगलवर्णनम्, (प) नखत्रेणुवर्णनम्, (ब) गमनवर्णनम्, (भ) कान्ति-
 वर्णनम्, (म) सामग्रीस्वरूपवर्णनम्] १०५। विप्रलम्भकशृङ्गारे—(क) प्रियप्रस्त्रा-

नवर्णनम्, (ख) ग्रामावस्थाकथनम्, १०६ (क) नायिकावचनम्, (ख) नाय-
कवचनम्, (ग) नायिका प्रति मानम्, १०७ विरहिष्ठवस्त्रावर्णनम्, १०८
नायिकान्तिके मञ्जीवचनम्, १०९ विद्योगिनीप्रलापाः, ११० नायकं प्रति दूतो-
प्रेषणम्, १११ विद्योग्यवस्त्रावर्णन-प्रलापाख्यानम्, ११२ नायकस्यापे दूत्युक्तिः,
११३ नायिकां प्रति दूत्युक्तिः, ११४ दूती-नायिकासंवादः, ११५ द्वारे परस्पर-
विलोकनम्, ११६ प्रियातिथ्यादिकम्, ११७ मानिनीमानवर्णनम्, ११८ कल-
होत्थादिकथनम्, ११९ मिथुनस्योक्तयस्तथा, १२० प्रियस्य मिथुनानुयायै, १२१
परस्परं प्रसादः, १२२ स्मर्योक्तौ चक्रदुःखम्, १२३ तमसो वर्णनम्, १२४ अभि-
मारीणां सञ्चारः, १२५ शृङ्गाक्षोदयवर्णनम्, १२६ पानगोष्ठीकथनम्, १२७
(क) चातुप्रभृतिवर्णनम्, (ख) सुरतप्रशंसा, १२८ नववधूक्रीडायां मञ्जीवाकम्,
१२९ सुरतकेलिकथनम्, १३० विपरीतरतिवर्णनम्, १३१ सुरतनिवृत्तिः,
१३२ मध्याह्निकीडानायिकानुनयाः, १३३ प्रभातसमयोक्तयः, १३४ प्रभात-
वर्णनम्, १३५ (क) प्रभातानिलवर्णनम्, (ख) प्रभातोदयवर्णनम्, १३६ रात्रि-
संयोगचेष्टायाः प्रातः प्रकटनम्, १३७ (क) मित्रकृद्द्वारवर्णनम्, (ख) मती-
वर्णनम्, (ग) कुलवधूवर्णनम्, १३८ अमतीचरितम्, १३९ वधनादेवर्णनम्,
१४० धीमादेवर्णनम्, १४१ वर्धादेवर्णनम्, १४२ शरदादेवर्णनम्, १४३ हेम-
न्तादेवर्णनम्, १४४ मित्रिरादेवर्णनम्, १४५ सन्निद्राहम्, १४६ जलकेलिः,
१४७ प्रपेक्षः, १४८ दोलाकेलिः, १४९ धमरिकाक्रीडा, १५० कन्दुकक्रीडनम्,
१५१ नेत्रसम्प्रीक्षणम्, १५२ क्रीडा, १५३ सन्निधयोक्तयः, १५४ भयानकरमोक्तयः,
१५५ वीरसरमोक्तयः, १५६ रौद्ररमोक्तयः, १५७ शान्तरमे-वैराग्यस्य प्रशं-
नम्, १५८ अनित्यतावर्णनम्, १५९ विषयादिविदुष्वनवर्णनम्, १६० पद्याता-
वर्णनम्, १६१ कालचरितवर्णनम्, १६२ विवेककथनम्, १६३ उपदेशः,
१६४ कालसङ्ख्या, १६५ शरीरम्, १६६ चतुर्विधयोगे-योगवयनिरूपणम्,
१६७ गोरवादिमाधिततृथयोगवर्णनम्, १६८ मार्कण्डेयादिमाधिततृथयोग-
प्रकरणम्, १६९ मनःस्थैर्यप्रभावः, १७० अष्टमिद्विवर्णनम्, १७१ योगिचर्या-
कथनम्, १७२ अरिष्टज्ञानम्, १७३ विदेहमुक्तिकथनमेति परिच्छेदाः ।
[अथ तु पुनश्च वसन्तवर्णनस्य कियदंशं यावद् दृश्यते, ततः सार्धचतुस्त्रिंशत्-
परिच्छेदानामभावः ।]

No. 951. प्रायश्चित्ततत्त्वादर्शः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 13. Lines, 8—10 on a page. Extent, 630 ślokaś. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Mahārājanagara, Vikramapura, Dhākā, Kālikrīṣṇa Gaṅgopādhyāya. Appearance, old. Prose. Correct.

Prāyas'chittatattvādars'a. A commentary on Raghunandana's treatise on purification and expiations. By Viṣṇurāma Siddhāntavāgīś'a, son of Jayadeva Vidyāvāgīś'a, and grandson of Kavindra Bhaṭṭācāryya.

Beginning. प्रणम्य विष्णुरामेण परमात्मानमव्ययं ।

प्रायश्चित्तस्य यत्तत्त्वं तस्य व्याख्या वितन्यते ॥

(तद्व्याख्या परितन्यते वा) ॥

तत्र पन्थारम्भेऽभिरुतं देवं नमस्करोति प्रणम्यति ॥

तत्तत्तु विविधमुनिवाक्याद्योक्तलोकनपूर्वकपञ्चाङ्गाधिकरणाधीनव्यवसायकृद्दः ॥

तत्र प्राधान्येन यद्वक्तव्यं तत् सकृत्संयोज्य प्रायश्चित्तस्येत्यादि ॥

End. प्रायश्चित्तान्तरक्तु प्रायश्चित्तविवेकादावनुग्रमेत्येवमिति ॥

Colophon. इति कविचन्द्रमहाचार्यात्मजजयदेवविद्यावागीशपुत्रश्रीविष्णुरामसिद्धान्तविरचितः प्रायश्चित्तादर्शः समाप्तः ।

विषयः । रघुनन्दनकृतप्रायश्चित्ततत्त्वव्याख्यानं ।

No. 952. श्राद्धतत्त्वादर्शः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 10. Lines, 5—8 on a page. Extent, 370 ślokaś. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Mahārājanagara, Vikramapura, Dhākā, Kālikrīṣṇa Gaṅgopādhyāya. Appearance, old. Prose. Correct.

Ś'rāddhatattvādars'a. A commentary on the Ś'rāddhatattva of Raghunandana. By Viṣṇurāma Siddhāntavāgīś'a, the author named in the last preceding notice. The MS. is incomplete.

Beginning. प्रणम्य कर्मलोकानं विष्णुरामेण धीमता ।

व्याख्यानं श्राद्धतत्त्वस्य तन्मते विदुषां मुदे ॥

तवादौ दन्वमारभमाणेभिमतदेवतां नमस्करोति, प्रणम्येत्यादि ॥
तत्त्वं विविधमनिवाक्यादि ॥

End. एतदभिप्रेत्य पूर्ववृत्ततिथिं विज्ञायेत्युक्तं ॥ इत्यतः खण्डितः ॥
विषयः । आहततत्त्वव्याख्यानं ।

No. 953. सदाचारप्रकरणं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 3. Lines, 6—7 on a page. Extent, 89 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Mahārājanagara, Vikramapura, Dhākā, Kālikrishṇa Gaṅgopādhyāya. Appearance, old. Verse. Correct.

Sadāchāraprakaraṇa. A metrical treatise on the duties of ascetics. By S'aṅkara Āchārya. Hall's *Contributions*, p. 142.

Beginning. सच्चिदानन्दकन्दाय जगद्गुरुरहेतवे ।

सदादिताय पूर्णाय नमोऽनन्ताय विष्णवे ॥ १ ॥

सर्ववेदान्तमिदानीमेष्यितं निर्मलं शिवं ।

सदाचारं प्रवक्ष्यामि योगिनां ज्ञानमिदमे ॥ २ ॥

End. सदाचारमिमं नित्यं योऽनुमुन्दधते बुधः ।

संसारसागराच्छ्रीं मुच्यते नाव संशयः ॥ ५५ ॥

Colophon. इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकार्यश्रीमच्छङ्कराचार्यविरचितं सदाचारप्रकरणं समाप्तम् ।

विषयः । योगिसदाचारवर्णनं ।

No. 954. वेदान्तशास्त्रसङ्क्षिप्तप्रक्रियानिरूपणम् ।

Substance, country yellow paper. Folia, 9. Lines, 9—10 on a page. Extent, 427 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Mahārājanagara, Vikramapura, Dhākā. Kālikrishṇa Gaṅgopādhyāya. Appearance, old. Verse. Correct.

Vedānta śāstra sankshipta-prakriyā-nirūpaṇa alias *Prakriyā-nirūpaṇa.* A metrical epitome of the Vedānta doctrine. By S'aṅkara Āchārya.

Beginning. चित्तसदानन्दरूपाय सर्वधीश्वरिण्यदिष्टे ।

नमो वेदान्तवेद्याय ब्रह्मण्येऽनन्तरूपिणे ॥

यदज्ञानादिदं भाति यज्ज्ञानादिनिवर्तते ।

नमस्तस्मै चिदानन्दपुत्रे परमात्मने ॥

End. यस्य देवे परा भक्तिर्यथा देवे तथा मुरौ ।

तस्मै ते कथिता श्रुत्याः प्रकाशने महात्मनः ॥

Colophon. इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्यविरचितं वेदान्तशास्त्रसंक्षिप्तप्रक्रिया-
निरूपणं समाप्तम् ॥

विषयः । वेदान्तप्रक्रियाकथनं ।

No. 955. ब्रह्मोपनिषत्, अथर्ववेदीया ।

Substance, country yellow paper. Folia, 2. Lines, 6—7 on a page. Extent, 59 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place, of deposit, Mahārājanagara, Vikramapura, Dhākā, Kālikrishṇa Gaṅgopādhyāya. Appearance, old. Prose and verse. Correct.

Brahma Upanishad. A description of Brahma. This is alleged to be an Upanishad of the Atharva Veda. It does not, however, correspond with the work of this name described under No. XXIII.

Beginning. अथास्य पुरुषस्य च चत्वारि स्थानानि भवन्ति, नामिहृदयकण्ठमूर्धेति ।

तत्र चतुष्पादं ब्रह्म विभाति, जागरितं स्रग्ं सुषुप्तं तुरीयमिति ॥

End. आत्मविद्यातपोमूलं तद् ब्रह्मोपनिषत् परं ।

सर्वात्मैकलक्षणेन तद् ब्रह्मोपनिषत् परं,

तद् ब्रह्मोपनिषत् परमिति ॥ ३ ॥

Colophon. इति अथर्ववेदीया ब्रह्मोपनिषत् समाप्ता ॥

विषयः । ब्रह्मनिरूपणं ।

No. 956. ब्रह्मज्ञानं ।

Substance, country yellow paper. Folium, 1. Lines, 12. Extent, 20 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Mahārājanagara, Vikramapura, Dhākā, Kālikrishṇa Gaṅgopādhyāya. Appearance, old. Verse. Correct.

Brahmajñāna. A poem on the essence of the Vedānta doctrine. By S'aṅkara Āchārya. The title of the poem is doubtful. I believe it is generally known by another name, but what that is I cannot now ascertain.

Beginning. नाहं कर्ता न कारयिता वा न कार्यं

नाहं भोक्ता न भोजयिता न च भोज्यं ।

नाहं दुःखं दुःखयिता वा न च दुःखी

सोऽहं प्रत्यक् चित्तस्वरूपोऽहमात्मा ॥

End. का बुद्धिः कायवा हानिर्मेम चाक्षस्वरूपिणः ।

मज्जते भोगसेवाभिर्नकार्याथोपकल्पते ॥

Colophon. इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्यविरचितं ब्रह्मज्ञानं समाप्तम् ॥

विषयः । ब्रह्मज्ञाननिरूपणं ।

No. 957. अद्भुतोपनिषत् ।

Substance, country yellow paper. Folium, 1. Lines, 12. Extent, 24 slokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Mahārājā-nagara, Vikramapura, Dhākā, Kālikrishna Gaṅgopādhyāya. Appearance, old. Prose and verse. Correct.

Adbhuta Upanishad. An Upanishad on the duties of ascetics, treating of various forms of Yoga penance. The MS. does not say to what Veda it is affiliated. Apparently it is apocryphal.

Beginning. यमनिश्चयममनप्राणायामप्रत्याहारधारणाध्यानसमाध्याङ्गयोगः ।

End. निर्वाणपदमाप्तिव्य योगी कैवल्यमश्नुते, योगी कैवल्यमश्नुते ।

इति च एवं वेद इत्युपनिषत् ॥

Colophon. इत्यद्भुतोपनिषत् समाप्ता ॥

विषयः । योगप्रक्रियाकथनं ।

No. 958. मनीषापञ्चकं ।

Substance, country yellow paper. Folium, [1. Lines, 10. Extent, 6 s lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Mahārājā-nagara, Vikramapura, Dhākā, Kālikrishna Gaṅgopādhyāya. Appearance, old. Verse. Correct.

Manishūpanchaka. A discussion between S'āṅkara Āchārya and a Chāṇḍāla, on caste distinctions and the Vedāntic doctrine. The work is alleged in the text to have been composed by S'āṅkara himself.

Beginning. कदाचित् शङ्कराचार्यः कार्शो प्रति पुरीं ययौ ।

तस्य ज्ञानपरीक्षार्थं कश्चिद् देवः भगवतः ।

चण्डालरूपिणं दृष्ट्वा गच्छ गच्छेति चाब्रवीत् ।

यथोक्तवन्मनाचार्यं स देवः पुनरब्रवीत् ॥

End. यत्प्राच्याम्बुधिलेखलेखन इमे शम्भादयो निर्दृता
यश्चित्ते नितरां प्रशान्तिकलने लब्धाम्बुधिर्निर्दृतः ।
यस्मिन्नित्यमुखाभ्यां गणितधीर्ब्रह्मैव न ब्रह्मविद्
यः कश्चित् स सुरेन्द्रवन्दितपदोन्मूलं मनीषा मम ॥ ५ ॥

Colophon. इति श्रीशङ्कराचार्यकृतं मनीषापद्यकं समाप्तं ।
विषयः । ब्रह्मज्ञातोयत्रब्रह्मविद्याविषयकदेवचण्डालयोः कथोपकथनं ।

No. 959. विवेकचूडामणिः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 31. Lines, 5—7 on a page.
Extent, 868 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit,
Mahārājanagara, Vikramapurā, Dhākā, Kālikrishṇa Gaṅgopādhyāya. Appear-
ance, old. Verse. Generally correct.

Viveka chūḍāmaṇi. A poetical exposition of the Vedānta doctrine.
By S'aṅkara A'chārya.

Beginning. सर्ववेदान्तसिद्धान्तगोचरं तन्मगोचरं ।

गोविन्दं परमानन्दं सद्गुरुं प्रणतोऽस्मिहम् ॥ १ ॥

अन्तूनां नरजम्बु दुर्लभमतः पुंस्त्वं ततो विप्रता

तस्माद् वैदिककर्म्ममार्गपरता विद्वत्तमस्मात् परं ।

आत्मानात्मविवेचनं स्तनभवे ब्रह्मात्मना संस्थिति-

भुक्तिर्नो भवत्यन्तकोटिमुक्तैः पुण्यैर्विना लभ्यते ॥ २ ॥

End. संसारध्वनितापमानुकिरणप्रेक्ष्यतदावजया-

खिन्नानां जलकावृक्षया मयभुवि धान्या परिधाम्यतां ।

क्षत्यामन्नमुखाभ्यां सुखकरं ब्रह्मादयं दर्शय-

न्येषा शङ्करभारती विजयते निर्वाणमस्वाविनो ॥ ५८२ ॥

Colophon. इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्यश्रीगोविन्दभगवत्पूज्यपादशिष्यश्रीशङ्कर-
भगवत्पादकृतो विवेकचूडामणिः समाप्तः ॥

विषयः । ब्रह्मज्ञानप्रशंसा ।

No. 960. गुणाष्टकम्, सटीकं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 6. Lines, 6—10 on a page.
Extent, 330 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit,
Mahārājanagara, Vikramapura, Dhākā, Kālikrishṇa Gaṅgopādhyāya. MSS. or
this work are common enough : the codices in the Libraries of the Asiatic
Society, and of the Sanskrit College, of Calcutta are generally correct
Appearance, old. Prose and verse. Correct.

Colophon. इति साधनाचार्यविरचिते माधवीये वेदार्थप्रकाशे यजुःसंहितायां चतुर्थकाण्डे
पञ्चमप्रपाठके एकादशोऽनुवाकः समाप्तः ।
विषयः । ब्रह्मसंहिता ।

No. 962. श्रुतिस्तुतिव्याख्यानं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 34. Lines, 4—6 on a page.
Extent, 816 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit,
Mahārājanagara, Vikramapura, Dhākā, Kālikrishṇa Gaṅgopādhyāya. Appearance,
old. Verse. Incorrect.

S'ruti-stuti-vyākhyāna. A gloss, by Raghunātha Chakravartī, on
S'aṅkara's commentary on the *S'ruti-stuti* or "praise of the *S'ruti*," of
S'rīdhara.

Beginning. बालानामुपकाराय श्रीधरोयश्रुतिस्तुतेः ।

ब्राह्म्या ब्राह्म्यायते कापि रघुनाथेन केन च ॥ १ ॥

End. मतामिति । मतो हेतुः मत रत्यादिना ।
इत्यशेषमन्त्रायेत्यत्रापनिषद्भिन्ना वेदभागः समाख्यायः ।

आनन्दवनयेत्यादिपञ्चान् दृष्ट्वा श्रुतिस्तुतौ ।

रघुनाथः लिखन् ब्राह्म्यां श्रुतेः गङ्गारभाषणं ॥ ४२ ॥

Colophon. इति श्रीरघुनाथचक्रवर्तिविरचितं श्रुतिस्तुतिव्याख्यानं समाप्तम् ।

विषयः । श्रीधरकृतायाः श्रुतिस्तुतेः गङ्गाराचार्य्येण यत् भाष्यं कृतं तदनुगामिनो ब्राह्म्यं ।

No. 963. प्रायश्चित्तनिर्णयः ।

Substance, country yellow paper. Folia 30. Lines, 3—7 on a page.
Extent, 1443 s'lokas. Character, Bengali. Date, Sk. 1698. Place of
deposit, Dhākā Vikramapura, Gaṅgācharaṇa Tarkaratṇa, Appearance, old.
Prose. Correct.

Prāyaścitta nirṇaya. A summary of Raghunandana's digest
of the laws relating to expiations. By Gopāla Nyāyapañohānana. It
is one of a series of digests prepared by the author under the title of
Nirṇaya. The total number of these digests is not known, but five
have been met with. (Nos. 963 to 967). The practice of writing
such digests under one general name has been common among Indian
jurists, the number of separate works under each name extending from
three to twenty-seven. The following list comprises the names of some
of those which are most frequently met with.

<i>Common title.</i>	<i>Author's name</i>
A'dars'a, ...	Aditya S'uri.
Ditto, ...	Jaydeva Paṇḍita.
Aloka, ...	Gopāla Pañchānana.
Chandriká, ...	Divákara.
Ditto, ...	Gautama.
Ditto, ...	Vedāṅga Rāya.
Chintāmaṇi, ...	Vāchaspati Mis'ra.
Ditto, ...	Gaṅges'vara.
Didhiti, ...	Ananta Deva.
Dipiká, ...	?
Kamalákara, ...	Kamalákara Mis'ra.
Kaumudí, ...	Govindānanda.
Kaustubha, ...	Anantadeva.
Mayukha, ...	Nílakaṇṭha.
Mimāṃsá, ...	Nanda Paṇḍita,
Nirnaya, ...	Nanda Paṇḍita.
Ditto, ...	Gopāla Nyāyapañchānana.
Ditto, ...	Bhaṭṭoji Dikshita.
Párijāta, ...	Ananta Bhaṭṭa.
Pradipa, ...	Nágadeva.
Prakás'a, ...	Mitramis'ra Paṇḍita.
Rahasya, ...	Ramānātha.
Ratna, ...	Kamalákara.
Ratnákara, ...	Chandes'vara.
Ditto, ...	Gopinātha Bhaṭṭa.
Samuchchaya, ...	?
Sangraha, ...	Dalapatirāja.
Sāra, ...	Nágoji Bhaṭṭa.
Ditto, ...	Tryambaka.
Ditto, ...	Dalapatirāja.
Sarvasva, ...	Haláyudha.
Saukhya, ...	Anonymous.
Sindhu, ...	Kās'ínātha Upādhyāya.
Tattva, ...	Raghunandana.
Vidhi, ...	Kamalákara.
Viveka, ...	S'úlapāṇi.
Vyavasthá-saṅkshēpa, ...	Anonymous.

Beginning. नत्वा कृष्णपदद्वन्द्वं निर्णये भुनिसस्यतः ।

प्रायश्चित्तकदम्बानां गोपालेन वितन्यते ॥

अथ प्रायश्चित्तनिर्णयः । तत्र हारीतः । प्रयतत्वादित्यादि ।

End. + + लक्षणप्रामाण्यापत्तिरिति सर्वं रमणीयमिति ।

Colophon. इति महासहोपाध्यायश्रीगोपालन्यायपञ्चाननमहाचार्यविरचितः प्रायश्चित्त-
निर्णयः समाप्तः ।

विषयः । १ प्रायश्चित्तलक्षणं, २ बाध्यादिभेदे प्रायश्चित्तं, ३ विद्वद्विप्रस्त्रादीनां मुषन-
निवेधः, ४ नवविधपापानि, ५ धेनुमूत्रनिर्णयः, ६ प्राजापत्यव्रतनिर्णयः, ७ ब्रा-
ह्मणस्नात्मिकसाक्षादज्ञानकृतचतुर्हायन्यादिगोबधव्रतनिर्णयः, ८ क्षत्रियस्नात्मिक-
गोबधनिर्णयः, ९ प्रायश्चित्तपूर्वकृत्यं, १० वज्रसम्बन्धिगोबधव्रतनियमः, ११ शुद्ध-
स्नात्मिकगोबधव्यवस्था, १२ उत्सर्गवाक्यकथनं, १३ गर्भिण्यादिवधप्रायश्चित्तं,
१४ गवां निपातने गर्भनाशप्रायश्चित्तं, १५ यतिब्राह्मणादिवधप्रायश्चित्तं, १६
एकहायन्यादिवधप्रायश्चित्तं, १७ एकप्रयत्नकृतवज्रगोबधप्रायश्चित्तं, १८ वज्रकर्ह-
कैकगोबधप्रायश्चित्तं, १९ तत्र सङ्क्षेपः, २० वाचनिकदक्षिणानिर्णयः, २१
पञ्चविधबोधननिर्णयः, २२ बोधनादिनिमित्तकव्रतं, २३ अस्मिन्महादिप्रायश्चित्तं,
२४ उत्तृष्टदृष्टभादिवधादिप्रायश्चित्तं, २५ अपालननिमित्तगोबधप्रायश्चित्तं, २६
असुस्थाने विक्रयादिप्रायश्चित्तं ।

No. 964. तिथिनिर्णयः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 21. Lines, 5—7 on a page.
Extent, 877 ślokas. Character, Bengali. Date, Sk. 1698. Place of deposit,
Vikrampurá, Dháká Gaṅgácharaṇa Tarkaratna. Appearance, old. Prose.
Correct.

Tithi-nirṇaya. A summary of Raghunandana's digest of the
laws relating to the ages of the moon suitable for the performance of
religious ceremonies. By Gopála Nyáyapañchánana.

Beginning. श्रीकृष्णचरणभोजमङ्गलेन सुचेतसा ।

क्रियते निर्णयस्त्रिधा गोपालेन सुधीमता ॥

अथ तिथिनिर्णयः । तिथेस्तु दादशभिर्भागैश्चन्द्रक्रियोपलक्षितः कालविशेषः ।

यथा अर्कादु विनिःसृतः प्राचीमित्यादि ।

End. (शेषः सप्तं, जीर्णलात् ।)

Colophon. इति महामहोपाध्यायश्रीगोपालकृष्णविरचितसिद्धिनिर्णयः

समाप्तः ।

विषयः । तिथितत्त्वकथनं ।

No. 965. विवादनिर्णयः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 20. Lines, 3—6 on a page. Extent, 420 s/lokas. Character, Bengali. Date, Sk. 1698. Place of deposit, Vikramapura, Dháká, Gaṅgácharana Tarkaratna. Appearance, old. Prose. Correct.

Vicāda-nirnaya. A summary of Raghunandá's digest of the laws relating to Jurisprudence. By Gopála Nyáyapañchánana.

Beginning. श्रीकृष्णचरणाभोजं ध्यात्वा गोपालकृष्णं ।

अष्टादश (शान्तिं) तत्त्वानां निर्णयोऽत्र निगद्यते ॥

अथ विवादनिर्णयः । निर्णयस्तु मुद्रितः करणीयः ।

End. (एवमग्रे परिसमाप्तौ च विलुप्तं ।)

विषयः । १ अथकारलक्षणं, २ अष्टादशविवादपदानि, ३ अज्ञादानं, ४ दासादिभ्य उद्धारादिनिषेधः, ५ अज्ञादिदानप्रकारप्रभृतयः ।

No. 966. दायनिर्णयः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 22. Lines, 6 on a page. Extent, 693 s/lokas. Character, Bengali. Date, Sk. 1699. Place of deposit, Vikramapura, Dháká, Gaṅgácharana Tarkaratna. Appearance, old. Prose. Correct.

Dāya-nirnaya. A summary of Raghunandana's digest of the laws relating to inheritance. By Gopála Nyáyapañchánana.

Beginning. श्रीकृष्णचरणाभोजं ध्यात्वा गोपालकृष्णं ।

वितन्यते विवादेऽ दायभागस्य निर्णयः ॥

अथ दायभागनिर्णयः । दायभागो यावत्सम्बन्धिनविभागः । मनुना । एष स्त्रीपुंसयो राज्ञा इत्यादि ।

End. अथैवमेकं विलुप्तं ।

विषयः । दायभागव्यवस्था ।

No. 967. शुद्धिनिर्णयः ।

Substance, country yellow paper. Folia 7. Lines, 6 on a page. Extent, 220 s'lokas. Character, Bengali. Date, Sk. 1689. Place of deposit, Vikramapura Dháká, Gangácharapa Tarkaratna. Appearance, old. Prose. Correct.

Suddhi-nirṇaya. A summary of Raghunandana's digest of the laws relating to purifications. By Gopála Nyáyapanchánana.

Beginning. प्रथमपत्रं विस्तृतं ।

End. प्रथमपत्रमपि विस्तृतं ।

विषयः । नरकारौचशुद्धिनिर्णयकथनादिः ।

No. 968. आचारनिर्णयः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 19. Lines, 6 on a page. Extent, 598 s'lokas. Character, Bengali. Date, Sk. 1689. Place of deposit, Vāṭes'vara, Vikramapura, Dháká, Gangácharapa Tarkaratna. Appearance, old. Prose. Correct.

Āchāra-nirṇaya. A short summary of the religious duties which a strict Hindu is bound to observe. By Gopála Nyáyapanchánana.

Beginning. आचारस्य त्रयःसाधनत्वमाह ॥ हारीतः—(असृष्ट)

End. आपस्तम्बः—(दत्तः कश्चित्) ।

विषयः । वक्ष्याम्यमाचारकथनादिः ।

No. 969. सङ्क्रान्तिनिर्णयः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 5. Lines, 6 on a page. Extent, 157 s'lokas. Character, Bengali. Date, Sk. 1689. Place of deposit, Vāṭes'vara, Vikramapura, Dháká, Gangácharapa Tarkaratna. Appearance, old. Prose. Correct.

Saṅkrānti-nirṇaya. A summary of the rules regarding the calculation of the passage of the sun from one sign of the zodiac to another. By Gopála Nyáyapanchánana.

Beginning. (प्रथमपत्रस्य प्रथमपङ्क्तिर्विस्तृता ।)

End. अत्र विद्युवस्य पुण्यविशेषजनकत्वात् मेधादाविति विद्युवसङ्क्रान्तिपुण्यकालपरं ।

अन्वया कालद्वयकल्पनापत्तेः ।

विषयः । सङ्क्रान्तिगणना ।

No. 970. व्याप्तिग्रहोपायप्रभृतोनां भट्टाचार्यटीका ।

Substance, country yellow paper. Folia, 149. Lines, 5—9 on a page. Extent, 8381 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of Deposit, Vikramapura, Dháká, Gangácharaṇa Tarkaratna. Appearance, old. Prose. Correct.

Vyáptigrahopáyaṭiká. A gloss on that portion of Raghunátha's commentary on the Anumána-chintámaṇi of Gaṅges'a which refers to inherent presence. By Gadádharma Bhaṭṭáchárya. Vide ante I, p. 295.

Beginning. उपायाभावप्रयुक्तव्याप्तिनिवृत्त्यभावेनानुमानप्रासाध्यं न निर्वहतीति चार्वाक-
पूर्वपक्षे भूयःसाध्यसाधनसहस्ररद्भं व्याप्तिपादकमिति जरद्वैराधिकमिदं
इत्यादि ।

End. अथ तस्याः प्रत्यक्षत्वाभावे युक्त्यनन्तरमेव बाधुमुन्नेयमिति ।

विषयः । निवृत्तिव्यस्य उपायकथनं ।

No. 971. उपाधिवादटिप्पनी ।

Substance, country yellow paper. Folia, 21. Lines, 6—7 on a page. Extent, 716 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Vikramapura, Dháká, Gangácharaṇa Tarkaratna. Appearance, old. Prose. Correct.

Upádhiráda Tippiṇi. Jagadís'a Tarkálanákara's notes on the Upádhiráda chapter of Raghunátha S'íromaṇi's commentary on the Chintámaṇi of Gaṅges'a. Vide ante I p. 295.

Beginning. स्वीयहेतोर्वाच्यत्वस्यैव परकीयहेतोः सोपाधिकत्वस्यापि ज्ञापने बादिनिवृत्त-
सम्भवादिजयलक्षणेकार्यकारित्वमङ्गत्या व्याप्तिज्ञानविरोधज्ञानार्जकलक्ष-
प्रसङ्गमङ्गत्या व्याप्तिनिरुपपाधिं निरूपयितुमाह उपाधिज्ञानादिति ।

End. अथ एवाह एवमिति पक्षेतरत्वविशिष्टसाध्यसामयिसत्त्वादिकमपि अप्रसिद्धानु-
माने नोपाधित्वेन उद्भावं कथंकार्थसम्प्रदायविरोधादिति भावः ।

Colophon. इति उपाधिवादटिप्पनी सम्पूर्णा ।

विषयः । परकीयव्याप्तिविषयकतया उद्भावनीयस्य उपाधेर्निरूपणम् ।

No. 972. प्रश्नोत्तरमाला ।

Substance, country yellow paper. Folia 2. Lines, 8 on a page. Extent 38 s'lokas. Character, Bengali. Date, Sk. 1762. Place of deposit, Vikramapura, Dháká, Gangácharana Tarkaratna. Appearance, old. Verse. Correct.

Prasnottaramálá. Vedantic catechism. By S'añkara Áchárya.

Beginning. अपारसंसारसमुद्रमध्ये सम्यज्जतो मे शरणं किमस्ति ।

गुरोः कृपालोः कृपया वदैतद् विशेषपादाम्बुजदीर्घनौका ॥ १ ॥

ब्रह्मो हि को यो विषयानुरक्तः का वा विमुक्तिः विषयाद् विरक्तिः ।

को वासि घोरो नरकः स्वदेहे क्षुब्धचयः स्वर्गपदं किमस्ति ॥ २ ॥

End. कथं गता वा श्रवणं गता वा प्रश्नोत्तराख्या मणिरत्नमाला ।

तनोतु मोदं विदुषां सुरम्या रमेशगौरीशकयेव मयः ॥ २२ ॥

Colophon. इति श्रीमच्छङ्कराचार्यविरचिता प्रश्नोत्तरमाला समाप्ता ।

विषयः । प्रश्नोत्तरमुखेन वेदान्तसारवार्त्ताकथनं ।

No. 973. पाशककेरली ।

Substance, country yellow paper. Folia 8. Lines, 10 on a page. Extent, 220 s'lokas. Character Bengali. Date, Sm. 1905. Place of deposit, Vikramapura, Dháká, Gangácharana Tarkaratna. Appearance, old. Prose. Correct.

Pās'aka-keralí. Cleromancy or divination by the cast of the dice. By Garga Rishi.

Beginning. भगवति कुम्भाखि मातङ्गिनि स्वकार्यप्रसाधिनि सर्वकार्यनिमित्तप्रकाशिनि

एष्टेहि सत्वरं वद वद वरदे वरदे स्तेहि स्तेहि मातङ्गिनि सत्यं व हि स्वाहा
महादेवं नमस्कृत्य केरलज्ञानभास्करं ।

प्रवक्ष्ये सद्गुणोद्दिष्टं ज्ञेयं धेयं शुभाशुभम् ॥ १११ ॥

पदं पदं + बीजा + पतिता शोभनं तव ॥

शुभं वा दृश्यते तव सर्वारक्षेण चिन्तितम् ।

सङ्ग्राम सर्वलाभश्च व्यवहारेण सम्यदः ॥

End. यः पुरासोज्जगदन्त्यो गर्गो नान्न महाभुनिः ।

तेन स्वयं विनिर्णीता सत्या पाशककेरली ॥

Colophon. इति श्रीगर्गयिक्तता पाशककेरली समाप्ता ।

विषयः । निश्चितपाशकाङ्कानुसारेण प्रश्नशुभाशुभफलकथनं ।

No. 974. अनुमितिमानसवादायः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 9. Lines, 5—8 on a page. Extent, 502 s'lokas. Character, Bengali. Date, Sk. 1598. Place of deposit, Vāṭeśvara, Vikramapura, Dhākā, Gangācharapa Tarkaratna. Appearance, old. Prose. Correct.

Anumiti-mānasa-vādārtha. A treatise on Inference. By Gadādhara Bhaṭṭācārya. This and the four following are parts of a series of sixty-four special treatises on the Nyāya which the author is reported to have written in addition to his larger works. Hall's Contributions, 41.

Beginning. लिङ्गपरामर्शानन्तरं विलक्षणानुमित्यात्मकप्रतीत्युद्घातं तत्करणतया तस्य विलक्षणप्रमाणान्तरता तदेवानुमानमित्यभिधीयते ।

वज्रिष्याद्यधूमवान् पर्वत इति परामर्शानन्तरं तदात्मकविशेषदर्शनसूक्ष्म-
पर्वतो वज्रिमानित्याकारकप्रत्यक्षनिर्णयादेव वज्रादिमोचरप्रवृत्त्युपपत्तेः,
इत्यादि ।

End. यतोऽनुमानं न दृश्यकरणमिति दिक् ।

Colophon. इति अनुमितिमानसस्य वादायः समाप्तः ।

विषयः । अनुमितेः प्रमाणान्तरताविरुद्धविषयो विचारः ।

No. 975. नव्यमतवादायः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 15. Lines, 8 on a page. Extent, 885 s'lokas. Character, Bengali. Date, Sk. 1598. Place of deposit, Vāṭeśvara, Vikramapura, Dhākā. Gangācharapa Tarkaratna. Appearance, old. Prose. Correct.

Navya-mata-vādārtha. A treatise on the new school of Nyāya with reference to Inference. By Gadādhara Bhaṭṭācārya.

Beginning. अनुमितं प्रति पर्वतीयधूमवापको वज्रिरित्याकारकपरामर्श एव हेतुः । न तु वज्रिष्याद्यधूमवान् पर्वत इत्याकारकः ।

End. ज्ञानभामान्यानुवादस्यानुभवविषयत्वात् सामग्रीमन्वयकार्योत्पत्तेर्वा(?)कल्पना-
भावान् छतिमर्थः ।

Colophon. इति नव्यमतस्य वादायः समाप्तः ।

विषयः । नव्यमतोपरि अनुमितिकारणताविषयो विचारः ।

No. 976. रत्नकोषवादार्थः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 27. Lines, 7—8 on a page. Extent, 1290 s/lokas. Character, Bengali. Date, Sk. 1598. Place of deposit, Vaṭeś'vara, Vikramapura, Dhākā, Gangācharaṇa Tarkaratna. Appearance, old. Prose. Correct.

Ratna-kosha-rādārtha. On the knowledge of the invisible through Inference. By Gadādhara Bhaṭṭāchārya.

Beginning. परोक्षज्ञानं निश्चय एवेति मिथ्याः । रत्नकोषकारस्तु सत्प्रतिपक्षमन्वयन-
दशयां ग्रन्थयादिकामनुमितिं स्वीकरोति इत्यादि ।

Colophon. इति न किञ्चिदनुमितेः ग्रन्थस्यापनेरिति छत(मन्त्र)मतिविशेष इति ।
विषयः । परोक्षज्ञानस्य निश्चयरूपताप्रतिपादको विचारः ।

No 977. व्याप्यनुगमवादार्थः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 5. Lines, 3—8 on a page. Extent, 270 s/lokas. Character, Bengali. Date, Sk. 1598. Place of deposit, Vaṭeś'vara, Vikramapura, Dhākā, Gangācharaṇa Tarkaratna. Appearance, old. Prose. Correct.

Vyāptyanugama-rādārtha. A treatise on the perception of the major term. By Gadādhara Bhaṭṭāchārya.

Beginning. अनुमितित्वावच्छिन्नं प्रति कोट्यं व्याप्तिविशिष्टपक्षधर्मज्ञानं हेतुः, इत्यादि ।
End. न च भेदेन, वळिमान् धूमादित्यादावव्याप्तेर्दुर्वारत्वादित्याशयो दीधितिकार-
स्येति सङ्क्षेपः ।

Colophon. इति त्रोन्यायवाशेषमहाचार्यविरचितो व्याप्यनुगमवादार्थः समाप्तः ।
विषयः । अनुमितिकारणभूतज्ञानविषयोभूतायाव्याप्तेरनुगमप्रकारविषयो विचारः ।

No. 978. कारणतावादार्थः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 22. Lines, 8 on a page. Extent, 1342 s/lokas. Character, Bengali. Date, Sk. 1598. Place of deposit, Vaṭeś'vara, Vikramapura, Dhākā, Gangācharaṇa Tarkaratna. Appearance, old. Prose. Correct.

Kāraṇatā-vādārtha. A treatise on causation. By Gadādharma Bhaṭṭācārya.

Beginning. अथ निखिलेष्वपि वैदिकेषु कौत्तिकेषु च कर्मसु तत्तत्फलस्य कारणत्वं निश्चय-
वन्तस्तत्रभवन्तः प्रवर्तमाने न तु तदनाकलयन्तः । तत्र किं नाम कारणत्वं, न
तावत् फलाद्यवहितपूर्ववर्तित्वं, अतिप्रसङ्गात् इत्यादि ।

End. ननु संयोगजसंयोगं प्रति अवयवसंयोगस्य संयोगात्मावयवसंयोगात्मा (?) —
(इत्यतः खण्डितः ।)

विषयः । कारणताविषयो विचारः ।

No. 979. विरोधिविचारः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 19. Lines, 7—8 on a page. Extent, 1014 ślokaś. Character, Bengali. Date, Sk. 1598. Place of deposit, Vaṭeś'vara, Vikramapura, Dhākā, Gangācāraṇa Tarkaratna. Appearance, old. Prose. Correct.

Virodhi-vichāra. Fallacies or hindrances to logical sequence,—a Nyāya dissertation. By Rāmachandra Nyāyavāgīś'a.

Beginning. स्रग्धर्मितावच्छेदकविशिष्टदुष्टैः समानधर्मितावच्छेदकपाप्माभावनिययो वि-
रोधीति तदभावे हेतुः ।

End. अथ उक्तव्यापकसम्यग्मेव स्रग्धर्मितावच्छेदकविशिष्टादिसमाभेदस्य स्रग्धर्मितावच्छेदोप-
पत्तेरिति दिक् ।

विषयः । प्रतिबन्धप्रतिबन्धकभावविषयो विचारः ।

No. 980. योग्यताविचारः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 5. Lines, 8—9 on a page. Extent, 196 ślokaś. Character, Bengali. Date, Sk. 1598. Place of deposit, Vaṭeś'vara, Vikramapura, Dhākā, Gangācāraṇa Tarkaratna. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Yogyatāvichāra. A Nyāya treatise on the relation of words to their meanings. By Rāmachandra Nyāyavāgīś'a.

Beginning. अयोग्यतानिर्णयदशायां शब्दबोधानुदयाद् योग्यताज्ञानस्य शब्दबोधहेतुता

कल्पते, तत्र यत्संज्ञकस्यार्थवच्छिन्नताभावप्रतियोगितानवच्छेदकत्वं यद्-

मनिष्ठं तदस्माद्विद्वद्विशेषकतत्संमर्गतदस्माद्विद्वो वा वाध(?)स्तदस्माद्विद्वस्य योग्यता इति प्राञ्चः ।

End. इत्यपि नाविरलकमेत्यद्वानामुपस्थितेनामुपद्रवस्थानासम्भवेन प्रत्यक्षानुभवत् ।

Colophon. (परिमसाप्रिस्तुचकवाक्यं नास्ति ।)

विषयः । शान्दबोधहेतुभूतयोग्यतानिर्वचनं ।

No. 981. विधिवादविचारः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 22. Lines, 5—8 on a page. Extent, 1342 s'lokas. Character, Bengali. Date, Sk. 1598. Place of deposit, Vaṭeśvara, Vikramapura, Dháká, Gangácharaṇa Tarkaratana. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Vidhi-rāda-vichāra. A Nyāya treatise on the nature of Sástric injunctions. By Rāmachandra Nyāyavāgís'a.

Beginning. षोडनकामः पचेत्, स्वर्गकामो यजेत, इत्यादिविधिवाक्यं पाकयागादौ प्रवर्तकं तस्य च तथात्वं न साक्षात्, अकुलज्ञानां ततोऽग्रहतेः । किन्त्वर्थज्ञानद्वारेति तस्य प्रवर्तकज्ञानजनकत्वापपत्तये प्रवर्तकज्ञानविषये विधिलिङः शक्तिरिति सर्वेषामेवानुमतम् ।

End. अथ कश्चित् प्रतियोगिगोचरद्वेषेण सहकृतं स्वधर्मिककृतिसाधनाज्ञानं स्व-गोचरचिकीर्षाग्रहनिहेतुः सप्रतियोगित्वस्य सम्भावस्यापीति प्राञ्चः ।

Colophon. इति विधिवादविचारः समाप्तः ।

विषयः । स्वर्गकामो यजेतेत्यादिविधिवाक्यार्थविषयो विचारः ।

No. 982. अभिधावादविचारः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 3. Lines, 9—10 on a page. Extent, 78 s'lokas. Character, Bengali. Date, Sk. 1598. Place of deposit, Vaṭeśvara, Vikramapura, Dháká, Gangácharaṇa Tarkaratna. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Abhidhā-rāda-vichāra. A Nyāya treatise on deviation from general rules. By Rāmachandra Nyāyavāgís'a.

- Beginning. लिङ्गमवेताभिधाभिधे पदाद्योत्तरं लिङ्गर्थः प्रवर्तनात्वेन तज्ज्ञानस्यैव शब्दा-
धानप्रवृत्तौ हेतुः । तथाचि प्रवृत्तिसामान्येनेष्टवाचनताज्ञानस्य हेतुत्वसम्भवः । *
- End. उक्तशब्दबोधानन्तरस्य खगंकासनावच्छं प्रति विधिधर्म(?)यागे प्रवर्तयति
इति प्रतिशब्दते (?) ततो यागे प्रवर्तत इति वदन्ति ।
- Colophon. इति अभिधावाद्विचारः समाप्तः ।
- विषयः । विधिलिङ्गाद्यर्थभिधाविषयो विचारः ।

No. 983. आसत्तिरहस्यं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 12. Lines, 5—9 on a page. Extent, 911 s'lokas. Character, Bengali. Date, Sk. 1598. Place of deposit, Vaṭeś'vara, Vikramapura, Dháká, Gangácharaga Tarkaratna. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Asatti-rahasya. On logical relations. By Rámachandra Nyáya-vágis'a.

- Beginning. गिरिर्भुक्तमग्निमान् देवदत्तेन इत्यत्रानामग्निरिदमस्यदात्(?)निर्यग्निमस्यदा-
र्थधेरित्यादि ।
- End. प्रकारतादीनां तच्चानुगमे तादृशानुमित्यादीनां बाधात् प्रतिबध्यत्वप्रसङ्गे विशे-
द्यतया प्रकारताया एव तादृशप्रतिबध्यप्रतिबध्यकभावावच्छेदकत्वात् इति दिक् ।
- Colophon. इति आसत्तिरहस्यं समाप्तं ।
- विषयः । शब्दबोधे कारकीयभूतायाः आपत्तेर्निरूपणम् ।

No. 984. शब्दनित्यता ।

Substance, country yellow paper. Folia, 3. Lines, 9 on a page. Extent, 189 s'lokas. Character, Bengali. Date, Sk. 1598. Place of deposit, Vaṭeś'vara, Vikramapura, Dháká, Gangácharaga Tarkaratna. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Śabda-nityatá. On the eternity of sound. By Rámachandra Nyáyavágis'a.

- Beginning. वर्णाक्षकः शब्दो नित्यो न वेतिविप्रतिपत्तिः । अथ मीमांसाकारा वर्णाक्षक-
शब्दानामुत्पत्तिविनाशकल्पने गौरवाश्चित्यत्वमेव स्वीकुर्वन्ति इत्यादि ।

End. न च प्रतिकारस्कारादिमाधनभावबेगैकप्रति। अकताकव्यने लाधनमिति
सङ्क्षेपः ।
Colophon. समाप्तस्यायं शब्दनित्यताविचारः ।
विषयः । शब्दस्य नित्यताप्रतिपादनं ।

No. 985. पथ्यविधानं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 6. Lines, 7 on a page.
Extent, 89 s'lokas. Character, Bengali. Date. ? Place of deposit,
Vaṭeśvara, Vikramapura, Dhaká, Gaṅgácharaṇa Tarkaratna. Appearance,
old. Prose. Correct.

Pathyavidhāna. On Dietetics, pointing out the evil effects likely
to arise from certain articles of food, and their antidotes. Anonymous.

Beginning. यो रावणं रणमुखे भुवनैकभारं

हत्वा चकार जगतः परमोपकारं ।

यं ब्रह्म अभिदधिरे परतोऽपि पारं

तं नैमि मैथिलमुताहृदयैकनाथं ॥ १ ॥

नारीकेलफलेषु तण्डुलमयं क्षीरं रमाले हितं

जम्बोरोत्तरमेो हृते समुचितः सर्पिण्णो मोक्षफलं ।

गोधूमेषु च कर्कटी हिततमा मांसाग्ने काष्ठिकं

नारङ्गे गृहभक्षणं प्रकलितं पिण्डालुकं कोदमे ॥ २ ॥

End. कोष्यान् पित्तसुभवे हि (इत्यतः खण्डितं) ।

विषयः । कश्मिन् द्रव्ये किं द्रव्यमुपकारकमित्याद्यव विचार्यते ।

No. 986. हृत्यकालविनिर्णयः ।

Substance, country yellow paper, 19 × 3½ inches. Folia, 30. Lines,
8 on a page. Extent, 1155 s'lokas. Character, Bengali. Date, ?
Place of deposit, Navadvipa, Vrajanātha Vidyaratna. Appearance, old.
Prose and verse. Correct.

Kṛtyakālarinirṇaya. A disquisition on what times are most appropriate
for the performance of particular ceremonies, and a calendar of
fasts and feasts. By S'rínātha S'armā, son of S'rīkara Āchārya.

Beginning. श्रीगोविन्दपदाभोजद्वन्द्वमद्वन्द्वसाधनम् ।

बन्धे ह्यन्दारकधनीमकरन्दमनोहरम् ॥

श्रीकराचार्यपुत्रेण श्रीमच्छोनाथशर्मेणा ।

प्रीतये विदुषां चक्रे छत्यकालविनिर्णयम् ॥

शैते विधौ कालकृतो विरोधः प्रायः सदैव प्रयितो बुधानाम् ।

अतस्तदुच्चेदकृते मुनीनां विचार्य वाचो विदधाति तत्त्वम् ॥

नानाविदेशिविदुषां मतमाकलय्य चोदचमं यदभिलिख्य समर्पयामि ।

अथां बुधा विषयगङ्गुलिकाप्रवाहं दूराद् विद्यथ कुशलादरमच गाढम् ॥

रश्च खलु नित्यनैमित्तिकादियावद् वैदिककर्माणि तत्तत्कालविशेषाङ्गानि
ब्रूयन्ते ।

End.

वैशाखमासस्य तु या द्दतीया नवम्यसौ कार्तिकशुक्लपक्षे

नभस्यमासस्य तमिषपक्षे त्रयोदशी पञ्चदशी च माघे ।

रता युग्माद्याः कथिताः पुराणैरनन्तपुण्यास्तिययद्यतसः

पानीयमप्यत्र तिलैर्निर्मितं दद्यात् पिबेभ्यः प्रयतो मनुष्यः ॥

आद्यं क्षतं तेन समाः स्रष्टुं रश्चस्यमेतत् पितरो वदन्ति ।

इति विष्णुपुराणीयवचने पञ्चदशीत्यत्र तमिषपदानुपङ्गाभाषमासीयामावस्य—

—(चतः परं खण्डितम्)

विषयः ।

कस्य कार्यस्य कः कालो मुख्यः को वा चमूष्यः, वत्सर-सामर्त-तित्यादीनाञ्च कः
स्वरूपः, इत्यादीनां विचारपूर्वकं स्मृत्यादिभ्यः प्रमाणमुद्धृत्य व्यवस्थापनम्,
वैशाखादिषु कस्याञ्च तित्यौ किं कर्तव्यमित्यादिनिरूपणञ्च । (अत्र प्रकर-
च्छेदो नास्ति) ।

No. 987. अशौचमङ्गेषः ।

Substance, country yellow paper, 19 × 3 inches. Folia, 18. Lines, 7 on a page. Extent, 645 s/lokas. Character, Bengali. Date, Sk. 1732; Place of deposit, Navadvīpa, Vrajanātha Vidyāratna. Appearance, old. Prose and verse. Correct.

As'aucha-saṅkṣhepa. A summary of the laws relating to impure states of the person resulting from birth, death, and other causes. By Ma-dhusūdana Vāchaspati. The work is of considerable repute, but scarce. Contents :—Impurities resulting from menstruation ; do. from miscarriage or abortion ; do. from death of infants ; do. among Sūdras ; do. from

death of wives ; do. from the performance of Sati ; do. from the conjunction of two or more mournings ; do. from death under particular circumstances ; do. from death of Sapindas ; do. from death of persons in a foreign country. Impurity of the person defined. Impurity resulting from following the funeral procession of a stranger. Cremation of an image made of leaves in the case of a person whose corpse has not been burnt according to the rules of the S'āstra ; person who should burn such a figure ; the proper day for such a cremation ; persons not entitled to perform this ceremonial. What should be avoided as causing impurity of the person. Impurity caused by contact ; do. by hemorrhage. Especial impurities. Diet during mourning. The MS. contains several marginal notes.

Beginning. नत्वा सीतापतिं रामं कामदं कवचामयम् ।

ब्रवीत्यशौचधर्मेण चतुः शोमधुसूदनः ॥

तत्रादौ रजसल्लाशौचम् । यथा शब्दः ।—

“गृहा भर्तुश्चतुर्थोऽस्ति अगृहा देवपैत्रयोः ।

देवे कर्मणि पैत्रे च पशुमेव हि गृह्यति” ॥

भर्तुर्लौकिके कर्मणि गृहात् परं गृहा, भर्तुरित्युपलक्ष्यम् । देवे पैत्रे कर्मणि चतुर्थदिनात् परमित्यर्थः । अथ गर्भेश्वाशौचम् ।

End. अन्यत्र गृहितत्वादौ अनुसन्धेयम् । यन्मौरवभिया न लिखितम् ।

Colophon. रति महामहोपाध्यायश्रीयुतमधुसूदनवाचस्पतिविरचितोऽशौचधर्मेणः समाप्तः ।

विषयः । रजसल्लाशौचम्, गर्भेश्वाशौचम्, बालाशौचम्, गृहबालाशौचम्, स्त्र्य-
शौचम्, महमरणाशौचम्, अशौचधर्माः, मृत्युविशेषाशौचम्, मण्डि-
शौचम्, विदेशस्थाशौचम्, अङ्गासृज्जलनिर्णयः, परानुममनाशौचम्, पर्ण-
नरदाहः, तत्कर्त्तृनिर्णयः, तद्दिननिर्णयः, क्रियानधिकारिणः, वर्ज्यावर्ज्यम्,
स्पर्शाशौचम्, रक्तपाताशौचम्, अशौचविशेषः, अलारलवर्णः ।

No. 988. श्राद्धकल्पः ।

Substance, country yellow paper, 19 × 3 inches. Folia, 23. Lines, 7 on a page. Extent, 1006 s'lokas. Character, Bengali. Date, Sk. 1734. Place of deposit, Navadvīpa, Vrajanātha Vidyaratna. Appearance, old. Prose and verse. Correct.

S'rāddha-kalpa. A treatise on Śrāddhas appropriate to followers of the Sāma Veda. By Śrīdatta. Contents:—duties to be observed on the day preceding a s'rāddha; do. on the day of the s'rāddha. Explanations of the technicalities of s'rāddha. Rules for the performance of funerals. General rules for performing a s'rāddha. Optional duties. General rules for performing an ashtaka s'rāddha; ritual for do. Special rules with reference to s'rāddhas performed on other than the fixed days. Things and acts forbidden or enjoined at s'rāddhas. Śrāddha on the 11th day of the moon. Śrāddha on auspicious occasions, as marriage &c. Persons enjoined to perform s'rāddhas. The MS. has a large number of marginal notes by a different author.

Beginning. कृत्तिष्ठश्चपराणादिभूपगोपालसम्मतम् ।

मतां वाक्यानि चालेख्य इत्येवमत्राद्यनुवृत्ते ॥

यः श्राद्धं करिष्यमाणो रजकद्वारा वासः चालयेत्, दन्तवल्कलगिरोमस्तान्यपहृष्य स्नात्वा निरामिषमेकवारं भुञ्जीत ।

End. अमाध्यां पत्र्यां मत्यां मोदर्यादेरेवाधिकारः, पितृमातृसपिण्डाद्यभावे अपति-
तायास्तस्या अप्यधिकारः, इति सर्वं समञ्जसम् ॥

Colophon. इति महासहोपाध्यायश्रीश्रीदणविरचितः श्राद्धकल्पः समाप्तः ।

विषयः । सामवेदीनां श्राद्धव्यवस्थापकोऽयं ग्रन्थः । तथा हि तेषां—श्राद्धपूर्वदिनकृत्यम्, श्राद्धदिनकृत्यम्, श्राद्धीयसाधारणकृत्यनियमात्मिका परिभाषा, ब्राह्मणसत्कारादिप्रयोगः, सामान्यतः श्राद्धप्रयोगः, काम्यकृत्यानि । अष्टकादिश्राद्धानां सामान्यविधिः, तत्प्रयोगश्च । अपरपञ्चतिथिनिमित्तककाम्यश्राद्धव्यवस्थादिः । श्राद्धेषु निषिद्धानि, विहितनिषिद्धानि च । एकादशाहैकोद्दिष्टप्रयोगः । नान्दी-
मुखादिश्राद्धप्रयोगः । अधिकारिनिर्णयश्च ।

No. 989. उद्दीशतन्त्रम् ।

Substance, country yellow paper, 13½ × 3 inches. Folia, 21. Lines, 7 on a page. Extent, 496 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Navadvīpa, Vrajanātha Vidyārātna. Appearance, old. Prose and verse. Generally correct.

Uddis'a Tantra. A Tantra of the Kaula class, treating of sorcery of different kinds. The subjects treated of are :—rites for bringing people

under subjection; do. making people of unsettled mind; do. benumbed; do. enamored; do. for ensuring peace; do. for fattening; do. for destroying vision; do. for destroying the mind; do. audition; do. do. reason; do. for neglect of duty; do. producing pains; do. stoppage of an undertaking; do. for stopping the course of water; do. for bringing on blindness; do. do. mutilation; do. do. contractions of the body; do. do. dumbness; do. do. deafness; do. do. devilish fevers; do. for preventing evils of any kind; do. for destroying curds and honey; do. for making horses and elephants frantic; do. for inviting serpents to the domicile of an enemy; do. for inviting men to do; do. destroying corn crops; do. leaves of trees; do. for bringing on miscarriage, &c. &c. The work is divided into eleven chapters.

Beginning. * * देवाय नमः । उद्गोशेन समाकीर्षे * * इन्द्रसमाकुले ।

प्रणम्य शिरसा देवी गौरीं प्रणमि शङ्करम् ॥

End. एकान्ते अग्रया यदायुक्तेन ध्यातया ॥०॥

Colophon. इत्युद्गोशे हरनेखलायामेकादशः पटलः ॥०॥ सम्पूर्णं यागं यन्मः ।

विषयः । १. हेकादशपटलाः सन्ति । तत्र १ पटले, वशीकरणम् । २, उच्चाटनम् । ३, लम्पनम् । ४, मोहनम् । ५, शान्तिकम् । ६, पौष्टिकम् । ७, चक्षुर्हानिः । ८, मनेहानिः । ९, युतिहानिः । १०, ज्ञानहानिः । ११, क्रियाहानिः । १२, कीलकम् । १३, कार्यलम्पः । १४, जललम्पः । १५, यन्त्रीकरणम् । १६, लूनीकरणम् । १७, शवसङ्कोचनम् । १८, मूकीकरणम् । १९, बधिरीकरणम् । २०, भूतञ्जरकरणम् । २१, शस्त्रशान्तिकरणम् । २२, सर्वापदुविनाशनम् । २३, दधिमधुविनाशनम् । २४, मय्यकरणम् । २५, मज्जबाजिप्रकोपनम् । २६, भुजङ्गानामाकर्षणम् । २७, मालवानामाकर्षणम् । २८, शस्त्रविनाशनम् । २९, पर्णविनाशनम् । ३०, गन्धकरणम् । ३१, पराग्रप्रवेशनम् । ३२, निष्यन्दनम्—इत्यादीनाम् मन्त्राः, मन्त्रजपमन्त्रादयश्च, अनन्तरं कस्यां तिथौ कस्य कर्मणोऽनुष्ठानं कर्तव्यं किं वा कस्य मन्त्रस्य लेखन्यादिकमिति मन्त्रमिष्टिप्रकारः ।

No. 90. शत्रुविमोचनं नाम वगलामुखीकवचम् ।

Substance, country yellow paper, 14 × 5 inches. Folium, 1. Lines, 20 Extent, 28 ślokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Navadvīpa, Vrajanātha Vidyaratna. Appearance, old. Written with red ink. Verso. Generally correct.

S'atrurimochana alias *Vagalámukhi-kavacha*. A hymn in praise of Vagalámukhí, esteemed as a charm for ridding oneself of his enemies. An extract from the Rudra-jámala Tantra.

Beginning. अथ वगलामुखीकवचम् । देवुवाच ।

वगलाया महादेव्या या या विद्याः प्रकाशिताः ।

तुवाद्याधिगताः सर्वाः श्रोतुमिच्छामि साम्प्रतम् ॥

End. देवीश्रीवगलापाठान् सर्वाः सिद्धान्तिं विजयः ॥

Colophon. इति श्रीवद्वामले उमानक्षेत्रसंवादे वगलामुखीकवचोक्तं नाम समाप्तम् ।

विषयः । वगलामुखीमन्त्रैराक्षरचा ।

No. 991. कामरत्नम् ।

Substance, country-made reddish yellow paper, 13 × 5 inches. Folia, 35. Lines, 12 on a page. Extent, 892 s/lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Navadvīpa, Vrajanátha Vidyáratna. Appearance, old. Prose and verse. Incorrect.

Kāma-ratna. A treatise on sorcery and erotics, made up of extracts from the Tantras. The MS. is incomplete.

Beginning. यस्मैश्चरस्य विमलं चरणारविन्दं संसेवते विबुधमिहसमुन्नतेन ।

निर्वाणसूचकगुणारुक्वर्गपूर्णं (त्री)शङ्करं सकलदुःखहरं नमामि ॥

कामरत्नमिदं पितृ नानातन्त्रार्णवात्मया ।

वज्रादियक्षिमन्त्रसाधनान्तं समुद्धृतम् ॥

End. रतन्मन्त्रद्वयेन वाङ्मूकमिहः सह सन्तसर्पधान् सप्तवाराभिमन्त्र्य चैव—इत्यतः परं खण्डितम् । दसप्रकरणवधि ।

विषयः । १ प्रथमोपदेशप्रकरणे—(क) वशीकरणादिकर्मणाम् ऋतुनिर्णयः, तिथिनिर्णयः, नक्षत्रनिर्णयः, ऋतुनिर्णयः, साधारणप्रयोगश्च । (ख) वशीकरणप्रयोगः—तत्र सर्वजनवशीकरणम्, राजवशीकरणमित्यादि । २ द्वितीयोपदेशप्रकरणे—सर्वजनाकर्षणाद्याकर्षणप्रयोगाः । ३ तृतीयोपदेशप्रकरणे—युग्मजयादिव्याघ्र-निवारणप्रयोगाः । ४ चतुर्थोपदेशप्रकरणे—शत्रुसुखसन्धनादिशुक्रसन्धनपर्व-नानां विविधसन्धनकार्याणां प्रयोगाः । ५ पञ्चमोपदेशप्रकरणे—सर्वजनमोह-नादि-वेशरत्नान्त-मोहनप्रयोगाः । ६ षष्ठोपदेशप्रकरणे—वाजीकरणप्रयोगः ।

७ मप्रमोदेशप्रकरणे—गात्रीकरण-खी-दावण-लिङ्गसूत्रीकरण-इद्रीकरण-सुनव-
ईनोत्यान-योनिमंस्कार-लिङ्गमंस्कार-होमशान्तादीनां प्रयोगाः । ८ चण्डमोष-
देशप्रकरणे—खत्रीकरण-साय-भगदन्वन-भगमोचन-नष्टपुष्पाप्युकरण-गर्भसा-
वण-वङ्गरत्नपातनिवारण-दन्त्यागर्भधारण-हतवत्साचिकिम्बन-गर्भसावरचण-
शुष्कगर्भनिवारण-सुखप्रसव-पुष्परक्षण-दुर्भगाकरण-कलत्रकरणान्तानां प्रयोगाः ।
९ नवमोषदेशे—सर्वारिष्टविनाशपूर्वकरणादिप्रयोगाः द्वात्रिंशदिप्रकरणालिख
सम्पाद्यते परमस्य पुस्तकस्य खण्डितत्वाद्गोपलभ्यते तत एव तदोपविषयाशेदा-
नीमञ्जयाः ।

No. 992. यज्ञसूत्रप्रमाणम् ।

Substance, country paper, 12 × 3 inches. Folium, 1. Lines 20.
Extent, 34 ślokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit,
Navadvīpa, Vrajanātha Vidyāratna. Appearance, old. Verso. In-
correct.

Yajñasūtra-pramāṇa. Rules regarding the length and number of
cords to be used in making sacrificial cords for the three twice-born
classes. An extract from the Mātrikā bheda Tantra.

Beginning. वीचण्डिकोवाच । यज्ञसूत्रधारणेन भूपूजो नात्र संशयः ।

इदानीं यज्ञसूत्रस्य विधानमपि कथ्यताम् ॥ वीरङ्कर उवाच ।

End. एतत् सङ्केतमज्ञात्वा यः कुर्यात् सूत्रधारणम् ।

स चण्डालममो देवि यदि ज्ञापयमो भवेत् ॥

Colophon. इति मातृकाभेदनन्तरे शकादशः पदच्छः ।

विषयः । मातृकाभेदनन्तरे शकादशतमपदच्छादकमिदम् । अत्र हि कियत्परिमितदीर्घं
संज्ञोपबोधं धार्यं, इत्यादेरेव विधिः ।

No. 993. दुर्गानामफलम् ।

Substance, country made yellow paper, 14 × 3½ inches. Folia, 2.
Lines, 7 on a page. Extent, 50 ślokas. Character, Bengali. Date, ?
Place of deposit, Navadvīpa, Vrajanātha Vidyāratna. Appearance, old.
Prose. Correct.

Durgānāma-phala. Merit of reciting the name of *Durgā* a great number of times.

Beginning. अथ दुर्गानामफलम् । तवर्गस्य तृतीये वर्षेः पद्मस्ररसंयुतः ।

कवर्गस्य तृतीये यो रेफस्रस्योपरि प्रिये ।

द्वितीयस्ररसंयुक्तं नामेदं परिकीर्तितम् ॥

End. भवानीमन्त्रिणौ यन्नु वाराणस्यां जपं चरेत् ।

दरिद्रोऽपि धनी भूत्वा शिवलोके महीयते ॥

Colophon. इति दुर्गानाममाहात्म्यं समाप्तम् ।

विषयः । दुर्गेतिनामोच्चारणमाहात्म्यवर्णनम् ।

No. 994. स्वरूपाख्यस्तोत्रम् ।

Substance, country paper, 11 × 3½ inches. Folia, 7. Lines, 36 on a page. Extent, 63 s lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Navadvīpa, Vrajanātha Vidyaratna. Appearance, old. Verse. Correct.

Śvarūpākhyā-stotra. A hymn in praise of *Durgā* used as a charm. An extract from the *Phetkārī Tantra*.

Beginning. श्रीकण्ठामरकेशवर्णचटितं चन्द्रार्द्धचूडोज्ज्वलम्,

वीजं यत् परमं गुणवदमयं कामप्रदं कर्मदम् ।

मातः शङ्करवक्त्रभे प्रतिदिनं ध्यायन्ति ये ये मुदा,

ते ते यान्ति चिदात्मकं हरिहरब्रह्मादिसाम्यं मुदा ॥ १ ॥

End. इदं स्तोत्रं मातः सुपठति दिवारात्रिमनिशम्,

स सर्वज्ञो योगीश्वरनिकरमन्त्रकर्मनक्षत्रम् ।

जडोऽपि तद्रूपं जननि यदि सञ्चिन्त्य मनसा,

तदये भूयोयैः क्षितिपतिभूमानः क्षितितले ॥ २४ ॥

Colophon. इति फेत्कारिणीये आगमसारे महातन्त्रे ताराखण्डे महाकालविरचितं स्वरूपाख्यस्तोत्रं समाप्तम् ॥

विषयः । मायाबीजोच्चारणपुरःसरपूजादिकथनमहितम् । भगवत्याः स्तुतिः ।

No. 995. बद्धयोनिमहामुद्राकथनम् ।

Substance, English (foolscap) paper, 14 × 4 inches. Folia, 5. Lines, 8 on a page. Extent, 150 s/lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Navadvīpa, Vrajanātha Vidyāratna. Appearance, fresh. Verse. Generally correct.

Baddhayoni-mahāmudrā-kathana. An extract from the Todāla Tantra, giving the ritual for performing a disgustingly obscene religious ceremony.

Beginning. श्रीदेवुवाच । देवदेव महादेव संसाराण्वतारक ।

बद्धयोनं महामुद्रां कथयस्व महानिधे ॥

End. इत्येतत् कथितं देवि ! किमन्यच्छ्रोतुमिच्छसि ॥

Colophon. इति तोडुलतन्त्रे पार्वतीश्वरसंवादे चतुर्थोऽध्यायः ।

विषयः । तोडुलतन्त्रस्य द्वितीय-चतुर्थपटलात्मकोऽयम् । इह प्रथमे तारापूजनोपयोगिन्याः बद्धयोनिसंज्ञकमुद्रायाः समुद्दिष्टे सलिलप्रवेशनरूपपायाः स्वरूपोपदेयः, मन्त्रादिः, तज्जपादिप्रकारश्च । ततस्तारापूजनपद्धतिः ।

No. 996. श्मशानकालीमन्त्रः ।

Substance, foolscap paper, 14 × 4 inches. Folia, 4. Lines, 7 on a page. Extent, 119 s/lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Navadvīpa, Vrajanātha Vidyāratna. Appearance, fresh. Notes on the margin. Prose and verse. Correct.

S'maś'ānakālī-mantra. A manual for the worship of the goddess Kālī on a burning-ground at night.

Beginning. अथ श्मशानकालीमन्त्रः । तदुक्तं कालीतन्त्रे ।

वाह्यौ मायां तथा लक्ष्यौ कामबीजमतः परम् ।

कालिकं समुद्युतेन चतुष्कं बीजमालिखेत् ॥

End. मुचप्रसन्नमुरोऽयम् ॥

विषयः । श्मशानकाली बीजमन्त्रः, तस्याः पूजादिपद्धतिः, आनुष्ठिकं वज्रसूत्रोक्त्यादिप्रकरणम् ।

No. 997. विपरीतप्रत्यङ्गिरा ।

Substance, country yellow paper, 14 × 3½ inches. Folia, 9. Lines, 7 on a page. Extent, 192 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Navadvīpa, Vrajanātha Vidyāratna. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Viparīta-pratyāṅgirā. A manual for the worship of Kālī, under a peculiar form. Compiled from some of the leading 'Tantras, by Mahādeva Vedāntavāgīśa.

Beginning. महेश्वर उवाच । शृणु देवि महाविद्या सर्वभिद्धिप्रदायिकाम् ।

यस्या विज्ञानमात्रेण ब्रह्मवर्मा लयं गताः ॥

विपरीता महाकाली सर्वभूतभयहारी ।

यस्याः प्रसङ्गमात्रेण कम्पते च जगत्तथम् ॥

End. तेषां मन्त्रतन्त्रयन्त्रालोकान् प्राणान् हरय हरयस्त्राचारमपनयस्त्राङ्गाङ्गा-
दीनि चर्षोक्तुवस्त्र ऊर्ष फेत्स्त्र ठस्त्र फट्स्त्र ॐ ॥

Colophon. इति महामहोपाध्यायश्रीश्रीमहादेववंदानवागीशप्रसङ्गहोतसप्रतिलक्षसुरतन्त्र-
निर्दिष्टविपरीतप्रत्यङ्गिरा समाप्ता ॥

विषयः । कालिकायाः प्रत्यङ्गकालीनमूर्तयाः ध्यानपूजापद्धत्यादिः ।

No. 998. महाशङ्खमालासंस्कारः ।

Substance, country yellow paper, 14 × 3½ inches. Folia, 3. Lines, 5 on a page. Extent, 54 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Navadvīpa, Vrajanātha Vidyāratna. Appearance, old. Prose, and verse. Generally correct.

Mahās'aṅkhamālā-saṅskāra. Rules for the purification and use of a rosary of shells when engaged in the worship of one of the different forms of Śakti.

Beginning. अथ मालासंस्कारः । सनत्कुमारीये । कार्वाससम्भवं सूत्रं धर्मकामार्थभोचदम् ।

तत्र विप्रेन्द्रकन्याभिर्निर्मितस्य सुशोभनम् ॥

शुक्लं रत्नं तथा पीतं लब्धं वर्षेदु च क्रमात् ।

सर्वेषामेव वर्षानां रत्नं सर्वेष्वित्यतः प्रदम् ॥

- End. दक्षिणादिभिर्गुरुं परिनेष्याच्छिद्रावधारणं कुर्यात् ।
 Colophon. इति महाशक्तुसालासंस्कारः ।
 विषयः । शक्तिपूजापकरणशक्तुसालायाः स्वरूपम्, तस्याः शोधनस्य प्रयोगः, धारणपद्ध-
 त्यादिश्च ।

No. 999. पीठनिरूपणम् ।

Substance, country yellow paper, 14 × 3½ inches. Folia, 5. Lines, 6 on a page. Extent, 76 ślokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Navadvīpa, Vrajanātha Vidyāratna. Appearance, old. Verse. Incorrect.

Pīṭhanirūpaṇa. Notice of the fifty-two sacred spots where the body of Sati fell when dismembered by her lord, Śiva, at the feast of Daksha. Probably an extract from one of the Tantras.

Beginning. देकुवाच । गुरुं वक्तुं प्रवक्ष्यामि दयाद्रो भक्तवत्सलः ।

यानयान् विना न भिद्यन्ति • • • • तत् क्रियाः ॥

पञ्चाशदेकपीठानि चैवं भैरवदेवताः ।

प्रधानपीठकं तत्र तथा भैरवदेवता ॥

End. साधकाय कुलीनाय मन्त्री मन्त्रार्थप्रिये ।

दयाचैव महादेव चान्यथा पतनं भवेत् ॥

Colophon. इति देवदेवीशंवादे पीठनिरूपणं समाप्तम् ।

विषयः । सतीतिनाम्ना प्रसिद्धया भगवत्या कदाचित् खदहे त्यक्ते महादेवेन तमेव देहं खण्डखण्डीकृत्य विभिन्नदेशे प्रक्षिप्ताः त एव पीठानि इत्युच्यन्ते तेषामेव नि-
 रूपणं, कुत्र कुत्र किं किं नाम्नास्तीति निर्धारणम् ।

No. 1000. कृत्यमहार्णवः, अथवा कृत्यमहार्णवीयवर्षकृत्यतरङ्गः ।

Substance, country yellow paper, 18 × 3½ inches. Folia, 69. Lines, 9 on a page. Extent, 2,939 ślokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Navadvīpa, Vrajanātha Vidyāratna. Appearance, old. Prose and verse. Generally correct.

Kṛtyamahārṇava alias *Varshakṛityataraṅga*. A calendar of feasts and fasts on particular days of the moon from the month of Chaitra to Phālguna. By Mahārāja Harinārāyaṇa.

Beginning. ॐ नमो जनेश्वर । ब्रह्मपराशरुत्तमारेण शुक्लादिचैवस्य प्राथम्यादादौ स एव
छत्यद्वारा निरूप्यते । तत्र महाभारते ।

End. अथवा दृष्टकुम्भोपरिस्त्रिमवृत्तनवनीतपूरितशङ्खस्य ब्राह्मणाय दानं कर्तव्य-
मिति ।

मिथिलालबल्लयविलोचनीहरिनारायणस्य छतिरेषा ।

प्रकाशिता तु यावद् भुवने विष्णोर्विलोचने ३ + ७ ॥

Colophon. इति श्रीमहाराजाधिराजनीहरिनारायणविरचिते छत्यमहार्णवे वर्षछत्यतरङ्गः
समाप्तः ।

विषयः । चैवादिद्वादशमासानां यत्र तिथ्यादौ यत् कार्यं यथा यत्प्रमाणान् कर्तव्यं
तस्य विशदयवस्था ।

No. 1001. हारलता ।

Substance, country yellow paper, 19½ × 3½ inches. Folia, 63. Lines, 8 on a page. Extent, 2,652 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Navadvīpa, Vrajanātha Vidyāratna. Appearance, the first forty pages are old, the remainder new. Prose and verse. Correct.

Hāralatā. A treatise on impurity of the person resulting from a birth or death in one's family, and on duties appertaining to mourning. By Aniruddha Bhaṭṭa. This is a leading authority on the subject it treats of, and is frequently quoted; but good MSS. of it are rare.

Beginning. प्रथम्य पुण्डरीकाक्षं पूर्वाचार्यप्रवर्तिता ।

काश्या मन्वादिशास्त्राणां समालोच्य विविच्यते ॥

विश्वद्विरनिरुद्धेन स्त्रोधाविभवावधि ।

बोधार्थमल्पबुद्धीनां प्रबुधानाञ्च तुह्ये ॥ मनुः—

End. अतः कथमविश्वद्विरनिरुद्धेन स्त्रोधाविभवावधिः संवत्सरोपरि क्रियते इति ।

सुरापगतीरविचारपाठके निवादिना भट्टकपार्थवेदिना ।

छतानिरुद्धेन सतामुरःस्था विराजतां हारलतेयमर्पिता ॥

Colophon. इति महामहोपाध्यायश्रीविश्वद्विरनिरुद्धमहच्छता हारलता समाप्ता ॥

विषयः । जननाग्नौषादिबवस्था, भविष्यादिलक्षणम्, शोकापनोदनादिकम्, पिच्छो-
दकदानादिकम् ।

No. 1002. शुद्धिविषयसङ्क्षेपः ।

Substance, country yellow paper, 19 × 3½ inches. Folia, 31. Lines, 7 on a page. Extent, 1681 ślokaś. Character, Bengali. Date, Sk. 1729. Place of deposit, Navadvīpa. Vrajanātha Vidyaratna. Appearance, old. Prose and verse. Correct.

S'uddhi-ryavasthā-saṅkṣhepa. A digest of the laws relating to mourning, impurities, and purification, similar in many respects to the last preceding work. No. 325 (*Ante* vol. I, p. 184) of this name is a different work.

Beginning. अथ शुद्धिविषयसङ्क्षेपः । तथाचो शुद्धिपदार्थो निरूप्यते ।

End. युगादावयवे पुण्ये मन्वादे च विभेदतः ।

Colophon. इति शुद्धिविषयसङ्क्षेपः समाप्तः ।

विषयः । शुद्धिविषयसङ्क्षेपसङ्ग्रहः । तथा चात्र—शुद्धिपदार्थनिरूपणम्, सप्तमरणा-
नुमरणयोर्व्यवस्था, अनयोर्भौचसङ्ग्रहः, अतिक्रान्ताभौचम्, अग्नौचं विधि-
निषेधौ, अग्नौचसङ्ग्रहः, गर्भवाग्भौचम्, स्त्र्यभौचम्, बालाद्यभौचम्, विदे-
हस्यभौचम्, सपिण्डाभौचम्, मातामहाद्यभौचम्, सत्युविशेषाभौचम्,
अग्नौचापवादः, श्रवानुगमनाभौचम्, अस्त्रिमद्ययाडास्यमंत्रयोः कालः ; द्रव्य-
शुद्धिः, वापीकूपतडागेषु सन्ते जलशुद्धिः, गृहमरुते गृहस्य शुद्धिः, अति-
क्रान्तिमरुते दाहव्यवस्था, पर्वण्यरदाहव्यवस्था, सुमुपुल्लत्यम्, प्रेततर्पणव्यवस्था,
पुष्पकटंकवर्षल्यम्, पिण्डदानम्, अन्तिमदिनल्यम्, अग्नौचान्तिद्वितीयदिन-
ल्यम्, दृष्योत्सर्गकालः, दृष्यलक्ष्यम्, अस्त्रैव प्रयोगविशेषः, दानव्यवस्था,
दानाभावाः, दानपरिपाटी, प्रेतक्रियाधिकारिकः, दत्तककरणपरिपाटी, सत-
क्रियायाः विविधत्वं, विपुलगृहदानम्, दृष्टदामाश्रयदानम् ।

No. 1003. अनुमितिटिप्पणी ।

Substance, country yellow paper, 17 × 4 inches. Folia, 75. Lines, 8 on a page. Extent, 3375 ślokaś. Character, Bengali, Date, ? Place of deposit, Navadvīpa, Purushottama Nyāyaratna. Appearance, old. Prose. Correct. Notes on the margin.

Anumiti Tīppanī. A very complete and correct copy of the first part of Gadādhara's gloss on Raghunātha's commentary on the Anumāna Chintāmani of Gaṅgeś'a. (*Vide ante* vol. I, p. 286).

Beginning. अभिनन्द्या मुञ्जः समादरात् पदपादोज्ज्वलं पुरदिषः ।

विदूषेति गदाधरः तुषीरतिदुर्बोधिरः शिरोमणेः ॥

प्रारोपितयन्मसमाप्तिपरिपन्थित्युद्ध्वंसपटोयसीं परमेस्वरप्रकृतिमादौ निष-
प्रति चोमित्यादिसमूहैः—

End.

प्रसङ्गेन सम्भावनायापमानेन तदुक्तवस्थ्यापकप्रमाणाभावादिति भावः ।

Colophon.

रति गदाधरानुमितिरहस्यं सङ्पूर्णम् ॥

विषयः ।

श्रीमन्महाभारतपाश्चात्यगङ्गेरोपाध्यायकृत-“चिन्तामणि”-नाम-न्यायपन्थस्य प्रत्य-
चानुमानोपमानशब्देतिखण्डचतुष्टयात्मकस्य, रघुनाथशिरोमणिकृत-“दोषि-
नि”-नाम-टीकायाः, गदाधरभट्टाचार्यकृतं यद् व्याख्यानं तदेव टीकापरि-
स्त्रान्तात् टिप्पणीत्युच्यते; सा तु अनुमानखण्डोपा कनविंशप्रकरणसमिका, तत्र
चतुर्दशपरिच्छेदैः प्रथमो भागः । तद्यथा—१. अनुमितिः । २. व्याप्ति-
पञ्चकम् । ३. सिद्धवादी । ४. पूर्वपक्षः । ५. अधिकरणधर्मावच्छिन्नाभावः ।
६. सिद्धान्तसूचकम् । ७. अवच्छेदकत्वनिवृत्तिः । ८. सामान्याभावः । ९. विमेष-
व्याप्तिः । १०. व्याप्त्यनुमयः । ११. अतएव चतुष्टयी । १२. व्याप्तिप्ररोपायः ।
१३. तर्कः । १४. सामान्यसूचकेति । अथमेव भागो व्याप्तिवाद उच्यते ।
तस्मैवेदं—प्रथमप्रकरणम्, अथ च अनुमितिविचारः कृतो विस्तरात् ॥

No. 1004. आचार्यानुमानपत्रिका ।

Substance, country yellow paper, 18 × 3½ inches. Folia, 2. Lines, 7 on a page. Extent, 73 śloka. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Navadvīpa, Purushottama Nyāyaratna. Appearance, fresh. Prose. Correct.

Āchāryānumāna-patrikā. A gloss on the Anumāna-didhiti of Raghunātha. Anonymous.

Beginning. या स्वनिरूपकज्ञाननिरूपितविषयतावच्छेदकता—

End.

नाददशजनकताविशिष्टजनकताशून्यत्वमित्यादिरोत्या इति ध्येयम् ॥०॥

विषयः ।

अनुमानखण्डोपदेशोपनिप्रत्यस्याचार्यानुमानप्रकरणस्य, या गदाधरी, तत्र
कविकाविचारः ।

No. 1005. आचार्यानुमानटिप्पनीपत्रिका ।

Substance, country yellow paper, 18 × 3½ inches. Folium, 1. Lines, 16 on a page. Extent 40 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Navadvīpa, Purushottama Nyāyaratna. Appearance, Fresh. Prose. Correct.

Acharyānumāna-tippaṇī-pātrikā. A mere fragment of a gloss on Mathurānātha's commentary on the Anumāna Chintāmani of Gaṅgeś'a. Anonymous.

Beginning. विशेषतस्तस्मान्कालोत्पत्तिर्नितावच्छेदकापन्नतदवच्छेदकावच्छिन्नविषयताया-
मेकविषयताधिकृतमित्यस्य—

End. आद्यमानतद्विशेषज्यापयैवमित्यादिगुरोरख्यमान्कालोत्पत्तिर्नितावच्छेद-
कावच्छिन्नविषयतापरमिति भावः ॥३॥

विषयः । अनुमानखण्डोद्योधिनिग्रन्थस्याचार्यानुमानप्रकरणस्य या मायुरो, तत्र फकि-
काविचारः ।

No. 1006. अनुमानदीधितिटिप्पनी, द्वितीयो भागः ।

Substance, country made white, red and yellow paper, 18 × 4 inches. Folia, 329. Lines, 8—9 on a page. Extent, 15 175 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Navadvīpa Purushottama, Nyāyaratna. Appearance, old. Prose. Correct.

Anumāna-dīdhiti Tippaṇī. Gloss on the Anumāna-dīdhiti of Raghu-
nātha Sīromani. By Gadādhara. The MS. contains only the second
part of the work, which comprises fifteen chapters.

Beginning. मूले व्याप्तिपक्षधर्मतयोः सङ्गत्यप्रदर्शनमूनतां परिजिहोषुलयेरेककार्यकारित-
सङ्गतिं दर्शयन् व्याप्तिप्रकारमित्यादिमूलमवतारयति अनुमितिंति ।

End. प्रतिशेयितावच्छेदकावच्छिन्नवैयधिकरणनिवेशनमनर्थकं स्यादिति दिक् ॥
मिरोन्द्रदुहिर्गुप्तमत्तुवरवरावर्तसीभवन्-
पदाम्बुजरजःकणाकलितनीलपक्षीमयदा ।
मदाधरविमिता कठिनदुर्गतकाटवी-
जवीनपदवी वदन् वितनुतां सदा धीमताम् ॥

Colophon. इत्यनुमानदीपितिटिप्पनी समाप्ता ॥

विषयः । श्रीमन्नरामशोपाध्यायगङ्गेशोपाध्यायकृत-"चिन्तामणि"-नाम-न्यायपञ्चस्य प्रत्यक्षानुमानोपमानग्रन्थेतिखण्डचतुष्टयात्मकस्य, रघुनाथशिरोमणिकृत-"दीपिति"-नाम-टीकायाः, गदाधरभट्टाचार्यकृतं यद् व्याख्यानं तदेव टीकापरि-सृज्यतात "टिप्पनी" इत्युच्यते । अनुमानसंख्योपायास्तस्या रवायं द्वितीयो भागः । अत्र पञ्चदशपरिच्छेदाः सन्ति ।

१, पञ्चता, २, (क) परामर्शः, ३, (ख) आचार्यानुमानम्; ४, (क) केवलान्वयी । ५, (ख) केवलव्यतिरेकी । ६, (ग) अन्वयव्यतिरेकी; ७, अन्वयवः, ८, सामान्यनिरवृत्तिः, ९, (क) सव्यभिचारः, १०, (ख) साधारणम्, ११, (ग) असाधारणम्, १२, (घ) अनुपपन्नकारी, १३, विरोधः, १४, सत्प्रतिपक्षः, १५, बाधः । (सामान्यनिरवृत्त्यादयस्तु "चिन्तामणि"-प्रकरणेषु व्यव-ह्रियन्ते) । एतैः पञ्चदशभिरेतत्पूर्वभागमनैश्च प्रकरणैः अनुमानप्रमाणं वि-चारितम् ॥

No. 1007. व्याप्तिपञ्चकटिप्पनी ।

Substance, country made red and yellow paper, 18 × 4½ inches. Folia, 10. Lines, 10 on a page. Extent, 426 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Navadvīpa, Purushottama Nyāyaratna. Twenty to thirty MSS. of this work are easily obtainable in Calcutta and Nuddea. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Vyāptipanchaka Ṭippaṇī. This is the title of the first portion of Gadādhara's gloss on the *Anumāna-dīdhiti*. The second is noticed in the last preceding No.

Beginning. श्रीं शिवम् । सर्वमिदमनुमानप्रामाण्यवस्थापकयुक्तिप्रदर्शनं व्याप्तिनिश्चये स-तीत्यन्वयः ।

End. हेतुतावच्छेदकसम्बन्धातिरिक्तहेतुप्रतियोगिकसम्बन्धान्यविशेषकताविशेषसम्बन्धादिना हतिप्रसिद्धावेव नाव्याप्तिरिति ध्येयम् । श्रीहरिः शरणम् ॥

विषयः । यत्र यत्र भूमस्तत्र तत्र नञ्जिरत्नेवेतिव्याप्तेः पञ्चविधलक्षणानि ।
एषानुमानदीपितिटिप्पन्याः द्वितीयपरिच्छेदः ।

No. 1008. सिंहव्याघ्रटिप्पनी ।

Substance, country-made paper, some leaves red, others yellow, $18 \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia, 2. Lines, 9 on a page. Extent, 85 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Navadvīpa, Purushottama Nyāyaratna. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Sīṅhavyāghra Tīppanī. This is the third portion of the work above-named.

Beginning. साध्यासानानाधिकरणानधिकरणलक्षणं यदि तदधिकरणादृष्टिर्लक्षणासाध्या-
नाधिकरणं निवेद्यते तदा इयं सत्तादित्यादावतिव्याप्तिः ।

End. अन्यथा घटानधिकरणं साध्याभाववदृष्टिर्लक्षणादौ । (इतः परं न लि-
खितम् ।)

विषयः । सिंहव्याघ्रनामकपण्डितद्वयकृतव्याप्तिद्वयलक्षणं केवलान्वयिन्यव्याप्ता दूषितम् ।
एषाऽनुमानदीधितिटिप्पन्यासृतीयः परिच्छेदः ।

No. 1009. सिद्धान्तलक्षणटिप्पनी ।

Substance, country-made paper, some red, others white, others yellow, $18 \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia, 41. Lines, 8—9 on a page. Extent 1775 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Navadvīpa, Purushottama Nyāyaratna. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Siddhānta-lakṣhaṇa Tīppanī. This is the sixth portion of the work above-named.

Beginning. प्रतियोगितावच्छेदकावच्छिन्नं यत्र भवति इति यथाश्रुतमूलात् यत्पदार्थे साध्य-
प्रतियोगितावच्छेदकावच्छिन्नान्यत्वं प्रतीयते—

End. तादृशबुद्धेर्द्विर्लविमिष्टाभावज्ञानविरोधितानुप—(इतः परं लिखितम् ।)

विषयः । अनुमितिकारणीभूतज्ञानविषयीभूतज्ञानेः सिद्धान्तं लक्षणं विचारपूर्वकं नि-
र्णीतम् । तदिदं अनुमानदीधितिटिप्पन्याः षष्ठं प्रकरणम् ।

No. 1010. तर्कटिप्पनी ।

Substance, country-made yellow paper, 18 × 4 inches. Folia, 26. Lines, 8 on a page. Extent, 1092 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Navadvīpa, Purushottama Nyāyaratna. Appearance, old. Prose. Correct.

Tarka Tīppanī. This is the ninth part of the work above-named.

Beginning. तर्काद् यवानुमितौपयिकव्याप्तिनिश्चयविरोधशङ्कानिहतिरूपेयते तत्र—

End. शब्दादिनेति । आदिना अनुमानपरिग्रहः । यद्यपि मंशयप्रतिबन्धक (इतः चण्डितम्) ।

विषयः । व्याप्तिनिश्चयप्रतिबन्धकव्यभिचारमंशयनिराकरणं ।

No. 1011. व्याप्त्यनुगमटिप्पनी ।

Substance, country-made paper, some red, others white, others yellow, 18 × 4½ inches. Folia, 17. Lines, 8—9 on a page. Extent 736 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Navadvīpa, Purushottama Nyāyaratna. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Vyāptyanugama Tīppanī. This is the tenth portion of the work above-named.

Beginning. लाघवादित्यस्य हेतुं पूरयति प्रतियोगेति ।

End. धर्मव्यापकतावच्छेदकत्वपर्यन्तनिवेशनविरोधादिति ॥

Colophon. इति व्याप्त्यनुगमटिप्पनी समाप्ता ॥

विषयः । अनुमितिकारणतावच्छेदके कीदृशव्याप्तिप्रवेशे लाघवमिति विचारः । एवं च अनुमानदीधितिटिप्पन्या दशमः परिच्छेदः ।

No. 1012. सामान्यलक्षणादीधितिटिप्पनी ।

Substance, country-made yellow paper, 17 × 4 inches. Folia, 186. Lines, 7—8 on a page. Extent, 9,300 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Navadvīpa, Purushottama Nyāyaratna. Appearance, old. Prose. Correct.

Sámānya-lakṣnādidhitiānta Tippant. This is the eleventh part of the work above-named.

Beginning. (अनमिति-आमिपलक-मिंदयाग्री-पूर्वपक्षेतिपरिच्छेदचतुष्टये आदौ खण्डितम्, ततो अधिकरणधर्मावच्छिन्नाभावपरिच्छेदमारभ्याद्यन्तमस्ति, तत्प्रथमम्—)
नन्वीयरेच्छारूपस्य बाध्यत्वस्य गुणत्वादिधर्मबाधित्यात् तद्व्याधिकरणो धर्मा न समवायित्वमित्यत आह—बाध्यत्वमिति ।

End. स्वाश्रयस्य प्रत्यक्षेण अभिचारप्रमत्तादिति भावः ॥

Colophon. इति महासहोपाध्याय श्रीयुतजगदीशतर्कालङ्कारभट्टाचार्यकृता सामान्यलक्ष-
णादीधित्यन्तटिप्पणी सम्पूर्णा ॥

विषयः । सामान्यलक्षणानुमानादीधितेः व्याख्यानं ।

No. 1013. शब्दालोकरहस्यम् ।

Substance, country paper, 18 × 3 inches. Folia, 162. Lines, 7—8 on a page. Extent, 9,072 s/lokas. Character, old Bengali. Date, Sk. 1608. Place of deposit, Navadvipa, Ajita Nyāyaratna. Appearance, old. Prose. Correct.

Śabdāloka Rahasya. A gloss, by Mathurānātha, on Pakṣadhara's commentary entitled *Āloka*, on the fourth part of the *Chintamani* of Gaṅgeś'a. The MS. is incomplete.

Beginning. कुचिताधरपट्टेन पूरयन् वंशिकां प्रचलदनुलीततिः ।
सोदयप्रिखिलवामलोचनां पातु कोऽपि नवनोरदब्धिविः ॥

श्रीमता मधुरानाथतर्कवागीशधीमता ।

शब्दमणिपरिच्छेदालोको व्याख्यायते स्फुटम् ॥

End. तत्र नियमस्य स्वरूपयोगत्वगर्भत्वात् अभिचार इति श्रेयम् ॥

Colophon. इति शब्दालोकरहस्योऽपूर्ववादरहस्यम् ॥०॥

विषयः । न्यायशास्त्रीयशब्दलक्षणादिनामणोरालोकाख्या या टीका पञ्चधरमिश्रेण कृता, तस्या एव व्याख्यानमेतत् । अथ शब्दलक्षणद्वयो बहवः परिच्छेदाः । इह तु पुस्तके—शब्दलक्षणवादः, शब्दप्रामाण्यवादः, पूर्वपक्षवादः, कत्याध्याहार-पूर्वपक्षः, आभितिवादः, तात्पर्यवादः, शब्दानित्यतापूर्वपक्षः, शब्दानित्यतावादः, उच्छेदप्रवृत्तिवादः, निधिवाद-पूर्वपक्षः, विधिवादः, अपूर्ववादश्चेति विधेयम्—
(इतः खण्डितम् शक्तिवाद-मुक्तिवादप्रभृतिकं)

No. 1014. पदमञ्जरी ।

Substance, country paper, 11 × 3 inches. Folia, 26. Lines, 27 on a page. Extent, 421 s/lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Navadvīpa, Vrajanātha Vidyāratna. Appearance, old. Verse. Correct.

Padamanjarī. Poems in praise of Krishna and his amours. By Krishna S'armā.

Beginning. मङ्गलानां प्रधानं यममयतमसां शारदं शर्वरीशं

पीयूषपाषाणं निधानं मुनिगणमनसामेकविश्रामधाम ।

संभाराब्धिं तिलोषोत्तराग्निसतिधनं नारदादेर्महर्षे-

लक्ष्मीवन्द्यारविन्दं स्मर हरिचरणद्वन्द्वमानन्दकन्दम् ॥

End. अलङ्कारं विनाप्येतं पद्यं नन्दयते चिरं ।

चरणं हृदयमागत्य मुकुन्दचरणं यथा ॥ १४१ ॥

निर्मितं मुनि यत्नना श्रीलक्ष्मीकृष्णशर्मा । (रतः पञ्चोक्तं पङ्क्तिद्वयं वा खण्डितं)

विषयः । भक्तिरसात्मकं काव्यमेतत् । अथैकचत्वारिंशदधिकद्विंशतसङ्ख्याकानि पद्यानि विद्यन्ते, तत्र च सर्वत्र हरिचरणारविन्दस्यैव वर्णनम् ।

No. 1015. पदाङ्कदूतः ।

Substance, country-made yellow paper, 17 × 3 inches. Folia, 4. Lines, 5 on a page. Extent, 116 s/lokas. Character, Bengali. Date, Sk. 1641. Place of deposit, Navadvīpa, Ajita Nyāyaratna. Appearance, old. Verse. Correct. Notes on the margin.

Padāṅkadūta. A poem in which a certain shepherdess requests the foot-prints of Krishna to carry to him message of her grief at his absence, written in imitation of the Meghaduta of Kālidāsa. By Śrīkrishṇa Śārabhauma. The poem was written in the year 1641, Śāka. The work has been more than once printed in Calcutta.

Beginning. गोपीभक्तुर्विरहविधुरा काचिदिन्दीवराक्षी—

End. मूला एव चणिकसनिशं विशमाङ्गनं धीरा

+छेत्ताकं हरिविरहजः सर्वदैवास्मि चित्ते ।

नान्यः शब्दो वचनमपि यत् तादृशं तस्य किन्
 प्रेमैवास्मत्प्रियतमकृतं तच्च गोपाङ्गनाम् ॥ ४५ ॥
 शाके नायकवेदेषोद्वगमिने श्रीकृष्णः शर्मा स्मरन्
 वानन्दप्रदं नन्दनं नन्दनपदद्वन्द्वारविन्दं हृदि ।
 चक्रे कृष्णपदाङ्कदूतवचनं विद्वन्मनोरञ्जनं
 श्रीलक्ष्मीश्वतरामजीवनमहाराजाधिराजादितः ॥

Colophon. इति महामहोपाध्यायनवदीपनिवासिश्रीकृष्णसार्वभौमविरचितः पदाङ्कदूतः
 समाप्तः ॥

विषयः । श्रीकृष्णपदचिह्नं प्रति गोप्युक्तिः ।

No. 1016. स्वत्वव्यवस्थार्णवसेतुबन्धः ।

Substance, country yellow paper, $17\frac{1}{2} \times 3\frac{1}{2}$ inches. Folia, 5. Lines, 6 on a page. Extent, 155 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Navadvipa, Ajita Nyáyaratna. Appearance, very old. Prose and verse. Correct.

Śatvavyavasthārnava-setubandha. A treatise on inheritance. By Raghunátha Sārvabhauma Bhaṭṭācārya. Contents: I, Partition; II, Inheritance of persons long absent from home; III, Property secreted by some one at the time of partition, but subsequently discovered, how to be partitioned; IV, Women's property; V, Heirs to women's property; VI, Heirs of childless persons.

Beginning. पित्राद्यनन्तरं तद्वने पुत्रादिसम्बन्धाधीनो विभागः ।

End. प्रागुक्तसप्तमपुरुषपर्यन्तानां विभागदानानु विभिन्नदेशादागतानामिति न वि-
 रद्धमिति शेषम् ॥

Colophon. इति श्रीरघुनाथसार्वभौमभट्टाचार्यविरचितस्वत्वव्यवस्थार्णवसेतुबन्धः समाप्तः ॥

विषयः । दायानां सङ्क्षेपतोऽधिकारिनिरूपणम् । अथ षट्परिच्छेदाः सन्ति । १, वि-
 भागादिनिरूपणम् । २, चिरप्रापितविभागव्यवस्था । ३, विभागकाले निकृता-
 वगतद्रव्यविभागव्यवस्था । ४, स्त्रीधननिरूपणम् । ५, स्त्रीधनाधिकारिणः । ६,
 अपुत्रधनाधिकारिण्येति ।

No. 1017. यथार्थमञ्जरी ।

Substance, country-made yellow paper, $11\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia, 41. Lines, 12 on a page. Extent 1291 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Navadvipa, Purushottama Nyáyaratna. Appearance, fresh. Prose and verse. Correct. Notes on the margin.

Yatharthamanjarí. Essays on Vaishnavite philosophy. By Rámánanda Tírtha. After the colophon, the author gives a list of forty-seven different works which he had compiled. These are: 1, Tantrasára, 2, Iānavaibhavākhyatantra, 3, Kuṇḍatattva prakāś'a, 4, Chakratikā, 5, Vedamātrītikā, 6, Mohamudgaratikā, 7, Gītātikā, 8, Mahimna-stotratikā, 9, Vedāntasāratikā, 10, S'āntis'atakātikā, 11, Iānānūnavi, 12, Rāmatattvaprakāś'a, 13, Adhmyātmāprakāś'a, 14, Adaita-prakāś'a, 15, Yogāvalī, 16, Bhāgavatās'ya, 17, Adhyātmārāmāyanaṭippanī, 18, Saṅgītasiddhānta, 19, Ānandatīkā, 20, Adhyātmāvindu, 21, Yati-bhāgavata, 22, Vedānta-sutra-a-ratnākhyātikā, 23, Sāṅkhya padārtha-gāthā, 24, Anandapuspādvaya, 25, Ātmatattva, 26, S'rīrāmakāvya, 27, Yatibhushaṇī, 28, S'rīs'aktivādakālikā, 29, S'āstrasāra, 30, Nṛpa-bhushaṇī, 31, Vālmikārāmāyanakūṭatikā, 32, Raudrīyatīkā, 33, Sahasra-nāmamālā, 34, Gītādisāratīkā, 35, Sandhyāvīdhimantrasamuhātikā, 36, Devisātikā, 37, Viṣṇusuktatikā, 38, Vichārārka Tīkā, 39, Kalāpas'āstrasaṅgraha, 40, Pravodhachandrodāya-saṅgraha, 41, Śāktasarvasva-lokābbhidhāna, 42, Vāsīṣṭha guḍhārtha-gadya, 43, Gītāsanya, 44, Śrīmtīstuti-ṭippanī, 45, Adaitarāhasyacharamāmṛata, 46, Manvarthasāra, 47, Yatharthamanjarī, 48, Sattatvavindu.

Beginning. ब्रजेशनन्दनं वन्दे ब्रजे यास्य ब्रजब्रजनाः ।

ब्रजेन्द्रतनयान् वेणुं यमुनां ब्रजकाननम् ॥

End. रसकपः स हवाद्या स प्रभुः परमो सतः ॥

Colophon. इति श्रीरामानन्दतीर्थकृता यथार्थमञ्जरी समाप्ता ॥०॥

तन्मस्य सारो ज्ञानवैभवाख्यतन्त्रं, तथा कुण्डतत्त्वप्रकाशः ।

चक्रस्य टीका तथा वेदसातुर्मासमुद्राख्यस्य गीतामण्डिकाः ॥

वेदान्तसारस्य शान्तोः शतस्य ज्ञानारण्यो रामतत्त्वप्रकाशः ।

अध्यात्मसारोऽद्वैतप्रकाशो योगावलिर्भागवताग्रयोऽपि ॥

अध्यात्मरामायणटिप्पणी च सत्तीतसिद्धान्त आनन्दटीका ।

अध्यात्मविन्दुर्यतिभागवत् नैदानसूत्रस्य रत्नाष्टटीका ॥
 पदार्थशाया च प्राकृतस्य काचिदानन्दमुष्पादयमाश्रितत्वं ।
 श्रीरामकाव्यं यतिभूषणी च श्रीमक्तिवादः कलिकेति काचित् ॥
 शाक्तस्य सारो रूपभूषणी च वाक्कीकिराभायणकूटटीका ।
 ऐक्यटीका च सङ्ख्यनाम-भाला च गीतादिसारस्य टीका ॥
 सन्ध्याविधेर्नन्वसमूहटीका देव्यासुया विष्णुसूक्तस्य टीके ।
 तथा विचारार्कतदीयटीके कलापशाक्तस्य च सङ्गहोऽपि ॥
 प्रबोधचन्द्रोदयसङ्ग्रहस्य सुभाक्तसर्वस्वलोकाभिधाने ।
 वाशिष्ठगृह्यार्थशयः कथानां गीताशयेऽन्यथैकवाक्यस्यै ॥
 भुक्तिमुक्तेष्टिपनिका कथासाद्वैतरहस्यं चरमास्तस्य ।
 सन्ध्यासारस्य यथार्थभङ्गार्थस्य सतत्त्वविन्दुः कृता मे ॥ ६० ॥

विषयः ।

रसतत्त्वम्, भक्तितत्त्वम्, सिद्धान्ततत्त्वम्, शैवप्रशंसा, शाक्तप्रशंसा, दैतज्ञान-
 प्रशंसा, ज्ञानप्रशंसा, जगन्निष्ठाकथनम्, दैतवेदमिथ्याकथनम्, मुक्तिर्द्वैता-
 भावः, जीवत्वस्याभावः, मुक्तिप्रशंसा, मुक्तेः स्वरूपसिद्धयम्, मुक्तिस्वरूपम्, मुक्ति-
 कारणं भक्तिः, मुक्तिस्वरूपकारणम्, अद्वैतमहिमा, तत्र शङ्कराचार्यप्रमाणम्,
 ब्रह्मनिरूपणम्, सृष्टिपूर्वकम्, विधेर्नित्यत्वम्, विष्णोर्नित्यत्वम्, तत्र लक्ष्मी-
 तत्त्वम्, शिवस्य नित्यत्वम्, सूर्यस्य नित्यत्वम्, अग्नेर्नित्यत्वम्, गणेशस्य नित्य-
 त्वम्, दुर्गाया नित्यत्वम्, वायुदेवस्य नित्यत्वम्, श्रीरामस्य नित्यत्वम्,
 ब्रह्मण एकत्वम्, ईश्वराणामभेदः, गुणानामभेदः, शिवस्य विशेषतत्त्वम्,
 शिवलिङ्गतत्त्वम्, भक्तप्रशंसा, दुर्गामाहात्म्यम्, भक्तीनामभेदः, तत्र
 विद्याविद्वैक्यम्, श्रीरामतत्त्वम्, मोक्षतत्त्वम्, सूर्यतत्त्वम्, दुर्गाया
 महाप्रशंसा, मुक्तेरादिगणना, सदागमप्रामाण्यम्, सुभावताराः, साया-
 प्रामाण्यहेति ॥

No. 1018. खल्पाद्वैतप्रकाशः ।

Substance, country-made yellow paper, $11\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folium, 1.
 Lines, 30 on a page. Extent, 56 slokas. Character, Bengali. Date, ?
 Place of deposit, Navadripa, Purushottama Nyáyaratna. Appearance, fresh.
 Prose and verse. Correct.

Scalpādeaita-prakāś'a. A commentary on the Vedānta aphorisms of Vyāsa, as explained by Mādva Āchārya and Rāmānuja Āchārya. By Tirtha Swāmī. The MS. is incomplete, containing only the first part.

Beginning. वन्देऽहं परमात्मानं गोचरागोचरात्मकम् ।

नास्तिकास्तिकभावानामभिन्नं चेतनामयम् ॥

End. सूत्रसङ्ख्या पञ्चशतं षट्पञ्चाशत्समन्वितम् ।

जीवानां भाषकत्वेन भाष्यं शारीरकं मतम् ॥

साध्वरामानुजौ भाष्यकारावपि च भास्करः ।

चतुःसूत्री च वेदान्तः प्रथमः परिकीर्तितः ॥

Colophon. इति तीर्थेश्वरामिहृतसूत्रस्य द्वाितप्रकाशः समाप्तः ॥

विषयः । वेदान्तसूत्रव्याख्यानं ।

No. 1019. अद्वैतरहस्यम् ।

Substance, country-made yellow paper, $11\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia, 2. Lines, 15 on a page. Extent, 112 s/lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Navadvīpa, Purushottama Nyāyaratna. Appearance fresh. Prose and verse. Correct.

Advaita-rahasya. A dissertation on the nondual theory of the Vedānta. By Rāmānanda Tirtha. The writer was a celebrated Vedāntist of his time, and author of several works, mostly commentaries.

Beginning. अथ कर्मणो ब्रह्मत्वम् । सन्ध्यापनिषदि परमात्मलक्षणे सर्वकर्मात्मकः सदा ।

End. अष्टावक्राये च आत्मा त्वं मुक्त एवासि किं विमृश्य करिष्यसि ॥

Colophon. इति श्रीरामानन्दतीर्थकृताद्वैतरहस्योत्तरपादः समाप्तः ॥

विषयः । अध्यात्मविषयक उपदेशः ।

CLASSIFICATION.

I.—VEDA ŚA'STRA.

- a. Saṁhitā (hymns).
- b. Brāhmaṇa (ceremonials).
- c. Āraṇyaka (do. appropriate for forest life).
- d. Upanishad (theology).
- e. Vaidika (Śūtras, rituals, phonetics, &c.)

II.—ĀITIHA'SIKA ŚA'STRA.

- a. Itihāsa (history).
- b. Purāṇa, (ancient legends).

III.—KĀ'VYA ŚA'STRA.

- a. Kāvya (poems).
- b. Nāṭaka (drama).
- c. Champū (poetico-prose compositions).
- d. Kōsha (miscellaneous poetical collections).
- e. Upākṣhyāṇa (tales and romances).

IV.—ABHIDHĀ'NA ŚA'STRA (lexicography).

V.—VYA'KARAṆA ŚA'STRA (grammar).

VI.—CHHANDAS ŚA'STRA (versification).

VII.—ĀLANKĀ'RA ŚA'STRA (rhetoric).

VIII.—JYOTISHA ŚA'STRA (astronomy and astrology).

IX.—SMṚITI ŚA'STRA (law, civil and canonical).

X.—SANGI'TA ŚA'STRA (music).

XI.—ŚILPA ŚA'STRA (arts).

XII.—KĀ'MA ŚA'STRA (erotics).

XIII.—DARŚA'NA ŚA'STRA (philosophy).

- a. Sāṅkhya (hylotheistic).
- b. Nyāya (dialectic).
- c. Vaiśeṣika (physical).
- d. Mīmāṃsā (ritualistic).
- e. Vedānta (monotheistic).
- f. Yoga (theocratic).
- g. Aparādārsanika (minor systems of philosophy).

XIV.—BHAKTI ŚA'STRA (faith).

XV.—TANTRA ŚA'STRA (mysticism).

XVI.—VAIDYAKA (medical works).

XVII.—JAINA ŚA'STRA (Jain religion).

XVIII.—BAUDDHA ŚA'STRA (Buddhist religion).

XIX.—ANIRDISHṬA (miscellaneous).

CLASSIFIED INDEX.

I.—VEDA S'A'STRA.

1.—a. *Saṅhitā.*

	<i>No.</i>	<i>Page</i>
S'ākala Saṅhitā, ...	863,	268
S'atarudriya Saṅhitā, ...	961,	348

1.—b. *Brāhmaṇa.*

Adbhūta-s'ānti, ...	903,	299
Aitareya Brāhmaṇa, ...	768,	174
Ashtādhyāyi-kāṇḍa, ...	855,	256
Ās'valāyana-panchikā, ...	768,	174
Naigeya, ...	796,	201

1.—c. *Ā'ranyaka.*

Āraṇya-gāna, ...	839,	240
Āraṇya-panchaka, ...	874,	279

1.—d. *Upanishad.*

Adbhuta Upanishad, ...	957,	346
Aitareya-bhāṣhya Tīkā, ...	718,	133
Ātmāśhataka-bhāṣhya Tīkā, ...	718,	133
Brahma Upanishad, ...	955,	345
Harināma Upanishad, ...	686,	102
Kali-santarana Upanishad, ...	686,	102
Kaivalyopanishad Dīpikā, ...	848,	247
Kāthavallī-bhāṣhya-vivaraṇa, ...	721,	135
Maṇḍala-brāhmaṇa Upanishad, ...	682,	100
Muṇḍaka-bhāṣhya-tippaṇa, ...	725,	133
Nirālambā Upanishad, ...	675,	95
Prakīrṇa-mantra Upanishad, ...	684,	101
Puṇḍarīka Upanishad, ...	670,	92
Rādhā-tāpanī, ...	673,	93
Vaikhāṇasīya Upanishad, ...	671,	92

	<i>No.</i>	<i>Page</i>
<i>1.—c. Vaidika.</i>		
Ādhāna-bidhi-prayoga, ...	825,	228
Ādhānaprayoga <i>alias</i> Ādhānabaudhāyana, ...	833,	235
Agnihotra-homa, ...	837,	238
Agni-prayoga, ...	775,	181
Agnishṭoma-paddhati, ...	764,	171
Antyesṭi-paddhati, ...	830,	233
Ās 'valāyana-grihya-kārikā, ...	769,	175
Ās 'vamedha Prayoga, ...	801,	206
Baudhāyana-chāturmāsya-sūtra, ...	865,	270
Baudhāyana-charaka-sautrāmaṇi, ...	774,	180
Baudhāyanāgnyādhāna, ...	758,	164
Bhāva-vis 'odhinī, ...	866,	271
Bhāshika Sūtra, ...	663,	87
Chāturmāsya-hotra, ...	847,	247
Chāturmāsya Prayoga, ...	802,	207
Chhandoga-mantra-pāṭha, ...	704,	115
Chhandogāpara-sūtra, ...	806,	209
Daivata-kāṇḍa, ...	908,	303
Dars 'a-pūrṇamāsa, ...	754,	160
Dars 'a-pūrṇamāsasayor-āh-varyava Prayoga, ...	805,	209
Gārhya-karma-prayoga, ...	662,	86
Grihya Sūtra, ...	658,	84
Hotra-kalpadruma, ...	844,	244
Hotra-prayoga-vritti, ...	827,	230
Jyotir-atirātra, ...	793,	199
Kalpa Sūtra, ...	654,	81
Kalpa-sutra-bhāshya, ...	665,	83
Kalpa-sūtra-vyākhyā, ...	664,	87
Katyāyana-grihya-sūtra-bhāshya, ...	832,	234
Katyāyana-prayoga-sāra, ...	756,	162
Kātyāyana-sūtra-paddhati, ...	666, 780, 88,	185
Kuṇḍārka-marīchīmālā, ...	708,	120
Mahāgni-prayoga, ...	836,	237
Padagūḍa, ...	786,	191
Pavamāna-homa-vidhī, ...	876,	282
Pitṛimedha Sūtra, ...	660,	85

	No.	Page
Prátis'ákhyā,	902,	298
Pravargya-pras'na,	661,	86
Prayogarātrīya Charaka-sautrāmaṇi,	774,	180
Rigveda-saṁhitā-homavidhi,	887,	288
Rudra-japa,	843,	243
Rudrānusthāna Paddhati,	803,	207
Sāmāyāchārika Sūtra,	732,	144
Saṅgrahanyeshī,	829,	232
S'āṅkhāyana Sūtra,	907,	302
Sapta-pāka-yajña-s'ēsha,	710,	122
Saptasoma-saṁsthā Paddhati,	804,	208
Sarvāṅgukramanī-vyākhyā,	873,	279
S'āvitri-chayana,	834,	236
S'rādha-sūtra Paddhati,	767,	174
S'ulva-sūtra,	655,	82
S'ulva-sūtra-vivarāṇa,	753,	159
S'ulva-sūtra-dīpikā,	656,	83
Sulva-sūtra-bhāshya,	657,	83
S'rauta-sūtra,	659,	85
Upagrantha-sūtra,	777,	182
Vājapeya-paddhati,	752, 808, 159, 211	

II.—ĀITHIA'SIKA S'A'STRA.

2.—a. Itihāsa.

Gaura-gaṇoddes'a dīpikā,	545,	13
Gītābhushaṇa Bhāshya,	674,	94
Gitāsāra,	543,	12
Kuladīpikā,	612,	55
Mahābhārata-tātparya-dīpikā,	527,	5
Rājāvalī,	559,	23
Vaidyakula-tattva,	611,	55

2.—b. Purāṇa.

Ādi Purāṇa,	553,	18
Apāmānjana-stotra,	893,	292
Bhāgarata-prakāś'a,	681,	99

	No.	Page
Bhábārtha-dīpikā,	680,	98
Brahmāṇḍa Purāṇa,	854,	253
Dharmaghāṭa-vrata-kathā,	550,	16
Devīnāhātmya Tīkā,	645,	15
Harilīlā-vivarāṇa-saṅgraha,	794,	200
Jaimini Sāṁhitā,	819,	220
Karmavīpākā,	635,	66
Kukkuṭī-vrata-kathā,	628,	64
Mallāri-māhātmya,	763,	170
Padatrayi-vyākhyāna,	717,	132
Parāsara Upapurāṇa,	822,	225
Pātāla-khaṇḍa,	707,	117
Purāṇa-dāna-māhātmya,	930,	321
Purāṇārtha-prakāś'aka,	537,	9
Parushottama-mahātmya,	828,	231
Saptas'atī-vyākhyāna,	609,	54
Satyopākhyāna,	714,	129
Srīmadbhāgavata-skandhārtha-nirupāṇa,	794,	200
S rishtī-khaṇḍa,	520,	1
Tattva-sāra,	668,	90
Vedastuti Tīkā,	693,	108
Vīkhyāda Purāṇa,	735,	148

III.—KĀ'VYA ŚĀ'STRA.

3.—a. Kāvya.

Bālabodhinī,	929,	320
Darpaṇa-prakāś'ikā,	765,	172
Dhīraraṇjikā,	751,	158
Gaṅgāśṭaka,	653,	80
Gītāgovinda Tīkā,	928,	319
Kavindra chandrodaya,	815,	216
Kāvya-kāmadhenu,	789,	194
Kāvya-kalāpa,	931,	322
Khaṇḍa-prasasti Tīkā,	798,	204
Padamañjarī,	1014,	380

	No.	Page
Padāṅka-dūta, ...	1015,	380
Rākshasa-kāvya saṭika, ...	782,	186
Rāma-guṇākara, ...	521,	2
Rūpa-chintāmaṇi, ...	544,	12
Vānarāśhṭāka, ...	857,	40
Vānaryashṭāka	593,	45
Vrindāvana-yamaka, ...	541,	11

3.—b. *Nāṭaka.*

3.—c. *Champū.*

3.—d. *Kośha.*

Amarus 'ataka, ...	641,	72
Amarus 'ataka Ṭikā, ...	557,	22
Sabhā-taraṅga-sāra, ...	913,	309
Sārngadhara-paddhati	950,	338

3.—e. *Upākshyāna.*

Ajāmilopākshyāna, ...	810,	212
Dhruva-charita, ...	809,	274
Govinda-līlāmṛita, ...	571,	31
Govardhana-dhṛita-Krishṇa-charitra, ...	812,	213
Jānkyānanda-bodhana, ...	788,	193
Kichaka-badha, ...	615,	57
Lakshmī-charitra, ...	586,	39
Mādhavānala-kathā, ...	724,	137
Prahlāda-charita, ...	870,	275
Satyanāthābhyaudaya, ...	807,	210
Vāmana-chitra-charitra, ...	811,	213

IV.—ABHIDHANA S'Ā'STRA.

Abhidhāna-tantra, ...	592,	44
Amara-kośha-ṭikā, ...	{ 852,	251
"	{ 861,	266

	No.	Page
Bhúri-prayoga, ...	530,	6
Budha-manohará Tíká, ...	846,	246
Ekákshára-kosha, ...	948,	337
Háravali, ...	531,	6
Jakára-bheda, ...	915,	311
Lakshmi-nivásábhidhána, ...	723,	136
Liṅgádi-saṅgraha, ...	529,	6
Liṅgádi-saṅgraha Tíká, ...	916,	318
Liṅga-prakás 'a, ...	574,	32
Anekártha-dhivani-manjarí, ...	746,	155
Parábhidhána, ...	746,	155
S 'abda-málá, ...	532, 748,	7, 157
Sáradá-sundarí, ...	572,	31
Sárasvatábhidhána, ...	585,	39
Uṇádi-kosha, ...	561,	24
Vakára-bheda, ...	588,	40
Varṇábhidhána, ...	560,	23
Vyákyá-sudhá, ...	852,	251

V.—VYA'KARAṆA.

Akhyáta-váda Tíká, ...	845,	245
Dhātu-rahasya, ...	737,	150
Kás 'iká-vṛitti, ...	814,	215
Kátantra-vṛitti-panchiká, ...	946,	336
Kavi-rahasya, ...	621,	60
Laghu-s 'abdendu-s 'ekhara, ...	716,	132
Madhya-manoramá, ...	820,	224
Padártha-kaumudí, ...	922,	314
Prákṛita Vyákarana, ...	551,	16
Praudhamanoramá, ...	791,	198
S 'abdarthasára-manjarí, ...	927,	318
S 'abda-rúpa-prakás 'iká, ...	604,	51
Sukha-lekhana, ...	563,	29
Vaiyákarana-siddhánta-manjusá, ...	757,	163
Vaiyákarana-siddhánta-ratnákara, ...	705,	116
Vyákarana-saṅgraha, ...	547,	14

VI.—CHHANDAS.

	No.	Page
Chhandomañjarí, ...	877,	282
Vritta-ratnākara-setu, ...	712.	126

VII.—ĀLANKA'RA.

Chandrāloka, ...	605, 772, 177,	52
Guṇālaṅkāra-dosha, ...	639,	71
Kāvya-chandrikā, ...	639,	71

VIII.—JYOTISHA.

Bhāsvatī, ...	785,	189
Bhuvana-dīpaka, ...	850,	249
Bhuvana-dīpaka Tika, ...	762,	169
Daivajña-chintāmaṇi, ...	787,	192
Jagadechandrikā, ...	759,	165
Ketūdaya-phala, ...	859,	258
Kos'alāgama, ...	771,	177
Koṭa-chakra, ...	534,	8
Kurma-chakra, ...	533,	7
Laghu-jātaka, ...	813,	214
Lagna-chandrikā, ...	856,	257
Mukunda-vijaya, ...	872,	277
Pras'na-vaishṇava, ...	784,	189
Pās'aka-kerakī, ...	973,	355
Ratna-dīpaka, ...	713,	127
S'akunārṇava, ...	535,	8
Samara-sāra, ...	799,	204
Saṅhitā-vṛitti, ...	590,	42
S'āntikatattvāmrīta, ...	536,	9
Sārvati-bhadra-maṇḍala, ...	997,	393
Sīshyahitābhidātikā, ...	813,	214
Tājika-bhushaṇa, ...	554,	20
Udbodha-chandrikā, ...	596,	47
Vishṇu S'iddhānta, ...	582,	37
Yoginī-ūas'ā-phala, ...	857,	257

IX.—SMRITI S'A'STRA.

No. Page

Achára-mayúkha,	730,	141
Achárárka,	549,	15
Achára-nirṇaya,	968, 599, 49,	353
Achchhāvāka Prayoga,	702,	114
As'aucha-māñjarí,	921,	314
As'aucha-nirṇaya,	905,	301
As'aucha-saṅkshepa,	987,	362
As'aucha-kāṇḍa,	703,	114
Asthi-s'uddhi-prayoga,	883,	286
Ahnika-prakás'a,	824,	227
Bálabodhaka,	624,	62
Brahma-yajña,	629,	65
Bráhmaṇa-sarvaśva,	652,	78
Daita-nirṇaya-siddhāntasaṅgraha,	867,	271
Dána-mayúkha,	761,	163
Das'akarma-dípiká,	528,	5
Dattaka-nirṇaya,	637,	70
Dattaka-putra-vidhāna,	894,	292
Dāya-vyavasthā-saṅkshepa,	942,	333
Dāya-nirṇaya,	966,	352
Dharma-dípiká,	650,	77
Dharma-sindhu-sāra,	773,	178
Durgotsava-viveka,	917,	312
Durga-bhāñjana,	937,	329
Dvija-nayana,	633,	66
Gaṅgá-snāna-vidhi,	888,	289
Gaṇapatyádipújana-paddhati,	800,	206
Gáyatri-hṛidaya,	881,	285
Háralatá,	1001,	372
Karma-lochana,	542,	11
Karma-vipákā,	526,	4
Krama-saṅgraha,	932,	322
Kṛitya-chandriká,	523,	2
Kṛitya-kaumudí,	695,	109
Kṛitya-kāla-vinirnaya,	986,	361
Kṛitya-mahārṇava,	1000,	371

	No.	Page
Kṛitya-prakāsa, ...	722,	136
Laghu-s'aunnakī, ...	842,	242
Laksha-homa-paddhati, ...	838,	239
Mahā-s 'ānti-paddhati, ...	855,	236
Maṇḍapa-pujā, ...	897,	294
Múrkhabhā, ...	600,	49
Paddhati-saṅgraha, ...	706,	116
Pitṛi-paddhati, ...	935,	325
Pratishṭhā-prayoga, ...	632,	66
Pravara-khaṇḍa, ...	583,	38
Pravāsa-kṛitya, ...	701,	113
Prāyas 'chitta-nirṇaya, ...	963,	349
Prāyas 'chitta-tattvādarsa, ...	951,	343
Prāyas 'chitta-vyavasthā-saṅkshhepa, ...	938,	330
Preta-kṛityādi-nirṇaya, ...	646,	75
Ratha-yātrā Prayoga, ...	696,	110
Rigvedīya-das 'ākarma-paddhati, ...	622,	61
Rigvediyābhyudayīka-s'rāddha, ...	619,	59
Rishi-Tarpaṇa, ...	{ 817,	218
	{ 841,	241
Sadāchāra-prakarapa, ...	953,	344
Saṅkrānti-nirṇaya, ...	919, 969, 313,	353
Saṅkshipta Prayoga, ...	816,	218
Sannyāsa-vidhi, ...	683,	100
S'āntikalpa-dīpikā, ...	904,	300
Sapiṇḍa-prayoga, ...	627,	64
S'aunakokta-vāstus 'ānti-prayoga, ...	879,	283
Smārta-prāyas 'chitta-prayoga, ...	901,	297
Smārta-vyāvasthānava, ...	648,	76
Smṛiti-sāra, ...	647,	76
Shoḍas 'a-piṇḍadāna-prayoga, ...	914,	310
S'rāddha-chandrikā-prakāś 'a, ...	734,	147
S'rāddha-kalpa, ...	988,	363
S'rāddha-tattvādars 'a, ...	952,	343
S'rāddha-vyavasthā-saṅkshhepa, ...	941,	332
S'ruti-stūti-vyākhyāna, ...	962,	349
S 'ūdra-Charma-Tattva, ...	607,	52

	<i>No.</i>	<i>Page</i>
Suddhi-nirṇaya,	967,	353
S'uddhi-tattva-kārika,	920,	313
S'uddhi-viveka,	949,	338
S'uddhi-vyavasthā-saṅkshēpa,	943, 1002, 334,	373
Sukṛitya-prakāśa,	722,	136
Sūryādi-pañcāyatana-pratishṭhā Paddhati,	711,	125
Svatra-vyavasthāṇava-setu-bandha,	1016,	381
Tattvārta-kaumudī,	625,	63
Tithi-nirṇaya,	964,	351
Tithi-vyavasthā-saṅkshēpa,	939,	331
Trishālī-setu,	797,	202
Tulasī-chandrikā,	546,	13
Udvāha-vyavasthā,	649,	77
Udvāha-vyavasthā,	944,	334
Udvāha-vyavasthā-saṅkshēpa,	940,	332
Utsarga-Mayūkha,	778,	182
Varnasaṅkara-jātimālā,	548,	15
Vāstupūjā-vidhi,	895,	293
Vāstū-s'ānti,	896,	294
Vatās'atthva-vivāha,	749,	157
Viśvāmitra-kalpa,	885,	287
Vivāda-nirṇaya,	965,	352
Vivāhādi-paddhati,	644,	74
Vivāha-paddhati,	742,	153
Vrata-kāla-viveka,	918,	312
Vratodyāpana-vidhi,	729,	140
Vṛishotsarga-prayoga,	630,	65
Vyavahāra-dīdhiti,	556,	21
Vyavasthā-sāra-saṅgraha,	745,	155
Yajnopavita-nās'a-prāyas'chitta-prayoga,	880,	284
Yajnaprāyas'chitta-vivarana,	783,	187
Yajurvedī-māsika-srāddha-prayoga,	626,	63
Yajurvedī-s'āuvatsarikaikoddishṭa-s'rāddha-prayoga,	631,	66

X.—SANGITA S'A'STRA.

Nāda-dīpaka,	538,	10
Sārasaṅhitā,	540,	10

XI.—S'ILPA S'A'STRA.

Mayas'ilpa,	912,	306
Vis'vakarma-prakās'a,	552,	17
Vis'vakarmīya s'ilpa,	731,	142

XII.—KA'MA S'A'STRA.

XIII.—DARS'ANA S'A'STRA.

13.—a. *Sāṅkhya*.13.—b. *Nyāya*.

Abhidhā-vāda-vichāra,	982,	359
Kohāryānumāna-patrikā,	1004,	374
Kohāryānumāna-tippaṇī-patrikā,	1005,	375
Adhikarāṇa-kaumudī,	634,	67
Anumāna-dīdhiti-Tippaṇī,	945, 1006, 335,	375
Anumāna-maṇi-dīdhiti-vyākhyā,	781,	185
Anumiti Tippaṇī,	1003,	373
Anumiti-mānasa-vādārtha,	974,	356
Asatti-rahasya,	983,	360
Asatti-vichāra,	522,	2
Kāraṇatā-vādārtha,	978,	357
Kevalānvayi-vyākhyāna,	577,	34
Kuṣumāṇjali Kārikā-vyākhyā,	525,	4
Muktāvali-prakās'a,	868,	273
Navya-mata-vādārtha,	975,	356
Nyāya-ratna-prakās'ikā,	603,	51
Nyāya-ratnāvalī,	602,	50
Nyāya-sāra,	727,	139
Ratna-kosha-vādārtha,	976,	357
Sāmānya-lakṣaṇa-dīdhityanta Tippaṇī,	1012,	278
Sabdāloka Raḥasya,	1013,	379

	No.	Page
S'abda-nityatá,	984,	360
Sapta-padārthi,	875,	281
Siddhānta-chaṇdrodaya,	851,	250
Siddhānta-lakṣhaṇā Tīppanī,	1009,	377
Sinhavyāghra Tīppanī,	1008,	377
S'īromani-pūrvārdha-vākhyā,	849,	248
Tarka-Tīppanī,	1010,	378
Tarka-paribhāṣā,	840,	240
Upādhivāda Tīppanī,	971,	354
Upamāna-khaṇḍa,	601,	50
Virodhivāda-vichāra,	981,	359
Virodhi-vichāra,	979,	458
Vidhi-svarūpa-vichāra,	623,	61
Vyāpti-grahopāya-tīkā,	970,	354
Vyāptyānugama-vādārtha,	977,	357
Vyāptyānugama Tīppanī,	1011,	378
Vyāpti-pañchaka Tīppanī,	1007,	376
Yogyatā-vichāra,	980,	358

13.—c. *Vaiśeṣika.*13.—d. *Mīmāṃsā.*

Tantra-ratna,	719,	133
Tupa Tīkā,	719,	133

13.—e. *Vedānta.*

Advaita-brahma-siddhi,	760,	167
Advaita-makarandā,	689,	105
Advaitāmṛita,	700,	112
Advaita-rahasya,	1019,	384
Ajñāna-bodhinī,	678,	97
Anubhava-sāra,	795,	200
Ātmānātma-riveka,	620,	60
Avadhūta-gītā,	669,	91
Brahma-jñāna,	956,	345
Datta-gītā,	862,	267
Jñāna-saṅkulī,	564,	26
Manishāpañchaka,	958,	346

	No.	Page
Muktá-phala,	597,	47
Pañchapádiká-vivarana,	809,	211
Pañchikarana-mahávákýártha-bodha-prakára,	676,	95
Paramámṛita,	690,	106
Parmártha-sára,	698,	111
Pis'acha-bhášhya,	672,	93
Prasnottaramálá,	972,	255
Rámagítá Tíká,	555,	20
Sádhana-panchaka,	667,	90
Samanjasá-vṛitti,	687,	103
Sáriraka-nyá-ya-rakshamáni,	720,	134
S'áriraka-sutrártha-saṅgraha,	697,	110
Siddhánta-sukti-manjarí,	524,	3
Svalpádvaitaprákás'a,	1018,	383
Svánubhávádarsa,	677,	96
Sukáshṭáka Saṭika,	960,	347
Tattva-saṅgraha,	688,	104
Tirtha-máhes'vara,	573,	32
Uttara Gítá,	933,	323
Vedánta-s'ástra-saṅkshipta-prakriyá-nirupana,	954,	344
Vedánta-vijnána-nauká,	715,	131
Vindu-sandipana,	679,	98
Vivarana-tatva-dípána,	831,	233
Viveka-chudamáni,	959,	347

13.—f. Yoga.

Haṭha-dípiká,	766,	173
Sadáchára-prakarana,	953,	344
Sára-samuchchaya,	864,	268
Yogasára-saṅgraha,	864,	268

13.—g. Aparadāras'anika.

XIV.—BHAKTI SA'STRA.

Agni-saṅhitá,	595,	46
Bhágavatámṛita-kaṇiká,	581,	37
Bhaktáṅgita,	578,	35

	No.	Page
Bhakti-rasāmṛita-vindu,	579,	35
Brahma Saṁhitā,	691,	106
Braja-bhakti-vilāsa,	610,	54
Chaitanya-kalpa,	594,	45
Hari-tattva-muktāvalī,	853,	252
Mana-dūta,	613,	56
Mukti-chintāmaṇi,	584,	38
Nārāyaṇa-prabodhotsava,	728,	139
Premāmṛita,	736,	149
Sāra-saṁgraha,	859,	262
Ujjvala-nīlamani-kirana-leśa,	580,	36
Vaiṣṇavāmṛita,	563,	25
Vastutattva,	923,	315
Yathārtha-manjarī,	1017,	382

XV.—TANTRA ŚA'STRA.

Ananda-lahari-tattva-dīpikā,	750,	158
Baddhayoni-mahāmudrā-kathana,	995,	369
Bāla Tantra,	818,	219
Bhuvaneś'vari-sahasra-nāma-stotra,	743,	154
Brahma-siddhānta,	770,	176
Dakṣiṇa-kālīkā-sahasra-nāma-stotra,	685,	102
Durgānāma-phala,	993,	367
Gakārādi-gaṇapati-sahasranāma-stotra,	889,	289
Gāyatrī-brahmakalpa,	900,	296
Gāyatrī-paujara,	884,	286
Gāyatrī-puruṣ'ccharaṇa vidhi,	898,	295
Gāyatrī-stavarāja-stotra,	886,	288
Gāyatrī-tantra,	598,	48
Gāyatriyashṭottara-s'ata-divya-nāmāmṛita-stotra,	882,	285
Guḍārthādarsa,	826,	229
Guptasādhana Tantra,	738,	151
Jagaddhātri-pujā-vidhi,	558,	22
Jāti-mālā,	739,	151
Kāma-ratna,	991,	366
Kautuhala-vidyā,	614,	56

	No.	Page
Kubjikā Tantra, ...	694,	108
Kumārī-pūjā, ...	636,	69
Mahā-gaṇapati-sahasra-nāma-stotra, ...	890,	290
Mahā-s'aṅkhamālā-saṅskāra, ...	998,	370
Mahātānta-rāja, ...	642,	73
Mantra-chandrikā, ...	611,	305
Mantra-pradīpa, ...	747,	156
Mātsya-s'ukta Tantra, ...	608,	53
Muṇḍamālā Tantra, ...	740,	152
Nakules'vari-mantra-vidhāna, ...	906,	302
Nigama-latā, ...	699,	111
Pallava-dīpikā, ...	692,	107
Pārthivaliṅgapūjana-vīdhī, ...	916,	311
Pīṭha-nirupāṇa, ...	999,	371
Prāṇa-toshani, ...	925,	317
Samayachāra Tantra, ...	755,	161
Saṅkshēpa-gāyatrī-nyāsa-prayoga, ...	899,	295
Sārādā-tilaka, ...	733,	145
Sārātsāra-susaṅgraha, ...	539,	41
Satruvimochana-nāma Vagalāmukhī-kavacha, ...	990,	365
Saubbhāgya Tantra, ...	909,	303
S'iva-pūjā-paddhati, ...	821,	225
S'ivas'āna-kālī-mantra, ...	996,	369
Sriṅgārādi-rasa, ...	606,	52
Srarupākhyā-stotra, ...	994,	368
S'yāmā-mantra, ...	934,	324
S'yāmā-pūjā-paddhati, ...	726,	138
S'yāmā-rahasya, ...	591,	43
Tantra-sāra, ...	936,	325
Tāntrika-pūjā-paddhati, ...	924,	317
Toshani, ...	640,	72
Tripurā-sūndarī-mantra-nāmasaḥara, ...	744,	154
Uddis'a Tantra, ...	989,	364
Upāṅga-lalitā-pūjana, ...	709,	121
Utt'ara-kāmākhyā Tantra, ...	575,	33
Viparīta-pratyāṅgirā, ...	997,	370
Yajña-sūtra-pramāṇa, ...	992,	367

	No.	Page
Yoges'i-sahasranāma-stotra,	878,	283

XVI.—VAIDYAKA S'A'STRA.

Arka-prakās'a,	565,	27
Ayurvedagamana,	618,	59
Chikitsā-saṅgraha,	638,	70
Dhanvantari-gaṇāguṇa-yogas'ata,	871,	276
Jāraṇa-māraṇādi,	560,	30
Kaṅkālī-rasahema,	776,	181
Kūṭa-mudgara-saṭika,	792,	199
Madana-vinoda-nighaṇṭu,	860,	264
Mamohaṇa-vilāsa,	779,	183
Mṛitavatsū-chikitsā,	741,	153
Nighaṇṭu,	823,	226
Paribhāṣā,	570,	30
Pathyāpathya,	567,	28
Pathya-vidhāna,	985,	361
Rāja-nirghaṇṭa,	566,	27
Rasa-hema,	776,	181
Rasa-saṅketa-kalikā,	910,	304
Sāra-chandrikā,	617,	58
S'āraṅgadhara-saṇhitā,	790,	195
Sāra-saṅgraha,	651,	78
Savda-chandrikā,	562,	25
Tantroкта-chikitsā,	643,	73
Yoga-s'atābidhāna,	871,	276

XVII.—JAINA S'A'STRA.

XVIII.—BAUDHA S'A'STRA.

XIX.—AṆIRDISHTA.

Nīti-nibandha or Nītibhājana-bhājana,	576,	33
Vārāṇas'i-darpaṇa-kāś'ikā-prakās'ika,	765,	172

First page of a MS. of the Upanishad Sutra.

dated Samvat 1642 = A.D. 1586.

ॐ नमः

१

श्रीगामवेदायनमः॥ अथसंपन्निधिरनादेशस्तोत्रीपंचायातशतेविशेषसद्व
समस्तान्तेप्रत्येकमर्चादिनियमोज्योतिष्येमेनवतमुद्येत्रिपंचाशेष्टाचत्वारि०
शानिचत्वार्यतिरात्रसवनानांतत्किवादृशं दस्तोममन्त्रस्थानदेवतैर्यानिमप्रव
उरुत्तरासातिगायत्रीजगत्येहहृत्पुष्पिबुक्कुरोवक्ष्यन्तप्रबुद्धमोमेवसप्तमी
येकैरुद्येष्टं दोनिरितिषष्टिस्त्रिष्टुप्स्तोत्रासांसिद्धिस्तुयैवि० शानिगायत्रीशंपच
चत्वारि० शतां चहृत्पुष्पादाशककुमश्चतसृनिर्गायत्रीनिस्ताचहृत्पुष्पास
सपंचाशतंत्यष्टाक्षरतिगायत्रीस्तैस्तस्त्रिष्टुप्स्तिस्रश्चैशनेपुरोजिगांदशपद्य

१

श्रीगणेशाय नमः। अस्य लीलावशेनेदं जन्मस्थितिं पञ्चजेत॥ अमं देकर
संवेदेतुं मासहितं शिव॥॥ श्रीवृत्तिहन्मस्तुत्यामं कवकलशुल्कस्पष्ट
तिवशिमाप्यहत्पुनसंरिणी॥॥ श्रीमाकात्यायनपञ्चदशशाखासाधारणक
ल्पसूत्रं विरच्यतवर्कधित्वेयादिमानोपयोगितया शुल्कपरिशिष्टं विकीर्णः प्रतिज्ञा
नीते॥ रुद्रसमासं वक्ष्यामः। रुद्रासमस्य तसंज्ञिष्यते यः प्रदेशः सरुद्रसमासः
समासो मासस्याप्युपलक्षकः। नतुरसंज्ञितु रश्च निजिहीर्षं नित्यादिवक्ष्यामः।
त्वात्। रुद्रासंज्ञिष्यते विस्तार्यते यथा तं प्रकारं कस्यचिष्याम इत्यर्थः। यद्धारजो
समासः सम्यगस्य न ज्ञेयानुगुणतया साधारणरुद्रसमाससंवेक्ष्यामः। प्रतिज्ञेया
शेषप्रोक्ताहनायात्तानां स्मृतिं संवेद्यो तं श्रोता प्रवर्तत इत्युक्तेः॥ अथ वेद
शास्त्रेषां कश्चः श्रूयते। तथा रुद्रो वसुधुरंतीत्येवमादावतोऽपीहानार्थमाह

Text of the Chātarmānya Hōtra
Dated, Samvat 1707 = A.D. 1649.

॥०९ श्रीगणेशाय नमः॥ अथ वातुर्मस्यानां होत्रम्॥ अन्वाखं रणीया वैश्वानर यजिष्ये हि
वी॥ नमः प्रवक्र इत्यादि। यं व द्वासा मिधेन्य॥ आवाहने प्रहृतं सर्वं॥ अग्निं वैश्व
नं रमाश्च ह॥ यजिष्यमाच ह॥ देवां इत्यादि॥ यज्ञमहे स्वाहाग्निं स्वाहा सोमं स्वा
हाग्निं वैश्वानरं स्वाहा यजिष्यमाच ह॥ देवा इत्यादि॥ यज्ञमहे स्वाहाग्निं स्वाहा सोमं स्वा
॥१॥ हाग्निं वैश्वानरं स्वाहा यजिष्यमाच ह॥ देवा इत्यादि॥ यज्ञमहे स्वाहाग्निं स्वाहा सोमं स्वा
वानं वैश्वानरं मृतस्य ज्योतिषस्यति॥ अजसं धर्ममीमहो॥ ये यज्ञमहे मृते वै
श्वानरं वैश्वानरस्य सुमतौ स्याम राजा हि कं बुवनानामग्निश्रीः॥ इते ज्ञानो वि
श्वमिदं विचरे वैश्वानरो यतते नूर्येणावो॥ यजिष्या यज्ञाय तदिवं सुत्रायमी

CATALOGUED.

(296) 9

V. 2
M.C.
Cat. 24/12/75

CATALOGUED.

Archaeological Library,
Acc.No.23549

Call No. 097.4912/Mit

Author— Mitra, Rajendralala

Title—Notices of Sanskrit
MSS

Borrower No.

Date of Issue

Date of Return

"A book that is shut is but a block"

CENTRAL ARCHAEOLOGICAL LIBRARY
GOVT. OF INDIA
Department of Archaeology
NEW DELHI.

Please help us to keep the book
clean and moving.